A. hebr.
985 p (2

AUS FEUER UND WASSER GERETTET
BEIM GROSSEN BRANDE DER
BAYERISCHEN STAATSBIBLIOTHEK
IM MÄRZ DES KRIEGSJAHRES 1943
F. STAEGER

חבר קריגן אונ׳ נעמן אמול אין אכט ווען ער גוט איז: צב דו זאלשט דיין חבר ניט איבר רידן מיט שמייכלדיגה לעפצן
מיט חניפות אונ׳ ריד ניט ווען דש הערץ ניט דר בייא איז: צג גיזעל דיך צו קיין בייזן מענטש אונ׳ אין רגזן אודר
זינדיגר אדר איין נאר פיל לייכט ווערט ער דיך צו חרפות ברענגן: צד זייא ניט ברוגז איבר איין קליינע זאך קיגן קיין
מענש אנדרשט קריגשט דו בחנם שונאים: צה זייא ניט ביגעריג צו וויסן פר בארגני זאכן וואש די לייט אונטר אנאנדר
נאך קיינר לייא זאך די פון דיר פר בארגן איז: צו טוא ניקש אין פר בארגנהייט וואש דו דיך שעמשט צו טאן אופן
אונ׳ דו זאלשט ניט זאגן ווער זעהט איך גאט זעהט אלש: צז גידענק קיינם קיין זינד דר דא קומט אונ פר ענטפרט
פר דיר ער אאג אמת אודר שקר זאגן צח פר לאז דיך ניט אויף די גאב פון איין מענטשן ניימרט מיט ארבטן זאלשטו
אמונות זוכן: צט לאז דיר דיין געלט ניט ליבר זיין אז דיין גוף גלייך אז מעביר אבם צו זיין אודר אלייגט אויף דען וועג צו
דש זאלשטו ניט טאן: ק זייא דיך אן קיינם מקנא דען ד׳ איז מיין ביזי קראנקהייט די קיין רפואה האט: קא גאון דיך ניט
שווערן בייא דיר זעלבר אפילו ווען עש אמת ווער: קב וויין ניט אונ׳ טוא רעכט תשובה אונ׳ זוך איין רפואה די קראנק
פון דיין נשמה: קג גאון דיך ניט מיט דיין הויז צו עשן מיט חברותא וואו קיין סעודת מצוה איז קד גוון דיך ניט טיפ
צו טרינקן פיל לייכט ווערשטו פר אכט ווערן אונ׳ ווערשט ניבול פה רידן אונ׳ ווערשט דר נאך חרטה הבן קה זין ניט בייא
שעטר פיל לייכט ווערן זי דיך אמכן זינדיגן: קו זייא ניט טרעג חכמה צו זוכן אונ׳ דיין חבר צו טרפן הייאליך אונ׳ בדרך
הכבוד: קז ריד קיין זאך וואש זיך ניט שיקט אויף די לייט אונ׳ וואש ניקש נוץ איז אונ׳ פאמ דיין ריד קח ריד ניקש
צו איינם דר ניקש פר שטיט אונ׳ ניט איושב איז דען ער ווערט דיין ריד ניט אן נעמן אונ׳ ווערט זי פר אכטן קט זייא ניט
מכבד מקבר אונ׳ הלט בכבוד איין איידרן דר דיר בהילפיג איז • קי גווין דיך אנדרשט ניט צו שטין אז בייא איין חכם
אונ׳ הער צו אונ׳ פר נעם זיין ריד • קיא איין טייל לייט האבן דען מנהג ווען זיא מורן דא שיטלן זי זיך דא מיט דז זי ווען
גאט לובן מיט גנצן הערצן: אזו זאל אן זיך נוהג זיין ווען אן פסוקי דזמרה זאגט אדר תהלים אונ׳ שיר היחוד אדר אנדרי
שבחים צו השי״ת אבר אין שמונה עשרה דא גהערט אן שטיל צו שטין ניט צו שיטלן איין טייל לייט זאגן זי העטן אין כוונה
ווען זי זיך אין וויניג שיטלן אבר ניט צו זיער קיב אן זאל אל זיינה קליידר אן האבן ווען אן זיין תפלה טוט גלייך ווען אן
פלעגט צו גין פר איין טררה אזו וויא שטיט אין פסוק (הכון לקראת אלהיך) דש מיינט אן זאל זיך אן ברייטן כלוואר אן
גיהערט זיך צו צירן קיגן השי״ת: עש גיבט פיל לייט אין ישובים אפילו די דא פר מעגליך זיינן דז זי זיך קענן שאפן איין
אנטיל אונ ברמטי האב נייארט זי גיכגן שולן און א אנטל און ברייטי הויב איין טייל לייט טון איר תפלה אן אוזן און ווילה
העמד איין טייל אין די העמדר האבן קיין ווילה העמט אן דש איז קיין ספק דז זי ווערן איין גרוסן עונש ליידן דז זי השי״ת
ניט אזו חשוב האלטן אז איין טררה אן גיט צו קיין שלעכטי טררה אזו אכל טכן צו איין הגאון אודר איין אלך וויא זאל אן אזו
גין פר השי״ת דר דא איז הער איבר אלי הערן דרום זאל אן גאארכט זיין אונ׳ זעלפיט ניאר טאן קיג אן זאל זאל זיך היטן
אין זיינר תפלה ניט אן צו רירן אן זיין לייב וואו צו גידעקט פלעגט צו זיין אלז אן זיינם קאפף אדר זונשט אורטן אך זאל אן
ניט אן רירן אן דר נאהה אויז זיין אורן אדר אויז זיינם נאז נייארט אן זאל זיך שניילן מיט איין טוך: קיד ווען איינם איין ווינט
ביישט אין שמונה עשרה דארף אן זיא ניט מיט דר הנט ארמב נעאן אבר זונשט אין אורן אאג אן זיא וואל מיט דר הנט האנד
ארמב נעאן אונ ארמב ווארפן דז זיא מיג ניט אבטלן זאל זיין אין דר תפלה קיה ווען איינר ווער איין אונס גוועזן אונ׳ העט
צו מארגנש פריא שחרית שמונה עשרה ניט גימורט אזו זאל אן צו מנחה צוויא מאל ש״ע מורן דו ערשט אמל פון מנחה וועגן
דש אנדרי אמל פון שחרית וועגן דען אלי אמל וואו צוויא אמל ש״ע מורט דש אן איינש חייב איז אזו אן אלי אמל דש ערשט
מורן וואש אלי וויל די לייט איז אונ׳ דש אנדרי אמל פאר איין בינאלוגג וואש אן חייב איז צו זיין איין שמונה עשרה אונ׳ דר
אנדרי זאל אן אשרי זאגן אבר אן זאל תחנון זאגן נאך דר ערשטי תפלה אונ׳ אן העט פר געסן מעריב זאל אן צוויא אמל
מורן שחרית קיו עש העלפט ניט אנדרש ט דז אן איין שמונה עשרה ווידר זאגן קאן נייארט די נעהנשטי תפלה גלייך
נאך איז זאשל ער העט שחרית ניט גימרט זאלט אן עש מיט דר תפלה פון מנחה דר נאך העט אן מנחה ניט גמרט בינלט
אן עש מיט מעריב ווען אן אבר העט ניט בצאלט אין נעשטה תפלה דר נאך אז איין תפלה דר צווישן איז גוועזן העלפט
קיין בינאלוגג אין: קיז אבר ווען איינר העט שחרית ניט גימורט אן שבת אודר איין אנדרן טאג דש אן מוסף ש״ע מורט
קאן אן העט שחרית ניט גמרט זאל אן ניט צוויא אמל מוסף מורן נייארט אן אזו ווערטן ביז מנחה דש צאלט אן ערשט דש
ש״ע פון שחרית אבן טון מוסף דר צווישן איז גיוועזן הייסט דאך די נעהנשטי תפלה

תמו דברי אורחות חיים בעזרת אלהים חיים

ע״י הפועל העוסק במלאכת הקודש הדרוקר נתן בן כמר יוסף יצ״ו מק״ק איכי.הויז״ן:
... ־יורינגות שוואבין: ולע״ע במלאכת שמים פה ק״ק פירדא יע״א:

ט מלער. עהר די אז זי לעבן נאך דיינם פֿר מעגן: נה ווען פֿרעמדי געסט בייא דיר קומן ווייז די קיין צארניג פנים
ארט אנטפֿאנג זי פֿריינטליך: נו גיב זי שפייז מיט אויף דעם וועג אונ' טוא זי לויה נאך אונ' טרעסט זי מיט גוטי ווערטר
ועהאי ניט נאך אזו איינם דר דייכר איז און דוא ביסט נייארט זעה אז צייט אונטר דיר: נח זייא ניט גשווינד צארניג אויף
ר צייא זאך האלט דיין צארן אויף אנדרשט זא לטטו דיין חכמה פֿר לירן: נט ריד קיין אום גלייכי ריד אונ' קיין ניבול פה
עס איז איין גרושי עבירה אונ' קומן דריבר ח"ו גרושי צרות אין עולם אונ' אפֿילו דר עז צו הערט אונ' שווייגט שטיל
מעהרט איהאם ניט דר קומט אזו וואול אין דען טיפֿן גיהנם אז דר עז רעט. דרום זאל זיך דר מענש ארחיק זיין פֿון
ביזי מדה אונ' זאל ווייכן אונ' אל צייט וידוי דריבר זאגן אונ' זאל צום ווייניגשטן איין האלב יאר שני וחמישי
ייבר פֿאסטן אונ' זאל גדענקן דז דש מונד איז ניט בשאפֿן אום ניבול פה דר מיט צו רידן נייארט צו תורה אונ' מעשים
בים אונ' דר מיט צו רידן: ס ווען דיין חבר איבר דיר ברוגז איז זאלסטו עס קיין טאג לאזן אן שטין
זאלסט אים מחילה בעטן אונ' פֿר איהם מכניע זיין: סא דוא זאלסט ניט טרוציק רידן אונ' קיין עזות פנים האבן
ארט זאלסט יראת שמים האבן: סב נעם דיך ניט אן קיין קריג וואש דיך ניט אן גיט דען זיא ווערן צום סוף מיט אנאנדר
מן מכין אונ' דוא ווערסט איין ביזר נאמן בלייבן: סג טראכט אל צייט גרעכטיקייט צו טאן אונ' גיב אלי וואוך אדר אלי
דש אזו פֿיל צדקה אז דיין פֿר מעגן איז. אונ' צום ווייניגשטן אי דוא תפֿלה טושט גיב וואש צדקה. אונ' גיב מעשר דען
רט די ברכה קומ' אין אל דיין זאכן אונ' זייא גומל חסד עס זייא מיט לעבנדיגי אדר מיט טוטי מיט ארמי אך מיט רייכי:
לאז דיר וואול געפֿאלן דש זעלביג וואש גאט וויל פֿרייא דיך מיט דיין חלק עס מאג פֿיל אדר ווייניג זיין אונ' בעט אל צייט
גאט דז ער זאל דיין הערץ נייגן צו זיין גבאט. אונ' אין דיין איבריגי זאכן ווארף דיין זארג אויף גאט אונ' לאז דיר ניט
שווער פֿאלן אזו אויז צו געבן לכבוד שבת אונ' יום טוב אזו פֿיל אז נויטיג איז אונ' בפֿלייסיג דיך די זעלביגי צו עהרן אונ'
צו אנטפֿאנגן ווייל נאך טאג איז. אונ' דיך לוסטיג אין די זעלביגי צו מכין מיט עסן אונ' טרינקן אונ' די העלפֿט אין די טו
כ' אין בית המדרש אונ' הלט זי אויך בכבוד ווען זי אויז גין: סה זייא ניט טרעג מיט פֿיל שלאפֿן אונ' גוין דיך אויף צ
טין אי די זון אויף גיט: סו טוא קיין תפֿלה מיט אום רייני הענד דען אנדרשט ווערט דיין תפֿלה ניט דר הערט: סז
א דיין תפֿלה בכוונה אונ' בנחת דז דיין אורן זאלן עס הערן: סח פֿר געס ניט אן דיינם בשעפֿר אונ' גידענק אן אי
ן אל דייני וועג: סט זייא ניט צו זער פֿריליך אונ' גידענק וואש דיין לעבן איז. אונ' דז דוא ביסט בשאפֿן אויז ערד או
ין לעצט איז ווערים: ע ווען דוא זאלסט איין מצוה טאן מוסטו זי ניט שיבן אויף מארגן פֿיל לייכט האסטו מארגן קי
ט: עא טייד דיך ניט אב וואו מן רידט חכמה. אונ' שטראף ריד אונ' ביהעפֿט דיך אן די חכמים ווערסטו קלוג ווער
ב לאז ניט נאך דען וועג פֿון פֿרומקייט ווען שון די לייט אויז דיר שפאטן אונ' שעם דיך ניט איין מצוה צו טאן: עב
ים דיין הנד ניט צו פֿון צדקה צו געבן דען ארמן אונ' פֿר העל דיך ניט פֿון דיין פֿריינד: עד ווען די עניים בייא די
מן זיין ניט אונ' שטעל זי וואו פֿאר צו עסן תאמר זיין זי הונגריג: עה זעה ניט נאך אזו איינם דר ווייניגר מצות טו
דוא נייארט נאך אזו איינם דער מער טוט: עו דוא זאלשט דיין הנט ניט אויף היבן קיגן דיינם חבר אפֿילו ווען ע
לט דיין פֿאטר אדר מוטר גר דיר פֿלוכן דען דר זיין הנט אויף היבט קיגן זיין חבר ווען ער אים שון ניט שלאגט הייסט
ר איין רשע: עז מן זאל ניט מוציא שם רע זיין אויף זיין חבר דען דר זעלביג ווערט גישטראפֿט אויף דען עולם אונ' אוי
עולם הבא. דען דש ווערט גצערכנט פֿון די האבן מוציא שם רע געוועזן אויף ארץ ישראל אונ' האבן דש מיט פֿ
ש צו וועגן גיבראכֿט דש זי זיינן גשטארבן מיט איין מיתה משונה אונ' דז גנצי דור המדבר מוזן בלייבן פֿירציג יאר אין ד
מדבר אונ' זיינן דארטן גשטארבן. אכל שכן ווען איינר מוציא שם רע איז אויף זיין חבר דר הט קיין רפֿואה ביז ער אים מ
חילה בעטן פֿר לייטן אונ' מן זאל אים מלקות שלאגן אונ' זאל וידוי זאגן אונ' פֿאסטן צום ווייניגשטן דרייסיג טאג אונ' ז
אל עז ווייטר ניט טאן: עח לאז דיין קול ניט הערן אויף דר גאסן אז איין בהמה נייארט דיין ריד זאלן זיין בנחת: עט זיי
ין חבר ניט מבייש פֿר לייטן דען דער דש טוט דער האט קיין חלק עולם הבא: פ דוא מוסט ניט ווייזן דז דוא די אכֿ
האסט איבר דיין חבר צו הערשן דען עז קען וואול איין צייט קומן דז דיר דיין אכֿט אוועק גנומן ווערט: פא דוא זאלשט
ט נאך יאגן כבוד צו האבן אונ' פֿר לאנג ניט נאך אזו איין מעלה די דיר ניט צו קומט: פב לאז ניט נאך פֿריינט אונ' גונ
גן אויף צו זכן אונ' לאז דיר ניט צו ווייניג זיין אפֿילו איין טובה: פג ווען דיין חבר וואש גיקויפֿט האט זאלשטו מיאוס ני
מאכֿטן דז עז זאלט אים פֿר דריסן דען דער דז טוט דר האט קיין פֿר שטנד: פד דו מוסט ניט זאגן איך בין אונ' אי
רעכֿטיקייט וועגן רייך גווארן אונ' זאלשט דיך פֿערכֿטן פֿיל לייכֿט האשטו דיין לון אויף דען עולם אנטפֿאנגן: פה
פֿיר דיין חבר ניט פֿון דען גוטן וועג אין דען בוזן: פו עס ניט צו פֿיל דען פֿיל קראנקהייט קומן פֿון וועגן איב
ר עסן: פז זייא ניט איין גיזעלשאפֿט פֿון פֿרעסרש אונ' זויפֿרש פֿיל לייכֿט ווערשטו פֿר געסן אן דיין בשעפֿר א
שט זינדיגן: פח מאך ניט דז דיין הויז גזינד אל צו גרושה מורא זאלן פֿר דיר האבן דען עס קענן פֿיל גרושי עבירות
דריבר קומן: פט רים דיך ניט זעלבשט אונ' האלט דיך ניט חשוב אין דיין אויגן: צ זייא ניט אייליג אין דייני ווערק

צא לאז ניט נאך דז דוא קענשט איין גיטרייאן חבר

אבר צו זאגן גין : אונ׳ זאל דיין אונד ניט גשווינד זיין וואש ביז צו רידן : ביז דו אלט ערשט וואל איט דיין פאר שטאנד
איבר וואוגן האשט : **כט** זאג אלי אובנט אונ׳ מארגנט וידוי איבר דיין זינד : אונ׳ זייא ביטרויארט אונ׳ ביזארגט ווגן
די גדעלטנים פון ציון אונ׳ ירושלים : **ל** גידענק אל צייט אן דען טוט אונ׳ בירייד דיר שפייז אויף דען וועג דאש זיין
אצות אונ׳ מעשים טובים : **לא** זייא איין גוטר גזעל איט די זיך פר גאט פערכטן אונ׳ דר ווייטר דיך פון די דא ווערקן
אונגירעכטיקייט אונ׳ הב ליב די דיך שטראפן : **לב** לאזן דיר אל צייט דיין גוטי ווערקן צו ווינציג זיין אין דיין אויגן אונ׳
דיין זינד לאז דיך אל צייט דונקן דז די צו פיל זיין אונ׳ גידענק אל צייט אן די פיל גינאד די דיין בשעפר איט דיר האט
גטאן דר דיך בשאפן האט פון אוטר לייב אונ׳ גיבט דיר דיין שפייז אין זיין צייט אונ׳ ווען דו איין מצוה טושט טוא זיא ניט
אום דען לון הלבן נייארט פון וועגן גאטש גבאט : **לג** טאג אונ׳ נאכט זאל די ליבשאפט פון גאט ניט פון דיר וייכן אין דיין
ליגן אין דיין אויף שטין אין דיין גין ווערשטו אין פיכדן אונ׳ ווען דו אויף וואכשט ווערשטו דיך איט איר דר ייאן אונ׳ ער
ווערט דיך אין גלייכן וועג פירן : **לד** זייא דיך אכוון אין דיין תפלה דען די תפלה איז איין דינשט דיא דא איז איט
הערצן גיטעהן · אונ׳ ווען דיין זין ווענט וואש איט דיר רידן אונ׳ זעלט עש ניט אייכן איט הערצן זעלט עש דיך דאך גוויש
פר דריסן · אכל שכן וואו זאל דען איין שלעכטר אענש טאן דר דא רידט קעגן דען קיניג איבר די גאנצי וועלט אונ׳ ווען
איין אלך גביט אן זיין קנעכט איין חשוב ווערק צו דעם קנעכט זיין טובה אונ׳ ער איז עז אבלה וויקען דען אוו איין קנעכט
בשטין פר דען אלך אונ׳ וויא זאל דען איינר בעטן אן זאל איך זייני עבירות אוחל זיין ווען ער זאגט (סלח לנו) אונדר כאנה :
אונ׳ ווען ער קען זיך ניט אכוון זיין אין די גאנצי תפלה אוז ער זיך צום ווינציגשטן אכוון זיין אין די ערשטי ברכה פון שאונה
עשרה אונ׳ אין ערשטן פסוק פון (קריאת שמע) אנדרשט איז ער ניט יוצא : **לה** אן זאל די פרשה פון די וואך אויש
לייאנן צווייא אאל אין פסוק אונ׳ איין אאל אין תרגום אונ׳ איט רש״י אונ׳ זאל דריכן אדקדק זיין אזו פיל אז אן קען אונ׳
אזו אויך אין די גארא דען דש איז איין גוטי אדה אונ׳ אן קריגט איין שכר דר פון אונ׳ איר לערנן דש (תלמוד תורה)
גיט איבר אליש : **לו** דו זאלשט ניקש עשן נאך טרינקן זונדר לום ערשטן אונ׳ לום סוף איין ברכה צו אאכן אונ׳ זייא
דיך אכוון דריכן אזו פיל אז דוא קענשט אונ׳ ווען דו בישט אזכיר דען שם אוז דיין קאפף גידענקט זיין אונ׳ דייני אויגן צו
גשלאסן אונ׳ עש איז ניט גינוג דז אן זאל גאט עהרן איט זיין אונד אונ׳ לעפצן אונ׳ דש הערץ זעלט חלילה וייט פון איק
זיין : **לז** ווען דיר דיין הענד פר דר תפלה אונ׳ פר דעם עשן : אונ׳ ווען דו האשט דיין נוט דארפט גיטאן זאג
(אשר יצר) : **לח** אאך דיר ציצית אן די פיר עקן פון דיין קלייד אונ׳ הלט דיך הייליג אין אלי דייני זאכן אונ׳ הלט דיך
בצניעות אין (בית הכסא) אונ׳ איט דיין הויז גזינד דען אפילו ווען איינר רידט איין איבריג וואורט איט זיין ווייב אוז ער
חשבון דריבר געבן · דארום אוז אן קיין (קלות ראש) גיברויכן נייארט זאל (אורא שמים) הבן : **לט** זייא קיין סור
אגלה פון איין אנדרן : **מ** גיב אכטונג דז דו ניט פר זיאשט די צייט פון די תפלה אונ׳ בידענק דיך ערשט פון צו פארן
דז דו קענשט דיך אכוון זיין אין די תפלה אונ׳ זייא גווארנט צו זיין אונטר די ערשטי צעהן לייט אין די שול : אונ׳ זייא קיין
אאל אבטל (תפלין) צו ליגן : **מא** איבר ליג דייני זאכן עש זייא איט עשן אונ׳ טרינקן אדר אנדרי זאכן דיך איט
אעסיג צו גווינן אונ׳ דייני ריד זאלן זיין איט פריינטליכקייט אונ׳ ניט איט גשרייא אונ׳ זוך שלום צו אכן : **מב** בשטעל
ר צייטן צו דער תורה פר דען עשן אונ׳ אירו שלאפן גיסט אונ׳ זאלשט דר פון רידן איבר דיין טיש אונ׳ זאלשט דיין הויז
זינד אדריך זיין די תורה רעכט צו הלטן אונ׳ ווש פר איין זאכן זיא אאגן רידן אודר שטיל שווייגן אלט נאך די מצוה
פון די תורה דען די ערשט שאלה וואש אן דען אענשן פרעגט (בעולם הבא) די איז אוב ער האט צייט גישטעלט צו דר
תורה : **מג** פרייא דיך ווען דו הערשט שטראף איין חכם ווערט ער דיך ליב הבן דען עש איז בעשר
איין אפכטליכה שטראף אז איין פר בארגנה ליבשאפט · **מד** ווען דו וואש בגינשט טראכט אויף דען סוף אונ׳ רעכן
דען שאדן דען דו האשט אויף דעם עולם פון דר מצוה קעגן דען שכר דען דו האשט אויף עולם הבא אונ׳ דעם ריוח
דעם דו האשט פון די עבירה אויף דען עולם קיגן דען שאדן וואש דר פון קואט אויף עולם הבא : **מה** פר לאז דיך ניט
אויף דיין אייגן פר שטאנד אונ׳ תאלג ווען אן דיר איין עצה גיבט אונ׳ נעם אן שטראף : אונ׳ טוא אלט וואש דו בישט
שולדיג צו טאן אונ׳ היט דיך פר אליש וואש גאט פר באטן הוט : **מו** ווען דו דש אארגנש אויף שטישט זייא ניט טרעג
נייארט זייא גיפריסט דיין בשעפר צו דינן : **מז** זיא דיך ניט אונ׳ לויף גישווינד נאך די שול אונ׳ היט דיך דז דיין פי
זאלן ניט פול זיין אונ׳ ווען דו תפלה טושט הב קיין פרעאדי אחשובה אונ׳ זייא דיך אכוון דיין בשעפר צו לובן : **מח** ריד
ניט פון קיין פרעאדי זאכן ווען דר חזן תפלה טוט אונ׳ ענטפר אאן אויף איין איטדי ברכה : **מט** פר געש ניט אן דען
טוט דר דא קואט אורבליצלונג טוט׳ גידענק אן דען יום הדין : **נ** דו זאלשט די מצות ניט טאן פון דען לון וועגן אונ׳ זאלשט
דיך ניט דר ווייטרן פון די עבירות פון וועגן שטרפט פר דען עונש נייארט דין גאט אויש ליבשאפט **נא** ווען דיר א׳
מצוה צו האנדן קואט אושטו ניט נאך לעשיג זיין אונ׳ ניט אויף שיבן נייארט אושט זי תיכף טאן לשם שאים **נב** דו זאלשט
ניט פר זיאן די לבנה אקדש צו זיין דען עש ווערט פר איין גרושי מצוה גרעכנט : **נג** טוא קיינר לייא זאך דז די לייט אויף
דיר וועלן שפאטן : **נד** דו זאלשט דיין פאטר אונ׳ אוטר ניט פר לייכטרן אונ׳ זייא זי

ניט

איז גשריבן שטיט אין (תהלים צ"ג) (יי' מלך גאות לבש) דש איז טייטש גאט דר איז קיניג ער איז מיט הערשאפט
פֿיקליידט: אונ' עס קומט קיינם צו דעם מלך זיין קלייד אן צו קליידן: דארום קהערט מן אלי צייט (בנחת) מיט
מיט אידרן צו רידן אונ' זאל ניט חנפֿן זאגן דז איין אנדר איז חשובֿר אז ער איז: ב מן זאל קיין חניפֿות טרייבן דען
דש ברענגט ח"ו פֿיל ביז אונ' הקב"ה האט דעם זעלביגן פֿיינט אז דר פסוק זאגט אין (איוב ט"ז) (כי לא לפניו חנף יבא)
דש איז טייטש פֿר די שכינה קומט קיין חנפֿן דרום מוז זיך מאן איינר היטן דז ער ניט קומט ביי זעלכי לייט די חניפֿות
נאך גין: ג מן זאל קיין ליגן זאגן מכל שכן ניט פֿאלש שווערן: אונ' זאל דען שם ניט בחנם נענן: אונ' קיין ברכה מאכן
די ניט ניטיג איז: אונ' ווען איינר האט בחנם איין ברכה גזאגט זאל ער תיכף זאגן (ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד)
ד מן זאל ניט שפאטן: דען דר עונש פֿון דעם זעלביגן איז זער גרוס: דען עס קומט פֿיל יסורים אויף אים אונ' פֿאלט
לסוף אין גיהנם דארום מוז מן זיך ביהעפֿטן צו זעלכי די מן זאל ניקט פֿון זיא אב לערנן: ה מן זאל קיין רכילות טרייבן
דען צום דעם זעלביגן איז קיין רפֿואה וויל ער טוט גלייך וויא דער נחש האט געטאן כיימרט ער מוז איין רעכטי תשובה
טאן אונ' זאל זיך אלי צייט מיט עסק זיין מיט מצות אונ' שלום מאכן צווישן לייטן: ו מן זאל ניט צארניג זיין: ז מן זאל
זיין חבֿר ניט דר לערנן מפֿילו מיט איין ביז ווארט דען די עבֿירה קאן יום כפור ניט מכפר זיין נייארט ער מוז אים מחילה
בעטן: ח מן זאל גיווארנט זיין פֿון נדרים צו טאן אונ' פֿון קנאה אונ' שנאה אונ' קיינם צו גזלן: אונ' דער זיין חבֿר
עפעס גיגזלת האט דער זאל עז ביצאלן אן אים אודר אן זיין יורש אונ' זאל אים נאך וואס דריבר געבן אונ' זאל אים מחילה
בעטן אונ' וויל ער האט מיין לאו עובֿר גיוועזן איז ער (חייב מלקות) אונ' מוז פֿיל תעניות פֿאסטן אונ' זאל אלי טאג ווידוי
זאגן אונ' זאל זיך ווייטר ניט גיוויינן נאך אנדרי לייטן געלט צו זעהן: אונ' זאל צדקה געבן אונ' גמילות חסד טאן מיט זיין
גוף אונ' מאמון אונ' דען ווערט ער מיין כפרה האבן: ט מן זאל קיינם קיין צו נאמן געבן דען דש איז מיין גרוסי עבֿירה
אונ' דער דז האט גיטאן דער זאל זיין חבֿר פֿר לייטן מחילה בעטן אונ' איז חייבֿ מלקות אונ' זאל ווידוי זאגן אונ' זאל צום
מיניגסטן דרייסיג טאג פֿאסטן: י מן זאל קיין לשון הרע רידן אויך ניט מן נעאן: יא מן זאל ניט זיצן ביים לידיג
גענגרט אויך ניט ביים שלעכטי לייט די דבֿרים בטלים נאך גין: יב מן זאל קיין פֿרויא אן זעהן די אים אסור איז:
יג מן זאל ניקט רידן אין די צייט אז מן ברכה זאגט אדר בענטשט: יד מן זאל ניקט רידן אז מן האט ברוך שאמר אן
גיהובן ביז נאך שמונה עשרה: אויך ניט וויל דער חזן דש שמונה עשרה הויך זאגט זייטן פֿון דבֿרי תורה אונ' וואס מיין
מנוה אן גיט אדר שלום צו געבן אונ' ווידר שלום צו ענטפֿרן: טו מן זאל ניט רידן אין הלל אונ' וויל דער חזן לייאנט
אין די ספֿר תורה: אונ' ווער דש עובֿר איז דר זאל פֿירציג טאג פֿאסטן וויל ער האט פֿר מאכט די תורה דיא דא איז
גיגעבן גיווארן צו פֿירציג טאג מיט דעם דז ער האט גרעט דבֿרים בטלים אין די צייט וואו דיא ספֿר תורה אין שטיט:
טז מן זאל קיין ברוטעטן פֿון מיין נכֿרי וואס ער פֿר זיך אין זיין הויז באקט: אך ניט פֿון בעקר לייטן ווען מן קיין אנדרש
קריגן קען: יז מן זאל אויך קיין סעודה עסן לייטן ווען עז איז מיין סעודה מצוה: יח מן זאל קיין דבֿרים בטלים רידן
אונ' זאל ביים נאכט לערנן ביז דז ער איין שלאפֿט אין דבֿרי תורה: יט מן זאל זיין גיווינד ווארנן דען שבת צו היטן אונ'
ביים צייט שבת צו מאכן אונ' מנחה מורן דז מן זאל דען שבת מנטפֿאנגן וויל נאך טאג איז: כ ווען די צייט פֿון תפֿלה איז
זאל מן מן זיין זאכין שטין לאזן אונ' זאל תפֿלה טאן אונ' דער עיקר פֿון אלי זאכן איז דז מן זאל ניט בגערן צו זעהן נאך
גילוסטן וואס ניט זיין איז: כא מן זאל ניקט רידן צווישן די הענד וועשן אונ' ברכת המוציא אונ' מן זאל מן איין אידר צו
פֿאר שלום געבן: כב מן זאל זיין בשעפֿר דאנקן אונ' לובן דז ער אים האט פֿר זעטיגט אונ' ווען אים דיא צייט פֿלוכן
אדר לעסטרן זאל ער ניקט ענטפֿרן דען ער זאל זיך ליבר לאזן פֿר שעמן אז דז ער זעלט איין אנדרן פֿר שעמן: כג מן
זאל ניט גישווינד זיין צו שענקן אונ' זאל זיך היטן פֿר שבֿועות אונ' נדרים דען פֿון וועגן די זינד דר נדרים שטערבן מלילה
די קינדרן: כד מן זאל זיך ארחיק זיין פֿון לאכן אונ' פֿון רוגז דען דש איז מבלבל דען מענטשן זיין פֿאר שטאנד אונ' מן
זאל אלי צייט זיין בשעפֿר דינן מיט ליבשאפֿט: כה דו זאלשט גאט ליב האבן מיט דיין גנצן הערצן אונ' מיט דיין זיל אונ'
מיט אל דיין גוט אונ' זאלשט גדענקן ווען דו זאגסט אין קריאת שמע דעם פסוק (ואהבת את יי' אלהיך) דז דוא זאלשט
דיין לייב אונ' געלט אומר זיין פֿון קידוש השם וועגן: כו פֿר זיכר דיך אויף גאט מיט דיין גאנצן הערצן אונ' מן זאל
גלויבן דז גאט גיבט מבטוחג אויף אלי זיין בשעפֿנם אויף מיין מיטליכן ביזונדר דען זיין אויגן שוועבן איבר דיא גאנצי ערד
אונ' זעהט אויף מיין אידר זיין וועג אונ' פֿריבט די הערצר אונ' פֿארשט די נירן: דען ישראל זיינן דרום גלייבט איבר אלי
פֿעלקר וויל זי גלויבן אן דען יחוד פֿון גאט אונ' דז ער הט זי מויט מצרים גיצוגן אונ' דש איז דר יסוד פֿון די גנצי תורה:
כז פֿר לאז דיך ניט אויף די מענשן אך ניט אויף דש גאלט דען דש איז דער בגין פֿון דר עבֿודה זרה אונ' גיב דיין געלט
מויט מין זעלכי זאכן וואו גאטס ווילן אין איז דען גאט האט די מאכט דיין חסרון צו דר פֿילן אונ' דיא שפייז פֿאר דיין הויז
גינד צו געבן: כח קען דען גאט פֿון דיין פֿטר: אונ' איבר וועג וואל דיין ריד וואס דו רידן זאלשט דז דו מיט אויף
מיטיקייט רעדשט אונ' לאז דיר גריגר זיין געלט מויש צו געבן אז דיין ריד מויש דיין

שער עמי כי אשת חיל את ועתה כי אמנם כי אם
גאל אנכי וגם יש גאל קרוב ממני : ליני הלילה
והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל ואם לא יחפץ
לגאלך וגאלתיך אנכי חי יהוה שכבי עד הבקר
ותשכב מרגלותו עד הבקר ותקם בטרם יכיר
איש את רעהו ויאמר אל יודע כי באה האשה
הגרן : ויאמר הבי המטפחת אשר עליך ואחזי
בה ותאחז בה וימד שש שערים וישת עליה
ויבא העיר : ותבוא אל חמותה ותאמר מי את
בתי ותגד לה את כל אשר עשה לה האיש :
ותאמר שש השערים האלה נתן לי כי אמר ׳ אל
תבואי ריקם אל חמותך : ותאמר שבי בתי עד
אשר תדעין איך יפול דבר כי לא ישקט האיש כי
אם כלה הדבר היום : ובעז עלה השער וישב
שם והנה הגאל עבר אשר דבר בעז ויאמר סורה
שבה פה פלני אלמני ויסר וישב : ויקח עשרה
אנשים מזקני העיר : ויאמר שבו פה וישבו :
ויאמר לגאל חלקת השדה אשר לאחינו
לאלימלך מכרה נעמי השבה משדה מואב :
ואני אמרתי אגלה אזנך לאמר קנה נגד הישבים
ונגד זקני עמי אם תגאל גאל ואם לא יגאל הגידה
לי ואדע ׳ כי אין זולתך לגאול ואנכי אחריך
ויאמר אנכי אגאל : ויאמר בעז ביום קנותך
השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת המת
קניתי להקים שם המת על נחלתו : ויאמר הגאל
לא אוכל לגאול לי פן אשחית את נחלתי גאל לך
אתה את גאלתי כי לא אוכל לגאל : וזאת לפנים
בישראל על הגאלה ועל התמורה לקים כל דבר
שלף איש נעלו ונתן לרעהו וזאת התעודה
בישראל : ויאמר הגאל לבעז קנה לך וישלף
נעלו : ויאמר בעז לזקנים וכל העם עדים אתם
היום כי קניתי את כל אשר לאלימלך ואת כל
אשר לכליון ומחלון מיד נעמי : וגם את רות
המאביה אשת מחלון קניתי לי לאשה להקים
שם המת על נחלתו ולא יכרת שם המת מעם
אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום : ויאמרו
כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן יי את
האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו
שתיהם את בית ישראל ועשה חיל באפרתה וקרא
שם בבית לחם : ויהי ביתך כבית פרץ אשר ילדה
תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן יי לך מן הנערה
הזאת : ויקח בעז את רות ותהי לו לאשה ויבא
אליה ויתן יהוה לה הריון ותלד בן : ותאמרנה
הנשים אל נעמי ברוך יי אשר לא השבית לך
גאל היום ויקרא שמו בישראל : והיה לך למשיב
נפש ולכלכל את שיבתך כי כלתך אשר אהבתך
ילדתו אשר היא טובה לך משבעה בנים : ותקח
נעמי את הילד ותשתהו בחיקה ותהי לו לאמנת
ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד בן לנעמי
ותקראנה שמו עובד הוא אבי ישי אבי דוד :
ואלה תולדות פרץ פרץ הוליד את חצרון וחצרון
הוליד את רם ורם הוליד את עמינדב : ועמינדב
הוליד את נחשון ונחשון הוליד את שלמה
ושלמון הוליד את בעז ובעז הוליד את עובד
ועובד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד :

וזאגט קדיש יתום אונ׳ היבט אויש צווייא ספרי תורת אונ׳ לייאנט אין (ראה כל הבכור) ווען אבר דער הינדרשטר
טאג שבועות אן שבת גיפאלט וואז היבט אן אן (עשר תעשר) אונ׳ אן רופט זיבן קויל ווערטוו גפינדן אין שאיני ענדרת
אונ׳ די הפטרה אין יונר ציום טני טן שבעות

אורחות חיים

זאל זיך (ארחיק) זיין פון גאוה : דיא תשובה דרויף איז ער זאל זיך זער נידריג האלטן אונ׳ דעמוטיג אונ׳

ויאמר בועז לנערו הנצב על הקוצרים למי
הנערה הזאת: ויען הנער הנצב על הקוצרים
ויאמר נערה מואביה היא השבה עם נעמי משדי
מואב: ותאמר אלקטה נא ואספתי בעמרים
אחרי הקוצרים ותבוא ותעמוד מאז הבוקר ועד
עתה זה שבתה הבית מעט: ויאמר בועז אל רות
הלוא שמעת בתי אל תלכי ללקט בשדה אחר
וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין עם נערותי:
עיניך בשדה אשר יקצרון והלכת אחריהן הלוא
צויתי את הנערים לבלתי נגעך וצמת והלכת
אל הכלים ושתית מאשר ישאבון הנערים:
ותפול על פניה ותשתחו ארצה ותאמר אליו
מדוע מצאתי חן בעיניך להכירני ואנכי נכריה:
ויען בועז ויאמר לה הגד הגד לי כל אשר עשית
את חמותך אחרי מות אישך ותעזבי אביך ואמך
וארץ מולדתך ותלכי אל עם אשר לא ידעת
תמול שלשום: ישלם יי פעלך ותהי משכרתך
שלמה מעם יי אלהי ישראל אשר באת לחסות
תחת כנפיו: ותאמר אמצא חן בעיניך אדני כי
נחמתני וכי דברת על לב שפחתך ואנכי לא
אהיה כאחת שפחתך: ויאמר לה בועז לעת
האכל גשי הלם ואכלת מן הלחם וטבלת פתך
בחומץ ותשב מצד הקוצרים ויצבט לה קלי
ותאכל ותשבע ותותר: ותקם ללקט ויצו
בועז את נעריו לאמור גם בין העמרים תלקט
ולא תכלימוה: וגם של תשלו לה מן הצבתים
ועזבתם ולקטה ולא תגערו בה: ותלקט בשדה
עד הערב ותחבוט את אשר לקטה ויהי כאיפה
שעורים: ותשא ותבא העיר ותרא חמותה את
אשר לקטה ותוצא ותתן לה את אשר הותירה
משבעה: ותאמר לה חמותה איפה לקטת היום

ואנה עשית יהי מכירך ברוך ותגד לחמותה את
אשר עשתה עמו: ותאמר שם האיש אשר
עשיתי עמו היום בועז: ותאמר נעמי לכלתה
ברוך הוא ליי אשר לא עזב חסדו את החיים ואת
המתים ותאמר לה נעמי קרוב לנו האיש
מגאלנו הוא: ותאמר רות המואביה גם כי אמר
אלי עם הנערים אשר לי תדבקין עד אם כלו
את כל הקציר אשר לי: ותאמר נעמי אל רות
כלתה טוב בתי כי תצאי עם נערותיו ולא
יפגעו בך בשדה אחר: ותדבק בנערות בועז
ללקט עד כלות קציר השעורים וקציר החטים
ותשב את חמותה: ותאמר לה נעמי חמותה
בתי הלא בועז מודעתנו אשר ייטב לך: ועתה
הלא בועז מודעתנו אשר היית את נערותיו
הנה הוא זורה את גורן השעורים הלילה:
ורחצת וסכת ושמת שמלותיך עליך וירדתי
הגורן אל תודעי לאיש עד כלותו לאכול
ולשתות: ויהי בשכבו וידעת את המקום אשר
ישכב שם ובאת וגלית מרגלותיו ושכבתי והוא
יגיד לך את אשר תעשין: ותאמר אליה כל
אשר תאמרי אעשה: ותרד הגורן ותעש
ככל אשר צותה חמותה: ויאכל בועז וישת
וייטב לבו ויבא לשכב בקצה הערמה ותבא
בלט ותגל מרגלותיו ותשכב: ויהי בחצי
הלילה ויחרד האיש וילפת והנה אשה שוכבת
מרגלותיו: ויאמר מי את ותאמר אנוכי רות
אמתך ופרשת כנפך על אמתך כי גאל אתה:
ויאמר ברוכה את ליהוה בתי היטבת חסדך
האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי
הבחורים אם דל ואם עשיר: ועתה בתי אל
תיראי כל אשר תאמרי אעשה לך כי יודע כל

אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף׃ כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי
הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת פִּרְיוֹ׃
הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ
הַשְׁמִיעִנִי׃ בְּרַח דּוֹדִי וּדְמֵה לְךָ
לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים
עַל הָרֵי בְשָׂמִים׃

קדיש יתום און היבט מען אויס צוויא ספר תורות אונ' נימט מען ערשטן ספר (ראה אתה הראת אלי) לינט אין איין פס
חול המועד של סוכות. די אנדר ספר תורה לייענט מן והקרבתם ופ' אין טביעי של פסח ;

רות

וַיְהִי בִּימֵי שְׁפֹט הַשֹּׁפְטִים וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ
וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה לָגוּר בִּשְׂדֵי
מוֹאָב הוּא וְאִשְׁתּוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו׃ וְשֵׁם הָאִישׁ
אֱלִימֶלֶךְ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֳמִי וְשֵׁם שְׁנֵי בָנָיו מַחְלוֹן
וְכִלְיוֹן אֶפְרָתִים מִבֵּית לֶחֶם יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ שְׂדֵי
מוֹאָב וַיִּהְיוּ שָׁם׃ וַיָּמָת אֱלִימֶלֶךְ אִישׁ נָעֳמִי
וַתִּשָּׁאֵר הִיא וּשְׁנֵי בָנֶיהָ׃ וַיִּשְׂאוּ לָהֶם נָשִׁים
מֹאֲבִיּוֹת שֵׁם הָאַחַת עָרְפָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית רוּת וַיֵּשְׁבוּ
שָׁם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיָּמוּתוּ גַם שְׁנֵיהֶם מַחְלוֹן
וְכִלְיוֹן וַתִּשָּׁאֵר הָאִשָּׁה מִשְּׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִישָׁהּ׃
וַתָּקָם הִיא וְכַלֹּתֶיהָ וַתָּשָׁב מִשְּׂדֵי מוֹאָב כִּי שָׁמְעָה
בִּשְׂדֵה מוֹאָב כִּי פָקַד יְיָ אֶת עַמּוֹ לָתֵת לָהֶם לָחֶם
וַתֵּצֵא מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיְתָה שָׁמָּה וּשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ
עִמָּהּ וַתֵּלַכְנָה בַדֶּרֶךְ לָשׁוּב אֶל אֶרֶץ יְהוּדָה׃
וַתֹּאמֶר נָעֳמִי לִשְׁתֵּי כַלֹּתֶיהָ לֵכְנָה שֹּׁבְנָה אִשָּׁה
לְבֵית אִמָּהּ יַעֲשֶׂה יְהוָה עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר
עֲשִׂיתֶם עִם הַמֵּתִים וְעִמָּדִי׃ יִתֵּן יְהוָה לָכֶם וּמְצֶאןָ
מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁהּ וַתִּשַּׁק לָהֶן וַתִּשֶּׂאנָה קוֹלָן
וַתִּבְכֶּינָה׃ וַתֹּאמַרְנָה לָּהּ כִּי אִתָּךְ נָשׁוּב לְעַמֵּךְ׃
וַתֹּאמֶר נָעֳמִי שֹׁבְנָה בְנֹתַי לָמָּה תֵלַכְנָה עִמִּי
הַעוֹד לִי בָנִים בְּמֵעַי וְהָיוּ לָכֶם לַאֲנָשִׁים׃ שֹׁבְנָה
בְנֹתַי לֵכְןָ כִּי זָקַנְתִּי מִהְיוֹת לְאִישׁ כִּי אָמַרְתִּי יֶשׁ
לִי תִקְוָה גַּם הָיִיתִי הַלַּיְלָה לְאִישׁ וְגַם יָלַדְתִּי בָנִים׃
הֲלָהֵן תְּשַׂבֵּרְנָה עַד אֲשֶׁר יִגְדָּלוּ הֲלָהֵן
תֵּעָגֵנָה לְבִלְתִּי הֱיוֹת לְאִישׁ אַל בְּנֹתַי כִּי מַר
לִי מְאֹד מִכֶּם כִּי יָצְאָה בִי יַד יְיָ׃ וַתִּשֶּׂנָה קוֹלָן
וַתִּבְכֶּינָה עוֹד וַתִּשַּׁק עָרְפָּה לַחֲמוֹתָהּ וְרוּת דָּבְקָה
בָּהּ׃ וַתֹּאמֶר הִנֵּה שָׁבָה יְבִמְתֵּךְ אֶל עַמָּהּ וְאֶל
אֱלֹהֶיהָ שׁוּבִי אַחֲרֵי יְבִמְתֵּךְ׃ וַתֹּאמֶר רוּת אַל
תִּפְגְּעִי בִי לְעָזְבֵךְ לָשׁוּב מֵאַחֲרָיִךְ כִּי אֶל אֲשֶׁר
תֵּלְכִי אֵלֵךְ וּבַאֲשֶׁר תָּלִינִי אָלִין עַמֵּךְ עַמִּי וֵאלֹהַיִךְ
אֱלֹהָי׃ בַּאֲשֶׁר תָּמוּתִי אָמוּת וְשָׁם אֶקָּבֵר כֹּה יַעֲשֶׂה
יְיָ לִי וְכֹה יֹסִיף כִּי הַמָּוֶת יַפְרִיד בֵּינִי וּבֵינֵךְ׃ וַתֵּרֶא
כִּי מִתְאַמֶּצֶת הִיא לָלֶכֶת אִתָּהּ וַתֶּחְדַּל לְדַבֵּר
אֵלֶיהָ׃ וַתֵּלַכְנָה שְׁתֵּיהֶם עַד בֹּאָנָה בֵּית לָחֶם וַיְהִי
כְּבֹאָנָה בֵּית לֶחֶם וַתֵּהֹם כָּל הָעִיר עֲלֵיהֶן וַתֹּאמַרְנָה
הֲזֹאת נָעֳמִי׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶן אַל תִּקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי
קְרֶאןָ לִי מָרָא כִּי הֵמַר שַׁדַּי לִי מְאֹד׃ אֲנִי מְלֵאָה
הָלַכְתִּי וְרֵיקָם הֱשִׁיבַנִי יְיָ לָמָּה תִקְרֶאנָה לִי נָעֳמִי
וַיהוָה עָנָה בִי וְשַׁדַּי הֵרַע לִי׃ וַתָּשָׁב נָעֳמִי
וְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כַלָּתָהּ עִמָּהּ הַשָּׁבָה מִשְּׂדֵי מוֹאָב
וְהֵמָּה בָּאוּ בֵּית לֶחֶם בִּתְחִלַּת קְצִיר שְׂעֹרִים׃
וּלְנָעֳמִי מוֹדַע לְאִישָׁהּ אִישׁ גִּבּוֹר חַיִל מִמִּשְׁפַּחַת
אֱלִימֶלֶךְ וּשְׁמוֹ בֹּעַז׃ וַתֹּאמֶר רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה אֶל
נָעֳמִי אֵלְכָה נָּא הַשָּׂדֶה וַאֲלַקֳטָה בַשִּׁבֳּלִים אַחַר
אֲשֶׁר אֶמְצָא חֵן בְּעֵינָיו וַתֹּאמֶר לָהּ לְכִי בִתִּי׃
וַתֵּלֶךְ וַתָּבוֹא וַתְּלַקֵּט בַּשָּׂדֶה אַחֲרֵי הַקֹּצְרִים וַיִּקֶר
מִקְרֶהָ חֶלְקַת הַשָּׂדֶה לְבֹעַז אֲשֶׁר מִמִּשְׁפַּחַת
אֱלִימֶלֶךְ׃ וְהִנֵּה בֹעַז בָּא מִבֵּית לֶחֶם וַיֹּאמֶר
לַקּוֹצְרִים יְהוָה עִמָּכֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרֶכְךָ יְהוָה׃

עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל אֲפִיקֵי מָיִם רוֹחֲצוֹת בֶּחָלָב
יוֹשְׁבוֹת עַל מִלֵּאת׃ לְחָיָו כַּעֲרוּגַת הַבּוֹשֶׂם
מִגְדְּלוֹת מֶרְקָחִים שִׂפְתוֹתָיו שׁוֹשַׁנִּים נוֹטְפוֹת
מוֹר עוֹבֵר׃ יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתַּרְשִׁישׁ
מֵעָיו עֶשֶׁת שֵׁן מְעֻלֶּפֶת סַפִּירִים׃ שׁוֹקָיו עַמּוּדֵי
שֵׁשׁ מְיֻסָּדִים עַל אַדְנֵי פָז מַרְאֵהוּ כַּלְּבָנוֹן בָּחוּר
כָּאֲרָזִים׃ חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי וְזֶה
רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ׃ אָנָה הָלַךְ דּוֹדֵךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים
אָנָה פָּנָה דוֹדֵךְ וּנְבַקְשֶׁנּוּ עִמָּךְ׃ דּוֹדִי יָרַד לְגַנּוֹ
לַעֲרוּגוֹת הַבּוֹשֶׂם לִרְעוֹת בַּגַּנִּים וְלִלְקוֹט שׁוֹשַׁנִּים
אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי הָרוֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ יָפָה אַתְּ
רַעְיָתִי כְּתִרְצָה נָאוָה כִּירוּשָׁלָםִ אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃
הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר
הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן הַגִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים
שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין
בָּהֶם׃ כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ שִׁשִּׁים
הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמוֹנִים פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין
מִסְפָּר׃ אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי אַחַת הִיא לְאִמָּהּ
בָּרָה הִיא לְיוֹלַדְתָּהּ רָאוּהָ בָנוֹת וַיְאַשְּׁרוּהָ מְלָכוֹת
וּפִילַגְשִׁים וַיְהַלְלוּהָ׃ מִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר
יָפָה כַלְּבָנָה בָּרָה כַּחַמָּה אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת׃ אֶל
גִּנַּת אֱגוֹז יָרַדְתִּי לִרְאוֹת בְּאִבֵּי הַנָּחַל לִרְאוֹת
הֲפָרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵצוּ הָרִמֹּנִים׃ לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי
שָׂמַתְנִי מַרְכְּבוֹת עַמִּי נָדִיב׃ שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית
שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה בָּךְ מַה תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחוֹלַת
הַמַּחֲנָיִם׃ מַה יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת נָדִיב
חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן׃ שָׁרְרֵךְ
אַגַּן הַסַּהַר אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים
סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תָּאֳמֵי
צְבִיָּה׃ צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן
עַל שַׁעַר בַּת רַבִּים אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה
פְּנֵי דַמָּשֶׂק׃ רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת
רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים׃ מַה
יָּפִית וּמַה נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים׃ זֹאת
קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת׃
אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ נָא
שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים׃
וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב
שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ׃ לְכָה
דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים׃ נַשְׁכִּימָה
לַכְּרָמִים נִרְאֶה אִם פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח הַסְּמָדַר
הֵנֵצוּ הָרִמּוֹנִים שָׁם אֶתֵּן אֶת דֹּדַי לָךְ׃ הַדּוּדָאִים
נָתְנוּ רֵיחַ וְעַל פְּתָחֵינוּ כָּל מְגָדִים חֲדָשִׁים גַּם
יְשָׁנִים דּוֹדִי צָפַנְתִּי לָךְ׃ מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי יוֹנֵק
שְׁדֵי אִמִּי אֶמְצָאֲךָ בַחוּץ אֶשָּׁקְךָ גַּם לֹא יָבוּזוּ לִי׃
אֶנְהָגֲךָ אֲבִיאֲךָ אֶל בֵּית אִמִּי תְּלַמְּדֵנִי אַשְׁקְךָ מִיַּיִן
הָרֶקַח מֵעֲסִיס רִמֹּנִי׃ שְׂמֹאלוֹ תַּחַת רֹאשִׁי וִימִינוֹ
תְּחַבְּקֵנִי׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָםִ
מַה תָּעִירוּ וּמַה תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאַהֲבָה עַד
שֶׁתֶּחְפָּץ׃ מִי זֹאת עוֹלָה מִן הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת
עַל דּוֹדָהּ תַּחַת הַתַּפּוּחַ עוֹרַרְתִּיךָ שָׁמָּה חִבְּלַתְךָ
אִמֶּךָ שָׁמָּה חִבְּלָה יְלָדַתְךָ׃ שִׂימֵנִי כַחוֹתָם עַל לִבֶּךָ
כַּחוֹתָם עַל זְרוֹעֶךָ כִּי עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה
כִשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵּי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶת יָה׃
מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת
לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ
בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ׃ אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם
אֵין לָהּ מַה נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר בָּהּ׃ אִם
חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כֶּסֶף וְאִם דֶּלֶת הִיא
נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז׃ אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת
אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם׃ כֶּרֶם הָיָה
לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים

נא ואסובבה בעיר בשוקים וברחובות
אבקשה את שאהבה נפשי בקשתיו ולא
מצאתיו׃ מצאוני השומרים הסובבים
בעיר את שאהבה נפשי ראיתם׃
כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי את
שאהבה נפשי אחזתיו ולא ארפנו עד
שהביאתיו אל בית אמי ואל חדר הורתי׃
השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או
באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את
האהבה עד שתחפץ׃ מי זאת עולה מן
המדבר כתימרות עשן מקטרת מור ולבונה
מכל אבקת רוכל׃ הנה מטתו שלשלמה ששים
גבורים סביב לה מגבורי ישראל׃ כלם אחזי
חרב מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד
בלילות׃ אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי
הלבנון׃ עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו
ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלם׃ צאינה
וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה
לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו׃ הנך יפה
רעיתי הנך יפה עיניך יונים מבעד לצמתך
שערך כעדר העזים שגלשו מהר גלעד׃
שניך כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכלם
מתאימות ושכלה אין בהם׃ כחוט השני
שפתותיך ומדברך נאוה כפלח הרמון רקתך
מבעד לצמתך׃ כמגדל דויד צוארך בנוי
לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל שלטי
הגבורים׃ שני שדיך כשני עפרים תאומי צביה
הרועים בשושנים׃ עד שיפוח היום ונסו הצללים
אלך לי אל הר המור ואל גבעת הלבונה׃ כלך
יפה רעיתי ומום אין בך׃ אתי מלבנון כלה אתי
מלבנון תבואי תשורי מראש אמנה מראש

שניר וחרמון ממעונות אריות מהררי נמרים׃
לבבתני אחתי כלה לבבתני באחד מעיני
באחד ענק מצורוניך׃ מה יפו דודיך אחתי כלה
מה טובו דודיך מיין וריח שמניך מכל בשמים׃
נופת תטופנה שפתותיך כלה דבש וחלב תחת
לשונך וריח שלמותיך כריח לבנון׃
גן נעול אחותי כלה גל נעול מעין
חתום׃ שלחיך פרדס רמונים עם פרי
מגדים כפרים עם נרדים׃ נרד וכרכם
קנה וקנמון עם כל עצי לבונה מור ואהלות
עם כל ראשי בשמים׃ מעין גנים באר מים חיים
ונוזלים מן לבנון׃ עורי צפון ובואי תימן הפיחי
גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו׃
באתי לגני אחתי כלה אריתי מורי עם בשמי
אכלתי יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי
אכלו רעים שתו ושכרו דודים׃ אני ישנה ולבי
ער קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי תמתי
שראשי נמלא טל קוצותי רסיסי לילה׃ פשטתי
את כתנתי איככה אלבשנה רחצתי את רגלי
איככה אטנפם׃ דודי שלח ידו מן החור ומעי
המו עליו׃ קמתי אני לפתח לדודי וידי נטפו
מור ואצבעותי מור עובר על כפות המנעול׃
פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי יצאה
בדברו בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו ולא
ענני׃ מצאני השמרים הסובבים בעיר הכוני
פצעוני נשאו את רדידי מעלי שמרי החומות׃
השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את
דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני׃ מה
דודך מדוד היפה בנשים מה דודך מדוד שככה
השבעתנו׃ דודי צח ואדום דגול מרבבה׃ ראשו
כתם פז קווצותיו תלתלים שחורות כעורב׃

תָּשׁוּב אֶל הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר נְתָנָהּ : הֲבֵל הֲבָלִים
אָמַר הַקּוֹהֶלֶת הַכֹּל הָבֶל : וְיֹתֵר שֶׁהָיָה
קֹהֶלֶת חָכָם עוֹד לִמַּד דַּעַת אֶת הָעָם וְאִזֵּן וְחִקֵּר
תִּקֵּן מְשָׁלִים הַרְבֵּה : בִּקֵּשׁ קֹהֶלֶת לִמְצֹא
דִּבְרֵי חֵפֶץ וְכָתוּב יֹשֶׁר דִּבְרֵי אֱמֶת : דִּבְרֵי
חֲכָמִים כַּדָּרְבֹנוֹת וּכְמַשְׂמְרוֹת נְטוּעִים בַּעֲלֵי
אֲסֻפּוֹת נִתְּנוּ מֵרֹעֶה אֶחָד : וְיֹתֵר מֵהֵמָּה בְּנִי
הִזָּהֵר עֲשׂוֹת סְפָרִים הַרְבֵּה אֵין קֵץ וְלַהַג הַרְבֵּה
יְגִעַת בָּשָׂר : סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת הָאֱלֹהִים
יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם : כִּי
אֶת כָּל מַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים יָבִא בְמִשְׁפָּט עַל כָּל
נֶעְלָם אִם טוֹב וְאִם רָע :

סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם

אך דער (דעה) פון דיא (גאוניס) אאלט אן קיין (ברכה) איבר דיא (אגיזה) כייארט איבר (אגיזת אמתר)

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לִשְׁלֹמֹה : יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת
פִּיהוּ כִּי טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן : לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ
טוֹבִים שֶׁמֶן תּוּרַק שְׁמֶךָ עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֲהֵבוּךָ :
מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ נָּרוּצָה הֱבִיאַנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נָגִילָה
וְנִשְׂמְחָה בָּךְ נַזְכִּירָה דֹדֶיךָ מִיַּיִן מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ :
שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנָאוָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלָם כְּאָהֳלֵי קֵדָר
כִּירִיעוֹת שְׁלֹמֹה : אַל תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת
שֶׁשֱּׁזָפַתְנִי הַשָּׁמֶשׁ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ בִי שָׂמֻנִי נֹטֵרָה
אֶת הַכְּרָמִים כַּרְמִי שֶׁלִּי לֹא נָטָרְתִּי : הַגִּידָה לִּי
שֶׁאָהֲבָה נַפְשִׁי אֵיכָה תִרְעֶה אֵיכָה תַּרְבִּיץ בַּצָּהֳרָיִם
שַׁלָּמָה אֶהְיֶה כְּעֹטְיָה עַל עֶדְרֵי חֲבֵרֶיךָ : אִם לֹא
תֵדְעִי לָךְ הַיָּפָה בַּנָּשִׁים צְאִי לָךְ בְּעִקְבֵי הַצֹּאן
וּרְעִי אֶת גְּדִיֹּתַיִךְ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרֹעִים : לְסֻסָתִי
בְּרִכְבֵי פַרְעֹה דִּמִּיתִיךְ רַעְיָתִי : נָאווּ לְחָיַיִךְ
בַּתֹּרִים צַוָּארֵךְ בַּחֲרוּזִים : תּוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה לָּךְ
עִם נְקֻדּוֹת הַכָּסֶף : עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ נִרְדִּי נָתַן
רֵיחוֹ : צְרוֹר הַמֹּר דּוֹדִי לִי בֵּין שָׁדַי יָלִין : אֶשְׁכֹּל
הַכֹּפֶר דּוֹדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גֶּדִי : הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי
הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים : הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי אַף נָעִים
אַף עַרְשֵׂנוּ רַעֲנָנָה : קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים רַהִיטֵנוּ
בְּרוֹתִים : אֲנִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁנַּת הָעֲמָקִים
כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים כֵּן רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת :
כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים בְּצִלּוֹ
חִמַּדְתִּי וְיָשַׁבְתִּי וּפִרְיוֹ מָתוֹק לְחִכִּי : הֱבִיאַנִי אֶל
בֵּית הַיָּיִן וְדִגְלוֹ עָלַי אַהֲבָה : סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת
רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי : שְׂמֹאלוֹ
תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי : הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם
בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם
תָּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ :
קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים מְקַפֵּץ
עַל הַגְּבָעוֹת : דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר
הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן
הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים : עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי
קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי לָךְ : כִּי הִנֵּה הַסְּתָיו
עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ : הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ
עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ :
הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ
קוּמִי לְכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי לָךְ : יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי
הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת מַרְאַיִךְ
הַשְׁמִיעִנִי אֶת קוֹלֵךְ כִּי קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה
אֶחֱזוּ לָנוּ שֻׁעָלִים שֻׁעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים
וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר : דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים
עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים סֹב דְּמֵה לְךָ דוֹדִי
לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בָתֶר . עַל
מִשְׁכָּבִי בַּלֵּילוֹת בִּקַּשְׁתִּי אֵת שֶׁאָהֲבָה
נַפְשִׁי בִּקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו : אָקוּמָה

וְאָמַרְתִּי אָנִי טוֹבָה חָכְמָה מִגְּבוּרָה וְחָכְמַת הַמִּסְכֵּן
בְּזוּיָה וּדְבָרָיו אֵינָם נִשְׁמָעִים׃ דִּבְרֵי חֲכָמִים
בְּנַחַת נִשְׁמָעִים מִזַּעֲקַת מוֹשֵׁל בַּכְּסִילִים׃ טוֹבָה
חָכְמָה מִכְּלֵי קְרָב וְחוֹטֶא אֶחָד יְאַבֵּד טוֹבָה
הַרְבֵּה׃ זְבוּבֵי מָוֶת יַבְאִישׁ יַבִּיעַ שֶׁמֶן רוֹקֵחַ יָקָר
מֵחָכְמָה מִכָּבוֹד סִכְלוּת מְעָט׃ לֵב חָכָם לִימִינוֹ
וְלֵב כְּסִיל לִשְׂמֹאלוֹ׃ וְגַם בַּדֶּרֶךְ כְּשֶׁהַסָּכָל
הֹלֵךְ לִבּוֹ חָסֵר וְאָמַר לַכֹּל סָכָל הוּא׃ אִם רוּחַ
הַמּוֹשֵׁל תַּעֲלֶה עָלֶיךָ מְקוֹמְךָ אַל תַּנַּח כִּי מַרְפֵּא
יַנִּיחַ חֲטָאִים גְּדוֹלִים׃ יֵשׁ רָעָה רָאִיתִי תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ כִּשְׁגָגָה שֶׁיֹּצָא מִלִּפְנֵי הַשַּׁלִּיט׃ נִתַּן
הַסֶּכֶל בַּמְּרוֹמִים רַבִּים וַעֲשִׁירִים בַּשֵּׁפֶל יֵשֵׁבוּ׃
רָאִיתִי עֲבָדִים עַל סוּסִים וְשָׂרִים הֹלְכִים כַּעֲבָדִים
עַל הָאָרֶץ׃ חֹפֵר גּוּמָּץ בּוֹ יִפּוֹל וּפֹרֵץ גָּדֵר יִשְּׁכֶנּוּ
נָחָשׁ׃ מַסִּיעַ אֲבָנִים יֵעָצֵב בָּהֶם בּוֹקֵעַ עֵצִים יִסָּכֶן
בָּם׃ אִם קֵהָה הַבַּרְזֶל וְהוּא לֹא פָנִים קִלְקַל
וַחֲיָלִים יְגַבֵּר וְיִתְרוֹן הַכְשֵׁר חָכְמָה׃ אִם יִשֹּׁךְ
הַנָּחָשׁ בְּלוֹא לָחַשׁ וְאֵין יִתְרוֹן לְבַעַל הַלָּשׁוֹן׃
דִּבְרֵי פִי חָכָם חֵן וְשִׂפְתוֹת כְּסִיל תְּבַלְּעֶנּוּ׃
תְּחִלַּת דִּבְרֵי פִיהוּ סִכְלוּת וְאַחֲרִית פִּיהוּ הוֹלֵלוּת
רָעָה׃ וְהַסָּכָל יַרְבֶּה דְבָרִים לֹא יֵדַע הָאָדָם מַה
שֶּׁיִּהְיֶה וַאֲשֶׁר יִהְיֶה מֵאַחֲרָיו מִי יַגִּיד לוֹ׃ עֲמַל
הַכְּסִילִים תְּיַגְּעֶנּוּ אֲשֶׁר לֹא יָדַע לָלֶכֶת אֶל עִיר׃
אִי לָךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ נָעַר וְשָׂרַיִךְ בַּבֹּקֶר יֹאכֵלוּ׃
אַשְׁרֵיךְ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן חוֹרִים וְשָׂרַיִךְ בָּעֵת
יֹאכֵלוּ בִּגְבוּרָה וְלֹא בַשְּׁתִי׃ בַּעֲצַלְתַּיִם יִמַּךְ
הַמְּקָרֶה וּבְשִׁפְלוּת יָדַיִם יִדְלֹף הַבָּיִת׃ לִשְׂחוֹק
עֹשִׂים לֶחֶם וְיַיִן יְשַׂמַּח חַיִּים וְהַכֶּסֶף יַעֲנֶה אֶת
הַכֹּל׃ גַּם בְּמַדָּעֲךָ מֶלֶךְ אַל תְּקַלֵּל וּבְחַדְרֵי מִשְׁכָּבְךָ
אַל תְּקַלֵּל עָשִׁיר כִּי עוֹף הַשָּׁמַיִם יוֹלִיךְ אֶת הַקּוֹל
וּבַעַל הַכְּנָפַיִם יַגֵּיד דָּבָר׃ שַׁלַּח לַחְמְךָ עַל פְּנֵי

הַמָּיִם כִּי בְרֹב הַיָּמִים תִּמְצָאֶנּוּ׃ תֶּן חֵלֶק לְשִׁבְעָה
וְגַם לִשְׁמוֹנָה כִּי לֹא תֵדַע מַה יִּהְיֶה רָעָה עַל
הָאָרֶץ׃ אִם יִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם עַל הָאָרֶץ יָרִיקוּ
וְאִם יִפּוֹל עֵץ בַּדָּרוֹם וְאִם בַּצָּפוֹן מְקוֹם שֶׁיִּפּוֹל הָעֵץ
שָׁם יְהוּא׃ שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרָע וְרֹאֶה בֶעָבִים
לֹא יִקְצוֹר׃ כַּאֲשֶׁר אֵינְךָ יוֹדֵעַ מַה דֶּרֶךְ הָרוּחַ
כַּעֲצָמִים בְּבֶטֶן הַמְּלֵאָה כָּכָה לֹא תֵדַע אֶת מַעֲשֵׂה
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת הַכֹּל׃ בַּבֹּקֶר זְרַע אֶת
זַרְעֶךָ וְלָעֶרֶב אַל תַּנַּח יָדֶךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אֵי זֶה
יִכְשַׁר הֲזֶה אוֹ זֶה וְאִם שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים׃ וּמָתוֹק
הָאוֹר וְטוֹב לַעֵינַיִם לִרְאוֹת אֶת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי אִם
שָׁנִים הַרְבֵּה יִחְיֶה הָאָדָם בְּכֻלָּם יִשְׂמָח וְיִזְכֹּר אֶת
יְמֵי הַחֹשֶׁךְ כִּי הַרְבֵּה יִהְיוּ כָּל שֶׁבָּא הָבֶל׃ שְׂמַח
בָּחוּר בְּיַלְדוּתֶךָ וִיטִיבְךָ לִבְּךָ בִּימֵי בְחוּרוֹתֶךָ
וְהַלֵּךְ בְּדַרְכֵי לִבְּךָ וּבְמַרְאֵי עֵינֶיךָ וְדָע כִּי עַל כָּל
אֵלֶּה יְבִיאֲךָ הָאֱלֹהִים בַּמִּשְׁפָּט׃ וְהָסֵר כַּעַס מִלִּבֶּךָ
וְהַעֲבֵר רָעָה מִבְּשָׂרֶךָ כִּי הַיַּלְדוּת וְהַשַּׁחֲרוּת
הָבֶל׃ וּזְכֹר אֶת בּוֹרְאֶיךָ בִּימֵי בְּחוּרֹתֶיךָ עַד אֲשֶׁר
לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה וְהִגִּיעוּ שָׁנִים אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵין
לִי בָהֶם חֵפֶץ׃ עַד אֲשֶׁר לֹא תֶחְשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ
וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הֶעָבִים אַחַר הַגָּשֶׁם׃
בַּיּוֹם שֶׁיָּזֻעוּ שֹׁמְרֵי הַבַּיִת וְהִתְעַוְּתוּ אַנְשֵׁי הֶחָיִל
וּבָטְלוּ הַטֹּחֲנוֹת כִּי מִעֵטוּ וְחָשְׁכוּ הָרֹאוֹת
בָּאֲרֻבּוֹת׃ וְסֻגְּרוּ דְלָתַיִם בַּשּׁוּק בִּשְׁפַל קוֹל
הַטַּחֲנָה וְיָקוּם לְקוֹל הַצִּפּוֹר וְיִשַּׁחוּ כָּל בְּנוֹת
הַשִּׁיר׃ גַּם מִגָּבֹהַּ יִרָאוּ וְחַתְחַתִּים בַּדֶּרֶךְ וְיָנֵאץ
הַשָּׁקֵד וְיִסְתַּבֵּל הֶחָגָב וְתָפֵר הָאֲבִיּוֹנָה כִּי הֹלֵךְ
הָאָדָם אֶל בֵּית עוֹלָמוֹ וְסָבְבוּ בַשּׁוּק הַסֹּפְדִים׃
עַד אֲשֶׁר לֹא יֵרָחֵק חֶבֶל הַכֶּסֶף וְתָרֻץ גֻּלַּת
הַזָּהָב וְתִשָּׁבֶר כַּד עַל הַמַּבּוּעַ וְנָרֹץ הַגַּלְגַּל אֶל
הַבּוֹר׃ וְיָשֹׁב הֶעָפָר עַל הָאָרֶץ כְּשֶׁהָיָה וְהָרוּחַ

האדם רבה עליו: כי איננו יודע מה שיהיה כי
כאשר יהיה מי יגיד לו: אין אדם שליט ברוח
לכלוא את הרוח ואין שלטון ביום המות ואין
משלחת במלחמה ולא ימלט רשע את בעליו:
את כל זה ראיתי ונתון את לבי לכל מעשה אשר
נעשה תחת השמש עת אשר שלט האדם באדם
לרע לו: ובכן ראיתי רשעים קברים ובאו
וממקום קדוש יהלכו וישתכחו בעיר אשר כן
עשו גם זה הבל: אשר נעשה פתגם מעשה
הרעה מהרה על כן מלא לב בני האדם בהם
לעשות רע: אשר חטא עושה רע מאת ומאריך
לו כי גם יודע אני אשר יהיה טוב ליראי האלהים
אשר ייראו מלפניו: וטוב לא יהיה לרשע ולא
יאריך ימים כצל אשר איננו ירא מלפני אלהים:
יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים
אשר מגיע אליהם כמעשה הרשעים ויש רשעים
שמגיע אליהם כמעשה הצדיקים אמרתי שגם
זה הבל: ושבחתי אני את השמחה אשר אין
טוב לאדם תחת השמש כי אם לאכול ולשתות
ולשמוח והוא ילונו בעמלו ימי חייו אשר נתן
לו האלהים תחת השמש: כאשר נתתי את לבי
לדעת חכמה ולראות את הענין אשר נעשה
על הארץ כי גם ביום ובלילה שנה בעיניו איננו
ראה: וראיתי את כל מעשה האלהים כי לא
יוכל האדם למצוא את המעשה אשר נעשה
תחת השמש בשל אשר יעמול האדם לבקש
ולא ימצא וגם אם יאמר החכם לדעת לא יוכל
למצא: כי את כל זה נתתי אל לבי ולבור את
כל זה אשר הצדיקים והחכמים ועבדיהם ביד
האלהים גם אהבה גם שנאה אין יודע האדם
הכל לפניהם: הכל כאשר לכל מקרה אחד

לצדיק ולרשע לטוב ולטהור ולטמא ולזובח
ולאשר איננו זובח כטוב כחוטא הנשבע כאשר
שבועה ירא: זה רע בכל אשר נעשה תחת
השמש כי מקרה אחד לכל וגם לב בני האדם
מלא רע והוללות בלבבם בחייהם ואחריו אל
המתים: כי מי אשר יבחר אל כל החיים יש
בטחון כי לכלב חי הוא טוב מן האריה המת: כי
החיים יודעים שימתו והמתים אינם יודעים
מאומה ואין עוד להם שכר כי נשכח זכרם: גם
אהבתם גם שנאתם גם קנאתם כבר אבדה וחלק
אין להם עוד לעולם בכל אשר נעשה תחת
השמש: לך אכל בשמחה לחמך ושתה בלב טוב
יינך כי כבר רצה האלהים את מעשיך: בכל עת
יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר: ראה
חיים עם אשה אשר אהבת כל ימי חיי הבלך
אשר נתן לך תחת השמש כל ימי הבלך כי הוא
חלקך בחיים ובעמלך אשר אתה עמל תחת
השמש: כל אשר תמצא ידך לעשות בכחך
עשה כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול
אשר אתה הולך שמה: שבתי וראה תחת
השמש כי לא לקלים המרוץ ולא לגבורים
המלחמה וגם לא לחכמים לחם וגם לא לנבונים
עשר וגם לא ליודעים חן כי עת ופגע יקרה את
כלם: כי גם לא ידע האדם את עתו כדגים שנאחזים
במצודה רעה וכצפרים האחזות בפח כהם
יוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם
פתאם: גם זה ראיתי חכמה תחת השמש וגדולה
היא אלי: עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה
מלך גדול וסבב אותה ובנה עליה מצודים
גדולים: ומצא בה איש מסכן חכם ומלט הוא את
העיר בחכמתו ואדם לא זכר את האיש המסכן ההוא:

ואמרת

וּבַחֹשֶׁךְ יֵלֵךְ וּבַחֹשֶׁךְ שְׁמוֹ יְכֻסֶּה׃ גַּם שֶׁמֶשׁ
לֹא רָאָה וְלֹא יָדָע נַחַת לָזֶה מִזֶּה׃ וְאִלּוּ חָיָה
אֶלֶף שָׁנִים פַּעֲמַיִם וְטוֹבָה לֹא רָאָה הֲלֹא אֶל
מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הוֹלֵךְ׃ כָּל עֲמַל הָאָדָם לְפִיהוּ וְגַם
הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמָּלֵא׃ כִּי מַה יּוֹתֵר לֶחָכָם מִן הַכְּסִיל
מַה לֶּעָנִי יוֹדֵעַ לַהֲלֹךְ נֶגֶד הַחַיִּים׃ טוֹב מַרְאֵה עֵינַיִם
מֵהֲלָךְ נָפֶשׁ גַּם זֶה הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ מַה שֶּׁהָיָה
כְּבָר נִקְרָא שְׁמוֹ וְנוֹדָע אֲשֶׁר הוּא אָדָם וְלֹא יוּכַל
לָדִין עִם שֶׁהַתַּקִּיף מִמֶּנּוּ׃ כִּי יֵשׁ דְּבָרִים הַרְבֵּה
מַרְבִּים הָבֶל מַה יֹּתֵר לָאָדָם׃ כִּי מִי יוֹדֵעַ מַה
טּוֹב לָאָדָם בַּחַיִּים מִסְפַּר יְמֵי חַיֵּי הֶבְלוֹ וְיַעֲשֵׂם
כַּצֵּל אֲשֶׁר מִי יַגִּיד לָאָדָם מַה יִּהְיֶה אַחֲרָיו תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ׃ טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב וְיוֹם הַמָּוֶת מִיּוֹם
הִוָּלְדוֹ׃ טוֹב לָלֶכֶת אֶל בֵּית אֵבֶל מִלֶּכֶת אֶל
בֵּית מִשְׁתֶּה בַּאֲשֶׁר הוּא סוֹף כָּל הָאָדָם וְהַחַי יִתֵּן
אֶל לִבּוֹ׃ טוֹב כַּעַס מִשְּׂחֹק כִּי בְרֹעַ פָּנִים יִיטַב
לֵב׃ לֵב חֲכָמִים בְּבֵית אֵבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבֵית
שִׂמְחָה׃ טוֹב לִשְׁמֹעַ גַּעֲרַת חָכָם מֵאִישׁ שֹׁמֵעַ
שִׁיר כְּסִילִים׃ כִּי כְקוֹל הַסִּירִים תַּחַת הַסִּיר כֵּן
שְׂחֹק הַכְּסִיל וְגַם זֶה הָבֶל׃ כִּי הָעֹשֶׁק יְהוֹלֵל
חָכָם וִיאַבֵּד אֶת לֵב מַתָּנָה׃ טוֹב אַחֲרִית דָּבָר
מֵרֵאשִׁיתוֹ טוֹב אֶרֶךְ רוּחַ מִגְּבַהּ רוּחַ׃ אַל תְּבַהֵל
בְּרוּחֲךָ לִכְעוֹס כִּי כַעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יָנוּחַ׃
אַל תֹּאמַר מֶה הָיָה שֶׁהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים הָיוּ
טוֹבִים מֵאֵלֶּה כִּי לֹא מֵחָכְמָה שָׁאַלְתָּ עַל זֶה׃
טוֹבָה חָכְמָה עִם נַחֲלָה וְיֹתֵר לְרֹאֵי הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי
בְּצֵל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכָּסֶף וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה
תְּחַיֶּה בְעָלֶיהָ׃ רְאֵה אֶת מַעֲשֵׂה הָאֱלֹהִים כִּי מִי
יוּכַל לְתַקֵּן אֵת אֲשֶׁר עִוְּתוֹ׃ בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה
בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה גַּם אֶת זֶה לְעֻמַּת זֶה
עָשָׂה הָאֱלֹהִים עַל דִּבְרַת שֶׁלֹּא יִמְצָא הָאָדָם
אַחֲרָיו מְאוּמָה׃ אֶת הַכֹּל רָאִיתִי בִּימֵי הֶבְלִי
יֵשׁ צַדִּיק אֹבֵד בְּצִדְקוֹ וְיֵשׁ רָשָׁע מַאֲרִיךְ בְּרָעָתוֹ׃
אַל תְּהִי צַדִּיק הַרְבֵּה וְאַל תִּתְחַכַּם יוֹתֵר לָמָּה
תִּשּׁוֹמֵם׃ אַל תִּרְשַׁע הַרְבֵּה וְאַל תְּהִי סָכָל לָמָּה
תָמוּת בְּלֹא עִתֶּךָ׃ טוֹב אֲשֶׁר תֶּאֱחֹז בָּזֶה וְגַם
מִזֶּה אַל תַּנַּח אֶת יָדֶךָ כִּי יְרֵא אֱלֹהִים יֵצֵא אֶת
כֻּלָּם׃ הַחָכְמָה תָּעֹז לֶחָכָם מֵעֲשָׂרָה שַׁלִּיטִים
אֲשֶׁר הָיוּ בָּעִיר׃ כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא׃ גַּם לְכָל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר
יְדַבֵּרוּ אַל תִּתֵּן לִבֶּךָ אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע אֶת עַבְדְּךָ
מְקַלְלֶךָ׃ כִּי גַּם פְּעָמִים רַבּוֹת יָדַע לִבֶּךָ אֲשֶׁר
גַּם אַתָּה קִלַּלְתָּ אֲחֵרִים׃ כָּל זֶה נִסִּיתִי בַחָכְמָה
אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ רָחוֹק מַה
שֶּׁהָיָה וְעָמֹק עָמֹק מִי יִמְצָאֶנּוּ׃ סַבּוֹתִי אֲנִי וְלִבִּי
לָדַעַת וְלָתוּר וּבַקֵּשׁ חָכְמָה וְחֶשְׁבּוֹן וְלָדַעַת רֶשַׁע
כֶּסֶל וְהַסִּכְלוּת הוֹלֵלוֹת׃ וּמוֹצֶא אֲנִי מַר מִמָּוֶת
אֶת הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הִיא מְצוֹדִים וַחֲרָמִים לִבָּהּ
אֲסוּרִים יָדֶיהָ טוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמָּלֵט מִמֶּנָּה
וְחוֹטֵא יִלָּכֶד בָּהּ׃ רְאֵה זֶה מָצָאתִי אָמְרָה קֹהֶלֶת
אַחַת לְאַחַת לִמְצֹא חֶשְׁבּוֹן׃ אֲשֶׁר עוֹד בִּקְשָׁה
נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִי אָדָם אֶחָד מֵאֶלֶף מָצָאתִי
וְאִשָּׁה בְכָל אֵלֶּה לֹא מָצָאתִי׃ לְבַד רְאֵה זֶה
מָצָאתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם יָשָׁר
וְהֵמָּה בִקְשׁוּ חִשְּׁבֹנוֹת רַבִּים׃ מִי כְּהֶחָכָם וּמִי
יוֹדֵעַ פֵּשֶׁר דָּבָר חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו וְעֹז
פָּנָיו יְשֻׁנֶּא׃ אֲנִי פִּי מֶלֶךְ שְׁמוֹר וְעַל דִּבְרַת שְׁבוּעַת
אֱלֹהִים׃ אַל תִּבָּהֵל מִפָּנָיו תֵּלֵךְ אַל תַּעֲמֹד
בְּדָבָר רָע כִּי כָּל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ יַעֲשֶׂה׃ בַּאֲשֶׁר
דְּבַר מֶלֶךְ שִׁלְטוֹן וּמִי יֹאמַר לוֹ מַה תַּעֲשֶׂה׃
שׁוֹמֵר מִצְוָה לֹא יֵדַע דָּבָר רָע וְעֵת וּמִשְׁפָּט יֵדַע
לֵב חָכָם׃ כִּי לְכָל חֵפֶץ יֵשׁ עֵת וּמִשְׁפָּט כִּי רָעַת

הַמַּעֲשֶׂה כִּי הִיא קִנְאַת אִישׁ מֵרֵעֵהוּ גַּם זֶה הֶבֶל
וּרְעוּת רוּחַ׃ הַכְּסִיל חֹבֵק אֶת יָדָיו וְאֹכֵל אֶת
בְּשָׂרוֹ׃ טוֹב מְלֹא כַף נָחַת מִמְּלֹא חָפְנַיִם עָמָל
וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה הֶבֶל תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ׃ יֵשׁ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי גַּם בֵּן וָאָח אֵין לוֹ וְאֵין
קֵץ לְכָל עֲמָלוֹ גַּם עֵינָיו לֹא תִשְׂבַּע עֹשֶׁר וּלְמִי אֲנִי
עָמֵל וּמְחַסֵּר אֶת נַפְשִׁי מִטּוֹבָה גַּם זֶה הֶבֶל וְעִנְיַן
רָע הוּא׃ טוֹבִים הַשְּׁנַיִם מִן הָאֶחָד אֲשֶׁר יֵשׁ
לָהֶם שָׂכָר טוֹב בַּעֲמָלָם׃ כִּי אִם יִפֹּלוּ הָאֶחָד יָקִים
אֶת חֲבֵרוֹ וְאִי לוֹ הָאֶחָד שֶׁיִּפּוֹל וְאֵין שֵׁנִי לַהֲקִימוֹ׃
גַּם אִם יִשְׁכְּבוּ שְׁנַיִם וְחַם לָהֶם וּלְאֶחָד אֵיךְ יֵחָם׃
וְאִם יִתְקְפוֹ הָאֶחָד הַשְּׁנַיִם יַעַמְדוּ נֶגְדּוֹ וְהַחוּט
הַמְשֻׁלָּשׁ לֹא בִמְהֵרָה יִנָּתֵק׃ טוֹב יֶלֶד מִסְכֵּן וְחָכָם
מִמֶּלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל אֲשֶׁר לֹא יָדַע לְהִזָּהֵר עוֹד׃ כִּי
מִבֵּית הָסוּרִים יָצָא לִמְלֹךְ כִּי גַּם בְּמַלְכוּתוֹ נוֹלַד
רָשׁ׃ רָאִיתִי אֶת כָּל הַחַיִּים הַמְהַלְּכִים תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ
עִם הַיֶּלֶד הַשֵּׁנִי אֲשֶׁר יַעֲמֹד תַּחְתָּיו׃ אֵין קֵץ
לְכָל הָעָם לְכֹל אֲשֶׁר הָיָה לִפְנֵיהֶם גַּם הָאַחֲרוֹנִים
לֹא יִשְׂמְחוּ בוֹ כִּי גַם זֶה הֶבֶל וְרַעְיוֹן רוּחַ׃ שְׁמוֹר
רַגְלֶיךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב
לִשְׁמֹעַ מִתֵּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי אֵינָם יוֹדְעִים
לַעֲשׂוֹת רָע׃ אַל תְּבַהֵל עַל פִּיךָ וְלִבְּךָ אַל יְמַהֵר
לְהוֹצִיא דָבָר לִפְנֵי הָאֱלֹהִים כִּי הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם
וְאַתָּה עַל הָאָרֶץ עַל כֵּן יִהְיוּ דְבָרֶיךָ מְעַטִּים׃ כִּי
בָּא הַחֲלוֹם בְּרֹב עִנְיָן וְקוֹל כְּסִיל בְּרֹב דְּבָרִים׃
כַּאֲשֶׁר תִּדֹּר נֶדֶר לֵאלֹהִים אַל תְּאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי
אֵין חֵפֶץ בַּכְּסִילִים אֵת אֲשֶׁר תִּדֹּר שַׁלֵּם׃ טוֹב אֲשֶׁר
לֹא תִדֹּר מִשֶּׁתִּדּוֹר וְלֹא תְשַׁלֵּם׃ אַל תִּתֵּן אֶת
פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת בְּשָׂרֶךָ וְאַל תֹּאמַר לִפְנֵי הַמַּלְאָךְ
כִּי שְׁגָגָה הִיא לָמָּה יִקְצֹף הָאֱלֹהִים עַל קוֹלֶךָ
וְחִבֵּל אֶת מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ כִּי בְרֹב חֲלֹמוֹת
וַהֲבָלִים וּדְבָרִים הַרְבֵּה כִּי אֶת הָאֱלֹהִים יְרָא׃ אִם
עֹשֶׁק רָשׁ וְגֵזֶל מִשְׁפָּט וָצֶדֶק תִּרְאֶה בַמְּדִינָה
אַל תִּתְמַהּ עַל הַחֵפֶץ כִּי גָבֹהַּ מֵעַל גָּבֹהַּ שֹׁמֵר
וּגְבֹהִים עֲלֵיהֶם׃ וְיִתְרוֹן אֶרֶץ בַּכֹּל הִיא מֶלֶךְ לְשָׂדֶה
נֶעֱבָד׃ אֹהֵב כֶּסֶף לֹא יִשְׂבַּע כֶּסֶף וּמִי אֹהֵב בֶּהָמוֹן
לֹא תְבוּאָה גַּם זֶה הָבֶל׃ בִּרְבוֹת הַטּוֹבָה רַבּוּ
אוֹכְלֶיהָ וּמַה כִּשְׁרוֹן לִבְעָלֶיהָ כִּי אִם רְאִית עֵינָיו׃
מְתוּקָה שְׁנַת הָעֹבֵד אִם מְעַט וְאִם הַרְבֵּה יֹאכֵל
וְהַשָּׂבָע לֶעָשִׁיר אֵינֶנּוּ מַנִּיחַ לוֹ לִישׁוֹן׃ יֵשׁ רָעָה
חוֹלָה רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ עֹשֶׁר שָׁמוּר לִבְעָלָיו
לְרָעָתוֹ׃ וְאָבַד הָעֹשֶׁר הַהוּא בְּעִנְיַן רָע וְהוֹלִיד בֵּן
וְאֵין בְּיָדוֹ מְאוּמָה׃ כַּאֲשֶׁר יָצָא מִבֶּטֶן אִמּוֹ עָרוֹם
יָשׁוּב לָלֶכֶת כְּשֶׁבָּא וּמְאוּמָה לֹא יִשָּׂא בַעֲמָלוֹ
שֶׁיֹּלֵךְ בְּיָדוֹ׃ וְגַם זֹה רָעָה חוֹלָה כָּל עֻמַּת שֶׁבָּא כֵּן
יֵלֵךְ וּמַה יִּתְרוֹן לוֹ שֶׁיַּעֲמֹל לָרוּחַ׃ גַּם כָּל יָמָיו
בַּחֹשֶׁךְ יֹאכֵל וְכָעַס הַרְבֵּה וְחָלְיוֹ וָקָצֶף׃ הִנֵּה אֲשֶׁר
רָאִיתִי אָנִי טוֹב אֲשֶׁר יָפֶה לֶאֱכוֹל וְלִשְׁתּוֹת וְלִרְאוֹת
טוֹבָה בְּכָל עֲמָלוֹ שֶׁיַּעֲמֹל תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ מִסְפַּר
יְמֵי חַיָּו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים כִּי הוּא חֶלְקוֹ׃ גַּם כָּל
הָאָדָם אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר וּנְכָסִים וְהִשְׁלִיטוֹ
לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלָשֵׂאת אֶת חֶלְקוֹ וְלִשְׂמֹחַ
בַּעֲמָלוֹ זֹה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ כִּי לֹא הַרְבֵּה
יִזְכֹּר אֶת יְמֵי חַיָּיו כִּי הָאֱלֹהִים מַעֲנֶה בְּשִׂמְחַת
לִבּוֹ׃ יֵשׁ רָעָה אֲשֶׁר רָאִיתִי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְרַבָּה
הִיא עַל הָאָדָם׃ אִישׁ אֲשֶׁר יִתֶּן לוֹ הָאֱלֹהִים עֹשֶׁר
וּנְכָסִים וְכָבוֹד וְאֵינֶנּוּ חָסֵר לְנַפְשׁוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר
יִתְאַוֶּה וְלֹא יַשְׁלִיטֶנּוּ הָאֱלֹהִים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ כִּי
אִישׁ נָכְרִי יֹאכְלֶנּוּ זֶה הֶבֶל וָחֳלִי רָע הוּא׃ אִם
יוֹלִיד אִישׁ מֵאָה וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה וְרַב שֶׁיִּהְיוּ יְמֵי
שָׁנָיו וְנַפְשׁוֹ לֹא תִשְׂבַּע מִן הַטּוֹבָה וְגַם קְבוּרָה לֹא
הָיְתָה לּוֹ אָמַרְתִּי טוֹב מִמֶּנּוּ הַנָּפֶל׃ כִּי בַהֶבֶל בָּ

בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים הַבָּאִים הַכֹּל נִשְׁכָּח וְאֵיךְ יָמוּת
הֶחָכָם עִם הַכְּסִיל׃ וְשָׂנֵאתִי אֶת הַחַיִּים כִּי רַע
עָלַי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁנַּעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ כִּי הַכֹּל הֶבֶל
וּרְעוּת רוּחַ׃ וְשָׂנֵאתִי אֲנִי אֶת כָּל עֲמָלִי שֶׁאֲנִי עָמֵל
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ שֶׁאַנִּיחֶנּוּ לָאָדָם שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָי׃ וּמִי
יוֹדֵעַ הֶחָכָם יִהְיֶה אוֹ סָכָל וְיִשְׁלַט בְּכָל עֲמָלִי
שֶׁעָמַלְתִּי וְשֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ גַּם זֶה הָבֶל׃
וְסַבּוֹתִי אֲנִי לְיַאֵשׁ אֶת לִבִּי עַל כָּל הֶעָמָל שֶׁעָמַלְתִּי
שֶׁחָכַמְתִּי תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי יֵשׁ אָדָם שֶׁעֲמָלוֹ
בְּחָכְמָה וּבְדַעַת וּבְכִשְׁרוֹן וּלְאָדָם שֶׁלֹּא עָמַל בּוֹ
יִתְּנֶנּוּ חֶלְקוֹ גַּם זֶה הֶבֶל וְרָעָה רַבָּה׃ כִּי מֶה הֹוֶה
לָאָדָם בְּכָל עֲמָלוֹ וּבְרַעְיוֹן לִבּוֹ שֶׁהוּא עָמֵל תַּחַת
הַשָּׁמֶשׁ׃ כִּי כָל יָמָיו מַכְאוֹבִים וָכַעַס עִנְיָנוֹ גַּם
בַּלַּיְלָה לֹא שָׁכַב לִבּוֹ גַּם זֶה הֶבֶל הוּא׃ אֵין טוֹב
בָּאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְהֶרְאָה אֶת נַפְשׁוֹ טוֹב
בַּעֲמָלוֹ גַּם זֶה רָאִיתִי אָנִי כִּי מִיַּד הָאֱלֹהִים הִיא׃ כִּי
מִי יֹאכַל וּמִי יָחוּשׁ חוּץ מִמֶּנִּי׃ כִּי לְאָדָם שֶׁטּוֹב
לְפָנָיו נָתַן חָכְמָה וְדַעַת וְשִׂמְחָה וְלַחוֹטֶא נָתַן עִנְיָן
לֶאֱסוֹף וְלִכְנוֹס לָתֵת לְטוֹב לִפְנֵי הָאֱלֹהִים גַּם זֶה
הֶבֶל וּרְעוּת רוּחַ׃ לַכֹּל זְמָן וְעֵת לְכָל חֵפֶץ תַּחַת
הַשָּׁמָיִם׃ עֵת לָלֶדֶת וְעֵת לָמוּת עֵת לָטַעַת וְעֵת
לַעֲקוֹר נָטוּעַ׃ עֵת לַהֲרוֹג וְעֵת לִרְפּוֹא עֵת לִפְרוֹץ
וְעֵת לִבְנוֹת׃ עֵת לִבְכּוֹת וְעֵת לִשְׂחוֹק עֵת
סְפוֹד וְעֵת רְקוֹד׃ עֵת לְהַשְׁלִיךְ אֲבָנִים וְעֵת כְּנוֹס
אֲבָנִים עֵת לַחֲבוֹק וְעֵת לִרְחוֹק מֵחַבֵּק׃ עֵת
לְבַקֵּשׁ וְעֵת לְאַבֵּד עֵת לִשְׁמוֹר וְעֵת לְהַשְׁלִיךְ׃
עֵת לִקְרוֹעַ וְעֵת לִתְפּוֹר עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר׃
עֵת לֶאֱהוֹב וְעֵת לִשְׂנֹא עֵת מִלְחָמָה וְעֵת שָׁלוֹם׃
מַה יִּתְרוֹן הָעוֹשֶׂה בַּאֲשֶׁר הוּא עָמֵל׃ רָאִיתִי אֶת
הָעִנְיָן אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לִבְנֵי הָאָדָם לַעֲנוֹת בּוֹ׃
אֶת הַכֹּל עָשָׂה יָפֶה בְעִתּוֹ גַּם אֶת הָעוֹלָם נָתַן

בְּלִבָּם מִבְּלִי אֲשֶׁר לֹא יִמְצָא הָאָדָם אֶת הַמַּעֲשֶׂה
אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף׃ יָדַעְתִּי
כִּי אֵין טוֹב בָּם כִּי אִם לִשְׂמוֹחַ וְלַעֲשׂוֹת טוֹב בְּחַיָּיו׃
וְגַם כָּל הָאָדָם שֶׁיֹּאכַל וְשָׁתָה וְרָאָה טוֹב בְּכָל
עֲמָלוֹ מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ יָדַעְתִּי כִּי כָּל אֲשֶׁר
יַעֲשֶׂה הָאֱלֹהִים הוּא יִהְיֶה לְעוֹלָם עָלָיו אֵין לְהוֹסִיף
וּמִמֶּנּוּ אֵין לִגְרוֹעַ וְהָאֱלֹהִים עָשָׂה שֶׁיִּרְאוּ מִלְּפָנָיו׃
מַה שֶּׁהָיָה כְּבָר הוּא וַאֲשֶׁר לִהְיוֹת כְּבָר הָיָה
וְהָאֱלֹהִים יְבַקֵּשׁ אֶת נִרְדָּף׃ וְעוֹד רָאִיתִי
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ מְקוֹם הַמִּשְׁפָּט שָׁמָּה הָרֶשַׁע וּמְקוֹם
הַצֶּדֶק שָׁמָּה הָרָשַׁע׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי אֶת
הַצַּדִּיק וְאֶת הָרָשָׁע יִשְׁפּוֹט הָאֱלֹהִים כִּי עֵת לְכָל
חֵפֶץ וְעַל כָּל הַמַּעֲשֶׂה שָׁם׃ אָמַרְתִּי אֲנִי בְּלִבִּי
עַל דִּבְרַת בְּנֵי הָאָדָם לְבָרָם הָאֱלֹהִים וְלִרְאוֹת
שְׁהֶם בְּהֵמָה הֵמָּה לָהֶם׃ כִּי מִקְרֶה בְנֵי הָאָדָם
וּמִקְרֶה הַבְּהֵמָה וּמִקְרֶה אֶחָד לָהֶם כְּמוֹת זֶה כֵּן
מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לַכֹּל וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה
אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל׃ הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל מָקוֹם אֶחָד
הַכֹּל הָיָה מִן הֶעָפָר וְהַכֹּל שָׁב אֶל הֶעָפָר׃ מִי
יוֹדֵעַ רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעוֹלָה הִיא לְמָעְלָה וְרוּחַ
הַבְּהֵמָה הַיּוֹרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לָאָרֶץ׃ וְרָאִיתִי כִּי
אֵין טוֹב מֵאֲשֶׁר יִשְׂמַח הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו כִּי הוּא
חֶלְקוֹ כִּי מִי יְבִיאֶנּוּ לִרְאוֹת בְּמֶה שֶׁיִּהְיֶה אַחֲרָיו׃
וְשַׁבְתִּי אֲנִי וָאֶרְאֶה אֶת כָּל הָעֲשֻׁקִים אֲשֶׁר נַעֲשִׂים
תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ וְהִנֵּה דִּמְעַת הָעֲשֻׁקִים וְאֵין לָהֶם
מְנַחֵם וּמִיַּד עֹשְׁקֵיהֶם כֹּחַ וְאֵין לָהֶם מְנַחֵם׃ וְשַׁבֵּחַ
אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכְּבָר מֵתוּ מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר
הֵמָּה חַיִּים עֲדֶנָה׃ וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם אֵת אֲשֶׁר
עֲדֶן לֹא הָיָה אֲשֶׁר לֹא רָאָה אֶת הַמַּעֲשֶׂה
הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ׃ וְרָאִיתִי אֲנִי
אֶת כָּל עָמָל וְאֵת כָּל כִּשְׁרוֹן

הַמַּעֲשֶׂה

ואן דער (דעה) פֿון דיא (גאונים) אמצט אן קיין (ברכה) איבר דיא (מגילה) נייארט איבר (מגילת אסתר)

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מקרא מגילה
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה

דברי קהלת בן דוד מלך בירושלים : הבל הבלים אמר קהלת הבל הבלים הכל הבל: מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש : דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת : וזרח השמש ובא השמש ואל מקומו שואף זורח הוא שם הולך אל דרום וסובב אל צפון סובב סובב הולך הרוח ועל סביבותיו שב הרוח : כל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת: כל הדברים יגעים לא יוכל איש לדבר לא תשבע עין לראות ולא תמלא אזן משמוע מה שהיה הוא שיהיה ומה שנעשה הוא שיעשה ואין כל חדש תחת השמש : יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא כבר היה לעולמים אשר היה מלפנינו אין זכרון לראשונים וגם לאחרנים שיהיו לא יהיה להם זכרון עם שיהיו לאחרונה: אני קהלת הייתי מלך על ישראל בירושלם : ונתתי את לבי לדרוש ולתור בחכמה על כל אשר נעשה תחת השמים הוא ענין רע נתן אלהים לבני האדם לענות בו: ראיתי את כל המעשים שנעשו תחת השמש והנה הכל הבל ורעות רוח: מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות: דברתי אני עם לבי לאמור אני הנה הגדלתי והוספתי חכמה על כל אשר היה לפני על ירושלם ולבי ראה הרבה חכמה ודעת : ואתנה לבי לדעת חכמה ודעת הוללות ושכלות ידעתי שגם זה הוא רעיון רוח: כי ברוב חכמה רב כעס ויוסיף דעת יוסיף מכאוב : אמרתי אני בלבי לכה נא אנסכה בשמחה וראה בטוב והנה גם הוא הבל: לשחוק אמרתי מהולל : ולשמחה מה זה עושה: תרתי בלבי למשוך ביין את בשרי ולבי נהג בחכמה ולאחוז בסכלות עד אשר אראה אי זה טוב לבני האדם אשר יעשו תחת השמים מספר ימי חייהם : הגדלתי מעשי בניתי לי בתים נטעתי לי כרמים : עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי: עשיתי לי ברכות מים להשקות מהם יער צומח עצים: קניתי עבדים ושפחות ובני בית היה לי גם מקנה בקר וצאן הרבה היה לי מכל שהיו לפני בירושלם: כנסתי לי גם כסף וזהב וסגלת מלכים והמדינות עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני אדם שדה ושדות: וגדלתי והוספתי מכל שהיה לפני בירושלם אף חכמתי עמדה לי: וכל אשר שאלו עיני לא אצלתי מהם לא מנעתי את לבי מכל שמחה כי לבי שמח מכל עמלי וזה היה חלקי מכל עמלי: ופניתי אני בכל מעשי שעשו ידי ובעמל שעמלתי לעשות והנה הכל הבל ורעות רוח ואין יתרון תחת השמש : ופניתי אני לראות חכמה והוללות וסכלות כי מה האדם שיבוא אחרי המלך את אשר כבר עשוהו : וראיתי אני שיש יתרון להכמה מן הסכלות כיתרון האור מן החשך : החכם עיניו בראשו והכסיל בחשך הולך וידעתי גם אני שמקרה אחד יקרה את כלם ואמרתי אני בלבי כמקרה הכסיל גם אני יקרני ולמה חכמתי אני אז יותר ודברתי בלבי שגם זה הבל: כי אין זכרון לחכם עם הכסיל לעולם

צוּר כְּתָבָם בְּסוּד שָׁלִישִׁים · וּנְתָנָם בְּאַהֲבָה לְזֶרַע הַמְּקֻדָּשׁ : קִבְּלָהּ בַּשְּׁ
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי וּנְתָנָהּ יַחַד לְזֶרַע יְשֻׁרוּן : רֵאשִׁית וְאַחֲרִית חָקוּק בְּתוֹכָהּ
וְהֵעִיד עֲלֵיהֶם שָׁמַיִם וָאָרֶץ : שִׁירֵר עָנָיו עַל זֹאת וְאָמַר שִׁירוֹת הַרְבֵּה · וּפָ
וְאָמַר אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן : תּוֹרָה תְּמִימָה הִנְחִיל אָרוֹן לִשְׁבָטִים כְּדֵי לְהַכְנִיסָם
בְּגַן עֵדֶן לְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים : תּוֹרָה תְּמִימָה נָתַתִּי לָכֶם · עַמִּי וְנַחֲלָתִי קְרָאתִי
אֶתְכֶם כְּדֵי שֶׁאֶתֵּן לָכֶם שָׂכָר טוֹב בָּעוֹלָם הַזֶּה וְחֵלֶק טוֹב לָעוֹלָם הַבָּא :

כאן אתחיל החזן בניגון דִּבְרֵי אֱמֶת וְחֻקֵּי צֶדֶק וְשֵׂכֶל טוֹב יַנְחֵהוּ עוֹשֵׂיהֶם לְעוֹלָם וָעֶד

אַז שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת פֵּירוּשׁ עוֹנֶשׁ וּמַתַּן שְׂכָרָן · אֲמָרוֹת
טְהוֹרוֹת מְזֻקָּקוֹת שִׁבְעָתַיִם צְרוּפוֹת כַּכֶּסֶף וּבְחוּנוֹת כַּזָּהָב :
אֲהוּבִים שְׁמָרוּם · עֲמוּסִים חֲקָרוּם בְּכָל לֵב נְצָרוּם · בְּחָכְמָה דְּרָשׁוּם
אֶת אֵלֶּה תִּזְכּוֹר לָנוּ אֱלוֹהַּ מְעֻזֵּנוּ וְתִרְצֶה לָנוּ וּתְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵ
עֶלְיוֹנִים שָׂשׂוּ וְתַחְתּוֹנִים עָלְזוּ · בְּקַבָּלַת תּוֹרָה הַכְּתוּבָה מִסִּינַי · תּוֹאַר
כַּלָּה מְאֹד נִתְעַלָּה · בְּקַבָּלַת יוֹם זֶה עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים :

(אלהינו ואלהי אבותינו וכו׳ : והכהנים עולין לדוכן הכל תמצא באוסף של סוכות קדיש שלם אין כאלהינו עלינו וכו׳)

האט ער גילערנט צו זייני רעכט פערטיגי אונ׳ די היילגקייט דר היאלשי זאכן די הט ער גוויזן דען נביאים אונ׳ שט
אלז אין דר תורה די ער הט גיגעבן איט ליבשאפט צו דען הייליגן זאמן פון אברהם יצחק ויעקב (קבלה) ער הט אנטפנ
די זעקסט טאג אין סיון דז דא איז דער דריטר חודש האט ער זיא געבן צו ישראל די דא ווארן גאר אייניג אונטר אננדר ד
זעלביג איל (ראשית) וואס דא איז גוועזן פון בריאת עולם אונ׳ וואס דא ווערט זיין ביז לעצטן פון דר וועלט אלז איז ד
אין גשריבן אונ׳ האט אויך זיא בצייגט היאל אונ׳ ערד (שירר) ער האט גזונגן פיל גזאנג דר דעאוטיגר משה רבי
אויף דען שבח פון דר תורה דיא שטין אין דר שירה (האזינו) אונ׳ האט היכטן אויז גלאזן עז א זכיקט צו גלייכן צו גא
ישראל : (תורה) איין תורה דיא דא איז גנץ עס אאנגלט קיין זאך דרינן דיא איין אענטש זאל נון אונ׳ גוט זיין נון גוף או
כשאה די האט ער אאכן ערבן דר הער הקב"ה צו זיינם פאלק דיא צוועלף שבטים דז זיא איט איר זכה זעלן זיין צו א
גין אין דען גן עדן צו איביגליך איין גנצי תורה האב איך אייך געבן אונ׳ הב אייך גהייסן פון אירנט ווילן איין פאלק או
איין ערב דז איך הב אין עולם דז איך וויל אייך געבן איין גוטן לון אויף דר וועלט אונ׳ איין גוט חלק אויף יענר וועלט :
אייטל ווארי ריד אונ׳ גרעכטי אונ׳ די דא אקיים זיין אירי אצות די ווערן ערבן צו איביג אונ׳ צו איאר איין שכל טוב א
אז דען דא ער גאפ אין דיא זעקס הונדרט אונ׳ דרייא צעהן אצות דא זאגט ער נאך צו משה רבינו אירפירט
איטליכר אצוה אז וויא זיא שטיאן אין דיא גארא אויף איר עונש פון די עבירות אונ׳ דען שכר פון די אצות
זיין אייטל רייני ריד אז איין זילבר דש זיבן אאל גלייטרט איז ווארן אונ׳ אז איין גפרופט גאלד אונ׳ דרום איך איר יש
דיא דא זיין גלובט צו גאט יתברך די ער האט אויף זייני ארים גטראגן היט זיא אונ׳ פארשט זיא אונ׳ איט גאנצן קלי
הערצן דרשנת זיא דען ווערט אונס אונזר גאט דער דא איז אונזר שטארק דש זכות גדענקן אונ׳ אונזר תפילה
אונ׳ בוילגן אונס : די אלאכים דא די זאכן דש עס גאטש וילן וואר דש ער דיא תורה געבן וואלט צו ישראל דא וו
זיך פרייאן אך די אונטרשטן עולמים (עלזו) ווארן זיך פרייאן דא ישראל אנטפנגן דיא תורה אויף הר סיני א
גישטאלט איינר כלה דיא זער גליבט איז אזו ווארן ישראל דא זיא אנטפנגן אן דיזן טאג דיא (עשרת הדברות) :

סליק המחזור של שלש רגלים : תהלה לאל בורא עולם :

ובשני לוחות החקקתם · ושני עולמות הנחלתם · על ידי נאמן נהתם · ובין
שני כרובים הנחתם : זרוז מקרא ותרגום תורה ונביאים שמונה וכתובים
אחד עשר : חקריה הלכות וסדרים ששה · ועליהם תלמוד שלשים וששה :
טעמי משלו שלשת אלפים ויהי שירו חמשה ואלף · יחידה נתונה לששים
רבוא לעם אשר בחר משבעים לשונות : כתובה באותיות עשרים ושתים
וגם בשם המפורש בשם ושנים : לכל אחד ואחד עשרה כתרים כתובים
באצבע אלהים מעשה ארון : מלך הדרה ברוב נוראות · אזהרה בשם
קדשו ובשם ישראל יכנה · נקרא שמות שבעים ועמו בחר משבעים ·
ושמו מעלה למעלה משבעים : סדרה בסימנין ובמסורותיו ובדקדוקי
חקירות · בדיני ממונות ודיני נפשות : עטיפת הוזן צהלה ורנה יראה
ונבואה · הגיון ומליצה תפארת ושמחה : פרקי אגדות וערכי ענינות ·
דקדוקיהן ודקדוקי סופרים :
צור

פסח שבעות סוכות ראש השנה יום כפור גן עדן אשיה עולם הבא : (ובשני) אונ׳ אויך צווייא טאבלן האשטו זי אויז
גיגראבן אונ׳ האשט זי אכן ערבן דען עולם הבא מיט די לוחות די דוא האשט געבן דורך משה רבינו דיין וואר הפטיגר
דוא האשט גלייגט זי אין ארון הקודש צווישן די צווייא פיגל די איבר שטונדן (זרוז) איין איטליכר בר ישראל זאל געווארנט
זיין צו לערנן די תורה אין עברי אונ׳ תרגום אונ׳ די ספרי נביאים די דא זיין אכט אונ׳ איילף ספרי כתובים (חקרי) צו פארשן
די הלכות די דא שטין אין די ששה סדרים אונ׳ דיא גמרא דרויף דיא דא זיין זעקס אונ׳ דרייסיג מסכתות (טעמי) צו
פרשטין די טעמים פון די דרייא טויזנט בייא שפיל די דא שטין אין משלי אונ׳ די פינף גזאנג די דא שטין אין שיר השירים
די זאל אין לערנן (יחידה) די תורה די דא איז איינציג אונ׳ קיינר אנדער די וואר געגעבן צו דעם פאלק ישראל דא זייא וואָרן
זעקס מאל הונדרט טויזנט דיא ער האט דר וועלט פון שבעים לשונות : (כתובה) זיא איז ווארן געשריבן מיט די צווייא
אונ׳ צוואנציג אותיות אונ׳ מיט דען (שם) דער דא ווערט בשיידן אין צווייא אונ׳ זיבציג גשטאלט : (לכל) צו איטליכם אות
ער האט געקרינט מיט צעהן קרונן : די אותיות די דא זיין איין געטליך געשריפט דש ווערק פון הקב״ה (מלך) דר קיניג
הקב״ה האט ביטינט דיא תורה מיט פיל פורכטזאמי נסים די דרינן שטין אונ׳ איין איטליכר דר איין בר ישראל גהייסן
ווערט דער זאל געווארנט זיין אן זיינם הייליגן נאמן דז ער אין ניט זאל גדענקן צו אום כול אדר אן איין אונרייין אורט (נקרא)
ער ווערט גירופן אין זיבציג שמות הקדושים אונ׳ זיין פאלק האט ער אויז דר וועלט פון זיבציג פעלקר אונ׳ זיין נאמן איז
גלובט איבר דיא זיבציג מלאכים די אין הימל זיין איבר די עכו״ם (סדרה) ער האט גסדרט אין דר תורה פיל סימנים
דיא זיין ווארדן איבר ענטפרט וואש זיא בטייטן : אויך זיין פיל דקדוקים דא אינן צו פארשן פיל גוטי דברי תורה דרויש
צו לערנן · מיט דינים די מאון אן טרעפן אונ׳ דינים די נפשות אן טרעפן איז דיא תורה גסדרט : (עטיפת) עז איז איין
קרוינה צו מכין (תגין) אן די זיבן אותיות אין דר ספר תורה אונ׳ דר סימן איז שעטנז גץ דאז איז ארויז דש דער
דיא תורה קאן אונ׳ לערנט זיא דער איז זוכה צו שמחה צו ווערן גיקרינט מיט שונהייט אונ׳ צו רייניקייט אונ׳ אז דער מענש
גאטש פארכטיג איז דער איז זוכה צו זיין אז לייט גוט איטיג אונ׳ איין דברן אויף די זעלביגן אותיות שרייבט אן אין דר
ספר תורה דרייא שטריכליך (פרקי) די פרקים די זיין מייטל אגדות אונ׳ די מעשה פון אל די זאכן אונ׳ די דקדוקים די
דא האבן מדקדק געווען דיא תלמידי חכמים אלז איז ארויז אין דר תורה אונ׳ הקב״ה האט זיא געלערנט מיט משה רבינו
(צור) דר ביטעפר האט געשריבן דיא תורה אין דרייא הייליקייט איינש הייסט דיא הייליק קייט פון מעשה בראשית
דז האט ער געלערנט אן זייני פערכטער : אונ׳ דיא הייליקייט דער טעאים פון אלות דיא
האט

כַּיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם רַבִּים׃ שָׁמַעְתִּי וַתִּרְגַּז מַעֲשֵׂה זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר מִמִּכְלָה
בִּטְנִי לְקוֹל צָלֲלוּ שְׂפָתַי יָבֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים׃ וַאֲנִי בַּיהוָה אֶעְלוֹזָה
אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ׃ אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי׃ יְהוָה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי
כִּי תְאֵנָה לֹא תִפְרָח וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים כִּחֵשׁ כָּאַיָּלוֹת וְעַל בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי׃

נאך דער הפטרה גיט דר חשוב שבקהל אונ׳ איין ספר הפטרה אין אריין אונ׳ אמבט איין איטליכן אתנת יד׃
(אין איין טייל קהלות זאגט אן דאש נאך דעם ערשטן פסוק פון דר הפטרה)׃

מיוסד על שם המחבר יעקב ברבי מאיר לוי

יְצִיב פִּתְגָם · לְאָת וּרְגָם · בְּרִכוּ רִבְבָן עִירִין׃ עֲנֵי אֲנָא בְּמִנְיָנָא · דְּפַסְלִין אַרְבְּעָה טוּרִין׃
קַדְמוּהִי · לְנוֹ מוֹהִי נְגִיד וְנָפִיק · נְהַר דִּנוּרִין׃ בְּטוּר תַּלְגָא · נְהוֹר שְׁרָגָא · וְזִיקִין דְּנוּר
וּבְעוּרִין׃ בְּרָא וּסְכָא · מַה בַּחֲשׁוֹכָא · וְעִמֵּיהּ שְׁרֵי נְהוֹרִין׃ רְתִיקִין צִפָּא · בְּלָא שִׁטְפָא · וְגַלִּין לֵיהּ
דְּמִטַּמְּרִין׃ בָּעֵית מִנֵּיהּ · יַת הוֹרְמָנֵהּ וּבַתְרוֹהִי עֲדֵי גוּבְרִין׃ יוֹדְעֵי הִלְכְתָא וּמַתְנִיתָא׃ וְתוֹסֶפְתָּא
סִפְרָא וְסִפְרִין׃ מֶלֶךְ חַיָּיא לְעָלְמַיָּא · יְמַנֵּן עִם לְהוֹן · מְשַׁפְּרִין׃ אָמִיר עֲלֵיהוֹן · כְּהַקְאִיהוֹן · וְלָא
יִתְמַנּוּן הֵיךְ עַפְרִין׃ יְהַוְרוּן · כְּעַן · לְהוֹן כְּקַעַן · יְטוּפוּן נְעוֹהִי חַמְרִין׃ רְעוּתְהוֹן הַב וְאַפֵּיהוֹן צְהַב
יְנַהֲרוּן כִּנְהַר צַפְרִין׃ לֵיהַב · תְּקוֹף · וְעֵינָךְ זְקוֹף · חֲזֵי עָרָךְ דְּבַךְ כַּפְרִין׃ וִיהוֹן כְּתִבְנָא · כְּגוֹ
לִבְנָא כְּאַבְנָא יִשְׁתַּקּוּן חַפְרִין׃ יְהוֹנָתָן · גְּבַר עִנְוְתָן · בְּכֵן לֵיהּ נִמְטֵי אַפְרִין׃

מוסף ליום שני של שבועות

אן זאגט אטרי אונ׳ דש קהל אורט טאונה עשרה אונ׳ דר נאך אורט דר חזן טאונה עשרה ביז (ושני תאידין כהלכתן)
אונ׳ אן שבת ביז (זכר למעשה בראשית) אונ׳ דען זאגט אן (אזהרת)׃

קהל מיוסד על פי א״ב בראשי חרוזות

אזהרת רֵאשִׁית לְעַמְּךָ נָתַתָּ · מִצְוֹת עֲשֵׂה וּמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה׃
בְּמִסְפָּר בְּמִפְקָד הֵם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחָמֵשׁ · כְּנֶגֶד
יְמוֹת הַחַמָּה׃ גַּם מִצְוֹת עֲשֵׂה מָאתַיִם וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה · כְּנֶגֶד אֵבָרִים
שֶׁבָּאָדָם׃ דּוֹק וְחֶלֶד הֵעַרְתָּ בָּנוּ · עַל עָנְשָׁן וּשְׂכָרָן׃ הַחַיִּים וְהַטּוֹב
וְהַמָּוֶת וְהָרָע · הוֹרֵיתָ לָּנוּ עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת וְקָשַׁרְתָּ לָנוּ עֲשָׂרָה כְתָרִים

ובשני

אזהרת דיא אזות זאל אן גאמרנט זיין צו האלט. אך זיין זיא אזו פיל אז דו וארט (אזהרת) אין דר צאל האט דאש
איז זעקש הונדרט אונ׳ דרייא צעהן דיא האט געבן אין דר תורה דיא דא הייסט ראשית דרום דז וי איז
צום ערשטן ווארן בשאפן דא ארונטר זיין אזות דיא אן טאן זאל אונ׳ עבירות די אן לאזן זאל (באספר) איר צאל פון דיא
עבירות זיינן דרייא הונדרט אונ׳ פינף אונ׳ זעכציג אזו פיל אז די טאג אים יאר זיין (גם) אך דיא אזות דיא אן טאן זאל
דיא זיין צווייא הונדרט אונ׳ אכט אונ׳ פירציג אזו פיל אז דר אענש גלידר אים לייב האט (דוק) דוא האשט גצייגט איבר
אונש היאל אונ׳ ערד דז איר זאלן די תורה האלטן • אונ׳ דען זאלן זי אונז געבן אונזר עונש ווען איר זי ה״ו ניט זעלטן הלטן
אונ׳ איין גטן לון דש איז דש גוטי לעבן ווען איר זיא הלטן (הורית) דוא האשט אונז גוויזן צו הלטן דיא עשרת הדברות
אונ׳ האשט אונש גקרינט מיט צעה קרונ׳ דש זיין דיא׃ שבת ראש חודש פסח

בית מסלדים ומחלים · והאלה קוראים ושואלים · קדוש וברוך
תפארת מכללים · רוממות למלכם ממללים · ועזוז נוראותיו מגדילים ·
ושלוש קדשה לקדוש בקודש מעלים :

איינר רופט צום אנדרן אונ' פרעגט אוב זיא זאלן קדושה זאגן : אונ' קריגן איט טונהייט הקב״ה דער דא איז היילג אונ' גלובט דר היבונג צו מירן קיניג זיא רידן אונ' גריסן דיא צוב פון זייני שטארקי פארכנוואקייט אונ' איט דרייא קדושות זיא לובן הקב״ה דער דא איז היילג

אזהרות

כבתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר: קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול · מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך יאמרו: קהל ברוך כבוד יי ממקומו: ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים · ועינינו תראנה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך

קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

דר חזן זאגט אייטר לדור ודור גנץ טאונה עטרה גנץ הלל גנץ קדיש דר נאך זאגט אן אגילת רות ווערטטו פינדן אונ' האחזור :

למפטיר קורין בפרשת פנחס

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני בקר שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל האחד: עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים: שעיר עזים אחד לכפר עליכם: מלבד עולת התמיד ומנחתו תעשו תמימם יהיו לכם ונסכיהם:

הפטרה יום שני של שבועות בתרי עשר בחבקוק סימן ג׳

תפלה לחבקוק הנביא על שגינות :

בקצת קהלות אומרים כאן (יציב פתגם)

יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה פעלך בקרב שנים חייהו בקרב שנים תודיע ברגז רחם תזכור: אלוה מתימן יבוא וקדוש מהר פארן סלה כסה שמים הודו ותהלתו מלאה הארץ: ונגה כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עזה: לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו: עמד וימדד ארץ ראה ויתר גוים ויתפצצו הררי עד שחו גבעות עולם הליכות עולם לו: תחת און ראיתי אהלי כושן ירגזון יריעות ארץ מדין: הבנהרים חרה יהוה אם בנהרים אפך אם בים עברתך כי תרכב על סוסיך מרכבתיך ישועה: עריה תעור קשתך שבעות מטות אמר סלה נהרות תבקע ארץ: ראוך יחילו הרים זרם מים עבר נתן תהום קולו רום ידיהו נשא: שמש ירח עמד זבלה לאור חציך יהלכו לנגה ברק חניתך: בזעם תצעד ארץ באף תדוש גוים: יצאת לישע עמך לישע את משיחך מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד עד צואר סלה: נקבת במטיו ראש פרזו יסערו להפיצני עליצתם כמו לאכל עני במסתר: דרכת

ושמורה. ובכל מצוה שבח בענין בה סרורה. להתברך בהגיה בכל יום
ברוך נותן התורה: ובאלף שהיא לכל האותיות ראש. פתח באנכי
לדברות ראש. להודיע שהוא אהי קדם ראש. בראשית ראש ובאחרית
ראש. ראשון ואחרון בסוף ובראש. צופה מה יהיה בסוף מראש. ולמה
באלף פתח בראש. כנגד אלף דור שצפה מראש. ולתן להם אמונת ראש
לצוות להם דבר מראש. ועבר מהם תשע מאות ושבעים וארבעה
לפרוש. ולסוף עשרים וששה דורות חשק תבואת ראש. דבר צוה לאלף
דור מראש. לנחול חוק נסוכת ראש. בתעצומותיה לחקור ולדרוש:
להשתחות ולכרוע ולקוד ראש לאחי וקים המתנשא לכל לראש. ובשורם
צבאות אלים כי למתנת זכו סגולים. ויכבדו בה נדגלים נתנו שבח ותהלה
לאלים. והמון גדודים וכתי אראלים שיר ותשבחות מפארים ומהללים
ושרפים ממעל להם עומדים ומעלים. ליושב על כסא רם ונשא מגדילים
וצבאות גבורי חילים. מנעימים שיר הלולים. ופאר כרובים ורעש
גלגלים. במתן אמון היו גילים ומלאכי אש ומים כלולים. בשמחת נות

בית

ברכה אלי טאג אוני' איר (ברוך אתה יי' נותן התורה) גלובט זייא גאט דר אונז האט גיגעבן די תורה אונ' מיט דר (אלף)
די דא איז דיא ערשטי צו אלי אותיות האט ער אן גיהובן די עשרת הדברות דז איז דאס ווארט (אנכי) דש זאל ארויז זיין
דז ער איז דר ערשטי אונ' דרום הייסט ער (אלהי קדם) דער גאט דר דא וואר אי די וועלט וואר בשאפן ער איז דער
ערשט פון אן היבן אונ' דש ענד פון אויז גאנג דר וועלט ער זאגט צום ערשטן וואס דא ווערט זיין אם ענד: דרום אויך
היבט זיך די עשרת הדברות אן מיט דר (אלף) דען דש ווארט (אלף) איז טייטש טויזנט דען הקב"ה וואלט דיא תורה
געבן דיא דא הייסט (אמונה) צו טויזנט דורות דען וואלט ער ערשט גביטן די תורה צו האלטן דא ער זאך דז דר עולם
גאר זינדיג איז אונ' קען קיין קיום האבן ניימרט עש אוז אין עולם זיין (זכות התורה) דא הט ער איבר הופט ניין הונדרט
אונ' פיר זיבציג דורות אונ' האט די תורה געבן צו זעקס אונ' צואנציג דורות פון אדם הראשון ביז משה רבינו דען גאב
ער זיא צו ישראל דיא דא הייסן זיין ערשטי פרוכט כלומר זיא זיין אזו הייליג אז תרומה די דא ווערט צום ערשטן אב גשיידן
פון דר תבואה אזו זיין ישראל דיא תרומה דיא האט ער אויז ערוועלט דיא תורה דיא דא וואר גיהערשט אי די וועלט וואר
בישאפן. אונ' מיט גאנץ אונזר שטערק צו דרשן זיא אונ' פארשן אירי אלות אונ' הקב"ה דרום דאנקן דז ער זיא אונש
געבן האט אונ' בוקן צו איס אונ' נייגן מיט דעם קאפף צו גאט דער דא לעבט צו אייביג אונ' דר היכט אלי דיא הוך אונ'
חשוב ווערן: אונ' דא זי זאכן דז הער די מלאכים דז די גליבטן ישראל ווארן זוכה צו דר תורה אונ' מיט איר זי ווארן גיערט
דען לובטן זיא הקב"ה דער גאט איבר אלי געטר אונ' פיל כיתות דר מלאכים די דא הייסן (אראלים) די לובטן מיט שירות
צו הקב"ה: אונ' אויך ברענדיגי מלאכים די שטונדן נעבן זי אונ' זיא אכפרטן הקב"ה דער דא זיצט אויף דעם שטול דען
הוכן אונ' דר הובן אונ' דיא הער די שטארקי קרעפטיגי מלאכים דיא זינן מיט גאנג: אויך דיא מלאכים די דא הייטן
(כרובים) אונ' די מלאכים די דא הייטן (גלגלים) די ווארן זיך פרייאן אן טאג דא די תורה וואר גיגעבן אונ' די מלאכים
דיא דא זיין גאיסטליש וואסר אונ' פייאר דיא ווארן זיך פרייאן אונ' לובן גאט אן טאג דער פרייאונג פון ישראל אונ'

איינר

ופרחו נפשם ממשמע הוד קולו · והעמיד ענני כבוד גדלו · וגשמי נדבות
הניפו והזילו · והיו ושבו שנים עשר מיל בתוקף חילו · ודברו לציר ואמרו
לו קרב אתה ושמע מלולו · ודבר עמנו קנין פעלו · פן נמות מאימת קולו
וישמע דברי קהלו וייטב לפניו וגם ערבלו · ויקרא לציר ולמרומו העלו
ובינו לבין עם שלישי עלו · והעמידו ונגש אל ערפלו · ופנים בפנים דבר לו
וקרנים מידו לו · ידרון ידרון רעשו למולו ודברו לפני צור ואמרו לו · מה
אנוש כי תגדלו ומה תחשבהו למקומנו להעלו קנין שעשועים להנחילו
והשיבם להניחו לו · מאז חשקתיו לגדלו · ולהכנס לפני ולפנים רשות
נתתילו · שבוית מרום לתתלו · מנת חלקו וגורלו · ללמד לבני כל אשר
ידבר לו : ומהר סיני קבלו תורה : לא מפי מלאך ולא מפי שליח אמורה
כי אם מפי מלך עוטה אורה טהור עינים ויראתו טהורה · מפי גבורתו
לבחירו הירה · דת באר היטב מבוארה בדבור באמירה בצווי באזהרה
בתלמוד באגרה במשנה במקרא · בחקה במצוה בברית גמורה ·
ערוכה בכל ושמורה

שבת) פון וועגן די פארכט זיינר קראפט : אונ' מיר (נסאות) פליאהטן אוועק פון דט הערן דיינר הערליכה שטים
אונ' ער האט אויך גישטעלט זייני גרוסי הערליכה וואלקן אונ' בווילגליכה רעגן הבן זי אויך גיהובן אונ' אמבן ריגן אונ' זיי
זעבטן אונ' קערטן ווידר גוועגץ (תחוק שבת) מיט זיין שטארקי מאכט אונ' זיא רידטן (לציר) צו דעם באטן (אמה רבינו)
אונ' זאגטן צו אים גינעהן דו אונ' הער (אלולו) זיין ריד אונ' ריד מיט אונש פון דעם קויף זיינש ווערק : דען פיליכט
זאלטן מיר שטערבן פון די פארכט זיינר שטים אונ' ער הערט צו די ריד זיינר זאמלונג · אונ' עש געפיל אים וואול אונ' וואר
אים אן גינעם אונ' ער רופט צו זיינם באטן אונ' ברענגט אים ארויף אין היאל אונ' צווישן זיך אונ' זיין פאלק האט ער
אים צו איין דריטן גישטעלט אונ' ער שטעלט אים אונ' ער גינענט צו (ערפלו) זיין נעבל אונ' אן גיזיכט קיגן אן גזיכט
ער רידט מיט אים אונ' די גלאנץ זיינש אן גזיכט האט ער פון אים גיקריגן (ידדו) די פר וואגלן זיך די (אלאכים)
אונ' רויסטן קיגן אים אונ' שפראכן פר דעם בשעפר אונ' זאגטן צו אים וואש איז איין מענש דז דו אים זאלשט אזו גרוש
אמבן : אונ' ווש אכטשו אים אזו פיל דש ער זאל צו אונזר אורט אויך גיבראכט ווערן אונ' אזו איין ליבליכן קויף צו אמבן
ערבן אים : דא ענטפרט גאט צו אים זאגט אין בלייבן דען איך הב אים פון לאנג גלוסט צו מאכן אין אונ' הב אים געבן
רשות צו אין גין אינן ווייניג צו פאכגן די גפענקנס דש היאל כלוואר די תורה דז ער זאל לערנן אייני קינדר אלש וואש איך
ווער רידן צו אים (ומהר) אונ' פון בערג סיני הבן זיא אקבל גוועזן די תורה זיא איז ניט גזאגט גווארן פון קיין מלאך נאך
קיין שליח נייארט פון דעם אונד הקב"ה (עוטה) דר דא איז אום גוואונדן מיט ליכט פון אונד זיינש שטארק צו זיינם
אויש דער ווילטן ער האט אורה הורמה גוועזן : אלז האט ער מיט אים וואול בטיידליך גלערנט עז ווייא די פרשיות דיא אן
היבן (וידבר) אדר עז זייא די פרשיות די זיך אן היבן (ויאמר) עש זייא די אלות אדר עש זייא די עבירות עש זייא דיא
גמרא עש זייא די אגדות עש ווייא די אשכיות עש זייא עטריק ואדבע עש זייא די גזעצן די קיין טעם דרויף איז אונ' עש
זייא די גזעצן די זי (טעם) האבן אן אלש האט גאט פר שניטן איין ברית דש ישראל זאלן אלש לערנן אונ' קיינש פאר אלטן
ח"ו : אונ' מיט גנצן לייב רידן דען ווערט עש גהיט אים אענטן אל מיטליכה אלוה די דא אינן מיודיא האט איין (סדר)
אויך צו אמבן

אמות העולם כהד קראם ורעד התילם חיל כיולדה הבהילם נעו ורעדו
וסר צלם ואצל קמוצי באו כלם לנחש בקסמי קלקולם ושאלו לו כזה
בא לעולם שמא היום למימיו חוזר עולם יי למבול ישב לבא לעולם והשיב
אותם כשואלם יי עז לעמו יתן להנחילם וכשמעם כך נמו כלם יי יברך
את עמו בשלום ודתו להשכילם: וכל דור ודור ומנהיגיהם אשר עמדו
לפניהם והעתידים לעמוד אחריהם · כלם העמידם בסיני עמהם
להודיעם כי דור דע נחשק מכלהם · טוב טעם ודעת להשכיליהם · וכל
מום לא היה בהם כי שלמים ומושלמים היו כלהם בהגלותו בסיני עליהם
בפנים הרבה נראה להם מדבר אנכי עם כל אחד ואחד מהם פנים בפנים
להראותיהם · פנים באימה למקרא למוריהם · פנים בינוניות למשנת
ערכיהם · פנים שוחקות לתלמוד חכמיהם · פנים מסבירות לאגדות
טעמיהם · כעתיק יומין וצח נרמה להם נהמרים בהר חמד וערך לפניהם
וחקים ומצות טובים ושכר אתנניהם · אשר יעשה אותם האדם וחיה בהם
כי חיים הם למוצאיהם · למען ירבו ימיהם וימי בניהם: ודבור אחד מפיו
במלכו · שתים זו כהשמיעו לקהלו · רחקו שנים עשר מיל מפחד חילו

ופרחו

זי פֿר זאגטן אונ' ציטרטן אונ' עס טעט זיך אב איר שטאטן אונ' בייא קאמן דש גאר בלעק קאמן זאגי : צו הטנן איט איר פֿר דערבלייבה צוברייא אונ' זיא פֿרעגטן איין אנ: קומט דא איינער אין די וועלט פֿילייכט ווערט הייבט די וועלט ווידר צו אמשר דז גאט ועלט ווידר לאזן איין מבול קומן אין די וועלט דא האט ער זיא געענטפֿרט אויף איר פֿראג : גאט ווערט די דיא שטרקי, תורה געבן צו זיין פֿאלק צו מאכן ערבן זיא אונ' אז זיא דז הערטן (נאי) רידטן זיא אלי גאט ווערט זיין פֿאלק בענטשן מיט פֿריד אונ' זיין רעכט צו מאכן פֿר שטין זי אונ' מיטלייבט גביר מיט מירי אנהגין די פֿר זיא זיינן אויף גישטנדן אונ' די דא ווערן נאך אויף שטין די האט ער אלי אויף סיני בייא זי גישטעלט צו לאזן וויסן זיא דז דש פֿר שטענדיג דור אין די מדבר וואר גיוועלטיגר ועדר זיא אלי : איין גוטן טעם אונ' פֿר שטאנד צו מאכן קלוגן זיא אונ' קיין גיברעך וואר אן זי : דען זי ווארן אלי גנץ אונ' פֿול קומן : אז גאט האט זיך אויף סיני צו זי אנטפלעקט דא הט ער זיך אין פֿיל מרלייא גישטאלט צו זיא ביוויזן : ער רידט דש ווארט (אנכי) מיט איין אידרן פֿון זיא · פֿר טיידי גישטאלט האט ער לאזן זעהן זיא : איין פֿארכצום גישטאלט צו דיא דא לערנן פסוק : איין מיטל מעסיג גישטאלט צו דיא דא ביריטן זיך צו דר (משנה) איין לאכנדיג גישטאלט צו דיא קלוגי לייט אין די גמרא : איין פֿריינטליך גישטאלט צו די דא וויטן טעמים צו געבן אין די אגדה גלייך אז איינר דער דא אייז אלט פֿון טעג האט ער זיא פֿר גליכן גוועטיגה זאכן האט ער פֿר זיא אן בירייט אויף דען גוועטיגן בערג : אונ' גיזעצן אונ' גוטי גיבאט אונ' דען לון דש מען זאל ווערן גיגעבן דז דר מענטש זאל די זעלביגה טון אונ' זאל דריכן לעבן : דען זיא זיינן דש לעבן פֿר די זעלביגה דיא זיא פֿינדן : דא מיט זיא זאלן פֿר מערן מירי טעג אונ' דיא טעג מירי קינדר : אונ' ערשט רידט ער מיט זיא דש ערשטי גיבאט אונ' אז ער דש צווייטי אנהבט הערן צו זיינר פֿר זאמלונג : זיא ווארן דר ווייטרט צוועלף תחום שבת

מבהיקים· מתוק לנפש ומרפא לעצם מפיקים· עץ חיים היא למחזיקים:
וכעלתה על רעתו ליתן תורה לעמו· באמסיני כבכור נועמו· זרח
משעיר למו· וערך לא תרצח לפנימו· ועל כי בחרבם הם חיימו· לא קבלו
עול תורה עלימו· ומהר פארן הופיע למו· לא תגנב שנן במחנימו· ועל כי
בגניבות ובגזילות הם מפעלימו· לא קבלו עול תורה עלימו· ואתה
מרבבות קדש לתן עוז לעמו· הם קבלו עול תורה עלימו· ונעשה לנשמע
הקדימו· טרם נשמע נעשה נמו· וצדקה בה נחשבה למו· ולשני כתרים
סמו· למלוכה ולכהנה וללויה אימו· ובעשרה קדושין קדשם אל
לשמו· ובשבעים שמות יחסם לאמו· ובשלש עשרה מדות תוצאותם
בקימו· וכל שמם בשמו· וכאזור לחלץ הדביקם לנואמו· ולסיני הטה
שמי מרומו· וירד הוא וכל קדשיו עמו· והגעיש והרעיש והרעיד הרומו
ואחת בדברו החריד עולמו· ועשרים וארבעה מיל מהלך נעו עמו
שתים זו כהשמיעו נועמו: ורגזו וחלו כל באי עולם· מאימת חי העולם
ברדתו לדבר לעם עולם· רעשו אמות

אויגן: די נימן אויז איין זיסקייט פר די זיל אונ' איין היילונג פר די ביין זיא איז איין בוים דש לעבנס פר די זיך אן איר
שטערקן א"כ אז גאט האט אין זיין זין גיהאט צו געבן די תורה צו זיין פאלק: איז ער גיקומן פון (סיני) מיט זיין הערליכי
ריד אונ' האט ערשט גישיינט פון שעיר דז איז די אומה פון אדום אונ' האט זיא וועלן די תורה געבן אונ' אז ער האט
זי פאר גיזעטצט דז גיבאט דו זאלשט ניט מארדן אונ' וייל איר לעבן בשטיט מיט דעם שווערד האבן זיא דז יאך פון דער
תורה ניט וואלן אויף זיך נעמן: דר נאך האט ער זיך ערשיינט פון דעם בערג (פארן) א"כ האט וועלן די תורה געבן אן
דיא ישמעאלים אונ' האט זיא פאר געלייאנט דוא זאלשט ניט שטעהלן אונ' וייל איר ווערק איז מיט שטעהלן אונ' רויבן
האבן זי דש יאך פון דר תורה ניט וועלן אויף זיך אנטפנגן: דען איז ער גיקומן מיט צעהן טויזנט הייליגה
מלאכים צו געבן די שטארקי תורה אן זיין פאלק ישראל: די האבן אויך זיך גנומן דש יאך פון דר תורה אונ' האבן ערשט
גזאגט איר וועלן טאן אונ' דר נאך איר וועלן הערן אי זיא האבן גירעט איר וועלן הערן האבן זיא גירעט איר וועלנט טאן
אונ' דש איז זיא פר איין צדקה גירעכנט גוואורן: אונ' איין איטלר איז ביצייכנט גיוואורן מיט צוויא קרונן אונ' האבן גקריגן
די (מלוכה) אונ' די (כהונה) אונ' דיא (לויה) אונ' מיט צעהן הייליקייט האט זי גאט גיהייליגט צו זיינם נאמן: אונ' מיט
זיבנציג נעמן האט ער זיא אייחס גיוועזן צו זיינם פאלק אונ' מיט דרייא צעהן מדות האט ער ביפעסטיגט אונ' האט
איר נאמן גישטעלט אין זיין נאמן אונ' אז איין גירטל (אזור) אן דיא לענדן האט ער זיא ביהעפט אן דיא ריד פון די תורה
א"כ אויף דעם בערג סיני האט ער גינייגט זייני הוכי הימל אונ' ער איז גנידרט מיט אל זייני הייליגה אונ' האט מאכן
שטורמן אונ' רוישן אונ' ציטרן זיין ערד: אונ' אז ער דז ערשט ווארט האט גירעט האט ער דר טרעקט זיין וועלט:
אונ' פיר אונ' צוואנציג תחום שבת וייט ווארן זי פר וואגט אונ' אז זיא צוויא גבאט פון אים הערטן דא ציטרטן אונ' דר
טרעקטן אל דיא דא קאמן אין דיא וועלט פון דיא פארכט פון גאט דער איביג לעבט: אין זיינם נידרן צו רידן מיט דש
איביגי פאלק ציטרטן דיא פעלקר דר וועלט אין אנגשט האט זיא ביגעגנט אונ' ציטרנס האט זיא אמכן טאאך: דער
טרעקניס אז אין גווינן האט זיא דר טרעקט

לא מוצלים אנשים אשר עולה פועלים ··· אלה הדברים בלא תחמוד

תלולים · אם תשמרם ולב לאל תשלים : ··· אז תצליח בכל מפעלים ·

אורך יזהיר כמשכילים אשר שני עולמות נוחלים ויאשרוך קטנים וגדולים

גדולים וקטנים נעו מקולות ונשמות עפו מקולי קולות וכל העם רואים את הקולות

ובכן ירד העדה הקדשה כי אתה קדוש ישראל ומושיע :

אלה העדות והחקים · אשר נתנו לעם חשוקים בקולות ושופרות ולפידים וברקים · ברעש וברעד באימה וזיקים : בנשיקה מפי שוכן שחקים · מבוארים ומחוזקים משולים בכל מתק אוכלים ומשקים מנופת צופים ומדבש מתוקים בתשעים ושמנה פנים בפירוש החקוקים · בארבעים ותשע פנים טמא נחקקים · ארבעים ותשע פנים טהור מחשקים מנין ורגלו נדרשים ונחקקים בשש מאות ושלש עשרה מצות וקוקים מאתים וארבעים ושמונה בעשה להקים · ושלש מאות וששים וחמש בלא תעשה מתחוקים · בעליר שבעתים מזקקים ושומרים קער לא נזוקים ולוית חן לראשם מעניקים ולגרגרותם עטור ענקים ·

משמחים לב ועינים מבהיקים

ווערקן דש זיינן די זאכן די איך דעם גיבאט פון (לא תחמוד) דו זאלשט ניט גילושטן זיינן ביגריפן ווען דו ווערשט דיזא זעלביגה היטן אונ׳ ווערשט דיין הערץ גנץ האלטן צו גאט דען ווערשטו ביגליקן אין אלי ווערקן דיין ליכט ווערט לייכטן גלייך אז די פר שטענדיגן די וועלכי ביידי (עולמות) ערבן אונ׳ ווערן דיך לובן קלייני אונ׳ גרושי (גדולים) אונ׳ דיזא גרושי אונ׳ קלייני זיינן וואקן פר וואגלט פון וועגן די שטימן אונ׳ איר (נשמות) זיינן אוועק גיפלוגן פון וועגן דיזא גרוסן (קולות) אונ׳ דש גנצי פאלק זאכן די שטימן (ובכן) אונ׳ אזו בעטן איר דז עס זאל פר דיר אויף גין אונזר (קדושה) דען דו בישט דר הייליגר פון ישראל אונ׳ איר העלפר : אלה דש זיינן די גיצייגנים אונ׳ די גיזעץ די דא זיינן וואקן גיגעבן אן דש גילושטיגה פאלק איט שטימן אונ׳ (שופרות) אונ׳ ברענדר אונ׳ בליץ איט שטארק אונ׳ ציטרניש איט פארכט אונ׳ פונקן איט קושונג אויט דעם אונד הקב״ה דער דא האט אין די היאל זיינן זי בישיידן אונ׳ אאר שטערקט זי זיינן גיגליכן צו אליר לייא זיסי שפייז אונ׳ טראנק זי זיינן זיסר ווידר זייס אונ׳ האניק אונ׳ אין אכט אונ׳ ניינציג ארלייא גיטאלט וואהן אירי בישיידונג בשריבן אין ניין אונ׳ פירציג ארלייא גישטאלט וואהן די דינים פון אונרייניקייט ביצייכנט אונ׳ אין ניין אונ׳ פירציג ארלייא גישטאלט וואהן דיזא דינים פון רייניקייט ביפאסט אזו פיל אז דש ווארט (ודגלו) האט אין דער צאל אזו ווערן זי גידרשנט אונ׳ גיצייכנט : איט זעקס הונדרט אונ׳ דרייאצעהן (מצות) זיינן זיא פר בונדן צוויא הונדרט אונ׳ אכט אונ׳ פירציג זיין דיזא (מצות) דיאן אוז טון אונ׳ ביפעסטיגן דרייא הונדרט אונ׳ פינף אונ׳ זעכציג זיינן דש אן אוז ניט טון (בעזין) די זיינן אכטמאל עקטאוט אונ׳ אזו לויטר אז אין זילבר דז ניין אונ׳ פירציג מאל גילייטרט איז אונ׳ די זי היטן די ווערן קיין מאל גישעדיגט ווערן אונ׳ זיין בהעפטיגג פון לייט זעליקייט ווערן זיא זיך אן אירן הייבט אן העפטן (ולגרגרתם) אונ׳ צו אירי קעל ווערן זיא זיין שיין צירליך הלז בנד : זיא ערפרייאן דש הערץ אונ׳ אמכן ליכטיג די אויגן

וּפִימוֹ יִפְרוֹצִין נִצוֹצִים זוֹמְמִים אַךְ מִרְמָה יוֹעֲצִים חֲנֵפִים וְרְכִילוּת אָצִים
טְפְלוֹת עֲרוּת שָׁוְא פּוֹצִים יְהִירִים וּבְעַיִן קוֹרְצִים · כִּצְפְעוֹנִי נוֹשְׁכִים
מוֹחֲצִים לְרַע רָצִים וְלֹא אַהֲר רָצִים מְדָנִים בֵּין אַחִים מְנַצִים נוֹתְנֵי מַחֲלוֹקֶת
וְגֶרֶר פּוֹרְצִים שְׂנוּאִים לָאֵל וּמְשֻׁקָּצִים עֲתִידִים לִמְרוֹרַת אֵשׁ וְעֵצִים פָּעֳלָם
עַל רֹאשָׁם קוֹבְצִים · צָרַעַת בְּעוֹרָם מִנַּפְצִים · קְלָלוֹת כִּבְשָׂרָם רוֹבְצִים ·
רֹאשׁ וְלַעֲנָה כְּכוֹסָם מָצִים שְׁמוֹר לְשׁוֹנְךָ מִנְאוּצִים · תְּתַעֵב תַּרְמִית
שֶׁקֶר וְשִׁקּוּצִים:

שִׁקּוּצִים וּזְנוּת אַל יְהִי מֵרֵעֲךָ וּבְמִרְעָה טוֹב הוּא יְרַעֲךָ · לֹא תַחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ

תַּחֲמוּדוֹת כְּתִים וְאוֹהָלִים שֶׁקֶר הַתַּאֲוִיּוֹת הֲבָלִים · רֶשַׁע הוֹמְסִים וְגוֹזְלִים
קִנְיָן אֲשֶׁר קָנוּ עֲמֵלִים צוֹפֶה עַיִן תַּאֲוַת שְׁלָלִים פָּז וְכֶסֶף וְכָל בֶּצַע כּוֹלְלִים·
עָשׁ בְּגָדִים וְרֶקֶב כֵּלִים · שָׂדֶה וְכֶרֶם לְרוּחַ נִנְהָלִים · נֶפֶשׁ וְכָל אֲשֶׁר לָהּ
נוֹטְלִים מִלַּחְמוֹר אֵלֶּה עַיִן תַּעֲלִים לָמָּה תִהְיֶה בִּפְלִילִים · כְּסוּת אַלְמָנָה
חוֹבְלִים · יְתוֹמִים חוֹמְסִים וְלֹא חוֹמְלִים · טוֹרְחִים לְהַשִּׂיג גְּבוּל עוֹלִים ·
חוֹטְפִים עֲנִיִּים וְדַלִּים · וְיַעַת יְגִיעַ אֲחֵרִים גּוֹזְלִים · וְנֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית מַכְפִּילִים
הֲלֹא לִקְבָרוֹת הֵם מוּבָלִים דְּבַר הוֹן בְּיָדָם לֹא מוֹבִילִים גֶּחָלִים כְּקַשׁ אוֹתָם
אוֹכְלִים בְּיוֹם עֶבְרָה לא

טרייבן (חניפות) אונ' מוזן זיך צו רכילות דיא צו זאגן העפטונג פֿון פֿאלשי ליגנרא (פוצים) רידן זיא (יהירים) די
זיין האפֿערטיג אונ' ווינקן מיט די אויגן : אז מין גיפֿטיגה שלאנג בייסן זי אונ' וואונדן : צו ביין לויפֿן זיא אונ' צו
ברעכנים (דניון) פריואן זי זיך זי ריידן אן צנק צווישן ברידר זי שטעלן אן קריג אונ' ברעכן איין דען צויט : זיא זיין
גיהאסט פֿון גאט אונ' פֿר אונוואערדיקייט זיא זיין בירייט צום פֿלאקר פֿון פֿייאר אונ' העלער איר ווערקש לון פֿאר זאגן
זיא זיך אויף אירן הויבט די אויש זעציקייט אאבן זי אויש ברעכן אין אירה הויט פֿלוכונג אאבן זיא רואן אן איר פֿליש גאר
אונ' ווערמוט זויגן זי אויש איר בעכר דארום היט דיין צונג דו זאלשט גאר ניט לערנשט פֿר אום ווירדיג פֿאלש ליגט אונ'
אום ווערדיקייט (שקוצים) איט אום ווירדיקייט אונ' אום שטעטיקייט זאלשטו דיך ניט ווידן דען ווערט דיך גאט מיט
איין גוטי וויד ווידן דו זאלשט ניט גילושטן דש האוז דיינש גיזעלן : תחמודות די גילושטונג פֿון הייזר אונ' גינאנטר
פֿאלש איז דר (חן) אונ' נארהייט אי די טוגקייט די איט ביזקייט אב צווינגן אונ' רויבן : דאש גוט וואש זיך אנדרי דריבר
באיאהט הבן די אויג דש דא צוגט אונ' גילושט נאך רויבן גיים גאלד אונ' זילבר אונ' אלר לייא אונרעכט גוט דען זעלבי
קליידר ווערבן אויף גיגעשן פֿון דען וואריס אונ' ווערן פֿר פֿוילט דש פֿעלד אונ' ווייו גארטן ערבן זיא פֿון דען ווינד זיא
גנאן אוועק דיא זיל איט אלים וואש צו איר גיהער דארום זאלשטו דיין אויג פֿר העלן פֿון זעלבי זאכן צו גילושטן ווארום
זאלשטו ווערן גריכֿט איט זעלבי די איין קלייד פֿון איינר וויט פֿרויא פֿאנדן די יתואים בירויבן אונ' דר באראן ניט
זיא באיאהן זיך צו פֿר רוקן דען גבול פֿון דען לייטן זיא צו רוקן די ארמן אונ' שוואכן · דען שווייס אונ' ארבייט פֿון אנדרי
לייט רויבן זיא אונ' ביימונג אונ' (ריבית) פֿר טאפלן זיא : זיא ווערן דאך אין די גרוב גיבראכֿט קיינר לייא גוט גנאן זיא
איט זיך קולן אונ' שטרויא די פֿר ברענן זי אין דען טאג פֿון צארן ווערן זי ניט ביטעראט זעלבי לייט די אייטל אונגרעכטיקייט
ווערקן

טְנוּפִים מַיִם לֹא תִנְנוּב ׃ שְׂמַח בְּחֶלְקְךָ וּבְטוּם תָּנוּב ׃ חזן לֹא תִגְנוֹב ׃

תִּרְחַק מֵחֶבוּרַת גַּנָּבִים ׃ שׁוֹדְדִים לְלֹא לָמוֹ אוֹרְבִים ׃ רוֹאִים בְּאֶשְׁנַבֵּי עֲרָבִים ׃ קִירוֹת בְּחוֹשֶׁךְ נוֹקְבִים ׃ צוֹרְרִים וּבָאִים בְּאֶשְׁנַבִּים ׃ פְּקוּדַּת יְגִיעַ אֲחֵרִים גוֹנְבִים ׃ עֲשִׁירִים עֲרוּמִים מַצִּיבִים ׃ שְׂבֵעִים לַלֶּחֶם מַרְעִיבִים נְפָשׁוֹת מַפִּיחִים וּמַדְאִיבִים ׃ מְאָרְבִים עַל דְּרָכִים יוֹשְׁבִים ׃ לִגְזוֹל לְכָל עוֹבְרֵי נְתִיבִים ׃ כְּלֵי זַיִן עֲלֵיהֶם מַלְהִיבִים ׃ יַחַד גַּם לַהֲרוֹג רוֹהֲבִים ׃ טְעוּנוֹ וּבִגְדוֹ שׁוֹדְדִים כְּאוֹיְבִים ׃ חוֹטְפִים וְטוֹרְפִים כִּזְאֵבִים ׃ וַהֲעָמָלָם לָרִיק חוֹשְׁבִים ׃ וּמְאֵרָה לְבָתֵּיהֶם שׁוֹאֲבִים ׃ הוֹן בְּרָכָה אַחֲרֵימוֹ לֹא עוֹזְבִים ׃ דִּבְרֵי אָלוֹת עֲלֵיהֶם קוֹבְבִים ׃ גְּוִיִּם לְמַהֲלוּמוֹת מְחַיְּבִים ׃ כָּשְׁתָּם בָּרְחוֹבוֹת מְסוֹבְבִים ׃ אֵירָם בְּבוֹא יִרְאוּ רַבִּים ׃ אֱסוֹף יְגִיעֲךָ הַטּוֹבִים ׃ אֱכוֹל וּלְנַפְשֶׁךָ יִהְיוּ עֲרֵבִים ׃

אַל תִּפְנֶה בְּנִי אֶל רְהָבִים ׃ וְאַל תְּהִי עִם שָׂטֵי כְזָבִים ׃

כְּזָבִים בְּרֵעֲךָ לֹא תַעֲנֶה ׃ וְרָעָה אֵלֶיךָ לֹא תְאֻנֶּה ׃ חזן לֹא תַעֲנֶה

אֱטוֹם שְׂפָתֶיךָ מִתְּפַלּוּצִים ׃ בַּל תִּתְחַבֵּר לַלֵּצִים ׃ גּוֹלְשִׁים רְבָרִים נִמְרָצִים ׃ דַּרְדַּר זוֹרְעִים עִם קוֹצִים ׃ הַמְשַׁנְּנִים לְשׁוֹנָם כְּחִצִּים ׃ ופיטו

שטעהלן פרייא דיך מיט דיינם טייל דען ווערשטו אין גוטן פרוכט האבן . דוא זאלשט ניט שטעלן :

תרחק דוא זאלשט דיך דר ווייטרן פון גזעלשאפט דר גנבים (שודדים) דיא רויבר לויארן אויך זעלכי זאכן דיא אין ניט צו קומי . זיא זעהן די אובנטש דורך דיא פענסטר אין דיא פינשטר לעכרן זיא דיא ווענד דורך . זיא לויארן אונ' קומן דורך דיא פענסטר לעכר דש האב אונ' גוט וואש זיך אנדרי דרויבר באיאן דז שטעלן זי . זיא שטעלן דיא רייכי נאקיט אונ' בלום די דא זאט זיינן גוועזן די ווערן הונגריג נאך ברוט זי אכן די מענשן טרויאריג אונ' בטריבט . זי לויארן אונ' זעצן זיך אויף דיא וועגן צו רויבן אלי דיא דא גין אין די שטעגן זי אכן מירי שטרייט גפעס א יך זיך פלאאן זיא טראכטן אויף דעם זעלביגן צו טיטן (טעונו) זיין לאשט אונ זיין קלייד זיא רויבן אז דיא פיינד זיא ראפן אונ' פר צוקן אז דיא וועלף זיא איינן דז איר ווערק ווערט פר ניקש גירעכנט ווערן : אבר זיא טעפפן זיך אין פלוך אין איר הייזר : קיין גבענטשט גוט לאזן זיא נאך זיך פלולדיגה ריד אכן זיא אויף זיך פלוכן איר ליבר אכן זיא שולדיג צו שלעק זיא אאבן איר שאנד אויף דיא גאסן אום ריגלן (אידם) אז איר ברעכנים ווערט קומן דש ווערן פיל לייט זעהן דרום פר זאג ליבר דיין איא אונ' ארבייט דיא גוט אונ' כשר זיין : אונ' עס ווערט דיר זיס שמעקן איין זונקער דיך דאך ניט צו דיא האפערטיגן : אונ' זייא ניט מיט דזא זעלביגי דיא זיך קערן נאך פאלשי זאכן (כזבים) ליגן זאלשטו ניט בנייגן איבר דיינם גזעלן דען ווערט דיר קיין ביז צו גפיגט ווערן . דוא זאלשט ניט ביגייגן :

אטום פר שטאפף דייני לעפצן (את פלוצים) פון שענטליכי אונ' שפאט הפטיגי ריד גיזעל דיך ניט מיט שפעטר (גולשים) דיא דא אנטפלעקן גשווינדי ריד (דרדר) דיסטלין זיא זיעהן מיט דערנר דיא דא שארפן אירי צוגן אז פפייל אונ' אירי אייזר טאן אויז שפרייטן פונקן : זי דענקן אונרעכט אונ' ראטן שאלקהפטיקייט זיא טרייבן

מְשִׁימִים · יִרְאַת אֵל בְּלִבָּם לֹא שָׂמִים · טוֹרְדִים נֶפֶשׁ לָמוּת בְּלֹא יָמִים · חֲדַל מִלְּהַחֲנִיף גֵּיא כְּרָמִים · זָכוּר כִּי יִזְעֲקוּ דָם לִמְרוֹמִים: וְשׁוֹפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם נִנְקָמִים · הֵן נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ מוּשְׁלָמִים · דִּין הֶרֶג לְנַפְשָׁם גּוֹרְמִים · גּוּר מִפְּנֵי חֶרֶב וְזַעְמִים · בְּרַח לְךָ מִנַּחֲלֵי רְתָמִים · אֲשׁוּרֶיךָ תַּצְעִיד בְּתָמִים:

בְּתָמִים תֵּלֵךְ וְתִנָּצֵל מְאַף · סוֹטָה אִם לֹא תִנְאָף · חזן לֹא תִנְאָף:

אַל תִּתְעָרֵב בִּמְנָאֲפִים · בִּמְגַלָּה עֶרְיוֹת גּוּפִים · גּוֹיִם בְּתוֹעֲפוֹת מְטַנְּפִים · דּוֹרְשֵׁי רָע וּמְבַקְשֵׁי כְשָׁפִים · הַמְטַמְּאִים אֶרֶץ וּמַחֲנִיפִים · וּמַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן מְסַלְּפִים · זַרְעָם לְשֵׁם אַחֵר מַחֲלִיפִים · חֲמַת אֵל וְקִצְפּוֹ מְאַנִּיפִים · טוּר עַצְמְךָ מִסּוֹטַת נִאוּפִים · יָפְיָהּ אַל יַדִּיחֲךָ לִרְשָׁפִים · כָּל נוֹגְעֶיהָ בָּאוּר נִשְׂרָפִים · לְחַדְרֵי מָוֶת הֵם נִשְׁאָפִים · מֵעִמְקֵי שְׁאוֹל נֶהֱדָפִים · נוֹפְלִים לַשַּׁחַת וְלֹא נִזְקָפִים · שְׂמַח בְּחֶלְקְךָ בְּחַיִּים יָפִים · עִם לְקוּחָה לְךָ וְהַכֹּל צוֹפִים · פּוֹרִיָּה תַּפְרִיחַ לְךָ עֲנָפִים · צְמוּדִים לְשֻׁלְחָנְךָ מַקִּיפִים · קוֹדֶשׁ הִלּוּלִים לָאֵל מַצְנִיפִים · רִנָּה בְּלִבְּךָ אָז מוֹסִיפִים · שְׁתֵה מְבוֹרָךְ מַיִם כְּסוּפִים · תָּעֵב גְּנֵבַת מַיִם טְנוּפִים:

טנופים

פון וועגן בלוט פר גיסן: גידענק דז דש בלוט ווערט טרייאן צו דיא היאל: אונ׳ דר דא פר גיסט בלוט דש מענשן דער ווערט דורך מענשן גירעכנט: דען מיין לייב אוז פר דז אנדרי ביזאלן זי ברענגן איבר זיך זעלבשט דש רעכט פון גטיט צו מערן (גור) פארכט דיך פר דז שווערד דז מרנש פון גאט: פליא אווק פון די וואך הולדר קולן דז איז דז גיהנם (אשוריך) דייני טריט זאלשטו אאכן טרייטן איט גנלקייט: (בתאים) אין גנלקייט זאלשטו גין דען ווערשטו בטעראט ווערן פר זארן ווען דו ווערשט ניט אוך קייטן איט איין אב קעריגה פרויא דוא זאלשט ניט אוך קייטן:

אל פר אענג דיך ניט איט אוך קייטר איט די איר לייבר אנטפלעקן איט טענטליכקייט: (גוים) איר לייבר אלין זיא אוך פלעטיג איט אוך ווערדיקייט דיא דא פארטן ביז אונ׳ זוכן כישוף די דא פר אונרייניגן די ערד אונ׳ אאכן זי סולדיג אונ׳ דש ווערק דר הענד דש איינסטרש (אסלפים) פר קריאן זי איר זאאן פר ווקסלן זי צו איין פרעאדן נאאן דען זארן גאטש אונ׳ זיין גריס זארן (אאניפים) זיא אאכן זארניג (טור) היט דיך פון דיא אב קערונג דר אוך קייסונג זאז דיך איר שונקייט ניט פר פירן (לרשפים) צו דיא קולן פון גיהנם: אלי דיא אן איר אן רירן די ווערן אין פייאר פר ברענט צו די קאארן דש טוטש ווערן זיא גיזוגן אין דיא טיפטטה דש גרובש ווארן זי פר טטוסן: זיא פאלן אין די גרוב אונ׳ ווערן ניט ווידר אויף גריכט: פרייא דיך איט דיין טייל אן איין גוט לעבן איט די זעלביגה דיא דוא דיר גנואן האשט דש איין אידרר האט עש גיזעהן אז איין פרוכט בארי ווין שטאק ווערט זיא דיר אאכן בלימן צווייגן (צאודים) דיא דא ווערן ביהעפט זיין אן דיין טיש אונ׳ דעם זעלביגן אוך רינגלן אונ׳ ווערן גאט לובן איט הייליגה לובונג אונ׳ ווערן דיר ווערן גיזאנג אין דיינם הערצן טרינק אויז דיין ברונן גילוטיגה וואשר פר אוך ווירדיג דיא גיטוילנה פוילה וואשר (טנופים) דיא פוילה וואשר זאלשטו ניש

איתנים · דיהלב שרים לך מרשנים · המלבישך לבוש עדנים · ומאכלים
בפיך נותנים · ועקים בערך תחנונים · היתך למורר עליונים · טוענך
על שכמם כאומנים · יגיעי בך שבעי אונים · כאב אם יקראך הם
מתענים · ליראת שדי אותך מפנים · מצות וארחות לך מכוננים · נחלת
הון ובית לך מקנים · סומכים לך עזר ומחתנים · עשה חפצם ולא
תעית פנים · פן יעמידוך לפני דיינים · צופים רת סורר ומורה בבנים ·
קהל ירגמוך באבנים · ראה פן תעזבם לעת זקונים · שרתם כעבד
לארונים · תפלתם קחו ותאריך ימים ושנים :

ושנים תאריך ותזכה פני צח · יציר צלם אם לא תרצח · יחון לא תרצח :

תור וסור מאנשי דמים · שומרים בלבם איבה ושוטמים · רשעת סוד
מערימים · קהת נפש צדיק וזוממים · צופנים ואורבים על תמימים · פח
טומנים למישרים פעמים · על רסריע בזדון קמים · שאת כלי מות באף
מזעימים · נקי רוצחים באין רחמים · מאבדים מעשה הצור תמים ·
לנברא בצלמו לשחת הומים · כרגע נשמה משמים

זיך מקבל גווען מיט גנוגזאהייט פֿון איך דר בריסט זי האט דיך פֿעטט גיאאכט : זי האבן דיך ציקליידט מיט צירליכה
קליידר אונ׳ עטן ספייז האבן זיא דיר אין דיין מונד גיגעבן זיא רופֿן פֿון דיינט וועגן גבעט צו גאט : פֿון וועגן דיין לעבן
בעטן זיא צו דעם דער דא וואונט אין דיא איבערשטי היאל : זיא האבן דיך גיטראגן אויף איר אקסין גלייך דיא דר ציהר
דיא באיאן זיך מיט דיר אונ׳ זיינן זאט פֿון פלאג אום דיך גרוס צו אאכן : ווען דיר איין וויא טאג איבר קואט פאטטן זי צו די
פֿארכֿט די אלמעכֿטיגן זי אאכֿן קערן דיך די אצות אונ׳ די רעכֿט דר תורה זי געבן דיר צו פֿר שטין : איין ערבשאפֿט פֿון
גוט אונ׳ הויז זי אאפֿן דיר קויפֿן זי אונטר לעהנן דיר אין היזך אונ׳ טון מיט דיר איין טידוך דרום טוא איר בגער אונ׳ פֿר
שטערק ניט דיין אן גזיכֿט פֿיל לייכֿט זעלטן זי דיך שטעלן פֿר די (דיינים) די דא לוגן דט רעכֿט פֿון איין אב קערר אונ׳
איין ווידר שפעניגר אונטר די קינדר אונ׳ דען זעלטן דיך דט קהל פֿר שטייניגן מיט שטיינר זיך צו די דוא זי ניט פֿר לאזט
אין דיא צייט איר עלטר דינן זיא אז איין קנעכֿט זיינם הערן נעמן אן איר גיבעט דען ווערסטו דר לענגן טעג אונ׳ יארן :
(ושנים) יארן ווערסטו דר לענגן אונ׳ ווערסטו זוכה זיין צו קואן פֿר הקב״ה דער דא איז לויטר ווען דוא ווערסט ניט
אאֹרדן דען אענטן דער דא איז בישאפֿן אין דען פארם גאטט דוא זאלסט ניט אאֹרדן :

תור שפעהי אויז אונ׳ קער דיך אב פֿון בלוט טולדיגי לייט דיא דא ביוואחרן אין איר הערצן פֿיינט שאפֿט אונ׳ האסן די
הייאליכה בוזקייט ביטראכֿטן צו כנעאן די זיל פֿון איין צדיק דענקן זי · זיא פֿר בארגן זיך אונ׳ לויארן אויף די גנצי
טונ׳ אויף ריכֿטיגהייט : (פח) איין נעץ פֿר בארגן זיא פֿר דיא די אין גלייכֿי וועג גין : איט אוטווילִיקייט שטין זיא אויף דט
בלוט פֿון איינם פֿריינד : די גיפֿעם דז טוטט טראגן זי איט צארן דען אונטולדיגן פֿר אאֹרדן זי און דר באראיג זי אכֿין פֿר
ליין דט ווערק פֿון דעם בֿישעפֿר דער גנץ אין זיין ווערק איז צו דעם דער אין זיין פֿארם איז בישאפֿן ברואן זיא אום
אים אין די גרוב צו ברענגן אין איין אויגן בליק אאכֿן זיא איים פֿר וויסט גאטט פֿארכֿט טון זי ניט אין איר הערצן זי טרייבן
דען אענטן צום טוט פֿר זיין צייט : פֿר אייד פֿון צו אאכֿן טולדיג דיא ערד

דברים · שמור שבועת אסר ונדרים · תירא אל נותן שבת לשומרים :

לשומרים יום שבת נפישו · עתידים בקדש להקדישו · חזן זכור את יום השבת לקדשו :

תכלית כל פועל רום ותחתונים · שביעי לימים הנמנים · ראשון למקראי
זמנים · קדוש לאדני האדנים · צבי קודש שבת שאננים · פרה מרין יציר
מלפנים ענתה שירה וכפרה פנים · סימה לאות ולעד בין אב לבנים ·
נצור יציאותיה כהורו נבונים · משא בלי להוציא מבפנים : למחלליה
מיתות דנים · כרת ורגימת אבנים · ידועה היא לך במן ממימים קדמונים ·
טעמו לארך בה ממעונים · חוברי אוב בה לא נענים · זכור כי בה ישבות
נהר צפונים · ונח בה ממלאכת חוץ ופנים · הגה בה לאל קדשות ורננים ·
דשן על שלחניך מעדנים · גם עבד ואמה אשר לך נקנים · בה ינוחו עמך
בכל פנים · אל הורה לך לכבד הורים וזקנים :

וזקנים הנעימוך מימיך · כבדם סלה וירבו ימיך · חזן כבד את אביך ואת אמך :

אזון להוריך · בחבור אמונים · בעתירות אותך קונים · נרוך בברית
איתנים

כדריך: פערכט דיך פר גאט דר דא גיבט דען שבת צו די היטר: (לשומרים) צו דיא היטר האט ער גיגעבן דען שבת
זיין רוא טאג: דז זיא זאלן אין איט הייליקייט הייליגן: גדענק דען טאג פון שבת צו הייליגן אין:

תכלית דש ענד אלר װערק דיא הויכי אונ׳ דיא אונטרשטי: ער װערט גיצילט דר זיבנטר אונטר דיא טעג אונ׳ דר
ערשטר אונטר די אויז רופונג דר צייטן דש זייכן די יאמים טובים: ער איז הייליג פר גאט דר הער איבר
אלי הערן ער איז איין הייליגי צירדא פר די זעלביגי די גרואט אונ׳ גשטילט זיין · ער האט אויז גילייזט פון דז גריכט דען
אעכטן דער צום אליר ערשטן איז װארן בשאפן דרום האט ער שירה גיזאגט די הט אב גוישט דען צארן פון גאט זיא איז
גצייכנט צו איין צייכן אונ׳ גצייגנש צווישן דען פאטר הקב״ה אונ׳ דיא קינדר היט אירן אויז גאנג דז מן ניט זאל צו וייט גין
אן שבת גלייך ווי יא אונש די פר שטענדיגי גלערנט האבן אן זאל קיין לאסט ארויז ברענגן אויז איין הויז: צו די דעם שבת
פר שװעכן דיפטן זי איט דען טוט עש זייא דז זיין יאר װערן איט ח״ו אב גשניטן אדר דז ער װערט פר שטייניגט ער איז
דיר טון זגג ביקענט גיװעזן דורך דען (מן) אין די ערשטי צייטן זיין שפייז איז אן שבת ניט ארונטר גנידרט פון היאל די
אפטפיגן די דא קענן די אתים ארויף ברענגן די װערן אן שבת ניט גיענטפרט אונ׳ קענן ניקטן אויז ריכטן: גדענק דז אן
דען זעלביגן טג רואט דר פר בארגנר באך דש איז דר (סמבטיון) אונ׳ רוא אן דען זעלביגן טג פון פעלד אונ׳ הויז װערק
ריד אן דען זעלביגן צו גאט הייליקייט אונ׳ גזאנג אאך פעט אויף דייני טיש זעלפטיגי שפייז אויך קנעכט אונ׳ אייד דיא
צו דיר גיקויפט זיין די זאלן אן דעם טאג איט דיר רואן אין אלי עקן · גאט הט דיך גלערנט צו עהרן (הורים) די עלטרן
אונ׳ די תלמידי חכמים (וזקנים) אונ׳ די אלטי לייט די האבן דיך פר אלטי לייטן אין אלרים אונ׳ אין די אדבר איט זיסקייט
גלערנט · עהר זי איביג דען װערן זיך דיין טעג אערן · עהר דיין פאטר אונ׳ דיין אוטר:

אזון פר נעם צו דייני עלטרן דיא זיך איט טרייאהייט בהעפט האבן (בעתירות) איט בעטן צו גאט האבן זיא דיך
דר װארבן (נרוך) זיא האבן דיך גזוגן צו דיא ברית אילה (איתנים) דז דיא שטארקן אבות האבן אויף

לא יועלים · עצבי חמני עולים סוגרים להם ומהפללים · נוחנים עולים
מאומה להועיל לא יכולים · לא עוזרים ולא מצילים · כנופלם נשברים
כנבלים · יבשו כל בם מתהללים · טועיהם לחושך מובלים · חגיהם
מאוסים ונעולים ובחיהם מרק פגולים ונסכיהם יין תרעלים · חבליהם
קברי חללים · דתיהם חקות הבלים גוים לתופת נרגלים · בני לכור אך
תנה הלולים · אל תתן את שמו לחלולים :

לחלולים אל תתן את שם וסור מרע פן תכשל ותאשם : חזן לא תשא את שם :

את שם אדיר באדירים ברוך זכרו לדור דורים גחלי אש ממנו בוערים
דתו חרב להם מפירים המרעיש ארץ ומרגיז הרים ונוער בים ומחריב
קרים ועמו לא יכילו יצורים חמתו מנתצת צורים טוב לישרים ונוקם
לצרים יחתו ממנו אבירים · כלם מפחדו נסערים לו משרתים ותארו
לא שרים · מורא שמו לשוא לא תרים נגעך בו ירעדו בך איברים · סור
משבועת שקרים · ערוך בה אלות וארים · פורעת מעור ומבשרים ·
צופרת כעוף ובאה בחדרים קירות הופכת עם מקרים רחק ממנה בכל
דברים

דען אויך גנג דר זון : זיא קניאן זיך אונ' ביטן צו זיא אונ' גבן די בעטי צו זיא · זיא קענן אין קיינר לייא זאך העלפן : זיא העלפן ניט אונ' בשירמן ניט אז זיא פאלן ווארן די צו בראכן (כנבלים) אז די לעגל זיא ווארן פר שטאט אז די זיך איט די זעלביגה ריאן די זיך אן זיא פר ערן די ווארן אין די פינשטרניש גיבראכט : מירי פייאר טעג זיין פר שטעהט אונ' פר אונווערדיג מיר שעלטונג לעהרן זיא אויז אונ' ווערדיקייט אונ' מיר גיזונג איז דר ווין פון פאר שטאפונג דורך מיר נאר הייט ווארן די אענשן ביגראבן דר טלאגנרהייט : מיר רעלט זיין גיזעץ דר נארהייט (גוים) מיר לייבר דער עבודה זרה דינרט ווארן פר זאמלט צום גיהנם דס דא הייסט (תופת) איין זון גיבלוב צו דיין בשעפר גיב דיין נאמן ניט צו פאר שוועכן (לחולים) צו פר שוועכן גיב ניט דען הייליגן נאמן : אונ' קער אב פון בייזן פילייכט זעלשט גישטרויכלט אונ' בישולדיגט ווערן שווער ניט ביים גאטס נאמן : **את** דען נאמן פון שטארקן איבר די שטארקן גילובט איז זיין גידעכטניש אין אלי גבירד : פייאריגי קולן ברענן פון אים : זיין תורה איז איין שווערד פר די זעלביגה די זי פר שטערן ער אכט שטראן די ערד אונ' ציטרן די בערג אונ' ער טרייאט אן דס (ים) אונ' אכט טרוקן די קוועל זיין לארן קענן די ביטעפניש ניט דר לידן : זיין גריס לארן צו שטומט די פעלזן ער איז גוט צו די רעכט פערטגי אונ' איז זיך (נוקם) אן די לידיגר · זיא דר שרעקן פר אים די שטערקי זיא אלי ציטרן פון וועגן זיין פארכט זיא דינן אים אונ' זיין גישטאלט זיא קענן ניט לוגן די פורכזאמקייט פון זיין נאמן זאלטו ניט צו פאלשקייט אויף היבן : אז דו אין אן רירשט ווערן אין דיר ציטרן דייני גלידר קער אב פון פאלשי שווערונג דען ביי די זעלביגה זיין בירייט אלירליי פלאגן די דא זיך אנטפלעקן פון דיא הויט אונ' פלייש זיא קומט צו שוועבן אז איין פוגל אונ' קומט אין די קאמרן : זיא קערט אום די ווענד איט דיש האלקן דר אייטר דיך פון די זעלביגה אין אלער ליי זאכן היט דיך פר שבועות עט זיא אום אוס אסור צו אמכן אודר פר

נדרין

מְקַבְּלִים · אָזְנָם שָׂם רֹאשׁ מִלִּים · אָנֹכִי שִׁמַּע לִכְלוּלִים :

לִכְלוּלִים הִשְׁמַעְתָּ מִלֶּיךָ מִפּוֹצֵץ הָרִים קוֹלֶיךָ חזן אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ

אֲשֶׁר כָּל פָּעֳלוֹ תָמִים · בּוֹנֶה הַמַּעֲלוֹת בִּמְרוֹמִים · גּוֹדֵר תַּחְתִּיּוֹת הָרוֹמִים
דֶּלֶת סוֹגֵר בְּעַד הוֹמִים הַמַּזְרִיחַ מְאוֹרוֹת רָמִים וּמְנַהֲגָם לֵילוֹת וְיָמִים ·
זִיקִים עֹשֶׂה וּרְעָמִים חוֹשֵׁר טְלָלִים וּגְשָׁמִים וּטִיעוֹת מְגַדֵּל וְצִמְחֵי תְלָמִים ·
יוֹצֵר וּבוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמִים כָּל רוּחוֹתָם בְּיָדִי שָׂמִים לַחֲמָם אָכֵן בְּמַטְעַמִּים
מֵמִית וּמְחַיֶּה וַאֲנִי חַי לְעוֹלָמִים · נְסִי גְרוּלִים וַעֲצוּמִים · סֶלָה לְעוֹלָמִים
קַיָּמִים · עוֹזְרֶךָ בִּבְרִית אָבוֹת תְּמִימִים פּוֹרְךָ מִסִּבְלוֹת עֲנָמִים · צְלָלָם
בְּנִבְכֵי תְהוֹמִים · קוֹרֵעַ לְפָנֶיךָ יַמִּים רוֹעֲךָ בְּמָן מַטְעַמִּים שָׁקַדְתִּי לְבַחֲרֶךָ
לִי מֵאֻמִּים · תַּרְתִּי לְסַגְּלְךָ לִי מֵעַמִּים :

מֵעַמִּים חַשְׁתִּי לְהַבְדִּילָךְ תְּמוּרִי אֵל לֹא יִהְיֶה לָךְ חזן לֹא יִהְיֶה לְךָ

תָּעוּת צוֹרְחִים וְצוֹלְלִים · שִׁקּוּץ עוֹבְדֵי מַזָּלִים רִיקוּת וְתֹהוּ עֲמָלִים · קֶטֶב
שְׂעִירֵי בְּעָלִים · צוּרַת חַמָּה מִתְהַלְלִים פְּעֻלַּת תַּבְנִית לְבָנָה

לא

זי זאגן ערשטן פון אלי זייני ריד (אנכי) איך בין גאט דש אלבט ער הערן צו ישראל די דא ווארן גקרינט פון דיא אלמכיגן
דא זיא זגטן (נעשה ונשמע) דא זענטן די אלמכיגן איין איטליכן אויף צוויא קרונן (צכילוים) צו ישראל די דא ווארן
גיקרינט האטטו אלבן הערן דיין ריד איט דיין שטים די דא צו שאטערט די בערג האטטו זיא לאזן הערן איך בין גאט
דיין גאט : אשר דז אל זייני וועריק זיינן גנץ ער בויאט הופי פלאלן אין היאל ער האט פר צויאט די אונטרשטי ערד
ער האט איין טיר גישלאסן פר די ברואדיגה וואטר ער אלבט טיינן די הילי ליכטר אונ' ער פירט זי נעכט אונ' טעג :
ער אלבט בליך אונ' דונדר (חושר) ער ווערט טויא אונ' רעגן די פלאנצונג אלבט ער וואקסן אונ' דיא שפראצונג דאש
אקרס ער פרואט אונ' בישאפט אלי זילן אל אירי אוטק האט ער אין איין הנט גישטעלט שפרעכט די (תורה) איר שפייז
ווי איך בירייטן איט גוטי גשאאק : ער אלבט טוט אונ' לעבנדיג אונ' איך לעב איביג אייני לייבן זיינן גרוז אונ' שטארק
די זיינן ביטטענדיג אין די איביקייט ער האט דיר גהאלפן וועגן דען ברית דז ער האט גאלבט איט די גנצי אבות ער
הוט דיך דר ליזט פון די ארבייט (ענאים) דר אלרים (צללם) ער הוט זיא פר זונקן (בנבכי) אין די בישליסונג דער אב
גרונד : ער האט פר דיר די יאים גשפאלטן : ער האט דיך גישפייזט איט דעם (אן) דער אליר לייא טעאים האט :
(שקדתי) איך הב גיאיילט צו אויס דר וויילן דיך פון די פעלקר (תרתי) איך הב אויס גישפעהט צו פר וואלן דיך צו איר
אויס די אנדרי פעלקר (אעאים) פון די פעלקר (חשתי) איך הב גיאיילט צו אב שיידן דיך דארום זולשטו אן איין שטאט
קיין אנדרן גאט הבן : עש זאל ניט זיין צו דיר : תעות די פר ערונג (צורחים) פון די דא שרייאן צו די עבודת
אלילים (וצוללים) אונ' פר זינקן דז זי קריגן קיין איילך (שקוץ) פר אוס ווירדיגט זיין די עובדי אזלות לעדר אונ' פר
גישטט זייכן איר באיאונג (קטב) די פר שניידונג דר שדים (בעלים) או איא (אם צוירעונכי) דז הבן אויך גבראכט איט
פישוך די עבודה זרה פון (בעל) דז גשטאלט דר זון לובן זיא אויך די ווערגונג אונד גשטאלט דר לבנה דען הענלפט וי רמך
ניט (עזבי) זיא האסן : לך נך א רען

כתב אצבע שוכן שחקים · לנו צרימו מחטא מנקים מצדיקים לכל בם
עוסקים נדברימו בספר נחקקים · סופרימו בצדק מחקקים · עץ חיים
היא למחזיקים · פאר לוית חן וענקים צדקות מלאים ולא רקים קרומים
טרם יסוד אפיקים · רום ועומק אל בם הקים שמעם לשושנת העמקים ·
תוצאותם לחיך ממתקים :

ממתקים דברי אלהים לאומרי אין כמוך באלהים חון וידבר אלהים

תתו קול עוז אל אלים · שלהבו לפידי גחלים רצו ברקים קלים · קולות
הרעימו גלגלים צרח שופר ממעלים פצמה רקועת שעולים · עמים
אחוזים בהלים · סער צירים וחבלים נהי כיולדה חלים · מרצדים היו
מוגבלים · לבנון ושריון כעגלים · כרמל ובשן כמו אלים יחד תבור וכל
תלולים טורחו בגובה ונמצאו פסולים · חירם רואה שפלים · זה סיני
כדך לא הכלים · והטה אליו זבולים · העטירו ענגים וערפלים · דרבו
בשנאן אראלים · גאון קולו השמיע לנרגלים · בסביבה ההר נגבלים ·
בנעשה ונשמע דת מקבלים

וועדר גין גאלד זי זיין ווארן גשריבן מיט די פינגר פון הקב״ה דר דא רואט אויף די היאל מירי היטר זי רייניגן פון זינד
זיא אבן גרעבט אזי די מיט מיר אוס גין : מיר (דברי תורה!) די זי רידן די תלאידי חכאים די ווערן אינבוך איין גשריבן
מיר לערנר וערן צו גרעבטיקייט אן גשריבן פר הקב״ה זיא איז איין בוים דס איביגי לעבן פר די אן מיר שטערקן זי
אז איין הלז בנד אונ׳ איין העגד צירונג זיינן זי דען אענטשן זי זיינן פולר גרעבטיקייט אונ׳ ניט לער : זי ווארן גפעדרט אי
דא ווארן בשאפן די היאל אונ׳ פון אירנט ווען האט גאט בשטעטיגט היאל אונ׳ ערד ער אאבט הערן זי צו ישראל דיא
דא ווארן אזו שין אז איין רוז די דא שטיט איין פלאן ווער זיא הרויט רעט דעס זיין זי גזיסט נוך גוואן (מאתקים) זי זיין
גזיסט די ריד גאטש צו ישראל די דא זאגן צו הקב״ה עס איז קיאנט אז דו אונטר די געטר (וידבר) אונ׳ ער רידט גאט די
עשרת הדבר ת · **תתו** אין זיינט געבן די שטארקי שטים דר גאט איבר אלי געטר (שלהבו) דא ווארן פלאאן דיא
אלאכים די דא ווארן ברענן אז די קולן זי לויפן די בליץ בהענד אונ׳ די גלגלים אין היאל די ווארן דונרן : פון איבר זיא
וואר הקב״ה טרייאן איט איינט שטים (פצאה) זי וואר צו בראכן די ערד די דא איז גשפרייט צו דען לייטן די דא זעלין
דרויף טרעטן די פעלקר די בגריף דר טרעקניס זי ברואטן אז איין גוויכרן פון וועגאירן וויטג (ירלדים) זי ווארן שפריגן
די בערג (לבנון) אונ׳ שריאן אז די קעלבר דר בערג כראל אונ׳ בשן אז די ווידר דר בערג תבור אונ׳ אלי (תלולים)
היבן איט אנכדר : זי ווארן זיך איאן אונ׳ דער היכטן זיך דען זי אייכטן דז פון וועגן איר גריש ווערט הקב״ה אויף אין די
תורה געבן אבר ער אאבט זי פמול : הקב״ה דר דא לעבט איביג אונ׳ איז הוך דער זיכט אויף די נידריגן אונ׳ דרום פר
שעאט ער ניט דען בערג סיני דער זיך שטעלט אז איין אראר צו זיין נייבן צו ישראל דז די תורה ניט קאן זיין ביי איינן דער
זיך הוך הלט נאר בייא די דא זיך שפל אכן : אונ׳ דרום נייגט ער דרויף זיין הערבריג אונ׳ צירט אין איט וואלקן (וערפלים)
אונ׳ נעפיל : ער וואונט אונטר די אלאכים די דא הייסן (שנאנים אונ׳ אראלים) ער אאבט הערן די הערשפט זיינס
שטים צו ישראל זייני גליבטי די דא ווארן גאערקט אום דען בערג ווי זיא גין זעלן זי ווארן אקבל צו הלטן דיא תורה
אונ׳ רידטן (נעשה ונשמע) (אונט) ער אאבט פר נעאן

תולדות רוס ותחת בהזדעזעם · ובשבעה קולות כנראו בנועם · שתים זו שמענו שמעם ולשתי שמיעות נחלק קול רעם לגוים קול זעם · ולישראל קול נועם ואמרו הכל מה זה הקול מורעם · הולך ומתגלגל בגלגלי רעם ואומר להם יש לי טעם בעני ובין עם ורכב רבותים נתכונו מול עם ושבעה רקיעים נטו בזועם כזרת אשר תכנם בה קרעם וינטם ויסיעם ממקומם וממסעם · והיו נוטפים כושם מזעם · ואמרו מלאכי השרת מה זה הטעם נורא אלהים ממקדשו המונעם · אל ישראל הוא נותן עוז ותעצומות לעם · ובכן אמר לעניו רד העד בעם :

וישמחו כל העם בשמחת אמרי נועם · ונתמנה ציר רועם וירד משה מן ההר אל העם :

ובכן וירד משה מן ההר אל העם :

מיוסד ע"פ א"ב

אתן מצות וחקים באר היטב חשוקים גמולי חלב מניקים · דרימו חכמה מפיקים השפע מקור מים חיים מזנקים ומנופת צופים ומדבש מתוקים זוהר לעינים מבהיקים חובש לעצמות משקים טובים ישרים וצדיקים יקרים מפנינים ומפז חשוקים כתב

ער רידט גאט צו משה דער זאל איך ערבן אויף איביג בלווער איביג וואר איך נאך אים גהייסן תורת משה אונ' אלי די דא ווערן קומן אין עולם די ווערן גלויבן אן משה רבינו דז ער איין רעכטר נביא וואר גוועזן :

תולדות אלי גבירד פון היאל אונ' די ערד די האטן זיך פר וואגלט דא די זיבן קולות זאלן גזעהן מיט זיסקייט בייא מתן תורה הבן זי די קולות גזעהן אונ' געהערט צוויא דברות די ערשטן הבן איר געהערט זעלברט פון הקב"ה אונ' צו צוויא הערונג וואר זיך דש שטיק טיילן צו ישראל דא וואר עש אים גזיסט : אונ' צו די פעלקר וואר עש איין שטיק פון צארן אונ' זיא זאגטן אלי עובדי אלילים צו בלעם הרשע וואש איז דש פר איין שטיק דז דא גיט אונ' ווערגלט זיך אז איין גרוסר דונדר דא טפראך ער ווידר אין ווייט וואז דען טעם דרום דז גאט גיבט די תורה צו זיינם פאלק : אונ' פיל נעהן טויזנט רייט וועגן די וואַרן זיך פלייסן קיגן דעם פאלק ישראל : אונ' אלי זיבן היאל די וואַרן זיך נייגן אום ווילן דעם פאלק מיט דעם פינגר דז ער זיא האט בירייט האט ער זיא צו ריסן אונ' ער פר רוקט זי פון איר שטאט אונ' די מלאכים וואַרן טריפן מייטל בשאים פון איר טוויים פר אורא דז זיא האטן פר הקב"ה פון וועגן דען גרוטן קולות : דא זאגט די מלאכים וואש בייטייט דש מנדרשט ניט אז גאט פון זיין היליג גיזיסט מורט גיבט ער די שטארקי תורה אן זיין פאלק אונ' ער זגט צו דען דעמוטיגן משה רבינו בידר אונ' פר ווער דעם פאלק דז זיא ניט זעלן גין נאך זעהן צום בערג סיני : אונ' זי פרייאטן זיך אן דש פאלק אויף די זיטי זאג דער תורה אונ' ער וואר בפולן משה רבינו (ציר) דער באטן צו זיין מירהערט (ובכן) אונ' דען גיט דער פסוק (וירד) אונ' ער נידרט משה פון דעם בערג צו דעם פאלק :

אתן מיט אים וואַרן די מצות אונ' חוקים בשיידליך גאר וואַל וואַרן זיא דרויף מויט גיגראבן צו זייגן דיא תלמידי חכמים מיט מיר ברישט חכמה זי אערן מירי ריד אז איין קוועל ברונן דז די קוועלינדיגי וואסר פון אים ריגן : זיא זיינן זימר מיר ריד פון דר תורה אז האניק אונ' זיינן אזו זויטר דז זי די אויגן דען אענטן דר לייכטן אונ' זיין גזונד אז איין גוטר פלאסטר דז דא טרענקט דש מארך אין דיא ביין : זי זיינן אלי רעכט פערטיג אונ' גרעכט אונ' גלוסטיגר ווערד

כאן נשמט בפנים חרוזות אות צדיק אחת שהשיבה תורה בננות אברהם אשר ע"כ מאנה לו :

קרבן שלם יחידו נמצא כטנא בכורים אז נרצה · כשה לטבח רץ
במרוצה שלשה ימים טורף ונפשו לא קצה · הועצינא עמידרת
מועצה ולקחי אותו לחפת עליצה לשוח בשדה לקראתך יצא · ולמענו
אראלים ממחיצה · מר צעקו חוצה :

כאן נשמט אות קו"ף אחת שהשיבה תורה בננות יצחק אשר ע"כ מאנה להנתן לו

רחק איש שדה וקרב איש תם · ישב אהלים באהלי רום נחתם · וגם
במרכבה תארו נחתם · עולים במעלותם ויורדים בירידתם תמהים
על מראה זה חותם · ואומר אליה הנה זה חותם יפה מכל חותם ·
חותמות שנים עשר נחתמו מזה חותם. כטבעת המלך טבועים כאחד
חותם · על לב ועל זרוע למענך חתמתי חותם :

כאן נשמט בפנים חרוזות אות רי"ש אחת שהשיבה התורה בנגו' יעקב אשר ע"כ מאנה לעלות לג"ר"לו

שלמו כל אלה בעמוד עם עולם · כשלמו אלפים עד שלא נברא עולם · ואלפים וארבע
מאות וארבעים ושמונה שנה משנברא עולם · אמרה התורה זה משה אשר נקרא עניו
מעולם וידבר יי' אל משה אשר נכתב מעולם הוא יירשני מורשת עולם · והוא יקחני
מתנת עולם · וכל באי עולם · יאמינו בו לעולם :

תולדות

קרבן זיין איינציגר זון יצחק דר וואר גפונדן איין גאנצן קרבן דר וואר בווילגט צו הקב"ה אז איין קארבן פייגן די דא
ווערן גיבראכט צו ביכורים אין דש בית המקדש : ער וואר ליבן צו ווערן גבראכט צום קרבן אז איין לעמלן :
דריי טג וואר ער גין מיט זיינם פאטר צום ארט וואו ער זאלט גשעכט ווערן אונ' דער ווילן ער וואר מיט די זאך וואול צו
פרידן אונ' וואר מיך ניט צו ווידר דרונג זייא דיך בראטן מיט מיר שפראך הקב"ה צו דר תורה אונ' נעם מין אונטר דער
גפרייטן חופה : ער וואר גין אין דש פעלד צו טאן תפילה אונ' פון זיינט וועגן האבן די מלאכים ביטרליך גוויינט דא אין
מי זעלט שעכטן : רוחק ער וואר דר וייטרט עשו דר מאן דר שטעטיגליך אים פעלד וואר פון די ברכות :
אונ' ער וואר דא צו גנעהנט יעקב דער איין פרומיגר מאן דער דא וואר פר חתאנת אין די חשובי גנצטר פון שם אונ'
(עבר) וואו זיא תורה לערנן אויך איז אן גחתאנת אן דעם (כסא הכבוד) זיין גשטאלט דא וואן די מלאכים זיך פר
וואונדרן אונ' שפראכן דש גשטאלט איז היפשר וועדר אל די גשטאלט די אם (כסא הכבוד) שטין : פון איין קמאן
צוועלף זעלכר גשטאלט דש וואך די צוועלף (שבטים) דיא מיט דעם (אלף הקב"ה) זיין רינג צו גלייך פר חתאנת זיין
פון דיינט וועגן הב איך זיא אויף איין הערץ אונ' אריין גבונדן אז איין חותם : שלמו זי וואן צו גענצט אלי בשע גם
דר וועלט דא עס אויף שטונד דש פאלק ישראל דז פון מירנט וועגן איז וואן בשאפן די וועלט דא זיא וואן אויז די צוויא
טויזנט יאר דז די (תורה) איז וואן בשאפן אי די וועלט איז וואן בישאפן אונ' די צוויא טויזנט יאר אונ' פיר הונדרט
אונ' אכט אונ' פירציג יאר דז דא וואן פון (בריאות עולם ביז אתן תורה) דא וואר גבארן (משה רבינו) דא זאגט
די תורה דורך דעם משה וויל איך ווער גיגעבן איין עולם דער דא איז וואן גהייסן פון אביג. דער דעאוטיגר עש
שטיט פון אביג אין איר גשריבן (וידבר יי' אל משה)

ער

וְכֻלָּם יְצַרְתִּי עֲלֵי אֲדָמוֹת · וּבְרַעְתּוֹ קָרָא לָהֶן שֵׁמוֹת · וְאַחֲרֵי כֵן קָרָא שְׁמִי הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא בַּשֵּׁמוֹת :

כאן הושמט בפנים חרוזות אות עין אחת שהשיבה תורה בגנות אדם הראשון אשר בשביל זה לא תתרצה להנתן לו

פֵּרַשׁ זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם · וְנִמְצָא דוֹר שְׁלִישִׁי רָחוֹק מִכְּנֵי אָדָם · הוּחַל לִקְרוֹא בְּשֵׁם מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם · וְקָם דוֹר עֲשִׂירִי מְקַלְקֵל בָּאָדָם · וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם · וַיַּרְא יְיָ כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם · וַיֹּאמֶר יְיָ אֶמְחֶה אֶת הָאָדָם · לוּלֵי נוֹלַד אִישׁ צַדִּיק בָּאָדָם · זֶה יְנַחֲמֵנוּ אוֹמְרִים מִלְמַעְלָה פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם · וּלְמַטָּה אוֹמְרִים זֶה יְנַחֲמֵנוּ בְּנֵי אָדָם · וְאָמַר אֵלֶיהָ הִנֵּה זֶה אָדָם תַּחַת אָדָם · וּמָצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם :

כאן הושמט בפנים חרוזות אות פ"א שהשיבה תור' בגנות נח אשר בשביל זה לא תתרצ' להנתן לו

צָץ מִמִּזְרָח וְכַשַּׁחַר עָלָה · וְנִקְרָא עַיִט פּוֹרֵחַ עַל פְּנֵי מַעְלָה · אַב הֲמוֹן נִקְרָא וְנִתְעַלָּה · וּבְעֶשֶׂר נִצְרַף וְלֹא נִמְצָא בוֹ עַוְלָה · עֲבוֹדָה זָרָה עַל יָדוֹ בָּטְלָה · וְקֵרַב רְחוֹקִים לִזְכוּת מְנֻטְּלָה · הִכִּירַנִי וְהִכַּרְתִּיו בְּאַהֲבָה כְלוּלָה · כִּי הוּא לְךָ לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה · לִשְׁמוֹר מִצְוֹתֶיךָ יוֹמָם וְלַיְלָה · דּוֹרוֹת אֲשֶׁר לְפָנָיו לֹא זָכוּ לְמִילָה · וּמֵעֵת נִתְחַתְּמָה בוֹ נִתְמַנָּה רֹאשׁ לְכָל תְּפִלָּה : כאן

דא ער די דורות רעכנט נאך אננדר דא האט ער גפֿונדן דש דריטי דור דז עש וואר (רחוק) פֿאר שטאן פֿון דען זייטן דא דש יא קאנן אונ' פר פֿלייצט איין טלייט פֿון עולם דש וואר אין דור אנוש דא זי אן הובן צו רופֿן דען נאמן פֿון גאט צו דיא ע"ח דידא וואר דש װערק פֿון אעגשן העגד דר נאך שטונד אויך דש צעהנטי דור די אמכטן פֿיל ארגיר אין דר װעלט דא זי זאכן די קינדר פֿון די אעכטיגן זייט די טייר טעכטר די כאאן זיאו' איט גוואלט אונ' דא הקב"ה זאך דז איר ביז נוא פֿול וואר שפראך הקב"ה איך וויל זי אב אעקן איט דען אבול װער ניט גבארן װאדרן נח דער פֿרואר אאן אויך דער ערד : דער וװערט טריסטן אונש שפראכן די ענגלן פֿון אובן אונ' אויך די לייט פֿון אונטן דא שפראך הקב"ה צו דער תורה נוא דא איז איין גוטר אענש אן טטאט אדם הראשון דר הט גפֿונדן לייט זעליקייט אין איין אויגן אונ' אין לייטן אויגן :

צָץ ער פֿיכקלט אז איין אארגן שטערן דער דא אויף גיט צו אזרח דש וואר אברהם אבינו אונ' ער וואר גהייטן (עיט) דר וייא דר דא פֿלײכט אויף די היך כלוואר ער וואר זעך חשוב אים גגנן עולם ער וואר גהייטן אונ' גלובט דר פֿאטר אלי ברוואונג דער װעלט אונ' לעבן אאל איז ער װארן פֿר זוכט אונ' וואר קיין אאל אן אים גפֿונדן קיין אונרעכט ער וואר אבטן אלי ע"א אונ' ער גינעהנט צו הקב"ה די דא װארן דר ווייטרט פֿון אין אונ' דש דער היכט זיין זכות : דער קענט איך אונ' דא דער קען איך איט גיקרינטי ליבשאפֿט דרום שפראך הקב"ה צו דר תורה דר איז ראוי צו הלטן דיין אצות טאג אונ' נאכט : די דורות פֿר אים די װארן ניט זוכה צו דער אילה אונ' דא ער וואר איט דר אילה גחתאנת דא וואר ער זוכה דז ער וואר גידאכט אין דער ערשטי תפֿלה כלוואר דז איר אויש לאזן אין דער ערשטי ברכה פֿון שאונה עשרה :

(ברוך אתה יי' אגן אברהם) : קרבן

ממימי תהום · בטרם נעזזו עזים עזה הייתי ער תהום · בשומו לים חקו · שם עליהם חקו · ומים לא יעברו פיו כן לא יעברו על פי ונשתכלל עולם במאמר פי שהייתי בפיו ·

בחקו מוסדי ארץ · סר במוסרי מוסרי ארץ · המה היוצרים היצורים אשר בארץ · ויושבי נטעים נטיעת שורק בארץ · לנטוע שמים וליסוד ארץ ונדרה נעשתי גדר בארץ · ועם המלך במלאכתו מלך בי מלך על כל הארץ · המליכני והמלכתיו עד לא שמים וארץ ומיום דבר ויקרא ארץ · קרא לירא אשי רורות הארץ :

חזן אומר כולו בניגון

קרא לאדם הנוצר מארץ · קרא לנוח איש צדיק בארץ · קרא לאברהם מאצילי ארץ · קרא ליצחק הזורע בארץ · קרא ליעקב הנחהם בשמי ארץ · קרא לשבטים לקדושים אשר בארץ · ועל כל אחד ואחד שאלני יוצר הארץ :

עמד אדם ראש לנשמות · זה ספר תולדות אדם רשומות ואמר אליה הנה זה חכם מלא חכמות · בצלם ובדמות אותו לדמות · כאחר ממנו מעולה באימות ומוראו על חיות ובהמות וכלם

תהום : אי זי הבן זיך גשטארקט די שטארקי וואסר דא וואר איך שון שטערק · אונ׳ דא ער הוט גיטאן זום אנדר איין גזעץ איא וויט זיין גבוט זיין זאל אויף זיא האט ער גזעצט איך אונ׳ גלייך אז דאס וואסר אים ים ניט איבר פארט זיין ווארט פון הקב״ה אזו זאלן די לייט אויך ניט איבר פארן איין ריד שפרעכט די תורה אונ׳ דער עולם וואר גיגרונד פעסט איט אייני ריד די דא וואר אין זייננן אונד : בחוקו (אוסדי ארץ) דא ער הוט גזעצט די גרונד פון דער ערד (סר) ער הוט איט אייני גרונד גיגרונד די ערד דש זיין די צדיקים די דא ווערן בשאפן אויף דער ערד די וואָרן זייני פלאנצונג אונ׳ זיין טיני וויין רעבן אויף דער ערד איט אין האט ער טאן כייגן די היאל אונ׳ פלאנצן די ערד אונ׳ איך בין דר צוים פון דער ערד דז די ערד איין קיום האט · איט איר האט זיך בראטן איט זייני ווערק הקב״ה דער דא איז דר קיניג איבר דר גנצי ערד ער הוט איך אכן קיניגן אונ׳ איך הב אים אאכן קיניגן אי עט ווארן היאל אונ׳ ערד אונ׳ פון דעם אאל דז ער האט גרופן די ערד דז זי איז אויף גנגן אויף די וואסר די אויף איר ווארן די זי בשאפן וואר דא האט ער איר פיר גרופן אלי די ערשטן פון די דורות אונ׳ די חשובים פון איטליכן דור : קורא ער האט גרופן פר איר צו אדם הראשון דר דא איז ווארן בשאפן פון דר ערד · ער הוט איר פיר גרופן נח דער דא וואר איין צדיק אויף דער ערד ער האט איר פיר גרופן אברהם דער הער (אאציל׳) פון די הערן דר ערד : ער האט איר פיר גרופן יצחק דער דא האט גזעהט אין לנד פלשתים ער האט איר פיר גרופן יעקב דר דא שטיט אין חותם אויף די שטארקי היאל ער האט גרופן פר איר אלי די צוועלף שבטים די הייליגן דער ערד אונ׳ אויף איטליכן האט ער איך טון פרעגן אוב ער איך געבן זאל צו אין דא האט איך גוועלט צו קיינם גיגעבן ווערן אז דא נאך טטין ווערט דר טעם בייא איטליכן ווייטר : עמד ער וואר אויף גשטנד אדם הראשון דר ערשט פון די בשעפנים אזיר נשאות די דא זיין אן גצייכנט אין ספר תולדות אדם דש איז היכטן אי בראשית דא האט הקב״ה גזאגט צו דר תורה זיך דר איז פולר חכמות אז מייגר פון די אלאכים אונ׳ זיין פארבט וואר אויף די (חיות) אונ׳ בהמות אונ׳ איט זיין שכל האט ער צו אין נעאן געבן אונ׳ דר נאך האט ער איבאיין גיערטן נאאן אויך דא · פרש דא הקב״ה האט בשיידן דש ספר תולדות אדם כנוואר גיהייסן :

וְאֶצְבָּעוֹת טֶרֶם קְבָעָם בְּאֶצְבְּעוֹתָיו קְבָעַנִי · וְעֵת אֲשֶׁר פְּרָשָׂם כְּאֹהֶל כִּירִיעָה פְּרָשַׂנִי · וְלִירִיעוֹתָם אָמַר דַּיְּ וְלִירִיעוֹתַי לֹא אָמַר דַּיֵּנִי :

בְּחֻקּוֹ חוּג עַל פְּנֵי תְהוֹם · לְמַעֲנִי חָק שְׁלֹשָׁה חֻקִּים עַל רוּם וְעַל תַּחַת וְעַל תְּהוֹם · בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ חֻקִּי חָג עַל פְּנֵי תְהוֹם · בְּחֻקּוֹ אֶבֶן שְׁתִיָּה עַל פְּנֵי דַלְתוֹת תְּהוֹם · בְּחֻקּוֹ לִוְיָתָן עַל דַּלְתוֹת תְּהוֹם בְּחֻקּוֹ אֶבֶן פִּנַּת שֶׁלֹּא יָצִיף לְעוֹלָם תְּהוֹם בְּחֻקּוֹ חוּג חֻקִּי כָּבוּשׁ עַל תְּהוֹם :

בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים מִמַּעַל מִתְאַמֶּצֶת הָיִיתִי בִּמְרוֹמֵי מַעַל : בְּאַמְּצוֹ עֲרָבוֹת לִרְכוּבוֹ · הָיִיתִי רְכוּבוֹ : בְּאַמְּצוֹ שְׁחָקִים לְעֻזּוֹ · הָיִיתִי מָעֻזּוֹ : בְּאַמְּצוֹ מְעוֹנָה בִּזְרוֹעוֹ · הָיִיתִי כְּקָמִיעַ עַל זְרוֹעוֹ : בְּאַמְּצוֹ זְבוּל לְקָדְשׁוֹ · הָיִיתִי זְבוּלָה בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ : בְּאַמְּצוֹ עֲרָפֶל תַּחַת רַגְלָיו הָיִיתִי מִשְׁתַּעֲשַׁעַת עַל אַרְכּוּבוֹת רַגְלָיו : בְּאַמְּצוֹ שָׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם · וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם · בְּאַמְּצוֹ כָּל אֵלֶּה אִמְּצַנִי נוֹטֶה שָׁמַיִם :

בַּעֲזוֹז עֵינוֹת תְּהוֹם נֶעֱזָה מַעְיָנֵי מִמַּעְיְנוֹת תְּהוֹם בְּטֶרֶם נִתְעַזְּזוּ מֵימֵי ממימי

פֿײַרגי תורה אין זיינר רעכטי הנט : אונ׳ מיט דעם דויאן דז ער האט דר מיט גמעסן די היאל מיט דען זעלביגן האט ער גמעסן מיך: אונ׳ אז ער זי הוט מיט די פֿינגר אין גיסטעלט : האט ער מיך מיט זיין פֿינגר גיסטעלט אונ׳ דא ער זי אויז טפרייטט אז מיין אום הענג דא האט ער מיך אך אויז גשפרייט אבר צו די לענג דר היאל ער האט גזאגט זי זיין לאנג גינוגן אבר צו איינר לענג האט ער ניט גזאגט דז איך נאך לאנג גנוגן בין דען די תורה איז קיין טעור צו איר חכמות :

בחקו (חוג על פני תהום) דא ער האט גזעצט איין צירקל פֿר דעם תהום (למעני) אום איינט ווילן האט ער דרייא ארלייא טון זעצן וויא הוך די היאל זעלן זיין אונ׳ וויא נידר די ערד זאל זיין אונ׳ וויאן ווייט זאל גין דער תהום : אז ער האט גיסטעלט צו דעם (ים) זיין גיזעץ דא האט ער איין גיזעץ גיסטעלט איבר דען תהום אז ער האט מין גזעצט דעם (אבן שתיה) דס וואר דר ערטטר טטיין פֿון די וועלט וואריך דס (בית המקדש) גיבויאט וואר : דעם האט ער גיזעצט אויף די טירן פֿון דען (תהום) אויך דעם לויתן האט ער געבן איין גזעץ אויף די טירן דש אב גרונד : דא ער הוט גזעצט איין עק טטיין דז דער (תהום) זאל דען (עולם) ניט פֿר פֿלייצן דא האט איין צערקל איין גצוואונגן דען תהום כוואר אין איינן זכות זאגט די תורה האט די וועלט איין קיום :

באמצו (שחקים מעל) דא ער האט טאן שטארקן דען היאל דר דא הייסט שחקים פֿון אובן (אתאמצת) דא וואר איך זיין שטארקי אין דער הייך פֿון דען זעלביגן היאל דא ער האט טאן שטארקן דען היאל דר דא הייסט ערבות צו זיינר רייטונג דא וואר איך זיין רייטונג דא ער האט גשטארקט דען היאל דער דא הייסט (שחקים) צו זיין שטארקייט דא וואר איך זיין שטארקייט : דא ער האט גיסבעקט דען היאל דער דא הייסט מעון מיט זייני ארים דא וואר איך אז איין קאיעה אויף זיין ארים דא ער שטארקט דעם היאל דער דא הייסט זבול צו זיינר הייליקייט דא וואר איך (זבולה) בהרבריגט מיט זיינם הייליגן נאמן דא ער האט גיטטערקט די היאל די דא הייסן (ערפל) אונטר זייני פֿים דא וואר איך זיין דר אייאונג אויף דיא קניא פֿון זיין פֿיסן דא ער האט גשטארקט די היאל די דא הייסן שאמים אונ׳ די דא זיין איבר די היאל די דא הייסן שאי שאים אונ׳ אויך די וואסר די דא זיין איבר די היאל דא ער אז די שטארקט האט איך גשטארקט הקב״ה דער דא טוט נייגן דיא היאל :

בעזוז (עינות תהום) אין זיינם שטארקן די קוועל וואסר דס אב גרונט (נעזזה) עז האט זיך גשטארקט אייני קוועל ברונן אער אז די קוועל ברונן דז אב גרונד זי הבן זיך גשטארקט אייני וואסר אער אז דיא וואסר דא

לְכָל הַר וְגִבְעָה קַדְּ מָה גִּבְעָתִי ׃ וּמִגְּבְעוֹתַי לְגִבְעוֹת עוֹלָם דִּגַּנְתִּי ׃ וּמִגִּבְעוֹת עוֹלָם לְגִבְעַת סִינַי נִגְבַּרְתִּי ׃

עַד לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוּצוֹת ׃ טַבּוּר הָאָרֶץ וְטַבּוּר חוּצוֹת ׃ טַבּוּרַי הָיָה מַשְׁתִּית אֶרֶץ וְחוּצוֹת וּמִשְׁתִּית טַבּוּרִי הוּשְׁרְשׁוּ אֶרֶץ וְחוּצוֹת ׃ מֵחֵיקִי אֶל חֵיק הָאָרֶץ וּמֵחֵיק הָאָרֶץ אֶל חֵיק חוּצוֹת ׃ וּמִמַּשְׁתִּיתִי הָיָה מַשְׁתִּית הָאָרֶץ וְחוּצוֹת כְּפִי תַּחְרָא בֵּין אֶרֶץ וְחוּצוֹת ׃

וְרֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל ׃ יְצִיר אֲשֶׁר יָצַר רֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל ׃ כְּחַדָּה מֵעִסָּה הִפְרִישָׁם לְתֵבֵל וּמִזְבַּח אֲדָמָה הָיָה רֹאשׁ לְתֵבֵל מִמֶּנּוּ הֵצִיק מְצוּקֵי תֵבֵל ׃ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל ׃ כִּתְרוּמָה הוּרַם רֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל ׃ מִגּוּשִׁי הוּשְׁלַךְ עָפָר לְתֵבֵל ׃ הוּא הָיָה רֹאשׁ עַפְרוֹת תֵּבֵל ׃

בַּהֲכִינוֹ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי ׃ כְּאֹהֶל עֵת טֶרֶם מְתָחָם יוֹתֵר מֵהֶם מְתָחַנִי ׃ כְּרוֹקֵעַ עֵת טֶרֶם נְטָם אֶצְלוֹ נְטָנִי בְּיָמִין טֶרֶם טִפְּחָם מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת טִפְּחַנִי ׃ בְּזֶרֶת אֲשֶׁר תִּקְנָם בָּהּ תִּקְנַנִי ׃ ואצבעות

גוואונן אונ' דא די היך זיין ווארן בשאפֿן אום ווילן זכות פֿון דר צדקה דא וואר איך טון דער הובן אונ' פֿון אייכם בערג
צו דעם אנדרן (דגלתי) הב איך טאן הופֿפֿן ביז איך בין קומן צום הר סיני דט וואר איין גיאורק ׃
עד (לא עשה ארץ וחוצות) אי דא וואר בשאפֿן ארץ ישראל אונ' חוצה לארץ (טבור) אי דא וואר בשאפֿן דט ארט וואו דז בית המקדש דרויף וואר גשטאנדן דז דא וואר דער נאבל פֿון א"י ׃ אונ' אי בשאפֿן וואר ארץ ישראל דט דא איז דר נאבל פֿון חוצה לארץ כלוואר גלייך אז דער נאבל איז איטן אים מענשן א כ' דער גרונד פֿון דעם מענשן דען אלי אודרין גין הניין אזו איז דס בית המקדש איטן אין א"י אונ' דר טורש פֿון גאנץ ארץ ישראל אונ' ארץ ישראל איטן אין עולם אונ' דער טורש פֿון דעם ג לן עולם ׃ אונ' פֿון וועגן איין גרונד איז וואר גיגרונד פֿעשטט די ערד אז דר פסוק גיט אין (ירמיה ל"ג) (אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי) וען דר ברית פֿון דר תורה ניט זעלט גהאלטן ווערן טאג אונ' נאכט העט איך היאל אונ' ערד ניט בשאפֿן שפראך הקב"ה איך בין דז גרונד פֿון ארץ ישראל דען דא אינן זאל איך ווערן גהאלטן אונ' א"י איז דער גרונד פֿון חוצה לארץ דען הקב"ה גיבט קיין אכט אויף חוצה לארץ עס זייא דען ער איז פֿאר אשגיח אויף א"י ׃ אונ' איז איין אונטר שייד צווישן אין אז דס אונד (תחרא) פֿון דעם פאנצר דס איז פֿיל דיקר אונ' שטרקר אז דז אנדריא איז אין א"י די שטארק פֿון די אנדרי לענדר דאך פֿר אן בין איך גוועזן **וראש** (עפרת תבל) אונ' אי דא וואר בשאפֿן אדם הראשון פֿון די ערד דער וועלט (יציר) דט בשעפֿניס די ער האט בשאפֿן הקב"ה פֿון דעם הייסט דר ערטרייך דר וועלט כלוואר פֿון דעם חשוב ארט דז אים עולם איז דט איז פֿון דעם ארט וואו דער מזבח איז ווארן גבויט דס ווארדי בשעפֿניס פֿון אדם הראשון דז פֿון אים זיין קומן די צדיקים די דא זיין די גרונד פֿון דער וועלט אונ' שטיט אויף זי גלייך אז אן אב טייל תרומה פֿון תבואה אונ' חלה פֿון טייג אזו האט הקב"ה די ערד אב גשיידן פֿון די שטאט דס דרויף שטונד דר מזבח (מגושי) פֿון איין טראלן ערד האט הקב"ה גווארפֿן אין די וואטר פֿון תהום אויף דעם אורט וואו דער מזבח אים בית המקדש שטונד דער זעלביג איז דער (אבן שתיה) דא הער וואר דר אן פֿאנג פֿון די בשעפֿניס דר וועלט פֿר אלין וואר איך זאגט די תורה ׃ **בהכינו** (שאים שם אני) דא ער האט ביריט די היאל דא וואר איך דער בייא ׃ (כאהל) אי ער האט אויז גצוגן די היאל אז איין גיצעלט האט ער איך פֿיל לענגר אויש גצוגן ׃ אי ער האט די היאל גנייגט אז טיין (טעל) וואר איך ביי אים גנייגט ׃ אי ער הט די היאל אויז גיאעמן איט פֿישטן זיינר רעכטי הנט דא וואר דר צוגן די
פיארגי

חשך על פני תהום הארתי והגהתי · ובאין קורא תהום אל תהום כמו נקראתי · ובעת נבקעו כבראתו נבקעו בדבר ע״י · ובתהום רבה משפטי מלאתי ועליהם חוק חקתיו וגגלתיו ובתנינים אשר בתהומות נתהללתי :

ובאין מעינות נכבדי מים ובאין מעינות מעיני נובעת מים ובאין נהרות נהרי מושך מים ובאין בארות בארי נובעת מים ובאין מקורות מקור חיים מים ובאין מים הייתי כברכת מים ובאין מקוה מים מקוה ישראל יי׳ להורות ממקוה מים :

בטרם הרים הטבעו זויות עולם בי נטעו הררי ישראל בי נתקעו הררי ער בי נתידעו הררי אל בי נתודעו · בפלס ובמאזנים בי נשקלו ונודעו · תועפות גבהם ומחקרי יסודם בי נשתמעו ובהודעי בסיני כלם נזדעזעו ולהר המוריה כלם נכרעו ועל מה אדניה הטבעו · בטבעתי ארץ ואדניה הטבעו :

ולפני גבעות חוללתי · חקר גבעות עולם נתהללתי · גבעת הלבונה אני חלתי · וגבעה נשאה אני הולדתי · וגבעות כנשא בצדקה נתנשאתי · ולכר

פינשטרניש איבר די אב גרונד דא הב איך גלייכט : אונ׳ אז דא הוט גרופן איין אב גרונד צו דעם אנדרן דא בין איך ווארן גירופן אונ׳ אין די צייט דז זי ווארן גישפאלטן די קוועל ברונן דש אב גרונד אין דור המבול מיט אייגר דעה זיין זיא ווארן גשפאלטן דען מיט איר הוט ער זיך ברחטן אונ׳ איין אשפט הוט ער דער פילט מיט דעם גרוטן תהום אונ׳ אויך זי הב איך איין גבוט גמכט אונ׳ אפילו בייא דען גרוטן פיש איז יא בין איך גלובט :

ובאין (מעינות נכבדי מים) אונ׳ דא ניט ווער גוועזן די קוועל ברונן דא ווארן די געערטי וואשר דאס איינט די תורה (ובאין) אונ׳ דא ניט ווארן די קוועל ברונן דא האטא איין קוועל ברונן פון דער תורה (נובעת) גקוואלן וואשר : אונ׳ דא ניט ווארן דיא בעך דא הבן אייני בעך גרונן וואשר : אונ׳ דא נאך ניט ווארן ברונן דא האט איין ברונן גקוואלן וואשר · אונ׳ אז דא ווארן די אורשפרונג דא האט איין אורשפרונג לעבנדיגי וואשר אונ׳ דא נאך קיין וואשר ווער איך עולם דא ווער איך (כברכת) אז איין טייך וואשר אונ׳ דא נאך ניט ווער קיין מקוה וואשר דא ווער איך איר מקוה פון ישראל דש רייניגט זיא אונ׳ טפרענגט זי אער אז אזי מקוה וואשר :

בטרם (הרים הטבעו) איידש גבערג איז ווארן גיזעצט (זויות) מיט איר זיין די ווינקל פון דער ערד ווארן גפלנצט דש גבירג פון ארץ ישראל די ווארן פון אייבט וועגן גזעצט צו הלטן אויך אין אייני אנות : אונ׳ די זעלביגן חשוב גבערג איז צו ווישן אין איר איר נעאן : כלומר אין דר תורה שטין איר נעאן די גרוזי בערג די ווארן זיך אזי בטעדג פון אייט וועגן דז זי וואלטן הבן אן זאל איך אויך זי געבן דורך איך זיין זי ווארן גוואגן (בפלס) מיט גווילכט אונ׳ וואג טאל : איר היך אונ׳ איר גרונד זיינן מיט איר ווארן גאמכט אונ׳ דא איך ווער איך בטעדיגן צום הר סיני דא ווארן זיא אזי פר וואגלן אונ׳ ווארן אזי א כטר טעניג צו דעם הר סיני אונ׳ אין איר איז צו ווישן וואו רוין (אדניה) איר שוועלר זיין ווארן גזעצט אונ׳ מיט אייכן חותם איז די ערד אונ׳ איר שוועלר ווארן פר חתאנת

ולפני (גבעות חוללתי) אונ׳ פר די היך בין איך ווארן גוואונן (חקר) איך בין ווארן גלובט דז איך הב טאן פארשן אזי היך פון דער וועלט : דר בערג דש וויא ריך דער איז ירושלים דא וואקסט ווייאריך דען האב

קדם מפעליו מאז בטרם קדמונים קדמתי מאז קדם עמודי רום הייתי
עמוד מאז קדם פעל יסוד היה יסודי מאז קדם אבן פנה הייתי אבן פנה
מאז · קדם כל נסיכים הייתי נסוכה מאז · ובהיות עולם מים במים הייתי
הקוקה מאז : ובהיות עולם תהו ובהו הייתי כנר מאז · ובהיות חשך על
פני תהום הייתי כמנורה מאז · קדם כל אלה הוא ואני היינו מאז :

מעולם נסכתי מראש גזירה שנה נגזר בי מראש לחקור ולדרוש · הכל
מראש · מי יעלה בראש · מי יהיה בראש · מה שהיה מראש · הוא
שיהיה בסוף לראש · נסיכי אדם נסכו בי מראש · ונסכתי למלכי
המתנשא לכל לראש :

מקדמי ארץ מקדומי ארץ דברים שבעה קדמו לארץ כסא רם ונשא
קדם לשמי ארץ כסא ישראל קדם לממלכות הארץ · אבות העולם
קדמו למוסדי ארץ · שם משיח קדם לשמות אשר בארץ · גן עדן קדם
לענוי ארץ ערוך מאתמול תופת קדם לרשעי ארץ · ישראל והתשובה
קדמו ליושבי הארץ ואני להם קדמתי מקדמי ארץ

באין תהומות חוללתי הארץ עד לא נתחוללה נתחוללתי ובאין חשך

קדם (מפעליו מאז) מי ער פון לנגהוט אן גפנגן זייני ווערקונג (בטרם) אי דא וואָרן די זיבן מרלייא דיא פר דעם עולם
וואָרן די ווערן בלד דר נאך שטין נאך פֿרימר בין איך געוועזן מי די זיילן פֿון דעם היאל וואָרן בשאפֿן דא וואר איך :
מי ער הוט גגרונט דען עולם וואר איין גרונד מי ער האט' איין שטיין גיליגט אין דר וועלט וואו דרויף זי ליגט מיז איין עק
שטיין וואָרן גיליגט : פֿר אלי הערטשאַפֿט וואר איין הערטשאַפֿט דא דער עולם וואר מייטל וואטר נאך דר פֿיר וואר איך :
אונ' דא דר עולם וואר פֿינשטר אונ' לעהר דא וואר איך אז איין ליכט נאך דר פֿיר פֿר דש אלש וואר הקב"ה אונ' איך לאנג
לאנג דר פֿיר : מעולם (נסכתי מראש) פֿון איביגר לייט פֿון ערשטן וואר איך גיהערשט (גזירה) די דינים אין דר
תורה די אן לערנט איינש פֿון דעם אנדרן דז אים גלייך איז וויא דז איין איז דא זאל דז אויך בילייך זיין דען עז איז איט
עטליכי זאכן גלייך די האט ער גילערנט פֿון ערשטן . ער האט טאן פֿארשטן פֿון ערשטן ווערדא זאל צום ערשטן אויך גין
כלואר ווער דא זאל איין אלך זיין אונ' וואש פר איין דור דש צום ערשטן זאל זיין הקב"ה דר דא איז געוועזן פֿון ערשטן דער
ווערט אויך זיין צום לעצטן (נסיכי) די הערן פֿון די לייטן די ווערן איה איר גהערשט : אונ' איך הערשט צו איינם
קיניג הקב"ה דער דא איז היכר ווידר אלי אובירקייט : מקדמי (ארץ) פר די בשעפֿנס דר ערד (דברים) איך בין
געוועזן פֿר די זיבן מרלייא די דא זיין וואָרן גשאַפֿן פֿר דר ערד : דר כסא הכבוד איז וואָרן בשאפֿן פֿר דר ערד : דער שטול
דש איז דש אבֿות פֿון ישראל איז געוועזן פר די קיניגרייך דר ערד : די אבֿות זיין וואָרן בשאַפֿן פֿר די גרונד דר ערד :
דר נאמן פֿון משיח איז וואָרן גשאַפֿן פֿר אלי נעמן די אויף דר ערד וואר אך דז גן עדן הוט זיך גשאַפֿן צו די א דעאוטיגן
דר ערד יאך דש גיהנם הוט זיך גשאַפֿן צו די רשעים פֿון דער ערד : ישראל אונ' די תשובה הבן זיך גשאַפֿן פר אלי
אונרט דר ערדן : נאך פר אלי בין איך וואָרן גשאַפֿן שטריכט די תורה : באין (תהומות) דא ניט וואָרן דיא אב גרונד
(חוללתי) דא וואר איך גוואונן (הארץ) די ערד אי זי איז וואָרן גוואונן בין איך גוואונן אונ' אי דא וואָרן די

פינשטרניש

חֲצוּמוֹת: רַחוּם הָדָר בַּשְׁחָקִים · יָסַד עֹז מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים · וּבִזְכוּת
אַפְסֵי אֶרֶץ הֵקִים · זֵהֵר תּוֹרוֹת יְחַקִּים :

אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרָץ וּלְעוֹלָם תּוּקְדָּשׁ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא · הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא
מָרוֹם וְקָדוֹשׁ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים מַלְכוּתוֹ נֶצַח נוֹרְאֹתָיו שִׂיחוּ : סַפְּרוּ עֻזּוֹ
פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח תּוֹקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ :

כוונת המחבר לומר כה התורה מתפארת בקדימתה ובמעלתה ונותנת סבה למה לא נתנה לא לאדם ולא לנח ולא לאבות רק למשה · וזכרתה ויכוח על זה שרצה השם יתברך לתתה לפל אחר מאלו וזכר מעלתן והיא נתנה דופי בכולן והרופי הזה חושמט מהפנים והם החרוזות ע׳פ׳צ׳ק׳ר׳ ודוגמת זה נמצא בפיוט מתחיל שעשועי יום יום וכולם נתנו ממחבר ורועה אחד

וַיְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ

יי קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ ·

מיוסד ע״פ א״ב בכל חרוזה אחר פסוק ראשון: יי קנני

אלפים שָׁנָה נִמְתַּקְתִּי בְּחִכּוֹ · עַד לֹא מָדַד עוֹלָם רָחְבּוֹ וְאָרְכּוֹ ·
בְּטֶרֶם מָתַח רוּם עַד כֹּה וָעַד כֹּה · וְקֶדֶם הֵכִין כָּסֶרֶב
אַרְתַּכּוֹ · אֲנִי הָיִיתִי מִשְׁתַּעֲשַׁעַת עַל בִּרְכּוֹ · מְשַׂחֶקֶת לְפָנָיו לְהַלְּלוֹ
וּלְבָרְכוֹ · מְשַׂחֶקֶת בְּתֵבֵל אוֹתִי אָיוֹם בְּעֶרְכּוֹ · לְהוֹדִיעַ לַכֹּל כִּי אֵין
כְּעֶרְכּוֹ : וָאֶהְיֶה אָמוֹן אֵצֶל אָדוֹן · וָאֶהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִים יוֹם יוֹם : מְשַׂחֶקֶת
עַד זֶה הַיּוֹם : קדם

גיאבט אויך די ווייגדיגי קינדר אונ׳ בזונדרטי קינדר דען דא הקב״ה האט די תורה געבן האט ער צו ישראל געשפראכן שטעלט איר ערבות דש איר די תורה ווערט האלטן דא הבנוי גירעט אונזר אבות זאלן ערב פר אונש זיין דא שפראך הקב״ה ווידר אייער עלטרן האבן צו צייטן זעלברט געפעלט איין וויניג : אברהם וואלט ניט גלויבן דאז איך ווער אים ארץ ישראל געבן אונ׳ פרעגט וואש פר איין צייכן איך ווער אים דרויף געבן · אך יצחק הוט ליב גיהאט איין פיינט עשו : אונ׳ יעקב דא פין צייד אויך אים קאם שפראך ער הקב״ה וויסט זיין גוטי אעטיגן ניט דא שפראך ישראל אונזר קינדר זעלן ערב זיין דז איר וועלן די תורה הלטן : דש ערבות נאם הקב״ה אן אונ׳ דארויף הוט ער גיאבט דען גרונד פון קבלת התורה דש ווען ישראל די תורה ניט לערנן דא אוון בעוונותינו די קלייני ווייגנדיגי קינדר די ניקט פר זינד הבן שטארבן אונ ערבות אונ׳ אן זכות קבלת התורה האט הקב״ה אאכן בשטין די ענד פון דער פרדן : ער וואר זיא וואדרן צו האלטן די תורה אונ׳ די חוקים : (ובכן יי׳) אונ׳ דר פסוק גיט גאט הוט בישאפן איך פר אלי זייני ווערק טפריכט די תורה ·

אלפים טויזנט יאר אי ער האט די וועלט צישאפן (נמתקתי) בין איך וואדרן גזיסט (בחכו) אין זיין גואן : אי ער הוט גיאעטן די לענג אונ׳ ברייט פון דען עולם : אונ׳ אי ער הין אונ׳ הער (אתח) האט אוים גצוגן די הימל : אונ׳ אי ער האט אן גרייט זיא אויף זיין כסא כבוד דער זיין רייט וואגן איז : דא בין איך גוועזן זיין דר איינן אויף זייכר קניא איך הב איך טאן פרייאן פר אים צו לובן אין : איך וואר איך פרייאן אין דער וועלט דא דר פארצנון הקב״ה האט אאן אן גרייטן איך · צו לאזן וויסן דז כיאכט איז בייא אים צו גלייכן : אונ׳ איך וואר (אאון) דר צוגן בייא דעם הער הקב״ה אונ׳ איך וואר זיין דער אייאונג צוויי טג דש איז צווייא טויזנט יאר פר דעם עולם ביז אויף דען טג פון אתן תורה

קדם

אנכי באות ראשון כי הוא אחד ואין שני: וע אלף נידא מול כסא עשרים
וששה דורות · עד שנתן תחילה לדברות : רון דת אנכי בכתב נוטריקון
נתבית · אנכי אנא נפשי כתבית יהבית: ביארה לעמו פנים בפנים. ועל
כל נקדה ונקדה תשעים ושמנה פנים · יה ראה ויספרה · הכינה וגם
חקרה · לאוהביה ולשומריה וישנה ויתמרה : רושם למפרע אותותי
מאמריה · יהיבה כתיבה נעימים אמריה : כשנים הראשונים חיתם
עלפה · כי הסכיתום מפה אל פה: ישקני מנשיקות ולא כל נשיקות · סחו
אל ירד אותם מיין הרקח להשקות: קצובות ונעימות · ופתי מחכימות :
רשומות ותמומות · פתוחות וסתומות : לעם אשר אהב · באהבה יהב ·
זה נהיל נחמדים מזהב · לעם לו מואהב : יה שוכן ערבות · רד להנחיל
רבבות · בעשרים ושנים אלף מרכבות. אשר מאש ושלג · חצוצות

(אנכי) דז ער ווייסט דז קיין תורה אנדר איז (וע) זי פאר וואגלט די אלף (וידא) אונ׳ שוועבט פאר דען כסא הכבוד פון
(בריאת עולם) ביז אתו תורה דאש וואָרן זעקש אונ׳ צוואנציג דורות אונ׳ וואר אירואלן וויל הקב"ה ניט אן הוב די תורה
איט איר ביז הקב"ה זי אפיים וואר אונ׳ פר היט איר דז זי זאל דש ערשטי אות זיין פון די עשרת הדברות (רון) דאש
וואָרט פון אנכי דאש ביטייט די לוב פון דר גישריפֿט פון ראשי תיבות דען דאש וואָרט פון אנכי איז די ראשי
תיבות פון די ווערטר (אנא נפשי כתבית יהבית) איך זעלבשט שפריכט הקב"ה האב די תורה גשריבן די איך גיגעבן
האב (ביארה) ער האט בישיידן די תורה אז איין רבי דר זיינם תלמיד לערנט אונ׳ האט זיין פנים קיגן דען תלמיד זיין
פנים אונ׳ אויך איטליכש טיפל אין דר תורה איז אכט אונ׳ ניינציג טעאים (יה) גאט דר האט גיזעהן זי אונ׳ דר צילט זי
ער בירייט אונ׳ דר פֿארשט זי צו איר ליב האבר אונ׳ די זי היטן אונ׳ אום טורן אונ׳ אלן זי זים איט גוטי טעאים (רושם)
עש איז גיצייכנט דאש וואָרט אנכי הינטר זיך די ראשי תיבות פון די ווערטר (יהיבה כתיבה נעימה אמירה) איין גליבט
גשריפֿט אונ׳ איר זאג זיין זים (בשנים) דא ער האט די ערשטן צוויא דברות גירעט דא וואָרן זי (עלפה) און אנכטיג
גוואָרן דען זי האטן זי גהערט אויז דען אונד הקב"ה זעלברט דאש קאנטן זי ניט פֿר טראגן (ישקני) דארויף גיט דער
פסוק ער האט טאן קושן איך איין טייל קושונג אבר ניט אלי קושונג כלומר איין טייל דברות האט ער איט זיינם אונד איט
איר גירעט אבר ניט אלי דברות (סחו) זי וואָרן רידן צו משה רבינו דר היט אך (ירד) ער זאל זי טרענקן פון דעם גאיטטן
איין פון דר תורה אונ׳ וואלטן ניט אנר הערן די גרושי קולות פון השם יתברך (קצובות) עש זייא די צלות די הקב"ה האט
אניין גיזעצט דז איר ניט פֿאר שטין דעם טעם אז טעטנז אדר חזיר אונ׳ דר גלייכן אך די זימן די איין אטן טעם האבן די
דא אמבן קלוג איין נארן עז זייא די ווערטר די דא זיין פֿאר זיגלט אונ׳ שטין ניט אין דר תורה עש זייא די נאר גיצייכנט
שטין אונ׳ אן לייאנט זי אנדרשט אז זי שטין עש זייא די פרשיות די דא אויז לאזן איטן אין דר טורה אונ׳ שרייבט ניט ווייטר אין
דר זעלביג טורה די הייסט פתוחה אונ׳ עטליכי לאזט אן נאר בלוט אז דרייא ווערטר קענן שטין אונ׳ היבט ווידר אן צו שרייב
די הייסט סתומה (לעם) דאש אלש האט געבן הקב"ה צו דעם פֿאלק דז ער האט ליב (באהבה) איט גרושר ליבשאפֿט (הב)
האט ער אין געבן די תורה די דא איז לושטיגר ווידר גאלד (יה) גאט דר דא רוטט איק היאל דר דא הייסט ערבות דר
איז גנידרט צו אמבן ערבן די תורה צו די פֿיל צעהן טויזנטן פון ישראל איט צוויא אונ׳ צוואנציג טויזנט רייט וועגן איט אלאכים
די אויט פֿייאר אונ׳ טנייא זיין גאָרן בישאפֿן . (רחוש) דער דר בוראיגר גאט דר דא וואונט איק היאל דר האט דען גרויד

פון קבלת התורה גימאכט

יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

אָנֹכִי בְּשֵׁם אֵל שַׁדַּי · פַּצְתִּי מֵאָז לְעוֹלְמֵי דַי · וּבְכָשָׁן כֵּאַרְתִּיו בְּפֵירוּשׁ לִידִידַי · כְּשֶׁקִּבְּלוּ עוֹל מַלְכוּתִי עֲבָדַי · הִשָּׁמֵר לֹא יִהְיֶה לְךָ אֵל אַחֵר מִבַּלְעָדַי · לֹא תִשָּׂא שֵׁם לַשָּׁוְא וְתִנָּקֶה עָדַי · זָכוֹר וְשָׁמוֹר כִּי הֵם שְׁנֵי עֵדַי · כַּבֵּד הוֹרֶיךָ כִּי כְבוֹדָם כְּבוֹדִי · לֹא תִרְצַח מְתוֹאַר מַעֲשֵׂה יָדַי · לֹא תִנְאַף אַף בְּסָפֵק פֶּן תֵּעָנֵשׁ בְּוַדַּאי · לֹא תִגְנוֹב וְתִתְבָּרֵךְ עַד בְּלִי דָי · לֹא תַעֲנֶה עֵדוּת שֶׁקֶר בְּעֵדַי · לֹא תַחְמוֹד כִּי אִם מַחֲמַדַּי · אֵלֶּה הֵם עֵדַי סָהֲדַי מְעִידַי · מוֹרִישׁ שַׁדַּי · רְאוּ כִּי אֵין בִּלְעָדַי · וַאֲנִי אֵל שַׁדַּי:

קהל וחזן **חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ**

שם המחבר חתום בראשי חרוזות אליעזר בירבי קליר

אָז בִּכְתָב אַשּׁוּרִית · וּבִלְשׁוֹן עִבְרִית · וּבְדִבּוּר מִצְרִית · הִנְחַלְתָּ לְבַת עִבְרִית: לְאָלֶף הִקְדַּמְתָּ בֵּית בִּיצִירַת בְּרֵאשִׁית · כִּי הוּכַן מֵאָז לְמַתַּן קִנְיַן רֵאשִׁית: עוֹלָם הוּכַן בְּאוֹת שֵׁנִי · כִּי יֵשׁ עוֹלָם שֵׁנִי · אנכי

אנכי איך האב גרעדט פֿון לאנג דא איך · אב דען עולם בשאפֿן דא האט ער זיך גיגריסט אונ׳ גאר זער אויט גזוגן דא האב איך איין גדאכט איין (שם שדי) כלומר ער האט גזוגן אונ׳ אויך הר טיכי דא האב איך איין אפֿרט גוועזן צו ישראל דא זי האבן איין מלכות אויף זיך מקבל גוועזן (לא יהיה לך) זייא גהיט אונ׳ לאז ניט זיין צו דיר איין אנדרן גאט און איך (לא תשא) שווער ניט אום זונשט דא ווערשטו לידיג זיין פֿון איר (זכור ושמור) גדענק אונ׳ היט דען שבת דז איין עדות איז דז איך האב הימל אונ׳ ערד בשאפֿן (כבד) עהר דייני עלטרן דען ווען דוא זי ערשט דאש איז איין עהר (לא תרצח) ניט מארד דען מענש דען ער איז אין גשטאלט גמאכט אונ׳ איז דש ווערק מייני הענד (לא תנאף) דוא זאלשט ניט אום קייסן (אפֿילו בספק) כלומר ווען דוא בייא נאכט היים קומשט צו דייכן ווייב אונ׳ איז נאך איין ווייבש ביילד אים הויז דא ליג ניט בייא דייכן ווייב ביז דיר איין וודאי איז דז עז דיין ווייב איז אדר עז קומט דיר איין אמל איין וודאי אויך צו האבן (לא תגנוב) ניט דוא זאלשט שטעלן דא ווערט דיך גאט בענשן דז דוא ווערשט גנוג האבן: (לא תענה) דוא זאלשט ניט (שקר עדות) זאגן איבר ישראל די עדות זאגן דז הקב״ה גאט איז (לא תחמוד) דוא זאלשט ניקש גלושטן נאר צו ווישן די גלוסטיגי תורה אונ׳ די ניסים די דא עדות זאגן אויף די קראפֿט אונ׳ מאכט פֿון הקב״ה די דא ווייזן איינר איבר בלייבונג פֿון ישראל דז כיאנט איז צו פֿארכטן זונדר איך אונ׳ איך בין גאט דר מעכטיג (חי) דר דא לעבט אונ׳ איז ביטטענדיג צו איביג אונ׳ פֿארכלום אונ׳ הייליג: **אז** דען אמאל אז דוא האשט געבן די תורה צו ישראל האשט דוא געבן זי אין בעשטן כתב דאז דא הייסט (כתב אשורית) אונ׳ אין לשון הקודש אז וויא ישראל עס רידטן אין מצרים דז זי עס פֿר שטונדן דא האשט דוא אכן ערבן די תורה צו ישראל (לאלף) דוא האשט געפֿרדרט די (בית) פֿר דר (אלף) אן אנפֿאנג דר תורה די אן היבט בראשית דען די (אלף) אמר אן גרייט צו געבן מיט איר די תורה די צום ערשטן איז וואָרן בישאפֿן: איינט דאש ווארט אנכי דז מיט דר (אלף) אן היבט (עולם) נאך איין טעם ווארום די וועלט איז וואָרן בשאפֿן מיט דר (בית) דען זי ווייזט דז נאך איין עולם איז אבר דא ער די תורה גאב הוב ער אן מיט דר (אלף) אנכי

נָוֶת בַּיִת · עוֹרוֹ צַג בְּפִרְוֹזְדוֹר הַבַּיִת · עֶלְיוֹנִים נָעֲלוּ כְּעֶרְוֹבַיִת · פָּצוּ מָה
אֱנוֹשׁ לְהִנָּכֵר בְּמַעְלָה · פְּאֵר מִבְטְחָה לְהוֹרִיד מִמַּעְלָה : חזן צַעֲרוּ גָּבַר
וְעָלָה וְנִתְעַלָּה · צִוָּה צוּר לְצִיר עֲלֵה וְנַשׁ וְעָלָה :
אֱלֹהִים הִזִּיל מִשְׁחָקִים · כְּטַל אִמְרֵי חֻקִּים · חזן מִמְּרֻחָקִים · נְקוּקִים
יְקָרִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

קָדוֹשׁ הוֹפִיעַ מִפָּארָן · רַד בְּאַלְפֵי שִׁנְאָן · סִין הֵשִׁית שַׁאֲנָן וְרָתוּ בוֹ שִׁנְאָן :
חזן רָסְרָר בְּמֶרְכָּבוֹת · בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אַלְפֵי רִבְבוֹת · לְהַכְתִּיר
מַטֵּה סִפּוּר בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אָלֶף : שִׁנֵּן בְּפָארָן וְשֵׂעִיר · וְאוֹתָם אֵלֶּה הִסְעִיר :
וְאָתָה מֵרִבְבוֹת קֹדֶשׁ · אֲדֹנָי בָּם סִינַי בַּקֹּדֶשׁ : חזן תּוֹרָה הַחֲנִכִי · תּוּשִׁיָּה אָנֹכִי ·
תַּכְלִית פָּז אָנֹכִי · לָכֵן פָּתַח בְּאָנֹכִי : ימלוך

אך רעכט קואן וואר אין היאל וואלטן די אלאכים אין ניט מניך לאזן : (פצו) זי וואָרן רידן וואס איז איין מענש דז ער זאל ווערן גדאכט צו קואן אובן אין היאל צו נידרן פֿון אובן הראב די תורה די דא איז איין צירונג אונ׳ איין פֿאר זיכרונג צו דען תלמידי חכמים ער וואר דאך פֿארט גין אונ׳ איבר שטרקט די אלאכים אונ׳ גינג אויך אונ׳ וואר גילובט פֿון זי ער גיביט דר בשעפֿר (לציר) צו דעם באטן משה רבינו גיא אויך אונ׳ גיכען צו איר אונ׳ ער גינג אויך (אלהים) גאט (הזיל) דער אכט ריכן פֿון די היאל אז איין גוטר טויא די ריד דר גזעץ דר תורה איט דעם זעלביגן טויא ער ווערט אמכן אויך שטין די אתים די דא ליגן אין שטאלטן פאר גראבן : קדוש דר היליגר גאט (הופיע) דר האט דר לייכט אויז דעם לאנד ישא... דז ער אין אן פֿאדרט צו אקבל זיין די תורה אונ׳ דא זי ניט וואלטן דא נידרט ער איט פֿיל טויזנט אלאכים די דא היי... (שנאנים) דר בערג סיני דר וואר גשטילט אונ׳ זיין תורה (שנן) ער לערנט דאריך (רס) דר הוכר גאט ער האט גנידרט איט צווייא אונ׳ צוואנציג טויזנט אלאכים צו קריגן דש שבט לוי די איר לאנ וואר צווייא אונ׳ צוואנציג טויזנט (שינן) ער האט דר ציילט די תורה צו די עכו״ם דז זי זעלטן אקבל זיין די תורה דא זי הערטן הק״בה רידן ר וא זאלטש ניט אורדן דא שטראכן זי די תורה קענן איר ניט האלטן דען אונזר ברכה איז איט דעם טווערט דוא זאלשט דיך דר נערן דאס איז אונזר אחיה אייטל רציחות צו טאן אונ׳ אלחאה צו האלטן דרום קענן איר די תורה ניט האלטן אונ׳ דא די ישאעאליק הערטן פֿון הקב״ה וויא ער אין פֿיר לייאנט דוא זאלשט ניט שטעלן שפראכן זי די תורה איז ניט פֿר אונש דען איר זיין וואָרן גבענטשט צו זיין ווילדי לייט אונ׳ איט אידר אן צו קריגן אונ׳ דש אירי צו נעאן אונ׳ דא די פֿון עמון אונ׳ מואב הערטן דז הקב״ה פֿר ביט דוא זאלשט ניט אין קיישן דא שפראכן זי די תורה איז ווידר אונזר נטור דען איר קואן הער פֿון ...יטל זכות דז אונזרי איטר האבן אזנה גוועזן איט אונזרן פֿאטר (לוט) אונ׳ איז איין גאיין שפריך ווארט דר אמפֿיל נאך דעם שטאם דש קינד נאך דר אאן אזו וואלטן זי קיינר די תורה אן נעאן (ואתה) אונ׳ ער קאם איט איין טייל צעהן טויזנט אלאכים אויף הר סיני דר היליגר בערג צו דר תורה (חנכי) ער האט גווינט איך די דא לייכט אז אידל גשטיין דאש הינטרשטי ווארט דז ער האט גרעט צו יעקב אבינו דאש וואר (אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך) איך וויל איט דיר נידרן קען מצרים כלוואר איך וויל בייא אייך זיין אונ׳ היטן אייך דז די מצרים ניט גאר זעלן אייך אכלה זיין אונ׳ איך וויל אך אויך ברענגן דיך דרום האט ער אן גהובן הקב״ה איט דעם ווארט אנכי דא ער די תורה גאב כלוואר גדענקט דז ביך איז צו אייך די תורה אקבל צו זיין וויל איך אויך דז לשון צו יעקב גרעט האב (ימלוך) ער ווערט קיניגן גאט צו איביג דיין גאט צו גבירד אונ׳ גבירד לובט גאט (ואתה) אונ׳ דו היליגר גאט זייא דאך ווארטן אונ׳ פֿער נעם צו די לוב פֿון ישראל (אל נא) דאז ביט איך דיך כלוואר עבן אזו איז עש גרעט אז שטרעכן איר דז הקב״ה זאלט אונש ניט פֿר איבל האבן דז איר אין ניט אאליך זיין איט דר קדושה דען ער איז קיניג צו איביג אונ׳ היליג אין אונזר קדושה :

אנכי

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ : כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גוֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׳ אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ׳ וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת ׳ וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה ׳ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן :

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים

מיוסד על פי א״ב עד ימלוך ה׳ לעולם אלהיך ציון וכו׳

אֶרֶץ מָטָה וְרָעָשָׁה ׳ בְּסַהַר שְׁלִישִׁי הִתְגָּעֲשָׁה ׳ גְּרִיָּה חִתָּתָם נִרְעֲשָׁה . דּוֹר בְּשׁוּרָהּ וַתִּתְרַעֲשָׁה : הוֹד אַפְרְנוֹ נָטָה ׳ וְעַל גַּבְנוּן אוֹתוֹ הִטָּה זֶה סִינַי גֵּאוּת עָטָה : חָרְתוֹ עַל אַבְרָהּ הוּעֲטָה : טוֹהַר צוּף שְׁלִישִׁי ׳ יְשָׁרִים הִרְגִּיל לְפַלְשִׁי ׳ חזן כְּתַב שָׁלִישִׁים שִׁלְשִׁי ; לְעֵת גָּעָה בַּחוֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי :

קהל נוֹרְלוֹ תָּמוּךְ לְנוֹגְנִי ׳ פָּץ בָּאתִי לְגַנִּי ׳ חזן עֶזְרִי וּמְגִנִּי ׳ בְּמָגִנּוֹ לְגוֹנְנִי :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ : מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים :

מִן הָהָר לִמְעוֹנָיו ׳ מִהֵר וְקָרָא לַעֲנָיו ׳ נִקְדַּשׁ שִׁבְעָה בַּעֲנָנָיו ׳ נְהָגוֹ לְפַעְנֵחַ לוֹ עִנְיָנָיו : שַׂר וְנֶאֱמָן כְּהוּשַׁת לְבִירַת . שָׂשׂ וְרָץ שְׁלוֹל נוֹת

ארץ די ערד די וואר גצייטן אונ׳ שטאראן אם דריטן חודש זי וואר ברואן אונ׳ אז מיר וואונר וואוז דר טראקן דא זיך דר פֿריינד הק״בה דר נייגט אויף דען בערג סיני (הד) די טונהייט (אפדנו) זיינט פאליט דאס היאז ער הט טאן נייגן אויף דר היך פֿון הר סיני ער האט גינייגט דען היאז דר בערג וואר איט הערטאפֿט אונ גוואונדן די תורה די דא איז די רעטכיט פֿון הק״בה האט ער איט זיינם ארים אונ גוואונדן צו געבן זי צו ישראל (טוהר) דר רייניר נביא משה רבינו דר דא וואר דאס דריטי קינד צו זיינר אוטר דר האט איך צו ישראל די רעכט פֿערטיגי אופֿן בארט ער האט גטייצט איך אויף דרייא חלקים (תורה נביאים כתובים ; דא ער האט גרייכט דר דריטי חודש סיון (גורלו) ער וואר אונטר זעגן איין האנט אונ׳ייגט זי אויף דאז גורל פֿון קבלת התורה דר וואורטן צו בשיצן איך אין אירם זכות פֿון אלן ביזן (פץ) ער האט גירעט איך בין גיקואן צו איין גארטן ער וואר איין בשיצר אזו אך זאל ער בשיצן איך אין גלות :

מן פֿון דעם הר סיני ער וואר רופֿן הק״בה צו משה רבינו דער דעאוטיגר ער זאל גין אין די היאז די דא זיין זייני וואונונג ער וואר געהייליגט אין זיבן וואלקן די אוטט משה רבינו דורך גין דאס וואר זייני טביעות דא ער גינג אין היאז ער פֿירט אין הק״בה דא ער וואלט אים אגלה זיין די תורה (שר) צו איין הר אונ׳ וואר הפֿטיגר אין גאטט הויז ער וואר גטאן ער וואר זיך פֿרייאן דא ער רויבט פֿון די אלאכים די תורה די דא האט גוואונט אין גאטט הויז דענוך שטונד ער אין דעם פֿיר הויף דען זי וואורן פֿר אים דיט יר צו שלימן די איברשטן אלאכים כלוואר אי ער

מיוסד ע"פ עשרת הדברות בראשי חרוזות

אָנֹכִי גָּדוֹל בְּנוֹעָדִים · גּוֹאַלְךָ מִבֵּית עֲבָדִים דּוֹבֵר קוֹלוֹת וְלַפִּידִים
לֹא יִהְיֶה לְךָ דְּמוּרַת צֶלֶם וּתְמוּנָה · הֶבֶל הֵמָּה מֵאֱמוּנָה ·
בִּלְעָדַי אֵין בִּמְעוֹנָה: לֹא תִשָּׂא הֶחָקוּק לַשֶּׁקֶר · צְעָדַי כָּל חוֹקֵר קִנְאַת
עַמּוֹ יֵקַר: זָכוֹר וְשָׁמוֹר לְקַדְשׁוֹ · כִּי בוֹ שָׁבַת לְהַקְדִּישׁוֹ · וּבֵרְכוֹ וְקִדְּשׁוֹ:
כַּבֵּד נָא זוֹרְעֶיךָ בְּטָהֳרָה · וְיִפְרוּ צֶאֱצָאֶיךָ מְהֵרָה הֶגוּת יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה
לֹא תִרְצָח חוֹמֶר יוֹצֵר מְמַלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר · שָׁמַיִם פֶּן תֶּעֱצַר · וּבְרָעָב
תִּבָּצֵר: לֹא תִנְאָף טֶרֶם תִּכָּוֶה · וְנֵרְךָ תָּמִיד יִכְבֶּה · טוֹב תֹּאכַל אִם
תֹּאבֶה: לֹא תִגְנוֹב יְגִיעַ רֵעֲךָ · בּוֹעֵן בְּהַרִיעֶךָ · שְׂבַע מַעֲמָלְךָ וְיוֹשְׁרָשׁ
בְּאֶרֶץ גִּזְעֶךָ · לֹא תַעֲנֶה כָּזָב לְהָעֵד · עֵד מִפִּי עֵד כִּי אָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וָעֵד
לֹא תַחְמוֹד חֵלֶק לֹא לָךְ · כִּי שֶׁלְּךָ לֹא לָךְ · לָמָּה תִתְאַוֶּה דָבָר לֹא מוֹעִילָךְ
יְיָ וְכָל הָעָם מֵרָחוֹק עָמָדוּ · נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע סָבִיב לְסִינַי כְּנוֹעָדוּ · וְעַד
קְרִיעַת יַם סוּף הוֹדוּ וּלְצוּרָם יַחְדָּו וְנִתְיַחֲדוּ: אונ' אן זגט עזרת אונ' טאוכה עטרה פון זמן רמט

אנכי הקב"ה זגט איך בין דער חטופטט (בנועדים) אונטר די אלאפיגן די זיך איט איר בטעדיגט הבן אויך דען
ברג סיני אונ' הב דיך דר ליזט אויט דעם הויז פון דינטט אונ' הב גרעט איט טטיק אונ' אויז ברכד פייאר
דו דו זאלטט ניט הבן קיינר לייא גטטאלט פון בילדר אודר גלייכניט: דען זי זיין נרהייט דרום גהערט אן ניט דמראן
גלובן (בלעדי) זונדר איר איז קיינר אין די וואונונג דט היאלט דו זאלטט בייא דעם טם ניט פאלט טווערן דען גאָ
פארטט אלי טריט דר אעכטן דמרום ווערט ער אויך וויטן אוב דו המטט רעכט אדר פאלט גטוואורן אונ' גאט רעכט
זיך אן דעם זעלביגן דער ביי זיינם הערליכן נאמן פאלט טווערט צו גידענקן אונ' היטן דען (שבת) צו הייליגן אים
די וייל גאט הוט אן דעם זעלביגן טאג גירואט אום אים צו אכן הייליג אונ' הוט אים גבענטט אונ' גיהייליגט עד
דאך דייני עלטרן די דיך גזעהט הבן איט רייניקייט דען ווערטטו אויך בלד פרוכט באורן איט גוטי קינדר (הגות)
דא ווערן טראכטן אין גאטט פארכט די ריין איז דו זאלטט קיינם אורדן דער אויט לייב ביטאפן איז זונטטן זאלטט
אכן דז ער זיין הנט ניט דר פילט אין טניט דט איז וואן איינר זעהט אונ' טניידט ניט פיל או זאלטטו אויך אכן
דו אים טוט טלאגטט או וען ער ווער בחכם גזעהט גוואורן אונ' דען זעלטן דיא היאל אוי
גהאלטן ווערן דט עז זעלט ניט רעגגן אונ' זאלטט אין ביין פר איטן ווערן אונ' זעלטט ד
פר דיין לייט טטרבן דו זאלטט ניט אום קייטן דט דו ניט זאלטט פר ברענט ווערן אין דט פייאר פון גיהנם אונ' דז ד
ליכט ניט זאל פר לאטן ווערן אבר וען דו ווערטט וועלן אונ' פאלגן ווערטט פון דט בעטטי פון די ערד עטן דו זאל
ניט טטעלן די ארבייט דיינט געזלן דז דו זאלטט איין ביז אויג אויך אים הבן פר זעטיג דיך פון דיינר אייגנה ארביי
דען ווערט דיין טטאם אין די ערד איין גיוואורצלט ווערן דט איז דו ווערטט אין אל דייני ווערק ביגליקן דו זאלטט נ
בינייגן קיין פאלט עדות צו זאגן אוב דו טון פון איינם אנדרן גהערט המטט דען איך וייט ווער דא ליגן זגט אונ'
זעלבר דר לייג דו זאלטט ניט גילוטט דז חלק וואז דיר ניט צו קואט דען וואט דו המטט איז אויך ניט דיין ווארום זאלט
דען גלוטטן אין וואז דיר ניט צו קואט אונ' דט גנצי פאלק טטונדן פון וייטן אונ' בלייגטן איר וועלן טאן אונ' הערן
או זי זיך ביטעדיגטן רונד אום דען בערג סיני ביי די טבלטונג דיים סוף זי לובטן אונ' בקענן דז הקב"ה איינג

קִי זוֹהֲרִים זוֹרְזוּ בְּהַשְׁגִּיחוֹ עַל סִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ
חַיָּלֵי חַשְׁמַלִּים רָעֲשׁוּ בְּסִינַי :	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
טַפְסְרֵי מְפוּתָּחִים יַרְקְדוּ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
יְקָרִים יוֹקְדִים רָצוּ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
כִּתֵּי כְּרוּבִים נָעֲמוּ בְּהַשְׁגִּיחוֹ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
לוֹהֲבֵי לוֹהֲטִים רִנְּנוּ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
מַלְאֲכֵי מְרוֹמִים נִשְּׂאוּ בְּהוֹפִיעוֹ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
נוֹצְצֵי נוֹעַם הִמְלִיכוּ בְּהִגָּלוֹתוֹ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
סְבִיבֵי שְׂרָפִים סִלְסְלוּ וְרוֹמְמוּ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
עָלְזוּ עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
פְּנֵיהֶם פְּחוּדִים יְחוֹפְפוּ לְחוֹפֵף בְּסִינַי :	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
צוּרַת צְנוּעִים יַצְנִיפוּ לְצוֹפֵף בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
קְהַל קְדוֹשִׁים קָמוּ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
רָאוּ רֶכֶב רִבּוֹתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
שַׁאַג שׁוֹפָרוֹת שָׁמְעוּ בְּסִינַי ·	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :
תּוֹרָה תְּמִימָה תִּכְבַּדְתֶּם בְּסִינַי :	מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :

והחיות ישוררו וכו' אנכי

ליכטן אז די לויטרי פונקן די אורן גפריטט אין זייניש לוגן אויף סיני די גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר (חיילי) די היער שארן דר אלאכים די דא הייסן (חשמלים) (רעשו) די שטוראטן אויף סיני די גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר (טפסרי) די הערן דר היאל די איט די פויסטן פון הט"י גיאאטן זיין (ירקדו) די שפרינגטן אויף סיני די גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר די ברענדיגי אלאכים (דלו) די פרייאטן זיך סיני די גאנצי וועלט איז פול פון זיין עהר (כתי) הויפן וויט פון (כרובים) די זיסטן לוב אין זיינש לוגן אויף סיני די גאנצי וועלט איז פול פון זיין עהר די פלאאדיגה (אלאכים) זינגטן אויף סיני די גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר די הויכי ענגלן דר היבטן זיך (בהופיעו) אין זיין דר ליכטן אויף סיני די גאנצי וועלט איז פול פון זיין עהר (נוצצי) די דא פינקלטן איט גיאליכקייט די האבן איק אאכן קיניגן אין זיינש אנטפלעקן אויף סיני די גאנצי וועלט איז פול פון זיין עהר די ברענדיגה אלאכים די גרינגז הרום וואורן די לובטן אונ' דר היבטן אויף סיני די גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר (עלזו) זי פרייאטן זיך די איברשטן אונ' די אונטרשטן אויף סיני דז די גאנצי ערד וואר פול פון זיין עהר די פארבלואי אן גזיכטר האבן די בידעקטן איט לוב (לחופף) צו דעם דר דא שוועבט אויף סיני די גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר דש געשטאלט דר פרבארגינה (יצניפו) די ביוויינדיטן איט לוב (לצופף) צו דעם דר דא לוגט אויף סיני די גאנצי ערד איז פול פון לוב די היילגה פר זאאלונג שטונדן אויף בייא דעם בערג סיני דיא גאנצי ערד וואר פול פון זיין עהר זי זאכן דען רייט וואגן איט צוויא טויזנט אונ' צוויא טויזנט אאל צעהן טויזנט דר גישטילטה אלאכים אויף סיני די גאנצי ערד וואר פול פון זיין עהר (שאג) די גישרייא דר (שופרות) זי הערטן אויף סיני איט די גאנצי (תורה) האטטו זי גיעהרט אויף סיני: די גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר :

צִוִּיתָ לֹא תִשָּׂא לַשָּׁוְא כְּבוֹד שְׁמִי בְּמִלּוּלֶךָ: קַדֵּשׁ זָכוֹר וְקַיֵּם שָׁמוֹר · קְהִלּוֹת יַעֲקֹב יַעֲנוּ מִזְמוֹר · רוּץ לְמִצְוַת כַּבֵּד וְאוֹר נְתִיבוֹתֶיהָ תִּגְמוֹר · רְאֵה לֹא תִרְצַח צֶלֶם צוּרְךָ וְעַצְמְךָ תִּשְׁמוֹר: שֵׁסְרַע לֹא תִנְאָף זְנוּנֵי זִמָּה · שְׁמוֹר לֹא תִגְנוֹב פֶּן תּוּשַׁת לִכְלִימָּה · תָּמִיד לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵדוּת מְזִמָּה ·
תַּאֲוַת רֵעֲךָ לֹא תַחְמוֹד מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה:

הִשָּׁמְרוּ עָם בְּרִי נְגִיעַ בָּהָר · וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר · קוֹלוֹת וּבְרָקִים מִן הָהָר · שָׁמְעוּ נִצָּבִים בְּתַחְתִּית הָהָר · יוֹצֵר אוֹר בְּעַמּוֹ יִבְחַר · קָדוֹשׁ:

אן דר וואכן היבט אן דא אן (האמיר לארץ) אן שבת זאגט אן (הכל יודוך) פינד אן ﭏש אין ערשטן טאג שבועות:

אין איין טייל קהלות משכנז זאגט אן (אופן אורחות אראלים וכו׳) איוסד ע״פ א״ב

אָרְחוֹת אֶרְאֶלִּים יַקְדִּישׁוּ כְּרִדְתּוֹ בְּסִינַי · מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
בְּרוּאֵי בְּקָרִים יַרְעִידוּ בְּבוֹאוֹ בְּסִינַי · מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

כְּבוֹדוֹ נִגְלָה עַל הַר סִינַי · וּמַלְכוּתוֹ עַל הַר סִינַי · אָמוֹן אֶצְלוֹ מַתְּנַת סִינַי · וְדִבְּרוֹת עֲשָׂרָה שָׁמְעוּ בְּסִינַי: מְקַבְּלֵי הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי:

גְּנוּזֵי גַלְגַּלִּים הִלְלוּ בְּסִינַי · מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
רַגְלֵי רְבָקִים יַאֲדִירוּ בְּפִפְצוּ בְּסִינַי · מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
הוֹגֵי הֲדוּרִים מְפָאֲרִים בְּשׁוּרוּ בְּסִינַי · מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
וְרָצִים וְשָׁבִים מְתַיַּחֲדִים בְּהַטּוֹתוֹ בְּסִינַי · מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

נאמן (קדוש) הייל גדען דיבור פון (זכור) אונ׳ זייא אקיים (שמור) צו גדענקן דען שבת אונ׳ אין צו היטן די וואלונג פון יעקב די זאלן ענטפרן אן אים גיזאנג (רוץ) לויף צו אקיים זיין די מצוה פון (כבד) אונ׳ דען ליכטן שטעג דו זאלשט פול ברענגן אונ׳ זיך (לא תרצח) דו זו ניט אמרדשט איין מענש דר דא איז אין פארים דיינש בשעפר דא היט דיך: שם רע (לא תנאף) דוא זאלשט ניט אום קיישן דען דוא קריגשט איין בייז שם: אונ׳ היט (לא תגנוב) דו זו ניט שטעלשט אדר אן טוט דיר אן שאמהייט: (תמיד) שטעטגליך (לא תענה) דוא זאלשט ניט בצייגן אן דיינם גזעלן איין עדות פון בייזי גדאנקן אונ׳ דיינש גיזעלן גלוסטיקייט (לא תחמוד) דוא זאלשט ניט גלוסטן עש זייא זיין וייב אדר קנעכט אדר איידן אדר בהמות: **ארחות** דיא וועג דר ﭏכים זיא הייליגטן אין זיינם נידרן אויף סיני: דיא גנזי ערד איז פול זיין עהר: דיא ﭏי אמרגן כייא בישאפן וארן (ירעידו) זיא ציטרטן אין זיינם קומן אויף סיני: דיא גאנצי ערד איז פול פון זיין עהר: (כבודו) זיין עהר וואר אנטפלעקט אויף דעם בערג סיני אונ׳ זיין קיניגרייך וואר אויף דען בערג סיני: (אמון) זיא וואר דר לוגן בייא אים די גאב פון סיני: אונ׳ צעהן דברות זיא הערטן אויף סיני זי אנטפנגן דיא הלכות דיא דא ווארן גילערנט אן משה רבינו פון סיני: (גני) דיא פר בארגני ﭏכים די דא הייסן גלגלים די לובטן אויף סיני די גנזי ערד איז פול פון זיין עהר (דגלי) די בא: רן דער צו זאמן ביהעפטי ﭏכים די בטיכטן (כפפצו) אין זיינם רידן אויף סיני די גנזי ערד איז פול פון זיין עהר: (הוגי) דיא דא רידן צירליכה זאכן די בישיטן (בשורו) אין זיין לגן אויף סיני די גנזי ערד איז פול פון זיין עהר: אונ׳ די ﭏכים די הין אונ׳ ווידר לויפן דיא פר איניגטן זיך אין זיינם נייגן אוף סיני: די גנזי ערד איז פול פון זיין עהר: דיא דא ליבטן

יום לְיוֹם לְסִינַי דַּעַת מְחַוֶּה הֵאִירָה הַר סִינַי· הִגְבִּיל גּוֹי קָדוֹשׁ תַּחְתִּית סִינַי· הוֹפִיעַ בִּכְבוֹדוֹ וְקִדֵּשׁ סִינַי· וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד לְסִינַי· וַעֲמֵיהּ שְׁרֵי נְהוֹרָא הֵאִירָה הַר סִינַי· זָעַף בֶּהָרִים וּבָחַר בְּסִינַי· זוֹהַר אוֹר הִזְרִיחַ זֶה סִינַי· חָשׁוּ גַּבְנוּנִים לְקַדֵּם לְסִינַי· חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ זֶה סִינַי· טְהוֹרָה יִרְאָה הִשְׁמִיעַ בְּסִינַי· טוֹב בְּמָאוֹר טוֹב נִגַּשׁ לְסִינַי· יִרְקְדוּ הָרִים אָרֶץ מוּל סִינַי· יְקַבְּלוּ הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי: כַּלַּת לְבָנוֹן הִזְהִיר מֹשֶׁה· כָּתַב שָׁלִישִׁים לְמָרָם מֹשֶׁה· לָעֲרָפֶל נִגַּשׁ מֹשֶׁה· לְהַשְׁמִיעַ לָעָם וַיֵּרֶד מֹשֶׁה: מִתּוֹךְ הָאֵשׁ אָמַר אֱלֹהִים· מָתוֹק הָאוֹר בְּתוֹרַת אֱלֹהִים· נֹפֶת צוּפִים נָתַן אֱלֹהִים· נֶחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפָּז וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים: שִׂמַּחְתָּ גּוֹי קָדוֹשׁ בְּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ· סִדַּרְתָּ לַעֲנָיו סוֹד שַׁעֲשׁוּעֶיךָ· עַל הַר סִינַי נִגְלֵיתָ בְּרִבְבוֹת אֲלָפֶיךָ· עָנִיתָ וְאָמַרְתָּ אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ: פּוֹרַרְתָּ יָם בְּעֻזְּךָ וְעָלָיו דָּרְכָה רַגְלֶךָ· פָּרִיתָ בְּלַהֲבוֹת אֵשׁ אֲשֶׁר חָצַב קוֹלֶךָ· צִהַרְתָּ אוֹר מְקַבְּלֵי לֹא יִהְיֶה לְךָ· צוית

די נידרט אויף הר סיני די דא זאגט אייטל טכל די תורה די דר לייכט דען הר סיני (הגבול) ער האט גמערקט דז פאלק אונטר דען הר סיני זיין כבוד דר לייכט אונ' היילגט דען הר סיני (ויט) אונ' ער נייגט די הימל אונ' נידרט אויף דען הר סיני אונ' הקב"ה דז בייא אים (טרי) דואט דז ליכט דר לייכטט דען הר סיני: (זעף) ער האט גצערנט אויף (הר תבור) אונ' (הר חרמון) די זיך צירטן אונ' דר היכלטן אונ' וואלטן דז הקב"ה זאלט אויף אין די תורה געבן דא שפראך הקב"ה דיא תורה געהערט ניט צו זיין בייא די זעלביגי די זיך צירן אונ' חשוב אונ' הוך האלטן אונ' ער דר וועלט אן הר סיני דער דא וואר זיך אשפיל אזו איז אויך די תורה דיא בלייבט בייא לייטן די זיך דעמוטיג אונ' ניט הוך האלטן. אז איין לויטר ליכט ער וואר שיינן דער הר סיני (חשו) זי ווארן זיך אייל די הובן בערג צו פאדרן זיך פר דען הר סיני דאך וואר גאט גלושטן צו זיינס גיזעס דען בערג ס"נ (טהורה) די רייני תורה אונ' די פארכט גאטש ער האט מאכן הערן אויף הר סיני הקב"ה דער דא הייסט טוב דרום דז ער מטיב איז מיט דען גנצן עולם דר הט גנעהנט מיט דר תורה דז גוטי ליכט אויף בערג סיני (ירקדו) זיא האבן גשפרונגן די בערג קיגן הר סיני דא זי ווארן אנטפנגן די הלכות פון הר סיני (כלת) ער וואר ווארנן משה רבינו צו ישראל דיא הקב"ה הייסט זיין כלה אונ' וואר ברענגן זיא צום בית המקדש אונ' צערנט זיא די תורה די דא איז גדריט (תורה נביאים כתובים) (לערפל) ער גנעהנט משה צו דעם נעביל צו מכין הערן דען פאלק דז זי ניט צו דעם בערג סיני זאלן גנעהן דרום נידרט משה רבינו צו (מתוך) אויש דעם פייאר ער וואר רידן גאט די תורה דיא דא איז איין זיס ליכט: (נופת) די תורה די דא איז זיסר וועדר הוניק די גאב גאט: דיא דא איז גלוסטיגר וועדר גיט גאלד דיא וואר רידן גאט (שמחת) דוא האסט דר פרייט דש היילג פאלק ישראל דיא דא הייסן ווערק דיינר הענד דוא האסט גסדרת צו דען דעמוטיגן משה רבינו די סודות פון דר תורה די דא וואר דיין דר מיימונג נאך פר בריאת עולם (על) אויף הר סיני דר האסטו דיך אנטפלעקט מיט פיל צעהן טויזנד דר היילגי מלאכים דו האסט דען גשריבן אונ' גזאגט (אנכי יי' אלהיך) איך בין גאט דיין גאט (פוררת) דוא האסט צו ברעקלט דז מער מיט דיין שטארק אונ' אויף אים האט גטרעטן דיין פוס דוא האסט דר ליזט ישראל אויז מצרים מיט דייני קולות די דא ווארדן פלאם פייאר די דו האקסט אויז דיינס מונד (צהרת) דו האסט דר לייכט דש ליכט פון ישראל די זי האבן אנטפנגן דען דיבור (לא יהיה לך) אונ' האסט גבאטן (לא תשא) דוא זאלסט ניט שווערן אום זונשט (לשוא) אין דיינם רידן בייא דיינם גיערטן נאמן

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד עולם: ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות הבוחר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים:

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמור: זכור רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה:

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דיברא כרעותיה וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך: שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים:

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא בריך הוא · לעילא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

ברכו את יי המבורך: והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל: אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי:

מיוסד ע"פ א ב

אילת אהבים מתנת סיני · אמון שעשועים מורשה מסיני · באור תורה אור קדשת סיני · בהדר עם סביבות סיני:

השמרו עם בלי נגוע בהר · וענן כבד על ההר · קולות וברקים מן ההר · שמעו נצבים בתחתית ההר · יוצר אור בעמו יבחר · קדוש:

גבר חכם עלה לסיני · גאה ברוב כוחו שכן בסיני · דת משחקת

אילת אז איין הינד גיבט איז זו מירן זכר דרחן דז ער גפינד זי אלי אמל אז איין בתולה אזו איז די תורה די גאב פון הר סיני גיבט זו מיר לערנר דרומן דז זי אלי ניי ווען זי לערנן וואט וויטן דז איין איין חידוש איז (אמון) זי איז ווארן דר לגן בייא הקב"ה אונ' ווארזיין קארן ווייל די תורה די דא איז ווארן געגרבט אויף הר סיני: (באור) איט דעם ליכט פון דר תורה האט ערדר לייכט אונ' גיהייליגט דען הר סיני דא זיא דר טראגן דש פאלק ישראל אונ' זאלטן זיך גריינגזהיון נון הר סיני (השמרו) זיא ווארן זיך היטן דש פאלק דז זיא ניט אן רירטן דעם בערג דא דר טווערי וואלק ווער אויף דעם בערג אונ' פיל קולות אונ' בליץ ווארן זיא הערן פון בערג: דא ווארן זי שטיל שטין אונטר דעם בערג: הקב"ה דער דא בישאפט דז ליכט האט אויז דר וועלט אן זיינם פאלק: (קדוש) דער הייליגר גאט (גבר) דר קלוגר אמן אשה רבינו דער גינג אויף הר סיני אונ' הקב"ה איט פיל זיינר קראפט ער האט אויף הר סיני: (דת) דיא תורה דיא דא ווער זיין שפיל פון הקב"ה לוויא טויזנט יאר אי דיא וועלט איז ווארן בישאפן

דיא

לחם בכורים: אפסו דוברי כנאוה איש צרכנו שואל · מטו ופסו אמונים ואין יד לאל · נפשנו תאבה ומצפה לביאת גואל · חזקנו ואמצנו בבנין אריאל · סלול השלום פרוס על עמך האל · השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל:

ברוך אתה יי פורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל: לשבת ושמרו וכו׳

אונ׳ מן מוז שאוכה עשרה ווערשטו פינדן אין די ערשטן נכט סוכות דר נאך גנץ קדיש יתום יגדל:

ווען שבועות אין ערב שבת געפאלט זא זאגט מן דש פר (מגן אבות)

יום שבת זכור השמיע בסיני · נגיד עלי ימים הוא קום משתהו · ומעשה מאכות ארבעים מלאכות חסר אחת · ביום זה לא תוכל עשוהו:

יוצר ליום שני של שבועות

האל

בתעצמות עזך · הגדול בכבוד שמך · הגבור לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא רם ונשא: שוכן עד מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה:

בפי ישרים תתהלל · ובדברי צדיקים תתברך ·
ובלשון חסידים תתרומם · ובקרב קדושים תתקדש:

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור · שכן חובת כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך:

זיין גיאוך דא די מיט שטאלצהייט קענן רידן וועגן איר פרומקייט אדר איין אמן דער אוזר בדערפנים זאן אין הייטן פון דיר די ווארהפטיגן זיינן נידר גיבוגן אונ׳ פר גאנגן אונ׳ איר האבן קיין הנט צו אמכט: אונזר זיל די האט לושט אונ׳ האפט אויף דש קומן דש ארלויזר: שטערקי אונז אונ׳ פעשטיג אונז מיט די גיבייא דאש אובח זאז דאך זיין דיין ווילן צו שפרייטן איבר דיין פאלק איין דעק פון פרידן: זייא דאך זוגן פון דיינר הייליגן וואונונג פון הימל אונ׳ בענט דיין פאלק ישראל:

ינם דען טאג פון שבת זאלשטו דענקן האט ער זאגן הערן אויף דען בערג סיני ער איז איין הער איבר דיא אנדרי טעג שטיא אויף אונ׳ זאלב אים צום קיניג אונ׳ איין ווערק פון דיא פירציג האבט ווערק ווייניגר איינש דארפשטו דען זעלביגן טאג ניט טאן

אילת

לחם הבכורים: יורע מקרין ואינו יורע מלהכסיפה· גבול קריאה
מעצרת ועד זמן אסיפה· דבר שמחה מאז והלאה לא חשופה· לא קורין
ומביאים עד חנכה לערפה· ומאז אין מביאים קודש יוכ הנפה ממושבותיכם
תביאו לחם תנופה: מה יפו פעמיך בנעלים בת אמי צביה· ישירו בעלותם
שמחתי באומרים לי נלך בית יה· אומרים עומדות היו רגלינו בשערי
בנויה· מזמרים בהר הבית הללו אל בקדשו בהגיה· צוהלים ורוננים
בבואם לעזרה בהודיה· כל הנשמה תהלל יה הללויה: בהיות כל אלה
תקפו משעני תשורתי ומנחתי הולכת ומכפרת לפניו ועתה אין זבח ואפסו
דורוני· רתקנו מעל גבולך ואין לה תשורך בקרבני· השיבנו יי׳ אליך ונעבדך
כמאמר חזיוני· כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית יי׳:
אריאל בהיותו במוסדו רבעיו מכפרים· מעת נחרב לא כפרו חוכות
ונדרים· נסוך נחשב מסלא גרון מורים· ונזקק לחכמים כאלו בכורים
מרים· מקרא מלא כתוב ראיה לדברים· ויבא לאיש האלהים

לחם

שון קונט זעלברט לייאנן די פרשה פון ביכורים דעם לייאנט אן זיא דאך פאר: דר וואַרטן דאַ איינר דער די ניט גיקענט
העט: וואַלט ניט פאר טשאַט ווערן: די לייט פון דעם לייאנן דיא זעלבי פרשה וואר פון שבועות אן ביז קען סוכות. אבר
פון סוכות אן ווייטר איז קיינר לייא שאַחה אער אנטפלעקט אונ׳ פאר האנדן: דיזט איבריגי גאב אונ׳ די זיא אאַגן וואו
ברענגן ביכורים ביז חנוכה אבר די פרשה ניט לו לייאנן: אבר פון חנוכה אונ׳ ווייטר האַט אן זיא ניט אער גיבראַכט ביז
נאך שבועות דז אן האַט דיא לווייאַברוט פון נייאי תבואה אויף גיהובן אז דר פסוק זאגט פון אייערי וואונונג זאַלט איר
ברענגן דש ברוט אום לו אויף היבן פר גאַט (אה) וויא גאר שין זיינן דייני טריט אין דיא טואַ דוא ישראל דיא דא גלייך
איז לו איין לווילינג פון איין ריא: דיא דאַ זינגן אין אירן אויף גין דען פסוק איך אַרפרייאַי איך אום די זעלביגי דיא לו
איר זאָגן איר וועלן אין גאַטש הויז גין: אונ׳ דא זיא אין ירושלים שארן זאַגטן זיא דען פסוק טונזרי פיס די שטין אין די
פפארטן דר גבויאטי שטאַט ירושלים אונ׳ אין דען הר הבית זינגן זיא איט טונהייט פרייזט גאַט אין זיין הייליקייט זיא
יובליטן אונ׳ זינגטן דא זיא קאַאן איט דאנק זאַגונג אלש וואש איין אוטעם האַט זאל גאַט פרייזן הללויה:
(בהיות) דא דאַז אלז נאך איז גאוועזן דא זיין נאך שטארק גוועזן אייני שטילן אייני טענק אונ׳ איין פריזאַנט איז אירפאר
אן גאנגן אונ׳ האַט אויף אייני זינד פר געבן· אבר איצונד איז קיין שענטונג אער אונ זיין ניט אער דא איין מעקונג
איר זיין גיפערט פון דיינם גיאערק אונ׳ קאַן דיר ניט אער טענקן איט איינן קרבנות. גאַט ווידר קער אונז לו דיר אזו וועלן
איר דיר דינן: אז דא האבן גיזאַגט אייני וויט זאגיר גלייך די קינדר ישראל דיא פריזאַנט אין איינם רייכן גישיר ברענגן
נאך דען הויז גאַטש אריאל דש אזבח דש עש נאך איז גיוועזן אין זיינם גרונט פעמט האבן זייני פיר טיילט ווין פר געבן
די זינד אונ׳ זידר עז איז ווארן פר וויסט זוא זיין ניט ווארן פר געבן אונזרי שולד אונ׳ אונזרי גלובטנוס אבר דער דא ארפיט
דען האלז פון די (תלאידי חכאים) איז גירעכנט לו דש גיסונג אויף דען אזבח אונ׳ דר דא מאַטונג גיבט אויף די תלאידי
חכאים דז די איר ברוט זאַגן האבן איז גלייך אלז ער זעלט אב טיידן ביכורים אונ׳ איין בשיידליכר פסוק איז גשריבן איין בווייז
לו דיזי זאַכן אונ׳ ער בראַכט לו דען גאטליך: אאן (אלישע) ברוט פון ביכורים אונ׳ (אלישע) וואר קיין כהן: (אפשו) זיא

זיין

בְּכָל הַשְּׁיָרוֹת · צַהַר עָלָה מִמֶּנָּה אוֹמֵר קוּמָה וְנַעֲלֶה צִיּוֹן בְּשִׁירוֹת · קְרוֹבִים
מְבִיאִים תְּאֵנִים וַעֲנָבִים בְּהַדָּרוֹת · רְחוֹקִים מְבִיאִים צִמּוּקִים וּגְרוֹגְרוֹת ·
טוֹבוֹת מְאוֹד כִּתְאֵינֵי הַבַּכּוּרוֹת: שׁוֹר הוֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם קַרְנוֹת מְצֻפּוֹת זָהָב ·
תָּג זַיִת בְּרֹאשׁוֹ וְחָלִיל מַכֶּה לְהַצְבִּיא · אֲזַי בְּהַגִּיעָם בְּקָרוֹב לְקִרְיַת לָבִיא ·
לַעֲטֵר בְּכּוּרֵיהֶם שְׁלוּחִים רָצִים לִפְנֵיהֶם כִּצְבִי · יוֹפִי תִּפְאַרְתּוֹ בְּשִׁבְעָרָה
כֵּלִים לְהָבִיא · רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתְךָ בֵּית יְיָ אֱלֹהֶיךָ תָּבִיא: עִטְּרוּ בִּכּוּרֵיהֶם
יוֹצְאִים לִקְרָאתָם בַּשָּׂדֶה · זוֹרְזוּ לְפִי כְּבוֹד הַנִּכְנָסִים לָצֵאת וְלַעֲדָה רָצִים
לִשְׁאוֹל בִּשְׁלוֹמָם סְגָנִים וְאֻמָּנִים לְהַחְדָּרָה · בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם לְהַרְגִּילְכֶם לֶעָתִיד
לִרְדָּה: רְגִילִים הֱיוֹת לָבֹא וּלְהָבִיא וְלָחוֹג מוֹעֲדֵי · חַג הַקָּצִיר בִּכּוּרֵי מַעֲשֶׂיךָ
אֲשֶׁר תִּזְרַע בַּשָּׂדֶה: בְּהַגִּיעָם לְהַר הַבַּיִת אַף הַמֶּלֶךְ סַלּוֹ מֵרִים · יַחַד בְּבוֹאָם
לָעֲזָרָה דִּבְּרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁירִים · נוֹאֲמִים אֲרוֹמִמְךָ יְיָ כִּי דִלִּיתָנִי וְנוֹטְרִים ·
תּוֹרִים וְגוֹזָלוֹת שֶׁבְּצַד הַסַּלִּים עוֹלוֹת לְהַדְּרִים · נוֹתְנִים מַה שֶּׁבְּיָדָם לַכֹּהֲנִים
וְכָל הַפָּרָשָׁה קוֹרִים · וְהֵנִיף הַכֹּהֵן אוֹתָם עַל לחם

הערבריג זיין זעלט אלז דר ליכטיגר אמרגן שטערן אין אויך גנגן האט דר זעלביגר דר דא איברדיא געזנט וואר גזאגט שטיט אויף איר וועלן אויף גין קען ציון איש גיזאגט: די דא נאהנט וואונטן בייא ירושלים די בראכטן פאר בכורים גריני פייגן אונ׳ טרויבן די האבן קענן טין בלייבן אבר די דא וייט וואונטן בראכטן רוזיינן דש זיין דערי ווין טרויבן אונ׳ דערי פייגן די וואורן זער גוט גלייך אז די פייגן די ערשט צייטיג ווערן: (שור) איין אוקס דער גינג פאר זי דר האט די הערנר בצליגט מיט גאלד אונ׳ האט איין קרון גיאאכט אויז איל בער אויף זיינם הייפט אונ׳ איין דרואל טלעגר גינג פאר אן אום דז פאלק בייא אנכנדר צו זאאלן אונ׳ אז זי גרייכטן נאהנט אן דר שטאט ירושלים פון יהודה דר גגליכן איז צו לעאפרט קריגטן זי איר ביכורים אונ׳ שיקטן באטן די לויפן פר זי אלז די הירטן נאך ירושלים, צו וויסן לאזן דז זיא קומן: זיין הייפטי צירונג איז פון ביכורים דז זאל זי ברענגן אין זיבן כלים איטליכס אין בזונדר גקריגט איט אנדרי פירות אז דר פסוק זאגט די ערשטי צייטיגונג דיינס לנדש זאלשטו ברענגן אין דש הויז גאטש דיינש הערן (עטרו) אלז זיא האבן גקריגט איר ביכורים זיין זיא איין אנקיגן גאגגן אויף דז פעלד זיא וואורן גשווינד ארויש צו גין אונ׳ פר זאאלטן זיך נאך דעם כבוד דז פיל לייט הריין קאמן זאא גיגגן אויך פיל הרויש די הערן אונ׳ די ווערקט לייט ליפן צו פרעגן אירן פריד אונ צו פרייאן זיך אונ׳ שפראכן אייאר קומן זאל זיין לון פרידן דש אזוטן זי טון אום צו גווינן דז זיא זיך דר נאך איין אנדר אאל ווידר הער היפן אונ׳ קומן זאלן דז זי זיך זאלן גווינן צו קומן אונ׳ צו ברענגן אופפר צו פייארן די פייאר טעג דען פייאר טג דז שניטש די ערשטי פרוכט דיינש ווערק דז דו אויף דיינם פעלד ווערשט זיאן (בהגיעם) אלז זי גירייכט הבין אין דען הר הבית האט אפילו איין אלך אונזיין קארב אויף זיין אקסיל היבן אונ׳ טראגן אונ׳ אלז זיא איט אנכנדר זיין גיקומן אין דר עזרה האבן דיא לוים גירעט איט גיזאנג אונ׳ זאגטן איך ווייל ריך ארהויבן גאט: דען דו האשט איך ארהויבן אונ׳ זאגטן דז גנצי קפיטל אויז די טירקל טויבן אונ׳ די יונגי טויבן די דא וואורן הענגן אן דר זייט פון דען קארב אום צירשט אילן דיא אופפרטן זי פר ברענד אופפר אונ׳ די זיא אירי הענט טרוגן דיא שענקטן זיא פר דיא כהנים דר נאך האבן זיא דיא גנצי פרשה פון ביכורים גילייאנט אונ׳ דר נאך הוב ניא דער כהן אין דר היך אישדען שטייז אופפר דער ביכורים (יודע) וועד דא פון

כָּל הַיָּמִים · יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיְיָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:

אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם סְגֻלָּתוֹ · בִּשְׁתֵּי קְדֻשּׁוֹת קִדַּשְׁךָ לִשְׁמוֹ בִּקְדֻשָּׁ
גּוֹרָלְךָ תּוֹמֵךְ וְחֶלְקוֹ אַתָּה וְחֶבֶל נַחֲלָתוֹ · דּוֹדֶיךָ אָהַב וְהִקְרִיב
לְכָל יְסוֹדֵי אֲגֻדָּתוֹ · הַכָּתוּב מֵעִיד וּבְהָא כָּתוּב שְׁטָחוֹ · קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל ל
רֵאשִׁית תְּבוּאָתֹה: וְאֶרֶץ פְּרוּשָׁה בְּעֶשֶׂר מַעֲלוֹת מְקֻדָּשָׁה · זָכָם לְעַב
מִכָּל אוּם נִפְרָשִׁים בִּקְדֻשָּׁה · חֲבִיבִים בָּנִים נַחֲלַת מוֹרָשָׁה · טֶנֶא בִּכּוּר
מְשַׁבַּח הָאָרֶץ בִּזְרִיזוּת לְהַפְרִישָׁה · יָפָה מִצְוָה בְּשַׁעְתָּהּ בְּעִתָּהּ לְהַחִישָׁ
בְּיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה: כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן בֵּית כַּפֵּר אַשְׁ
לְהַעֲלוֹת וּלְהָבִיא מֵרֵאשִׁית פְּרִי כֹל: מִצְוַת בִּכּוּרִים רְאֵה תְּאֵנָה רִמ
וְאֶשְׁכֹּל · נִבְכַּר מִבָּשָׂר מְסַמְּנוֹ לַהֲבִיאוֹ לְאַמַרְכָּל · סוֹדֵר בִּכּוּרָיו לְהַדְ
וּלְעַטְרָן מִכֹּל: רֵאשִׁית כָּל בִּכּוּרֵי כֹל וְכָל תְּרוּמַת כֹּל: עִירוֹ שֶׁל מַעֲ
מִתְכַּנְּסוֹת כָּל הֶעָיָרוֹת · פֶּן יִתְאַהֲלוּ לָנִים בִּרְחוֹב כל

גילייבנטי קרונן זיא ווארן גילובט דז גאט זאגט ווער וואלט דז זיא אזו נייט זאלבט הערן זאלטן האבן אונ דש איכן וואו
זאל מיר לעבן זאגט ישראל ווערט גיהאלפן דורך גאט איין איביגי הילף:

אשריך וואל דיר (ישראל) ווער איז דיר גלייך דש דו בישט איין פאלק זיינה ליבה טאל איט צווייא היילוקייט
ער דיך גיהיילוגט אויף דיין אונ׳ יענקן עולם צו זיין כאאן איט זיינר היליקייט ער האט דיר דיין הא
גילייכט אויף דיין גורל אונ׳ דוא בישט זיין טייל אונ׳ שנור זיינר ערב: דיין פריינטשאפט הט ער ליב אונ׳ האט דיך פרי
אין זייני גדאנקן גיהט פר אזו די גרנט פעטשטונג זייכט בונדש דר פסוק זאגט צייגנם דרויף אונ׳ טרייבט איין ווארט
איט דר ה״א צו ווייזן דז די וועלט דיא דא איז בטאפן איט דר ה״א פון זיין היילינגן כאאן איז פון ישראל וועגן בטאפן די
הייסן (ראשית) אנדר פסוק זאגט ישראל איז היילינג צו גאט דיא ערשטנס זיינס פרוכט אזו שטיט (תבואת): (ואר
אונ׳ ארץ ישראל דז דא איז אב גשיידן פון אלן לאנדן אונ׳ איז גהיילוגט איט צעהן אעלות דש האט ער אאכן זוכה דיין
דש פאלק די דא אויך אב גישיידן זיין פון אלן פעלקרן איט היילוקייט דען ליבן קינדרן די דא ערבן דש ערב פון דר תא
האט ער גיבאטן איין קארב איט ביכורים דש אייכט איט צייטיגן אובש פון דען אובש דא ארץ ישראל איט גילובט איז זו
זי איט פרישהייט אב טיידן: זיא איז היפש איין איצוה אצוה אין איר צייט אזדר פס
זאגט אם טאג דר ערשטי צייטיגונג דז איז שבועות אין איערן אופפרן איין נייאי פריזאנט: (כבוד) די עהר פון ד
בית האקדש דז דא היישט דז הויז פון הקב״ה דר דא איז גיגליכן צו איין הענגל קאנפר דאז איז אאל דא הין הכויך
אונ׳ צו ברענגן פון דש ערשטי אלר פרוכט: אונ׳ אזו וואר די איצוה פון בכורים ווען איינר זאך אין זיין גארטן איין פייג א
איין אילגרוש אדר איין הענגל טרויב דיא צום ערשטן צייטיג זיין גיווארן דא צייכנט ער די צו ברענגן זיא צו דען אוברש
כהן: ער האט אורדנטליך גלייגט זייני ביכורים אין דען קארב אום צו צירן זי אונ׳ צו בריגגן זי פון אכדרי אלרלייא פיר
או דר פסוק זאגט די ערשטנים אלר ערשט צייטיגי פרוכטן פון אלש זאל צו די כהנים זיין (עירו) אזו דיא שטעט דיא
האבן גיהערט אין איין חברותה דען ארץ ישראל וואר גיטיילט אויף פיר אונ׳ צוואנציג חבורות אונ׳ אעאדות קיגן די
אונ׳ צוונציג (אשמרות כהנים) די האבן זיך פר זאאלט אין דר הויבט שטאט פון איטליכן אעאד: אונ׳ אזו די טארן הי
גינעכטיגט אויף דר גאסן דען פילייכט אעכטן זי איין גנעלט אכין איבר איין טוטן דר אין דר

צאם כְּזָקֵן בִּישִׁיבָה נִגְלָה לְכֻלָּם · כְּמֵאַנְכִּי עַר לְרֵעָךְ אוֹתִיּוֹת מִגֵּן מִצְוֹת הַכְּלִילָם · אֲזַי כְּגִבּוֹר נִגְלָה וְשִׁבְּחוּהוּ עַם עוֹלָם · מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה וְאָמְרוּ כֻלָּם : בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם :

מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים יְיָ · מִי כָּמוֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ · נוֹרָא תְהִלּוֹת עוֹשֵׂה פֶלֶא

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ · בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה :

אמונת אוֹמֶן שִׁבְעָה אוֹתִיּוֹת נוֹתָרוּ · לְעֻמַּת יְמֵי בְרֵאשִׁית נֶאֱמָרוּ · יִסַּרְתָּ עֻזּוֹ נַק עִם אִישׁ שֵׁיבָה שׁוֹרָרוּ · זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ וְאָמְרוּ : זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ :

יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ :

עצות מֵרָחוֹק מִקְרָא אַחֲרוֹן מְעִירֵנוּ : זְכוּת לַעֲלוֹת לְצִיּוֹן קִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ רְאוּת מוֹפְתֵי גְאֻלָּה בְּבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ · לְגָאֳלֵנוּ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · גָּאַל יִשְׂרָאֵל :

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם · וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ · וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ · וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ · כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ :

מיוסד ע״פ א״ב ושם המחבר אליעזר ברבי נתן יגדל ויאמץ בתורה אמן ואמן

ברבי תּוֹרוֹת נִתְחַכְּמוּ נְעִימִים · נִתְעַטְּרוּ נִכְתָּרוּ כְּתָרִים מְסֻיָּמִים נִתְאַשְּׁרוּ בְּמִי יִתֵּן לָהֶם לְטוֹב **כל**

גואלם מיר ארלזיר האט זיך ארצייגט אלז איין אלטר רב אין איין ישיבה צו לערנן זיא דען כלל אוני בטלום פֿון אלי אלות איט אזו פֿיל אלות אלז פֿון אכלי ביז לרעך אותיות זיינן האט ער זי גקרינט אונ׳ דו זעלביג אמל דר פֿיר ביים דעם ים האט ער זיך ארצייגט אלז איין שטארקר העלד אונ׳ ישראל די דא הייטן איין איביג פֿאלק האבן אים גריאט משה אונ׳ די קינדר ישראל די שריאן הוך צו דיר גיזאנג אונ׳ שפראכן אלי צו אמל איט לוסט: **אמונת** אבר דז איז ווערליך וואר דז זיבן לעטר אין דען (עשרת הדברות) אער זיין די זעלבן זיין קיגן דען זיבן טאג פֿון בראשית ווארן גיזאגט דיא דיא יונגן איט דען אלטן די זינגן דו האטט שטארק ביפֿולן די תורה זי עפֿנטן מיר אונט אונ׳ שפראכן דיזר איז דר שטרקר אונזרש הילף: **עצות** דיא דו דוא האטט גירחטן אויך אוני פֿון לענגשט אויף דר גאולה דז בייגט אוני דר לעצטר פסוק פֿון דער שירה דז איר ווערן זוכה זיין אויף צו גין קען ציון די שטאט פֿון אונזר צייטליכי בייא אנדר קוואונג צו זעהן די וואונדר צייכן פֿון דר גאולה דו קוואונט פֿון אונזרן משיח צו ארלזין אונש אוז איין הנט דר שטרקר איז ווער איר: **ברבי** אין דיא פֿאר נעאשטי לערנונג ווארדן דיא ליבליכי ישראל גקליגט: זי ווארדן אום רינגלט גיקרינט איט גיצייכנטי :

שׂוֹנֵא נַפְשׁוֹ · וּבְבֵיתוֹ מְאֵרָה : סְפִירַת תֵּשַׁע וַחֲמִשִּׁים בּוֹ תִמָּצֵאנָה · וְאִישׁ
תְּבוּנוֹת יִדְלֶנָּה · וּמִשָּׁם בְּאֵרָה : נִסְמַךְ לֹא מֵאֲמַר נָתַתִּי לָכֶם לֶאֱכוֹל כְּיֶרֶק
עֵשֶׂב אֶת כֹּל · לָכֶם לְהַתִּירָה : מֵהֶפְקֵר וְלֹא מִגְּנֵיבָה תֹּאכְלוּ · וּשְׂבַעְתֶּם
אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם · שֵׁם הַנּוֹרָא : לֹא תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ שְׁקָרִים לְכַזּוֹב ·
רֵעֲךָ וְרֵעַ אָבִיךָ אַל תַּעֲזוֹב · תְּהִלָּתוֹ לְסַפְּרָה : כְּלִילַת חֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם בּוֹ
נִסְכָּם · יוֹדֵעַ לֵב חָכָם · בְּמִשְׁפָּט לְחָקְרָה : יְצִירַת אָדָם לְלֹא תַעֲנֶה הוּקְבַּע
שֵׁשׁ הֵנָּה שָׂנֵא יְיָ וְשֶׁבַע · תּוֹעֵב נִקְרָא : טְפִיפַת שֵׁטִים וְהוֹלְמִים תְּעַקֵּר ·
יָפִיחַ כְּזָבִים עֵד שָׁקֶר · כִּי דִבֶּר סָרָה : חֶמְדַּת רֵעֲךָ בַּל תִּתְאַוֶּה · וְהָיִיתָ כְּגַן
רָוֶה · וּכְנָהָר לְהִתְגַּבְּרָה : זְבוּדִים אִתּוֹ חֲמִשִּׁים וְאַרְבַּע לִמְנוֹת דִּבְרֵי חֲכָמִים
כְּדָרְבוֹנוֹת · נְטוּעִים כְּמַשְׂמְרָה : וְאָמַר לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ · אֶעֱשֶׂה
לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ · לְהָמוּר מְחֻבָּרָה : הֲלֹא אָצַל לָךְ עֵזֶר לְהוֹשִׁיעֲךָ · לֹא תַחְמוֹד
אֵשֶׁת רֵעֲךָ · וְתִזְכֶּה לַעֲטָרָה : דִּבּוּרִים כָּל הַמִּצְוֹת בְּאָפְנֵי עֲשָׂרָה נִכְלָלוֹת ·
וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת · וְאֵשׁ בּוֹעֲרָה : גואלם

הייליקייט : דען דר דא טיילט מיט איין דיב דער האט זיין לעבן פֿייַנט : אונ' אין זיינם הויז איז די פֿלוכונג : די צאל פֿון
ניין אונ' פֿופֿציג אותיות ווערשטו אין דען דיבור פֿינדן אונ' איין מאן פֿון פֿר שטנד טוט זיא הרויז שעפֿן אונ' אויש דען
(דבור) ווערדן זיא ביטיידן : צו דען (דבור) איז אן גילאהנט דר מאמר דז גאט שפראך צו אדם הראשון נון איך גיב
אייך צו עשן אל גרייזא קרויט מיט אלי פֿרוכט בארי בויאן : דש זאל אייך מרלויבט זיין : ניט פֿון גשטולני זאכן נייארט וואש
פֿרייא איז אלז וויא קרויט דז זאלט איר עשן אונ' זאלט אייך זעטיגן עשן אונ' זאלט זיין מכ' זאלט לובן דען פֿורכטזאן נאמן
דוא זאלשט ניט ביצייגן אן דיינם גזעלן פֿלשהייט צו לייגן דער דא איז דיין גיזעל אונ' דר גזעלן פֿון גאט דיינן פֿאטר דז ער
ען דינט פֿלייסיג זאלשטו ניט כאך לאזן אונ' זאלשט זיין לוב פֿר צילן אונ' ניט פֿאלש צייגן אויף אין געבן איין בשלוס פֿון צוויא
אונ' פֿופֿציג אותיות זיינן אין דען דבור גצילט איין הערץ אייכט קלוגן אם דער וייש דש מיט גריכט צו פֿארשן קיגן דען דבור
איז דר מאמר פֿון בשעפֿנס דז מענטש גיזעלש דער אין גאטש פֿארם בשאפֿן איז אזו איז גלייך אלז ער זעלט אויף הקב"ה
פֿלש עדות זאגן דען עש זיינן זאקש דז גאט פֿייַנט האט אונ' דש זיבנטי הייסט אויך אומווירדיקייט דיא האפֿרט פֿון די
אב קערריט אונ' דיא טוט שלעגר זאלשטו אויז רייסן איין פֿאלשר צייגן דער דא ליגן טוט רידן דען ער רעט אב קערונג
דיא גלושטיגי זאכן דיינש גזעלן זאלשטו ניט בגערן אונ' דען ווערשטו זיין אז איין זאטר גארטן אונ' אז איין באך ווערשטו
דיך שטערקן ביא דען דבור זיינן צו גיטיילט צו צילן פֿיר אונ' פֿופֿציג אותיות די ריד פֿון דיא קלוגן זיינן גלייך אלז שפיצן דער
גוין אייזן טיק' אין גשלאגן אלז איין נאגל : אונ' דר (מאמר) דז גאט שפראך עז איז ניט גוט דז דר מענטש אליין זאל זיין איך
וויל איס איין הילף מאכן דז ביא איס זאל זיין דער איז ביהעפֿט צו דען (דבור) פֿון ניט צו גלושטן וואש ניט זיין איז האט ער
דען דיר ניט אב גשיידן איין הילף צו העלפֿן דיר דרום זאלשטו אויך ניט גילושטן דיינש גזעלן פֿרויא : זא ווערשטו
אכה זיין צו איינר קרון די ריד פֿון אלי גיבאט זיינן אין די גשטאלט פֿון די צעהן גבאט בשלאסן : אונ' אלז דש פֿאלק זאכן די
שטימן אונ' דש פֿייאר ברענן אויף דען בערג סיני : גואלם

כהו שמע בתרץ יודוך יי כל מלכי ארץ כי שמעו אמירה : צמרו שבעים
וחמש בגבולו · כאשר דבר יי ביד משה לו בעלותו ההרה : קבוע
להורים מאורים חבור על אפניו דבר דבור במאורות להאירה : רחומך
מנהריך הושוו לקונך כבד את יי מהונך בכבוד ובמורא : שנן רא
תרצח מתצריח הדם שופך דם האדם באדם רמו להגירה : תוקף
מצות חמשים באפניו הטעים חרב פתחו רשעים בלבם לדקרה :
תעך לו מעוף פים ושרוץ דמים על פני רקיע השמים לחברים כרה
שלא יבלע גדול לקטן כדגים · כי עיפה נפשי להורגים מחניפי ארורה :
רמז לא תנאף יחוסים לרוממו כי חלק יי עמו · נחלת שפרה : קצב
חמשים ושמנה בו נוערו אשר חכמים יגידו ולא כחדו לעלם ולהסתירה
צווי תוציא הארץ למולו מנה נפש חיה למינה וחיתו יערה : פרצו
בטהרה מפלי בשרו דבקו איש בנחלתו ידבקו כתר להכתירה : ערבון
רעך מגנוב הזהיר אל בקדשו חולק עם גנב שונא

דיך גאט אלז די קיניגן דר ערד דא זי הערטן די זאג דען ערשטן אייכטן זי גאט גביטש אלש אום זיין (כבוד) וועלן :
אין זיין גיאטרק פון דעם (דבור) זיין בהעפט פיקל אול זיבנציג (אלות) אז וויא גאט האט גירעט דורך (משה) דא
ער לו אים אויף גינג לום בערג קיגן דען (דבור) פון די עלטרן לו עהרן איז גיזעלט דר (אמאר) פון דש בהעפטונג די
ליכטר די (זון) אונ' די (לבנה) דען דש איז איין ביד דש אויך וויין גיטטאלט אונ' גלייכנים גטפראכן ווערט וועגן דש ליכט
לו לייכטן וויא די (לבנה) קריגט איר ליכט פון דר זונן אלזו קריגט די פרויא אלש פון אירן אמן דיינה ליבה עלטרן דיר דיך
אירלייכטן לו גאטש דינשט זיין גיגליכן לו דיינן בטעפר איט עהרן זיא אונ' פארכטן פר זי דען בייא דיינן ביטעפר טטיט
גטריבן זייא גאט עהרן פון דיינם גוט : ער האט גירעט דו זאלשט ניט מורדן דש דאש בלוט ניט זאל איבר דיר טרייאן :
דען דער דא פר גיסט דש בלוט איינש מענטשן דורך מענטשן הענט זאל אן זיין בלוט אויך אאכן ריכן אין דער גטטאלט פון
דען (דבור) האט ער גיגעבן לו פר שטין די מאכט פון פופציג (אלות) די ביזוויכט הבן איין שווערט אויש גילוגן דז זא
אין איר אייגן הערל גטטאכן ווערדן קיגן דען (דבור) האט ער גיטטערקט דען (אמאר) פון בטאפונג אליר לייא פיגל
אונ' ווידאונג דש וואשר אונטר דען שפרייטונג דש הימלש לו די (תלמידי חכמים) איז די אמל לייט כלוואר זי וויטן דען
אין האלט דז איין גרוטר ניט זאל פר שלינדן דען קליינן אלז וויא די פיש טואן דען איין זיל איז אום אענטיג וועגן דיא
טוט שלעגר אונ' וועגן די טאייכלר דר פר פלוכטן אב געטרייא ער האט ביטייטלו די אידלי (ישראל) דען (דבור) דוא
זאלשט ניט אום קייטן אונ' לו מרהיבן איט דען זיין פאלק (ישראל) איז גאטט טייל איין טיילי ערב טייל איין גואל פון
אלט אונ' פופציג (אלות) זיינן אין דען (דבור) פר זמאלט דז די (חכמים) גזאגט הבן אונ' הבועט ניט פר איטן אונ הבן
עש ניט פר הולן אונ' פר בארגן קיגן דען (דבור) האט ער גיזעלט דען (אמאר) אונ' דש גיבאט דז די ערד זאל אויש
ליהן לעבנדיגי טיר איין איטליכט נאך אירר ארט אונ' אויך טירן דיש וואלדש דז זיא זיך זאלן מערן אונ' שטארקן איט
ווייניקייט איין איטליכר זאל זיך בהייטטן אן זיין אייגן טטיק פלייש אונ' איטליכר אמן זאל זיך בהעפטן אן זיין ערב טייל :
אונ' איט זיין אייגני קרון זיך לו קרינן ניט לו שטעלן דש גוט פון דיין גזעלן האט גאט גווארנט איט זיין

כי נר מצוה ותורה אור · חמשה חמשי תורה : הזהיר לא יהיה לך אל
מבלעדי כי אני אל נאם יי ואתם עדי יפה וברה : ונכלל ובו ששים מצות
ונפשה · כל אשר דבר יי נעשה · היטיבו הברה : ונגלו חלקת כבירים ·
מים רבים אדירים מתנשאים בגבורה : חצב בור לנוזלים אל תרמהו
כי יי אלהיך אל קנא הוא · בעוברי חמה : טעס לא תשא שם הנכבר
והנורא את יי אלהיך תירא והוגי רת יקרה : יסרו בארניו ארבעים
ושמנה תעבורנה על ידי מונה · לחכמים מסורה : כברוהו אדירים
בפנותם למקויהם · אל מקום זה יסר להם חוק מעבורה : לכברו בנוף
נקי ומלשאבו · זרע אברהם אהבו · כפל אזהרה : מצות זכור ושמור
כאחת נאמרו לסריסים אשר ישמרו זכירה ושמירה : נחרתו בו
שבעים וחמש אמרות · אמרות יי אמרות טהורות פרישות וטהרה
סדר ראשים ופירות לכבדהו · כל פעל יי למענהו לכבודו ברא : ערך
ערן מעין שבת להוגי תמימה נפש משיבת מצות יי ברה : פצת כבד

כהושמע

רען די (מצוה) הייסט ליכט אונ׳ די תורה איז איין גרוש ליכט ער האט גווארנט אין אנדרן (דבור) דו זאלשט קיין אנדר
גאט הבן ווכדר איך דען איך בין גאט שפריכט גאט אונ׳ איר ישראל די דא זיין שין אונ׳ קלאר זייט אייכי לייגן אונ׳ זי
ביגרייפן אין צעלבן דבור צעכציג מצות אונ׳ נאך אער זיא הבן גוט גירעט אלז וואש גאט האט גירעט דאש וועלן מיר
טאן : אונ׳ קיגן דעם צעלבין (דבור) הט ער גיטפארט דען (מאמר) פון דש טיילונג פון דען שטארקן וואסרן די גרוסי
אונ׳ די שטארקן די זיך דר היבן מיט שטערק : דען צו איינם דר דא אויז האקט איין ברונן צו וואסר אונ׳ וען ער מיין
ניט גיפאלט זא גראבט ער איין אנדרן זאלשטו גאט ניט גלייכן דען גאט דיין גאט איז איין ראכנהפטיגר גאט : מן דש
די דא דינן זוכין אונ׳ אכט ער האט גירעט אין דריטן (דבור) דו זאלשט ניט שווערן דען הערליכן אונ׳ פארכצואן נאמ
פר גאט דיין גאט זאלשטו דיך פארכטן אונ׳ פר די (חכאים) די דא לערנן די ווירדיגי (תורה) זי זיין גגרונט פעסט
די שווערן פון דעם (דבור) אכט אונ׳ פירציג (מצות) די פינדן זיך אלז ווער זי ליזן וויל : צו דען חכאים איז דש אין
ענטפרט קיגן דעם צעלבן (דבור) אידר (מאמר) דו די שטערקי וואסר אים עהרטן דו זי זיך קערטן צו דעם ים
זי דארינן פר זאמלט זיין : צו דעם אורט דא אין גאט ביפולן האט : ניט צו איבר פארן איבר די גיזעץ : אזו זאלן א
אין אויך עהרן מיט דיינם לייב אונ׳ ניט צו שווערן בייא זיינם נאמן איר קינדר פון (אברהם) זיינס פריינדס . דארו
האט ער טאפילט גיווארניט ניט פאלש צו שווערן די (מצוה) פון (זכור) אונ׳ (שמור) צו גידענקן אונ׳ היטן דען שו
די זיין ביידן אויף איין אמל ווארן גיזאגט צו דען אין פרוכט בארירט די דא שבת היטן ווערט זיין איביגי גידעכטניש א
בווארונג : עש זיין גיגראבן אין דעם צעלבן (דבור) פינף אונ׳ זיבנציג זאגונג פון (מצות) די דא זאגי גאטש זיינן ר
זאגונג אב גישיידני אונ׳ רייניקייט קיגן דען צעלבין דבור אידר (מאמר) פון דיא אורדנונג די ש גרא אונ׳ אלר
אובש שטעלט זיך מיט ליבט ביזונדר גאט צו עהרן דען אלז וואש גאט האט גיווערקט האט ער עש בישאפן אום זי
ווילן צו זיינר עהרי · אונ׳ האט אויך דר קיגן אן גירילט דש (גן עדן) דש איז איין צענפטיגונג גלייך אז דער (שב
צו דען די דא לערנן די פול קומליכי (תורה) דש די זיל מרקוויקט דען די גיבאט גאטש איז קלאר : די ריד פון פאטר
אושר עהרן דא דש איז אמר גיהערט דורך גאטש ווילן : זיא צובטן

דיך

דָגָנֶךָ וְתִירוֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ׃ וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר
יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם
וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל
כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד
מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל
אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ׃ הָעוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר נִסִּים וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא
נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃ הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה
בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם׃ הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם׃ הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע׃
וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ׃ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה

מיוסד ע״פ א״ב ותשר״ק ושם המחבר אליעזר

אָנֹכִי רֹאשׁ לְדִבְּרוֹת הַבְּאִיר· פֶּתַח דְּבָרְךָ יָאִיר· בְּיוֹם מַתַּן תּוֹרָה׃
בּוֹ נִכְלְלוּ שְׁמוֹנִים מִצְוֹת מִלְּגַשֶּׁה· תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה
תוֹרָה׃ גְּבוֹהִים וְגֵהִים בְּמַאֲמָר רִאשׁוֹן נִפְרָשׁוּ· בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ
בְּרֵאשִׁית בָּרָא׃ דִּבֵּר בּוֹ חֲמִשָּׁה פְּעָמִים אוֹר· כִּי

כי איך בין גאט דיין גאט הט ער בשיידן צום ערשטן פֿר אן (דברות) דר אנפֿאנג דיינר ווארטן גאב ליכט אן דען
טאג דז דיא (תורה) אבר גיגעבן אין דר זעלביגן ריד זיין בישלאסן אכציג אלות כיט לו פֿר געטן דיא תורה
אונס משה גיבאטן איין קלארי ערבונג פֿר אונס אונ׳ קיגן דעם דבור זיין דיא הויכן אונ׳ ליכטיגן הימל מיט דען
(אמאר) בישיידן דען מיט גאטס ווארט זיין די הימל בישאפֿן דרום הייסט (בראשית ברא) אויך איין ווארט אין
דר זעלבן פרשה זאגט ער פֿינף מאל אור ליכט קיגן די פֿינף (חומשים) פֿון דר תורה דען

ברכו את יי המבורך · והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים · ומחליף את הזמנים · ומסדר את הכוכבים · במשמרותיהם ברקיע כרצונו · בורא יום ולילה · גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא לילה · ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד

אל אלהים יי דבר ויקרא ארץ · בעשרה מאמרות כל עולם במרץ · גבולות ישב בדברות עשרה בלי פרץ · אם לא בריתי יומם ולילה לא שמתי חקות שמים וארץ : ברוך אתה יי המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד · כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה · ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

דברות עשרה כתב להמוני · הכליל בהם שש מאות ושלש עשרה פקודני · ומאהבתם נגלה על הר סיני · אהבתי אתכם אמר יי ברוך אתה יי · אוהב עמו ישראל :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך : וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך

אל גאט דר גיערטר גאט הט גירעט אונ' רופט די ערד איט צעהן זאגונג הט ער גיגרונדט פעסט די גאנצי וועלט איט שטערקהייט : אונ' איט די עשרת הדברות אלט ער די גאערקן דר וועלט בויאן זונדר ברואך דאזי ניט אונטר גיט דר פסוק זאגט ווען ניט ווער איין דיכרהייט פון דר תורה די אן צערנט טאג אונ' נאכט העט איך ניט ביטאפן די גזעץ פון הימל אונ' ערד : ברוך גלובט בישטו גאט דר דא אכט פינשטר די אובנטן : דברות צעהן (דברות) הט ער גשריבן צו אייער גמיין אונ' האט דאריכן ביפאסן זעקס הונדרט אונ' דרייא צעהן אזות דיא איר בפולן זיין אונ' פון ליבשאפט וועגן הט ער זיך דר צייגט אויף דעם בערג סיני : איך האב איך ליב שפריכט גאט : גלובט בישטו גאט דער דא האט ליב זיין פאלק ישראל :

אנכי

נוטריקון קלות נחמורות ׃ אזכרת מקרא מגילת ועצרת ויום טבית ׃ ראיה חגיגה ושמחה
והקהל ותיקון גדול ׃

חזן

אז ששמאות ושלש עשרה מצות · פירוש עונשן ומתן שכרן · אמרות טהורות מזוקקות שבעתים צרופות ככסף ובחונות כזהב ׃

אהובים שמרום עמוסים חקרום · בכל לב נצרום · בחכמה דרשום ׃ את אלה תזכור לנו אלהי מעוזנו ותרצה רננו ותמלא משאלותינו ׃ עליונים ששו ותחתונים עלזו בקבלת תורה הכתובה מסיני ׃ תואר כלה מאד נתעלה · בקבלת יוסזה עשרת הדברים ׃

אלהינו ואלהי אבותינו וכו׳ והכהנים עולין לדוכן הכל תמצא באוסף של סוכות קדיש שלם אין כאלהינו עלינו
קדיש יתום יגדל ׃

ברכו

העט עס נך גיבראכט אויף דעם מזבח אקטיר צו זיין אזו אז עס ניט בחרפה אאכן אונ׳ ווידר מראב נעאן נייארט אז עז פארט אקטיר זיין (בביאה) איין פרויא דיא אייגר (בועל איז שון קידושין) אודר גיבט געלט אודר געלטס ווערט צו קידושין אדר טרייבט איר אויף איין בריב (הריאת אקודשת לי) זוא איז זיא אקודש : דיא אצוה ווען איינר העט איין פעלד (אקדיש) גיוועזן דז ער העט פון זיינע עלטרן גיירשת דא פאלט עס צום יובל דעם כהנים היים : איז עס איין פעלד דז ער גיקויפט האט זוא פאלט עס צום יובל דעם זעלביגן היים דער עס פר קויפט האט אדר זיינה יורשים אך זיין פיל דיניס דיא בטיידליך שטין אן גזייכנט אונ׳ דז גמר איין וויניג בישייד זיין אין דר תורה צו אאכן עטליכי פרשיות אין דר תורה (פתוחות) אונ׳ עטליכי (סתומות) : אך צו לערנן עטליכי דברי תורה פון די (ראשי תיבות) אז הייכט אין אחזור איז גשטנדן דז דש ווארט (אנכי) איז (ראשי תיבות) (אנא נפשי כתבית יהבית) אונ׳ צו לערנן איין הארבי זאך פון דר גרי נגי (אזכרת) צו גדענקן דז מעשה פון האן אונ זאל די מגילה לייאנן אונ׳ צו הלטן (אסרו חג) פון שבועות אער אז אנדרי (אסרו חג) דר ווייל יום טוב פון שבועות קאר'ן איז : דירא קואן אין דיא (שלש רגלים) צו ווערן גזעהן צו ירושלים די זאלן ברענגן פייאר אופפר אונ׳ פריד אופפר (לכבוד יום טוב) אונ פריליך צו זיין אן יום טוב : כל ישראל זאלן זיך איין זאאלן צו הערן דיא תורה פון דעם אלך יהודה אלי זיבן יאר העט ערשטי יאר אין דר שאיטה אונ׳ צו אאכן איין היפטן (תקון) אם בית המקדש דש אן שאחת תורה זיך ניט אאכן אונ׳ ווייבר אונטר אנכדר פר מישן :

אז דען דא ער גאחאן דיא זעקש הונדרט אונ׳ דרייא צעהן אצות דא זאגט ער נאך צו אשה רבינו איר פירט פאן אייטליכר אצוה אז וויא זיא שטיאן אין דיא גמרא אויך איר עונש פון די עבירות אונ׳ דען שכר פון די אצות : עז זיין אייטל רייני ריד אז איין זילבר דש זיבן אאל גלייטרט איז ווארן אונ׳ אז איין גפרובט גאלד אונ׳ דרום אויך איר ישראל ריא דא זיין גלובט צו גאט יתברך די ער האט אויף זייני ארינ גטראגן היט זיא אונ׳ פארשט זיא אונ׳ איט גאנצן קליגליכן הערצן דרטכת זיא דען ווערט אונש אונזר גאט דער דא איז אונזר שטארק דש זכות גדענקן אונ׳ אונזר תפלה גיווערן אונ׳ בווילגן אונש : די אלאכים דא זיי זאכן דש עס גאטס ווילן וואר דש ער דיא תורה געבן וואלט צו ישראל דא ווארן זי זיך פרייאן אך די אונטרשטן עובדי אלילים (עלון) ווארן זיך פרייאן דא ישראל אנטפנגן דיא תורה אויף הר סיני אז דש גשטאלט איינר כלה דיא זער גליבט איז אזו ווארן ישראל דא זיא אנטפנגן אן דיזן טאג דיא (עשרת הדברות) :

ברכה והודאה על המזון באכליך ובשבעך : המליכהו עליך ביום הזכרון : אוהב שלום
ורודף שלום : והצנע לכת עם אלהיך : הודע ולא הודע ושעירי עבודה זרה ושעירי
רגלים ושעירי ראשי חדשים : ושעירי יום הכפורים : דת תמלאים ופסולי המוקדשים :
ושלא לחרוש בשור ובחמור יחדיו : שהייה דרסה חלדה הגרמה ועקור : גם תרומת
בצק לתת לכהן : הפגול והלן והנותר והיוצא הטמא והנשחט חוץ לזמנו : וחוץ
למקומו : נזק וחצי נזק : ועשרים גרה וכשקבלו פסולין וזרקו את דמן : הנתנין למעלה
שנתנן למטה : והנתנין למטה שנתנן למעלה : הנתנין בפנים שנתנן בחוץ : והנתנין בחוץ
שנתנן בפנים : והפסח והחטאת והאשם ששחטן שלא לשמן אם עלו לא ירדו : בביאה
ובכסף ובשטר לקנות בהן את האשה שדי אחוזה ושדי מקנה רשומות קמוצות פתוחות וסתומות

נוטריקון

המבן יום טוב אין אונ' צוואנציג טאג אונ' צווייא נאכט פון פסח (וכר) פר שטער ניט דז חנוכה ליכט אין זיינר צייט
אויז דיינם הויז אונ' דאנק אונ' לוב גאט אום זייני שפייז ווען דוא דיך זאט גיגעסן האשט : אונ' אך קיניג! איבר דיך
הקב"ה אן ראש השנה האב ליב דען פריד אונ' אזו זיך לייט דאנקן זא גיא הין אונ' זיך אוב דוא זיא פר איינן קענשט :
אונ' דייני מעשים טובים דיא שרייא ניט אויף דר גאסין אויז דש זיא ניאנט אנדר וויש אז גאט דיין גאט יתברך (הודע)
ווען איינר איין שטיק קובן עסט אן פסח ער מיינט עס איז איין מצוה. אונ' ווערט גוואר דש עס איז חמץ גוועזן זא ער איין
קרבן חטאת ברענגן איז עס אים איין ספק זא ער ברענגן איין (אשם תלוי) אונ' ווען איינר זיין צורך טעט פר דער
עבודה אליליק דיא דא הייסט (פעור) ער מיינט איר איין בזיון דר מיט צו טאן זא ער ברענגן איין ציקל נקבה צום קרבן
חטאת דען ער האט זיך טועה גוועזן עס איז דאך אסור ווייל איר דינשט איז פר איר אשכך צו זיין דא האט ער בשוגג ע"ז
גדינט : צו ברענגן אלי ימים טובים אונ' ראשי חדשים אונ' יום כפור איין ציגל צו קרבן חטאת (דת) דס רעכט פון
הנט גיפטן דשאטכן אונ' בהמות קדשים די דא העטן איין מום גקריגט דיא זאלן ווערן אויז גלויזט אונ' די עשן אונה ייל גי
בהמות : אונ' ניט צו אקרן מיט איינם אוקס אונ' איזל מיט אנגדר : ווען איינר איין בהמה שעכט זאל ער ניט שטיל
האלטן אים שניידן אך ניט טרוקן דז מעסר אונטר זיך ניישרט הין אונ' הער גשניטן אך ניט שעכטן מיט דעם שפיל פון
מעשרדס (קנה) אדר (ושט) אך ניט צו הוך אטיף צו שעכטן אך ניט מיט איין מעסר דז איין פגימה הט דען דש זעלביג
הייסט (קנה ושט) אויז (גם) אך צו געבן דען כהן (תרומה) פון טייג דש איינט די (חלה) צו הלטן דש רעכט פון איינם
קרבן דש ער גשעכט האט : ווען ער האט אין זיין מחשבה עס צו עסין אויש דעם בית המקדש אדר זונשט איין
מחשבה דיא ניט רעכט איז דש רעכט פון קרבן זיין זאל דש זעלביג קרבן הייסט אום ווירדיג : אונ' איין קרבן דש ער
האט לאזן ליגן איבר נכט אי דר כהן עש האט (מקטיר) גוועזן אויף דען מזבח אך ווען ער העט איבר גלאזן דש פלייש
פום קרבן איבר די צייט דש אים די תורה געבן האט דש עס זאל ווערן גיגעסן אדר איין קרבן דש אן טראגט אויש
דעם המקדש זאל ווערן פר ברענט אך דש דא איז ווארן טמא : אונ' ניט צו שעכטן איין בהמה צום קרבן אי זיא אכט
טאג אלט איז אונ' ניט צו שעכטן איין קרבן עש זייא דען וואו די תורה אים זיין אורט געבן האט : צו האלטן דיניס ווען
איין אוקס איין שאטן טוט אונ' שטושט איינם אנדרן אוקסן דש ערשטי אונ' דז אנדר מאל זאל זיין הער דען שאטן האלב
צאלן דש דריטי מאל זאל ער דען שאדן גאר בצאלן : אונ' צו געבן אלי ראש חדש אדר איין הלבן שקל צו קרבנות איטליכר
בר ישראל : אונ' צו הלטן די דיניס ווען פרעמדי די קיין כהנים זיין העטן דש בעקן אונטר גיהלטן דא אן האט איין
קרבן גשעכט אונ' גשפרענגט דש בלוט אויף דעם מזבח : אונ' (חלקים) פון דיא בלוט דר קרבנות די אן זאל שפרענגן
איבר דיא העלפט פון מזבח אדר דיא אן זאל דרונטר שפרענגן : אונ' ווען דר כהן האט (משיח) גיוועזן אך עטליכי
שפרענגט דר כהן אים בית המקדש אונ' עטליכי דרויסן אונ' ווען ער העט אשכה גיוועזן דש זיין אלי פון (תרי"ג
מצות) דש קרבן פסח אדר חטאת אדר אשם די דא גשעכט ווערן (בשם) איינש אנדרן קרבן אונ'

האט

פנוי מעשר ראשון מתוך הבית : ומעשר שני מן האוצר : עד אוניך לתקן יתר לחפור
ולכסות צאת מאהליך : ספיחי שביעית ופרט כרם וזית : לשכיר ולתושב ויתרם
לחיה : נצח תשבות בהמתך ביום מנוחתך : וגר ועבד ואמה כמוך ינוחו מזבח אדמה
לבנות באבנים שלמות : ולחוק עליהם דת באר היטב : לתת ללוים מנת חלק
בארץ : כי בישראל לא ינחלו נחלה : כי ירבה הדרך לשאת מעשר שני : יפדהו
בכסף ויעלהו לעיר הקודש : יתן הכסף בכל אות נפשו : בבקר ובצאן וביין ובשכר
טרף עשור תבואה בשנה השלישית : להוציא ולהניח בשעריך להשביע הדלים :
חלות פני אל בשבעת ימי החג : בפרי עץ הדר ובקלום ערבי נחל : זמרה והלל לתת
בהדם : ורוב הודיות בכפות תמרים : וימים שמונה עשר ולילה אחד לגמור בהם את
ההלל : ובגולה עשרים ואחד יום ושתי לילות : ונר חנכה בעתה בל תשבית מאהליך :

ברכה

זיין געוועזן אין פר בערקייט זאל דש בית דין בלוט ווידר פר גימן : (לוי) דש געבאט דז מן איין בהמה זכר ניט זאל אויז
שניידן אך דיא דא איז ווארן צו קוועטשט איט דר הכט אדר איט איינם כלי צו שטוסן אדר פר רוקט אדר אב גשניטן די
זיין פסול צום קרבן אך דיא דא האט איין גליד גרעסר אז דש אנדר אדר די איר קלאן זיין צו אנדר גוואקסן זיין אך פסול
צום קרבן : אך ניט צו ארבטן איט איין בכור בהמה אונ' איין שאף ניט צו שערן דז איין בכור איז : (פנוי) אן דריטן
אונ' זעקסטן יאר אין דר שמיטה זאל אן אויש רויאן דש מעשר דז דען לוים געהערט אונ' דש מעשר דש אן צו ירושלים פר
נערן זאל אויז דעם הויז (עד) אונדר כלי זיין זאלשטו הבן איין אייזרן נאגל ווען דו אין די מלחמה ציכשט דז דו דא איט
קאנשט איין גרוב אגבן אונ' דיין (צורך) אכיין טאן דש אין דיינר שאר רייניגליך איז תפלה צו טאן דא איט צערכט דיא
תורה ניט איין ברכה צו אגבן אדר דענן (שם) צו גדענקן וואו עש אום פלעטיג איז (ספיחי) וואש אין דער שמיטה
וואקסט פון איין זעלבשטן פון תבואה אדר איל דש זאלשטו לאזן דען עניים אונ' חיות עשין פון פעלד אכל שכן עש ניט
צו אקרן נאך זיאן אין דער שמיטה נאר אז זייט דענקן אז ווען דש לנד דיר פון הש"י פר לענט איז אונ' איז דיר ניט גקווען
פון דיינר חכמה נאך (כח) דרום זאלשטו אלי זיבן יאר גאר ניקט דר צו הבן אז איין עני דער גאר קיין פעלד האט דען
ויפשטו וויא דעם עני די זעקסט יאר איז אונ' וואו ישראל עש ניט טאן דא שיקט הקב"ה נבוכד נצר אונ' מחרוב אונ' טיטוס
אונ' שלאגן ישראל אויז דעם לנד אזו דש זי זעהן דש זי אזו ווניג איט איר חכמה אונ' כח נקווען הבן דש זיא עש ניט דר
הלטן קענן אזו אויך ווען גאט איט איין עושר בגאבט דז איז איין זיס דינג אבר ער זאל גדענקן דז עז פון גאט איז אונ' ניש
עבן איש דר איט גאייכט הוט נאר איין שליח צו זיין פיל ארמי לייט דר איט צו העלפן אונ' ווען ער דענקט עש געהערט קיין
ענש אנדר דר צו אז ער אונ' אלש אויף זיין עשן אונ' קליידן אן ווענדט דא שיקט הקב"ה דש אן אזו עש ווער געבן דיא
כשפות דר איט אליין צו זיין אונ' קיין לון בעולם הבא פון הבט (נצח) איביג דו זאלשט לאזן רוען דיין בהמה אום שבת :
אך איין (גר תושב) אונ' קנעכט אונ' איידר די כנעניים זיין אזב ז איין מזבח שטול דו זאלשט בויאן פון גנצי שטיין דיא
ניט איט אייזן בהאקט זיין גוואורן אונ' די תורה אין זיבנציג לשונות דרויף אויש גרבן די אלות זיין ישראל געבאטן
גוואורן דא זי קומן אין ארץ ישראל אין טעגן יהושע (לתת) צו געבן דען לוים שטעט צו וואונן דען זי הבן קיין שטעט
גיארבט אז די שבטים (כי) ווען דו האשט פיל מעשר שני דש אן זאל צו ירושלים עשן אונ' דו קאנשט עש ניט היין טראגן
זאלשטו עש אויז לייזן אום גוט גאייגלט וילבר דש זאלשטו היין טראגן (יותן) דש געלט זאלשטו געבן אום אלש דז דיין הערץ
גילושט אום רינדש פלייש שאף פלייש אונ' ווין אונ' ביר טרך אום דריטן אונ' זעקסטן יאר אין דר שמיטה זאג גיב פון
דיינר תבואה מעשר עני : אן שטאט מעשר שני דש ליג אין די פארטן דש די עניים זיך איט זעטן (חלות) צו טאן תפלה
פר הקב"ה זיבן טאג פון סכות איט אתרוג אונ' לולב אונ' הדס (זמרה) הלל צו זאגן אין ארץ ישראל דיא ניט
אער אז איין טאג יום טוב הלטן די זאגן גנץ הלל אכצעהן טאג אין יאר אונ' איין נאכט פון סדר של פסח : אונ' אין חוצה
לארץ דז די צווייא טאג

האבן

פֶּטֶר חֲמוֹר לִפְדּוֹתוֹ בְּשֶׂה׃ וְהַעֲבָרַת שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה׃ וְעִנּוּי נֶפֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים׃ צֵאת עֶבֶד עִבְרִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית׃ אִם יֶאֱהַב אֲדוֹנוֹ יִהְיֶה לוֹ עֶבֶד עוֹלָם עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל׃ קִדּוּשׁ שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים בְּיוֹבֵל׃ לָשׁוּב לַאֲחֻזַּת וּלְמִשְׁפָּחָה וְלָתֵת גְּאֻלָּה לָאָרֶץ וְשֶׁלֹּא תִמָּכֵר לִצְמִיתוּת׃ רֵאשִׁית דָּגָן תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר׃ עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מַתְּנוֹת כְּהֻנָּה׃ שׁוֹחֵט וּמַעֲלֶה בַּחוּץ לְהִתְחַיֵּב כָּרֵת׃ חֹק עוֹלָם שֶׁלֹּא לִזְבּוֹחַ לַשְּׂעִירִים׃ חוץ תְּעוּב וּבֶן נֵכָר שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל בַּפֶּסַח כֹּהֲנִים בְּמוּמִים לִפְסוּל וּלְוִיִּם בְּשָׁנִים׃

מיוסד ע״פ תשר״ק

תְּשַׂמַּח לֵוִי בְּיוֹם שִׂמְחָתְךָ וּבַל תּוֹנוּ אִישׁ אֶת עֲמִיתוֹ׃ וְגֵר וְיָתוֹם וְאַלְמָנָה׃ שֵׁם מֶלֶךְ לְיַחֵד שַׁחֲרִית וְעַרְבִית׃ וּבָתֵּי הַחֲצֵרִים וּבָתֵּי עָרֵי חוֹמָה׃ רוֹאֶה עִוֵּר וּמַשְׁגֵּהוּ בַּדֶּרֶךְ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ קְלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר׃ קוֹלֵעַ וּמַכֵּה רֵעֵהוּ בַּסָּתֶר׃ שׁוֹפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ׃ צִוּוּי עַל הַסֵּרוּס שָׁרוּעַ וְקָלוּט׃ וּמָעוּךְ וְכָתוּת וְנָתוּק וְכָרוּת׃ וְשֶׁלֹּא לַעֲבוֹד בִּבְכוֹר שׁוֹר וְשֶׁלֹּא לָגוֹז בְּכוֹר צֹאן׃

פנוי

אונ׳ זאל קיין שטיינן הרך הבין אונ׳ די הנט צו האלטן פון איין ארון: אונ׳ זאל דענקן דז דר גאט יתברך ויתעלה דר ישראל פירציג יאר אין דר פלנים געבן האט אין דר מדבר דז זיא זיך מיטלר האבן קענן העלפן אז איר זיך העלפן קענן בייא אלי די שווערי גליות אונ׳ שווערי יאר דש גאט יתברך דער איז נאך (חי וקיים ברוך הוא) דר קאן אלי צייט אונז געבן וואז איר דרפן אונ׳ דרום איז קיין תירוץ אויך צו נעמן אין גנצן עולם אונ׳ דיא פיל תרוצים זאגן די האבן נור קיין בטחון אן הקב״ה אונ׳ ניט פיל מאונה אך: אונ׳ אין דעם אנדרן (אלפא ביתות) די דא נאך שטין ווערט (מאך) ווען איר נאך איין ווייניג דא פון טרייבן (עם) בייא איינם זכר דוא זאלשט ניט ליגן אונ׳ אך ניט בייא דייני קרובים דיא דיר צו נאהנט זיין וויא זיא כון אין דר תורה פר באטן שטין: (פטר) איין איזל דיא איין בכור האט זאל ער אויז לזין אום איין לעאל דש זאל ער דעם כהן געבן: אונ׳ אם יום כפור דש אם יובל איז צו טעטטן דש (בית דין) איט איינם שופר אך זיך צו פייניגן אן יום כפור (צאת) איין עבד עברי דער ניט צו זיבן יארן וויל אויש גין דען ער האט זיין הערן ליב אונ׳ זיין גיזינד זא שטעלט ער איש דורך דש אור אונ׳ אוז איז דינן ביז צו יובל (קידוש) צו הייליגן דש פופציגשטי יאר דש יובל הייסט דען געגן אלי דיא ערב די איינר האט פר קויפט אין די פופציק יאר ווידר אהיים צו דעם דר עש פר קויפט האט אדר זייני יורשים אונ׳ זאל ניט זיין צו איגן שפט צו איביג פר קויפט: (ראשית) צו געבן דש בעשט פון דיינם ווייץ אונ׳ ווין אונ׳ איל צום ערשטן דעם כהן אונ׳ זונשט די פיר אונ׳ צוואנציג (אתנות) די הקב״ה הט דען כהנים געבן פון ישראל (שוחט) דער דא שחטט אונ׳ ברענגט קרבנות אויף איין מזבח אויז דעם בית המקדש דער איז חייב כרת: איין איביג גיזעץ איז דז אן זאל ניט שעפטן צו די עבודת זרות די דא ווארן גגליכן צו דיא שדים (תעוב) עז איז אום ווערדיג איין פרעאדר דרך ניט עסן פון קרבן פסח: כהנים פסלן פון דר עבודה ווען זי איין אום קריגן אונ׳ די לוים צו פופציג יארן:

תשמח ווען דוא פריליך בישט אן יום טוב גדענק אך די קיין חלק אונ׳ נחלה האבן אז דיא לוים ווארן אין ארץ ישראל אונ׳ איינר זאל ניט בטריגן אונ׳ די ... זיין חבר אכ״ט איין גר יתום ואלמנה: (שם) צו לייאנן קריאת שמע דז אמרגנט אונ׳ אבנט צו אייניגן דען נאמן פון דעם קיניג הקב״ה: הייזר אין די דערפר אין ארץ ישראל די צו דיא פעלדר געהערן זיין גלייך אז פעלדר דש זיא קענן גלייזט ווערן אדר גינן צום יובל הייס: אונ׳ הייזר אין איינר פר אויארטי שטאט די כאר צו בעלי אלמבות געהערן דיא קאן איינר איין יאר לזין נאך דעם יאר זייא זי פר פאלין (רואה) איינר דר דיך איין ענה פרעגט ראט אים ניט וויא עש דיר גיזעגן איז אונ׳ איך איין שטרויכלונג איז אדר עז ווערט דיך גרייכן די קללות די דא שטין אין דר ספר תורה: (קולע) דר דא ווערפט איט איינם שטיין אונ׳ דר טלאגט

זיין

ונוצה מריקה והמציה והפשט ונתוח בבהמה ושסוע ובל הבדלה בעוף
חלב ושתי הכליות ויותרת הכבד והעצה שחיטת צאן בצפון והפרשת
אילי קודש צליה ואמורים: טמאת שרץ בבגד או בעור או בשק או בכל
כלי עץ ואוכל ומשקה וכל זרע זרוע מעין ובור תנור וכירים: יגע בבשר
קודש יקדש ומזה מדמה יכבס בגדיו שבירה בכלי חרש מריקה ושטיפה
בכלי נחשת: כל הולך על גחון וכל הולך על ארבע חגבים טמאים
וחגבים טהורים: להרחיץ קרב וכרעים ולהניף חזה ושוק הימין ופרים
הנשרפים ושעיר המשתלח: מלקות ארבעים כדי רשעת איש לזכות את
הזכאי ולחייב את החייב: נערה המאורסה כי תאנס בועלה יסקל והיא
תנקה: סדר עבורים להעניק לעבד ולאמה ושלא לאמץ לב ושלא לקפוץ
יד מעני ודל: עם זכר שלא לשכב וכל שאר בשר להרחיק מגוף:

פטר

גיבראכט אונ' אך אלי די קלייני כהנים ווען זיא האבן אן גהובן די עבודה צו טאן די זעלביגי ברענגן איין מנחה דיא דא
איז ווארן צום ערשטן איין הייס וואסר גבריט דר נאך גיבאקן דר נאך צו שטיקט (פתק) איין עול דער צו קרבן ווערט
גבראכט זאל דר כהן דען קראפף מיט דען פעטין אוועק ווערפן אונ' זאל אין מיט זייני נעגל פון הינטן דז גניק אב ווירגן אונ'
דז בלוט אויז קוועטשן דז עז רינט פון דר וואנט דעם מזבח הראב אונ' ניט גנץ פון אנגדר טיילן אונ' אין דז פייאר דז אויף
דען מזבח וואר גווארפן מיט פעדרן: אונ' איין קרבן פון איינר בהמה צו טיילן אונ' צו שטיקן: חלב צו טאן וויא עז גהערט
מיט דעם חלב אונ' די נירן אונ' דז רוט פלייש מיט איין שטיקל פון דר לעבר: אונ' צו טעלטן די הייליגי טאף אן דר צפון
זייט פון מזבח: אונ' פון די ווידר צו אב שניידן די שווענץ אונ' דז אין גווייד וואז צום מזבח גהערט (טמאת) די אונרייניקייט
ווען איין טרץ איין קלייד אן רירט אדר איין זאק אדר הילצן גשיר צו אטהר זיין איט קוועל ברונן אדר רירט עס איין אירדן
גשיר אן זוא האט עס קיין טהרה עז מוז צו שטוסן ווערן: אך די דינים ווען עז עסן שפייז אן רירט אדר גטרענק אונ'
זונסט וואז גזייעהט ווערט איז אויך איין קוועל ברונן איין אובן (וכירים) אונ' הערד ווען עס טמא אדר טהור איז אונ' אירי
פר טיידנה דינים (יגע) דז פלייש פון קדשים דז דא וואט עסין שפייז אן רירט דז עס איין טעם קריגט פון די קדשים
זאל אויך זיין הייליג אונ' מוז דוקא דר כהן עסין אונ' ווען בלוט פון קרבן ווערט גשפריצט אויף איין קלייד דט זאל ווערן
גיוואשן אן הייליגן אורט אונ' ווען איין קרבן ווערט גזאטן אין איין אירדנן טאפף דער זאל ווערן צו בראכן: אונ' קופפרן
גשיר אויז גשווענקט (כל) אלי ווערים די דא קריכן (גחון) אויף אירי בייך אונ' די דא גיאן אויף פיר פים דיא זיין טמא
אך זאל אן אונטר שיידן צווישן די טמא היישרעקן אונ' די טהור זיין (להרחיץ) צו וועשין דז אין גווייד אונ' די קניא פון די
קרבנות: אונ' צו אויף היבן די ברוסט אונ' דען רעכטן שענקל אונ' דט שטיר פון יום כפור דז מן פר ברענט הט: אונ'
דט ציקל דז מן האט אין די מדבר גשיקט מיט דר זינד פון כל ישראל: מלקות צו שלאגן דער אין לאו אין דר תורה עובר איז
אונ' ניט מער אז דז מלר נעהנטט צו דר צאל פון פירציג דז זיין ניין אונ' דרייסיג נאך זיינר בוסקייט נאך: צו מכין גירעכט
דען גרעכטן אונ' שולדיג דען שולדיגן (נערה) איין יונג פרויא די מן האט מקדש געוועזט אונ' איינר איז זי (אונס) אין פעלד
דעם זאל דז ב"ד פר שטיינן אונ' זי איז לידיג: (סדר) צו הלטן דען סדר דז מיר הבין בקבלה פון משה רבינו וויא מן הט"י
גלערנט הט אין ניין צעהן יארן מוז מוסט זיבן יאר (עיבור) צו מאכן: אונ' איין יודשר קנעכט אדר מייד די צו דר טאיטה
פון דיר אויז גיט זאל צאר מיט אויף פון אלר נוטדרפט דז ער צו הויז ווערט הבין וואז צו עסין אונ'

מסך מכסה לאוהל פרוכת וכפורת ושני כרובים · דקה וקדה קנה וקנמון · מור נטף ושחלת
וחלבנה לרקוח בשמים : גם ביום השבת שלא לבער אש · ולהסיק המערכה בבקר בבקר :
בגדי הקודש לכבוד ולתפארת אורים ותומים וארבעה טורים : חזן אפוד וחושן ומעיל וציץ
הזהב ונזר הקודש · כתונת ומכנסים ומצנפת ואבנט בד ומגבעות :

מיוסד ע״פ א״ב

אוהל מועד לנטותו בחסד · לחנכו באשים ביום הקמתו : במחבת
ובמרחשת בחלות וברקיקים בסולת בשמן ולבונה ובאזכרה
שלא להקריב לשם כל שאור וכל דבש : גם נשיא ומשוח עדה ויחיד · אם
יחטאו בשוגג בקרבן ירצו למלך : דבר שמיעת קול אלה או ראה או
ידע · אם לא יגיד ונשא עונו : הוריית בית דין ושבועת בטוי ופר הבא על
כל המצות · אשם ודאי ואשם תלוי : וקרבן אהרן ובניו לחצירת
בבוקר ובערב · מרבכת תפיני מנחת כהן וכהנת : ופק מראה
ונוצה

ארון הקודש: צו מאכן דעקן צום אהל מועד אונ׳ פרוכת אונ׳ איין איבר זיט איבר דעם ארון הקודש צווייא פיגל (דקה) גנץ קליין צו שטוסן די בשמים צום קטורת איינגבר ציארנד דר ווירץ פיז . ג׳ נאגיל וורץ טייבלט קוט (גם) אך אם היילגן שבת וויל אן ניקס האט צו טאן זאלן די לייט ניט צאנקן אונ׳ האדר מאכן דש זי צו אנכדר זעלטן גין אונ׳ לשון הרע אונ׳ רכילות טרייבן כמו איינר ווען ער טון קיין לאדן אין סדרי רט״י צו לייאכן זאל ער אין איין טייטש חומש פר זיך נעמן אונ׳ די ווייבר איבר די טייטשי ביכר דז זיא ניט צו זאמן קומן . אך אן צו צינדן אלי מארגן האלץ אויף דעם מזבח (בגדי) צו מאכן די היילגי קליידר צו עהר אונ׳ שונהייט דעם כהן גדול די אורים ותומים דש איז גוועזן דר (שם המפורש) דז דר כהן גדול האט גטראגן אין חושן דר וואר איין גזעלט פיר ליילן אבנים טובות (איפוד) צו מאכן דען איפוד דש וואר איין שארץ פון הינטן קיגן דעם הערצן ביז אויף די פערש אונ׳ דעם (חושן) דען ער אויף דען הערץ טראגט אונ׳ איין ווילן העמד אונ׳ איין גילדן בלעך אז איין קרון צו איינר היילקייט אונ׳ איין העמד אונ׳ איין אבנטים אונ׳ איין הוזן הוט אונ׳ איין לייגגערטל אונ׳ איין הייבל : אוהל צו אויף שטעלן דש אוהל מועד אום ווילן צו דר לאנגן חסד פון הקב״ה בזכות דער קרבנות אונ׳ הנט גיפטן עש איט פייאר אופפר אן טאג זיינט אויף ריכטן (באחבת) צו ברענגן אנחות אין פלאטי פפאנן אודר אין טיפי אז איין קעסל אדר גבאקני קויכן אלי אויז זעאל אעל אונ׳ טאירן איט איל אונ׳ ווייארך דרויף צו ציגן דא נאם דר כהן איין הנט פול אונ׳ ואר עש אקטיר צו זיין איין גוטי גדעכטנס פר הקב״ה אונ׳ ניט צו ברענגן אויף דען אזבח דש זוייאר טייג דז דריקן פר איטש אין אדר הוניק (גם) אך די קרבנות די זי ברענגן ווען זי איין עבירה בשוגג טון עש זיים דער נשיא ביטראל אדר דר כהן דר דא איז וואורן גזאלבט איט דעם היילגן איל אודר די סנהדרין דיא זיך הענטן טועה גוועזן איט איינר הוראה צו כל ישראל אדר איין יחיד די ווערן אלי בוויליגט איט איינם קרבן צו דעם קיניג הקב״ה אונ׳ איינר ברענגט ניט איין קרבן אז דער אנדר (דבר) די זאך ווען אן איינן בשווערט ער זאל עדות געבן אויף איין פלוכוג אדר זיל זויגן וואש ער גהערט אדר גזעהן האט אונ׳ ער זאגט עש ניט טראגט ער דא פון איין זינד (הוריות) דש בית דין דש זיך אעלט טועה זיין אונ׳ אעלטן פסקנן אויף איינר ליים דש עש אותר איז צו טאן אונ׳ כל ישראל זיין זיך נאך איך טועה אונ׳ טונן עש ברענגן זי איין שטיר גלייך אז העט ער עובר אויף כל תורה גוועזן אונ׳ צו הלטן איין שבועה דיא ער האט גרעט צו האלטן איין זאך אונ׳ איינר דער דא העט איין שטיק פעט אין עשן גטאן אין דר געך אונ׳ נאך איז איט איין ספק אוב עש כשר אודר חלב איז גוועזן זאל ער ברענגן איין קרבן דש הייטט (אשם תלוי) כלווער עש הענגט אין ספק אוב ער האט איין עבירה גטאן אונ׳ ווען ער גוואר ווערט דש עש חלב איז גוועזן ברענגט ער איין קרבן חטאת (וקרבן) אונ׳ די כהנים גדולים הבן אלי טובנט אונ׳ מארגן איין אנחה באונדר גיברטכט

שלא לקוץ כל עץ מאכל ; צאן פסחים שלא לזבוח על חמץ נא ובשל מבשל בל תאכלו ממנו
כן. ימכור איש את בתו לאמה · כצאת העבדים בל יוציאנה ; עם נכרי לא ימשול למכרה ·
אדון אם רע יעדה יפדנה האב ; שמה צלע לנינו כבית · יכבד אותה כמשפט הבנות ; נפשו
אם תתאוה לשא אשה אחרת שארה כסותה ועונתה לא יגרע ממנה ; משלש אלה אם יכנענה
תצא חנם בלא מתת כסף ; לא להתחתן בגויי הארצות ולא להנגם ולא לכרות ברית עמם
ונבלת חוטא נתלה בל תלין על עץ ; כנוס סממנים וסדר פטומים ושמן ממרח וקטורת
הסמים ; יריעות ולולאות קרסים וקרשים ווים ובריחים ועמודים ואדנים ויתדות למשכן טוהר
מזבח הזהב ומזבח הנחושת · ומכבר וכרכוב וסירותיו לדשנו ; חנוך מנורה ונרותיה קניה
גביעיה כפתוריה ופרחיה ומלקחיה ומחתותיה עשות מככר הזהב ; זכר לחם הפנים לערוך
על השלחן וקדוש ידים ורגלים מן הכיור ; וקלעי החצר ושתי כתפות · בתים לבדים ונבוב
לוחות ; הבאת הבדים בטבעות הארון מסך

שטן הרע אונ' ליגן אונ' איינר דער חייב איתה איז אונ' איינר שפריכט איך ווייש איך איין טענה דז ער ניט חייב איז זאל
אן אין ניט אום ברענגן אדר איינר דער פון בית דין אויש גיט ריין אונ' איינר שפריכט איך ווייש איין שולדיג צו מאכן
זאל ער פארט גין אונ' בלייבט פטור (ריב) איין קריג דיינט דראן דוא זאלשט ניט נייגן צו שולדיגן ווען ער גרעכט איז :
אן זאל דעם רבים פאלגן אבר ניט ווען זי איין בייזי זאך פיר הבן או ווען דא ווייסט דז זיא איין פאלשן פסק גיבן (קדושים)
צו הלטן זיך הייליגליך אז די מלכים ווען ישראל ליהן אין די מלחמה זאלן זי צו פאר אן רופן שלום צו מאכן איט אירי פיינד
אונ' ניט (מכלה) צו זיין אשט נון איז אפילו אין דר מלחמה (זמן) ניט צו שעכטן די (קרבנות פסחים) אי אן דט האין פר
ברענגט האט ווען עס ניט רעכט גבראטן איז אדר אין איין טאפף גקאכט איז ווארן זאל ער ניט ווערן גיגעסן (פן) ווען
איינר פר קויפט זיין טאכטר צו איין שפחה זאל זי ניט זיין איין שפחה כנענית דיא דא גיט אויש ווען אן איר איין אויג אדר
איין צאן אויש שלאגט אבר די גיט אויש צו דער שמיטה אדר צו איילף יאר אדר ווען זי שתי שערות קריגט אדר ווען דער
פאטר זי ווידר לייזט (עם) דר הער האט ניט אמכט צו פר קויפן זי ווייטר ווען ער פעלשט אן איר דז ער זי ניט נעמט צום
ווייב (שמה) ווען ער זי גיבט זיינם זון צום ווייב אונ' הלט זי אין הויז זאל ער זי ניט שפל הלטן וויל זי זיינס פאטרש
גיקויפטי אייד איז נייארט אז דט (משפט) איז פון רעכטן ווייב (נפשו) זיין לייב ווען זי ווערט גלושטן נאך איינר צו נעמן
די קעשטליך אונ' רייכר איז זאל איר ניט אינרן איר קליידר אונ' שפייז אונ' איר לייט פון בייא שלאפן (אשלש) ווען פון
די דרייא קיינש גשיכט דט דר פאטר זי ניט לייזט אונ' דר הער אדר זיין זון נעמן זי ניט צום ווייב גיט זי פרייא אויז ווען זי
(שתי שערות) קריגט (לא) אן זאל זיך ניט (אתחתן) זיין איט פעלקר פון לנד אונ' ניט לייט זעליגן זיא אונ' אויך ניט צו
פר שניידן איין ברית צו די עכו"ם אין ארץ ישראל איין זינדיגר דער גהאנגן איז ווארן דער זאל פר נאכט אב גנואן ווערן
פון גלגן (כינוס) צו זאמלן די קרייטר אונ' בשמים די אן האט גטאן אין דעם איל דז אן הוט דר איט גזאלבט דט משכן אונ'
כהן גדול ; אונ' צו מאכן די בשמים די אן הוט אלי מורגן גדעמפפט איך בית המקדש (יריעות) צו בויאן דז משכן איט
ייגיאום הענגן אונ' איט שלייפליך העקליך ברעטר ריגלן זיילן שטעלר אונ' נעגל צום משכן (טהור) צו מאכן לוויא רייני
אופבר שטיל איינן בדעקט איט גאלד דם אנדר איט קופפר איט זיין גיגאטר אונ' אום גאנג אונ' זיין טעפף דא איט אן
האט די אש גנואן פון מזבח (חינוך) צו הכט גיפטיגן די מנורה איט אירי ליכט שערבן איר רערן אונ' בעכר אונ' קנעפף
אונ' בלואן אונ' צאנגן אונ' פייאר פאנן צו מאכן אויש איינם צענטנר גאלד (זכר) צו אן ריכטן אלי שבת צו מורגן דט לחם
הפנים דט דא וואר דען כהנים איר חלק אונ' די כהנים אז זי גינגן צו דר עבודה הבן זי אוזן די הענד אונ' פיס געשן אויש
דעם גים פאס (וקלעי) אונ' צו מאכן אום הענג צום פיר הוף דאש משכן אונ' צו מאכן דעם כהן הגדול נאייא אקסיל
בענדר צו זיין היפטי קליידר אונ' נייגן צו די שטאנגן דראן דט מזבח איז ווארן גטראגן אונ' דען מזבח צו מאכן הול נאך
פיר ברעטר אונ' איין אינג איט ערד גפילט (הבאת) צו ברענגן די שטאנגן אין דען רייגן צום פרן

וּמִשְׁכָּב לְרַפְּאוֹת שִׁבְתּוֹ · וְאִם יִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ לָתֵת שִׁבְתּוֹ : עֲבָרַת וְלֶקֶט
וְשִׁלּוּחַ בְּעִירָה · וְהוֹרֵג בְּעָרְמָה וְנִמְצָא בְּמַחְתֶּרֶת : פּוֹתֵחַ וְכוֹרֶה הַבּוֹר
בִּרְשׁוּת הָרַבִּים לְשַׁלֵּם נִזְקֵי נוֹפֵל · מְפַתֶּה בְּתוּלָה לִשְׁקוֹל מוֹהַר וְתוֹפְשָׂהּ
לְשַׁלֵּם קְנָס : צוֹאַת בַּל קַלֵּל חֵרֵשׁ שׁוֹפֵט וְנָשִׂיא · מְלֵאָה וְדִמְעָה שֶׁלֹּא
לְאַחֵר : קוֹל לְהָרִיעַ בַּחֲצוֹצְרוֹת וּלְהַסִּיעַ מַחֲנוֹת · וּמְשִׂים עֲלִילוֹת לֶעֱנוֹשׁ
בְּמָמוֹן : רָחְבָה בִּגְבוּלוֹתֶיהָ לְהַנְחִיל אָרוֹן לִשְׁבָטִים · וְשֶׁלֹּא תִסּוֹב נַחֲלָה
מִמַּטֶּה לְמַטֶּה אַחֵר : שְׁבוּעַת שָׁוְא וְחִלּוּל הַשֵּׁם · וְשׁוֹכֵב עִם בְּהֵמָה
וְהָאִשָּׁה הַנִּרְבַּעַת לִבְהֵמָה : חיו תּוֹעִים בַּדֶּרֶךְ לְהָשִׁיב לְאָח וּלְאוֹיֵב ·
וְאִם רָחוֹק מִמֶּנּוּ תְּהֵא עִמּוֹ עַד דָּרְשָׁהּ :

מיוסד על פי תשר״ק

תורה לִשְׁמוֹר תְּעוּדָה לִנְצוֹר · תְּקִיַּת מְכַשֵּׁף לְסָקְלוֹ בְּאֶבֶן שֵׁמַע שָׁוְא שֶׁלֹּא לָשֵׂא · וְנָקִי
וְצַדִּיק שֶׁלֹּא לַהֲרוֹג : רִיב דַּלִּים שֶׁלֹּא לְהַטּוֹת : אַחֲרֵי רַבִּים בַּל תִּהְיֶה לְרָעוֹת : קְדוֹשִׁים
תִּהְיוּ כִּבְנֵי אֱלֹהִים · לִקְרוֹא שָׁלוֹם בְּמִלְחָמָה ושלא

ענטפֿרן זיינס הערן קיין הורוייא צו טרייבן נאך אשכבֿ זכור אונ׳ איינר דער אין אענטן שטעלט אונ׳ פֿר קויפֿט אין דר
איז חייבֿ מיתה : (נגיחה) די דיניס ווען אין בהמה שאדן טוט עס זייא זיא שטושט אודר בייסט אודר אויז שלאגט אדר
ליגט זיך אויף כלים אונ׳ צו ברעכט זי אדר שטושט מיט דעם לייב אונ׳ טוט אין שאדן : אך די דיניס ווען איינר שלאגט זיין
נ׳ עבד כנעני אונ׳ ער שטערבט ניט אזו באלד נאך אין צווייא טאגן איז ער ניט חייבֿ מיתה : אויך דען דין ווען איינר זיין עבד
כנעני שלאגט אין אויג אויז אדר אין צאן זאס גיט ער פֿרייא אויז (סיפוק) ווען איינר שלאגט זיין חבר אונ׳ ער פֿאלט צו
גלעגר דא זאל ער אין בניגן איט טפייז אונ׳ היילן זיין מכות : אונ׳ ווען ער אויז גיט צו צאלן וואז ער פֿר זויאט האט אן זיינר
מלאכה (עברת) אין פֿייאר ד׳ איינר לאזט אויס קואן פֿון אים זאל ער צאלן דען שאדן אונ׳ ווען איינר זיין פֿיך לאזט גין אין
איינס חברס פֿעלד דא זאל ער דען שאדן צאלן : אונ׳ דער אוטוויליג אין רציחה טוט ווידר אום צו ברענגן : אונ׳ אין גנבֿ
ווען אן אין הוט גהרגת דא ער אין ברעכט דא בלייבט עס אויף וואו דר בייא : (פותח) דר אין גרוב אויף דעקט אדר
גראבט אויף דר גאמין דער זאל באלן דען שאדן ווען וואו הניין פֿאלט : ווען איינר איבר רעט אין בתולה אונ׳ דר פֿאטר
וויל אים זיא ניט נעאן לאזן צום ווייב דא זאל ער אים וועגן פֿופֿציג גווילט זילבר : האט ער זי אנטס גוועזן דא אזו ער איר
ר׳ צייט געבן אזו פֿיל זילבר אונ׳ אוז זיא נעאן אונ׳ ער טאר איר איביג ניט גט געבן : (צואת) עז איז גבאטן ניט צו פֿלוכן
איינס דר עז ניט הערט : אויך ניט אין (דיין) ווען ער איס טון האט אאט אב גמקקנת אויף ניט צו טילטן אין פרנס ווען
ער טון איינט ער האט איס ניט רעכט גטאן : ניט דוא זאלסט זויאן צו ברענגן דיין בכורים אונ׳ צו געבן דיין תרומה (קול)
צו טרואיטן איט העלר טטיס איבר די קרבנות אויך ווען די טארן פֿון ישראל זאלן אוועק ציהן : אונ׳ דער זיינס ווייב איין
עלילה צו ווערפֿט זי ווער קיין בתולה גיוועזן דר זאל גשטראפֿט ווערן אום הונדרט גווילט זילבר : (רחבה) ארץ ישראל
דו דא איז ווייט איט אירי גמערק זאל איטיילר אין נשיא אפֿן איבר זיין שבֿט : אונ׳ אין פֿרויא דיא אין קרקע האט אי׳
ארץ ישראל זאל ניט איין אאן נעאן אויז איינס אנדרן שבֿט דען ווען זיא שטערבט אונ׳ דר אאן ירשת זיא קואט דיא קרקע
אין איין אנדר שבֿט : (שבֿועת שוא) אן זאל ניט טווערן אום זונסט בייא דעם נאאן פֿון הקב״ה ניט אחלל השם צו זיין : אונ׳
דער בייא איינר בהמה ליגט אדר אין פֿרויא בייא איינר בהמה זכר איז חייבֿ סקילה (תועים) אין בהמה די איס פֿעלט
פֿר אירט איז די הלט בייא דיר אונ׳ ווען אן דר נאך פֿרעגט דא גיב זי ווידר זי זייא דיינס ברודרס אדר דיינס פֿיינטס :

תורה די תורה די דא הייסט (תעודה) דרום דז זי אך בעטטן גלערנט ווערט ווען זיך פֿיל צו אנגדר בטעדיגן די
זאלסט היטן : דען אכשף זאל אן פֿר שטיינן : (שאע) דו זאלסט ניט אנטפֿנגן לשון

בתואה · ונביא השקר שלא לשמוע לו : חקירת עדים ומסית ומדיח ועיר
הנדחת לשרפה באש : טמאת ארבע ספקות וסור השקעה · ומעשר
ראשון וקרבן נשיאים : יופי חלק כחלק וממכר אבות · ופרשת המלך
ומשיג גבול רעהו : כל ער זומם לענוש וגרילים לעשות · משפט אהובה
ושנואה ובן סורר ומורה : לשלח הקן ולהביא יפת תואר מצרי וארומי
עד דור שלישי : מילה ורחיצה דמי טומאה ודמי טהרה · ובל תסגיר עבד
אל ארוניו · וקדש וקדשה וגונב נפש מאחיו : נגיחה ונגיפה נשיכה רביצה
ובעיטה · ודין יום או יומים וחפוש עבד כנעני בעינו או בשנו : ספוק נופל

למשכב

זיין האר שערן וועז זיין נזירות אויז איז אונ׳ ניט טרינקן אפילו דש וואשר דש אן האט די וויין טרויבן דריין גווייקט אדר די
הילזן פון די וויין טרויבן (העברת) די לויט האבן זיך אוזן שערן איבר אל מיר לייב דא זי זיין גהייליגט ווארן אויך דז זי זאלן
געבן פון אירם וואשר דז זי נעמן פון כל ישראל ווידר וואשר אן דעם כהן : (ובסוי) אונ׳ די מצוה פון (כסוי הדם) ווען אן
איין כשר חיה אדר איין כשרן פוגל שעכט : אך די דינים פון (טומאת מת) דר עש אן רירט אדר דר אין דש גיצעלט גיט
אדר איין מת איכן איז (והסט) אדר שיטלט עש מיט איינם האלץ אדר איז נאר אין זעלביגן הויז אפילו ווערן נעהן הייזר
נאך אנכדר אונ׳ ער איז אים היכטרשטן אונ׳ די הייזר רירן אן אנכדר איז ער טמא : אונ׳ איין כהן דען איאנט איז גשטארבן
דז ער אחויב איז צו קלאגן די ערשטן דרייא טאג : אונ׳ איין כהן דער טמא איז אונ׳ האט זיך טובל גוועזן אונ׳ די זון איז נאך
ניט אונטר גאנגן אויך דער טמא איז גוועזן איין זעלבי טומאה דש ער דא נאך איז אחויב איין קרבן צו ברענגן די זאלן אלי
קיין קדשים עסין : (זביחת) אין ארץ ישראל ווען איינם האט גלוסט פלייש צו עסין זא האט ער ניט אוזן עבן איין קרבן
שעכטן נייארט ער האט געטן ווען ער גוואלט האט ניט צו הערן צו איינם שקר נביא : (חקירת) איין עדות זאל אן וואול
אויז פארשן אז וויא אובן גישטאנדן איז (ומסית) אונ׳ דר זיין חבר וויל אן רייצן עבודת אלילים צו דינן דען זאל אן פר שטיינן
אויך די דא אמכן איין גנצי שטאט עבודת אלילים דינן די זאל אן אלי אום ברענגן מיט דעם שווערט אונ׳ דאט גוט פר
ברענן (טומאת) צו פר אום רייניגן די עופות די ניט האבן פיר פיאניש אויך דיא חיה די דא האט נוייא רוקן דיא קיין
מענש אין עולם גיזעהן האט נור הקב״ה האט זי משה רבינו גוויזן צו געבן אנשר דען זויש : אונ׳ די הערן פון די שבטים
האבן אוזן אלי איין קרבן ברענגן צו חנוכת המזבח : (יופי) די כהנים האבן אלש אונטר אנכדר היפש גטיילט וואש אינן
גפאלן איז אין בית המקדש : אויך די ניט דר צו גהערט האבן דז די עבודה אין בית המקדש ניט אן זיא גוועזן איז אז וויא
דוד המלך אונ׳ שמואל הנביא האבן דען סדר גמאכט אונ׳ די כהנים אויף פיר אונ׳ צוואנציג חלקים גטיילט אלי וואוך האט
איינש די עבודה גטאן אין בית המקדש אך דר מלך ישראל זאל האלטן וויא אין זיינר פרשה שטיט ניט פיל פפערד צו הלטן
אויך ניט פיל ווייבר אונ׳ זילבר אונ׳ גאלד אערן אונ׳ ניט הופרטיג זיין אז איין אנדרר גוטר יהודה אונ׳ אכל שכן דז איין
גאיינר יהודי זיך ניט זאל בגאוה הלטן : אונ׳ ניט אשיג גבול צו זיין (כל) אלי עדים די גליקנט ווערן די זאל גטאן ווערן
וואש זי האבן וועלן דעם זעלביגן טאן אויך ווען זי האבן עדות גזאגט צו אכין ניזית אן דיין פיר עקנדיג קלייד צו הלטן
דש אשפט ווען איינר איין זון האט מיט זיינם ווייב אונ׳ האט זי פיינט אונ׳ נעאט נאך איינר די ער האט ליב זאל ער ניט
דיא בכורה געבן דען אנדרן קינד אונ׳ די מצוה פון סורר ומורה (לשלח) ווען איינר קומט איבר איין נעשט מיט כשרי
פיגל זאל ער דיא מוטר פליהן לאזן אונ׳ די יונגי פיגליך זאל ער נעאן : אונ׳ ווען איינר פאנגט אין דר מלחמה איין שיני
פרויא דא זאל ער טאן אז וויא עש אין דר תורה שטיט : איין גר פון דען מצרים אונ׳ פון דיא אדומיים דארפן קיין בת
ישראל ניט נעאן ביז דש דריטי גבירט : (מילה) דיא מצוה פון מילה אונ׳ צו באדן דש קינד ווען עש גלייך אם שבת ווער
אונ׳ צו הלטן די דינים פון דם נדה וועלכש טמא אדר טהור איז : אונ׳ איין קנעכט דר דא אנטלויפט אויז חוצה לארץ אין
ארץ ישראל זאל אן אים האלטן אונ׳ ניט איבר

ענטפרן

לַעֲשׂוֹתוֹ מֵאַהֲבָה: וְאָרְחוֹת יָפוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. בְּלִי לַעֲשׂוֹת עָוֶל בַּמִּדָּה וּבַמִּשְׁקָל וּבַמְּשׂוּרָה: הִינִין לְצֶדֶק וּמִדּוֹת לְהַאֲמִין לְהַרְחִיק אֶבֶן וָאֶבֶן מִכִּיס אֵיפָה וְאֵיפָה מִבַּיִת: דִּבַּת לָשׁוֹן הָרָע לְהַרְחִיק מִפֶּה · וְדוֹבֵר שָׁלוֹם אִישׁ עִם רֵעֵהוּ: גְּרוּשָׁה וַחֲלָלָה זוֹנָה לְהַבְדִּיל מִשְּׁאָר כֹּהֲנִים: וְכֹהֵן גָּדוֹל לָתֵת זַרְעוֹ בְּאִשָּׁה בְּתוּלָה: בִּשְׁאֵרוֹ לֹא יִטַּמָּא בְּמֵת מִצְוָה יִטַּמָּא · בְּנַפְשׁוֹת אָדָם וְלֹא בְּנַפְשׁוֹת בְּהֵמָה: ייו אֲזַי יְלִידֵי בֵיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ בְלַחְמוֹ אִם יִגַּע בְּטֻמְאָה וְיֹאכַל בַּקֹּדֶשׁ הוּא יִכָּרֵת:

מוכר ע״פ א״ב

אֶת שֵׁם הַמְיוּחָד שֶׁלֹּא לְקַלֵּל וְשֶׁלֹּא לְהַזְכִּיר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים: בַּת כֹּהֵן כִּי תִזְנֶה מִיתָתָהּ בִּשְׂרֵפָה. וְאִם תְּחַלֵּל זֶרַע לֹא תֹאכַל בַּקֹּדֶשׁ: גְּרִישַׁת טְמֵאִים אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה · וְגֵזֶל הַגֵּר וְכַחֵשׁ בַּעֲמִיתוֹ מְשַׁלֵּם קֶרֶן וְחוֹמֶשׁ וּמְעִילוֹת: דִּבְרֵי נְזִירוּת לְטֻמְאָה וּלְהִתְגַּלֵּחַ וּמִלֶּאֱכוֹל כָּל מִשְׁרַת גֶּפֶן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג · הַעֲבָרַת תַּעַר עַל כָּל בְּשַׂר לְוִיִּם · וּלְהָרִים תְּרוּמָה מִמַּעֲשַׂר נַחֲלָתָם: וְכִסּוּי הַדָּם וּמַגַּע וּמַשָּׂא וְאֹהֶל וְהֶסֵּט · וְאוֹנֵן וּטְבוּל יוֹם וּמְחוּסַּר כִּפּוּרִים: וּבְתַאֲוַת בָּשָׂר לֶאֱכוֹל בתאוה

זיין איט זכות (זכ״ת) פרואליך אונ׳ רעכט פערטיגליך דו זאלשט גין אין זיינם טעג ניט פון וועגן פארכט הקב״ה נאר פון וועגן זיין ליבשאפט דז ער אונט אונזר טעגליך ברוט גיבט אונ׳ זיין הנט הלט איבר אונט אים גלות דז איר איין קיום קאפן הבן אונטר די (אוות) אונ׳ צו גדענקן אן דען גלות אונ׳ נם פון יציאת מצרים (וארחות) אונ׳ צו גין אין היפשי וועג אונ׳ הב אן דיר (מעשים טובים) טוא קיין אן רעכט איט איין אאמן נאך איט גוויכט נאך איט נאסי אאמן (הינין) הב רעכטי עאיר אויך רעכטי אאסין אונ׳ הב ניט צוויא ארלייא גוויכט אונ׳ אאמן גרושי אונ׳ קלייני איט דער גרושי איין צו קויפן אונ׳ איט דער קלייני צו פר קויפן (דבת) לשטר פון לשון הרע דש זאלשטו פערן פון דיינם אויל אונ׳ צו רידן אייטל שלום איינר איט זיינם חבר (גרושה) איין גרושה אדר איין זונה די טארן די גאייני כהנים ניט נעאן: העטן זי יוא אייני גנואן אונ׳ העטן איין טאכטר איט איר גהאט די זעלביגי טאכטר טאר קיין כהן נעאן: אונ׳ איין כהן גדול דער טאר ניאנט נעאן עש זייא דען איין בתולה. (בשארו) אפילו אן זיין וייב טאר דער כהן גדול זיך ניט אטאא זיין עש זייא דען צו איינם (את אנוה) אונ׳ דווקא צו איין את אבר צו איין נבלה אאג ער זיך ניט אטאא זיין (אז) ווען איין כהן איין (שפחה כנענית) הוט אין הויז אונ׳ זי גוינט איין זון אדר ווען דר כהן קויפט איין (עבד כנעני) דא זאל ער זיא (אלז) זיין דען אאגן זי שפייז עשן פון תרואה אויך איינר דער אן רירט איין (דבר טאא) אונ׳ עסט קדשים דער איז חייב כרת:

את דען (שם של ארבע אותיות) טאר אן ניט פר לייכטרן: אונ׳ ניט צו גידענקן קיין נאאן פון דיא (עובדי אלילים) (בת) איין טאכטר פון איינם כהן די (אסת איט) ווערט די איז חייב טריפה אונ׳ איין טאכטר פון איין כהן דיא איין ישראל נעאט אונ׳ האט קינדר איט איק דא זאל זיא ניט אער (תרואה) עסן (גרישת) צו פר טרייבן די טאא זיין אויז דר טאר: אונ׳ דער דא גזלת איינם גר אדר איינר דר זיין חבר האט איין (פקדון) צו באארן געבן אונ׳ ער לייקנט אים אונ׳ סווערטן אונ׳ האט חרטה דר נאך בקענט ערש דער פלט הט גשוואורן דר זאל צום ערשטן נאאן דש קרן זיינם חבר אונ׳ זאל אוסך דרויף זיין דש פינפטי חלק דעם כהן אונ׳ זאל איין (קרבן אשם) ברענגן (דברי) דיא זאכן די דא בלנגן איין (נזיר) דער איין נדר טוט קיין ויין צו טרינקן דר זאל זיך ניט אטאא זיין צו את אים אונ׳

ויין

בְּדָמִים: קִירוֹת בָּתִּים לְטַהֲרָם מִנֶּגַע · וְעָפָר נְתִיצָה לְהַשְׁלִיךְ אֶל חוּץ: צוֹאַת
טֻמְאַת הַזָּב וְגִלּוּת דָּוָה זָבָה נִדָּה וְיוֹלֶדֶת לְטַהֲרָם בְּקָרְבָּן: פִּתּוּי לֵב אִישׁ אִם
יִרְאֶה קֶרִי יָבֹא בַמַּיִם לִפְנוֹת עֶרֶב: עַל רֹאשׁ כֹּהֲנִים שֶׁלֹּא לְהַעֲלוֹת פֶּרַע ·
וּבַל יִשְׁכְּרוּ וְנֶפֶשׁ עֵת יָבֹאוּ לְאֹהֶל: סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת בְּנַפְשׁוֹת הַמַּיִם וְעוֹף טָמֵא
לְשַׁקֵּץ וְלֶאֱכוֹל מִנֻּתָּר: נְתִיצַת מַצֵּבָה עוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת בַּל יַעֲלוּ עַל
לֵב: מוֹרָא וּכְבוֹד אָב וָאֵם הַרְחָקַת חֲמוֹר בָּתִּים וְתַאֲוַת נָשִׁים: לַעֲזוֹב
שִׁכְחָה וּלְהַנִּיחַ פֵּאָה לְהַשְׁאִיר לֶקֶט וּפֶרֶט לְעָנִי וְלַגֵּר: כָּל חוֹבֵר חֶבֶר וְדוֹרֵשׁ
אֶל הַמֵּתִים מְעוֹנֵן וּמְנַחֵשׁ וּמְכַשֵּׁף וּמַעֲבִיר לַמּוֹלֶךְ: יוֹצֵר שְׂנָאָם וְהֵם תּוֹעֲבַת
נַפְשׁוֹ · בַּל תִּדְרוֹשׁ מֵהֶם פֶּן לַשַּׁחַת תּוּרָשׁ: טֶבֶל וְעָרְלָה וְדַאי וּדְמַאי וּמְתֻקָּן
וְעוֹשֶׁק גְּזֵלוֹת תְּשׂוּמֶת יָד וְכָל תֹּאכְלוּ עַל הַדָּם: חוֹק שְׁמִירַת שַׁבָּת וּמוֹרָא
מִקְדָּשׁ וְקָדוֹשׁ הָאָרֶץ פֶּן תִּמָּלֵא זִמָּה: זְכוּת וּמִישׁוֹר לְהִתְהַלֵּךְ בְּתוֹם ·
· וּנְתִיב יִרְאָה לעשות

(קירות) צו רייניגן די הייזר ווען איין צרעת ווערט געזעהן אין די ווענד ווען זי אבר זיין רעכט אגורע זאל אן דש הויז צו שטוםן אונ׳ די ערד פון הויז ווארפן פר די שטאט ארויש (צואת) עש איז גיבאטן צו פאר און רייניגן איין (זב) אונ׳ די אונרייניקייט פון איין (נידה) אך איין גיווינרין די זאלן זיך אל אטהר זיין מיט איינם קרבן (פיתוי) ווען איינר (רואה קרי) איז ביים נאכט דרום דז ער ביים טאג הוט אים הרץ גדאכט זנות דא זאל ער זיך טובל זיין אונ׳ קיגן אובנט איז ער טהור ווען די זון אונטר גנגן איז (על) די כהנים זאלן ניט איר האר וואקסן לאזן ווען אים שון איאנט גשטארבן איז: אויך זאלן זי זיך ניט טרונקן טרינקן ווען זי גין אין דש בית המקדש צו טון די עבודה (סנפיר) פיש די קיין פלוס פעדרן אונ׳ שופפן הבן: אויך די עופות די טריפה זיין די זאלן זיין פר אונז ווערדיגם אויך די הייטרעקן עש זיי דען די דא קענן הופפן (נתיצת) צו שטומן זאלשטו די גיהוימכין אונ׳ איר טריפה אונטפר שטול דר (עובדי כוכבים ומזלות) אונ׳ נעם ניט אין דיין הערץ פונקיינר זייא איר אב געטר (מורא) פארכטן אונ׳ ערין זאלשטו פאטר אונ׳ מוטר אונ׳ דר וייטר פון דיין הרצן פון צו גילושטן דיין חברש הויז אדר וייב (לעזוב) ווען דו איין גארב פר געשן האשט אים פעלד לאז זי די (עניים) כנאן אויך זאלשטו אין לאזן איין שטיק אם עק דיינש פעלד דז די זיך זעלן אב שניידן אונ׳ לאז די (גרים אונ׳ עניים) לעזן די זאנגן (כל) אלר לייא כישוף צו זיים די דא בשווערן די שלנגן אדר חיות רעות צו זאמלן צו אנכדר אדר די דא פארטן איין זאך פון די (אתים) אדר די דא גלויבן דש עטליכי טעות זאלן גוט זיין צו עטליכי זאכן אדר דער ראט דז עטליכי רידן דער בימן ברוט איז איר צום אויז ארויש גפאלן אדר זעלכי זאכן דש איינר פר איין בייזן סימן הלט אונ׳ פר גוטי סאנים: אויך די איט (טדים) צו טאן הבן אונ׳ טונן כישוף אדר די איר קינדר מקריב זיין אים פייאר צו דער עבודת אליליים פון (אולך) די (יוצר) דר בשעפר האט פיינט זי אונ׳ זיין אלי און ווערדיקייט זיינט לייב ניט פארשן פון אים אדר דו ווערשט ערבן דש גיהנם (טבל) דו זאלשט ניט עסין תבואה די דא קויפשט פון איינם דר איז (חושד) איז דז ער קיין מעשר גיבט דא עש ניט ביז דו מעשר דר פון גיבשט ווען דו איין בוים פלאנצט דא זאלשטו זיינר ניט גניסן די ערשטן דרייא יאר אויך אוטשו וישן אוב די תבואה איז גוויט דאז אן האט קיין מעשר דר פון גיגעבן אדר אוב עס איז איין ספק אדר אוב אן הט טאן מעשר דר פון גיגעבן דו זאלשט ניט פר לייקן דען לון דיינש גידינגטר אך ניט גזלן וואש דיינם חבר גהערט אויך וואש דיר דיין חבר גיליהן הוט אויך זאל איינר ניט עסין פון איין קרבן אי די כהנים הבן דז בלוט גישפרענגט אויף דעם מזבח (חוק) דש גזעץ פון שבת צו היטן אונ׳ שייא אונ׳ תרבות צו הבן ווען דו אין די היילינ שול גישט ניט צו רידן וואש ניט געטליכי זאכן זיין אונ׳ צו האלטן היילינ דש היילינ לנד (ארץ ישראל) דז דו עש ניט זאלשט מטמא,

קַעֲקַע׃ קָרְחָה וְהַקָּפַת רֹאשׁ בַּל הַשְׁחָתַת פְּאַת זָקָן׃ עוֹרֵךְ וּמַפְלִיא בְנֶדֶר
וּתְמוּרַת בְּהֵמָה בִּבְהֵמָה · אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב לְתָעֵב מַרְבִּיר קוֹדֶשׁ׃
פּוֹעֵל הַבָּא בְּקָמַת רֵיעַ שֶׁלֹּא לְהָנִיף חֶרְמֵשׁ · וְשָׂכִיר הַבָּא בְּכֶרֶם שֶׁלֹּא
לִתֵּן אֶל כֶּלִי׃ צֵאת בּוֹצֵר הַכֶּרֶם לְהַשְׁאִיר בָּהּ עוֹלֵלוֹת וְהוֹבֵט זֵיתִים שֶׁלֹּא
לְפָאֵר אַחֲרָיו׃ קָרֵב בַּחֲלַל חֶרֶב וְנוֹגֵעַ בְּמֵת אוֹ בְעֶצֶם אָדָם אוֹ בְקֶבֶר
יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים · לְהַזּוֹת עָלָיו מֵי הַנִּדָּה בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי׃
רְאִיַּת נְגָעִים לְהַחֲלִיט וּלְהַסְגִּיר · בַּהֶרֶת וְצָרֶבֶת שְׂאֵת וְסַפַּחַת׃ שְׁחִין
וּמִכְוָה וּנְתָקֵי רֹאשׁ וְזָקָן קָרַחַת וְגַבַּחַת וְכָל בּוֹהַק לְטַהֵר׃ חיו תּוֹרַת צֶמֶר
וּפִשְׁתִּים בֶּגֶד הַשְּׁתִי וְהָעֵרֶב · לִקְרוֹעַ וְלִשְׂרוֹף וּלְכַבֵּס שֵׁנִית׃
עם תטרק
הוֹצָאַת מְשָׁרַת אֶל מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לְטַהֵר הַמְּצוֹרָע בְּעֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּבִשְׁנִי
תוֹלַעַת׃ שְׁחִיטַת צִפּוֹר אַחַת וְשִׁלּוּחַ אֶחָת · הַגְלָחַת שְׂעַר רֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ
וְגַבּוֹת עֵינָיו · רֹאשׁ בְּהוֹנוֹת יָדָיו וְרַגְלָיו לְהַצִּיק בְּשֶׁמֶן וּתְנוּךְ אָזְנוֹ לְחַטֵּא׃
ברמים

טטין בלייבן: ניט אב לו טערן די פיאות פון קאפף אונ׳ ניט לו פר דרבין די עקין פון באַרט (עורך) דר דא טפריכט דאַ
ער ווערט איז וויל ער געבן אין דט הקדש אויך די אַזוה פון איינס דער איין (נדר) טוט: אונ׳ דיא אַזות ווען איינ
טפריכט די קדוטה פון דער בהאה די קדשיגן איז זאָל זיין אויך איין אנדרי בהאה: זיין ז׳ ביידי קודט אויך לו פר או
ווערדיגן פון בית המקדש איין בהאה דז אן העט איינר הור פר איר גאב געבן אדר די אַזוה ווען איינר העט איין בהא
פר וועקסלט אום איין הונט די זאָל אן ניט ברענגן לו קרבן (פועל) דר דא ארבייט אין זיינס חברת תבואה דר זאָל עט
וואט ער קאן עטן אבר ניט איט איינר זיכל זיך אב לו טניידן נאך אום גפערט אויס ליהן זגגן: אויך איין טאג לונר דר אי
זייפס חברת ווין גארטן ערבט דר זאָל טרויבן עטן וואט ער קאן אבר ניט טאן אין זייני כלים איין היים לו נעא (צוואת)
איינר דער זיין ווין לעזט איז איין גבאטן דט ער זאָל איבר לאזן די טטופלן כלואר וואט ער אין לעזן איבר זיכט או: אזו אי
בער זאָל ער ניט לו ריק גין אונ׳ ווידר אב לעזן וואט ער לום ערטטן אזל דראן פער געטן האט אדר פער זעהן האט (קרב)
דר דא גנענט אין אין דר טלאגן אדר רירט אן דט איין ווערק דא ער איט אום קואן איז אדר רירט אן איין את אודר אי
ביין פון איין את אודר איין קבר דר זאָל טאא זיין זיבן טאג אונ׳ זאָל אויך זיך לאזן טפרענגן אם דריטן אונ׳ אם זיבנטן ט
איט אט פון דער (פרה אדומה) (ראית) לו זעהן די אזורעים ווען זיא גוויט אזורע זיין אדר ווען אן זיא זאָל הייסן פס
טלאסן זיין אוב עט זיך אטנה ווער: עט זייא די איכין די דא זיין ווייסי פלעקן אדר ג טווילט אדר העפטונג אדר אי
גטרואפן דט פלייט (טחין) אדר גרינד דט איין ספק לרעת איז וואָרן אונ׳ גרינד פון קאפף אדר
באַרט פעדר קאלונג אדר היגטר קאלונג אודר רוזן אאליג די זאָל אן אטהר זיין (תורת) דט רעכט פון לרעת אן וואָ
קליידר אדר לייני קליידר אדר גטפינז פון לעטל אדר דורך וואָרף ווען אן עט דר פון רייסן זאָל אדר פאר ברענן זאָל אדר
ועטן זאָל: הוצאות עט זאָל אויט גין דער דינר גאָטט דר כהן לום אזורע וואו ער זיצט אויטן ווייניג פון דר
שטר אונ׳ זאָל זעהן ווען עט אנדרטט איז וואָרן גהיילט דז לרעת זאָל ער אין אטהר זיין איט טענקהאלן אונ׳ איזוב אונ׳ ווי
זייט רוטי זאָל ער אין איט טפרענגן (טחיטת) אונ׳ לווייא כטרי פיגל זאָל ער נעאן דען איין זאָל ער טעכטן אין קאר
וואטר אונ׳ דען לעבנדיגן פוגל איט דען וואט אובן טטיט זאָל ער איין טונקן אין וואטר אונ׳ זאָל אין דר איט טפרענגן
דר נאך דען פוגל פליהן לאזן דר נאך זאָל דר אזורע זיך טערן זיין קאפף אונ׳ באַרט אונ׳ ברואן (ראט) אונ׳ זאָל גימן אין
זיין דויאן פון הענד אונ׳ פים אויך זיין אור לעפיל זאָל ער געבן פון בלוט זיינט קרבן׃ קירות

על אשה ושמלה אשה על גבר: והקרבת גרי צדק לגר יחד· ולקיים חקי
הפשי מפרך צוענים ולחון גרי שער ולהאכילם נבילות: וזריקת דם
והקטר חלבים לשרוף באש בבוקר כל הנאכלים ליום אחד: חרם וחלה
ושמן שריפה לתת לכהן· והאשם המושב ממי שאין לו גואל: טמאים
לנפש אדם לעשות פסח שני· ובל הוצאת בשר חוצה ושבירת העצם:
יציקת שמן המשחה על ראש כהן גדול· למלא ידיו לכהן תחת אביו: כל
מעשה יום הכפורים לעשותן כתקנן· לכפר על חטאתינו אחת בשנה:
לקום מפני שיבה ולהדר פני זקן אזהרה שלא תלך רכיל ושלא לעמוד על
דם ריע מצות דין החובל בחבירו לחייבו בחמשה דברים בנזק וצער ורפוי
ושבת ובושת· ונוגף אשה הרה לשלם דמי ולדות: נקימה ונטירה
להרחיק מלב· ושכב עם נחרפת להביא איל אשם: שרט לנפש וכתובת

קעקע

קוידר (והקרבת) אונ׳ אן זאל זו זיך גנעהן די רעכטי גרים אונ׳ זיא זאלן אקיים זיין דט גזעץ אונ׳ זאלן גדענקן דס זיא
זיין גרים גוועזן אין אצרים אונ׳ זיין דר ביפרייט גווארן פון אירן הארטן דינשט: אונ׳ זו דר בארמן די זעלביגי דיא וואונן
אין דייני שטעטן אונ׳ זיינן אקבל אויף זיך דז זי קיין עבודת אלילים וועלן דינן דען זאלשטו געבן דייני נבלות אונ׳ טריפות
זו עשן (זריקת) זו שפרענגן דס בלוט פון די קרבנות אונ׳ זו דעאמפן דס חלב אונ׳ זו פר ברענן דיא קרבנות דיא איבר
אירן טיעור גבליבן ווערן אונ׳ העט זי ניט אויך געטן (חרם) ווען איינר פון זיינם וואס חרם אלט אדר חלה פון טייג אדר
ער האט איל דז תרומה איז אונ׳ האט עס ניט געבן דעם כהן ביז עס איז בייא אים טמא גווארן דס אוז פר ברענט ווערן
אדר דער איין גר גזלת אונ׳ שווערט ער האט עז ניט גטאן אונ׳ דר נאך האט ער חרטה אונ׳ בקענט עז אונ׳ דר גר איז נוא
גישטארבן די אלז גיבט אן דעם כהן (טמאים) די דא זיין טמא פון וועגן דז זיא זיין איט אתים אום גנגן דא אן האט דס
קרבן פסח זעלן שעכטן דא זאלן זי פופצעהן טאג אין אייר פסח אאכין: פון קרבן פסח זאל אן ניקט טראגן אויז דעם הויז
אונ עז די חבורתה עסין אונ׳ זאלן קיין ביין דר פון זו ברעכן (יציקת) זו זאלבן דען גדול איט איל זו הנט גיפטן אין זו דר
הוכה אן שטאט זיינש פאטרש (כל) ער זאל אכין אליין אלי די עבודת פון יום כפור זו פר געבן איין אאל אין יאר אונד
ייד (לקום) זו אויף שטין פר איין גרייזן אלטן אאן אונ׳ פר איין תלאיד חכם: קיין רכילות זו טרייבן אונ׳ דיינם חבר ניש
שטין נאך זיינם לעבן (אצות) זו הלטן די דינים ווען איינר אאונד זיינם חבר זאל ער לאם נאלן פינף ארלייא זיין שאדן
זיינם לייב אז ווען ער אים העט איין האנט אב גהאקט וואס ער וויניגר ווערט איז פון וועגן דט שאדן ווען ער זיך אעלט
ר איין עבד עברי פר קויפן: אונ׳ דען צער זאל ער אים נאלן אונ׳ זיין פר זויאניס דז ער ניקט האט קענן דר ווערבין
ויל ער איז קרנק גוועזן אונ׳ די חרפה אונ׳ אאט די רפואות האבן גיקאסט אויך ווען איינר האט איין טראגנדיגי פרויא
שטוסן דז זיא העט אפיל גוועזן זוא טאלט אן איין (שפחה כנענית) וואס זייני ווערט איז דיא דא טראגט אונ׳ זיא איין
ייני וויניגר ווערט איז פון וועגן איר פרוכט די זי טראגט אוז דער זי גשטוסן האט בלאלן אן אירן אאן (נקימה) נוקם זו
ין אדר פיינט שאפט נאך זו טראגן דס זאל אן דער ווייטרן פון זיינם הערצין אך איינר דר דא ליגט בייא איינר שפחה
כנענית די נוייא העטן האט דר איינר דאס זי גפרייאט דא איז זי איין הלבי יהודית אונ׳ דר אנדר האט זי ניט גפרייאט
ם איז זי נאך הלב איין שפחה: אונ׳ איין עבד עברי העט זי אנטשפוסט אונ׳ איין אנדרר ליגט בייא איר זאל ער ברענגן
ין ווידר לום קרבן אשם: (שרט) ניט זו קראצן אויך ניט קאלן דען קאפף אויף איין את פר נער אויך ניט זו האקין איט
דר פליט אונך זיינם פלייש אונ׳ איין פארב דרין טרייבן דט דיא אתיות

שטין

וְאֵבֶר מִן הַחַי וּבָשָׂר בְּחָלָב ׃ הַתְּוָאַת אָח וְהַלְוָאַת אֶבְיוֹן ׳ חֲבִילַת רֵחַיִם וָרֶכֶב וְהַשָּׁבַת הָעֲבוֹט ׳ דִּבְרֵי הוֹדָעַת עָוֹן וְקָרְבַּן חַטָּאת ׳ סְמִיכָה וּתְנוּפָה כַּפָּרָה וּסְלִיחָה ׃ גְּנֵבָה וַאֲבֵדָה טְרֵפָה וּשְׁבוּרָה וּשְׁבוּיָה ׳ תַּשְׁלוּמֵי וְכֶפֶל וְתַשְׁלוּמֵי אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה שׁוֹמֵר חִנָּם וְהַשּׁוֹאֵל נוֹשֵׂא שָׂכָר וְהַשּׂוֹכֵר ׃ בִּיעוּר חָמֵץ וַאֲכִילַת מַצָּה ׃ זִכָּרוֹן חוֹק לָחוֹג כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים ׃ חוּץ אַף פָּרָשַׁת שְׁקָלִים לְהַזְכִּיר אוֹתָהּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה ׳ וּפוּרְעָנוּת עֲמָלֵק וּפָרָה אֲדוּמָּה וְהַחוֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם ׃

מְיוּסָּד עַל פִּי א״ב

אַבְחָנַת מוּמִים מִלְּהַגִּישׁ בַּעַל מוּם ׳ מוּמֵי אָדָם וּמוּמֵי בְהֵמָה ׳ כָּרֵית מֶלַח שֶׁלֹּא לְהַשְׁבִּית ׳ לְהַקְרִיב אוֹתָהּ עַל כָּל קָרְבָּן ׳ גַּם בְּלִילָה וּפְתִיתָה קְמִיצָה וְהַקְטָרָה ׳ הַקְרָבָה וְהַגָּשָׁה קַבָּלָה וְהַזָּיָה ׃ דִּין הַבְּכוֹר לִיטּוֹל פִּי שְׁנַיִם ׳ וּמִשְׁפַּט אִישׁ כִּי יָמוּת וּבֵן אֵין לוֹ ׳ הַנָּצִים יַחַד לִקּוּץ כַּף שׁוֹלַחַת יָד בִּמְבוּשָׁיו ׳ מְגָרֶה מָדוֹן וְשֶׁלֹּא יְהֵא כְלִי גֶבֶר

עַל

אן איינם טאג אך ניט צו עסן דש הינר טייל און גבארשט פון דעם (גיד הנשה) אך ניט צו עסן איין גליד פון איינר לעבנדיגה (בהמה) אך ניט צו עסן פלייש אין איין (החיות) צו העלפן דר נערן דיין ברודר אונ׳ לייאן דעם אביון ניט צו פפנדן וואס דא געהערט צו עסן שפייז דר איט צו גרייטן אך ווידר צו געבן איין אשכן דען עני ווען ער עס דארף (דברי) צו האלטן די זאכן די דא געהערן צו דען (קרבן חטאת) אויף איינם דר דא הוט בשוגג איין עבירה געטאן אונ׳ ווערט עס דר נאך גוואר זאל ער זיך דרויף לעהנן ווען ער עס זאל טעכטן דען פר גיבט אים די זינד (גניבה) דש בית דין זאל (דן) זיין צווישן איינם אונ׳ זיינם חבר דר אים האט איין בהמה געבן צו היטן אונ׳ גיבט אים קיין צון אדר דער אים יוא צון גיבט צו היטן זי אדר איינר דר איין בהמה דינגט אדר אנטלעכט אונ ווערט אין גיגנבת אדר ווערט פר לארן אודר איין חיה פער צוקט זי אדר זי פאלט פון בערג אונ׳ צו ברעכט דען האלז או דר גזלנים נעאן זי ווער חייב איז אדר פטור אך איינר דר איין אוקטן גנבת אונ׳ טעכט אין אדר פר קויפט אין זאל ער אין פ׳נף פעלדיג בצאלן איז עס איין לעמיל זאל ער עס פיר פעלדיג בצאלן איז עס דען נאך בייא אים זאל ערט כפל בצאלן (ביעור) אויס צו רויאן דש חאן אם פסח אונ׳ אזות צו עסן דש גזעץ זאל אן גדענקן צו פייארן אלי זיבן טאג פון פסח (אף) אך צו אאכן גדענקן אלי יארכן ישראל אן (פרשת שקלים) צו ברענגן איין הלבן שקל צו קרבנות די אן איין גנץ יאר ברכט אין ב״ה אונ׳ צו גדענקן אן פרשת זכור אויז צו אעקן ד טגדעלטניש פון עמלק אונ׳ צו גדענקן אן (פרשת פרה) צו טפרענגן איט דר אש פון (פרה אדומה) ווען עס קומט קיגן ראש חודש ניסן דש ער זאל ריין זיין צום יום טוב אונ׳ אכפרן דען חודש אן פרשת החודש ׃

אבחנת איין בהאה קדשים איז די דא קריגט איין אום אוב עס איין אום איז דז איר פר גיט זאל אן זי גנעהן צו קרבן פר גיט עס ניט איז זי פסול צו טאן עבודה אך ווען איין אענט איין אום האט איז ער פסול צו דר עבודה (ברית) אל זאל ניט פר שטערן דען זיכר הייט דז הקב״ה האט אויף גריכט איט די וואסר צו ווארפן זאלן דז פון די וואסר קומט אויף די קרבנות (גם) אך צו איטן די אנחות פון אעל ווערק איט איל אונ׳ די גיבאקנן צו טטיקן אך צו נעאן דר פון איין גאפל פול צו דעאפפן אויף דעם אזבח דש איבריג עטן די כהנים צו גנעהן די קרבנות צו דען אזבח אונ׳ דש בלוט אויף צו פאנגן אונ׳ צו טפרענגן עס אויף דען אזבח (דין) דר דין איז איין בכור זאל נעאן צווייא חלקים פון דעם פאטרס גוט אונ׳ ווען ער ווער גשטארבן אונ׳ האט קיין זון גילאזן זאלן זיין טעכטר אין ירשן (הנצים) צווייא די זיך איט אננדר קריגן אונ׳ אייננס ווייב קואט אונ׳ וויל אירם אאן העלפן אונ׳ איז יענם דר איט אירם אאן אן ריילט קריג אבייט דא זאל אן איר די האנט אב האקן ׳ אבר עס אייכט אך אן טאלט וואס די האנט עהרט זיין׃ אז ווען אן זי פר קויפן וואלט איט איר הענט וואס זי אער ווערלט איז אז ווען זי קיין הענט הוט אוו זי געבן אן דעם זי הוט אבייש גוועזן אך זאל אויף קיינס אאן זיין פרויאן קליידר אונ׳ קיין פרויא זאל אן ניהן אאנס קליידר

הָלִין עַד בּוֹקֶר ׃ פְּלִיאַת הַדִּין לְלַכֵּד מְלֶאכֶת שַׁבָּת הַנָּזִיז וּמִיתַת חֶנֶק לְעוֹשֶׂה בְּזָדוֹן ׃
עֲשִׂיַּת מַעֲקֶה לְבַל יִפּוֹל הַנּוֹפֵל ׃ וְעָרֵי מִקְלָט לְרוֹצֵחַ בִּבְלִי דַעַת ׃ סִדְרֵי קְרַב
וּמְשׁוּחַ מִלְחָמָה ׃ אַזְהָרַת שׁוֹטְרִים וְשָׂרֵי צְבָאוֹת ׃ נְקִיּוּת לְבַיִת רַבָּא לְשַׂמּוֹחַ בְּכַלָּה ׃
מְאָרֵס וּבוֹנֶה וְנוֹטֵעַ וְרַךְ הַלֵּבָב וְקִדּוּשׁ מַחֲנֶה מֵעֶרְוַת דָּבָר ׃ מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ בְּדָבָר וּשְׁבוּעַת
הָאִסּוּר ׃ וּפִצְתַּ פֶּה בְּנֶדֶר לְהָפֵר וּלְקַיֵּים ׃ לְבִישַׁת שַׁעַטְנֵז וְכִלְאֵי הַכֶּרֶם ׃ הַרְבָּעַת
בְּהֵמָה וְהַרְכָּבַת הָאִילָן ׃ כָּתְנוֹת כָּבוֹד לְהַלְבִּישׁ לַכֹּהֲנִים ׃ וְאַזְהָרַת עֲבוֹדָה ׃ לְבַל
יִקְרַב כָּל זָר ׃ יִדְּעוֹנִים לְהַשְׁמִיד וְאוֹבוֹת לְהַכְרִית ׃ לִהְיוֹת תְּמִימִים לְקַבֵּל תְּמִימָה ׃
טָהֳרָה וּנְקִיּוּת מִלָּבֹא מַמְזֵר בְּקָהָל ׃ עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי פְּצוּעַ דַּכָּה וּכְרוּת שָׁפְכָה ׃ חֲסִימָה
וּפְרִיקָה וְתוֹכַחַת וְשִׂנְאָה ׃ וְקִלְלַת חֵרֵשׁ וּמִכְשׁוֹל עִוֵּר ׃ עֲרָיוֹת לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא לַטָּהוֹר
וְשִׁקּוּץ בְּהֵמָה טְמֵאָה הַמּוּבְדֶּלֶת לְטַמֵּא ׃ וְאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ בְּיוֹם אֶחָד וְגִיד הַנָּשֶׁה

ואבר

דיזן אונטר גיט זאלשטו אויך געבן (פליאת) איין דין דער פר הולן איז דא גיא קען ירושלים אונ׳ פרעגן די סנהדרין ׃
אונ׳ ווען איינר ווידר שבעניגט אונ׳ ליבט היים אונ׳ טוט ניט ווי די גיפסקנת האבן זאל אן איין ווירגן (עשית) צו אכן
איין גלענדר וואו איינר פלין אעבט דש זיך ניט טעדיגן זאל איינר דער טון דען זעלביגן טאדן ווערט איז ׃ אך אלי זאכין
די איינר מיט הויז האט די שטעליך זיין זאל איינר אוועק טאן אז איין ביזן הונט אדר איין ביזי טרעפ אדר איין אעסר דש
גאר טארך שפיציג איז ׃ אך צו אן גרייטן איין ארץ ישראל שטעט דש איינר דא הין אנטלויפן זאל ווען ער בשוגג איינם אום
גברענגט (סדרי) צו האלטן דען דער טדר פון דער אלחאה ווי די תורה האט גהייסן ׃ צו זאלבן איין כהן צום הייבט אמן
אונ׳ די ביטלן זאלן ווארן דש ווער איין נאג הרץ הוט דר זאל היים גין אונ׳ הייבט ליט צו זעגן די קיינן אנטלויפן זעלן לאזן
ווען עש צו דר אלחאה קומט (נקיות) זי זאלן לידיג זיין צו אירי הייזר דר דא האט דש זעלביגי יאר איין וויב גנומן אדר דר
דא העט איין כתובה אקדש גוועזן אדר איין הויז גבויט אדר איין ווין גארטן גיפלאנצט ׃ אך זאלן זי זיך הייליגליך האלטן
אונ׳ לאזן זעהן איין טענטליכי זך דען זי אזן שטעטיגליך תפילה טון צו הקב״ה (מוצא) וואש ער האט לאזן אויז זיינם מויל
גין זאל ער האלטן ׃ עז זייא ער האט זיך פר בונדן מיט איין שבועה אדר איין נדר אונ׳ צו איינר נוט זאל ער זיך לאזן אתיר
זיין (לבישת) ניט צו קליידן שעטנז ׃ אך ניט צו זיאן ווין איין ווין גארטן אונ׳ גערשטן אך ניט אכן איין בהאה הויארן
אויף איין אנדרן אין בהאה אך ניט פלאנצן איין אין בוים אויף איין אנדרן אין בוים (כתנות) צו אן קליידן די כהנים מיט
גאירטי העאדר אונ׳ איין פרעאדר זאל גווארנט זיין ניט צו גנעהן צו דען היילגן דינשט (ידעונים) צו פרטילגן דש אין
כישוף דז דא הייסט ידעונים ׃ אונ׳ פר טניידן דאש אין כישוף דז דא הייסט אוב דש זיין זעלבי איני כישוף דז איינר קען
ויסן וואש גשעהן זאל דרום ווייל עז הקב״ה ניט לייד דען ניארט אן זאל גנץ זיין מיט אים ׃ כלומר איין בר ישראל זאל
זיין זאכין השם יתברך איין היים בפעלן אונ׳ זיך פר האלטן מיט אים מיט אקיים זיין די תורה אונ׳ אנות דר נאך זאל ער
גלובן דז הקב״ה אים האט גטאן אונ׳ ווערט טאן וואש אים צום בעסטן איז (בעולם הזה אונ׳ בעולם הבא) (טהרה) צו
האלטן זיך בטהרה אך זאל קיין אמזר נאך איינר פון עמון אונ׳ מואב דר זיך מגייר איז אדר קיין קינדר קאן האבן דרום
דז אן אים האט אויש גשניטן אדר צו קוועטשט די זאלן אלי ניט נעאן קיין בר ישראל (חסימה) אן זאל ניט אויל באנדן איין
אקסן וואן ער דרעשט מיט אים דז ער ניקט עסן זאל (הוא הדין) אלש וואש איין (בעל חי) איין לער איז ׃ אך ווען טון
איינר דיין פיינד ווער אונ׳ דוא זיכשט דש ער צו שווער גלאדן האט אונ׳ זייני פערד ניט פארט קאנן זאלשטו אים העלפן
אב צו לאדן אונ׳ העלפן דש ער פארט קומט ׃ אך זאלשטו דיין חבר ניט פיינט האבן אין הרצן דרום דש ער דיר זעלט וואש
ביז גטאן האבן נאר שטרף אין (תמאר) איז עש שקר אך פלוך ניט איינם דר טויב איז אדר ווייט פון דיר איז ׃ דו זאלשט
ניט געבן איין שטרויכלן פר איין בלינדן ׃ כלומר ווען איינר דיך אום איין עצה פרעגט דא גיב אים ניט איין עצה די אין זעלט
טעריגן (עריות) זיא זאלן גשיקליך זיין אין די דינים ׃ צו וויסן צו אונטר טיידן דש טאמא פון דען טהור אונ׳ צו פר אום
ווערדיגן די (בהמות טמאות) די הקב״ה האט אב גשיידן צו זיין טאמא (ואותו) אונ׳ איין קוא אונ׳ איר קלב ניט צו שעכטן

אן

לְבָרֵךְ קָהָל וְעֵדָה · וּפִקּוּד לְוִיִּם לַעֲנוֹת בְּקוֹלָם · קְרִיאַת מוֹעֲדִים וּזְמַנֵּי רְגָלִים · תְּקִיעָה מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְעִנּוּי נֶפֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים : רְגָלִים לַעֲלוֹת בְּשָׁלוֹשׁ פְּעָמֵי שָׁנָה · וּמַתְּנוֹת יָדַיִם מִבִּרְכוֹתֶיךָ : שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת וּזְבָחִים וּנְסָכִים : נְדָרִים וּנְדָבוֹת חַטָּאת וַאֲשָׁמוֹת · חזן תְּמִידִין וּמוּסָפִין · בְּשַׁבָּתוֹת וּבְחֳדָשִׁים וּבְמוֹעֲדִים : וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ לְשָׁרֵת לְפָנָיו :

מייסד ע״פ תשר״ק

תּוֹרָה וּמִנְחָה כְּשֵׂבָה וּשְׂעִירָה תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה : וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה : שְׁמִיטַּת וְיוֹבְלוֹת וְחִשּׁוּב תְּקוּפוֹת : וּסְפִירַת הָעוֹמֶר שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת : רִבִּית הָאוֹכֵל וְנֶשֶׁךְ הַכֶּסֶף : הַשְׁמָטַת מִלְוֶה וּגְאוּלַּת מִמְכָּר : קְרִיאַת דְּרוֹר וְשִׁלּוּחַ חָפְשִׁי · חִפּוּשׂ הַנִּרְצָע בַּיּוֹבֵל וְהָאָמָה בְּסִימָן : צֶדֶק צֶדֶק לִרְדּוֹף : אֱמֶת וּמִשְׁפָּט לַעֲשׂוֹת · פְּעֻלַּת שָׂכִיר בַּל תָּלִין

דיא קלייֿדר דיא פֿיר עקי׳ האבן (לוואת) דען כהנים איז גבאטן צו דוכנן אונ׳ צו בענטשן דש פֿﭏק י״אונ׳ בפֿעלונג דר לויים היך צו שרייאן דיא (ברכות וקללות · (קריאת) צו הייסן יאים טובים הייליגי טעג · שופֿר צו טעטען אן ראש השנה · צו פֿייניגן דען לייב אם יום כפור (רגלים) צו אויך גין אן פֿסח אונ׳ שבועות אונ׳ סוכות קען ירושלים אונ׳ ברענגן די קרבנות דר נאך אין גאט האט גבענטשט איט עוטר (טלאים) צו ברענגן פֿריד אופֿפֿר · אונ׳ פֿייאר אופֿפֿר איט איר׳ גיזונגאויין׳ אך די קרבנות די ער זיך האט פֿר טולט צו ברענגן (בנדר) אודר גרעט די אונ׳ די בהאה זאל צום קרבן זין צו ברענגן קרבן חטאת אויך אין עבירה די ער בשוגג האט געטאן · אך צו ברענגן איין טו״ד אופֿפֿר אייגר דער טאוערט פֿאלט אונ׳ הוט דר נאך (חרטה) אונ׳ בקענט עש דז ער פֿאלט געוואורן האט (תאידין) צו ברענגן אלי מארגן אונ׳ אובנט איין טאף איט זיין אנחות אונ׳ גיזונג צו קרבן אונ׳ די קרבנות די אן האט דרויף אומיך געוועזן אם שבת אונ׳ ראש חודש אונ׳ יאים טובים אונ׳ צו אמלן דש הייליגי גפֿעם דש אן האט גדארפֿט צו דען קרבנות ·

תּוֹרָה צו פֿרענגן קרבן תודה איט אירי אנחות צו דאנקן הקב״ה אויך אלי פֿיר טובות · דש איז דער קראנק איז גוועזן אונ׳ קואט ווידר אויף אדר ער איז איבר דש ים בשלום גיפֿארן אדר דארך די (אדבר) גוואנדרט אונ׳ בשלום דורך קואן אדר דער אום זיין האלז איז תפֿוס גיזעטן אונ׳ ווידר פֿרייא גיקואן · אך ווען אייגר פֿר געמט זיין שבועה אונ׳ ברעכֿט זי : זאל ער ברענגן איין טאף אדר איין ציקל צו קרבן ווען ער עש ניט פֿר אאג זאל ער ברעגן איין פֿאר טערקיל טויבן אדר איין פֿאר יונגי טויבן · פֿר אאג ער דש אך ניט זאל ער ברענגן איין אנחה וויילן אעל אזו פֿיל אז דר טיער חלה איז (שאיטה) צו אאכן שאיטה אלי זיבן יאר אונ׳ אלי פֿופֿציג יאר (יובל) צו רעכֿנן תקופֿות אונ׳ אולדות צו ציילן ספֿירות העואר זיבן וואכן (ריבית) ניט צו נעאן ריבית פֿון עסן שפייז כלוואר דש דו דייכם חבר וועלט לייאן צו זיעהן איין אאס ער זאל דיר לוייא צום טכיט דער פֿר געבן אך פֿון געלט דש דוא דייכם חבר זעלט בייטן ווען ער אער נאלט אז ער אנטלעהנט האט צו לאזן אנטשלדיגן ווא דו דייכם חבר גליהן האטש אונ׳ ניאר אער צו פֿאדרן ווען די שאיטה קואט אך אייגר דער אין ארץ ישראל פֿר קויפֿט איין פֿעלד דא ער האט טון זיינה עלטרן גירעשת זאל ער אאגן ליזן ווען הקב״ה אים העלפֿט דש ער פֿר אאג עש צו ליזן אדר קרובים די אעגן עש צו ליזן דש די נחלה זיינר עלטרן ניט פֿר פֿרעמדי הענט קואן (קריאת) צו רופֿן פֿרייא הייט צו די יודן קנעכֿט אין דער שאיטה : ויל ער ניט אויז גין זאל זיין הער אים דורך דז אור שטעכֿן אונ׳ זאל דינן ביז צום יובל דען זאל ער פֿרייא זיין · אונ׳ איין יודשי אייד די זאל דינן ביז זי קריגט (שתי טערות דען איז זיא פֿרייא אפֿילו פֿר דער שאיטה (צדק) ווען אייגר האט איין זך צו פֿרעגן זאל ער ציהן אן איין ארט ווא איין תלאיד חכם איז דער דיא תורה רעכֿט קאן אונ׳ בקי בדינים אונ׳ הוראות אונ׳ צו טאן אשפט אאת ווען דוא דינגסט איין קנעכֿט אדר איין אייד אויך איין נייט לכגד דא זאלשטו ניט לאזן זיין לון איבר נעכֿטגן ביי דיר ווען דר זאן אויז איז נארט

די

עֲבֵרָה וַעֲבֵרָה וְעוֹנֶשׁ שֶׁלָּה: טְרֵיפָה לְהַשְׁלִיךְ וּנְבֵלָה לִמְכּוֹר לְנָכְרִי:
כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם שֶׁלֹּא לֶאֱכוֹל: יַיִן לְנֶסֶךְ וְשֶׁמֶן לְהַדְלִיק וְעִשָּׂרוֹן וּשְׁתֵּי
הַלֶּחֶם גֶּרֶשׂ קָלִי וְכַרְמֶל: כֹּהֲנִים לְשָׁרֵת וּלְוִיִּם לְשׁוֹרֵר: תְּרוּמוֹת
וּמַעַשְׂרוֹת וְעָרֵי מִגְרָשׁ: לְחָיַיִם וְהַזְּרוֹעַ וְהַקֵּבָה לָתֵת לַכֹּהֵן: מֵאֵת
זוֹבְחֵי הַזֶּבַח: רֵאשִׁית הַגֵּז מִגִּזֵּי צֹאן: מַעְשַׂר בְּהֵמָה וְקָדוֹשׁ בְּכוֹרוֹת
וּפִדְיוֹן הַבֵּן נֶדֶר וְהֶקְדֵּשׁ: נֶטַע רְבָעִי וְדוֹמֵי מַעֲשֵׂר: מִקְרָא בִּכּוּרִים
בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת: שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה לִשְׂמוֹחַ בֶּחָג: סֻכָּה וְלוּלָב
וַעֲרָבָה וְנִסּוּךְ הַמַּיִם: עֲרָיוֹת לְהַפְרִישׁ נִדָּה לְהַרְחִיק: חֲלִיצָה וְיִבּוּם
וְסֵפֶר כְּרִיתוּת: פָּרָשַׁת סוֹטָה וּפָרָשַׁת עֶגְלָה עֲרוּפָה: תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת
וּמִצְוַת צִיצִית: צַוָּאַת כֹּהֲנִים לְבָרֵךְ:

פיר אותיות די אובן זיין גישטאנדן. אונ' אויך איטליכר עבירה צו טאן איר עונש אוב שון איינר תקיף איז אדר ער שון
גרוסי אן האנג האט (טריפה) איין טריפה בהמה אדר איין נבילה ניט צו עסן נייארט דען הונדן ווערפן אדר איינם
(גוי) פרקויפן. קיין בלוט צו עסן קיין חלב צו עסן. (יין) צו גיסן ווין אויף איטליכן קרבן ווי זיין שיעור
איז. אך צו אנצינדן איל אויף דיא מנורה אין בית המקדש. אונ' צו איטליכן קרבן צו ברענגן צעהן מעל אזו פיל אדר
שיעור חלה איז דער נאך דש קרבן איז. צו ברענגן אן שבועות צווייא ברוט פון דעם ערשטן לייטיגן ווייץ אך קיין פרישי
אנגן צו עסן עס זייא פון גרשטן אי אן די עומר האט גיבראכט אן אנדרן טאג פסח אודר פון ווייץ אי אן די צווייא ברוט
האט גיבראכט אן שבועות. (כהנים) די כהנים די זאלן דינן אין (בית המקדש) מיט קרבנות. אונ' די לוים זאלן דינן
מיט גזאנג תרומה צו געבן איינס פון פ.פציגן פון ווייץ אונ' איל דעם כהנים אונ' מעשר דען לוים. אך דיא
שטעט אונ' פעלדר צו וואונן אך אנגר צו איר בהמות. (לחיים) איין בר ישראל דר איין בהמה שעכט דער זאל דען כהן
דרפון געבן דען קין באקן אונ' דעם מאגן אונ' דען ארם: אך ווען זיא דיא שאף שערן צו געבן איינם לום ערשטן זיין
חלק פון דר וואל (מעשר) צו געבן מעשר פון בהמות די אן הוט קענן ירושלים גטריבן אונ' גשעכט פר קרבנות אך
צו געבן די בכורים פון די בהמות דען כהנים. אך צו לויזן פון כהן איין בכור דש דאש ערשט קינד פון זיינר מוטר איז:
אך צו געבן צום קרבן איין בהמה דיא אן האט אנדר געוועזן אדר הקדש גמאכט (נטע) איין בוים דר גיפלאנצט ווערט דא
זיין די פירות די דש פירדי יאר דרויף וואקסן הייליג אן אוז צו ירושלים עסין צו בקענן פר הקב"ה אלי דרייא יאר אונ'
ווש זעקשטי יאר אין דער שמיטה דאש ער זיין מעשר גיגעבן האט צו לייאנן די פרשה פון ביכורים ווען ער ברענגט
ביכורים קען ירושלים אך די לוים די האבן גיבענטשט ישראל די זיין קומן אין ארץ ישראל ווער דר דא ווערט האלטן
תורה אונ' גפלגט ווער ניט האלטן ווערט (שמחה) צו שעפן וואסר מיט גרושר פרייד צו קרבנות אן שמחת תורה
אך צו פרייאן זיך גנץ סוכות. אך צו מאכן סוכה. אך צו בענטשן לולב הושענות צו מאכן צו גיסן וואסר אויף קרבנות גנץ
סוכות. (עריות) צו אב שיידן זיך פון עריות אונ' צו פערן זיך פון איינר נידה: ווען איינר שטערבט אונ' האט קיינדר
אל זיין גרעשטר ברודר אדר איין אנדרר ברודר זיין ווייב נעאן אדר זאל איר חליצה געבן. אך איינר דער זיין ווייב פיינט
האט זאל זיא בריב דר שיידונג שרייבן דש הייסט איין גט דר זיא שייד (גרושה) צו האלטן די אזוה פון סוטה ווען זיא
שטיט אין דער פרשה. אונ' ווען איין הרוג ווערט גפונדן אין פעלד אונ' אן קאן ניט גוואר ווערן ווער אין דר שלאגן האט
זא זאלן דיא נעגשטן דר צו ברענגן איין קעלבן אונ' זאל זי ניקן אז אין דר פרשה שטיט פון עגלה ערופה: תפילין צו לייגן
מזוזות צו מאכן אן

מיוסד עפ א״ב

אתה הנחלת תורה לעמך · וכאבא את בן אותם יסרת : בימינך כתבת דברות חיים · ובאצבעותיך חקקת תוכחות מוסר : גודל עונשין ואזהרות הרבה · מצות עשה ומצות לא תעשה : דיני ממונות ודיני נפשות · ונתינת מום בנותני מומים : הזהרת שופטים · בל שוחר רשע למות : וצוית שוטרים לבל הכר פנים : ושבועת העדות ושבועת הפקדון ושבועת העלם דבר ושלום גזל והשב אבדה : זקוק בית דין בדרישה ובחקירה · סנהדרי גדולה וסנהדרי קטנה : חזוק בית דין בארבע מיתות עבירה

אתה דו האסט אלן ערבן די תורה צו דיינם פאלק אונ׳ אז איין פאטר דר זיין זון גווינט צו גוטס אזו האסטו גווינט זיא (בימינך) מיט דיינר רעכטי הנט דו האסט גשריבן די ריד פון דר תורה דיא דען מענטשן ברענגן צום איביגן לעבן · אונ׳ מיט דייני פינגר דו האסט אויז גיגראבן אויף די לוחות די (עשרת הדברות) די דען מענטשן גווינן צום גוטס (גודל) די גרוסן שטר אף אויף די עבירות אונ׳ פיל אזהרות די מן ניט טאן זאל ה.כ׳ אז נדר ווערט דז אחוור גדענקן אלי דר דיא צו זעהן אונ׳ זעקס הונדרט אזהרות גאר קורצליך בגריפן אונ׳ עטליכה שטראף אויף עבירות אונ׳ די אזהרות וואס די חכמים הבן אתקן גווזין אבר עש זיין פיל דא איינן דס ניט גאנצי אזהרות זיין נאר דז דא גהערט צו די אזהרות וויא אן זי טאן אל אך טאפל צו זייטן : אונ׳ גלן היכטן גפינסטו דש נאר דער אלהג ישראל איז (דרכיג) וויא אן די תורה לערנט אונ׳ דרשנת אז ראשי תיבות אונ׳ זעלפי זאלכן : (דיני) דש בית דין זאל פסקנן צווישן איינם בר ישראל אונ׳ דעם אנדרן אזו געלט אן טרעפט אך איין ארץ ישראל אז דש בית האקדש איז גישטאנדן וואס נפשות אן טרעפט אויף די הייבט עבירות אז ווען איינר איז אחלל שבת אדר ע״א דינט צו פר שטיין : משה איט צו ווירגן · אויף רציחה צו קעמן איין כהן זיין שאבטר די משת איט ווערט אדר איינר דר אונה איז איט זיינר טוויגר די זיין חייב טריפה די פיר איתות איז דש בית דין מחייב צו פסקנן אך ווען איינר זיינם חבר איין אויג אויש שלגט זיא בשוגג אדר באויד זאל דז בית דין פסקנן איט איין אום צו אאכן איט בייטל דז ער איט זיין אויג נאן זאל גלייך וויא דש בית דין שאצט אאט איין עבד עברי ווערט איז איט לוויא אויגן אונ׳ וואס איינר ווינגר ווערט איז דר איין אויג האט אזו פיל אוז ער איט געבן אז דר פסוק גיט איין (שמות כא) (עין תחת עין) דא הבן איר בקבלה פון אשה רבינו דר האט עש אזו גהערט פון הקב״ה דז ער זאל איאט נאן ויא וואל איינר נעבן ניט טויזנט אאל אזו פיל אונ׳ לים זיך דש אויג אויש שטעכן אונ׳ איט געלט טווערליך בצאלן קענן אבר איין עס פא גשטעהן איז וואס קאן ער ניט זיינם חבר דש אויג אויש נעאן אונ׳ זיך איידר איין זעלן עש אאר דען נאר דז ער איין נקאה אונ׳ איין (נחת רוח) העט אונ׳ די תורה וויל ניט הבן דז איין יהודי פון אנדרן זאל בגערן נקאה אז דער פסוק גיט איין (ויקרא י״ט) (לא תקום) דו זאלשט ניט בגערן איין נקאה נאר אוחל זיין איינס דעם אנדרן גלייך אז הש״י אוחל איז : (הזהרת) זי זאלן זיין גוואר נט די דייניס קיין שוחד צו נעאן פון איינס דער חייב איתה איז איין לעבן צו לאזן · אך זאלן די דא אאכן דייניס ניט דער קענן דש ענליט פון איין פריינט כלואר דש איינר וועלט זיין פריינד צום דיין זעלן ווען ער טון ניט ראוי אונ׳ בקי בדיניס איז (ושבועת) אונ׳ דש בית דין זאל בשווערן איינן אויף עדות צו זאגן וואס ער גהערט אדר גזעהן האט : אך איינר דר איין פקדון האט בייא איס גיהלט אונ׳ איז אין איין וועק קואן זאל ער שווערן דש ער עש רעלט פר וואר האט : אך איינר דר דא שווערט וואס צו טאן אונ׳ פר געסט די שבועה אונ׳ ברעלט ייטס ער זאל איין קרבן אטס ברענגן דער נאך דז ער פר אעגליך איז צו בלאזן · וואס ער האט גיגזלת צו איידר געבן אך וואס ער געפינט זיינט חברס (זקוק) אך זאל דש בית דין ווען זי עדות פר הערן זאלן זיא פארטן אונ׳ פרעגן אן וועלכר שעה אן וועלכם אורט עז גשעהן איז דא איט דש עדות פון ביידן עדים צו טרעפט אונ׳ גלייטרט ווערט אך זיין כל ישראל גבאטן צו זעצן איס בית האקדש די חשובים סנהדרין די וואלן איין אונ׳ זיבנציג אונ׳ אין איטליכר שטאט אין ארץ ישראל קלענרי סנהדרין פון דרייא אונ׳ צוואנציג (חיזוק) דש ב״ד זאל זיך שטארקן אונ׳ ניט פערכטן אום צו ברענגן איט די

קריב מלאכיא תנגשינה בהון: וקבעית קרני הורא בראשך דלית גביר דקרב לותך: ועירא לא תהוי באפך משה דלית את ידע מה חבתך עלי: חי וקיים אנא דבראית אקונך עד לא שכללית רומה ומוכא: טירוני מרומא קמו דהון תמהין דין אכסנאה הכא מאן הוא: יה יהב רשו לבשרא ודמא למקרב הכא ומאן כרו אנפרטין: כד המון מלאכיא דעני כדין להון די אכסנאה אנא מודע לכון לענותנותא דאתקרי משה רעיהון דבניי מהימניה דביתי מכו שמיא ורמת ארעא ואשתכח דקאים בין חיתא: נעו מלאכין ודחילו אופנין כד המון משה דקרב לערפלא שערות רישי קמו להון כחדא דיוקנין דיעקב חזא מוזקף לקבליה: עול וקרב לך להכא רעיהון דבני צוח מזכורסיה מלכא רמא פסל לך תרין לוחין מן סנפרינון דתחות כורסיה מלכא חייא צהיל הוה לביה דמשה וחדי יהוה צ רחום אפילגוס דידיה קריבו מלאכיא לות כורסיה דקרים ואמרין ובעו מנך דלא ישלוט כן: רישא דכפא בחוטריה תבר ואנן קשין ליה למנגשיה: שדי אמר ליה לא תדחל משה דממרי יהוי לך בסעדך: תסב אוריתא ותחות לך דלא אשכחית בנביאי מהימן כוותך:

מוסף ליום ראשון של שבועות

כל ימי גדלתי בין החכמי׳ ולא יכולתי לעמוד על כוונת המחבר בשמיר׳ סדר תרי״ג מצות כי לא הלך על סדר התורה ולא סדר ששה סדרים ולא ע״פ שום פוסק וקשה מזה שבא לומר אתה הנחלת וכו׳ והכניס בהם מצות דרבנן ושאלתי לחכמי׳ ואין מגיד לי ושמעתי כי שם הרב המחבר היה ר׳ אלעזר הזקן מופלג בחכמה וזקנה והיה בבית האסורים בעת שחבר זה הסדר ואולי לגודל חכמתו ובקיאותו וזכיות והעל׳ סדרו בעל פה בלי ספרי׳ ראוים למלאכה גדולה כז ואע״כ הוא תנוח דעתינו בשנוי הסדרים ומאחר שבאנו לכלל׳ וזה יש לנו ללמוד זכות ולומ׳ שסמך המהב׳ על לאו דלא תסיר ולכן מזה גם מצות דרבנן וחלק אותן לשמנה פרקי׳ וכל פר׳ לשנים ועשרי קטני׳ פ׳ אחד על סדר אלפא ביתא ופ׳ אחד על סדר תשרק וכן כולם אתה

אייכט די וואלקן דז ווען זי זעלטן גינעהן די ענגלין ווערטטו בצווינגן זיא (וקבעית) אונ׳ איך וויל זעצין הערניר דאס איז דר גלנץ דר שונהייט אן דיין הייפט דז ניט איין איין מאן זאל קענן גנעהן צו דיר (ועירא) עס זאל ניט קליין זיין גיאכט ביים דיר אטה דען דו ווייסט ניט וויא גרוש דיין ליבשאפט איז ביים איר (חי וקים) לעבנדיג אונ׳ בשטעטיג בין איך אונ׳ איך הב דיין צורה בשאפן אי איך הב גגרונט פעסטיגט די היאל אונ׳ ערד: (טירוני) די הערן דש היאלש די שטונדן אונ׳ פאר וואנדרטן זיך: דיזר גאטט אלהיא ווער איזט ער (יה יהב) גאט האט געבן מרלויבנש צום פלייש אונ׳ בלוט: צו גנעהן אן היר אונ׳ ווער איזט אוו איין הער (כד האון) אלש די ענגל זאכן דז גאט אוו ענטפרט צו זיא: דיזן גאטט גיב איך צו ער קענן מייך (לענותנותא) צו דער דעאודיקייט: דז ער ווערט גרופן אטה דר הערט פון אייני קינדר אונ׳ דער וואר האפטיגר איינט הויז: (אכו) זיא נידרטן זיך די היאל אונ׳ עס דר היכט זיך דיא ערד: דא וואר בפונדן דז ער שטונד צווישן דען ענגלן די דא הייסן (חיות הקודש) (נעו) זי פר וואגלטן די ענגל אונ׳ דר שראקן די (אופנים) אלש זיא זעהן אשה: דז ער גנעהנט צו דעם וואלקן (טערות) די האר אירש הייבט: זי שטונדן אויף זי אלי איט איין אנדר זי זאכן די גשטאלט פון יעקב האט זיך אויף גריכט קיגן איס: (עול) גיא הרויף אונ׳ קאם אן הער: דא הערט איינר קינדר אלזו טריא פון זייכם שטול דר הוכר קיניג: (פסל) הויא צו דיר צוויא טאבלן פון ספיר: די דא איז אונטר דעם שטול פון דען לעבנדיגן קיניג (צהיל) פרליך וואר דש הערץ פון אטה אונ׳ ער פריאט זיך דו דער דר בארמיגר גאט זיין פאר שפריכר וואר (קריבו) זיא גנעהנן די ענגל צום שטול פון דען ווירדיגן הער: אונ׳ שפראכן איר ביטן דיך ער זאל ניט געוועלטיגן אן אונס (רישא) דען הויפט דז פעלזן איט דען שטאב האט ער צו בראכן: אונ׳ עס איז אונס צו שווער איס צו בצווינגן (שדי) דר אלמעכטיגר גאט שפראך צו איס ניט דוא זאלשט דיך פערכטן דען אייני זאג זאלן זיין צו דיר אן הילף (תסב) נעם איין תורה אונ׳ נידר דיך דען איך הב ניט גפונדן אונטר אייני נביאים איין ווארהפטיגן אזו ד

ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור
מהשמאול לארבעתן ופני נשר לארבעתן
ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה לאיש שתים
חוברות איש ושתים מכסות את גויתהנה: ואיש
אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח
ללכת ילכו לא יסבו בלכתן: ודמות החיות
מראיהם כגחלי אש בערות כמראה הלפידים
היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש
יוצא ברק: והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק:
וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות
לארבעת פניו: מראה האופנים ומעשיהם כעין
תרשיש ודמות אחד לארבעתן ומראיהם
ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן: על
ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן:
וגביהן וגבה להם ויראה להם וגבתם מלאת
עינים סביב לארבעתן: ובלכת החיות ילכו
האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ
ינשאו האופנים: על אשר יהיה שם הרוח
ללכת ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו
לעמתם כי רוח החיה באופנים: בלכתם ילכו

ובעמדם יעמדו ובהנשאם מעל הארץ ינשאו
האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים: ודמות
על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על
ראשיהם מלמעלה: ותחת הרקיע כנפיהם
ישרות אשה אל אחותה לאיש שתים מכסות
להנה ולאיש שתים מכסות להנה את גויתיהם:
ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול
שדי בלכתם קול המולה כקול מחנה בעמדם
תרפינה כנפיהן: ויהי קול מעל לרקיע אשר
על ראשם בעמדם תרפינה כנפיהן: וממעל
לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן ספיר דמות
כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו
מלמעלה: וארא כעין חשמל כמראה אש
בית לה סביב ממראה מתניו ולמעלה וממראה
מתניו ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביב:
כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן
מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד יהוה
ואראה ואפול על פני ואשמע קול מדבר:
ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך
כבוד יהוה ממקומו:

די ברכות פון ד׳ הפטרה ווערטטו געפינדן בדף י״ט ע״ב דש אר׳לין זאגט אן אין איין טייל קהלות פר (וידבר אלהים וכו׳
אבר אין משכנו זאגט אן דש ניט אן היבט איין אונ׳ דש קהל זאגט אומך ט״ע אונ׳ נאך ט״ע היבט דר חזן אן תפלת אומך
ט״ע (ושני תאידים) דר נאך היבט אן אן מתה הנחלת

ארכין יי שמיא לסיני ואמר למשה מהמניה תא סק׳ בני פלטין דידי דאיבהלונך דכבשיתהון
סבך מן ריש: גומרין דאתון הות נוריה דנמרוד ולא יכיל למכוה רגלוי דסבך׳ הנך
דית הוא נורא דמלאבי בך דעמך אשא אכלה אשא הא אנא מלביש לך פורפירון דידי: ראן
קרב

ארכין ער נייגט גאט דען הימל אויף בערג סיני אונ׳ זאגט צו משה זיין וואר האפטיגן קנעכט קום אונ׳ גי ארויף
(בני) די קינדר פון איין פאלץ די ווערן דיך ניט דר טרעקין די האט ביז וואוכגן דיין עלטר פאטר אברהם
פון ערשטן (גוארין) גליאדיגי קולין פון קאלך אובן וואר דז פייאר פון נארוד אול עס קאנט ניט פר ברענן די פוס פון דיין
אלטן פאטר אברהם (דבק זית) עז זאל ניט בהעפטן דז פייאר פון איינן ענגל אודיך דען עס ווערט זיין איט דיר דז פייאר
דז דא פר ברענט אלי פייאר (הא אנא) פר וואר איך וויל קליידן דיך אין איין פורפר וואז דש איינם

העבדם כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון
אבת על בנים על שלשים ועל רבעים לשנאי
ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי :
ס לא תשא את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא
ינקה יהוה את אשר ישא את שמו לשוא : פ
זכור את יום השבת לקדשו ששת ימים תעבד
ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת ליהוה
אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך
עבדך ואמתך ובהמתך וגרך אשר בשעריך כי
ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ
את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על
כן ברך יהוה את יום השבת ויקדשהו : ס כבד
את אביך ואת אמך למען יארכון ימיך על
האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך : ס לא
תרצח : לא תנאף : לא תגנב : לא תענה
ברעך עד שקר : לא תחמד בית רעך לא
תחמד אשת רעך ועבדו ואמתו ושורו וחמרו וכל
אשר לרעך : ה וכל העם ראים את הקולת
ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן
וירא העם וינעו ויעמדו מרחק : ויאמרו אל
משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו
אלהים פן נמות : ויאמר משה אל העם אל
תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים
ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו
ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר
שם האלהים : ס ויאמר יהוה אל משה כה
תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים
דברתי עמכם : לא תעשון אתי אלהי כסף
ואלהי זהב לא תעשו לכם : מזבח אדמה תעשה
לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך את
צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את
שמי אבוא אליך וברכתיך : ואם מזבח אבנים
תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת
עליה ותחללה : ולא תעלה במעלת על
מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו :

למפטיר קורין בפ׳ פנחס

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה
ליהוה בשבעתיכם מקרא קדש יהיה
לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו : והקרבתם
עולה לריח ניחח ליהוה פרים בני בקר שנים איל
אחד שבעה כבשים בני שנה : ומנחתם סלת
בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד ושני
עשרנים לאיל האחד : עשרון עשרון לכבש
האחד לשבעת הכבשים : שעיר עזים אחד
לכפר עליכם : מלבד עולת התמיד ומנחתו
תעשו תמימם יהיו לכם ונסכיהם :

הפטרה ליום ראשון של שבועות ביחזקאל ס״א

ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחדש
ואני בתוך הגולה על נהר כבר נפתחו
השמים ואראה מראות אלהים : בחמשה לחדש
היא השנה החמישית לגלות המלך יויכין : היה
היה דבר יהוה אל יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ
כשדים על נהר כבר ותהי עליו שם יד יהוה :
וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול
ואש מתלקחת ונגה לו סביב ומתוכה כעין
החשמל מתוך האש : ומתוכה דמות ארבע
חיות וזה מראיהן דמות אדם להנה : וארבעה
פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם : ורגליהם
רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל ונוצצים
כעין נחשת קלל : וידי אדם מתחת כנפיהם על
ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם :
חברת אשה אל אחותה כנפיהם לא יסבו בלכתן
איש אל עבר פניו ילכו : ודמות פניהם פני אדם

מ אָרֵי תְצִיתוּן לְמִלֵּי · דְנַפְקִין כַּד הַדְרָ תָא :
רוּמָא הוּא אֱלָהִין · בְּקַדְמָא וּבַתְרָי תָא :
צְבִי וְאִתְרְעֵי בָן · וּמְסַר לָן אוֹרָי תָא :

ניין: אז איר ווערט פֿרנעמן איין ריד דיא דא אויז גין איט טונהייט: (ארואמ) אונזר גאט איז דר הובן זאם ערשטן אונ׳ זאם לעצטן, ער האט גיוואלט אונ׳ ביגערט אן אונז אונ׳ האט אונז איבר ענטפֿרט די תורה
ארכין

ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר
ויחן שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל
האלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה
תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם
ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על
כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: ועתה אם שמוע
תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי
סגלה מכל העמים כי לי כל הארץ: ואתם תהיו
לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר
תדבר אל בני ישראל: לוי ויבא משה ויקרא
לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה
אשר צוהו יהוה: ויענו כל העם יחדו ויאמרו
כל אשר דבר יהוה נעשה וישב משה את דברי
העם אל יהוה: ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי
בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי
עמך וגם בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי
העם אל יהוה: ויאמר יהוה אל משה לך אל
העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם: והיו
נכנים ליום השלישי כי ביום השלשי ירד יהוה
לעיני כל העם על הר סיני: והגבלת את העם
סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו
כל הנגע בהר מות יומת: לא תגע בו יד כי
סקול יסקל או ירה יירה אם בהמה אם איש לא
יחיה במשך היבל המה יעלו בהר: ג וירד
משה מן ההר אל העם ויקדש את העם ויכבסו

שמלתם: ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת
ימים אל תגשו אל אשה: ויהי ביום השלישי בהית
הבקר ויהי קלת וברקים וענן כבד על ההר וקל
שפר חזק מאד ויחרד כל העם אשר במחנה:
ויוצא משה את העם לקראת האלהים מן המחנה
ויתיצבו בתחתית ההר: והר סיני עשן כלו מפני
אשר ירד עליו יהוה באש ויעל עשנו כעשן
הכבשן ויחרד כל ההר מאד: ויהי קול השפר
הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול:
ד וירד יהוה על הר סיני אל ראש ההר ויקרא
יהוה למשה אל ראש ההר ויעל משה: ויאמר
יהוה אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל יהוה
לראות ונפל ממנו רב: וגם הכהנים הנגשים אל
יהוה יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה: ויאמר משה
אל יהוה לא יוכל העם לעלת אל הר סיני כי אתה
העדתה בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו:
ויאמר אליו יהוה לך רד ועלית אתה ואהרן עמך
והכהנים והעם אל יהרסו לעלת אל יהוה פן
יפרץ בם: וירד משה אל העם ויאמר אלהם:
וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר
ס אנכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ
מצרים מבית עבדים: לא יהיה לך אלהים אחרים
על פני: לא תעשה לך פסל וכל תמונה
אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר
במים מתחת לארץ: לא תשתחוה להם ולא

תעבדם

מְנָא טַיְלִיבֵיה חִנְּנָא לְבַהֲדֵי דִשְׁכִינְ : תָא
ע לֵיה רַמְזִין דְּהוּא בְּרַם בְּאֻמְּתָנוּ : תָא
שַׁפַּר כְּרַנָּא לֵיה בְּשִׁבְחַיָּן תְּקִיף הֵימָנוּ : תָא
דְּבַר לָן עָלְמִין עָלְמִין מִתְּמוּ : תָא
מְנַת דִּילָן מִלְּקַדְמִין פְּרֵישׁ בְּאַרְמוּ : תָא
ט וְלָא אַדְלְוְיָתָן וְתוֹר טוּר רָמוּ : תָא
וְחַד בְּחַד כִּי סָבִיךְ וְעָבִיד קְרָבוּ : תָא
ב בְּקַרְנוֹהִי מְנַגַּח בְּהֵמוֹת בְּרַבְרְבוּ : תָא
יְקַרְטַע נוּן לְקִבְלֵהּ בְּצִיצוֹי וּבִגְבוּרְ : תָא
מ מְקָרֵב לֵיהּ בָּרְיֵהּ בְּחַרְבֵּיהּ בְּרַבְרְבוּ : תָא
אֲרִסְטוֹן לְצַדִּיקֵי יְתַקֵּן וְשֵׁירוּ : תָא
מ מְסַחֲרִין עֲלֵי תַכֵּי דְּכַדְכּוּד וְגוּמְרֵי : תָא
נְגִידִין קַמֵּיהוֹן אֲפַרְסְמוֹן נַהֲרָ : תָא
ו וּמִתְפַּנְּקִין וְרָווּ בְּכַסֵּי רְוָיָ : תָא
חֲמַר מְרַת דְּמִבְּרֵאשִׁית נְטִיר בֵּי נַעֲוָ : תָא
ז זַכָּאִין כַּד שְׁמַעְתּוּן שְׁבַח דָּא שִׁירָ : תָא
קְבִיעִין כֵּן תֶּהֱווּן בְּהַנְהוּ חֲבוּרָ : תָא
ו וְתִזְכּוּן דִּי תֵיתְבוּן בְּעֵילָא דָרָ : תָא

דיזר איז עט אבר דש ווערן די רידן איט פרשבט איר האבן צו איק גיהאפט אין אונזר גיפענקניס אונ׳ האבן פאסטאן אין גיגלויבט (ידבר) ער ווערט אונט פירן איביגליך אין איין גיטשלט פון איינר יונג פרויא די זיך פרייאט וועך זי צום טאנץ גיט ידט איז אונזר גאט די ער אונז לאנג פון פאר בילובט אונ׳ ביטיידן האט (טוולא) די דר איימונג פון דען לויתן אונ׳ דר ווילדר אוקס דר אויף די הויכי בערג איזי די זיך איינר איט דען אנדרן ווערן פֿר ווערן אונ׳ איין טטרייט איט אנגדר האלטן (בקרנוהי) איט זייני הערנר ער ווערט שטוסן דר אוקס דר דא איז אונטר די בהאות דר טטרקרטטר אונ׳ דער גרעטטר דר לויתן ווערט קיגן איק לאפן איט זייני פלום פעדר אונ׳ איט טטארקייט (מקרב) זיין בטעפר ווערט צו אין ניגעהן איט זיינר גרושן טווערד איין סעודה ווערט ער צו דיא צדיקים ברייטן אונ׳ איין איטאג אמל (מסחרין) זי ווערן זיך ארום זעצן אום דען טיש פון גאר פונקל אונ׳ אידל גישטיין אונ׳ פר זי ווערט זיך ציהן דר באך פון באלזום (ומתפנקין) אונ׳ ווערן זיך זעטיגן פר זעטיגן איט די בעכר דר זאט קייט פון דעם ווין דר דא איז בטאפן פון (טטת יאי בראטית) ורדא איז בווארט אין קעלטר (זכאין) גלייך וויא האט זולה גוועזן צו הערן דען לוב פון דש גזאנג אזו ווערט איר אך זולה ויין צו זיצן אין די חברותה פון די צדיקים (ותזכון) אונ׳ איר ווערט זולה זיין דש איר ווערט זיצן אין די איברטטה צייל

אז

ר בוּתְכוֹן מַה הַשִּׁיבָא קְבֵל הַהִיא שְׁבַחְ תָא :
ר בוּתָא דְיִעְבֵּד לִיכַר מַטְיָא שַׁעֲ תָא :
ב מֵיתֵי לִי נְהוֹרָא וְתַחֲפֵי לְכוֹן בַּהֲ תָא :
י קָרֵיה כַּד אִתְגְּלֵי בְּתוּקְפָּא וּבִגְבוּרְ תָא :
י שַׁלֵּם גְּמֻרְיָא לְסַנְאֵי וְנַגְוָ תָא :
צ דְקָתָא לְעַם חָבִיב וּסְגִיָא זַכְוָ תָא :
ח דוּ שְׁלֵימָא בְּמֵיתֵי וּמָנָא דַכְוָ תָא :
ק רִיתָא דִירוּשָׁלֵם כַּד יְכַנֵּשׁ גָּלְוָ תָא :
י קָרֵיה מְטוּל עֲלֵיה בְּיוֹמֵי וְלֵילְוָ תָא :
נ נוּנֵיה לְמֶעְבַּד בָּהּ בְּתוּשְׁבְּחָן כְּלִילְ תָא :
ד זֵיהִיר עֲנָנַיָּא לְמִשְׁפַּר כִּילְ תָא :
ל פוּמֵיהּ דַעֲבִידְתָא עֲבִידָן מְטַלַּלְ תָא :
ב תַכְתְּכֵי דְהַב פִּיזָא וּשְׁבַע מַעֲלָ תָא :
ת חִימִין צַדִּיקֵי קֳדָם רַב פָּעֳלָ תָא :
ו רֵוֵיהוֹן דָּמֵי לְשַׂבְעָה חֶדְוָ תָא :
ר קִיעָא בְּזֵהוֹרֵיהּ וְכוֹכְבֵי זִיוָ תָא :
ה דָרָא דְלָא אֶפְשָׁר לְמִפְרַט בְּשִׂפְוָ תָא :
ו לָא אִשְׁתַּמַּע וְחָמֵי נְבוּאָן חֶזְוָ תָא :
ב רָא שָׁלְטָא בֵיהּ בְּגוֹ עֵדֶן גִּנְ תָא :

אונ' שטרקייט (ישלם) ער ווערט בצאלט איין פר געלטניס צו איין פיינד אונ' צו די דא וואונן אין די לענדר אונ' זיין גרעכטי קייט ווערט ער אערן צו זיין גליב פאלק ישראל אונ' פיר זכיות ווערן איבר זי בשינן (חדו) אז איין גאנצי פרייד ווערט קומן אונ' איין רייני גאב: אז ער ווערט אין די שטאט ירושלים איין זאמלן די פר טריבני (יקריה) זיין ווערדיקייט ווערט רואן אויף ישראל טאג אונ' נאכט זיין חופה ער ווערט אין ירושלים מאכן איט לוב אונ' קרינונג (זיהור) איט די לויטרקייט דער וואלקן די חופה צו בשינן: איין אידר נאך זיין ווערק ווערט אן איך איין חופה מאכן (בתכתכי) איט שטיל פון גיט גאלד אונ' זיבן שטאפלן ווערן די צדיקים גישטעלט ווערן פר הקב"ה דר דא איז גרוס פון ווערקן (וריויהון) אונ' איר גישטאלט ווערט גלייך זיין צו די זיבן מרלייא פרייד דר היאל איט זיין לויטרקייט אונ' די לייכטיגה שטערן (הדרא) איר שונהייט ווערט אזו גרוס זיין דז עס ווערט ניט אייגליך זיין צו בשיידן איט די לעפצן אונ' עז איז ניט וואר גהערט נאך גזעהן פון קיין נביא נאך וויז זאגר (בלא) עס האט קיין אויג גיזהערטט צו זעהן דען (תענוג) וואס די צדיקים ווערן האבן אין גן עדן ווען זי ווערן זיך דר איילן אין טאנץ איט די שכינה (עליה) אויף איר ווערן זי ווייזן

דיזר

פְּ רִישׁוּתֵיהּ שְׁבָחֵיהּ יְחַוּוּן בְּשָׁעוּ . . . תָא :

צ׃ כִּי וְחָמִיר וְרָגִיג דְּלָאוּן בְּלָעוּ תָא :

צְ לוּתְהוֹן בְּכֵן מְקַבֵּל וְהָנְיָא בָעוּ . . . תָא :

ק׃ טִירָא לְחִי עָלְמָא כְּחָגָא בְשְׁבוּעָ . . . תָא :

קְ כֵּל יְקַר טוּטֶפְתָּא יְתִיבָא בִּקְבִיעוּ . . תָא :

ר׃ שִׁימָא הִיא גּוּפָא בְּחָכְמְתָא וּבְדַעְ . . . תָא :

רְ בוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל קְרָאֵי כְּשִׁמַּע . . . תָא :

ש׃ בַּח רִבּוֹן עָלְמָא אֲמִירָא דַכְוָן . . . תָא :

שְׁ פַר עֲלֵיהּ לְחַוּוּיֵהּ בְּאַפֵּי מַלְכְוָן . . . תָא :

ת׃ אִין וּמִתְכַּנְשִׁין כְּחֵיזוּ אַרְוָן . . . תָא :

תְּ מֵהִין וְשַׁיְלִין לֵיהּ בְּעֵסֶק אָתְוָן . . . תָא

מ׃ נָן וּמַאן הוּא רְחִימָךְ שַׁפִּירָא בְּרֵיוָן . . . תָא :

אֲ רוּם בְּגִנֵּיהּ וְסָפִית מְרוּר אַרְיְוָן . . . תָא :

י׃ קְרָא וְיָאָה אַתְּ אִין תְּעָרְבִי לְמַרְוָן תָא :

רְ עוּתֵיךְ נַעֲבִיד לִיךְ בְּכָל אַתְרְוָן . . . תָא :

ב׃ חָכְמְתָא מְתִיבָא לְהוֹן קְצַת לְהוֹדָעוּ . . . תָא :

יְ דַעְתּוּן חַכְמִין לֵיהּ בְּאִשְׁתְּמוֹדָעוּ . . . תָא :

רבותיכון

זיכן די גאב פֿון (הקב"ה) אגזיא איך טאן דיין ווילן זיין וואונדרליכה לוב זאגן די אין זיין צייט (נבי) ער הוט גוואלט אונ׳ גילוסט דס (ישראל) זאלן זיך באיאהן אין דר תורה דא דורך ווערט ער איר (תפֿלה) אנטפֿנגן אונ׳ איר גיבעט ווערט הערלן (קטירא) די (תפֿילה) פֿון (ישראל) די ווערט אן גינקיפֿט אן גאט דר איביג לעבט צו איין קרון דורך איין טבועה דס זיא איין אלאך ביטווערט פֿון ווענן די ווירדיקייט גן די (תפֿלין) ווערט די קרון דארט היין גיזעצט (רשימא) אין די זעלביגה (תפֿלין) איז גיצייכנט איט פר שטאנד אונ קלוגהייט די הערטאפֿט פֿון (ישראל)! דיא דא זייאכן (קריאת שמע) (שבח) די לוב פֿון דען הערן דר וועלט איט איין רייני ליבטאפֿט שטיטשין צו ישראל די זעלביגה: צו זאגן פֿר די קיניגן דר פֿעלקר (תאין) די דא קואן אונ׳ זאלן זיך איין גלייך אז די אידן אין אער · זיא פֿר וואונדרן זיך אונ׳ פֿרעגן (ישראל) פֿון וועגן איין צייכן פֿון אטיה (אכן) פֿון וואכן אונ׳ ווער איז דיין פֿריינד דו טינה פֿן גיטטאלט דו זאלט דיך פֿון זייכט וועגן אזו טלאגן פֿון די פֿעלקר די גיגליכן זיין צו ליבן (יקרא) ווערדיג אונ׳ היבט ווערטטו ווען דו זעלטט דיך פר איטן איט אונזר הערטאפֿט איר זעלטן דיר דיין ווילן טאן אין אלין אורטן (בחכאתא) איט קלוגהייט ענטפֿרט (ישראל) צו זיא אונ׳ זאגט אין וויטן איין טייל פֿון די לוב פֿון גאט ווען איר זעלט איך קענן דען זעלט איר קליגן איט וויטן טאפֿט וואז גאט איז (רבותכון) וואז איז אייער הערטאפֿט

חַ דְתִּין נְבוּט לְצַפְרִין סַגִּיאָה טְרַשׁוּ : תָּא
פֵּי יְקִירִין שְׂרָפִין כְּלוּל גַּפֵּי שֵׁשׁ : תָּא
טְ עֵם עַד יִתְיְהֵב לְהוֹן שְׁתִיקִין בְּאַרְשָׁא : תָּא
קַבְּלוּן דֵּין מִן דֵּין שָׁוֵי דְלָא כְּשַׁשְׁ : תָּא
יְ קַר מְלֵי כָל אַרְעָא לְתַלּוּתֵי קְדוּשְׁ : תָּא
קָל מִן קֳדָם שַׁדַּי כְּקָל מֵי נְפִישׁוּ : תָּא
כְּ רוּבִין קֳבֵל גַּלְגַּלִּין מְרוֹמְמִין בְּאַוְשָׁא : תָּא
מְחַוֵּה בְּאַנְפָּא עֵין כְּוָרַת גִּירֵי קַשְׁ : תָּא
לְ כָל אֲתַר דְּמִשְׁתַּלְחִין זְרִיזִין בְּאַשְׁוָן : תָּא
בְּרִיכִין בְּרִיךְ יְקָרֵיהּ בְּכָל לִשָּׁן לְחִישׁוּ : תָּא
מְ אֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ דְּלָא צָרִיךְ בְּחִישׁוּ : תָּא
הִים כָּל חֵיל מְרוֹמָא מְקַלְּסִין בְּחַשַׁשְׁ : תָּא
נְ הִירָא מַלְכוּתֵיהּ לְדָר וְדָר לְאַפְרַשְׁ : תָּא
דִּירָא בְהוֹן קְדוּשְׁתָּא וְכַד חַלְפָא שַׁעְ : תָּא
סְ יוּמָא דִּלְעָלַם וְאַף לָא לְשִׁבוּעַ : תָּא
רַב יְקַר אַחְסַנְתֵּיהּ חֲבִיבִין דִּבְקָבַע : תָּא
עֲ בִידִין לֵיהּ חֲטִיבָא בִּדְנַח וּשְׁקַע : תָּא
רִישָׁן לְמָנָתֵיהּ לְמֶעְבַּר לֵיהּ רְעוּ : תָּא

ט י כ ל מ נ ס ע פ

צבי

ביטאפט אלי אורגן טייאי אונ׳ גאר גרוש איז זיין וואראהייט (טפי) נאך זיינן פיל ברענדיגי אלאכים די אל צו אאל זעקס פליגל האבן אונ׳ אי אן גיבט זי רשות צו רידן אוזן זי אל צו אאל שטיל טווייג (יקבלון) זיא אנטפאנגן די ריד איינר פון אנדרן דז זיא אלי צו גלייך לובן אונ׳ איינר ניט שפעטר אז דר אנדר דען ווערט פון די וירדיקייט פון גאט דר פילט די גנצי ערד איט איין דרייא פאכדיגי קדושה פון די אלאכים (ככל) גלייך וויא איין שטיק דר פר זאאלטי וואטר אוו רוישן זי פר דעם אלאעכטיגן גאט די אלאכים די דא הייטן כרובים קיגן די דא הייטן (גלגלים) זי דר היבן איר גטרייא (לאחוה) צו זעהן אין איין אויגן בליק גלייך וויא איין שוס פון פיילן בוגן • אין אלן אורטן וואו זיא וואורן הין גשיקט זיין זיא גשווינד אין איר באטשאפט (אברכין) זיא לובן די וירדיקייט פון גאט איט אלר לייא שפראך • פון דען אורט פון זיין שכינה דז אן ניט בדרף צו זוכן (נהים) עש ברואט דש גנצי היאלטי היער זי לובן איט פארכט • דיא גדעכטנס פון זיין קיניגרייך ווארט אלי גבירד דר צילט אונ׳ בשיידן (סדירא) עש איז גיוואונט בייא זיא די קדושה פון גאט • אונ׳ אז די צייט פר בייא איז אוזן זי אויך הערן טירה צו זאגן אוני דרפן ניט אער זאגן אין קיין (שאיטה) נאך אין קיין יובל : (ערב) ישראל דיא דא זייכן דש לוז אונ׳ דז וירדיגה ערב טייל פון גאט די זייכן בייא איק גיזענט אונ׳ גליבט • ווייל זי טאן איק זיין ווילן איט צוייא
אאל ק״ש לייאכן אלי טאג וועכן די זון אויך גיט אונ׳ אונטר גיט (פרישן) זי זייכן בשיידן אין דר תורה דז זי זייכן

ונת הפייטן הזה להגיד שבח לבון עלמא בבריאת עולם : ופתעתי סוה היה רבי מאיר ש״ץ נכור ולסוף כאלף כיתא כיתא אתוס טעט
מאיר בירבי יצחק בתורה ובמעשים טובים אמן והוק ואמן

בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני :

אקדמות מלין ושריות שו תא :
א ולא שקילנא הרמן ורשו תא :
ב בבי תרי ותלת דאפתח בנקשו תא :
ב רי דברי וטרי עדי לקשישו תא :
ג בורן עלמין ליה ולא ספק פרישו תא :
ג ויל אלו רקיעי קני כל חורש תא :
ד יו אלו ימי וכל מי כנישו תא :
ד ירי ארעא ספרי ורשמי רשו תא :
ה דר מרי שמיא ושליט ביבש תא :
ה קם עלמא יחידאי וכבשיה בכבשו תא :
ו בלא לאו שכלליה ובלא תשש תא :
ו באתא קלילא דלית בה משו תא :
ז מין כל עבידתיה בהך יומי ש תא :
ז הור יקריה עליה · עלי כורסי דאש תא :
ח יל אלף אלפין ורבוא לשמשו תא :

חדתין

אקדמות אי איך אן היב צו רידן וויל איך ערשט רשות נעאן (בבבי) איט איין ווארט צוויא אדר דרייא די איך
וויל אן היבן איט שאלונג איט דר לוביניס פון דען בשעפר דר דא טרגט די וועלט ביז צו דר עלטר (גבורן)
אין איניגה שטארקייט איז בייא איס איני׳ אן קאן זיא ניט גינוג בשיידן : אוני׳ ווען אך די היאל ווערדן פמראיט אוני׳ אלי
וועלדר רערן (דיו) אוני׳ ווען אך אלי (יאים) אוני׳ איין גיזאאלטי וואסר ווערן טינט : אוני׳ די וואונר דר ערדן ווערן טרייבר
אוני׳ נייכנר ווער אלט ניט גינוג צו בשרייבן (הדר) דיא טונקייט פון דען הער איבר די היאל אוני׳ דר דא גיוועלטיגט
איבר דר טריקניס ער האט די וועלט אלייני אויך גריבט אוני׳ איר בישעפניט פר הולן אוני׳ האט ניט אגלה גיוועזן וואר
פון זי זיין ווארן בשאפן (ובלא) אוני׳ אן אידיקייט ער האט זי גגרונד פעטט אוני׳ אן טוועלקייט אוני׳ איט דז גרינגסטה
אות פון (א״ב) דס איז די (ה) די אן ניט פילט ווען אן זיא אויט שפרבט (זאן) ער האט אל זיין ווערק בירייט גיאאכט
אין זעקט טאג : זיין ווירדיגה לויטרקייט איז אויף זיין פייאריגן (כסא הכבוד (חיל) בייא איס איז איין היער פון פיל
טויזנטן פון אלאכים) אום אין צו דינן ער

בישאפט נא׳ צח

ויודו החזקה וכבודו וגדלו · ובשוב רוחם לאוצר מכלולו · לא שלטה ... בבשרם רמה לאכלו · אשריהם בעולם הזה הדריכם שבילו · ולעולם הבא יאספו לו · ועליהם הכתוב אומר מלולו · אשריהעם שככה לו וביום זה השמיע את הוד קולו · וכל יושבי תבל פצחו הלולו · ומלאכי מעלה ... הנעימו מהללו · ובהיכלו כבוד אומר כלו · שרפים ואופנים וזיקי חשמלו · קדשה ותהלה קדמו לסלסלו · וחיות הקודש אשר עליהם סבלו · נראים נושאים ונשאים בחילו · ונהר דינור העובר למולו · נותנים עוז וגדלה ... להללו · ומאז מקדישים חבל גורלו · יום יום ינשאוהו וירוממוהו קהלו · חילי מעלה אינם מעריצים לו · עד יקדישוהו העם אשר בחר לו · אלף אחר אלף מאדירים צלצולו · ושלוש קדשה ישלשולו · דרי מעלה עם דרי מטה קוראים ומשלשים להקדישלו :

ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו : אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול · מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך יאמרו : קהל ברוך כבוד יי ממקומו : ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים · ועינינו תראנה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

דער חזן זאגט לדור ודור גנץ טאוכה עטרה גנץ הלז אונ׳ גנץ קדיש די תחינה די מן זאגט נון אויז היבן ווערטט אלט גפינדן אין ערשטן טאג סוכות אונ׳ מן היבט אויז צווייא ספרי תורות אונ׳ לייאנט אין (יתרו בחודש השלישי) אין טייל ווערטן זאגט אן (אין כאוך)

כוונת

ווארום גוועלטיגט זו עשן אין אירש קבר וואז וואר זו זיא אין דעם עולם דז ער זיא פירט אין זיינם וועג אונ׳ אין עולם הבא דא זיא ווארן זו איס איין גטאן איר כשאות · אונ׳ אויך זי זאגט דער פסוק (אשרי העם שככה לו) וואז דעם פאלק דז זו איס וואר אזו · אונ׳ אין דיזן טאג האט ער אלבן הערן זיא זיין שטים אונ׳ אלי זינר דר וועלט די ווארן רידן זיין לוב אונ׳ די מלאכים פון אובן זינטן זו איס לוב אין זיינם פאליש זאגט אליש זו איס לוב די מלאכים די דא הייסן (אופנים שרפים אונ׳ חשמלים) די זיין זיך פעדרן זו זאגן קדושה איט זיי גזאנג אונ׳ די פיר (חיות הקודש) דז דר (כסא הכבוד) דרויף שטיט די ווערן גזעהן אז זעלטן זי אין טראגן אונ׳ זי ווארן פון זיינם קראפט זעלברט גטראגן אונ די באך די פייאריגן די דא איבר פארטן קיגן אים די געבן זו איס שטרק אונ׳ גדולה אונ׳ פון דענן אאל אן זי דר היכן אין ישראל די דא זיין דז טייל אונ׳ זיין גורל פון הקב״ה זייני זמאלונג זייכן אין דר היכן אלי טאג אונ׳ דז הער פון אובן די שטרקן כיט זו הקב״ה ביז די ישראל זאגן קדושה דז ער הט דר ווילט זו איס די דאזיגן אלאכים נאך די דאזיגן ישראל זי בריאן אין אונ׳ דריטן זו איס קדושה דיא אלאכים דיא וואוכר פון אובן אונ׳ ישראל די וואוכר פון אונטן דיא רופן אונ׳ דריטן זו איס קדושה :

אקדמות

סימן הסערה · כי לבעבור נסות אתכם בא ולגדל לכם עטרה · ובעבור
תהיה על פניכם יראה טהורה · סימן טוב באדם שהוא בישן ורוחו
נשברה · שכל מי שהוא עניו עמו שכינה שורה · אשכון ארת דכא ושפל
רוח לעזרה · וזה אביט אל עני ונכא רוח להעתרה · אחלצהו ואכבדהו
עמו אנכי בצרה : ועניו נכנס לפנים משלוש מחיצות חשך ענן וערפל
נהו צות · ענן לפנים וערפל לפני ולפנים וחשך בה מצות · וסבר ר״ו פנים
להתרצות · וקבלו על ירו שש מאות ושלש עשרה מצות קבוצות · ונתן
נפשו על התורה ברעת ובמועצות ולכן נקראת על שמו תלתליה
קוצות · זכרו תורת משה עבדי אשר עמד בפרצות · אשר צויתי אותו
בחורב הר הנבחר מהרי ארצות · חקים ומשפטים ותורות ר״ל חיך
ממרצות : וכל הדור ההוא אשר שמעו קולו · זכו להיות כמלאכי וכולו
עליו נתרפקו וחיו בצלו · ונתן בתוכם משכנו ואהלו · והראם והרכבם
להראותם מופתי מפעלו · וידו

דז ער כח האט צו זעהן צו הערן צו רידן צו פר זכן צו גרייכן אונ׳ דעם כח אין אענטן דז דש עשן זיך ציהט ביז אין מאגן אונ׳
איין כח הט ער דז ער דז עשין דריכן הלט ביז עז פר דייט ווערט אונ׳ דר כח דז עז פר דייאט אונ׳ איין כח דז איטליכש גליד
נעמט פון דר שפייז וואז זיין שפייז אונ׳ נטואר איז אונ׳ איין כח דר דש פסולת פון דר שפייז פון איק טטוסט · די כוחות
אז וואורן איין אנטגנגן פון וועגן אורא אונ׳ אשה רבינו האט זי איט זייני ווארטן ווידר צו קרעפטן גבראכט אונ׳ שפראך צו זי
פארכט אייך ניקש פר דעם פייאר אונ׳ פר דעם שטורם דען אונז ווילן צו דר היבן אייך ער איז קואן צו אייך הקב״ה אונ׳
דז איר זאלט טראגן איין קרון איבר אלי עובדי אלילים דז איר גרעט האט איט הקב״ה אך אונז ווילן דז איר זעלט גדענקן
אן די גרושי אכט אונ׳ קראפט אונ׳ הערליכקייט פון הקב״ה אונ׳ זעלט טייא האבן פר דעם דער אייך האט די תורה געבן
אונ׳ זעלט ניט זינדיגן עש איז אן אייכן אענטן איין גוטר סיאן דער דא האט טייא אונ׳ בושה אונ׳ איין נידריג גאיט :
דען בייא איינם דעאוטיגן רואט די שכינה : איך רוא בייא די פר שטוסני אונ׳ נידר איטיגי די העלף איך אונ׳ אויך דיא
לוג איך אויף די ארמי (ונכה) אונ׳ צו בראכני גאיט דיא טוא איך געווערן איר ביגער איך טוא בשיראן אונ׳ עהרן אין אונ׳
איך בין איט איק אין זיינם לייד (ועניו) אונ׳ דר דעאוטיגר אשה רבינו דר וואר גין צו הקב״ה אין פינשטרניש אונ׳ אין
וואלקן אונ׳ אין נעביל דט איז דרייא ארלייא אונטר שייד אי ער קאם אין היאל אונ׳ הקב״ה וואר איק בוילגן איט איין גוט
פניק אונ׳ דורך זיינר האנט וואורן זיא אנטפנגן זעקש הונדרט אונ׳ דרייא צעהן אצות צו אנכדר גזאאלט אונ׳ ער גאב זיין
לייב אונ׳ לעבן אויף די תורה איט זין אונ׳ ראט · אונ׳ דרום וואר הקב״ה הייסן די תורה נאך איק אז דר פסוק גיט אין
(אלאכי ג׳) (זכרו תורת אשה עבדי אשר צויתי אותו בחורב) גדענקט צו הלטן די תורה פון אשה איין קנעכט דער דא
שטונד פר ישראל אין איר בריכנים דז ער זי אציל וואר פר דעם עונש פון עגל אונ׳ ארגלים דט איך האב גבאטן אויף דעם
בערג חורב דען איך האב דר וועלט פון אלי בערג דר ערדן צו געבן דרויף די תורה די (חקים אונ׳ משפטים) דיא דא זיין
וים (לחיך) צו דעם גואן אונ׳ דז זעלביגי גכץ דור דט דא האט גיהערט זיין שטים די וואורן זוכה צו זיין אונטר די אלאכים
די דא זיין אין היאל זיינר הרבריג ווייל זי זיך האבן אן איק (נתרפקו) בהעפט אונ׳ וואורן זיך דר נערן אין זיינם שאטן אונ׳
לייטן ויא ער גאב זיין רואונג אונ׳ ער וויז זי זייני פיל וואונדר · אונ׳ זיין שטרקי אכט אונ׳ זיין עהר אונ׳ אכפרקייט אונ׳
דא זי שטורבן אונ׳ איר נשאה ווידר קערט אין אונזר דר נשאות הט אן קיינם קיין וואורט

בַּהֲלִיכָה יְדוֹדוּן בַּחֲזִירָה · וְלֹא הֵם בִּלְבַד כִּי אִם מֶלֶךְ עוֹטֶה אוֹרָה · טְהוֹר
עֵינַיִם יִרְאָתוֹ טְהוֹרָה · שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי לְהַעֲזְרָה ·
וְנִשְׁתַּלְהֲבוּ מִכֹּחַ הָאֵשׁ וְרוּחָם עָבְרָה · וַעֲנָנֵי כָּבוֹד הִזִּילוּ טַלְלֵי
אוֹרָה · אֶרֶץ רָעֲשָׁה וְגַם שָׁמַיִם נָטְפוּ לְחַשְׁרָה · גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים לִיָפָה
וּבָרָה · נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כּוֹנַנְתָּהּ לְשָׁמְרָה · וּכְמוֹצֵא שָׁלָל רָב שָׂשׂוּ
בַּאֲמִירָה טְהוֹרָה · וְנַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע הִשְׁמִיעוּ כַּאֲמִירָה · וְלֹא הָיָה בָהֶם כֹּחַ
לְקַבֵּל יוֹתֵר מִדִּבְּרוֹת עֲשָׂרָה · וְנָמוּ לְרוֹעֵם קְרַב אַתָּה וּשְׁמַע אֲמִירָה · כִּי
אִם יוֹסְפִים אֲנַחְנוּ לִשְׁמוֹעַ נָמוּת מְהֵרָה · וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הוֹדָה לְדִבְרֵיהֶם
בְּעֵינָיו לְיַשְּׁרָה · וּמִשָּׁם זָכוּ לְהַעֲמִיד נְבִיאִים לְהִתְאַשְּׁרָה · וְגַם מִי יִתֵּן וְהָיָה
לְבָבָם זֶה לָהֶם לְבָהֲרָה · אוֹ אֶפְשָׁר לְבַלַּע הַמָּוֶת וּלְהַעֲבִירָה · אֲבָל אִי אֶפְשָׁר
שֶׁכְּבָר נִגְזְרָה גְּזֵרָה · וְעַל תְּנַאי כָּךְ עָמְדוּ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה · אֲנִי אָמַרְתִּי
אֱלֹהִים אַתֶּם לְהִתְפָּאֲרָה חִבַּלְתֶּם מַעֲשֵׂיכֶם אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן בְּעֶבְרָה ·
וּמֹשֶׁה מְזָרְזָן וּמְפַיֵּס לְכָל שׁוּרָה וְשׁוּרָה · וְהַכָּתוּב מְשַׁבְּחוֹ וְהַחָכְמָה תָּעוֹז
לֶחָכָם יוֹתֵר מִשַּׁלִּיטִים עֲשָׂרָה · וְאָמַר לָהֶם אַל תִּירְאוּ מִן הָאֵשׁ · ומן

הער פֿירן אזאן די קינדר אונטר די ארים פֿירט: אונ' ניט אליין אלאכים נייארט הקב"ה אויך דער דא איז אום גוואנכדן
מיט ליבט דרויף גיט דר פסוק אין (שיר השירים שמאלו תחת לראשו וימינו תחבקני) ער האלט איר גין גלייך אז אן מיינש
זאנפֿט פֿירט אונ' האט זיין לינקי הנט אונטר זיינם הויפט אונ' ביפֿנגט אין מיט דר רעכטי הנט (ונשתלהבו) אונ' זי פֿר
פֿלאמטן וועגן דעם פֿייאר אונ' איר נשמה די איבר פֿירפֿון אין די שפראך דיא תורה הער אז דר וועלט וויא ווער איך
גגעבן צו אייטל טוטי לייטן דען וואָרן די הייליגי וואלקן טריפֿן איין ליכטן טויא פֿון תחיית המתים די ערד וואר טטוראן אויך
די הימל טריפטן פֿיל וואסר אונ' איין רעגן דר בווילגונג ער וואר אויך היבן גאט צו ישראל די דא וואָרן טין אונ' לויטר אונ'
ריין ערב (וכמוצא) דיא דא וואָרן איד אונ' שוואך דו האטט בירייט אונ' גהיט אונ' זי וואָרן זיך פֿרייאן מיט דר רייני זאג דר
תורה אז אויך איין גרוסן זאק רויב אונ' זאגטן מיט אירי זאג (נעשה ונשמע) אונ' זי האט ניט כח צו הערן פֿון הקב"ה אבר
אז דיא צעהן גיבאט (וכמו אונ' זיא שפראכן צו אירן הערטן משה רבינו גנעהן דוא אונ' הער די זאג פֿון הקב"ה דען ווען
איר עס זאלטן אבר הערן דא אעלטן איר בלד שטערבן אונ' הקב"ה דר וואר אודה צו אירי ריד אונ' גפֿיל וואול אין זיין אויגן
אונ' פֿון דמכן וואָרן זי זכה דס זי וואָרן גלובט אבר דען אלי פֿעלקר מיט די נביאים דיא אין אויך שטונדן (וגם) אונ' ער
רירט ווער וואלט דז איר הערץ ווער אזו אז לייט צו דר ווילן דז גוטש אונ' ווען עס איגלך ווער דז איך קענט פֿר דערבן דען
אלאך המות אונ' אין אמכן איבר פֿארן אונ' ישראל ווערן עס וואול ווערט אבר עס איז ניט איגליך דען עס איז שון נגזר
גוואָרן אין אדם הראשון לייטן אונ' מיט דען תנאי שטונדן זי בייא הר סיני דא זי וואָרן מקבל די תורה דס זי זעלטן בריאט
ווערן אז די אלאכים אין הימל ווען זי ווערן הלטן די תורה אבר ווייל איר האט אייאר מעשים פֿר דארבן דרום זאלט איר
שטערבן אז אדם הראשון מיט גריס לארן אונ' משה רבינו דר וואר זי בווילגן אונ' אכט אין אין פֿריטן אוט צו מיטליכר טורה
פֿון ישראל דרויף לובט אין דר פסוק אין קהלת (והחכמה תעוז לחכם מעשרה השליטים) די חכמה פֿון משה רבינו האט
ישראל אבר גישטערקט אז די צעהן כוחות די איבר איין מענטשן גוועלטיגן דס זיין זיא
דז

שָׂדֵהוּ וְכָל גְּבוּלוֹ · וְשׁוֹרוֹ וַחֲמוֹרוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ · נִטְעוֹ וְכַרְמוֹ גַנּוֹ וּשְׁבִילוֹ ·
בְּעִירוֹ וְעֵצָיו פֵּרוֹתָיו וִיבוּלוֹ · רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו יַעֲרוֹ וְכַרְמִילוֹ · יְקַר כַּסְפּוֹ
וּזְהָבוֹ וְנוֹעַם גָּדְלוֹ · צֹאנוֹ וַאֲלָפָיו וּמַשְׁקֵהוּ וּמַאֲכָלוֹ : חֲבַרְתּוֹ וְכָל מַחֲמַדֵּי
מִכְלוּלוֹ · חזן קָרוּץ מֵחוֹמֶר מַה מּוֹעִילוֹ הוֹמֵר וּמִתְאַוֶּה אֶת שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ ·
זֶה שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֵינוֹ שֶׁלּוֹ · קִנְיָן שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ לָמָּה זֶה הוּא לוֹ · יָבִין וְיַשְׂכִּיל בְּרֵעוֹ
וְשִׂכְלוֹ יִשְׂמַח וְיָעוֹז בְּמַתַּת גּוֹרָלוֹ :

גּוֹרָלוֹ הִנְחִיל אֵל לִירֵאָיו · בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים וְלַפִּידִים נוֹרָאִים · חזן וְכָל הָעָם רוֹאִים :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ :

וְכָל הָעָם רוֹאִים אֶת הַנִּרְאֶה וְהַנִּשְׁמָע · וְשׁוֹמְעִים אֶת הַנִּשְׁמָע וְהַנִּרְאֶה
כְּשֶׁהַדִּבּוּר יוֹצֵא מִפִּי הַגְּבוּרָה · וְנֶחֱצַב עַל הַלּוּחוֹת בְּתִפְאָרָה ·
קוֹל קוֹלֵי קוֹלוֹת וְרוּחַ סְעָרָה · וְלַפִּיד לַפִּידִים וְלַפִּידֵי אֵשׁ בּוֹעֲרָה · קוֹל
יְיָ בַּכֹּחַ וְקוֹל יְיָ בֶּהָדָרָה · מְפָרֵשׁ אֶת הַדִּבּוּר לְבָאֲרָה · יְסוֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ
סִתְרֵי תוֹרָה · וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ לִבָּם לְשִׁבְרָה · וַיַּעַמְדוּ מֵרָחוֹק מִילִים
שְׁנַיִם וָעֶשְׂרָה · וּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת יָרְדוּ לְסַיְּעָם מִשְּׁמֵי שִׁפְרָה · וּמַלְאֲכֵי
צְבָאוֹת יִדּוֹדוּן בהליכה

זיין פֿיך אונ' אל זיין גוט זיין קנעכט זיין אייד זיין פֿעלד אונ' אל זיין גארק זיין אוקס אונ' איזל אונ' אל דש זיין איז זיין פֿלנצונג זיין וויין גארטן אונ' זיין גנג (בעירו) זיין פֿיך אונ' זיין האלץ זיין פירות אונ' זיין תבואה זיין רייט וואגן אונ' רייטר זיין וואלד (וכרמילו) אונ' זיין פֿון פֿעלד : די ווערדיקייט פֿון זיין זילבר אונ' גאלד זיין זיסקייט זיין אכפרקייט זיין שאף (ואלפיו) אונ' זיין רינדר זיין עסין אונ' טרינקן זיין וייב דר וייל זיא אך ביהעפֿט איז צו אים אונ' גלוסטיקייט זיינר צירונג (קרוץ) איין מענש דר דא איז ווארן בשאפֿן נאר פֿון איין שטיק לייס וואס העלפֿט עז אים דז ער פֿיל גילוסט וואס ניט זיין איז דען דז צו לִיג דז ער הט הייכט איז עז זיין. אה׳ אארגן איז עז ניאר זיין וואס זאל אים דען וואס אים גאט ניט הט גיגעבן דש אל ער פריבן אין זיינם שכל דרום זאל ער זיך פֿרייאן איט דיא גאב זייכש גורל (גורלו) זיין לוז האט הקב״ה אאכן ערבן צו זייני פֿורכֿטר איט שטיק אונ' ברענדר אונ' בליץ פֿורכֿלואי : (וכל העם רואים) די אאכן דז גנצי פֿאלק ישראל :

ובכן אונ' דען ווערט אויך גין צו דיר דיא קדושה פֿון ישראל דען דוא ביסט איר הייליגר אונ' העלפֿר :

וכל אונ' דש גנצי פֿאלק די האבן געזעהן די ברענדר אונ' אך אפילו דיא קולות די דא גיגאנגן אויז דעם אונד פֿון הקב״ה ווייא וואל איין קול איז ניט טייך צו רידן אן זיכט עז גייארט אן הערט עז נור : נאך וואר אן די זעלבגן קולות איין אאטות דז זי ווארן צו אין געזעהן דא זי ווארן אויז געהאקט אויף די לוחות איט שונהייט : פֿון אלר לייא קולות אונ' פֿיל ארלייא ברענדר די ווארן ביריית די שטיק פֿון גאט וואר געהערט איט קראפֿט אונ' איט שונהייט ער וואר בשיידן זייני ריד ער אום רינגלט זי ער אכט פֿר שטין זי די הייאליכקייט דר תורה אונ' דא דש פֿאלק דז זאך דש וואר איר הערץ פֿר פֿורכֿט אַ בראכן (וינעו) אונ' פֿר וואגלטן אונ' שטונדן פֿון וייטן צוועלף תחום שבת גיגאן זיא היכטר זיך דען נידרטן די אלאכים פֿון טיכן הימל צו העלפֿן ווידר צו גין צום הר סיני אונ' זי ווארן זי הין אונ' הער

הַשְׁלָמָתָם · גְּנֵיבָה אֵין לָמוֹ נִמְכָּרִים בִּגְנֵבָתָם · בְּנִי אַל תֵּלֵךְ בְּדֶרֶךְ אִתָּם
אֶת רַגְלְךָ מְנַע מִנְּתִיבָתָם :

מִנְּתִיבָתָם חֲשׂוֹךְ וְאַל תִּתְגַּנֶּה וְרָעָה אֵלֶיךָ לֹא תְאֻנֶּה חזן לֹא תַעֲנֶה

אִמְרֵי כָזָב וּמַעַן כְּחָשִׁים · בְּנִיב שְׂפָתֶיךָ בַּל יִהְיוּ אֲרוּשִׁים · גַּם אֱוִילִים אֲשֶׁר
מַחֲרִישִׁים · רוֹמִים וְנֶחְשָׁבִים לְחַכְמֵי חֲרָשִׁים הוֹלְכֵי רָכִיל שְׁלֹשָׁה מְעַנְּשִׁים
וְנֶאֶמְנֵי רוּחַ מְכַסִּים וּמַחֲשִׁים · זֶה חֵלֶק מְלַשְׁנִים הַמַּרְגִּישִׁים חִצֵּי גִבּוֹרִים
שְׁנוּנִים קָשִׁים · טוֹמְנִים פַּח כְּשַׁךְ יוֹקְשִׁים · יוֹעֲצֵי מִרְמָה וְכָזָב מְלַחֲשִׁים ·
כְּמַדְקְרוֹת חֶרֶב בּוֹטִים מְנַקְּשִׁים · לְשׁוֹן חֲכָמִים מַרְפֵּא מַגִּישִׁים · מִפְּרִי
פִּיהֶם יִשְׂבְּעוּ אֲנָשִׁים · נִרְגָּן דְּבָרָיו כְּמִתְלַהֲמִים חָשִׁים · שְׂפַת אֱמֶת יִכּוֹן
לָעַד בִּישִׁישִׁים · עַד אַרְגִּיעָה לְשׁוֹן טִפְּשִׁים · פּוֹסְקֵי שָׂפָה מְחִתָּה עֲנוּשִׁים
צָרוֹת רוֹדְפִים וְעוֹנֶשׁ מְבַקְשִׁים · קָמִים לְהָעֵר חָמָס וְלֹא בוֹשִׁים · רוּחָם
יוֹצִיאוּ כְּסִילִים אֲנוּשִׁים · שֶׁקֶר בְּהָעִידָם יוֹזְמוּ בְּפֵרוּשִׁים · תַּעֲשֶׂה לָמוֹ
בִּזְמוֹתָם לְהָאֲשִׁים :

לְהָאֲשִׁים מְנַע עַצְמְךָ לִתְמוֹר וְנֶצַח לִפְנֵי תַּעֲמוֹד חזן לֹא תַחְמוֹד

שְׁכֵן רֵעֶךָ בֵּיתוֹ וְאָהֳלוֹ · מִקְנֵהוּ וְקִנְיָנוֹ וְכָל חֵילוֹ · עַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ
שָׂדֵהוּ

מיין זון גיא ניט מיט אין איר שטעג מיט זיא : דיין פֿוס פֿר הייד פֿון איר וועג (מנתיבתם) פֿון איר שטעג (חשוך) פֿאר
הייד אונ' מאך דיך קיין בייזן שם דאז ווערט דיר אויך ניקש בייז צו פֿיגן (לא תענה) ניט גיב פֿאלשי געצייגנס (אמרי)
זיגן פֿאלשטיגי ריד מאן מיט דיין לעפֿצן ניט ווערן גרעט : אפֿילו דיא נארין די דא שווייגן ווערן געהאלטן פֿר חכמים דרום
ריד ניט מיט מאלט : אויך די דא רידן רכילות די מאכן דז אירי דרייא דרום גישטראפֿט ווערדן : אז מיר געפֿינדן בייא
(דואג האדומי) דר האט רכילות גטריבן איבר די כהנים פֿון (נוב) דז זיא הבן דוד האלך ברוט געבן · די כהנים ברמכט
ער אום מיר לעבן אונ' שאול האלך ווייל ער אין צו געהערט הט דש רכילות קאם ער איט זייני דרייא זין אם אין דער מלחמה
אונ' מיין גשאך נאך מרגשטן דז ער עולם הבא פֿאר לאר · אבר די ווארהאפֿטיגי גאיטהבן · די שווייגן אונ' בדעקן איין
זאך · דש איז דאש חלק פֿון די פֿר רעטר די דא זאגן וואש זיא נאר דענקן : אירי ריד זיין גלייך אז איין טרפֿי פֿייל פֿון
איין גיבור אזו טימן זיא ווייט מיט איר רכילות · זיא פֿר בארגן נעץ אונ' שטריקלונג : זיא ראטן מיטל ליגן אונ' ליספֿרן
מיטל שאלקייט : איר ריד די שלאגן אונ' שטעכן אז איין שווערד : אבר די ריד פֿון דיא חכמים די דא אכן שלום מין עולם
די קענן עט היילן פֿון פֿרוכט אירש אונד ווערן זאט פֿיל מאכן (נרגן) דער רכילות טרייבר דער דא מאכט אוראערירן מיין
כהדר קעגן דעם אנדרן זיין ריד די מיילן זיך צו שלאגן : אבר די שפראך דר ווארהייט ווערט ברייט אין די עלטר אונ' דיא
ליגן די גווערן נור איין אויגן בליק : זיא עפֿכן איר לעפֿצן צו ברעכניט אונ' טוומלקייט : זיא יאגן נאך צרות אונ' בגערן
שטראף : זיא שטין אויף צו פֿאלש עדות זאגן אונ' שעמן זיך ניט זי זאגן אלש מרויט די נארין מין אירים פֿאלש עדות זאגן
אונ' ווען זיא בשיידליך גליקנט ווערדן דען טוט אן זיא אז איר גדאכקן וואר צו אמכן שולדיג דען זעלביגן (להאשים) צו
אמכן שולדיג שטעטיגליך זייא דיך פֿר איידן דען ווערשטו איביג שטין פֿר איר : (לא תחמוד) ניט דו זאלשט גילושטן
(שכן) דיינש חברש רוואנג זיין הויז אונ' זיין געצעלט זיין קויפֿונג אונ' זיין

אומרת · ליר שערים לפי קרת · מורע תקרא לבינה המישרת · נצח
עדי עד תהא עליך משמרת · שמח באשת נעוריך המחברת · עמה
תתרפק ולא באחרת · פוצת מעיניך חוצה עוברת · צמחים תרבה לשם
ולתפארת · קדש עצמך בפרישות יאררת · רצוה לעשות משמרת
למשמרת · שמע מוסר ועגרהו לגרגרת · תתן לראשך לוית חן ועטרת:

ועטרת תנחל ובשיבה תנוב אם תשמור הון מלגנוב חוץ לא תגנוב

תתעב מתי גנבים וסיעתם · שוללים וחומסים בכל עתם · רחק מעושק
והיה תם · קשט מעבריך והצדק אותם · צפה לחכמים ואלף ארחותם
פעולת צדקה לחיים תבואתם · עקשים הרחק המעקלים נתיבותם ·
שפתותיהם דולקים ובלבם רעתם · נכונו שפטים ומהלומות לגויתם :
מרון משלחים ומצה אהבתם · לא יחרכו רמיה צידתם · כי און ועמל
תחת שפתם · יום ילכדו בוגדים בהוותם טורפים כנוער ובקרשים חיתם
חולקים עם גנב שונאי נפשותם : זה דרכם ולהבל אחריתם · ואל תאשר
נלוזי מעגלותם · הזהר פן תלכד במצודתם : דין ארבעה וחמשה
השלמתם

פון זייזה מעשים פרייא דיך מיט דיינם ווייב דו דו דיך האסט אן מיר בהעפט אין דיינר יוגנט מיט מיר (תתרפק)
טוא דיך בהעפטן אונ׳ מיט קיין אנדרה אונ פון מיר זאלשטו דיין קווענ׳ ברונן אויסן וויניג לאזן איבר פארן כלומר מיט
מיר זאלשטו קינדר הבן · די ווערן דיר אויז שפראמן צו מיינם גוטן שם אונ׳ צו יהייט : אונ׳ הלט דיך הייליג אונ׳ שייד
דיך אב פון מיינר אנדרי : אונ׳ אך דיר די צו מיין היטונג פר דיא אנדרי הער צו די שטראף אונ׳ דס זאל זיין דיין
צירונג צו דיינר קעל : די ווערט געבן צו דיינם קאפף (לוית) אין בהעפטונג פון (חן) אונ׳ איין קרון :(ועטרת) אונ׳
איין קרון דו ווערשט ערבן אונ׳ אין גרייזקייט (תנוב) דו ווערשט פרוכבארן ווען דו ווערשט דיך היטן צו שטעלן גוט (לא
תגנוב) ניט דו זאלשט שטעלן (תתעב) פר אונ ווערדיג די גזעלשאפט דר גנבים דען אזי לייט זי רויבן דר ווייטר דיך
פון פר זוקן אונ׳ זייא גלן (קשט) פון זיהר דיין מעשים אונ׳ אך זייא גרעכט : לוג צו די חכמים (ואלף) אונ׳ לערן מיר
שטעג : די פרוכט פון צדקה די זי ווערקן די איז דס לעבן זייא דיך פערן פון די מיר וועג פר קריאן : איט מיר לעבן
(דולקים) זי ברען אונ׳ אין אירם הערצן הבן זיא אייטל ביז עס איז בירייט גיריכט (ומהלומות) אונ׳ שלעג (לגויתם)
צו איר לייבר · זי זענדן קריג צווישן מיינם אונ׳ זיינם חבר דס איז איר ליבשאפט עס בלייבט אין ניט איר שלקהפטיגי
שפייז וואס זיא פאנגן עס קומט דאך איין וועק · דען אייטל אונרעכט איז אונטר איר לעפצן עס קומט איין טאג דז זיא
ווערן גפאנגן די פעלשר (בהיותם) אום ווילן איר ברעכנים זיא ווערן גשטערצט אונ׳ פר זוקט אונ׳ איט אונהייליגי פאר
ברעכנגן זי איר לעבן : די דא טיילן מיט די גנבים די הבן פייכט אירן לייב : איר וועג איז זום לעצטן אייטל נארהייט אונ׳
אך ניט גרעכט די דא גין אין קרומי שטעג : זייא גווארנט דז דו ניט ווערשט גפאנגן אין איר נעץ איר דין איז ווען זיא
גנבן איין מקס אונ׳ טעכטן אין אוזן זיא אין פינף פעכטיג בינאזן אונ׳ איין שאף פיר פעכדיג · אונ׳ ווען זיא עס ניט
פאר מעגן ווערן זי פר קויפט פר איין קנעכט : דרום

צָרִים לְעִמְקֵי שְׁאוֹל קְרוּאִים · פּוֹעֶרֶת לִבְלִי חוֹק בָּאִים · עֲצֶבֶת נוֹתְנִים
וְכוֹשֵׁל מַמְצִיאִים · שִׂפְתוֹתֵיהֶם אֶרוֹב דָּם מְמַלְאִים · נַחֲלַת אִוֶּלֶת יִנְחֲלוּ
פְתָאִים · מְשׁוּבָתָם תַּהַרְגֵם בְּתַחֲלוּאִים · לֹא תֹאבֶה לַעֲצַת נִשְׂנָאִים · כִּי
כֶחָצִיר יִמָּלוּ וְכִדְשָׁאִים · יְהִירִים אֲשֶׁר בְּרֶשַׁע חוֹטְאִים · טוֹרַח גְזֵרָתָם
מַשִּׂיאִים חֲנֵפִים אֶרֶץ בְּדָם מְטַמְּאִים זוֹהַר שְׁכִינָתוֹ מִתּוֹכָם מוֹצִיאִים וְעַל יְדֵי
חֲלָלִים הַנִּמְצָאִים הָעֶגְלָה הָעֲרוּפָה בְּנַחַל מְבִיאִים · דָּם שׁוֹפְכִים בְּשׁוֹגֵג
בְּלֹא רוֹאִים · גּוֹלִים לְעָרֵי מִקְלָט הַנִּקְרָאִים · כַּהֲוִי דָם לַהֲרוֹג בְּצֶלֶם בְּרוּאִים
אַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם לְעֵין כָּל רוֹאִים :

רוֹאִים יִוָּסְרוּ לְהִשָּׁמֵר מֵאַף · שְׁמוֹר מִצְוָה וְלַהֶבֶל אַל תִּשְׁאַף · חוֹן לֹא תִנְאָף :

אֵשֶׁת כְּסִילוּת הוֹמִיָּה וְסוֹרֶרֶת · בֵּיתָהּ הַרְחֵק כִּי נְפָשׁוֹת עוֹכֶרֶת · גֶחָלִים
בְּחֵיק מְחַתָּה וּמַבְעֶרֶת · דְּרָכֶיהָ שְׁאוֹל וּמָוֶת עוֹרֶרֶת · הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ
לְטֶבַח מוּסֶרֶת · וּכְעֶכֶס אֶל מוּסַר אֱוִיל מְיַסֶּרֶת · זַעַם מַרְבֶּה וְעֶצֶב מְמַהֶרֶת
חֲמַת גֶּבֶר יִשְׂנְאָה מְעוֹרֶרֶת · טִיף נוֹפֶת בִּשְׂפָתֶיהָ מְדַבֶּרֶת · יוֹם אַחֲרִיתָהּ
כְּלַעֲנָה מְמָרֶרֶת · כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ אומרת

אמכן איין בונד צו אמכן פֿאלן דיא טוואכן אונ' ארמי לייט די זעלביגן לייד'גר דיא ווערן גירופֿן אין טיפֿנש דז גיהנם דען
זעלביגן (פוערת) עס שפאניט אויף זיין אונד און טיעור צו איין שליכדן זי דען זיא אמכן טרויארן די לייט אונ' אלין פֿינדן
זי שטרויכלן אירי אייזר זי המבן פֿול איט ריד צו לוגן אויף בלוט פֿר גיטונג אבר די נארן די ערבן איין נארטי ערב דען עז
בלייבט אין דאך ניט איר ווידר שטעניקייט דז דר טלאגט זיא לסוף : דרום בוויליג דיך ניט צו איר פֿיינטליכי ראט דען
(כחציר) אז איין גראז (ימלו) די ווערן פר טניטן (יהירים) די אוטווילגן די איט טפֿיכה דאיס טון זינדיגן : איר גזרות
דיא זיין אויף איר איין איא אונ' איין לאטט דען זי טולדיגן די ערד אונ' זיין זי אטאא אונ' דרום אמכן זי דז איך איין לויטרי
טכינה פֿון איר אויז ליך אונ' אוס ווילן די דר טלאגני די דא ווערן גפֿונדן אונ' אן קאן ניט וויטן ווער זי דר טלאגן האט דא
ברענגן זי איין קעלבין אונ' ניקן זי אין טאל · די בלוט פֿר גיסן בשוגג די ווערן פֿר טריבן אין די טטעט די דא הייסן טטעט
די אנטרינונג אונ' ווען זי אוטווילג דר טלאגן דען אענטן דער דא איז ווארן ביטאפֿן אין פֿורם הקב"ה זאלטטו אויז רויאן
דט בלוט פֿר אלי לייט דז זי עט זאלן זעהן (רואים) די זעהר וואר גיטטראפֿט צו זיין גהיט פֿון דעם נארן היט די אנוה
אונ' גילוטט ניט צו נרהייט לא תנאף ניט דו זאלטט אונ קייטן (אשת) איט אייגר פֿרויא די ,דא איז איין אויז טרייארן
אונ' איין אויז ליפֿרן דר ווייטר דיך פֿון איר הויזדען זי בטריבט די זילן אין איר טום הט זיא קולן דיא דא פֿר ברענן : איר
וועג גיט אין די גרוב אונ' דען טוט זי דר וועקט בלואר פֿון זנות אוז איין אענט איער עלטרן אונ' טטערבן : דער איר נאך
גיט דר ווערט צו טעכטונג פֿון דעם אלאך האות איבר ענטפֿרט אונ' איר קעטטיגונג איז אז איין גיפֿט פֿון אייגר טלאנג
זי אערט איין נארן אונ' איילט זיין טרויארן זי אכט דר וועקן איין פֿיינט טפֿט צווישן דען (נופך) אונ' זיין רעכט וויב דז
ער זי פֿיינט האט איט איר לעפֿלן רעט זי זיטי ריד אבר איר לעלטר טאג איז ביטר אז ווראיט זי טפרעכט צו איס איין אאן
איז ניט צו הויז זי טטיט בייא אאן פֿפֿארטן אן אונד דט גיבעלק דר פֿפֿארטן ווען די לייט פֿר בייא גין דוך ליבר איין פריינד
צו דר פֿר טטענדיקייט די תורה די וויזט דיך רעכט פֿערטיגי וועג די היט דיך איביג פֿר

המַּמְלָכָה הִמְלִיכַנִי כִּנְאֻמֶיךָ · וְתִזְכֶּה לְאוֹרֶךְ יָמֶיךָ · חזן כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ :

אומן ומינקת בך מתעסקים · בשלך תחלה כאזור דבקים · געית שוע
ותחן מפיקים · דורשים לצורם היות בן חובקים · השתפו שניהם עמו
עסוקים · ונוצרת ונולדת לעתי חקים · זכוך והביאוך בברית להקים ·
חבקוך ברכים ושדים מניקים · טרף חקך זנים ומשקים · יגיעת עמלם
עמך מחלקים · כושר ומוסר מחנכים ומחזקים · לשון למורים ודברים
עתיקים · מתקנים לך עזר ולהשיאך זוקקים · נושאים פלל עבורך ולאל
זועקים · סמכם במאכל ובמשתה ובתפנוקים · ענדם בכסות נקיה
בחשוקים · פני לגערתם לבל יהו מצוקים · צפה למוסרם ולא תרדוף
ריקים · קים כבודם ומוראם כחקים · רבות אורך ימים ומעון מנוקים ·
שום לכבודו ולמוראו גוזר ומקים · תחת כן יהודוהו מלכי ארקים :

ארקים וגבוהים יסד בפצח · קבל מוראו ואל תעיז מצח · חזן לא תרצח :

תוכחות אהוב ומוסר יראים שמור והזהר מפתוי חטאים · רגליהם רצים
ולרע מובאים · קשר קושרים להפיל חלכאים · צרים

קיניגרייך (הממלכה) דש קיניגרייך מאך קיניגן איך (כנואמך) אז דו האשט גירעט דען ווערשטו זוכה זיין צו דר לענגן
דיין טעג: (כבד) עהר דיין פֿאטר אונ׳ מוטר (אומן) דיין פֿאטר דער דיך האט דר צוגן אונ׳ דיין מוטר דיא דיך האט
גזויגט אונ׳ מיט דיר זיין זיא מוזן גנגן זיא מאכטן דיך פֿאר מיט עסין דר נאך אין צלבשט אונ׳ בהעפֿטן דיך אז אין גירטל
צו דען לענדן זיא האבן תפֿילה גטאן צו מיר בשעפֿר דז זי זאלן איין זון האבן • זיא זיין שותפֿים מיט הקב״ה אן דיין ווערדן
גבארן: דו בישט אין ווארדן בישאפֿן אונ׳ גוואונן צו צייט דר גוטן דיכיין חדשים: דען האבן זיא דיך גמאכט זוכה זיין דז
זיא דיך האבן גבראכט צו מקיים זיין דען ברית פֿון אברהם אבינו (חבקוך) זי האבן גיהלזט דיך די קינא דיינש פֿאטרש
אונ׳ די ברישט דיינר מוטר האבן גיזויגט דיך דייני גזעלטי שפייז האבן זי גשפייזט אונ׳ גטרענקט דיך אירר אידיקייט אונ׳
ערבט האבן זי גיטיילט מיט דיר אין רעכט פֿערטיגי שטראף זי האבן גיווינט דיך אונ׳ גשטרקט דיך זי האבן דיך גלערנט
תורה די ריד פֿון הקב״ה די דא זיין אלט אי די וועלט איז ווארן בשאפֿן זי גרייטן דיר אן צו נעמן איין ווייב דר צו זיין זיא זיך
שיקן זיא היבן אויף גבעט אונ׳ דייכט ווילן צו גאט דז דיר קיין ביז זאל איבר פֿארן דרום אונטר לען זיא אויף אירי אלטי
טאג מיט עסין אונ׳ טרינקן אונ׳ זענפֿטיקייט ביקליידט זיא הייאליך מיט לוטט אונ׳ קער דיך דראן ווען זיא דיך אן טרייאן
דז זי זיך ניט אלער זיין לוג איר שטראף אונ׳ גיא ניט נאך לעריקייט זיא אקיים איר עהר אונ׳ איר פֿארכט אז דא זיין די
גוטן דען ווערשטו אערן טעג אונ׳ פֿון זינד דו ווערשט ווערן גירייניגט: גלייך איר כבוד אונ פֿארכט צו דעם כבוד אונ׳
פֿארכט פֿון הקב״ה דער איין זאך גביט אונ׳ איז עז אקיים דרום אויך האבן איס גלובט אלי פֿעלקר דר ערדן דא זי הערטן
דז הקב״ה גביט אויף די כבוד אונ׳ מורא פֿון דען לייטן אונ׳ ניט גביט עבן וואז זיין כבוד איז אז איך אך אובן גשריבן האב:
(ארקים) די ערד אונ׳ די הויכי היאל ער האט גיגרונד פֿעסט (בפֿצח) מיט זייני ריד: אנטפֿנג זיין פֿורכט אונ׳ שטרק ניט
דיין שטירן קיגן אים: **לא תרצח** ניט דוא זאלשט מארדן (תוכחות) האב ליב דיא שטראף פֿון די גמטש פֿארכטיגי אונ׳
זייא גהיט אונ׳ גווארנט פֿון צו לאזן דיך איבר רידן פֿון די זינדיגר דען איר פֿים דיא לויפֿן אונ׳ ברענגן דיך צו דיין ביזן זיא

פּוֹרְעִים · עֲבָרוֹת יוּבָלוּ וּבְרוֹגֶז שִׁבְעִים · פּוֹקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל שִׁלֵּשִׁים
וְרִבֵּעִים ׃ צוֹמֵת לַבְּקָרִים כָּל רְשָׁעִים חיו קַנּוֹא וְנוֹקֵם וְקוֹבֵעַ קוֹבְעִים ·
רוֹאֶה וְצוֹפֶה טוֹבִים וְרָעִים · שְׁמוֹר וְהִזָּהֵר מֵאָרֵר פּוֹגְעִים תִּתְיָרֵא מִלְּשָׂא
לַשָּׁוְא שֵׁם תְּמִים דֵּעִים ׃

תְּמִים דֵּעִים דִּבֵּר בְּקָדְשׁוֹ וְהִזְהִיר עַל מוֹרָא מִקְדָּשׁוֹ חזן זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ

תַּשְׁלוּם כָּל מַעַשׂ וּגְמַר מְלָאכָה · שַׁבַּת מְנוּחָה וְקִדּוּשׁ בְּרָכָה · רֶגֶל
לְהָשִׁיב וּלְמַעֵט הֲלִיכָה · קָרוּי עֹנֶג וּלְכַבְּדוֹ כַּהֲלָכָה · צַעַר תְּחוּמָיו
אַלְפַּיִם לֵילֵכָה · פְּסִיעָה גַסָּה בּוֹ בְּלִי לַהֲלֹכָה עֵרֶךְ הֲכָנָתוֹ בַּשִּׁשִּׁי לְעָרְכָה
סְעוּדוֹת שָׁלֹשׁ מִצְוָתוֹ עֲרוּכָה נִכְפַּל בְּלַחְמוֹ לַעֲנוּגָה וְרַכָּה · מִמָּרָה נִתַּן
כַּדָּת וְכַהֲלָכָה · לְאוֹת הוּא שָׂם עָלָיו לְסָמְכָה · כִּי לְשִׁשָּׁה מְלַאכְתּוֹ נֶעֶרְכָה
יְצִיאוֹתָיו וּרְשׁוּיוֹתָיו בְּלִי לְהָפְכָה טוֹרַח מַשָּׂא בּוֹ לְחַשְׁכָה · הִלּוּל מֵזִיד
לִסְקִילָה לְמָשְׁכָה זְכִירָה וּשְׁמִירָה עָרְיוּ תְּנוּכָה וּמֵעֵין הָעוֹלָם הַבָּא
מְתֻקֵּי לְחִנְכָה הַנּוֹצְרוֹ יִנָּצֵל מִשְּׁלוֹשׁ מְבוּכָה דִּין עָנְשׁוֹ וְאַזְהָרָתוֹ חֲתוּכָה
גְּמוּל מַשְׂכֻּרְתּוֹ מֵאִתִּי תְמוּכָה בֵּינִי וּבֵין אוֹם הַמְבוֹרָכָה אוֹת שֶׁמְּתִיכֵי לִי
הַמַּמְלָכָה　　המלכה

זיא וואָרן גפֿאָדרט : זיא הבן פֿיינט שטראָף אונ' פֿר שטערן זיא · צו טראַגן דעם גריגן צאָרן פֿון הקב"ה אונ' זיין זאָלט
זיינן צאָרן אין גיהנם ער גדענקט איר זינד פֿון די דאָ טוערן בייא זיינם נאָמן אויך דאָס דריט אונ' פֿירד גבירד ׃
(צואת) ער פֿר שניידט אַלי אָרגן די זעלביגן רשעים ער איז ניידן צו זיינם הייליגן נאָמן אונ' איז זיך נוקם (וקובע)
אונ' רויבט אין די נשמה : ער זעהט אונ' זוכט גוטי אונ' בוזי זייא גיהיט אונ' גוואָרנט פֿון פֿאָלכן דר בוזי בגעגנים
אונ' איט דער קללה צו גדענקן דען נאָמן פֿון הקב"ה דר דאָ איז גאַנץ איט זיינר דעה (תמים) הקב"ה דר דאָ איז גאַ[נץ]
איט זיינר דיעה דער האָט גרעט אין זיינר הייליקייט אונ' ניאָן וואָרנן אויף פֿאָרכֿט זיינם הייליגן שבת (זכור) גידענק צו
הייליגן דען טאָג פֿון שבת ׃ (תשלום) אז דאָ אויס וואָר אַלי ווערק אונ' אַלמכה : אַם שבת רואַ אונ' אַך (קידוש אונ'
ברכה) אויף אין קער אידר דייני פֿים אונ' איכר דיין גאַנג רו זאָלשט אים הייטן דער גיזעגנפֿטי טאָג אונ' עהר אין אַ
די הלכות זיין (צעד) דער טריט פֿון זיין גיאַרק צו גין איז צווייא טויזנט איילן ׃ אונ' ניט גיא געך אַם שבת : פֿרייטאָג
ריכֿט אן וואָס דו דאַרפֿשט אן צו גרייטן אויף שבת . זיין אַלמה איז אן צו ריכֿטן אין איט שלש סעודות עז וואָר צווייא פֿעכדיג
זיין שפייזן צו די גיזעגנפֿטן ישראל ׃ אַז די תורה וואָר גיגעבן איז וואָרן גיגעבן דר שבת אין (מרה) אז איין רעכֿט אונ'
הלכות זיין : צו ווישן דז הקב"ה האָט זיין אַלמכה אן גריכֿט צו זעקס טאָגן דרום האָט ער גבענטן דען שבת צו זיין איין צייכן
דרויף אונ' דרויף זאָל אן זיך (סומך) זיין אן זאָל ניט פֿר געסן : ווייא די חכמים הבן גהייסן ניט צו טראָגן אויס איינר גס
אודר הויז אין דאָס אנדר אונ' זאָל פֿר איידן צו טראָגן איין טווערן לשט דער אין פֿר שווענכט אונ' טוט באזיד איין אַלמכה
דען זאָל אן שלעפֿן צו פֿר שטיינן דאָס וואָרט פֿון (זכור) אונ' דאָס וואָרט פֿון (שמור) הבן זיא אויף איין אָל פֿאָר נאָן
איט אירי אורן ׃ אונ' זיין זיסקייט איז גלייך צו עולם הבא דער אין היט דער ווערט בטיראָט פֿון דרייא אַר. ייא נרות ׃
פֿון די וויא טאָג די דאָ ווערן זיין (ביאות המשיח) אונ' פֿון דר אלחמה פֿון (גוג ומגוג) אונ' פֿון דעם גיהנם ׃ זיין עונש
אונ' פֿר בייטונג פֿון איר איז עט וואָרן גשניטן שפֿרעכֿט הקב"ה אך זיין לאָן פֿון איר ער איז (תאווה) אונטר לעכט צווישן
איר אונ' צווישן דען גיבענשטן פֿאָלק ישראל איז עט איין צייכן דז צו איר איז דס　קיניגרייך

ולבנה נוטלים · פעולת תבנית מזלים · עצבי שדים עולים · סוגרים
להם ואליהם מתפללים · נותנים להם עולים · משתחוים לכוכבים
ומתהללים לאוב ולידעוני לבם ופעלים · כי לא יועילו עמלים · יצעקו
אליהם ואינם נצולים · טחו עיניהם ולבותם סכלים · חמנים קרואים
ואינם משכילים · ונוחים תעובים ואיטים ולא יועילים · וחלק יעקב יוצר
הכל אל אלים המון מים נותן ונשיאים עולים · דברו מקים ועצתו ישלים ·
נוער בים ויהמו גלים בו תדבקו ועדיו היו מיחלים אויביכם יפיל חללים :

חללים אפיל כל שוכחי השם השמר פן תכשל ותאשם חזן לא תשא את שם

אמתי שמו המפורש בשבעים בו נוסרו ארצות ונטעו רקיעים גבולות
ארץ ורוחות מרבעים · דבקו בחותמו היות נקבעים · הוזכר על הים
ונעשה בקיעים · ועלה מים אל הכבוד הרעים · זכר קדשו בו ירוצו
נושעים חוצב להבות ומפוצץ סלעים · טהור עינים מראות רעים ·
יצוריו בוחן בכל עתים ורגעים כלות בחמה בו נפשעים · להביא שבר
לחטאים ופושעים · מפירי חוק ולשקר נשבעים · נלכדים בעונם ובזדונם
נתבעים · שונאי תוכחות ומוסר פורעים

(פעולת) די ווערק אונ׳ גישטאלט די (אילות) זיא ברענגן אויף שטיין זיא בוקן אונ׳ בעטן צו זיא זי געבן צו זיא פון איר בעטשן זיא בוקן זיך צו די שטער אונ׳ לובן זיא (לאוב ולידעוני) הבן זיא איר הערץ אונ׳ ווערק אונ׳ איר באיאונג העלפט זיא ניקש דען ווייל איר ווערק איז לויטר ניכטש גוועזן זי שרייאן צו זיא אונ׳ ווערן ניט בטרואט (טחו) זי זייני פר קלעבט אירי אויגן אונ׳ איר הערצר זיינן פר מיערט (חאניס) די זוני בילדר זיא רופן אן די גריילכה אונ׳ פאר אונוורדיגטה (זנוחים) די פר לאזינה אונ׳ פר אונווערדיגטה פר שטאפטה אונ׳ העלפט זיא ניקש אבר דש חלק פון יעקב איז הקב״ה דער אלי דינג האט בשאפן אונ׳ איז גאט איבר אלי געטער ער גיבט דיא ברואונג וואטר אונ׳ ברענגט אויף די וואלקן ער איז (מקיים) זייני ריד אונ׳ זייני ראט ער טוט גענגן (גוער) ער טרייאט אן דש ים דא ברואן זיין אינדן : אן אים זייט אייך בהעפטן אונ׳ צו אים (איחלים) זייט האפן ער ווערט אייער פייגד אאבן פאלין דר טלאגינה:
(חלליס) דר שלאגן איך וויל אאבן פאלין די פר געשן איין נאאן : זייא גהיטד דו ניט ווערשט שטרויכלן אונ׳ ווערשט שולדיגן לא תשא ניט שווער בייא זיינם נאאן (אאתי) דער אאראפטיגר (שם המפורש) דז איט אים איז אארן גיגרונד פעסט הימל אונ׳ ערד די גאארק פון דר ערד אונ׳ די פיר זייטן דר וועלט איט דעם שם האט ער פאר הראגת די וועלט אונ׳ זיא בהעפט ז דען שם האט גדאכט משה רבינו בייא דעם מער איז עז ווארדן גשפאלטן אונ׳ דא איט ער האט גשטוראט די וואסר איט גדעכטניס זיין הייליקייט זיא לויפן אונ׳ אארן גהאלפן (חוצב) ער האקט אויש פלאם פייאר (ואפוצץ) אונ׳ צו ברעכט די פעלזן זייני אויגן זיין ריין פון צו זוגן דש ביזי זייני בשעפניס ער איז אל צייט פריבן אונ׳ אלי אויגן בליק ער פר דערבט איט זיין צארן די איסטעטער אונ׳ איט דעם שם ער בצאלט דען לון צו די זינדיגר די דא פר שטערן דס גזעץ אונ׳ שווערן פאלש · זיא ווערן גיפנגן איט אירי זינד אונ׳ אום ווילן איר אוס ווילדקייט (נתבעים) זיא

אֶרֶץ עָשִׂיתִי וְאָדָם בָּרָאתִי · בְּרִיחַ וּדְלָתַיִם לְיָם שַׂמְתִּי · גִּלִּיתִי שַׁחַר וְנֶשֶׁף
וּבֹקֶר צִוִּיתִי דֶּרֶךְ לַחֲזִיז קוֹלוֹת פִּלַּגְתִּי · הָאוֹר וְהַחֹשֶׁךְ בִּמְקוֹמָם שִׁכַּנְתִּי
וְהָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ לִכְבוֹדִי יָצַרְתִּי · זְרִיחַת מַזָּרוֹת בְּעִתָּם הוֹצֵאתִי · חֻקּוֹת
שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִשְׁטָרָם שַׂמְתִּי · טוֹפְלֵי שֶׁקֶר בְּשֶׁטֶף הֶאֱבַדְתִּי · יוֹרְדֵי בִקְעָה
לְשׁוֹנָם בִּלַּלְתִּי · כְּדָר לָעֹמֶר וְעוֹזְרָיו הִכֵּיתִי · לְעֵמֶק שָׁוֵה לַיְלָה חִלַּקְתִּי ·
מוֹרִיָּה עֲקֵדַת יָחִיד רָאִיתִי · נֶדֶר נָדַרְתִּי כִּי נִשְׁבַּעְתִּי · שַׂר אֵל מַלְאָךְ בְּעֶזְרוֹ
הָיִיתִי · עִמּוֹ מִמִּדְבָּר לְרוֹדְפוֹ הִזְהַרְתִּי · פַּתְרוּסִים בְּעֶשֶׂר מַכּוֹת מָחַצְתִּי :
צִבְאוֹתֵיכֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם גָּאַלְתִּי · קָרַעְתִּי יַם סוּף וְאֶתְכֶם הֶעֱבַרְתִּי · רְאִיתֶם
בְּעֵינֵיכֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי · שַׂרְדְּתִּי מִנֶּגֶב וְחֵילוֹ הֶחֱלַשְׁתִּי · שַׁבַּת קֹדֶשׁ לָכֶם
הִנְחַלְתִּי תִּרְגַּלְתִּי וּבְכַנְפֵי נֶשֶׁר נְשָׂאתִי · תּוֹקֶף שָׁלֹשׁ מַתָּנוֹת לָכֶם נָתַתִּי :

נָתַתִּי לְךָ תּוֹכֵחוֹת מוּסָרִים · הִשָּׁמֵר לְבַל תַּטֶּה אֲשׁוּרִים · חֹזֶן לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים :

תִּעְתּוּעִים הֵמָּה מוּסַר אֱוִילִים · שַׁחַר אֵין לָמוֹ וְלֹא מוֹעִילִים · רוֹעֶה אֵפֶר
לִבָּם חֲתוּלִים · קֶצֶף מוֹסִיפִים וְחֵמָה מַגְדִּילִים · צוּרַת חַמָּה ולבנה

איך בין גאט דיין גאט (ארץ) איך האב בשאפֿן דיא ערד אונ׳ דען אענטן: איך טאט איין טיר פֿר דש ים אונ׳ פֿר ריגל עש
דז עש ניט פֿר פֿליסט דען עולם ווען עש קואט אלי זעקט טעות איך גביט דז זיך ווייזט דר אארגן שטערן אונ׳ דר אובנט
אונ׳ דיא אארגן שטונד: איך טייל איין וועג צו די וואלקן דז זי גין אונ׳ טעפֿטן וואטר אויז דען ים אונ׳ דונדרן: דש ליכט
אונ׳ פֿינשטרנש איך גביט צו גרונן אן זיין שטאט: אונ׳ דיא ערד איט אירי פֿר פֿילונג הב איך פֿון איינס כבוד וועגן בשאפֿן
(זריחת) די שיינונג (מזרות) דר אזלות ליא איך אויז אין אירי צייט: אונ׳ די גזעץ פֿון היאל אונ׳ ערד האב איך (משטרם)
איר געוועלטיקייט גישטעלט דז דור המבול (טופֿלי) דיזך ווארן בהעפֿטן צו ליגן די הב איך טון פֿר פֿלינן אונ׳ די דא וואונטן
אין דר וויזן פֿן בבל די האב איך איר שפראך פֿר אישט (כדר לעואר) אונ׳ זייני העלפֿר די הב איך גשלאגן: אונ׳ דינכט
הב איך צו טיילט דא אברהם אין נאך יאגט: איך הב גזעהן דז אברהם וואלט זיין אייגן זון ביכדן צום קרבן אויף הר
המוריה דען טעט איך איין נדר אונ׳ שוואר בייא איר זי איביג ניט צו פֿר לאזן אונ׳ יעקב דר (שר) הערטשט איבר דעם אלאך
איך וואר אין זיינר היליף איך הב אוהיר געוועזן צו לבן דר איס נאך יאגט דז ער איס קיין בייז ווארט זאל געבן: (פתרוסים)
די אצרים הב איך גשלאגט איט צעהן אכות: אונ׳ אייער היער אן ציטרן טאג האב איך אויז גיצוגן זי: איך הב צו ריסן
דז ים אונ׳ האב אייך אכבן איבר פֿארן איר האט עז גיזעהן איט אייאר אויגן דז איך עז הב גיטאן (שדדתי) איך הב פֿר
וויסט עאלק דער אייך אב טניד די אילה אונ׳ זיין הער (החלשתי) הב איך גשוועכט: דען הייליגן שבת איך טוא אייך
אפֿין ערבן (תרגלתי) איך הב אייך גפֿירט אונ׳ הב אייך גנ רטאגן אזו בהענד אז איין אדליר: דרייא שטרקי אתנות הב
איך אייך גיגעבן דש וואר דר אן אונ׳ דר ברונן אונ׳ די וואלקן (נתתי) איך האב דיר געבן דיא תורה ד׳ א דא אינז אייט
שטראף אונ׳ מונטר ווייזונג זייא גהיט דז דוא ניט נייגשט פֿון דייני טריט (לא יהיה לך) עש זאל ניט זיין צו דיר פֿרעאדי
געטר (תעתועים) פֿרמירונג זיינן זי אונטר ווייזונג דר נרהייט (שחר) קיין פֿארשונג איז צו זי אונ׳ העלפֿן ניקט ער ווידט
ניך איט אש איר הערץ (חתולים) זיין פֿר נארט זיא פֿר אערן דען צארן אונ׳ גרישן דען גריס צארן (צורה) גשטאלט פֿון
דר (חמה ולבנה) כנעאן זיא דז פעולת

פחדים · תמכיהם מאשרים ובוזיהם מלפדים :

מלפדים לפידים וברקים נוגהים · בהתו קול עוז משמי גבוהים · חזן וידבר אלהים :

תחתיות ארץ כרוגז נמקים · שחו גבעות עולם המצוקים · רבו רעמים ונברו זיקים · קולי קולות משנים וחוזקים · צפצוף הדבור כנצוצי ברקים פטיש מפוצץ סלעי נקיקים · עורך אחת ושתים מתחלקים · סוד יראים ומשפטים צדיקים נוהגי קול שופר מתחזקים · משה ידבר והכל שותקים לעמו הנחיל מדבש מתוקים · כושר אמונת עתים חשוקים · ידיעת חוסן וישועת נזיקים · טעמי חכמה ודעת מפיקים · חנם נתנם נוזר ומקים · זכם במתנה לכו דבקים · וכלו מחמדים וחכו ממתקים · השמיע אנכי בראש פרקים · דרך בעשותו במים עמוקים · גבור נגלה ונלחם במצוקים · בחתו בסיני רתות וחקים · אזי כרחמן נגלה משחקים :

משחקים הברקת נוגדיך · והשמעת רעם כמהיך · חזן אנכי יי אלהיך : ארץ

היטר די ווערן בטערעט ווערן פאר אלי לייד · (תומכיהם) איר אונטר לייגר זי ווערן געשטערקט אונ׳ איר פאר שמעהר (אלפדים) די ווערן פאר ברענד (אלפדים) זי ווארן ברענן ברענדר אונ׳ די בליץ ווארן לייכטן דא דוא גיבשט שטארקי שטים פון דר הוכי היאל וידבר אלהים דא ער וואר רידן גאט (תחתיות) די אונטרשטי ערד זי וואר צו גין (כרוגז) אז איין וואקס (שחו) זי ווארן זיך בוקן פאר אורא די הוכן בערג די דא זיין די גרונד פון דר וועלט : זיא ווארן זיך אערן די דונר אונ׳ שטרקן זיך (זיקים) די בליץ פיל ארלייא קולות ווארן זיך אטנה אונ׳ שטארקי (צפצוף) די ריד פון הקב״ה די פינקלטן אז די בליץ (פטיש) אז איין האמיר דר דא צו ברעכט איין פעלזן צו פיל שטיקר אזו אויך הקב״ה אן ריכט איין ריד דא ווערט עס גטיילט צו צוויא כלומר די תורה איז צו פר שטין אונ׳ צו לערנן אין פיל ארלייא געשטאלט עס ווארן דר פון גיהערט סודות די דא ווישן זייני פערכטר אונ׳ גרעכטי אשפטים זיא ווארן געבן שטרקי שטים דש שופר אשה דער וואר רידן איט הקב״ה אונ׳ אלי ישראל שווייגן : צו זיינם פאלק ער וואר ערבן די תורה דיא דא איז זיסר ווער האניק . די רעכט פערטיגן אונ׳ גלוסטיגן שטה מרריש איין סדר דש רעט פון דיא אלות די דא בלאנגן דיא זאכן דז פון דר ערד וואקסט אז די אלוה פון (מעשר תרומה ביכורים חלה) דז דר מענטש גלייבט אן הקב״ה ער ווערט אים אער געבן אז ער אים גאטש וו לן גיבט : דר אנדר סדר רעט פון דיא אלות די דא הענגן אן דר צייט אז (שבת פסח שופר יום כפור) דער דריט סדר רעט פון ווייבר זאכן וויא אן זי זאל אקדש זיין אונ׳ כתובת דז אן איט אינן קינדר האט די אין ירשן דער פירד סדר רעט פון די אלות דז איינר דען אנדרן קיין שאדן טאן זאל אונ׳ ווען ער אים איין שאדן טוט וויא אן אים העלפט ווידר דר צו : דר פינפט סדר דער רעט פון דיא היילגי קרבנות די אן איט גרושי הנאה אוז אונטר שידן וועלכש קרבן כשר אדר פסול איז : דער זעקסטי סדר איז פון טומאות אז נידה אדר זב אדר אתים אדר טרליים די כליים אן רירן : די אלי אלות האט הקב״ה געבן אונז זונסט צו ישראל די זיך אן אים ביהעפטן די זיין אלי לוסטיג אונ׳ זים צום גואן : ער האט אשכן הערן צום ערשטן דען דיבור פון אנכי דען דא ער האט גאאכט איין וועג אין די טיפי וואשר האט ער זיך בוויזן אז איין גיבור דער דא אלחמה הלט איט די אצריים די דא האטן ישראל גצוואונגן : אונ׳ דא ער גאב דז תורה אויף הר סיני דא הט ער זיך בוויזן אז איין אלטר דר בראיגר ראש ישיבה דרום הט ער אן גיהובן אנכי איך בין דר זעלביג דען דו האשט געזעהן ביים דען ים אונ׳ דענק ניט דז צוויא ח״ו זיין אין היאל (בשחקים) פון די היאל (הברקת) דו האשט דר לייכט איט דייני בליץ אונ׳ האשט אכן הערן צו דעם פאלק (כמהיך) די דיינר פר לנגן : (אנכי יי׳ אלהיך) איך

בכירים· ופתחו וענו כל היצורים· יי עוז לעמו יתן ומשפטים ישרים: חי

וישמחו כל העם· בשמחת אמרי נועם· ונתמנה ציר העם: וירד משה מן ההר אל העם:

כיונת הפייטן לזכור כל עשרת הדברות וטרם הזכירו הדיבור יודיע קצוות תלתלי דיניו בשתי בתים· והקדים בפסוק וירד משה· ופסיק וידבר אלקים ובו כלל שבח כלולות עשרת הדברות וקווצות הדינים הזכירם כל דבור ודבור בבתים ובחרוזות באל"ף בי"ת ובתשר"ק בראשי תיבות החרוזות· ובסוף הדברות חתום שמו שמעון בר יצחק חזק:

ובכן וירד משה מן ההר אל העם:

אלוף מסכל ברור אפודים· בידיו גליל זהב חמודים· גרון ענוק לשון
למודים· דברים רבורים כאופן שקודים המשולים· לשלוש
משקים נחמדים· ובפחות שבכלים נשמרים ועומדים· זונחים הגבוה
ולנמוך יורדים· חיים ורפאות למוצאיהם מעמידים· טוהר בעליל
שבעתים מנוקדים· יקרים מזהב ומפנינים נחמדים· כל חפצים לנגדם בל
נמדדים· לקח טוב ומוסר מגידים· מתק ומרפא לעצמות וגידים· נתונים
מאש וכאש יוקדים· סם חיים לבהם מתכבדים עוזביהם עוזבים
וחובקיהם מכבדים פלפולם בשלש עשרה מתלמדים צורפיהם מושיכים
בין גידים· קוניהם לחיי עולם עתידים· רב טוב הצפון לחסידים·
שומריהם יוצלו מכל פחדים

אלי בשעפֿנס גאט דער גיבט צו זיינם פֿאלק רעכֿט פֿערטיגי גרעכֿט· אונ' זיא פֿרייאטן זיך אל דאס פֿאלק מיט די פֿרייד
דער זיסי ריד: אונ' ער וואר גישטעלט דער באטן דז פֿאלקס אונ' ער נידרט משה פֿון בערג צו דעם פֿאלק:

ובכן אונ' דען וואר נידרן משה פֿון בערק צו דעם פֿאלק:

אלוף דער לערנר משה רבינו דר וואר גיגורט מיט לארונג אונ' מיט שונהייט דר תורה· אין זייני הענד בראכֿט ער
די לוחות· די דא זיין לושטיגר ווען דער גאלד אונ' ווערגרן פֿיל גוטס אין דען עולם· איר לערנן צירט איין אענכֿטן אז
איין האלז באנד צו דר קעלן אירי ריד דיא ווערן גרעכֿט אז ווערן זיא גבלעך אמלט איין איטלכֿט וואו עס הין גהערט· אונ' זי
זיין וואורן גגליכֿן צו די בעשטן דרייא גטרענק די אין עולם זיין צו ווין אונ' צו האניק אונ' צו איליך דרום דז די דרייא ארלייא
נית קענן לנג דויארן אין חשובה כלים נייארט אין אירדנה כלים האלטן זי זיך נום בעשטן אזו אויך די תורה די בלייבט נית
עס זייא דען בייא דען לייטן די זיך שפֿל האלטן אך איז די תורה גגליכֿן צו וואסר דז דא לויפֿט פֿון הוכֿן אורט אין די נידר
אורט לאזט די תורה שטין די (גיאים) אונ' איז בייא די זיך שפֿל אונ' דעאויג האלטן צו דעם דר זי פֿינדט איז זי איין היילונג
אונ' איין לעבן· זי איז ריין אער אז איין זילבר דז זיבן מאל אין דען טעסט איז גוועזן· די זיין ווירדיגר אז גאלד אונ' לושטיגר
ווידר גיין גאלד אלי די חפֿצים בגערליכֿי זאכֿן גלייכֿן נית קיגן איר איין גוטי לערנונג אונ' איין שטראף זי טוט פֿר קינדן
זי איז איין זוסי היילונג צו די ביין אונ' אדרן זי זיין וואורן געבן די דברי תורה אויז דען פֿייאר אונ' ברענן אך אז איין פֿייאר
צו דען דיא זיך מיט עהרן דיא זיין צו די איין קרויט דז לעבן זיא פֿר לאזן איר פֿר לאזר (וחובקיהם) אונ' דיא זיא האלטן
דיא עהרט זיא· אין דרייא צעהן גשטאלט זי ווערט גלערנט מיט פילפול (צורפֿיהם) די זי לייטרן די ווערן גזעצט צווישן
דיא הערן דיא זיא קויפֿן דיא זיין בירייט צום איביגן לעבן אונ' ווערן זוכה זיין צו דעם פֿיל גוטס דז דא איז פֿר בארגן
לעולם הבא צו דיא חסידים איר

היטר

שבטי תם · ויקדש את העם ויכבסו שמלותם :

אני בשלישי בהיות בוקרו · מלך במסבו הופיע ביקרו · רבותים אלפי שנאן משנני פארו ·
ויהי קולות וברקים והזריח אורו · קולו בכחו וקולו בהדרו · רוח סערה עושה דברו ·
וענן כבד כסה על הרו · והצורים נתצו הרים בעקרו · הולך וחזק קול שופרו · חוצב להבות
ארזים בשברו · קול יחיל מדברו · וכלו אומר כבוד בפאר דבירו :

מתפארת הייתי ביום חתונתי · הנה בא קיצי והגיע עתי · להודיע יפיי
ולהגיד תפארתי · יצא טבעי ותתעלה חפתי · ידעו הכל
מה מלאכתי · צדק ומשפט בתוך נתיבתי · עומק חכמתי וסוד בינתי · יבינו
שכרי עונשי ואזהרתי · ערך שלחני וסגר מסגרתי · תקון אצבעותי ורב
פעולתי · כי עד עתה במרומים שכנתי · והיום בארם מתנות לקחתי :

ציר אמונים נתעלה בבחירים · כצנת שלג ביום קצירים · חכם עלה לעיר
גבורים · ויורד עוז מבטחה להורים · אמרים נעימים מפנינים יקרים
וקבלם מימין יוצר הרים · וצבאות קודש עונים ואומרים · טרם נשמע
אנו שומרים · ושמעו מפיו עשרת הדברים · ופחדו ורעדו מרעמים

כבירים

אניבות קיגן די שבטים פון יעקב · אונ׳ עס וואר זיך הייליגן דס פאלק אונ׳ זיא וועשן איר קליידר : אני דען דא עז וואר
אמרגן אם דריטן טאג · (הופיע) דא דר לייכט דר קיניג הקב"ה מיט זיינר ווירדיקייט אין זיינר חופה אויף הר סיני ·
מיט פיל צעהן טויזנט מלאכים די דא דר ציילן זיין שונהייט מיט שטימן אונ׳ בליך אזו טייכן זיין ליכטי · זיין קול וואר נאך זיינם
כח אונ׳ שונהייט · אונ׳ דר שטורם ווינד וואר טאן זיין ריד : אונ׳ דר שווערי וואלקן דר וואר בדעקן זיין בערג אונ׳ די פעלזן
(נתצו) די וואורן צו שטוסן אונ׳ די בערג אויז גריסן עז וואר אי לענגר אי שטארקר גין דז שטים זיינס הארן · זיין שטים דז
וואר האקן פלאמן פייער אונ׳ טעטן בוים צו ברעכן אונ׳ (יחיל) אלט ציטרן די מדבר אונ׳ אלי זייני בשעפניס זאגט צו אים כבוד
אין פאלט זיינר שונהייט : מתפארת איך וואר שין אן טאג איינר חתונה שפראך די תורה : נון וואר קומן איין צייט דז
איך לאז וויסן איין היפש קייט אונ׳ שונהייט : עס זאל איין גין איין איינן אונ׳ יעדר אז זאל וויסן איין ערבט דז מייטל צדק
אונ׳ משפט איז אין איין שטעג · איין טיפי חכמות אונ׳ סודות איינר פר שטענדיקייט זי זאלן פריבן איין שכר פון מצות
אונ׳ שטראף אויף איין פר ביטונג די עבירות · די מצות די פר אויגן זיין אזו איין גריבלטר טיש אונ׳ די פר שלאסן זיין די
טיך צו פר שטין זיין · די ברייטונג איינר פינגר אונ׳ פיל איינר ווערק דען ביז אן הער האב איך גרואט אין היאל אונ׳ הייצט
בין איך וואָרן גיכוואן צו איין אתנה פר די מענשן (ציר) דר וואר הפטיגר באטן משה רבינו דר וואר גלויבט אונטר דען אויז
דר אילטן צדיקים אז דא איז איין נחת רוח איין קעלט פון שניא אין טאג דז שניט אזו וואר ער אויך איין נחת רוח דען עולם
דר חכם גינג אויף אין שטאט דר שטערקי מלאכים אונ׳ נידרט די תורה צו די בשיינטן ישראל די איז איין שטארקי פר זיכרונג
די זאג די דא זיין ווערדיגר אז גין גאלד אונ׳ ער וואר זי אנטפאנגן פון די רעכטי הנט הקב"ה דר דא הט בשאפן די בערג
אונ׳ דז היילגי היער ישראל די ווארן ענטפרן אונ׳ זאגן מיר וועלן זיין מצות היטן אי דז מיר זי הערן : אונ׳ זיא ווארן
הערן פון זיינם מונד די צעהן גבאט אונ׳ זיא ווארן מנגשטן (ורעדו) אונ׳ ציטרטן פון די שטארקן דונר · דא ענטפרטן

אני

לא שקט ולא הופנה בבית אביו לא נח מתלונה · אחיו מתנחם להרגו
בשטנה עמד מפניו וילך פדנה במקלו עבר ויבא חרנה · באשה שמר
עשרים שנה · בגיזל בנים נטרח כאנינה · נמכר פורת לתעלה ולמנינה
ובשני רעבון ירד לנושנה לכן לא נפלתי כגורלו למנה : קרב מועד
והגיע זמן · ושר בעניי עם לא אלמן ויקם מושיע רועה נאמן · תחלת
צאתו ממצרי טמן ויך במצרים כל אליל וחמן ויכחד כל גבור שר ומשמן
והגיה אור אשמן אסירי עוני לישע זמן ים העבירם והסיעם לתותמן ·
והגיז למו שליו והמטירם מן הכה צור ויזובו מימן · ואוה להנחילם
מעשה ידי אמן : ובירח השלישי לחופש לצאתם באו לחורב כל
מקהלותם · ונגד ההר היתה חניתם · הסכימו דעתם והשוו עצתם ·
ומשה עלה והושם כחותם ונצטוה לך אל העם וקדשתם · היום
ומחר צוה פרישתם · ויום אחד הוסיף לטהרתם : וסדר עניינם
ומצית הגבלתם · ובנה מזבח וכרת בריתם והקים מצבות כנגד

שבטי

זיינן זיין הערן דייני ריד אונ' ער אלז שטין אין דיינר הייאכיש : (זך) ער וואר לויטר אונ' איין ווארהאפטיגר אמן אונ' ער
איז יואר (ראוי) צו דר איימן זיך מיט דר פר בארגנה (אתנה) כלואר די תורה די נאך פר בארגן וואר נאר . ער האט ניא קיין
אכוחה גיהאט אונ' ניט איטיג פון זארגן גוועזן אין זיינם פאטרס הויז דא האט ער פר אורא לאנג ניט גרואט פון עשו :
צמוך וואר ער זיך טריסטן אין צו דר טלאגן דא ווטט ער אויך שטין אונ' לויף צו (לבן) קען פדן ארם : מיט זיינם
שטעקן איז ער איבר פארן דען ירדן אונ' איז קומן קען חרן דא וואר ער ווארטן צוואנציג יאר נאך איינם וייב אונ' וואר
גאיט מיט זיין קינדר דז ער זיא דר לוג דא וואר פר קויפט יוסף צו זיין צו אים איין בטילונג אונ' אין די יאר פון הונגר דא
וואר ער נידרן קען ארץ גוטן דרום וואלט איך ניט פאלן אין זיינם גורל (קרב) דא זיא גרייכט די צייט (ושר) דא וואר
ער לוגן די פיין פון ישראל דיא דא ניט זיין איין וויט פרויא פון הקב"ה אונ' ער אויך שטעלט אין איין העלפר אונ' איין
ווארהאפטיגן הערט דער וואר משה רבינו דא ער אן הוב אויז צו גין צו זעהן די ערבט פון זיינן ברידר דא ער שלוג דער
איין (אצרי) אונ' פר בארג אין אונ' ער שלוג אין אצריים אלי אב געטר (וחמן) אונ' זונן בילדר אונ' ער וואר פר איידן אלי
שטארקי אונ' די פעטי הערן (והגיה) אונ' ער האט לייכטן איר פינשטרנס פון ישראל די דא וואורן גפאנגן גרייכט ער
די הילף איבר דש ים ער איבר פור דיא אונ' פר רוקט זיא אויז אצרים אין גאורק אונ' ער האט אין וויזן דיא האלט
אונ' האט רעגנן צו אין דען (מן) ער שלוג דען פעלזן אונ' זירינן וואסר דא וואר גלוסטן הקב"ה צו האבן ערבן אין דיא
תורה די דא הייסט דש ווערק דאש אייגשטרט הקב"ה **ובירח** אונ' אם דריטן חודש פון איר אויז גין אויז
אצרים (לחופש) צו פרייא דא קאמן זיא קוואן קען חורב אלי אירי זאמלונג אונ' קיגן די בערג וואר איר רוהונג די וואורן אלי
אסכים אונ' וואורן גלייך אין איינר עצה צו אקבל זיין די תורה אונ' משה דער גינג צו הקב"ה אונ' וואר צו אים בהעפט אז
איין חותם אונ' ער וואר גבאטן גיא צום פאלק אונ' היילינג זיא היינט אונ' מארגן ער גבאט איר אב צו טיידן פון אירי
וייבר אונ' איין טאג וואר ער אים געבן צו רייניגן זי כלוואר משה האט גיזאגט ישראל זעלן אין דרייא טאגן ניט קוואן
צו אירי וייבר אונ' ער סדרת זי אום הר סיני אונ' האט אין איין גבולו אונ' בויאט איין אום פור שטול אונ' פר שניד איר
ברית מיט הקב"ה צו האלטן זיין תורה ואצות אונ' ער אויך שטעלט צוועלף

אציבות

חֲנִיַּת עוֹנָה · אָמוֹן שַׁעֲשׁוּעִים לְהִנָּתֵן בְּמַתָּנָה · וְגַם אֲנִי נִרְצֵיתִי כּוֹ לְהִתְחַתְּנָה · לוּלֵי נֵם בְּמָה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה · וְשָׁאַל אוֹת לְהוֹדִיעַ נְכוֹנָה · וְגָרַם נְגִירוֹת אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה · בְּפֶרֶךְ לַעֲנוֹת עֵדַת מִי מָנָה · אָז חָדַלְתִּי בָּאָרֶץ לִשְׁכְּנָה :

קם בְּנוֹ תַּחְתָּיו וְהוּשַׁת לְשָׂרִים בְּדַרְכֵי הוֹרוֹ הָלַךְ בְּמֵישָׁרִים · לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים · וּכְקָרְבַּן נִיחוֹחַ הוּעֲלָה כְּבִירוּרִים · וְנִרְצָה כְּכָלִיל וְשַׁלְמֵי אֵמוּרִים · וְזָרַע וּמָצָא מֵאָה שְׁעָרִים · וְהִצְלִיחַ וְהִשְׂכִּיל וְהִנְעִים אֲמָרִים · וְחָפֵץ לְהַגְדִּילוֹ בְּתוֹרַת מוּסָרִים · וְגַם אֲנִי אֲהַבְתִּיו וַחֲמַדְתִּיו מִנְּעוּרִים לוּלֵי שֶׁאוֹתוֹ פְּנֵי עוֹכֵר בָּא עוֹכְרִים וּבְעֵשָׂו נֶעֱשַׁן וְהִכְהָה מְאוֹרִים · בַּעֲבוּרוֹ נִמְנַעְתִּי לְהִוָּדַע כִּשְׁעָרִים : חֶבְיוֹן עוֹז שָׁכַנְתִּי בְּמַחְמָד · לָאָרֶץ לֹא יָרַדְתִּי לְהִתְלַמֵּד · וְעָמַד אִישׁ תָּם וְתָאֳוָתִי חָמָד · יוֹשֵׁב אֹהָלִים עִתּוֹתַי לְהַתְמִד בְּרָכָה יָרַשׁ לִגְבִיר הוּעֲמַד · זַרְעוֹ לְהַרְבּוֹת כְּחוֹל לֹא יִמַּד · וְרוּחַ נְדִיבָה סְמָכַתְהוּ לְהִצְמַד כְּתָמוֹ הָלַךְ וּבִכְשָׁרוֹ עָמַד יוֹצְרוֹ אֲהֵבוֹ וּבְעֵינַי נֶחְמַד · וַיּוֹרֵנִי הִנֵּה זֶה נָעִים וְנֶחְמָד · וְנָאֶה לוֹ בְּהֶגְיוֹנְךָ לְלַמֵּד יִתְמוֹךְ לְבוֹר בָּרְכְךָ וּבְסוֹדְךָ יוּעֲמַד :

זַךְ הָיָה וְגָבַר וְאִישׁ אֱמוּנָה · וְרָאוּי לְהִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּמַתַּן צְפוּנָה אֲבָל לא

אונ' ער גמאכט יצחק די פרובט ווייכט בויך צו הונדרט יאר : אונ' הוב אן איך די אילה צו אכט טאג : (וגם) דא שפראך דער בשעפר עס האט גרייכט די צייט דז דו זאלשט ווערן גיגעבן צו איין אתנה · אונ' איך הב איין ווילן איך אתחתן צו זיין איט איר : ווער ניט געוועזן די זינד דא טפראך צו הקב"ה דא ער איך פר היט ארץ ישראל דא וואלט ער איין ווארלייבן פון גאט יתברך הבן דז ער פלייסיג אנגלט איטן דז ער עס ווערט ארבן · אונ' דא איט פר זינדגט ער דז זיין קינדר אוסטן פיר הונדרט יאר גריכט זיין אין פרעאדן לאנד דט וואר פון דען אלז דז יצחק גבארן וואר · אונ' אין אלרים ווארן זיא אייניגליך גפייגט דרום וואר איך פר איידן צו ווערן גגעבן או ף די ערד : קם ער וואר אויך שטין אן שטאט זיין זון יצחק (והושת) אונ' וואר גטאן צו אייכן הער : אין וועג זיינט פאטר ער וואר גין איט רעכט פערטיקייט צו טאן צדקה · אונ' אז איין קרבן ער וואר אויך גבראכט צו זעכפטונג דט וואר הקב"ה בווילגט אז אין בראנד אופפר א כ'די אין גוריד פון דיא פריד אופפר · אונ' ער וואר זיעה אונ' גמאכד הונדרט אמל אזו פיל אז ער האט (אטער) געוועזן : אונ' וואר בגליקן אונ' קליגט אונ' זיסט זיין זאג : אונ' ער בגערט הקב"ה צו מכברן אין איט איינן טראק : אונ' איך הב אויך ליב אין פון יונגט · ווער ניט געוועזן דז ער האט ליב עשו אונ' וועגן דען רויך דען ער האט גידעאמפט צו די עבודה זרה וואר דט גזיכט פון יצחק פר טונקלט : אונ' אום זיינט ווילן וואלט איך ניט ווערן צו וויסן אין די שכאט :

חביון אין פר בארקנים זיינר שטארק איך וואר רואן איט לוסט : צו דער ערד איך בין ניט גנידרט צו ווערן גלערנט דא שטונד אויך יעקב דר וואר גלוסטן איך דער זאס שטעטיגלך אין אייני גנצלט : דער וואר ערבן די ברכה פון זיינן פאטר אונ' וואר גשטעלט צו זיין איין הער צו זייכן ברודר : דז האט פר הייסן איך צו מערן זין זאמן אז זאמד אים מער איין ווילג גאיט וואר אין בהעפטן אין זיין גאנץ הייט ער וואר גין אונ' אין זייכן רעכט ער וואר שטין זיין בשעפר האט ליב אין אונ' אין אייני אויגן וואר ער אויך גלוסט דא וואר הקב"ה אים ווייזן איר אונ' שפראך דער איז היפש אונ' לוסטיג : אונ' דעם איז ניאלך צו לערנן דייני ריד : (יתמוך) ער זאל אונטר

את האלהים התהלך בכושרות · מנחם ממעש ומעוצב מארות ·
ובשטף נעם נחלץ מצרות · בצאתו לרוחה מתוך מסגרות · הקריב
קרבן מנחה ותשורות מכל חיה ובהמה ועופות טהורות · ורצה
לדבקו כי אמרותי להורות :

יום נשתבר נפרדה תאותו ממטעי כרמו הרוה שתיתו ונתגל באהלו
וגלה נבלותו ובנו נכנס וראה ערותו · ויקץ מיינו ואררו בקללתו ·
עבד עבדים לאחיו הוותו · בעשותו ככה מאסתיו לשנאתו ונמתי לצורי
לא אחפוץ קרבתו · כי בשכרותו יצא מדעתו · ויפר חקי ויקרב מיתתו
ליץ היין הומה כשתותו כל שוגה בו לא ירבה חכמתו :

צדק לעשרים העיר ממזרח בוראו הכיר לשלש איתן האזרח ·
וכתת ושבר אלילי תרח · ומבין חשבים אורו זרח · ומבית
מולדתו גלה וברח והצליח בלכתו וכחבצלת פרח אשל נטע והעוברים
הארח · ובקצוי ארץ ריחו הירח ותועי דרך הסליל באורח · יתן לפניו
גוים ומלכים הברח ושמר תורות ובמצות טרח · וגבר כצאת השמש
מן המזרח :

חבב ונחשק בשמרו אמונה · בנסיונות עשר נצרף לבחנה ומצא שכר בטנו למאה שנה
והתחיל במצוה נתנה לשמונה ונס צור בא עת והגיע

ערבט דז זי האט פון דר ערד די הקב"ה פר פלוכט אונ' דא די וואסר פון אונז פר פלייצט דען עולם דא וואר ער אויז
גצוגן פון צרות דז ער אויז דער בשליסונג אויז גינג צו דר ווייטרונג דא וואר ער מקריב קרבנות פון אלי בהמות אונ' עופות
די רייגן דא וואלט הקב"ה אין בהעפטן אייני רייני זאג : יום אן דען טאג דז ער וואר טרונקן דא וואר דער לוסט
גשיידן דא ער זעטט זיין דורשט פון פלאנצונג ויינס ווין גארטן אונ' וואר אנטפלעקט אין זיינם גצעלט אונ' זיין זון גינג
אונ' זאך זיין חרפה · אונ' דא ער אויך וואכט פון זיינם ווין דא פלוכט ער אין צו זיין אין קנעכט צו זייני ברידר · דא ער
אזו טעט הב איך ען פר שמאט אונ' הב פיינט אין (ונאתי) אונ' האב גרעט צו איינם בשעפר איך בגער ניט זיין גנעהן
דען אין איינם שכירות גינג אויז זיינם שכל · דרום ווערט ער אך פר שטערן איין גזעץ אונ' ווערט אבן גנעהן זיין טוט
די שפעט די ברואן אין אירן טרינקן ווין : אלי די דא איז גרייפן איט אים די ווערן ניט קלוג : צדיק עז וואר זיך
דר וועקן צוואנציג דורות פון אדם הראשון די גרעכטיקייט פון אברהם דר דא קאם פון לנד דז דא ליגט צו אזרח פון
עולם · דער וואר דר קענן זיין בשעפר צו דרייא יארן (וכתת) דא צו שטוס ער די אב געטר זיינס פאטר תרח : אונ'
צווישן די פינשטרן רשעים וואר זיין ליכט שיינן אונ' פון הויז זיינס גבירט ער אוטט פליהן אונ' וואר בגליקן אין זיינם וועק
גין אז איין ליליג איין גשט הויז וואר ער בויען אונ' די פר איבר פארן ווארן זיין געסט אונ' זיין גוטר גשמאק דר וואר גין
ביז ע'ד דר וועלט אונ' די דא ווארן פר אירט אין אונרעכטן וועג (הסליל) ער אכטן טרעטן אין דען רעכטן שטעג אונ'
ע ר אכט פליהן די אלפיג די זין ברודר זון לוט גפאנגן האטן אונ' ער וואר היטן די תורה אונ' וואר זיך זער איאן אין מצות
אונ' ער וואר זיך שטרקן אין גאטס דינסט אז אויך גין די זון פון אזרח · חבב ער וואר גליבט אונ' גלוסט צו הקב"ה
אונ' דרום דז ער היטט זיין אמונה אונ' וואר צעהן אמל פר זוכט ווארן

וְרַבִּים ׃ וַיִּצֶר בְּכַפּוֹ רֹאשׁ לְכָל נְצִיבִים ׃ בְּהִבָּרְאוֹ כּוֹנְנוּ תֻּפִּים וּנְקָבִים ׃ וּמְעַט מֵאֱלֹהִים חִסְּרוֹ בְּאַהֲבִים ׃ וְכָבוֹד וְהָדָר עִטְּרוֹ בְּשִׂגּוּבִים ׃ וְהִמְשִׁילוֹ בְּמַעֲשָׂיו הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים ׃

טעם אֶבֶן יְקָרָה שָׁת מְסוּכָתוֹ ׃ בְּצַלְמוֹ רִקְמוֹ וְהִפְאִיר תְּמוּנָתוֹ ׃ וּמִקָּצֶה עַד קָצֶה הֵקִים קוֹמָתוֹ ׃ וְחָלַק לוֹ מִשֵּׂכֶל תְּבוּנָתוֹ ׃ וּבְמִלַּת לָשׁוֹן הִפְלָא דִבְרָתוֹ ׃ וַיִּקְרָא שֵׁמוֹת לְכָל בְּרִיָּתוֹ ׃ וְעַל כָּל יְצוּרִים הָיְתָה אֵימָתוֹ ׃ וּבְעֵדֶן גַּן הָיְתָה חֲנָיָתוֹ ׃ וּלְהִתְמַתֵּק בְּפִיו הָיְתָה תַאֲוָתוֹ ׃ עֵקֶב הֱיוֹתוֹ רֹאשׁ עַפְרוֹת אַדְמָתוֹ ׃ חֻקּוֹתַי וְתוֹרוֹתַי לַהֲגוֹת בְּאִמְרָתוֹ ׃ וְנוֹעַם מִשְׁפְּטֵי צִדְקִי לְהַוּוֹתוֹ ׃ בְּשׁוּרִי מַעֲשֵׂהוּ ׃ זָר מַעֲשֵׂהוּ לֹא שָׁמַר צִוּוּיַי וַיְפֵירֵהוּ ׃ בִּיקָר לֹא לָן וַיְגָרְשֵׁהוּ ׃ וְנִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמָה מִקְרֵהוּ ׃ בְּאָכְלוֹ מִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוָּהוּ ׃ לְבִלְתִּי אֱכוֹל מִמֶּנּוּ וּלְטַעֲמֵהוּ ׃ וְהִרְצֵיתִי אֲמָרַי לִפְנֵי בּוֹרְאֵהוּ ׃ לֹא חָפַצְתִּי בוֹ כִּי מְרִי הוּא ׃ בְּמִפְקָד אֶחָד לֹא עָמַד לְקַיְּמֵהוּ ׃ וּבִקְצוּרַת הַלְתַּלֵּי אֵיךְ יַעֲמוֹד הוּא ׃ בַּחֲסַר לֵב יָמוּת בְּלִי לְהַחֲיֵהוּ ׃ לְאָנוּכַח לְהִדָּבֵק אֲנִי וָהוּא ׃ רַבּוּ שָׁנִים וְהָלְכוּ דוֹרוֹת ׃ אֲנִי הָיִיתִי אֲצוּרָה בִּמְרוֹמֵי דִירוֹת ׃ בֵּין אֶרְאֶלֵּי טוֹהַר אֲמָרוֹתַי טְהוֹרוֹת ׃ וְעָמַד אִישׁ צַדִּיק תָּמִים בְּדוֹרוֹת ׃ מְיַשֵּׁר מַעְגָּל וּמְסִילּוֹת יְשָׁרוֹת

את

די חיות אונ׳ בהמות אונ׳ אלי די זיך ערן אונ׳ גרישן אונ׳ ער האט בשאפן מיט זיינה טענר אדם הר׳ טון דער ערשטי צו אלי אעלטיגי לייט דא ער ווער בשאפן וואר ער בירייט האל אז איין פויק אונ׳ פוגר לעבר: אונ׳ עז הט איין ווינג גיאנגלט דז ער גלייך וואר מיט זיינם טבל צו מיינם אלאך אונ׳ מיט טונהייט ער האט גשטארקט אין אונ׳ האט גוועלטיגט אין אן זיין ווערק די שטארקי אונ׳ פיל : (טעם) ער אאבט אים איין סוכה פון אייטל זיסי ווירדיגי שטיין אים גן עדן : ער האט בטייכט אין מיט זיינם פארם אונ׳ פון איין ענד דער וועלט ביז אן דט אנדרי ענד ער האט אויך גריכט זיין הייך אונ׳ האט אים צו גטיילט פון זיינר פר שטענדיקייט אונ׳ ער וואונדרט אין אער וועדה אלז די דא לעבט מיט זיינם רידן : אונ׳ רופט נעאן צו אלי זייני בשעפנים : אונ׳ זיין פארכט וואר אויף אלי בשעפנים : אונ׳ וואר אאבן רואן אין גן עדן : דא וואר זיין לוסט פון הקב״ה צו געבן איך אונ׳ אאבן זיס איך אין זיין מונד • וויל ער וואר דר ערשטר אענש פון זיינר וועלט דז ער מיט זייני ריד זעלט לערנן איין געזעץ אונ׳ איין תורה אונ׳ איין זיסי ריד די אשפטים די וואלט ער אים נידרן :

בשורי אבר דא איך לוגט זייני אעשים די דולטן איך גאר פרעאד צו זיין דז ער ניט היטט אונ׳ פאר שטערט גאטש גיבאט אין דעם זעלבן כבוד דז ער האט אים גן עדן ער וואר ניט איבר נעכטיגן אונ׳ וואר ארויש פאר טריבן אונ׳ וואר גאכט וואר איין בהמה מיט זיינם גשיכנם : דט איז פון דעם בוים דז דו אים האטט פר באטן צו עסן אונ׳ פאר זוכן אין : דז וואר נאר איין אצוה וויא ווערט ער נוא קענן האלטן זעקט הונדרט אונ׳ דרייא צעהן אצות אזו הב איך דר ניזט איין ריד פר זיינם בשעפר איך הב אים ניט בגערט דען ער וואר ווידר שפעניג איך קאן איך ניט בהעפטן אן אים :

רבו זי ווארן זיך אערן די יארן אונ׳ זי ווארן פר בייא גין די דורות דא וואר איך (אצורה) : אויך גהלטן בייא אים אין זייני הוכי וואונונג צווישן די אלאכים די רייכן וואר אייני זאג דא שטונד אויף (נח) דר וואר איין צדיק אין זיין דורות : ער רעכט פערטיגט (אעגל) די וועג אונ׳ וואר גין מיט רעכט פערטיקייט גאט דר וואר טריטן די לייד פון אים טווער ערבט

משרים ונכונה · בצדק כל אמרי פי בלי תואנה · כלם נכוחים ליודעי
בינה · קחו מוסרי ואל כסף ותבונה :

מקדמי קדם מראש נסכתי · באין תהום ומעין נתהלכתי בטרם הר וגבע
נתחוללתי · בהכינו שמים שם הייתי באמצו שחקים עמו נמצאתי ·
אני חכמה ערמה שכנתי · משחרי ימצאונני ואוהבי אהבתי · מחרוץ ומפז
נבחרה תבואתי · באורח צדקה ומשפט התהלכתי · יסורו אלי חסר לב
ופתי · ללחום בלחמי ולשתות יין מסכתי · כי עושר וכבוד נמצא אתי :

עצתו מרחוק אמן לאמני · חקות שמים וארץ שם למעני · ראשית דרכו
בחסד קנני · ומצוף דבש ונופת המתיקני · זהב ופנינים לא יערכוני
כי כל ביתי לבוש שני · לוית חן ורפאות נתנני · ידי וכפי לפרוש לעני
פי פתוח בחכמה ובשכל חכמני · ותורת חסד על לשוני · טבוח טבחי
וערוך שלחני · אורך ימים וכבוד בשמאלי ובימיני :

ובעצתי נועץ רוכב כרובים · ממדי ארץ שם ודבק רגבים · שמים נטה ושם סתרו עבים ·
שמש הזריח וצר ירח וכוכבים · והדשיא והזריע אלנות ועשבים · והשריץ דגים
ועופות וחגבים · וחיה ובהמה וכל פרים ורבים

מיט אייטל גרעכט זיין די ריד פֿון מיין מונד און בייזי היכטר ליסט : זי זיין אלי ביליך צו די דא פֿר שטין איין פֿר שטענדיגלי כי
אך נעאט אן איין שטראף ריד און׳ ניט געלט און׳ גוט : (מקדמי) פֿון פֿאר אלט (נסכתי) בין איך װארן געהערשט אי
דא װאר די אב גרונד און׳ קװעל ברונן בין איך װארן גלובט אי די בערג און׳ די היך װארן (נתחוללתי) בין איך װארן בשאפֿן
דא ער האט ברייט די הימל דא בין איך געװעזן און׳ אין זיין פֿעסטן די הימל דא ער בייא װאר איך געפֿונדן איך תורה די איז
געהייסן חכמה בייא דען לייטן די דא האבן היכטר ליסט צו גוטן (משחרי) די איך פֿארשן די געפֿינדן איך און׳ די איך ליב
האבן די האב איך װידר ליב : איין פֿרוכט איז אויז דר װילטר װעדר גיט גאלד איך בין גנגן אין שטעג פֿון צדקה און׳ משפט
קערט אב צו איר איר נארן און׳ לאז איך דר יצר הרע ניט איבר רידן עסט איין ברוט און׳ טרינקט איין װיין דען בייא איר
איז עושר און׳ כבוד : (עצתו) איך װאר זיין ראט פֿון װייטן און׳ ער װאר איין דר ניהר די הימל און׳ ערד האט ער בשאפֿן
פֿון איינט װעגן איט דר ערדה פֿון חסד האט ער איך געקויפֿט אי ער האט װאש אן געפֿאנגן צו בשאפֿן ער האט גזיסט איך
אין װעדר האניק יובן אלז גיט גאלד און׳ די קענן בייא איר ניט געשאצט װערן דען אלי אייני גזינד די זיין גצירט או װערן זי
אין רוט שארליך בקלייד (לוית) איין בהעפֿטונג פֿון חן און׳ איין היילונג ער האט געבן איך . אייני הענד זיין גשפרייט צום
ארמן זיינדר או איך איט אקבל בתשובה צו זיין איין אן היבן און׳ אין איינם אויז לאזן האט ער געקליקט איט חסד איך
האב אן גריכט איין טיש איט אייני טעכטונג : אין אייני רעכטי הנט איז לנג לעבן און׳ אייני לינקי הנט עושר
וכבוד : (ובעצתי) און׳ איט איינם ראט ער האט זיך בראטן הקב״ה דער דא רייט אויף די מלאכים די דא הייסן כרובים
די מאס פֿון דר ערד ער האט געמאסן און׳ האט בהעפֿט (רגבים) די שראלין און׳ איט איינר ראט ער האט גנייגט די הימל
און׳ אין ווייני פֿר בערגנם ער מכט די װאלקן ער הט מכן שיינן די זון און׳ בשאפֿן די לבנה און׳ שטערן און׳ האט גמאכט
גרין און׳ גזיעט די בויאר און׳ די קרייטר און׳ האט מכן װידאן דיא פֿיש און׳ פֿיגל און׳ דיא הייטרעקן : און׳
דיא

הִשְׁמִיעוּ בְקוֹלוֹת: נְבוֹנִים שׁוֹלְהָבוּ מִלַּהֲבָה מִשְּׁמֹעַ · וְהִשְׁמִיעוּ אֵין יְכוֹלֶת לִשְׁמֹעַ · קְרַב אַתָּה וּשְׁמָע: תְּהוֹדֶה לַאֲשֶׁר אָמְרוּ · זָכוּ קְדוֹשִׁים וּמְשַׁסְּתָם אִשְּׁרוּ · כֵּן הֵיטִיבוּ אֲשֶׁר דִּבֵּרוּ:

אל נָא לְעוֹלָם תֻּעֲרָץ וּלְעוֹלָם תֻּקְדָּשׁ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא · הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים מַלְכוּתוֹ נֶצַח נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ: סַפְּרוּ עֻזּוֹ פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח תּוֹקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ:

כוונת הפייטן להודיע שבח ותהלה התורה בקדימה ומעלה · וטעם לכה נתאחרת נתינתה עד משה ולא נתנה לאדם או לשאר דורות עד משה וכאלו היא מתפארת בעצמה וכמעט כל דבריו נתפרשה כבר כי כל דבריו בלשון צח ולשון פסוק וחתום הפייטן שמו שמעון בר יצחק חזק ואמץ בראשי בתי החרוזות אשר כל בית מן י"ב חרוזות וחסרים היוד' בתים מחחימה זאת והם בי"ת יו"ד חי"ת זי"ן · שבחרוזות אלו מזכיר דופי שנמצא בכל אחד מן הקדומה · אבל מתוך שנמצאו במחזרים הקדמונים ראוי להדפיסם:

קהל וחזן כַּאֲשֶׁר נִגְלֵיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה · כֵּן נִזְכֶּה שְׁכִינָתְךָ לַחֲזֶה · וְנֹאמַר הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה · קָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ:

שַׁעֲשׁוּעַ יוֹם יוֹם מֵרֹאשׁ אָמָנָה · קֶדֶם מִפְעָלָיו אַלְפַּיִם שָׁנָה · אֲזַי רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ חֲקָרָהּ וֶהֱכִינָהּ · בִּימִינוֹ חֲקָקָהּ וּבְהֵיקוֹ נְתָנָהּ · הֲלֹא חָכְמָה תִּקְרָא וּתְבוּנָה · בְּרֹאשׁ מְרוֹמִים קוֹלָהּ נָתְנָה · אֲלֵיכֶם אֶקְרָא בַּעֲלֵי אֱמוּנָה · שִׁמְעוּ כִּי נְגִידִים אֲדַבֵּר לַהֲבִינָה · מִפְתַּח שְׂפָתַי מֵשָׁרִים

יא נוחות דיא גלייבטן: אונ' פון אונד הקב"ה צו אונד ישראל זיין זיא וואָרן געהערט איט גרושי שטיק (נבונים) דש פֿר שטענדיג פֿאָלק ישראל (שולהבו) דיא וואָרן פֿר פֿלאַמט פון פֿלאַם דר ריד דידא וואָרן געהערט פון הקב"ה אונ' אאַלטן אשה רבינו הערן ער זאָלט גין אונ' הערן גאָט ריד אונ' אינן זאָגן דען זיא קענטן עש ניט צו קואן צו הערן עש (חי) דער לעבנדיגר גאָט דער וואָר אינן אודה אונ' דא איט וואָרן זיא זוכה צו דיא היילגי נביאים אונ' (נתאשרו) וואָרן איט אין גשטרקט (כנם) אז גאָט רידט זיא האָבן גלייך גרעט (כאשר) אז דוא דיך האָסט אנטפלעקט צו אונזרי עלטרן אן דיזם טאָג אזו לאָז אויך זוכה זיין דיין שכינה צו זעהן בזאן האטיח אז איר וערן אויף אים טייטן אונ' זאָגן דער איז דער גאָט דש איר צו זיינר הילף געהאָפֿט האָבן (קדוש) ער איז היילג: ובכן אונ' דען וועלן איר דר צילן אַיא דיא תורה רעט גאָט האָט איך בישאָפֿן פֿר אלי זייני אעשים:

שעשוע איין דר אייאונג וואָר איך צו הקב"ה צווייא טאָג אי דיא וועלט איז בשאָפן דש זעלביג איז צוויא טויזנט יאָר דען בייא הקב"ה איז טויזנט יאָר איין טאָג דען האָט הקב"ה זי אן גזעהן אונ' גפֿארטט אונ' דר ציילט אונ' ברייט איט זיינר רעכטי הנט האָט ער זיא גשריבן אונ' אין זיינר טום וואָר זיא גיגעבן זיא רופֿט אויז אייטל דבאה אונ' פֿר שטענדיקייט זי גיבט אירי שטיק אויף אלי היך צו אייך איר וואָרהפֿטיגי אאַן איך רוף הערט אייני ריד דען זיין גאָר הערליך צו פֿרשטין · די אן היבונג אייני לעפֿצן איז רעכט פֿערטיקייט אונ' בילך קייט: איס

בהדרם· כי בצלם אלהים עשה את האדם: רמז לא יהיה בשני דבור
כנגדו לא תנאף הזהיר לצבור· על אופניו דבר דבור: יגיד ויוכיח עלי
כופרים· דומים לאשה מנאפת מאחרים· תחת אישה תקח את זרים:
צוה לא תשא לשוא שם כליות חוקר· כנגדו לא תגנוב הזהיר להיקר:
הגנוב רצוח ונאוף והשבע לשקר: תוה זכור את יום השבת· כנגדו לא
תענה הזהיר במשיבת· פן תשקר ותוציא רבת: קריאתם יוכיחו לזו לזו
לדון· כל מחלל יום קודש בזדון· כאלו מעיד עדות שקר כאדון: בעמור
יציר שבת מחלל· מעיד כי לששה עולם שכלל ואתם עדי נאם יי ואני אל·
רשם מצות כבד לעם נברא· אב ואם מכבד במורא· משמועה רעה לא
ירא: אומר לא תחמוד שת לנגדו· בית רעו ואמתו ועבדו· שורו
וחמורו וכל כבודו: באר מאמר למולו· יגיד על החומד
להכשילו· סופו להוליד בן שהוא מקללו: ואו עשרת הדברות הכלולות
נחרתו על הלוחות המעלות· ומפה אל פה הושמעו

בזוט איז עס גלייך אז וועלטן זי אוטוויליג אינרן די גשטאלט פון הקב"ה אונ' ברעכן אן אים: דען אין גשטאלט גאטש איז
וארן בשאפן דר מענש (ראו) דר נאך האט ער ארויז גוועזן דז ער נום אנדרן דיבור האט גבאטן (לא יהיה לך) אונ' אויך
דען אנדרן לוח קיגן איבר שטונד (לא תנאף) דוא זאלשט ניט מנאף זיין ווערן די שיקן זיך אויך איין זאג אויך דיא אנדר
דען דער דא גאט פר לייקנט דר איז גלייך צו איין אשה די אום קיישט מיט פרעמדי מאנן (צוי) דא נאך דען גבאט פון
(לא תשא) דוא זאלשט ניט שווערן בייא דען נאמן הקב"ה דר דא פארשט די גדאנקן די דו האשט אין דיינן נירן דר שטונד
נום דריטן אויף דעם ערשטן לוח קיגן אים שטונד נום דריטן אויף דען אנדרן לוח (לא תגנוב) דוא זאלשט ניט שטעלן
ווער ער גביטן צו ווערדיגן דיך כלומר דז אים ניט איין חרפה גשיכט: דען ווען איינר שטעלט אונ' אן קריגט אים לסוף
שווערט ער אך פאלש (חוה) ער ווער זאגן נום פירדן דיבור גדענק צו הייליגן דען שבת דר שטונד אויף דען ערשטן לוח
נום פירדן דר קיגן אויף דען אנדרן נום פירדן שטיט (לא תענה) דו זאלשט ניט פאלש עדות זאגן פון לייבט ווערשטו ליידן
אונ' לסטר אויז ציהן אויף דיינם חבר (קריאתם) ווער זיא לייאנט קיגן אנאנדר דער קאן דרויש לערנן דז ווער אוטוויליג
אהלל שבת איז דער איז גלייך אז זאגט ער פלש עדות אויף דען הערן הקב"ה (בטאור) דען אין היטן די בשעפנס זיך פון
צו פר טוועבן דען שבת דא מיט זאגן זי עדות אויף הקב"ה דז ער האט די וועלט (טללו) גיגרונד פעסט אין זעקס טאגן
אונ' האט גרואט אם זיבנטן טאג דרויף גיט דר פסוק (ואתם עדי נאם יי' ואני אל) דאס איז טייטש הקב"ה שפריכט איר
ישראל זייט איין עדים דש איך גאט בין (רשם) ער האט נום פינפטן דיבור אן גיצייכנט דען דיבור (כבד) דו זאלשט
פאטר אונ' מוטר ערן מיט פארכט דען דרפשטו ניט פארכטן פר איין בייזה שמועה די טוטט: (מואר) דיא זאג פון (לא
תחמוד) דו זאלשט ניט גלושטן (שת) האט ער גטאן אים אין דען אנדרן לוח עט זייא זיין הויז זיין קנעכט זיין אייד זיין
אוקס זיין איזל (בימר) עז בטייט איין זאג אויף די זאג קיגן אים: דז ווער דא גלושט דש חבר דש זיינן דז איז איין טרויללן
דען ער גאינט איין זון דר אנדרי לייט אכבד איז אונ' ניט זיין פאטר אדה כנגד אדה (ואלו) אונ' אין דיא דאזגן עשרת
הדברות שטינן אלי די דרייצעהן אונ' זעקס הונדרט אזות די דא ווארן אויז גיגרעבן אויף

נוֹשַׁע בַּיְיָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים · לֹא בוֹשִׁים וְלֹא נִכְלָמִים · וְאַתָּה אָרוֹן הַצּוּר
תָּמִים · בְּאוֹר פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן לְאוֹרֶךְ יָמִים · פֶּתַח דְּבָרֶיךָ הֲבִינֵם בְּתַחְכּוּמִים
וּתְנַכֵּם לִהְיוֹת חַיִּים וְקַיָּמִים · וּבְתוֹכָם תִּשְׁכּוֹן רָם עַל רָמִים:

קהל וחזן חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ

כוונת הפייטן להודיע איך הדברות חקוקים חמשה מול חמשה ויסודו ממדרש המכילתא:

וַיָּקֶם עֵדוּת בְּיַעֲקֹב · וְתוֹרָה שָׂם בְּיִשְׂרָאֵל לִנְקוֹב · מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב · קָדוֹשׁ:

שם המחבר חתום שמעון בר יצחק בר אבון חזק

שבוית מָרוֹם לָקְחָה כְּהַיּוֹם · מִצְוֹתֶיהָ וְהוֹרָיוֹתֶיהָ מִפִּי אָיוֹם מִמִּדְבָּר
נְתוּנָה לְיוֹצְאֵי פְּרְיוֹם: מַאֲמָר וְצִוּוּי וְעוֹנֶשׁ וְאַזְהָרָה · חוֹק
וּמִשְׁפָּט בְּרִית וְתוֹרָה · נוֹעַם הֶגֶא דִּבְּרוֹת עֲשָׂרָה: עֲרוּכִים יַחַד זֶה אַחַר
זֶה · וּצְמוּרִים מֶחֱזֶה אֶל מֶחֱזֶה · לוּחוֹת כְּתוּבִים מִזֶּה וּמִזֶּה: וְהַמִּכְתָּב
מִכְתַּב אֱלֹהִים לַאֲשִׁשָׁה · חֲקָקָם זֶה כְּנֶגֶד זֶה לִדְרִשָׁה · כְּנוּסִים וַחֲתוּמִים חֲמִשָּׁה
מוּל חֲמִשָּׁה: נוֹעַם אָנֹכִי הִשְׁמִיעַ בְּמַאֲמָר · כְּנֶגְדוֹ לֹא תִרְצַח הִזְהִיר
בְּמִשְׁמָר · זֶה עַל זֶה לְהָבִין וְלִגְמָר: בְּהַכְבֵּשׁ יְצוּרִים לִשְׁפּוֹךְ דָּם · כְּאִלּוּ
מְמַעֲטִים דְּמוּת בהודם

וועלטן שולדיג זיין מיט עבירות דא וואלט איך אין מיר פֿיינד פיר גאנץ מאכן אונטר טעניג דז זי אין ניט ווערן צו ה׳ ינדרנס אונ׳ וואלט ווידר קערן איין הנט אויף מיר פֿיינד די אויף זי שטין: אונ׳ ישראל זעלט איין איביגי היילף ווערן געהאלפֿן מיט גאט אונ׳ ניאר ווערן פֿר שעמט אין ליכט זייני טפֿילה זיא זעלטן צו לאנגי יארן גין: די תורה די דא איז די אן היבונג דיינר ריד אמך פֿר שטין זי מיט קלוגהייט דז זי אלה ווארן זיין צו לעבן אונ׳ בשטין אונ דו זאלשט רואן צווישן אין הקב״ה דר דא איז הוך איבר אלי הולי אונ׳ איז אויך (חי) ער לעבט אונ׳ איז בשטענדיג צו איביג ער איז פֿורכלאך אונ׳ הוך אונ׳ הייליג (וקים) אונ׳ ער הט אויך גשטעלט יעקב צו זיין איין גצייגנס אויף זיין אייניקייט אונ׳ די תורה הט ער טון בשיידן אונטר ישראל די איז איין ירושה צו פֿר זאמלונג יעקב: קדוש פֿון הקב״ה דער דא איז הייליג: שבוית די היאלטי גפֿענקנס פֿון די תורה די וואר הייגט גנומן מיט מירי אלות אונ׳ מיט מיר. אונטר אייזונג פֿון אונד הקב״ה דער דא איז פֿארכלאך אויז דר אדבר וואר זי גיגעבן צו ישראל די דא ווארן אויז גאנג: אויז אלריס דר ליט (מאמר) מירי זאג אונ׳ מיר גבאט אונ׳ מירי שטראף אונ׳ מירי פֿר ביטונג: מירי חקים ואשפטים מיר זילרהייט אונ׳ מיר אונטר אייזונג אונ׳ זיסי ריד דר עשרת הדברות (ערוכים) די ווארן אן גריכט אייני נאך דר אנדר אונ׳ וואר בהעפֿט דז כתב דז זי ווארן דורך זילטיג גשריבן אויף די לוחות זיא ווארן פֿון ביידי זיידן בשריבן דיא לוחות (והמכתב) אונ׳ דז כתב פֿון הקב״ה דז גשטערקטי ער האט אויז גגראבן זי קיגן אנכדר צו דרשנן זי ער הט זי אלוו גווענן אונ׳ הט גשריבן דז אן זאל די פֿינף קעגן דרשנן קיגן די אנדרי פֿינף (נועם) דען זימן דיבור, אנכי) דען הט ער אאלן הערן אין זיינר זאג דר שטונד אם ערשטן אויף דען ערשטן לוח דא שטונד קיגן אים אויף דען אנדרן לוח צום ערשטן (לא תרצח) דז איינר זאל צערכן אויף דען אנדרן אונ׳ פריבן דז איי׳ר מויז

לְהִתְעַלּוֹת בִּיקַר תִּפְאַרְתּוֹ · חִבֵּב חוֹרֵב מֵהָרֵי אַדְמָתוֹ · חָמַד אֱלֹהִים לְשִׁבְתּוֹ : קָרָאתָ לְעָנָיו מָרוֹם גְּבוֹהִים · לְהַנְחִיל תְּעוּדָה לְעַם כְּמֵהִים ·

חזן מְאוֹר נַעֲלֵיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים :

יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ : וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא :

כוונת הפייטן להלל ולהודות על שרצה הקב"ה לזכות את ישראל בתורתו ואשר הטיבו ואשר דברו נעשה ונשמע אשר בשבילה יזכו לגאולה ולא יבשו ולא יכלמו עדי עד : קהל

אם לֹא אֲמָרֶיךָ הַנְּעִימִים · חוּקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא מִתְקַיְּמִים · וְהִנְחַלְתָּם מוֹרָשָׁה לִמְעוּטֵי עַמִּים · מֵאַהֲבָתְךָ אוֹתָם וּבְזֵכֶר שְׁבוּעַת קְדוּמִים · וּמְאֹד תִּתְאַוֶּה לָמוֹ לִהְיוֹת שְׁלֵמִים · וּבְמִשְׁפְּטֵי חֻקֶּיךָ לֵב וָדַעַת מְשִׂימִים · וּבְסוֹד יְרֵאֶיךָ יָשִׁיבוּ טְעָמִים · בְּרִיתְךָ לִנְצוֹר לֶכֶת בְּדַרְכְּךָ תְּמִימִים וּבְעֵת הִשְׁמַעְתָּם חֻקֶּיךָ הַתְּמִימִים · עָמְדוּ בְמוֹרָא כְּאֶחָד מוּשְׁלָמִים · וְנִגְלָה לָמוֹ רָז מַלְאֲכֵי מְרוֹמִים · עָשָׂה לִשְׁמִיעָה הֱיוֹת מַקְדִּימִים · וְנַמְתָּ מִי יִתֵּן וְהָיָה לְבָבָם זֶה לְעוֹלָמִים לְיִרְאָה אוֹתִי לְטוֹב לָהֶם כָּל הַיָּמִים · לוּ עַמִּי שׁוֹמֵעַ לִי וּבִדְרָכַי מְסוּיָמִים · וְיִצְדְּקוּ וְיִתְהַלְּלוּ בְּלִי הֱיוֹת אֲשֵׁמִים · כִּמְעַט מִפְּנֵיהֶם אַכְנִיעַ שׁוֹטְמִים · וְאָשִׁיב יָדִי עַל אוֹיְבִים וְקָמִים · חזן יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע

הקב"ה אויך זיא זאגט די תורה געבן דאך וואר גליבט דר (הר סיני) אין אז אלי בערג דען די ערטרייך הט הקב"ה גלוסט צו זיין זיצן (קראת) דוא האסט גרופן צו דען דעמוטיגן משה רבינו פון דיהיך דז בערגט צו מאכן ערבן די תורה צו ישראל דעם פאלק (כמהים) די דא גלוסטן די הילך פון הקב"ה דוא ביסט גלובט איבר אלי געטר דאך וואר משה אויך גאנגן צו גאט אים וואול דאך ער וואר איין מענש : (ימלוך) ער ווערט קיניגן גאט צו איביג דיין גאט (ציון) צו גבירד אונ׳ גביר הללויה : (ואתה) אונ׳ דוא ביסט הייליג זייא דאך ווארטן איט דייגר קדושה אונ׳ פר נעמן די לוב פון ישראל דש ביט איך צו גאט : **אם** ווען ניט ווער די תורה די דא איז דייני זיסי זאג דא הטעט הימל אונ׳ ערד קיין קיום דיא תורה די דוא האסט מאכן ערבן צו ישראל דיא דא זיין די ווייניגסטן אונטר אלי פעלקר פון וועגן דיין ליב האבן זיא אונ׳אום ווילן גדעכטנים דיא (שבועה) די דוא האסט געשווארן צו דיא דרייא אבות די פר אונש וואָרן : אונ׳ דוא גלוסט זי זער דרום דש זי גלן פרום אונ׳ גוט זיין אונ׳ צו די גריכט דייני געזעץ זיטונן איר הערץ אונ׳ זין אונ׳ צו די סודות דער תורה זי ווידר קערן דייני פערכטר גוטי טעאים זי היטן דיין זיכרהייט אונ׳ גין אין גאנצי וועג אונ׳ אין צייט דז דו האסט אאכן הערן זי דיין גלי געזעץ דא וואָרן זי שטין אלי איט אנדר געגלייך אונ׳ עט וואר צו אין אנטפלעקט די הייאליכקייט פון די אלאכים די גאטט גיבאט טאן אי זי עט הערן אזו האבן ישראל אויך גיזאגט (נעשה) איר וועלן טאן גאטט גיבאט דער נאך זאגן זי (נשמע) איר וועלן הערן (ונאמת) אונ׳ דען האסטו גיזאגט ווער וואלט דש איר הערץ ווער אזו צו גוטן איביג דז זיא וועלטן אזו פערכטן דז אין ווער צו גוטן אלי טעג : ווער וואלט דז איין פאלק איך הערן אעלטן אונ׳ווערן (אסויאים) גלייכנט אין אייני וועג אונ׳ זעלטן גירעכט זיין : אונ׳ ווערן גלובט דז זי ניט זעלטן

וְזָרַח וְהוֹפִיעַ בָּאָרֶץ · עַמִּים מִשָּׁשָׁם נִפְרְצוּ פֶּרֶץ עָמַד וַיְמוֹדֵד אֶרֶץ וּמֵרִבְבוֹת
קוֹדֶשׁ אָתָא בְּמִצְעַד · וּלְעַם קְרוֹבוֹ מִסִּינַי נוֹעַד · וְעַמּוּדֵי תֵבֵל נַעֲשׂוּ לְהַרְעַד
וַיִּתְפּוֹצְצוּ הַרְרֵי עַד : נִקְבְּצוּ לְאֻמִּים רֶגֶשׁ בְּשָׁמְעָם · נֶאֶסְפוּ לְקוֹסֵם לִשְׁאָלוֹ
מַה טַּעַם · נְאֻם הֱשִׁיבָם עַל מָה הָרַעַם · נוֹתֵן עוֹז וְתַעֲצוּמוֹת לָעָם : בַּנְּתָה
מֵרָחוֹק לְנוֹחֲלֵי תְעוּדָה · בְּשֶׁלְּשָׁם יִסַּרְתָּ עַל אֶרֶץ אֲגוּדָה · בְּכֵן נַעֲבַרְתָּ כְּנִיל
וּרְעָדָה · כְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה : רְהַבְתָּ לְסִינַי בְּאֵלִים בּוֹעֲרִים רֶשֶׁף לְרַגְלֶיךָ
יָצָא בְּהַדּוֹרִים · רוֹעֲדִים נְמוֹגִים כָּל יְצוּרִים · רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים : יָרְאָה
וְחָלָה מִתְנָאֵה הָאָרֶץ · יָזְמָה פֶּן תֵּהָפֵךְ לְתֹהוּ בְּחֶרֶץ · יוּסְרוּ עַמּוּדֶיהָ בְּאָנֹכִי
בְּמֶרֶץ · יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ : צְבָאוֹת קוֹדֶשׁ אֲחָזוּם בְּעָתָה · צֶלַע כִּבְגִינַת
עֲלֵיהֶם כְּפִיתָ · צְרוּפָה קִבְּלוּ בְּמָגוֹר וְאֵימָתָה · צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ :
חֲשׁוּרָרִים לְקַבֵּל שְׁכִינָתוֹ · חֲפֵצִים להתעלות

ערדן איז ער איבר פארן אויף דר ערד אונ' ער האט גיפרעגט דיא אוואות אוב זי וועלן די תורה אקבל זיין אז דערגרייא
זאגט אין (חבקוק ג') (עמוד ויאודד ארץ) ער איז גישטאנדן אונ' האט גאמעסן דיא ערד כלומר היין אונ' הער גלוגן פאר
אייכן פאלק נוך אנדרן אוב זיא וואלטן אקבל זיין די תורה (ומרבבות) אונ' איט איין טייל זיינר צעהן טויזנט אלאכים וואר
ער קואן צו זיינם כעגעטן פאלק ישראל פון הר סיני ער וואר זיך ביטעדיגן אונ' די זיילן פון דר וועלט (געטו) זי טטראטן
אונ' ניטרטן (ויתפוצצו) אונ' זי וואמרן צו שאטערט די בערג די גרושן (נקבצו) זיא וואמרן זיך אלי איין זאמלן צו דען צויברר
(בלעם הרשע) דא זיא הערטן דען שטורם צו פרעגן אין וואש אין עולם דר אער איז דז אזו איין שטורם איז דא וואר ער
זיא ענטפרן הקב"ה גיבט די שטרקי תורה צו זיינם פאלק (בנתה) דוא האשט גבריפט פון וייטן אי דוא האשט די וועלט
כטאפן אויף ישראל די דא זאלן ערבן די תורה די דא הייסט (תעודה) אונ' פון אירנט וועגן דוא האשט גגרונט פעסט די
ערד דרום אויך וועלן איר הלטן דיין אצות איט פרייד אונ' פר די עבירות וועלן איר אונש היטן איט ציטרנס אז דא אונז
איין דיא הייאליקייט דר רעכט פערטיגן גאיין כלומר די תלמידים חכמים (רהבת) דיין נידרן אויף הר סיני וואר איט
אלאכים די דא ברענן אייטל פייאר בייא דייני פיסן זי אוז גיגגן איט טונהייט (רועדים) זיא ציטרטן אונ' צו גיגגן אלי
בטעפכם די בערג וואמרן דיך זעהן אונ' ציטרטן (יראה) זי וואר זיך פארכטן אונ' ציטרן דיא ערד פון וועגן איר תנאי דש
הקב"ה האט איט איר גיאכט דא ער זיא בשוף דז ווען ישראל ווערן די תורה וועלן אקבל זיין דא זאל זי איין קיום האבן אדא
חס ושלום ניט זאל זיא ווידר חרוב ווערטן דרום וואר זי גדענקן פיל לייכט ווערט זי ווערן פר קערט צו ניקט (בחרץ) איט
פר טניידונג דא הקב"ה זאגט (אנכי יי' אלהיך) דא האטן ישראל נוא איר רצון געבן צו אן נעאן די תורה דא וואמרן ברייט
איר זיילן אונ' דא דיא אוואות העולם הערטן דען דיבור (אנכי) אונ' (לא יהיה לך אונ' לא תשא אונ' זכור) דא וואמרן זיא
ספאטן אונ' זאגטן דז איז אלט וואש זיין כבוד אונ' גדולה בלנגט אבר דא זי דר נאך הערטן (כבד לא תרצח לא תנאף לא
תגנוב לא תענה לא תחמוד) דז הקב"ה אויך אזהיר אויף דען כבוד אאו דען לייטן אן דא לובטן זי איך די קיניגן פון דר
ערד (צבאות) דש הייליגי הער ישראל דיא בגריף (בעתה) איין ציטרנש דיא דוא האשט (כגינת) אז איין פאס דען
(הר סיני) איבר זיא גשטירלט אז איך האב גשריבן אין דען אנדרן טאג פון פסח (צרופה) דיא לויטרי תורה וואמרן זי
אקבל (באגור) איט פר זאגן אונ' פארכט די תורה איז גיגליכן צו איינר קלוגה רעדליכי פרויא די זיך אוש זיכט אין
אירש הויז וואש צו טאן איז (חשו) זיא וואמרן איילן דיא בערג קיגן זיינר שכינה זיא בגערטן צו ווערן גילובט איט
אירדיקייט זיינר שנהייט אז איך אובן אופט האב גשריבן דש (הר תבור אונ' הר חרמון) וואלטן האבן דש

לוֹמַר · כּוֹבֵר הַדִּקְדּוּק לַאֲנָשִׁים לִגְמֹר : יָרַד מִן הָהָר וְהִשְׁמִיעָם · טַעֲמֵי מֶתֶק וְאִמְרֵי נוֹעַם · חֻבְּרוּ וְהוּשְׁווּ כְּאֶחָד בְּמַדָּעָם · וְדָרְזוּ לְהַקְדִּים מַעֲשׂ לְמִשְׁמָעָם : וּבַשְּׁלִישִׁי לְיוֹם הִתְקַדְּשָׁם בּוֹ · הִקְדִּים עַל יָדָם מֶלֶךְ בִּמְסִבּוֹ · דֶּרֶךְ תַּלְמִיד לְהַמְתִּין לְרַבּוֹ · נִרְאָתוֹ הִפְלִיא לְזֶרַע אוֹהֲבוֹ : בְּנָסְעָם מִיַּם סוּף אֲגוּדִים · בְּרִיב וּמַצָּה נוֹסְעִים וְעוֹמְדִים · חזן אֲבִי בְּעֵת נָסְעוּ מֵרְפִידִים

אֶל סִינַי בָּאוּ כְּאֶחָד אֲחוּדִים :

קהל הַלְלוּיָהּ כִּי הוּא הָיָה וְיִהְיֶה · בְּגֶשֶׁם נְדָבוֹת אוֹתָנוּ יְחַיֶּה : חזן לְפָנָיו יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה · וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

קהל כוונת הפייטן להודיע מעשה מ"ת וחתם המחבר שמו מרובע בכל בית שמעון בר יצחק

שְׁלָמִים בַּחֲנוֹתָם נֶגֶד הָהָרָה · שָׁוִים וּנְכוֹנִים כְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה · שְׁמַעְתָּם חֻקֶּיךָ עֲרוּכָה וּשְׁמוּרָה · שִׁמְעָה עַמִּי וַאֲדַבֵּרָה : מִצְוֹת וְחֻקִּים דָּתוֹ דִּין · מִשָּׁם לָמְדוּ מַאֲמָצֵי הַדִּין · מֵרֶשֶׁן בֵּיתְךָ זָכוּ לְהַעֲדִין · מִשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּ דִּין : עַד לֹא נִגְלָה לִמְצוּקֵי אֶרֶץ · עָבָה

וזרח

מיט טעמי דקדוקים: (ירד) דען וואר ער נידרן פון הר סיני אונ' מאכט הערן זיא דיא זיסי (טעמים) פון דר תורה אונ' איר זיסי זאג דא וואורן זיא אלי גלייך מיט איר שכל אז ווערן זיא צו אנאנדר ביהעפט אונ' וועורן איין מאן דז זיא פארדרן צו זאגן איר וועלן טאן וואש אונז גאט ווערט גביטן אונ' וועלן עש הערן זאגן זיא דר נאך דען זיא האבן זאג דר קענט דיא אהבה די הקב"ה צו אין האט אונ' די (חסד ורחמים) די ער זי באוויזן האט אכ'דז אל זיין ווערק זיא אונ' גרעבט זיין דרום גלויבטן זיא אן אים דש ער אים נית ווערט מצות געבן די אים צו שווער צו הלטן זעלטן זיין (ובשלישי) אונ' מאן דרינן זאג דז זיא זיך האטן בקדושה גהלטן דא פאדרט זיך דר קיניג הקב"ה צו זיינר חופה אויף הר סיני אי ישראל קאמן וויא וואל דר סדר איז דש דר תלמיד קומט אויף דר ישיבה אי דר רבי קומט אונ' ווארט אויף דען רבי אבר דז גאט וואלט ווייזן זיין גרושי וואונדרליכי אהבה צו ישראל קאם ער פאר (בנסעם) דא זיא צוגן פון דען ים סוף דא וואורן זי נאך אל נייט ליהא אונ' שטין מיט אייטל קריגן אונ' נאכן (אזי) דען דא זי צוגן פון רפידים קען מדבר סיני דא וואורן זי אלי מיט אנאנדר אייניש ווארן זיא זוכה צו דר תורה וויל שלום אונטר אין וואר: (הללויה) לובט גאט דען ער איז גוועזן אונ' ווערט זיין צו (תחיית המתים) דז ער ווערט מיט דען רעגן דר בווילגונג אונזר מתים לעבנדיג מאכן פר אים ווערן איר אויף שטין מיט דיא צדיקים די דא גלויבן (תחיית המתים) די ווערן בזכות דר זעלביגי אמונה לעבן :

שלמים ישראל די דא זיין גגן מיט הקב"ה דא זיא רואטן קיגן דעם בערג דא שטונדן זי גלייך אונ' ביריט מיט צו ברעכן גמיט כלוואר און המפרט דוא האשט מאכן הערן זיא גזעץ פון דר תורה דיא דא ווערט גהייט איין ענכשן ווען ער זיא לערנט מיט גאנצן לייב אונ' לעבן אונ' זאגשט הער איין פאלק איך איל רידן די עשרת הדברות (מצות) גבאט אונ' גיזעץ אונ' דינים האבן זי פון דאנן גלערנט דיא תלמידים חכמים די זיך שטרקן אויף דיא דינים צו פסקן זיא וויא זיא גהערן צו זיין דא ווארן זיא זוכה דז זי ווארן גיזעט פון פעטיקייט דיינש הויז פון דעם היאל דוא האשט זיא לאשן הערן דיא דינים (עד) אי ער האט זיך אנטפלעקט צו ישראל די דא זיין די גרונד פון דר

ערד

עת יבואו במשפט להתחקר: כי לא דבר במסתרים· צדק דובר מגיד מישרים· קולות ולפידים וברקים בוערים· ראו ותמהו מלכים ושרים: שלישים כתבת לעם משלשי· שלשת שליש משבט שלישי· חזן תמימה וברה משיבת נפשי· תמכת להנחילי בירח שלישי:

קהל מישרים כל מעגלי טובו· השמיע מפיו לעם קרובו· חזן להבורת אש בקול בחצבו· מגן הוא לכל החוסים בו: ברוך אתה יי· מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע: מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר: מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים:

הפייטן חבר זה הפיוט ע"פ תשר"ק ע"ש אשרקה להם ואקבצם: וכן ההוא גשם נדבות על הגאולה

תמכו כבוד נוחלי תעודה· שתפו במתן יקרה נחמודה· רצויה חשוקה מכל כלי חמדה· קרואה בת מלך כבודה: ציר נאמן קראת לעלות· פניניך בארתו חמורות וקלות עונשין ואזהרות פרטות וכללות· שכר המצות ושלום גמולות: נמתה לו כה תאמר· מלפחות ומלהוסיף מאמר· לנשים בלשון רכה לומר

פראגן וואָרום זיא ניט האבן געהאַלטן דיא תורה: (פיך) איט דיין אונד דו הטש ניט גרעט אין פר בערקנים גירעכטיקייט האטשו גרעט אונ׳ קולות אונ׳ בראַנד אונ׳ בליץ דאש האבן געזעהן אונ׳ האבן זיך פר וואונדרט די אַלכים אונ׳ טריאַן אין דר גאַנצי וועלט: (שליטים) איין דריטי תורה דוא האטש געשריבן כלומר (תורה נביאים כתובים) צו ישראל ד:דא איז איין גדריט פאָלק. (כהנים לוים ישראל): דוא האטש גאַכט צום דריטן צווישן דיר אונ׳ ישראל דער אין דיא תורה צו געטקלט האט דש וואר משה רבינו דער דא וואר דאש דריטי קינד פון זיינר אוטר (אריאן אהרן אונ׳ משה) פון דענדריטן שבט דאש איז (ראובן שמעון לוי): אין דריטן (חודש ניסן אייר סיון) איז דער דריט דארין האטשו גיגעבן דיא תורה דיא דא איז גאַנץ אונ׳ לויטר אונ׳ דר קוויקט איין זיל: (תמכת) דו האשט אונז אונטר צענן איך צו אַכן ערבן איך די תורה אין דריטן חודש: (אישרים) אַל זייני גוטי שטעג זיין רעכט פערטיג· דיא האט ער אונז הערן צו פאָלק זיינם נעטטן: ער האט טאָן אויט המקין אויף די לוחות דיא (עשרת הדברות) דידש וואָרן אויט זיין אויל גין אז פלאַם פייאר דיא זיין (אגין) אויף אַלי דיא זיך בשיצן אויף איט:

תמכו זיא זיין אונטר צענט איט כבוד דיא דא ערבן דיא תורה: זיא וואָרן אייטל גוטי פריינד ישראל דא זיא וואָרן אקבל די ווערדיגי אונ׳ גלוסטיג· תורה דיא דא איז וויליגר אונ׳ גלוסטיגר ווערד אַלי לוסטיגי כלים: אונ׳ הקב"ה הייטש זיא גערטי טאָכטר (ציר) דער וואָרהאפטיגר באָטן משה רבינו דו האשט גרופן דש ער זאָל אויף גין דייני מצות די דא זיין גיגליכן צום גים גאָלד דו האשט צו אים בטיידן די גרינגן אונ׳ די הרבן ד א עבירות אונ׳ איר עונש איטליכן אין זונדרהייט אונ׳ אַלי איט אנכדר אונ׳ איר שכר פון די מצות: (נאת) דוא האשט געאָגט צו אים וויא איך דין הייט אוו זאג צו אים אונ׳ דאַרף ניט אערן נאך אינרן דען וייבר לערן דיא תורה גרינגליך: אונ׳ אאַנין לערן

מקדשך על מכונו · והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו · והשב כהנים לעבודתן : ולוים לשירן ולזמרן · והשב ישראל לנויהם · ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלוש פעמי רגלנו · ככתוב בתורתך · שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני יי אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות · ובחג השבעות · ובחג הסכות · ולא יראה את פני יי ריקם איש כמתנת ידו · כברכת יי אלהיך אשר נתן לך :

והשיאנו רצה ומודים אין כאלהינו עלינו קדיש יתום ·

תפלה ליום ראשון של שבועות בקול

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא · אל עליון · גומל חסדים טובים : וקונה הכל · וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה : מלך עוזר ומושיע ומגן :

מסוד חכמים ונבונים · ומלמד דעת מבינים אפתחה פי בשיר ורננים · להודות ולהלל פני שוכן מעונים :

מיוסד ע"פ א"ב

אורח חיים מוסר תוכחת · בתתך לנושעים בשובה ונחת · נגשו עמודי רום ותחת · דבקיך בבואם מתנות לקחת : הסעת עם כצאן לנחות · ונהגתם כעדר בשובע שמחות · זכיתם לתורה באהב להאחות · חודש שלישי בצאתם לרוחות : טרם נגליתה בשעיר ופארן · ידעתם חקיך עונשן ושכרן · כראותך כי מאנו לשמרן · לא חשבתם וראית להתירן : ממדבר נתנה מקום הפקר · נגד השמש לעין כל סוקר סוררים שכבנו צחיחה להתעקר

עת

אורח דיא תורה די דא איז איין שטעג צום איביגן לעבן מיט אַ ר שטראַף אונ' ק: גוטיג כג דאָס דוא זיא האָסט געבן צו ישראל דיא דוא האָסט גהאָלפן מיט רואונג אונ' זעכפטליך דא האבן זיך גשטעלט דיא זייל פון דיא הויכי היאל אונ' ערד : דא דיין בהעפטי ישראל זיין גקומן צו נעמן דיא מתנה כלומר דיא תורה דיא דוא זיא געבן האָסט : (הסעת) דוא האָסט אַכן ציהן דש פאָלק ישראל אונ' האָסט גפירט זיא אַז דיא שאָף דוא האָסט גזעגט זיא מיט פרייד דוא האָסט זיא לאָזן זוכה זיין דז איט ליבשאַפט זיא אָרן בהעפט צו דר תורה : אים דריטן חודש זיא זייכן אויז גאַנגן אויז אַלרים צו דר ווייטרונג : (טרם) אי דוא האָסט דיא תורה גיגעבן צו ישראל דא האָסטו דיך אַנטפלעקט צו עשו אונ' ישמעאל אוב זיא וועלן דיא תורה מקבל זיין · אונ' האָסט לאָזן ווישן זיא איר גזעץ אונ' דיא עונשים אויך די עבירות אונ' דען שכר פון דיא מצות דא דוא זאַכשט דז זיא ניט וואָלטן האַלטן זיא · דא האָסטו זיא ניט גיאַכט אונ' דו האָסט זיא אַכן אוועק שפריגן פון איר לעבן · (ממדבר) פון דער וויסטנייא וואר זיא גיגעבן אן אייכם אורט דז איטר אן פרייא איז הין צו קומן : אונ' אויך וואר עש אונטר דער זונן דז אַלי אויגן קאָנטן עש זעהן דר וואָרטן דז די אָב קעריר זאָלן רואָן אין איין וויסטה פלאַן אין גיהנם אונ' צו אויש רייסן זיא צו דער צייט ווען הקב"ה זיא ווערט צום אַשפט טטעלן אונ' זיא פראָגן

הפר עצתם וקלקל מחשבתם: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען קדושתך עשה למען תורתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:
יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות: וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

אן וואגט גנץ הלל בדף ל"ז אונ' גנץ קדיש: דיא תחנה פון שלש רגלים ווען אן אויז היבט שטיט בדף ל"ט ע"ב:

תפלת מוסף לשבועות

ווען אן בז אומך ביז זכר ליציאת אצרים גיאורט האט אוז היבט אן דא אן ומפני חטאינו

ומפני חטאנו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין אנו יכולין לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. מלך רחמן. שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים. ותבנהו מהרה. ותגדל כבודו. אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה. והופע והנשא עלינו לעיני כל חי. וקרב פזורנו מבין הגוים. ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ. והביאנו לציון עירך ברנה. ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם. ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן: את מוסף יום השבת הזה ואת מוסף יום חג השבועות הזה: נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך. כמו שכתבת עלינו בתורתך. על ידי משה עבדך. מפי כבודך. כאמור:

לשבת **וביום** השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עולת שבת בשבתו על עולת התמיד ונסכה: זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור:

וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליי בשבעותיכם מקרא קדש יהיה לכם. כל מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם עולה לריח ניחח ליי: פרים בני בקר שנים איל אחד. שבעה כבשים בני שנה:

ומנחתם ונסכיהם כמדבר. שלשה עשרונים לפר. ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו. ושעיר לכפר. ושני תמידין כהלכתן:

לשבת **ישמחו** במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג עם מקדשי שביעי. כלם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה בראשית

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו מלך רחמן. רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו שובה עלינו בהמון רחמיך. בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה: וכונן

מקדשך

שבענו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה
וברצון בשמחה ובששון שבת ו מועדי קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך ברוך אתה
יי מקדש השבת ו ישראל והזמנים:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך: ואשי ישראל
ותפלתם: (מהרה) באהבה תקבל ברצון: ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:
ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:

בֿ מוסף זאגט דר חזן דאס רצה:

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם
(מהרה) באהבה תקבל ברצון: ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ותערב לפניך
עתירתנו כעולה וכקרבן: אנא רחום ברחמיך הרבים השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה
לירושלים: ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים
קדמוניות: ברוך אתה יי שאותך לבדך ביראה נעבוד: מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי
אבותינו לעולם ועד צור חיינו
מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר
תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל
נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום
עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב
ובקר וצהרים הטוב כי לא כלו רחמיך
והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי
אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר
בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול
והקדוש על שהחייתנו וקימתנו כן תחיינו
ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך
לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב
שלם על שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד: וכל החיים יודוך סלה ויהללו את
שמך באמת האל ישועתנו ועזרתנו סלה: ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות
אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך האמורה
מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך כאמור: ברכת כהנים תמצא בדף י"ח
יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:

שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך: ברכנו אבינו כלנו
כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה
ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ברוך
אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה
פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע: מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר׳ מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים׳ ברוך אתה יי׳ מחיה המתים:

דש נעריצך זאגט מן צו מוסף

נעריצך ונקדישך כסוד שיח שרפי קודש, המקדישים שמך בקודש: ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר: קהל קדוש קדוש קדוש יי׳ צבאות מלא כל הארץ כבודו: כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו לעמתם ברוך יאמרו׳ קהל ברוך כבוד יי׳ ממקומו׳ ממקומו הוא יפן ברחמים ויחון עם המיחדים שמו ערב ובוקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע אומרים: קהל שמע ישראל יי׳ אלהינו יי׳ אחד׳ אחד הוא אלהינו הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו׳ והוא ישמיענו ברחמיו שנית לעיני כל חי להיות לכם לאלהים: קהל אני יי׳ אלהיכם׳ אדיר אדירנו יי׳ אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ והיה יי׳ למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי׳ אחד ושמו אחד׳ ובדברי קדשך כתוב לאמור׳

קהל ימלוך יי׳ לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

לדור ודור נגיד גדלך׳ ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד׳ כי אל מלך גדול וקדוש אתה׳ ברוך אתה יי׳ האל הקדוש:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה׳ ברוך אתה יי׳ האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו׳ ורוממתנו מכל הלשונות׳ וקדשתנו במצותיך׳ וקרבתנו מלכנו לעבודתיך׳ ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת: ותתן לנו יי׳ אלהינו באהבה שבתות למנוחה ו מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון׳ את יום השבת הזה ואת יום חג השבועות הזה זמן מתן תורתינו באהבה מקרא קודש׳ זכר ליציאת מצרים:

צו מוסף היבט מן דא אן ומפני חטאינו

אלהינו ואלהי אבותינו׳ יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו: וזכרון משיח בן דוד עבדך׳ וזכרון ירושלים עיר קדשך׳ וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום השבת הזה ו ביום חג השבועות הזה:

זכרנו יי׳ אלהינו בו לטובה׳ ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי׳ אלהינו את ברכת מועדיך לחיים ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת לברכנו: אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך

לְעַוֵּת · מִלְּשָׁנִי יִירַשׁ צַלְמָוֶת · וְכָל מְשַׂנְאַי אָהֲבוּ מָוֶת : לֹא תַחְמוֹד חֲפָצִים הִרְבֵּיתָה · תְּעוּדָה קֶשֶׁר אַהֲבָתָהּ · חָכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵּיתָהּ : קה״ו חיין וְכָל קִנְיָנֶיךָ שַׂבְעָה · יְקָר מְאוֹד טִבְעָהּ · חָצְבָה עַמּוּדֶיהָ שִׁבְעָה : חֲזַק וֶאֱמַץ בִּגְזֵרָה · כִּרְאַת צוּרְךָ לְהִתְאַזְּרָה · וְהוּא יִהְיֶה לְךָ לְעֶזְרָה :

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר · בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ : וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ : מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ : וְיַם סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם : רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא · מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבוֹרָךְ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם :

מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים יְיָ מִי כָּמוֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלּוֹת עֹשֵׂה פֶלֶא :

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ : יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל : וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל : גּוֹאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ : כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מָגֵן אַבְרָהָם :

אתה

דיא זינדיגר איט גניבות דיא רויבן אירן אייגן זייב דען הקב״ה נעאט זיא דען זייב ווידר אוועק : (זא תענה) דער ייכטר דיבור וואר דוא זאלשט ניט פאלט עדות זאגן צו פר קריאן דיא גרעכטיקייט : אך אין דעם כלל איז דיא רכילות טרייבן : אונ׳ אמירות טרייבן דיא ערבן דז פינשטרי גיהנם : אונ׳ איין פיינט די האבן ליב דען טוט (זא תחמוד) דער צעהנטר דיבור וואר דוא זאלשט ניט גלושטן צו אנדרן פיל (חפצים) ביגער ליכה זאכן (תעודה) דיא תורה די קניפט דיר איר ליבשאפט: איט איר חכמות זיא האט גבויאט דען עולם : (וכל) אונ׳ אנדר דען אל דייני קויף זי ווערט זעטן דיך עש איז ווערדיג איר איכן זיער : זיא האט גהויאן זיבן זיילן דש זיין דיא זיבן ספרים דיא אין דער תורה זיין דען (ספר באדבר איז גיטיילט אויך דרייא ספרים (חזק) הלט דיך שטארק אונ׳ פעשט אן איר קרון אין גאטש פארכט (להתאזרה) זיא ווערט גמרטן דיך אונ׳ נער ווערט דיר זיין צו איין הילף :

אורח

אשר אתם זנים אחריהם׃ למען תזכרו ועשיתם את־כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם׃
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם׃
אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן וטוב הדבר הזה על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו
ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חוק ולא יעבור אמת
שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד אתה הוא מלכנו מלך אבותינו אתה למען שמך מהר
לגאלינו כגאלת את אבותינו׃ אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך

כוונת הפייטן להזכיר י׳ דברות ואת ר כל דבור חתום בראשי תיבות שם המחבר שמעון
בר יצחק חזק

אנכי שמעת ונחאימו קבלו מלכותו ולא תאשמו · שמעו מוסר,
וחכמו: לא יהיה מקויכם זר ותרעו· ומעבורתי בל תגרעו·
וחכמו ואל תפרעו: לא תשא עונש לחללי· ותנצל ממכאוב ומחלי· אשרי
אדם שומע לי: זכור ושמור את יום · ותמצא כופר ופדיום· לשקוד
על דלתותי יום יום: כבד נא הורך במבטחי· ותאריך ימים ותהיה חי·
לשמור מזוזות פתחי: לא תרצח בנפש מחיים ויהי חלקך בחיים · כי
מוצאי מצא חיים : לא תנאף רשף כיוני · מרחיקה ישבע עדני· ויפק
רצון מיי : לא תגנוב יגיע איש לאישו · כי עמלו לריק יחישו· וחוטאי
חומס נפשו : לא תענה צדק לעות

אנכי דען ערשטן דיבור (אנכי) דא האט אלן הערן (ונחאימו) דען האבן זי זיך זער געפארכטן : אנטפאנגט איין
קיניגרייך דען ווערט איר ניט שולדיגן הערט אייני שטראף אונ׳ זייט קליגן אין די תורה (לא יהיה) דר אנדר
דיבור וואר עז זאל ניט זיין דיין האפונג אן די פרעמדי ע״א דז איר ניט זאלט איבלן אונ׳ פון איין דינשט איר זאלט ניט פר
איכרן אונ׳ קליגט אין דר תורה אונ׳ גיט ניט איאיג (לא תשא) דר דריטר דיבור וואר דוא זאלשט ניט שווערן אדר דוא
ווערשט טראגן איין עונש דרום דז דו איך טוטט פר שמעכן אונ׳ דען ווערשטו ווערן בשיראט פו, אלי וויטג אונ׳ קרנקהייט
אונ׳ אאוז דעם אענטן דער איך הערט (זכור ושמור) דער פירדי דיבור וואר דוא זאלשט גדענקן אונ׳ זאלשט היטן דעם
היילגן טאג שבת דען ווערשטו געפינדן כפרה אונ׳ דיא גאולה (לשקוד) צו אייזן אלי טאג אויף אייני טירן פון דיא בתי
מדרשות (כבד) דר פינפטר דיבור וואר דוא זאלשט ערן (האריך) דייני עלטרן דא ווערשטו זאלה זיין צו איינר פר זיכרונג
דז דוא ווערשט לאנג לעבן אך ווען דוא ווערשט היטן דיא בייא שטידל פון איין בתי מדרשות: (לא תרצח) דער זעקסטר
דיבור וואר דוא זאלשט ניט מארדן וויל דר מענש נאך לעבן אין אים האט דען ווערט דיין טייל זיין אים איביגן לעבן אך די
דא געפינדן דיא תורה דיא געפינדן דש איביגי לעבן (לא תנאף) דר זיבנטי דיבור וואר דוא זאלשט ניט אום קייטן אדר דו
ווערשט ווערן פר ברענט (רשף) אן דיא קולן פון דען גיהנם דער זיך פון איר פערט דר ווערט זאט דיא זעכציגונג
גאטש (ויפק) אונ׳ ער זיהט אויז זיין ווילן פון הקב״ה וואס ער ביגערט (לא תגנוב) דער אכטר דיבור וואר דו זאלשט ניש
שטעלן די אידיקייט איינש אמן פר דיר זעלבשט דען די ערבט פון דר גניבה דיא טוט ער איילן צו לערקייט דען עש בלייבש

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים: זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו במהרה לאורו ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו בעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים כן תחננו ותלמדנו אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך ולא נבוש לעולם ועד: כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת להודות לך ולייחדך באהבה

ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם: וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר יהוה נותן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם

חזן שם המחבר חתום בראשי חרוזות שמעון

וְעַתָּה בָּנִים שִׁירוּ לַמֶּלֶךְ בְּתִפְאֶרֶת מְפוֹאָר · בְּרִקְמֵי שִׁיר מְעֻטָּף
וּמְעֻטָּר וּמְתוֹאָר · בְּהוֹד וְהָדָר וָשֶׁבַח מְבוֹאָר · בַּעֲטֶרֶת
גֵּאוּת וְכֶתֶר נוֹרָא יִתְפָּאַר :

חזן
שִׁמְעוּ לִי מְלָלוֹ · עֱזוּז נוֹרָא פְּלָאֵי גָדְלוֹ שֶׁשְּׁמוֹ עָרֵב לוֹ וְזִכְרוֹ נָעִים
לְהַלְלוֹ וְהֵיכָלוֹ נֶחְמַד לוֹ וּכְבוֹדוֹ נֶהֱדָר לוֹ · וְהוֹדוֹ נָאֶה לוֹ
וּמְשָׁרְתָיו מַנְעִימִים לוֹ :

חזן
וְאַשְׁרֵי עֲבָדָיו הַמַּשְׁמִיעִים בְּקוֹל שִׁבְחוֹ כִּי עֲרֵבִים לְפָנָיו וּמְקֻבָּלִים נִכְחוֹ
קהל וחזן שַׁמְעִיאֵל הַשַּׂר מַשְׁמִיעָם בְּכֹחוֹ · לְשַׁתֵּק הֲמוֹן מַעֲלָה
בְּרוֹן בְּנֵי אֶזְרָחוֹ ·

חזן
דְּרָכַי וְחוֹבִי תֵּת קְדֻשָּׁה לַמְקָרֶה אֲוִירִים הַמּוּשְׂגָּב וּמוּכְתָּר בְּכִתְרֵי כְתָרִים
פְּאֵר מְלָכִים תְּהִלָּה לִבְרוּרִים מִפַּחְדּוֹ יָחִילוּ אֵיתָנִים וְצוּרִים :

חזן
יִשְׁמְרוּ נִכְסָפִים בַּחֲצֵרוֹת מְעַט מִקְדָּשׁ · בְּפַחַד וְיִרְאָה לְהַעֲרִיצוֹ
וּלְהַקְדִּישׁוֹ : קהל וחזן אַחַר שְׁתֵּי תֵיבוֹת מַזְכִּירִים שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְהוֹדִיעַ לַכֹּל כִּי הֵם זֶרַע קְדוֹשׁוֹ :

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָּל חַיָּה וְאוֹפָן וּכְרוּב
לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים · ברוך כבוד יי' ממקומו

לאל

ועתה בנים אונ' נון איר קינדר זייט זינגן צו דעם קיניג הקב"ה מיט שונהייט זו דען אויז אייער תפלה ווערט
צו איננדר געטהנט איין קרון דא ווערט אום גוואנדן אונ' געקרינט דר מיט הקב"ה : מיט דער הפארט אונ'
פארכטזאמקייט ער ווערט בריאט (שמעו לי) הערט מיר צו אונ' רעט פון די שטארק זיין פארכטזאמקייט אונ' זיין פער
הולינה אכפרקייט דען זיין נאמן דר איז אים גזיסט אונ' זיין גדעכטניס איז ליאליך צו לובן אין אונ' זיין פאליט איז אים
גלוסטיג אונ' זיין עהר די איז בישיכט צו אים אונ' זיין לוב איז ליאליך צו אים אונ' זייני דינר די זינגן אים לוב (ואשרי)
אונ' וואול זיין קנעכטן די דא מאכן הערן די שטים פון זייני לוב דען (ערבים) זי זיין גזיסט קיגן אים דר אלאך טשעמאל
דר מאכט הערן זי מיט אל זייני קראפט אונ' מאכט שווייגן די אלאכים ביז זי תפלה הבן גטאן די קינדר פון אברהם :
(דרכי) איין זיטן אונ' איין חוב איז צו געבן גדולה צו הקב"ה דר דא האט גבעצקנט די היאל אין דען לופט ער איז
גשטארקט אונ' גיקרינט מיט פיל קרונן דש איז איין שונהייט צו ישראל די דא זיין אונטר דר וועלט פון שבעים אומות :
פון זיין אנגשט (יחילו) זי ציטרן די שטארקן פעלזן (ישמרו) דש זיין זי היטן ישראל (נכספים) די דא גלוסטן אין די שול
די איין ווייניג קדושה הבן פון דעם בית המקדש מיט אנגשט אונ' פארכט צו שטארקן אונ' צו הייליגן אין נאך צווייא
ווערטר גדענקן זי זיין הייליגן נאמן דש איינט (שמע ישראל יי') אבר די מלאכים די דערפן אים ניט גדענקן אז נאך
דרייא ווערטר (קדוש קדוש קדוש) דש דא מיט איז צו ווישן אן אידר אן דז זי זיין דר זאמן זיינר הייליקייט
אונכי

מגן ישענו משגב בעדנו : ברוך
גדול דעה הכין ופעל זהרי חמה ·
טוב יצר כבוד לשמו מאורות נתן
סביבות עזו · פנות צבאיו קדושים
רוממי שדי תמיד מספרים כבוד אל
וקדשתו : תתברך יי אלהינו על
שבח מעשה ידיך · ועל מאורי אור
שעשית יפארוך סלה : תתברך צורנו וכו׳

כערכך יי אלהינו בעולם הזה ואין זולתך
מלכנו לחיי העולם הבא : אפס בלתך גואלנו
לימות המשיח ואין דומה לך מושיענו לתחיית
המתים : אל אדון על כל המעשים ברוך
ומבורך בפי כל נשמה : גדלו וטובו מלא עולם
דעת ותבונה סובבים אותו : המתגאה על חיות
הקדש ונהדר בכבוד על המרכבה : זכות
ומישור לפני כסאו חסד ורחמים לפני כבודו
טובים מאורות שברא אלהינו יצרם בדעת
בבינה ובהשכל : כח וגבורה נתן בהם להיות
מושלים בקרב תבל : מלאים זיו ומפיקים נוגה נאה זיום בכל העולם : שמחים בצאתם וששים
בבאם עושים באימה רצון קוניהם : פאר וכבוד נותנים לשמו צהלה ורנה לזכר
מלכותו : קרא לשמש ויזרח אור ראה והתקין צורת הלבנה : שבח נותנים לו כל צבא מרום
תפארת וגדלה שרפים ואופנים וחיות הקודש :

לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו : תפארת
עטה ליום המנוחה עונג קרא ליום השבת זה שבח של יום השביעי שבו שבת אל ·
מכל מלאכתו ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ליי׃ לפיכך יפארו
ויברכו לאל כל יצוריו שבח יקר וגדלה יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו ישראל
בקדשתו ביום שבת קדש שמך יי אלהינו יתקדש וזכרך מלכנו יתפאר בשמים ממעל · ועל
הארץ מתחת : תתברך מושיענו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה :
תתברך צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר
משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים
ומלך עולם : כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים וכלם עושים באימה וביראה רצון קוניהם
וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים : ומפארים
ומעריצים ומקדישים וממליכים : את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא : וכלם
מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים רשות זה לזה : להקדיש ליוצרם בנחת
רוח · בשפה · ברורה ובנעימה קדשה כלם כאחד עונים ואומרים ביראה :
קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו :

ועתה

חזן שַׁעֲשׁוּעִים נַחְרִיץ מַתָּנָה מִמִּדְבָּר לְזִמּוּן קהל יוֹם בָּאוּ לְסִינַי נוֹחֲלֵי דַת
אָמוֹן יוֹם רָדוּ מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת כְּהָמוֹן מְשַׁחֶקֶת יְדִידוּת עַל
נִשְׁמַעַת כְּפַעֲמוֹן לְפָנָיו צָנוּ מְלָכִים בְּפָרֵשׂ בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן · בְּכָל עֵת
חָשְׁכוּ מִיּוֹשֶׁר מוֹאָב וְעַמּוֹן מְשַׁחֶקֶת קִלְקְלוּן פָּארָן וּבוּז וְאַרְמוֹן · בְּתֶבֶל
חֶמְרוּנִי קִבְּלוּנִי הוֹלְכֵי יְלֵיל יְשִׁימוֹן אַרְצוֹ זָרַח אוֹרִי וְנָדַף רֵיחִי כְּאַפַּרְסְמוֹן
וְשַׁעֲשֻׁעַי קִדְּשׁוּ חוֹרֵב וְנָהֲרוּ תָּבוֹר וְחֶרְמוֹן חזן אֶת אֱלוֹהַּ קְדֻשָּׁה וְכָבוֹד
כָּל יְשִׁימוֹן · בְּנֵי מַעֲלָה מוֹרָאוֹ יַעֲרִיצוּן וְיַעֲצִימוּן · אָדָם נֶצַח תְּהִלָּתוֹ
יַקְדִּישׁוּן וִירוֹמְמוּן :

ווען (יום טוב) אין דר וואָכן גיפֿאַלט זאָגט מאַן דאָס :

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ · כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ : הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז · הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם : אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ · אֲדוֹן עֻזֵּנוּ · צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן

ווען (יום טוב) אין (שבת) גיפֿאַלט זאָגט מאַן דאָס

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ · וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ : הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח : וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ : וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו · שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים : הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם : אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ : אֵין כְּעֶרְכְּךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ אֶפֶס בִּלְתֶּךָ וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ : אֵין

שעשועים דיא דר אייאונג די ערב גאָטש די וואָר גיגעבן צו ישראל אין דר אדבר וואָר זי אין אין גרייט (יום) דען טאָג דאָ זי קאַמן צו הר סיני צו ערבן די תורה די בייא אים וואָר דער צוגן : (יום) אין דען טאָג האָטן די אַלאָכים גנידרט צו די ברוואונג פֿון ישראל (משחקת) זי וואָרן זיך פֿרייאַן די גליבטן ישראל אויך די תורה די דאָ גאָב טטיאן (כפעמון) אז איין קלאָק (לפניו) פֿר אים (צנו) וואָרן שטין די אַלאָכים אים היאַל דאָ ער בטיידט די תורה דיאָ דאָ אאָכט קי' אז איין טניא (בצלמון) דט פֿינטטרי גיהנם (בכל עת) אל צייט (חשכו) זי וואָרן פֿר איידן פֿון די רעכט פֿערטיגי אנטיק די פֿעלקר מואב אוני עמון (משחקת) זי וואָר טפאָטן די תורה אויך די מוואות דז זי ניט וואָלטן די תורה מקבל זיין (בתבל) אין דר גנצי וועלט וואָר קיינר דר איך וואָלט אן נעאָן אז ישראל די דאָ גינגן אין דר ווישטעז (ארצו) אויך זיין גנצי ערטרייך וואָר טיינן איין ליכט אוני איין גשאַמק גיט וויט (כאפרסמון) אז באַלסאַם איל (ושעשועי) אוני איין דר אייאונג די תורה די הייליגט דען בערג סיני אוני זי פֿר וואָגלטן דר בערג תבור אוני דר בערג חרמון (את) דש טעטן זי לכבוד דען הייליגן גאָט דש אַלט טוט אים עהר אן (בני) די קינדר פֿון אובן כלוואר די אַלאָכים זי ריאן אוני טטרקן זיין פֿארכט , אדם) ישראל די דאָ זיין גיהייטן אדם איביג זי ווערן זיין לוב הייליגן אוני דר היבן ועתה

צִפִּיָּה לְמֵר חֻקִּים צִפְצוּפֵי מִשַּׁחֲקִים צְעָדֵי לֹא דוֹחֲקִים בְּאַמְצוּ שְׁחָקִים
קְבוּעִים מְזוּז קְדִירָתָם לַחֲזוּז קְרִישָׁתָם לְפְזוּז מִמַּעַל בְּעוּז: רוֹגְעִים בְּנָהוּם
רְגָבִים יְגִיחוּם רָתַק חוֹל לִתְהוֹם עֵינוֹת תְּהוֹם: שִׁוָּה אַרְקוֹ שִׂפֵּר מָתְקוֹ·
שָׁב בְּהִנָּתְקוֹ בְּשׂוּמוֹ לַיָּם חֻקּוֹ: תֵּבֵל בְּשִׂכְלְלוֹ תּוּשִׁיָּה שָׁת שִׁכְלוֹ· תְּכוּנִים
קֶדֶם מִלֵּא וּמַיִם לֹא: שָׁתוֹת חִבְּרוּ מְלוֹאָם הוּגְבְּרוּ עֲבוֹדָתוֹ יוּגְבָּרוּ · וּפִיו
לֹא יַעֲבוֹרוּ: חזן וְעַל נֶאֱמְנֵי אֶרֶץ בְּרִיָּתוֹ הִתְרִיץ צִדְקָם חָשׂוּךְ קֶרֶן בְּחוּקוֹ
מוֹסְדֵי אָרֶץ:

שם המחבר שמעון בר יצחק חזק

חזן **וָאֶהְיֶה שְׁכוּנָה** · קהל וחזן בְּחֶבְיוֹן עוֹז אַרְמוֹן:

חזן **אֶצְלוֹ מְיוּחֶדֶת** קהל וחזן בְּתוֹךְ גְּנָזָיו לְטַמּוֹן

חזן **אָמוֹן עֲמוּסָה** קהל וחזן מְלוּיִ מִצְוֹת כְּרִמּוֹן:

חזן **וָאֶהְיֶה וְעוֹדָה** קהל וחזן לְנִנְעֵי פִצֵּל לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן:
שַׁעֲשׁוּעִים

גשריבן שטיט אין קרובץ פון פרשת שקלים (צפיה) זיא וואר זוגן איבר איין זאכגי זייט אז די תלמידי חכמים ווערן זיך
דר מיאן אין די ריד דר תורה אייני וועג זיינן ניט ענג דא ער שטארקט די היאל דא וואר איך טון דא : (קבועם) דא
ער זעצט די וועלט (מזוז) דז זי ניט זאל פר וואגן (קדירתם) אונ׳ אכט זי שווארץ מיט וואלקן (קרישתם) ער אמכט
הארט זי (לפזוז) מיט זיינם מן טרייאן זי הקב״ה פון אובן דא בין איך אלז דר בייא גוועזן: (רוגעים) זי ווארן שטוראן
(בנהום) מיט ברוואונג די וואסר דא זיא זולפן אונטר דעם היאל אוועק אין דז ים (רגבים) די טראפן דז ים (יגיחום)
ער אויז ניהט זיא : כלוואר אז אייכר דר טראפן ערד אויז גראבט ווען ער איין מקוה אמכט אזו האט הקב״ה אויז גיגראבן די
טיפנס דז ים דש די וואסר זיך אניין זאמלטן (רתק) ער האט פר שטעלט דש ים מיט דעם זאנד דש עש ניט הרויש
ווערט גין אונ׳ דען עולם דר טרענקן מיט די קוועל פון דען תהום : (שויה) ער האט גלייך גאמכט (ארקו) זיין
ערד : ער האט מיטליכם פיט אין יש איין בזונדרן זימן טעם גיגעבן : דש ים קערט ווידר לו רוק (בהנתקו) ווען עז
זיך פר רוקט איין ווייניג אונ׳ זיכט דען זאנד דא מיט הקב״ה האט אים גמאכט איין גזעץ (תבל) דיא תורה שפריכט
(בשכלו) אין זיינם גרונד פעסטן די וועלט דא הט ער זי גיגרונד פעסט מיט איר מי די וועלט וואר דר פילט מיט בשעפנז
אונ׳ מי די וואסר ווארן דא וואר איך (שתות) דא די גרונד זיין ווארן בהעפט אונ׳ מיר דער פילן וואר גשטארקט :
זיין דינסט זי ווארן שטארקן אונ׳ זיין ווארט זי ווארן ניט איבר פארן (ועל) אונ׳ אום ווילן די ווארהפטיגי גאטט דש
ווארן די אבות האט מר זיין בשעפניס טאן שטארקן פון וועגן מיר גרעכטיקייט (חשוך) פר אייד (קרן) די מר שניידונג
פון ישראל אך פון מירכט וועגן האטשו גזעצט די גרונד פון דער ערדן : **ואהיה שכונה** אונ׳ איך וואר רואן
אין זיינם שטארקן גזוטיגן פאליש : (אצלו מיוחדת) בייא אים וואר איך גאיינציגט אין זייני בהעלטניס פר בארגן :
(אמון עמוסה) בייא אים וואר איך דר צוגן אז איין קינד דז דא ווערט גטראגן מויל די אריק אונ׳ פון אצות אז איין איל
גרוס מיז פולר קערן (ואהיה ועודה) אונ׳ איך וואר די אנטשטאונג פון הקב״ה צו ישראל די קינדר פון יעקב (פלו)
דער דא האט גישטעלט די פייכטי שטעקן פון בירקן אונ׳ קעסטן המלן שעשועים

המוקק לפרוש הנפלא לדרוש נסכתי מראשו : נאהיה כערץ ושעשועי
ירץ וקרסני כמרץ מקדמי ארץ : זוהר נכללתי זכיות נכללתי וארת
נתהללתי באין תהומות חוללתי : חקר עונות חלל ומעונות · חקקני
ענינות באין מעינות : טפוחי שמים טפסרי אש ומים טרם מני יומים נכברי
מים : יקרותי נבעו יתרותי נקבעו ירועתי רבעו בטרם הרים הטבעו :
כללות נכללתי כן פרט נתללתי כמרתי נגללתי לפני גבעות חוללתי :
לישת מועצות לרוץ כדיצות עד לא עשה קצות ארץ וחוצות : מצותי
לקבל · מנה וחבל מרבקים לא נבל · וראש עפרות תבל : נוי שלש
ושתים נועם נתיבותים · ניהר בי שפתים בהכינו שמים : ספונות הראני
סורו קראני · סמך לנאוני שם אני : עצתי תהוג · עולם נהוג · ענר
במחוג בחקו חוג : פצומה להום פקר קור וחום פלס לתהום על פני תהום

דש פר הולן איז צו דרשן בין איך פון איביג ווארן גהערטט (ואהיה) אונ' איך וואר גשטארקט : אונ' איין דר אייאונג
וואר איך בוויגט : אונ' ער האט גפאדרט איך מיינדיג מי ער האט די ערד בשאפן (זוהר) מיט לויטרקייט (נכללתי)
בין איך ווארן גקריינט מיט זכיות (נכללתי) איך בין גאיסט דש בין איך ווארן גלובט : מי די אב גרונד ווארן בישאפן
(חוללתי) וואר איך בישאפן (חקר) די פארשונג דר לייטן כלוואר צו רעכנן די אולדות פון דר לבנה אוך די וייטי פון דען
עולם אונ' די היך פון די הימל די מאכן האט ער מלי אין איר גשריבן מי מיר קוועל ברינן ווארן בישאפן (טפוחי) מי ער
האט גמעסן די הימל מיט זיין פויסט אונ' מי ער האט בשאפן (טפסרי) די מלאכים אויס וואסר אונ' פייאר (טרמני)
ער האט גפעדרט איך דער פיר צוויא טויזנט יאר מי די טווערי וואסר זיין ווארן בשאפן (יקרותי) איין ווירדיגי ריד
(נבעו) זיין ווארן אנטפלעקט אונ' איין נעגיל זיין ווארדן איין גוועלט אייני אום העננג דיא ווארן גין אום אלי פיר ענדן
דר וועלט מי די בערג (הטבעו) זיין ווארן איין גיזעלט (כללות) מיט פיל כלל ופרט בין איך ווארן גקריינט אונ' גהייסט
איין אמם אז איין ראד דז זיך וועלגרט כלוואר איין ראד האט קיין מוף אזו האט די תורת קיין סוף אונ' פר דיא היך
בין איך ווארן בשאפן (לי) מיט איר האט ער געהאלטן עצות אונ' הט זיך מיט איר גפרייד מי ער האט בשאפן דיא ענד
פון דר ערד אונ' די גאסן (מצותי) הקב"ה הט גזאגט איך הב בשאפן די וועלט צו אנטפאנגן איין גבאט די ישראל די דא
זיין איין חלק פון דעם עולם אונ' וואו ניט הקב"ה העט בהעפט אונ' גקנעדן אדם הראשון אויס ערד כלוואר ווער דער
עולם ניט בשאפן גווארן : (נוי) די שיין צוויא אונ' דרייסיג זיפי טטעג פון דר חכמה די דר לייבטן אן אייני גאערק
כלוואר די תורה היבט אן מיט איינר (ב) אונ' לאשט אויס מיט איינר (ל) דאש איז צוויא אונ' דרייסיג אין דער צאל
די איז איין ראז אויך די צוויא אונ' דרייסיג פאר בארגינה חכמות די אין דר תורה זיין דיא הט ער אניין גשריבן מי ער
האט ברייט די הימל (ספונות) פר בארגני מכן ער הט גוויזן איר : ער האט גרופן איך צו זיין סוד צו אונטר לעגן זיין
הערשפט דש צו בין איך (עצתי) מיט אייני עצה ער וואר רידן וויא דר עולם זאל גפירד ווערן דא ער האט גצירקלט אום
דש ים די עט ניט דען עולם פר פליצן זאל : דר פיר בין איך ווארן בשאפן : (פצומה) דיא איז אופן (להום) צו מאכן
שטארין די מיט בישעלנים פון קעלט אונ' היץ : (פלס) ער האט געוואגן דש גבערג אויף דען אב גרונד כלוואר וואו דער
תהום זער מריש קוועלט האט הקב"ה איין שווערן גרוסן בערג הין גזעצט דש דען גרוש! קוואל צו שטאפט אונ' וואו
איין קליינר קוואל איז האט ער איין קליינן בערג הין גזעצט אז אויך

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דיברא כרעותיה וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן :

אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך: שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים:

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא בריך הוא · לעילא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן :

ברכו את יי המבורך :

ווען דער חזן האמבורך אויז האט זאל קהל דאס זאגן

ברוך יי המבורך לעולם ועד :

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי המבורך לעולם ועד ;

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל : אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי :

וויל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דס קהל יתברך

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם :

זוכה הפייטן להודיע איך שהתורה ראויה לשבח · על שממנה יסוד · ממנה פינת כל הנבראים · וכמה יסוד הפיוט כאלו התורה משבחת עצמה · ומביא ראייה מפסוק ה׳ קנני וגו׳ ובכל בית ג׳ חרוזות מאות מן האלפ״א בית״א ומסיים הבית בפסוק ה׳ קנני מענין לענין בלשונו שכין · ובסוף סג׳ האלפ״א בית״א , חתום שם המחבר שמעון בר יצחק :

ארון אמני אצלו שכנני ארם הקנני יי קנני : בנין בערכו בי עץ צרכו · בשעשוע ברכו ראשית דרכו : גשתי לרגליו · נרתי בצלליו · געגועי עליו קדם מפעליו : דתותי עלם · דורי להועילם · דעת הנעלם מאז מעולם : הגיגי לארוש

המזקק

ארון דער הער הקב״ה (אמני) דער האט דר צוגן איך בייא אים ער האט אמך רומן איך אז ער האט דען מענשן איך אמך קויפן דס אייז אז ער איך געגעבן האט צו ישראל דא האט גאט געקויפט איך (בנין) דען בוייא דר וועלט אין זיינם אן ריכטן דא האט ער זיך ברמטן אן איר : איך וואר איך דר אייאן אויף זייני קנייא אין אן פאנג פון זיין וועג (גשתי) איך וואר נאהנט אין זיין שאטן אוב׳ וואר זיין קארין וויל אז פר הט אן גפאנגן זייני ווערקן (דתותי) אייני רעכטן זיין גלובט אייני פריינד צו העלפן זי איט די תורה די דא איז געווען פר הונן פון לענגשטן פון איבגר צייטן ! (הגיגי) אייני ריד (לארוש) צו רידן ארויש (המזקק) די גלויטרטי תורה אפרש צו זיין

דאס

וְכָל הָעָם רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹלוֹת אֲגוּדִים יַחַד לְקַבֵּל הַמּוֹרוֹת וְקוֹלוֹת
לָבֶטַח הוֹשִׁיבָם עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת כֵּן יִפְרוֹס שְׁלוֹמוֹ עַל כָּל מַקְהֵלוֹת:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ פּוֹרֵס סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם:

בשבת ושמרו בני ישראל וכו׳ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

חַצִי קדיש טאונה עטרה גלייך דיא ערשטי נכט פון סוכות גלן קדיש עלינו קדיש יתום יגדל:

יוֹצֵר לְיוֹם רִאשׁוֹן שֶׁל שָׁבוּעוֹת

הָאֵל

בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ · הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ · הַגִּבּוֹר
לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ · הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא: שׁוֹכֵן עַד
מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ · וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:
בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְהַלָּל · וּבְדִבְרֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ ·
וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם · וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר· שֶׁכֵּן חוֹבַת
כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם
לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:
יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה
וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל
בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים:
וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

וְכָל אונ׳ אלז דש פאלק זאכן אונ׳ הערטן די שטימן זיא פר בינדטן זיך איט אנדר צו אנטפאנגן די טווערן אונ׳ די
גריינגן (אזות) גאט דער דא טוט גרושי זאכן דר האט זי לאזן זיצן זיכרליך: אזו זאל ער אויך ווידר שפרייטן
זיין פרייד אויף אלי די פר זאאלונג (ישראל) גלופט בישטו גאט דר דא שפרייט איין פרידליכי דעק איבר אונז אונ׳ איבר
אל זיין פאלק ישראל אונ׳ איבר (ירושלים)

והנחילם דתות תרותים · בחכמה ובדעות · תפארתם הגדיל למעלה
לתתם לשם ולתהלה · כברכת כוס ישועות :

ישועות רבות הראם פודה וגואל · ועטרם והנם בדת יקותיאל ·
שוחחים רנן והודיה לאל · פארו ושבחו משה ובני ישראל :
בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי · מי כמוכה נאדר בקודש · נורא תהלות עושה פלא
מלכותך ראו בניך · בוקע ים לפני משה :

בבר הוריך בדבור חמישי השמיעם · לא תרצח קרוצי חומר
להכרית בזעם · לא תנאף טובת חן וסרת טעם · נצח צור ישעך
המליכוהו ברב עם : זה צור ישענו פצו פה ואמרו :
יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

לא תגנוב במסתרים · לישב במארב חצרים · לא תענה רוע וחמס
היות עד שקרים · לא תחמוד שפעת ריע וחפצים יקרים מלך צור
ישראל וגאלו קים לדור דורים : ברוך אתה יי · גאל ישראל :

השכיבנו יי אלהינו לשלום · והעמידנו מלכנו לחיים · ופרוס עלינו סכת שלומך · ותקננו
בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר
וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרנו ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה
כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו
סכת שלומיך : לא

זי בווארט פון אלי איר בלייד גירז פון בייז (גזירות) ער טיקט זייבן אונ׳ וואונדר אונ׳ האט זיא אאכן ערבן דיא
(תורה) די דא וואר גגראבן אויף דיא (לוחות) איט ווייזהייט אונ׳ פר נונפט : איר שונהייט האט ער הוך גיאכפרט צו
געבן זי צו כ אן אונ׳ צו פרייזונג : גלייך אלז דש בענטשונג פון דען בעכר דר הילף

ישועות גרושי הילף האט זיא דר וויט ליר אונ׳ דר מרליזר זעהן לאזן אונ׳ האט זיא גקריינט אונ׳ בשיינט איט דער
(תורה) פון (משה רבינו) זיא רידטן לוב זאנג אונ׳ דאנק זאגונג צו גאט : (משה) אונ׳ דיא קינדר
(ישראל) דיא לירטן אונ׳ בריאטן גאט :

כבר אין פינפטן (דבור) האט ער זיא לאזן הערן : דו זאלשט דייני עלטרן עהרן : דו זאלשט ניט אורדן דיא
אענשן דיא דא זייכן פון לייאן גשניטן : דו זאלשט ניט און קייטן אין היפש פרויא · אונ׳ דיא זיך אב קערט
פון גאטש ריד איביגליך זאלשטו אאכן קיניגן צווישן פיל פאלק דען שטארקן דיינש הילף :

לא דו זאלשט ניט שטעלן אין פאר בארגיני פלאלן לו זיצן אין בלויארונג דער היף : דו זאלשט ניט ביליגן ביז אונ׳
אונרעכט צו זיין איין פאלשר גיצייג דו זאלשט ניט גילוסטן דז איבר פלוס דיינש גיזעלן אונ׳ דייני ווירדיגי בגערליכי
זאכן : דען דר קיניג פון (ישראל) אונ׳ זיין ארלזור איז שטאנדהפטיג צו גבירד אונ׳ גבירד : גילובט ביסטו גאט דער דא
האט דר לזט (ישראל) וכו׳

אמת ואמונה כל זאת · וקים עלינו · כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישרא׳ עמו הפודנו מיד
מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל
אויבי נפשנו : העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר השם נפשנו בחיים ולא
נתן למוט רגלנו : המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו העושה לנו נסים ונקמה
בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם : המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישרא׳
מתוכם לחירות עולם המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע
וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו : ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישרא׳ לך ענו שירה

טוביה למרום עלה · והוריד דת כלולה · בחג השבעות : ירד צור
בעצמו · ונתן עוז לעמו · ברעמים וזועות : כל עצי היער אחוזים
חיל וסער · והרים וגבעות : למד לעם קדושים סדר תקופות וחדשים ·
וחשבון השעות : מכל אום חבבם · ולהר סיני קרבם · אל למושעות :
נשאם בכנפי נשרים · שוכן ברום אורים · ומתחת זרועות : סוררים
בעת שמעם · צבי תפארת עם · ירגזון יריעות · עלובים חפו ראשם ·
ולהריגה צור הקדישם · בפרוע פרעות : פרישת הוד שלמה · ורקועת
גובה אדמה · שתיהן נוטעות : צדיק הר כפה · עלי נאוה ויפה · כנגירת
וכיריעות : קשבו עם בחירים חקים ומשפטים ישרים לאוזן השמעות :
רם בחסדו שמרם מכף כל צוררם ומגזרות רעות : שלח אותות
ומופתים · והנחילם

טוביה (משה רבינו) דער דא היש (טוביה) גוגג אויף צום היאל אונ׳ האבט נידרן הרונטר די גקריגטי תורה אם
פייאר טאג דאס (שבועות) דר שטארקר גאט דר צייגט זיך זעלברט אונ׳ גאב דיא (תורה) זיינם פאלק
מיט דונדר אונ׳ ערד ציטרנים אזי בויאן דאש וואלדש ביגריף איין ציטרנים אונ׳ גרויז אויך די בערג אונ׳ דיא הוכן : ער
לערנט דאש הייליגי פאלק די אורדנונג דיש אום רינגלונג דר זון אונ׳ די אוניטן אונ׳ רעכנונג דר (טעות) ער האט זיא
גליבט אער אלז אלי פעלקר אונ׳ האט זי גינעהענט צום בערג (סיני) גאט דר דא איז איין גאט פון פיל הרלייא הילף : ער
טרוג זי אז אויף פליגלן דר אדלרש דר גאט דר דא רואט אין הוך דער לופט אונ׳ אונטרישטראלן ווארן זייני ארמאט אונ׳ טרוג זי
אויף זייני ארמיט די פעלקר די דא הייטן אב קעריריש אין דר צייט דא זי הערטן דען נאמן דר טונהייט דש פאלקס
ישראל ציטרטן די אום הענג דיש גיצעלטן אירש נאכדש די פר טאעטי פעלקר די בדעקטן איר הויבט פר טאט אונ׳ דר
שטארקר גאט האט זי אן בייט צו דר טלאגן אז ער ווערט אונטר זי ברעכן בריפנים די טבריט פון דען ציולים היאל דזדא
אין אז איין קלייד אונ׳ דר הוכר בערג סיני פון די שפרייטונג דר ערד די האבן זיך איט אנדר אן גרירטדר איין הק״בה
גבגן האט די היאל ביז אויף דען בערג סיני דר גרעבטר גאט האט דען בערג אום גטטערלט איבר ישראל די היפטי
אונ׳ די שיני גלייך אלש איין ביט אונ׳ איין אום האנג דש הויש ארוילטי פאלק פאר נאאן גיזעץ אונ׳ רעכט פערשיגי
דיא
אגריכט צו דיא אורין דאש גיהערט דער הוכר גאט דורך זיינר גנאד האט

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד · כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה · ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

לא יהיה לך הבל תבנית אליל נכלם · לא תשא ותמיר קדשת שם נעלם ·
זכור ידידות משפטי נועם וסלסולם · חנון יזכר לנו אהבת עולם :
ברוך אתה יי · אוהב עמו ישראל :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך : וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה נתן לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם : ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך : למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם : אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם :

אמת

לא עז זאל ניט זיין צו דיר טורהייט גלייכן ש אייניס פֿר מאַלעכֿטן אב גאט (לא תשא) דוא זאלשט ניט שווערן אונ' פֿאר ווערקמאַכן די הייליקייט דז נאמן פֿו' הק"בה דר דא איז פֿאר ווזין (זכור) גידענק די ליבשאפֿט דר גיריכט פֿון דען ליבלייכן (שבת) אונ' איר הערליכקייט דר זייט זעליגר גאט זאל אונס גידענקן די אייביגי ליבשאפֿט (ברוך) גילובט בישטו גאט דר דא האט ליב זיין פֿאלק (ישראל) :

טוביה

הארץ דעה את יהוה כמים לים מכסים : והיה ביום ההוא שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד : והיה ביום ההוא יוסיף אדני שנית ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים ומפתרוס ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים : ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ : וסרה קנאת אפרים וצררי יהודה יכרתו אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצר את אפרים : ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יבזו את בני קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם : והחרים יהוה את לשון ים מצרים והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והדריך בנעלים : והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים : ואמרת ביום ההוא אודך יהוה כי אנפת בי ישב אפך ותנחמני : הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה יהוה ויהי לי לישועה : ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה : ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו כי נשגב שמו : זמרו יהוה כי גאות עשה מודעת זאת בכל הארץ : צהלי ורני יושבת ציון כי גדול בקרבך קדוש ישראל :

נאך דער הפטרה גיט דער חשוב שבקהל אונ׳ מיין ספר תורה אין דיא הייך אונ׳ מאכט איין מיטצייכן אתנת יד :

מי שבירך אבותינו וכו׳ : הוא יברך את ר״פ בר״פ · בעבור שיתן מתנת ידו לכבוד המקום ולכבוד התורה ולכבוד הרגל בשכר זה הקדוש ברוך הוא ישמריהו ויצילהו מכל צרה וצוקה וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו ויברכהו ויזכהו לעלות לרגל עם כל ישראל אמן :

ווען (סתרון) טג פסח אן שבת גיפאלט אזו זאגט אן פאר שאוכה עשרה אזו גלייך אן שבת ח״ה אונ׳ נאך טאוכה עטרה דט קרבן פון טביעי טג פסח (מוותיך) אונ׳ ווייטר אזו ווּא יום טוב אן שבת גיפאלט :

מעריב ליל ראשון של שבועות

ברכו את יי המבורך · והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים · ומחליף את הזמנים · ומסדר את הכוכבים · במשמרותיהם ברקיע כרצונו · בורא יום ולילה · גולל אור מפני חושך · וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא לילה · ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

מיוסד על פי א״ב ושם המחבר יוסף הקטן בר שמואל

ויורד אביר יעקב נורא עליה · וידבר בטוי עשרת הדברות בהמולה אנכי גלה והאיר לעמו תחלה · דור מעביר יום ומביא לילה ·
ברוך אתה יי המעריב ערבים : אהבת

ויורד אונ׳ ער הרנייגט זיך דר שטרקר פון (יעקב) דר דא איז פורכטזאמליך פון ווערק אונ׳ ער רידט די רייד פון (עשרת הדברות) איט גרוש ברוואוגג אונ׳ ראומר (אנכי) איך בין גאט דיין גאט האט ער אנטפלעקט אונ׳ דר לייכטט צו זיינן פאלק צום ערשטן פר אלי (דברות) דר פריינד הק״בה דר דא אמכט איבר פארין דען טאג אונ׳ ברענגט די נאכט :

HB | BHHB |

ברננים לרכב על רמים ומתגאה על גיותנים · לשומע אנקת אביונים ·
למשפיל רמים ומרים מסכנים · וקדמו שרים אחר נוגנים · ובתוך
עלמות תופפו נגונים · ואחר כך הורשו שאננים :

ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ
כבודו : אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול · מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך
יאמרו : קהל ברוך כבוד יי ממקומו : ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך
מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור
ודור ולנצח נצחים · ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך
קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

צו גלייך גריכט ווארן דא עפינטן זי איר אונד איט זוב די טטארקי אונ'די פאר טניידונג פון גאט דער איר צו הילף אזו
עפכטן זי איר אונד איט גאנג צו הקב"ה דר דא איז הוך איבר אלי האפרטיגי דר דא הערט די תפילה פון די אביונים דר
דא אכט טפל די הוכן אונ' הוך (משכנים) די ארמן אונ' זי פעדרטן זיך טירה צו זאגן די הערין אונ' אהרן דר נאך די גיאייני
ישראל דר נאך די יונגי ווייבר (תופפו) די וארן פויקן ניגונים דר נאך וואר דר לויבט די אלאכים טירה צו זאגן :

דור ודור אתה בחרתנו גנץ טאונה עטרה איט גלייך דען ערטטן טאג פסח אונ'אן זאגט הלב האלגאנץ קדיט די תתיכה
אטערי ציון פון טלט רגלים ווערטטו גפינדן אין ערטטן טאג סוכות אונ' אן היבט איט צוויא ספרי תורה אונ' לייגט אין
ראה כל הבכור ווען אבר דר הינטרשטר טאג פסח אן שבת גיפאלט וזא היבט אן אן עשר תעשר אונ'אן רופט זיבן אויף :

למפטיר פרשת פנחס

והקרבתם אשה עולה ליהוה פרים בני בקר
שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה
תמימים יהיו לכם : ומנחתם סלת בלולה בשמן
שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו
עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת
הכבשים : ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם :
מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו
את אלה : כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם
אשה ריח ניחח ליהוה על עולת התמיד יעשה
ונסכו : וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם
כל מלאכת עבודה לא תעשו :

הפטרה לשמיני של פסח בישעיה בסימן י"ו

עוד היום בנב לעמד ינפף ידו הר בית ציון
גבעת ירושלם : הנה האדון יהוה
צבאות מסעף פארה במערצה ורמי הקומה
גדעים והגבהים ישפלו : ונקף סבכי היער
בברזל והלבנון באדיר יפול : ויצא חטר מגזע
ישי ונצר משרשיו יפרה : ונחה עליו רוח יהוה
רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת
ויראת יהוה : והריחו ביראת יהוה ולא למראה
עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח : ושפט
בצדק דלים והוכיח במישור לענוי ארץ והכה
ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע : והיה
צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו : וגר זאב
עם כבש ונמר עם גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא
יחדו ונער קטן נהג בם : ופרה ודב תרעינה יחדו
ירבצו ילדיהן ואריה כבקר יאכל תבן : ושעשע
יונק על חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה
לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי כי מלאה

ובעל ברחם נפנים · ובאו לתוך ים באמצע שאונים · והנה כבוד יי אלהי
ישראל בא ברוב לגיונים · וירכב על כרוב וידא מול בעלי מדנים · ועמו
שרפי הקודש וחיות ואופנים · ואף אלפין ורבו רבבן גדודי שנאנים · ורכב
אש וסוסי אש וכל רמיונים · כמראה אשר ראה ציר בחזיונים · סוסים
אדומים וסוסים שחורים שרוקים ולבנים · ויחנו אלה נוכח אלה אפונים ·
מחנה אש מול מחנה קש פנים בפנים · ולפי שעה הרגישו כל צבא מעונים
בזרוע עוז נלחם רב אונים · לא בעוצם יד חיל שוטנים הלא הנפילים ואנשי
השם מכנים · מרוח אפו כלו והנם טמונים · ואף כי משולים למשענת קנים
אשר הבל וריק לעזרה מתקנים · כי אם להודיע חבת אב לבנים · וירעם
בקול גאונו על גיאונים · וירץ לקראתם במגן וצנים · וידרכם באפו וירמסם
בחמתו בחומר טינים · והרישם כהרוש מתבן במו מדמנים · ואז שר ים
עם שר חם יחד נדונים · זה לעמת זה נאבקו במעונים · ויחזק רהב על שר
אוינים · וישליכהו ארצה בעזרת הדר אופנים · ועם זו בשורם באלה רינים ·
עוזר ועזור בקונרונים · פתחו פיהם בשיר וברננים · עזי וזמרת יה פצחו
ברנינים ז

אלהים אונ׳ וואר רייטן אויף מיינם אלאך דר הייסט (כרוב) (וידא) אונ׳ שוועבט קיגן זייני קריגט ווייט די אנדרין אונ׳ מיט
אים וואר די ברענדיגן הייליגן אלאכים פיל טויזנט אונ׳ פיל צעהן טויזנט אלאכים די הייסן (שנאנים) אויף פייארן פערד
אז גישטאלט דז ער האט גיזעהן (זכר) דר באטן גאטש דאש וואר (זכריהו הנביא) אין דר נבואה אויף פערד פון אנדרלייא
פערבן רוטי שווארצי ווייסי אונ׳ גרוימי אונ׳ זי ריטן קיגן אנכדר איין טאר אייטל פייאר קיגן איין טאר פון טרוייא פנים
קיגן פנים אונ׳ דז זעלביג אאלט פר זאלטן זיך אז דז היר פון היאל מיט זיינם ארם דען טטרקן ער וואר טטרייטן הק״בה
דר פיל אאלט האט אונ׳ ניט פון וועגן דש איר אאלט פון די אנדרין אזו גרוש וואר דאז דרום האט הק״בה מיט אים גיוואן
פיל היר דען די ריזן די פר נענט ווארן אין גאנצן עולם די פאר גיגן פאר דאש גאיט זיינש נארן אונ׳ וואורן פאר בארגן
אונטר דר ערד אבל שבן די אנדרין די דא זיין ווארן גיגליכן צו איינם צו בראכן שטעק דז ניט אויף צו לענן איז פון וועגן
ויינר טוואכהייט דש אז איר אן גרייטן צו דר הילף דאז איז אייטל (הבל וריק) נאר הק״בה וויז די ליבשאפט די ער האט צו
ישראל פון וועגן איר פאטר אברהם דרום וויז הק״בה פיל אאלט אונ׳ פיל וואונדר ווייא וואול ער עט ניט דארפט אונ׳ ער
דונרט מיט גרושן שטים אויף די האפרטיגן אנדרין אונ׳ ער ליף קיגן זי מיט שילטן (וצנים) אונ׳ טארטן אונ׳ ער טרעטט
זי מיט זיין נארן אזו איין לייס דאש אן מיט שטרוייא אן טרעט דארינן צו קנעטן דא וואר דר אלאך פון דעם ים דר הייסט
(רהב) מיט דעם אלאך דר אנדרין דען זי הבן אים היאל דר וואלט אין הענדן דר הייסט (עוזא) מיט אנכדר זי האטן איין דין
פר הק״בה אונ׳ ווארן אים היאל ראנגלן מיט אנכדר אונ׳ ער וואר טטארקר דר (רהב) דר שר פון דען ים אז (עוזא) דר שר
פון אנדרין אונ׳ ער ווארף אים צו דר עדדן מיט דר הילף הק״בה דר דא וואוטט איבר די אלאכים די דא הייסן (אופנים)
אונ׳ דאש פאלק ישראל דא זי ווארן זוגן די דאזיגן דינים אן די אנדרין דז דר אלאך דר זי העלפן זאלט אונ׳ דיא אנדרין די דא
גהאלפן זעלט ווערן

 צו

שִׁרְיוֹנִים · וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ חַרְבּוֹ וְנָטְלוּ כִּידוֹנִים · וַיִּקְחוּ אִישׁ רוֹמַח בְּיָדוֹ
וַיַּחֲזִיקוּ מָגִינִּים · וְנָשְׂאוּ קֶשֶׁת וּמִלְאוּ שִׁלְטֵיהֶם חִצִּים שְׁנוּנִים · וְהַקַּלָּעִים
אִישׁ קַלְעוֹ בְּיָדוֹ לְקַלַּע בָּאֲבָנִים · וַיֵּצְאוּ יַחַד בְּלֵב שָׁלֵם וּבִצְבְיוֹנִים · וְלֹא
נִכְשַׁל אֶחָד מֵהֶם וְלֹא אֵרְעוּהוּ סִימָנִים · לְבִלְתִּי לְנַחֵשׁ לָשׁוּב לִמְלוֹנִים ·
כִּי חֻקּוֹת הָעַמִּים מְנַחֲשִׁים וּמְעוֹנְנִים · וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל עַל שְׂפַת יָם חוֹנִים ·
וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נוֹסְעִים בַּעֲנָנִים · וְאֵין מָקוֹם לָנוּס לֹא לְאָחוֹר
וְלֹא לְפָנִים · וְאַף לֹא מִרְפָּנוֹת מִפְּנֵי חַיּוֹת וּפְתָנִים · וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ וְהִפִּילוּ
לְפָנָיו תַּחֲנוּנִים · וַיִּמָּצֵא לָהֶם הַמָּצוּי בְּכָל עִדָּנִים · וַיִּגְעַר בְּיַם סוּף וְהֶרְבּוּ
זֵרוֹנִים · וַיֵּלְכוּ בִּתְהוֹמוֹת כְּעַל דְּרָכִים מְפֻנִּים מִזֶּה וּמִזֶּה הֶעֱרָה אֲלָנוֹת
טְעוּנִים · וּבְתוֹךְ תְּהוֹמוֹת הִמְתִּיק לָמוֹ מַעְיָנִים · וְעָשָׁן לִפְנֵיהֶם קְטוֹרֶת
סַמְמָנִים · וַיַּנְחֵם אֶל מְחוֹז חֶפְצָם שַׁאֲנַנִּים · וְכַעֲלוֹת לְצָרָה עַל שְׂפַת יָם
כֵּנִים · בָּאוּ מִצַּר זֶה בְּתוֹךְ יָם סְנִים תְּחִלָּה בְּרָצוֹן וְסוֹף בְּרֶסֶן מְרֻסָּנִים ·
כִּי סִדְרֵי בְּרֵאשִׁית עֲלֵיהֶם מִשְׁתַּנִּים · דֶּרֶךְ אֶרֶץ סוּסִים מוֹשְׁכִים אוֹפַנִּים ·
וְנֶהְפַּךְ בָּם וְנִמְשְׁכוּ סוּסִים אַחַר הַסְּרָנִים · דֶּרֶךְ אֶרֶץ מָקוֹם שֶׁרַכָּב מַנְהִיג
שָׁם מוֹשְׁכִים וּפוֹנִים וְכָאן מַנְהִיג מוֹשֵׁךְ ובעל

שטארק היט אויך מיר הייבטר אונ׳ אן קליידטן (טריוכיא) פאנצר אונ׳ גורטט איטליכר זיין שפיס אונ׳ זיא שטארקט
אירי שילט אונ׳ טרוגן איין פייל אונ׳ בוגן אונ׳ פילטן אירי קאכר איט שארפה פיילן אך די שטיין קאנטן שליידרן די האטן
איר שליידר אין אירי הנט אונ׳ דען גיגגן זי אויש איט גנצן הערצן (ובצביונים) אונ׳ איט ווילן אונ׳ הקב״ה שיקט דאש
קיינר קיין (אפטל) צו הנדן קאם אונ׳ דז קיינר קאנט קיין ביין מיאן האבן ניט אויש צו גין זיא העטן זונשט איין ניחוש
אונ׳ ווערן ווידר קערן אין איר הערברג דען דר סדר איז פון די פעלקר דז זי רעטלין אונ׳ שטיכדלן ווען זי וואש טאן זאלן
אוב זיא וואש אום גלייכש צו קומט דא האלטן זי עש פר איין סיאן דז זיא די זאך ניט טאן זעלן אונ׳ ישראל דיא רואטן ביים
דעם ים אונ׳ זיא הובן אויך אירי אויגן דען זאכן זי דז די אצריים נאך צוגן אז איין גרויטר וואלקן אזו פיל וואָרן זי אונ׳ דא
וואר קיין אורט צו פליהן היכטר אין נאך פאר אין דען דא וואר דש ים אונ׳ פון אלי בידי זייטן וואר אייטל אדבר די זיין פול
(חיות רעות) דען שריאן זיא אלי צו גאט אונ׳ טעטן תפלה דען וואר צו אין גפונדן הקב״ה דער אלי צייט צו אין ווערט
גפונדן אין צייט איר לייד (ויגער) דען טריאן דש ים אונ׳ טריקנט די אוטווילגן וואשר דען גיגגן זי אין די אב גרונד אז
אין איינם וועג דז אן אויש גרויאט האט פון בליין זייטן אין ים וואר פיאור אצליא אונ׳ איטן אין דען
גיזאלגן ים קוועלן מיט זיסי קוועל אוב איינם דערשט דז ער טראנק אונ׳ ווען דש וואשר אב צוישט דא פלעגט עש צו
שטינקן דא האט הקב״ה די אלטבים לאזן דעאשפן פר זיא אלר לייא געווירץ אונ׳ ער פירט זיא צום געורקן פון איר בגער
אונ׳ דא זי אויך גינגן פון דיזר זייט ישראל קאאן פון דר זייטן די אצריים צום ערשטן צוגן זי אויש ברצון דא נאך איט
געוואלט אז איין פערד דש אן צענקט (ברסן) איט דעם צאם דען דער סדר פון בריאת עולם דר וואר זיך איט איס אשכה
דר סדר איז דז די פפערד ציהן דען וואגן אונ׳ ביים דעם ים צענקטן די אצריים די פערד צו רוק דא ציהט דר וואגן די צייט
איט די פערד אין דש ים אובר איר דאנק · דא קאם דר כבוד פון גאט ישראל ייט פיל אלטבים

לנו מלבנים · מי יבנה לנו חומות ובנינים · העת יגרילו עלינו שבנים · וגם
המלכים שמס לנו נותנים · ש׳ב לא יהו׳ אלינו פונים · כי יאמרו הנה
עבדים שתחת ידיהם נתונים הם פשעו בם ובהם לא סופנים אף כי אנחנו
חורי הארץ וקצינים ובכן שלח וקבץ את כל חרטמי מצרים ואצטגנינים
וגם את האובות ואת הידעונים · ויועץ בם ובזקנים · ויצאו כלם בעצה
אחת מכונים · לרדוף אחריהם ולבלעם כתנינים · ויצו ויעבירו קול
בארץ סונים · כל שולף חרב הוות מוכנים · ויאספו כלם כאיש אחד
מזמנים · והאחשדרפנים והפחות והסגנים · ואנשי הצבא ואיש בידו
כלי זינים · אז פתח אוצרות גנזי מטמונים · אשר גנז הוא ומלכים קדמונים
והוציא כלי יקר וארד כמונים · וחלק לכל אחד ואחד כפי הגונים ושרלם
ברברים והסביר למו פנים · וכה אמר להם בשיח מענים · משפט המלך
כל העם בוזזים ולפניו נותנים · ואני כאחד מכם אטול מנים · משפט
המלך עבדיו יוצאים ראשונים · ואני אצא ראשון ואתם צאו אחרונים ·
משפט המלך עבדיו אוסרים מרכבתו ומתקנים · ואני בעצמי אאסור
רכבי ואשים רסנים · ונתרצו יחד גדולים וקטנים · וישימו כובע על
ראשיהם ולבשו שריונים

גט׳ן אז די טוטין דז איר האבן לאזן גין די קנעכט די אונטר אונזר הנט זיין גיוועזן ווער ווערט פר אונש אין לייט טרעטן
אונ׳ ווער ווערט אונש ניגל אאכן ווער ווערט אונש בויאן אויארן: אין דיזר צייט ווערן זיך דר היכן אויף אונש די שכנים
אך אלי די אלאכים דיא אונש ביז אלהער האבן אס גיגעבן די ווערן אונש ניקש אכטן דען זיא ווערן זאגן זיך איר קנעכט
זיינן אין אנטגנגן אב״ש איר (חורי) הערן דר וועלט דען זאאלט ער אלי צייברן (ואצטגניני׳) אונ׳ שטערן זעהר אונ׳ די
אבטפיק די דש הייסן (אוב וידעוני) אונ׳ ער וואר זיך בראטן איט זי אונ׳ איט די אלטן ראט געבר אונ׳ די טרעפן אלי גלייך
לודז ער זעלט זי נאך יאגן אונ׳ פר שלינדן זי אז די פיש : דען ליס ער אויז טרייאן אין לנד אורים דז אין איטליכר דר נאר
אין שווערט אויז ציהן קאן דער זאל גרייט זיין · אונ׳ זי זאאלטן זיך אז אין אאן כלואר אז העטן זי אין דיעה די הערליגן
גראבן אונ הערן אל דז קריגש פאלק אונ׳ אין איטליכש האט זיין (כלי זיין) אין זיין הנט דען עפנט ער אל זיין אוצרות די
ער האט גיאאכט אונ׳ זייני עלטרן אונ׳ צוג ארויז אל די ווערדיגי זאכן אך טוקאטן אונ׳ טיילט אין איטליכן זיין ביזאלדונג
דר נאך דש ער איין קריגש אאן וואר אונ׳ וואר זי גוטי ווארט געבן איט ליפליכן גשטאלט אונ׳ אזו וואר ער רידן צו אין דר
סדר פון אלי אלאכים איז דש וואז די קריגש לייט רויבן דאז זיגן זיא (בראש ודאשון) פר דען אוך דז ער דש בעשט הראב
נעאט אונ׳ איך וויל נעאן נאר איין חלק אז איינר פון אייך : אך אז דר סדר אז די קנעכט גינן אן דר שפיצן אונ׳ דר אוך
היכטן אונ׳ איך וויל פר אייך הער גין אן דר שפיצן אונ׳ איר זולט היכטרשטן : אך איז דר סדר דז די קנעכט די ריכטן דען
אוך דען וואגן צו אונ׳ איך וויל איר זעלברט איין פערד אן שפאנן אונ׳ צאאן דען ווארן זיך אלי ביוויליגן איט אלנדר
גרוש אונ׳ קליין אונ׳ טעטן

כְּתוֹעֲפוֹת רְאֵם רָמִים וְעֶלְיוֹנִים · וְעַל כַּנְפֵי נֶשֶׁר נִטְעָנִים · שִׁיר וְשֶׁבַח וְהַלֵּל
רוֹנְנִים · בְּתוֹף וְכִנּוֹר וְעֻגָב וּמִנִּים · וּלְקַיֵּים דְּבָרְךָ אֲשֶׁר עֲצָתְךָ לְרֹאשׁ
מַאֲמִינִים · לֹא הוֹצֵאתָם בְּפַחֵי נֶפֶשׁ רֵיקָנִים · כִּי אִם מְלֵאִים כָּל טוּב
כָּרְמוֹנִים · כְּלֵי כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וְטוֹבוֹת אֲבָנִים · וּבִגְדֵי חוֹפֶשׁ וְרִקְמַת
צִבְעוֹנִים · כְּדֵי לְשַׁלֵּם שְׂכַר שִׁעְבּוּד חוֹמֶר וּלְבֵנִים · חוֹפַפְתָּם בְּטִלּוּל שִׁבְעַת
עֲנָנִים · מַעְלָה וּמַטָּה וּמֵאַרְבַּע רוּחוֹת גְּנוּנִים · לְהַשְׁכֵּם מִזֶּרֶם וְחוֹרֶב וְצִנִּים ׃
וּמִפְּנֵי הַחַיּוֹת וּנְשִׁיכַת צִפְעוֹנִים · וְעַיִן בְּעַיִן כְּבוֹדְךָ מְהַלֵּךְ לְפָנִים · בֶּעָנָן יוֹמָם
לַנְחוֹתָם נְתִיבוֹת מְתֻקָּנִים · וּבְאֵשׁ לַיְלָה בְּלִי לְהִכָּשֵׁל בָּאִישׁוֹנִים · סְגָוֶה טוֹב
לְנָוֶה טוֹב נוֹסְעִים וְחוֹנִים · לֹא צְמֵאִים וְלֹא מוּכְפָּנִים · כִּי מְרַחֲמָם יְנַהֲגֵם עַל
מַבּוּעֵי שְׁמָנִים · וְהוּא יְנַהֲלֵם עַל מַבּוּעֵי עֲיָנִים · וְשַׂר נוֹא יוֹשֵׁב עַל מִפְתַּן
צַרְמוֹנִים · מְצַפֶּה הַדֶּרֶךְ לְיָמִים הַנְּתָנִים · וְהִנֵּה כָתַב אֵלָיו מֵאֶרֶץ תֵּימָנִים ·
וְשׁוֹמְרִים שֶׁהִפְקִיד עֲלֵיהֶם מְמוּנִים · הִתְחִילוּ כְּזֹאת צִיר מְתַנִּים · וְהֶרְאוּהוּ
פְּצָעִים שֶׁפְּצָעוּם פִּרְחֵי נֶאֱמָנִים · וְצָוְחוּ וַי וְכָל עֲבָדָיו אַחֲרָיו עוֹנִים · וְנָמוּ
מַה זֹאת עָשִׂינוּ כִּסְכָלוֹנִים · כִּי שִׁלַּחְנוּ עֲבָדִים שֶׁתַּחַת יָדֵינוּ מְכֻרְגָּנִים · מִי
יִרְמוֹס לָנוּ חוֹמֶר וּמִי יַחֲזִיק

לנו

ביים נאכט אזו זיין אנטלאפן ישראל דרום האט הק"בה זי ניט אויז גלאזן ביים נאכט ווען די לייט שלאפן בייארט פר אידר
אמן אן ליכטן טאג הוך אונ' אופן בהערליך אונ' בהענד אז ווערן זי גטראגן אויף פליגל דר אדליר זי ווארן זינגן אונ' לובן
אונ' הלל זאגן מיט פויקן אונ' הארפן אונ' ארגלן אונ' אלירלייא זייטן שפיל אך צו אקיים זיין דייני ריד די דוא האסט גירעט
צו אברהם דר צום ערשטן גלויבט אן גאט דאז זי אויז גין מיט גרושן גוט אזו ווער ער אקיים אונ' צוג זי ניט אויז מיט לערי
בייטל אונ' טרויאריג גמוט אייארט (אלא כל טוב) האטן זי ביים אין פון זילבר אונ' גאלד אונ' אידל גישטיין אונ' הערליכי
קליידר פון אלירלייא פערבן אונ' היפש אויז גנעהט דר ווארטן דש אין בצאלט ווער דז זי האטן לאנג איין לאם גטרעטן
אונ' ציגל גמאכט אונ' (חופפתם) האסט אבר זי בדעקט מיט זיבן וואלקן פון אונטן אונ' אובן אונ' פון אלי פיר זייטן אונ'
איינר גינג פאר אן דר אין דען וועג ווייזט (לחשכם) צו פר היטן זי דש ניט אויף זי קאם היץ אדר קעלט אדר רעגן אונ'
בראכט אוך אלי בייזי טיר אונ' די טרליך די דא בייטן אונ' שיינפרליך וואר זיין כבוד גין פאר זי מיט איינם וואלקן ביים
טאג צו פירן זי אין די רעכטי וועג אונ' ביים נאכט מיט איינר פייארן זייל דז זי ניט זאלטן שטרויכלן (באישונים) אין דער
פינשטר זי וואורן ציהן אונ' רואן אויז איינם ארט דאס בעסר וואר אז דאס אנדר עט דערשט קיינם נאך (מוכפנים)
הונגרט קיינם דען איר דר בארמר דר האט גפירט זי ביים (מבועי) קוועל ברונן וואסר אונ' גלייך אז ביים קוועל ברונן איז
אונ' פרעה דר דא וואר זיצן אויף (מפתן) דר שוועל פון זיין פאלש אונ' זאך אויף דען וועג אונ' ווארטט צו דר צייט דס זיא
געבן האט ישראל ווידר צו קומן נאך דרייא טאג דען קאם אים איין בריב אויז דען לאנד פון דרום כלומר אויז דר אדבר
די דא איז צו דרום פון דש לאנד אלרים אונ' די שומרים די ער האט בפולן איבר זי דז זי זעלטן ישראל צו ריק טרייבן נאך
דרייא טאג די זאגטן אים די שמועה דש זי ניט וועלן צו ריק אונ' ווען די וואכטר דז ישראל זי גוואונט האבן דען הובן זי אן צו
טרייבן וויא וויא וואס האבן איר

גיטאן

לשונות להתפלל · ובם אנו עסוקים יומם ולילי · לא נוכל להספיק מלל · על
אחת מרבי רבבות שמך להלל · אשר הפלאת והשבת להתעולל · על
עם אשר לך מתחולל · בטרם הרים ילדו וארץ תחולל: חשקתם לשמך
באהב לכלל · היות לך לבנים ואתה למו מחולל · בצל ידך אותם לטלל ·
על כל עם ולשון ראשם להתלל · באורח חיים אותם להסלל · בלי
להחליפם באמה אחרת אותם לחלל · להתפאר בם והם בך להתהלל:
כי מי אלוה זולתך בעליונים · ומי כעמך ישראל גוי אחד בתחתונים ·
אשר הלכו אלהים לפרותם ממעונים · במסות באותות ובמופתים
משנים כאשר עשית ארוני הארונים · לבני שלשת איתנים · אשר בשבילם
טסת ממעונים · ברכוב כרוב ורוח ועננים · ונגלית בכבודך באדמת
צוענים · ונעו מלפניך אשרים ותמנים · ויך מצרים המסת כדביונים ·
במכות גדולות וחליים רעים ונאמנים · ותוציא את עמך ישראל מקרב
מונים · כעבר הנשמט מרחם כתוך זמנים · בלא פגם ונזק וצער בנים
שלא לתת פתחון פה למינים · לומר כעבד שברח מארוניו כן ברחו
אמונים · ולא הוצאתם בשעה שבני אדם ישנים · כי אם לאור הבוקר
לעין כל המונים · כתועפות

'טעטן ניקט אנדרשט טאג אונ' נאכט דא בניגט עש ניט דש זעהן טויזנט חלק דיין נאמן צו לובן דז דוא האשט גאונדרט
' דר דאכט צו טאן דעם פאלק ישראל דאש צו דיר (אתחולל) זי האבן מיט בערג זיין ווארן געווארן בלוואר פר (בריאת
ן) דא האשטו גלושט זי מיט ליבשאפט (לכלל) צו קריגן דיין נאמן דז זי זעלן זיין דיין קינדר אונ' דוא מיר געווינר אונ' מיט
ן האנט דוא האשט בדעקט איבר זי אונ' אלי פעלקר שפראכן דו האשט דר הילפט זי אין איין שטעג דען איביגן לעבן
המלל) דו האשט מאכן טרעטן זי אונ האשט גשאפן ניט צו פר ווערקסלן זי פר איין אנדרי אומה אונ' זי צו פר שווכן ·
א טושט דיך בריאן אן זי דז זי (אקדש השם) זיין אונ' זי זיין זיך בריאן דש זי אזו איין רעכטן גלויבן האבן (כי) דען ווער
ן אן דיר גאט אונטר די איברשטן אונ' ווער איז דיין פאלק איין איינציגש פון דען אונטרשטן דז ער איז גאנגן גאט צו דר
ן זי פון איר פיינדר מיט צייכן דש אייני אנדרשט אז דו האשט אנדרי אז דו האשט גטאן דר הער איבר אלי הערן צו די קינדר
דרייא אבות די דא האבן שטערקן זכות דען פון אירנט וויגן (טסת) האשטו גישאבט פון דייני וואונדר די הייאל אונ'
טשט בהענד אויך איין אלאך דר הייש (כרוב) אונ' אויך איין ווינט אונ' וואלקן אונ' דיין כבוד צו ברט האט זיך ארצייגט
לאנד מצרים דען פר וואגלטן פר דיר די (עבודת אלילים) אונ' איר הערן דר מצרים (האמת) דו האשט מאכן צו גין
דביונים), מיט טרויאריקייט מיט אליר לייא גרושי מכות אונ' קראנקהייט אונ' האשט אויז גלוגן דיין פאלק ישראל פון
ביטריגר אז איין קינד דז גבארן ווערט בהענד אין זיך דא צו פר זיכט און שאדן אזו ווערן אך ישראל דר לויזט מי די
הונדרט יאר אויז ווארן : אונ' דר ווארטן דז די און גלאבר ניט זאלן זאגן זי זיין אנטלאפן אז איין קנעכט זיינן
הערן אנטלויפט

מְצוֹא נַפְשָׁה · יַחַד לְחַשְּׁבֵם מְמוֹרָם וְרוּחַ קָשָׁה · כָּל נֶגַע וְכָל מַכָּה אֲנוּשָׁה לְהָסִיר מֵאוּם מְשֻׁלָּשָׁה :

מְשֻׁלָּשָׁה נִבְטָה בְּרוּחַ לְהָעֵר · וּבִלְשׁוֹן עָתִיד פְּתוּחָה וְקַיָּמָה לְהָעֵר : חזן יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

מַלְכוּת עַד לֹא קֶדֶם קְרוּמָה · נֶצַח נְצָחִים מְקוּיָּמָה סוֹף וָקֶדֶם וְתָוֶךְ עֲצוּמָה · עֲדֵי עוֹלְמֵי עַד מְסֻיָּמָה · פּוֹתִים כְּכַלָּה בִּמְהוּמָה · צְנִיף מְלוּכָה הִמְלִיכוּהוּ רַגְלֵי אֲיוּמָּה · קוֹמוֹ לָעַד רוֹמָה לְהוֹמְמָה · רוֹס וְתַחַת יַמְלִיכוּהוּ בְּאֵימָה · שָׁמַיִם יִפְצְחוּ רֶנֶן נְעִימָה · תְּהִלָּתוֹ יִתְּנוּ כָּל מַלְכֵי אֲדָמָה · חזן אָז אֶהְפּוֹךְ אֶל עַמִּים שָׂפָה בְרוּרָה יַחַד · לִקְרֹא כֻלָּם בְּשֵׁם הַמְיוּחָד · וְיִמְאֲסוּן אִישׁ אֱלִילֵי כַסְפּוֹ וְאִישׁ אֱלִילֵי זְהָבוֹ בְּכַחַד · וְיַטּוּ שְׁכֶם אֶחָד לְעָבְדוֹ בְּפַחַד :

בְּפַחַד וּבְרַעַד יַמְלִיכוּהוּ גוֹי אֶחָד · וְאוֹתָנוּ יַעֲשֶׂה לְגוֹי אֶחָד : חזן בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד

כוונת הפייטן להודיע אע"פ שהרבה בשבח רבון עלמא וכרי שלא ליתן פ"פ לבעל דין לחלוק ולומר סיימתינהו שבחא דמרא · לכן התחיל להכניס הפרכא ולומר שהן מצד גדולות הנותן ושפע רב שמשפיעו והן מצד ליאות המקבל וקבלתו שפע יותר מן הראוי לו אי אפשר להספיק שבח וגם לא לבא לתכלית ספור הנעשה :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ :

אוֹמֶץ גְּבוּרוֹתֶיךָ מִי יְמַלֵּל · וּמִי יַעֲצוֹר כֹּחַ שִׁבְחֲךָ לְמַלֵּל · אַלּוּפֵינוּ מָלֵא כַיָּם שִׁירָה וְהַלֵּל · וְכָל שַׂעֲרוֹת רֹאשֵׁנוּ לְשׁוֹנוֹת

טאן פֿון ישראל די דא זיין דרייא פֿעלקר כהנים לויים ישראלים (אשולשה) דש גטריטי פֿאלק (נבטה) דז רידט איין רוח הקודש צו בזייגן די איביקייט פֿון הקב"ה אונ׳ דרום דז זיא אן הובן שירה דא גיט דר פסוק (אז ישיר) דש איז טייטש ער ווערט זינגן צוקונפטיג (וסיאה) אונ׳ האבן אויך אויז גלאזן איין לשון דש (אטאע איז צוקונפטיג) : (יי ימלוך) גאט ווערט קיניגן צו איאר אונ׳ איביג אלכות האט זיך גפֿעדרט אידי וועלט ווארט בישאפֿן אונ׳ בישטיט צו איביגליכן : ער איז גוועזן אונ׳ ווערט זיין אונ׳ איז איט שטארק ביז איביג בלייבט זיין נייכן דא ער פֿר דרבט דיא אלריכן איט פֿר טואלונג דא קריכטן אין ישראל די דא האטן פֿיר באכירן די טייכטן גאר באורא זייא אויך אויף שטין צו פֿר טואלן די פֿיינד דען ווערטנו ווערן גקיניגט איט פֿורכֿט אוכטן אונ׳ אובן די היאל ווערן זינגן לוב אונ׳ זיין לוב (יתנו) ווערן דר צילן אלי קיניגרייך דר ערדן (אז) דען ווערט ווערן פֿר קערט צו אלי פֿעלקר איין אאוכה צו רופֿן אלי אן דען (סם האיוחד) אונ׳ איין אידר ווערט פֿר שאעהן זיין זילברני אונ׳ גילדני אב געטר איט פֿר איידונג אונ׳ ווערן נייגן איר אקסלן צו דינן הקב"ה איט פֿארכֿט אונ׳ ציטרנס זי ווערן קיניגן אים דז אייניג פֿאלק אונ׳ דען ווערט ער אונז אכֿין צו איינם פֿאלק (ביום ההוא) אן זעלבגן טאג ווערט גאט זיין אייניג (ושאו אחד) אונ׳ זיין נאאן ווערט זיין אייניג וּבְכֵן אונ׳ דען ווערט צו דיר אויף גין די קדושה דען דו בישט דר הייליגר פֿון ישראל אונ׳ איר העלפֿר :

אוֹמֶץ דיא אאכֿט דיינר שטארק ווער וויל עז דר רידן אונ׳ ווער קאן בהלטן דיא קראפֿט פֿון אל דיין לוב צו דר צילן ווען אונזר אונד ווער פֿול גיזאנג אז דז ים אונ׳ העטן אזו פֿיל צונגן תפֿלה צו טאן אז האר אונזר הייפט אונ׳

פחדו ורעדו וכרונג נמוגים · ערקי וסיני כשכור הוגים · סועה וסער בם
מנהיגים · נבערו כלם ונעשו שוגים · מרממים לארץ ישבו נוגים :

נוגים קטנים וגדולים כאחד · וכאו כן עתה כל צורריך יחד · חזן תפול עליהם אימתה ופחד :

למען למוג לבביהם · כוס חמתך מסוך ביניהם · יראה ורעד יבא בהם ·
טרוף רעת בלבביהם · חלחלה ומעד על מתניהם · זיע ורתת בכל
איבריהם · וכשלו מהם ובהם · הוה על הוה תבא אליהם · דוממם ישבו
תחתיהם · געד מלאים ואין מרפא להם · כנגך עד יעברו לגבוליהם ·
אל הארץ אשר נשבעת לאבותיהם :

לאבותיהם טוב פצת מלא לבנימו · ואל הר מרום מאיימו · חזן תבאמו ותטעמו :

ארץ מכל ארצות עשור מפורשה · בעשר קדשות מקודשה · גם עוד
ממנה מעשר מן המעשר מנה גבוה הופרשה · דירת יבוסי היא העיר
הקדושה · הועלה מאז במחשבת עד לא קראת יבשה · ותמיד עיני
אלהים בה לדרשה · ומנה לו לכם שבת ולישראל ירושה · חנות בתוכה
סכות מהם לחישה · טללים בצל מחורב מצוא

איין וואקס דיא פעלקר די דא הייסן (ערקי אונ׳ סיני) די טואלטן אז איין טרונקר: זיא פירטן אונטר אין איין שטוראך ווינט (כבערו) זי וואורן אל׳ אויז געלערט פון אירי זין וואש זי טעטן דאש וואר אז איינר דר וואש טוט בשוגג (אדמאים) זי וואורן טווייגן אונ׳ זאסן צו דר ערד טרויאריג (נוגים) זי וואורן טרויאריג גרוש אונ׳ קליין אויף איין מאל אונ׳ אז דו האשט געטאן דז זעלביג מאל אזו מך איצונד אלשטו טאן אן דיין ליידיגר מיט אנגדר : (תפול) אך פאלן אויף דייני פיינד פארכט אונ׳ אנגשט (לאען) אום ווילן (לאוג) דז עש זאל צו גין איר הערץ טרענק זי מיין בעכר דיינש גריס צארן פארכט (ורעד) אונ׳ ציטרנס זאל קומן אונטר זיא אונ זיכיקייט אין איר הערץ (חלחלה) דר טרעקניס (ומעד) אונ׳ אויז גליטשונג אויף איר לענדן אנגשט טווייס (ורתת) אונ׳ ציטרניס אין אל איר גלידר דז זי זעלן שטרויכלן אונטר אנגדר (הוה) איין ברעכנס אויף די אנדרי זאל קומן אויף זי · זי זעלן זיצן טווייגנדיג אונטר אין : טרייא זי אן דז קיין היילונג זאל זיין ביז דיין קינדר ווערן איבר פארן צו דעם לאנד דז דוא האשט געשוואורן צו איר עלטרן (לאבותיהם) דש גוטש (פצת) דש דוא האשט גרעדט צו איר עלטרן דר פיל צו איר קינדר צו ברענגן צו דעם הויכן בערג ארץ ישראל דר היכר איז אז דר גנצי עולם דא הין שטיט איר לוסט: (תביאמו) דוא זאלשט ברענגן אונ׳ פלאנצן זי (ארץ) איז דש לאנד דז הקב״ה האט גנומן צום צעהנטר פון דיא גנצי וועלט דען אין עולם זיין זיבנציג אומות אונ׳ אין ארץ ישראל האבן גיוואונט זיבן אומות (כנעני חיתי חוי אמורי יבוסי פריזי גרגשי) דז איז דז צעהנטר פון זיבנציג די האט ער געבן צו ישראל גלייך אז ישראל צעהנטר געבן פון איר פרוכטן דען (לויים) דז איז געהייליגט ווארן מיט צעהן מרלייא קדושת גלייך אז די לויים האבן פון איר צעהנטר געבן אידר צעהנטר דען כהנים די נאך הייליגר ווארן אזו האבן ישראל פון ארץ ישראל אב גשיידן חלק דז הקב״ה געהערט דז איז די הייליגי שטאט ירושלים די וואונונג פון דעם יבוסי: די זעלביגי שטאט הט הקב״ה אויף געראכט אין זיינר מחשבה אי ער האט געהייסן די ערד (יבשה) כלומר פר (בריאת עולם) · אונ׳ שטעטיגליך זיינן די אויגן פון הש״י אויף איר צו פארשן זיא דיא האט ער בררייט צום שטול זיינש גזעטש אונ׳ איין ערב צו ישראל דש ער וויל דרינן רוהן אונ׳ פר נעאן דיא תפילות (עולם) צו בדעקן זיא פר דר היץ אונ צו גפינדן רוא (לחשכם) צו פר איידן זיא פר אלי פורעניות אונ׳ צו אב
טאן

הִנְחִיתָ ׃ גִּיעֲנוּעִים כְּאָב לְבָנִים כָּמוֹ עָשִׂיתָ ׃ דְּבַשׁ מִסֶּלַע אוֹתָם הֵינַקְתָּה ׃
הִרְחַצְתָּ וְהִלְבַּשְׁתָּ וְהִנְעַלְתָּ וְסַכְתָּ ׃ וּבְסוֹלֶת וּדְבַשׁ וְשֶׁמֶן אוֹתָם הִרְבֵּיתָ ׃
זֶה בְּעַמּוּד עָנָן הִנְחִיתָ ׃ חֹשֶׁךְ בְּעַמּוּד אֵשׁ כְּמַנְהִיר נַעֲשֵׂיתָ ׃ טַל מִתַּחַת
וְלֶחֶם מִמַּעַל כָּמוֹ הֶחֱשַׁרְתָּ ׃ יְאוֹרִים לִצְמָאָם מִצּוּר הוֹצֵאתָ ׃ כִּנַּסְתָּם לְהַר
חֶמֶד וּמִצְוֹת וְחֻקִּים הוֹרֵיתָ ׃ לְמַעַנְךָ כְּגוֹרָל חַסְדְּךָ לִנְוֵה קָדְשְׁךָ נָחִיתָ ׃

נָחִיתָ סְגוּלֶיךָ יָם כְּגָזוּן ׃ וְצוֹרְרֵיהֶם צִירִים כַּיּוֹלֵדָה אֲחָזוּן ׃ חזן שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן ׃

מִקּוֹל מַפּוֹלֶת שְׁאוֹן פּוֹרְכִים ׃ נִרְעֲשׁוּ אֵימִים וְיוֹשְׁבֵי כְרַכִּים ׃ סָלְעָמוּ סוֹד
נִמְלָכִים ׃ עָלְפוּ וְנָסוֹגוּ אָחוֹר נְסִיכִים ׃ פַּחוֹת וּסְגָנִים נִמְרָכִים ׃ צוֹר וְצִידוֹן
וְכָל גְּלִילֵי פְלֶשֶׁת נְבֻכִים ׃ קָצִין וָרָשׁ וְאִישׁ תְּכָכִים ׃ רֶטֶט הֶחֱזִיקוּ וְכַמַּיִם
נִשְׁפָּכִים שָׁמְמוּ עֲלֵיהֶם הוֹלְכֵי דְרָכִים ׃ תִּמָּהוֹן קָמוּ מִכִּסְאוֹתָם מְלָכִים ׃

מְלָכִים חוֹלָלוּ וְהוֹרְעָלוּ ׃ וְשֵׂעִיר חִימִי וַאֲרוֹדִי חָלְחָלוּ ׃ חזן אָז נִבְהֲלוּ ׃

תֵּימָן וִיוָן שְׁבָיו נְפוּגִים ׃ שִׁבְרוֹן לֵב וְרִפְיוֹן יָדַיִם מַשִּׂיגִים ׃ רַבֵּי מוֹאָב
מִתְמוֹגְגִים ׃ קִינִים וְנֶהִי בְּפִיהֶם הוֹגִים ׃ צָעִיר חָם וְכָל אֵלָיו זוֹוגִים ׃

פתרו

האשט אים גטאן אז איין קינד דז זיך פר ציהט פר זיינם פאטר : דוא האשט אין מאכן זויגן הוניק אויז דעם פעלזן דוא האשט זיא גבאדן אונ׳ אן גיקלייט אונ׳ אן גישוכט אונ׳ גשמירט זעמל מעל אונ׳ הוניק אונ׳ אייל : בייא טאג האשטו זי גפירט מיט איינם וואלקן צו ווייזן אין דען וועג : אונ׳ אין דר פינשטר מיט איין פייארגה זייל אונ׳ ביסט גוועזן אז איינר דר איינם לייכט מיט איין ליכט : דוא האשט אין גרעגנט דען מן פון אונטן אונ׳ איבר אין וואר טויא ליגן וואסר צו איר דורשט דו האשט אויז גיצוגן פון פעלזן דוא האשט אין גזאמלט זיא צו דעם גלוסטיגן בערג הר סיני צו ווייזן זי דיא תורה אונ׳ מצות : אום דיינט ווילן האשטו זי גפירט מיט דיינר הייליגי וואונג : (נחית) דו האשט גפירט דייני גליבטי דא זיא דורך דש ים איבר פארן אונ׳ אירי ליידיגר בגריפן ציטרנס אז איין גווינרן : (שמעו) זי האבן הערן דיא פעלקר זיא האבן דר שרעקן : (מקול) פון וועגן דש קול דז זי הערט פון דר מפלה פון די מצרים די דא האטן הארט גדינט אן ישראל (נרעשו) זי האבן שטוראן די דא וואונן אן דען ים אונ׳ אין גרוסי שטעטן זיא ווארן זיך זאמלן אז דיא הייטרעקן צו הלטן עצות איבר ישראל : (עלפו) זי ווארן אום מעכטיג (ונסוגו) אונ׳ ווארן פר רוקט הינטר אין דיא הערן דיא גראבן אונ׳ הערן (נמרכים) פר צגטן : דיא וואונר פון (צור) אונ׳ פון (צידון) אונ׳ דיא הערן פון פלשתים (נבכים) די ווארן פר אירטרייך אונ׳ ארים אונ׳ מיטל מעטיגי לייט (רטט) איין ציטרנים זי בגרייפטן אונ׳ פר גאסן איר הערץ אז איין וואסר (שממו) זיא פר וואונדרטן זיך אויך זיא די דא גיגנן אויף דיא וועג זי ווארן פר טומלט דיא מלכים אונ׳ שטונדן אויף פון איר שטול (מלכים חוללו) די ווארן נאריש אונ׳ איר הערץ ווער אין פר שטאפט אונ׳ דיא אומות (שעיר) אונ׳ (חימי) אונ׳ (ארודי) די ווארן דר שראקן (אז נבהלו) דען דר שראקן (תימן) די זיצר אין לנד (תימן) (נפוגים) די פר ווערקסלטן איר דעה איין צו בראכן הערץ אונ׳ שלאפי הענד זי גרייכטן : די הערן פון מואב (מתמוגגים) דיא צו גינגן פר מורא קלאגן אונ׳ זיפצן זיא רידטן מיט איר מונד : דיא טפלים פון קינדר חם אונ׳ אלי דיא צו זי גהערן דיא פארכטן אונ׳ צו טאמלן אז

איין

כהים · וחותם בער הלים ולא מגיהים · זיקים וברקים ממנו נשלחים ·
חשים בשליחותו ולא שוהים · טכס גלגל קבוע ומזלות צומחים
יחד כסיל וכימה עמם זורחים · כון עש בצפון ועקרב בדרום מונחים ·
ליחוד שמו כלם מוכיחים :

מוכיחים מעשיך אהבת אמוניך · לבלוע לוחצי המוניך · חזן נטית ימינך :

מומתים ולא מתים בעורם · נפשותם עדיין צרורות בחדרם · סיער
סוף ליבשת לידם · עיפתה אף היא קלעתם לבית מצורם · פצועים
ונפצעים ומפלה כבדם · צנופים כדור עם מרכבות כבודם · קרוע
וקרוע נהרים בעדם · ריבו ומצה נתגרו על ידם · חזן שרי המשלם
לשונאיו להאבידם · שת ימינו לארץ לגמול להם חסדם · תפתה פערה
פיה ובלעה הודם · תוחתתו יחד ועמם רכב וסוס נרדם :

נרדם ואבד שאון בוגדיך · ובני זרע חסידיך · חזן נחית בחסדך :

אורח עולם עליהם באהב שנית · בני עבדיך בדרך ארונים

הנחית

ער האט בישאפן די טיפי ערד אונ׳ די הולי היאל : ער גביט דעם ים דז זיין אינדן זעלן ניט זיין (זוהים) האפרטיג אך טון פר זיין פארכט היאל אונ׳ ערד פארכטן ער זאגט (לחרם) צו דר זונן דז איר ליכט ווערט טונקיל אונ׳ פר חתאנת פר דיטערן דז זי ניט לייכטין פון אים ווארן גזנט אים שליחות וינט אונ׳ בליץ (חשים) די איילן אין איר שליחות אונ׳ זויאן ניט : ער האט אתקן גוועזן דז גלגל דז דא שטיט שטיל אונ׳ די אזלות גין דראן ארום אונ׳ שפראנגן פון אונטר דר ערדן הער פיר איט אנכדר זיא שיינן די אזלות די דא הייסן כסיל אונ׳ דש אזל כימה ער האט גפליסן דז אזל דז דא הייסט (עש) לו צפון אונ׳ דש אזל עקרב צו דרום די בווייזן אלי דז זיין נאאן איז אייניג (אוכיחים) דייני אעשים וואר אוכיח אן די ליבשפט די דוא האטשט צו דייני גליבטי צו פר שליכדן די דא האבן ביצוואוכגן דייני ברוואופג : (נטית) דרום האטשטו גנייגט איט דיינר רעכטי הנט : (אואתים) דא זי ווארן טוט אונ׳ נאך ניט גנץ טוט אונ׳ איר זיל האטן זיא נאך אין איר לייבר דא האט גטוראט דש אער גרעריכט (לידם) צו ווארפן זי אויף די טריקנים אך דיא ערד וואלט זי ניט אן נעאן דען זי פורכט זיך זי ווערט איין עונש דרום אוזן לידן אז בייא קין דא ער הבל אום ברכט וויא איך אובן גשריבן הב דרום ווארף זי די ערד ווידר אין ים אבו זיא צום ערשטן גפאנגן ווארן דען ווערן זי זיך שלאגן אונ׳ וואוכדן (ואפוח) אונ׳ צו שפאלטן איר לעבר : (נופים) זי ווארן איבר אנכדר גוויקלט קיילכטיג (כדור) אז איין באלן איט אירי רייט וועגן דז ים דש דא וואר גשפאלטן אונ׳ דיא ערד (כחריס) די רייצלטן איין צאנק איט אנכדר פון אירנט וועגן דען דש ים שפראך צו דר ערד שליכד איין דייני היר די דיר בשאפן זיין אונ׳ די ערד שפראך נון ים הלט דיר דייני הרוגים דר אלאעכטיגר דר דא בינלאט זייני פיינד צו פר לירן זי (שת) דער טעט זיין רעכטי הנד נייגן צו דר ערד דז זי זעלט גוואל חסד איט זיא זיין אונ׳ זעלט זי איין שלינדן ווייל זיא איין אאל גרעט האבן בייא דר אכה פון ברד גאט איז גרעכט אונ׳ איך אונ׳ איין פאלק זיין רשעים אונ׳ טוואר בייא ויינר רעכטי הנט דז זי קיין עונש דר האלבן זאלן האבן דען (פלתה) זי עפנט (תפתה) דז גיהנם איר אונד אונ׳ פר שלנד איר לייב תוחתתו) זיא ווארן גכידרט אניין רייטר אונ׳ פערד (נרדם) זיא אנטשליפן אוני וואר פר לארן דיא ברוואנג זיינר פעלטר · אונ׳ די קינדר דר פרואי אבות נחית דו האסט גפירט איט דייני גנאד (אורח) פון דיינר ליב שאפט צו אין האטטו אטנה גיוועזן דען סדר העולם דער איז דש איין קינד דינט דען פאטר אונ׳ איין קנעכט דען הערן אבר הקב״ה דיא קינדר פון דיין קנעכט אברהם יצחק ויעקב (הנחית) דוא האטט זיא גפירט אז ווערן זיא הערן אונ׳

נְקָמוֹת וְקִנְאָה יָעַט שׂוֹנְאָיו לַהֲדוֹף · כְּמוֹ לְשֶׁעָבַר עֵט לִנְדּוֹף · חזן אָמַר אוֹיֵב אֶרְדּוֹף :

תַּעֲלוּלֵי צַר וְרוֹעַ מַעַלְלֵהוּ · שָׁקַט וְשָׁלֵיו לֹא הִנִּיחוּהוּ · רוּחַ עָרִיצִים הִתְעָהוּ קִיאוֹ לָשׁוּב וּלְבַלְּעֵהוּ · צוּר עָבוּר לְגִבּוֹת שְׁטַר נִשְׁיֵהוּ · פִּלֵּג לִבּוֹ וְהִשְׁגָּאוֹ · עֵם הִנְתַּק מִמַּתְלְעוֹת פִּיהוּ · שָׂח אֶרְדּוֹף אַשִּׂיג וַאֲכַלֵּהוּ · נִפְרַע סְאָה בִסְאָה בְּרִשְׁעֵהוּ : מָדַד לוֹ כְּנֶגֶד מִדּוֹתֵיהוּ :

מִדּוֹתֵיהוּ נָאֲצוּ מִי יְיָ מוּל שְׁלוּחֶיךָ · גְּרַרְתּוֹ בְּמַיִם לְהוֹדִיעוֹ כֹּחֶךָ : נָשַׁפְתָּ בְרוּחֶךָ :

לְהָשִׁיב יָם לְאֵיתָנוֹ · כִּפְנוֹת בּוֹקֶר לְעֵינָנוּ · יָם הַגָּדוֹל פָּרַץ מֵאוֹגְנוֹ · טָרַף זֶה בָּזֶה לְהַגְבִּיר שְׁאוֹנוֹ · הֵיכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּעוֹד יֶשְׁנוֹ · וְלָעַף רוּחוֹ בְּתוֹךְ גְּרוֹנוֹ · וַיַּעֲלֵם עַד רוּם מְעוֹנוֹ · הוֹרִידָם לְמַטָּה בִּרְכִיּוֹת עֲשׁוֹנוֹ · רִבֵּק סוּס בְּרֶכֶב וְהִשְׁמִיט אוֹפַנּוֹ · גְּרָרָם בִּכְבוֹבֶד כְּמִתְגָּרְסֵנוֹ · בְּלֶב יָם הֱבִיאָם בְּעֹצֶם אוֹנוֹ · אֲכָלוֹ כְּקַשׁ יָבֵשׁ בַּחֲרוֹנוֹ ·

בַּחֲרוֹנוֹ יָרָה בַּיָּם אֱוִילִים · וְשׁוֹרְרוּ לוֹ בְּנֵי אֵלִים · חזן מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים :

אֱלוֹהַּ עַל כָּל אֱלֹהִים · בּוֹרֵא עוֹמֶק וְרוּם גְּבוֹהִים · גּוֹזֵר יָם גַּלָּיו לְבַל יָהוּ זוֹהִים דּוֹק וָחֶלֶד מֵאֵימָתוֹ נִרְהִים · הָאוֹמֵר לַחֶרֶס וְזוֹהֲרוֹ כֹּהִים

(הקדוש ברוך הוא) דר דא זיך האט דש זעלביגי אמאל אן גיקלייד מיט נקאה (נקאה) אוני' קנאה (יעט) ער וואר אום זינדן (להדוף) צו פר שטוסן זייני פֿיינד אז ער האט פר וועהט די אנדריק : (אמר) ער זאגט דר פֿיינד איך וויל נאך יאגן (תעלולי) די גישפעט אוני' די בייז ווערק דעש ליידיגר פרעה די ליסן אין ניט שטיל זיצן נייארט זיין שאלק האט טיג גאיט (התעהו) דש פער אירט אין דז ער זיין טפייאכט ווידר אין שלונד כלוואר זיין אילאזי אעסיק דז ער האט אן אים צו ניט לאזן גין ישראל דש וואלט ער ווידר טאן דר בשעפר הק"בה אום ווילן דש ער וואלט איין אמכן פון אים זיין חוב דז ער לנג בייא אים גליהן האט כלוואר דז ער האט ישראל אינר גוועזן דרום (פלג) טיילט ער אים זיין הערץ אוני' אאכט אים אים גרייפן אוני' פר רוקט דאש פאלק ישראל (אמתלעות) פון די באק צעהן זיינש אונדש (שח) אז ער רידט איך וויל נאך יאגן אוני' גרייכן אוני' וויל פער דערבן דאש פאלק (נפרע) ער וואר בצאלט זיין בוסהייט (אדה כנגד אדה) (אדותיהו) זיין אדה וואר צו דר לירכן אוני' צו רידן קיגן די גזאכטן פון גאט די ווארן אשה אוני' אהרן ווער איז גאט דער דא גשיקט האט דרום (גררתו) האשטו אין גשלעפט אין דש ים צו לאזן וויסן אין דיין קראפט : (נשפת) דו האשט גוועהט מיט דיינם ווינט : (להשיב) צו ווידר קערן דש ים (לאיתנו) צו זיינר שטארק קיגן מארגן צו זיינם געוואונהייט נאך דעם אז ישראל דורך ווארן דאש גרושי מער ברעך אויש (מאוגנו) אויז זיין ראנד עז שלוג ווידר אנכנדר צו שטארקן זיין ברוונג איין מיטליכר וויל ער אך דש לעבן אין זיך האט אוני' זיין זיל וואר נאך ניט אויש זיין לייב גצוגן דא ווארף זי דאש ים ביז אין די היך דאש הייאלט אוני' נידרט זי ביז אין די בריפֿה דאש וואלקן דז דא איז איין קלייד ער בהעפט דען רייטר צום פערד דז ער ניט הראב פיל אוני' מיט אנכנדר ווארף זי דז ים אויף אוני' נידר דז דר צער גרעטר וואר אוני' ער צוג אים אב דאש האלז פום ראד דז אום די פעלקר מיז דו גינג דר וואגן אויף די פעלקר דז ער שטאלפרט אוני' פירד זי גאר ש ווער אוני' דען אאלטן זי פליהן דא בראכט ער זי מיט גיוואלט אין דאש ים מיט זיינר שטארקי אאכט זי ווארן פר ברענט אז איין טרוקן שטרויא מיט זיינם גרים צארן (בחרונו) מיט זיינם גרים צארן האט ער גווארפן אין דאש ים (אוילים) די נארן די אנדריק דען זאגן צו אים די קינדר דר שטארקן אבות אוני' זאגטן : (מי כמכה) ווער איז אז דו אונטר דען געטרן (אלים) ער איז איין גאט איבר אלי געטר

ער

כמוץ לוחמיך · ותנהום בשאגת רעמיך · המון הומים לעמך · רין גמור
רנת כנואמיך · גוי המעביר רחומיך · בכל גוים נשמע נקמיך · אשר
עשית לעמך :

לעמך קולם הסכית ממעונך · ורדפיהם הכנעת בחרונך · חזן וברב גאונך :

אדר גאות לבשת · בעוזים כפוררת · גאות עריצים השפלת · רכאות
דלים רוממת · הלאמיים סוף הובשת · ובמעמקים דרך שמת · נכים בו
העברת · חנפים בתוכו שקעת · טבעך בעולם הודעת · יראתך על פני כל
העמים תתה · כסלחים עת הכנעת · לברך על כל אלוה נתגדלת :

נתגדלת ונתקדשת לשבור ראשי תנינים בתקפיך · והסערת לב ים בזעפך · חזן וברוח אפך :

מפה ומפה נערמות · נוזלים צגו כחומות · סוערו וקפאו תהומות · עמדו
צרורים כחמות · פנו כאן וכאן שליש רוס מימות · צעו הנותרים למדרס
פעמות · קורעו את שבנהרים ואגמות · רבה בור ושיח ונקרת אדמות ·
שאובים אף שהיו בכל מקומות · תוכו יחד בגזרת לובש נקמות :

נקמות

דא האשט אנטפלעקט דיין שטארקי רעכטי האנט (זרות) צו פֿער שפרייטן (כאון) אז שפרייאר די איט דיר וואלן שטרייטן
(ותנהום) אונ׳ דוא ברואשט איט גשרייא פֿון דייני דונר אונ׳ אן די קיגן איר ברואטן דוא טעטשט איר רעכטן דין (כנואמיך)
אז דוא האשט פֿר הייסן צו אברהם אבינו אן דאז פֿאלק דר אנדרין די זי פֿר טרייבטן דיין רחמנות אונ׳ אין אלין פֿעלקר האט
אן געהערט דיין נקאה די דוא האשט געטאן פֿער דיינם פֿאלק ישראל (רעאך) דאש שטים דיינש פֿאלק (הסכית) האשטו
פֿרנואן אין דייני היאל אונ׳ אירי יעגר האשטו אונטר טעניגט איט דיינם גריאן צארן · וברוב אונ׳ איט פֿיל דיינר
הערטאפֿט (אדר) דו אן קליידשט שונהייט אונ׳ האפֿרש (כפוררת) דא דוא צו ברעקלשט איט דייני שטארק דש ים אונ׳
די האפֿרט דר אנדרין האשטו אשפיל גוועזן אונ׳ די פֿר שטוסני ישראל דו האשט איר אראט דר היכט פֿר וואר דש ים סוף
(הובשת) דוא האשט גטריקנט אונ׳ אין טיפֿנים דש ים דוא האשט גאאכט איין וועג : ישראל דוא האשט דר דורך אאכן
איבר פֿארן (חנפים) אונ׳ די שאייבלר דוא האשט דריכן פֿר זענקט אונ׳ דוא האשט איך עולם דיין איכן לאזן ויסן אונ׳ דו
האשט געבן דיין פֿארכט פֿאר אלי פֿעלקר דא דוא האשט גאאכט אונטר טעניג די אנדרין דען ווערטשו גאכפרט איבר
אלי געטר (נתגדלת) דוא בישט ווארן גאכפרט אונ׳ גיהייליגט דא דוא האשט צו בראכן איט דיינר שטארק די קעפל דר
פֿיש כלואר די אנדרין (והסערת) אונ׳ דוא האשט צו שטוראט איטן דש ים איט דיינם צארן אונ׳ איט דען ווינט דיין נאז
לעכר האבן זיך געהייפֿט די וואשר (אפה) פֿון ביידן זייטן (נצבו) זי שטונדן די ריכדיגן וואשר אז איין אויאר זי ווארן שטוראן
(וקפאו) אונ׳ פֿאר גליווערן די אב גרונד זי שטונדן אז ווערן זי (צרורים) גבונדן אין איינר לעגל אזו ווארן די וואשר די איבר
איך ווארן אז איין גיוועלב אונ׳ דאש טליש פֿון דען וואשר די ווארן גשפאלטן אז ישראל דורך גינגן (צעו) זי ווארן אויז
גשפרייט דאז דריטי חלק אונטר אין דז זי דרויף גינגן אך ווארן צו ריסן אלי וואשר אפֿילו אין די גיאוזיך אין גרובן אונ׳ אין
קענר אונ׳ אין ברינן אונ׳ דיא דא ווארן שטין אין כלי אן איבר אל די ווארן זיך צו טיילן פֿון וועגן דאש ער האט גזור גוועזן

רפואה · טרף זרוע וקרקור ופאה · יחד שוע וקוע ושר מאה · כלם
נער כבלאה · לבעבור אום הנאלאה :

הנהלאה רהף כאלו · וצר בתוך ים הצלילו · חזן מרכבות פרעה וחילו :

מחנה צר וכל שאונו · נגיד ונושא כלי זינו · שר כל פלך וכלך ולגיונו ·
עטור כובע ולבוש שריונו · פרש ורכב מצמרת על מתנו · צועד ברגל
וקולע באבנו קצין ונקלה ועברו וארונו · רובה קשת ואטר יד ימינו ·
שם פרעה וכל המונו · תמו נכרתו והורד שאול גאונו :

גאונו בלעו שאונו נחרמו · ויחד כלם נהממו · חזן תהומות יכסימו :

תהום אל תהום קרא · שאון סוף לעמם נתגרה רעש ורעש וקול עברה
קרים וסופה וסערה צנורות מפה ומפה מקלחין בגבורה · פלגים ויבלי
נהרה · עברה וזעם וצרה · סביב בעתוהו צר עם כל שירה · נשקעו
כלם יחד כאברה · מבלי הותיר מוליך בשורה :

בשורה יצאה וחלו כל בעלי מדני · וארדוהו יחד ציר וכל המוני · חזן ימינך יי׳ :

למען ספר בכל גיא שמך כחך הראית במתקוממיך יצאת לישע עמך
טבחה לשית בקמיך חשפת ימין תעצומיך זרוע כמוץ

דס אין ניט וואר גו העלפן ער פר גוקט איר אריק אונ׳ וירבל אונ׳ איר כאקין בלוואר די חטוליק אונ׳ די העלפטן : ער
אויט לערט זי אין דס וואר דא איכו וואר זי פער דארבן אונ וויל ישראל דיא איד וואר פון דינסט : (הנהלאה) ישראל
די דא איד וואר (רהף) ער שוועבט אין זייכן טאטן אונ׳ די לוידיגר פר זענקט ער אין דס וואר : (מרכבות) די רייטר
פון פרעה אונ׳ זיין היער (מחנה) די טארדעש לוידיגר אונ׳ אל זיין ברוואונג : דען הייסט אמן אונ׳ דר אים נאך טראגט
זיין (כלי זיין) אלי הערן מויש אלי גראב טאפטן איט זייכם פאלק די גלירטן (כובע) איט איר שטורק היט אונ׳ פאנר :
די רייטר איט די טווערטר די זי הבן אן אירי לענדן : די פום גיאר אונ׳ שטיין טלוידרר דר הר אונ׳ דר טפל די בויגן טיטר
פון פרעה אונ׳ זייני ברוואונג די וואר אלי פער שניטן אונ׳ נידרטן גו דר גרוב אלי זיין הערטאפט (גאונו) זיין הערטאפט
וואר פאר דארבן אונ׳ זיין ברוואונג וואר פער וויסט זי וואר אלי (כהאוו) פערטואלט : (תהאות) די אב גרונד דיא
בדעקטן זי (תהום) איין אב גרונד גו אנדרן רופט גו פר טלינדן די אלריין : די בהוואונג דס ים סוף (נתגרה) וואר
ויך רייגן קיגן אים : איט דונר אונ׳ שטורם אונ׳ גרים נארן דר ווינט פון אורח אונ׳ אלר ליא שטורם ווינד : ער אאכט
רינן איט זיינר שטארק דס ים אויך גוויא טייל : אלי בעך אים עולם די טיילטן זיך : גרים נארן אונ׳ לייד די אום ריגלטן
דען לוידיגר איט אל זייכם הער : (נשקעו) זי פר זאנקן אלי או איין בלייא אונ׳ בלייא אונ׳ בליבן קיינר איבר דר דא האט
קענן ברענגן די ביזה בטורה : (בשורה) די בשורה גינג לטוף ועלברט אויז אונ׳ דען דר טראקן אלי איט קריגר אונ׳ ויא
בשינטן גאט (לור) דר טליח אטה רבינו אונ׳ אל אייני ברוואונג : (ימינך יי׳) דיין רעלטי האנט גאט אאו איז בשינט :
(לאען) אום וויל גו דר לילן אין דר גאנגן וועלט דיין נאמן האסטו גווזן דיין קראפט אן דיין פיינדן : דו ביסט אויז
גאנגן גו היללי דיינם פאלק איין שעלטונג גו טאן אן דייני פיינד (חשפת) דרא

גוֹאֲמִים שְׁלוּל חֵילָם בְּלֵב מוּקְשֶׁה בְּסַכְּרוֹ בְּיַד אֲדוֹנִים קָשֶׁה : חזן אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה ׃

תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה שֶׁבַח וְהַלֵּל וּצְפִירָה · רוֹן וָעוֹז וְתִפְאָרָה · קוֹל אוֹמְרִים אָשִׁירָה צִלְצוּל לְדָר בִּגְבוּרָה נוֹרָא פוֹרֶה וּמֵחִישׁ עֶזְרָה עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה סוֹכֵת מְעַמּוֹן עֲתִירָה נוֹתֵן תְּשׁוּעָה לְעַם נִבְרָא מַצִּיל קָמֵיהֶם בְּעֶבְרָה :

בְּעֶבְרָה הַשַּׁח יְפֵהפִיָּה וְדַלְּנִי מִשְּׁאוֹל תַּחְתִּיָּה : חזן עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ :

לוֹ חִכְּתָה נַפְשִׁי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי · יוֹדֵעַ בְּצַר נַפְשִׁי · טָס עַל עָב קַל לְהַנְפִּישִׁי חָמַל עָלַי וְשָׁעָה רַחֲשִׁי זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לְהַחְפִּישִׁי · וַיַּעֲלֵנִי מִטִּיט רִפְשִׁי הַמּוֹצִיאִי מִמַּסְגֵּר לַחָפְשִׁי דֵּעַךְ וְצָמַת מְבָאִישִׁי · גָּלָה כְּבוֹדוֹ עָלַי לְהַרְשִׁי כַּצָּר לִי קְרָאתִיו וְלֹא נְטָשַׁנִי אֵלִי וְחֵילִי וְלֹא בְּזֶה לַחֲשִׁי

לַהֲשִׁיבָן וַיֵּצֵא בְּחִיכָה מוּל צָר לְהִלָּחֲמָה חזן יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה ׃

אָזַר עוֹז וְעָט קִנְאָה בְּשִׁרְיוֹן וְכוֹבַע נִרְאָה גֵּאוּת לָבֵשׁ וְנִתְגָּאָה דָּרַךְ קַשְׁתּוֹ וּבְרָק חֲנִית הֶרְאָה הִרְעִים בְּרַעַשׁ וְקוֹל וּתְשׁוּאָה · וַתִּתְגָּעַשׁ וַתִּרְעַשׁ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ וְזָעַף פּוּט וְלוּד בִּמְשׁוֹאָה חָרוֹב וְהֶחֱרִיב בְּלִי רפואה

· זי וואַרן איבר ענטפֿרט אין הענד דר הרטי הערן דאַט וואַר משה אונ׳ אהרן אונ׳ דען (אז ישיר) דאַ זינגט משה אונ׳ די קינדר ישראל צו הקב״ה (תודה) איין לוב אונ׳ בקענונג אונ׳ פרייזטן אין אונ׳ ריאן אין אונ׳ שטאַרקן אין אונ׳ בטיכטן אין · זיא היבן אן איך וויל זינגן צו גאָט דר דאַ וואונט אין אייטל ליכט אונ׳ האַט אונט דר ליזט (ומחיש) אונ׳ גיאיילט מיין הילף ער האָט גענטפֿרט אונט אין לייט אונ׳רט לייד : (סוכת) ער פֿר נעאט פֿון זיין פֿאָלק מיר גבעט ער גאָב הילף צו ישראל די דאַ וואַרן גלייך אז ווערן זיא נייא בשאַפֿן גיוואָרן דאַ זיא אויז אנדרים דר ליזט וואַרן : (אליו) ער פֿר זאַנק מיר פֿייכד מיט גרימ׳ צאַרן : (בעברתו) מיט זיינם גרימ׳ צאַרן ער וואר אשפיל אנדרים אונ׳ דר הוב איך פֿון דער אונטרשטן גרוב · (עזי) איין שטאַרק אונ׳ איין לוב איז גאָט : (לו) צו אים האָפֿט איין לייב : ער איז איין עהרר אונ׳ דער היבר איין הייפט : ער וויס אין לייט איינט לייד (טס) ער וואַר טאַעבן אויף איינם גריגן וואָלקן (להנפישו) צו מאַכן רואַן איך : ער האָט זיך דר באַראַט איבר איר (ושע) אונ׳ קיירט זיך צו איינר תפֿלה ער גדאַכֿט זיינר גנאַד אונ׳ זיין וואַרהייט אונ׳ אמכֿו פֿרייאַ איך אונ׳ ער בראַכֿט איך אויף אויט לייס אונ׳ גיאוז : ער וואַר אויט ציהן איך אויט דער בטליטונג צו אמכֿן פֿרייאַ איך (דעך) ער האָט פֿר לאַשן (וצאת) אונ׳ פֿר טניט איין איבלר ער האָט אנטפלעקט זיין כבוד אויף איר צו פֿאַרטן איך אין איינם לייד איך רופֿט אין דען פֿר לאַזט ער איך ניט (אילי) ער שטאַרקט איך אונ׳ קרעפֿטיגט איך אונ׳ פֿאַר טאַעהט ניט איין תפֿלה : (לחשי) איין תפֿלה (בן) ער פֿריפֿט אונ׳ גינג אויט מיט צאָרן צו טטרייטן קיגן איין ליידיגר (יי׳) גאָט איז איין העלד אין דר מלחמה (אזר) ער איז אן גגירט מיט שטאַרק (ועט) אונ׳ אום גוואונדן מיט קנאה ער וואַר גזעהן בייא דעם ים אז האָט ער אן האַרניש אונ׳ איין שטורם הוט : ער איז אן גקלייד היפש מיט האַפֿרט אונ׳ ער וואַר אך דר היכֿט : ער טרעט זיין בוגן אונ׳ ווייזט די קלינג פֿון זיינם שפים : ער שטוראט מיט דונר אונ׳ שטים (תשואה) פֿון ברוזונג אונ׳ זיא ברוזט די ערד אונ׳ אלי איר דר פֿין (וזעך) ער האָט דער טרעקט די אנדרים (באשואה) מיט פֿר ויסטונג : ער האָט די אחריב גוועזן

חזן וקהל בְּעִטּוּתוֹ קִנְאָה בִּלְבוּשׁ נָקָם ׳ לְהָרִיעַ וּלְהַצְרִיחַ מִקָּמָיו לְהִתְנַקֵּם ׳ שִׁבְעָתַיִם יָשִׁיב אֶל חֵיקָם קָדוֹשׁ :

בקצת קהלות אומרים אל נא ותכון שלא לאמרה מפני שמעשה ידיו של הקב״ה טבעו בים וכו׳,
אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרָץ וּלְעוֹלָם תּוּקְדַּשׁ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא ׳ הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים מַלְכוּתוֹ נֶצַח נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ : סַפְּרוּ עֻזּוֹ פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח תּוֹקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ :

כוונת הפייטן להגיד נפלאות האל בגאולת מצרים : וסוף כל בית פסוק מהשירה : ויסד כל ראשי אותיות החרוזות באותיות אלפ״א בית״א ואחר כך בתשר״ק

חזן וּבְכֵן וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא :

מיוסד ע״פ א״ב

אֲצוּלִים מִפֶּרֶךְ סְנֵים בְּחוֹזֶק יָד וְנִסְיוֹנִים ׳ גּוֹי שׁוֹמֵר אֱמוּנִים רֵעָה וְחָכְמָה חֲנוּנִים ׳ הַהוֹגִים בִּיקָרָה מִפְּנִינִים ׳ וּמִצְוֹתֶיהָ וְהוֹרָיוֹתֶיהָ מְבִינִים ׳ וּמִירוֹת לָאֵל מוֹתְנִים חֶבֶל נַחֲלָתוֹ מְכֻנִּים טְפוּלִים בּוֹ וְעָלָיו נִשְׁעָנִים יוֹדְעִים מַה פָּעַל דַּר מְעוֹנִים : כָּאֵזוֹר בְּמָתְנַיִם נְתוּנִים ׳ לוֹ דְבֵקִים וּבְצִלּוֹ לָנִים

לָנִים מִסְתּוֹפְפִים בְּצֵל אֵל מְשׁוּכִים אַחֲרֵי אֵל וּבְצוּרֵיהֶם גְּלָחָם הָאֵל חזן וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל :

מוֹתַחַת גָּבְהֵי מְרוֹמִים ׳ נוֹטַעַת אַרְזֵי רוֹמִים ׳ סוֹעֶרֶת שְׁאוֹן יַמִּים ׳ עוֹרֶפֶת הֲמוֹן קָמִים ׳ פּוֹרַעַת דִּין עֲנָמִים ׳ צוֹרָה מְחַבְּלִים כְּרָמִים קוֹלַעַת עַר צִית רָמִים רוֹטֶשֶׁת עַד חוּג תְּהוֹמִים שׁוֹפֶטֶת דִּין יְתוֹמִים ׳ תְּהִלָּתוֹ תָּמִיד הֱיוֹת נוֹאֲמִים : נואמים

פקאה (בזאן האשית) אז ער ווערט שאַן אוני׳ טרייאַן צו טאָן נקמה אן זייני פֿייַנד דאַ ווערט ער אין ווידר בזאַן זיבן פֿעלטיג פורעניות : קדוש דר הייליגר גאָט יתברך : **ובכן** דען דאַ די וואָרן דר ליזט אויז אגריפֿדאַ האַט גאָט געהאָלפֿן די אַן זעלביגן טאָג : **אצולים** ישראל די דאַ וואָרן אַב גשיידן פֿון שווערן דינסט דר אגריפֿן איט שטאַרקר האַנט : דס פֿאָלק דס דאַ וואָרט אויף די אמונה פֿון הש״י דר זיאַ דר ליזן ווערט אז ער האַט אברהם צו געזאַגט : זי זיין גלייט וועלכיגש איט זין אוני׳ חכמה אוני׳ לערנן די תורה די דאַ איז ווירדיג אין ווידר גיאַ גאָלד אוני׳ זיין בריבֿן אן איר אצות אוני׳ איר וייזונג אוני׳ געבן גזאַנג צו הקב״ה אוני׳ אַערן גנענט זיין טייל אוני׳ זיין ערב פֿון הקב״ה : זיאַ זיין בהענגט צו איאַ אוני׳ אויף איאַ (נשענים) זיין זיאַ זיך לענן : זיאַ ווישן וואַש דאַ וויל טאָן גאָט דורך דיאַ נביאים זי זיין אן איאַ בהעפֿט (כאזור) אז איין גירטל צו דען לענדן אַן איאַ זיין זיאַ זיך בהעפֿטן אוני׳ איבר נעכטיגן אין זיינם שאַטן : (לנים) זיאַ איבר נעכטיגן אין שאַטן גאָטש אוני׳ ליהן איאַ נאָך דרום וואַר ער שטרייטן איט איר לייִדיגר : (וירא) אוני׳ זיאַ זאַבן ישראל די חכמה פֿון הקב״ה (אותחת) די דאַ האַט אויש גלוגן די הוכן הימל אוני׳ האַט גיפֿלאַנצט די טוועלר דר ערד דיאַ דאַ איז דש טעאַל פֿון זיין פֿימן אוני׳ (סוערת) די אַאַכט שטורען די בראַונדיגן אַער אוני׳ (עורפת) די דאַ אַב ברעכט דען נאַקן דר פֿייַנד : זיאַ טעט בזאַלן דען אגריפֿן איר דין זיאַ יאַגטן די אגריפֿן די דאַ האָבן פֿר דאַרבן ישראל דר ווין גאַרטן פֿון הקב״ה אוני׳ (קולעת) זיאַ טעט פֿר שלײַדרן זיאַ ביז אין די הימל : אוני׳ (רוטשת) זיאַ צוברעכט זיאַ ביז אין די אַב גרונד דר ערדן : זיאַק טוט ריכֿטן דין פֿון יתומים דרום איז ביליך זיין לוב טעטעש צו רידן : (נואמים) זיאַ וואָרן רידן דיאַ אגריפֿן צו חיים איר גוט פֿון ישראל איט אירם הערץ (כאבֿרו) דאַ

ולא בְּכֹחַ לְפִי הַגְּדֻלָּה · הֵחֵל בְּבַעֲלֵי זְרוֹעַ תְּחִלָּה כִּי אִם בַּעֲנָוָה גְּדוֹלָה: וְאוֹתוֹת וּמוֹפֵת שָׁלַח לְהַרְאוֹת וְהִקְשָׁה עוֹרֶף וְהִכְבִּיד תְּלָאוֹת · אָז הִכָּרוּ מַכּוֹת גְּדוֹלוֹת וְנוֹרָאוֹת: נָאוֹר אַף לְפִי חֲמָתוֹ · לֹא עָבַר דִּין אֲמִתּוֹ כִּי אִם בְּיוֹשֶׁר מִדָּתוֹ:

נָגַע אֲשֶׁר בְּסוֹף הִבְעִיתוֹ · כּוֹ הִקְדִּים תְּחִלָּה לְהַתְרוֹתוֹ · וּמִקֵּץ לְקֵץ הֶאֱרִיךְ עֶבְרָתוֹ: וְהַמַּכָּה לֹא הִכָּהוּ · עַד שֶׁלֹּא קִדֵּם וְהִתְרָהוּ · וְאַחֲרֵי כֵּן שִׁלַּח וְהִלְקָהוּ: יֶרַח הוּקְצַב לְכָל מַכָּה · וּשְׁלֹשֶׁת חֲלָקִים הֵעִיד וְהִכָּה · וּרְבִיעִית הַחֹדֶשׁ שִׁמְּשָׁה הַמַּכָּה:

מָחַץ בּוֹ מֵחֲצוֹת תֵּשַׁע · וְלֹא נִכְנַע וְלֹא שָׁע · וּבָעֲשִׂירִית נִשְׁבַּר מַטֵּה הָרֶשַׁע: מֵעֶרֶשׂ יְצוּעוֹ קָם לַיְלָה · וּבְאֶרֶץ פַּתְרוֹס צְוָחָה גְדוֹלָה · כִּי אֵין בַּיִת בְּלֹא יְלָלָה: וּפֶה שֶׁאָמַר לֹא אֲשַׁלַּח · הוּא הַפֶּה תֵּנֵן לְשַׁלַּח עָנָה כִּנְאָלַח קוּמוּ צְאוּ כְּרַכְּרְכֶם לִפְלַח:

וְקָמָה זֶה לְהַשּׁוּבִי כְּאַיִן · לִקְנוֹת חָכְמָה וְלֵב אַיִן · מוֹרִים כְּנוֹגֵעַ בְּבָבַת עַיִן: שֶׂכֶל זֹאת לֹא יָבִינוּ: פּוֹתִים אֲשֶׁר בִּתְחִלָּה הִתְקִינוּ · בְּעִקְּלוֹ בְּסוֹף כַּךְ נִדּוֹנוּ: חוֹן טִיטוּס וְטִפּוֹלָיו אֲשֶׁר לְהַרְבָּה · נִתְכַּוְּנוּ מֵרֹאשׁ וְעַד קִצְבָּה · מַה יַּעֲשׂוּ בְּלַהַט הַיּוֹם הַבָּא: בעטורהו

(ולא) אונ' ער וויזט ניט זיין (כח) נאך זיינר אכט אן די אעבֿטיגן אנדרין דען ער האט וואל אזו באלד אטגן איין אמרט אונטר אין טיקן דז זי אל' שטארבן אז וויא ער זאך טעט אן די בכורים גייארט ער וויזט זיין גרוזי דעאוטקייט אונ' טיקט צו אין איט (אותות ואופתים) דז זי זעלטן איט גוטן ווילן ישראל גין לאזן אונ' דא ער הרטט זיין האקן דא בטווערט אין הקב"ה איט אכות די גרוז אונ' פארכלום וואר (נאור) הקב"ה דער פארכלום אפילו ווען ער ברוגז איז נאך איז ער אבר דען רעכטן דין גיימרט איט זיין רעכט פערדיגי אידות איט דער פלאג די ער אין זאך דר טרעקט דט איז אכות בכורות איט דר זעלביגי אכה טעט ער איך התראה לום ערשטן אונ' פון אן היבונג ביז לום עגד דר אכות עה דר לעגגט יין יארן (יה) גאט דר טלוג אין איט קיינר אכה עט זייא דען ער טעט אין פר התראה אונ' דר נאך טיקט ער אונ' טלוג אין דא איט אונ' לו איטליכר אכה וואר געזעלט איין חודש דרייא וואכן טעט ער אים התראה אונ' אכט טאג גווערט די אכה (אחץ) ער וואונדט אין איט ניין אכות נאך וואלט ער ניט זיין אונטר טעניג אונ' קערט זיך ניט דראן אונ' איט דר לעהנט אכה דא וואר לו בראכן זיין רטעת דא טטונד ער אויך (אערש) פון זיין בעט בייא נאכט אונ' טריא אים לגד אנדרין איין רוט גשרייא דען עט וואר קיין הויז וואו ניט וואר קלאגן אונ' היילין: (ופה) אונ' דש אונד דט' דא טפראך ניט לו טיקן ישראל דש וואר ביטן דט זי זאלן גין: טטיט אויך אונ' גיט דיקן גאט אז איר האט גרעט אונ' ווארום טעט דז אלט הקב"ה ווייזן דען פעלקר די דא זיין פר ניקט גיאכט פר גאט דט זי זאלן דענקן דז זי ניט פין (לב) חבן אז ווער ישראל איבל טוט דר איז גלייך אז רירט ער איין שווארץ אפיל פון זיין אויג אונ' די אכות פון פרעה זאל איר התראה זיין (טכל) דען טכל אלטן ניט פריבן די אנדרין די לום ערשטן הבן זיך גשטעלט פרייגטליך לו ישראל דא זי הין קאאן דז אין גטעהן ווערט גלייך וויא איר פר קריאטנים וואר דז זי פר זענקטן די קינדר פון ישראל: אויך טיטוס אונ' זיין גיזעלטפט די הבן זיך פלייטן לו פר ווישטן ישראל וואט ווערן זי טאן ווען דא ווערט קואן דר טאג דר דא ווערט ברענן אז איין פייאר (בעטורהו) אין איינט אוזן ווינדן איט קנאה אונ' אים זיינט אן קליידן

עַל הָאָרֶץ · מַה זָּנוּ לִמְטְרוֹת עֶרֶץ : רָם מָתַח דִּין בָּהֶם · וּמְטָרוֹת עֹז שָׁפַךְ עֲלֵיהֶם · וַיִּמַח אֶת כָּל יְקוּמֵיהֶם :

רָמָה רוּחַ יוֹשְׁבֵי שִׁנְעָר וְלַעֲלוֹת לַשַּׁחַק לִבָּם נִבְעַר · וְהֵפִיצָם בְּרוּחַ סוֹעָה וָסַעַר : בַּר בְּכַר פָּרַע שְׁאוֹנָם · וְנֶפֶץ מוּל נֶפֶץ רָנָם וּבָטְלָה עֲצָתָם בְּפֶלֶג לְשׁוֹנָם : כַּאֲשֶׁר הֵם בְּשָׂפָה זָרוּ וּבַאֲגֻדָּה אַחַת כֻּלָּם נוֹעֲדוּ בָּלַל לְשׁוֹנָם וּמִשָּׁם נִפְרָדוּ :

יָקְשׁוּ צָרֵי עַיִן בְּבֶצַע וּמֵאֲנוּ פְּרוּסָה לְרָעֵב לִבְצַע וְהֶאֱרִיכוּ וְקִצְּרוּ אֶת הַמַּצָּע : יַרְקָפְצוּ מֵעֲנִי וָדַל · וְעוֹבֵר אוֹרַח מֵעֲלֵיהֶם חָדַל · וְכָבַד חֵטְא וְעָוֹן גָּדַל : קִלְקְלוּ צָרֵי יוֹשֶׁר לְסַלֵּף · וְאוֹצָרוֹ הַטּוֹב עֲלֵיהֶם חִלֵּף · וַהֲפָכָם מִשּׁוֹרֶשׁ רוֹרוֹת לְאָלֶף :

קַחַת מוּסָר מֵאֲנוּ צֹעֲנִים וְלֹא לָמְדוּ דַעַת מִקַּדְמוֹנִים · הֵרֵעוּ מִכָּל אֲשֶׁר לְפָנִים : לָחֲצוּ בְּמֶרֶר זֶרַע חֲסִידָיו · וְגָזְרוּ גְזֵרוֹת לִבְנֵי יְדִידָיו · וַיַּרְא יְיָ וַיְעוֹרֵר חֲסָדָיו : לְמַלְאוֹת דְּבָרוֹ וּלְהָחִישׁ עֶזְרָה · אָחוֹר הֵשִׁיב חֶשְׁבּוֹן גְּזֵרָה וְעַל הַנִּין שָׁפַךְ עֶבְרָה ולא

אויף ברענגט איזן וואקן : אז איך אובן איין טייל גשריבן האב : זיא האבן אזו גאר פיל ברכה איט טויזא דש זיא קיין רעגן דערפטן (וכאלו) אונ' ווארן דר נירכן קיגן הקב"ה דר דא אמפט רעגן אויף די ערד וואש זאל אונ: דיא שטארקי רעגן : (רגן) הקב"ה דר דא איז הוך דער זאג אויז איר דין אן זי אונ' גאב אויף זי שטארקי רעגן דר דא אבאועקט. אונש דז האט איין בשטאנד אויף דער וועלט איט דעם אבול : דא נאך וואר האפרטיג דז גאיט פון די דור הפלגה דיא וואונר פון לאנד בבל די וואלטן אויף דעם היאל אויף גין : די פר טפרייטש הקב"ה אז איט איינם שטורם ווינד : (בד) (אדה כנגד אדה) ער בנאלט איר ברוואונג אונ' איר אורא וואר פיל לייכט ווערן איר פר טפרייט. ווערדן דרום האט ער זיא דן גוועזן דז זי זיין פר טפרייט ווארדן דא גטיילט וואר איר טפראך דא וואר בטל איר עצה : דען ווייל זי האבן אלי איין טפראך דרום ווארן זי אוטוויליגן אונ'. ווארן וויך אלי זו אננדר בטעדיגן דרום פר איטט ער איר טפראך דען ווארן זי גטיידן (יקשו) זי ווארן שטרויכלן די לייט פון טרום אונ' עאורה פון וועגן איר בא אויג איט דעם אאון אונ' זי וואלטן ניט איין טטיק ברוט געבן דען אראן אך הבן זי איין בעט אונטר אין וועלכר גטט דען זי קריגטן ליגטן זי אניין ווען ער זו קארץ וואר דא דינטן זי אימן בינ ער דען בעט גלייך זאנג וואר : וואר ער דען זו לאנג דא האקטן זיא אב פון די פיס דז ער אזו קארץ וואר אזו דש בעט דאט אלז טעטן זי פון וועגן איר ביז אויג דש זי דא איט די לייט פר שלוגן דז קיינר היין קאם : (קפצו) זי טליטטן זו איר הענט פון די אראי אונ' פר יאגטן די געטט דש קיינר אויף זי זו זוג אונ' גריטטן אונ' בשווערטן זו טאן זינד (קלקלו) זי פר דארבן די רעכט פערטיגי וועג (לסלף) זו פר קריאן : דא פר וועקטלט אך הקב"ה אין זיין גוטן אוצר דש איז דר רעגן דר אין אלי לייט רעגנט לברכה : דא ליט הקב"ה אין רעגנן פייאר אונ' טוועבל אונ' קערט זיא אום ביז אויף איר וואר לן דז די נאך קואנדיגן דורות זאלן דא פון לערנן אונ' פרעאדי געטט ווארן הלטן : אבר דיא אלריך וואלטן אירי געטט די ישראל די זו אין קטאן אויך אזו טאן אונ' וואלטן ניט לערנן פון די טרוואיק די פר אינן ווארן אונ' ווארן איבלן אער אזאלז די פר אין ווארן גוועזן (לחצו) זי לוואוכגן איט ביטרקייט די אאן זייני פרואי אונ' ווארן גוזר גזירות אויף די קינדר זייני גליבטי דאז אך גאט אונ' וואר דר וועקן זייני גנאד דז ער וואלט דר פילן זיין ריד דז ער האט גזאגט זו אברהאם דש ער וואלט דש פאלק סיכסון די זי ווערן הערטיגליך אאכן דינן אונ' דרום איילט ער איר היללף אונ' רעכנט די פיה הונדרט יאר די ער זו אברהם זגט זו ריק פון דען טאג אן או יצחק איז גבארן ווארן אוט גיטט אויט זיין זארן אויף פרעה דר דא וואר גיגלייכן זו איין גרוסן פיט :

עלש

חֲמָתוֹ וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם אוֹנָם וְשִׁקְּעָם בְּטִבּוּעִים · וְנָפְלוּ וְנִשְׁבָּרוּ כְּשֶׁבֶר נֶבֶל לְמַבּוּעִים :

קהל וחזן

בִּגְזֵרַת חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ

חזן וקהל חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי יוּכַל אֵלָיו לְנַכֵּחַ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ הַגְּבוּרָה וְהַכֹּחַ : קָדוֹשׁ

שם המחבר בראשי החרוזות משה ברבי קלונימוס

מָה מוֹעִיל רֶשַׁע בְּעָלָיו · וּמַה יַעֲזוֹר בְּמַעֲלָלָיו · פְּנֵי מְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמִפְעָלָיו : מֶרֶד הֲיוּכַל לַעֲרוֹךְ יְצִיר חוֹמֶר · נוֹכַח יוֹצֵר כֹּל בְּאוֹמֶר · רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ בְּיָדוֹ שׁוֹמֵר : שִׁבְנוֹ שָׁת בְּרוּם עוֹלָם · מֶמְשַׁלְתּוֹ עַל כָּל הָעוֹלָם מִי הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם :

שְׁלִישִׁים פָּתְחוּ רִאשׁוֹן לְקַלְקֵל אָצוּ סְלוּל אוֹרַח לְעַקֵּל שֵׁם אֵל בֶּאֱלִיל לְהָקֵל : הַעַל אֵלֶּה פָּרְצוּ גֶּדֶר עוֹלָם · וּפָרַץ מֵי הַיָּם בִּגְבוּלָם וּשְׁטָפָם וְאִבְּדָם מִן הָעוֹלָם : הֶרְאָה בָּם דִּין לְדוֹרוֹת לְבִלְתִּי פְּלוּחַ לְכָל יְצִירוֹת כִּי אִם לְקוֹרֵא הַדּוֹרוֹת :

בַּעֲלֵי זְרוֹעַ הֶחֱלוּ לָרוֹב · וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִקָּרוֹב כְּמָלְאָ בָּתֵּיהֶם טוּבוֹת רוֹב : בָּעֲטוּ בְּאֵד עוֹלֶה מִן הָאָרֶץ · וְנִאֲצוּ לְמַמְטִיר

על

בנאַלט ער אין די פֿײן ד׳ זיא הבן ישראל אן גטאן אונ׳ פֿר זענקט זי אונ׳ פֿילן אונ׳ ווארן צו בראכן אז איין אירדנר לאגל אויך איינם קוועל ברונן דא פֿיל שטיין זיין דאס גישאך (בגזרת) איט בפֿעל פֿון גאט דער דא לעבט אונ׳ איז ביטשטנדיג פֿארכטזאם אונ׳ דר הובן אונ׳ היילג : (חכם) הקב״ה דר דא איז קלוג אין זיינם הערצן אונ׳ גשטארקט איט קראפֿט ווער קאן איך בייא קומן ווען ער וויל זיך איט איר בווערן דען אין זיין הנט איז די גבורה אונ׳ דר כח (קדוש) דר היילגר גאט (יתברך שמו) מה וואס קאן העלפֿן די בוסקייט זיינם הערצן : אונ׳ וואס וויל זיך שטארקן דער אוטווילגר איט זיינר ווערקונג : פֿר הקב״ה דר דא בצאלט איינם אמן נאך זיין ווירקונג וויא וויל זיך אן ריכטן איין אענש דר נאר אויז לאם וואר בשאפֿן איט איין ארידה קיגן הקב״ה דר אלי זאכן האט בשאפֿן איט זיין ווארט אליין דז ער זאך זייני נשמה אין זיינר האנט האט דרום קאן ער איך באלד די נשמה נעאן (שכנו) זיין רואונג איז אך אין דר היך פֿון דר וועלט אונ׳ זיין גוועלטיגונג איז אויך דען גאנצן עולם ווער וויל הארטן קיגן אים אונ׳ זעלט שלום בהאלטן : דש דור דש דריטי פֿון בריאת עולם וואר דור אנוש דז אדם הראשון עניקל וואר דער הוב אן צום ערשטן צו פֿר דארבן (אצו) זיא וואר איילן צו פֿר קריאן דען גבאטן שטיין דז זיא פֿר גרינגרטן דען שם פֿון (השם יתברך) פֿר דען שם דר (עבודת אלילים) (העל) דרום אך וויל דר עולם אין דור אדם אונ׳ דור שת די וואר פֿר לייבנט אונ׳ ווארן גהייספֿון צו דינן (עבודת אלילים) דען לוין צו בראכן זיא צו בראך אך דז ים דען לוין דש הקב״ה אים האט גאאכט צום גבול אונ׳ פֿר פֿלייצט זיא אונ׳ פֿר לירט זיא פֿון עולם דא איט ווייזט הקב״ה אלי דורות דש זיא ניט (פלוח) זעלן דינן קיינר לייא בשעפֿנים נייארט צו הקב״ה דר דא הוט גרופֿן אלי דורות אי דער עולם איז ווארן בשאפֿן (בעלי) דא נאך היבן אן די געוועלטיגי אין דור האבול צו גיזן איינר דאס אנדרן גוט דא זיך דער עולם האט גאערט אונ׳ זיא זאגטן צו השם יתברך ער זאלט אב קערן פֿון צווישן אים דא ער אים האט גפֿילט איר הייזר איט כל טוב דען (בעטו) ווארן זיא פֿר שאטן דען רעגן דען הקב״ה. מב ב אויך

קה״ל מִכְּלַל יוֹפִי עַל מִשְׁפָּטוֹ יֶהֱרַשׁ · וְיָעוּר נְגִינוֹ בּוֹ כְּקֶדֶם יְחֻדַּשׁ · אֵין שִׁיאוֹ
לְמַעְלָה לְמַעְלָה יָרוּם וְיוּגְרַשׁ · סֶלָה בְּתוֹכוֹ נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ :
יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ : וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל נָא :
קה״ל אֲדֹנָי חֶלֶד עַד לֹא טֻבָּעִים · וְטֶרֶם תְּלוּיֵי רוּם לְאוֹהֶל קְבוּעִים :
מֵאָז הֶעֱלָה בְּמַחֲשֶׁבֶת רַגְלֵי רְבוּעִים · הֱיוֹתָם לוֹ מִכָּל אוּם
תְּבוּעִים · וּכְהִמְלִיךְ לִבְרֹאת יְצִיר רֹאשׁ טְבָעִים · בַּעֲרָם חָלוֹ מֶלֶךְ
וּמְשָׁרְתָיו מַצְבִּיעִים · וּמֵאָז בְּהֶלְקוֹ עָלוֹ מֵהֶלְשִׁים שִׁבְעִים וְסִגְּלָם לוֹ לְחֶבֶל
נַחֲלָה מוּקְבָּעִים וּבְחָבוּ גֵּרוּת וְעִנּוּי וְקָבְעוּם קוֹבְעִים · נִהֲגַגְלוֹ רַחֲמָיו
לְסוֹף שְׁלֹשִׁים שְׁבוּעִים · וַיֵּט חֶסֶד עַל בְּנֵי רְבֵעִים · וְהִטָּה אוֹזֶן וְסָכַת שִׂיחַ
מְשַׁוְּעִים · וַיִּקַץ כְּיָשֵׁן וַיַּךְ צָרָיו בִּגְווֹעִים · הַכֵּה וּפָצוֹעַ בְּכָל מַכָּה
וַאֲבַעְבּוּעִים וְאַחֲרֵי כֵן שִׁלְּחָם בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל שְׂבֵעִים בְּפָז וּבְכֶסֶף וּבְזָהָב וְכָל
מִינֵי צְבָעִים וְעוֹד מָסַךְ בְּקִרְבָּם רוּחַ עִוְעִים · וַיְסִיתֵם רְדוֹף אַחֲרֵימוֹ
בְּשִׁרְיוֹנוֹת וְכוֹבָעִים וְאָז עָלְתָה הֲמָתוֹ

(אלז) ווען דא ווערט ווערן דר נייאט ירושלים די דא איז גוועזן איין שיני קרון אונ׳ דס בית המקדש דיין בטעדיגונג
אונ׳ דיין רואונג ווערט דרינן דר נייאט ווערן אז פון פאר אלז : דען ווערט זיין נאמן ווערן דר היכל אונ׳ גהייסט לו אובן
אונ׳ גאנץ אובן דען ווען איר אלי ווען דרינן זינגן איין נייא גזאנג אונ׳ דען (יאלוך) ער אורט קיניגן גאט לו איביג דיין
גאט ציון לו גבירט אונ׳ גבירט (הללויה) (ואתה) אונ׳ דו גאט ביסט הייליג אונ׳ ווארטסט אויך די לוב די דיך לובן ישראל
פר נעמן זיא דס ביט איך גאט : אדני די טוועלר (חלד) פון דר וועלט אי זי זיין ווארן בשאפן אונ׳ אי די הוכן הימל
זיין ווארן גזעלט אויף איר סטעל לו זיין אז איין גזעלט איבר דעם עולם דען האט ער לאנג דר פיר אין זיינר אחשבה לו
בשאפן ישראל די דא האבן גירואט איט פיר דגלים אום דש (אוהל האועד) דז זי לו אים זעלן זיין גפאדרט אער ווער אלי
פעלקר ; אונ׳ דא ער האט זיך ברואן איט די אלאכים לו בשאפן דען ערשטן דר די טבע פון איינם אענטן האט כלוער
אדם הראשון דען הוב אן הקב״ה אונ׳ זייני דינר גורל לו ווערפן אין אעלכן חלק זאל פאלן די אומה אונ׳ אין וועלכן חלק דיא
אנדרי אומה : דען פילן עטליכי אומות אין חלק דר אלאכים אונ׳ דרום הבן איטליכה אומה איין אלאך אים היאל די איר
העלפט אבר ישראל פיל אין חלק פון הקב״ה : או דר פסוק בשיידליך זאגט אין (דברים לב כי חלק יי׳ עאו) דען גאטש
טייל איז זיין פאלק אונ׳ דרום האט ער זיא גזעלט אונ׳ גליבט לו זיינם ערב טייל פון די (עכו״ם) : אונ׳ דא זי שולדיג ווארן
לו זיין (גרים) אין אלרים אונ׳ זיא זעלטן פייניגן זי אונ׳ רויבן זיא דר נאך ווענגרטן זיך זייני דר בארמקייט איבר זיא נאך
דרייסיג טאיטות דש זיינן לווייא הונדרט אונ׳ לעהן יאר דז זיא אין אלרים ווארן גוועזן אונ׳ ער נייגט גנאד אויף דש פירדי
דור אונ׳ נייגט זיין אור (וסכת) אונ׳ פר נעם איר גשרייא : אונ׳ ער וואכט אויף אז איין שלאפנדיגר אונ׳ ער שלוג זייני
פיידיגר (בגוועים) איט פר גענקנים איט אלר לייא טלעק אונ׳ וואונדן אונ׳ אכות (ואבעבועים) אונ׳ פייבט בלאטרן :
אונ׳ דער נאך שיקט ער זיא איין וועק איט גרושן גוט דז זיא זאט ווארן דאש גוט איט גים גאלד זילבר אונ׳ אלר לייא
גיפארבטי קליידר : אונ׳ דר נאך (אסך) ער פר אישט לווישן אין איין גאוט (עועים) פון קריאנים : (ויסיתם) אונ׳
רייצט זיא אן דז זיא אין נאך יאגטן (בשריונות) איט פאנלר (וכובעים) אונ׳ שטורם היט, אונ׳ דען בנאט

און ופי בסת רין בהראך · שומעי שמעך רגזו וחלו ממוראך : נורל
נוראותיך מי יוכל לספר · רבו עד למאור ועצמו מספר ·׳ דיו הים וכל
יצר סופר · קצת נוראותיו לא יוכלו לחוק בספר : הלוך חמש מאות
קפיצת ממעונך · צורך הצמת כהריעו כטלאי ענך · ובמחמרי בטנם
לא חסה עינך פטר רחם וראשי און בענך : ועכם בעשר בחומש יד
הגדולה · עולות אחת לחמש בעבות גדילה · חספו זרוע אשר מאוד
גדלה סיעפם על אחת חמש בגדולה : טבועים ביון מצול בתלול הגשיר
נגף אבן הסר ועקוב הישיר : חזן ישע מציון שלח וחרש נשיר · כתר לך
ליתן כאז ישיר :

קהל חרשו יושבי חרושת לאבד יפה וברה נתושו ואבד שסו ושאר כגבורה
חזן נחל קישון גרפם וזרועם נשברה אז לבשה רוח ושרה דבורה :
קהל קם על רבו קמיו ללזות לחמת לוחמיו והכנעת אותם להבזות חזן נועם
זמירות ביטה לך להזות פתח ושר את השירה הזאת מכלל

דר קענט דיין פֿארכֿט : די אזריך דא דו האסט אין גוויזן דיין גריכֿט די האבן געהערט דיין הערונג אונ׳ גציטרט אונ׳
גאנגשט פֿר דייכר פֿארכֿט : (גודל) דיין גרוסי פֿארכֿטזאמקייט ווער קאן עז דר צילן : דען זיא האבן זיך גאצרט אונ׳ זיין צו
שטארק צו דר צילן אונ׳ ווען שון ווער אלי אער מייטן טינט אונ׳ אלי בטעפֿנים טרייבר דאך קענטן זי ניט פֿר שרייבן אין
אין ספֿר איין טייל דייכר פֿארכֿט (הילוך) דו האסט גשפרונגן איין וועג פֿון פֿינף הונדרט יאר רייז אויז די הימל די דא
זיין דיין וואונונג : דייני ליידיגר (הצאת) דו האסט פֿר שניטן די זי איבלטן (פטלאי) אן די לעמר פֿון דייני טאף כלוואר
ישראל הייסן די טאף פֿון הקב"ה אונ׳ זיא הבן אירי קינדר אין דאס וואסר גווארפֿן דרום האט אך דיין אויג ניט דער
בארמט איבר איר גלוסטיגה קינדר פֿון איר בויך דא דוא פייגשט אירי בכורים די דא עפֿגן די טראכֿט איר אוטר (ועכם)
ער האט פֿר פֿינשטרט זיא ביים דעם ים איט צעהן מכות אבר די צעהן מכות ביים דעם ים די טעט ער איט זיינר גרוסי
האנט דרום וואר איטליכה מכה זעלב פֿינפֿט אז די זיילר די גפֿלאכֿטן זיין זעלב פֿינפֿט דען אן איינר האנט זיין פֿינף
פֿינגר אזו וואר אויך איטליכה מכה פֿינף פֿעלטיג (חספו) ער וואר אויך שירלן זיין אריאן דר דא וואר גאר גרוס :
(סיעפם) ער האט אר שניטן זי אין איין מכה זעלב פֿינפֿט איט זייני גרוסי האנט : (טבועים) אז ישראל וואר אין
מצרים פֿר זונקן אין לייאן אונ׳ דו דר ליזט זי אונ׳ אאכֿטשט אין איין בריק דורך דעם ים אזו זאל אך הקב"ה אין דיזם גלות אב
נעמן פֿון אונש דש שטיינן אונ׳ פֿר קריאט הערצן אונ׳ זאל אונש שיקן הילף פֿון ציון דען וועלן איר אין זינגן איין נייא גזאנג
אונ׳ וועלן אין קרינן אז דא זגט משה אונ׳ קינדר ישראל ביים דעם ים : (חרשו) זיא דאכֿטן די וואכֿדר פֿון (חרושת)
צו פֿר ליירן ישראל די שין אונ׳ לויטר זיין אין גאטש דינסט (נתוש) צו שטומן אונ׳ צו פֿר ליר! איט איר שטערק דש ישראל
זאלן קיין שם בהלטן אונ׳ ניקש פֿון אין איבר בלייבן זאל : למוך (גרפם) דר באך קישון האט זי אויז גיפֿעגט אונ׳ איר
האכֿט וואר צו בראכֿן : דען קליידט אן דיא נבואה די נביאה דבורה אונ׳ זיא זגט שירה צו הקב"ה (קם) ער שטונד אויף
ווי האלך דר דא האט אתקן גוועזן צו ישראל דז זיא אלי טאג זאלן הונדרט ברכות זאגן זי הבן זיך גווערט זייני פֿיינד צו פֿר
שמעהן אין דוא הוסט גשטרייט זיין שטרייט אונ׳ האסט זי גאאכֿט אונטר טעניג אונ׳ פֿר שמעהט : פֿילזימי גזאנג עה
ער קעסט טאן רידן צו דיר צו זיינר עלטר ער וואר אן היבן אונ׳ זגט אך שירה צו הקב"ה

להקהיל לרדוף יפה וברה: צלול כחבו משליכי יאור זכרים · פורע
פלשם סוף הויות סכורים עצות מרחוק אמן לעם נכרים שיח אשר שח
לשורש בכורים: נואלו שרי צוען עצה נבערה · מצערי זאת שנת
ולהפיצה בסערה לולי אל שהוציא חרבו מתערה כרתו יערה ובערו
בה הבערה: יושב בשמים שחק והלעיג למו טכסס ניסיו כניסו לצאת
עלימו הז כי בא יום גמולימו ואת תחת זאת נקמת עוללימו: ולעשות
בהם משפט הכתוב כחסוף השב גמולם כזדו בעם הכסוף · חזן דרך
הסב לגאולי בזרוע חשוף גלגלם המדברה דרך ים סוף:

קהל מעלליו בקהל עם תמיד ארנן בבוקר להגיד חסדו ואמונתו בהתלונן
חזן אורות טלי תחי מנו אתחונן אטומים להחיות עם בציל
מתלונן: ברוך אתה ה' מחיה המתים:

קהל מיוסד ע"פ א"ת ב"ש
איום ונורא מילא יראך תועי לבלא הכירו מוראך · בחורי

און

מירן פרעה דער הער אויז זיינר שטאט דז ער מיין זאלט זייני זאלונג נאך צו יאגן ישראל די דא וויין היפט (וברה)
אונ' לויטר אין גאט דינסט אז איך אובן אופט גשריבן האב דאז הקב"ה האט איין (אטעה) גוועזן איז דער (עבודת
אלילים) פון בעל צפון די הקב"ה ליז איבר פון אלי (עבודת אלילים) אונ' היש דער נאך ישראל זאלטן נדריק ציהן אונ' איר
לעגר אמכן פר דער (עבודת אלילים) דז פרעה זעלט מיינן די (עבודת אלילים) וויל זיא ניט ציהן לאזן אונ' איז איין
(אאטות) אן איר דען איר ניטוף וואר דש קיין קנעכט קענט אנטפליה פון מיינר תנות דרום כמאן ער זיך אין וויל נאך צו
יאגן (צלול) זיא וואָרן טולדיג צו פאר זינקן אין וואסר גלייך אז זיא האבן איילי זכרים גיוואָרפֿן אין דש וואסר ער באט
אין איט דען רעכטן גוויכט צו פר שטאסן זי אין דש ים סוף: די עצה די ער האט געהאלטן פון לאנגשט איז אברהם
אבינו צו זאגן דיען זיין קינדר דער נאך צו דער ליין זיא דאז זאלט ער וואר' ישראל די פרעונה זיין אונטר דיא (עובדי
אלילים) (שיח) די ריד די ער האט צו אברהם גרעט דער דא וואר איר טורש פון ישראל אונ' איר ערבטער: (נואלו)
זיא וואָרן נאריש די הערן פון מצרים אונ' אויז גלערט פון איר עצה דז זיא מיינטן צו גרייבן די טריט דז פאלק ישראל אונ'
צו פאר שפרייטן זיא אז איין שטורם ווינט ווער ניט גוועזן דש גאט העט אויז גיצוגן דאז שווערט (אתער) אויז זיינר
טייד אונ' שטרמך צו די אלמכין פר שנייט איר גרעריכט אונ' ליכט אן איר איין פייאר: (יושב) גאט דער דא זיצט אין היאל
דער שפאטט אירר דא פרעה וואר לירן זייני היער אונ' וואר אויז גין נאך אין (הז) דא זאך גאט דש עס איז קומן דיא
צייט צו פר געלטן אינן אן שטאט דז ער האט די קינדר ישראל אין דאס ים גוואָרפֿן (ולעשות) אונ' צו טאן אן אינן דא
שטעט דש דש איז קיגן הקב"ה אוזן האר אן גשריבן צו ווידר קערן איר פאר געלטונג אז וויא זיא האבן גיאויוועלגט אן
ישראל (הכסוף) דען גלושטיגן פאלק גאטש ער אונ' רייגלט זיא פון רעכטן וועג ישראל די ער האט דר ליזט איט אויך
גשירלטן אריין ער וואר זיא וועלגרן אין די מדבר לוס ים סוף (מעלליו) זייני ווערקונג איך וויל זינגן אין פר זאמלונג דז
פאלק צו זאגן דש אמרגנש פון זייני גנאד אונ' די נאכטש ווען די לייט איבר נעכטיגן פון זיינר ווארהייט די ליכטן טויא
פון תחיית המתים איך וויל פון איס ביטן די די טוטן (אטומים) די דא זיין פר שטאפט אים קבר צו מאכן לעבן פון
ישראל די דא זיין איבר נעכטיג אין זיינן שאטן: איום דו פארכטבאר גאט ווער וויל זיך דיינר ניט פארכטן: דען
אפילו די אלרין די פר טירעי הערצר דיא האבן

דר

כלי קרב נשא ותרבות שחוזות להשיב לעבדות אום נאוה כתרזה :
מועד שלשת ימים חכה לחזור · נהפך לבו בלא אבו חזור · ספוני גנזיו
פנה לחילותיו יבזור · עבור בכל לב אותו לעזור : פרשת דרכים כנגע
עם משלח צרדם מאורח פלשת טוב וסלח : חזן קלגסים מראות עצמות
זבד ושותלח : רחקם מדרך אותם צר בשלח :

קהל עבדו שלח להוציא עמו בששון · שודדיהם שת בם מכות אסון
חזן תמים זכר מנסה ונמצא חסון תולדותיו להגן נחלת אב
לחסון : ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע : מכלכל חיים בחסד מחיה מתים
ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר
מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים :

קהל מיוסד על פי תשרק
תחבולות עש רב עצה וגבורה · שוכני חלד ללמד חכמה מגבורה ·
רסן הרסין מתעה שר הבירה · קהליו להקהיל

חיב : ער טראג איט אין פיל גפעם דש שטרייטט אונ' שרפי טווערט צו ווידר קערן זום דינשט ישראל די דא וואר
שין איט גרינגי פערליך (אווד) ער וואר ווארטן די לייט דש ישראל אין האבן געבן ווידר צו קואן איבר דרייא טאג דר
זייט וואלטן ווידר קואן דא וואר פר קערט זיין הארץ אין גאך צו יאגן די קעשטליכן תכשיטים אין זיין אוצרות ער וואר
אויט רויאן אונ' גאב זיא זיין פאלק די וואר ער אפור דער ווארטן דאז זיא אים זעלטן איט גאנצן הערצן העלפן (פרשת)
דא זיא קואן וואו זיך טיילן די וועג דאז איינר רעכט צו גינג אין ארץ ישראל דורך ארץ פלשתים אונ' איינר גינג אין דער
אדבר צום ים צו דא האט גפירט זיא הקב"ה דער דא איז גהייסן (טוב וסלח) פון דעם וועג דעם רעכטן דס דא וואר
ארץ פלשתים דער ווארטן דס זיא ניט זעלן זעהן די פלשתים די דא זיין (קלגסים) גרינגי אונ' גרוסי פעלקר אעבטן
פיל לייבט אלחמה איט אין הלטן אונ' זיא אעבטן זיך מירר פערכטן אונ' העטן חרטה דש זי אויט אצרים ארויש גאנג
וואורן אונ' קערטן אום אך ניט צו צו זעהן די פון (זבד ושותלח) דאס וואורן צווייא משפחות פון שבט אפרים די וואורן זיך
(טועה) אום דרייסיג יאר אן חשבון די פיר הונדרט יאר די הקב"ה האט גרעט צו אברהם אבינו דז זייני קינדר זאלטן
דינן צו אצרים דרום גינגן זי אויט צווייא אאל הונדרט אונ דרייסיג יאר דער פיר אונ' הבן זיך פר לאזן אויף איר גבורה
אונ' וואלטן ארץ ישראל איין נעאן אי עש גאטס וויל וואר דא זיא קואן אין לנד פלשתים דא וואורן זיא אל גהארגת דא
דאכט הקב"ה ווען זיא איר גביין ווערן זעהן ליגן אין פעלד דא ווערן זיא פר זאגט ווערן אונ' צו ריק ציהן דרום האט ער
זיא דר ווייטרט פון רעכטן וועג דא זיא פר טיקט דער זיידיגר (עבדו) דיין קנעכט אשה רבינו דר טיקט צו אויט ציהן
זיין פאלק איט פריידן (שודדיהם) אונ' אירי פאר וויטטר ער טעט שלאגן איט דען אארט : הקב"ה דר דא איז גאנץ
איט זיינה ווערק דער גדאכט דאש זכות פון אברהם דעם ער האט צעהן אאל פער זוכט אונ' וואר גפונדן (חסון) דא
ער וואר שטארק בשטאנדן דרום וואר ער בשילן זיינם גבירט צו אאכן טרבן זי די ארב איר פאטר יעקב די קיין גבול נאך
שיעור האט : תחבולות ער טעט פיל תחבולות הקב"ה דער דא האט בייא אים פיל עצות אונ' גבורות צו לערנן
דען לייטן דיא דא רואן (חלד) אויף דר וועלט דז בעשר איז חכמה וועדר גבורה : ער זאגט אן איין זאך צו פאר
אירן

המלוכה ישרון להער · רנן ושירה שוררו · יי ימלוך לעולם ועד · שאג אל כאריה והחשף זרועו שפעת ים סוף חרב והבקיעו שרפו ברוח קדים והכריעו · שב ויכס רכבו וחילו כי בא סוס פרעה: חין תוקף כירת יעקב אדרת עטים תפארת בראשם ועטרת ערים · תופפו במחולות כיצאו מן הים תעורר שירה נמה ותקח מרים:

אן זאגט האמיר לאר׳ אונ׳ אן טבת היבט אן אן הכל יודוך אונ׳ זאת (מי פמרום) גלייך ווי אז געשטן דט קהל אורט (שאונה עטרה) גלייך דען ערשטן טאג פון פסח:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך: כי שם יי אקרא הבו גודל לאלהינו

ברוך אתה יי · אלהינו ואלהי אבותינו · אלהי אברהם · אלהי יצחק ואלהי יעקב · האל הגדול הגבור והנורא · אל עליון גומל חסדים טובים · וקונה הכל · וזוכר חסדי אבות · ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה · מלך עוזר ומושיע ומגן: מסוד חכמים ונבונים ומלמד דעת מבינים אפתחה פי בשיר ורננים להודות ולהלל פני שוכן מעונים

קהל מיוסד ע״פ א״ב

אימת נוראותיך בשרה צוען כהשלחת בער כסילן בציר אשר שלחת: גוי מקרב גוי במסות לקחת דברך להקים כמו לאב הבטחת: העיז יהיר וניאץ מול שלחך · ונס מי יי אשר שלחך · נעם ועברה בו באף בשלחך חור בעל כרחו עשות משלחך: טפש לבו ונבער אחרי זאת יעץ רדוף אחרימו לבוז בזורת

כלי

פער זיכרן די הייאליקייט פון זיין קיניגרייך דז זאגן עדות ישראל אונ׳ איר לוב גזנג זי שפראכן (יי׳ ימלוך לעולם ועד) גאט ווערט קיניגן צו איביג (שאג) ער טריא גאט אז איין ליב (וחשף) אונ׳ האט אנטפלעקט זיין ארמן צו טרייטן איט די אצרים דז ים סוף ער שפאלטט אונ׳ אבט טרוקן ער שלוג עש איט דעם וויכט פון אזרח אונ׳ עש ווידר קערט אונ׳ בדעקט זיין רייטר אונ׳ היר (כי בא סוס פרעה) אז זי קואן די פפערט פון פרעה (תוקף) הקב״ה דר וואר די שטרק פון יעקב אונ׳ איר טיני אונ ווינדונג ער איז די שונהייט אירש הייפט אונ׳ די קרון (עדים) איר צירונג זי וואון פויק אוני טאנצן דא זי אויש דעם ים גינגן צו בקענן הקב״ה זייני גינאד זי זאגן שירה (ותקח מרים) אונ׳ זי נאם מרים הנביאה די פויק אין איר האנט: אימת די פארכצואי נימיק דז האט גשיקט אין פענד צוען כצוואר אין אצרים דז דר נאר פרעה ווער גשטעט טרייבן (בציר) אן דען באטן אשה רבינו דען דז האט גשיקט דוא הושט גנואן דז פאלק ישראל פון צווישן דעם פאלק די אצרים צו אקיים זיין די ריד די דו האשט פר הייסן אן אברהם צו דר צין זייני קינדר פון צווישן אין (העז) ער וואר (עזות) קיגן דייני שלוחים אשה אונ׳ אהרן (יהיר) דר האפטיגר פרעה אונ׳ וואר זי דר צירן אונ׳ שפראך צו אין ווער איז דער גאט דער דיך גוענט האט דען טיקט הקב״ה אויך אין אצרלייא צארן ביז ער וואר אים זיין דאנק חוזר פון זייני ריד די ער האט גרעט ניט גין צו לאזן ישראל אונ׳ טעט ווייא דו אין האשט אנטבאטן (טפש) נא וואר זיין הערץ אבר נאריש אונ׳ זיין הערץ וואר אויז גלערט אונ׳ וואר זיך בראטן אין נאך צו יאגן אונ׳ צו ראבן פון

רויב

מעשיך רננו הנעימוך מנשאים כבודך בהלול רוממוך · מעבריהם
לשמך ונמו מי כמוך : נאנחו מעבדות ואזן הטית · נקמה לבשת
וקנאה עטית נוגשימו נערת וכלם טאטאת : נבלתם לבלוע גיא ימינך
נטית : סובלי עול כבד לוחצם ראית סגורי כור ברזל מתוכם הוצאת ·
סטנימו ניערת ולתהום רחית סמוכים על שם קדשך בחסדך נחית :
עורר סערה בשאגת רעמים עוכר זדים במשברי ימים ערץ גאים והשפיל
רמים עלילות נסי נוראותיך שמעו עמים : פרוים כי יצאו לחרות
לגואלם הללו פזורי כנען רגזו וחלו פאתי מואב רעדו וחלחלו · פחתי
אלופי ארום · אז נבהלו : ציר חנן להניא עובדי פסיליהם · צוחות פימו
לידום כאבני אליליהם צאנך ד' העביר ער גבוליהם צוקת אימתה
ופחד תפל עליהם : קהילות איש תם ברכת אב תשביעמו קמיהם
תפיל ומידם תושיעמו קבץ פזורים ובמרעה טוב תרעימו קרית הר
נחלתך תביאמו ותטעמו : רחבת ירים גער והרעד רפות ידים לה העביר
כה צור ויעד · ה' · המלוכה

האטשט געוועהט מיט דיינם ווינד צו בדעקן זי מיט וואשר פֿון דעם ים (אותיעי) ישראל זי גהאלפֿן וואַרן בייא דעם ים
די פֿאָדרטן דיך מיט גזאנג זי דר צֵילטן דייני זיסי מעשים זי דער הייליגטן דיין כבוד אונ' מיט לוב זי וואַרן דר היבן דיך זי
לובטן דיך (וכאו) אונ' שפראכֿן (מי כמוך) ווער איז אז דו אונטר אלי געטר (נאנחו) דאז זי וואַרן זיפֿצן פֿון וועגן איר
האַרטן דינסט האַטשט גבייגט דיין אור : דו קלֿיידסט דיך אן נקמה אונ' מיט נייד (עטית) האַטשטו דיך אום גוואונדן :
איר צווינגר (ניערת) דו האַטשט אום גיטטערצט אין דש ים אונ' הושט זי אלי (טאטאת) אויז גפֿעגט (נטית ימינך) דוא
הושט גינייגט דיין רעכטי הנט אונ' הושט גשוואָרן צו דר ערד דש דו זי ניט ווילשט שטראפֿן אז בייא (הבל אונ' קין) דען
זאָלכֿן זי איין איר נבילות (סובלי) ישראל די דא הבן גליטן שווערי יאך פֿון דיא אצריקן דו זיכֿטשט אירי גידראנג : דוא
הושט אויש גיצוגן זי אז אויז אייזן טעטש צו (סטניאו) איר הינדרר דו האַטשט אום גטטערצט אונ' גדרונגן אין דען אב
גרונד אונ' ישראל די זיך סואך וואַרן אויף דיין הייליגן נאָמן (בחסדך נחית) דו הושט גפֿירט מיט דיין גנאד (עורר) ער
האַט דר וועקן איין שטורם מיט גשרייא אייכנט דונדר ערבטריבט די אוטווילגן אנרים אין ברעכנס דעם מער (ערץ)
ער צו ברעכֿט די האַפֿרטיגן אונ' מאַכט זי טפֿל די ווירקונג דיינר פֿאַרבלואי ניסים (שמעו עמים) זי הבן גהערט דיא
פֿעלקר (פרוים) ישראל די דא ווערן דער לייט זי לובטן צו איר דער ציר די פֿעלקר די דא וואָרן פֿר שפרייט אין כנען די
טרטן אונ' פֿאַרכֿטן זיך אך (פאתי) די הערן פֿון מואב אונ' גראבן אונ' הערן פֿון אדום (אז נבהלו) דיא וואַרן דער
שראקן (ציר) דער באטן משה רבינו וואר ביטן צו הקב"ה צו מאכן נאג די (עובדי אלילים) די דא דינן אירי בילדר דש זי
זאָלן שווייגן איר אונד אז איר געטר אויש שטיין בי זדיין שאף ווערן איבר פֿארן איר גבול (תפול עליהם) אימה פֿאַל אויף
זי אנגשט אונ' פֿאַרכֿט (קהלות) דש זאמלונג פֿון יעקב דו זאלשטו מיט דר ברכה פֿון אברהם אבינו פֿר זעטיגן איר פֿיינד
זאָלן פֿאַלן אונ' פֿון איר הענד דו זאלשט העלפֿן זי זאמל איין איר פֿר שפרייטונג אונ' איינר גוטן ווייד זייא ווידן זיא ז
אין די שטאט ירושלים דר בערג דיינר ערב (תביאמו ותטעמו) דו זאלשט ברענגן זי אונ' פֿלאנצן זי (רחבת) די ווייט
שטעט (גער) טרייא אן אונ' דר טרעק זי צו מאכן שלאף איר מכט דו דער בשעפֿר הט טאן

זעמו באף ובחמה · הרורים שבחו לשמו ונמו · יי איש מלחמה :
ויחזק לבו לרדוף עם כל צבא קהלו · ושש מאות רכב בחור לקח לו ·
ויורם בחצי אש והמם והבהילו · וטבעו בים סוף מרכבת פרעה וחילו
וזממו פן ירפה יועצי תולימו · זרו בפרך והכביהו עלימו · זדון
מחשבותם נהפך עלימו זורקי ילוד במים תהומות יכסימו : חתם על
הרי בתר נקמת דיני · חבל נוגשי והן דיני חרקו בגלי ים פגרי מדני ·
חזקתני בכח נאדרי ימינך יי : טמנו בגנף בכורי שוטניך · נרדו פעמי
רודפי המוניך טבעו בלבותי ים צוררי אמוניך · טאטאו קמי הבחרונך
וברב גאונך : ירית באש וענן חצי רשפיך ירדו על מחנות צבא מחרפיך
יען כי רדפו אחר עם מצפיך · יקפת תהום בקרח וברוח אפך : כנס כל
עמו יהיר חסר לב כעסו העיר לרדוף ברוב אורב · כחפר בור לנפול בו
חויב · כלה להוריש שור ושה אמר אויב : לשפוט זרים למבול ישבת ·
דאדירי מים כרגים לרשת אספת · ללוחצי עמך מכות על מכות הוספת
לכסותם מי ים סוף ברוחך נשפת : מושיעי ים סוף בשירה קדמוך מספרים
מעשיך

אזו דר צערנט פון הקב"ה דען זעלבן אין די בשיינטן ישראל אונ' צו זיינם נאמן דיא רידטן (יי איש מלחמה) גאט איז איין קריגש מאן (ויחזק) אונ' ער שטרקט זיין הערץ צו נאך יאגן איט אל זיינם היר אונ' נאם איטליך יונקש הוכדרט רייטר (ויורם) אונ' ער שיסט זי הקב"ה מיט פייערש פיילן (והמם) אונ' ער פאר טוועלט זי אונ' זי פר זונקן אין ים סוף (ארכבות פרעה וחילו) די רייט וועגן פון פרעה אונ' זיין היר (וזממו) זי ראטטן די יועצים פון פרעה פיל ווייכט ווערן זיך אערן ישראל דרום בשוואכטן ... גדאכן ... פר קערט אויף זיא זעלברט זי ווארפן די קינדר אין דאס וואסר (תהומות יכסימו) ... אין די אב גרונד (חתם) עס וואר גהתמת (בברית בין הבתרים) ... ריכטן אין די מיכן דש ... קריגר (יאחק מי) ... בשיינט ... גשטארקט איך (טמנו) זי ווארן פר בארגן ... אמרט די בכורים פון דייני קינדר זי ווארן פראיאגט די טריט פון דיא ברוועג דייני נאך יעגר זי ווארן פר זונקן ... (וברוב גאונך) אונ' מיט פיל דיין הערשאפט דו האשט ... (ירית) דו האשט גישאסן מיט פייער אונ' וואלקן דייני פיילן ... די ברענדיגן די נידרטן ... זי נאך יאגטן דעם פאלק דר דא הבן גהאפט צו הקב"ה (וברוח אפך) אונ' מיט דעם ווינד ... גפרירן די אב גרונד (כקרח) אז איין אייז (כנס) ער איין זאמלט אל זיין פאלק (יהיר) דר האפרטיגר פרעה אונ' דער וועקט זיין צארן אז איין בער דר דא לויארט אויף איינר בהמה : ער גראבט איין גרוב אונ' ווארט ... (אמר אויב) ער זאגט דר פיינד איך וויל זי גאנץ ערבן ריכדר אונ' שאף (לשפוט) צו ריכטן די אויסווייזיגן אנדרש ... גלייך ווי אין (דיר המבול) אזו דיש אין די נעך האשטו זי איין גזאמלט ... דיין פאלק דאס האשט גאערט איין אכה אויף די אנדרי (כשבת ברוחך) דוא האשט

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ :

ווען דער חזן האבורך אויש האט זא קהל דאש זאגן

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי׳ האבורך לעולם ועד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

ווייל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דט קהל יתברך

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סוֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹ :

מיוסד ע״פ א׳ב מרובע

אַתָּה הֵאַרְתָּ יוֹמָם וָלַיְלָה לִפְנֵי מַחֲנֵי · אַחֲרֵי רָדְפוּ מַרְכְּבוֹת מֵעֲנֵי אֲבִידַת גוֹפָם עַל שְׂפַת יָם רָאוּ עֵינַי · אֱמוּנִים שׁוֹרְרוּ בַּיּוֹם הַהוּא וַיּוֹשַׁע יְיָ : בְּרִית בְּתָרִים הִזְהִיר רַךְ וְגוֹאֵל · בִּנְטוֹתוֹ זְרוֹעוֹ וּגְדֻלַּת יַד כָּאֵל · בְּכֵן עַם יָרְאוּ וְהֶאֱמִינוּ כּוֹ כִּי הוּא אֵל · בְּלוֹעִים גֵּיא יַם סוּף · וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל : גְּאוּלִים כְּיָצְאוּ מִמְּכוּר לְחֵירוּת חֲפוּשָׁה · גָּשׁוּ קְרַע יַם סוּף וְלַמָּוֶת אֲנוּשָׁה · גֵּאִים רָדְפוּ וְאָבְדוּ בְּגַלֵּי יָם חֲלוּשָׁה גָּאֹה גָאָה שִׁיר יְשׁוּעָה · אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה : דָּפַק פִּתְחֵי יְשֵׁנָה כְּנֶפֶשׁ בְּזוּיָה · דְּרוֹר נַחַת מֵעַבְדוּת לְחֵירוּת עֲטוּיָה · רוֹדָהּ הוֹצִיאָהּ בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה · רוֹכְבוֹ יוֹנְקִים זֶה אֵלִי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ : הָלְכוּ בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה · הוֹלִיכָם בַּתְּהוֹמוֹת כְּבַבִּקְעָה אֲרָם וּבַהֲמָרָה ·

זועמו

אתה דו האשט גלייכט טאג אונ׳ נאכט פר איין טאהרן דא זיא האבן איר נאך געיאגט אייני פייניגר : אייני אויגן די האבן גזעהן די פר לירונג פון אירן לייב אויף דען בארטן דעם אער • די גלאבר אן גאט דז זיין ישראל דיא זאגן אן זעלביגן טאג (ויושע יי׳) אונ׳ ער היילף גאט (ברית) ער האט גוואהנט הקב״ה דר דא וואר איר (דיין) פון די אלריין אונ׳ איין דר הלייזר צו זיין אקייים או וויא ער האט צו גיזגט צו אברהם אבינו דא ער איט אים (כורת ברית) וואר צו דר ליין זיין קינדר איט גרוסן גוט דא ער נייגט זיין ארים אונ׳ די אאכט זיינר האנד דרום אויך גלויבטן אן אים זייכן פאר כטר דז ער איז גאט (וירא ישראל) דט זאך ישראל דא די אלריין פר טלאנדן אים יאם סוף (גאולים) ישראל די דא וארן דר לייזט אונ׳ גפרייזט (אכור) אויז דעם טעמט כלוואר זי זיין או הארט גישטעקט אין אלריין או ווערן זיא אין איין טעמט געגן דא זי גינעהן צום יאם סוף (אנושה) ווארן זיא גטוועכט ביז צום טוט כלוואר זיא ווארן אין גרושר סכנה : די האפרטיגן אלריין יאגטן אין נאך אונ׳ ווערן גטוועכט אין די אינדן דא זיאן (אז ישיר משה) דען זאנג משה אונ׳ ישראל איין גיזאנג וויא ער האט גיאכפרט אונ׳ גיגריטט זיין היילג הקב״ה (דפק) ער קלאפט הקב״ה אויף דיא טירן פון ישראל די אין גלות ווארן או איין טלאפנדיגר אונ׳ פר טוועכטר : ער פירט זיא לאנגזם פון דען דינשט צו פרייאונג • איר פרייכט הקב״ה לוג זי אויז איט אייכן אויז גשטרעקטן ארים אפילו די זייגדיגן קינדר די זאגן די טלינה (רוכבו) אונ׳ רידן דז איז איין גאט (עזי וזמרת יה) איין לוב איז גאט (הלכו) זי גינגן צווישן די וואטר אונ׳ זיא וואן או איין אויאר ער פירט זי אין די אב גרונד או אין איינר וויזאונ׳ די דא נאך יאגטן די ווארן

הגבור

לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא רם ונשא: שוכן עד מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי' לישרים נאוה תהלה:
בפי **י**שרים תתהלל · ובדברי **צ**דיקים תתברך · ובלשון **ח**סידים תתרומם · ובקרב **ק**דושים תתקדש:

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור · שכן חובת כל היצורים לפניך יי' אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ כי לך נאה יי' אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד עולם: ברוך אתה יי' אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות הבוחר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים:

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמור: זכור רחמיך יי' וחסדיך כי מעולם המה:

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דיברא כרעותיה וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן:

אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך: שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקדשא בריך הוא · לעילא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

ברכו

מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים יְיָ · מִי כָּמוֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ · נוֹרָא תְהִלּוֹת עוֹשֵׂה פֶלֶא

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ · בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה :

שׁוּעַ שִׁרַק עַצְמָהּ פְּאֵרוּת כְּעֵרֶץ · צְבִי צַדִּיק תָּבִיא נוֹעֵד פֶּרֶץ · קְנֵה
עֲדָה נְעַר חַיָּה בָּאָרֶץ · וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ :

וְזֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ :

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ :

רם חִבַּבְתָּ שְׁבִיעִיּוֹת צְבָאֲךָ רַבָּה שְׁמַע מִצְרַיִם תַּשְׁמִיעַ לְצוֹר וְתִנְוֶה ·
תִּקְנֶה שֵׁנִית וּפְדֵה עֶדְרֵה הַנִּשְׁבָּה · וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · גָּאַל יִשְׂרָאֵל :

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם · וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ · וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ · וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר חֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ · כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ :

אֵל עוֹזֵר הֵקִים טְלָאֶיךָ לְעוֹלָם נִפְלָאוֹת יִרְאֵנוּ עָרִים לְהַלְבִּישׁ הָלוֹם · צִיּוֹן
תִּדְרוֹשׁ שָׁלֵם תָּקִים בְּיַהֲלוֹם · יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ פּוֹרֵשׂ סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם :

בשבת ושמרו בני ישראל וכו׳ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

חצי קדיש. שמונה עשרה גלייך דיא ערשטי נכט פון סוכות גאנץ קדיש עלינו קדיש יתום יגדל : הגבור

נטע פֿאלן דאך דינן ווייל רעב ענלכטיג פֿון זוריגן מיט שטארקהייט : דען הערליכן גרעבטן (משיח) זאלשט ברענגן דר די ברמך פֿר אויסרן ווערט זייא דאך מרווערבן די גיאייניטי ישראל אונ׳ שרייא מן אונ׳ דען ווערט גאט זיין זום קיניג איבר דר גאנצי ערד :

רם הוכר גאט דער דא ליב האט דען זאל פֿון זיבן זייא דאך אערן דייני העררשארן די ניינוכג פֿון (אליים) זאלשטו נאמן די הוכי : מרוואריב זום אנדרן מאל אונ׳ ניז מויש דאש הירט שאך די דא איז גיפֿאנגן אונ׳ עש זאל קומן קען (ציון) איין ארלייזר : אונ׳ צו די דא וועקן (תשובה) טאן :

אל גאט דו העלפֿר זייא דאך דייני שאף אויף ריכטן צו איביקייט וואונדר ציינן זאל ער אונז זעהן לאזן אן צו קליידן פֿיר ציר ונג פֿאשט אויף דען קאמפֿ שלימן : די שטאט (ציון) זאלשטו פֿארשטן (ירושלים) זאלשטו אויף ריכטן מיט אבליין טובות) גאט ווערט זיין פֿאלק בענשן מיט פֿריד : (ברוך) גלובט בישטו גאט דער דא שפרייט איין ליידליי דעק איבר אונז אונ׳ איבר אל זיין פֿאלק ישראל אונ׳ איבר ירושלים : (וידבר) אונ׳ משה זאגט דען קינדר (ישראל) די יאמין טובים פֿון גאט :

יְיָ מִי כָּמוֹךָ: נָאֶה בַחֲמִשָּׁה וּבִכְתּוּת שְׁלֹשָׁה מִתְחַלֵּק ׃ אָמַר אוֹיֵב אֶרְדּוֹף
אַשִּׂיג אֲחַלֵּק יְיָ מִי כָמוֹךָ: סִלְסְלוּ לְאַדִּיר עַל אַדִּירִים בְּמְאַדְּרִים ׃ צָלְלוּ
כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים יְיָ מִי כָמוֹךָ: עוֹשֵׂה פֶלֶא לְאָבוֹת וּלְבָנִים בְּהִלּוּלִים
נָאוֹר וְאַדִּיר יְיָ מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְיָ מִי כָמוֹךָ: פַּרְעֹה הִצְדִּיק דִּין בְּמֶרֶץ ׃
נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ ׃ יְיָ מִי כָמוֹךָ: צָרְכֵיהֶם בְּלֹא חִסָּרוֹן חֶסֶד
לִמְבַקְשֶׁךָ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה קָדְשֶׁךָ יְיָ מִי כָמוֹךָ: קוֹל נִשְׁמַע רָגְזוּ עַמִּים
וְכִבְשׂוּ שָׁכוּל יֹאחֲזֵמוֹ רַעַד נָמֹגוּ כֹּל יְיָ מִי כָמוֹךָ: רִבּוּת עָשִׂיתָ אֵל עַם
סְגוּלָתְךָ תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ יְיָ מִי כָמוֹךָ: שִׁבְתְּךָ מָכוֹן כִּסֵּא
פָּעַלְתָּ לְיְדִידֶיךָ ׃ מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ יְיָ מִי כָמוֹךָ: תָּרוּם יָדְךָ עַל
צָרֶיךָ לְהַעֲדִי יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד יְיָ מִי כָמוֹךָ:

זָכַרְתִּי חַסְדֶּךָ טוֹב לְקוֹרְאֶיךָ בְּהוֹרָיָה ׃ יָחִיד כָּמוֹךָ אֵין לְךָ שִׁירָה הַוַּיָּה ׃
מִי כָמוֹךָ מַחֲרִישׁ בְּעֶלְבּוֹן שְׁבִיָּה יְיָ אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ חֲסִין יָהּ: בְּגִילָה
בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם: מִי

מיט דען אער גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (נאה) מיט פינף ווערטר האט ער אויזגירעט (אמר אויב ארדוף אשיג אחלק) אונ' האט זיך גטיילט אויף דרייא ברטייאן אייני וויל נייארט מיר גוט ווידר הבן אונ' אייני וויל מיר גוט ניט הבן נייארט צו דר שלאגן אונ' אייני וויל זי דר שלאגן אונ' מיר גוט דר צו דה פיינט ׃ גט איך וויל זי נאך יאגן איך וויל זי גרייפן איך וויל דען ראק רויב טיילן ׃ גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (סלסלו) זיא הוך לובטן דעם דר דא איז שטארק איבר דיא שטארקי אונטר די (אדירים) דיא דא שטערקין זיין נאאן ׃ די (אדירים) ווארן פרזונקן אלז איין בלייא אין די שטארקי וואסר ׃ גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (עושה) דר דא טוט וואונדר צו די עלטרן אונ' צו די קינדר ווארן זיא לובן מיט לובונג ׃ גאט דו בישט דאס ליכט אונ' שטרקר ווער איז דיר גלייך אונטר די שטארקן גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (פרעה) הוט מיט שטארקייט גרעכט גמאכט דיין גריכט דארום האט ער (יכה) גוועזן דז דו האשט גינייגט דיין רעכטי האנט דז דיא ערד האט זיא איין גשלונגן אונ' קומן צו (קבורה ׃ גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (צרכיהם) דו טושט גינאד צו די דיך זוכן אונ' גיבשט זיא איר בידערפנים ווגדר גיברעך דו האשט (ישראל) גפירט מיט דיינר מאכט צו דיינר היליגי וואונונג גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (קול) דאדש טטים וואר גיהערט פון דייני פייגן וואר די פעלקר דר נערקן אונ' ווארן דרקלידט מיט פאר פיינונג עט בגריף זי איין ציטרניש איר הערץ וואר איר אלי פר גנגן ׃ גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (רבות) דו האשט פיל גטאן צו דעם פאלק דייני ליבשטי שאף ׃ דז האשט זי גיבראכט אונ' גפלאנצט אן דען בערג דיינר ערב טיילז ׃ גאט ווער איז דיר גלייך ׃ (שבתך) דעם גיברייטן שטול דז דו זיר גווערקט האשט צו דיינר וואונונג האשטו די ליבטי גיגעבן דז דאז איז ט בית המקדש גאט דייני הענט בירייט הבן ׃ גאט ווער איז דיר גלייך (תרום) דיין הנט ווירט דר היכט זיין איבר דייני ליידיגר ווען די דיך ווכרשט דר צייגן ׃ גאט ווערט קיניג זיין דר אין קייט גאט ווער איז דיר גלייך (זכרתי) איך גדענק דייני גנאד דז דו בשט גוט צו די יזעלביגי די דיך אן רופן אין טאנק אונ' צו זאגונג ׃ איינציגר גאט דיר אי גזאגט ווארד איין גיזאנג דז די ג ייכן ניט פר ז אז דו איז ׃ ווער איז דיר גלייך דז דו שטיל טו ייגשט צו דעם אילענד פון דר גפאנגני ישראל גאט דר הער ווער איז דיר גלייך אלז דו איין שטרקר גאט ׃ נאט

אשירה ליי בשירה עריבה · אל נערץ בסוד קדושים רבה · יי מי
כמוך: במקהלות ברכו אלהים · שבח צאצאי ממקור ישראל ·
יי מי כמוך: גאני גאותיו ומתנאה על מתנאים · רם על כל גוים · יי מי כמוך:
דגלו והאמירני עזוזך יאתה · כי תפארת עזמו אתה · יי מי כמוך: הן
עוללים ויונקים המליכוך אלי · אני לדודי ודודי לי · יי מי כמוך: ויראוך בגל
מרכבה בפנים לבחור · ידוהו שלחו מן החור · יי מי כמוך: זה אלי ואנוהו
אותו אוינו · הנה אלהינו זה קוינו · יי מי כמוך: חגור חרב כגבור ומרחם
עמו · יי איש מלחמה יי שמו · יי מי כמוך: טבעו בים סוף ובעשתות לרינה ·
בסאסאה בשלחה תריבנה · יי מי כמוך: ירה רמה רמה בים מלהבן ·
ירדו במצולות כמו אבן · יי מי כמוך: כי ימינך וזרועך עתה ולבא חיב ·
ימינך יי תרעץ אויב · יי מי כמוך: להתנאות בקמיך מי יכיל במתקוממך ·
וברב גאונך תהרס קמיך · יי מי כמוך: מררת סאון בערטומית ערימות
בעורם · קפאו תהומות בלב ים יי

אשירה איך וויל פר גאט זינגן מיט איין זים געזאנג גאט איז גשטערקט אין דען גרושן געהייאן ראט דר הייליג
גאט וועד איז דיר גלייך (במקהלות) אין פאר זאמלונג האבן גאט גלובט די רעכט פערטיגי גאטש גאט
פון דען ארשפרונג ישראל גאט וועד איז דיר גלייך (גאני) ער האט איך מאכן הערטן אונ' איך האב איין מאכן הערטן
ער איז איין הערשר איבר אלי הערשר ער איז ערהייבט איבר אלי פעלקר גאט וועד איז דיר גלייך: (דגלו) ער האט איך
גיבאכירט אונ' איין שטערקר האט איך צו וויגלייך ערהייבט אונ' צו דיר צגאט דיזש דען דוא בישט דיא צירונג אויכש
שטערקהייט גאט וועד איז דיר גלייך (הן) כון דיא יונגי בזונדרטי קינדר אונ' זייגנדיגי קינדר האבן דיך איין גאט
ערקענט איך בין צו אייכש פריינד אונ' איין פריינד איז צו איר גאט וועד איז דיר גלייך (ויראו) אונ' זיא זאבן גאט דער דא
איז גיבאכירט פון פיל צעהן טויזנטן מיט איין יונג געזעלט אז איין (בחור) דען איין פריינד שטרעקט זיין האנט אויש דען
לאך צו טאן (נקאות) גאט וועד איז דיר גלייך: (זה) דיזר איז איין גאט אונ' איך וויל אים בשיינן אין האבן איר געלובט ·
דיזר איז כון אונזר גאט דו איר האבן פאר האפט גאט וועד איז דיר גלייך (חגור) ער וואר גיגורט מיט איין שווערט אז
איין שטארקר העלד קיגן דיא אגריפן אונ' זיין פאלק האט ער דערבארימט גאט איז איין העלד דיט שטרייטט גאט איז
זיין נאמן גאט וועד איז דיר גלייך (טבעו) זיא ווארן פאר זונקן אין דען ים סוף אונ' אין שווערקייט דיש וואשרש האט
ער זיא גיריכט מיט דיא מאמן וואש זיא גימאכט האבן צו ישראל האט ער מיט זיא גקריגט דא ער ישראל אוועק שיקט :
גאט וועד איז דיר גלייך (ירה) ער האט הרונטר גיווארפן ער האט זיא אין דער הייך גיווארפן ער האט זיא בטרוגן מיט
דען (ים) אונ' האט זיא איר פאר שטאנד גנומן דז זי הריין זענקשטן גלאבן זיין צי זיין גנידרט אין דר טיפנים אז איין
שטיין גאט וועד איז דיר גלייך (כי) דען דיין רעכטי האנט אונ' דיין ארים די טוט איצונד אונ' די אין קומנדי צייט דען פיינד
בשולדיגן גאט דיין רעכטי האנט צו ברעכט דען פיינד גאט וועד איז דיר גלייך (להתגאות) צו הערטן איבר דייני פיינד
וועד ווערט דאש אוטר דייני פיינד קענן דר ליידן אונ' מיט דיינר גרושי הערליכקייט צו פירשט דוא די קיגן דיך אויף
שטין גאט וועד איז דיר גלייך (ערמת) דוא האסט דיא וואש אויך גיהויפט גימאכן די זעלבטי גיהויפטי וואסן וואש די
גייכדגט האבן זיא גלייערטן די אב גרונדן אין ·

איטן

נאמני ׃ וגליות יקבצו מראש אמנה בערני ׃ אהבתי אתכם אמר יי ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ׃

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד ׃ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ׃
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך ׃ והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום על לבבך ׃ ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך
בדרך ובשכבך ובקומך ׃ וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך ׃ וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך ׃

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם ׃ ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגנך ותירשך ויצהרך ׃ ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת ׃ השמרו לכם פן יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם ׃ וחרה אף יהוה בכם ועצר את
השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר
יהוה נותן לכם ׃ ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על
ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם ׃ ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך ׃ וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך ׃ למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ ׃

ויאמר יהוה אל משה לאמר ׃ דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת ׃ והיה לכם לציצת
וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם ׃ למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם ׃
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם ׃

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו
מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרנו והמשלם
גמול לכל אויבי נפשנו ׃ העושה גדולות עד אין חקר ׃ נסים ונפלאות עד אין מספר ׃ השם
נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלנו ׃ המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו ׃
העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם ׃ המכה בעברתו כל בכורי
מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם
ואת שונאיהם בתהומות טבע ׃ וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו ׃ ומלכותו ברצון קבלו
עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה ׃ אשירת

אי דהאב איין ליב זאגט גאט ׃ ברוך גלויבט בישטו גאט דער דא האט ליב זיין פאלק ישראל מטירה

אלהינו : האל מעוזי חיל ויתר תמים דרכו :
משוה רגליו כאילות ועל במותי יעמדני :
מלמד ידי למלחמה ונחת קשת נחושה זרעתי :
ותתן לי מגן ישעך וענתך תרבני : תרחיב
צעדי תחתני ולא מעדו קרסלי : ארדפה
אויבי ואשמידם ולא אשוב עד כלותם :
ואכלם ואמחצם ולא יקומון ויפלו תחת
רגלי : ותזרני חיל למלחמה תכריע
קמי תחתני : ואויבי תתה לי ערף משנאי
ואצמיתם : ישעו ואין משיע אל יהוה ולא ענם :

ואשחקם כעפר ארץ כטיט חוצות אדקם
ארקעם : ותפלטני מריבי עמי תשמרני לראש
גוים עם לא ידעתי יעבדני : בני נכר יתכחשו
לי לשמוע אזן ישמעו לי : בני נכר יבלו ויחגרו
ממסגרותם : חי יהוה וברוך צורי וירם אלהי
צור ישעי : האל הנותן נקמת לי ומוריד עמים
תחתני : ומוציאי מאיבי ומקמי תרוממני מאיש
חמסים תצילני : על כן אודך יהוה בגוים ולשמך
אזמר : מגדיל ישועות מלכו ועשה חסד
למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם :

די ברכה פון דר הפטרה פינט מן בדף ל' ע"ב אשרי יהללו אונ' אן היבט מיין הלב קדיש אונ' אן אורט אומך טאונה עשרה גלייך דען ערשטן טאג פסח: נעריכך: די כהנים גין לו דוכן: גלן קדיש מן כאלהינו קדיש יתום יגדל :

מעריב ליל אחרון של פסח

ברכו את יי המבורך : והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים . בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים . ומחליף את הזמנים . ומסדר את הכוכבים . במשמרותיהם ברקיע כרצונו . בורא יום ולילה . גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא לילה . ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

אמונת אומן לעם זו רם זכרת . בשבר האמונה הים קרעת . גוי שומר אמונים באמונה ארסת . לך יום אף לך לילה אתה הכינות : ברוך אתה יי . המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד . כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה . ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

דברי האמנתם כיבשה עברו בני . הן נגר אבות לגוזר ים סוף נאמני

אמונת דש ווארהפטיגי גלויבן האטטו הוכר גאט צו דיין פאלק גידאכט : צו זון דז דיא גגלויבט האבן האטטו זיא דש אער גשפלטן דש פאלק דז דא בייוארט דיא ווארהייט האטטו אנטשפוזט אום ווילן דען גלויבן : דר טאג איז דיין אויך איז די נאכט דיין דוא האטט עז אן ברייט : ברוך ג'לובט ביסטו גאט דר דא אכט פינסטר די אובנטן

דברי אייני ריד האט איר גגלויבט דארום זיינן אייני קינדר ישראל טרוקן דורך גפארן : נון קיגן אייני טרייא האפטיגי (אבות) האט ער דאס (ים סוף) אויף טטיקר גשניטן : אונ' ווען איין נייט ווערט זיין ווערן דיא פאר טריבני פאר זאמלט ווערן, ווען דאס ערשטי גלויבן : איך

הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים : פ
ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את התף בידה
ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת :
ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה סוס
ורכבו רמה בים : ס ויסע משה את ישראל מים
סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים
במדבר ולא מצאו מים : ויבאו מרתה ולא יכלו
לשתת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא
שמה מרה : וילנו העם על משה לאמר מה
נשתה : ויצעק אל יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך
אל המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט
ושם נסהו : ויאמר אם שמוע תשמע לקול יהוה
אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו
ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי
במצרים לא אשים עליך כי אני יהוה רפאך :
והקרבתם אשה עולה ליהוה פרים בני בקר
שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני
שנה תמימים יהיו לכם : ומנחתם סלת בלולה
בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל
תעשו : עשרון עשרון תעשה לכבש האחד
לשבעת הכבשים : ושעיר חטאת אחד לכפר
עליכם : מלבד עלת הבקר אשר לעלת
התמיד תעשו את אלה : כאלה תעשו ליום
שבעת ימים לחם אשה ריח ניחח ליהוה על
עולת התמיד יעשה ונסכו : וביום השביעי מקרא
קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו

הפטרה ליום ז' של פסח בשמואל ב' בסימן כ"ב

וידבר דוד ליהוה את דברי השירה הזאת
ביום הציל יהוה אותו מכף כל איביו ומכף
שאול : ויאמר יהוה סלעי ומצדתי ומפלטי
לי : אלהי צורי אחסה בו מגני וקרן ישעי
משגבי ומנוסי משעי מחמס תשעני : מהלל
אקרא יהוה ומאיבי אושע : כי אפפני משברי
מות נחלי בליעל יבעתני : חבלי שאול סבני
קדמני מקשי מות : בצר לי אקרא יהוה ואל
אלהי אקרא וישמע מהיכלו קולי : ושועתי
באזניו : ויתגעש ותרעש הארץ מוסדות
השמים ירגזו ויתגעשו כי חרה לו : עלה עשן
באפו ואש מפיו תאכל גחלים בערו ממנו : ויט
שמים וירד וערפל תחת רגליו : וירכב על
כרוב ויעף וירא על כנפי רוח : וישת חשך
סביבתיו סכות חשרת מים עבי שחקים :
מנגה נגדו בערו גחלי אש : ירעם מן שמים
יהוה ועליון יתן קולו : וישלח חצים ויפיצם
ברק ויהמם : ויראו אפקי ים יגלו מוסדות
תבל בגערת יהוה מנשמת רוח אפו : ישלח
ממרום יקחני ימשני ממים רבים : יצילני
מאיבי עז משנאי כי אמצו ממני : יקדמני
ביום אידי ויהי יהוה משען לי : ויצא למרחב
אתי יחלצני כי חפץ בי : יגמלני יהוה
כצדקתי כבר ידי ישיב לי : כי שמרתי
דרכי יהוה ולא רשעתי מאלהי : כי כל
משפטו לנגדי וחקתיו לא אסור ממנה :
ואהיה תמים לו ואשתמרה מעוני : וישב
יהוה לי כצדקתי כברי לנגד עיניו : עם
חסיד תתחסד עם גבור תמים תתמם : עם
נבר תתבר ועם עקש תתפל : ואת עם עני
תושיע ועיניך על רמים תשפיל : כי אתה
נירי יהוה ויהוה יגיה חשכי : כי בכה
ארוץ גדוד באלהי אדלג שור : האל תמים
דרכו אמרת יהוה צרופה מגן הוא לכל החוסים
בו : כי מי אל מבלעדי יהוה ומי צור מבלעדי

העם אל תיראו התיצבו וראו את ישועת יהוה
אשר יעשה לכם היום כי אשר ראיתם את
מצרים היום לא תסיפו לראתם עוד עד עולם
יהוה ילחם לכם ואתם תחרישון: פ רביעי
ושבת ו׳ ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר
אל בני ישראל ויסעו: ואתה הרם את מטך ונטה
את ידך על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך
הים ביבשה: ואני הנני מחזק את לב מצרים
ויבאו אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו
ברכבו ובפרשיו: וידעו מצרים כי אני יהוה
בהכבדי בפרעה ברכבו ובפרשיו: ויסע מלאך
האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם
ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם: ויבא
בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן
והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל
הלילה: ויט משה את ידו על הים ויולך יהוה
את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את
הים לחרבה ויבקעו המים: ויבאו בני ישראל
בתוך הים ביבשה והמים להם חומה מימינם
ומשמאלם: וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל
סוס פרעה רכבו ופרשיו אל תוך הים: ויהי
באשמרת הבקר וישקף יהוה אל מחנה מצרים
בעמוד אש וענן ויהם את מחנה מצרים: ויסר את
אפן מרכבתיו וינהגהו בכבדת ויאמר מצרים
אנוסה מפני ישראל כי יהוה נלחם להם במצרים:
חמישי בשבת ז׳ ויאמר יהוה אל משה נטה את
ידך על הים וישבו המים על מצרים על רכבו
ועל פרשיו: ויט משה את ידו על הים וישב הים
לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים לקראתו
וינער יהוה את מצרים בתוך הים: וישבו המים
ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה
הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד:
ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם
חמה מימינם ומשמאלם. ויושע יהוה ביום ההוא
את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים
מת על שפת הים: וירא ישראל את היד הגדלה
אשר עשה יהוה במצרים וייראו העם את יהוה
ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו: אז ישיר משה ובני
ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו לאמר
אשירה ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים:
עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה זה אלי ואנוהו אלהי
אבי וארממנהו: יהוה איש מלחמה יהוה שמו:
מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשיו
טבעו בים סוף: תהמת יכסימו ירדו במצולת
כמו אבן: ימינך יהוה נאדרי בכח ימינך יהוה
תרעץ אויב: וברב גאונך תהרס קמיך תשלח
חרנך יאכלמו כקש: וברוח אפיך נערמו מים
נצבו כמו נד נזלים קפאו תהמת בלב ים: אמר
אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי
אריק חרבי תורישמו ידי: נשפת ברוחך כסמו
ים צללו כעופרת במים אדירים: מי כמכה
באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת
עשה פלא: נטית ימינך תבלעמו ארץ: נחית
בחסדך עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה קדשך:
שמעו עמים ירגזון חיל אחז ישבי פלשת: אז
נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמוגו
כל ישבי כנען: תפל עליהם אימתה ופחד בגדל
זרועך ידמו כאבן עד יעבר עמך יהוה עד יעבר
עם זו קנית: תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון
לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו ידיך:
יהוה ימלך לעולם ועד: כי בא סוס פרעה
ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עליהם את מ

וזה כנגד זה וזה מול זה · מזה ומזה · משלשים בשלוש קדוש :
ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קהל קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ
כבודו : אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול · מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך
יאמרו : קהל ברוך כבוד יי ממקומו : ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך
מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור
ודור ולנצח נצחים · ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך
קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה :

פֿון דיא אנפֿאנג די דא הייסן (אופֿנים) דיא דר היבן זיך קיגן אייא אין דר היילקייט קו לייטן מיט גרוסן שטרק
לייטן איט נידרן שטים : זיא רופֿן איינר צו דעם אנדרן אונ׳ פֿרעגן איינר דען אנדרן אונ׳ נעמן רשות איינר פֿון אנדרן
זאגן קדושה : איינר קיגן דעם אנדרן זיא זאגן דריא מאל ק׳ ק׳ ק׳ :

זדור ודור אתה בחרתנו : גנץ שמונה עשרה אונ׳ גליך וויא דען ערשטן טאג פסח אונ׳ אן זאגט הלל האלב אונ׳ דער נאך
גנץ קדיש : דיא תחינה אשערי ציון דיא אן זאגט אזי שלש רגלים ווערשטו אלז גפֿינדן אין ערשטן טאג פֿון סוכות אונ׳
אן היבט אויש צווייא ספֿרי תורה אונ׳ ליינט (פרשת בשלח) ביז אן (ה׳ רופאך) :

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים
דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר
אלהים פן ינחם העם בראותם מלחמה ושבו
מצרימה : ויסב אלהים את העם דרך המדבר
ים סוף וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים :
ויקח משה את עצמות יוסף עמו כי השבע
השביע את בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים
אתכם והעליתם את עצמתי מזה אתכם : בשבת
לוי ויסעו מסכת ויחנו באתם בקצה המדבר : ויהוה
הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך
ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם
ולילה : לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש
לילה לפני העם : לוי בשב׳ ג׳ וידבר יהוה אל משה
לאמר : דבר אל בני ישראל וישבו ויחנו לפני פי
החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכחו
תחנו על הים : ואמר פרעה לבני ישראל נבכים
הם בארץ סגר עליהם המדבר : וחזקתי את לב
פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו
וידעו מצרים כי אני יהוה ויעשו כן : בשבת ה
ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב
פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו
כי שלחנו את ישראל מעבדנו : ויאסר את רכבו
ואת עמו לקח עמו : ויקח שש מאות רכב בחור
וכל רכב מצרים ושלשים על כלו : ויחזק יהוה
את לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל
ובני ישראל יצאים ביד רמה : בשבת ה׳ וירדפו
מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל
סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירת
לפני בעל צפן : ופרעה הקריב וישאו בני ישראל
את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו
מאד ויצעקו בני ישראל אל יהוה : ויאמרו אל
משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות
במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים
הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר
חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד
את מצרים ממתנו במדבר : ויאמר משה אל

עבדיו ואוהבי שמו בהם ישכנו · וממבשן וממצולות ים עת העלנו · עזה
אלהים זו פעלת לנו · השם בחיים נפשנו · ולא נתן למוט רגלינו · כי בחנתנו
ככסף לצרפנו · הביאתנו במצודה שמת מועקה במתנינו · הרכבת אנוש
לראשינו · באנו באש ובמים לרויה תוציאנו · תחננו ותברכנו ותאיר פניך
אלינו · תאיר נרינו ותגיה חשכנו · חוה ציון קרית מועדנו : חיין כי אם
שם אדיר יי' אדונינו : חרבות ירושלים יפצחו רננו · כי נחם יי' ציון בירת
מקדשנו · חשף זרוע קדשו לישועתנו ולעמחנו · וראו כל אפסי ארץ את
ישועת אלהינו · בשובו עמנו מגלותינו · ויצמח צמח צדיק לערהינו · וזה
שמו אשר יקראו יי' צדקנו : ואז תתגדל ותתקדש · אלי מלכי בקודש ·
נורא אלהים ממקדש קודש · אלהים בדרכך בקודש · מי כמוך נאדר בקודש
הנערץ באראלי קודש · ויהלוך בהדרת קודש · וישתחוו בהר הקודש
באראלים וחשמלי קודש · יקדישו ויעריצו בקודש : וקול כנפי חיות
הקודש · כקול מים רבים בקודש · וקול אופני הקודש · לעמתם מנשאים
בקודש · קול רעש גדול בקודש · וקול דממה דקה בקודש : קוראים זה
לזה · ושואלים זה לזה · ונדרשים זה מזה · וזה לעמת זה · וזה

ל' די ליב האבר זיינן · נאמן די ווערן רומן דריכן אין לייט ווען ער אויך ברענגט אונז אויז דעם לנד צטן אונ' פון טיפנס דז
ן דען ווערן איר זאגן די שטארק פון גאט האט עס גטאן לו אונש דער דא הט אונזר לייב גטאן לעבן אונ' האט ניט לאזן
יטן אונזר פים דען (בחנתנו) דו האסט גלייטרט אונש אז איין זלבר דו האסט גפרובט אונש דו האסט אונש גברכט
ן דט גלות גלייך אז לעגן איר פר טלאסן אין אייגר כ אנג אונ' גטאן (מועקה) איין בטלים נג און אונזר לענדן דוא האסט
אכן רייטן איין ט לעבטן אענש אויך אונזר הייפט אונ' ווען איר זיינן קומן אין וואסר אונ' פייאר האסטו אונז אויז גלוגן
ר יה) לו זעטיקייט · דו זאלשט דר בארמן אונש אונ' זאלשט בענשן אונש אונ' זאלשט דר לייכטן דיין ענגלט לו אונז · דר
לט אונזר לייט אויז דר פינשטרנס אונ' זעהי ליון די שטאט אונזר ביטעדגונג דען דא טון איז גיטשטארקט אט אונזר הער
א חורבות פון ירושלים דיא ווערן עפנן לו לובן אין : ווען ער ווערט נרימטן ליון דיא טטלט אונזר ביר האקדט :
טך) דזער האט אנטלעקט זיין הייליגן ארים לו דער פרייאן אונש · דען ווער זעהן אלי הערן אויף דר ערדן דיא
ילף אונזר גאט ווען ער ווערט ווידר קערן איט אונש אויז אונזרם גלו' אונ' ווערט טיקן אטיד לו אונזר גאיין אונ' אן
ערט אין הייטן יי' לדקנו) דרום אז אין זיין טעגן ווערט גאט ווייזן דז איר גרעכט זיין (ואז) דען ווערט גאט ווערן גרכפרט
ונ' גהייליגט איין גאט אונ' איין קיניג אין הייליקייט ער איז פורכלום גאט פון זיין הייליגי דינר זיין וועג אין הייליגן היאל
ער איז אז דוא גשטרקט איט הייליקייט אונטר די הייליגי אלאכים : דיא לובן דיך איט טונגייט זיא בוקן זיך לו דיר לו
ושלים אז די הייליגן אלאכים דידא הייליג אונ' שטרקן דיך אין דר הייליקייט אונ' די שטים פון די (חיות הקודש) איט
איר פליגל איז אז שטים פון פיל וואסר אונ' די שטים פון

צָרָה עִמָּנוּ לְהוֹשִׁיעֵנוּ · לֹא מְאָסָנוּ וְלֹא גְעָלָנוּ לְכַלּוֹתֵינוּ · וְלֹא עָשָׂה
עִמָּנוּ כָּלָה כְּחַטְּאתֵינוּ · וּבְכָל עֵת יָדוֹ נְטוּיָה עָלֵינוּ · בְּגָלוּת שִׁנְעָר שָׁלַח
לְמַעֲנֵינוּ וּבְעֵילָם שָׂם כִּסְאוֹ לְרַחֲמֵנוּ · וּבְעַבְדוּתֵינוּ לֹא עֲזָבָנוּ אֱלֹהֵינוּ :
וַיֵּט עָלֵינוּ חֶסֶד לִפְנֵי שׁוֹבֵינוּ · לָתֵת לָנוּ מִחְיָה וּלְרוֹמֵם בֵּית מַאֲוַיֵּינוּ · גַּרְנוּ
מֶשֶׁךְ עִם קֵדָר לְשִׁבְיֵנוּ · וְלֹא עָשָׂה כָלָה עִם שְׁאֵרִיתֵנוּ וּבְאֶרֶץ נָכְרִיָּה
כִּמְעַט שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשֵׁנוּ · לוּלֵי יְיָ שֶׁהָיָה בְּעֶזְרָתֵינוּ כִּי בְּכָל פֶּה אֲכָלוּנוּ
לְהַדְּיקֵנוּ · וְעֻלָּם הַכָּבֵד הִכְבִּידוּ עָלֵינוּ עַד יֵעָרֶה מִמָּרוֹם רוּחַ לְנַחֲמֵנוּ ·
כִּי יְיָ שׁוֹפְטֵינוּ יְיָ מְחוֹקְקֵנוּ · יְיָ מַלְכֵּנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ · קוֹל גְּאוּלָּה יִשָּׁמַע
בְּאַרְצֵנוּ · יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ · הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים אַף יְשׁוּעָתֵינוּ · וְלֹא
נָסוֹג אָחוֹר מִמְּךָ וּתְחַיֵּינוּ · תְּמַהֵר לִשְׁכּוֹן כָּבוֹד בְּאַרְצֵנוּ · וְיָבֹא מְבַשֵּׂר
שָׁלוֹם לְבַשְּׂרֵנוּ · וְיִשְׂאוּ קוֹל לְרַנֵּן כָּל צוֹפֵינוּ · בַּבּוֹקֶר חַסְדְּךָ שַׂבְּעֵנוּ :
וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה כָּל יָמֵינוּ · וְכִימוֹת עִנִּיתָנוּ שַׂמְּחֵנוּ · וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה
עָלֵינוּ : הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ וּמִתְּהוֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ · יְשׁוּעָתְךָ
אֱלֹהִים תְּשַׂגְּבֵנוּ · וּנְהַלְלָה שִׁמְךָ בְּשִׁיר וּנְגַדְּלֶנּוּ · כִּי אֱלֹהִים יוֹשִׁיעַ צִיּוֹן
בְּיָמֵינוּ וְיִבְנֶה עָרֵי יְהוּדָה וּבָהֶם יוֹשִׁיבֵנוּ · וְזֶרַע עבדיו

פר אונז ווערדיגט אונ׳ פר דארבן אונז : אונ׳ ער הוט אונז ניט גיטאן נאך אונזרן פר זינדן אונ׳ אלי צייט איז נאך זיין
הנט אויז גיבייגט איבר אונז אין דש גלות בבל וואר ער גזענט פון אונזרן וועגן וויל איר דארינן וואורן צו העלפן אונז :
אונ׳ אין גלות (מדי) הוט ער זיין שטול הין גיטראגן צו דר בארמן אונז אונ׳ אין אונזר דינן דעם מלך כורש הוט ער
אונז ניט פר לאזן אונזר גאט אונ׳ ער הוט אונז געבן צו גנאד פר אונזר פענגר דז ער אונז ווידר גאב אחיה צו זיין אין
ארץ ישראל אונ׳ ווידר צו דר היליגן די הויז (אמוינו) אונזר לושט דש בית המקדש אונ׳ מז איר הבן גוואונט מיט דען
(מלכי ישמעאל) אונזר שכינין דא הט ער ניט גיטאן פר דארבן אונזר איבר בלייבונג אונ׳ אין לענדר דר פרעמדי הענט
איין ווינציג גפעלט די אונזר לייב העט גירואט אין קבר וואר ניט געווען גאט אין אונזר הילף דען אלי ווינקל האבן זי
צו מאלן אונז אונ׳ מירי יאך זי הבן בשווערט אויף אונז ביז גאט ווערט דער וועקן זיין גאיט אויף אונז צו טרייסטן אונז
(בביאת המשיח) דען גאט איז אונזר ריכטר אונ׳ אונזר הער אונ׳ אונזר קיניג אונ׳ אונזר העלפר איין קול פון דער גאולה
ווערט ווערן גהערט אין אונזר לאנד אז גאט ווערט דער בארמן אונז צו דעם איר הבן גהאפט זייא אונזר שטארק צו אלי
מארגן איר ווען ניט (נסוג) פר רוקן אונז פון דיר אונ׳ דו זאלשט אייל[ן] צו מאכן רואן דען (כבוד השכינה) אין אונזר
לאנד : אונ׳ ער זאל קומן (אליהו הנביא) צו זאגן די בשורה אונזרש פריד דען ווערדן אל אונזרי מן זעהר אויך היבן איין
שטים צו לובן דיך : מיט דעם מארגן דער גאולה זעט אונז דען ווען איר לובן דיך מיט פרייד אלי אונזרי טאג אונ לאנג
אז דו אונז גפייניגט האשט דר פריימ אונז אונ׳ דש ווערק אונזר הענד דו זאלשט ברייטן : העלף אונז מיט דיינר
רעכטי הנד אונ׳ ענטפר אונז : אונ׳ פון אב גרונד דער ערד דו זאלשט אויף ברענגן אונז מיט דיינר הילף דוא זאלשט
שטערקן אונז : דען ווען איר לובן זיין נאמן מיט געזנג אונ׳ וועלן מכבדן אין . דען גאט איז דער העלפר ציון אין אונזרן
טעגן אונ׳ ער ווערט בויאן די שטעט פון יהודה אונ׳ ווערט אונז מכיין זעלן אונ׳ דעם זאמן זיינר קנעכט

וכלכם עברו ביבשה במים עזים נתיבתם · והמים להם חומה מימינם
ומשמאלם בהליכתם · ורסן מתעה על לחיי עממים להביאם במים
לתלותם · וינהגם בכבדות ויסר את אופני מרכבותם · וישובו המים ויכסו
את רכבו ואת הפרשים בשטפתם · וינער פרעה וחילו בים סוף וכל
צבאותם · ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר בשאריתם · וידידיכם
עברו וגזי וראו פגרי שונאיהם במפלתם · ויאמינו בדברו וישירו תהלתו
בישועתם: ואלו כל הימים דיו ואגמים קולמוסים · ובני אדם לבלרים
ויריעות ארצות פרוסים · וכל שערות אדם פיות ולשונות מקלסים · אינן
מספיקין לחקור פלאות ונסים · אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות
הנעשים · אשר פעל ארון לעם מבטן עמוסים כימי גוי גדול אשר בנסים
מתנוססים · או הנסה אלהים לבא לקחת לו גוי מקרב שוסים · במסות
באותות ובמופתים ובמלחמה נהרסים · ככל אשר עשה לנו ארון כל
המעשים: חסדי יי כי לא תמנו ולא כלו רחמיו ממנו · יום יום יעמוס
לנו האל ישועתינו · במצרים נגלה עבור לגאלנו ובבל צרה

גאט שטונדן בייא דעם אער צו לידרן מריין דען וואר טבט בנייאן דר ערשטר אלך (רודם) דר דא גוועלטיגט אונטר ישראל דר וואר טאל האלך דער קאמפון בנייאן אונ׳ די הערן פון יהודה די נידרטן אין בלד נאך אזו נאהנט אז אן איט איינם שטיין ווערפן קענט אונ׳ אלי פורן איבר די שטארקן וואסר אין איינם טרוקנן שטעג אונ׳ דא זי גינגן דא וואהרן די וואסר אינן צו אירי רעכטי אונ׳ לינקי הנט צו איין אויאר אונ׳ די אצריס די וואלטן נון גערן אנטלויפן דא טעט הקב״ה (רסן) איין לאם אין איר אונד אז אן די פפערט טוט צו לענקן זי אונ׳ צו פר אירן זי צו פר דערבן זי: אונ׳ ער טעט אב דז קייליכטיגי האלז פון אירי רעדר דז דר וואגן שטאלפרט אויף די פעלקר דא וואהרן זי גפירט איט טווערליכקייט אונ׳ דא ישראל דורך וואהרן דא ווידר קערטן די וואסר אונ׳ בדעקטן זי אונ׳ פר פאלן די רייטר אונ׳ די וועגן (וכער) אונ׳ ער אום שטירלט הקב״ה פרעה אונ׳ אל זיין היער אין דם ים סוף אונ׳ די וואסר דעקטן צו איר ליידיגר דז איינר פון אין ניט איבר בלייבט אונ׳ די גליבטן די פורן דורך אונ׳ זאכן די פגרים פון איר טונאים וויא זי האטן איין אפלה גנואן דען גליבטן זי אן זיין ריד אונ׳ זיגטן אויך זיין היליך אונ׳ וען עס ווערן אל די אער טינט אונ׳ די גרעריכט (קולמוסים) פענן אונ׳ אלי לייטן (לבלרים) שרייבר אונ׳ אזו פיל פאפיר דז אן די ערד איט בדעקן קענט אונ׳ אלי האר דר אענטשן ווערן אייל אונ׳ די צונגן זעלטן לובן דם ווער אלז ניט גנוגן צו בשרייבן די וואונדר אונ׳ צייכן איין חלק פון טויזנט אאל טויזנט אונ׳ צעהן אאל צעהן טויזנט פון די נסים דיא דא ווערן געטעהן דז גאט דר הער אלי ווערק האט געטאן צו ישראל דען וואו איז איין פאלק דז אזו דר היכט איז גוואהרן איט נסים אז ישראל אונ׳ ווען הט גאט גטאן נסים צו נאיז ציהן איין פאלק פון (שוסים) זייני רויבר איט צייכן אונ׳ וואונדר אונ׳ איט אלחאה (נהרסים) זיין זי וואהרן צו פירט אזו וויא ער הט גטאן דען אצרים פון וועגן ישראל דר הער פון אלי אעשים:

חסדי די גנאד פון גאט די זיין נאך ניט אויז גלובט זייא ער הייכט אונ׳ אלי וועגן אונ׳ זי האבן ניט אויך גיהערט זייני דר בראיקייט פון אונז אונ׳ נאך אלי טאג (יעאוס) ער איז אויך לאדן אונז זיין היליך אין אצרים ער הט טאן דר לין אונז אונ׳ אין אלי צרות איז ער איט אונז צו העלפן אונז ער הט ניט פר שעאט נאך (גאלנו) פר

קורותם · ויהפך לבו ולבב עמו לרדוף אותם · ויאמר מה זאת עשינו
וישמו על עקב בשתם · ואמרו נבכים הם ועבטו ארחותם · נרדפו
אחריהם ונראה ברעתם ויאסר את רכבו בעצמו כדי יזרזו לפתותם
ואת עמו לקח עמו בדברים לרמותם · דרך מלכים להתנהג אחרי
חילותם : ואני אקדים ראשון להלחם במלחמתם · דרך מלכים ליטול
ראשית ביזתם · ואני אשוה עמכם בשלל צבעי רקמתם · ועוד אפתח
אוצרותי הקחו בכל שכיות חמדתם · מיד יצאו כלם בלב שלם וערכו
מערכותם ויקח שש מאות רכב בחור עם כלי משחיתם · וכל רכב
מצרים עמהם בעזרתם · וישיגו אותם חונים על הים במקהלותם ·
ונשאו עיניהם וראו צריהם בקרבתם · חיל ורעדת שם אחזתם · ויזעקו
בתפלה ותפשו אמנות אבותם · וגואלם חזק ונוקם נקמתם · וירא בצר
להם בשמעו את רנתם · ויושיעם למען שמו ויגאלם מצרתם · מנוגה
נגדו עביו עברו ברד ואש גחלתם · וישלח חציו ויפיצם וברקים רב
להמותם · ויגער בים סוף ויחרב ויוליכם בתהומות במסלתם · ושבטי
יה עמדו על הים יירד בירידתם · ושם בנימן צעיר רודם ושרי יהודה
רגמתם · וכלם

וואר פער קערט זיין הערץ אונ' דש הערץ פון זייני קנעכט אונ' וואלטן נאך יאגן אים אונ' זי זאגטן וואש האבן מיר געטאן
אונ' די וואערן זיך פר וואנדרן צו ריק דז זי האבן זיך אזו איין שאנד לאזן איבר פארן אונ' זיא זאגטן אויך ישראל (נבכים)
זי וואערן פר אירט אים לנד אונ' מיר ווענ זיינן פר קריאט איר וועלן אים נאך יאגן אונ' וועלן זעהן אן אירם ביז אונ' ער
באנד פרעה זעלברט זיין רייט וואגן דר וואגן דר ווארטן דז ער דש פאלק איבר רידט אונ' אין (לב) אמבט אונ' איט גוטי ווארטן
וואר ער (אראה) זיין פאלק אונ' שפראך צו אין דר סדר פון אנדרי אלכים איז ווען זי אין די מלחמה ציהן דא געגן זיא
לום הינדרשטן דר ווארטן ווען עש צו גוישן קומט דש ניר בעשר אנטקומאן קאן אונ' איך וויל איך פארנן אן דער שפיץ
שטעלן צו שטרייטן אייאר שטרייט : אך איז דער סדר פון אנדרי אלכים ווען זי די מלחמה גוואונן האבן דא נעאן זיא דאש
בעשט פר ארמה פון דען זאקרויב אונ' איך וויל אלש גלייך איט אייך טיילן פון גיפערבטי אונ' געמארדירטה קליידר נאך
איינש וויל איך עפנן אייני אוצרות אונ' נעאט ארויש אלי אייני גלוסטיגי תכשיטים דא גינגן זי בלד אלז צו אאן איט געגן
הערצן אונ' צן ריכטן אירי אויז ריכטונג צו דר מלחמה אונ' ער נאם זעקש הונדרט הייפט לייט איט אירי (כלי אשחיתים)
אונ' אלי רייטר אין אצרים די וואערן אין איר הילף אונ' זי גרייכטן ישראל דו איר פר זאלונג רואטן ביים דען ים אונ' זיא
שריאן צו הקב"ה אונ' בגריפן דש הנט ווערק דש זי האבן גלערנט פון איר עלטרן צו טאן תפילה צו געטאן ניט אירר לייד
אונ' איר שטארקר דר לויזר דר וואר (נוקם) איר נקמה אונ' ער זאך אן איר לייד דא ער הערט איר לוב אונ' ער האלף זיא
אונ' זיינש הייליגן נאאן ווילן אונ' ג"ר לויזט זי פון איר לייד (אנוגה) פון דעם ליכט דז קיגן אים איז זיא איבר פארן הגיל
אונ' פייאריגה קולן : אונ' ער זענדט זייני פפיילן (ויפיצם) אונ' פר שפרייט זי אונ' איט זייני בליץ ער פר טומלט זי אונ'
ער אן שריא דש אער אונ' עש וואר טרוקן אונ' ער פירט זיא אין שטעג דש אר גרונד דש אער אונ' דיא געלעכט
גאטט

ויסגר לברד בעירם ולרשפים חיתם · וישלח בם חרון אפו עברה וזעם
וצרה להבעיתם · ומלאכי רעים במשלחתם · ולא חשך ממות נפשם
וחיתם · ויך כל בכור במצרים ואוני ראשיתם ויוציאם בכסף וזהב ואין
כושל במחנותם · נפל פחדם על מצרים ושמחו בצאתם · פרש ענן למסך
ואש להאיר אפלתם · ויוצא עמו בששון בחיריו ברנתם · ויסעו מרעמסס
לסכות ומסכות לאיתם · ומאיתם לפני פי החירות היתה חנייתם בין
מגדל ובין הים באמצעיתם · לפני בעל צפון הנשאר מכל אלילי פחזותם
ולמה נשאר הוא כדי להשיאם ולהטעותם · שיאמרו קשה יראתם שלא
לקתה כמותם · שם חנו ביום השלישי לנסיעתם · וברביעי מתקנים כליהם
ומציעין בהמתם : ואמרו להם האוקטורין במלתם · הגיעתם תחום אשר
קבעו לכם צוענים בטובותם · אשר אמרתם דרך שלשת ימים נלך ונשוב
לעבדותם · וגאולים השיבו לא יצאנו ברשותם · כי אם ביד רמה בעל
כרחם שלא בטובותם · והם ענו רוצים ולא רוצים איש כפי שיחתם סופכם
לקיים דבר מלכות ולא לעבור על דעתם · ועמדו עליהם והכום ופצעום
והרגו מקצתם · והם הלכו והגידו לפרעה כל קורותם

און׳ צו די טרים איר לעבן ער שיקט אן זי צו דר טרעקן זי מיט זיינם גרים צארן און׳ די בייזה מלאכים די טעטן איר
שליחות אן די מצרים און׳ ער האט ניט (חשך) פֿאַרהיטן פֿון דעם טוט איר לייב און׳ לעבן און׳ ער שלוג אלי בכורים איר
ערשטר זאמן אין מצרים דען צוג ער זי אויז מיט זילבר און׳ גאלד און׳ קיינר אונטר זיא האט געשטרויכלט · עס פֿיל אויך
די מצרים איין מורא און׳ דרום פֿרייאטן זי זיך דאז זי אויז גינגן ער שפרייט איין וואלקן איבר זי פֿר איין דעק און׳ מיט
איינר פֿייאריגי זייל דר לייכט ער (אפילתם) איר פֿינשטרנס און׳ ער צוג אויז זיין פֿאלק מיט פֿריידן זייני אויז דר וועלטי
מיט לוב און׳ זי צוגן צום ערשטן פֿון רעמסס קען סוכות און׳ פֿון סוכות קען איתם און׳ פֿון איתם ראמטן זי ווידר צו רוק פֿר
פי החירות צווישן איין אורט היש מגדול און׳ דען ים פֿר דר ע״ז די דא הייסט בעל צפון די וואר איבר גבליבן פֿון אל איר
אב געטרייא די הט הקב״ה דרום איבר גלאזן דז ער די מצרים דא מיט (אטעה) וואר און׳ זי דרום אן רייצן · נאך צו יאגן
ישראל דען זי שפראכן די עבודת אלילים איז אזו מעכטיג דז הקב״ה הט איר ניקט קענן טאן והא ראייה ישראל זיין נון אריבר
גוועזן און׳ אם דריטן טאג פֿון אירן ציהן האבן זי ווידר אום הער קומן און׳ אם פֿירדן טאג דא גרייטן ישראל אן איר פֿערד
און׳ ריסטן זיך ערשט רעכט צו ציהן פֿארט דען שפראכן (האוקטורין) די שלוחים די פרעה אין מיט גאב עס האט גרייכט
די צייט דז איך דיא מצרים האבן פֿר גינט לידיג צו גין אז איר זעלברט גרעט האבט איר וועלט דרייא טאג גין און׳ דר נאך
אידר אום קערן צו אייער דינסט און׳ ישראל די דר לייזטן ענטפֿרטן איר זיין אן איר רשות אויז גנגן נייארט אפֿן באר און׳
האבן אין ניקט דרום צו דאנקן דא שפראכן די שלוחים איר וועלט אדר וועלט ניט און׳ רעט אזט איין אידרר וויל איר אוטש
דאך לסוף האלטן דעם מלך פרעה זיין גבאט און׳ ניקשטן טון זונדר זיין ווילן : דען שטונדן ישראל אויף און׳ שלוגן (ופצעום)
און׳ וואונדן דז עטליכי שטורבן גאר אויך : דא גינגן זי צו פרעה און׳ זאגטן אים ווי עז אינן גנגן וואר מיט ישראל דען

ו.ל.ר

איתני: אשר גמלנו כרחמיו וכרוב חסדיו לעיני: ויאמר אך עמי המה
בני · בנים לא ישקרו נאמני · בני אמוני בני בחוני · ויהי להם למושיע
מיגוני בכל צרתם לא צר בעניני: ומלאך פניו הושיע המוני · באהבתו
ובחמלתו גאלם ממעני · וינטלם וינשאם עד הנה עזרוני יי: ולא הסיר
חסדו מהם בכל מקום גלותם · ולא מאסם ולא געלם לכלותם · גלו
תחלה למצרים בשבעים נפשותם · ויפרו וירבו במאד מאד להרבותם ·
ויתחכמו עליהם פוטים להשחיתם · הפך לבם לשנאתם · ולהתנכל
בסבלותם ויעבידום בפרך בכל עבודתם · וישימו עליהם שרי מסים
לענותם · ויצעקו אל יי בצר להם ממצוקותם · ולמעון קדשו השמימה
עלתה שועתם · ויקם להם מושיעים להושיעם מצרתם: שלח משה
ואהרן אשר בחר בהם ובשליחותם ושם במצרים אותותיו ומופתיו
להראותם · ויהפוך להם יאריהם וכל נהרותם · הפך את מימיהם לדם
וימת את דגתם · אמר ויבא ערב וכנים בכל עפרותם ושלח בם ערב
ויאכלם וצפרדע ותשחיתם · ויתן לחסיל יבולה ולארבה יתבואתם
ויאכל כל עשב בארצם וכל פרי אדמתם · ויהרוג בברד גפנם ובחנמל
שקמותם · ויסגר

האט אונ׳ די פיל טובות די דו אונז גיטאן האשט פֿר אייני שטארקי אבות פֿר גאנצן אויגן אונז ווילן זיין דר בראיקייט
אונ׳ אונז ווילן זייני גימאך ער זאגט גאט זיא זיינן יאא גאר איין פאלק איך הב קיין אנדרש איין עולם אויך אייני קינדר
אונ׳ אייני ווארהפטיגי די ניט אן איר ליגן: קינדר אייני ווארהפטיגי די מיך פֿר זוכט האב אונ׳ ער וואר צו אין איין
העלפֿר פֿון איין טרויאריג אבר אין אלי אירי לייד איז אין מיט לייד אונ׳ דען אלאך פֿר זיינם פנים דער האלף אייך
ברוונג אונז ווילן זייני ליבשאפֿט (ובחמלתו) אונ׳ אונז ווילן זיינר דער בארמיקייט ער האט דר ליזט זי פֿון אייני פייניג
אונ׳ ער האט גטראגן זי אונ׳ דר הובן ביז אז הער האט גיהאלפֿן אונז גאט אונ׳ האט ניט אב גיטאן זיין גנאד פֿון זיא אין
אלי שטעט אירט פֿר טרייבן אונ׳ האט פֿר דריבן אין אלריין זיבנציג נפשות אונ׳ זי פרופפרטן אונ׳ אערטן זער דען וואלטן ד
אלריין קליגן איבר זיא צו פר דערבן זיא ער פֿר קערט איר הערץ דז זיא אין יוסף זיין לעבן האטן יטראל ליב אינט האטן
יטראל פיינט אונ׳ הילטן גדאנקן צו אאכן ערבטן זיא דען אאפטן זי דיכן זי איט הארטיגליכן אלריייא ארבייט אונ׳ האב
צפֿון אויך איר טריין צו פייניגן זיא אונ׳ אמיט ווילן דש זי אלי טאג ערבטן אומטן אונ׳ זיא טריאן צו גאט (מאנוקותם)
אויט איר בצווינקנט אין אירן לידן אונ׳ זיינר הייליגה וואונונג בום היאל גינג אויף איר גטרייא אונ׳ שטעלט אויף אי
העלפֿר צו העלפֿן זיא פֿון איר לייד ער שיקט משה אונ׳ אהרן די ער הט דר ווילט אן איר שליחות אונ׳ ער טעט אין אלרי
(אותות ומופתים) צו ווייזן זיא אונ׳ עט וואר פֿאר קערט צו בלוט אירי וואאר אונ׳ איר בעך ער פֿר קערט איר וואסר
בלוט אונ׳ ער טיטט (דגתם) איר גפֿיטיפט איט זיינר זאג בראכט ער גאיטט אלרלייא חיות אויף לייזן אז איר ערדר אי
פֿרעט די וואורן פֿר דארבן זיא אונ׳ ער גאב (לחסיל) צו די הייטרעקן איר פרוכט דער עטט אז די קרייטר אין אירן לנ
אונ׳ דז פֿרוכט אירט לאנד אונ׳ ער דער טלוג איט דעם האגל אירי ווין טטעק (בחנמל) אונ׳ איט איין (אין) הייטרעכ
דער הייטט (חנאל) (שקמותם) איר אייבן בוים אונ׳ ער האט איבר ענטפֿרט איר פֿיך צום האגל (ולרשפים
אונ׳

מְלוּכָה וּגְבוּרָה שֶׁלּוֹ · נִשְׁתַּחֲוָה לַהֲדוֹם רַגְלוֹ · שִׂמְחַת עוֹלָם בְּרַגְרִילוֹ ·
עָלֵי בְּאַהַב בְּהַרְגִּילוֹ · פְּנוֹת אוֹיְבוּלָהַשְׁפִּילוֹ · צֹאנוֹ לִרְעוֹת בְּצִילוֹ ·
קַרְנוֹת רְשָׁעִים בְּהַפִּילוֹ · רוֹמְמוֹתָיו לְהַגִּיד וְחֵילוֹ · שְׁכֶם אֶחָד לַעֲבוֹר לוֹ
תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ לְהַלְלוֹ :

לְהַלְלוֹ יְחִידוּ לְהַעֲרִיץ · יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ חזן וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ :

שֵׁם יִקָּרֵא כִּכְתִיבָתוֹ · מֵחֶצְיוֹ תִּתְמַלֵּא תֵּיבָתוֹ עוֹד תִּתְנַשֵּׂא מַלְכוּתוֹ
כִּסְאוֹ יִכּוֹן כִּמְלֵאָתוֹ · נָכְרֵי שֵׂעִיר בְּהַכּוֹתוֹ · בְּאוֹיְבָיו יִתֵּן נִקְמָתוֹ ·
רְבוֹת מוֹפְתֵי גְבוּרָתוֹ · יִתְקַע בְּשׁוֹפָר בִּסְעָרָתוֹ · חזן צִיּוֹן יְקַנֵּא כְּקִנְאָתוֹ ·
חַיַּת קָנֶה בְּגַעֲרָתוֹ · קִרְיַת מֶלֶךְ בִּבְנוֹתוֹ · חֶבְיוֹן עֻזּוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ · זְרוּיִם
קַצְוֵי אַדְמָתוֹ · קְבוּצִים בְּבֵית תִּפְאַרְתּוֹ וְשָׁם נְשׁוֹרֵר תְּהִלָּתוֹ · אוֹמֶץ
חַסְדּוֹ וְצִדְקָתוֹ · מוֹרֶה צֶדֶק לַעֲדָתוֹ בְּתוֹכָם יַצִּיב שְׁכִינָתוֹ :

שְׁכִינָתוֹ עִמָּנוּ לְהִתְאַחֵד וְאוֹתָנוּ יַעֲשֶׂה לְגוֹי אֶחָד : כִּי בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :
וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ :

חַסְדֵי יְיָ אַזְכִּיר תְּהִלּוֹת יְיָ · כְּעַל כֹּל אֲשֶׁר גְּמָלָנוּ יְיָ · וְרַב טוּב לְבֵית
אֵיתָנִי

אג (בילימת אלרים) דז איך נאך צו דען ערשטן יום טוב : (יי׳) דען ווערט גאט קיניגן צו איביג (אלוכה) דש
כות אונ׳ די גבורה איז זיין איר וועלן זיך בוקן צום בית המקדש דש דא איז דש שטאל זיינר פיסן : איין איביגלייכי
רייד ער ווערט אויך אונש גרימן אין זיינם פרייאן אויך אונש איט ליבשאפט ווען ער ווערט אויז רוואן זיין פיינד אויז
ישראל אונ׳ ווערט אין אשפיל זיין אונ׳ ווערט ווידן ישראל אין זיינם שאטן אונ׳ די ואכט פון די רשעים ער ווערט אכן
און : זיין היך אונ׳ זיין קראפט בקאנט צו אאכן דען ווערט דער גנצר פולק נייגן (שכם) איר אקסיל צו דינן אים : דיא
גט אונ׳ איר דר פילן די ווערן לובן אין : (להללו) זיא ווערן לובן אונ׳ שטארקן זיין אייניקייט ווען גאט ווערט קיניגן דא
רט זיך פרייאן די ערד : (והיה) דען ווערט גאט זיין צום קיניג איבר דר גנצר וועלט (שם) דען שם ווערט אן לייאנן
ט די אותיות די פר אונש גשריבן זיין אונ׳ ניט אז איר אינט לייאנן (אדני) : דען אן עטליכן ערטר שטיט דער שם
ט אויט נאר (יה) אונ׳ (לעתיד) ווערט ער איבראל שטין אויז גשריבן עש ווערט זיך נאך פיל אער דער היבן זיין
גרייך אויך זיין (כסא הכבוד) ווערט פיל ווערן פון וועגן זיינר כבוד אז הקב״ה ווערט דר קענט · פון וועגן די גרושן
יין די בואן המשיח ווערן גשעהן ווען ער ווערט שלאגן עשו דא ווערט ער אן זיין פיינד טאן נקמה ער ווערט אערן
וואונדר זיינר שטארק ער ווערט טעטשן אין זיינם שטוראן איט דען שופר (בסערתו) ער ווערט הבן (קנאה)
אויף ציון : אונ׳ ווערט אן טרייאן די חיה די דא ליגט אין גרעריכט אין זיינם בויאן די שטאט ירושלים אך דש בית
קדש (חביון) די פר ברגונג זיינר שטארק אונ׳ שונהייט : אונ׳ ישראל (זרוים) די פאר שפרייט זיין אק עכד פון
ערד די ווערן פר זאאלט ווערן אין הויז זיינר שונהייט : אונ׳ דארטן וועלן איר זינגן זיין לוב אונ׳ פון זיינר שטרקן
יר אונ׳ זיינר צדקה ער ווערט איינן גרעכטיקייט צו זיינר גאיין אונ׳ לווש אין ער ווערט שטעלן זיין שכינה (שכינתו)
שכינה ווערט ער איט אונש איינגן אונ׳ אונש ווערט ער אאכן צו איינם פאלק (ביום) אין דען זעלביגן טאג ווערט גאט איין
יג אונ׳ זיין נאאן איז איינג ובכן אונ׳ דען ווערט אויך גין צו דיר די קדושה פון ישראל דען דו ביסט אור הייליגר
איר העלפר י׳ חסדי די גנאד פון גאט איך וויל גדענקן אך זיינר לוב אום וויל אלז די פר גוטונג דיא ער טאט

היושבים · דומו במפולת להבים · הגויה העז החשובים · ומרכבות
אשברים משיבים · ועוכים רמוסים ונסחבים · חשוכים וכפשתה
כבים : טבועים בגלי רהבים · ימתקו למו רגבים · כמו כן גם הם
נחרבים · ליום תוכחה קרובים :

קרובים ורחוקים אחוו בעתה · וצור עזרם למחתה : חזן תפול עליהם אימתה :

מרוממותיך נדרו עמים · גואלו שרים וחכמים · שמו יד לפה ונאלמים ·
עגומים בפנים נזעמים · פן יקראם כעגמים · צירים אחזום ממתקוממים
קרואים ולקוחים מעממים · רצו ונמשכו מושלמים · חזן שרי הוליכם
שלמים · תרגלם נשאם לבית עולמים :

עולמים הנחלת לסגלתך · וכנשר נשאתם באברתך · חזן תביאמו ותטעמו בהר נחלתך :

ארבעה נקראו נחלה · בחפץ ובאהבה כלולה · גבול ארץ המעלה ·
דירת בנין זבולה · הנתונה מימין הגדולה · ומקבליה ברתת וחילה ·
זה היום נגילה · חרות המציא לסגלה · טרודים עתה בגולה · יוזמנו
ליום גאלה · כאשר שמע לעגלה · לאויביו יעשה כלה :

כלה ונחרצה להרעד · ביום כי אקח מועד : חזן יי ימלוך לעולם ועד : מלוכה

דרום אונ' אומב דען וואר וויא (ברעדה) מין ציטרנס אונ' מיט זארג די הערן די דא זאמן אין לנד כנען : זי שטואן דא
זי נאמן איין אפלה די אצרים או שפראכן זיא דז פאלק דש טטרקי אונ' דיא חשובים דז אלי קיניגרייך האבן אין אתנות
גשיקט : די זיין וואָרן צו טרעטן אונ' פֿר צוקט זי זיין וואָרן פֿר פינשטרט אונ' אז איין פלאקס וואָרן זי בלד אויז גין אבל שכן
איר דען פרעה אשר אלך איבר די גלי וועלט געועזן דא ישראל אויז זיינר הנד גנואן וואָרן : זיא פֿר זונקן אין דען איבדן
(רהבים) די האפֿרטיגן אצרים זי וואָרן גוימט צו אים די בעך : אזו אויך זעלן זי ווערן פֿר ווישט די רשעים אן טאג דש
גאָט זי ווערט שטראפֿן ווען ער ווערט גנעהן (קרובים) די נאהנטן אונ' וויטן עש בגריף (בעתה) דר שרעקנס אונ' הקב"ה
הט זי אלי גרייט צו ברעכנש (תמוז) אחך פֿאלן אויך זי דיין פֿארכט (מרוממותיך) פֿון וועגן דיינר אפרקייט זי פֿר וואגלט
די פעלקר (גואלו) זי וואָרן פֿר נארט די שריק אונ' חכמים זי טעטן איר טענר פֿר איר אונד (עגומים) זי וואָרן טרויאריג
אונ' אבן זוימר מרויט זי זארגטן עש ווערט זי געשהן אז די אצרים ויא טאג עז בגריף דען רשעים · אונ' ישראל דיא
וואָרן גרופֿן אונ' גינואן פֿון אלי פעלקר די צויפֿן הקב"ה נאך איט טלום : דער אלאעכטיגי גאָט פֿירט זי גלך אז איין קינד דז
אן גווינט צו גין צום בית עולמים דען עולם (עולמים) דען עולם בית עולמים הייסט בית המקדש דז דא הערט אונ' יענגם אבין ערבן צו
דייני גליבטי : אונ' אז איין אדלר טראגטש זי (באברתך) אויף דייני פליגל (תביאמו) ביז דוא זי בראכטשט אונ' פֿלאנצט
אן בערג דיינר ערב דז בית המקדש (ארבעה) פיר ארלייא די הייסן (נחלה) פֿון הקב"ה די ביגערט הקב"ה מיט גקריגטי
ליבשפט ארץ ישראל דש גלובטי לנד אונ' דש בית המקדש די הערבריג פֿון הקב"ה אונ' די תורה די גיגעבן איז וואָרן פֿון
דר רעכטי הנט פֿון הקב"ה אונ' ישראל די זי האבן אנטפֿנגן מיט גרוטי נ' מרכט (וחילה) אונ' ציטרנט אן דען טאג וועלן מיר
זיך דרמן פֿרייען דען אן איס דו האטס פֿרייא טאן אכן די גליבטן : די אלט זיין פֿר איטן אין גלות (יוזמנו) זיא זעלן
ווערן ברייט צום טאג דר גאולה אז דו האטש אכן העצן בי אצריס די דא זיינן וואָרן גיגליכן צו אייער טיכי קעלבן : אז
זאלשטו אויך די רשעים פֿר דערבן : (כלה) איט פֿר דערבונג (ונחרצה) אונ' פֿר שנידונג אך זיא ציטרן : אז דע
טאג

שִׂיחַ מָה רוּחָשֶׁת · נִזְכֶּרֶת הֶבֶל וְנִרְעֶשֶׁת · מִקֶּדֶם נֶאֱרֶרֶת וְנֶחֱלֶשֶׁת ·
בִּרְאוֹתָהּ יְמִינְךָ מְאַשֶּׁשֶׁת · אָז עָרְבָה לָגֶשֶׁת :
לָגֶשֶׁת לִבְלוֹעַ אוֹם הַלֵּזוּ · וִידִידִים עָבְרוּ וְגָזוּ : חזן נָחִיתָ בְּחַסְדְּךָ עַם זוּ :
לֹא כְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם · כִּי אִם בְּחַסְדְּךָ עֲלֵיהֶם · יָדַעְתָּ לְכָל אוֹיְבֵיהֶם · טוּבְךָ
חַסְדְּךָ עֲלֵיהֶם · חוֹק שְׁבוּעַת אֲבוֹתֵיהֶם · זָכַרְתָּ לִפְרוֹתָם מִמְּעַנֵּיהֶם ·
בְּעַמּוּד עָנָן לִפְנֵיהֶם הוֹלַכְתָּ וְנֵהַלְתָּ שִׁבְטֵיהֶם דַּרְכְּךָ הוֹדַעְתָּ לָהֶם גְּבוּרוֹת
פָּעַלְתָּ לִמְעַנֵּיהֶם · בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לְעֵינֵיהֶם אָפְפוּ חַתַּת כָּל שׁוֹמְעֵיהֶם
שׁוֹמְעֵיהֶם מִשִּׁמְעָם יִרְזוּן · וּבְעָתָה וּפַלָּצוּת יֹאחֵזוּן : חזן שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן :
אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים וְנִסִּים בְּהוֹצִיאֲךָ מִפֶּרֶךְ אֲנוּסִים · גָּאַלְתָּ בִּזְרוֹעַ חוֹסִים ·
דְּרוֹר קָרָאתָ לַעֲמוּסִים · הוֹצֵאתָם בִּרְכוּשׁ שָׂשִׂים · וַיְנַצְּלוּ אֶת אֶרֶץ חֲנֵס·ם
רוֹזְנִים וְשָׂרֵי מִסִּים · חֵילָם בְּרַגְלָם רְמוּסִים טָבְעוּ וְצָלְלוּ פַּתְרוּסִים · יַמִּים
עֲלֵיהֶם מְכַסִּים · כִּקְרוֹחַ אֵשׁ הֲמָסִים · לָבְשׁוּ חֲרָדוֹת מַכְעִיסִים :
מַכְעִיסִים יָשְׁבוּ בָּדָד לִידוֹם · כִּי נִכְרְתוּ צָרִים מֵהֲדוֹם : חזן אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם :
אַלּוּפֵי אֲרוּמִים וּמוֹאָבִים · בִּרְעָדָה וּבִדְאָגָה כּוֹאֲבִים · גָּרֵי כְנַעַן
הַיּוֹשְׁבִים

א וואר רידן דז זי זיך פערכט זי זעלט ווערן פר טעאט אין דר לייט דז הקב"ה ווערט ביגערן פון איר איין דין דא ווערט
אניקט וויטן לו רידן זיא גדאכט אן (הבל) דא אין זיין ברודר (קין) האט דער טלאגן דא איז זיא וואר פאר פלוכט
(ונחלשת) אונ' גשוועכט דארום וואלט זיא אך די הרוגים ניט איין טליכדן דא זיא זאך די רעכטי הנט פון הקב"ה דז ער
יר שווערט ער וועלט איר קיין עונש דרום טאן דא וואר זיא ווליג לו גנעהן (לגשת) לו גינעהן אונ' לו פארטליכדן דש
אק דיא אלריין אונ' די גליבטן דיא איבר פארן דאט ים : (נחית) דו האשט גפירט איט דייכר גנאד דש דאזיגי פאלק
א) דו האשט עש כיט גטאן פון וועגן איר גוטי אעשיס כיימרט אום ווילן דייכי גנאד דו האשט לאזן וויטן אירי פייכד דו
יין גוטקייט אונ' גנאד איז אויך זיא אונ' וועגן די שבועה פון איר עלטרן דיא האשטו גידאכט אונ' האשט דר ליזט זיא
ן אירי פייכגר : אונ' איין וואלקן אז איין זייל האשטו גפירט פר איר טבטין : דיין תורה האשטו לאזן וויטן לו זיא פיל
ארלווי אעשיס האשטו גטאן פר אירי אויגן עש אום ריכגלט איין אנגשט אין אלי איר היר (שומעיהם) איר הירר
ר אנגשט (ירזון) זיא פר אאגרטן פון איר פיטטיקייט אונ' ליטרנס בגריף זיא (טאעו) זיא הערטן די פעלקר אונ'
ר דר טראקן : (אותות) ליכן אונ' וואונדר האשטו גיטאן אין דייכס אויזליהן אויש דעם הארטן דינשט די ישראל די
א בלוויכגטן די האשטו דר ליזט איט דייכר אאכט די זיך בטילן אן דיר (דרור) דו רופשט איין פרייאונג לו ישראל די
טראגטש אויך דייכי אראין דן לוגטש זיא אויש גרושם גוט אונ' זיא אויש לערטן דאז לאנד אלריין : איר
טווילגי אונ' איר ליכז הערן איר היר איט איר פים (ראוסים) זיא טרעטן זיא פר זאנקן די פתרוסים דז זיין דיא
ריין : די וואשר בדעקטן אויך זיא די לו טאעלן אז דז פייאר פאר טאעלט דאט פעט וואר : זיא אן קליידט דער
עקים דיא דער לערנר : (אכעיסיק) די דער לערנר דיא זאטן אלייכט אונ' טווייגן : דא זיא וואר פר טניטן די לידגר
פון דער ערד : (אז) דען דער טרעקן די הערן פון אדום (אלופי) די הערן פון

לְעִתּוֹת בְּצָרָה נִמְצֵאתָ לָמוֹ וּבְעַזִּים הוֹשְׁלְכוּ צָרֵימוֹ חזן נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ

מֵי יַם סוּף הוּצָפוּ נִבְכֵיהֶם לְרֹאשָׁם צָפוּ סִלִּיתָ צָרִים וְנִשְׁטָפוּ עֶבְרָה וָזַעַם נֶאֱסָפוּ פַּחִים לְרַגְלָם הוּקָּפוּ צִירִים אֲחָזוּם וְנֶהְדָּפוּ קָלְעוּ נַפְשָׁם וְנִגָּפוּ רָאוּ וּפְנֵיהֶם חָפוּ · שֻׁבְּרוּ עַצְמוֹתָם וְשֻׁפּוּ · תְּנוּפַת שָׁוְא הוּרְמוּ וְהוּנָפוּ :

הוּנְפוּ וְהוּמְכוּ חֲלָלִים וְקוֹל הִשְׁמִיעוּ גְאוּלִים חזן מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים :

שַׁלִּיט חָסִין וְנוֹרָא · מְאוֹר סְבִיבָיו נִשְׂעָרָה עֲלִיּוֹת בַּמַּיִם קֵרָה · וְשׁוֹמֵעַ וּמַאֲזִין עֲתִירָה נַעֲרָץ בִּקְדוֹשֵׁי טַהֲרָה בַּקֹּדֶשׁ נֶאְדָּר לְפָאֳרָה רוֹפֵף עַמּוּדִים בִּגְעָרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ מְהֵרָה · צִבְאוֹתָיו אֵין לְשַׁעֲרָה · חָשִׁים בְּמִשְׁלַחְתּוֹ לְמַהֲרָה חזן קַנּוֹא וְנוֹקֵם בְּעֶבְרָה : וּמֵחִישׁ עֶזְרָה בַּצָּרָה :

בַּצָּרָה גְּנַנְתָּם וַתְּפַלְּטֵימוֹ וּבְפוּרְכֵיהֶם רָאוּ עֵינֵימוֹ חזן נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ :

תְּהוֹם זְרָקָן לְיַבֶּשֶׁת שׁוּר זוֹ בְּפִגְרֵי חֲשׂוּפֵי שֵׁת רוֹעֶדֶת תֵּבֵל וּמִתְרַגֶּשֶׁת קִבְרָם אֵינָהּ מְבַקֶּשֶׁת צוֹוחָה וּפָתְחָה בְּאֶרֶשֶׁת פְּחָדָה מֵהֲכִלָם בְּבוֹשֶׁשֶׁת · עֵת לָרִין מִתְבַּקֶּשֶׁת שִׁיח

דש ליד פֿון ישראל (לעיתות) צו צייטן דש ליד דא האשטו דיך לאזן פֿינדן צו אינן אונ׳ אין די שטארקי וואסר דוא ווערפֿשט זייני ליידיגר: (נשפת) דו האשט גוועהט איט דיין ווינד אונ׳ האשט בדעקט זי: (אי) איט דען וואסר פֿון דען ים סוף (הוצפו) זי ווארן פֿר פֿלייצט אויך איר הייבטר זי פֿלוסן די בעך וואשר דש ים (סלית) דו האשט פֿר טרעטן די ליידיגר אונ׳ הושט פֿר פֿלייצט זי: איט גריס לארן פֿון הקב״ה (נאספו) זי ווארן אום גריכגלט נעכן צו אירי פיסן וואר גינעהנט וויא טג הוט זי בגריפֿן אונ׳ זי ווארן פֿר טשוסן איר לייבר ווארן פֿער ווארפֿן אונ׳ גיאהרט דש זאכן זיא אונ׳ איר ענגלזט (חפו) וואר פֿר שעאט זי ווארן צו בראכן איר ביין אונ׳ צו ואלן ער הט זי אויך גהובן איין פֿאלטי אויף היבונג ער ליט זי פֿאלן (הונפו) זי ווארן אויך גיהובן (והומכו) אונ׳ גנידרט דער שלאגנרהייט דען האטן די דער לייטן אכן העגן איין שטים • (אי) דז זי זגטן ווער איז אז דו אונטר אלי געטר : (שליט) איין גוועלטיגר אונ׳ שטארק אונ׳ פֿי רלאום עש שטוראט גריכגז הרום אין אין די וואשר הוט עש גיבעלקט די ערד אז איין בודם אונ׳ הערט אונ׳ פֿר גנאט (עתירה) די תפילות ער איז גיטשטארקט אונ׳ בריאט (רופף) ער אאכט שלאך די זיילן דש היאלש איט זיינם אן טרייאן זייני ריד די לאכן בהענד זיין הירן איז ניט (אשער) צו זיין (חשים) זי איילן אין זיינם שיקן זי ער איז ניידן אונ׳ טוט נקאה איט גרים לארן אונ׳ איילט צו העלפֿן ישראל אין צייט דעש ליידש (בצרה) אין צייט דש ליידש דו הושט בשיצט אונ׳ הושט אאכן אנטריכן זיא אונ׳ אן די זעלביגי דז זי אושטן הארטן דיכן זאכן איר אויגן נקאה : (נטית) דו האשט גנייגט איט דיינר רעכטי הנט דו האשט פֿר שלונגן זי אין די ערד : (תהום) דער אב גרונד וואר זי אויז ווערפֿן אויף די טריקנם דא זאכן זי די פגרים פֿון די אצרים די דא קואן פֿון (חם בן נח) דז דא זיינם פֿאטר (חשופי) אנטפלעקט וואר (שת) זיין הנד : דרום לאגן זי אויך אן קבורה דא וואר (רועדת) ציטרן די ערד אונ׳ שטוראן צו בגראבן זי : אבר די ערד בגערט זי ניט

זיא

תַּלְמִיד לוֹמֵר וּמְלַמְּדוֹ · שׁוֹטֵר וּמוֹשֵׁל וּפְקִידוֹ · רַכָּב סוּסוֹ וּפִרְדּוֹ · קָרוֹב
וְנוֹאֲלוֹ וְדוֹדוֹ · צָעִיר וְיָשִׁישׁוֹ מְכַבְּדוֹ · פּוֹעֵל וְאִכָּר וְצִמְדּוֹ · עָשִׁיר וְרֵיעוֹ
וִידִידוֹ · שָׂכִיר וְשׂוֹכֵר וּמְשַׁחֲדוֹ · נָדִיב וְנִינוֹ וְנֶכְדּוֹ · מְשָׁרֵת אֲדוֹנוֹ וְעַבְדּוֹ ·
לְאַבְּדָן הוֹרַר כְּבוֹדוֹ · הַפֶּרַע וְכָל הַבָּא בְיָדוֹ :

בְּיָדוֹ כָּל חֵיל מִצְרַיִם . בָּאוּ בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם : וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם :

זְכָרוֹ פְּנֵי תְהוֹמוֹת · כְּאֶבֶן נִתְחַבְּאוּ טְמוּנוֹת · יָשְׁרוּ מְסִילוֹת רָמוֹת
טִירוֹת גְּבוֹהוֹת כְּחוֹמוֹת · חָזוּ מַלְכֵי אֲרָמוֹת · זָעוּ וְנִתְפַּלְּצוּ בְּאֵימוֹת ·
וְנָתְנוּ לְאֵל רוֹמֵמוֹת · הַנּוֹתֵן עוֹז וְתַעֲצוּמוֹת · דִּקְדֵּק בְּצָרִים נְקָמוֹת ·
גָּבַר וְהִשְׁבִּית מִלְחָמוֹת · בְּאֶרֶץ שָׂם שַׁמּוֹת · אֲדָרוּהוּ שִׁירוֹת נְעִימוֹת :

נְעִימוֹת לְשַׁבֵּחַ וְלַעֲרוֹף · כְּהִפִּילוֹ צַר לִנְרוֹף : אָמַר אוֹיֵב אֶרְדּוֹף :

אוֹיְבִים נֶחְלְקוּ לְכִתּוֹת · כְּהַשָּׁאַת פֶּתֶן לְפַתּוֹת · גִּבּוֹר רַב מַפְלִיא אוֹתוֹת ·
דַּרְכָּם וּבְעָטָם כְּגִתּוֹת · הִכָּם בְּתַחֲלוּאֵי מִיתוֹת · וְכֻלָּם בְּנֶגֶף לְכַתּוֹת ·
זֵדִים עוֹרְכֵי חֲנִיתוֹת · חֲגוּרֵי חֲרָבוֹת וּקְשָׁתוֹת · טוֹרְפוּ בְּמִכְמוֹרֵי
רְשָׁתוֹת · יֵין הַחֵמָה לִשְׁתּוֹת · בְּזָכְרְךָ שְׁבוּעַת בְּרִיתוֹת · לְצָרָה
נִשְׂגַּבְתָּ לְעִתּוֹת : לעתות

הערטאפט דו האסט צו ברעכן דיין פֿיינד (תלאוד) דער תלאוד איט זיין (אלאוד) כלומר פֿון די חשובים ביז דיא אליר
שאפלשטן די רעכנט ער נאך אכנדר דר ביטלר אונ׳ גיוועלטיגר אונ׳ פקידים : דר רייטר אויף פפערד אונ׳ אויל איזל דר
קרוב אונ זיינדר לייזר אונ׳ אונקל דר יונגר (וישישו) אונ׳ אלטר אונ׳ די גיעהרטן : דר ווערקט אאן (ואכר) אונ דער פויאר
(ונאדו) אונ׳ זיין פֿאר אוקסן : דר רייכר איט זיינה גזעלן אונ׳ זייני גליבטן : דר קדינקטר אונ׳ דר דינגר אונ׳ די זי טוחד
געבן צו העלפֿן אין : די הערן איט אירן קינדר (ונכדו) אונ׳ אירי עניקליך די דינר איט אירי הערן : צו פֿאר לירונג עט
וואר גכידרט אל זיין כבוד פרעה איט אל די ער בראכט (בידו) איט זיינר אאכט בראכט ער אל דט להיר פֿון די אצרים אין
פֿייאר אונ׳ אין וואסר (וברוח) אונ׳ איט ווינט דייני נאז לעבר זי הייפֿטן די וואסר (זכרו) זי וואָרן בלאאונגן די עבגלט דר
טב גרונט : אז איין שטיין (נתחבאו) וואָרן פֿר בארגן וואסר : זי רעכט פֿערטיגטן הויכי שטעג כלומר די וואסר האבן זיך
איבר אכנדר גשטעלט אונ׳ זיינן הארט גוואָרן : אז די הוכן אויאָרן דא האטן אלי אלאכים אויף די ערדן גיזעהן די וואסר
דען זי וואָרן אזו גאר הוך אונ וואָרן פֿר וואגלט איט ליטרניש פֿון וועגן פֿארכט אונ׳ גאבן צו גאט דר היבונג דר דא גיבט די
שטארקי : ער וואר אדקדק צו טו נקאות אן אונזר לייד יגר (קאדה כנגד אדה) ער וואר זיך שטארקן אונ׳ פֿר שטערט
איר אלחאות : אין לאנד ער טעט פֿר וויסטונג . דען שטארקן זיא הק״בה איט זיסי גזאנג (נעיאות) זיטי גזאנג צו לובן זי
וואָרן אערן דא ער אאכט פֿאלן דיין לייד גר צו פֿער שטוםן אין (אאר) ער זאגט דער פֿיינט איך וויל נאך יאגן (אויבים)
די פֿיינד וואָרן זיך טיילן צו כיתות (בהשאת) פֿון וועגן דאט אן רייצונג (פתן) דער ביזר שלאנג פרעה דר דא וואר אן די
איבר רידן גאט דר אאונדרט לייכן : ער צו טרעטט זי אז אין איינם קעלטר . ער שלוג זיא איט קראנקהייט דעט טוטט אונ
ער פֿאר דארבט אונ׳ פֿאר שטוסט זי איט דעם אארט : די אוטוויליגן אצרים די דא וואָרן אן גריכט איט שפים אונ גיגערט
איט שווערטר אונ בויגן ; זי וואָרן פֿר צוקט (באכאורי) אין אירי נעץ אונ׳ אין אירי שטארק : זי טרינקן דען וויין פֿון צאָרן
הק״בה אין דיינם גדענקן די שבועה אונ׳ זיכרהייט דר אבות דוא האסט דיך גשטרקט דרום אין צייטן דס

רוֹעֲכוּ כְּפִשְׁתָּה כֻּלָּם · הֵסִיר אוֹפַנֵּי גַלְגַלָּם · וַיְנַהֲגֵם בִּכְבֵדוּת לְהַכְשִׁילָם ·
וַיִּרְמוּ עֲבוֹת לְמוּלָם · חֲצָצֶיךָ הָלְכוּ לְשַׁכְּלָם · טָבְעוּ בַּבּוֹץ רַגְלָם · יָשׁוּב
בְּרֹאשָׁם עֲמָלָם · כָּרְעוּ קָרְסוּ בְּנָפְלָם · לְהָסִיר מֵעֲלֵיהֶם צִלָּם :

צִלָּם הוּסַר וְנִזְעָמוּ : וּבוֹשׁוּ וְגַם נִכְלָמוּ : חזן תְּהוֹמוֹת יְכַסְיֻמוּ :

מִשְׁבָּרִים נִתְחַטְאוּ וְגַלִּים · נֶגֶר שָׁרֵי אֱוִילִים · סוֹעֲרִים הוֹמִים
וּמִתְנַטְּלִים · עוֹזְרֵי רַהַב מַפִּילִים · פִּגְרֵיהֶם הוּצְעוּ חֲלָלִים · צָלְלוּ
כַּעוֹפֶרֶת מִסְתּוֹלְלִים · קְנוּיִם עָבְרוּ גְאוּלִים · רוֹמְמוֹת יְמִינְךָ
מַגְדִּילִים · שָׁרִים מְתוֹפְפִים כַּחוֹלְלִים · תִּשְׁבָּחוֹת וְשִׁירִים וְהִלּוּלִים .

וְהִלּוּלִים לְתוֹחַלְתִּי וְסִבְרִי : וְעַל מִשְׂנְאַי לְהַגְבִּירִי חזן יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי :

שָׁתַתָּה עוֹלָם בְּבִנְיָנֶךָ · מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ · עֶלְיוֹן שַׁתָּה מְעוֹנֶךָ
וְהוֹד וְהָדָר לְפָנֶיךָ · נְעִימוֹת נֶצַח בִּימִינֶךָ · בְּצֵאתְךָ לְיֵשַׁע בָּנֶיךָ
רָעֲשׁוּ הָרִים מִפָּנֶיךָ · יָחִילוּ מַיִם מֵחֲרוֹנֶךָ · צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ · חֵיל
וְיֵשַׁע לַהֲמוֹנֶיךָ · קַנּוֹא וְנוֹקֵם לְשׂוֹטְנֶיךָ · כִּי תָמְכָה יְמִינֶךָ ·

יְמִינְךָ הַנִּגְבָּרָה שׂוֹנְאֶיךָ לַהֲרוֹס : וְאוֹתִי בֶּאֱמוּנָה לֶאֱרוֹס חזן וּבְרוֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרוֹס :

תלמיד

(רועכו) זיא וואָרן אלי פֿר לאָשן אז איין פֿלאַקס דז בהענד אויש גיט : ער טעט אָב פֿון אירי רעדר דאז קיין לײַטיגי האָלן
וואו די רעדר אין שטעקן : אונ׳ ער פֿירט זי מיט טוועריקייט אונ׳ זי טרויכלן (וירמו) זי שטראָאטן דיא וואָלקן מיר וואַשר
קיגן אים (חצציך) ידיך קיזל שטיינר די גינגן צו פֿר דערבן זי איר פֿים פֿר זאַנקן (בבוץ) אין גיאַוז : ער ווידר קערט אי
פֿר געלטונג אויף איר הייבט : זיא קניאַטן אונ׳ פֿר קריאַטן אין אירן פֿאַלן : אונ׳ ער טעט זיך אָב פֿון אין איר שאָטן (צלם)
איר שאָטן דר טעט זיך אָב אונ׳ וואַרן פֿר צירנט אין צאָרן הק״בה אונ׳ זיא וואָרן פֿאַר שאַעט (תהומות) דיא אָב גרונד ד
בדעקטן זיא (אשברים) ווידר דיא אינדן דש אער זיא וואַר גשלאָגן קיגן דיא נארשן הערן דר אַלרים (סוערים) זי וואַ
שטוראָן די אינדן אונ׳ ברואטן (ואתנטלים) אונ׳ דר היבן זיך : דר אַלאָך אים היאַלדר דאָ האָלן (רהב) די האָפֿרטיג
אַלרים דען אאַבט ער פֿאַלן : איר קירפֿל (הוצעו) דיא וואָרן אויף גשפרייט דר טלאַגי : זי פֿר זאַנקן אז איין בלי
(אמתוללים) די דאָ האָבן גיטרולט איט הק״בה : אונ׳ ישראל די הק״בה האָט גקויפֿט אויש אַלרים די איבר פֿאָרן אונ
וואָרן דר ליזט זיא דר היבטן די אאַלט דיינר רעכֿטי האַנט (שרים) די זינגר פֿון ישראל (אתופֿפים) די וואָרן פויקן אונ
טאַנצן : אונ׳ גאָבן צו גאָט ׳ שירות ותשבחות) זי לובטן אים מיט גיזאַנג (והלולים) אונ׳ לוב גאָבן זי הק״בה דר דאָ וואר אי
האָפֿונג אונ אויף איין פֿיינד ער האָט גשטרקט איך (יאינך) דיין רעכֿטי האַנט גאָט די איז בשינט (שתתה) זי האָ
גיגרונט פֿעסט דען עולם איט דיינם בויאָן : זי איז פֿול די ערד דייני בשעפֿנים . אין דען איברשטן היאַל דו האָסט גש
דייני וואונונג : אונ׳ פֿר דיר איז לוב אונ טונהייט . אין דיינר רעכֿטי האַנט איז דאָס זיסי איביגי לעבן : אז דו בישט אוי
גאַנגן צו העלפֿן דיין קינדר : האָט די בערג גישטורעט פֿר דיר (יחילו) זי ציטרטן די וואַסר פֿון וועגן דיין גרים צאָרן
דיין רעכֿטי האַנט איז פֿול איט צדקה צו העלפֿן איט קראַפֿט דיין פֿאָלק דו ווערשט ניידן אונ׳ נקאה טאָן אן דיינה היכדר
אן איר (תאכה ; זי האָט אונטר לענט דיין רעכֿטי האַנט (יאינך) דיין רעכֿטי האַנט די וואַר זיך שטארקן צו ברעכֿן די
פֿיינד אונ׳ איך אקדש צו זיין איט זיין הייליגה אאונה (וברב) אונ פֿיל דיין .

הערטשפֿט

תִפְאֶרֶת לְסַלְסְלָה · חָסִיד לִמְאֹד נַעֲלָה · קוֹל תּוֹדָה לְצַלְצְלָה · נֵזֶר
וַעֲטָרָה לְכַלָּה :

לְהַלְלָה בְּרוֹן וְהוֹדָיָה לְצוּר הָעוֹנֶה בְּמֶרְחַבְיָה : חזן עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ ·
תָּמַךְ בְּמַעְגְּלוֹתָיו אֲשׁוּרַי · שִׁיתַת בַּחֲמָתוֹ צוֹרְרַי · רָאֲתָה עֵינִי בְּשׁוּרָי ·
קָמָיו הִכְרִיעוּ וְשׁוֹרְרַי · צוּר עוֹלָמִים בְּעוֹזְרַי · פָּתַח מִמַּסְגֵּר אֲסִירַי ·
עוֹינַי וּמַפְרִיכַי וְצוֹרְרַי · סֵרְרוּ הֱיוֹתָם בְּעוֹכְרַי · נֶצַח יְנַצְּחוּהוּ אַדִּירַי ·
מְלַמְּדַי וּמַשְׂכִּילַי וְסוֹפְרַי :

וְסוֹפְרַי רוֹמְמוּ יְמִין רוֹמֵמָה כִּי לַיְיָ הַמִּלְחָמָה חזן יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה
לוֹבֵשׁ צְדָקָה כְּשִׁרְיָן כֹּחַ וּגְבוּרָה מְזֻיָּן · יוֹדֵעַ וְעֵד וְדַיָּן · טַכְסִיסֵי מַלְכוּת
חצַן · חָצָה וְרֶגַע מִנְיָן · זְמַן שִׁעְבּוּד תִּנְיָן · וּבִרְכוּשׁ מִקְנֶה וְקִנְיָן · הוֹצִיא
בְּאוֹתָיו בְּמִנְיָן · דֶּרֶךְ חוֹמוֹת בִּנְיָן · גְּזָרִים הִסְלִיל בְּעִנְיָן · בְּשׁוּמוֹ
מַעֲמַקֵּי יָם · אוֹרַח וּמַסְלוּל מְשִׂים ·

מְשִׂים לְהַעֲבִיר כָּל חֵילוֹ וַיְנַעֵר בְּאוֹמֶץ גָּדְלוֹ חזן מַרְכְּבוֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ :
בַר וְשִׁבַּר כֻּלָּם · בָּאֵשׁ וּבְמַהֲמוֹרוֹת הִפִּילָם גַּלִּים כִּסּוּ קָהָלָם

דועכו

יין לוב פון זיינר פראקייט אונ' איז זיין לוב זער גרוש איז . אין טטיק פון ביקענונג זיין גנאד אונ' קר טן קרינו נג
איט איינר קריגונג (לכללה) זיא ווארן אין קרינן איט לוב אונ' איט בקענונג דעם בשעפר דר דא הוט גענטפרט צו
וויטרונג צו איק : עזי די שטארק אונ' די פר טניידונג גאטש : תמך די האט אונטר לייגט אין זייני שטייג
טריט : ער האט פר דארבן איט זיינם צארן אייני לייניגר : איין אויג זאך נקאה (בשורי) אן איין נאך לוגר : איין
נט ווער איבר וואונדן אונ' אייני הערן די אין אנריק איך דינן אושט . דער בשעפר די וועלט ווער אין איינר היזן :
האט געשפכט די ביטלזונג איין גשעקנם : אייני פייניגר די איך האַרט הב אזן דינן דיא ווארן איבר ענטפרט צו
אצלת איין זיא ווארן אייני בטריבר גוועזן אין אנריק : איביג זי ווערן לובן אין אייני שטארקי תלאידי חכאיק אונ'
י אלאדיק אונ סופריק (וסופרי) אונ' אייני סופריק די דר היכטן זיין רעכטי הנט אכ' זאגן דזלו אין איז היפט
אה צו הלטן : יי' גאט איז איין רעכט קריגש אאן : לובש די צדקה די ישראל געבן דיא קלייד אין אן
ריון) אז איין פנצר : כלואר בזכות צדקה העלפט ער איק . ער איז גוואפנט איט כח אונ' איט גבורה ער וויש אלי
אונ' איז דער (עד) אונ' דער (דיין) אלי ביידי זעלבשט : ער איז גגייכנט איט צירונג אייניגז אלכות · ער האט
לט די פיר הונדרט יאר די ער האט גזגט צו אברהם דז זייני קינדר דינן זעלטן אונ' האט איבר הופט די צאל דאש
ענגר גווערט האט אז צוויא הונדרט אונ' צעהן יאר אז איך נון אופט גשריבן הב דר פון : דען גיגגן זי אויש איט
גוט אונ' פיך אונ' אנדר גוט : ער צוג אויש זייני היר איט דער צאל : דורך דז ים דא וואר איין וועג אז דורך צוויא
טי איארן ער האט צו שניטן די וואשר צו שטיקן אין דר צוועלפי צייט : דא ער אאכט אין טיפן וואר איין שטעג
ויק) איין וואול גלייכטר (אסויק) ער וואר וואול גלייכנט צו איבר פארן דרינן אל זיין היר אונ' ער אום שטערצט
שטארק זיינר אכפרקייט : (ארכבות) די רייט וועגן פון פרעה אונ' זיין היר : אבך די אאכט ער פאר
אונ' צו ברעכט אונ' פר דארבט זיא . אין פייאר (ובמהמורות) אונ' אין גרובן ער אאכט פאלן אי די איידן בדעקני
אירי פר זאאלונג : דועכו

מיוס"ע"פ א"ב

אֵילֵי הַצֶּדֶק יְרוּעִים · בָּנִים מְגֻדָּלִים כִּנְטִיעִים גֶּזַע תִּפְאֶרֶת מַטָּעִים · דְּבוּקִים וַחֲשׁוּקִים דְּרְדָעִים הַהוֹגִים הֲגוּגִים וְנִשְׁמָעִים · וָתִיקִים נִבְחָרִים מְשֻׁבָּעִים זַרְעָם בַּגּוֹיִם נוֹדָעִים · חֲמוּדִים וּמַעֲשֵׂיהֶם נָעִים · טוֹבָם בַּאֲרָצוֹת מוּדָעִים יוֹדְעִים יְרוּעִים וּמוּרָעִים : כַּחוֹתָם בִּזְרוֹעַ נִקְבָּעִים · לְמוֹרֵי נִסִּים וְנוֹשָׁעִים :

נוֹשָׁעִים מִבֵּין קִצְרֵי יָד תַּתָּה לָמוֹ שֵׁם וָיָד חזן וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד

מְחוֹלֶלֶת תַּנִּין בִּגְעָרָה נוֹתֶנֶת בַּיָּם מַעֲבָרָה סוֹעֶרֶת גַּלִּים בִּסְעָרָה עוֹרֶכֶת מְסִלָּה יְשָׁרָה · פְּלָאוֹת וְנוֹרָאוֹת מַאֲדִירָה · צוֹלֶלֶת קָמִים בִּגְבוּרָה · קַנָּאת מִלְחֶמֶת מְעִירָה · רַהַב מַחֲצֶבֶת בְּעֶבְרָה שׁוֹלֶפֶת חֶרֶב מִתַּעֲרָה · תַּמָּתוֹ לְהוֹשִׁיעַ מִצָּרָה :

מִצָּרָה נוֹצְלוּ עַם אֵל וְהִגִּידוּ צִדְקָתוֹ כְּהַרְרֵי אֵל חזן אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל :

שֶׁבַח וְהוֹדָאָה מְעֻלָּה · מַלְכוּת שְׂרָרָה וּמֶמְשָׁלָה · עוֹז וְתַעֲצוּמוֹת לָאֵלָה · וְרוֹמֵמוֹת לְמַעְלָה · נֶצַח גְּבוּרָה וּגְדֻלָּה · בְּרָכָה וְשִׁירָה מְהֻלָּלָה · רִנָּה וְזִמְרָה וְצָהֳלָה · יִחוּד קְדֻשָּׁה וּתְהִלָּה · צְפִירָה וְתִפְאֶרֶת

אילי די גרעכטי הערן אונ׳ די בקענטן די קינדר די דא זיין דר היכט אז די טייני פלנצונג (גזע) איר שטאם איז פון די בשיינטן אבות דז איז איר פלאנצונג הער זי זיינן בהעפט אן הקב"ה (וחשוקים) אונ׳ ער האט זי גילושט אונ׳ איין גבירד איין קלוגט אאר דט זעלביגה דור המדבר (ההוגים) זי רידטן די ווערדיגי תורה אונ׳ אירי ריד ווערן גהערט (ותיקים) זי זיין פרום אונ׳ אארן דר וויילט פונדי טבעים אוואות איר קינדר די ווערן דר קענט אונטר די פעלקר זי זיין גלוסטיג אונ׳ איר אעשים זיין היפש פון איר גוטט איז צו ווישן אין אלי לענדר זי קענן הקב"ה אונ׳ ער קענט זי אונ׳ הוט זי ליב זיהעגנגן שטעלן אן זייני אריק אז איין חותם דז איינר טראגט אן זיינר הנט זיא זיין גוואונט זייני ניסים אונ׳ ערן גהאלפן איט זיינר הילף (נושעים) זי ווארן גהאלפן פון די אלריק די דא הבן איין קארצי אאכט (תתה) דוא גאבטט צו איר איין (שם טוב) אונ׳ איין אאכט : (וירא) דא ישראל זאבן די אכט פון הקב"ה בייא דעם ים .

מחוללת די אאכט שוואך דען גרוטן פיש פרעה (בגערה) איט זיינר אן טרייאן דט ים דא עס טרוקן וואר אונ׳ וואר עבן דריגן איין דורך פארט זיין אאכט (סוערה) אאכט שטוראן (גלים) די אינדן איט איין שטורק וויכד זיא אן ריכטן דריגן איין רעכט פערטיגי שטעג פיל וואונדר אונ׳ פארכלואקייט זי ווארן שטערקן (צוללת) זי אכט פר זינקן די שטיאנדיגה פיינד איט שטארקייט זי דר וועקט קנאה צו דער אלחאה (רהב) די האפרטיגן אלריק זי אב האקט איט גריאן נארן (שולפת) זי צוג אויש איין שווערט (אתערה) אויט דער טייד צו העלפן ישראל אויז אירי צרות : (אצרה) פון לייד ווארן בשיראט דז פאלק גאטט אונ׳ זי זאגטן זיין גירעכטיקייט די דא זיין אזו פיל אז גרוטן בערג :

אז דען זאגן אשה אונ׳ די קינדר ישראל : **שבח** איין קעטטליכי לוב זי בקענטן דז צו איך ציאט דט אלכות אונ׳ די שררה אונ׳ די אאשלה פון גנצן עולם אונ׳ די שטארקייט (ואילה) צו שטערקן אונ׳ דט דר היבן צו אובן : דיא איבר זיגונג אונ׳ די גבורה אונ׳ די גדולה אונ׳ איט ברכות אונ׳ לוב גזאנג; זי זינגן צו איך לוב אונ׳ אייניגטן זיין הייליקייט איט לויטרר טוכהייט זי זינטן צו,

אין

הומדד ועני עליו הידד הידד

אמנם כי אלו המכעיסים · היה להם על לב להשים · להעריס ולהוסר ממלך חנסים : מאן לשלח עם המוני · ושאג ואמר מי יי׳ · לא ידעתי את יי׳ : ציר נגפו בעשר להכו · ובעבור ואת העמידו והאריכו : להוריע לכל מה הגיעו בכה :

בחבורות ופצעים אותו אלח ובירית חציו וכבדו פלח ואחריכן חזקה ירו לשלח : תחום מצרים עד לא הרחיקו הוא ועבדיו עצה העמיקו לרדוף אחריהם מגן החזיקו · וצור נערץ בסוד קדושים רבה · שת את הים לחרבה · בים נתן דרך ובמים עזים נתיבה :

רסן מתעה הרסין ענמים · תהגם בכברות לגלי הומים · וצללו כעופרת בעמקי ימים · הולכי נתיבות כמעמקי מים · שבחו והודו לאל השמים · אשר נלחם להם במצרים : מאז והלאה הוקבע לדורות · לספר לערך כח וגבורות ולהזכיר יציאת מצרים בשירות :

כוונת הפייטן להזכיר שבח ואהבת הש״י לעמו ישראל ועשה הפיוט פעם באלפא ביתא ופעם בתשר״ק ושם המחבר חתום בסוף אל״ף בי״ת ראשון שמעון בר יצחק ועוד כמה פעמים חתום בראשי החרוזות · ובכן ויושע יי׳ ביום ההוא

(ובמדה) אונ׳ מיט דר מאס דז ער האט וועלן מעסטן איז ער ווארדן געמעסן אונ׳ די רופן איבר אין (הידד) מיט יובלן : אמנם פר וואר אלי די דאזיגי רשעים די דא הבן דר צירנט הקב״ה די העטן זיך זעלן צו הערצן נעמן איין מורא (ולהוסר) אונ׳ צו ווערן געשטרופט פון דען אוך אזליך וויא עס פרעה גנגן האט (מאן) ער וואלט ניט שיקן דאס פאלק אונ׳ אמר טרייאן ווער איז גאט איך קען גאט ניט (ציר) דר בטעפר דר שלוג אין מיט צעהן מכות : אונ׳ דרום טריב עז הקב״ה לנג מיט אים אן ער העט די צעהנטי מכה וואל קענן תכף געבן נאר דז דר גנצי עולם זאלט גווער ווערן אין די זעלביגי צייט וואז אים געשעהן וואר פון דעסט וועגן דז ער אזו האט גרעט : בחבורות מיט בייזן אונ׳ וואונדן (אלח) ער פלאגט אין (ובירית) אונ׳ מיט שיסונג זיינר פיילן טעט ער זיין לעבר (פלח) שפאלטן : אונ׳ נאך דעם שטערקט ער זיין הרץ אויף ישראל דז זי זעהן זאלטן ארויס גין (תחום) אי ישראל וואורן פר ווייטרט פון די גמארקן דז לאנד מצרים דען הילט ער אונ׳ זיינה קנעכט איין טיפה עצה צו נאך יאגן ישראל זי טעטן אירן שילט בגרייפן (וצור) אונ׳ דר בטעפר (נערץ) דר דא ווערט געשטערקט אין ראט דר פיל הייליגי מלאכים (שת) ער טעט דש ים צו טריקנים : אים וואר ער מאכט איין וועג אונ׳ אין די שטארקי וואסר (נתיבה) איין שטעג : רסן ער לאזט די מצרים מיט אייגנם צאם צו פר אירן די אז אן איין פערט מיט דעם צאם פירט וואו דער רייטר הין וויל אזו פירט הקב״ה די מצרים פארט וויא וואל זי וואלטן צו ריק אונ׳ ער פירט זי מיט שווערקייט אין די טיפן דס מער (וצללו) אונ׳ זיא פר זאנקן אז איין בלייא אין די טיפי וואסר (הלכו) ישראל די דא גינגן אין די טיפי וואסר די לובטן צו גאט פון הימל דר דא האט פר אים געשטריטן מיט די מצרים (מאז) פון דעם זעלביגי מאל אן אונ׳ ווייטר (הוקבע) וואר גזעצט דען דורות צו דר צילן איבר דען כח אונ׳ די גבורות פון הקב״ה אונ׳ צו גדענקן יציאת מצרים מיט געזנג (דען דא זיא גינגן דורך דש ים) :

(ובכן) אזו האלף גאט אן דען זעלביגן טאג צו ישראל ·

מלך אשורה · ולא נותר בם כי אם עשרה : בהשתחוותו לנסרוך ברכו
ירט · ובניו הכוהו בזין ממורט · והמה נמלטו ארץ אררט :

רם ונתגדל משור על מניפו · ואמר לעלות על מרומי נפו · כי פקד עליו חרון אפו : ארון
הסירו ממלוך במלוכה · וכבני אדם טרדו לשלכה · עב כבהמות שבע רהלכה : בבוא
פקודתו נסחף פגרו · וכנצר נתעב הושלך מקברו · כפגר מובס הובאש בשרו :

ובעזות פנים העיז בלשאצר · וצוה והוציאו מן האוצר · כלים אשר
הגלה נבוכד נצר : נתגאה לשתות בם תירושיו הוא ושריו ועבדיו
ונשיו ופלגשיו · ופסח יד כתבה פרושיו : חמודות באר לו האותיות ·
כי קצף עליו רב העליליות ובו בלילה נהרג בשאיות :

זד אגגי להרוג ולאבד · בנים אשר בם אב מתכבד · פתאום היה כבלי אובד : קצץ עץ
משנה להתלות · ולעצמו הכינו עליו להתלות · ויהודי עש מלחמה בתחבולות
ובנומן אשר חפר נשדד · ובסאה אשר מדד הומדד

(לעגת) גשפעט דען גינג אויש איין אזאך (ובעטם) אונ' צו טרעט זי (כגת) אז אין איינם קעלטר (קנא) הקב"ה האט
דרויף איין קנאה אונ' טערט אין איט איין טארפן שאר אעטר. אונ' די פאלק די דא איט דען סנחריב אזך אטור קאמן פון
לנד עבר הנהר אונ' בליבן איבר נייארט צעהן (בהשתחוותו) דא ער זיך האר בוקן צו זיינר (עבודה זרה) די דא היס
(נסרוך) דא הין (ירט) האט ער גמיילט דא דר שלוגן אין זיין קינדר איט איין (כלי זיין) (אורט) די וואל גישליפן וואר
אונ' זי אנטלויפן אין לנד אררט : רם דש ער וואר זיך דר הויבן (אשור) די האט איבר איר אויך היבר כלוואר נבוכד
נצר וואר די האק פון הקב"ה דא ער איט דעם עולם טטראפט דער בריאט זיך וויא ער אלז פון איך זעלברט איט זיינה
אאכט טעט גלייך אז ווען די האק טפראך זי צו טייט דש האלץ זונדר דר זי אויך היבט אונ' זגט איך וויל אויך גין אין דען
היאל דא גדאכט הקב"ה אויך איך זיין גריך נאכן (אדון) דר העט הקב"ה וואר אין אב טאן פון צו קיניגן אונ' וואר פאר
יאגט פון דען לייטן (לשלכה) צו פר ווערפן אונ' וואר איין חיה זיבן יאר וואר ער איט דען חיות אום לויפן איך וואלד :
(בבואו) דז זי קאמן זיין צייט דז ער שטארב דא ווארד ער פיגר (נסחף) אונ' אן טלעפט איך אויז זיין קבר (וכנצר) אונ'
אז איין צווייג די אן פר אום ווירדיגט ווערפט אן זי אויש דעם גארטן אזו וואר ער גווארפן אויש זיין קבר אונ' אז איין פר
טרעטנר פיגר וואר שטינקן זיין פלייש דש טעטן זיין זון וואלט ניט אזך זיין ער פערכט זיך ער לעבט נאך אונ'
אגן ער ווערט קואן אונ' ווערט איך גפינדן (באקום אזך) דא ווערט ער איך טיטן זא נאאן די לייט זיין פאטר נבוכד נצר
אויז זיינם קבר אונ' טלעפטן איך אין דער גאסן דז ער זאך דז ער רעכט פיגר איז : ובעזות אונ' איין עזות
פנים האט דר בלשצר נבוכד נצר זיין עניקל אז ער גבוט צו אויז ציהן אויז זיין אוצר די כלים אויז דעם בית המקדש די
ער האט פר טריבן נבוכד נצר (נתגאה) ער וואר זיך את גאה דא איט אונ' טרינקט דרינן זיין אאסט ער אונ' זיין הערין
אונ' זיין קנעכט אונ' ווייבר אונ' קיבט ווייבר דען טריב איך איין הנט זיין בטייד (חמודות) דר גלוסטיגי אאן דניאל דר
וואר בטיידן צו איך די זעלביגן אותיות דז אויך איך צירנט הקב"ה דער דא איז דר הער פון אלי ווערקונג אונ' אין דער
זעלביגי נאכט וואר ער דר טלאגן (בשאיות) איט פר וויסטונג : זד ער אוט וויליגט (האן דר אגגי) צו דר טלאגן אונ'
צו פר לירן די קינדר ישראל איט די דר פאטר הקב"ה זיך עהרט אונ' מורבליליג וואר ער אז איין כלי דש געך פר לארן
ווערט (קצץ) ער וואר אב טניידן איין האלץ צו הענגן דארויף מרדכי דש וואר ער צו איך זעלברט אן גרייטן דז ער זעלבסט
וואר דרויף גהנגן איט איך הילט דער יהודה מרדכי אלחאה איט (תחבולות) (ובגואן) אונ' אין דער גרובן דז ער האט
גיגראבן (נסדד) וואר ער פר וויסט ובסאה

שטופי זעם נשכחי רגל והפך עליהם בלהות לגלגל כהוחל לקרא בשם
אליל ולרגל: מרום קרא למי הים · וארבות השמים פתח כעים ·
וימח יקומם בשטף דכים: עליהם סדרי בראשית נשתנו · כשחתם את
דרכם נתגנו · ברותחין קלקלו וברותחין נדונו :

ובנסוע מקדם יושבי שנער · בבנין המגדל לבם נבער · ויזמו להגביה
לאין משער: נועצו לב ונוסדו מזמות · אם נצטרך לטפי מימות ·
נעלה לרקיע ונבנו בקרמות: בלל לשונם וחלשם והתישם · ובנינם
השחית עבור לבישם · ויפץ יי׳ אתם משם :

רעים בגופם וחטאים בממונם גאון שבעת לחם היה יסודם ועני ואביון
לא החזיקו ידם: יה בראות כנתמלא סאתם ספקם פחים ורוח זלעפות השיקם
תחת רשעים ספקם: צדקת אזרח ארון זכר · ובן אחיו נמלט מהתהפכה
בשחת אלהים את ערי הככר :

חרפו וגדפו מלאכי תלנת בצוו אדוניהם לגדל לענת ומלאך יצא ובעטם
כגת: קנוא גלחו בתער השכירה · בעברי נהר מלך

שטופי דש דור המבול די דא וואָרן פֿר פֿלייצט מיט דעם לאָרן פֿון גאָט אונ׳ וואָר פֿר געשן מיר טריט דא קערט הקב״ה אויך זי (בלהות) דר טרעקנס: אך אין טעגן (אנוש) דז עניקיל פֿון אדם הראשון דר אן הוב צו רופֿן דיא (עבודת אלילים) פֿר איין גאָט אונ׳ געוויכט זיך דא צו (עב דת אלילים) (מרום) דר הוכר גאָט יתברך דר האָט דען גרופֿן צו די וואָסר פֿון ים (וארובות) אונ׳ די פֿענסטר פֿון היאָל ער עפֿנט (כעים) מיט שטאַרקהייט אונ׳ ער אב אעקט אלז דש דא ניטטונד (בשטף) מיט פֿר פֿלייזונג דר באך וואָסר (עליהם) אויך זי וואָר פֿר ענדרט דר סדר הקב״ה האָט גיאָכט דעם ים דז עט דען עולם ניט פֿר פֿליצן זאָל מיט פֿר דערבונג מיר זיטן (נתגנו) וואָרן זי גטענט (ברותחין) מיט הייטן (טכבת זרע) הכן זיא גזינדיגט דרום זיין זיא גשלאָגן גיוואָרן מיט דעם מבול דש וואָר מייטל הייטי וואָסר אז די וואָראי באָד זיין אים עולם נעלכי וואָסר וואָרן זי **ובנסוע** אונ׳ דא זיא צוגן פֿון מויט גאָנג דר זון די וואונר אים לנד בבל: דיא האָטן אך מיר הערין (נבער) מויט גילעהרט (ויזמו) אונ׳ זיא גידאָכטן צו בויאן איין טאָרן אים היאָל אונ׳ גדאָכטן צו דר היבן אים אין דען היאָל און טיעור (נעלו) זי וואָרן זיך בראָטן אין אירן הערצן אונ׳ אָכטן זיך איין גרונד (אזיאות) אין אירי גדנקן אוב זי ווערן דערפֿן רעגן אונ׳ הקב״ה ווערט ניט רעגנן לאָזן זוא ווען איר גין אין היאָל אונ׳ וועלן דעם היאָל שלאָגן בקרדוואות) מיט האָקין (בלל) ער פֿר מישט הקב״ה מיר לשון (וחלשם) אונ׳ אָכט טוואָך זיא: אונ׳ מיר גבייא ער פֿר דערבט אונ׳ פֿר שנאט זי אונ׳ פר טפרייט זיא גאָט פֿון דאָרטן : **רעים** סדום אונ׳ עמורה די דא וואָרן ביז מיט אירן לייבר אונ׳ זינדיג מיט אירם גוט אונ׳ איר הערטפֿט אונ׳ מיר גרונד וואָר לדז מיר לנד אזו גאָר גוט וואָר אונ׳ אזי זייט זאָט ברוט האָטן נאך דענוך וואָלטן זי ניט העלפֿן דען ענייאן (יה) גאָט דא ער זאָך דז נון פֿול וואָר (ספקם) אירן אָאָם (פחים) קולן אונ׳ ווינד (זלעפות) פֿון פֿר ברענונג ער אָכט טרונקן זי: ער בניגט אין וואָט דא גהערט דען רשעים אן טטאָט מירי ביזי מעשים (צדקת) די גירעכטיקייט פֿון אברהם אבינו ער גדאָכט דער הער הקב״ה אונ׳ ער אָכט אנטריכן לוט דער דא וואָר זיין ברודר זון (אזהתאכר) דז ער ניט וואָר איבר ענטפֿרט: דא גאָט פֿר דאָרבט דיא שטעט די לאָגן אין פלון: **חרפו** זי וואָרן (אחרף ואגדף) די שלוחים פֿון סנחרב מיט גיבאָט אירן הערן צו גרוטן לעגת

צֹאנְךָ פְּקוֹד וְהָשֵׁב תְּפוּצָתוֹ · צְפֵה כִּי שְׂרָדָה מַרְעִיתוֹ · צָמֵת עוֹזְ בָּתָּה לַהֲשִׁיתוֹ · צִיצַת נוֹבֵל צְבִי תִפְאַרְתּוֹ : חָפְשׁוּ עַם מִפֶּרֶךְ בְּכוּסֶף · חֲשׁוּקֵי חֶמֶד זָהָב וָכֶסֶף חֵרוּת הַמְצִיא וְהַשְׁמִיעֵנוּ בְּחוֹסֶף · חִנָּם נִמְכַּרְתֶּם תִּגָּאֵלוּ וְלֹא בְּכֶסֶף : קְהִלּוֹת יַעֲקֹב בְּשֵׁם יִקְרָאוּךָ קוֹיְנוּ לוֹ רָז לָךְ וְרָז יִירָאוּךָ : חזן

קְדֻשָּׁתְךָ יַעֲרִיצוּ וּבְרוֹן יְנַשְּׂאוּךָ קִרְיַת גּוֹיִם עָרִיצִים יִירָאוּךָ :

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא :

חזן וקהל כְּעַל גְּמוּלוֹת כְּבַעַל יְשַׁלֵּם לְחֵיק זָרִים לֹא יָדְעוּ הַכְּלָם לְאִיִּים גְּמוּל יְשַׁלֵּם קָדוֹשׁ

כוונת הפייטן להזכיר כל המכעיסים את ה' מדור אנוש עד המן · ותתום שם המחבר בראשי החרוזות אני שמעון בר יצחק חזק

אִמְרוּ · לֵאלֹהִים אַדִּירִים · מְאוֹר מַעֲשָׂיו נָאִים וַהֲדוּרִים · כְּתָתוֹ אוֹת וּמוֹפֵת בְּצָרִים : נֶהֱרָגִים הוֹרְגִים אֶת הוֹרְגֵיהֶם · וְנִצְלָבִים צוֹלְבִים אֶת צוֹלְבֵיהֶם · וְנִשְׁקָעִים שׁוֹקְעִים אֶת שׁוֹקְעֵיהֶם : יְהִירִים אֲשֶׁר זָדוּ בְּזָדוֹן נִמְרְדוּ בְּסַאסְאָה כְּפָעֳלָם לִדּוֹן · וְהוֹרַד גְּאוֹנָם שְׁאוֹל וַאֲבַדּוֹן :

דיר · (נחר) עס איז פר דערט (גרוננו) אונזר קעל פון וועגן אונזר תפילה אונזר קראפט (אזלה) איז פאר גנגן אונ' פר טוועלט גאט דר ברען אונז דען צו דיר אירהאפן (נאנך) דיין טאך גדענק אונ' קער ווידר (תפוצתו) איין פאר שפרייטונג (צפה) לוג די (שדדה) זי איז ווארן פר וויסט זייני וייד כלוואר אר"ן ישראל (צאת) פר"שנייד (עוין) דען פיינד אונ' אאך אין פר וויסט זייני שפראלונג אונ' פר לאב זיין שונהייט (חפשו) זי ווארדן פרייא דש פאלק ישראל פון אירן הערטן דינשט (בכוסף) איט גילושטיקייט (חשוקי) זי ווארן אום גיגירט איט לויטרי תכשיטים פון זילבר אונ' גאלד אזו אאך אונז הערן פרייאונג (בחוסף) אופן בארליך אז דר פסוק גיט הקב"ה שפרעכט איר זייט ווארן פרקויפט אום זונשט אונ' און זילבר ווערט איר דר לזט (קהלות) די פר זאאלונג פון יעקב די ווערן לעתיד לבא אן רופן הקב"ה איט דען (שם המפורש) אונ' זי ווערן זוכה זיין אלי צו זעהן די שכינה אונ' ווערן אייער דעם אנדרן ווייזן הקב"ה אונ' ווערן זאגן או דעם הבן איר גיהאפט אין גלות דיין הייליקייט (יעריצו) זיא ווערן שטארקן : אונ' איט גיזנג זי ווערן דער הייבן דיך אך די שטעט דער שטארקי פעלקר זי ווערן פארכטן דיך אונ' דען (ימלוך) ער ווערט קיניגן גאט צו איביגקייט גאט צין גיבירד אונ' גיבירד (הללויה) (ואתה) אונ' דו הייליגר גאט דער דא ווערט אויך די לוב פון ישראל (אל נא) איך ביט (כעל או) ער האט פר גאלטן דען אנדרים אויז אלט וואט זי הבן גיטאן ישראל אזו זאל ער בילאנן די רשעים אויך אלזו די זי גטאן הבן ישראל (לחיק) אין שום דער אוטווילינגן די ניט ווישן (הכלם) איין טעאונג פר הקב"ה ער ווערט בילאנט פר גענלטונג (קדוש) דער הייליגר גאט :

אמרו זייט לובן צו דען שטארקן גאט ווימ גאר שין אונ' בשינט ווארן זיין ווערק דא ער גאב צייכן אונ' וואונדר אן אונזר ליידיגר (נהרגים) ישראל דידא ווארן דער שלאגן פון די אנדרים די דער שלאגן זיא ווידר (ונצלבים) אונ' די האכגן זיא האנגן זי ווידר (ונשקעים) אונ' די זיא אין וואשר פר זענקטן דיא פר זענקטן זיא אידר (יהירים) די האפרטיגן אנדרים די איט אוט ווילן האטן גאוט ווילגט דען וואר צו גיאעטן (בסאסאה) איט איר אאס או איר ווערקונג וואר ווארן זי גריכט אונ' ווארן גנידרט אין די גרוב דש פר לארן גהינם :

קהל כוונת המחבר להודיע אופן הגאולה במצרים ומתפלל על העתידה ותתום שמעון ב"י

שבטי יה הוצאת לפדיום · שלמים כצהרים בעצם היום שרי כמו
כן החיש בצביון · שנת שלומים לריב ציון : מגרת ונארת
שבט הרשע · מכביד אזניו ועינו השע מהלומות וכחת לגיו נפשע ·
מחצת ראש מבית רשע : עורי עורי זרוע יד הגדולה · ערינה תמחץ
ושיתה כלה · עריה תעור מאנוש לחללה · ערות יסוד עד צואר סקרהו :
ובצאתך לישע בעוז אזור · וצאן ירך בעדי נזור · ועונים נפרדו כאפר
פזור · וכשל עוזר ונפל עזור : נאור בראותך ברם מתבוסס · נגפת
פורכים פרים לקוסס · נפש ובשר כמסוס נוסס · נתתה ליראיך נס
להתנוסס : ביטה ומהר שנת גאולים · כנגד בוגדים וחלף אוילים · בטופלי
שקר הפל חללים · ביום הרג רב בנפול מגדלים : רחם וחמול בן יקיר ·
רוה נפש שוקקה להקיר · ראה כי גברה יד המדקיר · רוח עריצים כזרם
קיר : יום יום נצפה גאלתינו · יגענו בקראנו נחר גרוננו : יד אזלה ותש
כחנו · יחננו לך קוינו :

צאנך

שבטי די געטליכן גשלעכט האשטו אויש גצוגן צו דר ליזן : זי וואָרן אלי גנץ אונ' אן ליטרן טאג אז אן איטאג
אלמעכטיגר גאט אזו (החיש) זאלשטו אייאן (בצביון) מיט דיינם ווילן איין יאר דז דו ווערשט בצאלן דען
קריג פון ציון (מגרת) דו האשט צו בראכן (ונארת) אונ' האשט אוך גישטערצט די אגבט פון דעם רשע פרעה דער דא
האט בשווערט זיין אורן דז ער ניט וואלט הערן דיין שטים אונ' זיין אויגן (השע) ער הוט פער קלעבט (מהלומות) מיט
שלעק דו האשט בשווערט (לגיו) צו דעם לייב פון דעם אידר שפעניגר (מחצת) דו האשט טון וואונדן דען קאפף פון דען
גזינד דש רשע (עורי) דר וועק אונ' דר וועק די אגבט דיינר גרושי מראין (עדינה) דש גיזענפט פאלק (תמחץ) דוא
זאלשט אך וואונדן (ושיתה) אונ' טוא זיא צו איין פר דערבנים (עריה) דש פאלק דז נאקט איז פון אלות דער וועק דיין
אמכט איבר זי דש זי ווערן פר טוועלפט פון צו וואונן אונטר דען לייטן (ערות) צו אויש ווארצלן זי ביז צום גרונד אין דיא
איביקייט (ובצאתך) אונ' אין דיין אויש גין מיט שטארק אן גיגירט צו העלפן דיינם פאלק אונ' ישראל דייני שאף דיא
האשטו מיט צירונג גיקרינט (ועונים) אונ' דיא פיינד די וואָרן פר שפרייט אז איין אש אין ווינט דא ער וואר שטרויכלן
דער אלאך איס היאל דער דא האלף די אנדרין דען פילן די אנדרין די דא צעלטן ווערן גיהאלפן פון אים (נאור) דו לייכטגר
גאט דא דו האשט גיזעהן די ישראל (מתבוסס) די זיך בייזלפרטן מיט דיא נוייא בלוט מיט בלוט פון קרבן פסח אך ווארן
זי זיך (אן) די זעלביגי נאכט דען האשטו גיאארט די אנדרין (פורכים) די דא הבן הארט אכן ערבטן ישראל אונ' איר
פרולט (לקוסס) צו פר טניידן איר זיל אונ' איר פלייש וואר אז ווען דער אארק העט זיא פר דארבן דא האשטו געבן
דייני פערכטר ניסים דא איט (להתנוסס) צו ווערן דער היבט (ביטה) לוג אונזר גלות אונ' ויא איילן דש יאר פון דער
גאולה פעלט אן דייני פעלשר (בטופלי) אן דיא דא רידן אויף אונש ליגן אך פאלן דער שלאגני אונ' אך אין
פאלן אירי שטאריק (רחם) דער באַרם דיין אירדיגן זון (רוה) זעטיג איר דורשטיגן לייב אונ' קילזיא · זעה דז זיך
האט גשטארקט די הנט (המדקיר) אונזר שטעכר דז גאיט (עריצים) פון איר שטרקי זיין אונש אזו ביז (כזרם) אז איין
שטראם וואסר (קיר) דז פון די וואנד ארהב שטיט (יום) טאג (נצפה) זיין איר האפן אויף אונזר דר לייזונג (יגענו)

איר זיין איר איט אונזר רופן צו

ממקהלותם · רודפיהם במצולות ים האבדתם קניך קחת על זרועותם :
צוענים אשר נאספו למלחמה · פגריהם המומת ונגרפו הימה · עשר
מכות הכו במצרימה · ספו באחת עשר ביד הרמה : נבקה רוחם
ונבלעה עצתם · מסך עועים נסמכו להתעותם · לבם נמס ונמקו גויתם
כלו בבהלות המון שאריתם : יזמו לרדוף ולהסיר כתר · טורח עבודה
ונצול תתר · חזקה להוסיף שבועת בתר · ורבי תורים ונקדת יתר :
וטרם הגעת עתותי דורים · הפכו בקרב אפרתים ידידים · רגלם כחפזו
גאלתם להקדים · גרעום אנשי גת הנולדים : בעבור זאת הסבו מדרך
במפלתם מראות ליראם במורך · חזן אמצת וחזקת כושלי ברך :
אשורינו כוננת בהסבת דרך :

קהל אשרי שמרת עקב צדקותיך · ונגה כאור פארתנו באהבתך ·
חזן בעבור אוהביך שומרי בריתך · תשמרנו ותחיינו בטל
תחייתך : ברוך אתה יי מחיה המתים : שבטי

האטט טאן פער לירן אין דש טיפי אער : ישראל די דו האשט גקויפט אויז אגריפן די האשטו גיטראגן אויף דייני ארים (צוענים) די אגריפן דיזיך פר זאמלטן צו הלטן מלחמה מיט ישראל : די דו האשט פר טואלט דש זארן אזי פגרים (ונגרפו) אונ' זיין זארן גיפעגט אין דש אער מיט צעהן מכות זארן זיא גשלאגן אין אגריפן (ספו) זיא צו גינגן גאר אין דער איינפטי מכה ביים דעם יס דא ישראל אויז גינגן אופן בארליך (נבקה) עס זואר אויז גלערט איר טכל אונ' זואר פר דורבן איר עצה : עס זואר איין פר זוערונג אונ' איין פר אישונג אונטר אין די זי פר אירטן מיט דר (עבודת אלילים) איר הערץ זואר איר צו גנגן אונ' אך (גויתם) איר לייב זי זוארן פר דארבן פר דר שרעקנס די גיזאייטי פון איר איבר בלייבונג (יזמו) זיא גדאכטן נאך צו יאגן ישראל אונ' אב צו נעאן פון ישראל אירי קרון כלוואר אירי לירונג זי גדאכטן זואר זוערט אונט נאא ערבטן אך הבן זי אונט אויז גלערט אונזר אונזרות זיא האט זיך גשטרקט אונ' גאערט די שבועה דיא הקב"ה הט צו אברהם גשוואורן צו אוי ליהן זיין קינדר מיט גרושם גוט ביים דעם (ברית בין הבתרים) דען גאב אין גאט דען זאך רויב ביים דעם ים דר זואר פיל אער אז דר זאך רויב דען זיא אויז אגריפן קריגטן גלייך אז איין לייל גאלד אער אין קיגן איינס טטיפלי זילבר (וטרם) אונ' אי דא גרייכט די לייט דר פרייגט טאפט כלוואר די גאולה פון אגריפן דא האטן זיא גקערט איר גאקן כלוואר זי אנטלויפן אויז דר אלחאה די קינדר אפרים די גליבטן דען זי וואלטן איט גוואלט אויז גין אויז אגריפן : איר באכיר (כחפזו) אז ער איילט אונ' וואלט פאדרן די גאולה דען (גדעום) פר טנידן זי די אאנין פון (גת) די אין דעם לאנד פלשתים זוארן גבארן (בעבור) אום דאט ווילן זוארן ישראל אום גריגלט פון דעם זעלביגן זועג דא זי הקב"ה אויז לוג דש ישראל ניט זעלן זעהן די אפלה פון אירי ברידר אונ' אעלטן לאג זוארן (אמצת) דו האשט דא איט גפעסט אונ' גשטארקט די טטרויכליג (ברך) קניא כלוואר די לאג זוארן פון ישראל (אשורנו) אונזר טריט דו האשט ברייט איט דיינם אום ריגלן אונז אין דען רעכטן זועג (אשרי) אייני טריט דו האשט גהיט ניט אום אונזרט ווילן נייארט דז דוא האשט וועלן גדענקט אאכן דיין לו זאגן צו אברהם (ונוגה) אונ' איט איין גרוט ליכט דו האשט ביטיינט אונז אום ווילן דיינר ליבשאפט : (בעבור) אום ווילן דייני ליב האבר די דא האטן ליב דיך אונ' היטן דיין זיכרהייט : דוא זאלשט היטן אונז
אונ' זאלשט אאכן לעבן אונז מיט דעם טל פון (תחיית המתים) שבטי

לְהָבִין וּלְהִזָּהֵר : מְחַנֵּהוּ קִבֵּץ וְכָל יוֹעֲצָיו · נִכְבָּדָיו שָׂרָיו וְגַם מְלִיצָיו · סָעוּ כְּאַחַת בְּהַשָּׂאַת מִפְלָצָיו · עֲרוּכֵי מִלְחָמָה נוֹסְפוּ נִקְבָּצָיו · פָּחֲזוּ כַּמַּיִם בְּלִי לְהוֹתִיר · צְבָאוֹת קוֹדֶשׁ לִרְדּוֹף וּלְהַכְתִּיר · קָדוֹשׁ סִבַּבְתָּם דֶּרֶךְ לְהַתְאִיר · רִחַפְתָּם בְּצִלְּךָ וּבְמָגִנְּךָ לְהַסְתִּיר : שִׁלַּחְתָּ בְּצָרִים חֲרִי וָזַעַם שָׁמַרְתָּ בְּאֶבְרָתְךָ יְפֵיפִי פַעַם · חזן תּוֹקֶף פְּלָאוֹת הִפְלֵאתָ בְּנוֹעַם · תַּנִּין

בְּעֵת שִׁלַּח אֶת הָעָם :

קה"ל אָזְנַי שָׁמְעוּ מוֹפְתֵי עִנְיָנֶיךָ · וְנֶצַח בִּרְכוֹתֶיךָ יַזְכִּירוּ צְפוּנֶיךָ · חזן חָפַצְתָּ לִפְסוֹחַ וּלְהָגֵן הֲמוֹנֶיךָ · קָדוֹשׁ כֵּן חָפוֹץ לְגוֹנְנִי בְּמָגִנֶּךָ ·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ : מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים

פייט הזה עשאו המחבר בסי' תשר"ק לפי שיסגרו על גאול' מצרים על שם הפסוק בזכריו' י' פ"ח

קה"ל תִּרְגַּלְתָּ עֲמוּסִים מִמִּצְרַיִם בְּצֵאתָם · שָׁרִים כְּחוֹלְלִים וּמְבָרְכִים בְּמַקְהֵלוֹתָם

ווידר איין אל (להזהיר) אונ' וואר האפטיג אונ' וואוסט ניט צו זיין גווארנט אונ' צו טריבן דיא וואכט פון הקב"ה פון דען ניסים די דא ווארן געשעהן צו פאר דאך יאגט ער נאך (מחנהו) זייני שארן ער טעט איין זאמלן אונ' אל זייני ראט הערן זייני גיערטי טריט אונ' זייני אלילים די פר וואגלטן אלי (בהשאת) אונ' פון וועגן דיא אן ריינונג (מפלציו) איר עבודת אלילים דיא וואר איט כישוף גימאכט דש זיא ניט לים אנטלויפן פון קיין קנעכט זיינש הערן אונ' דא הקב"ה שלוג דיא בכורים דא טעט ער אויך אטפט אן איר עבודת אלילים דיא ווארן צו טאאלן אדר צו ברענן אדר פר פוילט אדר צו ברעכן דז ער וויז גלובט זייא ער דש די עבודת אלילים מייטל הבל זיין נייארט דיא עבודת אלילים דיא איט כישוף וואר גימאכט דש קיין קנעכט קאנט אנטלויפן לים ער איבר דז ער גביט ישראל דא זיין זוא וואל אריבר ווארן דא זאלטן זיא ווידר צו רוק ציאן אונ' איר לעגר אאכן קיגן דיא עבודת אלילים דא דיא מצרים זעלטן גדענקן דיא עבודת אלילים איז זיא ניט אריבר לאזן אונ' דער האלבן רייזן זי זיך נאך צו יאגן אונ' דען וויז הקב"ה דז דיא עבודת אלילים אך הבל איז אונ' זיא יאגטן ישראל נאך אונ' דר זויפטן אין ים : זיא אן ריכטטן איין מלחמה איט זיין איין גיזאאלטן (פחזו) זיא איילטן אז איין וואטר דש ביהענטן לויפט אונ' דר איברגטן ניקש : דש הייליג היער צו נאך יאגן (ולהכתיר) אונ' צו אום רינגלן : הקב"ה דער אום ריגלט זיא פון רעכטן וועג (להתאיר) צו דר לייכטן אין (רחפתם) דוא האשט בדעקט זיא אין דיינם שאטן אונ' האשט פר בארגן זיא איט דיינר שילט : (שלחת) דוא האשט געזענט אונטר דייני לוידיגר איין גרים צארן דוא האשט גהיט (באברתך) איט דייני פליגל דיא ישראל די דא זיין ווארן גלובט איט איר שיני טריט (תוקף) שטרקי וואונדר דוא האשט גיטאן איט זיגן איין האדר גרושר פיש פרעה טיקט דש פאלק : (אזני) אייני אורן דיא האטן גיהערט דייני וואונדרליכי ענייניש אונ' דרום איביג זיא גדענקן דייני לוב ישראל דיא דוא האשט פר בארגן אין די וואלקן אז דו האשט בגערט צו בשיצן אונ' צו איבר הופן דייני ברוואונג אזו זאלן בגערן דר הייליגר גאט צו בשיצן הויך איך איט דיינם שילט

הרגלת דוא האשט גפירט ישראל (עמוסים) די דא זיין בילאדן איט מצות דא זיא גיגן אויז מצרים (שרים) זיא ווארן זינגן (כחוללים) אז דיא טענצר אונ' ווארן לובן גאט איין אירי פר זאאלונג : אירי יעגר דיא

האם

יאתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע : ממצרים גאלתנו יי אלהינו · ומבית עבדים פדיתנו · כל בכוריהם הרגת · ובכורך גאלת : וים סוף בקעת · וזדים טבעת · וידידים העברת · ויכסו מים צריהם · אחד מהם לא נותר · על זאת שבחו אהובים ורוממו אל ונתנו ידידים זמירות · שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים : רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים ומגביה שפלים מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר דלים ועונה לעמו בעת שועם אליו · תהלות לאל עליון ברוך הוא ומבורך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי · מי כמוכה נאדר בקודש · נורא תהלות עושה פלא

שירה חדשה שבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו : יי ימלוך לעולם ועד : צור ישראל קומה בעזרת ישראל : ופדה כנאמך יהודה וישראל גואלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל · ברוך אתה יי גאל ישראל :

דט קהל אורט (שאונה עטרה) גלייך דען ערשטן טאג פון פסח :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך : כי שם יי אקרא הבו גודל לאלהינו

ברוך אתה יי · אלהינו ואלהי אבותינו · אלהי אברהם · אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא · אל עליון גומל חסדים טובים · וקונה הכל וזוכר חסדי אבות · ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה · מלך עוזר ומושיע ומגן :

מסוד חכמים ונבונים ומלמד דעת מבינים אפתחה פי בשיר ורננים להודות ולהלל פני שוכן מעונים

ווען דער הינדרשטי טאג פסח אן שבת געפאלט אזו פר ווענט אן דען סדר אונ׳ זאגט (איאת נוראותיך) אן זיבנטן טאג : אונ׳ (אותותיך) אן אכטן טאג :

מיוסד על פי א״ב

אותותיך ראינו אז בעין · בעטותך כמעיל תלבושת זין · גוים נגרך היו כאין · רוחו ונפלו כשכורי יין : הנאוה הוצאת מאסור כבל · ושכמה הוסר מעינוי סבל · זד תנין מנאץ ומנבל · חפוז אחריה להשחית ולחבל : טסו אנפיו כנשר למהר · יעצו אביריו בחיל לדהר · כסל באולת שנה להתיהר · לא ידע להבין

אותותיך דייני צייכן זאכן איר דען מיט אונזרי אויגן (בעטותך) דא דוא האשט אן גיקלייד אז איין העלד דאש קלייד : די אנדרין מיט אירי ע״א ווארן אזי קיגן דיר אז ניקש : זיא ווארן פר שטוסן אונ׳ פילן דא הין אז איין טרונקנר (הנאוה) ישראל די ליאליכן ווארדן אב גטאן (כבל) אירי קיטן דא זי מיט געפייניגט ווער אין אנדריש אונ׳ פון אירן אקסיל ווארד אב גטאן איר לאשט דר נוט ווילגר פיט פרעה (אנאץ) ער דר צירנט אונ׳ ווער איין שאלק (חפוז) ער וואר נאך איילן ישראל צו פר דרבן זיא (טסו) זיא ווארן טוועבן זייני שארן אזו בהענד אז איין אדלער : זיא ווארן אייהש ראט (אביריו) זייני שטארקי מיט זיינש הער (לדהר) צו פר טרעטן ישראל : דר נאר פרעה דער טעט זיין נארהייט ווידר

נקרא על שמו כי במשאו הכביר · מזמור שיר חנכת הבית לדוד :
שמחות רבו והוגה כל מאפל · ביסוד הבית נבצר בוחן ועופל · עולות
וזבחים לרוב ושלמים להטפל · אז אמר שלמה יי אמר לשכן בערפל :
פגרו שעיר ועמון ומואב חיל מרני · במעלה הציץ ראות ישועת יי : צוררנו
למשחית איש ברעהו לעיני · נקהלו לעמק ברכה כי שם ברכו את יי :
קול שירות תשע שמענו במרץ · והעשירית עוד נשמע מכנף הארץ ·
רנו שמים והריעו תחתיות ארץ · שירו ליי שיר חדש תהלתו מקצה
הארץ : שירות אלה לשון שירה מיוסרים · כי תשועתם כיולדה לבא
צרות ומפסרים · תוקף שיר אחרון כזכרים לא יולדים · שירו ליי שיר
חדש תהלתו בקהל חסידים : חזן שעבוד מלכיות עקר ונסים מרבים
בראות מפלתם ישמחו איים רבים · יציאת חנם קרוא בטפל נאהבים ·
חזק קדשתך כעל זאת שבחו אהובים :

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם אחריהם בכל דור ודור · ברום עולם
מושבך ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ · אשרי איש שישמע אל מצותיך : ותורתך
ודברך ישים על לבו אמת אתה הוא אדון לעמך · ומלך גבור לריב ריבם אמת אתה הוא ראשון

ואתה

ביז וואָרן עט וואָר אויך זיין נאָמן גירופֿן וויא וואול דז ער טוט וואָר דאָ עס גיבויט וואָר דרום אז ער האָט ביטווערט זיין
נאָמט אויך זיך דרום גיט דר פסוק איין גיזאנג צו הקב"ה דאָ אין הט געהנטגיפֿטיגט דז ב"ה צו דוד (שמחות) פֿיל פֿרייט
הט זיך געוועזט אונטר ישראל (והוגה) אונ' וואָר דר לייבט אל פֿינשטרניש : דאָ עז וואָר געגרונט פֿעסט דז ב"ה דט וואָר צו
ישראל (בוחן) איין פֿעם טונג אונ' שטרקי פֿר זיכרונג זיא בראכטן פֿיל עולות אונ' אויך פֿיל שלאמים (להטפל) וואָרן דר צו
כיהעפֿט דען זאָגט שלמה האָלך שירה צו הקב"ה דער דאָ הט גיזאָגט צו רואן אין נעבלדער אין בית המקדש וואָר (פגרו)
זיא זיין גיוואָרדן מייטל פגרים דט היר פֿון שעיר אונ' עמון אונ' מואב אייני קריגר : אז שטעג פֿון ציון האָבן איר גיזעהן די הילף פֿון
הקב"ה זיא האָבן איינר דען אנדרן פֿר דאַרבן פֿר איין אויגן : זיא זאמלטן זיך איין אין טאל דר היס (עמק ברכה) דרום
דז דאָרטן האָטן זיא איט שירה גלובט צו גאָט : (קול) דז שטימן פֿון גיזאנג האָבן איר געהערט ניין מאָלט מיט זעטיקייט
אונ' דז צעהנטי ווערן איר הערן (בזאן המשיח) פֿון ענד דר ערדן דען אנערן לובן אין די היאל אונ' שמאלן די אונטרשטי ערד
דרויך גיט דר פסוק זינגט צו גאָט איין נייא גזאנג זיין לוב פֿון ענד דר ערדן : (שירות) דיא גיזאנג דיא דאָ וואָרן
גיזונגן דאָ שטיט ביים אין דט לשון שירה לשון נקיבה דען זיא וואָרן גלייך אז איין פֿרויא ווען זי גילעגן איז אז וויש זי דאך
דז זי ווידר ווערט וויא טג ליידן ווען זי ווידר ווערט טראגן אזו קאָם אזו אובט נאָך די ערשטי גאולות ווידר צרות אונ' גלות :
אבר די שטרקי גאולה די צעהנטי איז (בלשון זכור) גיזאגט וואָרן אז דר פסוק גיט לובט צו גאָט (שיר חדש) איין נייא ג' אנג
אז די זכריש די ניט גווינן שטיט שיר אונ' ניט שירה (שיעבוד) די פֿיל ניסים די דאָ ווערן גשעהן ווען איר ווערן דר לזט
ווערן פֿון דינסט דיא ווערן עיקר זיין צו לובן דר איט הקב"ה ווען אן די ווערט זעהן דאָ ווערן זיך פֿרייאן פֿיל פֿעלקר אונ'
דיא ניסים די גשעהן דאָ איר אויז אלריש גיגגן ווערן צו נייטן אך גידאכט ווערן צו לובן דר איט הקב"ה : שטאַרק אויך
אונז דיין היילקייט צו דר ליין אונז דען ווען איר לובן דיך אז דיך האָבן גלובט די גליבטן דאָ דו האָשט דז ים גשפֿלטן :

לחדש · השיר יהיה לכם כליל חג התקדש : נוו בעוזים צבאות ישרי א
הפלאת למו צדקה כהררי אל · חולקימו נשפטת תהום רבה להתאל ·
אז ישיר משה ובני ישראל : הן על הבאר שוררו כעליזות בהשמרת
הרים את והב בסופות ובספר מלחמות רשומה בשתי חרוזות · אז ישיר
ישראל את השירה הזאת : זהר שמש הדמים דורי ומאמירי · וירח
העמיד כיום תמים תמורי חקוקה בספר הישר שירת מזמורי אז ידבר
יהושע לי״י ביום תת י״י את האמורי : טפשו חנף מלכו ממוקשיעם · ושבו
ושחרו אל וצוה להושיעם יבין וגיד חרושת למפלה הכניעם · ותשר
דבורה וברק בן אבינועם : כלל ותוקם על במלכים להרת אשרה ·
זמירות הנעים והלך אורח ישרה · לעת זקנתו הוסיף שבח לשוררה
וידבר דוד לי״י את דברי השירה : מסר האב לבנו צרכי בנין להזביר
למצוא מקום נפשו בנדר העביר נקרא

אלס איט פורעמת דא ווערטשו גיהייליגט איט ישראל די דא האטן דס זעלביג אאל עבן געטן דס קרבן פסח דס זיא
דיך לובטן איט גזנג דס וואר דס ערשטי גזנג דז הקב״ה וואר איט גלובט איין די וועלט גשטנדן וואר דרויף הוט דער (נביא
ישעיה) גזגט דס גזנג דז איר ווערט זינגן אויף די אמלה פון מנחרב דס ווערט עבן אזו זיין אזו דא איר האט גזונגן בייא
ואלט דא איר האט גפייערט איבר דען קרבן פסח אונ׳ האט גהייליגט עס (נוו) דא זי פארן דורך די שטארקן וואסר
ישראל די גאטש רעכט פערטיגי היר דא האטשו גוואונדרט לו טאן איט אין צדקה אז די גרושן בערג אונ׳ דיא אלריק
(דולקיאו) די אין נאך יאגטן דען האטשו גשוואמן לו ריכטן איט אב גרונד דס אער דען זינגן לו הקב״ה אשה אונ׳ דיא
קינדר ישראל (הן) נון בייא דעם ברונן דער דא וואר בייא ישראל אין דר אדבר זי זינגן (בעליזות) איט פריידן : דא זיך
פעלקר אויז ארץ ישראל האטן גליגט אין היזן דס גבערגש דא ישראל דורך אושטן אונ׳ דאכטן ווען ישראל דא דורך גין
אין גרונד אעלן זי פון אובן ארוב שימן אונ׳ וואר פן דא היט הקב״ה די לוויא בערג דז זי לו אנכדר ואקסטן אז ווען זי זיך
קוסטן דא דער קוועטשטן זי אל די דרינן וואר אונ׳ דער נאך גינג דר בערג ווידר אויף אונ׳ גינג אידר אויף זיין אורט אונ׳
דא ישראל דורך גינגן דא וואלטן גאט יתברך דס ישראל זאלטן זעאן דס נס דס ער אין גטאן האט אונ׳ אאכט דאס דער
ברונן פלוס דורך די לעכר אונ׳ פליגט הרויז קעפף אונ׳ אריס אונ׳ בלוט דא אערקטן ישראל דס נס : דס שטיט גשרייבנס
אין ספר באדבר וואו דרינן אך שטיט די אלחאות די זי האטן איט סיחון אונ׳ עוג אונ׳ אדיניס דען זאגן ישראל די שירה די
דאזיגי וויא דארטן שטיט (זהר) די לויטרקייט דער זונן ער האט אאכן שטין איין גליבטר פריינד יהושע אונ׳ אויך די
לבנה אאכט ער שטין פון אייכט וויל איין גנלן טג עס איז איין גשריבן אין ספר יהושע : דא אינן שטיט גשריבן וויא ישראל
גינגן אין רעכטן וועג וויא יהושע האט גירעט לו גאט שירה דא ער האט געבן אין זיינר האנד דס פאלק אמורי (טפשו)
זי גינגן נאך נרהייט דער : (עבודת אלילים) אונ׳ נאך איר טאייללונג דען קיניגטן איבר זי די פעלקר די זי ניט האטן
פר טריבן אויז ארץ ישראל וויא הקב״ה הט גיבאטן די וואר אין איין טטרויכלן : אונ׳ דא זי ווידר קערטן (ושחרו) אונ׳
פארשטן השם יתברך דא גיבוט הקב״ה לו העלפן זי איט דבורה הנביאה (יבין) דר הער פון חרושת לו איינר אפלה ער
אכט אונטר טעניג זי דען זגטן שירה דבורה אונ׳ איר אאן ברוק זון אבינועם (כלל) ער וואר גקריינט אונ׳ אויך גריכט אונ׳
גשטרקט איבר אלי אלכים דוד המלך : ער האט גזיסט גזנג לו הקב״ה אונ׳ איז גנגן איין רעכט פירטיגי וועג אין זיינר
עלטר ער אערט לו הקב״ה לוב אונ׳ גזנג אז דר פסוק גיט אונ׳ ער רידט דוד לו גאט ריד דס גזנג • (אמר) ער האט
איבר ענטפרט דוד המלך לו זיינם זון שלואה אלי בדערפנס לו דעם בית האקדש לו גפינדן, אין ארט לו בויאן דרויף דס

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :
ואהבת את יהוה אלהיך בכל־לבבך ובכל־נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום על־לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך
בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על־ידך והיו לטוטפות בין עיניך : וכתבתם על־
מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם־שמוע תשמעו אל־מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את־יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל־לבבכם ובכל־נפשכם : ונתתי מטר־ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגנך ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן־יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף־יהוה בכם ועצר את־
השמים ולא־יהיה מטר והאדמה לא תתן את־יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר
יהוה נותן לכם : ושמתם את דברי אלה על־לבבכם ועל־נפשכם וקשרתם אתם לאות על־
ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם : ולמדתם אתם את־בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וכתבתם על־מזוזות ביתך ובשעריך : למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יהוה אל־משה לאמר : דבר אל־בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על־
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על־ציצת הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצת
וראיתם אותו וזכרתם את־כל־מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר־אתם זונים אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את־כל מצותי והייתם קדושים לאלהיכם :
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם :

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן וטוב הדבר הזה על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו
ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך · על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חוק
ולא יעבור · אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד · אתה הוא מלכנו מלך
אבותינו אתה למען שמך מהר לגאלינו כגאלת את אבותינו : אמת מעולם שמך הגדול עלינו
נקרא באהבה אין אלהים זולתך :

כוונת הפייטן להזכיר תשע השירות ששרו ישראל ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם ורמז לשיר
העשירי שבגאולה לעתיד לבא שנשיר שיר חדש ואין זכרון לראשונים ומיוסד ע״ד א״ב בראשי
חרוזות ובסוף חתום שם המחבר שמעון בר יצחק

אי פתרום בעברך ראש תנין להרש · במלואות ספקו שאננו
מור כגורש · באוכלי פסחים נתקדשת כשיר

אך. פתרום אין דיינם איבר פארן אין דעם אינז פון פתרום דש איז איך זנד אזרים (זהדש) זו דרעטן דענקאסן
פון דען גרוטן פיש פרעה : דש גון איר אטם פון וואר דא אעמט הקב״ה אים זו אין פוליגזכי

מלכותו: קרא לשמש ויזרח אור ראה והתקין צורת הלבנה: שבח נותנים לו כל צבא מרום
תפארת וגדלה שרפים ואופנים וחיות הקודש:

לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו: תפארת
עטה ליום המנוחה עונג קרא ליום השבת זה שבח של יום השביעי שבו שבת אל
מכל מלאכתו ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ליי: לפיכך יפארו
ויברכו לאל כל יצוריו שבח יקר וגדלה יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו ישראל
בקדושתו ביום שבת קדש שמך יי אלהינו יתקדש וזכרך מלכנו יתפאר בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת: תתברך מושיענו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה:
תתברך צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר
משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים
ומלך עולם: כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים וכלם עושים באימה וביראה רצון קוניהם
וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים: ומפארים
ומעריצים ומקדישים וממליכים: את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא: וכלם
מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים רשות זה לזה: להקדיש ליוצרם בנחת
רוח בשפה ברורה ובנעימה קדשה כלם כאחד עונים ואומרים ביראה:
קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:
והאופנים וחיות הקודש ברעש גדול מתנשאים לעמת שרפים לעמתם משבחים ואומרים:
ברוך כבוד יי ממקומו:

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים: זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא
לבדו פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות
בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית
כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו
במהרה לאורו ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו בעבור
אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים כן תחננו ותלמדנו אבינו אב הרחמן המרחם רחם
עלינו ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקים את כל דברי
תלמוד תורתך באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה
את שמך ולא נבוש לעולם ועד: כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך
והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה
ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת להודות לך ולייחדך באהבה
ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה:

נסך׃ הפלא עם אחרונים מחכיך וחוסיך׃ וכהל פה יהללך מה רבו מעשיך׃ קדוש׃

ווען (יום טוב) אן דר וואכן גיפאלט זאגט אן דאש׃

המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית׃ מה רבו מעשיך יי׳ כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך׃ המלך המרומם לבדו מאז׃ המשבח והמפואר והמתנשא מימות עולם׃ אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו׃ אדון עזנו׃ צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו׃ אל ברוך גדול דעה הכין ופעל זהרי חמה טוב יצר כבוד לשמו מאורות נתן סביבות עזו׃ פנות צבאיו קדושים רוממי שדי תמיד מספרים כבוד אל וקדשתו׃ תתברך יי׳ אלהינו על שבח מעשי ידיך׃ ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה׃ תתברך צורנו וכו׳

ווען (יום טוב) אן (שבת) גיפאלט זאגט אן דאש

הכל יודוך והכל ישבחוך׃ והכל יאמרו אין קדוש כיי׳׃ הכל ירוממוך סלה יוצר הכל האל הפותח בכל יום דלתות שערי מזרח׃ ובוקע חלוני רקיע מוציא חמה ממקומה ולבנה ממכון שבתה׃ ומאיר לעולם כלו וליושביו׃ שברא במדת רחמים׃ המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית׃ המלך המרומם לבדו מאז המשובח והמפואר והמתנשא מימות עולם׃ אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו׃ אין כערכך ואין זולתך אפס בלתך ומי דומה לך׃ אין כערכך יי׳ אלהינו בעולם הזה ואין זולתך מלכנו לחיי העולם הבא׃ אפס בלתך גואלנו לימות המשיח ואין דומה לך מושיענו לתחיית המתים׃ אל אדון על כל המעשים ברוך ומבורך בפי כל נשמה׃ גדלו וטובו מלא עולם דעת ותבונה סובבים אותו׃ המתגאה על חיות הקדש ונהדר בכבוד על המרכבה׃ זכות ומישור לפני כסאו חסד ורחמים לפני כבודו טובים מאורות שברא אלהינו יצרם בדעת בבינה ובהשכל׃ כח וגבורה נתן בהם להיות מושלים בקרב תבל׃ מלאים זיו ומפיקים נוגה נאה זיום בכל העולם׃ שמחים בצאתם וששים בבאם עושים באימה רצון קוניהם׃ פאר וכבוד נותנים לשמו צהלה ורנה לזכר מלכותו

דיא היכטרשטן דורות (אחכיך) דיא אויך דיך האבן אוני בטיגן אן דיך׃ דען ווערן אזי איילר לובן דיך אוני ווערן זאגן וויא גאר גרוש זיין דיין ווערק דוא הייליגר גאט׃

יענה במרץ׃ זרועך חשפת והתמוטטה הארץ׃ מלפני אדון חולי ארץ
נטית קשתך ראש פרזיו לנקוב׃ קריות ומבצרים נחשבו לרקוב׃ מלפני
אלהי יעקב׃ נחית ונהלת עם עמוסי מעים׃ ולא מנעת מפיהם דגן שמים׃
ההפכי הצור אגם מים׃ שמעו אמצך כל אפסי תחומים׃ הדר הודך על
ארץ ושמים׃ בתתך חלמיש למעינו מים׃ אז מצאו אבות חן ובצלך לנו׃
אנא הבט נא עמך כלנו׃ לא לנו יי לא לנו׃ תפלל צרה בערינה מאנוש
לאבור׃ צוה ישועות יעקב כי ראה אותך לעבור׃ כי לשמך תן כבוד׃
תבאמו אגודים יחד למכון שבתך׃ ותטעמו בהר צבי קדש נחלתך׃ על
חסדך על אמתך׃ יי מקויך מקבלים עול מלכותך עליהם׃ נא היה סתר
למו מפני שורדיהם׃ למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם׃ כי בא נוגש וכל
חילו במים׃ נא שית אויביך למורש קפוד ואגמי מים׃ וידעו כי אנחנו עמו
ואלהינו בשמים׃ חזן כהפלאת לדור ראשון רוב נסיך

גיוועהט מיט דיינם נמרן אונ׳ האשט פר ברענד די אזריס די אים נקד בזיבן אונ׳ די נאך יאגטן ישראל אויז דען נקד (חנך) די וועלט (התפוררה) וואר זיך צו ברעקלין אין דער איטן אונ׳ אם ענדן: אך דיא הולי בערג שפראנגן או די יונגי שאף (אי כאוך) ווער איז או דוא ווענדוא ווערשט רופן (זאיר) צו פר טניידן (עריצים) דיא שטרקן רשעים (באר) איט זהענדיקייט (חשפת) דוא האשט אנטפלעקט דייני אלט בייא דעם ים (והתמוטטה) אונ׳ דא וואר גלייטן די גנצי ערד פון פר הקב״ה (חולי) דער דא האט בשאפין די ערד: (נטית) דו האשט גנייגט דיין בוגן צו נעכרן דען קאפף פון דייני שטרקן די דא וואנן אין אופני דערפר דרום דא זיא פר לאזן זיך אויף איר שטארק: אך די פעשטי שטעט די וואורן גיאכט (לרקוב) או פר פוילט האלן פר דעם גאט יעקב (נחית) דוא האשט זאנפטליך געפירט דאס פאלק ישראל או איין קינד דז אן טראגט פון אוטר לייב אייאר אויך דען ארים אונ׳ האשט ניט פר איטן פון אירם אונד דש קארן פון היאל דען אן: אונ׳ האשט פר קערט דען פעלזן צו וואשר (שמעו) די הערטן דייני שטעריק אלי העדן אין אלי גיארק דז דיין טונהייט איז אויף היאל אונ׳ ערד אונ׳ דש דוא האשט געבן וואשר אויז דעם שטרקן פעלזן (אז) דען פאכדן אונזר עלטרן לייט געליקייט דז זי בויאטן דיר איין (אשכן) אונ׳ אין דיינם שאטן (לנו) זי אינר געכטיגן איר ביטן דר לזי אונס אויז דען גלות אונ׳ זע אן דש איר אלי צו ואאל זיין דיין פאלק דז איז דיר קיין כבוד דז איר אזו שפלזיין דרום טוא עס ניט פון אונזרט וועגן אר פון דיינט וועגן (תפול) אך פאלן נרות אויף די רשעים די גזעצטן דז זי ווערן פר לארן פון דען לייטן גיביט די היאל פון יעקב דען ווערן זי דיכן דיר איט פורכט דען דש ווערט דיינם נאמן זיין איין כבוד (תביאמו) דו זאלשט ברענגן זי איט אנכדר צום בית המקדש דו דא איז ברייט צו דיינר וואונונג אונ׳ זיי פלנצן דעם הייליגן גלוסטיגן בערג ציון דער דא איז דיין ערב אום ווילן גנאד פון אברהם אונ׳ אום ווילן די ווארהייט פון יעקב: יי׳ גאט (מקויך) דייני האפר זי אנטפאנגן דש איך דיינס קיניגרייך אויף זיך איר ביטן דיקטוא בשיצן זיא פר (שורדיהם) איר פר וויסטר אונ׳ ווארום זאל זאגן די פעלקר וואו איז אייער גאט (כי בא) אז ער איז קומן פרעה דר דא האט ישראל גצוואונגן איט טוו ריערבט איט אל זיינם היר אין דז וואשר אזו ביטן איר זייא אחריב די בייזן פעלקר די אונז בילייריגן צו מון רעכטן דז זי זעלן ווערן איין ארב (קפוד) צו דיא איגלן (ואגמי) אונ׳ מייטל גאוז וואשר דען ווערט אידר אן וויסן דז איר זיין דיין פאלק אונ׳ אונזר גאט איז אין היאל (כהפלאת) דו האשט געאן וואונדר צו די ערשטן (דורות ביציאת מצרים) אזו טוא וואונדר איט

דיא

אז ישיר עניו וסיעתו להקדישו · עוזו ימינו וזרוע קדשו · היתה יהודה
לקדשו : שמך על כל יתגדל ויתקדש · מושבך ברום והלוכך בקודש ·
עדותיך נאמנו מאד לביתך נאוה קודש : קדוש :

עזי וזמרת יה שוררו לו מקהלותיו · נשוו הוד והדר בתהלותיו · ישראל
ממשלותיו : יי נגלה לעמו היות מנוס · נוזלים צנו כמו נד לכנוס · הים
ראה וינס : מרכבות בוגד בלעו בסוף ושיחור · בנהרים חרה אפו ונהפכו
סחרחור · הירדן יסב לאחור · תהומת רגזו ויהמו גלים · ראוך מים מאימתך
חלים · ההרים רקדו כאלים : ימינך ישע החישה בעת רצון · ירעשו ההרים
ועמוריה יתפלצון · גבעות כבני צאן : וברוב צדקתך מפלתם תקנוס ·
צולה חרבה ונהרותיה תאנוס · מה לך הים כי תנוס : וברוח חזקה
סיערתם סחרחור · חומה ומסילה לעמך תבחור · הירדן תסב לאחור :
אמר קבץ כעמיר שרי אוילים · קלע נפשותם חפצו להשלים · ההרים
תרקדו כאלים : נשפת חמתך תבער פנימי וחיצון · חלד התפוררה
תוך וקיצון · גבעות כבני צאן : מי כמכה · מר עריצים יענה

יעקב פון דעם שטאלדיגן פאלק כלואר די ניט רידטן לשון הקודש אוני אלי לשונות זונדר לשון הקודש היישט שטאלדיג לשון שפלות : (אז ישיר) דען וואר זינגן דער דעמוטיגר משה רבינו (וסיעתו) איט זיינר חברותה לו הייליגן הקב"ה איט די שטארק זיינר רעכטי הנט אוני ארם זיינר הייליקייט דא טאט יהודה אין הייליגן דז זי לום ערשטן שפרונגן אין דז ים דיין נאמן איז אלפרר ווערדר אלז אוני הייליגר דיין וואונונג איז אין הויכן היאל אוני דיין גין איז אין דר הייליקייט דייני גלייגניס זיין זער ווארהפטיג אוני לו דיינם הויז איז ליאליך די הייליקייט (קדוש) הקב"ה דער דא איז הייליג (עזי וזמרת יה) פון שטרק אוני לוב גאטש זי זינגטן זייני זאמלונג : אוני זי טעטן גדענקן זיין לוב אוני טונהייט ישראל דידא זיין אין זיינר געוואלטיגונג יי' גאט דער וואר זיך בווייזן לו זיינם פאלק לו זיין לו איר לו פלובט (נוזלים) די רינדיגן וואסר די זאלטן זיך איין אוני שטונדן אז איין אויאר : דז אער זאך הקב"ה אוני פלוג הינדר זיך (ארכבות) די רייט וועגן (בוגד) פון דעם פעלשר פרעה ווארן פר טלונדן איים ים (ושיחור) אוני אין נילוס : אן אלי וואשר איס עולם גרייאט זיין לארן אוני זי קערטן אוני אום ריגגלטן (סחרחור) זהינטר זיך אך דר ירדן אום ריגגלט הינטר זיך (תהומות) די אב גרונד דר טראקן (ויהמו) אוני זיא ברואטן אירי אינדן זי זאכן דיך די וואשר אוני פון דיינר פארכט (חלים) זי ליטרן · אך די בערג די שפראנגן אז די ווידר : (ימינך) דיין רעכטי הנט האט טאן איילן דיין הילף דא דיין ווילן געבעטט דא עז לייט וואר : (ירעשו) זיא האבן גשטוראט די בערג אוני איר זיילר (יתפלצון) דר שראקן די הויכן בערג שפראנגן אז די יונגן שאף (וברוב) אוני איט פיל דייני גרעכטיקייט דוא האשט גיקנסת דיא אלריגן לו אירן פאל : (צולה) דש טיפי אער דוא האשט אאכין טרוקנן אוני אירי בעך (תאנוס) דו האשט גילוואונגן דז זיא ניט זאלן אין ים לויפן וואש ליגט דיר דראן דוא ים דש דו פלייכשט אזרגן ווערשט זיין וויא לו פארן טפרלך הקב"ה לון ים (וברוח) אוני איט איינם שטרקן ווינד סיערתם) דוא האשט גשטוראט זיהינטר זיך דו האשט דר ווילט דען וועג דר וואר אינדי היך אז איין אויאר אין ים אך דר ירדן ווידר קערט הינטר זיך : (אאר) ער זאגט לו איין זאלן (כעאיר) אז די גרבן די הערן פון (אוילים) די נרן די אלריגן הקב"ה (קלע) דר פר טליידרט איר לייבר אוני פול ברלפט זיין ווילן אן איס דען שפראנגן די בערג אז די ווידר (נשפת) דו האשט גוועהט

וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים ׃

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמוֹר ׃ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה ׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן · וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן ׃

אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ ׃ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים ׃

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן ׃

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ ׃

ווען דער חזן זאגט האבורך אויז האט זאל קהל דאש זאגן

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי׳ האבורך לעולם ועד ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל ׃ אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי ׃

וויל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דש קהל יתברך

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סוֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה ׃

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם ׃

אחר ראשי פסוקים בראשי חרוזות מכופל שם המחבר שמעון בר יצחק חזק ואמץ אמן

וַיּוֹשַׁע שׁוֹשַׁנֵּי פֶּרַח מַזְרִיחַ מְאוֹרִים · שְׁמָרָם כְּאִישׁוֹן בְּרָדְפוּ אֲחוֹרִים · בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם ׃ וַיַּרְא מְשִׁיסַת מִסְתּוֹלֵל בּוֹ לְהַלְעוּ · מִמְשַׁךְ מֶפֶרֶךְ בְּיָד רָמָה לְהֵעוּ · בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לוֹעֵז ׃ אז

ויושע אונ׳ ער היילף הקב״ה דר דא אמפט שיינן די זון אונ׳ לבנה צו ישראל די דא זיין גיגליכן צו בלומנדיגן רוזן ער היטט זי אז שוואר׳ן אפיל זיינש אויג דא זי ווארן גיאגט פון הינטר אין דא זי אויז גינגן אויז מצרים (וירא) אונ׳ ער זאך הקב״ה (משיסת) די רויבריי ער טעט צו ישראל פרעה (ומשתולל) דר דא וואר טרוצן מיט אים וואר טפאטן זיינר דא וואר ער אויז ציהן זי אופן בערליך פון דעם הרטן דינשט אונ׳ זאלט איין דש גזינד יעקב

ונחות בבית מלונה · ופדויי יי ישבון ובאו ציון ברנה : חזק ואמץ לעינינו רוחו הטובה יעיר · שנת גאלה יראנו יחינו רב וצעיר · סיר נכר יפצנו מיד בני שעיר · קול מהיכל קול שאון מחריביו יסעיר · חומת אש סביבלה שלם ישלם המבעיר : התפללו בעדה ודרשו את שלום העיר :

ברוך אתה יי פורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים :

בשבת ושמרו בני ישראל וכו׳ וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל :

חצי קדיש שאונה עשרה גלייך דיא ערשטי נכט פון סוכות גנץ קדיש עלינו קדיש יתום יגדל :

יוצר ליום שביעי של פסח

הגבור

לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא רם ונשא : שוכן עד מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה : בפי ישרים תתהלל · ובדברי צדיקים תתברך · ובלשון חסידים תתרומם · ובקרב קדושים תתקדש :

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה ותפאר שמך מלכנו בכל דור ודור · שכן חובת כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך :

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת

דוא מין מיר הערבריג אונ׳ די ארלייזטי גאטש זוערן ווידר קואן אונ׳ ווערן קואן קען ציון איט גיזאנג (חזק) דר שטארקר אונ׳ דער אעבטיגר גאט זאל פר אונזרי אויגן ערוועקן זיין גוט גיאוט איין יאר דר ארלייזונג זאל ער אונז זעהן לאזן ער זאל אונז זעבן לאזן גרוש אונ׳ קליין אויז דר פרעאדי הנט זאל ער אונז אויז ליהן אויז דר הנט דר קינדר פון עשו איין שטים ווערט קואן אויז דעם היכל איין גרוש גשריי אויט דר שטאט די עש האבן פר וויסט ווערט ער פר שטוראן גאט ווערט רונד אום מיר זיין איין פייאריגי מויאר דער גאט דער עש האט פר ברענט ווערט עש ווידר בינאן זייט דאך ביטן אירנט ווען אונ׳ פארשט דען פרידן דר שטאט ירושלים :

מִכְלַל יוֹפִי יוֹפִיעַ כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָהּ בִּמְסִלָּה · בֵּית אֵל עוֹלָה שְׂרִידֵי גוֹלָה
לְהַגִּילָהּ · אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד עוֹלָם סֶלָה : נִכְסְפָה גַם כָּלְתָה נַפְשִׁי אֶל יוֹפִי
מִכְלוּלֶיהָ מִדֵּי חֹדֶשׁ וְשַׁבַּתָּהּ לְהֵרָאוֹת תָּמִיד עָלֶיהָ · בַּעֲלוֹת כָּעָב קְרוּאֶיהָ
לְשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֶיהָ · לְסַבֵּב צִיּוֹן וּלְהַקִּיף וְלִסְפּוֹר אֶת מִגְדָּלֶיהָ · בִּרְנִיּוֹת
נוֹסָפִין לָהּ לְמִשְׁמַר נוֹי זְבוּלֶיהָ · יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַיִם כִּסֵּא יְיָ וְנִקְווּ אֵלֶיהָ חִכִּיתִי
לַיְיָ אוֹתוֹתָיו כִּימֵי עוֹלָם כְּמִשְׁמֵשׁ · עַל עֶשֶׂר נְגָעִים עוֹד יְחַמֵּשׁ · תֹּהוּ וָבֹהוּ
בִּכְנַךְ גָּדוֹל לְשַׁמֵּשׁ · וְעָלַיִךְ צִיּוֹן כְּבוֹדוֹ יֵרָאֶה בְּקֶרֶן רֶמֶשׁ · יְיָ לְאוֹר עוֹלָם
יִהְיֶה שַׁחַר וָאֶמֶשׁ · לְאוֹר עוֹלָם לֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ : מְאוֹר מְשָׁרְתָיו
יַזְהִיר כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ לְהִתְחַדֵּשׁ · הַנּוֹתָר בְּצִיּוֹן קָדוֹשׁ יֵאָמֶר לוֹ לְהִתְקַדֵּשׁ ·
אַדִּיר יְיָ שָׁם לֹא יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא לְהָדֵשׁ · לֹא יוֹסִיף לָבֹא בוֹ עָרֵל וְקָדֵשׁ · שְׂרִידִים
אֲשֶׁר יְיָ קוֹרֵא יִכָּנְסוּ לַפַּרְדֵּס · לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקּוֹדֶשׁ :
בְּרֹאשׁ חֲמִשָּׁה הָרִים מִקְדַּשׁ אֵל לְכוֹנְנָהּ · בֵּית אֱלֹהִים תַּחַת זִיו כְּבוֹדוֹ לְגוֹנְנָהּ
יַרְחִיבוּ אוֹהָלֶיהָ יְרִיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ יַטּוּ לְשִׁכְנָהּ · עוֹלָה וּמַרְחֶבֶת לְמַעְלָה
וְנָסַבָּה וְרָחֲבָה בָּעֶלְיוֹנָה · קְבוּצֵי גָלֻיּוֹת מְקַבְּצוֹת ונחות

זיין רעכט נאך אונ' די שטאט אויך מירן הויפן די פֿון קוואליכי טונהייט פֿון ציון זאל ער דר לייכטן גלייך די שטאט דיא מין
היאל איז די זיא מיר מיין גזעגן איז צו מרפֿרייאן דיא איבר גבליבני פֿון די פר טריבני מין דען טטעג דש דא אויך גיט נאך
גאטש הויז צו גאט זאל זי בפֿעטטיגן ביז אין דר איביקייט (כמפה) איין זיל איז בגערליך אונ' אויך גלוסטיג צו אירי היפטי
פֿון קוואליכי צירהט צו ווייזן זיך טטעגן מין מיר אלי נייאי אמנט אונ' אלי שבת ווען אירי פר זאלטי ווערן אויך גין אז מיין
וואלקן דרייא אמלט צו גין מין אירי דרייא רגלים צו גין רונד אום ציון אונ' צו אום ריכגלן אונ' צו צילן אירי טערנר טלעמר
ווערן מין מיר גאערט זיין צו בוואהרונג אירי היפטי הערברויגן דש אן ווערט ירושלים הייטן גאטש טטול אונ' פעלקר ווערן
זיך מין מיר פר זאמלן (חכיתי) איך האב צו גאט דז ער זייני צייכן פֿון איביגן צייטן ווידר ווערט אן גרייפֿן אויך דיא צעהן
פלאג פֿון אגריפן ווערט ער נאך פֿינף ברענגן אויך דיא אב געטרייא דיינרט פֿר וויסטונג אונ' לעריקייט ווערט אונטר זי
רעגירן אונ' אויך דיך ציון ווערט זיין הערליכקייט גיזעהן ווערן אלי אמר גנט אונ' אובנט גאט ווערט דיר זיין צום איביגן
ליכט אין דר אמרגן שטונד אונ' ביים נכט די זון צום ליכט דיט שאגט : (מאור) דש ליכט זיינר דינרט
ווערט גלינצרן אלז דר גלאנץ דש היאלט דש דא ווערט בנייאט ווער, ווער דא איבר בלייבט אין ציון דען ווערט אן אין הייליגן
רופֿן דען ער ווערט הייליג זיין דר טטרקי גאט ווערט זעלבשט דרינן זיין אונ' ווערט קיין אונריינר אין אניין פֿארן צו בטרעטן
אונ' ווערט נימר אניין קוואן קיין אין בשניטנר אונ' קיין אונהיילגר ניימרט די איבריגן די גאט ווערט פר זאמלן די ווערן איין
גין אין דען לושט גארטן : קליידי אן דיין צירליכי קליידר ירושלים דוא הייליגי שטאט (בראש) אן דר שפיץ פֿון די פינף
הוכי בערג גאטש ב"ה צו בפֿעטטיגן צו בשיצן אונטר דער גלאנץ זיינר הערליכקייט גאטש הויז אירי גיצעלטר זאלן
רויט ווערן דיא אום העגג פֿון אירי וואונונג זאלן צו בוואונן זי ווערט אין דר היך אלז רויאר ווערן אונ'
איר אום קרייז אונ' איר ברייט ווערט זיין אן אלר היכסטי די פר זאמלונג פֿון די פר טריבני ווערן זיך פר זאמלן אונ' ווערן
רואן

מגנע ישי שורש · וירד מים עד ים : בימינו יופיע הדרו · יקם יי את
דברו · עשה את הים :

טלאין נהל כאומן מושיע וגואל · יקר זיוו ראו והכירו אל כלכלם
רבש מסלע החסם בצלו להצאל · במקהלות ברכו אלהים
יי ממקור ישראל : בגלה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי · מי כמוכה נאדר בקודש · נורא תהלות עושה פלא :
מלכותך ראו בניך · בוקע ים לפני משה :

מפעל נוראותיו ספון מי לגדלהו · עוצם פלאותיו אשר הפליא
למענהו · צמח קדושיו אני ולי מורשה לקלסהו · זה אלי
ואנוהו · אלהי אבי וארוממנהו : זה צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי את יעקב · וגאלו מיד חזק ממנו :

רכב על כרוב ברקים רב מלכי · שלח ממרום המשני ממים המשכי ·
תמתי רעיתי פץ קומי ולכי כי אמנם כי גואל אנכי : בא״י גאל ישרא׳ :

השכיבנו יי אלהינו לשלום · והעמידנו מלכנו לחיים · ופרוש עלינו סכת שלומך · ותקננו
בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר
וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרנו ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה
כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו
סכת שלומיך :

מתי אבוא ואראה פני אלהים להקבילה · נוי חומות מגיעורת כסא כבוד
למעלה · חיל וארמון על משפטו והעיר על תלה · מכלל

טלאין דר העלפר אונ׳ דר ארלזר האט גפירט זייני שאף אז איין דר ליהר דאז ווירדיקייט זייכר גלאנץ האבן זי גזעהן
אונ׳ ארקענטן דיא הערליכקייט גאטש ער האט זיא גשפייזט מיט הוניק אויז דען פעלזן ער האט זי דא בשיצט
דו זיא זיך זאלן קילן אין זיינם שאטן זי האבן גאט גילובט מיט פר זאמלונג גאט אויז דר אורשפרונג פון ישראל

מפעל דש ווערק זייני גרויזאי זאכן איז פר בארגן וער קאן אים פיל אבפרן די מאכט זייני וואונדר דז ער האט
וואונדרליך גיטאן אום זיינן ווילן איך בין איין שטראמונג אויז זייני הייליגן אונ׳ איר קואט עז צו ערבליך צו לירן
אים דיזר איז מיין גאט אונ׳ איך וויל בשינן אים ער איז דר גאט מיינש פאטרש אונ׳ איך וויל ארהיבן אין : **רכב** ער איז
גריטן אויף אייכם פוגל איין קיניג האט גרוטי בליצן גזענט פון היאל ער האט איך אויז גלוגן אויז דען וואסר ער האט איך
רעכט הרויז גלוגן ער שפראך איין פון קאליכי פרייכדן שטיא דאך אויף אונ׳ גיא אויז דען גלות דען דז איז וואר דז איך בין
איין ארלזר : (ברוך) גלובט בישטו גאט דר דא האט דר ליזט ישראל : **מתי** ווען זאל איך איין אאל קומן אונ׳ זאל ווערן
גזעהן צו אנטפאנגן דז אן גזיכט גאטש די טונהייט פון דען מויארן ירושלים דיא דא ווערן גרייכן ביז אן דען כסא הכבוד
הרויף דו די מויאר אונ׳ דר פאלאשט ווערט זיין נאך

ים: סלעים הפך זדונים · שבר ראשי תנינים הפך ליבשה ים · ערימות
מים נערמו · תהומות בהם נלחמו · בקרקע הים: פרורים בעזו פוררו ·
נד אחד נצברו · כנד מי הים: צמד סוסים ורוכבים · עולים ויורדים
משלכים · עד נבכי ים: קלעם בביזה מעטרים · קשוטי זהבים ותורים
על שפת הים: רבה פלאיו לנוססה · נגד אבותם עשה · בקע הים: שביליו
ראו והליכותיו · ולא נודעו עקבותיו · אלהים בים: תמונת גבור נרמה ·
יי איש מלחמה · ירה בים: מפליא מקדם נוראות · עוד יראנו נפלאות ·
ומטהו על הים: נדחים ידריך בנעלים · והכהו לשבעה נחלים · ארח
לשון הים · חפשים ידריך שרידים · נשארים מאשור וממצרים · ומאיי
הים: מארצות יקבץ נאלם · לנטלם לנשאם כימי עולם · מצפון ומים:
בחצרות אלהינו יצאו · מים חיים וירפאו · חצים על הים: רבים מושכים
והולכים · ומן המקדש מפכים · הולכים אל הים: יעלו על שפה · עצי
מאכל לתרופה · קציריה עד ים: קצין עם יפרש · מגוע

דיא זעלביג האט אויך טרוקן גימאכט דש מער: (סלעים) צו פעלזן פר קערט ער די אויז ווילגן וואסר צו פרמך דרמן די
הייפטר פון מצרים דיא דא זיין גיגליכן צו טראכן ער פר קערט דש מער צום טריקנים (ערימות) הויפן וויז ווארדן דיא
וואסר גיהויפט דיא אב גרונט שטרייטן זעלבשט מיט דעני מצרים אין בודם דש מערש (פרורים) די וואסר ווארדן דורך
גאטש מאכט צו ברעקלט אויף ברעקליך אויף אין הויפן זייכן ווארדן גיהויפט וואסר דז מערש (צמד) די פפערד
אונ' די רייטרש ווארן אן אנכדר ביהעפט זיא גינגן אויף אונ' נידר גישפרייצט אונ' ביהעפט ביז אין טיפנוס דז מערש
(קלעם) ער האט זי הרויז גשליידרט אויף דען בארטן דש מערש אום ווילן דען רויב דז זי אינן ווארן גיקריקט אונ' גיצירט
מיט גאלד אונ' זיילן פערליך דז ישראל כנען זאלן (רבה) ער האט גימערט זייני וואונדר צו ווערן ארהיבט ער טעט עש
פר אירי עלטרן אברהם יצחק יעקב ער שפאלטט דז מער (שביליו) זי זאכן זיין שטעג אונ' זייני גענג אונ' זיא ווארן ניט
דקענט דיא טריט פון גאט אין דש מער (תמונת) דש גלייכנש פון אין שטרקן וואר ער גיגליכן: גאט איז איין העלד דז
שטרייטט ער וואורף דיא מצרים אין דען מער (מפליא) דר דא הט פון פאר אלז וואונדרליך גיטאן גרויזאי זאכן דר ווערט
אונז נאך מער לאזן זעהן וואונדרליכי זאכן אונ' זיין שטאב ווערט זיין איבר דען מער (נדחים) די פר שטוסני ישראל ווערט
ער אלין דריין טרעטן מיט שוא אונ' ער ווערט שלאגן אויף זיבן בעך דען שטראם אונ' רעוויאר פון דש מער פון מצרים:
(חפשים) מיט פרייהייט ווערט ער פריימן די איבר בלייבונג ישראל דז דא ווערט איבר בלייבן פון אשור אונ' פון מצרים אונ'
פון די אינזלן דז מערש (מארצות) פון אלי לענדר ווערט ער זי פר זאמלן אום צו ארלזין זיי צו טראגן זי צו ארהיבן זי די גנצי
אייביגי צייט פון צפון אונ' פון מערב (בחצרות) אין די היב אונזרש גאטש ווערן אויז גין קוועלנדיגי וואסר אונ' זי ווערן זיין
דר פון גנעזן די העלפט דיז וואסרש זאל פליסן נאך דען אורח מער (רבים) זי ווערן זיך פר גרעשרן אונ' פליסן אונ' גין:
אונ' אויז דען בית המקדש ווערן זיא קוועלן אונ' ווערן גין ביז אין דען מער (יעלו) זיא ווערן קומן אויף דען בארטן שפייז
הפטיגי בוים צו גנעזונג אירי צווייג ווערן גין ביז אן דען מער (קצין) איין הערר איבר דש פאלק זאל גאט אב שיידן דר זאל
זיין אין ווארצל פון דען שטאם (ישי) אונ' זאל גוועלטיגן פון מער צו מער (ביאינו) אין אונזרי טאגן זאל ער זיין צירד
ארלייכטן גאט זאל בפעסטיגן זיין ווארד דר דש מער האט בשאפן:

טלאין

נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ ׃ הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ הָעוֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם ׃ הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵירוּת עוֹלָם הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע ׃ וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ ׃ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה

מיוסד ע״פ א״ב ושם המחבר מנחם בר יעקב

אוֹדֶה חַסְדוֹ הַפְּלָא ׳ מַעֲשָׂיו וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצֻלָה ׳ נוֹרָאוֹת עַל הַיָּם ׃ בִּקְהַל עַם אֲהַלְלָה ׳ בְּמוֹשַׁב זְקֵנִים אֲגַדְלָה ׳ רוֹגַע הַיָּם ׃ גּוֹזֵר בִּנְטוֹת יָדוֹ ׳ גַּאוּ גַלִּים נֶגְדּוֹ ׳ יִרְעַם הַיָּם ׃ דָּגוּל בִּכְבוֹדוֹ נִגְלָה ׳ אָז נִקְרַע בְּחַלְחָלָה ׳ וַיַּעֲמוֹד הַיָּם ׃ הֱשִׁיבוֹ נֶאֱמָן בְּעַמּוֹ ׳ נָאוֹן גַּלֶּיךָ אֵיפוֹא ׳ מַה לְּךָ הַיָּם ׃ וְשִׁבְטֵי יָהּ הֶמְמוּ ׳ שָׂרֵי יְהוּדָה רָגְמוּ ׳ אֶל תּוֹךְ הַיָּם ׃ זָכוּ מְלוּכָה לְהַשְׁרִישׁוּ ׳ הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ ׳ בִּמְצֻלוֹת יָם ׃ חָצָה לִגְזוּרִים וּמִלִּים ׳ דֶּרֶךְ לַעֲבוֹר גְּאוּלִים ׳ מַעֲמַקֵּי יָם ׃ טוֹב בְּכֵן שִׁירָתוֹ ׳ פָּתַח בְּאָז וְזִמְרָתוֹ ׳ צָהֲלוּ מַיִם ׃ יְשָׁרִים קִדְּמוּ רוֹנְנִים ׳ אַחַר אֵלִים מְנַגְּנִים ׳ מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם ׃ כְּבוֹלוּס צָרְדִים הִקְפָּה ׳ וּמִלְּמַעְלָה כְּמִין כִּפָּה ׳ יְכַסּוּ עַל יָם ׃ לְכָל אַפְסֵי נִגְלוּ ׳ אוֹתוֹתָיו כִּי גָדְלוּ ׳ קַצְוֵי אֶרֶץ וְיָם ׃ מִי כָמוֹהוּ נֶהְדָּר ׳ חָסִין בְּכֹחַ נֶאְדָּר ׳ הַקּוֹרֵא לְמֵי הַיָּם ׃ נִהַל יְדִידָו בְּאַהַב ׳ זְרוֹעוֹ מַחְצֶבֶת רַהַב ׳ הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם

אודה איך וויל הקב״ה לויבן דז ער האט איך וואונדרליך ביגנאדיגט זייני ווערק אונ׳ זייני וואונדר לייבן וואש ער טעט אין דר טיפֿניס דיא גרויזאמי זאכן דז ער טעט בייא דעם מער (בקהל) איך וויל פרייזן אין פֿרזאמלונג דש פֿאלקס אונ׳ אין זיין פֿלאן דער אלטן וויל איך אכפרן דעם דער דז מער מאכט איין טרוקפֿן (גוזר) דר הייסט אמן משה דא ער נייגט זיין הנט שטאלצירטן די אינדן קיגן אים ער אבט פרויטן דש מער (דגול) דר גיבאנירדר גאט מרציגט זיך איט זיין הערליכקייט דא וואורט עט גישפאלטן איט דר טרעקנוס אונ׳ דש מער בליב שטין (השיבו) דר טרייהפֿטיגר משה ענטפֿרט אים אין זיין לארן וואו איז דען דיא שטארקייט דיינר אינדן וואש איז דיר דען דוא מער דז דוא אוועק פֿליהשט (ושבטי) אונ׳ די גישלעכט גאטש ברואטן דיא הערן פֿון יהודה פֿר זאאלטן זיך זיא ווארדן דיא ערשטן אין דעם מער (זכה) דרום וואר ער זוכה צו אאכן ווארצלן אין אים דש קיניגרייך וויל יהודה וואר צו זיינר הייליקייט אין טיפֿנס דש מער : (חצה) ער טיילט פֿון אנכדר דש מער אום וויל דר בשניטנן אונ׳ גיט טן אום צו זיין איין וועג דורך צו פֿארן דיא ארליזטן אין די טיפֿנש דז מערש (טוב) דר גוט משה הוב דא איט אן זיין גיזאנג איט דז ווארט (אז) זיא יובלטן אויז דען מער הרויש (ישרים) דיא רעכט פֿערטיגן ישראל פֿאדרטן זיך פֿאר אן צו זינגן אונ׳ דר נאך די אלאכים זינגן איט גידין צו לובן דעם דר דא גוועלטיגט אן די שטאלצהייט דז מערש (כבולום) אז איין שפיגל גלאז האט ער די וואסר אן דר זייט אב׳ן גליווירן אונ׳ אובן וואר אז איין גיוועלב בידעקטן איבר דז מער : (לכל) צו אלן ענדן דר וועלט ווארדן אנטפלעקט זייני צייכן דען זיא ווארן גרוש אין ענד דער ערד אונ׳ דש מער (מי) ווער איז זיינט גלייכן ביטייגט איין שטרקר איט קראפֿט גישטערקט דער דא רופֿט צו דיא וואסר דש מערש (נהל) ער פֿירט זייני גליבטי איט ליבשאפֿט זיין ... ריק האט אויז גיהאקט דיא האפֿערטיגן אלרים אונ׳

דיא

חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה · ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

העיר ברית ישנים לשלם בנים גמולם · ויוציא עמו בששון באברתו נטלם · זכר חסדו ואמונתו בידידות לנהלם · באהבתו ובחמלתו גאלם : ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר יהוה נותן לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם : ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך : למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם : אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם :

אמת ואמונה כל זאת · וקים עלינו · כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו : העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר השם נפשנו בחיים ולא

נתן

העיר ער דר וועקט דען פר בונד פון דען אבות דיא דא שלאפֿן אין גראב צו ביצאלן איר קינדרן אירן לון אונ' ער
נוך אויס זיין פאלק איט פרייד ער טרוג זיא אויף זייני פליגלן ער גידאכט זיין גינאד אונ' זיין ווארהייט צו
פירן זיא איט ליבליקייט דורך זיינר ליבשאפט אונ' בארעהערציקייט האט ער זיא ארלויזט : גלובט ביסטו גאט דער
דא האט ליב זיין פאלק ישראל :

אורה

וידעתם כי אני יהוה: ונבאתי כאשר צויתי ויהי־
קול כהנבאי והנה רעש ותקרבו עצמות עצם אל
עצמו: וראיתי והנה עליהם גדים ובשר עלה
ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם:
ויאמר אלי הנבא אל־הרוח הנבא בן־אדם ואמרת
אל־הרוח כה־אמר אדני יהוה מארבע רוחות
באי הרוח ופחי בהרוגים האלה ויחיו: והנבאתי
כאשר צוני ותבא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על־
רגליהם חיל גדול מאד מאד: ויאמר אלי בן־
אדם העצמות האלה כל־בית ישראל המה הנה
אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו
לנו: לכן הנבא ואמרת אליהם כה־אמר אדני

יהוה הנה אני פתח את־קברותיכם והעליתי
אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל־אדמת
ישראל: וידעתם כי־אני יהוה בפתחי את־
קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם עמי:
ונתתי רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם על־
אדמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי
נאם־יהוה: בקצת קהלות מסיימין כאן
ויהי דבר־יהוה אלי לאמר: ואתה בן־אדם קח־
לך עץ אחד וכתב עליו ליהודה ולבני ישראל
חבריו ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף עץ אפרים
וכל־בית ישראל חבריו: וקרב אתם אחד אל־
אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך:

אונ׳ דר (מפטיר) זאגט דיא ברכות אונ׳ אן זאגט מן שבת ח״ה פסח ניט אויז (אקדמות ישראל והואנים) יקום פורקן אי
מבירך אשרי יהללו הלב קדיש אונ׳ אן מורט מוסף (שמונה עשרה) גלייך דען ערשטן טאג פסח

מעריב ליל שביעי של פסח

ברכו את יי המבורך׃ והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים׃ בחכמה פותח שערים
ובתבונה משנה עתים׃ ומחליף את הזמנים׃ ומסדר את הכוכבים׃ במשמרותיהם
ברקיע כרצונו׃ בורא יום ולילה׃ גולל אור מפני חושך׃ וחושך מפני אור: ומעביר יום ומביא
לילה׃ ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו: אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד:

אורי׃ וישעי על הים נגלה׃ בהחשיכו לצרי ולי העיר אפלה׃ גדלת
מעשיו נפלאים ונוראים להללה׃ ויהי הענן והחושך ויאר את
הלילה׃ ברוך אתה יי המעריב ערבים:

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו
בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך: ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד׃ כי הם

חיינו

אורי הקב״ה דער דא איז איין הילף האט זיך דר צייגט ביים דען אבר דא ער אמכט פינשטר צו אייני ליידיגן אונ׳
איר האט ער דר לייכט דיא פינשטרנס דיא אכפרקייט זיינר ווערק זיין וואונדרליך אונ׳ פורכטזאם צו פרייז
אונ׳ עס וואר איין פינשטר וואלקן צו דען אצריים אונ׳ צו דיא ישראל לייכטט ער דיא גאנצי נאכט גלובט ביסטו גאט דער
דא אמכט פינשטר דיא אובכטן:

העיר

ברח דודי אל ועד הזבול · ואם עלך שברנו בלי סבול · הנה לקינו בכל מיני תבול · ואתה יי משמח אבול · עליך נסביר להתיר כבול · לגאלנו להתגדל מעל לגבול :

ברח דודי אל נשא מגבעות · ואם זרנו בפרוע פרעות · הנה השיגנו צרות רבות ורעות · ואתה יי אל למושעות · עליך נם פוך שית שעות · לגאלנו ולעטרנו כובע ישועות :

בגלל אבות תושיע בנים · ותביא גאלה לבני בניהם · ברוך אתה יי גאל ישראל :

אן אורט טאוכה עטרה יפאח אטה גלייך טבת חול המועד של סוכות הלב הלל גנץ קדיש דר נאך זאגט מן טיר הטירים ווערטשו גפינדן סוף הספר · אונ׳ היבט אויז לוויאה ספרי תורות אונ׳ לייאנט אין ד׳ א ערשטי אין (כי תשא ראה אתה אומר אלי) ווערטשו פינדן אין טבת חול המועד של סוכות אונ׳ אין דען אנדרן ספר לייאנט אן פר דען אפטיר והקרבתם:

ברח פליא איין פריינד הקב״ה לו דעם בית המקדש דיין ביטעדיגונג לו דיינר הרבריג אונ׳ אוב איר שון האבן דיינאך ניט וועלן ליידן אונ׳ עז איז לו ברעכן דאך זיך אן דש איר זיין ווערן גישלאגן איט אליר לייא פר דערבנם אונ׳ דו בישט גאט דער דא דר פרייאט איין טרויאריגן דרום אויך דיך (נסביר) טון איר האפן דז דוא ווערשט לידיגן (כבול) אונזר קעטן דא איט איר זיין גיבונדן אים גלות · לו דר לין אונש אונ׳ לו אכפרן דיין טפיכה אויך אונזרם גבול :

ברח פליא איין פריינד לו דעם בית המקדש דז דא איז ווארן דר היכט איבר אלי בערג אונ׳ אוב איר טון האבן איט אוט ווייקייט גבראכן (פרעות) ברעכנט אין דיינר תורה ז אך זיך אן דאש אונז האבן גרייכט אים גלות צרות רבות אונ׳ דוא בישט גאט דער דא העלפט דען גנגן עולם דרום אויך דיר פר גיטן איר דז גיטרייא אונזר תפילה לו דר לין אונש (ולעטרנו) אונ׳ לו קרינן אונש איט דער הילף :

והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו : עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים : ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם : מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה : כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח ניחח ליהוה על עולת התמיד יעשה ונסכו : וביום השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו :

הפטרה ביחזקאל סימן ל״ו

כה אמר אדני יהוה עוד זאת אדרש לבית ישראל לעשות להם ארבה אתם כצאן אדם : כצאן קדשים כצאן ירושלים במועדיה כן תהיינה הערים החרבות מלאות צאן אדם וידעו כי אני יהוה : בקצת קהלות מתחילין כאן

היתה עלי יד יהוה ויוצאני ברוח יהוה ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה עצמות : והעבירני עליהם סביב סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות מאד : ויאמר אלי בן אדם התחיינה העצמות האלה ואמר אדני יהוה אתה ידעת : ויאמר אלי הנבא על העצמות האלה ואמרת אליהם העצמות היבשות שמעו דבר יהוה : כה אמר אדני יהוה לעצמות האלה הנה אני מביא בכם רוח וחייתם : ונתתי עליכם גידים והעלתי עליכם בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח וחייתם

וידעתם

וְנַפְשִׁי תְאֵבָה · אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי לְאֵין קִצְבָה: כֶּרֶם נָעִים וְנַחֲלָה חֲשׁוּבָה
כַּרְמִי בָּזְזוּ וְשָׁמְמוּנִי חֲרֵבָה · הַיּוֹשֶׁבֶת רְכוּצָה וְיֶשַׁע מְקַוֶּה · בְּרַח יֶשַׁע הַפְלֵא
דָגוּל מֵרְבָבָה · דוֹדִי צוּר נֶעֱרָץ בְּאַלְפֵי רְבָבָה · וּדְמֵה לְךָ חַי כְּעַלְמֵי תְּהוֹם
רַבָּה · קְרוֹשִׁים שִׁבְחוּךָ שִׁירָה עֲרֵיכָה · בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה:

עזרת אבותינו ווערטטו גפינדן אין יוצר פון ערשטן טאג פסח

חזן שם האחבר שמעון

בְּרַח דוֹדִי אֶל שַׁאֲנַן נָוֶה · וְאִם הֶלְאֵינוּ דֶרֶךְ הָעֲוֵה · הִנֵּה לָקִינוּ בְּכָל
מַרְוֶה · וְאַתָּה יְיָ מָעוּז וּמִקְוֶה · עָלֶיךָ כָּל הַיּוֹם נְקַוֶּה · לְגָאֳלֵנוּ
וּלְשִׁיתֵנוּ כְּגַן רָוֶה:

בְּרַח דוֹדִי אֶל מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ · וְאִם עֲוֹנוֹת עָבְרוּ רֹאשֵׁנוּ · הִנֵּה בָּאָה
בַּבַּרְזֶל נַפְשֵׁנוּ · וְאַתָּה יְיָ גֹּאֲלֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ · עָלֶיךָ נִשְׁפּוֹךְ שִׂיחַ
רַחֲשֵׁנוּ · לְגָאֳלֵנוּ מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ לְהַחְפִּישֵׁנוּ:

בְּרַח דוֹדִי אֶל עִיר צִדְקֵנוּ · וְאִם לֹא שָׁמַעְנוּ לְקוֹל מַצְדִּיקֵנוּ · הִנֵּה
אֲכָלוּנוּ בְּכָל פֶּה מַרִיקֵנוּ · וְאַתָּה יְיָ שׁוֹפְטֵנוּ מְחוֹקְקֵנוּ · עָלֶיךָ
נַשְׁלִיךְ יְהַב חֶלְקֵנוּ · לְגָאֳלֵנוּ בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה לְהַחֲזִיקֵנוּ: ברח

הערן צו הקב"ה (אני חומה) איך בין שטרק אין אייכם גלויבן אז איין מויאר אונ' אייני תלמידי חכמים דיא האבן נון קיין
קנבה ניט וויא ויך בהעפטן אן הקב"ה (כרם) ישראל הייסן דר ווין גארטן פון הקב"ה אונ' זיין נחלה (כרמי) איין
גארטן ויא האבן בירויבט אונ' האבן אין אחריב גווען שפרייט הקב"ה (היושבת) ישראל דיא דא זיצן אונ' הויארן איבר
אנכדר אונ' האבן צו דר הילף פון השם יתברך: (ברח) פליא אויז דעם גלות אונ' ברענג דיא וואונדרליכי הייליג
הקב"ה דער דא איז גיגלייכט איט פיל טויזנט מלאכים (דודי) איין פריינד הקב"ה דער בטעפר דער דא איז גשטרקט
איט פיל טויזנט מלאכים (ודמה לך) אונ' זייא גלייך דוא לעבנדיגר גאט אז דא דוא האסט ניסים געטאן בייא די וואסר
דש ים דען לובטן דיך דיא הייליגן ישראל איט זיסן גזאנג איט לוב אונ' גרוסר פרייד:
ברח פליא איין פריינד צו דעם בית המקדש דו דא וואר דייני שטיל וואונג אונ' לוב איר טון (הלאינו) האבן גאיהט
דיך איט אונזר קרומי וועג זיך אן דו איר זיין גשלאגן אין גלות איט אלי וויא טאג דאך בישטו גאט אונזר שטרקי
האפנונג אויף דיך זיין איר אלי טאג האפן דו דו זאלשט דר לזין אונ' זעטיגן אונז איט ברכות אז איין גארטן דער גיזעט איז
איט רעגן: ברח פליא איין פריינד הקב"ה פון הינן צו די שטאט אונזר בית המקדש אונ' לוב איר טון האבן פיל זינד
דו זי אונז איבר דען הויבט גין דאך זיך אן דז אין אייזן איז קואן אונזר לייב אין גלות אונ' דו בישט יוא גאט אונזר דר לזאר
אונ' אונזר הייליגר: אויף דיך פר גיסן איר דיא ריד (רחשינו) אונזר תפלה דוא זאלשט דר לזין אונז פון וואונונג דיינר
הייליקייט (להחפישנו) דוא זאלשט פרייא אאכן אונס: ברח פליא איין פריינד הקב"ה צו די שטאט אונזר גרעכטיקייט
אונ' לוב איר טון ניט האבן וועלן הערן צו די ריד די נביאים די אונס וואלטן ווייזן אין דען רעכטן וועג: זיך אן די מואות
דיא האבן צו מאלן אונז אין אלי ווינקל אונ' דו בישט גאט אונזר ריכטר דר אונז האט געבן אונזר גיזעץ אויף דיר ווערפן
איר (יהב) אונזר לשט דו דו זאלשט דר לזין אונ' שטרקן אונס וידבליך:

חמודה מזהב טוב· וחכך כיין הטוב: לאל אקוה לסערי: קרושי פודי ובכודי· אני לדודי: מפוזרת מקצה לקצה· חנון סגוריה הוצא· לכה דודי נצא: נהל מעטי עמים· זרח אורך לעמומים· נשכימה לכרמים: שוש מסבה להאריח· קול קורא להצריח· הדודאים נתנו ריח: עמך בועד להאהילי· ולבוא בשמחת גילי· מי יתנך כאח לי: פנות דרך בבואך· אל מכונך ומקראך אנהגך אביאך: צאת ממסגר נפשי· מבין מעבידי בקושי· שמאלו תחת לראשי: קוות מועד עתכם· ציון עלות קריתכם השבעתי אתכם: רואי מופתי הגאלה· אומר יענו במלה· מי זאת עולה: קהל וחזן שוכני בגיא גלותם· מהר מאתך תהלתם· שימני כחותם: תוקף עוז אהבים· גנן שירים ערבים· כעל מים רבים:

חזן החתום שם המחבר שמעון בר יצחק

מים רבים שמתנתיבה· אחות משכתך באהבה· אם עניתי ונפשי

אונ׳ זיין לושטיגר אטער גוט גלאד (וחכך כיין הטוב) אונ׳ דייני גוטן פון תלמידי חכמים כלומר מיר תורה דיא זי רידן די איז איין גוטר וויין (לאל) צו גאט איך וויל האפן (לסעדי) דז ער זאל אונטר לענן איך ער איז איין היילגר אונ׳ איין דר ליבר אונ׳ איין עהר: (אני לדודי) אויך בין איך צו איינם פריינד צו הלטן די תורת משה אונ׳ קיין אנדר פאלק (מפוזרת) ישראל דיא דא זיין פר שפרייט פון איין ענד דר וועלט ביז צום אנדרן ענד דר בראיגר גאט מאך זי אויז גין אויז בטליסונג דז גלות (לכה דודי נלא) גיא דאך איין פריינד הקב״ה לאז אונש אויז גין פון דעם גלות (נהל) פיר ישראל די דא זיין דיא מידרשטן פון אלן פעלקר (זרח) לאז שיינן דיין ליכט (לעמומים) צו דיא פינסטרן אין גלות (נשכימה לכראים) דען וועלן מיר זיך פריאן אין די בתי אדרשות וואו די תלמידי חכמים זיצן לייגן אז איס וויין גארטן (שוש) מיט פרייד זעל זיא (להאריח) צו דר סעודה דיא דוא ווערשט אכין צו דען צדיקים היכטן נאך אונ׳ טרייא אויז דט שטיק פון באטן ברוט פון דר גאולה (הדודאים נתנו ריח) דען ווערן פיימליך געבן איין גוטן גשמאק כלומר דען ווערן ישראל האבן איין גוטן שם: (עמך דיין פאלק דו זאלשט בטעדיגן אין דעם גצעלט דט בית המקדש אונ׳ דא הין צו קומן איס גרוטר פרייד (מי יתנך כאח לי) דען ווערן מיר זאגן ווער האט געבן דיך צו איר אז איין ברודר (פנות) רויס אויז דען וועג צו דיינם קומן צו דעם בית המקדש דז דוא האסטו אן גיברייט צו דיינר רואונג אונ׳ צו די זעלביגן די דא זיין הין גרופן (אנהגך אביאך) דא הין וויל איך פירן דיך אונ׳ ברענגן דיך: (צאת) מאך מוז גין אויז בטליסונג דט גלות איין ליב פון לווישן די זעלביגן די איך האט אמבן ריכן (שמאלו תחת לראשי) דארטן איז זיין ליכקי הכט אונטר איין הייפט (קוות) זייט האפן די לייט פון דר גאולה דז מיר ווערט אויך גין קען ציון דיא שטאט מייערש ביטעדיגונג (השבעתי אתכם) דארויף טוא איך בשווערן אייך דז איר ניט זעלט אויז גין אי איך אשיח שיק (רואי) ווען דיא אוואות ווערן זעהן דיא ניטיש פון דר גאולה דא ווערן זי רידן (מי זאת עולה) ווער איז דש פאלק דט אזו אויף גיט (שוכני) צו ישראל דיא דא רואן אין דען טיפן גלות איין דיא גאולה דא ווערן זיא רידן דז פון דיר זיא האבן מיר לוב (שימני כחותם) אונ׳ טוא איך בהעפטן אן דיר אז איין חותם דז איינר בייא אים אל לייט טראגט (תוקף) דר ווען דיא ער טטי שטרקי ניפטאפט אונ׳ דר ליז אונש אויז דעם גלות דען וועלן איר זינגן זיסי גזאנג אז איר האבן גיזונגן בייא (מים רבים) אייגט דש ים דא אינן זיין פיל וואטר:

מים רבים דש ים האסטו דא אינן גיאאכט איין שטעג (אחות) דיין שוועסטר דיא כנסת ישראל דוא האסט דורך גיצוגן מיט ליבשאפט (אם) אוב איך שון ווער גיפייניגט אים גלות דענוך גלויבט איין הער)

ויסד ע"פ א"ב בראשי חרוזות : ובראשי חרוזות שניות חתום שמעון בר יצחק חזק ואמץ אמן :

אלה וכאלה הראיתני · שמעה אזני והבנתני לא ידעתי נפשי שמתני :
בבואך להריץ ראבי · מלל פצתה להטיבי · שובי שובי : גיא
חזיון תחומיך · עלותך להגיש שלמיך · מה יפו פעמיך : דגליך יזהירו
כזוהר · וכעצם השמים לטוהר · שררך אגן הסהר : הדר כיהון אפוריך ·
נועם מלכות כבוריך · שני שריך : ונחת שלחן דשן בנוכח מנורה לדשן
צואריך כמגדל השן : זבול קודש הלוליך · יפה יופי מכלוליך · ראשך
עליך : חיל למאור עצמת · ברבי תורות נתחכמת · מה יפית ומה נעמת :
טכסיס נוי תהלתך · יתאוו לאמים לראותך · זאת קומתך ירועיך
טועים במסמר : צנועיכם בכרל משמר · אמרתי אעלה בתמר :
כתורה בשכל טוב · חמודה

אלה דיא ניסים פון יציאת מצרים אונ' דר גליובן אנדרי זאכן דוא האסטו גווייזן וואז איך ניט גזעהן הב וואז האב איך עט גהערט אונ' דוא האסטו זיא אאכן פרייבן איך : (לא ידעתי נפשי שמתני) אבר איך האב איך אלי צייט אן גיטעלט אז וויזט איין לייב ניקש פון אלי ניסים אונ' טובות די איר גאט יתברך גטאן האט אונ' הב גדינט עבודת אליליס (בבואך) דא דו קומסט (להריץ) צו דר פרייאן (ראבי) איין טרימרקייט דא איך אלט דו זעגן : (פצתה) דא האסטו גירעט פון וועגן אייניר טובה (שובי שובי) ווידר קער ווידר קער צו איר אונ' טוא תשובה : (גיא) ווען דו ביסט אויף גגנגן צום רגל קען ירושלים דז דא ווערט גהייסן דר טאל דר נבואות דען די אייכשטן נבואות ווארן דרויף גזאגט אז דוא מרויף גינגסט רייכי פריד אופפר צו גנעהנן (מה יפו פעמיך) וויא שין ווארן דען דייני טריט (דגליך) די סנהדרין די דא וויזן ישראל וויא זי זיך הלטן זאלן אז דז באכיר אין איין אלחאה ווייזט דעם פאלק וואו זיא זיך הין הלטן זאלן דיא לייכטן אז איין לייכטאין עולם אונ' אז גיטעמלט די לויטרקייט דס הימלז (שררך אגן הסהר) דיא סנהדרין זאסן איטן אין עולם אז איין מבין מיז איטן אין אעכטן אונ' איר טים דא זי דרויף לערנטן ווארן אז איין הלבי לבנה (הדר) די שונהייט פון אהרן הכהן דער דא טעט די עבודה אין אפוד אך די זיסקייט פון משה רבינו דר אלץ ישראל דיא ווארן דייני צירר : (שני שריך) די האטן ישראל גזייגט איט תורה אז איין פרויא איר קינד איט איר בריסט (ונחת) אונ' דר פיימטי טיש אונ' דר גזונפטי . אך די אנורה די און אלי טאג נאן דר פון די את פון די לובן די שטונדן אין בית האקדש דז דא איז די טון הייט פון ישראל גלייך אז דא איז איין שונהייט אן אענטן (צוארך כמגדל השן) איין גלייכר הלז אונ' איין גלאטר העלפן ביינן טאון (זבול) די היילגי הערבערג דס בית האקדש איז דיין לוב דס איז (יפה) דיין צירונג אונ' דיין הימשי קרון (ראשך עליך) דיא דא טראגסט אויף דיין קאפף (חיל) פיל גוט דוא האסט גישטרקט כלואר פיל תורה האסטו גלערנט דו האסט גקליגט פין (תורה שבכתב אונ' תורה שבעל פה) (מה יפית ומה נעמת) וויא היפש אונ' ליאליך ביזטו (טכסיס) דייני שיני הנהגה אונ' דיין לוב (יתאוו) די גלוסטן דיא פעלקר צו זעהן : (זאת קומתך) דא דו הוך אונ' אויף גריכט שטונדסט דא (חנניה מישאל ועזריה) זיך ניט וואלן בוקן צו נבוכדנצרס ע"א אונ' ער ווארף זיא אין קאלך אובן דא הקב"ה זיא אלין אתר דא קאאן אלי פעלקר צו זעהן (ירועיך) די ריד פון דיא תלמידי חכמים די דא ווארן דר קענט אונטר די גאייני לייט דיא זיין גלייך צו אייגר פלאנצונג די (פרה ורבה) איז אזו פיל איז צו לערנן אויש איר ריד אונ' ווערן ניט פר רוקט אז איין נאגל דר גאר פעסט שטעקט אז זיין הייליך אונ' היטן זיך פר עבירות (אמרתי אעלה בתמר) איך האב גיזאגט איך וויל ווערן גלובט אונטר די צדיקים די דא האבן איין הערץ צו הקב"ה אונ' צו זייני מצות אז דר טייטל בוים דר האט אך נאר איין הערץ דס איז דס אייך דז אין איטליכן האלז איז אין דר איטן דז הט דר בוים נאר איין דיקן ביזהנויף אונ' אין צווייגן קיינס אונ' אנדרי בוים האבן אין דר איט, פון דיא צווייגן אויף דס, ווייל דרום ווארן דיא צדיקים גיגליכן צום טייטל בויש :
(כתורה) זיא זיין גקרינט איט אירם גוטן שכל

עֵינָיו נִגְרוּ יְיַשְּׁרוּ חוֹזִים · יָהּ חֲכַם הָרָזִים · בָּחוּר נָעִים כָּאֲרָזִים · זַךְ עוֹשֶׂה חֲזִיזִים :

לְחָיָו רֶקַח מְגַדְּלוֹת בְּשָׂמִים · כַּבִּיר מֵשִׁיב טְעָמִים · יוֹשֶׁר אֲמָרָיו נְעִימִים הֶגְיוֹנָיו בִּין מְחַכְּמִים :

יָדָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מוּפְלָאִים · לִגְלִילֵי תַרְשִׁישׁ מְמֻלָּאִים · חֵילֵי צְבָאָיו נוֹרָאִים חִתִּים וּמִפָּנָיו יְרֵאִים :

שׁוֹקָיו קוֹמַת עַמּוּדֵי שֵׁשׁ · יְסוֹד עוֹלָם לְהִתְאוֹשֵׁשׁ · בַּשְּׁבִיעִי לְמַעְלָה מְשֻׁשֵּׁשׁ · יָפָה כִּסְאוֹ לְרַשֵּׁשׁ :

חִכּוֹ רַבֵּי תוֹרוֹת וְחֻקִּים · יִחוּדוֹ בְּתֵבֵל וּבִשְׁחָקִים · אַדִּירֵי חַשְׁמַלֵּי בְרָקִים · עוֹצֶם קַרְשָׁתוֹ מְפִיקִים :

אָנָה בָּרוּךְ וּמְבוֹרָךְ שְׁמוֹ · דּוֹרְשִׁים אֶרְאֶלֵּי מְרוֹמוֹ · וְהָאֵל זֶה קוֹרֵא נוֹאֲמוֹ · אוֹמֵר קָדוֹשׁ בְּשַׁלְּשְׁמוֹ :

קהל וחזן

דּוֹדִי נוֹתֵן לְעַמּוֹ עוֹז · מִפִּימוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּמָעוֹז · אֲנִי אֲחַזֵּק תְּהִלָּה וָעוֹז נוֹעַם לְשֵׁם מִגְדַּל עוֹז :

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָל חַיָּה וְאוֹפָן וּכְרוּב לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹד יי׳ מִמְּקוֹמוֹ

(אל ברוך) ווערטו געפינדן אין יוצר פון ערשטן טאג פסח ביז (אין אלהים זולתך) אלה

שטין אלי תפלות ער איז געשטערקט אער או די לעפלן רידן קענן : **עיניו** זייני אויגן די זעהן אוב די הרצר פון די
לייטן זיך רעכט פערטיגן קיגן אים גאט דער קלוגט (הרזים) אלי הייאליך קייט ער איז אויש דר ווילט אונ׳ היפש או
איין טענן בוים (זך) דער לויטרר גאט האט בשאפן (חזיזים) די וואלקן (לחיו) זיין קין באקן די הבן ביים (אתן תורה)
גוואקסן מייטל גווערץ פון די תורה · ער ענטפערט פיל גוטי טעאים זיין רעכט פערדיגי ריד זיין זים (הגיוניו) זייני
זאג די אמכן פר שטענדיג די תלמידים חכמים : **ידיו** די לוחות די ער הוט געשריבן איט זייני הענד די וואַרן מייטל
גרעכטי אונ׳ ווא נדרליכי אשפטים אזו חשוב אז די גילדני ריגג די דא זיין איין גוענט איט יאכלינג · זיין פארכלואי
היער די אלאכים (חתים) די ציטרן אונ׳ אנגשט פר אים (שוקיו) זיין שענקל דס זיין די הוכי אוראיל שטייכן זיילן איק
בית האקדש די וואַרן די שטרקן גרונד פון דעם עולם · אין זיבנטן הימל איבר דעם זעקסטן ער האט זיין שיכן אלטן
שטול (חכו) איט זיינם גואן הט ער גירעט פיל תורה אונ׳ חוקים זיין אייניקייט איז אין דר וועלט אונ׳ איז אין הימל :
די שטארקי אלאכים אונ׳ די בלין זי אויש ציהן די שטארקי זיינר היליקייט : (אנה) וואו איז הקב״ה דער דא איז
גילובט אונ׳ זיין נאאן אזו פארשן אין די אלאכים אין הימל : אונ׳ איינר צום אנדרן זיא רופן איט אירי ריד אונ׳ זאגן
דרייא אאל קדוש · (דודי) איין פריינד הקב״ה דער דא האט געבן די תורה צו זיינם פאלק : פון איר אונד ער ווערט
גלובט איט שטרק (אני) איך בין איך שטרקן צו לובן גאט איט זיינר שטרק אך זאמי לוב צו הקב״ה דער דא איז איין
שטרקר טארן צו די דאויגן די דא האפן צו דיינר הילף
אלה

בעוז ותפארת · נפת חכך הרים עוקרת · גן נעול זורעת חסר וקוצרת · שלחיך קבוצי סלסול מגוברת · נרד וכרכום בשומך באפי קטורת · מעין גנים תעודה דורשת וגומרת · עורי צפון ובואי להעלות תמורת · באתי לגני ראות גלת הכותרת · אני ישנה הלב ער במשמרת · פשטתי אדר כתונת מושזרת · דודי מושיע פליטה הנשארת · קמתי נצוח קדשתו מספרת · פתחתי סגוב תהלתו מזמרת · מצאני לישעו מקוה ומסברת · השבעתי המון מלאכי השרת · מה דודך שאלוני תמיד מחטבתו ומאמרת · נערץ ונשגב תכן שחקים בזרת · הנערץ בשלוש קדשה המאשרת :

שם המחבר שמעון בר יצחק און זגט דא (הכל יודוך) ביז (עד אלא כל הארץ כבודו) דר נאך זגט און דען אופן

דודי · שליט בכל מפעל · הכל למענהו פעל · מרבבה דגול ומועל קדוש במטה ובמעל :

ראשו · עטור פז כתר · טהור צופה כל סתר · ומאזין לקול עתר נערץ בשפת יתר : עיניו

אויף דיין ארייך (לבבתני) דו הרצט איך ווען דו גדענקשט די ווירדיקייט (תומן) איינר שטרק (אה) וויא שין בישטו (קטוטיך) איט דיינר נירונג דער תורה אונ׳ טוגהייט דיינר מעשים טובים (נופת) דייני זיסי פלפולים דיא רייסן אויס די בערג (גן) ישראל די דא זיין גלייך אז איין גשלוסנר גארטן דרום דז זי זיך בשליסן פאר (עריות) איר צדקה דיא זיא געבן איז גלייך אז איינר דער דא תבואה זעהט אונ׳ דער נאך פיל אין שנייט (שלחיך) דייני חכמים זאלן זיסי זנגג : (נרד) אז כעגליך (וכרכום) אונ׳ זפרן הבן איין גוטן גשמאק אזו איז דש גשמאק דיינש קטורת אין איינה נאז לעבר (מעין) אז איין קוואל ברונן אים גארטן דער איז לויטר אונ׳ קוואלט אימר צו אזו פלט אימר צו וואש נייאש אין דר תורה די זי לערנן אונ׳ דרשן (עורי) דר וועקט די גאולה די דא איז (צפון) פר בארגן אונ׳ קום צום בית המקדש צו זעהן דיא קיילדיגי ... (אני ישנה) אזו שפריכט ישראל איך בין אנטשלאפן אים גלות אבר איין הרץ דש אייכט הקב״ה דער וואלט אונ׳ וואר ... דער היטונג צו בהיטן איך (פשטתי) איך הב אויש גיצוגן די ווירדיגי קליידר דר כהנים (מושזרת) די דא ווארן צווירנט (דודי) איין פריינט דער הילפט דר אנטריטונג די דא איז איבר גבליבן פון ישראל (קמתי) איך שטיא אויף צו ... ר צילן זיין איבר זיגונג אונ׳ הייליקייט (פתחתי) איך הב אן גהובן צו טאן תשובה אונ׳ צו דר צילן זייני שטארקי לוב ; (מצאני) וויא וואל איינה עבירות הבן גפונדן איך דז איך בין קואן אין דז גלות נאך האך איך צו זיינר הילף (השבעתי) איך בשווער די ברוונג אלאכים די דא דינן הקב״ה דז זיא איר זאלן עדות זאגן פר הקב״ה (מה דודך) ווען איך בריהם ... אונ׳ לוב הקב״ה צווישן די אוואות העולם דא פרעגן איך די אוואות וואש איז דיין פריינט (מחטבתו) דז דו איים אל ... בשט דא ענטפרן איר אין ווידר ער איז שטארק אונ׳ הוך ער האט ברייט די היאל (בזרת) איט זיינם קליינן פינגר אונ׳ ווערט גשטרקט פון די אלאכים איט דרייא קדושת :

דודי איין פריינד הקב״ה דער געוואלטיגט אן אל זייני ווערק דען אלז הוט ער בשאפן פון זיין עהר ווילן: פון פיל צעהן טויזנט אלאכים ער ווערט גלובט אונ׳ באכירט : ער ווערט געהייליגט פון אונטן אונ׳ אובן (ראשו) זיין הייפט איז גקריינט איט איינר קרון פון גיט גאלד · ער איז ריין אונ׳ זיכט אלי פר בערקניש (ומאזין) ער פר נעאט דיא שטים

שְׁכִינָתוֹ׃ נִכְלְלָה מִצִּיּוֹן יִפְעָתוֹ׃ שֵׁתֵת אֶבֶן שְׁתִיָּתוֹ׃ הִנֵּה מִטָּתוֹ׃ שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת לְקָרֵב׃ סֵדֶר בּוֹקֶר וָעֶרֶב׃ שָׁת כֹּהֲנַי לְהִתְקָרֵב׃ כֻּלָּם אֲחוּזֵי חֶרֶב׃ תּוֹכֶן אָרוֹן מִכְלוּלוֹ׃ לוּחוֹת מוּנָחוֹת בְּצִילוֹ׃ תַּבְנִית כְּרוּבִים לְהַאֲהִילוֹ׃ אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ׃ חזן תְּעוּדָה נְתוּנָה בְּחוֹסֶף׃ הֲמוֹן עַם בְּהִתְאַסֵּף׃ תּוּאַר סִפְרָהּ בְּכוֹסֶף׃ עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף׃

שם המחבר שמעון בר יצחק

חזן **צְאֶינָה וּרְאֶינָה** קהל וחזן שׁוּר בָּעֲטָרָה הַמְעֻטֶּרֶת׃

חזן **הִנָּךְ יָפָה** קהל וחזן מוֹר וּלְבוֹנָה מְקֻטֶּרֶת׃

חזן **שִׁנַּיִךְ** קהל וחזן עוֹרְכֵי טַעֲמֵי מָסוֹרֶת׃

חזן **כְּחוּט הַשָּׁנִי** קהל וחזן וְחֵךְ שִׂפְתוֹתַיִךְ מְדַבֶּרֶת׃

חזן **כְּמִגְדַּל דָּוִיד** נוֹשְׁקֵי הַגִּבּוֹרִים נֶאֱזֶרֶת׃ קהל שְׁנֵי שָׂרַיִךְ בְּמַלְכוּת וּכְהֻנָּה מוּכְתֶּרֶת׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ רֶגֶשׁ הַמּוּלָה עוֹבֶרֶת׃ כֻּלָּךְ יָפָה יְפֵיפִית לִהְיוֹת גְּבֶרֶת׃ אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה צַעֲדֵי טוֹטֶפֶת מְקֻשֶּׁרֶת׃ לְבַבְתִּנִי חוֹסֶן יְקָרִי מְזוּהֶרֶת׃ מַה יָּפוּ קְשׁוּטַיִךְ בעת

(שתת) ער הט גיגרונד פֿעסט אויף דען אבן שתיה (הנה מטתו) זיין בעט דז בית המקדש (שלמים) זו געהן פֿריד אופפֿר אונ' ברנד אופפֿר אונ' דען סדר פֿון קרבנות דז מן הט מקריב גוועזן די מארגנט אונ אובנט דא זו האט ער איין בהכים אפֿין גנעהן (כלם אחוזי חרב) זיא וואֿרן מיט די קרבנות (מגן) אויך די אנ די גבורים די דא זיין בגריפֿן מיט שווערטר: (תוכן) דז עכין פֿון דען ארון הקודש (מכלולו) אונ' זייני צירונג דש וואֿרן דיא לוחות דיא דא וואֿרן ליגן אין זיינם שאטן אז ווייא פֿיגל וואֿרן איבר דען ארון די אבטן איין גנעלט דריבר מיט אירי פֿליגל (אפריון עשה לו) אז איין חופה אבט ער לזן ארון מיט די פֿליגל פֿון די פֿיגל (תעודה) דיא תורה די דא איז וואֿרן געבן (בחוסף) אופֿן בארדא ויך זאלטן די ברוואונג דז פֿאלק ישראל (תומר) ער האט דר לייבט איר ספֿר מיט לושט (עמודיו עשה כסף) זייני זיילר פֿון דר תורה ער לייטרט אז איין זילבר: **צאינה** וראינה) גיט אויז אונ' זיכט די קרון די ישראל האט גקריגט זו הקב"ה (הנך יפה) נון דוא בישט שין כנסת ישראל די דא טוט דעאפפֿן אים בית המקדש פיזן אונ' וייאריך: (שניך) דייני ציין די דא אן ריכטן גוטי (טעמי תורה) אויף גישפרייט די זיך משנה זיין אין דר תורה: (כחוט השני) דייני לעפֿצן זיין אז איין רוטר פֿאדם ווען זיא רידן אין דר תורה: (כמגדל דוד) אז דר טורן פֿון דוד איז גאר שטארק אזו זיין די סנהדרין די שטרקייט פֿון ישראל די זיין אן גגירט מיט כלי זיין: א איין גיבור מיט תורה (שני שדיך) משה ואהרן דיא ישראל דר נערטן אז איין פֿרויא איר קינד מיט זויא ברישט די וואֿרן גגרינט מיט כתר מלכות דז וואר משה: אונ' אהרן הכהן מיט כתר כהונה (עד) ביז דא וואֿרה יט דר טאג אונ' די פֿליגן די שאטן כלואר דז איר זיכריגן דא פֿליגן דיא מלות דיא דא זיין (מגין) אויף דען מענשן אז איין שאטן (כלך) דוך ווייט איר אז זו אמל היפש אז: אלי גיברנך זו שטרקן זיך אין דר מלוכה (אתי) מיט מירדו ווערשט ווידר קומן אויז דעם וואלד דיגלות בוכ"ת דז דו קימשט די תפֿילין אויך

הסלע : עולים הוצעו חללים · יציאי עקרבי אמללים · עומרים לזנב
נחשלים · אחזו לנו שועלים : פרש ענן להאהילי מגיה בליל הללי ·
פנוקים שלש האכילי דודילי : פעלת שכר קפוח טפלתי כנאר נפוח ·
פלצתי בשאת וספוח · עד שיפוח : צפיתי עוצב בי ותיקרחק מקרבי ·
צנתי לבקש אוהבי על משכבי : ציר עלות בתחנה בקש כפור למי מנה
צעוק והלות אנא · אקוה נא : קשרו לוים קשורים יופי תמים ואורים
קומם להכות בוערים מצאוני השומרים : קבל מרום תפלתי · מחל
פשע חטאתי · קרבתו שת בעדתי · כמעט שעברתי : ראו בחרתי
בכם א תנחצו יציאתכם ראות בציה עתותיכם · השבעתי אתכם :
ומה קרן סגלה · ממדבר יצאה נרגלה · רוזנים נוסרו למלה · מי זאת
עולה : שכן בארם שכינתו

אז אז הקב"ה ישראל כלומר גיזיט הוט אקבל צו זיין די תורה זאגט ער דער דין איז ניט דאס ער זיא וועק פון אים זאל
שטושן אז וועןן אייכר (אמרים) איז איין בתולה וואס איז ער זיא כנואן אונ' טאר איר ניט גט געבן וועןן שון זיא טוט איס צו
להכעים וואס זיא וויל (עולים) די כרין דש פאלק עולק (הוצעו) די ווארן אויך גשפרייט איט דער טלאגי : די דא
איז גיכגן פון חק דר דא וואר גיפלוכט גלייך אז טלאגן אונ' ערדשין (אמללים) די דא ווארן פר טניטן די טטונד צו דער
טלאגן (נחשלים) די שוואכן פון ישראל די דעק הויפן ניט וואל קענטן נאך קומן דרויף גיט דר פסוק (אחזו לנו שועלים)
די הבן אונז בגריפן די פיקס : (פרש) ער הוט גשפרייט איין וואלקן צו אייכם גלעצלט איבר איך (מגיה) ער הוט גילייכט
איר איט דעם פייאר בייא נאכט : דרייא (פנוקים) זענפטיגי שפייז ער הוט אמכן עסן איך דס וואר דער מן אונ' דער
ברונן דא פון זיא טראנקן (דודילי) דש גאב איר איין פריינט הקב"ה · (פעלת) דר לון פון איינר פעולה די איך האט
אקבל גוועזן די תורה (קפוח) בין איך דר פון ווארן פר שניטן דא איך אמכט די עגל דען וואר איך גלייך אז איין אויך
זיבנאזכר זאגיל דש ניקט דריכן איז אז אייטל רוח (פלצתי) איך וואר דר טראקן פר דעם צרעת פון וועגן די גרוטי זינד
(עד שיפוח) ביז הקב"ה וועהט אוועק איין זינד : (צפיתי) איך הב גיזאגט דז הקב"ה וואר ברוגז איבר איר וויל איך הב
גיזינדיגט (ותיק) דער פרואר משה רבינו דער וואר זיך דר וויטרן פון זיין צווישן איר : דען וואר איך אויך שטין צו זוכן
איין ליב האבר (על משכבי) אויף איין לעגר אין דר אדבר (ציר) דר באטן משה רבינו דר גיכג אויך איט תפילה אונ'
בגערט פון הקב"ה צו פר געבן די זינד פון ישראל : ער טריא איך ביט פר גיב איר זינד (אקוה נא) דען שטונד איך
ווידר אויף : (קושרו) די לוים די ווארן אן גקניפט איט די היפטן (אורים ותומים) די שטונדן אן צו אויז רויאן :
(שוערים) די נארן די זיך האטן טועה גוועזן (אם עגל) : (מצאוני השומרים) זיא גפאנדן איך די היטר כלומר דיא לוים
די דא היטן דען הייליגן דינסט אין משכן (קבל) ער וואר אקבל איין תפילה הקב"ה אים היאל : ער וואר איר מוחל אייני
זינד אונ' גנעהט זיין שכינה אין איינר גאיין (כמעט שעברתי) דער נאך דא איך האב עובר גוועזן איין וויכג איט דעם
עגל (ראו) זעפט דז איך הב קיין פאלק אים עולם דר ווילט אער אז אייך צו איינם גלויבן אונ צו הלטן תורה אונ' מצות :
אונ' דרום גלויבט דט איך אייך ניט וועט צו איביג לאן אים גלות (חס ושלום) אונ' (תנחצו) איילט איר ניט זעלברט צו גין
אויז דעם גלות ביז צו די צייט די בייא איר ווישליך איז (השבעתי אתכם) דרויף טוא איך בשווערן אייך שפריכט הקב"ה
צו ישראל (ראה) זיא וואר הוך די הערטפט פון דעם גליבטן פאלק ישראל דא זי גיכגן אויז מצרים זיגיגן (נדגלה) איט
פיר במאנירן אויז דר מדבר (רוזנים) די הערן פון די (עובדי אלילים) ווארן זיך בראטן אונ' רידטן (מי זאת עולה) ווער
איז די אאה די אויף גיט פון דר מדבר (שכן) ער הוט אכן רואן אונטר ישראל זיין שכינה פון צוין די קרון פון דען גבנעדיגע

שתת

עול רודי · ויערבני צור פודי · ממהר ישעבערי · קול דודי : מקצר וזמן
אבי · תת צרי למכאובי מדלג מקפץ להאהיבי רומה דודי לצבי : נגרשה
סאת שודדי · והגיע עת מועדי · נסעי נאוה כבדי · ענה דודי : נגדע עול
ונשבר · באין מחסור דבר · נאמן רועי גבר · כי הנה הסתיו עבר : שרי
מופת נבראו · מליצי יושר נקראו · סוררים תמהו כראו · הנצנים נראו :
סובו עגלה והרוגיה · עבותיה לקצץ ועוניה · סוף להשבית סוגיה · התאנה
חנטה פגיה : עוזתושיה מלגלע · סביב הובלו בצלע · עמרה במישור
מלקלע · יונתי בחגוי הסלע

דז הקב״ה אייך דר לזט (השבעתי אתכם) דארויף טוא איך בשווערן אייך (אם בז) פון לו ליידן דז יאך פון די אלריק (רודי) אייני לווינגר ער האט ביטעדיגט זיך לו איר איין ביטעפר אונ׳ איין דר לזר ער אייזט לו העלפן איר (קול דודי) דז טטיק פון איינס פריינד הקב״ה איך הערט לו דר לזן איך : (אקלר) ער וואר קערלן הקב״ה די לייט די ער הט גזאגט לו איינס פאטר אברהם אבינו דז זיין קינדר זעלן פיר הונדרט יאר איק גלות זיין אין אלריק די רעלכנט ער פון דען אאלז דז ילחק גבארן וואר דען ילחק וואר זעלכ״ג יאר אלט דא ער האט גוואונן יעקב אונ׳ יעקב וואר אלט הונדרט אונ׳ דרייסיג יאר דא ער קען אלריק קאם אונ׳ לוויא הונדרט אונ׳ לעהן יאר ווארן זיא לו אלריק דאש איז פיר הונדרט יאר אונ׳ ישראל האטן גידאכט זי זעלטן פיר הונדרט יאר דוקא דינן אין אלריק (אדלג) ער הט גיהופט לו אייזן די גאולה פון וועגן איינר ליבטאפט (דואי דודי לצבי) ער וואר גלייך איין פריינט הקב״ה אז איין הירט דער איז גאר גטווינד אזו אייזט הקב״ה די גאולה (נגרשה) זיווער גיהייפט (סאת) די אאס (שודדי) אייכר פר וויטטר די אלריק : אונ׳ זיא האט גרייכט די לייט דז איך וויל איך ביטעדיגן לו דיר זייא דאך ליהן אויז דעם גלות אונ׳ ווער גיעהרט (ענה דודי) אזו טריא לו איר איין פריינד הקב״ה : (נגדע) עז איז פר טניטן אונ׳ לו בראכן דז יאך פון דיא אלריק פון אייך גיט נוא אויז אלריק אין דיא אדבר איר ווערט קיין אאנגל האבן פון קיינר לייא אשה רבינו דער וואר הפטיגר הירט דר וואר זיך טטרקן לו דר לזן זי (כי הנה הסתיו עבר) דען דר ווינטר דער איז נוא איבר פארן כלואר דר טווערר דינסט דר אלריק איז נוא אויז (שרי) דיא הערן דא טעטן דיא וואונדר אין אלריק דיא ווארן נוא ביטאפן דט וואר אשה אונ׳ אהרן : דיא וואר הפטיגי פיר טפרעכר זי ווארן גהייטן די אב קערר די אלריק די פר וואונדרטן זיך דא זי זאכן די ניסים (הנלנים נראו) די טפראסונג ווארן גזעהן אשה ואהרן (סובו) דא אשה רבינו זאגט לו פרעה דז הקב״ה ווערט אין דר איטר נכט די בכורים דר טלאגן דא וואר דען בכורים זער ווייא דען זיא ווארטן נוא וואז דז אשה רבינו ניט פעלט איט זייני ריד דא גינגן די בכורים אונ׳ בעטטן אין פרעה אונ׳ דיא עז לו אלטו האבן אין זאל ישראל גין לאזן זי פערלטן זיך עס ווערט אינן איר לעבן געלטן אונ׳ דא פרעה אונ׳ דיא אלריק דט ניט וואלטן טון דא ריגגלטן די בכורים הין אונ׳ ווידר אין דעם לנד אלריק אונ׳ דר טלוגן פון אינן טטיק ריבוא דרויף גיט דר פסוק (לאכה אלריק בבכוריהם) ער טלוג די אלריק איט דיא העגט דר בכורים ער טגיט אב אירי אנקר איט אירי דיקי זיילר כלואר דז זי קיין קיום האטן אז איין טיך דז די אנקיר פר לארן הט די דא העכגן אן די דיקי זיילר אם טיך אונ׳ דען פר טטערט ער איר לוייגן איק אער גרעריכט (התאנה חנטה פגיה) דען דר פייגן בוים טפראסט זיין קלייני פירות כלואר ער טפראסט לו ישראל זכות אבות (עוז) דא הקב״ה הט געבן די תורה לו ישראל הט ער זי פר באטן לו אנטפלעקן איר ענלליט לו זעהן אויף דר טכינה זי ווארן גאערקט גרינגז הרום לו הר סיני פון זיינס זייטן זיא טטונטן אויף דעם גלייכן פעלד אונ׳ דרפטן ניט גין אויף די היך דט בערג אדר ער ווער חייב סקילה גיוועזן : (יונתי בחגוי הסלע) דען נאם הקב״ה דעם הר סיני אונ׳ טטירלט אין איבר כל ישראל אזאן טטירלט איין גרושן קארב איבר איין קליין קינד דא ווארן זי גלייך אז איין טויב דידא טטעקט אין טפלטן דז פעלזן דא איט הט הקב״ה גיניט ישראל לו אנטפאגן די תורה ווייא וואל זיא האטן לנגדר פיר פון גוטן ווילן גירעט (נעשה ונשמע) דאך טעט הקב״ה אז ווען ער זי העט גקיט דר לו דר וואר טן דז ווען ישראל ווערן זינדיגן אז (בעונותינו) אופט גטאך אזו האבן די אלאכים אקטרג גוועזן ער זעלט ישראל לאזן גין אונ׳ איין אנדרי אומה נעאן לו הלטן זיין תורה אבר

נחפה· חן וחסד מורעפה· הנך יפה: חנון משים פה· ברוגז רחם מצפה·
חי סתר צופה· הנך יפה: טירת מצוקי נעוזים· תואר איתני חרוזים· מבס
זרועי מופזים· קורות בתינו ארזים טורח עול סובלת· ולא נכזבה
תוחלת· טמון וספון מנצלת· אני חבצלת: יקר נערב כנחוחים· רחש
נאנחים· ירעם בגיא כסלוחים· כשושנה בין החוחים: יורשי הר למצער
חביר ואהב מנוער· יחדורו זקן ונער· כתפוח בעצי היער: כלכלני
בציה מסבבת· ונפרע נשיון מגבית כנסני לארץ נושבת· הביאני אל בית:
כללני כעוז מדרשות· בשבעים פנים נדרשות· כבורם חקור מלחשות·
סמכוני באשישות: לא עזבני לנטשי· מגיני ומרים ראשי· לורים מררו
בקושי· שמאלו תחת לראשי: לנחץ קץ ישעכם· צאת מאוסר כבליכם
להמתין בא עתכם· השבעתי אתכם: מסבל עול

כראיג דער וויז משה רבינו דז ער זאל אויך טאן זיין אונד איט תפלה דען ער שפראך צו אים לאז איך גין אייך אין זיא פר
דרבן אונ' משה רבינו הט אין גוויש ניט גיהאלטן דז ער דר הלבן רידט לאז איך גין נאר הקב"ה גאב צו פר שטין אן משה רבינו
ער זאל תפלה טאן דען ווען ער טון ברוגז איז דאך גידעקט ער די דר בראקייט דר לעבנדיגר גאט דער דש זיבט אלי פר
בערקנים דער שפראך ווידר צו ישראל (הנך יפה) דו בישט הישש איין גזעלן (טירת) דש מיכן דז האטן גבויאט משה
אונ' אהרן די דא זיין (מצוקי) דיא גרונד פון דער וועלט אך דש בית המקדש וואר גבויאט אין דען חודש דא מיכן דיא
שטרקן אבות זיין וואָרן גבארן די זיין צו אנכדר גיריבן כלוואר דז בית המקדש וואר דעם מכבן גלייך גבויאט איט (קודש
הקדשים היכל עזרה מזבח שלחן מנורה) דיא וואָרן פיין גין גאלדני צירונג אויך איינם אריש (קורת בתינו ארזים) די
באלקן פון אונזר הייזר דיא וואָרן טענן (טורח) די איא פון דעם יאך דר אלריש (סובלת) זי האבן גליטן ישראל אונ' האט
ניט (נכזבה) אויך גהערט פון צו האפן צו הקב"ה דרום וואָרן זי זוכה צו אויז לערן די פר בערקנס דר אלריש (אני חבצלת
דען וואר איך אזו פייבט אז איין ליליג (יקר) עז וואר ווירדיג אונ' גזימט צו הקב"ה אז די קרבנות (רחש) די תפלה פון
ישראל די דא זיפצן פון וועגן דער שווערי ערבט: פר קערט זי אין דעם לנד (כסלוחים) אלריש (כשושנה בין החוחים)
אז איין רוז צווישן דערנר די ווערט גישטאכן פון אלי זייטן נאך בלייבט זי הישש אזו אויך ישראל בלייבן אין אירן גלויבן וויא
וואל דש זי וואָרן גפייניגט פון די אומות (יורשי) ישראל די דא האטן גערבט דען בערג ציון (למצער) אויך איין קלייני צייט
די דר קענט הקב"ה אונ' האט ליב זיא פון דר יוגנט זיא אייניגן אין בייא דעם יס דיא אלטן אונ' די יונגן: (כתפוח בעצי
היער) זי דר קענטן הקב"ה אז איין אפיל פוים אונטר די העלצר פון וואלד (כלכלני) ער וואר שפייזן איך (בציה) דא איך
וואר אין די ווישטנייא אום ריכגלט ביז ער וואר ביגאלט דען הוב דז ער פר זיה: הט בייא איר כלוואר די זינד פון די ארגליש
דר נאך אבט ער איין גין איך אין דז בוואונטי לנד ארץ ישראל (הביאני אל בית) ער ברמכט איך אין הויז דז בית המקדש
(כללני) ער הט גקרינט איך איט די שטרקי אדרטיגן אויז דר תורה די דא ווערט גידרשנת אין זיבנציג ארלייא גשטלט די
דא טהרן דען מענטשן אונ' דען זאל אן נאך פארשן אונ' דען זאל אן נאך פארשן אונ' ניט שווייגן (סמכוני באשישות) די אונטר
לענן איך אז איין בעכר איט וויין (לא) ער האט ניט פר לאזן איך הקב"ה דער דא איז איין בטילר אונ' דר היכר איין הישש
דא די אלריש ביטרטן איין לעבן איט דען הרטן דינשט שמאלו תחת לראשי) דא האט ער זיין לינקי הנט אונטר איינם
הייבט צו אונטר לענן אונ' שטרקן איך (לנחץ) צו איילן דז ענד אייער היל פון דר גאולה אונ' פון אייך זעלבשט אויש צו
גין אויז אייער בענד דעם גלות: כיימרט איר זעלט דר וואָרטן די צייט

בְּרַדְתִּי מֵהֱיוֹת גְּבֶרֶת · גְּאָלִי חַי אֲנִי מַזְכֶּרֶת אַל תִּרְאֻנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחוֹרֶת׃
דִּבַּרְתִּי בְּפִי לְמְחוֹלְלִי · רִבְצוֹ בְּצוֹהַר לְהַשְׂכִּילִי · דּוֹדִי פּוֹדִי וְגוֹאֲלִי הַגִּידָה
לִי׃ דַּרְכֵי הוֹרִים רְעִי · יוֹנֶקֶת חֶמֶר מַטָּעִי · דִּירַת מִשְׁכְּנוֹתָם תֵּדְעִי · אִם
לֹא תֵדְעִי׃ הַפְלֵא וָפֶלֶא הֶרְאֵיתִי צֵאתִי לְיֵשַׁע רַעְיָתִי הֲמוֹן לוּדָה הִתְעֵיתִי
לְסֻסָתִי׃ הוּקְשַׁרְתִּי יוֹפִי כְּתָרִים חֶמְדַּת נִצּוּל מִצְרַיִם · הֲקִימוֹתִי בְּרִית
בְּתָרִים · נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתּוֹרִים׃ וְאֵלַי קֵרַבְתִּיךְ בְּאַהַב · קוֹל הִשְׁמַעְתִּיךְ
מִלַּהַב · וְתַעֲרִי עֲדִי מוּצְהָב · תּוֹרֵי זָהָב׃ וְעִם בְּחַרְתִּי בוֹ · יָצָא שֵׂכֶל מִלִּבּוֹ
וְהֵמִיר כְּבוֹד מִשְׂגַּבּוֹ · עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ׃ וַעַף אֶשָּׂא לִכְמוֹר · גָּעַל פֶּשַׁע
לִשְׁמוֹר · זִמַּת אִוֶּלֶת לִזְמוֹר · צְרוֹר הַמּוֹר׃ וְעִם עֵצֶר עוֹפֶר · רוֹפֵא צַחַן כֹּפֶר
זִכְרוֹן כָּתוּב בַּסֵּפֶר · אֶשְׁכּוֹל הַכֹּפֶר׃ חוֹבֵשׁ חָשׁ וּתְרוּפָה · לְכַנְפֵי כֶסֶף
נֶחְפָּה

פון דארטן פון צו זיין חשוב דאך גדענק איך דז איין דר ציר צעבט איביג : (אל תראוני שאני שחרחורת) דארום זעלט
איך ניט אן איר מוות דש איך בין שווארץ אין גלות צו פר טאעהן איך (דברתי) איך הב גרעט איט איין מונד (למחוללי)
צו איינם גשינה הקב"ה וויא קאנסטו דר הלטן די ישראל אים גלות דש דא איז אזו איין שעת צרה אז איין טאך דעם דא איז
וויא אין איטאג טונ' ווייש זיך ניט צו ביהאלטן כירגנט פר דר זון אזו ווישן ישראל זיך כירגנט צו דר הלטן אונטר די מוות
דש זאל ער איך אמבן קליגן : הקב"ה דר דא איז איין פרייכד אונ' איין דר ציר (הגידה לי) זאג עז צו איר : (דרכי)
שפרעכט הקב"ה ווידר וויש די וועג (הורים) פון דייני עלטרן אברהם יצחק יעקב אונ' זיג די תורה די דא הייטט דר
ווין איינש פלנצונג : אירי ווצונג פון די תלמידים חכמים די זאלשטו ווישן גיא טטען צו אין (אם לא תדעי) ווען דוש
ניט ווייסט דיך צו דער הלטן צווישן דען כותים (הפלא) וואונדר איך האב גוויסן דז איך בין אויש גגגן צו העלפן איינר
געגלן כנסת ישראל בייא דעם ים : די ברוואונג פון די אצרים (התעיתי) איך הב פר אירט (לסוסתי) דא זי נאך ריטן
איינה פערד אזו וויא אובן אין יוצר פון ערשטן טאג טונ' אנדרן טאג שטיט (הוקשרתי) איך האב גיקניפפט צו ישראל
טיני קרונן · גלוטטיקייט אויש אצרים זי אויש צערטן : איך הב אקיים גוועזן וואש איך הב פר הייטן צו אברהם דא איך
פר שניד איט אים זיין (ברית בין הבתרים) : (נאוו לחייך בתורים), זי וואדן צימליך דייני קין באקן איט צייצר גאלד ·
(ואלי) אונ' צו איר הב איך גנעהנט דיך איט ציבשאפט אונ' הב אמבן הערן דיך איין שטים אויז דעם פלאם בייא אתן
תורה אונ' האב גליירט דיך גאלדני צירונג (תורי זהב) איט ציילן גאלד (ועם) אונ' דש פאלק דז איך דר וועלט האט דען
גיגג אויש דער שכל אויש זיינם הערץ אונ' פר וועקס'ט דען כבוד פון הקב"ה דש דא וואר זיין שטרק אום דש עגל (עד
שהאלך באמצו) ווייל דער קיניג הקב"ה וואר נאך אין זיינר חופה אויף בערג סיני (זעף) דען צארן איך הב פר טראגן
(לכאור), צו דר היצן איינר דר בארעקייט פון צו היטן (געל) די און זויברקייט אייארי איטשאט די נארשי גדאנקן (לזמור)
צו פר שניידן אזו רידט הקב"ה דר דא איז גיגליכן איט זיינם שם טוב (צרור המור) צו איינם גבונד גווירץ דר וואל ריכט
(זעם) דען צארן פון הקב"ה ער אויף היצט אשה רבינו דר דא וואר אזו בהענד אין טליחות הקב"ה אז אין ריע ער אכט
דז הקב"ה אבוושט (דופי) איין שאנד (צחן) און זויברקייט דער זעלבגר טאג דא ער איר אוחל וואר דש וואר עבן יום
כפור דארום האט הקב"ה גיהייסן רען זעלביגן טאג איין טרייבן אין די ספר תורה צו גידעכנים דז ער אלי יאר וויל דיא
זינד אוחל זיין הקב"ה דער דא הייטט (אשכול הכופר) (חש) ער איילט איין היילונג אונ' איין פלאסטר צו ישראל די דא
האבן פליגל בידעקט איט זילבר אונ' איט גאלד דש זיא האטן ביקומן אויז אצרים (ותרופה) זי וואדן טריפן חנוחשר (הכך
יפה) נון דו בישט שין טפראך הקב"ה דען זי האטן ניט גאאכט דש עגל נאר דש ערב רב (חכון) הקב"ה דר דא איז רער
בארעיג

נראו בארץ יהודה ובירושלם בער יאשיהו למען הקים את דברי התורה הכתבים על הספר אשר מצא חלקיהו הכהן בית יהוה : וכמהו לא היה לפניו מלך אשר שב אל יהוה בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאדו ככל תורת משה ואחריו לא קם כמהו :

די ברכות גפינשטו בדף כ׳ ע״ב דר נאך זאגט אן אשרי יהללו האלב קדיש אונ׳ אן מורט אוסף שמונה עשרה בדף ק״ה אונ׳ די כהנים גין צו דוכנין גנץ קדיש אין כאלהינו עלינו קדיש יתום יגדל

יוצר לשבת חול המועד של פסח

דר חזן היבט אן (שוכן עד) האלב (קדיש וברכו) דש ווערשטו גפינדן אין ערשטן טג פסח בדף נ״ג ע״ב דר נאך זאגט אן דש :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם · יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל · אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי :

מיוסד ע״פ א״ב מרובע בראשי החרוזות ובראשי החרוזות שניות חתום שמעון בר יצחק

אהוביך אהבוך מישרים שירתך נותנים ושוררים אחרימו קדמו שרים · שיר השירים : אמונת עתי חקות · מפה אלפה נעתקות : אמרותיו חיך ממתיקות · ישקני מנשיקות : בעשותך נוראות להמוניך · עזים נסו מפניך באורים כברוך מרנניך · לריח שמניך : ברוכי רחם משחריך · ונערו לקראת דבריך · באהבה הביאני חדריך · משכני אחריך : גדלני ורוממני לתאוה · נגעמתי בשמור מצוה · גרר בשומי עוה · שחורה אני ונאוה : גפי מרומי קרת

ברדתי

אהוביך ישראל די דו האשט ליב די הבן אך ליב דיך אין רעכטי ליבשאפט : דיין לוב זי זינגן אונ׳ דינן : נאך ישראל פאדרן זי זיך די הערן די מלאכים פון הימל צו זאגן שירה : דרום האט גזאגט שלמה המלך (שיר השירים) זיין גזאנג איז איבר אלי גזנג דער מלאכים (אמונת) די מצות אין דר תורה די דא רידן פון זאכן די דא וואקסן אז די בכורים תרומה חלה אונ׳ די מצות די דא הענגן אן איינם זאן אז (שופר סוכה מצות) פון דעם אונד הקב״ה צו משה רבינו זי וואורן גרעט • זייני ריד פון דער תורה מאכט זיס (חיך) דען גומן • דרויף גיט דער פסוק (ישקני מנשיקות) ער האט טאן קומן איך פון קושונג זיינס מונד (בעשותך) דא דו האשט גטאן פארכלואי ניסים צו דייני ברואנג ישראל דא זיין די שטארקי וואשר אין דש ים גפלוהן פר דיר : אין פלון זיא הבן גיעהרט דיך דייני ישראל (לריח שמניך) זא אמכטן דיר אין גוטן שם אז גישמאק אין גוטן איל דז אן וויט שמעקט : (ברוכי) די דו האשט גבענשט (רחם) איט מירר טראכט (משחריך) דייני פארטר זיא וואורן נאך גין דיינם מנהיג דען דו אין גאבסט דש וואר משה רבינו : איט ליבשפט ער האט גבראכט איך אין דייני קאמרן דש וואר די פיר וועלט די מוס זיא הרום וואורן (משכני אחריך) דא הין ער צוג איך נאך דיר (גדלני) מכפרט איך דז עס איין לטט וואר : איך וואר איט גישטט ווען איך הלט זיין מצות אבר איך פר קריאט איין צין דען ער איר אמכט פר די מתים אונ׳ איך ואמכט דז עגל • (שחורה אני ונאוה) דעניך אוב איך טון וואר שוואורץ אונ׳ אמכט דש עגל וואר איך ווידר ליאלך דמער איר מחל וואר (גפי) דער איר העכטטי באלקן דש וואר ירושלים אוב איך שון בין גנידרט

וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶנָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:
קהל יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:

מן זאגט גנץ הלל גלייך ווי אם ערשטן טאג סוכות, גנץ קדיש. אונ׳ מן היבט אויז צווייא ספר תורות אונ׳ לייאנט אים ערשטן ספר אין אמור סור או כתב שטיט גלייך נאך הלל. אונ׳ דען מפטיר לייאנט מן אין אנדרן ספר גלייך ווי דא שטיט:

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח
לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג
שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־
קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃
וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר
שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי
שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה
בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל
תַּעֲשׂוּ׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר
עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת
הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם
שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־
עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

הפטרת יום שני של פסח במלכים ב׳ סימן כג

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ אֵלָיו כָּל־זִקְנֵי יְהוּדָה
וִירוּשָׁלִָם׃ וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית־יְהוָה וְכָל־
אִישׁ יְהוּדָה וְכָל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ אִתּוֹ וְהַכֹּהֲנִים
וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּקְרָא
בְאָזְנֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית הַנִּמְצָא
בְּבֵית יְהוָה׃ וַיַּעֲמֹד הַמֶּלֶךְ עַל־הָעַמּוּד וַיִּכְרֹת אֶת־
הַבְּרִית לִפְנֵי יְהוָה לָלֶכֶת אַחַר יְהוָה וְלִשְׁמֹר
מִצְוֺתָיו וְאֶת־עֵדְוֺתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו בְּכָל־לֵב
וּבְכָל־נֶפֶשׁ לְהָקִים אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת
הַכְּתֻבִים עַל־הַסֵּפֶר הַזֶּה וַיַּעֲמֹד כָּל־הָעָם
בַּבְּרִית׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־חִלְקִיָּהוּ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל
וְאֶת־כֹּהֲנֵי הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שֹׁמְרֵי הַסַּף לְהוֹצִיא
מֵהֵיכַל יְהוָה אֵת כָּל־הַכֵּלִים הָעֲשׂוּיִם לַבַּעַל
וְלָאֲשֵׁרָה וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם וַיִּשְׂרְפֵם מִחוּץ
לִירוּשָׁלִַם בְּשַׁדְמוֹת קִדְרוֹן וְנָשָׂא אֶת־עֲפָרָם בֵּית
אֵל׃ וְהִשְׁבִּית אֶת־הַכְּמָרִים אֲשֶׁר נָתְנוּ מַלְכֵי
יְהוּדָה וַיְקַטֵּר בַּבָּמוֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה וּמְסִבֵּי
יְרוּשָׁלִָם וְאֶת־הַמְקַטְּרִים לַבַּעַל לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ
וְלַמַּזָּלוֹת וּלְכֹל צְבָא הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּצֵא אֶת־הָאֲשֵׁרָה
מִבֵּית יְהוָה מִחוּץ לִירוּשָׁלִַם אֶל־נַחַל קִדְרוֹן וַיִּשְׂרֹף
אֹתָהּ בְּנַחַל קִדְרוֹן וַיָּדֶק לְעָפָר וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־עֲפָרָהּ
עַל־קֶבֶר בְּנֵי הָעָם׃ וַיִּתֹּץ אֶת־בָּתֵּי הַקְּדֵשִׁים
אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה אֲשֶׁר הַנָּשִׁים אֹרְגוֹת שָׁם בָּתִּים
לָאֲשֵׁרָה׃ וַיָּבֵא אֶת־כָּל־הַכֹּהֲנִים מֵעָרֵי יְהוּדָה
וַיְטַמֵּא אֶת־הַבָּמוֹת אֲשֶׁר קִטְּרוּ־שָׁמָּה הַכֹּהֲנִים
מִגֶּבַע עַד־בְּאֵר שָׁבַע וְנָתַץ אֶת־בָּמוֹת הַשְּׁעָרִים
אֲשֶׁר־פֶּתַח שַׁעַר יְהוֹשֻׁעַ שַׂר־הָעִיר אֲשֶׁר־עַל־
שְׂמֹאול אִישׁ בְּשַׁעַר הָעִיר׃ אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹּהֲנֵי
הַבָּמוֹת אֶל־מִזְבַּח יְהוָה בִּירוּשָׁלִָם כִּי אִם־אָכְלוּ
מַצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם
לֵאמֹר עֲשׂוּ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּכָּתוּב עַל
סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה׃ כִּי לֹא נַעֲשָׂה כַּפֶּסַח הַזֶּה
מִימֵי הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר שָׁפְטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכֹל יְמֵי
מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל וּמַלְכֵי יְהוּדָה׃ כִּי אִם־בִּשְׁמֹנֶה
עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשָׂה הַפֶּסַח הַזֶּה
לַיהוָה בִּירוּשָׁלִָם׃ וְגַם אֶת־הָאֹבוֹת וְאֶת־

הידעונים

[ב]רֵעִים וְאַחִים הֵם לְךָ הִתְאַמַּתָּ · בְּרִדְתָּם לְתַם עִמָּם רַדְתָּ · וְכָל מַחֲנֶיךָ
הוֹרַדְתָּ · וּבַעֲלוֹתָם אִתָּם עָלִיתָ · וְכָל מְשָׁרְתֶיךָ הֶעֱלִיתָ · וּבְצֵאתָם יָצָאתָ ·
בְּעִנּוּיָם נִמְצֵאתָ · וּבִמְנוּחָתָם מְנוּחָה מָצָאתָ · וְצִבְאוֹתֶיךָ אֲשֶׁר בְּמַעֲלָה הוֹצֵאתָ
הוֹדִיעָם כִּי כָּמוֹ נִרְצֵיתָ · וּכְשִׁבְיָם גֵּיא וְדוּק יָצַרְתָּ · וּבְקִרְבָּם נִתְקַדַּשְׁתָּ ·
נִשְׂגַּבְתָּ וְנֶעֱרַצְתָּ · וְנִתְהַדַּרְתָּ וְנִתְאַדַּרְתָּ · וְכִפְאֵר מַעֲלָה פְּאֵרָם אִמַּצְתָּ ·
כְּשִׁירוֹת רוּם שִׁירוֹתָם חָפַצְתָּ · וּכְקְדֻשַּׁת מָרוֹם קְדֻשָּׁתָם הֱיוֹת פָּצְתָּ · וּבְכִנּוּי
שֵׁם גָּבוֹהַּ שְׁמוֹתָם חָצַצְתָּ : אֵלִים בְּשֵׁם אֵלִים · אֱלֹהִים בְּשֵׁם אֱלֹהִים · וּבָנִים בְּשֵׁם
בָּנִים · מַחֲנוֹת בְּשֵׁם מַחֲנוֹת · שֵׁמוֹת בְּשֵׁם שֵׁמוֹת · מְחִיצוֹת בְּשֵׁם מְחִיצוֹת · אֵין
כָּאֵל בְּשֵׁם מִיכָאֵל · גִּבּוֹרֵי אֵל בְּשֵׁם גַּבְרִיאֵל בְּנֵי יַעֲקֹב · בְּשֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב ·
קְדוֹשׁ יַעֲקֹב · בְּשֵׁם קְדוֹשׁ יַעֲקֹב · מְשַׁלְּשֵׁי קוֹדֶשׁ · בְּשֵׁם מְשַׁלְּשֵׁי קוֹדֶשׁ :
כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר : קהל קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ : אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל · מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ
אָמְרוּ : קהל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ ·
מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר
וָדוֹר

אין טראגט פון דער גביר אונ׳ פון אונטר ליב האשטו זיא בלאדן מיט אלות : אונ׳ אז ווערן זיא דייני ברידר האשטו זיא צו
דיר גיזעלט אונ׳ זיא נידרטן אין דאש לאנד דער קינדרן (חם) דאש זיין דיא אלריש ביששו מיט אין גנידרט אונ׳ דיין גאנצי
שאר פון היאל האשטו הראב גנידרט : אונ׳ איר אויף גין דו בישט מיט אין אויף גאנגן אונ׳ אל דייני דינר דו האשט אויך
גיבראכט אונ׳ אין אירן אויז גין בישטו אויש גיגאנגין אונ׳ לאשט דיך פינדן אין אירר פיין צו העלפן זיא אונ׳ אן אירש רואן
האשטו רוא גפונדן : אונ׳ דא דוא אין האשט געבן דיא תורה האשטו דיין היר אויך היאל קיגן זיא אויז גזוגן צו לאזן
וויסן דיא ישראל דז ער איין וויל האט צו ישראל אז אן דיא אלאכים אונ׳ פון אירנט וועגן האט ער בשאפן היאל אונ׳ ערד
אונ׳ צו ווישן אין ווערשטו גהייליגט אונ׳ בשינט אונ׳ גישטערקט : אונ׳ אז דיא אלאכים בשינן הק״בה אזו האשטו
גישטערקט איר בשינן פון ישראל אונ׳ אז דיא שירות די זיא זאגן אין הוכן היאל אזו האשטו ביגערט אירש שירה פון ישראל
אונ׳ האשט גירעט דז איר קדושה פון ישראל זאל זיין אן גנעם צו דיר אז דיא קדושה פון היאל אונ׳ אז דיא נעאן זיין פון
דיא אלאכים אזו זיין דיא נעאן פון ישראל : אך דיא אלאכים הייסן (איבאל גבריאל רפאל) אונטר ישראל גפינדן איר
(שאואל נתנאל יחזקאל ישראל) דיא אלאכים הייסן (בני אלהים) אונ׳ אך (אחנה אלהים) דש גפינדן איר אך בייא ישראל
אונ׳ אזו וואל אז אונטר דיא אלאכים איז איין אונטר שייד צווישן איינם אונ׳ דען אנדרן אזו איז אויך אונטר שייד אונטר
ישראל זיין עטליכי חשובר אז דר אנדר פאר הק״בה דער אלאך איכאל דער ווייטט מיט זיינם נאאן דז כיאנט איז צו גלייכן
צו הק״בה גלייך אז דא שטונד (איכאל) ווער איז אז גאט אונ׳ בייא ישראל גיט דער פסוק אין (וזאת הברכה) (אין כאל
ישרון) עז איז כיאנט אז דער גאט ישראל אך הייסן דיא חסידים אונטר ישראל (גבורי אל) דיא שטארקן אין גאטש דינשט
אז דער נאאן פון אלאך גבריאל דיא קינדר פון יעקב ווערן גשטארקט פון דען גאט יעקב זיא זאגן דרייא אאל קדוש אז
דיא אלאכים אין היאל דיא אך זאגן דרייא אאל קדוש :

אהוביך

לאמש: הם יעצו לאבד בן בכור לכן חצות לילה נגף בם כל בכור: הם
זממו לאבדם במים לכן באו באש ובמים: ואתה פסחת בחצי ליל על
פתחים באכלם זבחי ופסחים ובעצם היום הוצאתם שמחים: לעין
פתרוסים וכסלוחים והצתו כקוצים כסוחים: ושושנים כלקטו מבין
החוחים רנן והלל ושיר משוחחים רננות לך משיחים תודה וקול זמרה
פוצחים: ואתה בשמחתם שמחת. ובישועתם נושעת: ובכל צרתם
צרת בכן קצם קצרת: וכמו היו בין החוחים: לנאמן בית נגלית בסנה
וחוחים: וכמו לוחצו בלבנים וחומר כן נגליתה כלבנת ספיר באומר:
וכהוצאתם מתחת סבלות אתם הוצאת מסבלות: וכהובאו בבלה.
למענם שלחת בבלה: וכנרו לעילם כסאך הושם בעילם: וכנעו ליון.
עוררת בוא ליון: וכגלותם לשעיר אלי קורא משעיר: ובשובם מארום:
אתם תבוא ארום כאומר מי זה בא מאדום: ובבואך לדלתי לבנון:
אתך יבואו ללבנון: כי מרחם אותם נשאת ומבטן אותם העמסת:

די דא הייםן דר ערשטר זון פֿון הקב״ה דרום אין דר איטר נאכֿט וואר אין גאמרט איר בכוריס (זמאו) זיא הבן גדאכֿט
צו פֿר לירן ישראל מיט וואסר: דרום זיין זי פֿר זונקן אין פֿייאר אונ׳ וואסר (ואתה) אונ׳ דוא (פסחת) הוסט איבר
הופֿט אין דר איטר נאכֿט אויף די טירן פֿון ישראל דא זי האבן געסן די (קרבן פסחים) אונ׳ אין דעם ליטרשטן טאג דו
האסט אויש גצוגן זי מיט פֿרייד פֿר די אויגן דער אצריס (והצתו) אונ׳ זיא וואורן פֿר ברענט די אצריס: אז די אב גשניטן
דערנר אונ׳ דו האסט אויז גיקליבן ישראל אז די רוזן פֿון צווישן דערנר דען ווארן זיא זינגן לוב צו הקב״ה: (ואתה) אונ׳
דו הקב״ה ווען זיך ישראל פֿרייאן פֿרייא דיך איט אין אונ׳ איט איר הילף ווערט דיר איט גהאלפֿן דען אין איר צרות איז
דיר אך לייד אונ׳ דרום האט הקב״ה זיך באוויזן צו דען כאמן משה רבינו ע״ה דא ער אים שיקט צו דר לזין ישראל אין דארן
צו בטייטן אזו וואז אז ישראל אין אצרים ווערן גשטאכֿן פֿון אלי זייטן אז אייכר דר דא שטיט צווישן דערנר דרום באויז זיך די
שכינה צו משה רבינו אך אים דארן (כביכול) אזו ווער ער אויך אים גלות אונ׳ אז זי הבן גלאאוכגן זי צו אאכֿן ציגל אויש לייס
אזו הט זיך הקב״ה בוויזן אז אונטר זיין פֿיסן לאג איין ספיר אזאיין ציגל דז ער גדענקט אן דען דינסט פֿון זיינה קינדר אונ׳
דא דוא האסט זי אויז גצוגן אויש איר ערבט איט זי בישטו אויש גאכגן אונ׳ אך אין דען אנדרן גלות גפינדן איר איבראל
אז ער איט איז גאכגן אין איר גלות: דא זי ווארן גבראכֿט קען גלות בבל גיט דר פסוק אין (ישעיה א״ג) לאענכם שלחתי
בבלה) אום אירנט ווילן בין איך ווארן גזענט קען בבל שפּראך הקב״ה (וכנדו) אונ׳ זי פֿר וואגלטן אויז בבל אין דט גלות
פֿון שטון הבירה דא איז איך לנד עילם דרויף גיט דר פסוק אין (ירמיה א״ט) (ושמתי כסאי בעילם) אונ איך וויל שטן
איין שטול אין עילם (וכנעו) אונ׳ דא זי פֿר וואגלטן אין גלות יון גיט דער פסוק אין (זכריה ט׳) (ועוררתי בניך ציון על
בניך יון) אונ׳ איך ווער דר וועקן די קינדר פֿון ציון דט איינט די חשמונאים אויף די קינדר יוניס אונ׳ אז זיא ווארן פֿר
טריבן אין דט גלות אדום גיט דר פסוק אין (ישעיה כ״א) (אלי קורא משעיר) צו איר האט גרופֿן הקב״ה אויש דעם לנד
שעיר אזו שפּרעכֿט דר נביא אונ׳ דרום ווען זי ווערן דר לזט ווערן אויש דעם גלות אדום דא ווערט הקב״ה איט קואן אויז
דעם לנד אדום אז דר פסוק זאגט אין ישעיה ס״ג מי זה בא מאדום אונ׳ ווען ער ווערט ווידר קואן צו די טמפל זבית המקדש
איט אים זי ווערן קואן (כי) דען דוא האשט זי גטראגן פֿון אן אנהנג אז איין קינד די, אין

בשופטיהם שפטים עשית לילה חצות ראש מחצת תנין רעצת · ראש
כויתן רצצת בכרגיא אותם הפצת למען ספר שמך עצת · חמש מאות
מהלך רצת ולסוף בסוף לחומו נפצת וכל שאונו בסאסאה לחצת ועל
ההרים קפצת ולישע עמך יצאת ואותם בזרוע הוצאת וכל המוני חם
כחוחים הצית כי כמרתם למו מרדת וכל היקום בם למרת וכמו ענוי
עם אשר חמדת בה במרה אותם השמדת: הם שפכו כמים דם עולליהם
לכן לדם נהפכו נוזליהם: הם מעכום למען השחיתם · לכן עלתה
צפרדע ותשחיתם: הם לחצום בעפר וחומר ללבון לבנים · לכן הומר
עפרם לכנים: הם הגלום להביא חיות להצראות לכן ערוב בא בגבולם
להצרות: הם השיתום כמו חללי קבר לכן חיתם סגרה לדבר: הם
אסרום להריק רבועות לכן מק חמורם באבעבועות: הם העבירום
בחוס ונשף · לכן סגר מקניהם לברד ונם רשף: הם נאו במלך אין לארבה
לכן לא היה כן ארבה: הם אפילו ברה בשמש לכן כשברם יום נחשך:

האטטו פר שפרייט זיא · דז האטטו גראטן דר וארטן דז זיא זאלן דער ציילן דיין נאמן אין דער וועלט · פון דעם היאל ביז
צו דער ערד דו בישט גלאפן צו העלפן ישראל דז איז פינף הונדרט יאר רייז אונ' לנג · האטטו אים יא אוף טון פאר זינקן
מיר לייב אונ' אלי (שאונו) זיין ברואונג דו האטט בלאזט זי אדה כנגד אדה אונ' האטט גאייצט צו דר ציט זי · אזו ווערטטו
גשטרוכגן איבר די בערג אונ' צו העלפן דיין פאלק דו בישט אויז גגאנגן אונ' מיט דייני אארם האטטו אויז גנוגן זיא אונ'
אלי ברואונג די אצריין די דא קואן פון (חם) דו האטט פר ברענט (כחוחים) אז די דערנר (כי) דען דו האטט זי בנאלט
גלייך אז זיא האבן גפייניגט ישראל אונ' האטט גלערנט אלי פעלקר דז זיא לאנג גשטראפט ווערן דיכן אין צרות טאן אוב
עז טון (כגזר) איז אויך זיא אונ' גלייך וויא זיא האבן גפייניגט ישראל דז פאלק דז דו האטט גלוסט איט דר זעלביגי אאם
האטטו זיא פר טיליגט · זיא האבן פר גאסן אז וואסר דש בלוט (עולליהם) פון איר קליני קינדר · דש גמאך אז פרעה
אלי ווער דא היטן די דוקטוריס ער זעלט זיך אין ענקטן בלוט באדן דא נאם ער די קינדר פון ישראל אונ' טעלט זיא
אונ' באדט זיך אין דעם בלוט דרום ווארד איר וואסר פר קערט צו בלוט · זיא האבן איין גאוימרט אין די ווימרן די קינדר
פון ישראל אום וועלן צו פר דארבן זיא דרום גינגן אויט די פרעט אונ' פאר דרבן זיא · זיא צוואונגן ישראל צו מאכן ציגלן
אויז דער ערד דרום וואר איר ערד מייטל (לייז) זיא האבן פר טריבן ישראל אין די פעלדר צו יאגן חיות · דרום קאאן
אלר לייא חיות · אין איר הייזר (להצרות) צו פאר וויסטן זיא · זי האבן גטאן ישראל אז טוטי לייט כלואר ווער אין יהודה
אונק ברמכט וואר גלייך אז העט ער איין טוטן אמן גשלאגן · דרום וואר אונטר איר בהמות קואן (דבר) זי האטן טאן פר
איידן ישראל פון צו קואן צו איר ווייבר · דרום (אק) ווארד גאנגן איר פלייש (באבעבועות) איט פייכט בלאטרן זי הבן
אלאבן דיכן ישראל ביים טאג אונ' ביים נאכט דרום וואר איר פיך איבר ענטפרט דעם האגל · זי וואלן זיך (אתגאה) איבר
ישראל די לנג פרייא אויז גינגן פון איר הערן די אצריים אז די הייטרעקן די האבן קיין הערן איבר זיך דרום קאאן אין
איר לאנד פיל הייטרעקן די נאך קיין אאל זיין ווארן גזעהן אזו פיל זיא האבן איט אירן טווערן דינטט (האמילו) גאאכט
פינסטר צו ישראל די דא זייכן ווארן גגליכן צו דער לוטר זון דרום (בשברם) דא זיא האפטן די זון כלואר קיגן טאג ערשט
שיקט הקב"ה פינשטרנש אין אצריים זיא הלטן עבות לו פאר לירן ישראל

דיא

צָ פה הַצָּפִית עָרוֹךְ הַשֻּׁלְחָן : בַּ פֶּסַח :

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

קָ הָל כִּנְסָה הֲדַסָּה לְשַׁלֵּשׁ צוֹם : בְּ פֶּסַח :

ר אשׁ מִבֵּית רָשָׁע מָחַצְתָּ בְּעֵץ חֲמִשִּׁים : בְּ פֶּסַח :

שְׁ תֵּי אֵלֶּה רֶגַע תָּבִיא לְעוּצִית נ״א לְאוֹיְבֶיךָ : בְּ פֶּסַח :

תָּ עוֹז יָדְךָ וְתָרוּם יְמִינְךָ כְּלֵיל הִתְקַדֵּשׁ חַג : פֶּסַח :

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ :

בְּעֶשֶׂר מַכּוֹת פַּתְרוּסִים הִפְרַכְתָּ · וְאַרְכָּה לָמוֹ הֶאֱרַכְתָּ · לְשַׁלֵּחַ בְּלִי עִכּוּב עַם אֲשֶׁר בֵּרַכְתָּ · וְכַמָּה פְּעָמִים כָּמוֹ הֵעַדְתָּ · וְכָאֵלֶּה כַּמָּה בָּם הִתְרֵיתָ · וְכִלָּיוֹן עֲלֵיהֶם לֹא נִגְמַרְתָּ · עַד כִּי נִגְמְרוּ רְשָׁעִים כַּאֲשֶׁר גָּזַרְתָּ · נֶאֱצוּ לְסוּל צִיר אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ · מִי יְיָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ · לְשַׁלַּח אֶת הָעָם אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ · וְאַתָּה לְעָמַס קִנְאָה אָזַרְתָּ · וּכְגִבּוֹר מִתְרוֹנֵן מִשְׁנָה הֵעַרְתָּ · כְּלִי קְרָב תָּגַרְתָּ · בְּאַרְצָם עָבַרְתָּ · בְּכוֹרֵיהֶם פָּגַרְתָּ · רַהֲבֵיהֶם שִׁבַּרְתָּ · רֵאשִׁית אוֹנָם הִדְבַּרְתָּ · בשופטיהם

צו אויך ריכטן (הצפית) דען לייכטר אונ׳ צו אן ריכטן דען טיש אם פסח אונ׳ איר זאלט זאגן פון די שעכטונג דאש קרבן פסח (קהל) איין זאמלונג זי זאלט אסתר המלכה די דא היש הדסה צו פאסטן דרייא טאג אין פסח (ראש) דאז הייבט פון דעם רשע הויז דז אייכט האן האטטו גיוואונדט אן איין בויס פון פופציג איילן הויך אם פסח (שתי) די צוויא אויגן בליקן זאלשטו אויך ברענגן אם פסח (תעוז) זי זאל זיך שטארקן דיין לינקי האנט אונ׳ זאל זיך דר הייבן דיין רעכטי האנט אז דיא נאכט פון אלרין דא עש ווער גיהייליגט די פייארונג פון קרבן פסח אונ׳ איר זאלט זאגן פון די שעכטונג דז קרבן פסח :

ובכן אונ׳ דען ווערט אויך גין צו דיר די קדושה פון ישראל דען דוא בישט איר הייליגר אונ׳ איר העלפר :

בעשר מיט צעהן מכות (הפרכת) דוא האשט צו בראכן די אלריק אונ׳ דו העטט קענן באלד שיקן די מכה בכורות נייארט דו האשט איין גאנץ יאר דר פיר התראה מיט איר גיטאן אוב זי ווערן שיקן ישראל דאז פאלק דז דוא האשט אויש גקלויבט פון שבעים אומות דוא האשט איינאופט גנוגן התראה גיטאן אונ׳ האשט זי ניט וועלן אכלה זיין דיא בכורים ביז די רשעים האטן אויש גדינט אן ישראל די צייט די דוא האשט גזור אויף ישראל גוועזן דז וואורן די פיר הונדרט יאר די הק״בה האט גיזאגט צו אברהם אבינו (ונאצו) אונ׳ זי וואורן צירנן קיגן משה רבינו (ציר) דר באטן דען דוא האשט דר וויילט אונ׳ שפראכן ווער איז דר גאט דא פון דו זאגשט דר איך היישט איך זאל ישראל גין לאזן אונ׳ דען האשטו דיך אן גיגורט מיט קנאה אונ׳ האשט דר וואכט אז איין שטארקר (אתרונן) דר דא איז זינגן פון וויין אונ׳ האשט אן גיגורט גפעס דר שטרייט אונ׳ בישט איבר פארן אין אירן לאנד אונ׳ האשט די בכורים צו פגרים געמאכט אונ׳ (רהביהם) איר האפרט דו האשט צו בראכן אונ׳ איר ערשטן זרע דו האשט צו פירט אן אירי ריכטר פון ישראל דו טעטט גריכט דוא האשט עבן גטיילט די נאכט פון מכות בכורים דא זי שטרבן דען קאפף פון דען גרושן פיש פרעה דוא האשט געמאכט אונ׳ צו קוועטשט אין דיא גאנצי וועלט דוא

האשט

הָ סְעִיר נוֹצְצִים עֻגוֹת מַצּוֹת *** בַּ פֶּסַח:

וְ אֶל הַבָּקָר רָץ זֵכֶר לְשׁוֹר עֵרֶךְ * פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח:

ז וֹעֲמוּ סְדוֹמִים וְלוֹהֲטוּ בָּאֵשׁ * פֶּסַח:

חֻ לַּץ לוֹט מֵהֶם וּמַצּוֹת אָפָה בְּקֵץ פֶּסַח:

טִ אטֵאתָ אַדְמַת מוֹף וְנוֹף בְּעָבְרְךָ בַּ פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח:

יָ הּ רֹאשׁ כָּל אוֹן מָחַצְתָּ בְּלֵיל שִׁמּוּר *** פֶּסַח:

כַּ בִּיר עַל בֵּן בְּכוֹר פָּסַחְתָּ בְּדַם פֶּסַח:

לְ בִלְתִּי תֵּת מַשְׁחִית לָבֹא בִּפְתָחַי בַּ פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח: *

מְ סֻגֶּרֶת סֻגָּרָה בְּעִתּוֹתֵי *** פֶּסַח:

נִ שְׁמְדָה מִדְיָן בִּצְלִיל שְׂעוֹרֵי עוֹמֶר: פֶּסַח:

שׂ וֹרְפוּ מִשְׁמַנֵּי פּוּל וְלוּד בִּיקַד יְקוֹד פֶּסַח:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח:

ע וֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לַעֲמוֹד עַד גָּעָה עוֹנַת *** פֶּסַח:

פַּ ס יַד כָּתְבָה לְקַעֲקֵעַ צוּל בַּ פֶּסַח:

צפה

פון דיא טעלטונג דש קרבן פסח (דלתיו) אן זיין טיר פון אברהם (דפקת) דוא האשט גיקלאפט אן די היץ דז טאגש פסח ער האט אין סעודה (כוגנים) דען אלאכים איט קוכן מצות אם פסח: אונ' צו דעם רינד טשאל ער ליף צו איין. גידעלטנש צו דעם אוקסן דעם אן אן ריכט בייא דעם קרבן פסח צו חגיגה: אונן איר זאלט זאגן פון די טעלטונג דש קרבן פסח (זועאו) גאט צירנט אויף די סדואייס (ולוהטו) אונ' זי ווארן פר פלאמט אין פייאר אם פסח׳ (חלץ) ער וואר אויז גיצוגן לוט פון אינן אונ' ער באקט מצות אם ענד פון פסח (טאטאת) דו האשט אויז גיקערט דז לנד פון אלריס אין דיינם איבר פארן אין פסח אונ' איר זאלט זאגן פון די טעלטונג דז קרבן פסח (יה) גאט דיא הייבטר פון אלי אירי בכוריס (אחלת) דו האשט גיוואונד אין דר נאכט פון פסח (כביר) שטארקר גאט אויף די ערשטן פון ישראל (פסחת) דו האשט איבר הופט אונ ווייל דז בלוט פון קרבן פסח (לבלתי) ניט צו לאזן קואן דעו פר דערבר אין איין טירן אם פסח׳ אונ' איר זאלט זאגן דיא טעלטונג דש קרבן פסח; (אסגרת) בישלאסן וואר בישלאסן (יריחו) אין דר צייט פון פסח (נשאדה) זיא וואר פר טילגט דיא שאר פון אדין (בצליל) אום ווילן דען קוכן פון גערשטן דען אן בראכט צום עואר אם פסח: (טורפו) זיא ווארן פר ברענט די הערן פון סנחרב איט ברענדיגן בראנד אם פסח: אונ' איר זאלט זאגן פון די טעלטונג דש קרבן פסח: (עוד) סנחרב וואלט נאך דען טאג אין נוב בלייבן ביז (געה) עס גירייכט דיא צייט פון פסח: (פס) אונ' גאט שיקט איין הנד די טרייבט (לקעקע) צו אויז גראבן די ווארצלן פון בבל אם פסח בלשלר זאגט

שור יְמִין מַעֲשֵׂה שׁוֹר בּוֹ לְהַצִּיל · כִּיוֹנוּ בְּמִלּוּאִים פְּסוּחִים בּוֹ לְהַצִּיל · לְהָגֵן לְמַלֵּט לִפְסוֹחַ וּלְהַצִּיל · כְּמוֹ בְּחָם וְאֶת בָּתֵּינוּ הִצִּיל : שור

שור מְכַפֵּר בְּעָשׂוֹר מְשׁוּחִים בּוֹ כְּתִיבוּ · נֶעְלַם דָּבָר בְּעֵדָה בּוֹ יֶאֱהָבוּ · סְלִיחָה מָצְאוּ בוֹ שׁוֹבָבִים כְּהֶעֱוּוּ · וַיִּקּוֹר הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ : שור

שור עֲלֵי מְשׁוֹרְרִים בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ · פִּשְׁעָם לִמְחוֹל רְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ · צַדִּיק הֱיוֹת רֵאשׁ לְנִיחוֹחֵי קֹדֶשׁ : כְּאֵלֶּה מוֹעֲדֵי מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ : שור

שור קָצַב לְחַג וְכֶבֶשׂ וָעֵז כְּמֵהֶל · רֶנֶן עָלֵימוֹ קְרִיאַת הַלֵּל · שָׁלֹשׁ כִּתּוֹת גְּבוּרוֹת כָּם לְמַלֵּל חזן הוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל : שור

קהל וחזן יוֹצְאֵי חִפָּזוֹן · סִפְּקָם מָזוֹן · לְשׂוֹבַע וְלֹא לְרָזוֹן · קָדוֹשׁ :

וּבְכֵן וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

מיוסד ע"פ א"ב

אוֹמֶץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הִפְלֵאתָ · בַּפֶּסַח :

בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשֵּׂאתָ · פֶּסַח :

גִּלִּיתָ לְאֶזְרָחִי חֲצוֹת לֵיל · פֶּסַח :

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

דְּלָתָיו דָּפַקְתָּ כְּחוֹם הַיּוֹם · בַּפֶּסַח :

דסעיר

שור איט דעם אוקסן כֿלואר דזעגן (זיעט) זי דר לירנטן הק"בה די קינדר פֿון אבֿרהם דר דא, קאם פֿון ארץ נהרים זי טולדיגטן אונ' ווידר קערטן פֿון הק"בה איט גלייכֿניש איינט אוקסן דאך גידאכֿט הק"בה דר דא הייסט טוב דען זכֿות פֿון אבֿרהם דר דא זאט פֿאר זיינר טיר אונ' זאך כאך געסטט דא עס אם איטאג הייס וואר דא ער אאר דט דיא אלרים : שור איין אוקס (יאן) ער בירייט צום קרבן דא אהרן וואר גיאאכֿט צום כהן צו וויזן דז ער האט אוחל גיוועזן אויף די איגד פֿון דצם עגל אונ' ביטערט ישראל פֿר דעם עונש אונ' ער איבר הופֿט זי אין אלרים פֿון אכֿת בכורות : ער זאל אונט אך אליל זיין אונ' אאכֿן אכטריכן אונ' איבר הופֿן אז ער האט אין אלרים אונזר הייזר ביטערט : שור איט איינם אוקסן איז וואר פֿר געבן די כהנים איר זינד אם יום הכפורים אונ' אך ווען זיך די סנהדרין העטן טועה אן איין (דין) גיוועזן דא בראכֿטן זי צו קרבן איין אוקס אונ' ווארן דר איס ווידר גילִיבט צו הק"בה דיא זיך ווילד טטעלטן אונ' פֿר קריאטן מירי אעטים די גיפֿאכֿרן פֿר געבונג ווען זידר בייא ביקענטן איר, זינד אונ' נייגן אונ' בוקן זיך צו הק"בה : שור איין אוקס וואר אכפר אויף די לוים אז זי רחוי ווארן צו דינן איט הייליקייט אין אשכן ער וואר גירעכֿט צו זיין דר ערשט צו דיא הייליגי קרבנות פֿון די יאים טובים די דא הייסן קודש : שור איין אוקס האט הק"בה הייסן ברענגן צום קרבן לכבוד יום טוב אונ' איין טעפֿל אודר איין ציקליין האט ער גירעט צו נעאן צום קרבן פסח דא ריכֿר צו זינגן הלל אונ' האבן דריבר גירעט די גבֿורות פֿון הק"בה די ער האט גיטאן בילימת אלרים אונ' אויף דרייא כיתות האט אן גיטיילט כל ישראל דא האט אן איינ נאך דר אנדרי אכיין גילאזן דען די עזרה איז צו קליין גיוועזן דא האט כל ישראל ניט אויף איין אאל אכיין גיקענט ווען זי וואלטן דיא קרבנות שעכֿטן : דא האבן זיא גיזונגן הודו אונ' הלל :

ובכן אונ' אלזו זעלט איר דר צילן פֿון דיא שעכֿטונג דש פסח :

אומץ די קראפֿט דיינר שטערקייט דוא האסט גיוואונדרט אם ! פסח אויף הייבט אזיר יאים טובים דוא האסט דר הובן דען פסח : דוא האשט דיך דר צייגט צו אבֿרהם אן איטר נאכֿט פֿון פסח : אונ' איר זאלט זאגן

פון

אלהיך אשר תעו בלעדי · יכפר אלה באלה הם מועדי · רצוי שלשה אלה יגישו עדי · ואזכרה למו ברית שלשת עדי :

אל נא לעולם תוערץ לעולם תוקדש · ולעולמי עולמים תמלוך ותתנשא : האל מלך נורא מרום וקדוש · כי אתה הוא מלך מלכי המלכים מלכותו נצח נוראתיו שיחו : ספרו עזו פארוהו צבאיו · קדשוהו רוממוהו · רון שיר ושבח תוקף תהלות תפארתו :

מען פולט זאגט אן דאס

ובכן שור או כבש או עז כי יולד : שור או כשב או עז כי יולד :

שור אשר מאז עלי עופר פסח במקרין ומפריס תת כפרו שח · גמוליו צור צו ארימו לפסוח · באומר ואמרתם זבח פסח הוא ליי אשר פסח : שור

שור דרש אב להאריח קרואי אל · הכין ענות מאז להומשכו אחרי אל · ובצדקו חפשו ישרי אל אשר פסח על בתי בני ישראל : שור

שור ויעס יחומי ארם נהרים · חיכו בתבניתו לשוב אחורים : טוב זכר למו יושב כחום צהרים : במצרים בנגפו את מצרים : שור

שור

רײדן צו אן עגל (אלה אלהיך ישראל) אונ׳ װארן זיך טועה אן דער ע״א · דאס עס זאל װערן פר געבן מיט דעם װארט פון (אלה) דאס דא שטיט בײא דיא יאיש טובים (אלה מועדי ה׳) : (רצוי) מירי קרבנות דיא זא ברענגן צו טוליגן איך דיא זאלן גירעכט צו איר אונ׳ איך װיל גדענקן צו אינן דען ברית פון איין עדים דיא דרייא אבות דיא דא האבן עדות גיזאגט דאס איך בין גאט אונ׳ אייניג בין אין עולם :

אל נא גאט איך ביט דיך דוא בישט אל צייט גישטערקט אונ׳ גיהייליגט : אונ׳ אין דר איביגקייט װערשטו קיניגן אונ׳ זיין דר הובן : דער גאט דער קיניג : פארכטזאם הוך אונ׳ הייליג : דען דוא בישט איין קיניג איבר אלי קיניגן : זיין קיניג רייך איז איביגליך : דר ליכט זיין פון זיין פארכטזאמקייט : דר לעט זיין שטארקייט זי בישיכן אים זיין היר טארן : הייליגט אים : דר היבט אים : איט זינגן גיזאנג אונ׳ לוב די שטרקייט די לוב זיינר טוכהייד :

ובכן אונ׳ דען װען דוא אונש װערשט דר לזין אויט דען גלות אזו װעלן איר מקיים זיין דען פסוק (שור או כשב או עז כי יולד) איין אוקס אודר איין שאף אודר איין ציג װען עס װערט װערן גיבארן זאל עס זיבן טאג בייא זיינר מוטר זיין אונ׳ איז פסול צו אן קרבן אבר אינצונדרט אין גלות װעלן איר מקיים זיין דען פסוק (ונשלמה פרים שפתינו) איר װעלן בצאלן צו הקב״ה דיא שטיר דיא איר האבן מקריב גיװעזן אין בית המקדש נון האבן איר עס מיט אונזר זינד אחריב גיװעזן נון װעלן איר עס מיט אונזר לעפצן בצאלן זיא כלומר איר װעלן פון דיא קרבנות רידן דאס זאל פר הקב״ה ביװילגט זיין גלייך אז איר זיא זעלטן מקריב זיין :

שור דר אוקס דען ער האט מקריב גיװעזן אדם הראשון פון אן פאנג דער װעלט אונ׳ אין זיין זכות האטטו אים אוחל גיװעזן זייני זינדן דאס װאר דער אוקס דס הקב״ה האט בישאפן איט הערנר אונ׳ קלויען דנן זעלביגן גאב ער צו איין כפרה אויף זיין זינד אונ׳ הקב״ה איבר הופט אים איט דעם עונש אז האט דער בישעפר גבאטן בזכות דס קרבן פסח זייני קינדר ישראל אין אצרים צו איבר הופן · דא ער זאגט צו ישראל אונ׳ איר זאלט דס קרבן פסח טעכטן איר לכבוד הש״י דער דא האט איבר הופט דיא הייזר פון ישראל דא ער דיא בכורים טלוג : ש״ור (דרש) דער גאטר אברהם דער פארטט איין אוקסן (להאריח) צו אכבן שפייזן דיא אלאכים דיא דא הייטן (אל) דען װאר ברייטן צו אכבן עטין ישראל אלות : דיא דא װארן ציהן נאך הקב״ה אין דיא אדבר אז אברהם האט אך אלות גיזאכט פר דיא אלאכים : אונ׳ אום װילן זיינר גירעכטיקייט (חפשו) װארן גיפרייט דיא רעכט פערטיגי גאטס דא ער האט איבר הופט דיא הייזר פון ישראל : שור

ליציר כף רצית בהטבת פר שור · לחוות כי בהררי אלף כונן כח שור :
עלה ויוחס שמות חמשה · עגל פר אלף שור בקר כרת חמשה · זמן כפור
בער נפש נקובת חמשה נפש רוח חיה נשמה יחידה מחמשה : רץ צבקר
אב בזה מועד · עת אשר גרודים להזמין ועד · בכן זכרון שור אהג בזה
מועד · שור או כשב או עז להיות לי לעד : יוקשים כהתעו זו במעשה
העגל · רבים עלצו ופצו אין ישועתה לסגל · רם כחפץ להצדיק מלמרת
עגל · חק בלדת שור בלי להזכיר עגל : בטוי מרי דליו ועדבה קשור בעם
הממירים כבוד בתבנית שור · יה הודיעמו כי ניחם באורח מישור · לכל
עורכי שי הקריבם קרבן שור : קול צפצפה יונת אלם איך בי יבחר · בקול
ענות אשר שמעתי חג ליי מחר · לפידה נתן שוע בלי עוד להתחר · כי
תמור חג מחר חגיגת שור לחג בחר : יוקש אלה

אלהיך

אויך גיבראכט איין קרבן פון איין אוקסן: (ליציר) ארץ הראשון דער דא איז ווארן גישאפן מיט דיא טענר פון הקב"ה
דען האטטו בווילגט זיין זינד: דא ער בראכט לום קרבן איין אוקס אונ' וויל זיין נאמן פון דעם אוקסן איז אין לשון
הקודש (אלף) דז זאגט איר דש זיין אייד פון דעם זעלביגן אוקסן וואר טויזנט בערג אלי טג: (עלה) דרום איז דר אוקס
ווארן גילובט אונ' איוחס איט פינף: או איר גפינדן אין דר תורה דארינן זיין פינף מאריס דרינן ווערט איין אוקס גיהייסן
אין לשון הקודש (עגל פר אלף שור בקר) (ואו) דרום איז דז אין בהאה אן ג רייט פון הקב"ה לו זיין איין כפרה פר די
נשאה דיא אך האט פינף נעאן אין לשון הקודש (נפש רוח חיה נשאה יחידה) (רץ) ער ליפט אברהם אבינו אן דעם
יום טוב פסח לו דעם רינד שטאל דא ער ביטעדיגט די טאר אלאכים לו איס לו גאסט: (בכן) אונ' דרום אן דיזן יום טוב
(אהג) איך וויל גידענקן דען זכות פון דעם זעלביגן אוקסן אונ' דרום לייאן איר הייכט אין דר תורה די פרשה אין אאור
די דא אן היבט (שור או כשב או עז) דש איז איין עדות אייל דר פסוק אן היבט איט שור דש טוט ער פון זכות אברהם:
(יוקשים) די שטרויכלר בלואר די אלריס (כהתעו) דא זי פר אירט ישראל או זי אאכטן דז עגל (עלצו) די פרייאטן זיך
פיל פון דען עובדי אלילים: (ופצו) אונ' זאגטן עט ווערט נון קיין הילף (לסגל) לו דען גליבטן פאלק ישראל זיין (רם)
הקב"ה דער איז הוך דרום דז ער בגערט לו ווייזן דיא גירעכטיקייט פון ישראל דרום (חק) האט ער אן גשריבן אין דר
תורה (שור כי יולד) ווען איין אוקס ווערט ווערן גיוואונן אונ' אין לשון הקודש הייסט ער ווען ער גיבארן ווערט עגל נור דז
ער ניט וואלט גידענקן עגל דר וויל זי האטן דז עגל גיאכט (בטוי) זי רידטן די רשעים די דא האבן ביטרי אעטיס אז די
טראפפן דיא דא הענגן ט"ק עאיר: די לאסטר דז ישראל האבן גיאכט דז עגל דז גלייכנט איין אוקס איז אן גקניפט אן די
ווידר טפעניגר בלואר הקב"ה ווערט עט גוויט ניט אוחל זיין וויל דש פאלק האבן פר ווערטלט גאטש כבוד איט איין
גישטאלט פון איין אוקס: (יה) גאט לים ווייזן דז ער האט אוחל גיוועזן דיא זינד אונ' פעדרט דש קרבן פון קאלב פר אלי
די דא אן ריכטן קרבנות אין אשכו: (קול) דש טט פון ישראל די דא זיין גיגליכן אונטר דען (עובדי אלילים) לו איינר
טטואן טויב: ווים זאל איך עז אויז דר ווילן בלואר ווים זאל איך אקבל זיין איר תפלה שפראך הקב"ה אי ער די זינד אוחל
אאר פון עגל דר וויל זי האבן איך אאכן הערן איין שטיק פון פיינגונג דא זי אאכן דז עגל: אונ' טריאן (חג לי' אחר)
אארגן ווען איר פייארן לו גאט: (לפידה) לו איר ברעכניש גאב משה רבינו (שוע גיבעט לו הקב"ה דש ער ניט ווייטר
זאל אן רייכן ברעכנים לו ישראל דען אן שטאט דש זי רידטן לום עגל זי וואלטן אן אארגן פייארן גיבוט הקב"ה לו נעאן איין
אוקס לו קרבן אין ב"ה (יוקש) די שטרויכלונג די זי טעטן איט דען ווארט פון (אלה) דז זי

רידטן

תַּכְלִית מַכּוֹת עֶשֶׂר: תַּמּוּ בְּרוּחַ זַלְעָפוֹת · תְּמִימִים כִּי יָצְאוּ בְּתוֹעֲפוֹת

תְּחַזֵּק יָדַיִם רָפוֹת · תִּפְסוֹחַ עָלֵינוּ כְּצִפֳּרִים עָפוֹת:

יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וְדוֹר הַלְלוּיָהּ: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

עֶרֶב אֲשֶׁר עָלָה אֶת עַם הִסְבַּבְתָּ · בְּכָשְׁלוֹ וְנוֹקְשׁוֹ עֲשׂוֹת זְרוּרַת תִּעַבְתָּ · וּמִכִּסְלֵי כּוּר הֵם לְךָ הִצַּבְתָּ · וּכְחוֹתָעָה אָז פְּסוּף בְּלִי לְתַעוֹת צִוִּיתָ · וּמֵאָז מִמְּאוֹב בְּרֵעֲתָה הִכְלַגְתָּ וְהִרְחַבְתָּ · וּלְהַעֲלוֹת תַּעַל לְתַאַל תָּאַבְתָּ · וּכְתַבְנִית אֲשֶׁר הֶמִּירוּךָ לְעֵין כֹּל חִבַּבְתָּ · שׁוֹר בְּעַד שׁוֹר לִתְשׁוּר הִסְבַּבְתָּ · וְעַל כָּל תְּשׁוּרָה תְּשׁוּרוֹ סִגַּבְתָּ · שִׁמְצָם הֶעֱבַרְתָּ · דָּפְיָם הִצְלַלְתָּ · קִנְצָפָם הִשְׁבַּתָּ · לְהַתְּלָם חִשַּׁבְתָּ · וְיִשְׁעָם קֵרַבְתָּ · בְּוַעֲדָם נִצַּבְתָּ · וּבְקִרְבָּם נִשְׂגַּבְתָּ וְנִתְקַדַּשְׁתָּ:

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ

שם המחבר אלעזר בירבי קליר

אָז כָּל חַיְתוֹ יַעַר נְשִׂיאַת שׁוֹר · וְעַל כָּל נִיחוֹחַ עֲלִיַּת תְּשׁוּרַת שׁוֹר ·

ליציר

(תאו) זי וואָרן צו גענגט די אלרייא אין אייניר ברענדיגן וויכט אונ׳ די גינגן ישראל די גינגן אויז אלריין אויף ריכטיגליכן (תחזק) אונ זאלשטו אויך שטרקן אין דיזן גלות די שלאפן הענד פון ישראל דא זאלשט זיא איבר הופפן אונ׳ זאלשט איין אין די גאולה אז איין פוגל דר בהענט פליהט : אונ׳ דען (יאלוך) ער ווערט קיניגן גאט צו איביג דיין גאט ציון צו אלי גבירד הללויה: (ואתה) אונ׳ דו גאט ביסט הייליג דו זיצט אונ׳ פר נעמשט די לוב פון ישראל: **ערב** די אלריים די זי זיך אישטן אונ׳ אויך גינגן מיט ישראל די הקב״ה אום רינגלט אין די אדבר די שטרויבלטן אונ׳ אבין שטרויבלן ישראל דא מיט דז זי אבטן דש עגל דש הקב״ה הט פר אום ווירדיגט אונ׳ ויא וואל דוא האשט ישראל אויז אלריים גצוגן גלייך אז ווען אייניר וואז הקט אויז איינר טעמט וואו אן דז זילבר אין טאעלט דש קאן ניט ארויז גצוגן ווערן אן א ז עז צו אויז צו האקן דען עז איז צו הארט אזו הארט וואָרן ישראל אין אלריים אונ׳ האשט איכן גבאטן זי זאלן זיך ניט פר אירן אז זיך פר אירט האט דז גאיטטי פאלק דז איט אין גינג אונ׳ דא די וועלט וואר בישאפן דא האשטו גוויסט דז דר אענש ווערט בטבע זינדיג זיין דרום (הנגלת) האשטו אים גשטרקט דז ער קאן תשובה טאן אויך זיני זינד אונ׳ אים איין לנגי צייט געבן וויל ער לעבט דז ער קאן חוזר בתשובה זיין אונ׳ דיך גלוסט צו איר תשובה דיא דא איז (תעל) אין היילונג צו איר זינד אונ׳ אן דען עגל דז זי איט האטן וידר שפעניגט דו האשט פר אידר אן גליבט דז דו האשט גהייסן אהרן הכהן צו זיינם ערשטן קרבן נעא, איין קאלב דא איט דז דו וואלשט ווייזן דז דו עז האשט אוואל גיזוען איין אוקס פר איין אוקס צו קרבן צו ברענגן דוא האשט גהייסן אונ׳ האשט דז זעלביג קרבן גשטארקט אין ווידר אלי קרבנות דא איט דז דו עס הייסט צום ערשטן נעאן (שאלם) איר לאטר האשטו איבר פארן (דפים) איר שנד האשטו פר זענקט: איר נארן האשטו דא פון ווידר קערט אונ׳ האשט גדאכט (להתלם) צו הייזן זי אונ׳ איר הייל האשטו גינעהנט אין איר אהל אונד האשטו גירואט אונ׳ זוויטן זי ביסטו וואָרן גשטארקט אונ׳ גיהייליגט : דש אלז האט גטאן הקב״ה דר דא איז לעבנדיג אונ׳ בישטענדיג פורכצום אונ׳ הוך אונ׳ הייליג :

אז פון לאנג דוא האשט דר הובן איין אוקס צו קרבן איבר אלי חיות דש וואלד אונ׳ איבר אלי קרבנות דוא האשט

זיך

קהל **מה** אִלּוּ לְפִלְאֵי נֶסֶךְ מִתְנוֹסֵס נֵס אֶת מְנוּסֶיךָ · נָאוֹר רַחֲמֶיךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ · נִפְלָאִים וַתֵּתֶר אֶת עֲמוּסֶךָ : סוֹךְ מֶסֶךְ רַע לְלוֹרִים מַסֵּכְתָּ · שִׂיחַ נוֹאֲקֶיךָ עֵת שָׁם הִסְכַּתָּ · עִבְרִים בְּאֶבְרָתְךָ סַכּוֹתָ · עִוְרִים בְּאֶבְרָתְךָ חָשַׁכְתָּ : פַּצְתָּ תְּנוּךְ הַטּוּ וְאַל תֶּחֶטְאוּ · פְּסִילֵי פוֹרְכִים לְעָמָס לְהָטוּ · חזן צֹאן לְפֶסַח מִשְׁכוּ וְשַׁחֲטוּ · צַרְקוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ בְּיוֹם אֶחָד בַּל תִּשְׁחָטוּ :

קהל מַחְשְׁבוֹתֶיךָ לְרַחֲמֵנוּ · מִפְעֲלוֹתֶיךָ לְרוֹמְמֵנוּ : חזן מְעוֹרֵר רְדוּמֵנוּ : מַרְעִיף מְרוֹמְמֵנוּ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

קהל **קמי** קִרְבְּךָ קִצַּצְתָּ בְּחֵי לָךְ · קָצַפְתָּ חֲמֵשׁ מֵאוֹת מַהֲלָךְ · קְנוֹת לָךְ עִם מַהֲלָכָךְ : רִשַּׁפְתָּ צָרִים · רִבּוּעַ מַכּוֹת צוֹרְרִים : רָאוּ יִרְאוּ כֵּן צוּרִים · רוֹמֵם צוּרִים כְּשִׁלּוּחַ צִירִים : שַׁחַת מְשׁוּלֵיקַשׁ בְּאוֹסֶר שְׁלוֹם קַרְנוֹת עֶשֶׂר · שַׁלְהָבָם כְּאָכְלוּ כְּקַשׁ בְּחוֹסֶר שֶׁטֶר תַּכְלִית

מה ווימ גמר (אילו) שטארק זיין דיין וואונדרליכי ניסים דו דער היכשט מיט דייני ניסים ישראל דימ דמ פֿליהן א
דיר (בשעת צרה) (נאור) דו לייכטיגר גאט דיין דר בארמיקייט זיין אויך אן דייני ווערק אבר איר ביטן דיך
פֿר אער דייני וואונדר מיט ישראל (עאוסיך) דייני בילאדני מיט אלות פֿון אוטר לייב (סוך) איין בעכר דומ האסט איין
געשענקט פֿון פורענות דען אצריס די דא הייטן לודים (שיח) די תפלה פֿון ישראל (נואקיך) די לו דיר שרייאן לו דער
צעלביגה צייט האסטו דארטן פֿר נואן אוכ' דימ יהודים דומ האסט בדעקט מיט דייני פֿליגל: אוכ' די אצרים די דא וואר
אז בלינד אין די דרייא טאג די הקב"ה האט פֿאר פֿינסטרט אין דעם לאנד אצרים מיטן דיינגן גרינן לארן (חשכת) דומ
האסט פר מיטן זימ פֿון עולם: (פצת) דומ האסט גרעט לו ישראל זימ זאלן נייגן איר אורן ילו דיין גבאט אוכ' זעלן ניט
זינדיגן: די פסילים פֿון די אצרים די דמ האבן הרט גדינט אן ישראל די וואָרן פֿר פֿלאקרט פֿר איר אויגן: (צאן) דרום
האט ער גבאטן לוכעאן שאף לום קרבן פסח דען איין שאף איז איר עבודה אלילים גוועזן אוכ' שלעפטן עז דורך אלי גאס
דימ אצרים להכעים דאך וועגן אן העט אן דען זעלביגן טאג גישעכט די אוטר פֿון דעם לעאכי דט אן זאל לו קרבן פסח
אקריב זיין זאל אן אאכן גרעכט די אלות די הקב"ה האט גבאטן דש אין אוכ' זיין זון איר זאלט ניט שעכטן אן איינם טא
אוכ' זאל ניט נעאן דאט זעלבגי לו קרבן פסח **מחשבותיך** איר ביטן הקב"ה דט ער זאל קערן זייני גדאנקן לו דר
בראן אונז אוכ' זייני ווערקונג לו דר היכן אונז: דער וועק אונזר אתים (מרעיף) מיט טריפֿן אויך זימ דען טויא
(תחיית המתים) פֿון דייני היאל: **קמי** די פֿיינר דייכר איין זאאלונג דו האסט פר שניטן לבחיך מיט דייש
קראפט: דו האסט גשטרונגן פון דעם היאל דר דא איז פֿינף הונדרט יאר רייז פון דער ערד אוכ האסט גקויפט
דיר די פֿאלק (איחלך) די דא האבן גיהאפש אויף דיר (רשפת) דו האסט פֿר ברענט דימ יידיגר איטליה אכה דימו
וואָרן גישלאגן וואר זעלב פירד לו אכנדר גיבונדן: אוכ' אזו ווערן זיך אויך פערכטן דימ אוואות פון (צור)
ישראל מיט דיינם שיקן אין (צירים) די לווייא באטן (אשיח בן יוסף אוכ' אשיח בן דוד) דט זעלביגי אאל ווערט פר דמ
ווערן די אואה די גיגליכן איז לו שטרויא דורך אשיח בן דוד: דמט פון אים גיזאגט ווערט דאז ער ווערט אן בינדן אן
איין שטאק זיין יונגי פֿולן עז ווערט לו געבלט ווערן די לעהן הערנר דמט זיין די שריס פון עאלק: (שלהבם) אן ווע
פר פֿלאאן זימ גלייך ווימ זימ זיין פר ברענט גוואָרדן די אצרים אז איין שטרוא אוכ' וואָרן גיברעך פון די וועלט אוכ' וועל
פֿון זימ בלאלט נעאן דען שולד בריב אוט זימ לו שלאגן מיט לעהן אכות גלייך די אצרים

הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · וְקֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה · מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן :

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים

מיוסד ע"פ א"ב

אֲסִירִים אֲשֶׁר בַּכּוֹשָׁר שִׁעֲשַׁעְתָּ · בַּעֲנָם שׁוֹעַ צְקוּנָם שָׁעַתָּ · גּוֹי וֵאלֹהָיו יַחַד הוֹשַׁעְתָּ · דִּלַּגְתָּ קֵץ וְאוֹתָם נוֹשַׁעְתָּ : הוּמְשְׁכוּ אַחֲרֶיךָ בַּמִּדְבָּר כִּבְהֵמָה · וְצוֹרְרֵיהֶם הֲמַמְתָּ בְּשָׁלוֹשׁ מְהוּמָה · זוֹעֲמוּ בְּעֶשֶׂר מַכּוֹת בְּאַף וּבְחֵמָה · חֲנוּנֶיךָ כְּפָסוֹחַ וְגָנוֹן לְרַחֵמָה : טֶרֶם חֶמְצָה חֲרָרָה חִפְּזוּ לָצֵאת בְּכִישׁוֹר · יָצְאוּ לְקֵץ רֶץ דּוֹר רַךְ לְתְשׁוּר · חזן כּוֹנַנְתָּ בְּכֵן חַג בַּעֲבוֹתוֹת קָשׁוּר · לַהֲגוֹת בּוֹ בְּקֵץ עִנְיַן שׁוֹר :

קהל **אֹהַבוּךָ** אוֹהֲבֶיךָ אוֹתָם חָנוֹן · כְּהַר הַלְּבָנוֹן · חזן כְּפָסוֹחַ וְגָנוֹן בְּעַדָם תְּגוֹנֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ : מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים :

מה

אסירים ישראל דיא דא ווארן געפאנגן אין אגריפטן די הקב"ה האט אויז גלוגן אין איינר היפשי צייט צו ווענדרן איר תפילה ער האט געהערט אין צנד (ענם) כלומר אגריפטן דש פאלק ישראל וואר איט זיין גאט יתברך געהאלפן דנן ווען ישראל זיין אין גלות איז עז הקב"ה אין צער אז ווער ער אך (כביכול) אים גלות (דלגת) דו האסט גהופט איבר הונדרט אוני צייניג יאר אוני האסט דיר איט אין געהאלפן (הומשכו) זיא ווארן זיך ציהן נאך הקב"ה אין די אדבר אז איין בהמה. דיא אירן הערן נאך גיט אוני ווייט ניט וואו ער זיא הין פירט אזו גינגן ישראל נאך הקב"ה אוני דאכטן ניט וואו ווערן איר עסן נעאן אין דר אדבר אדר וואז זאלן איר אכין אין דר אדבר נאר זי גלויבטן אן הקב"ה דז עש צו איר טובה ווערט זיין אוני אין קיין וואסנגנ גלאזן אין אני זאכן : אוני איר ליידיגר די אגריפטן (האאת) דו האסט פר טואלט איט דרייא פרטואלונג דז איינט דלדי אגריפטן די איס ים פר זונקן ווארן גלייך צו בלייא אוני צו טטיין אוני צו איין טטרוא דז בטייט דש די איין ווינציג גוטש אן אין האטן די קאאן בלד איר יסוריס אב אוני פר זונקן בהענד אז איין בלייא דש פאלט בהענד צו גרונד די ערגר ווארן די אונן איין ווינציג יסוריס ליידן פילן ניט בלד אונטר אז איין טטיין פאלט ניט אזו בהענד צו גרונד אוני דיא רשעים זוגן לנג יסוריס האבן אוני שוויאטן אויך אז איין שטרוא (זועאו) די ווארן זר צערנט איט צעהן אכות צארן אוני גריס צארן אוני ישראל די האטשו דר בראט אוני האטש זי בטיצט אוני איבר הופט (טרם) אי דא וואר אויך גנגן (דרדה) איר קוכן דא אייצטן צו אויז גין איט רעכט פירטיקייט זי גינגן אויז אין דר צייט דא אברהם וואר געאסן (לתשור) צו טעינקן איין אייך רינד צו די שלוחים איינט פריינד הקב"ה דיא ער גשיקט האט צו זאגן דז באטן ברוט דז יצחק ווערט געארן ווערן דז וואר אך פוצעהן טאג אין ניסן (כוננת) דו האסט די זעלביג צייט גפלזיסן צו גביטן דז אן זאל פייארן אוני קינפסן פייסט בהאות צו קרבן אוני זאל לייאנן היינט דז (ענין פון טור) כלומר די פרשה אין אאור די זיך אן היבט (טור או כשב או עז) :

ארבוך ישראל דיא האבן ליב דיך דרום היטן זיא דייני אוהבים דו זאלשט דר באראן איט ווידר בויאן דיינש בית המקדש איבר הופן זיא אוני בשיצן זיא פר אלן ביזן :

מה

שם המחבר משלם

ברח דודי אל מכון לשבתך · ואם עברנו את בריתך · אנא זכור אות חפתך · הקם קושט מלתך · כונן משוש קריתך · העלותה על ראש שמחתך :

ברח דודי אל שלם סכך · ואם תעינו מדרכך · אנא הציץ מחרכך · ותושיע עם עני ומותכך · חמתך מהם לשכך · ובאברתך סלה להסתוכך :

ברח דודי אל לבך ועיניך שם · ואם זנחנו טוב מהשם · אנא שמע שאגת קול צורריך ורגשם · רעה גושם · ועפרם יהשם · ופגריהם יעלה באשם :

ברח דודי אל מרום מראשון · ואם בגדנו בכחשון · אנא סכות צקון לחשון · דלותי מטבוע רפשון · גאול נצורי כאישון · כאז בחודש הראשון :

בגלל אבות תושיע בנים · ותביא גאלה לבני בניהם · ברוך אתה יי גאל ישראל :

דש קהל אורט טאוכה עטרה גלייך וויא דען ערשטן טאג פסח בדף ק"ג ע"ב

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך : כי שם יי אקרא הבו גודל לאלהינו

ברוך אתה יי · אלהינו ואלהי אבותינו · אלהי אברהם · אלהי יצחק ואלהי יעקב ·

ברח פֿליא הין איין פֿריינד הקב"ה אויז דעם גלות צו דעם בית המקדש דז דוא האשט אן גרייט צו דיינם גזעט אונ' אוב איר האבן איבר פֿארן דיין ברית דאך גידענק דיין גלוטיגה טובה דש בית המקדש : אונ' זייא מקיים אונ' אלך וואר (אותך) דיין זאג צוברייטן דיא שטאט ירושלים דז זיא ווידר ווערט זיין איין פֿריינד דעם גאנצן עולם דיא דא איז אויך גאנגן אויף איין הייבט ווען איר צום פֿרליכשטן זיין :

ברח פֿליא איין פֿריינד הקב"ה אויז דעם גלות צו דיינר טובה דיא דוא האשט צו ירושלים אונ' אוב איר זיך האבן פֿר אירט פֿון דיינם וועג דאך ביטן איר צוג (מחרכך) פֿון די פֿענשטר דש היאל אונ' העלף דען ארמן פֿאלק ישראל דיא דא זיין צו שאנצן צווישן דיא אומות אונ' שטיל פֿון אינן דיין צארן אונ' בשיץ זיא מיט דייני פֿליגל :

ברח פֿליא איין פֿריינד הק"בה צו דעם בית המקדש ווו דוא הין האשט דיין הערץ אונ' אויגן אונ' אוב (זנחנו) איר האבן פֿר לאזן די גוטי עבודות פֿון בית המקדש דש דא וואר פֿעט פֿון קרבנות : דאך הער דז גשרייא אונ' ברוונג פֿון דיין לידיגר דיא דא האבן ישראל דר שלאגן (על קדושת טאך) אונ' מירי טוטי לייבר זאל אויך ברענגן מיר גיטטאנק :

ברח פֿליא איין פֿריינד הקב"ה צו דעם בית המקדש דז דוא האשט דר היכט מי דוא האשט דען עולם בישאפֿן אונ' אוב איר האבן גפֿעלשט מיט אונזר לייקן צו דיר : מיך ניט דיך (סכות) פֿר נעמן אונזר גבעט דז איר פֿר גימן פֿר דיר אונ' דר היב אונט אויז דעם לייס אונ' גאוז : כלוור אויז דעם גלות אונ' דר לז ישראל די דוא האשט גהיט אז טוארן אפֿיל דיין אויג אז דו זי האשט דר לזט ביציאת מצרים אין דען ערשטן חודש

לאגור נהתיו לועדי · ולראות בקרית מועדי · אני לדודי : מעון נחרש
כשרה נאור מזוזך תחרה · לכה דודי נצא השדה : נא שאג ממרומים
ירדו לטבח ראמים · נשכימה לכרמים : סורה באורך תזריח מנחתה
כקדם תריח · הדודאים נתנו ריח · עלוז בשמחת ארמונך · ולדוץ כיום
חתונך · מי יתנך : פרזות מושב צבאיך · סבב כחזון נביאיך · אנהגך
אביאך : צפצוף נועם בדרשי · נחמדים מפז בפרשי · שמאלו תחת
ראשי : קץ אהב נדבתכם · זמנו מלעורר מתיכם · השבעתי אתכם :
רצוצת זרים ורעולה · קוממיות הולכת ומתעלה · מי זאת עולה :
שעה שיר מכתם · חשכני מזרים ואיתם שימני כחותם : חזן תוקף
עוז אהבים · בל ישטפון רהבים · מים רבים :
חזן מים רבים תללת ערמות · אדיר במרומות · תשיתם לחרמות ·
ונפיק לך רוממות : עזרת וכו׳ ברח

איין פר שטוסנה צו אנכדר אונ׳ צו ביטעדיגן איך צו ווערן געזעהן אין ירושלים די דא שטאט דר ביטעדיגונג פון כל ישראל אן
שלט רגלים (אני לדודי) אזו ביט איך איין פרייכט הקב״ה (מעון) די וואונונג פון הקב״ה די דא איז וואָרן פר אקרט אז
איין פעלד כלוור דו בית המקדש דר פרייא עט איט רואונג דייני לויטרי שכינה דו פורכלוור גאט (לכה דודי נצא השדה)
גיא איין פריינט הקב״ה אויז דעם גלות אונ׳ לאז אונט גין קען ירושלים די דא איז פר אקרט אז איין פעלד : (נא) איך
ביט דיך גאט טרייא פון דייני היאל דו זיא זאלן נידרן דיא דא זיין גיגליכן צו דעם ווילד טיר (נשכימה לכרמים)
דען ווען איר זיך פרייאן צו בויאן דש בית המקדש דר ווין גארטן פון הקב״ה (סורה) ישראל דיא דא וואָרן אב
גוואָרפן פון בית המקדש איט דיינם ליכט דו זאלשט אין טייכן איר ונחות אז פון פאר אאלט דו זאלשט שאעקן (הדודאים
נתנו ריח) אז די פייגליך דיא דא האבן איין גוטן גשמאק (עלוז) דער פרייא ישראל איט דיינם בויאן דיין פאליט :
(ולדוץ) אונ׳ צו דר פרייאן זיא אז אן טאג דייכר חתונה צו אתן תורה (אי יתנך) ווער וואלט דש עש ווער אזו געגבן :
(פרזות) די שטאט ירושלים די דא ווערט היכנן נאך קיין מויאר האבן אז איין דארף פון וועגן איר גריט די וואונונג דייכר
היר ישראל אום ריכגל זי איט איכן פייארן מויאר (כחו) אז ערהאט גווייט זאגט דיין נביא יראיה (אנהגך אביאך)
דען וויל איך דיך פירן אונ׳ ברענגן צום בית המקדש (צפצוף) ווען איך ריד דיא זיסן דרשות אויז דר תורה אונ׳
ווען איך טוא בטיידן די תורה די דא איז גלוטיגר ווערדר גיט גאלד (שאמלו תחת ראשי) דען זאל ער זיין ליכקי האנט
האבן אונטר איין הייבט צו אונטר לייגן איך דש איך כיט טועה בין (קץ) דש קץ פון גלות דש איר איט ווילן זייט ווארטן זיא
זאלן כיט דר וועקן אייער אאכן כלוור דו זי איט גוואלט וועלטן אויז גין (השבעתי אתכם) דרויף טוא איך בשווערן אייך
(רצוצת) ישראל די דא זיין וואָרן צו קוועטשט (ורעולה) אונ׳ פר שטאפט פון דיא אומות אפן בארליך זי ווערן גין אויז
דען גלות אונ׳ ווערן גלובט ווערן פון דען גאנצן עולם (אי זאת עולה) ווער איז אז דו פאלק דו דא אויף גיט (טעה) אנטפאנג
די לוב פון ישראל די דא זיין ארם אין גלות נאך זיין זי גנן איט הקב״ה (חשכני) פר אייד איך פון אונטווילגי אונ׳ טטרקי
עבירות (שיאני כחותם) אונ׳ בהעפט איך צו דיר אז איין חותם (תוקף) די שטארקי ליבשפט די איר האבן צו הקב״ה די
קענן כיט פר פלייצן די רשעים (אים רבים) די דא וואָרן גיגליכן צו פיל וואסר (אים רבים) דו יס דא אינן זיין פיל וואסר
(תללת) דו האטט געהייפט (בינימות אזרים) אז די הולכן הויפן תבואות דר טטרקר גאט אונז היאל אזו זאלשטו ווידר טאן
ים צו איינר טריקנש בזמן האשיח דען ווען איר אויז ליאן לוב צו דר היבן דיך : ברח

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירונו ואראלים יברכו פני כל חיה ואופן וכרוב לעומת שרפים לעומתם משבחים ואומרים ברוך כבוד יי ממקומו

זאל ברוך ווערטשו פֿינדן אין יוצר פֿון ערשטן טאג פסח בדף ק׳ :

מיוסד ע״פ א״ב חרוזות הרא שונות ובשניות חתום שם המחבר משלם ברבי קלונימוס חזק

אודך כי עניתני · מועד מפרך הררתני · לא ידעתי נפשי שמתני בחרתני סגל להעם רת · שבר נחלתך עולמית שובי שובי השולמית : גאלתיך מלחץ מועימיך · לחוג חגי מנעימיך : מה יפו פעמיך : דמיון משכיליך יוזהר · מראיהן כרקיע מונהר · שררך אגן הסהר : הצמתי כל מעבידיך · בהתלונני בין בדיך · שני שדיך : וכחתי צריך לעשן · ידעתיך לאפוד ולחושן · צוארך כמגדל השן : ועכתי קמיך להאמל · רצצתים כקנה קמל · ראשך עליך ככרמל : חושר להמי הוטעמת · בשובע שמחות הונעמת · מה יפית ומה נעמת : טווי יריעות רקמתך · ירדות שכן הקמתך · זאת קומתך · יחד ריחך תמר קדש קדשים לתמר · אמרתי אעלה בתמר : כנסתיך לדהר הטוב · לרחוש דבר טוב · וחכך כיין הטוב : לאגוד

אודך איך וויל לובן דיך גאט דרום דז דוא האסט גענטפֿרט איר דא דוא איך האטט גאלט פֿרייא פֿון דעם דינסט (לא ידעתי נפשי שמתני) דוא האסט גאלט דז איך איך זעלבר ניט קענט דען איך וואר גאר טפֿל אונ׳ וואר גנך אוו גנץ חשוב (בחרתני) דוא האסט איך דר וועלט צו איינר ליבי גזעלן (שבר) בישין דיין איביגי ערב דש זיין ישראל (שובי שובי השולמית) אונ׳ אוו ריד ווידר קער ווידר קער אויז דען גלות ישראל דיא דא זיין גנץ איט הקב״ה (גאלתיך) איך האב דר ליזט דיך פֿון גדרנג (מועימיך) דיין דר לערנר צו פֿייארן די זיסי פֿייארונג (מה יפו פעמיך) וויא טין וואָרן דייני טריט דא דוא גינגשט צו ירושלים : (דמיון) די גלייכנס פֿון דייני קלוגי סנהדרין די לייכטן אז די ליכטן הימל (שררך אגן הסהר) דיין נאבל דש ווערט גרעט אויך די סנהדרין די זיין גזעסן איטן איט עולם אז איין נאבל אין איטן אין לייב אונ׳ זאס איט טיש דער וואר וויא איין הלבי לבנה : (הצמתי) איך האב פֿר טניטן אלי רשעים (בהתלונני) דא איך האב איבר נעכטיגט צווישן די צווייא שטנגן דען ארון הקודש (שני שדיך) די זאלן גלייך אז צווייא בריטט (וכחתי) איך הב גשטראפֿט דיין ליידיגר אין רויך דש גיהנם : איך האב אכֿין וויזן דיך דען איפוד אונ׳ דען חושן (צוארך כמגדל השן) איך שטארק דיין הלז אז איין טארן פֿון העלפֿן ביינן דש דיר דיא פֿיינט ניקט טאן קוטן (ועכתי) איך האב פֿר שטרענגט דיא טטיאנדיגי פֿיינד (להאמל) צו פֿר טניידן זי (רצצתים) איך האב צו טטוסן זי אז דש גרעריבט דז פֿר טניטן איז (ראשך עליך ככרמל) בזכות די תפֿילין של ראש די דוא אויך דיינם קאפֿ הטטט די דא זיין פֿורכלום אז דר בערג כרמל (חוטר) דען (אן) דען איך הב אכֿין רעגנן צו דיר איך אוך פֿר זופֿן דיך : דוא ביזט ווארן גזיסט איט זעטונג דר פֿרייד (מה יפית ומה נעמת) וויא גאר היפש אונ׳ גזיסט צו איר ווארשטו דז זעלביג אאל שפֿריכט הקב״ה (טווי) דש גשפינז דיינר אויז גיבארדירטה אוק העלג פֿון דעם אשכן : דיא גלייבטי ראוונג דר שכינה דז דו האטט אויך גשטעלט (זאת קומתך) דז וואר דיין היך (יחד) בזכות די היך פֿון דען אישכן אונ׳ די היך דר דעאספֿונג פֿון דעם גיווירן די איך האב גבאטן צו דעאספֿן אין בית המקדש (אמרתי אעלה בתמר) איך זאגט איך וויל אויך גין אונ׳ רואן אין בית המקדש דז דא וואר הוך גראד אויך אז איין טייטל בוים (כנסתיך) איך הב גבראכט דיך צו הר סיני (לרחוש) צו לערנן דיר די גוטי ריד פֿון דר תורה (וחכך כיין הטוב) דא וואר דיין גוואן אז איין גוטר ווין דא דו זאגטט (נעשה ונשמע) (לאגוד) צו בינדן איין

חזן נַן נָעוּל אָנָּה שׁוֹכֵן תַּרְשִׁישִׁים · קהל שְׁלָחַיִךְ בָּחַר כְּעִירִין וְקַדִּישִׁין · נֵרְדְּ וְכַרְכּוֹם נָמַר תְּמְרוּתַיִךְ לְהַעֲשִׁין · מַעְיָן דָּלוּחַ נָעַל וְהָאִשִּׁים · עוּרִי הַמְחֻצֶּבֶת רַהַב רְגָזִים · בָּאתִי וְהוּשַׁת לִי דֶּרֶךְ בְּעַזִּים · אֲנִי יְשֵׁנָה הֲנַף הַנּוּנִי כַּחֲרוּזִים · פָּשַׁטְתִּי חֶלְיָתִי בִּכְרָעַי לְתַרְזִים:

חזן דוֹדִי טִכְּסַנִי תַּבְנִית מֶרְכָּבוֹ · קהל קַמְתִּי יְחַרְתִּיו כַּחֲצוּבֵי שַׁלְהֶבוֹ · פָּתַחְתִּי כְּבוֹדוֹ חָמַק מִלְּבוֹא · מְצָאוּנִי לוֹחֲמַי פְּצָעוּנִי בְּנָוּוֹ: הִשְׁבַּעְתִּי מַחֲלָתִי לְדוֹדִי לְחַוּוֹת · מַה דּוֹדֵךְ נָמוּ אֱלָתִי קוֹשְׁבוֹת:

חזן דוֹדִי סִלְסוּלוֹ בְּרִבֵּי רְבָבוֹת · קהל רֹאשׁוֹ עָטוּר רְכוּבוֹ בָּעֲרָבוֹת · עֵינָיו כְּיוֹנִים · פּוֹנוֹת בְּכָל חֶבְיוֹנִים · לְחָיָו כַּעֲרוּגוֹת צוֹמְחוֹת בּוֹשֶׂם רִגְיוֹנִים · יָדָיו פְּשׁוּטוֹת מְקַבְּלוֹת הֶגְיוֹנִים · שׁוֹקָיו רָמוּ לַהֲדוֹךְ גֵּיאוֹנִים:

חזן חִכּוֹ מַמְתַקִּים · שַׁעֲשׁוּעַ מִדְרָשׁ וְחֻקִּים · קהל וחזן אָנָה הָלַךְ שֶׁרַעֲיָתוֹ מַרְקִים וְשׁוֹחֲקִים · דּוֹדִי תְּפוּצוֹתַי יְכַנֵּס מִמֶּרְחַקִּים · אֲנִי תִּפְאַרְתּוֹ אֲשַׁנֵּן כְּלוּהַטִים הַמִּתְלַהֲקִים: והחיות

נן נעול) ישראל די זיך פר זייכן פון עריות אז איין גארטן דר דא איז פר צלייגט (אנה) די האט הקב"ה גלושט דר דא רואט לווישן די אלאכים די דא הייסן תרשישים (שלחייך) דייני נביאים ער הט דר וויילט (כעירין) אז די הייליגן אלאכים די דא הייסן עירין וואלכדיגי (נרד וכרכום) אז די כעגליך די דו האשט טאן דעאזפן אויך קומן אים בית המקדש דו דר דאפן אויף גיינג אז איין טייטל בוים (מעין) דר טריב קוועל ברונן דוא זאלשט פר אום ווירדיגן אונ' טולדיגן (עורי) דר וועק דיין אמבט אויף די אומוויליגי רשעים אז דוא האשט גטייזלט דו זיא צו איבר פארן פון עולם די הופערטיגן אזרים (באתי) איך בין קומן אין דען וועג דער איר איז ווארן גיאכט איז שטרקי וואסר (אני ישנה) איך האב גטלאפן אין דעם גלות אזרים דא הט הקב"ה דר דא איז ליטר גזירט איך (בחרוזים) איט גרינגי פערליך פון דעם גוט אזרים (פשטתי) איך לוג אויז (חליתי) איין צירונג דא איך אלט דו עגל: דודי איין פריינט הקב"ה (טכסני) האט גזירט איך גלייך זיינר רוזונג אין היאל איט פיר באכירן: (קמתי) איך וואר אויף גשטנדן אונ' אייניגט אין אז די אלאכים די דא זיין גזקט אויז פייאר: (פתחתי) איך וואר חוזר בתשובה אונ' זיין כבוד (חאק) וואר זיך פר בארגן פון צו קומן צו איר (אצאוני) זיא האטן גפונדן איך אייני שטרייטר אונ' וואונדטן איך (בנוו) אין זיין וואונונג דש בית המקדש (השבעתי) איך טוא בשווערן דיא (עכו"ם) דו זיא זאלן עדות זאגן דש איך האב (אקדש השם) גוועזן (אה דודך) דען רידן זיא וואט איז די לוב פון דיין פריינט הקב"ה דו דו אקדש השם בישט: דודי דיא לוב פון איינם פריינט איז אונטר פיל צעהן טויזנט אלאכים (ראשו) זיין הייבט איז גקריינט איט תפילות פון ישראל אך טוט ער רייטן אין היאל דר דא הייסט ערבות (עיניו) זייני אויגן זיין אזו היפש אז די אויגן פון איינר טויב צו זוגן אזי (חביונים) פר בערגנס (לחיו) זייני קין באקן די זיין לוסטיג (כערוגות) אז די צייזן די דא וואקסן בשאים (רגיונים גלוסטיגה (ידיו) זיין הענד זיין אויז גשפרייט צו אנטפאגן דיא תפלות רי דא קומן פון גדנקן דז הערץ (שוקיו) זייני שענקל זיין הוך צו פר טרעטן די האפרטיגן (חכו) זיין גואן איז זיס כלואר דיא דרשות אונ' די גזעץ דר תורה דיא זיין איין קאר׳ן וויל ווער גערן לערנט (אנה) וואו הין איז גאנגן דיין פריינט דש ער דיך לאזט אין גלות צו שטום! אונ' צו אאלן אזו זאגן זיא: (דודי) זאגן ישראל ווידר איין פריינד ווערט נאך איין וואלן איין פר שפרייטונג פון פערכן (אני) דען ווער איך דר צילן זיין טוגהייט אז דיא ברענדיגי אלאכים (המתלהקים) די זיך פר זאאלן צו לובן הקב"ה:

אומר כֻּלּוֹ · תַּעַף רְאֵמִים הִכְלִילוֹ · אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ : חזן תַּחֲנָתוֹ אָנָּה
וְכָסֶף לוֹ הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף · תָּאָיו רָצֻף בְּכוֹסֶף · עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף :

חתום שם המחבר משלם

חזן **צְאֶינָה וּרְאֶינָה** · קהל וחזן מֶלֶךְ בְּיָפְיוֹ מוּכְלָל :

חזן **הִנָּךְ יָפָה** · קהל וחזן שׁוּבָה מְחַלֶּקֶת שָׁלָל :

חזן **שִׁנַּיִךְ** · קהל וחזן לְהַתְגֵּךְ פְּרָט וּכְלָל :

חזן **כְּחוּט הַשָּׁנִי** · קהל וחזן מְשׁוֹרֶרֶת לוֹ מַהֲלָל :

חזן **כְּמִגְדַּל דָּוִד** · קהל וחזן כְּרוּם אֲשׁוֹתָיו מוּתְלָל :

קהל **שְׁנֵי** שָׁרַיִךְ יְכִילוּ מְלֹא כָּל וְהֶחָלָל · עַר שֶׁפּוּחֲרִיהַ נִרְבְּכִין מְגֻלְגָּל · כְּקָךְ יָפָה כְּנוֹצְצִים כְּעֵין קָלָל · אִתִּי יָפְתְּ תִּקְשׁוּרַיִךְ לְהִתְחַבֵּל · לְבָבְתַנִי וְאֵרַשְׂתִּיךְ נוֹשַׁיִךְ לְהִתְעוֹלֵל · מַה יָּפוּ מַעְגְּלוֹתַיִךְ וְאוֹרְחֵךְ סוֹלָל · נוֹפֶת תִּטֹּפְנָה חִכֵּךְ זֶבֶר קְדֻשָּׁה לִכְלָל · חזן לְרוֹמֵם גָּדוֹל וּמְהֻלָּל
הַמֵּאִיר גֵּיאוּ וְחָלָל : האדיר אמרן וכו׳ ווערטש גפינדן אין יוצר ליום ראשון של פסח

אמן ערט עש (תעף) אז היך דערוויזן טיר (הכלילו) ער האט גזידט עש (אפריון עשה לו) דאש הבן זי גמאכט צו אייער חופה צו הקב״ה (תחנתו) צו זיינר רואונג ער האט עש גוושט הקב״ה דז צו איס איז אלז דז זילבר אונ׳ גאלד : (תאיו) זיינר קאמרן (רצף) ער האט גפלאסטרט מיט גוושט (עמודיו עשה כסף) זיין זיילן ער אאכט זילברן

צְאֶינָה וראינה גיט אויז אונ׳ זיכט דען קיניג הקב״ה דער דא גקריינט איז מיט זיינר שונהייט (הנך יפה) כון דוא ביטט שין כנסת ישראל אין דיינם טיילן דען רויב דען דוא גרויבט האשט פון הר סיני כלומר דז איר אונטר אנגנדר די תורה לערנט (שניך) דייני לערנר זיינן שין וועןן זיא לערנן די פרט וכלל די דא בשיידן זיין אין דער תורה ·

כְּחוּט הַשָּׁנִי אז איין רוטר פאדק זייני דייני לעפצן וועןן די זינגן איין לוב צו הקב״ה (כמגדל דוד) אז דז בית המקדש וואר דר היכל זייני גרונד דען עש · טונד אויף הר ציון דש איז דש היכלשטי אורט אין עולם אזו הוך בישטו וויען דו האלטשט דיא תורה : **שְׁנֵי שָׁרַיִךְ** דייני צווייא ברישט דש אייטר די שטאנגן פון דען ארון הקודש דר דא שטונד אים (קודש קדשים) די ווארן איין וויניג לענגר אז דאש קודש קדשים ברייט וואר דא שטושן זיא ווידר דאש פרוכת דאש אויסן ווינג אים בית המקדש וואר דא הבן זיא גשטייגט צו זיין אז צווייא ברישט פון איינר פרויא צווישן דיא צווייא שטאנגן האט גרואט די שכינה וויא וואל דז דער גנצי עולם איז פול פון זיין שכינה (עד שפוח) די שכינה הט דריך גרואט וויל עש ווייאט דש גשמאק פון קטורת אים בית המקדש דז דא וואר גבוימט (נדבכון) צייגר אורן שטיין (ככך יפה) דען ווארט איר אל צו אמל שין אז די אלמיך די דא פונקלן אז (קלל) איין אויז גלייטרט קופפר (אתי) איט איר ווערשט אייניה ט״נה כוה גזירט איט דייני צירונג (לבבתני) דו האשט איך גהערצט דאש זעלביג אמאל אונ׳ דרום הב איך דיך אקדש גווען אונ׳ איך צו טמאט דיין בצווינגר (מה יפו) וויא שין זיין (מעגלותיך) דייני שטעג וועןן דו גישט אים גבאטן שטעג צום רגל קען ירושלים (נופת תטופנה) דמקייט זיא טריפן (חכך) דייני גואן (זבר) איט דעם טייל קדושה דיא דוא קריגשט הקב״ה דר דא איז גיאכפרט אונ׳ גלובט אונ׳ דר דא דר הימל די ערד אונ׳ דען (חלל העולם)

וּמִדַלִּי · הוֹדִי לִי : פִּלַּלְתִּי לְנוֹרָא וְאָיוֹם · רְאוֹת כָּמוּס יוֹם · פְּקַח קוֹחַ
אֲסִירֶיךָ לְפִדְיוֹם עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם : צָעַקְתִּי לְצוּר מִכְאֵבִי · מָתַי חִתּוּל
מַכְאוֹבִי צְפוּת כְּאָבְדָן מוֹרְכָּבִי עַל מִשְׁכָּבִי : צַחֲנָתִי הָתֵס נָא שׁוּר מֵרֹאשׁ
אֲמָנָה · צִיּוֹן קִרְיָה נֶאֱמָנָה אָקוּמָה נָּא : קִוִּיתִי לְמַשְׁפִּיל וּמֵרִים · לְחָפְשִׁי
כְּאָז מֵחֲמוֹרִים קוֹבֶלֶת מֵאֲרָיוֹת וּנְמֵרִים מְצָאֻנִי הַשּׁוֹמְרִים : קְרָנוֹת
עֶשֶׂר שִׁבַּרְתִּי · לְאֻמִּים תַּחְתֵּךְ הִרְבַּרְתִּי קוֹלוֹ שְׁמַעֲנִי וְהוּגְבַּרְתִּי · כִּמְעַט
שֶׁעָבַרְתִּי : רוֹמַמְתִּי קֶרֶן נִגְדְּכֶם יֶשַׁע אָשִׁית מַדֵּיכֶם · רוֹגְנִים מִלְּנַגּוֹרַת
סוֹדְכֶם · הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם : רַבָּתִי אָשִׂים בְּעוֹלָה מִכָּל עֲלָמוֹת לְעַלָּה ·
רְצוּיָה כְּרֵיחַ עוֹלָה מִי זֹאת עוֹלָה : שָׁרֵת בְּבֵית אוּלָמוֹ · אִפַּרְנִי שִׁבּוּץ
יַהֲלוֹמוֹ שְׁתִיָּה מִכְלַל עוֹלָמוֹ · הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה : שׁוֹאֲגֵי כְּקוֹל עָרֵב
יְחוּד בּוֹקֶר וָעֶרֶב · שִׁנּוּן שְׁחוֹרוֹת כְּעוֹרֵב כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב : תַּלְפִּיּוֹת דְּבִיר
הֵיכָלוֹ כָּבוֹד אומר

זעהן דען טאג פֿון דער גאולה (כאום) דער דא איז פר הוזין (פקח) צו עפֿנן דש געפֿענקניש אונ' צו דער לויזן די געפֿנגנה
(עד שיפֿוח היום) אז ער וואר צו הייט דר טאג בלוואר דז איר ווערן ח"ו ניט זוכה צו גאולה זיין פֿון וועגן אונזרי וויניג . צפות
די דא בשיצן אויך דעם מענטשן אז איין שאטן (צעקתי) איך טוא שרייאן צו גאט דער בשעפֿר אויש וויא טאג · (חתול)
ווען ווערט ווערן געהיילט איין וויא טאג אונ' ווערט ליגן אין די פֿר צירונג דר אומוויילגה רשעים (על משכבי) אזו ריד איך
אויך איין גלעגר (צחנתי) איין געשטאנק עבירות איך ביט אך זיא צו גין אונ' דש איך ווער ווערן גלוגט פֿון אובן דעם
בערג (מאכה) דער לוגט אויך דער גרענצן פֿון ארץ ישראל דא ווערן ישראל בזמן הגאולה ווען זיא ווערן קומן אויז דעם
גלות אונ' ווערן אויך דעם בערג קומן ווערן זיא ווערן גלוגט צו ציון די אמרה פֿטיגי שטאט (אקומה נא) ווען איך ווער
אויף שטין אויז דעם גלות : (קויתי) איך האף צו הקב"ה דער דא דר היכט אונ' נידרט (לחפשי) צו מאכן פֿרייא איך
אז ער האט פֿר צענגשט געפֿרייאט איך פֿון די מיזרן די אריש (קובלת) זיא קלאגט אויך די ירשעים די דא זיין גיגליכן צו
ליבן אונ' ציפרטן (מצאני השומרים) זי הבן איך געפֿונדן די היטר נבוכד נצר אונ' סנחרב (קרנות) דיא צעהן הערנר
דז גזאגט האט דער נביא דניאל אבר איר פֿר שטין ניט ציטר וויא עס איינט שפרעכט הקב"ה די האב איך צו בראכן דיא
קיניגרייך הב איך אונטר דיר פֿר אארט זיין שטים האט ער איך אזו אכן הערן אונ' דא מיט האט ער גשטערקט איך ·
העט איך דש ניט געהערט פֿון די נביאים (כמעט שעברתי) דא העט איך טיר איבר פֿארן אונ' העט איך אייאש גוועזן
פֿון דר גאולה (רוממתי) איך וויל דר היבן די הערשאפֿט מייערש גזלבטן אז איין העאד וויל איך אייך אן קליידן איט
הילך אונ' זייט ניט (רוגנים) אוראן ווארום איך ניט האב מנטפלעקט דען מאד פֿון דער גאולה : (השבעתי אתכם)
דארויף טוא איך בשווערן אייך (רבתי) ירושלים די דא איז גוועזן איינשטר אונטר אלי שטעטן איך וויל ווידר באאכן זיא
פֿון אלי פֿעלקר איך וויל אויך ברענגן זיא : זיא ווערט ווערן בוויליגט צו הקב"ה אז גטאאק דש עולה דא ווערן די (אומות)
רידן (מי זאת עולה) ווער איז דש פֿאלק דז אזו אויך גיט (שרת) דען ווערן איר דינן אין הויז זיינש פֿאלש ער ווערט
גורטן דען כהן גדול מיט די קליידר די דא וואָרן מיט אבנים טובות אונ' פֿערל אונטר איס בית המקדש דא מיגן וואר דער
אבן שתיה דער וואר דער גרונד פֿון דעם עולם (הנה מטתו שלשלמה) דש וואר זיין בעט פֿון הקב"ה דער דא הייסט
שלמה (שואגי) איין שרייאן מיט זיסן שטים די תפֿילה אונ' אייגן אין אלי מארגן אונ' אכנט דש איינט אן (קריאת שמע)
אונ' לערנן די תורה די דא איז געשריבן שווארץ אז איין ראב (כלם אחזי חרב) דז בהיט ישראל פֿר די מזיקים אזו העטן זיא
בגריפֿן איין שווערט (תלפיות) דש בית המקדש דא זיך אלי אייער היצקערן צו טאן תפֿילה אונ' אידר . אמן

מְגֵר בְּאַף מַעֲצִיבִי · נִחֲלַנִי חֶמְדַּת צְבִי · מְדַמֶּה לְעוֹפֶר נִצִּיבִי · דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי: נִיעֵר מֵצַר לִי · עָנַנִי כַּצַּר לִי · נִינַי חָסוּ בְּצִלִּי · עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי: נְגִידִים לִי דִּבֵּר · שִׁבְעָה קוֹלוֹת בַּמִּדְבָּר · נִטְפֵי מוֹר הֶעֱבַר · כִּי הִנֵּה הַסְּתָיו עָבָר: סָכַת שַׁוְעִי נִרְצָץ · שָׁלַח נוֹרְאֵי פֶרֶץ · סְנִינִים חִבֵּל בְּמֶרֶץ · הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ: סוּגָה עוֹעָיו מוֹגֶיהָ · מוֹף כַּדּוֹנָג רִמּוֹגְגֶיהָ · סוֹעֲרָה מֵאֲנָחָה לַהֲפִיגֶיהָ · הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ: עִזִּים שָׁת כַּסֶּלַע · רָאשֵׁי תַנִּינִים לְקַלַּע · עָלוֹת פְּרוּיָה לְצֶלַע · יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע: עוּז הִדְרִיךְ בַּנְּעָלִים · יוֹפִי פְּעָמַי נְעָלִים: עֲרַךְ קָמַי כַּשְּׁעָלִים · אֶחֱזוּ לָנוּ שֻׁעָלִים: פָּץ לִי מַחְשִׁילִי · מַה דּוֹרֵךְ מִשֶּׁלִּי · פּוֹצִי מֵרֶפֶשׁ · ומדלי

(לדודי) צו פֿירן איך : (קול דודי) דא איך הערט דז שטים פֿון איין פֿריינט הקב"ה בייא מתן תורה דא וואָרן ישראל דר שראָקן פֿון גרוטן קול אונ' וואָרן הינטר זיך גאנגן צוועלף תחום שבת אונ' וואָרן טוויך דא שיקט הקב"ה צו מיטליכם צוויא מלאכים די פֿירטן זיא ווידר צו הר סיני : (אגר) ער האט צו ברענגן מיט צארן דיא מצרים די איך אכן טרויאריג ער הט איך אכן ערבן ארץ ישראל דש גלוסטיגי לנד : ער וואר גלייך צו מיינם ריך איין הירש אוּן הקב"ה דרויף גיט דר פסוק (דומה דודי לצבי) ער וואר גלייך צו מיינם הירש איין פֿריינט הקב"ה דז ער מיילט בהענד די גאולה מין מצרים : (ניער) ער האט מיך גישטערקט מין דזיך די מצרים די איך האטן איצר גוועזן ער האט געגטפֿרט איר מין איינגליד (כיני) איין קינדר זייט מייך בטיגלן מין איינם שאטן (ענה דודי ואמר לי) אז וואר ענטפֿרן צו איר איין פֿריינט הקב"ה אונ' רידט צו איר (נגידים) הערליכה ריד ער וואר רידן צו איר בייא מתן תורה דא ער דיא זיבן קולות איך הערן ליש (נטפי) די טריפֿונג ווירן ער אכבט איבר פֿארן דא ער דש ערשט ווארט רידט דא וואר דר גנצי עולם פֿול גוטי גשמאק אז פֿון פיזום דען ליס הקב"ה איין ווינט קומן אונ' וועהט דען גשמאק מין דש גן עדן אזו וואר עס בייא מיטליכם ווארט : (כי הנה הסתיו עבר) דען דער שווערי דינסט פֿון מצרים דער וואר נוא איבר דא האט זיא רואה צו ערנן אונ' אנטפֿנגן דיא תורה (סכת) ער הט פֿר נומן אונ' האט בוויליגט איין תפֿילה ער האט גשיקט משה אונ' אהרן די האטן פֿר לייגט איין ברעכנש : סוניך דיא מצרים ער פֿר דערבט מיילדיג (הנצנים נראו בארץ) דיא שפראמוזיג משה אונ' אהרן די וואָרן גיזעהן מין לנד מצרים : (סוגה) ישראל די דא זיין וואָרן גגליכן צו מיינם צוין אויז רוזן (עוטיו) די האבן גר קריאט זיא (אוגיה) מיר צו ברעכר דש וואָרן (אוף) די מצרים (כדונג) אזו איין וואקס (לאוגגיה) צו אכן צו גין זי אונ' דען דאכטן די מצרים דז (סוערה) די פֿר שטאראטי ישראל מין גלות מצרים דז זי וועלן זי ניט לאזן פֿון מירן זיפֿגן (להפגיה) צו אכן הערן די (התאנה חנטה פגיה) דער פֿייגן בוים האט גישפראָצט זייני גריני פירות דש איינט משה אונ' אהרן (עזים) די שטרקן וואטר פֿון דעם ים ער אכבט אז הארט אז איין פֿעלזן : דיא קעפף פֿון די פיש כלוואר דיא מצרים (לקלע) צו פֿר שלידרן זיא גינגן מויש דיא דר ליזטן פֿון דר אנדרן זייטן דש ים (יונתי בחגוי הסלע) דען וואָרן ישראל בשעת צרה אז איין טויב דיא דא פֿליהט פֿר דען שפערבר אונ' ווילז זיך פֿר בערגן מין שפאלטן דר פֿעלזן אז דא מיז גשריבן מין דעם ערשטן טאג פסח : (עוז) דר שטרקר הקב"ה הט אכין טרעטן מיט מיר שוא : דיא ישראל דיא דא זיין וואָרן גלובט מיט שונקייט מירי טריט ווען זיא זיין מויך גגנגן צום רגל (ערך) ער האט צו ברענגן דש גניק פֿון איינן פֿיינדן מין דיא וואטר דיא הקב"ה האט גאטען מיט זייני טריט אונ' שפראך צו דען ים (אחוו לנו שועלים) בגרייפֿט צו מוכט די מצרים דיא דא וואלטן לויפֿן פֿר ישראל אז מיין פֿוקס וועגן אן מיך יאגט : (פץ) ער האט גירעט צו איר (אחשולי) איין טוועבר די דא שוועבן ישראל וואט מיז דיין פֿריינט הקב"ה בעשר וועדר מונזר ע"מ דא ענפֿרט מיך (פוצי) ער האט מויש גלוגן איך (מרפש) פֿון דען גיאוו כלוואר מויז מצרים ער האט דר הובן איך (דודי לי) דש האט גיטאן איין פֿריינט הקב"ה צו איר : (פללתי) מיך טוט תפֿילה צו הקב"ה דער דא מיז פֿארבלאָזן דז מיך זאל בלד

ועהן

טַעֲמֵי תּוֹרוֹת חוֹרְזִים · קוֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים : טוֹב עֵדָה מְנֻצֶּלֶת · עֶגְלָה
גּוֹי מְפַצֶּלֶת · טְלָאָיו סָךְ כִּבְחוֹצֶלֶת · אֲנִי חֲבַצֶּלֶת · יִשְּׁרַנִי מֵעִקּוּשׁ
זְהִירִים · חֲשָׂכַנִי מִבּוּל שׁוֹחֲחִים · יְקָרַנִי בְּגֵיא צְחִיחִים · כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין
הַחוֹחִים : יוֹשְׁבֵי נוֹף כְּגָעַר · יְחַלְּצֵנוּ מִיַּעַר · כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר : כְּגִבּוֹר
מִתְרוֹנֵן מִיַּיִן נָקַץ וְהֵרִיק יַיִן · כְּהֵנִי לְנַסֵּךְ יַיִן הֱבִיאַנִי אֶל בֵּית הַיָּיִן : כַּפּוֹת
מְשִׁיחֲכֶם בּוֹשְׁשׁוֹת חֶרְפוּנִי טוּחֵי עֲשָׁשׁוֹת · כִּלְפִּיד אֵשׁ בַּחֲשָׁשׁוֹת · סַמְּכוּנִי
בָּאֲשִׁישׁוֹת : לִי יִשְׁקוֹד לְדָרְשִׁי · מִכַּף מְשַׁדְּדִי וְחוֹרְשִׁי לְהַרְבִּיצֵנִי בִּנְוֵה
מִדְרָשִׁי · שְׂמֹאלִי תַּחַת לְרֹאשִׁי : לִסְבּוֹל עוֹל גָּלוּתְכֶם · בְּלִי יָד לִדְחוֹק
גְּאֻלַּתְכֶם · לְהָחִישׁ יֶשַׁע בְּעִתְּכֶם · הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם : מֵרִים רֹאשִׁי וּכְבוֹדִי ·
לָקַחַת טוֹבָה זְבִידִי · מַלְאָכָיו צָו לְרַדִּי · קוֹל דּוֹדִי : מגר

הייסט איין פריינד הקב"ה : (טהור) הקב"ה דער דא איז ריין (פינה) דער אנטפלעקט די פר בערגנים צו דיא תלמידי
חכמים (אפריונים) דיא דא דר ווייטרן די תורה זיי בהעפטן צו אנדר דיא טעאים אויש דר תורה (קורות בתינו ארזים)
ויא זיין דיא שטרקן פון ישראל גלייך אז דיא טענן בויאן זיין די שטארק פון אונזר הייזר : (טוב) הקב"ה דער דא הייסט
טוב דער האט גהייסן (עדה) אויז לידיגן אונ' אויז לעבן דיא אנדרים דיא (גוי) איין ליב האט אב גשילט אונ' גנץ בלום
גאכט (טלאיו) איבר זיין לעאר (סך) האט ער בדעקט אז איט איינר דעק (אני חבצלת) דרום דז איך בין גבליבן אז איין
ליליג די דא בלייבט אין איר פארב (ישרני) ער האט גרעכט פרטיגט איך פון צו גין אין קרומי וועג (וזהיהים) פון דיא
האפרטיגן אנדרים (חשכני) ער האט פר איטן איך צו בוקן צו דיא עבודת אלילים די דא זיינן גיאאכט אויז האלץ דש דא
פר פוילט ער האט גיערט איך אין דעם טאל (צחיחים) דר דארשטיגן כלומר אין אנדרים דש דא איז אין איין לנד די גאר
ניט רעגנט דרינן · (כשושנה בין החוחים) דא אין וואר איך אז איין רוז צווישן דערנר : (יושבי) גלייך אז ער האט אן
גשריאן דיא אנדרים אז אן ער אן טרייבן דיא רשעים (יחלצני) ער זאל אויז ציהן איך אויז דען גלות דאש זאל טאן הקב"ה
דער דא איז גיגליכן (כתפוח בעצי היער) אז איין אפיל בוים אונטר דען העלצר דש וואלד כלומר דר זעלביג גיט אידר
אמן פון איין אונ' זעלן זיך אונטר אנדרי בויאר דען ער האט וויניג שאטן אזו זיין ויא פון הקב"ה גגגן אונ' האבן ניט וועלן
אקבל זיין דיא תורה (כגבור) אז איין שטרקר (אתרונן) דער דא זינגט פון דעם ויין אזו וואר אויך הקב"ה אויך וואכן
אין אנדרים אונ' צוג אויז (כלי זיין) אז ער וואלט ברענגן איין כהנים צו גיסן ויין אויף דעם אזבח : (הביאני אל בית היין)
ער וואר ברענגן איך צו אשכן דא אן האט ויין גיגאסן אויף דען אזבח (כפות) די טריט איימרט אשיח (בנששות) די זיין
זיך ויאן אזו לעאטרן איך דיא עובדי אלילים (טוחי) דז איר אויגן פר קלעבט זיין (עששות) אונ' איר גידאנקן פר
פינטטרט דש איז איר אז איין ברענד פייאר אין איינם הערצן (סמכוני באשישות) זיא האבן אונטר לענט איך די נביאים
איט אירי שטארקי נבואות דש איך איך ניט איאט בין פון דר גאולה (לי) צו איר (ישקוד) ער ווערט איילן צו פארטן איך
פון הענט (אשדדי) איין פר וויסטר אונ' איין פר אקרדר צו אכין רואן איך אין וואונג די בתי אדרשות : (שמאלו תחת
לראשי) דש ווערט טאן הקב"ה דר דא האט זיין לינקי הנט אונטר איין הייפט אין גלות (לסבול) צו ליידן דש יאך איינר
גלות אונ' ניט דרינגן דיא גאולה : כלומר דז ישראל זאלן ניט אורד זיין אן דען אואות העולם אונ' זיך זעלברט וועלן דר
ליזן איט גיוואלט דען גאט ווערט זעלברט איילן דיא גאולה ווען דא ווערט קואן דיא צייט (השבעתי אתכם) דא ארויף
טוא איך בשווערן איך שפריכט הקב"ה (ארים) הקב"ה דער איז דר היבר איין הייפט אונ' איין עהר : איין גוטן קויף
(הזבידי) הט ער אן גשילט איר איט דר תורה זיין אלאכים ער האט געאטן לדדי

דִּי: דְּרוֹר קָרָא לְפִרְעִי · כְּאָב מִמִּסְרִי וּמְרִעִי · דִּרְבָּן כַּבָּקָר רִדְעִי · אִם לֹא תֵדְעִי: הֵנִיס יָסוּ קָרְעוֹ · וְצָר בְּסַאסְאָה פָּרְעוֹ: הִקְרִים פָּנָיו וְהִכְרִיעוֹ · לְסֻסָתִי בְּרִכְבֵי פַרְעֹה: הֲבִינַנִי סוֹרֵי סְתָרִים · עֲנָדַנִי שְׁלֹשׁ כְּתָרִים · הִשְׁמִיעַ לְמִנְחַת תּוֹרִים · נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתֹּרִים: וְתֶרֶדֵי זָהָב · אוֹיְבַי זָקַר תַּהַב · וְהֶעֱנִיק לְזֶרַע אֹהַב · תּוֹרֵי זָהָב: וְזָכַר בְּרִית סָבוֹ · וּמִפְלֶשֶׁת עֲסָה סִבּוֹ · וְנוֹכַחַת סִין סִבְבוֹ · עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ בִּמְסִבּוֹ: זְכוּת עָקוּד מוֹר · אָץ רַחֲמִים לְכָמוֹר · וְלִעֵף בְּשַׂר חֲמוֹר · צְרוֹר הַמּוֹר: זִכְרוֹן מִשְּׁלֵי אֵפֶר · חָק בְּגִינָם בְּסֵפֶר · זָרִים תֵּת כּוֹפֶר · אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר: חָבַשׁ מַחַץ טְרִיָּתִי · כִּסָּה עֵרוֹם עֶרְיָתִי · חִבְּבַנִי כְּשֶׁעֲגִיתִי · הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי: הִבֵּל עוֹל רוֹדִי · נָגַף שׁוֹלְלֵי רְדִידִי · חָרַשְׁתִּי שִׁיר לִידִידִי · הִנְּךָ יָפֶה דוֹדִי: טָהוֹר פִּעֲנֵחַ רָזִים · חַכְמֵי מִדּוֹת מַפְרִיזִים · טעמי

פרייאונג ער האט גרופן (לפרעי) צו אייני וואונדן דיא איך האב פון די אנדרין: אז איין פאטר ער האט גשטראפט איך אז איין בהמה דיא אן שטעכט (דרבן) איט אייכם גיווין איין דז זיא זאל גין אים וועג: (אם לא תדעי) ווען איך ניט וואלט ווישן פון ווייני אלות (הניס) ער האט אאכן פליהן דש ים אונ׳ האט צו ריסן עס אונ׳ דיא ליידיגר ער האט בלאלט (אדה כנגד אדה) זי האטן די קינדר פון ישראל דר טרענקט האט הקב״ה זי ווידר דר טרענקט הקב״ה האט געדרט פר אים אלאכים דיא האטן גריטן אויף פפערד נקיבות אונ׳ די אנדרין ריטן אויף פערד זכרים זא אוטן זיא איבר איר דנק פארט רייטן דען דש פפערד וואלט דר נקיבה נאך אז איך האב גשריבן אין ערשטן טאג דארויף גיט דער פסוק (לסוסתי ברכבי פרעה) צו אייני פפערד די נקיבות ריטן די רייטר פון פרעה דען זי העטן גערן אום גקערט דא זי זאכן דיא גרוסי ניסים בייא דען ים (הבינני) ער האט אאכן פריבן איך דיא פאר באורגני סודות פון דר תורה (ענדני) ער הט גבונדן איר דרייא קרונן (כתר תורה כתר כהונה כתר אלכות) ער האט אאכן הערן איך צו ברענגן קרבנות פון די טורקל טויבן: (נאוו לחייך בתורים) זיא זיינן צו אליך דיין קין באקן איט די צווייא תורות אז עשרים וארבע אונ׳ די גארא (ותר) ער האט איר אוחל גיווען די זינד פון דעם עגל דז איך גיאכט האב דרום דז איך האב פיל גאלד איין פיינט (זקר) ער הט גוואריפן אין דש ים (תהב) איט טאנד: (והעניק) אונ׳ האט בלאדן די קינדר זיינט ליב האבר אברהם אבינו (תורי זהב) איט פיל זילר גאלד (וזכר) אונ׳ ער גדאכט הקב״ה דען ברית דז אברהם גאכט האט איט אביאלך דז ער ניט וואלט ביז טאן אן אין נאך זיין קינדר אונ׳ עניקליך די זאטן נאך אים אין לנד פלשתים דא ישראל אווז אנדרים גינגן דרום האט ער ישראל אום גרינגלט פון דען לנד פלשתים אונ׳ קיגן אדבר אידי האט ער זיא אום גרינגלט (עד שהאלך באסבו) דש ער וואלט איכן די תורה געבן וויל דר קיניג הקב״ה וואר אין זיינר חופה אויף הר סיני (זכות) פון וועגן דש זכות פון יצחק דר דא וואר גבונדן צו קרבן אויף דעם בערג אוריה האט הקב״ה דר הילט זיין דר בראיקייט איבר ישראל (ולעף) אונ׳ האט פר ברענט די אנדרים דיא זיין גיגליכן צו איין איזל (צרור האור) דש האט געטאן הקב״ה דר דא איז גגליכן צו אייגם גבונד וירך: (זכרון) פון וועגן גידעכטנס זכות דערי אבות דיא זיך האטן גיגליכן צו ערד אונ׳ אש האט ער גשריבן אין דר תורה צו געבן די רשעים צו זיין איר כפרה דש האט געטאן הקב״ה דער דא הייסט (אשכול הכופר): (חבש) ער הט פר בונדן איין גאייטערטי וואונדן כלוואר ער הט אוחל גוועזן אייני עבירות אונ׳ ער האט בדעקט די טאנד אייגר נאקנטיקייט ער האט גליבט איך (כשע) דא ער פר נאאן (געיתי) איין גשרייא אונ׳ שפראך (הנך יפה רעיתי) נוא אז דו תשובה טוסט ביסטו טין איין גוועזן (הבל) ער האט פר דארבן דש יאך אייני צווינגר דיא אנדרים ער האט גשלאגן דיא רובר (רדידי) אייני צירט: דען האב איך דר נייאט איין גזאנג צו איין גליבטן אונ׳ שפראך (הנך יפה דודי) טן ביסטו

קֵיפט

דער חזן זאל אך זאגן ברוך ה׳ המבורך לעולם ועד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל: אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי:

ברוך הוא שהוא ראשון. והוא אחרון ומבלעדיו אין אלהים סולו לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו ושמו מרומם על כל ברכה ותהלה: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם:

יוסד על פי א״ב מרובע

אפיק רנן ושירים· לנושאי על־נשרים· אשורר כעוזי שרים· שיר השירים: איום שבע שוקקות· נתני עסיסו להשקות· אלפני דת בנשיקות· ישקני מנשיקות: בטחה לאות מאמיניך· המטרת למו מניך בחרתם השתעשע באומניך· לריח שמניך: בהקקת אות שחריך· זרוע לאום משחריך· בואי בנצוח לשחריך משכני אחריך: נאה עדויי גאוה· עבור כראשי התאוה· גורליה שפיר והגוה· שחורה אני ונאוה: גלף לחות חרת· יקרה מדר וסוחרת· גיאני ולא לאחרת אל תראני שאני שחרחורת: דגלי קץ להבדילי· ממשולי מר מדלי· דגלני ושח לגדלי· הגידה לי

אפיק איך וויל אויז ציהן לוב אונ׳ גזאנג צו הקב״ה דר דא האט גיטראגן איך אויז אצריים בהענד אז אויף דיא פליגל פון איין אדלר איך וויל זינגן גלייך אז ישראל האבן גזונגן פון זיינר שטערק בייא דען ים איט די גזאנג דיא דא שטיט אין (שיר השירים) : (איום) הקב״ה דער דא איז פורכזום דער האט גיזעצט דען דארשט (שוקקות) דיא דר צו גלושטן ער האט גפירט איך צו הר סיני צו טרענקן איך (עסיסו) זיין זיסקייט פון דר תורה: (אלפני) ער הט גלערנט איך דיא תורה איט קושן אז דר פסוק גיט (ישקני מנשיקות) ער האט טאן קושן איך פון קוסונג זיינש אונדש בלואר ער הט איט איר גלערנט דיא תורה אונטצליך אונ׳ איט מייטל (אהבה וחבה) : (בטחה) דו האשט גיזוגט (לאות) דיא אידיקייט פון דייני גלויבר בלואר דוא האשט גיזעהן איר דינשט פון ישראל אין אצרים: אונ׳ האשט אויז גלוגן אין דער אדבר אונ׳ האשט אין אמכן רעגנן דען (אן) : דו האשט דר ווילט זיא דש זי זיך זאלן דר איימן אין דר תורה די דו האשט דר צוגן בייא דיר צוויים טויזנט יאר אי די וועלט איז וואר בישאפן: (לריח שמניך) דוא האשט גפירט זי צו הר סיני דער דא שמעקט אז איין גוט אל: (בהקת) דו האשט דר לייבט דיין פארשר דש ליבט: עש האט זיך גאנרט אז העט איינר עש גזיעט צו דעם פאלק (משחריך) דש דיך פארשט די דא קואן צו זוכן דיך איט איבר זיגונג (משכני אחריך) אונ׳ שטרעכן העב גאט ציא איך נאך דיר: (גאה) הקב״ה דער דא הערשט (עדוי) אונ׳ איז גצירט איט דאפרט דער האט גלושט צו איבר פארן פר איך אין דר אדבר: ער האט איר איין גורל בשינט איט דר תורה (שחורה אני ונאוה) אונ איך בין שווארץ פון וועגן זיכר דו עגל בין איך צאויך איט זכות קבלת התורה (גילף) ער האט אויז גיגראבן אויף די לאחות די פריימי תורה די דא איז ווירדיגר אז די אבנים טובות ער הט דר היבש איך אונ׳ קיין אנדרי אומה (אל תראוני שאני שחרחורת) ברוש געגן דיא אוואות טיט אן זעהן איך צו פר טאעהן פון וועגן אייני טוואדקייט בלואר פון וועגן דז איך האב געליבי ביזי אעשים אן איר (דגל) ער האט גיהוסט איבר דש ענד דש ער האט גזאגט צו אברהם אבינו צו אב שיידן איך פון די אצריים די דא האטן בעזי אעשים דיא דא זיינן גיגליבן צו איינם פירטן טראמפן דער דא הענגט אן עואר (דגלני) ער האט גבינירט איך (ושח) אונ׳ האט גרעט צו אפרן איך : (הגידה לי) דאש האט ער טאן זאגן איר : (דרוך)

הנבור

לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא רם ונשא: שוכן עד מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה :

בפי **י**שרים תתהלל · ובדברי **צ**דיקים תתברך · ובלשון **ח**סידים תתרומם · ובקרב **ק**דושים תתקדש :

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור שכן חובת כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד עולם : ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות הבוחר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים :

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמור : זכור רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה :

יתגדל · ויתקדש שמיה רבא בעלמא דיברא כרעותיה וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן :

אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך: שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים:

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקדשא בריך הוא · לעילא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן :

ווען דער חזן האבורך אויז האט זאל קהל דאס זאגן

ברכו את יי המבורך :

והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

וויל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט קהל דש יתברך

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש

ברוך ברוך

בְּרֵעוֹת וּמִקְדָּשׁ אֵל בְּרָמָה נְוִיוֹתֶיךָ · אֲרַבְּרָה וַאֲבַקְשָׁה טוֹב וְשָׁלוֹם בְּאֵר
מְנוּתֶיךָ · יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ פּוֹרֵס סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם :

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : לשבת ושמרו וכו׳

אונ׳ אן מנרט שאוכה עשרה ווערטשו פינדן אין דר ערשט נכט סוכות דר נאך גנץ קדיש עלינו קדיש יתום יגדל:
(אונ׳ אן פאנגט׳ אן דען עומר צו צילן)

סדר ברכת העומר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֶר : הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר :

יהי רצון מלפניך יי׳ אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך : ואומרים מזמור למנצח וכו׳

וואוכט דייני ווישטי פלאן אונ וואלן דיא פריינטשאפט אונ׳ גזעלשפט דז איך צו דיר ירושלים טראג אונ׳ אום וואלן גאטש בית המקדש דז דא איז אין דר היכטי דיינר שנהייט וויל איך רידן פריד אויף דיר אונ׳ וויל גוטש פר דיר ביטן פון גאט אונ׳ איך בטיידליך הרויז רידן דייני גאבן וואז דיר גאט זאל געבן פריד זאל זיין אונטר דייני היר טארן פריד זאל אין דייני פאלטשן זאלן כיאר פר שטערט ווערן: ברוך גלובט בישטו גאט דר דא שפרייאט איין פרידליכי דעק איבר אונז אונ׳ איבר אל זיין פאלק ישראל אונ׳ איבר ירושלים : וידבר אונ׳ אשה זאגט דען קינדרן ישראל דיא יאים טובים פון גאט:
אפיק

הדרת קודש

וען איינר האט פר געסן ביים נכט ספירה צו צילן זאל ער ביים טאג צילן אונדר ברכה דיא איבריגה נעכט אית דיא ברכה: אבר ווען ער האט דען גנצן טאג אויך ניט דרמן גידאכט וזא אבר איין גאנצר טאג איז פר ביים גאנגן אנדר ספירה צו צילן זאל ער די איבריגה נעכט אונדר ברכה צילן : אונ׳ ווען ער אספק איז אוב ער האט גצילט אדר ניט זאל ער ווייטר אית ברכה צילן : אך אוצאי שבת צילט אן פר הבדלה: אונ׳ ווען אן אין דיא שול קיין הבדלה אכט צילט אן פר (ויתן לך) דען דיא הבדלה ווערט אל צייט צום היכטרשטן גיזעצט (וויא אך דער דין איז ביים די חנוכה ליכט) אונ׳ אין דיא נאכט פון שבת אונ׳ יום טוב צילט אן אין דיא שול נאך קידוש · אונ׳ ווען דיא לעצטה נאכט פון פסח איז אן אוצאי שבת דז אן זאגט קידוש אונ׳ הבדלה צו גלייך דען זאל אן אין די שול צילן פר קידוש:

דער טעם איז דז אן דרום קיין שהחיינו זאגט ביים דיא ברכה פון עומר : דיא וויל איר נירגלן פינדן דיא ברכה פון שהחיינו אז ביים אזו איין זאך וואו אן האט הנאה דר פון גלייך אז ביים לולב דש טאן איר פון שאחה ווען איר המפן דש הט״י ווערט אונז האבן אן יום כפור אונזרי עבירות אוחל גיוועזן : אונ׳ דש טעטשט פון שופר דז טון איר דז איר זאלן צו גוטן גידאכט ווערן פר הט״י אונ׳ איט דעם לייאנן פון דיא אגילה ווייזן איר דז הט״י האט איבר אונש חם גיוועזן אונ׳ האט אויז גליזט אונ׳ ביים פדיון הבן האט דער פאטר איין שאחה דז דש קינד קיין נפל איז וויל עש דרייסיג טאג אלט איז : אלזו איז ביים אל דיא אצות אונ׳ דר גלייכן אנדרי אצות וואו אן שהחיינו דריבר אאכט איז איבראל איין שאחה דר ביים : אבר ביים ספירת העומר איז קיין גידעכטניש פון שאחה דען אן האט עש דרום געטעלט דז אן זאל גידענקן אן חורבן בית המקדש ווארין אן האט דען עומר אקריב גיוועזן ווערכט איצונד בעו״ה פר שטערט אידרום זאגט אן קיין שהחיינו ביים ספירת העומר רק איר זאגן דען יהי רצון עש זאל זיין דר ווילן ביים דיר גאט אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר עלטרן דז די בית המקדש זאל בלד אין אונזר טעג גיבויאט ווערן אונ׳ גיב אונזר טייל אין דיין תורה דז איר זאלן קענן די אצות טאן וויא אין די תורה גשריבן שטיט אין בית המקדש זעלבשט (במהרה בימינו אמן)

ומלח והקטיר הזכרון · מזר שלחן גבוה זכו בשירי הרורון כל זכר בבני
אהרן : קרב העומר שוקי ירושלים מלאים בפירות ומעטרים בזריזות
בית דין מחצות רחוקים מתרים מרחוק את יי מעזכם זכרו מזכירים
ומהרים · ירושלים הבנויה תעלה על לבבכם נמהרים · חזקו ותזכו
לשמוע שיר ישורר להרים · הר בית יי בראש ההרים : לביתך נאוה
קודש נוה תהלה חומל בית יער הלבנון מלבלב מגדים וגומל · זהב
פרוים פירות פרחיו עוד מהאמל · לזרעו של יצחק חסד ביום הגמל ·
ארוממך בעטור בכורי בקלתות מוזהבות ולא בתורמל · כבוד הלבנון
נתן לך הדר הכרמל : יראה כפת המוקד תשלום שלם סביביך · שמך
כשם מלכך שעריך כשבטיך כהסביך · העת בעדי תלבשי הדר סביך
במסביך · עוד תעדי תפיך טלול רוביך ברחוביך · שירות כהניך
באביביך נעימות קויך באבוביך שאלו את שלום ירושלים ישליו אהביך
יתרה חבתך ירושלים בנוי שבעים שמותיך · כעיר שחברה לה הופקרו
שומרי חומותיך · מזכירים לרחמיך ולשומך תהלה בארץ לישב
שוממותיך באחוה ורעות

פר גאט דש מיבריג פֿון דר פריזאנט הבן דראן זולה גוועזן פֿון דר קרון פֿון גאטש טיש אזו די אנט פארטונגן פֿון דר
קינדר אהרן : (קרב) אז מן הוט דען (עומר) גימופֿרט ווארן אזו די מערק פֿון ירושלים גקריגט אוכ׳ גפֿילט מיט
נייאי פֿרוכֿט אוכ׳ וויל דש (בית דין) גשווינד זייכן מין מירי זאכֿן הבן דיא פֿערין מעגן נייאי פֿרוכֿט עסין נאך מיטאג :
מיר מכדעכֿטיגי גדענקט דאך פֿון פֿערין אן גאט מייער שטערקהייט : מיר גשווינדי אונ ברמכֿטי מענטשן זאז דאך דיא
גיבוימטי שטאט ירושלים מין מייאר הערן אויך גין שטערקט מיך מיט גבעט זוא ווערט מיר זולה זיין צו הערן דש גזאנג
דז אן ווערט זינגן דז דר בערג פֿון גאטש הויז ווערט מרהיכֿט ווערדן אויף דר שפיץ דער בערגן (לביתך) דו בראהרליגר
גאט די הייליקייט מיז צירליך צו דייכן הויז מיין וואוכונג פֿון לבוכג דש הויז הוט גיהייטן דער וואלד (לבנון) דר וויל ער
בלימט אוכ׳ אמכֿיט וואקסן גאלדן מיטם אזו דש גאלד פֿון לנד (פרוים) דש זעלביג זאלטשו אונז ווידר געבן דז די פֿרוכֿט
זייער בלוען זאלן ניט אער פֿר שכיטן ווערדן אן דען טאג אלש עש ווערט פֿר גאלטן גנאד צו די קינדר פֿון יצחק וויל מידיך
מרהיכֿן מיט גקריכטי (ביכורים) מין גאלדני קערב אוכ׳ מיט קיין האַרטן זאך די הערליכֿקייט פֿון לבנון ווערט דיר ווידר
גגעבן ווערן אוכ׳ דער צירמט פֿון (כרמל) (יראה) עש זאל ווידר גזעהן ווערן דש גווענב פֿון דז פֿרברענטי בית המקדש
פֿולקומליך מיט ירושלים דש רונד אום דען בית המקדש מיז מזער ווערט דיר ירושלים דיין נאמן פֿר קערן אוכ׳ ווערשט
הייסן (יי) אזווי דר נאמן דיינש קיניגש אוכ׳ דייני פֿמרט ווערן זיין צווועלף אז די שבטים אין דר זעלביגי צייט ווערשט
בקלייד ווערן מיט צירונג דר צירמט אוכ׳ דייני מלטי לייט די ווערן מין דיר הרום זיצן דו ווערשט ווידר פֿר צירט זיין מיט
דייני פויקן דז דייני יונגן ווערן טאכצן מין דייני גאסן דש דייני כהנים ווערן ווידר דיכן מירן דינשט מיט דייני פֿרוכֿטן
אוכ׳ דש זיסי גזאנג פֿון דייני (לוים) מיט דייני שלאיאן זייט דאך ביטן אום דען פֿריד פֿון ירושלים דען זי זייכן גפֿריד
די דיך ליב הבן (יתרה) דיין ליבשאפֿט ירושלים מיז אן גרויזי מיבריג ליבשאפֿט מיט דייני היפשי זיבכציג נעמן די ענגלן
ווערן בפֿעלט ווערן צו בוואַרט דייני מויארן גלייך אזו די שטאט ירושלים די אין הימל מיז דז דו מיר מיין גיזעזן בישט די
ווערן גאט מראמכן צו מרברמכן זיך מיבר דיך צו אמכן דיך פֿר מיין לוב אויף דר ערדן צו אמכן בוומנט

נצוחים שלוחים · נכבדות מדבר בך עיר האלהים : דרישות לדרוש
בשכנך מקום כפור שלים סלולי ציון מבקשים הפקידם הרם מכשולים
המון חוגג עלות יראה התר שרשלים · עת כי בא לחננה בלי רשולים
ומהקרוב לה בכורי נדבה להקריב בטוהר שולים · פצחו ורננו יחדו
חרבות ירושלים : זורזו להקדים שלוחים דייני גיא נבואות · צאת מבערב
עשות כריכות מאביבי תבואות · חול ושבת כרבים מלאכותיו בשלוש
באות קבצו עירות הסמוכות עסק גדול לנאות חשכה קצרוהו ונתנוהו
בקפה ולעזרה מובאות מה ידידות משכנותיך יי צבאות : טובה
כפולה ומכפלת למקום עלינו לאמר · רבה עומרים במדבר כנגדם
אחת לתמור · יחבט ונתן לאבוב האור בכלו לגמור · שטחוהו בעזרה
עמלו לרוח חיים לכמור כמה ככרי מור לסנטר הלז לזמור · שבעורת
חקות קציר ישמור : תכן בלתת וצבור ונגרס בלי חסרון · בשלש עשרה
נפה יוציאו ממנו עשרון נתן שמנו ולבונתו יצק ובלל בהדרון · הניף
והגיש קמץ ומלח

גין צו פֿייארן צו ווערן גזעהן פֿר גאט ווען זי ווערן זיין אויך גיבונדן פֿון די קעטן דש גלות ווען די לייט ווערט קומן צו לייט
עליגן ליון זוכדר פֿר לאמונג אונ' דז אן זאל אופפֿרן דען לייטיגן עואר גוטוויליג פֿון דז אלר נאהנטטי פֿלאן בייא ירושלים
אין רייני קליידר אונ' דען אאל זאלט איר איין גיטאל אאכן אונ' יוכלן איט אכנדר איר וויטטי ערטר פֿון ירושלים (זורזו) דיא
סנהדרן פֿון ירושלים די דא הייטט איין טאל דר וויז זאגונג די ווארן גפֿריסט אום אויז צו שיקן שלוחים דען אובנט דר
פֿירוויש צו גין אונ' צו אאכן בינטליך פֿון די לייטיגי גערשטן דז אן עז זאל גיטווינד קענן שניידן עש זייא אן דער וואוכן
אודר שבת טעט אן זייני ווערק אלז וויא פֿיל חכמים זאגן אן זאל קומן איט דרייא זיכלן אונ' איט דרייא קערבֿ אונ' וויל דיא
טונהייט דיש קיניגש איז צווישן פֿיל פֿאלק דארום הבן זיך פֿר זאאלט אלי די שטעט די אין דר נאהנט ווארן אום איין גרוז
עסק דרויש צו אאכן זי האבן דען עואר גשניטן אז עש גאכן נאכט ווער אונ' הבן עש אין די קערב גטאן אונ' אזו גבראכט אין
דער עזרה : אויך גאט דר היר טארן וויא גאר ליבליך זיינן דייני וואונג (טובה) איר האבן צו זאגן אויך הקב"ה דאז ער
אונש האט גטאן איין טאפלטי אונ' פֿיל טאפלטי טובה ער האט אונז אין דר מדבר פֿיל אאם (און) געבן צו עשן היר קיגן
האט ער איין אאם גערשטן גהייסן דעשפֿן אן האט די זאגן אויש גקלאפֿט אונ' האט עש געבן אין איין (כלי) איט פֿיל
לעכר אז איין זיפֿא דז דש פֿייאר זאל איבראל דורך קומן אום גשווינד פֿערטיג אונ' טרוקן צו אאכן זיא שפרייטטן דז ווערק
דר נאך אויש אין דר עזרה אום דיר צו ווערן אין דען ווינט דאז דא איז דש לעבן דיש אענשן וויא פֿיל לענטנר גווירץ זאאלן
גליך שניידן צו דיזן היטר דר דען ווינט גיבט דער אונז די וואוכן פֿון דר גזעלטי לייט דיש שניטט בוואט (תכן) עז איז
ווארן ברייט דר נאך איט איין ווייכן אין וואשר אונ' דר נאך אויך איין הויפֿן גישיט אונ' דר נאך גיבראכן אין איין איל דז
ניקס דר פֿון אמנגלן זאל דר נאך גזיפֿט איט דרייא צעהן זיבן דז דר פֿון הרויש קאם איין צעהן טייל פֿון איין אאם דר נאך
גאב אן זיין גבירליך איל אונ' זיין ווייאריך אונ' גוס עש דרויף אונ' אענגיט עש לירליך דר נאך האט ער עז אויך גיהובן אונ'
גנעהנט אונ' איין גייפֿל דר פֿון גינואן אונ' גיזאלצן אונ' גידעאפט דען גייפֿל פֿון פֿר איין גדעכטנש פֿר

בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי׳ · מי כמוכה נאדר בקודש · נורא תהלות עושה פלא

מלכותך ראו בניך · בוקע ים לפני משה :

ליל שמרים מלכותך ראו בניך חיוקים · נפתח שבחך בלשון עתיד

ונסתים סכו לימין משה בוקע ים · והניף ידו על הנהר בעים · זה

צור ישענו פצו פה ואמרו :

יי׳ ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי׳ את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו :

ליל שמרים עטור פלאי צדקך בצבא ואות · קרבתך לי טוב ישועות

הבאות שתיכך מחסי במלאכות הנבאות · מלך ישראל וגאלו

יי׳ צבאות : ברוך אתה יי׳ · גאל ישראל :

השכיבנו יי׳ אלהינו לשלום · והעמידנו מלכנו לחיים · ופרוס עלינו סכת שלומך · ותקננו

בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר

וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה

כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו

סכת שלומיך :

מייסד. ע״פ א״ב

אור יום הנף ספירה הוכשרה בנוגהים · לציון נרחה קרוא דרושה

עלות נגהים בנין מפואר כרך מחמר לב ונגהים · משכני

עליון בעשר מעלות קדש גבוהים · גיל לבבות לבנון המלבן

ליל אן דער נאכט דר באוורונג האבן דייני קינדר גזעהן דיין קיניג רייך דו לעבנדיגר אונ׳ שטאנדהאפטיגר גאט : דיין
לוב פון דר שירה איז אן גיהאבן ווארדן מיט איין לשון דאס היכטן נאך זיין ווערט (ישיר) ער ווערט זינגן אונ׳ איז
אויך אויז גלאזן ווארדן (יי׳ ימלוך) גאט ווערט קיניגן דאס ווייזט דאז איר אונז זאל לאנג אין גלות זיין ביז דיא זעלביגי צייט
ווערט קומן : זיא זאגטן אויך אשה זייניר רעכטי האנט : הקב״ה דר דאס ים גשפאלטן הרט אונ׳ ער היבט זיין האנט אויף
קיגן דעם נאך דורך די שטערקטי זיינט וויכש זיא עפינטן איר מונד אונ׳ שפראכן דיזר איז דר שטערקר אונזר היילן :

ליל די נאכט דר בווארונג איז אונז גיוואכן מיט וואונדר דייניר גרעכטיקייט דז דו גטאן האסט אונטר דער הירשאר
ישראל אונ׳ צייכן דז דו גשאן האסט אן די מצרים דאס ווערט איר אבר גוט זיין דז דו ווערשט גנעהנן די צו קומנדיגי
הילף דנן איך שווא איין בשיצונג טוב׳ פר זיכרונג אויף דיר וועגן דר באטשאפטונגי דר וואר זאגונג דאס דו בישט דר קיניג
ישראל א כ׳ זיין מרליזר גאט דר הייער שאר איז דיין נאמן : ברוך גלובט בישטו גאט דער דא הוט ישראל אויז גליזט :

אור דען אובנט דר דא גיהער צו דען טאג דז אן דען עומר האט אויף גיזובן איז רעכט פערטיג צו צילן (ספירה) ווען
עס נאכט איז : צו דר שטאט ציון די דא איז נוא איין פר שטוסני צו הייטן איין גיפארשטי איר צו אויך ברענגן
גינעזונג דאס צירליכי גבייא אונ׳ די שטאט די דא וואר איין לושט אלר הערץ אונ׳ מוגן איין וואונונג דיש אלר איברשטן דז
דא וואר בעשר אלז אנדרי לענדר מיט צעהן היילגי הולי זאכן איין לושטיקייט אלר הערצן אויך היישט עז לבנון
דר וויל עס אכט ווייס די בלוט רוט איסגרייפנדיגי זינד פיל הערליכקייט ווערט פון דיר גירעט דו געטליכי שטאט
דריש ות) מיט אלר לייא פארשונג גיהער אן דיין וואונונג צו פארשן דו שטאט דר פר געבונג דר איסגרייפונג די שטעג
פון ציון די בגערן דז אן זיא זאל באבן אונ׳ אן שפרעכן אונ׳ דז אן זאל אויף היבן די שטרויכלונג דז די אעליכטי זולן אויף

לֵשׁ ק ומת תָּמָר הֻצְלָה · הַהֲדַסִּים אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָה · · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ ר וּחִי חֻפְּשָׁה לְמַלְּלָה · אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלַּיְלָה · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ רֶ וַח וְהַצָּלָה עָמְדָה · בַּלַּיְלָה הַהוּא נָדְדָה : בְּחַ״פֶ
לֵשׁ שֵׁ מַע מִצְרַיִם נִצּוֹר · יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צוֹר · · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ שָׁ מוֹר לְנָקְמָה נְטוּרָה · וּלְהָסִיר מֶנּוּ עֶבְרָה · · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ תְּ בוּעַ מִסֵּפֶר הַתּוֹרָה אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ תְּ כְּנוּ לְיֵשַׁע וָנֵס · נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ מְ אֲמָרֵי יִרְצֶה לִשְׁעוֹת · מִקֶּדֶם פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ אָ ז בְּהַנְחִיךָ שְׁלוּחִים · הוֹרֵינוּ לְךָ אֱלֹהִים · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ יֶ שַׁע לָנוּ תְּחַדֵּה · וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹרָ״ה · בְּחַ״פֶ :
לֵשׁ רֶ נֶן הַשִּׁיר בְּחַדְשֶׁךָ · לְהוֹרוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ · בְּחַ״פֶ :

לֵיל שִׁמֻּרִים טֶכֶס פְּלָאֶיךָ מִשִּׁירֵי הוֹרָאוֹת נִתְיַחַדְתָּ · יוֹמָם לְחֶסֶד וְלַיְלָה לְשִׁיר נִתְוַעַדְתָּ · כְּחוּלֶךָ אָז בֶּאֱמוּנָה רוּחֲךָ חִסַּרְתָּ · מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים עוֹז יִסַּדְתָּ : בנגילה

(הדמים) די אין דר טונקלי וואקסן דש וואר אין דר נאכט דיט פייארונג פון פסח און דר נאכט דער בוואורונג הט דער גייסט פון דען עוואר וואז ארדכי גלערנט הט איט זייני תלמידים אחשורוש זאט גיוואכט אפר אלז די צעהן טויזנט צענטנר זילבר פון האמן דען גאט גיבט זיינן גליבטן אין טלאף וואז ער בדארף דז וואר אין דר נכט דיט פייארונג פון פסח און דער נכט דר בוואורונג הוט איין גאוט אונטר זוכט צו רידן איך גידענק און איין גידין אונ׳ לוב זאנג דז איך הב׳ גיזונגן אויך די וואונדר דודו האטט גיטאן אין דר נכט דט פייארונג פון פסח : און דר נאכט דר בוואורונג איז אר טטנדן ארקוויקונג אונ׳ בטיראונג דורך דען טלאף דר כיט גוויכן איז די זעלביגי נאכט פון אחשורוש אין דר נאכט דיט פייארונג פון פסח : און דר נאכט דר בוואורונג די צייטונג פון אלריגן צו בוואורן אויך דר נאך דז זי ווערן עבן אזו דר טרעקן אלז און ווערט הערן דיא ציטונג פון אונזר ליידיגר אין דר נאכט דיט פייארונג פון פסח : די נכט דר בוואורונג איז ביוואורט אונ׳ אין גאטש הערן גיהיט אונ׳ ווערט ווערן פון אונז אב גטאן דז ביז אין דער נאכט דיט פייארונג פון פסח און דר נאכט דר בוואורונג ואט דריכן גטעהן איז הב איך אלז גיפארטט אונ׳ גיזוכט אויז אונזרי תורה ניט איינש דר פון אוכגילט איז אלז גטעהן אין די נאכט דיט פייארונג פון פסח · די נאכט דר בוואורונג האט גאט און ברייט צו היילן אונ׳ וואונדר צייכן דז ער ווערט די פרטטוסני ישראל פר זאאלן אין דר נאכט דיט פייארונג פון פסח און דר נאכט דר בוואורונג זאל ער איין וואול גפאלן הבן צו פר נעאן איין זאג דר גאט דר דא היילן ווערקט פון פר אאלטט אין די נכט דיט פייארונג פון פסח און דר נאכט דר בוואורונג דא דו האטט דט זעלביגי אאל אאכן רואן די ישראל די דא ווארן איד פון דר ארבייט הבן איר דיר גאט גדאנקט אין דר נכט דט פייארונג פון פסח און דר נאכט דר בוואורונג זאלטטו אונז איט איין היילן ארפרייאן זאז וועלן איר דיר דאנקן אין דר איביקייט אין דר נאכט דט פייארונג פון פסח : אין דר נאכט דר בוואורונג אלז דו ווערשט בנייאן איין נייא גזאנג אונז צו דאנקן דיינן היילגן נאאן אין דער נאכט דיט פייארונג פון פסח :

ליל און דער נאכט דר בוואורונג בישטו ווארן גיהייליגט איט גיזאנג דר דאנק זאגונג וועגן דען צירהט דיינר וואונדר דוא האטט דיך ביידא איר בטעטיגט ביידא טאג און ערב פסח אונז צו טאן גנאד זא הבן איר ביידא דר נאכט גיזונגן (הלל) דיינר (כלה) ישראל האטטו דט זעלביג אאל בגנעדיגט איט דייכן רוח הקודש און ווילן דען גלובן דש זי גגלויבט הבן : אויז אונד דר בייזברטי יונגי קינדר אונ׳ זויגנדיגי קינדר האטטו גגרונט פעטט איין טטארק גיזאנג

ל"ש ךְ בָּטְהָ יִרְאָתָם וּלוּקָה · בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה · בְּחַ"פֶּ :

ל"ש מְ אוֹרֵי הוֹרָאוֹת לְאַרְקָךְ · עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקָךְ · בּחַ"פּ

ל"ש מְאוֹרֵי יֶשַׁע לְהַזְמִינִי · אֲחֻזַּת בְּיַד יְמִינִי · בּחַ"פֶּ

ל"ש נ וּרָאוֹת בַּעֲשׂוֹתְךָ נָקוּה · וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה · בְּחַ"פֶּ

ל"ש נָ לְחָמוּ כּוֹכְבֵי אוֹרִים · לְעֶזְרַת יְיָ בְּגִבּוֹרִים · בְּחַ"פֶּ

ל"ש ס יַעַ צֶדֶק נְעוּרִים · צְלִיל לֶחֶם שְׂעוֹרִים · בּחַ"פּ

ל"ש סְ נָב בְּמִבְטַח וּמָעוֹז · גֶּבֶר חָכָם בָּעוֹז · בּחַ"פֶּ :

ל"ש עָ רִיצֵי פּוּל שָׁקַד · וְתַחַת כְּבוֹדוֹ יָקַד · בּחַ"פֶּ :

ל"ש ע וּמֶר חֶרְמֵשׁוֹ פִּלְחָם · וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה נִלְחָם · בְּחַ"פֶּ

ל"ש פ וּאַר עֶלְיוֹן בַּאֲמִירוֹת · מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִירוֹת · בּחַ"פּ

ל"ש פַּ עֲנֵחַ צְפֻנַּת מַעֲבָרָיו · סוּרוּ אֶל עֲבָרָיו · בּחַ"פֶּ :

ל"ש צָ פִית סְרוּרָה וַאֲרוּחָה · וְהֵנֵהִיר שְׁלוּחָה · בּחַ"פֶּ :

ל"ש צְמַת כּוֹכְבֵי לֵיל · קֹדֶשׁ יְיָ יְחַלֵּל · בּחַ"פֶּ

ל"ש קוֹמֶץ הִשְׂבִּיעַ לְשַׁנְנָה · יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁינָא · בְּחַ"פֶּ :

בילך זיך צו בהעפטן אן דיר איט ווער פיל דאנק זאגונג' אום ווילן דר גריכט דיינר גרעכטיקייט דז דו הושט גיטאן אין דר נאכט דיש פייארונג פון פסח : אן דר נאכט דר בווארונג הושטו איר אן גבריית ליכט פון הילך דו הושט איך בגרייפן אן איינר רעכטי הנט אין דר נאכט דש פייארונג פון פסח אן דער נאכט דער בווארונג האפן איר דשדו ווערשט טאן פארכצואי וואונדר אונ' איין נאכט זאל עש פר קונדיגן דר אנדרי נאכט צו גשטעהן אן איר וואז אן איר גשטעהן איז אין דער נאכט דש פייארונג פון פסח · אן דר נכט דר בווארונג הבן איט (מיטרא) גשטריטן די ליכטיגי שטערן זיא קמאן צו גאטש הילך איט די אנדרי שטערקן אן דר נאכט דש פייארונג פון פסח אן דר נאכט דר בווארונג איז ווארן גיהאלפן דורך (גדעון) די דא ווארן צער אונ' אום גישטערצט פון אנזות אונ' גרעכטיקייט פון וועגן דען זכות דען (עומר) פון גערשטן אונ' דש הוט בטייט דער טרוים פון דען קוכן אויש גערשטן ברוט דש וואר אין דר נאכט דיש פייארונג פון פסח: אן דר נאכט דר בווארונג איז (חזקיהו) ווארדן גשטערקט איט פר זיכרונג אונ' שטרקייט דען איין קלוגר אאן איז שטארק אונ' דז וואר אין דער נאכט דיש פייארונג פון פסח אן דער נאכט דר בווארונג האט גאט גיאיילט צו בצאלן די גוואלטש לייט פון (סנחרב) אונ' אונטר זייני גיעהרטי הוט ער איין בראנט גיברענט דורך דען ענגל אין דער נאכט דש פייארונג פון פסח אן דער נאכט דר בווארונג הוט זי צו בראכן דען זכות פון דען עומר דען אן גשליטן האט איט איין זיכל אונ' גאט האט איט זי גשטריטן וועגן דען זכות דיש אויך היבונג פון דען עומר אין דער נאכט דיש פייארונג פון פסח אן דר נכט דר בווארונג איז דר אלר איברשטר גאט ווארדן גצירט איט לוב זאגונג פון די עקן דר ערדן וואר לוב זאנג גזונגן אין דער נאכט דש פייארונג פון פסח אן דער נאכט דר בווארונג האט גאט זייני פר בארגני ווערקן אנטפלעקט צו (דניאל) דען ער אנטפלעקט זיין גיהייא ראט צו זייני קנעכט דש וואר אין דר נאכט דר פייארונג פון פסח אן דר נאכט דר בווארונג ווארן די לייכטר גיאורדנירט אונ' אויך די געפעטרייא פון דעם קיניג (בלטאצר) אלזו ווארן נון איין הנט גזענט אונ' טריב זיין אתלה קיגן דען לייכטר אין דר נאכט דיש פייארונג פון פסח אן דער נאכט דר בווארונג איז ער ווארדן פר טניטן דער וויל ער גאטש הייליקייט פר שוועכט האט אונ' גילעכט אויש די הייליגן כלים פון בית האקדש אין דר נאכט דיש פייארונג דס־ פון פסח אן דער נאכט דר בווארונג זיינן ישראל די דא זיינן גגליכן צו דער היבטי פון טייל בויס ווארדן בטיראט פון דעם וועגן זכות ; מסתר אונ' מרדכי) די דא זיינן גגליכן צו

הדסים

ל"ש וְ עַד לְבָרֵר עָלֵינוּ · נִפְלְאוֹתֶךָ וּמַחְשְׁבוֹתֶךָ אֵלֵינוּ · בְּחַ"פֶּ
ל"ש וְ כַּח חַשַּׁאי בִּתְחִלָּה · אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה : בְּחַ"פֶּ :
ל"ש זֵדִים רְדוּי שָׁפַךְ · שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ · · בח"פ :
ל"ש ז יְהַר בְּטוֹב לֶאֱרוֹם · לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלוֹם · בְּחַ"פֶּ :
ל"ש חֲמוּדָה בְּרָכוֹת כִּוְּנָה · אֶל יַעֲקֹב בְּנָהּ · בְּחַ"פֶּ :
ל"ש חָ קוּק בְּהוֹד כִּסְאָךְ · וַיָּשַׂר אֶל מַלְאָךְ · בח"פ :
ל"ש ט וֹב הִסְכִּים עַל יָדוֹ · מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ · בח"פ :
ל"ש טַ עֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָה · לֹא יִכְבֶּה בַּלַּיְלָה נֵרָהּ : בְּחַ"פֶּ :
ל"ש י וּצְרוּ חֲלָקוֹ בְּחָכְמָה · יוֹדֵעַ עַד מָה : בח"פ :
ל"ש יְ לָדָה כְּנוּף נָפְלָה · וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה : בְּחַ"פֶּ :
ל"ש כּוֹכָבִם נֶחְטַט וְנִכְאוּ · הָפַךְ לַיְלָה וַיִּדַּכָּאוּ · בח"פ :
ל"ש כֹּהֵן וְשָׁבוּי לוֹקֶה · שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה · בח"פ :
ל"ש לְ הָרֵק נִשְׁחַק אִקּוּנָם · רֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם · בְּחַ"פֶּ :

ווארן גיזעצט צו ברעכן אונזר יאך פון אזריס דייני וואונדר אונ' דייני גידאנקן זיינן אויף אונז אין דער נאכט דש פייארונג פון פסח אין דר נאכט דר בווארונג איז (אביאלך) גשטראפט גווארן אין דר שטילטי איט דר שרעקנים אין טרויס דיש נאכטש אין דר נאכט פון פייארונג דיש פסח אין דר נאכט דער בווארונג הוט ער דען גיוואלד פון די אויטווילגן (סדום) אונ' (עאורה) פר גאסן ער זענדט זיין הנט אונ' האט זיא פר קערט אין דר נאכט דיש פייארונג פון פסח : אין דר נאכט דר בווארונג האט ער גוואר טויט אין טרויס דען (לבן הארמי) דז ער זאל פר שטואן אונ' אפילו קיין גוטש צו רידן איט יעקב אין דר נאכט דש פייארונג פון פסח אין דר נאכט דער בווארונג האט די טוגנטהפיגי (רבקה) זיך גפלאסן דז יצחק זאל אירן זון יעקב בענטשן אין דער נאכט דש פייארונג פון פסח : אין דער נאכט דער בווארונג האט יעקב דער דא איז גלייכנש אן דעם גיריכן (כסא הכבוד) גיהערשט איבר דען ענגל וואו ער זיך איט ראנג אין דר נאכט דיש פייארונג פון פסח אין דר נאכט דער בווארונג וואר דר גוטר גאט ווילג אויף אשה זיין האנט וויא ער צו פרעה גירעט האט צו שלאגן די (בכורים) אין איטן דער נאכט דען ער בשטעטיגט דש ווארט זיינר קנעכטש דש וואר אין דר נאכט דש פייארונג פון פסח : אין דער נאכט דר בווארונג האט (בתיה) די טאכטר (פרעה) די דא וואר איין (בכורה) גיפרופט דז איר הנדל אול שטיט דז איר ליכט ווערט פון אשה) זיין זכות וועגן ניט פר לשן ווערן אין דער נאכט פייארונג דיש פסח : אין דער נאכט דער בווארונג האט דער בישעפר דיא נאכט גיטיילט איט קלוגהייט דען ער וויש ביז וויא לאנג די האלבי נאכט ווערט אין דר נאכט דש פייארונג פון פסח : אין דר נאכט דר בווארונג איז איין קלאג גיפאלן אין (אזרים) פרעה שטונד אויף ביידר נאכט פון פייארונג דיש פסח : אין דר נאכט דער בווארונג זיינן אירי קברים וואו די טוטן (בכורים) דריק גראבן ווארדן פון כלבים אונ' זייכן צו טאעטרט גווארן ער פר קערט זיא דיש נאכטש אונ' זייכן פר שטוםן ווארן אין דער נאכט דש פייארונג פון פסח · אין דער נאכט דער בווארונג איז דער אונטר טעניגר קנעכט אונ' דער גיפאנגינר אויך גשלאגן ווארן ווען ער גלייך קיין אזרי וואר דער ווייל זיא זיך פרייאטן אויף דען פאל פון ישראל דר זיך פרייאט אויף איין אנדרן זייז בריבכנש דער קואט ניט לידיג דער פון דש וואר אין דער נאכט דער פייארונג פון פסח : אין דר נאכט דער בווארונג איז איר שילדרייאך פון איר ערשטן קראפט גיבארני ווארן קליין צו מאלן אין דר נאכט איט פייארונג פון פסח · אין דר נאכט דער בווארונג איז איר אב גאט ווארן גשטרויכלט אונ' גשלאגן אונ' אזרים וואר אויש גילערנט אונ' איז גלידיג אונ' איז גישעפט אין דר נאכט דיש פייארונג פון פסח אין דר נכט דר בווארינג איז

פָּתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה

מיוסד ע״פ א״ב כפל ושם המחבר מאיר

לֵיל שְׁמֻרִים אַדִּיר וְנָאֶה לִתְהִלּוֹתָיו זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח

לֵ״שׁ א נָוֶה גוֹמֵל חֲסָדִים · תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים בְּחַ״פֶ :

לֵ״שׁ בָּ א מִבְּרֵאשִׁית לְהִתְאַמֵּר · לָנוּ הַלַּיְלָה לְמִשְׁמָר בְּחַ״פֶ :

לֵ״שׁ בְּ גִּין קָרְבַּן פִּסְחִי · יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי בְּחַ״פֶ :

לֵ״שׁ גָּ ש רְצוּי לְכֹהֵן מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵּיהֶן · בְּחַ״פֶ ·

לֵ״שׁ גּ יָהּ עוֹלָם הִתְאִיר · פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר בְּחַ״פֶ :

לֵ״שׁ דָּ רַךְ כּוֹכָב מִמִּזְרָחִי · מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי בְּחַ״פֶ :

לֵ״שׁ דָ לַק מְלָכִים וְחִיְּבָם · חַרְבָּם תָּבֹא בְּלִבָּם בְּחַ״פֶ :

לֵ״שׁ הָ לְקָחָה יְסַכָּה בַּפֶּלֶךְ · לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ בְּחַ״פֶ

לֵ״שׁ הֶ דְחַף וְנִסְחַף אֲחוֹרִים · וּמוֹפֵת עַל מִצְרַיִם בְּחַ״פ

ל״ש

לֵיל אין דר נאכט דר בווארונג האט דער שטארקר גאט אונ' דר דא איז ניאייך צו זייני צובונג . פר זייני וואונדראיין גידעכטניס גיאאכט אין דר נאכט פייארונג דס פסח : אין דר נאכט דר בווארונג וויל איך ביטינן דען דר דא פר געלט גנאד זיין פרייז איז אין פר זאאלונג דר חסידים אין דר נאכט פייארונג דס פסח : די נאכט דר ביווארונג קואט פון שטת יאי בראשית דס זי זאל ווערדן הוך גיאכט ד : די נאכט זאל זיין פאר לונז אין בווארונג אין דר נאכט פייארונג דאז פסח אין דר נאכט דר בווארונג זאלן אייני ריד קיגן אים גזיטט זיין אן פלאן איינס קרבן פסח : אין דער נאכט פייארונג דס פסח : אין דר נאכט דער בווארונג האט גינעהנט (הבל) דר דא וואר בווילגט צו דינן גאט פון זייני ערטט גיבארני שאף אונ' פון אירי בעסטי דס זעלביגי גישאך אין דר נאכט דס פייארונג פון פסח אין דער נאכט דער בווארונג האט ער גיפוריאט אונ' בשאפן דס ליכט פון דר וועלט דס בגינליז דייגר ווארטן פון דר תורה דס גיבט ליכט דס דוא אונז אויס דען גלות ווערשטליזן אין דר נאכט דס פייארונג פון פסח : אין דער נאכט דר בווארונג האט ער גטפאנט אונ' אאכן גיבארן דען שטערן פון אורח דאש איז דר קלוג אברהם דער דא הייסט (איתן האזרחי) אין דר נאכט פייארונג דס פסח אין דר נאכט דר בווארונג האט ער גיאגט דען (כדר לעומר) איט די אנדר קיניגן אונ' האט זיא בשולדיגט אונ דר שלאגן איר שווערט קאאן אין איר אויגן הערן אין דר נאכט דס פייארונג פון פסח · אין דר נאכט דר בווארונג איז (טרה) גפריזן אין דר גראב שאפט פרעה זי ווארד אין גבורדירטי קליידר גפירט צו דען קיניג אין דר נאכט דס פייארונג פון פסח : אין דר נאכט דר בווארונג איז ער אויז זעליג גיווארן אונ' איז הינטר זיך גטוטשן ווארדן אונ' דס וואר איין צייכן אויך אנריכן דז זי אויך ווערן גשלאגן ווערן אין דר נאכט פון דז פסח פייארונג · אין דר נאכט דר בווארונג איז ווארן

חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה ׃ ואהבתו אל תסיר ממנו לעולמים ׃

ליל שמרים הפליא אומן עצות מרחוק עמוק ונעלם ובו כאומן ניניו משעבוד העלם ׃ זקת חטיבה אחת עשאם לעלם ׃ באהבת יי את ישראל לעולם ׃ ברוך אתה יי אוהב עמו ישראל ׃

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד ׃ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ׃ ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך ׃ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך ׃ ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך ׃ וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך ׃ וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך ׃

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם ׃ ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך ׃ ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת ׃ השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם ׃ וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה נתן לכם ׃ ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם ׃ ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך ׃ וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך ׃ למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים על הארץ ׃

ויאמר יהוה אל משה לאמר ׃ דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת ׃ והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם ׃ למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם ׃ אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם ׃

אמת ואמונה כל זאת ׃ וקים עלינו ׃ כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו ׃ העושה גדולות עד אין חקר ׃ נסים ונפלאות עד אין מספר השם נפשנו בחיים ולא

נתן

ליל שמורים איז דר נאכט דר בווארונג האט ער וואונדר גטאן ער האט וואר גמאכט די טיפן פר הולן (עצות) די ער פר לענגשט גירעטן האט צו אברהם אונ׳ אן דער זעלבן נאכט האט ער זייני קינדר איט אלכט פון דען דינסט אויך גיבראכט ׃ איין בונד פון איין איינציגי זונדרליכי הולהייט האט ער זיך גמאכט צו מרהיבן זי ׃ אונ ווילן דר ליבשפט די גאט האט צו ישראל איבגלייך ׃ **ברוך** גילובט בישטו גאט דר דא האט ליב זיין פאלק ישראל ׃

נעריצך ונקדישך כסוד שיח שרפי קודש · המקדישים שמך בקודש :
כתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו
כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו לעמתם ברוך יאמרו : קהל
ברוך כבוד יי ממקומו · ממקומו הוא יפן ברחמים ויחון עם המיחדים שמו ערב ובוקר בכל יום
תמיד פעמים באהבה שמע אומרים : קהל שמע ישראל יי אלהינו יי אחד · אחד הוא אלהינו הוא
אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו · והוא ישמיענו ברחמיו שנית לעיני כל חי להיות לכם לאלהים :
קהל אני יי אלהיכם : אדיר אדירנו יי אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ והיה יי למלך על
כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד : ובדברי קדשך כתוב לאמור : קהל ימלוך
יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדשתך נקדיש · ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם
ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה · ברוך אתה יי האל הקדוש :

אונ׳ דער חזן היבט אן אתה בחרתנו ; ואפני חטאינו ווערטש גפינדן בדף ס״ט ע״ב : אונ׳ ווייטר גין קדיש ווערטש
גפינדן בדף נ״ט : אין כאלהינו , עלינו , קדיש יתום , יגדל

מעריב ליל שני של פסח

ברכו את יי המבורך · והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים
ובתבונה משנה עתים · ומחליף את הזמנים · ומסדר את הכוכבים במשמרותיהם
ברקיע כרצונו · בורא יום ולילה · גולל אור מפני חושך וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא
לילה · ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

ליל שמורים אור ישראל קדוש · אימה כנרגלות · בצוען עצת
מלאכיו השלים בהגלות · גדלתו מאז ירננו במקהלות
בהללות · להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות :
ברוך אתה יי · המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו
בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד · כי הם

חיינו

ליל אין דער נאכט דער בווארונג גאט דער דא איז דאש ליכט פון ישראל אונ׳ דער הייליג פון ישראל דיא דא הייסן
פארכטזאליך אלז די קייגן די דא באמירט זיין איט טארן דער האט אוז בראכט דען ראט זייגר באטן אשה אונ׳
אהרן דא ער זיך האט אנטפלעקט אין מצרים : זיין אלפרקייט האבן זיא פון דאש וועגיג אז אין איט לובונג גיזונגן איט
פר זמאלונג : דען עש איז ביליך צו פאר קינדן אין דר מארגנט טטונד דיין גינאד אונ׳ דיין ווארהייט אין די נאכט :
גלובט ביסטו גאט דער דא אכט פינשטר דיא אובנטן :

זין

טַל צַוֵּה שָׁנָה טוֹבָה וּמְעֻטֶּרֶת · פְּרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת · עִיר כַּסֻּכָּה נוֹתֶרֶת · שִׂימָהּ בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת בְּטַל :

טַל נוֹפֶת עֲלֵי אֶרֶץ בְּרוּכָה · מִמֶּגֶד שָׁמַיִם שַׂבְּעֵנוּ בְּרָכָה · לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֵׁכָה · כַּנָּה אַחֲרֶיךָ מְשׁוּכָה · בְּטַל :

טַל יַעֲסִיס צוּף הָרִים · טְעֵם בִּמְאוֹדֶיךָ מֻבְחָרִים · חֲנוּנֶיךָ חַלֵּץ מִמַּסְגֵּרִים · זִמְרָה נַנְעִים וְקוֹל נָרִים בְּטַל :

טַל וְשׂוֹבַע מַלֵּא אֲסָמֵינוּ · הֲבָעֵת תְּחַדֵּשׁ יָמֵינוּ · דּוֹד כְּעֶרְכְּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ : גַּן רָוֶה שִׂימֵנוּ · בְּטַל :

טַל בּוֹ תְּבָרֵךְ מָזוֹן · בְּמַשְׁמַנֵּינוּ אַל יְהִי רָזוֹן · אֲיֻמָּה אֲשֶׁר הִסַּעְתָּ כַּצֹּאן · אָנָּא תָּפֵק לָהּ רָצוֹן · בְּטַל :

שֶׁאַתָּה הוּא יי אֱלֹהֵינוּ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַטָּל :

פותחין הארון

חזן לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה : קהל אמן חזן לְשׂוֹבַע וְלֹא לְרָזוֹן : קהל אמן

חזן לְחַיִּים וְלֹא לְמָוֶת : קהל אמן

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יי מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

נַעֲרִיצְךָ

אונש : דא איט ריכט אויף די שטאט ירושלים דא ריין דו האשט איין ביגערונג (טל) טויא גביטלן געבן דאז דאש יאר זאל זיין איין גוט אונ' גיקרינט יאר איט פירות איט די פרוכט פון ארץ ישראל זאלן איר ווערן צו הערטאפט אונ' טונהייט די שטאט ירושלים די דא איז איבר גיבליבן אז איין סוכה דז אן הרוין גיגנגן איז : אזו איז ירושלים ווישטווא זיא אז איין קרון אין דיין הנט : (טל) דען זיסן טויא גיב אויף דש גיבענשטי לנד ארץ ישראל (אאגד) פון זימקייט דעט היאלט זעט אונש ברכות אונ' דער לייכט אין דר פינשטר צו ישראל די זיך טאן ציהן נאך דיר (טל) טויא גיב צו אונז אונ' אאך זיס אז איין הוניק די פרוכט דש גיבעריג אאך פר' זוכין דיין גוט צו ישראל : דר בארג אונ' ניא אויט זי פון בטליסונג דש גלות דען וועלן איר זיסן גזנג אויף היבן אונזר שטים אז איין זיסר טויא (טל) איט טויא אונ' זעטיקייט דר פיל אונזר ביהעלטנס אונ' דר נייא אונזר טעג אז די פארגי לייט איז גוועזן אין דוד האלך לייט : איין פריינד הקב"ה טעטל אונזר שם נאך דיזר ערבה נאך כלוואר ווען ישראל טאל זיין איז עז הקב"ה איין (גנאי) דרום ביטן איר ער זאל אונז חשוב אאכן פון זייני ווגן : דאז איר ווערן זיין אז איין גארטן (רוה) דר דא איז גיזעט איט טויא דש איז איין ברכה אזו ווערן ישראל זיין אין טעגן אשיח (טל) איט טויא זאלשטו בענטן אונזרי שפייז אונ' לאז קיין אאגרקייט קואן אין אונזר פייטטיקייט : דש פאלק ישראל די דא זיין פארלאזן איט ניטין די דו האשט גיצוגן אויש אגריין אונ' האשט זיא גפירט אז איין שאף איך ביט דיך טוא אירן ווילן איט דען טויא : (שאתה) דען דו ביסט גאט אונזר גאט דר דא אכט וועהן דען ווינט אונ' אכט נידרן דען טויא : (לברכה) גיב אונש צו איינר בענטונג אונ' ניט צו פלוכונג (לשובע) גיב אונש צו זעטונג אונ' ניט צו אאגרונג : (לחיים) גיב אונש צו לעבן אונ' ניט צו טוט

זיך

מזל טבת גדי

טֵבֵת וּשְׁבָט: קוֹרְאֶיךָ לְטוֹב תִּקּוֹב · לְהָסִיר
מֵהֶם לֵב הֶעָקוֹב · קהל וחזן טַל קָמוֹת
בְּלִי לִרְקוֹב · לִשְׁכּוֹן בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב:
קהל רֶשַׁע מַרְמְרִלִי · מִצְלָם הַחֲרִיקִי · טַל רְסִיסִים
תְּרְלִי · לְהָזִיל לְיִרְאֵי כְמָרְלִי: רֶשֶׁף
נְצוּצִים כְּאוֹר חֶרֶק · בְּצֵל
צַלְמוֹן צוּרָם לְהָרֵק: קהל וחזן טַל רַחֵף עָלֵיזוּ בְּצֶרֶק
וּשְׁחָקִים יַעַרְפוּ טַל וְיִזְרְעוּ צֶדֶק:

מזל שבט דלי

קהל שַׁפֵּה אֲסָמֵי טַל דָּר · בְּקֹדֶשׁ נֶאְדָּר טַל שְׁתִילִים
יְהָדֵר · הַחֲנוּטִים מֵאֲדָר: תַּדְגִּיא תְנוּב
שָׁנָה · בְּשַׂעַר דָּגִים מְרֻשָּׁנָה: קהל וחזן טַל
תַּשְׁרִישׁ אָבִי יְשֵׁנָה · לְהַפְרִיחַ כְּטַל שׁוֹשַׁנָּה:
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ

מזל אדר דגים

פיוט זה ראשי חרוזותיו תשר"ק כי הוא מתפלל על הגאולה על שם

חזן אשרקה להם ואקבצם

טַל תֵּן לִרְצוֹת אַרְצָךְ · שִׁיתֵנוּ בְרָכָה בְּדִיצָךְ ·
רוֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצָךְ · קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֶפְצָךְ בְּטַל:

טל

תבואה ניט פֿר היץ פֿאר ברענט דש זיא ניט ווערט (עָבֵש) איט גרוסי היץ אך די קעלט זאל ניט (יוחבט) טלאגן דען
זאמן פֿון טבת מוכ׳ טבט (קוראיך) דיין אן רופֿר (תקוב) דו זאלשט בֿיטיידן צו גוטן מוכ׳ טוא אב פֿון אירפֿר קריאט
הערץ בֿוואר דעם יצר הרע גיב אין טויא דו די תבואה ניט פֿר פֿוילט דא ווען זי זיכרליך רוען אליין די קינדר פֿון יעקב
(רשע) פֿון די אטטין דער רשעים די דא אן דיר ליקן די דא זיין גיגליכן צו איינן ביטרן טר׳ פֿון דער דא הענגט אן
איינם עאר זיא איך פֿר איידן טויא זיא טעמן אז (רסיסים) די טפרע רעגן מוכ׳ אזו פֿיל אז ווען ער זעלט גיגאסן
ווערן אויז איינם עאר דש דאז גראז אזן וואקסן פֿר ברען איט דייני פֿונקן (רשף) פֿר ברען איט דייני פֿונקן די רשעים דיא אן
דיר פֿאר ליקן (חרק) גליך אז דערלר אין שאטן דא: פֿינשטר גיהנם זאלשטו זיא צו אאן : דען טויא אך ריין אויך
ישראל בזכות הצדקה מוכ׳ דיא היאל (יערפו) זאל טריפֿן טויא מוכ׳ זאלן ריין גרעכֿטיקייט (טפר) אך שין (אסמי)
די בהעלטנס פֿון טויא די דו האשט אין דיינר וואונונג דעט היאלט הקב"ה דר דא איז ביטינט איט הייליקייט : מוכ׳
(שתלים) די פֿלאנצונג בישין איט טויא (החנוטים) די דא הבן גיקניספֿלט אין אדר (תדגיא) אער איט טויא (תנוב)
די פרוכט דש יאר מוכ׳ אך פֿייסט די ערד דש זיא (פרה ורבה) איז אזדיפֿיט : מוכ׳ איט טויא (תשריש) דו זאלשט
אין ווארצלן ישראל די דא טלאפֿן אים גלות צו אאכן בליהן זיא אז איין רוז אלהינו אוכזר גאט אוכ׳ גאט אוכזר עלטרן
טל גיב אונס טויא צו בווילגן דע איט דיין לנד מוכ׳ אך אונז צו איין ברכה כלואר דו איטליכר ווערט דיך בענטן אן לאכט
(בדיצך) איט דיין דער פֿרייאן אונט פֿיל קארן מוכ׳ וויין (בהפריצך) אין דיינם שטאדכן אֿ
אונז

כִּילֵד שַׁעֲשׁוּעִים לְנַטְלָם : קהל וחזן טַל שׂוֹבַע לְטַלְלָם צוּ לַשָּׁמַיִם תֵּת טַלָּם :

מזל חשון עקרב

קהל

עֲתִירַת טַל תֶּעֱרַב וּלְפָנֶיךָ תִּקְרַב · טַל עֲלֵי שָׁרָב יִפְרַח כְּבִמְקוֹם עַקְרָב :

עֲלוֹת שִׁכְבַת מַפְרַחַת · בְּאִבֵּי נַחַל מְאָרַחַת : קהל וחזן טַל עֲלֵי עַיִן לְבָרֵךְ מֵרוֹם וּמִתַּחַת וּמִתְּהוֹם רוֹבֶצֶת תָּחַת :

קהל

פִּרְחֵי חֶלְדָּה תַּשְׁלְיו · בְּטַל שַׁלְאֲנָן וְשָׁלֵיו · טַל פֶּרַח לְהַדְגִּיא וּלְהַשְׁלִיו · צִמְחֵי תְנוּב כִּסְלֵיו : פְּקוֹד חוֹרֵב בְּצִיּוֹן · לְטַלְלֵם מֵחוֹרֵב צִהְיוֹן · קהל וחזן טַל פֵּירוֹת לְבָרֵךְ בְּצִבְיוֹן · כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיּוֹרֵד עַל הַרְרֵי צִיּוֹן :

מזל כסליו קשת

קהל

צִיָּה אִם מוּלְקֶשֶׁת · וּמַלְקוֹשׁ אִם מְבַקֶּשֶׁת · טַל צוּק עָבִים תְּהֵא מְאַשֶּׁשֶׁת כְּבְעֵנַת קֶשֶׁת :

צִמָּאוֹן צָהֳרַיִם · בַּל יְשׁוּף עֲרָנִים אֲחוֹרַיִם · קהל וחזן טַל צְלִיחַת אֱתוּי נַהֲרַיִם · תַּצְלִיחַ בּוֹ יְהוּדָה וְאֶפְרָיִם :

קהל

קָלֵי בַּל יוּצְבַט · בְּלִי בְחוֹרֶב יוּלְכַּט · טַל קֶרַח בַּל יוּחֲבַט · לְזַרְעוֹנֵי

שֵׁבֶט

וואלן (להטליל) צו דעקן זי אים אונד פֿון גשלעכט אפריס דעם הקב"ה האט גיגליכן צו איין ליבליך קינד דו זאלשט אויך ברענגן זי צו זעטיקייט דען טויא גביט צו די היאל דז זי געבן אירן טויא (עתירת) די תפלה אויף דעם טויא דז זאל זיין פֿר הקב"ה גיזיסט אונ' פֿר אים זאל זי גינעמהן גיב טויא אום ווילן (טרב) דז די גרושי היץ ניט פֿאר דערבט אונ' פֿר ווישט דש ערטרייך (יפרח) ער זאל בליאן אז וויא ער איז גיוועזן אין די מדבר וואו דרינן זיין עגדשן (עלות) אמך אויף גין גלעגער דר פֿליאנדיגן טויא (באבי) דש די פֿרוכט די גפֿלאנצט זיין בייא די וואשר בעך זאלן בליאן אונ' די שפייז צו אמכן וואקסן בענגש איט טויא דש לנד פֿון מנשה פֿון היאל אונ' אך איט דער פֿיכטיקייט דז אבגרונד פֿון אונטן (פרחי) די בליאונג (חלד) דער וועלט (תשליו) דו זאלשט פֿרידן איט טויא דער די ברענגט פֿריד אין עולם איט טויא (להדגיא) צו פֿר אערן די פֿלואן אונ' צו בפֿרידיגן די טפראלונג (תנוב) דער פֿרוכט די א וואקסט אין חודש כסליו : (פקוד) גדענק (חורב) די דערן וויסטן פֿעלדר צו אמכן פֿלין אויף אין דען שיא צו פֿייכטין אויר דירקייט (צהיון) אונ' המרטט איט טויא זאלשטו בענשן (בצביון) איט ווילן די פירות אז דער טויא פֿון בערג חרמון דער דא קואט פֿון בערג ציון (ציה) די וועלט אוב זיא איז ווארן (מולקשת) פֿאר שפעטיקייט איט רעגן אונ' זי בגערט איט שפעטי רעגן : דען טטארקזיא איט די וואלקן דש זיא גיבן אין וואשר אונ' וויז דען רעגן בוגן אין וואלקן (צאמון) די היץ דש איטאגט אי די ערד דירשטג איז דש זי ניט (ישזיף) פֿר ברענט די זי· שפייז דא זאלשטו אונט בגליקן איט טויא בזכות אברהם דר דא איז קואן פֿון (ארץ נהרים) אין ארץ ישראל דאט לנד פֿון יהודה ואפרים : (קלי) גברענטי זנגן זאלן איר ניט ווער (יוצבט) צו גירייבט בלואר דש די הבומה

מזל אלול בתולה

קה"ל
לְאוֹת טוֹב טַל נִתְלָה · תֵּת לְעוֹלָם חֲתוּלָה · טַל
לְנוֹבֵב תְּנוּב שְׁתוּלָה · לְהָגִיל בְּמִשּׂוֹשׂ
בְּתוּלָה : לֶאֱגוֹד גְּדוּד יוּשְׁפַּר · לְהַעֲצִים גְּרוּדָיו
בְּלִי מִסְפָּר קה"ל וחזן טַל לְהָקִיץ בְּקוֹל
שׁוֹפָר · אֲטוּמִים שׁוֹכְנֵי עָפָר :

קה"ל
מִכָּל אוֹם יְאַשְּׁרִי · וְאָהוֹדֶנּוּ מְשׁוֹרְרִי · טַל מְאַגְּלוֹ יְעַשְּׁרִי · לְהַסְפִּיק עַד
קֵץ תִּשְׁרִי : מַשְׁמַן לֶחֶם מְקָחִי · מַעֲסִיס יֵין רְקוּחִי · קה"ל וחזן טַל מְלֵא
מִשְׁאֲלוֹת מַלְקוֹחִי · יַעֲרוֹף כַּמָּטָר לִקְחִי :

מזל תשרי מאזנים

קה"ל
נַאַק נוֹשְׂאֵי לְךָ עֵינַיִם · לַעֲנוֹתָם מֵאָזְנַיִם · טַל
נוֹפֶךְ לִמְחוֹלַת מַחֲנַיִם · לְהַכְרִיעַ צִדְקָם
בְּמֹאזְנַיִם : נִתְבָּרַךְ מִמֶּגֶד וּמִטָּל · כְּבְאַחִים
מְנֻשָּׂא וּמְנֻטָּל · קה"ל וחזן טַל נָשֵׁב אֲגָלִים תְּטַל
מוֹלִידוֹ אֶגְלֵי טָל :

קה"ל
שִׂיחַ · זוּ אֱזוֹן לְיָשְׁבָן · בֶּטַח לְהוֹשִׁיבָן · טַל שְׂעִירִים לְהַחְשְׁבָן ·
מֵעֶרֶת מַרְחֶשְׁוָן : סְדוּר עָבִים לְהַטְלִילָם כילה

דען טויא צו ישראל (תרפק) די דא פר לנגט נאך איהרן פריינד הקב"ה (לעוררה) צו דר וועקן זיא אויז דען גלות אז דו
האשט געטאן אין מצרים דא דוא קלאפשט אויף מיר טירן (לאות) צו זיין איין גוטן צייכן הוט הקב"ה דען מזל גטרענקט
פון אובן צו זיין דען עולם (חתולה) איין דפואה איט דעם טויא (לנובב) צו פרוכפרן די פלנצונג צו דר פרייאן ישראל
די דא הייסן בתולה (לאגוד) צו מאכן פיל שארן פאלק דז איז שבט גד איט דעם שינן טויא צו שטרקן זי און גאנץ : איט
דען טויא פון תחיית המתים אונ' איט דעם שופר דש הקב"ה דען בלוזן ווירט. ווערן אויף וואכן (אטומים) די פאר
שטאפטן די דא ליגן אין די ערדן. (אכל) אין ווערר אלי פעלקה (יאשרי) ער ווערט פאר שטערקן איך אונ' דען ווינ איך
לובן אין איש איינן גזנג (אאגלו) איט זייני טראפן טויא ער זאל אבן רייך איך (להספיק) צו בניגן ביז שאיני עלרת אז
דא איז אין ענד פון תשרי דען טון איר תפילה אויך רעגן אונ' ניאר אויך טויא (אשאן) אך פייסט איט דען טויא איין
ברוט אונ' דש איין איין זאל אזו זיט זיין אז איין איטונג פון אלירלייא בשאים דער פיל די ביגער (אלקוחי) די איך ריד איט
איין גיאן (יערוף) עס זאל טריפן אז איין רעגן (לקחי) איין לערכן אונ' איין תפילה די איך טוא פר הקב"ה : (נאק) צו
די גשרייא פון די דא אויך היבן צו דיר איר אויגן כייג דייני אורן אונ' זאלשט ענטפרן זי אונ' (נופך) היב אויך אונ' אאך
טריפן דען טויא צו ישראל די דא זיינן אויש אצרים איט פיל שארן אונ' טנצן אונ' איבר וועג איר גרעבטיקייט
אין איינר וואג שאל (נתברך) אז ער איז ווארן גבענטשט יוסף הצדיק (אאגד) איט זיסקייט דש היאלש אונ' איט טויא
דער דא וואר העבר אונ' דער הובנר וועדר אל זיין ברידר אזו זאלשטו אונש (נשב) צו וועהן איט ווינד (אגלים) דיא
טראפן טויא הקב"ה דער דא אאכט גווינן די טראפן טויא (שית) די תפלה פון שיא (אזון) דו זאלשט פר נעאן צו
אאכן רואן ישראל זיכרליך אונ' אין זייט דען חודש חשון זאלשטו רעבכן (טעירים) די שטורם רעגן די ווידערפן אונ' גיבן
אן (חשון) (סדור) דער סדר פון די וואלקן

מזל תמוז סרטן

קהל
חַבָּא מִשּׁוּר שָׁטָן · פְּסוּחֶיךָ בְּלִי לְסָטַן · טַל תַּיִּים
יוֹרְטַן · לְהִפָּסַח כְּגַן סַרְטַן :
חוּף יַמִּים כְּצִינוּ · מֵרְאִיַּת טְלָלֶיךָ נִצְּנוּ :
קהל וחזן טַל חָשׁוּר לְרֶבֶץ צֹאנֵנוּ וּכְטַל עַל עֵשֶׂב רְצוֹנֵנוּ :
קהל
טְלָלֵי יֶשַׁע אֶשְׁאָב · בְּמָשׁוֹשׁ מִמַּשְׁאָב · טַל טַעַם
אָב · יַטְעִימֵנוּ אֵל וְאָב : טִלּוּל יְדִידוּת שִׁכְנִי · יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח
לְשַׁכְנִי · קהל וחזן טַל טוֹהַר מִשְׁכָּנִי · יִשְׁקוֹט כְּעָב טַל עַל מְכוֹנִי ·

מזל אב אריה

קהל
יַלְדוּת טַל תְּאָרִי · כְּמָאז בּוֹ לְפָאֲרִי · טַל יָפִיק
לְבֵית יַעֲרִי · לִשְׁאֹג בּוֹ כַּאֲרִי : יוֹם
טוֹבָה כְּטוֹב אַבְלִילָה · בְּזִנּוּק כָּשָׁן
לְהִתְהַלְּלָה · קהל וחזן טַל יְבוּלֵי אַל הַטְלִילָה : כְּבַעַל
הַשִּׂמְחָה כְּלִילָה :

קהל
כְּרָסִים רָר בְּרֹאשׁ תָּלוּל · בְּקֵץ רִאשׁוֹן לְטִלּוּל · טַל כֵּן יְהֵא בָלוּל ·
לְהַרְשִׁיא פְּרָחַי אֱלוּל : כְּמֵהִים שֶׁבְּרָצוֹן לְהַסְפֵּק ·
בְּלַחֲלוּחַ נֶגֶב לְהֵאָפֵק קהל וחזן טַל כְּנֶסֶת עַל דּוֹרָהּ תְּרַפֵּק · לְעוֹרְרָה
בְּקוֹל רוֹפֵק : לאות

אנטפלעקט (חבא) פאר בערג (משור) פון פר וויסטונג דס שטן ישראל די דו האסט איבר הופט אין אליין דאס ער ניט זאל פר הינדרן אין מיין גזונטר טויא אז איין גוטר טויא אז איין גוטר פאטר גיב אונס אונ׳ איבר הופט זי פון אלן ביזן אז איין קרעפטי (חוף) דס לנד פון זבולן דס דא איז גלייכנט איט דעם גארטן דס ים דס אוך שטראמן פון דעם טויא (חשור) אונר מין טויא דס ער ווערט שפייזן זיין בהמות דס זאל טאן הקב״ה דעם זיין גוטר ווילן איז לברכה אן מיין טויא (טללי) די הייליג הקב״ה די איז אז איין גוטר טויא איך וויל שעפפן איט פריידן אונ׳ דער טעם פון דעם טויא דער דא איז אין (אב) ער זאל אונס געבן אונזר גאט אונ׳ אונזר פאטר (טלול) אן שטאט איינר ליבן רואונג ער זאל אכן רואן איך צו זיכר אין בית המקדש דו דא שטונד אין לנד בנימן דר גבענטשט וואר איט זיכרליכן רואונג דער טויא איינט רייך לנד (ארץ ישראל) דס זאל אמכן רואן איך אונ׳ שטיל אויך איינס סטול (ילדות) די גוטן מעשים די ער האט געטאן אברהם אבינו אין זיין יוגנט דיא הקב״ה ווארן אן גנעם אז דער טויא דען עולם די זיין איין געשטאלט אלז פון פאר אאלט ער זאל בישינן איך איט איין איט גוטן ווילן או דער טויא דעם עולם איז (יפיק) ער זאל אויז ליהן איך אויז דעם גלות צום בית המקדש צו טרייאן פון וויינט עגן אז איין ליב (יום) אן דען יום טוב פון פסח (אבלילה) איך וויל איטן גוטי מעשים צו ווערן גלובט דאס לנד פון גשלעכט דן (בזנוק) דס זיין פעלקר אלן קואן אן צו שטראמן אין דער אלחמה אז איין שטראאיגר באך : איין פרוכט גיט דו אלט (הטלילה) בידעקן איט טויא אז אין דר אדבר דס דער טויא פיל אויך די שאר : (כרמים) אז די שפרע רינג דידא פלין אויף די הוכן בערג אין דען ערשטן חודש ניסן אזוו זאל אך דער טויא צירן די גראז אונ׳ בלואן אין אלול (כמהים) דידא גלוסטן דען טויא זאלשטו בניגן אין לנד נפתלי (בלחלוח) איט פייכט אמכן אירי דערי פעלדר (להאפק) ליהן איר פרוכט :

דגלי אסור מוף עני · וגיא ורשאיה תענה · קהל וחזן טל רשאימו יהנה · כטל סביבות המחנה :

קהל הפגעת טל תכון · מול מכון שבת כון · טל חנפת עב תתכון · במתנת טל סיון : הלול קודש תירושי · יסגיר בטל קרושי · קהל וחזן טל הלנת קציר שרשי · ירין בטל להשרישי :

קהל ואות לחשוף חתומים · ורמז לצחצח כתמים · מזל סיון תאומים

טל ותר לרתמימים · להאחות בו בתאומים : ורד עם אל להכן · ונס מנשיבו לתכן · קהל וחזן טל וער צור לשכן אתו כנס לעשות כן :

קהל זעקי בל תבוז · להטליל מעוז ומבוז · טל זמנת לרמוז · לחתל בו כאב תמוז : זרע בן עתים חפש · לערבדי יאפס · קהל וחזן טל זורר על כפס · כבמדבר רק מחספס :

הט דר אקס ניקט גפינט אויף דעם פעלד (דגלי) דען גבאכירטן קינדר פון גשלעכט טאמון דר דא וואר גפנגן אין אלרים אין הכט יוסף די זאלשטו ענטפרן איט דיינם געבן דען טויא צו דר ערדן אונ׳ אויף דעם גראז ווערק זאל דר טויא רואן צו שפייזן זיא אז ישראל די דא זיין וואהרן געשפייזט איט דעם אן דער דא לאג אין טויא גרינגז הרום דער טאר ; (הפגעת) די תפלה די איך טוא אויף דעם טויא איט גלר כוונה דיא זאל ווערן גפליסן קיגן דען כסא הכבוד דר דא איז אן גרייט צו דעם גזעס הקב״ה טויא דו זאלשט אונז צו פליסן איט דעם דר היבטן וואלקן אונ׳ זאל זיין (לברכה) אז דער טויא דר דא פיל דא דו הושט די תורה געבן אין סיון : (הילול) בזכות דען היילגן לוב די איר הבן גלובט הקב״ה אין בית המקדש דא די כהנים הבן וויין גגאסן אויף דעם מזבח זאל איין זהיילגר גאט : (יאגיד) זיט אאכן איט טויא די פירות אזו וואול אז ער האט אאכן איבר נעכטיגן דען טויא אויף איינר גשניטנה תבואה ביציאת אלרים כזואר דר אן דער לאג צו ווישן דעם טויא אזו זאל ער איך איין ווארצלן צותיד צבא איט טויא (ואות) אונ׳ דער טויא איז איין צייכן (לחשוף) צו אנטפלעקן איט איט די טוטן די דא זיין פר זיגלט אין איר קברים אונ׳ איז איין ראז צו וויט אאכן דיא ביגן אנטיגן פון דען אענטשן טויא זיין איילד צו ישראל די דא זיין אלז גלך אין דיינם גלויבן (להאחות) צו ווערן בהעפט אז איין פאר צווילינג (ורד) אונ׳ דש לכד פון גשלעכט יהודה דער דא צום ערשטן נידרט אין דש ים זאל ער ברייטן איט טויא אונ׳ אזדש נס דז דא איז געשעהן צו גדעון דער דא קאם פון גשלעכט אנשה אזו זאלשטו אתקן זיין איט טויא דוא בישעפר צו בטעדיגן אונ׳ צו אאכן רואן אין זיין לכד (כנס) אז ער רעט איט גדעון צו טאן אזו דש איינט דער פסוק (ויעש אלהים כן) דא גדענקט ער יוא דען נאאן פון הקב״ה דא ער בגערט דש אויף דער ערד זאל טויא זיין אונ׳ טרוקן אויף דער וואל אז איך אובן געשריבן הב אזו זאלשטו אך אתקן זיין דש לכד פון יהודה דש איברהל זאל טויא פלין : (זעקי) איין תפלה דוא זאלשט ניט פר שאעהן (להטליל) צו בטיילן איך פר די רשעים אך טויא דו האשט אן גרייט (לראוז) צו בייטן אונ׳ וואר צו אאכן ואט דו האשט פר הייסן איך וויל זיין אז איין טויא צו ישראל (לחתל) צו היילן די גרוטי היך אין תאוז (זרע) די קינדר פון יששכר די דא זיין פר שטענדיג צו ווישן די צייט פון דער לבנה ווען זיא ויך דר נייאט צו איביג זאל אין דר טויא ניט גיברעכן : דער טויא זאל זיין (זורר) גשפרייט אויף זיינם לכד דש זיא געשפייזט ווערן אז ישראל פון דעם אן אין דר אדבר דארויף לאג דער טויא אונ׳ דא דר טויא אויף גינג וואר ער דין אונ׳ (אחספס) אנטפלעקט

קהל **אלים** ביום מחסן חלו פני מנסן · טל אורות לנוססן · להטליאים
בעצם ניסן: אשאלה בערם מען · גבורות טל להען ·
קהל וחזן טל אבי חובטח לשען · יתן להמתיק לען:
קהל בשמך טל אטלה · בילדות טל להטלה

מזל ניסן טלה

מזל אייר שור

טל כו איתן מוטלה · כריו ירעו כמו
טלה · ברית כרותה לראש אבות · חילו
בטל להרבות קהל וחזן טל בר יזומכני
אבות · להרסים עם נדבות:
קהל גע כרביב טל משור · ששים ואחת ארחו במשור
טל נר קצרם תיר · מחמשה עשר
באייר: ניל טל לכל יגעים · ורואי בכור בו רוגעים
קהל וחזן טל נאורים בו נאים · עם כטל נשארו בגוים:
קהל רופקי רלתיך לשור · הטליאם במעגל משור ·
טל הוקמו חשור ערקין לחיכת שור
רגלי

אלים מיר העלן ישראל אן דיזן ערשטן טאג פון פסח דער דא איז (מחסן) גשטרקט מיט גומיך (חלו) זיא ביטן
פאר הקב"ה דער דא איז מיאר צו פאלגט אין צייט מיארש ליד (לנוססן) צו דער היבן זיא מיט דעם זיכטן
טוי (להטליאים) אונ' צו בדעקן זיא מיט דעם טויא אן דעם טאג אז זיא זיין גיגנגן אויז מצרים אין ניסן · (אשאלה) איך
וויל אן הייסן פון הקב"ה פאר ישראל מיט איינר ריד דען שטארקן טויא ער זאל איר גווערן אז העט פאטר אברהם אבינו
איז ווארן פר הייסן (לשען) צו אונטר לעהנן אין מיט כו ויאדאט זאל ער געבן צו אכלן זיא מיט איין דיא ביטרקייט פון
דען פירות (בשמך) מיט דיין נאמן זאל איך מיט טויא ווערן בטילט בזכות אברהם דער דא האט געטיט אין זייער
יוגנט די דא ווארן ארונט צו הקב"ה אז אין טויא דעם עולם מיט טויא איז ער ווארן דער הילט אונ' אין זיינם זכות זאלן
(בדיו) זייני קינדר ווערן גווייד אך בעשטן אורט אז איין לעגאל דש דא ווערט אלי צייט גווייד וואו די בעשטי וויד איז:
(ברית) איין ברית פאר שניידט הקב"ה מיט אברהם דא ער יצחק צום קרבן האט מקריב זיין הזיר פון זיין קינדר צו מערן
אז די טראפן טויא דער זאל ניט פאר וואגן פון אירי קינדר (להרסים) אונ' זאל טריפן אויף ישראל די זיך בווילגן צו דינן
הקב"ה (גזע) ישראל דר שטאם פון יעקב דען פר הייסן איז די אירי איבר בלייבן זאלן זיין אונטר דען פעלקר אז איין טפרע
רעגן פון טויא : דיא זיין ווארן גשטייזט פון דער איבר בלייבן איר שפייז דז זיא מיט נאמן אויז מצרים אין אונ' זעכציג
אל צייטן דער נאך האט הקב"ה אין אויט גלעגן איין שפייז (גד) אז גלייאכדר אין טויא דש וואר דער (מן) דש הוב זיך
אן פופצעהן טאג אין אייר (ניל) איין פרייד איז דר טויא צו אל די דא זיין אידה פארה הין אך די פייאליך די ער הט גפונדן
דער בכור ראובן (רוגעים) דיא רואן מיט טויא אך ווערן דער הילט ווערן ווען זיא ווערן דר לויזט ווערן הט פאלק ישראל
דאט איר איבר בלייבן איז לברכה אונטר דען פעלקר אז אין טויא (רופקי) ישראל די דא שטעט גליך קלאפפן אויף דיא
טירן פון בתי כנסיות אונ' בתי מדרשות (לשור) די זאל הקב"ה אן זעגן אונ' זאל פירן אין מיילס רעכטן וועג אונ' גיב אין
מערונג טויא (דוק) פון דעם הימל ביז אין דען ווינטר

יעורו ויחוררו יחיו בברכת טל · יעמדו ויקומו יעלו בשכבת טל : טעם זמירות ישמיעו בטל אורות טל · רנן יושבי סלע אשר יחיו בטל : חבצלת נערבה תגלנה כפריחת טל · מדבר וציה ישישום בטליל טל : זהב ושרב ושמש וחורב וחמת טל · קמוה לא יקדירו בגיא טלולת טל : וסכה תהיה לצל קרים מלהטל : רבוצים על כבוד חפת ענב טל · הוגי המולה יניפו רסיסי טל · יפתחו אסמים להטיף נזלי טל : דרוי המון חוגג שאריתם כטל · תרשישים נהלום במרפא כנף טל · גיל קול רנה כעבור בסף וטל · סלולים עקות אל נכון ונשא וגטל · בשורם מאמנה על חרמון טל · פרוח יפרחו כשושנה בטל : חזן אל ארץ רנן ותירוש אף שמיו יערפו טל · ראותם אש אוכלת כי נהיה כטל :

הפייטן מסדר והולך י"ב חרוזים וי"ב חולות וכנגדם י"ב השבטים ככנגד י"ב חלות הכתובים בפרשת עקב ובסלחה אחת מהן של אותו חרוז וכנגדו צדיק אחד כאו הפרשים כל אותם רוצה למול וסחרם ומחול הכל בשביל הצדיק אלים

דעם טויא (זאתיק) אן דען טוטן די דא זיין פרייא פון דר וועלט דען איז גרייט איין טויא צו מאכן זי לעבנדיג (יעוררו) זי ווערן דר וועקן זיך (יוררו) אונ׳ ווערן ווידר אן היבן צו גיהן דו איז איין סיאן פון לעבן ווען דא ווערט ניטרן אויך זי דר טויט (יעמדו) זי ווערן אויף שטין ווען אויף זי ווערט ליגן דר טויא (טעם) גוטי גזאנג זי ווערן מאכן הערן ווען אויף זי ווערט פלין דר ליכטי טויא (רנן) זי ווערן לובן הק"בה די טוטן די דא ליגן בגראבן אין שטלטן דאז פעלזן די דא ווערן לעבנדיג איט דעם טויא (חבצלת) ליגן אונ׳ ווידן זי פרייאטן זיך ווען דא אויף זי פליהט דר טויא (מדבר) אך די וויסטן מדברות דיא פרייאן זיך (בטליל) ווען זי ווערן בדעקט איט טויא (זרב) ווען דא איז הייט אונ׳ די זון אאכט דאר די תבואה (קמות) די שטענדיגה תבואה דז זי ניט זאל פרדירן אאך קיל זי איט שאטן דעם טויא (וסכה) אונ׳ איין טוכה ווערט הק"בה מאכן צו זיין איין שאטן דען צדיקים אז איין קילר טויא פר דער גרוטר היץ דז לעתיד לבא ווערט זיין אויף דען רשעים (רבוצים) זי ווערן רואן אונטר דר גיערטן חופות די דא ווערן גאאכט זיין אויט וואלקן דיא דא טראגן דען טויא (הוגי) די אלאכים די דא רידן איט ברואונג דען לוב פון הק"בה זי ווערן וויאן דען צדיקים אין דר זעלביגן גרושן היץ אונ׳ ווערן טריפן אויף זיא איט קילן טויא (יפתחו) זי ווערן גיעפנט ווערן (אסמי) די אוצרות פון טויא צו טריפן אויף זי איט טויא (דרוי) ישראל די דא האבן פר ווארגלט איט גרושן ברואונג צו פייארן צו ירושלים אלי שלש רגלים די כון פון אין זיין איבר גבליבן די זאלן זיין לברכה אונטר דען אוואת העולם אז איין טויא (תרשישים) די אלאכים האטן גפירט זי דש קיינר איז אינר גיווארן אונטר וועגן אך האבן זיא גהיילט זי איט דען קילן טויא פון דר היץ דר זון דען די דא אויף גיגגן צום רגל (גיל) פרייד אונ׳ לוב טיג צו הק"בה דז ווער דא ישראל פורן (בסך) איין ביהנגני וועגן צום רגל אונ׳ ווער איין אזו קיל אז דא איז דז אארגנס פריא ווען דא פלט דר טויא (סלולים) זי גיגגן איידען גבאנטן וועג צום בית המקדש דז דא ווער הוך אונ׳ דר הובן (בשורם) אזו ווערט אך זיין איין פרייד אונטר ישראל ווען זי ווערן איין גזאלט ווערן אויז דען גלות אונ׳ זי ווערן קואן אוין דען בערג דער דא הייסט אאנה דר איז אויף דר גרעניץ פון ארץ ישראל דא ווערן זי גזוגט ווערן אויף דען בערג ציון די דא הייסט אינצונד חראון דרום דט ער איז וויסט (פרוח) דען ווערן זי בליהן אז איין רויז אים טויא (אל) ווען זי ווערן ווידר קערן אין ארץ ישראל דאז לאנד פון קארן אונ׳ ווין אך זייני היאל ״יערפו׳ ווערן טריפן טויא (ראותם) דען ווערן זי זאל זיין צו זעהן הק"בה דר דא ווערט זיין דאז זעלביג אאל איין ברענדיג פייאר צו דען אוטווילגן רשעים אונ׳ ישראל לברכה אז איין טויא :

אלים

טורד וטלטל קדוש כהבית לבל תופר ברית טל · זלעף רוח לילד ונפשו
נטל: צרפית בציר רגנה תנואות להטל ראותו כי פס בן התיר נדר טל ·
פשע אם העוה ערי עצירת טל כבן ערך תחן ומוליד אגלי טל: עתר לפני
חי מחיה כל כטל · יחידת יקר השיב בהתרת טל · סדר וחשף לכל כח
גבורות טל רמז כי שכונים יקיצו בטל: נכרתה זאת להררי קדם במתנת
טל בלא יקוה לאיש ייחל עלי טל ממחרת הפסח יחננו בער טל ינופו
במעה ומוריד להניף רוע טל: לכן מל פני עומר אזכיר בתחן טל
קרוס לילה אחר להלין בו טל · כורתה לחיים מחיה ירידת טל למתים
חפשי הוכנה תחיית טל יעוררו

אליהו הנביא וויל ער עס בגערט אבר ער פר זינד אליהו הנביא (ען) דאס אום וויל איין שטוק ברוט (וטרף) אונ׳ שפייז אוטש ער ווערן גאיהט (וטלטל) אונ׳ פר וואגלט פון איין שטאט צו דר אנדר ביז ער קאם צו איינר אלמנה דיא וואונט צו (צרפית) די שפייזט אין (קדוש) דער היילגר גאט דא ער זאגט דש אליהו הנביא וואלט זיך ניט לאזן אתיר זיין דען נדר דאס ער האט גטאן דש הקב״ה זאלט קיין טויא געבן עס זייא דען ווען ער עס ווערט בגערן אונ׳ ליט עס צו לנג אן שטין דז ישראל שטורבן פיל אין הונגר דרום דש ער גמוגן האט בייא דר אלמנה דא טעט אים הקב״ה איינש דריבר דר וואַרטן דז ניט זאל פר שטערט ווערן דר ברית דז ער האט פר שפרוכן מיט אברהם אבינו דז פון זיין קינדר ניט זאל ווערן אויף גהלטן דר טויא (זלעף) ער דר טרעקט די נשאה פון דעם קינד דר אלמנה אונ׳ נאם אים זיין זיל (צרפית) די אלמנה פון צרפית (בציר) אן דעם בוטן גאטש דש וואר אליהו הנביא (רגנה) זיא אירעלט אונ׳ שפראך אי דו צו איר קואן ביסט דא בין איך די פרואשטי גוועזן דא הוט הקב״ה איר איין זינד אוחל גוועזן אבר איצונט דז דו בייא איר וואונשט בין איך קיגן דיר איין ארטעת דא האט הקב״ה איין זינד גידאכט אונ׳ האט איך גשטראפט דז איין זון גשטארבן איז דרום זע אונ׳ אאך אין ווידר לעבנדיג אודר איך איל דיר (תנואות) איין (פליה) צו ווערפן דו זייסט בייא איר גלעגן (ראותו) דא ער זאך דש (פס) ער וואר פר גנגן דר זון דא טעט ער תפלה צו הקב״ה ער זאלט אין לעבנדיג אכן דא שפראך הקב״ה איך האב דרייא ארלייא ניט געבן אין די הנט קיינם אלאך נאך קיינם (כוכב) נאך קיינם אענטשן דש זיין זיא צו אאכן גווינן די פרויאן אונ׳ (אחיה האתים) צו זיין אונ׳ צו אאכן רעגנן אילונד פון וועגן איר זינד פון ישראל הב איך דיר אין די הנט געבן דען רעגן אונ׳ דוא האסט אז לנג ניט לאזן רעגנן צו ישראל אונ׳ ווילשט האבן איך זאל דיר אין די הנט געבן אחיה האתים צו זיין לאז דיר דען נדר פון רעגן אתיר זיין דא וויל איך דיר איבר געבן אחיה אתים צו זיין דא ליט ער זיך דען נדר אתיר זיין אונ׳ עס קאם רעגן צו ישראל אונ׳ ער אאכט לעבנדיג זיינר ווירטן זון (פשע) דרום דש ער זאך דז ער האט גאימטוט אונ׳ ניט רעכט גיטאן דש ער האט אז לנג פר הלטן דען טויא פון ישראל (כבן) אזו וואר ער אן ריכטן גבעט פר הקב״ה דר דא אאכט גווינן (אגלי) די טראפפן טויא (עתר) ער וואר ביטן פר דעם לעבנדיגן גאט דר דא ווערט אלי לעבנדיג אאכן מיט דען טויא (יחידת) די נשאה פון דעם קינד ער ווידר קערט הקב״ה דען ער ליז אתיר זיין דען נדר פון טויא (סדר) ער האט אסדר גוועזן (וחשף) אונ׳ אנטפלעקט צו אידר אאן די קראפט פון דען טויא (רמז) ער האט גוויזן דש די דא רואן אין דר ערד די ווערן ווידר לעבנדיג ווערן דורך דען טויא (נכרתה) עס איז פר שניטן אירן זיכרהייט צו די בערג אין ארץ ישראל די דא זיין צום ערשטן בשאפן וואַרן די אתנה בון טויא (בלא) ער איז ניט צו וואַרטן אויף זכות איינש אאן דען ער פלט אל צייט נאר צו טאן תפלה דש ער זאל פלין לברכה (ממחרת) פון אארגן דז פסח זי זיין ביטן פון וועגן דז טויא (ינופו) הכן אויף גהובן דעם (עומר) דז וואר איין אנחה פון כייאן גערשטן אן אנדרן טג פסח דז אין זיינם זכות זאל הקב״ה דען טויא שיקן לברכה אונ׳ קיין ביזיאון גיזונדן טויא (לכן) דרום איין טאג דר פיר אי אן האט אקריב גוועזן דען עומר איך גידענק אין איינר תפלה דען טויא (קדוש) איך טוא איך פעדרן איין נאכט דש דראן זאל איבר נעכטיגן דר טויא (כורתה) עז איז פרשניטן צו אלי לעבנדיגן צו דער נערן זיא איט

וְהָיִ טַל רָצִים לְפָנַי תוּר אֶרֶץ שְׂבֵעַת מִשְׁמַנֵּי טַל: שְׁכִינָה אִיהֵל צִיר כֵּן שָׂרֵי בְּלִין טַל שֶׁמֶן מָשַׁח אָח שֶׁיוֹרֵד כְּטַל שִׁבְטֵי בֵּרַךְ בְּעֵקֶב כְּעֵין נִתְבָּרֵךְ כְּטַל ׃ שִׁירָה שָׂר לָמוֹ בְּאוֹמֶר זִיל טַל תַּחְתָּיו צָג נֶצֶר מְגֻנָּע מְבוֹרָךְ בְּטַל ׃ תֵּבֵל עָם לְהַנְחִיל בְּתוֹךְ עֲנוֹת טַל חזן תִּרְגֵּלְם נְשָׂאָם בְּשִׁכְמָם כְּאוֹמֵן בֵּן נָטַל ׃ תְּקוּפַת צַר וָאוֹר בְּשֶׁלֶם בְּטַל ׃

קהל מיוסד בחרוזות לאסונות ע"פ תשרק ופסכיות שעור ביתי קליר כקו־ו׳ספל

תַּחַת אֵילַת עוֹפֶר בּוֹרַךְ מוֹשִׁיעַ בְּטַל אֶמֶץ וְנֵסַס כְּאֵיתָן כְּחוֹרֶב בְּגִיזַת טַל שׁוּעֲנָתִי מֵאָז וְעַר עַתָּה בְּהַבְטָחַת טַ לְעַד בְּלִי לְהִמָּנַע מֵאִתִּי טַל ׃ רָגַז תִּשְׁבִּי כָּחַר וְעָצַר טַל עַל פַּת לֶחֶם סוֹטֶרֶף טוֹרֵד

איבר איר פר דער זכן אך פון אלי פיר זייטן אונ׳ אונטר אין דר זיא טרוג ׃ אונ׳ איי׳ ר דר גינג פר אין לו אויז טפעהן אין די לאנד ארץ ישראל דט דא איז זאט פון פייטיקייט דט טויא (שכינה) די שכינה אאלט רוען (ציר) דר שליח אטה רבינו אין אוהל אועד לווישן די לוויא שטגן פון ארון הקודש די דא וואר גירייכן קעגן דז פרוכת זאא טייכט עז לו זיין זו ייא בריאט דא איבר נעלטיגט ער איט ווילן אז דר טויא דר דא איז לו וויל דען עולם אונ׳ איט (שאן האשחה) הט ער גזאלבט זיין ברודר אהרן אז דר טויא ׃ איין גשטעלט ישראל די בענשט ער לום לעלטן גלייך אז די ברכות די ער הוט גיבענשט זי יעקב דר דא וואר גבענשט פון זיינם פאטר יצחק איט טויא ׃ איין גיזנג האט ער גיזונגן לו אין דט איז די (שירה האזינו) דארין זאגט ער, עס זאל ריגנן איין זאג אז איין טויא (תחתיו) אין זיינר שטאט וואר אויך גשטעלט יהושע דר דא קאם פון יוסף דער דא וואר גבענשט איט טויא די וועלט ארץ ישראל ער אאלט ערבן זי דא אינן זיין קונעל איט טויא (תרגלם) ער האט גפירט זי אונ׳ האט גיטראגן זי אז דער דר ליהר דר דא טראגט דז קינד ער האט פר שטערט אום ווילן ישראל די אום ריגנן פון דר לבנה אונ דר זון ׃ **תחת** אונטר דען לינדן בוים אין (עפרה) וואר גבענשט גוועזן איין הילפר איט טויא אונ׳ דא אוז איך איין וויניג אאריך זיין דא איט דז אן איין איטליך גיזען בעטר פר שטין קאן עס וואר איין לייט דא ישראל נאך אין (ארץ ישראל) וואוכטן דט דז פאלק אדין גיוועלטיגן איבר ישראל אונ׳ טעטן אין זער ויא אונ׳ דא זיך נון הקב"ה ארחם וואר איבר ישראל דא שיקט ער איין אלאך לו גדעון דאט ער זיך זעלט אן נעאן אלחאה איט אין לו האלטן אונ׳ הקב"ה פר היט אין זיין הילף גלובט זייא ער דא שפראך גדעון לו דען אלאך גיב איר איין לייכן דז דו איט איר רעטשט אין שליחות פון הקב"ה אונ׳ דא לייכן זאל זיין איך הב וואל גשארן אונ׳ אויף שפרייט לו טריקנן ווען הקב"ה ווערט דען טויא לסון פאלן אויף דר ערד איבראל אונ׳ כיט אויף דר וואל זאא ווי איך דיר גלויבן דז דו עס רעטשט אין שליחות הקב"ה דא גיט דר פסוק (ויעש אלהים כן) אונ׳ ער טעט אזו גאט אבר אן אנדרן טאג האט ער איין טיאן ביגערט אום גוועכט דט אויף דר שערונג וואל אליין זאל טויא פאלן אונ׳ אויף דר ערד זאל טרוקן זיין דא שטיט (ויהי כן) אונ׳ כיט גידאלט דר בייא דר נאאן פון הקב"ה דען הקב"ה האט אברהם אבינו פר הייטן דאט פון זייני קינדר זאלן כיט פר איטן ווערן דר טויא דרום טעט עז הקב"ה כיט גערן דאט נירגנט זאל טויא זיין אז אליין אויף דר וואל דרום וואלט ער כיט זיין נאאן דר בייא גדענקן גלייך אז העט ער ח"ו כיט גיטאן דט נס (אלן) ער ווארד גשטערקט דא איט גשאך דז נס בזכות אברהם דט אויף דר ערד וואר טויא אונ׳ טרוקן אויף דר שערונג וואל פון טויא (שועכתי) דען וואר איך אונטר לענט פון דט זעלביג אאל ביז אויף דיזר לייט איט פר זיכרונג דט טויא כלואר ווייל הקב"ה האט זיין הייליגן נאאן גדאלט דא ער ביגערט האט דאז אויף דר ערד זאל טויא זיין אונ׳ כיט אויף דער וואל אונ׳ דא ער בגערט האט אום גוועכט האט הקב"ה עז כיט גערן גטאן אונ׳ האט כיט וועלן זיין נאאן דר בייא גדענקן אז איך אובן גשריבן הב דאראן זיך איך דט לעד) לו איביגליך כיט ווערט ווערן פר איטן פון איר דער טויא (רגז) ער לערנט אליה והנביא איבר ישראל אז דינטן עבודת אלילים אונ׳ אאלט איט זיינר תפילה דט הקב"ה אויף הילט דען טויא ויא וואל ער האט אין פר הייטן אל לייט לו געבן אבר ווייל זי עס ראוי וואכן דט אין זעלט פר איטן ווערן דר טויא דא טעטעז הקב"ה פון וועגן

אליהו

להפריח כשושנה בטל : שנה תלם לזרעו ובקצירו לן טל ׃ שרה מבורך כהריח ברכו במתן טל ׃ סכם אתו ציר חתום בברכת טל ׃ שרידיו להתבודד בבטח ערף שמי טל : ענפיו שורדו הוות בנוים כטל ׃ עלי עין לברך ממגד וממטל עדריו נעו לודה ונס טלטל: עוז ברזל שם עלימו להטל פסע ודלג קץ כזכר ברית טל פתחי רפק בראש נמלא טל פרות שלח לישע בראשון להרסיס טל פגע כבן תקותי בראשון להזכיר גבורות טל: צאתי לאלוש ערכתי כרהת טל צעקתי והוזכר לי ברית ירדות טל צבאי כלכלו במן איבור טל צרה שלח להם לשובע כעלות שכבת טל : קבצתי להר חמר נחול אמרי טל קהלי על אברת נשרים נטל קול וברק ונטף וזילת טל קוני עלי הזיל עיפות להקר בטל : רשפי להב וקולכה הירד לי בטל ׃ רעש בשורי חלתי ויעוררני בטל רגש שבעת ענני הוד מסך

פעלד יצחק אין לנד פלישתים אונ' אין זיין שניט האט איבר נעכטיג דר טויא : כלומר דר טויא פיל אויף זיינם פעלד אונ' ניט אויף אנדרי פעלדר דרום האטן די פלשתים איין קנאה אויף אים אונ' פר טרייבטן אים אונ' יצחק זאגט צו יעקב דאז ער שמעקט איין גשמאק פון דען גבענטשטן פעלד די איזדש גן עדן דא ער אים די ערשטן ברכות דא בענטשט ער אים מיט טויא זאג' ער וואר שמכים מיט אים (ציר) דר שליח פון הקב"ה די איז משה רבינו אונ' ליז אויז זיין ברכות מיט דען טויא : דא ער שפראך זייני קינדר פון יצחק די זאלן רוען (להתבודד) זיך צו פר אייניגן זיכרליך אך זיין היאל זאל אין טריפן טויא (ענפיו) זיין קינדר (שורדו) די זיין איבר גבליבן אונטר דען כותים) דען זי ווארן פר היישן צו זיין צווייטן דען פעלקר (ברכה) אז איין טויא ויוסף הצדיק דר דא וואר גבענטשט דז קיין (עין הרע) קאנט אן אים גוועלטיגן דר וואר אויך גבענטשט פון יעקב איט זיסקייט דז טויא : (עדיו) פון זיינט וועגן די פר וואגלטן זייני ברידר קען מצרים אונ פון מירי וואונונג זיא ווארן גוואנדרפן אונ וואר אויף זי ג ווארפן איין אייזרן יאך פון די מצרים (פסע) ער האט גערך טאן טרייטן אונ' האט גהופט איבר די צייט צו דער ליזן איך דא ער גדאכט די זכות פון אברהם אבינו דר דא האט געטים אן אים אין זיינר יוגנט די דא ווארן פר הקב"ה אן גנעם אז דר טויא דען טוזן : (דפק) ער קלאפט אויף אייני טירן אין דער נאכט פון גלות מצרים אונ זיין קאפף וואר פולר טויא : כלומר ער האט בייא אים איין גוטן ווילן צו געבן אער אז דר טויא איז רצון (דען עולם) ער שיקט דר ליזונג צו העלפן זייני פאלק אין ניסן דער דא איז דר ערשטר חודש דא זיגימאלן די טראפן טויא : דרום הב איך אי יך גדאכט איין גיזעגן צו טאן תפילה אויף דעם טערקן טויא אין ניסן (צאתי) דא איך בין אויט גנגן אויז מצרים קען (אלוש) (ערכתי) בין איך ווארן גזענפט איט דען אן דר פיל אים טויא : איך האב דען תפילה גטאן צו הקב"ה דא וואר איר גדאכט דאס זכות פון אברהם דש זייני אעטים ווארן גגליכן צו טויא : אייני היר ישראל (כלכלו) די א ווארן דען גשפייזט איט דעם (מן) דאס קארן פון דעם טויא : ער גאב אין שפייז צו זאטקייט דא דר טויא אויף גינג פון דען אן דא זאכן זיא אין ליגן : (קבצתי) איך וואר דאס זעלביג מאל פר זאמלט צו דעם גלוסטיגן בערג סיני צו ארבן די תורה די דא איז גיגליכן צו דעם דער דא איז איין ברכה דען עולם : ער טרוג אייני איין זאמלונג אז ביהענד אז אויף פלין דער אדליר : פון וועגן דער גרוסי קולות אונ בליזונג וואר איך טוט פון גרוסר דר טרעקנם דא מאכט הקב"ה טריפן אונ רינן אויף איך דען טויא פון תחית המתים (רשפי) זייני ריד די דא זיינן גליך צו פלאם אונ' קולן פייאר די כידרט ער נאך איין מיטליכן כה נאך דש זיעט דער ליידן קאנטן דש וואר אין אן גינעהם אז איין טויא : דען גרוסן שטורם (בשורי) אין איין וועגן בייא הר סיני בין איך ווארן קרנק אונ ער דער וועקט איך איט דען טויא : ער זאגט אונ איך זיבן וואלקן דארויש

אהכט ער אין סיני דעק

להיטל· חזיז לארבעים שנה לפקדה יוטל : טורח מטרות עוז עד עתה
לא הוטל· טללה עד דור עשירי מתנובבת בטל· טפשו דריה ונאו באר
טל· טרחות גשמים מה צורך דיינו בטל: יען כאשר מרו מרד והיטל :
יקומם מהרה וזכרם בטל· יקר כעסם כחול וכאבן נטל· יזורבו נצמתו
בחורב וחום טל : כמום נופר ולוית מכל נטל· כימי נח זאת לי לעולם
בלי לבטל· כרת לו ולנשי עוד בל יובטל · כל ימי הארץ להקוות כקווי
מטר וטל: לא בנו נוסעי קדם משאון המקטל· לוהקו ויזמו עלות לרוק
המנוטל· לכם חלק ועצתם בטל· לנפץ ולזרם לצול להיטל : מוט
התמוטטה גיא בחורב כלי טל· מואסה עד ציץ אב ותפריחה כטל· מטי
הרג הסליל והטלים בטל· משם צדק נחול לילדותיו טל : נחצב כצור
אוטם זרם מלהיטל· נחשב את ערנו להפקד בעת טל· נפקדו במועד זה
בקץ זכירת טל ، נעקר להפריח

פון ערונג· דז רעגן עז ווערט אויך איר גוואורפן אונ׳ פר דעם אבונז קאם אז פירציג יאר (חזיז) איין וואלקן אונ׳ טרענקט דז ערטרייך דז עז גנוגן הט ביז אויך פירציג יאר אונ׳ דר וייל הט זי גנוגן גיהט אם טויא : (טורח) די רעגן די דא זיין איין איא דעם עולם ביז נח זיין זי ניט וואורן גיוואורפן ביז דז צעהנטי גבירד פון אדם הראשון דז איז ביז נח (אתנובבת) הט די ערד גפרוכפרט פון דעם טויא אונ׳ פון דר זעלביגי ברכה וועגן (טפשו) האבין זי נרהייט גטריבן (דריה) דיא וואונר אין דר וועלט אונ׳ וואורן האפרטיג אום איזן דען טויא : די רשעים אין דור האבוז רידטן ווידר הקב״ה וואז זאל אונז דיין רעגן דר דא איז איין איא דען עולם איר האבן גנוגן איט דעם טויא: (יען) דרום אך הט אין הקב״ה בינאלט אדה כנגד אדה דז דר רעגן הט זי פר פלייט אלז וואז איין בישטנד הט אויך דר ערדן ער אפ אעקט אונ׳ איר גדעכטנים עז וואר אבטלז ער וואר שווער איר דר צירנן הקב״ה אער אז זאשט פון זנד אונ׳ שטיין יזורבו זיא וואורן איין גטרואפן (נצאתו) אונ׳ פר שנידן פון דען עולם איט די וואסר אין אבונז דיא דא וואורן הייש : (כאום) ער וואר פר בארגן נח (ולווין) אונ׳ וואס צו איין וואר בהעפט כלואר זיין הויז גיגנד אין אייכר לאד פון פיאטן האלז אונ׳ דא אינן וואר ער דר הובן איבר אלי בערג אונ׳ דר נאך הט הקב״ה גשוואורן איביג ניט צו שלאגן דען עולם איט איינם זעלבן וואשר אז דא וואר אין טעגן נח: ער פר שניד איין ברית צו נח (ולנשי) אונ׳ צו דער וועלט דז זי זאל ניט ווערן פר שטערט וויל די ערד שטיט (להקוות) זאל זי האבן אויך ברכה רעגן אונ׳ אויך טויא (לא) זי וואלטן אבר ניט ברימן די לייט די דא ציהטן פון אויך גנג דר זונן צו בזעלן דען עולם דז וואר דור הפלגה (אשאון) פון דעם ברוונג (המקטל) דיא דא וואר גטיט איין אבונז (לוהקו) זיא וואר זיך זאלן (ויזאו) אונ׳ דאכטן אויך צו גין אין איינם טורן (לרוק) אויף די הוכן הימל איר הערן ער טיילט הקב״ה אונ׳ איר ראט ער פר שטערט ער פר שפרייטט זי אין דען עולם אונ׳ אין דז טיפי אער דז זיא בזעלטן די איכזלן איטן אין ים · אין דען זעלביגן דור (אוט) זיא האט טאן גלייטן די ערד פון וועגן די גרושי היץ דרום דז זי ניט וואר זוכה צו טויא זי וואר פר טעאט אין אויגן הקב״ה ביז (נצן) דז דא הט גיש ברמזלט דר פאטר אברהם אונ׳ הט אפין בציהן דיא לייט איט אצות אונ׳ מעשים טובים אז דר טויא דר דא אכט אזי ייגג בציהן אונ׳ טראפן דיא רשעים די דא וואורן ראוי צו שטערבן (המזיל) ער בראכט אים רעכטן טעג אונ׳ קאמן איין שאטן פון הקב״ה דער דא איז איין שאטן דז טויא : פון דאנן האט ער זוכה גיוועזן דז זיין קינדר וואורן גיבענשט איט דעם טויא : (כחוב) ער וואר גלייך אברהם צו איינם פר טשאפטן פעלזן דא אן שטיין הרויז הקט די וויל ער קיין קינדר האט ביז אויף איהר עלטר וואר ער גדאכט איט שרה דז זיא ווידר קריגט איר לייט אין ניטן אין דר לייט דז אן תפילה טוט [illegible]וז דעם טויא זיא בציהטן אונ׳ גוואונן יצחק דער דא וואר גבונדן צו איינם קרבן אז דר טויא דער דא אאכט בציהן אונ׳

וואסן דיא רוח (טדד) ער אכט גלייך דיא פאריד זיינם תעוד

גל בֵּינוּ לְבֵינִי סִיוּם אוֹת טַל ׃ גָּלוּי לַכֹּל כְּאֵשׁ אוֹכְלָה וְדִי כְּפְרִיחַת טַל ׃ גָּמַר
מֵאָז אוֹמֶר הֱיוֹת לִי כַּטַל גַּם בְּרוֹפִיעוֹ כִּי רָפַק בְּרֹאשׁ נִמְלָא טַל ׃ דָּרַשׁ וְהֶחְקַר
מֵאָז וְחֶלֶשׁ הֵיטַל ׃ דּוֹק וָחֶלֶד לְכוֹנֵן בְּקֵץ עִתּוֹתַי טַל ׃ דַּת קְנוּיַת קֶדֶם רְשׁוּת
מָנָה נָטַל ׃ דֵּיעָה בָּהּ נוֹעֵץ וּמְאוּם לֹא בְּטַל ׃ הִטְבִּיעַ אַרְנֵי נְשִׁי הָדוֹס וְכֵס
הַמְנֻטַּל ׃ הוֹלִיד בְּתוֹלְדוֹתָם תּוֹלְדוֹת אֶגְלֵי טַל ׃ הִשְׁתִּיל שְׁתִילֵי עֵדֶן כִּרְוּוּי
עֲנִינַת טַל ׃ הֵכִין וְתִקֵּן בַּשַּׁחַק אוֹסֶם אוֹצְרוֹת טַל ׃ וּמִשְּׁתִיַּת אֶבֶן מְקוֹם
חֶרְמוֹן טַל ׃ וְתִקֵּן לְהַשְׁתּוֹת שְׁתוֹתַי טַל ׃ וּמִשָּׁם צָר חוֹמֶר גּוֹלֶם מוּטַל ׃ וְנָפַח
בּוֹ נֶשֶׁם חִיּוּת כְּחַיֵּי טַל ׃ זָבַת מִקֶּדֶם אֵשֵׁשׁ בְּאֵר טַל ׃ זֶרַע עֶרֶשׂ אָוֶן פֶּרַח
לְפַרְנֵס בְּמַתַּן טַל ׃ זֶרֶם עַד לֹא הִמְטִיר וְגֶשֶׁם הֵיטַל ׃ זְבָדָהּ וְעִדְנָהּ חִיּוּרַת
בְּטִיפֵּי טַל ׃ חֲבָלִים נָפְלוּ לָהּ אָסָמֵי אוֹרוֹת טַל ׃ חַיַּת יְשֵׁנֶיהָ לְהַחְיוֹת בְּבְאֵר
טַל ׃ חַשְׁרַת מֵי גֶשֶׁם עָלֶיהָ להוטל

(גל) ער האט אנטפלעקט דר טויא אין סיאן אויף דעם טבת דער דא איז איין צייכן צווישן הקב״ה אוני׳ ישראל דא איט די
ער די גנצי וועלט וואר גיפאלן איט דעם אן אוני׳ ניט אך טבת ער האט זיך אנטפלעקט צו דעם גנצן עולם בייא אתן תורה
אוני׳ צו איר אז איין פרייהנדיגר טויא: ער האט פון לנגש פר הייסן צו איר (לעתיד לבא) גזעגנט אז איין טויא ׃ אויך
(כהו פיעו) דא ער האט אן גהובן צו דר לייבטן זיין נאמן אויף איר ביציאת אבריע (דפק) ער האט אן גיקלאפט אוני׳ איז
איילנדיג גקואן אז איינר דר דא קואט ביייא נכט צו זיין ווייב אוני׳ טפרעכט טוא איר אויף דען איין קאפף איז איר פולר טויא
(דרש) אי ער האט דען עולם בשאפן האט ער גפארשט נאך דר צייט ווען ער זי בשאפן זאל (וחלש) אוני׳ ער האט (כביכול)
גורל גווארפן נאך דער רעכטי צייט דא גפיל די צייט דט ער (דוק) די היאל (וחלד) אוני׳ די ערד בשוף אין (תשרי) דז איז
די עכר אז אן כוא אויף הערט צו טאן תפילה אויף דעם טויא: (דת) פון די תורה די דא וואר פר דיא בטעפנס דר וועלט
הט הקב״ה רשות גנואן אוני׳ הט זיך ברטן איט דר דעה פון דר תורה דא ער האט דען עולם בטאפן: אוני׳ הט ניקט פון
איר ראט פר טטערט (הטביע) איט דר עלה פון דר תורה הט ער אין גזעצט די שוועלר (נשי) פון דר ערד דיא דא איז
איין טעאל זייכר פיסן אוני׳ די היאל די דא זיין אוכטר זיין דר הובן טטול ער האט אין זי בטאפן די טבע דאז זי גוואן (אגלי)
די טראפפן טויא (השתיל) ער האט גפלאנצט די פלנצונג דאז גן עדן (ברווי) איט זעטונג דאז וואלקן טויא ער האט אן
גרייט אוני׳ אתקן גווען (בטחק) אין היאל אוצרות איט טויא (ומשתית) אוני׳ פון דען אבן שתיה דר דא ליגט אויף דעם
בערג ציון דר דא איז דר גרונד פון עולם פון אין קואט דר טויא אויף דעם בערג חראון כלואר וויא וואול דאז לנד (חראון)
איז דאט בעט טי לנד אויף דר וועלט נאך ווערט עט ניט אנדרטט גבענטט פון טויא נאר דורך הר ציון דר ווייל הקב״ה
בענטט הר ציון דא בענטט ער אך די אנדרי לענדר (ותק) ער האט פר טטערקט (להשתות) צו גרונד פעסטן די גרונד
פעסטונג פון טויא אך האט ער פון דארטן בישאפן די ערד דא פון ער האט בטאפן דען לייב פון אדם הראטון אוני׳ דר נאך
האט ער איט איין גבלאזן די נשמה דז ער וואר לעבנדיג אז די אתים די דא צו תחיית המתים לעבנדיג ווערן איט דעם
טויא (זבת) ארץ ישראל דז דא איז ווארן גלובט עז פלישט אילך אוני׳ היכק אי הק״בה האט לאזן רעגנן דריכן דאז וואר פאר
דעם אבול (אטט) דא האט הק״בה עט גיטטערקט איט גאב דאט טויא אלי זאאן אוני׳ גראז אוני׳ בלוט ווערק האט ער
גיטפייזט איט גאב דאז טויא (זרם) דר שטארקר רעגן אי ער האט לאזן רעגנן אוני׳ איז גווארפן ווארדן צו דר ערדן (זבדה)
ער האט גטיילט זי אוני׳ דר נערט זי איט טראפפן דאז טויא (חבלים) דאז גורל פון ארץ ישראל איז גפאלן
צו ווערן גטפייזט (אסאי) פון בהעלטנים טויא אך די טוטן אין ארץ ישראל ווערן צו תחיית המתים לעבנדיג (באר) איט
וואלקן טויא אבר נאך דעם אבול (חשרת)

יִמְתַּח · כַּרוּק אֲשֶׁר מָתַח · עַב טַל יִפְתַּח · וְחוֹרֵב לְבַל יוּרְתַּח : פְּנֵי רָם וְנִשָּׂ
עַיִן בְּחִין אֶשָּׂא · פְּאֵרוֹ לְנוֹסְסָה · כְּמוֹ בְּטַל נִסָּה · צְבָאָיו לוּ אֲנַיְסָה · וְאִתָּ
אֶתְנַגְּסָה · צְעוּק בַּעֲדָם אֶתְנַגְּשָׁה · וְלֹא בְרוּחַ נִסָּה : קַמְתִּי מִמִּשְׁפְּתַיִם
לְהַפְגִּיעַ בְּעַד רָנֵי שְׂפָתַיִם · קוֹל מָה אֶתֵּן בִּשְׂפָתוֹתַיִם : הֵן אֲנִי עֲרַל שְׂפָתַיִם
רוֹן בְּלִי עֲצַלְתַּיִם · עָרַכְתִּי בְּמַחֲנוֹתַיִם · רָחַשְׁתִּי גִישׁוּת שְׁתַּיִם · בְּעַד שְׁאֵלוֹ
שְׁתַּיִם : שַׁחֲרִית חַנּוֹתִי לְמָטָר · בְּלוֹקְשׁוֹ גֵיא לַעֲטָר · שַׁבְתִּי לְקַחִי עוֹד לִנְטַר
מִתְבּוֹעַ עֲרֹף מָטָר : חזן תְּפִלַּת גְּבוּרוֹת טַל · חַלּוֹתִי בְּצוֹהַר לִנְטַל · תְּ
אִמְרָתִי כַּטַּל · לְקַוֵּי רְסִיסֵי טַל :

קהל ספייט מסדר איך שהקב"ה הכהונ דור אחר דור ע"י טל ומסיים סיהיה תחיית המתים ע"י טל : ומיוסד ע"פ א"ב ויל

אאגדה בְּנֵי אִישׁ הַמּוּשְׁרָר בְּטַל · אוֹעֵר אוֹתָם לְחַנֵּן בְּעַד טַל · אָבַשׂ
בִּקְהַל רַב זֵכֶר גְּבוּרוֹת טַל · אֲהַלֵּל פְּנֵי צוּרִי כְּזִיל אִמְרָ
טַל : כְּפִתְחוֹן פֶּה אַחֲלֶנּוּ עֲלֵי טַל · בְּמַעֲנֶה לְשׁוֹנִי אֲפַתֶּנּוּ עֲרֵי טַל · בְּהַפִּי
מָעֵן אַרְצָה כִּרְסִיס טַל · בְּנִשְׁתִּי צִקּוּנִי יַעַל כְּשִׁכְבַת טַל : גל

א... שטרק (כרוק) אז דר היאל די הק"בה ו(מתח) האט אויס גזוגן אז איין פעל איין וואלקן איט טויא ער זאל איר על
אז דר עולם זאל ניט ווערן פר דירט פון היץ (פני) פר הק"בה דר דא איז הוך אונ' דר הובן איך וויל אויך היבן איין או
(בחין) איט גבעט זיין טונהייט (לנוסה) צו דר הובן אז גדעון דר דא האט פר זוכט הק"בה איט טויא (צבאיו) זיין ה
ישראל (אגיסה) איך וויל צו איק איין זאלן אז איין טאר פאלק אונ' איט איכן איך וויל אויך ווערן איין גזאאלט צו טאן תפי
פר אין (אתנגשה) איך בין וואָרן גזוואונגן אונ' איך טוא עס ניט פון וועגן איבר אוט (קאתי) איך בין אויך גשטאנדן
צווישן די תלמידי חכמים די דא לערנן אין אלי גאערקן (להפגיע) צו בעטן פר ישראל די דא איבר נעכטיגן אין גלות צווי
די גאערקן ווייא וואול דאז איך ניט איין זיסי שטים קאן געבן איט אייני לעפצן דען איך בין שווער פון לעפצן כלומר איך
ניט רעכט צו רידן פר הק"בה (רון) איך וויל לובן הק"בה און טרעגהייט צווישן די שארן כלומר דז קהל איך טוא גנעהן צו
היינט ווייא תפילות שחרית אונ' אוסף פון וועגן צווייא בגערונג די איך בגער פון הק"בה (שחרית) צו תפילת שחרי
האב איך כאך גזאגט אשיב הרוח ואוריד הגשם אונ' צו קריכן די ערד איט שפעטי רעגן אונ' צו אוסף האב איך ווידר קער
צו היטן די זעלביגי גוואונג פון צו פאדרן די שווערי רעגן (תפילת) די תפילה אויף דעם שטארקן טויא (חלותי) אי
האב אן גהובן צו בגרייפן צו איטאג די זאל זיין צו בווילגן דר איט הק"בה אז איין טויא צו בווערן דר איט ישראל די דא הא
די טראגן דז טויא : **אאגדה** איך וויל פר זאאלן די קינדר פון יעקב (המושרר) דר דא וואר גהערשט איט טו
כלומר דא אין זיין פאטר יצחק בענטשט וואר די ערשטי ברכה איט טויא אז דר פסוק גיט אין בראשית כ"ז ויתן לך האלהי
אטל השמים אונ' ער זאל געבן דיר גאט די ברכה פון דעם טויא (אועד) איך וויל איך בטעדיגן איט איכן צו בעטן צו הק"ב
און טויא איך וויל די בשורה זאגן אונטר די גרושי פר זאאלונג די גידעכטנים פון די שטארקייט פון טויא איך וויל ביטן
איינן בטעפר בזכות דר תורה דז איר ריד זיין וואָרן גיגליכן צו טויא (בפתחון) אין עפנן איין אונד (אחלנו) איך וויל בי
איק און דען טויא (במענה) איט ריד אייכט שפראך איך וויל איבר רידן איק אונ וויזן דאש טויא (בהפיקי) אין איין
היבן אויש צו ציהן אייכש גבעט זאל איך ווערן בווילגט (כרסיס) אז טראפן דאז טויא אין אייכ...
איין תפילה אויף גין צו הק"בה אז דא אויף גיט די גלעגר דז טויא

טל · דורי יתנטל · בשיח תפלות טל : המון לו נכסף לערת אל אאסף ·
א אתם יתאסף · ולמעשיו יכסף : ואת יצבה בכסף · לחלות פני יאסף ·
מרת טל אחסף · לחברנה במוסף : זבד משאת בר · ואביב נשיקות בר ·
ק פיו נבר · ושיח לשוני יוכבר : חן וחסר יחבר · לתנני על דבר · חשרת
סיו עבר · כי הנה הסתו עבר : טעם רנון · ושאג שנון · טלתי בתחנון · את
חנון : ישישי לחנן · בזכר יין לבנון · ירוע לגנון · בפסוח וגנון : כשרים
חוללים · אהלל בחלילים · כמפי עוללים · אשורר הלולים : לישאריע
לילים · צגתי במסלולים · להזכר בפלולים · שוע גבורות טללים : מטעם
נים · אתבונן עד זקנים · מורים תקונים · כרת מחקנים : נופת נבונים · בינת
מבינים · נטיעת דרבונים · תוכוני בין שני לחות אבנים : שפתי בשוע
פתח · כאולם המפתח · שיחות פי אפתח · כאיתון אשר נפתח : עוז וכח לי
ימתח

און) די צרוונג ישראל די דא (נכסף) גלושטן צו הק"בה די גאיין גאטש איך וויל איין זאמלן די רוואונג זיינר שכינה צווישן
אונ' זאל גלושטן צו ישראל די דא זיין גהיישן ווערק זייני הענד : (ואת יצבה) אונ' איך טוא טוין (בסף) אין דר שוועלן דר
צו טאן תפילה צו הק"בה דר דא הט גאערט פיל גוטש צו ישראל אונ' די ריד פון דעם טויא (אחסף) איך וויל אנטפלעקן
וויל בהעפטן די תפילה פון דעם טויא צו תפילת אוסף (זבד) דרום טוא איך תפילה אויף דעם טויא דז איר זאל וועלן
טיילט לאדונג (בר) קארן (ואביב) אונ' לייטיגונג תבואה ווערק דרום זאל דז גשרייא איינר תפילה (יוכבר) זיך שטארקן
די ריד איינר צונג זאל זיך אערן (חן) גנאד אונ' לייט זעליקייט זאל איר ווארן פון גאט צו בהעפטן צו דער בארא איך איט
אדר הלבן חשרת) אודי אערונג וואשר דז רעגן פון דעם ווינטר די זיין נון איבר פארן דא אעלכט די ערד פר דערן ווען
אעלכט פאלן דר טויא (טעם) די ריד איינט גאלנג אונ' טרפי תפלות (טלתי) איך טוא ווערפן פר הק"בה דר דר בראיגר
ויטי ער זאל דר בראן איין אלטי איט גידענקן דז זכות פון דעם ווין דען די כהנים האטן גיגאמן אויף דען אזבח דר דא
אכפר גוועזן אונ' וויט גאאכט די זיכר פון ישראל (ידועי) איין בקענטי פריינד ישראל ער זאל בשיצן זי אונ' איבר
פון זי (כשרים) אז זי האבן גיזונגן אונ' גיטנצט בייא דעם ים אזו וויל איך אויך לובן הק"בה (כבחלילים) אז איט פייפן
אז די שירה די גזונגן האבן בייא דעם ים (עוללים) די בזילפרטן קינדר אזו וויל איך זיכגן לוב צו אים (לישא) צו נעאן
ת פון די תלמידים חכמים די דא ווישן די דינים פון דר תורה דרום (צגתי) טוא איך שטין פר דען ארון הקודש דר
איז דר שטעג פון די דא תפילה טון צו גדענקן (בפלולים) איט גבעט דען כח פון דעם טויא (אטעם) פון דר עצה דר
אידים חכמים איך טוא פריבן ביז אין איינר עלטר זי ווייזן (תקנות) אז דא רעלכט איז אונ' די דא אתוקן זיין (נופת) די
ריד אייני פר שטענדיגי די ווערן גהיישן איין פר שטענדיג פאלק אירי ריד די זיין גלייך צו איינן פלאלונג די דא אלי
ט אער צו וואקסט אונ' זיין גגליכן (דרבונים) צו איינם גווין אייזן דא איט אן שטעכט די בהאות דז זי גין אין דעם וועג אזו
די ריד פון די תלמידים חכמים די וואקסן איר צו אונ' גווינן דען אענשן אין רעכטן וועג די זעלביגן ריד , תוכוני האבן
ך אין דר איטן גשטעלט צווישן די בייא שטידל פון דען ארון הקודש וואו רין איז הייא תורה די דא איז גשריב' אויף צווייא
טייני טאבלן (שפתי) אייני לעפצן איט תפילה איך וויל עפנן אז עפנונג דאש טאר אים בית המקדש דש דא היט טער
ולם (שיחות) די ריד איינט אונדש איך וויל אן היבן אז דאז טאר אים בית המקדש דז דא היט טער האיתון עוז) שטרק
אוני' קראפט אז איר ווערן צו גרייכט :

תפלת מוסף שהוא תפלת טל

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ ׃ כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׃ אֱלֹהֵי יִצְחָק ׃ וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב ׃ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל ׃ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה ׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׃

בְּדַעְתּוֹ אַבִּיעָה חִידוֹת ׃ בְּעַם זוּ בְּזוֹ בְּטַל לְהַחֲדוֹת ׃ חִיז טַל גַּיְא וְדָשְׁאֶיהָ לַחֲדוֹת ׃ דְּצִים בְּצִלּוֹ לְהַחֲדוֹת ׃ אוֹ יַלְדוּת טַל לְהָגֵן לְתוֹלָדוֹת ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ מָגֵן אַבְרָהָם ׃ אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ ׃

תְּהוֹמוֹת הֲדוֹם לִרְסִיסוֹ כְּסוּפִים ׃ וְכָל נְאוֹת דֶּשֶׁא לוֹ נִכְסָפִים ׃ חִיז טַל זְכֹר גְּבוּרוֹת מוֹסִיפִים ׃ חָקוּק בְּנִישַׁת מוּסָפִים ׃ טַל לְהַחֲיוֹת בּוֹ נְקוּקֵי סְעִיפִים ׃

קהל מיוסד על פי א״ב כפולות בראשי חרוזות

אַרְשָׁה אֱרֹשׁ רַחְשׁוֹן ׃ בְּאֶרֶשׁ נִיב וְלָשׁוֹן ׃ אַתְחִין כְּחִין לַחֲשׁוֹן ׃ דְּבִבִי מְלַעֲשׁוֹן ׃ בְּעַד נְצוּרֵי כְּאִישׁוֹן ׃ אֶפְגְּעָה כְּלִי לִישׁוֹן ׃ בַּקָּשָׁה כְּשַׁי נַחְשׁוֹן ׃ אֶרְצָה בָּרִאשׁוֹן ׃ גְּרוֹנִי בַּל יוּנְטַל ׃ מִקְרוֹא לְרָם וְנִטַּל ׃ גֵּוִי בַּל יוּטַל ׃ מֵהַזְכִּיר גְּבוּרוֹת טַל ׃ דֵּעִי בַּל יוּבְטַל ׃ רְשׁוּת מלטל

בדעתו איט זיינן ווישן אונ׳ רשות פֿון הקב״ה (אביעה) איך וויל רידן ריד די דא זיין בידעקט צו וויסן דעם פֿאלק ישראל אין דער דאזיגי תפֿלה פֿון אונזר (להחדות) צו ווערן דר פֿרייאט איט טויא דר דא דר פֿרייאט דיא טיפֿי ערד אונ׳ אלז דז גראז ווערק דרום (דציס) זיינן זיך פֿרייאן דען אין זייכן שאטן כלוער אין דען קילן טויא (להחדות) זיא ווערן דר נייאט אלי טפֿראסונג דר ערדן ׃ דען זכות פֿון אברהם אבינו דז זייני אעטיק דיא ער טעט אין זייכר יוגנט דיא ווערן גגליכן צו אייכם טויא דט זאל בשיצן זיין גבירד ׃ תהומות דיא אב גרונד דר ערדן די דא איז (הדום) איין שעאל ווייאר פֿיסן פֿון הקב״ה (לרסיסו) צו זיין טראפֿן טויא (כספים) זיא גלוסטן אונ׳ אלי וואוכונג דז גראז זי גלוסטן איס ׳ אין די ברכה פֿון (אתה גיבור) דא אינן ווערט גדאכט דיא גבורות פֿון הקב״ה זיא אערן ישראל צו גדענקן דען טויא דט איז גוועלט אין דער תפֿילה פֿון אונזר אונ׳ אוט דען טויא ווערן אך לעבנדיג דיא טוטן דיא דא ליגן (נקוקי) אין שפאלטן (סעיפים) דיא פֿעלזן ׃ ארשה איך וויל נעאן רשות צו רידן (רחשון) דיא גדאנקן אייכם הערצן איט אייני לעפֿזן אונ׳ צונג איך וויל ביטן אויך דען טויא (דבבי) אונ׳ אויך אייני ריד זאל הקב״ה נגט רויכן איט זייכם צארן ׃ (בעד) פֿר דעם פֿאלק טראג די הקב״ה היט אז טוואר׳ן אפֿיל זייכט אויג ׳ איך וויל ביטן אונ ניט טלאפֿן ׳ אונ זי זאל ווערן בוויליגט צו הקב״ה אייז תפֿילה דז טויא אז דז קרבן דז ער האט גבראכט (נחשון) דז דא וואר דט ערשטי קרבן יחיד דט גבראכט וואר אים אוהל אוער אן דען ערשטן טאג פֿון דען ערשט חודש דט איז ניסן ׃ (גרוני) איין טטיק איט אייכר קעל זאל איר ניט ווערן (יגטל) וועק גיטואן פֿון צו חאן צו הקב״ה דער דא איז הוך אונ׳ דר הובן ׃ (גוי) איין לייב זאל ניט פֿר וואדפֿן ווער צו גדענקן דיא גבורה פֿון דעם טויא ׃ (דעי) איך וויל ניט אבטלן זיין פֿון אייכר דעה פֿון רשות צו נעא צו דר היכן הקב״ה דער דא אין איין פֿרייכד איט אייכר תפֿילה אויף דעם טויא ׃ האמן

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה עַל עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

הפטרה ליום ראשון של פסח ביהשע סימן ג׳

בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃ וַיַּעַשׂ לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים וַיָּמָל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר מָל יְהוֹשֻׁעַ כָּל הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מֵתוּ בַמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ כִּי מֻלִים הָיוּ כָּל הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל הָעָם הַיִּלֹּדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא מָלוּ׃ כִּי אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד תֹּם כָּל הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְאֶת בְּנֵיהֶם הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי עֲרֵלִים הָיוּ כִּי לֹא מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תַּמּוּ כָל הַגּוֹי לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד חֲיוֹתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי אֶת חֶרְפַּת מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיַּחֲנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃ וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת וְקָלוּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת בְּאָכְלָם מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא׃ וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה אִם לְצָרֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר לֹא כִּי אֲנִי שַׂר צְבָא יְהוָה עַתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל עַבְדּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שַׂר צְבָא יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ שַׁל נַעַלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא׃ וַיְהִי יְהוָה אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ בְּכָל הָאָרֶץ׃

[?]זאגט די ברכות פון דער הפטרה : אן שבת זאגט מן יקום פורקן בדף כ"א : אשרי : יהללו : אונ׳ זעצט די ספר [ת]ורה ווידר אין היכל : דר נאך זאגט מן האלב קדיש : אונ׳ מורט מוסף טאהא עטרה בדף ק"ה : אונ׳ מן זאגט ניט משיב הרוח : אונ׳ אין דער וואכן קיין טל וואטר :

ארונ

אן היבט אויש צווייא (ספרי תורה) אונ׳ אן רופֿט אויף פֿינף אונ׳ אן לייאנט אין פרשת בא אן פרעה אונ׳ אין דעם אנדרי ספר לייאנט אן פר דעם דרדי הפטרה זגט ובחדש הראשון וווען אבר פסח אן שבת גפֿאלט זא רופֿט אן זיבן אויף

ויקרא משה לכל־זקני ישראל. ויאמר
אליהם משכו וקחו לכם צאן
למשפחתיכם ושחטו הפסח : ולקחתם אגדת
אזוב וטבלתם בדם אשר־בסף והגעתם אל־
המשקוף ואל־שתי המזוזות מן־הדם אשר בסף
ואתם לא תצאו איש מפתח־ביתו עד־בקר :
ועבר יהוה לנגף את מצרים וראה את־הדם על
המשקוף ועל שתי המזוזת ופסח יהוה על הפתח
ולא יתן המשחית לבא אל־בתיכם לנגף :
ושמרתם את הדבר הזה לחק־לך ולבניך עד עולם :
לוי והיה כי־תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה
לכם כאשר דבר ושמרתם את־העבדה הזאת :
והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת
לכם : ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר פסח
על בתי בני־ישראל במצרים בנגפו את מצרים
ואת־בתינו הציל ויקד העם וישתחוו : וילכו
ויעשו בני ישראל כאשר צוה יהוה את־משה
ואהרן כן עשו : ס ישראל ויהי בחצי הלילה
ויהוה הכה כל־בכור בארץ מצרים מבכר פרעה
הישב על־כסאו עד בכור השבי אשר בבית
הבור וכל בכור בהמה : ויקם פרעה לילה הוא
וכל־עבדיו וכל מצרים ותהי צעקה גדלה
במצרים כי אין בית אשר אין־שם מת : ויקרא
למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי
גם־אתם גם־בני ישראל ולכו עבדו את־יהוה
כדברכם : גם־צאנכם גם בקרכם קחו כאשר
דברתם ולכו וברכתם גם־אתי : בשבת ד
ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם מן הארץ
כי אמרו כלנו מתים : וישא העם את בצקו טרם
יחמץ משארתם צררת בשמלתם על שכמם :
ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים
כלי כסף וכלי זהב ושמלת : ויהוה נתן את חן
העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים :
רביעי בשבת ה פ ויסעו בני ישראל מרעמסס
סכתה כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף :
וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד
מאד : ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים
עגת מצות כי לא חמץ כי גרשו ממצרים ולא
יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם : ומושב
בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה
וארבע מאות שנה : ויהי מקץ שלשים שנה
וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל
צבאות יהוה מארץ מצרים : ליל שמרים
הוא ליהוה להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה
הזה ליהוה שמרים לכל־בני ישראל לדרתם :
חמישי ובשבת ו פ ויאמר יהוה אל־משה ואהרן
זאת חקת הפסח כל בן־נכר לא־יאכל בו : וכל־
עבד איש מקנת־כסף ומלתה אתו אז יאכל בו :
תושב ושכיר לא־יאכל בו : בבית אחד יאכל
לא־תוציא מן־הבית מן־הבשר חוצה ועצם לא
תשברו־בו : כל־עדת ישראל יעשו אתו :
בשבת ז׳ וכי־יגור אתך גר ועשה פסח ליהוה
המול לו כל־זכר ואז יקרב לעשתו והיה
כאזרח הארץ וכל־ערל לא־יאכל בו : תורה
אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם : ויעשו
כל־בני ישראל כאשר צוה יהוה את־משה ואת
אהרן כן עשו : ס ויהי בעצם היום הזה הוציא
יהוה את־בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם

מן זאגט גנץ הלל בדך זאגן קדיש די תחינה אויש טערי ציון די אין יאג · מן שלט רגלים ווען אויש היבט שטיט בדף ז' ע"ב

תפלת מוסף לפסח

ווען אן אומף זכר ליציאת מצרים הלט וא היבט אן דא אן ומפני חטאינו :

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין אנו יכולין לעלות ולראות ולהשתחות לפניך ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך : יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו · מלך רחמן · שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים · ותבנהו מהרה · ותגדל כבודו · אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה · והופע והנשא עלינו לעיני כל חי · וקרב פזורינו מבין הגוים · ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ · והביאנו לציון עירך ברנה · ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם · ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן : את מוסף יום השבת הזה ואת מוסף יום חג המצות הזה : נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך · כמו שכתבת עלינו בתורתך · על ידי משה עבדך · מפי כבודך · כאמור :

לשבת וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו : עולת שבת בשבתו על עולת התמיד ונסכה : זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור :

ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח ליי : ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג שבעת ימים מצות יאכל : ביום הראשון מקרא קדש · כל מלאכת עבודה לא תעשו :

אן חול המועד של פסח פאנגט אן דא אן

והקרבתם אשה עולה ליי פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימים יהיו לכם ומנחתם ונסכיהם כמדובר · שלשה עשרונים לפר · ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו · ושעיר לכפר · ושני תמידין כהלכתן :

לשבת ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג עם מקדשי שביעי · כלם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה בראשית

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו מלך רחמן · רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו שובה עלינו בהמון רחמיך · בגלל אבות שעשו רצונך · בנה ביתך כבתחלה : וכונן מקדשך על מכונו · והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו · והשב כהנים לעבודתן : ולוים לשירן ולזמרן · והשב ישראל לנויהם · ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלוש פעמי רגלינו ככתוב בתורתך · שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני יי אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות · ובחג השבעות · ובחג הסכות · ולא יראה את פני יי ריקם איש כמתנת ידו · כברכת יי אלהיך אשר נתן לך :

והשיאנו רצה ומודים אין כאלהינו עלינו קדיש יתום

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך: ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן: אנא רחום ברחמיך הרבים השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה לירושלים: ותחזנה עינינו בשובך לציון ברחמים: ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות: ברוך אתה יי שאותך לבדך ביראה נעבוד:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך: ועל נשמותינו הפקודות לך: ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובקר וצהרים: הטוב כי לא כלו רחמיך: והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקיימתנו כן תחיינו ותקיימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד: וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתינו ועזרתנו סלה: ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך כאמור: ברכת כהנים תמצא פרף י״ח ע״ב

יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:

שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך: ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע: ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך: ובמצותיך תרדוף נפשי: וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם: וקלקל מחשבתם: עשה למען שמך: עשה למען ימינך: עשה למען קדושתך עשה למען תורתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו: ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות: וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום · ככתוב על יד נביאך
וקרא זה אל זה ואמר : קהל קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ
כבודו : אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול · מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך
יאמרו : קהל ברוך כבוד יי ממקומו : ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך ·
מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור
ודור ולנצח נצחים · ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך :
קהל · ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה :
לדור ודור נגיד גדלך · ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם
ועד · כי אל מלך גדול וקדוש אתה · ברוך אתה יי האל הקדוש :
אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה · ברוך אתה יי האל הקדוש :
אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו · ורוממתנו מכל הלשונות · וקדשתנו
במצותיך · וקרבתנו מלכנו לעבודתיך · ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת : ותתן
לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה ו מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון · את יום השבת
הזה ואת יום חג המצות הזה זמן חירותינו באהבה מקרא קודש · זכר ליציאת מצרים :

צו מוסף היבט אן דא אן (ומפני חטאינו)

אלהינו ואלהי אבותינו · יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו
וזכרון אבותינו : וזכרון משיח בן דוד עבדך · וזכרון ירושלים עיר קדשך · וזכרון
כל עמך בית ישראל לפניך · לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום
ביום השבת הזה ו ביום חג המצות הזה :
זכרנו יי אלהינו בו לטובה · ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים : ובדבר ישועה ורחמים
חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה :
והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך לחיים ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת
לברכנו : אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך ותן חלקנו
שבענו מטובך · ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת · והנחילנו יי אלהינו
וברצון בשמחה ובששון שבת ו מועדי קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך · ברוך אתה
יי מקדש השבת ו ישראל והזמנים :
רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך : ואשי ישראל
ותפלתם · (מהרה) באהבה תקבל ברצון : ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך ·
ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים · ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון :

צו מוסף זאגט דער חזן דאס רצה

ברח דודי עד שיפוח קץ מחזה · חיש ונסו הצללים מזה · ירום ונשא וגבוה הגבוה · ישכיל ויוכיח וגוים רבים יזה · חשוף זרועך קרא כזה · קול דודי הנה זה :

ברח דודי ומהלך לצבי · יגל ויגש קץ קצבי · דלותי משבי · לעטרת צבי · תובעים תאבים הר צבי · ואין מביא ונביא · ולא תשבי · משוי משבי · ריבה ריבי · הסר חובי וכאבי · ויירא ויבוש אויבי · ואשיבה חורפי כנבי · זה דודי גואלי קרובי · רעי ואהובי · אל אלהי אבי :

בגלל אבות תושיע בנים · ותביא גאלה לבני בניהם · ברוך אתה ייי גאל ישראל :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך : כי שם ייי אקרא הבו גודל לאלהינו

ברוך אתה ייי · אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן :

ברוך אתה ייי · מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע : צו מוסף זאגט מן ניט משיב הרוח משיב הרוח ומוריד הגשם : מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישיני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים ·

ברוך אתה ייי · מחיה המתים : נקדש

בית המקדש ריכט אויך (טורך) דיין בערג ציון אונ' אך דארטן זיכגן דיא (צוים) אונ' פלאנצן זיא הין אונ' זייא שטין הינטר אונזר ווענט אונ' לאז רואן דיין סכינה אויף ישראל : **ברח** פליא איין פרייכט הק"בה אויז דען גלות וויל (שיפוח) עס ווערט נאך גרעט פון ענד דער נבואה פון משיח (חיש) זייא איילן דיא גאולה אונ' זיא זאגן פליהן דיא שאטן דש פינסטרי גלות פון הינן עס זאל ווערן דער הובן דז פר טעאטי פאלק ישראל ער זאל טיקן משיח דער דא ווערט קליגן אונ' ווערט שטראפן דען עולם איט רעכט פערטיקייט אונ' דיא רשעים (יזה) ער ווערט פאר ווארפן דען ווערן איר רופן אוו די טטיק פון דער גאולה דז ער האט זכג לאזן הערן כוא איז עז קואן : **ברח** פליא איין פריינד הק"בה אויט דעם גלות אוו בהענד אז איין הירש לויפט (יגל) ווענגר דיא צייט איבר אכנדר דז זיא קורץ ווערט אונ' אך גינעהן דאס ענד דש דו איר גזענט האסט צו זיין איט גלות (דלותי) דר היב איך אויט דעם גלות אונ' לאז איך זיין צו איין בוויליגטה קרין (תובעים) ישראל פאדרן (תאבים) אונ' גלוסטיגן דען גלוסטיגן בערג ארץ ישראל אונ' עז איז כיאנט דר איך הין ברענגט אונ' האב קיין נביא דער איר קאן זאגן ווען איך הין קואן ווער אויך איז ניט פר הנדן אליהו הנביא דער דא ווש (אתרן) זיין איין (קשיות) אונ' דער דא ווערט אאכן ווידר קערן דז הערץ פון די עלטרן אויף דיא קינדר אונ' פון דיא קינדר אויף דיא עלטרן טואו אב איין טולד אונ' איין וויא טאג אונ' דאס לאז זעהן אידר אאן דער איט דש איך קאן אידר ענטפרין (חורפי) אן איין לעסטרר (כניבי) איט אייני ריד דאס איז איין פריינט אונ' איין דר ליזר דא איך צו איק געהאט האט ער איז איין גוועל אונ' איין גיליבטר דער גאט איין פאר פאטר :

ברזחו

על הרי בתר על אחד ההרים . יראה לבחירים גמול פועל ה
תור וגוזל שלמים ולא חסרים שמורים בליל שמורים הלל גו
כעוברים שרים זמרים אשירה לי׳ אומרים :

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם אחריהם בכל דור ודור : ברוך
מושביך ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ אשרי איש שישמע למצותיך : ור
ודברך ישים על לבו אמת אתה הוא אדון לעמך ומלך גבור לריב ריבם אמת אתה הוא
ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע : ממצרים גאלתנו יי׳ אלהינו
עבדים פדיתנו כל בכוריהם הרגת ובכורך גאלת : וים סוף בקעת וזדים טבעת וידידים ה
ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר על זאת שבחו אהובים ורוממו אל ונתנו ידידים ז
שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים : רם ונשא גדול ונורא משפיל
ומגביה שפלים מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר דלים ועונה לעמו בעת שועם אליו ה
לאל עליון ברוך הוא ומבורך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו
מי כמוכה באלים יי׳ מי כמוכה נאדר בקדש נורא תהלות עשה פלא
שירה חדשה שבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו יי׳ ימלוך לעו
צור ישראל קומה בעזרת ישראל : ופדה כנאמך יהודה וישראל : גואלנו יי׳ צ
שמו קדוש ישראל

ברח דודי עד שתפוח אהבת כלולינו שוב לרחם כי כלונו שו
תולולינו הרוס וקעקע בצתם מתלנו הקם טורף נגן שתי
הנה זה עומד אחר כתלנו ברח

על אויף דען בערג ציון (בתר) וואו די קרבנות זיין וואָרן צו שטיקט דש וואר דר בערג דז הקב״ה האט גאיינט
שפראך צו אברהם אבינו נעם דיין זון יצחק אונ׳ ברענג אין אויף איין פון דען בערג דען איך דיר ווער וויי
עגביגי זכיות זאל ווערן געזעהן פר הקב״ה צו זאגן גכיטן ישראל די דא זיין וואָרן דרווילט פון (טבעים מואות) ביי
תורה : אונ׳ זאל אין ווערן פער גהאלטן דש זכות פון דען אבות די דא וואָרן גיגליכן פון וועגן איר שטרקן זכות צו
שטרקן גבירג : אבר די ישראל די דא זיין גהייסן צו הקב״ה איין טירקל טויב אונ׳ יונגי טויב די זאלטו ניט אמכן גי
אים זאגן ווערן בהיט אז אין דער נאכט פון (יציאת מצרים) דא מראן זיא זאגן גנץ הלל אז ישראל איבר פארן דורך ד
(טריקן) זיא האבן גיזונגן אונ׳ האבן גיזאגט איך וויל זינגן צו גאט :
ברח פליא הין איין פריינט הקב״ה אויש דעם גלות וויל דוא בגערשט אונ׳ האשט ליב (כלולינו) אונזר קרינן
קער ווידר צו דער בראן אונש דען זיא האבן אונש פר דארבן אונזר פענגר (תוללינו) די איט אונש שפא
(הרוס) צו פיר (וקעקע) אונ׳ רייש אויז (בצתם) איר ווארצל פון אונזר נארג דש בית :

שֶׁלִּי לְפָנַי ׃ אֱלֶף הַמָּגֵן מְגִנִּים אֶרֶז שָׂרִים סְגָנִים הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים ׃ מַסְרִיוֹת מַסְרִיחַ רְדִידֵי נֶרְדְּ וְרֵד יְרִידֵי בְּרַח דּוֹדִי ׃ וּדְמֵה לְךָ בְּטִיּוּלִים ׃ אַמֵּץ כְּאָז חֲיָלִים לִצְבִי אוֹ לְעוֹפֶר הָאַיָּלִים ׃ מִשְׁקַל בְּמִשְׁקַל סַמִּים ׃ נִיחֹחַ מוֹר שָׁמִים ׃ עַל הָרֵי בְשָׂמִים ׃

עַל הָרֵי בְשָׂמִים סוֹב וּדְמֵה קְהַ־רוֹרִי ׃ מַשְׁגִּיחַ וּמֵצִיץ מֵחַרַכֵּי בֵית וַעֲרִי ׃ קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי דְּפוּק לְעוֹדְדִי ׃ כִּי דַלּוֹתִי מְאוֹד מַמְתֶּנֶת מְעִידִי ׃ יוֹשֶׁבֶת עֲגוּמָה וַעֲגוּנָה וְאֵין מְעוֹרְרִי וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי ׃

אֶל גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת מוֹר וּלְבוֹנָה וַאֲהָלוֹת ׃ הַבֵּט מִמַּעֲלוֹת ׃ כִּי מַכּוֹת נַחֲלוֹת קוֹמָה קַדְמָה חוֹפֵשׂ עוֹלוֹת עֲלִילוֹת ׃ טֶנֶף וּגְעִילוֹת ׃ יְחַלֵּל קוֹדֶשׁ מְעִילוֹת נָא שְׁבוֹר זְרוֹעוֹ מְהֵרָה עֲלוֹת תְּעָלוֹת וְעַם קְהִלּוֹת בְּמַקְהֵלוֹת לְהוֹדוֹת הַלֵּילוֹת ׃ על

איין ווין גארטן איז אזו לייט פֿר איר (אלף) די תלמידי חכמים די דא לערנן די תורה די בשיצן אויך ישראל מיט אירן זכות אדר די טונהייט פון די גרושי הערן דש זיין די סנהדרין (היושבת בגנים) די דא זיצן אין די גערטן כלומר אין דיא (בתי מדרשות) (מסריות) פון וועגן גשטענק איין עבירות האט גשטונקן (רדידי) איין לירונג דיא רוט אונ׳ כנגד איינס גליבטן (ברח דודי) דען פֿלוג איין פֿריינד הקב״ה אויש דעם בית המקדש (ודמה) הערמל דר וועלט גלייך דיך (בטיולים) צו איינם דער שפאצירן ליכט דר קומט בלד ווידר אזו קום אויך בלד ווידר צו דער ליין אונט אז דרוא האטט טון טרקן דייני היער איט אטה אונ׳ אהרן די דא ווארן בהענד אין דיין שליחות (לצבי או לעופר האילים) אז איין הערטן אונ׳ יונגי הינדן ׃ (משקל) דען ווען איר דעמפֿן דש קטורת ווארין גטאן ווערט אליר לייא זעכפֿטיג גווערן מיטלינם מיט זיינם גוויכט (על הרי בשמים) אויף דען בערג דא גוואקסן הבן בשמים דז איז דר בערג וואו דש בית המקדש שטונד ׃

על (הרי בשמים) אויף דעם בערג דעם גווירן דז איז הר ציון וואו דש בית המקדש איז גשטנדן דא הין זייא אומן ריגלן אונ׳ גלייך דיך אז דו ווערשט אונזר פֿריינד (משגיח) גיב אכט אויף אונש אונ׳ זוג (מחרכי) פֿון די פֿענסטר דאש בית המקדש דש שטיט אויף דעם היאל דאט דא שטיט קיגן דעם בית המקדש דאז הויז איינר ביטעדיגן צו ירושלים ׃ אונ׳ זאג צו איר שטיא אויף איין גזעלן (דפוק) קלאפֿ אן כלומר טוא תשובה (לעודדי) דא איט דו טועט שטרקן איך דז איך איין כח ווער וויזן (בזמן הגאולה) דען איך בין פֿר מראט זער אים גלות (מאתנת) אונ׳ איך בין ווארטן פֿון אייפֿר יוגנט אויף דייער הילף (מעידי) דוא גאט האשט איך גנואן צו איין גיליגן אונ׳ נאך זין איך (עגומה) טרויאריג (ועגונה) אונ׳ פֿר בונדן מיט דיר הקב״ה אונ׳ עס איז ניאנט דער איך טוט בטעדיגן צו אים נייארט דו גאט אלייט בשיצן אונש איך (אל) אזו רעט כנסת ישראל צו הקב״ה גדענק דעם זכות פֿון אברהם אבינו דז ער זיך האט אלז גוועזן מיט אל זיין הויז גזינד דאש די ערלות ווארן אזו פֿיל דש עש איין הופֿר בערג ווער אונ׳ אן דעם זעלבגן טאג האט הקב״ה די זון הייס לאזן שיינן דר ווארטן דש אברהם ניט זאלט בשווערט זיין מיט געמטונג אונ׳ וויא די זון הייס שיינט אויף די ערלות דא זיא זער גשטונקן האבן כאך ווער דער זעלביגר ריח צו הקב״ה גיליבט גוועזן אז גשמאק דז קטורת אין בית המקדש דז דא ווער פֿון גווירץ אונ׳ כנגליך אונ׳ ווייאריך אום ווילן דז זעלביגי זכות זייא לוגט פֿון די הובן היאל אונ זיך אונש אין גלות דען איר זיינן ג׳ וועלט מיט מכות שטיא דאך אויף אונ׳ פֿעדר דיך צו העלפֿן אונש (חופש) זוך דיא אונגרעכטיקייט פֿון דען רשע דער דא זוכט (עלילות) אונ׳ אונווירדיקייט ער טוט פֿר טועבן די הייליגה ישראל אונ׳ טוט פעלשן אן אונש איך ביט דיך צו ברעך זיין מאכט דז עש זאל אים ניט העלפֿן (תעלות) היילונג אז דען דאש פֿאלק ישראל מיט פֿר וואונג זי ווערן בקענן דייני גנאד אונ׳ לובן דיך דרויף (הלילות) מיט לובונג

אחת לחטוב וחכך כיין הטוב: שחורה ונאוה תשוקתו · לא מרוב
חשוקתו אני לדודי ועלי תשוקתו: מהפורים שור שפורים · הסתכל
בך כופרים לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים בינה רצוי תורמים ·
בסוס עולם נורמים נשכימה לכרמים · יתן קול צורח הטובות והרעות
הפרח הדודאים נתנו ריח · דודי נח לי · המנחמי ומוחל לי · מי יתנך
כאח לי: חזות כאז צבאך זוהר שכינת מוראך אנהגך אביאך · קרובך
עם דבקני וסת שבחך ספקני שמאלו תחת ראשי וימינו תחבקני ·
אחרית לטהר שולים · מהר לשלש בכפלים השבעתי אתכם בנות
ירושלים · ציון רשפים מלביך מי זאת כי בנך שימני כחותם על לבך ·
אותות ראות מרובים · דרך לעבור מסבים מים רבים: ביתה עניה
נחמה תערת אחות אם חומה אני חומה · ויהודה כרם גפני · רגל
ההיכל לפני כרמי שלי

(ענה בתאר) איך האב גזאגט איך וויל ווערן גלויבט אונטר ישראל די איין הערן האבן צו דינן הקב"ה אז איין טייטל בוים (תמר) דו זאלשט ענטפרן אונז איין גוטי ענטפרט איט איין גוטי גשמק (לחטוב) דו זאלשט לובן אונז (וחכך כיין הטוב) דיין האטונג איז ניט פר לארן אז איין גוטר וויין ניט פר לירט זיין טעם (שחורה) ווען איך בין שווארץ איט עבירות דען איז זיין לושט איך צו אאכן ליאליך איט תשובה אונ' ניט פון וועגן דז איר זיינן די אייגטשטן אונטר דען פעלקר (תשוקתו) גלושט ער אונז נייארט (אני לדודי ועלי תשוקתו) איך בין צו איין פריינט צו הלטן זיין אזות דרום גלושט ער איך (אחפורים) פון די פר טעאטן ישראל (שור) זוג די אעטיג (שפורים) די דא זיינן טין ז אונ' זוג צו בזין די דיך פר לייקנן (לכה דודי נצא השדה) אונ' לאז אונז אויז דען גלות קען ירושלים דז דא איז פר אקרט ווארן אז איין פעלד אונ' אוזן איבר נעכטיגן אין ארן ישראל דז דא איז פר וויסט אז די דער פר (בינה) פריב די אעטים פון די תלאידים חכאים די זיך בווילגן אב צו ליידן פון אירי ווייבר צו לערנן תורה די דא אאכן (כסוס) איין פוס אונ' איין בשטאנד דען עולם (נשכימה לכראים) איר וועלן זיך פריאן אין די וויין גערטן אין די בתי אדרשות וואו זי לערנן אונ' דורך דז זכות (יתן) ער זאל געבן איין שטים (צורח) דז זאל רופן צו אנטפנגן די גוטי אעטים אונ' די ביזי (הפרח) אאך וועק פליהן (הדודאים נתנו ריח) אונ' די פיילכר די געבן איין גשאאק (דודי) איין פריינט הקב"ה איז איר געגנפט ער איז איר א וחל אונ' טרימט איך (אי יתנך כאח לי) ווער וואלט דז ער איר אז ניט וואר גלייך אז יוסף וואל וואר זייני ברידר אונ' טרימט זיא (חזות) צו זעהן אז פר אאל דייני היער ליהן אן רגל צו זעהן די לויטרקייט פון דייני שכינה אום פאר דיר צו פערכטן (אנהגך אביאך) דארין וויל איך פירן אונ' ברענגן דיך שפרעכט הקב"ה (קרובך) צו זיין דיין נאהנט פאלק בהעמט איך (וסת) די לייט דיך צו לובן (ספקני) בניק איך (שאאלו תחת לראשי) טוא דיין ליכקי הנט אונטר איין קאפף אונ' זיין רעכטי הנט זאל אום האלזן איך אחרית די לעצטי לייט דז גרייניגט ווערט ווערן די זינד פון ישראל די זאלן איילן הקב"ה דרייא אאל (השבעתי אתכם בנות ירושלים) השטו טאן בשווערן ישראל דז זיא זאלן ליידן דש גלות (ציון) דש לייבן דז ישראל זאזן זיך ברענגן (רשפים) אין קולן (אלביך) די דו השט טאן פלאאין אויף קדוש השם וואו איאאך אזו איין פאלק די דיך דינן נאך דיינם הערצן אונ' וויל (שאיני כחותם על לבך) טוא איך אז איין חותם אויף דיינם הערצן (אותות) לאז אונש ווידר זעהן צייכן אז דו האטט אום גרייכגלט אונש פון וועגן צו איבר פארן (אים רבים) דש ים (בילאת אלרים) (ביטה) לוג צו טרישטן די ארען ישראל (תערת) בהעמט צו דיר ישראל די דו השט געהייסן שוועסטר (אני חומה) דען זי זיין שטרק אין דיין גלויבן אז איין אויאר יהודה ישראל די דא ווערן געהייסן נאך גשלעכט יהודה די זיין איין וויין גארטן איך וויל גוויכן ז' אין דש בית המקדש (כראי שלי לפני) איין

יחד נוטעים כנתי אחת היא יונתי ׃ ישרם להליץ התקפה נבהות קרן
זקופה מיזאת הנשקפה ׃ כעס ושחוק יגוז דלת ראש מגוז אל גנת
אגוז ׃ לגולל אבן צמתתני באר חיי צימתני לא ידעתי נפשי שמתני ·
מתי להצר נעמית תועה וסתעה להעמית שובי שובי השולמית ׃ נאים
להתנהב מעלים ראות ולקלס מועלים מה יפו פעמיך בנעלים · סדר
עבודה מהוגן יהשב לשיתו גן שררך אגן · ערוך אלים ופרים כאז ביד
סופרים שני שדיך כשני עפרים פתח שיר מגדל הדר וזקן מגדל צוארך
כמגדל · צו חסד כגומל ונשא כאמור חומל ראשך עליך ככרמל ·
קלס תמור אשמתה נגאי זכרונך שמתה ׃ מה יפית ומה נעמת ׃ ריב לטוב
יומר ולשפלות עמק יזומר זאת קומתך דמתה לתמר ׃ שתף בכל משמה
כלם צדיקים במאמר אמרתי אעלה בתמר ׃ תען דבר טוב · שורה

אחת

אייני בתי אדרשין דז איינר העט ניט גערן אז דער אנדר אונ׳ טוגן אז ווערן זיא פֿיינט דער האלבן זיין זיא ניט צו פֿאר
אכטן דען אז אירי ריד זיין גפֿלאנצט א כ׳ האבן איין פֿום אין איינר תורה ׃ (אחת היא יונתי) אך זיין זיא באלד איט
אנכדר גוטי פֿריינט אז איין באר טויבן ישרא׳ איר רעכט פֿערטיקייט צו פֿר טפרעכן (התקפה) זייא דיך טטערקן
אונ׳ ריכט אויך איר הערשאפֿט איט דעם בית האקדש ׃ (אי זאת הנשקפה) דא ווערן דיא פֿעלקר רידן ווער איז דס
פֿאלק דז אזו ווערט גילויגט (כעס) דען לארן אונ׳ שפאט דר פֿעלקר (יגוז) ער זאל פֿון אונש אב טאן דס איר ניאר ווערן
גלעשטרט פֿון זיא (אל גינת אגוז) אונ׳ ברענג אונש צו דיינם נום גארטן׳ דש בית האקדש (לגולל) אז איין שטיין
דער פֿון איינר טטאט צו דר אנדר געוועלגרט ווערט אזו האטטו געוועלגרט (צמתתני) אב׳ פֿר טניטן איך זי האבן גבונדן אין
איין גרוב איין לעבן (לא ידעתי נפֿשי שמתני) איך וויש ניאכט די שולד צו געבן נייארט אייני עבירות (מתי) דען ווערט
דער און דר בראיגר פֿיינד זיין אז איין גראז דס דא ווערט גיגעשן (נעמית) פֿון די יונגי טטרויזן דער דא איז פֿאר
אילט אונ׳ וויל איך אאכן פֿר אירן (להעמית) דז איך זאל איך צו אים גזעגן (שובי שובי השולמית) קער ווידר צו הקב״ה
דו ישראל די דא אין גאנץ איט גאט (נאים) די טענטשן אונ׳ בעטטן בהאות ואורן (אנדב די עולה רגלים) דש זאכן די
פֿעלקר אונ׳ לובטן דיך (מה יפו פֿעאיך בנעלים) ווי א היפש זיין דייני טריט אין די טיך פֿון די עולי רגלים (סדר)
דען סדר פֿון דער עבודה (מהגן) דער דא איז ווי א עז גיהערט אך דש גזאנג דער לויט קער ווידר (לשיתו) צו זיינם
גרונד (שררך אגן) לום בית האקדש דז דא איז איטן אין עולם גלייך אז איין נאבל איטן אין אענש (ערוך) דא וועלן איר
און ריכטן קרבנות פֿו ווידר אונ׳ טטיר גלייך אז דוא האטט גבאטן דורך הנט די טרייבר אשה אונ׳ אהרן ׃ (שני שדיך)
די דא זייגטן ישראל איט תורה אז איט צו ווייא ברישט אונ׳ זיינן גיגליכן צו ווייא ריבן (פֿתח) די און היבונג גזאנג דר לויט
(אגדל) זאל ניט ווערן וועק גנואן אך די טוכהייט פֿון בארט פֿון אהרן דער כהן הגדול (צווארך כאגדל) אויז דען בית האקדש
דז דא וואר דער הלז פֿון ישראל אונ׳ אז איין שיינר טורן (צו) גביט חסד צו ישראל אז דו וואלט גיטאן האטט אונ׳ דר היב
זי אז דו גזאגט האטט (חואל) צו דר באראן זיא איט דעם בנין בית האקדש (ראשך עליך ככראל) איר קאפֿ צו דר היבן אז
דער ברג כרא׳ (קלס) דו ביזט אארן צו לאטר פֿון וועגן דייני עבירות דז דוא ווערשט גדאכט צו טאנד (אה יפֿית ואה
נעאת) נאך ביזטו היפש אונ׳ ליאליך (ריב) דייני קריג וויל איך פֿר וועקסלן צו גוטן דז צו אייך זאל ווערן גזונגן ווי א וואול
איר זייט שפֿל אז איין טאל (זאת קואתך) דיין היך איז אז איין טייטל בוים איט דעם גבויא פֿון בית האקדש שתף) זיים
געולן דיין שכינה אונטר ישראל אין, אן אירי אויך ווארטונג פֿון דיין דינשט די זיינן אייטל צדיקים אז דוא הוסט ווען ברש
גזגט (אמרתי) אענה

וען אן אן טוב זולת זאגט זאגט אן דש אמת ויציב

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן וטוב הדבר הזה על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חוק ולא יעבור אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד אתה הוא מלכנו מלך אבותינו אתה למען שמך מהר לגאלינו כגאלת את אבותינו : אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך

קהל מיוסד ע״פ א״ב בראשי החרוזות וחתם שמו בסוף שלמה בר יהודה חזק

אהבוך נפש להרך מונים בוטח ושורך אנא הלך דודך : בשוב נוחך גנונו רבבה תרנן בגינו דודי ירד לגנו : גשמים נבנה כהחרילי רוכבים נלכה להבדילי אני לדודי ודודי לי : דמני נאוה ותרוצה כנני בלא פרצה יפה את רעיתי כתרצה : הזהרני ממעש מענך התעבניא כנענך הסבי עיניך : ועמך כלם הולים קודש ולא חולים שניך כעדר הרחלים : זבדני זבול ארמון טיב יושבי אמון כפלח הרמון : חכמי מלאכות מלאכות נצח עולם הליכות ששים המה מלכות :

יחד טוענים אסופות נגנתי

אהבוך ישראל די דא האבן ליב דיך (להרך) בין אן פר שטומונג מירש לעבן : דאש איינט דאז זיא מקדש השם זיין (מונים) די ווערן בטרוגן פון די רשעים די דא וואכן זיכרליך (ושורך) מונ׳ טשיל מיט דעם דו זי מירר שפאטטן מונ׳ שפרעכטן לו מין (אנא הלך דודך) וואו מיז הין גנגן דיין פרייכט דש ער דיך לאזט אזו לאנג מים גלות : (בשוב) מין זייכן ווידר קערן לו רואונג (גנונו) מין זייכר חופה דאש בית המקדש דען ווארן זיא ווידר לובן מין (בגינו) וויא זייכר היכל : די ישראל די דא זייכן פיל לצהן טויזט מונ׳ רידן (דודי ירד לגנו) איין פרייכט הקב״ה דער דא האט גבידרט ווידר לו זייכם לושט גארטן דאש בית המקדש (גשים) זי ווארן גנעהן עטליכי פעלקר דא איך וואלט בויאן דאש בית המקדש אין טעגן (עזרא) מונ׳ שפראכן איר וועלן מייך העלפן בויאן דאש רידטן זיא דער ווארטן לו פער איידן איך (רוכבים) זיא רידטן איר וועלן גין מייך לו העלפן אבר איר כוונה וואר לו שיידן איך פון דער ארבייט : דען ענטפרן מין ישראל מונ׳ שפראכן (אני לדודי ודודי לי) זיין ארבייט מונ׳ הייליגן דינשט בגערט ער פון איר מונ׳ פון קיינם אנדרן פאלק איך מונזר בדערפנש בגערן איר פון מים מונ׳ פון קיינם אנדרן גאט (דיאני) ער האט גיגליכן איך לו איינר היפשן (ותרוצה) מונ׳ פרואן פרויאן (כנני) ער האט איר איין היפשן לו כאון געבן און בריכנו (יפה את רעיתי כתרצה) דוא בישט שין איין גזעלן ווען דו טושט מעשים די איר בוויליגט זיין (הזהירנו) ער האט גווארנט איך זאל ניט טאן אז דיא בייזי מעשים פון די אלרים די דא האטן גפיינגט איך אויך (התעב) זאל איך פר אום ווערדיגן די מעשים פון דען טפלים דיא כנענים (הסבי עיניך) דא פון זאלט איך אום ריגלן איין אויגן פון לו זעהן אויך אירי מעשים (ועמך) מונ׳ דיין פאלק זיין אלי לו לובן זיא זיין הייליג (שניך כעדר הרחלים) דיין קריגט פאלק דיא איר פיינט פאר טניידן אז מיט דיא לין די זיין אז אויז דר ווילטי שאף (זבדני) ער האט גיטיילט איר זבול דיא תרבריג ארמון דען פאליטי דש בית המקדש ער בגיטגט דענן די דא דיכן זאמן מונ׳ לערכן תורה (כפלח הרמון) איר טיט דאש זיא דרוק זאמן וואר רוכד אז איין הלבר מילגרום (חכמי) די תלמידים חכמים די איר עיקר מלאכה איז דיא תורה דיא זיא מאכטן קיניגדי גין לום איביגן לעבן (ששים המה מלכות) די לערכן גמרא דיא ועכליג מסכתות מויש (טוענים) זיא זיין איינר מעלה די זיך וואולן אין

כאמור לעשה אורים גדולים כי לעולם חסדו: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו
במהרה לאורו ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו בעבור
אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים כן תחננו ותלמדנו אבינו אב הרחמן המרחם רחם
עלינו ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקים את כל דברי
תלמוד תורתך באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה
את שמך ולא נבוש לעולם ועד: כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך
והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה
ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת להודות לך וליחדך באהבה
ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך
בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפות בין עיניך: וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם: וחרה אף יהוה בכם ועצר את
השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר
יהוה נתן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על
ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת
וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם:
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת

משיחים · לבעלוב משמחים · כאב ממריחים ומושחים כערוגות
ערבים שיחים :

חזן ירין ירי ארם פשוטות · קהל יצוריו לקבל מלשטות · טועים דרך
קושטות טרף לכל מושיטות חזקות ומחזיקות מטות · חיש מרחי
מלקטות זכות מגלגלות ומטות ועם הדין מלנטורת :

חזן שוקיו ועד כתלנו מצרף · קהל ותחת רגליו שרפרף · הרומו מרעיד
ומרפרף · ה׳ הים מלחיך ומשרף :

חזן חכו ממתקים · קהל דת משלים עתיקים גוזר אומר ומקים · כדברו
שפר שחקים אמר ויקרא ארקים :

חזן וקהל שבחו לגיוניו מפיקים המולת המון אפיקים חלים ועים
קריאת שלוש קדשה מספיקים :

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירונו ואראלים יברכו פני כל חיה ואופן וכרוב
לעמת שרפים לעמתם משבחים ואומרים ברוך כבוד יי׳ ממקומו
לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים : זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא
לבדו פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות
בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית

אן פלעגט צו איטן אונ׳ צו זעבגן זי איז גיגעבן צו מיינר אתנה אום די זיל קלוג צו מאכן די תורה רעט פֿרייאונג כלוואר ווער דא לערנט דר איז פֿרייא פֿון דברי עולם די טרויאריגן הערלן זי טוט דר פֿרייאן די וויטאג דאז זענטן (ואריחים) זיא פֿלאנטרט אונ׳ טיארן (כערוגות) אז די ליילן בעאר די דא טראגן זיסי פירות (ידיו) זייני הענד זיין אויז גשפרייט אז די הענד דז מענטן צו מכפֿאנגן זייני ביטעפֿניש די דא חוזר בתשובה זיין אונ׳ זיין אויך זיך מקבל (אלשטות) ניאר אב צו קערן פֿון הק״בה די דא זיין פֿר אירט אין און רעכט וועג (קוסטות) דא ווייזט ער אים דען רעכטן וועג אונ׳ זייני הענר די גרייפֿן טפייז צו אלי ביטעפֿנים זי זיין טטארק אונ׳ זי טטארקן אך די דאז גיליטן פֿון אירר מראוט זיא קלויבן די זכות פֿון ישראל בהענד אי זי ווערן פֿר שטוסן אונ׳ וועלגרן איר זכות צו אנכדר דז זי איבר וועגן די זאג טאל אונ׳ דז די עבירות אעכֿטן אין גמטט לארן אמכן דאז דר אדת הדין זעלט איבר וועגן (טוקיו) זיין טענקל די זיין ביהעפֿט אן די וועלט זיינר ביטעדיגן דאז בית המקדש דז דא איז (טרפֿרף) דז טטאל זיינר פֿיס אך די ערד די דא איז גיהייסן דז טטאל זיינר פֿימן (ארעיד) ער אמכֿט דר טרעקן (ומרפֿרף) אונ׳ טלאך דאז ים (מלחיך) המט ער פֿר דערט (ומשרף) אונ׳ דורך דז פֿייאר איין גטרוקנט (חכו) זיין גומן דר איז זיס דאז איז גיזאגט אויף דר תורה די דא איז גהייסן דאז אטל פֿון הק״בה דר דא הייסט (עתיק יומי) אלט פֿון טעג ער גביט אין ריד אונ׳ איז זיאקיים איט זייני ריד (טפר) ער המט היפש גיאמכט די היאל ער המט גירעט צו די וואטר די דא וואר אין בריאת עולם (ארקים) אויף דר ערד אז די טבע איז פֿון דר ערד דז זיא אונטר פֿאלט אין וואשר זוא המט ער זי גירופֿן דז זיא אויף די וואטר גינג אונ׳ דיא וואטר אונטר איר (שבחו) זיין לוב (אפיקים) זי אויט ליהן זייני היער די אלאכים זי טביימן אז ברוונג (אפיקים) דר בעך וואטר (חלים) זיא דר טרעקן אונ׳ פֿר וואגן פֿר אורא דר שכינה ווען זי קלאפֿפֿן איט אירי פֿלי גל אונ׳ זאגן דרייא אאל קדוש

ויברכו לאל כל יצוריו שבח יקר וגדלה יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו ישרא
בקדשתו ביום שבת קדש שמך יי אלהינו יתקדש וזכרך מלכנו יתפאר בשמים ממעל · ועל
הארץ מתחת: תתברך מושיענו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה:
תתברך צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר
משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים
ומלך עולם: כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים וכלם עושים באימה וביראה רצון קוניהם
וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים: ומפארים
ומעריצים ומקדישים וממליכים: את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא: וכלם
מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים רשות זה לזה: להקדיש ליוצרם בנחת
רוח · בשפה · ברורה ובנעימה קדשה כלם כאחד עונים ואומרים ביראה:
קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו:

חזן · מיוסד ע"פ תשרק כפל וגם ף חתום שלמה חזק ואמץ

ראשון כתם פז · תג עטור כתר · קהל תחן יוחן עתר שכנו ביושב
סתר שלית מפורש פותר · רם ונשא ביותר רב בנין וסותר ·
קוראיו פתח חותר קבל כנתוח בתר:

חזן עיניו כיונים צר רבו ערפנים קהל צופות צפים צפונים · פתוחות
שיח ספונים פונות לציר פונים עתיד ונוה פנינים · ערוך נגדו
מלפנים סביונו אין לפנים שרפים וחיות ואופנים:

חזן לחיו נטוף מור לקחים · קהל נעימים אמרים מלקוחים · מגדלות
מרקח רקוחים מתן לנפש פקוחים לוחות חירות משיחים

ראשון זיין הייבט פֿון איין פרייזט הקב"ה דז ער לייבט איז גיין גאנץ פֿון די דרייא קרונן דז זי קריגן איין כנסת ישראל
דס זיין די דרייא קדושות דא נאך ווערן זיא דער בראט אונ' בווערט (עתר) מירי גבעט זייני רואונג איז מין
פר בערקנים דז היאז אבר מיין אזאך איז דר איז מיין טליה צו בטיידן די תפלות פֿון ישראל פֿון הקב"ה אונ' ברענגט
ניט די תפלות פֿר הקב"ה דער דא איז הויך אונ' זער דר הובן אונ' צו ברעכטן דאס בנין דס די מקטרגים אאכן פר איינר
תפלה דז זיא ניט זאלן אויף גין פר הקב"ה אבר דער אזאך דער דא איז גזעצט צו ברענגן דיא תפלות פֿון ישראל פר
הקב"ה דער צו ברעכט די זעלבגן (בנינים) ווען ישראל זוכה זיין: זייני אן רופֿר איט הערצר (חותר) ער צעברעכט
איין טיר אין היאל צו אאכן איין גין איר תפלה דיא אנטפנגט ער אז די קרבנות דיאן צו טשיקט אונ' אקריב איז: אויך
דען אזכה: (עיניו) זייני אויגן די זיין גלייך אזו היפש אז די אויגן פֿון איינר טויב דז זיא זוגן אן פֿיר (דפנים) זייט
דער וועלט (צופות) זיא זוגן אויף די תלמידים חכמים די דא זוגן (צפונים) די פר בארגנקייט דר תורה אונ' זיין אוש
(שיח) אויף די רידפון דער תפלה די דא קומן (ספונים) אויז דען פר בארגנן הערצן זייני אויגן די קערן זיך צו דעם
זעלבגן די ירדנו אין קערן אונ' אויך דס גן עדן דס דא איז פֿר בארגן צו בזאגן דר איט דיא צדיקים דרויף זאגט ער
אונ' אויך דאס גהנם דס ער האט אן גריכט פֿון פֿארנט אי די וועלט איז אורן בשאפן זיא זוגן (סביונו) זיין גשטאלט
הקב"ה דאס ווערט ניט גזעהן צו קיינן פנים אפילו צו דפן אזאכים די דא הייסן שרפים אונ' אופנים אונ' חיות הקודש
(לחיו) זייני קין באקן די טריפן גווירץ פֿון צערנן דר תורה אונ' זיסי ואג דאס ... (ארקח) ד

ווען (יום טוב) אין דער וואכן גיפאלט זאגט מן דאס :

המאיר לארץ ולדרים עליה
ברחמים ובטובו מחדש
בכל יום תמיד מעשה בראשית :
מה רבו מעשיך יי׳ · כלם בחכמה
עשית מלאה הארץ קנינך : המלך
המרומם לבדו מאז · המשבח
והמפואר והמתנשא מימות עולם :
אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם
עלינו · אדון עזנו · צור משגבנו
מגן ישענו משגב בעדנו : אל ברוך
גדול דעה הכין ופעל זהרי חמה ·
טוב יצר כבוד לשמו מאורות נתן
סביבות עזו · פנות צבאיו קדושים
רוממי שדי תמיד מספרים כבוד אל
וקדשתו : תתברך יי׳ אלהינו על
שבח מעשי ידיך · ועל מאורי אור
שעשית יפארוך סלה : תתברך צורנו וכו׳

ווען (יום טוב) אן (שבת) גיפאלט זאגט מן דאס

הכל יודוך והכל ישבחוך · והכל יאמרו אין
קדוש כיי׳ : הכל ירוממוך סלה יוצר הכל
האל הפותח בכל יום דלתות שערי מזרח : ובוקע
חלוני רקיע מוציא חמה ממקומה ולבנה ממכון
שבתה : ומאיר לעולם כלו ולדיו שברא
במדת רחמים : המאיר לארץ ולדרים עליה
ברחמים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה
בראשית : המלך המרומם לבדו מאז המשובח
והמפואר והמתנשא מימות עולם : אלהי עולם
ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור
משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו : אין כערכך
ואין זולתך אפס בלתך ומי דומה לך : אין
כערכך יי׳ אלהינו בעולם הזה ואין זולתך
מלכנו לחיי העולם הבא : אפס בלתך גואלנו
לימות המשיח ואין דומה לך מושיענו לתחיית
המתים : אל אדון על כל המעשים ברוך
ומבורך בפי כל נשמה : גדלו וטובו מלא עולם
דעת ותבונה סובבים אותו : המתגאה על חיות
הקדש ונהדר בכבוד על המרכבה : זכות
ומישור לפני כסאו חסד ורחמים לפני כבודו
טובים מאורות שברא אלהינו יצרם בדעת
בבינה ובהשכל : כח וגבורה נתן בהם להיות
מושלים בקרב תבל : מלאים זיו ומפיקים נוגה נאה זיום בכל העולם : שמחים בצאתם וששים
בבאם עושים באימה רצון קוניהם : פאר וכבוד נותנים לשמו צהלה ורנה לזכר
מלכותו : קרא לשמש ויזרח אור ראה והתקין צורת הלבנה : שבח נותנים לו כל צבא מרום
תפארת וגדלה שרפים ואופנים וחיות הקודש :

לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו : תפארת
עטה ליום המנוחה עונג קרא ליום השבת זה שבח של יום השביעי שבו שבת אל
כל מלאכתו ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ליי׳ לפיכך יפארו

סְתָרִים ׃ דוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ אָז לִסְעוֹד הוֹרִים ׃ מְזֻמָּן עוֹד לְנִמְהָרִים ׃ קַמְתִּי נִצַּבְתִּי בְּחֶמֶד הָרִים ׃ וְרַצְתִּי אַצְתִּי בַּזְּהָרִים ׃ פָּתַחְתִּי מֵאֵלַי בְּנָטוֹף מוֹרִים ׃ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אֲמָרִים ׃ מְצָאוּנִי לִגְיוֹנוֹת סְבָבוּנִי כִּנְהָרִים ׃ עוֹמֵד כַּהֲדַסִּים בֶּהָרִים ׃ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם דְּרוֹשׁ דּוֹד מֵישָׁרִים ׃ סוּר מֵרְכָסֵי קְשָׁרִים ׃ מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד לֶעָתִיד שָׁאוֹל נִפְשָׁרִים ׃ הֵם בָּאֻמּוֹת הַכְּשֵׁרִים ׃ מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹר נוֹאֲמִים בָּזֶה הַקּוֹשְׁרִים ׃ נִגְרוּ נֶהֱרָגִים כַּשְּׁוָרִים ׃ נֵזֶר יְחוּדוֹ קוֹשְׁרִים ׃ נֶצַח מַלְכוּתוֹ שָׁרִים ׃

חזן דוֹדִי נוֹעָמוֹ עִמּוֹ מֵישָׁרִים ׃ קהל נִכְתַּב וְנִקְרָא בַּשִּׁירִים ׃ צִרְקִיתָיו לָרֵקִים מֵחֲזִירִים ׃ צִבְיוֹנוֹ עָשׂוּת מִתְאַזְּרִים ׃ צְפוּתֵינוּ צִפּוּת מְשַׁחֲרִים ׃ צִיּוֹן עַמּוּד שְׁחָרִים ׃ צוּר קוֹנֵנוּ מַכְתִּירִים ׃ צָרְכֵנוּ כְּפֶלֶל מַעְתִּירִים ׃ חָזֶה נֶחֱזֶה כְּבִאוּרִים ׃ חָשְׁכֵנוּ לָעַד לְאוֹרִים ׃ חזן חַי זַכֵּינוּ כְּמִתְפָּאֲרִים ׃ קַיָּם לְדוֹר דּוֹרִים ׃ הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים ׃ המאיר

די דא האטן אנגלעקט אזי פער בערגנש (דודי) איין פריינד הק"בה דר האט גשיקט זיין נבואה (לסעוד) צו אונטר לעגן איינר ווייזר דז וואר עזרא אונ' זיין חברותא דא זי אן הובן צו בויאן דאז בית שני די וואורן אן גירייט צו העלפן דען איילנדיג ישראל (קמתי) איך בין גישטאנדן אן דעם גיוועטיגן בערג הר סיני (ורצתי) אונ' איך האב איך גפרייאט (אצתי) אונ' האב גיאייגט צו אנטפאנגן די תורה די אייגן אענטשן ביוואורט פר דיזינד (פתחתי) איך האב גיעפנט איין אונד פון איר זעלברט (בנטוף) דא די וועלט האט גטראפט גווירץ דאז וואר דא הק"בה גאב די תורה אונ' האט גיזאגט נעשה ונשמע : (אמוני) אונ' דא איך זאגט נעשה ונשמע דא האבן איך גיפונדן (לגיונות) פיל הויפן אלאכים די איך אום ריגלטן אז איין מאך וואשר אונ' הק"בה טעונד לוישן אין אז לוישן הדסים די דא שטין אויף דען בערגן: (השבעתי) איך טוא בישווערן אייך ישראל דאז איר זעלט פארטן אייאר פריינט הק"בה אונ' גיט אין רעכט פערטיגן וועג אונ' קערט אב (מרכסי) פון צו בהעפטן אונ' פר קיניגן איט די רשעים (מה דודך) לעתיד לבא ווערן די פעלקר פרעגן אן ישראל וואז איז דיין פריינט הק"בה אנדרשט אז איין אנדרר פריינט דז אייך דז גיהנם ווערט (נפשרים) פר קילט אונ' אונט פר ברענט עש אונ' ווערן זעלברט בקענן דז איר זיינן די בעשטן (מה) אבר איגלונד אין גלות (נואמים) רידן די פעלקר די איין בונט אאכן איבר ישראל וואז איז דיין פריינט אנדרשט אז איין אנדרר פריינד דז ער אייך ניט העלפט אויז דעם גלות ווי וואל קיגן אים איר לאזט אייך דר טלאגן אז די אוקסן נאך דעננוך פר קויפן זיך ישראל איט אים אונ' קרינן אים איט אייניקייט אונ' זיגן דז זיין קיניגרייך איז צו איביג : **דודי** איין פריינט הק"בה זיין זיסקייט זי רעכט פערטיגן זיין פאלק גלייך אז דער טעם הקודש ווערט גישריבן אזו ווערט ער גלייאנט אין גזנג דז בית המקדש פון וועגן זיינר גירעכטיקייט האט ער גהייסן די לער זיין פון די אבות דז זי זאלן תוזר בתשובה זיין זי זיין זער שטארק ישראל צו טאן זיין ווילן (צפותינו) אונזר האפונג איז (אשחרים) צו ווערן פרייא פון דעם גלות דארויף (ציון) איז איין צייכן דר אויף גאנג (שחרים) דר מארגן שטערן דען אזו וואול ווען עש זאל אויף גין דר מארגן שטערן זוא ווערט עז פינשטר אז עז איז גיוועזן די גאנצי נאכט דש איז איין וואר צייכן דז ווערן ישראל ווערן לנג שווערשטן גלות ליידן זוא ווערט דאז ליכט פון דר גאולה בלד נאך קומן אונזר בשעם (מכתירים): זי קרינן אונ' אונזר בדרפניס (כפלל) איט גבעט איר אויז בעטן פון אים דז איר זאלן זעהן (כבאורים) אן די לויטרי גאולה. אונזר פינשטרניס צו איביגקייט עש זאל ווער' פר קערט צו ליכט איר ביטן לאז אונז זוכה זיין צו דעם זעלביגן ליכט גלייך אז די צדיקים די זיך בריאן דז זי האבן אקיים גוועזן כל התורה דוא לעבנדיגר גאט דר דא איז צו גבירט אונ' צו גבירט דר דא דר נייכט די ערד אונ' אירי וואונר איט אויף גאנג דר זון :

רמשי

הבת בת נגידים אהבה וחבה אגודים: מה יפו דדיך אחותי כלה מנוחה ושאר ויעודים · ושמניך קרית מועדים · נופת תטופנה שפתותיך כלה אחנת משיחים עומדים מבלי קנאה מצמדים גן נעול נקם ואין מגידים · סתום לתלבושת הבגדים :

חזן סמן המחבר שלמה הקטן

שלחיך פרדס שפר נאים ההרורים : קהל לטבסים מלכים אדירים · נרד וכרכום מזה ומזה סרורים · החוט המשלש גדורים מעין גנים הדחת קלים וחמורים טבילות נקיות שמורים · עורי צפון ובואי תימן יחד לכנס נסערים גלות כל שערים באתי לגני אחותי כלה רוממת מלואים גמורים לקבל אברים ואמורים אני ישנה ביאת עיר משעירים תוחלת יסחבום צעירים פשטתי את כתנתי רבתי ושני כתרים האורים ותמים סרתרים

טאָכטר דש הערן אברהם מיט ליבשאפט דו ביזט (אגודים) גבונדן אן איר (מה יפו דודיך) וויא גאר היפש זיין דייני פריינטשאפט שוועסטר אונ׳ איין כלה די דו מיר האשט בוויזן אין דר הייליגי שטאט אונ׳ אין דען אנדרן שטעטן וואו מיך איך הב בטעדיגט צו דיר אבר די שטאט די ביטעדיגונג פון כל ישראל דז איז ירושלים די איז גלייך אז איין איל דז דא גיט איבר אלי טרענק ווען מן זי פר מישט אונטר איל אזו איז די קדושה פון ירושלים די גיט איבר אלי קדושות (נופת תטופנה שפתותיך כלה) אונ׳ דארטן זי הבן גטריפט דייני לעפצן זיסקייט איין כלה כנסת ישראל ז די ברידר שטט דייני לוייא גזלבטן דז וואר דר מלך ישראל אונ׳ דר כהן גדול די דא וואָרן ביידי צו ירושלים (מצמדים) די וואָרן בהעפט מיט ליבשאפט אונ׳ האט קיין ניידונג אייכר אויף דען אנדרן ז (גן נעול) אז איין גארטן דר צו גשלאסן איז אזו איז פר שלאסן די לייט דש הקב״ה ווערט טאָן נקמה אן די רשעים אונ׳ דא איז ניאנט דר עס קאן זגן עז איז פר שטאפט דיא לייט ווען הקב״ה ווערט אן קליידן די קליידר דר ראכֿונג ז (שלחיך) דייני שלוחים משה אונ׳ אהרן די זיין (פרדס) אזו שין אז איין בוים גארטן דר דא איז מיט ליבליכקייט אום גרינגלט (וטבסים) אז די לירונג דר שטארקן מלכים (נרד וכרכום) גלייך אונ׳ זאגן פון דיזר זייטן אונ׳ פון דיזר זייטן זיא וואָרן גסדרת ז בלוואר מיט מעשים טובים אין מצרים זיא וואָרן זיך פר לייכן פון דרייא עבירות אין מצרים אונ׳ אין דען זעלביגן זכות וואָרן זי דר לויזט דז וואר דז זי זיך ניט גלייכטן צו די מצרים מיט איר שפראך אונ׳ מיט אירי נעמן אונ׳ אירי קליידונג ז (מעין גנים) אז איין קוואל ברונן אים גארטן (הדחת) דער שוועמקט אב די גרינגן אונ׳ די הרבי טומאות ז אזו האטן זי זיך גהיט פר זינד קלייני אונ׳ גרוסי דש וואר אירי רייני טבילות (עורי צפון ובואי תימן) דר וועק די (גליות) פון צפון אונ׳ ברענג די דא זיין פר טריבן צו דרום מיט אנדרר צו איין זמאלן (נסערים) די פר שפרייטן די דא פר טריבן זיין אין אלי שטעטן (באתי) איך בין קומן אין איין גארטן דאז בית המקדש ז גלייך אז דש מען וואר אויז גבויאט אונ׳ גיהכט גיפעסטיגט גוואָרן ז צו אנטפֿאנגן די גלידר (ואמורים) אונ׳ דש אין גיווייד דר קרבנות (אני ישנה) איך בין וואָרן אנטשלאפֿן אין דעם גלות ז ביז עז ווערט קומן הקב״ה אין דיא שטאט ירושלים דר דא זאָל טאָן נקמה אן די רשעים ז אז דא איז די האפֿנונג (יסחבום) דש זי זאלן וועק שלעפן זי די יונגשטן פון די שבטים דז איז (שבט יוסף אונ׳ בנימין) אז מיר געפינדן איין טייל משות זיין אויפֿ גשלאגן וואָרן פון דען צווייא שבטים אין טעג יהושע ז אונ׳ אין טעגן שאול המלך אונ׳ מרדכי די קומן פון בנימין הער אונ׳ (לעתיד בזמן המשיח) ווערן אויך עטליכי פעלקר די ערשטי מכה איין נעמן פון (משיח בן יוסף) (פשטתי) איך בין וואָרן אויז גיצוגן פון אייני שיני קליידונג ז די גרויסי שטאט ירושלים ז אונ׳ די צווייא קרונן די קרון פון דר כהונה אונ׳ די קרון פון (מלכיות ישראל) אונ׳ פון די (אורים. ותומים)

דיא

צְאֶינָה וּרְאֶינָה · · קהל וחזן מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידִים:
חזן · · · רִנַּת חֲתֻנַּת דּוֹדִים:
הִנָּךְ יָפָה · · · קהל וחזן דַּתְדִין וּפִקּוּדִים:
חזן כְּפַלְיָחִיד לִפְקוּדִים:
שִׁנַּיִךְ · · קהל וחזן הַרְחֵק כְּאוּר חֲמוּדִים:
חזן קְשׁוּט לָשׁוֹן לִמוּדִים:
כְּחוּט הַשָּׁנִי · · · קהל וחזן טַעַם זַן יְדִידִים:
חזן נִגְרוּ שְׁלָם לַיְּרָדִים:
כְּמִגְדַּל דָּוִד · · קהל וחזן יִקְרַת פִּנַּת יְסוּדִים:
חזן גְּבוּל הוֹרָיוֹת יְסוּדִים:

קהל שְׁנֵי שָׁדַיִךְ דְּבוּק אַחִים · חֲסִידִים לְרוֹעִים תָּאֳרִים חֲסוּרִים · עַד שֶׁיָּפִיחַ הַיּוֹם יוֹם צְדָקָה לַחֲרֵדִים · חִבּוּל זֵדִים זָרָרִים · כֻּלָּךְ יָפָה בְּלִי מוּם מְכֻבָּדִים תָּם וְחֶלְקוֹ מְחֻבָּרִים אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה וִיעוֹר שְׁכִינָה בְּשִׁעְבּוּדִים · רָצוּף בְּבוֹא מְאֻבָּדִים לִבַּבְתִּנִי אֲחוֹתִי כַלָּה הבת

צאינה וראינה גיט אויז (כנסת ישראל) אונ׳ זעכט דיא ליבשאפט פון הקב״ה דר דא האט אייך גיקרינגט בו זינגן איין ליבש גיזאנג אז גזנג די פריינט איינש חתן אן זיינר חתנה :
הנך יפה דוא בישט שין (כנסת ישראל) איט דעם גזעץ דיא (תורה שבכתב) דאש איז דאש הויש אונ׳ איט (תורה שבעל פה) דאש איז די גארא אונ׳ דרום האט הקב״ה צו וויא אאלט גרעט : (הנך יפה) צו ישראל די ער האט אופט לאזן זאגן : (שנייך) דיין צין די פרייאן זיך ניט צו גלוסטן (כאור) אימושה ריד ניימרט (קשוט) זי צירן אירי ריד אונ׳ גווינן איר צונג צו לערנן : **כחוט השני** אז איין רוטר פאדם אזו היפש ווארן די ריד פון אברהם (זיין) דער דא וואפנט זייני קנעכט אונ׳ יאגט נאך דען פיר אלאכים אונ׳ שלוג זיא אב דען רויב דז זי האטן גנואן אויז סדום דא טפראך ער צו דען (אלך מרום) איך וויל ניט בהלטן פון דז דייני אפילו איין פאדם נאך ריאן דא קעגן ווארן זייני קינדר זוכה צו אצות ציצית אונ׳ תפילין (כאגדל דוד) אז דער טארן פון דוד דר וואר (יקרת) דיא ירדיקייט (פנת) פון דען עק שטיין אונ׳ גרונט דער וועלט דש איז דאש בית המקדש אונ׳ ווארן אויך די סנהדרין די איין זאטן דער גרונט פון ישראל דש פון איכן גינגן אויז די דינים אונ׳ הוראות צו ישראל : **שניך** שדיך דייני צוויא בריטט דז ווארן אשה אונ׳ אהרן די דא האטן ישראל גזייגט איט תורה אז איט צוויא בריטט : אונ׳ איט ליבשאפט ווארן בהעפט דיא יידר די ווארן די הירטן פון ישראל אונ׳ גלוסטן צו אויז זוכן אין איין רואונג (עד שיפוח) ביז דא ווערט ווערן היים דר זג לעתיד לבא דער דא ווערט ווייזן די גרעכטיקייט פון ישראל די זיך אייזן צו טאן די אצות פון הקב״ה דר זעלביגר טאג רט ער פר דערבן די רשעים אז זיא ווערן פר ברענט ווערן (זרדים) אז איין דאר גראז (כלך יפה) די קינדר פון יעקב רן אלי שין און גברעך איט הערליכקייט יעקב דר וואר איין אן פעלטיגר אאן דר וואר גטיילט צו זיין רז חלק פון הקב״ה אתי אלבנון כלה) איט איר ווערטט ווערן פר טריבן כנסת ישראל די דא איז כלה פון הקב״ה פון דעם ווא ד דען בית אקדש : אונ׳ אין פירן דינשט ווערט זיך אויך בטעדיגן די שכינה איט אים אונ׳ אך (רצוף) בהעפט אן איכן ווען זי ווערן יידר קואן אויש די פר לידונג דו גלות (לבבתני אחותי כלה) דו הערלט איך איין שוועסטר כלה די

במזורים קלקלתי שמנים שמרים מצאוני השומרים: קנין כי שברתי. וטוב לא סברתי קרשו לולא חברתי. כמעט שעברתי רשם אסר בצבאותיכם בזעוע חיל אילותכם ריחוק רחוק אתכם השבעתי אתכם: ריש גלי כהעלה יונה חמה עלה רגשו בני עולה. מי זאת עולה: שרות שפרר שטחו מטות ורבוא חטתו שער צא ושטחו הנה מטתו: שירת ערבוב מלערב אמנות אבוב ערב שירות נבוב הרב כלם אחוזי חרב. תאיו פסק לו מלואות כני טרסקלו תטליל חסה לו אפריון עשה לו: חוז תאר פנים מהכסף נועמו ירידות כוסף תבנית אות יוסף עמודיו עשה כסף:

צאינה

ויד (טפתי) איך האב אויש גישפיגן (כפתי) איך האב אויך גיהובן איין האנט אויך דיא נביאים די ווארהפטיגן דיא איך טטראפן אונ׳ הכן איך גהייטן דינן הקב״ה (קלקלתי) איך הב פר דארבן איין טם טוב דען איך האב דר דא ווער גגליכן צו איין גוטן איל דז ער ווער טריב (שארים) אז היבן (אלאוני השומרים) דען גפינדן איך די היטר פון הקב״ה כנבוכד נצר אונ׳ סנחריב די ווארן נוקם די נקאה פון הקב״ה אן איר (קנין) דען גוטן קויף דז איר הבן גיקויפט פון הקב״ה דז איז די תורה דרום דז איך הב זיא צו בראכן קאם אך דז איר קאאן אין דז גלות אונ׳ קענן ניט אזכיר זיין די תורה די דא הייסט טוב אונ׳ אען ניט ווער אז דר הייליג טם פון הקב״ה דער איז (אז) איז אויך היגטן אן אונזר נאאן דער דא איז ישראל (כאעט טעברתי) דען העט עט וויניג גפעלט איר וערן איבר פארן גון דען עולם: (רטם) ער הט אן גצייכנט איין פר בונד אן אונזרן היר בייא זיין הייליגן נאאן דא פיר זיא פר וואגן אזי בטעפנט אך אאכט ער גיווינן די היידן: איר ועלט ניט זינדיגן דז איר ניט אאכט איט אייערי ביזי מעטים דז די לייט פון דער גאולה ווערט גפערט: אך זאלט איר ניט דריגגן איט גוואלט אויט צו גין אויש דעם גלות אי דער איזן ווער פון הקב״ה אונ׳ שיקט אונז אשיח צו דער ליזן אונט: (השבעתי אתכם) דרויך איך טוא בשווערן אייך ישראל: (ריש) הקב״ה האט אויך גבראכט ישראל אויש אצרים אופן בארליך דא ווארן זי גלובט דען זיא ווארן אזו גטרייא איט הקב״ה אזו טויב איט אירן (בן זוג) דא טפראכן דיא אוואות (אי זאת עולה) ווער איז דז פאלק דז דא אויך גיט אויש דער אדבר (טרת) דער הייליג דינסט דר דא ווער גיטאן (שפרר) אין טעאל זיינר פיטן דז דא ווער גבויאט (טטחו) אויש טעגן האלץ כלוער דז בית האקדש דז האט דער פילץ די גטלעפט ישראל איט פיל צעהן טויזנט די דא ווארן אום קואן אין די גרוטי אלחאות די ער האט גיהא (דוד האלך) אונ׳ דא זיין זון טלאה האט גבויאט דז בית האקדש דא האט הקב״ה אין ועלביגן זכות גיבענטט די פרוכט פון איינן דז זיא אידר ווארן אזו פיל אז זיא אי ווארן גוועזן: גיא אויז אונ׳ זייא אפורט דעם פסוק (הנה אטתי וגו׳) ער הייסט דז בית האקדש דז בעט פון טלאה האלך כלוער ווייל זי האבן אין זכות דז בית האקדש (פרה ורבה) גוועזן (טירת) דז הייליגונג פון די ליים די דא האבן גזוגגן דז איינר דען אנדרן ניט האט פר יאירט גיזאכט אונ׳ ניט פר איטט האטן איר קולות: איר (אוואות) ווער (אבוב) איט זיסן ארגל טפיל אך זיא האטן גזוגגן (נבוב) איט רידן איר אייזר: (כלם אחוזי חרב) זיא ווארן בהענד אונ׳ גטיקט איט אירם גזנג אז איין גבור דער דא איין טווערט האט בגריפן (תאיו) זיין קאארן ער הוט פר טיילט צו דרפילן (כני) דען פום (טרסקלו) דז טעאל זיינט טטולדט איזודז בית האקדש דז זאל זיין (תטליל) איין טאטן צו בטילן ישראל (אפריון עשה לו) דרום היט ער איך צו בויאן דז בית האקדש דז ווער זיין חופה פון הקב״ה (תאר) ער הוט דער לייכט דז ענגליט פון ישראל (אהכסף) דז זיא ניט זאלן פר טעאט ווערן פון וועגן די זינד פון דעם עגל אונ׳ דרום האט הקב״ה גהייסן צו אאכן אים דם בית האקדש דז זים אונ׳ גלייכט אונ׳ גלוסטיג איז די זאלן פון זילבר אונ׳ ניט פון גאלד פון וועגן די גטטאלט אונ׳ לייבן פון יוסף דער דא הייסט טור דז דז עגל דז דא ואר גאאכט אויש גאלד ניט זאל ווערן גדאכט (עאודיו) עשה כסף) זיין זיילן אין בית האקדש ער אאכט אויז זילבר

נאינה

עֲקַלָּתוֹן נוֹשֵׁף קָלַע וּפִיתוֹם מְכַשֵּׁף נִצְלַע עָרֵב שִׁלְשׁוּל כְּהַקָּלַע יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע: עֲרוֹדִים עִם עֵילִים מָרוּ זָרוּ שְׁעוּלִים עֲנַן לֹא מַעֲלִים · אֶחָזוּ לָנוּ שְׁעָלִים: פְּתִיגִיל וְעָגִיל בְּדָלַי עֲנַק פְּנַק קָדְלַי פָּנִים בְּפָנִים הִשְׁדִּילַי דּוֹדִי לִי: פּוֹעַל בָּם תִּפּוּחַ שָׂכָר לֹא קָפוּחַ פְּקוֹד דַּר טָפוּחַ עַד שֶׁיָּפוּחַ: צִמְצֵם שִׁכְנוֹ מֶרְכָּבִי יוֹם חִנּוּךְ כַּרְכּוּבִי צִפִּיתִי פֹּה עִכּוּבִי עַל מִשְׁכָּבִי: צְבִי קֹדֶשׁ מִנָּה · מְקוֹם מִבְחַר מָנָה צִיּוֹן רֹאשׁ אֲמָנָה אָקוּמָה נָא: קָרַצְתִּי רַצְתִּי בְּאוֹמְרִים בַּמּוֹרִים טַפְּתִי נַפְתִּי

פייגן בוים דר האט גקריספרט מיר פייגן (עקלתון) פרעה דר זיך קריאט אז איין שלאנג די דא שפייט ווען זי בייסט איין מענטשן (קלע) דער וואר פר שלידרט: אונ' די עבודת אלילים די דא הייש פיתום (כזלע) די וואר צו ברעכן דען די זעלביגי עבודת אלילים וואר גמאכט מיט כישוף דש קיין קנעכט קאנט פון מצרים זיינן הערן אנטלויפן אונ' דא ישראל דער לויט ווארן זוא גינג שישים ריבוא קנעכט אויזן מצרים אויז אונ' דרום הייש הקב"ה משה רבינו עליו השלום דאז זי נוא וואל מריבר ווארן איבר די זעלביגי ע"א דז זיא זעלטן ווידר צו ריק ציהן אונ' זעלטן זיך מיר ליגר מאכן פר דר זעלביג ע"א דער ווארטן דז פרעה זאלט זיך טועה זיין אונ' גדענקן דז די ע"א האלט זי אונ' דרום נאמן ער זיך פיר אים נאך צו יאגן ישראל אונ' דען וויז אים הקב"ה דז אל דאש כישוף ניקש איז קיגן זיינר קראפט אונ' ערשט רעכט פרייא ווארדן ישראל דא די מצרים דר טרינקן אים ים: עז וואר גוויסט צו הקב"ה די תפילה פון ישראל די דא זיין גלייך (שלשול) אז איין וויראל דז קיין קראפט האט אנדר אז מיט זיינם מויל אזו האבן ישראל אויך קיין קראפט אין אז מיט איר מויל צו לערנן תורה אונ' תפילה צו טאן: דש זעלביג מאל דא זיא ווערן בייא דען ים דא גינג איר תפילה אים היאל בהענד (כהקלע) אז איין שטיין אויס דעם שלידר דר דרויף גיט דער פסוק (יונתי בחגוי הסלע) איין טויב כנסת ישראל די ווארן גלייך בייא דעם ים אז איין טויב די דא פליהט פר איינם שפערבר די פלעגט זיך צו פר בארגן אין די שפאלטן דש פעלזן דען פינט זי דרינן שלנגן אונ' עגדעש דא איז זי נאך ערגר דראן אז הו ישן אזו ווארן ישראל אויך בייא דעם ים דא אין פרעה נאך יאגט אונ' האטן פר זיך דש ים הינדר אים די מצרים (ערודים) די אלטן איזלן אונ' (עילים) די יונגן כלוואר די מצרים די ווארן גגליכן אין פסוק צו איזלן די ווארן גיאעמט אויך איר אונטווליקייט (שועלים) מיט די וואשר די הקב"ה האט גאעטן מיט זיינר טריט דז איכן האט דר פסוק ניט טון פר העלן דיזדר פסוק גיט דרויף וויא הקב"ה שערמך צו דעם ים (מחצו לכם שעלים) בגרייך צו אונס די מצרים די דא וואלטן אנטלויפן אז די פיקס: (פתיגיל) איין ליר גג (ועגיל) אונ' איין מוריגג ער האט איר אן גהנגן (בדלי) אן איין מור לעפל ער האט גיאמכט זעכפט אונ' האט גצירט (קדלי) איין אקין (השדילי) ער האט איבר רעט איך צו זיינר תורה פניס קיגן פניס (דודי לי) איין פריינט הקב"ה איז מיט מיר (פועל) די ווערקן פון אברהם אבינו דש ער האט זיך אלז גוועזן מיט אל זיין הויז גזינד אונ' דר נאך האט גשיכן די זון הייש אויך די ערלה דא גינג דאש גישמאק פר הקב"ה אונ' וואר איר (מקבל) אז גשמאק דר קרבנות: דען זעלביגן לון זאלטו ניט (קפוח) פר שניידן פון זיין קינדר גידענק אין הקב"ה דר דא וואנט אין היאל (טפוח) דען ער האט גאעטן מיט זיינר רעכטי הנט (עד שיפוח) ווען דא ווערט הייט שיינן די זון לעתיד לבא אויך די רשעים אונ' ווערט פר ברענן זיא: זאלשטו בהיטן דר פיר אלי פרואי זייט (נאבן) ער האט אין גפלישן זיין שכינה אין איין רייט וואגן דז איך הב אים גמאכט דש איינט דש משכן ארענן טג דז איך הנט גפישטיג דען אזבח (כרכובי) מיט זיין אום גאנג: דא האפט איך דז איך אין דר מדבר זעלט בלייבן זויא איך צו איביג וויל ער האט גבמאט צו מאכן איין משכן צו זיינר שכינה (על משכבי) אזו הב איך איר גדאכט אויך אייכם גלעגר אין דר מדבר: (צבי) אבר הקב"ה דר גידאכט ניט אזו נייארט אין דעם לוסטיגן אונ' הייליגן לאנד דז איז ארי' ישראל ער האט ביפולין צו בויאן די שטאט ירושלים די אויז דר וועלטי גאב דש איז די שטאט ציון דא הער: קומט דער א פאנג דעם גלויבן פון הקב"ה (אקומה נא) איך זאל אויף שטין אונ' אל הין ציהן אונ' ניט בלייבן אין דער מדבר (קרצתי) אונ' דא איך בין נון קומן אין ארץ ישראל דא הב איך גווינקט דען שקר נביאים (דלתי) אונ' הב איך גיפרייאט מיט אי

כְּהַפְרִישִׁי לְמָסָךְ וּפְגוּי טְרָשַׁי שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי: לֵב אֶחָד וּשְׁכֶם רְאֵמִים
כְּעֵגֶל לְמַשְׁכֵּם לַאֲסִירִים יַחְפּוֹץ בְּסָכְכָם הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם: מִבּוֹר. תַּחְתִּיּוֹת
וְחוֹרֵי לַחַץ עֲקָרַבֵּי גְרוּרֵי מֵהֵר וְקֵרֵר מְרַדֵּי קוֹל דּוֹדִי: מִבֵּית חוֹמֶר קִצְּבִי
בֵּית חַיִּים נְצִיבִי מְצַפֵּי מְצִיפֵי מַצְבִי דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי: נַחֲלָה שֶׁפְּרָה לִי
תִּקְוַת שִׁלּוּשׁ עָרְלִי נְעִימוֹת בְּמַר לִי עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי: נָם תַּתִּי סֵבֶר.
וְרֵק אֵין דָּבָר נוּסוּ נוּדוּ כְּבָר כִּי הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר: סַרְסוּר זֵרוּז מֶרֶץ רֹאשׁ.
פְּרוּז הֵירֶץ סְלוּל שָׁלוֹם וְחֶרֶץ הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ: סְפֵק עָתִיק מְפִיגֶיהָ
הֵפֵק מַמְתִּיק פִּיגֶיהָ סֹלֶת סוֹלֶת סְפוּגֶיהָ הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ עקלתון

אונטר לעגן פון וועגן זכות דר תורה די דא איז וואָרן געגעבן צו פייאר : (לא) אן איין אורט וואו דא איז קיין וועג אז אין
מדבר (כהפליטי) ער האט איך אויסגעלייזט גפירט : אויך אין דר וויסטנייא ער האט אב געשיידן איך פון דען לייטן ער
האט בדעקט איך מיט וואלקן די האבן אויז גרויאט דען וועג צו ישראל פון די נחשים אונ׳ עקרבים (טרשי) אונ׳ פון דען הוב
פלון די אונטר וועגן וואָרן (שמאלו תחת לראשי) ער טרוג איך גטרייליך אז אייער דער דא טראגט זיין קינד אונ׳ האט זיין
ליבי הנט אונטר זיינם קאפף : (לב) זי האבן אלי איין הערץ אונ׳ נייגטן איר אקמין צו ליידן דש יאך פון דער תורה :
(ראים) זי שוועבטן אזו בהעלד אז ווען זיא וערן גזעסן אויף איינם וואלקן פון ישראל די דא וואָרן גפנגן אין אלריק ער
גנערט הקב״ה דז זי זאלטן אלי איט אנכדר אסכים זיין אקבל צו זיין די תורה (השבעתי אתכם) דא בשוואר הקב״ה דיא
אנאלים די דא פלעגן (אקטרג) צו זיין אויף ישראל דז זי ניט זאלן מקטרג זיין : (מבור) פון דר אונטרשטן גרוב (רדודי)
איינגצווינגר (לחץ) פון וועגן גדראנג דר עגדש טארן די אלריק ער האט גאייזט הקב״ה דז (קץ) (וקדר) אונ׳ האט
געפערט איין ליכט אונטר דעם כסא הכבוד צו אנטפנגן איין תפילה (אדדי) צו מעשן איך (אדה כנגד אדה) (קול דודי)
אונ׳ דען ליט איין פריינד הקב״ה איך הערן זיין שטים צו דערלויזן איך (מבית) פון הויז דז לייאן דז די אלריק איר האטן
איך געזעצט צו בויאן ער האט אויס גלגן איך אונ׳ אין דש הויז דש לעבנדיגן (נציבי) ער הוט גפלאנצט איך דז איז אין (ארץ
ישראל) : (אלפי) ער האט גלוגט (אליפי) וויא די אלריק האטן פרפלינט איין קינדר אין דש וואסר (אלבי) הקב״ה דר
דא איז אין איין בשטאנד (דומה דודי לצבי) ער וואר גלייך איין פריינד הקב״ה אז איין הירש איט בהענדיקייט אזו אייזט
ער די גאולה פון אלריק אי איך עז דאכט זעלבשט (נחלה) איין טיכי ארב ער האט אאכן ארבן איך די ערב פון יעקב די
דא האט קיין שיעור דר דא וואר דר דריט פון דען אבות (תקות) אז איין שנור די דא איז זעלב דריט גפלאכטן די האט
ער אאכן ארבן איך ער האט גבאטשאפט איט איר איט זימקייט פון דר גאולה דא איר וואר ביטר אין אלריק (ענה דודי
ואמר לי) דען ענטפרט ער איר איין פריינד הקב״ה אונ׳ שפראך צו איר איך זאל גין אויז דעם גלות : (נם) ער שפראך צו
איר דו זאלשט פר נעאן איין גאב דש אייכט די תורה די וויל עס איז קיין לערקייט אין איר כלומר א טליך שטיפליך אין דער
תורה דז איז ניט אומזונשט נאר האט פיל גוטי עניאים דען עס איז כון הין ווער גפלוגן (נודו) אונ׳ נוא פר וואגלט דיא
לייט אז די וועלט האט זעלן שטין און תורה (כי הנה הסתיו עבר) דען דר ווינטר דר איז נוא איבר פארן כלומר די צייט
פון (בריאת עולם) אן ביז אן (אתן תורה) דז וואר אזו איין און זוליגי צייט פר הקב״ה אז דער ווינטר : (סרסור) דער
אנקלר דר די תורה האט צו געמעקלט פון הקב״ה צו ישראל דש וואר משה רבינו (זרוז) דר וואר גפרישט איט לייפונג :
דען קאפף פון דען רשע (הירץ) דען האט ער צו בראכן אונ׳ (אהרן הכהן) דר דא אאלט (סלול) גיבאאט איין וועג פאר
פלאק (ותרץ) אונ׳ רעכט פערטיקייט צו ישראל (הנצנים נראו בארץ) די שפרטונג משה אונ׳ אהרן די וואָרן גזעהן אין לנדר
אלריק (ספק) עס הוט נוא בניגע צו קומן די צייט (עתיק) אז אלטר וויין (אפיגיה) דר דען אנגנט פר וועקסלט זיין
רעה כלומר עס איז קומן די צייט צו גיסן ווין אויף דעם אזבח (הפק) ער האט אויס גלוגן דר זיסר פייגן בוים זיין
קפספרן כלומר עז איז קומן די צייט צו ברענגן (בכורים) פון פייגן עס איז אויך קומן די צייט צו ברענגן אנחת אויז זעאט
אעל אויף דעם אזבח דמרויף גיט דר פסוק (התאנה חנטה פגיה) דעך

הלבי רעיתי · חוה להפת יריעתי · הנך יפה רעיתי : חש הפשי מרו
רק ברווי רודי · חננתיו חתני ידידי · הנך יפה דודי : טלטל פניקתי נתרזים
הרים עוקר ותרזים · טסמטע מזורזים · קורות בתינו ארזים : טירת ביתו
נאצלת · יתנו רון מצהלת · טכסיס חתונה מצלצלת · אני חבצלת : יעלו
רוס מתחים · חרושים רושים תחוחים · יאים ערבי ניחוחים כשושנה בין
החוחים : יציץ ולא למצער · יתר שאר מזער · יפרח לווי מער · כתפוח
בעצי היער : כתרני מהכשרון · הרבני מלאון · כתבראה ומנן
הביאני אל בית היין : כלכל ערני מתשישות · יתרני קשת מקששות ·
כתתי חולת חששות · סמכוני באשישות : לא ארך כהפלישי · גם ציה

כהפרישי

(חוה) ער הט גזאגט צו איר איך זאל אלין צו איין איין אשכן דז דא וואר אז איין חופה איט אום הענג : (הנך יפה רעית
דען שפראך הקב"ה נון דו ביסט איין גזעזן (חש) ער האט גיאייאלט צו זאגן פרייא איך פון דינסט דען אגריפ (דן) ע
האט זיך גיפרייט איין פריינד הקב"ה (ברווי) איט זעט ונג דר קרבנות איך האב אך גלייט זעליגט איין גליבטן חתן הקב
אונ' האב גזאגט (הנך יפה דודי) נון דוא ביסט טין איין פריינד הקב"ה דז דו האסט איר פר געבן איין עבירות (טלטל
אי דא אאר גיבויאט דס אשכן דא פר וואגלט די קול פון הקב"ה ווען ער רידט איט אשה רבינו אונ' גינג פון איין ענד ד
ווענלט ביז צום אנדרן ענד אז אלי אלכים פילן אויף איר אן גיליבט אונ' פר אנגשט אשטן זיא זיך און ריין (פניקתי) אין אי
פאלישעש ריס אויז בערג (ותרזים) אונ' די אובן טעגן בוים אין די וועלדר : אונ' דא נון דז אשכן וואר גיבויאט אויז טעג
האלץ דז זיא גיפלאנצט האטן די גפריסטן אין גאטס דינסט דז וואר יעקב אונ' זיין קינדר דען זי אוטטן בנבואה די אי
קינדר ווערן אויז אגריפ קואן אין דר אדבר אונ' וערן אין דר אדבר גיבאטן ווערן צו בויאן איין אשכן פון טעגן האלץ ז
ברמבטן זי אויז ארץ ישראל איט די טעגן בוים דא זיא צוגן צו יוסף אונ' פלאנצטן זיא אין ארץ אגריפ אונ' טעטן צוואה אן אי
קינדר ווען זיא ווערן אויז אגריפ גין דא זאלן זיא די טעגן בוים איט נעאן אויף די זעלבגי טעגן בוים גיט דר פסוק (קורו
בתינו ארזים) דיא באלקן פון אונזרא הויז דיא וואדן טעגן (טירת) אז דס זעלביג אשכן דס דא וואר דר פאליש זייגז ה
וואר גיבויאט איט הערשפט דא האט עס גאאלט זינגן איך איט פריידן אז (טכסים) צירונג דער טרואיטן אויף איין
חתונה (אני חבצלת) דען וואר איך גלייך אזו פייבט אונ' היפש אז איין ציליא (יעלו) זיא זאלן אויף גין ביז אין דיא הי
(אתוחים) די גאס אויז גיצוגן האט אז איין גינעלט ישראל דיא דא וואדן פראקרט אויף אירן רוקן אין אגריפ (רושים
פר טרעטן (תחוחים) אז קליינר ערד זיא זעלן זיין גיזיסט אונ' היפש אירי קרבנות בולות די דא זיין גלייך (כשו
בין החוחים) אז איין רוז די דא סטיט צווישן דען דערנר די ווערט גשטאכן פון אל זייטן נאך דענוך בלייבט זי אין אירי פא
אונ' שונהייט אזו ווערן ישראל אויך גשטאכן אין איין טייל ערטר אין גלות פון איין טייל אוואות נאך דענוך בלייבן זי אין א
גלויבן אונ' אין גיזעץ דר תורה (יציץ) זי זעלן שפראצן ניט ווינציג די איבריגן ישראל די דא זיין (אזער) דיא ווינציגסטי
אלי פעלקר זיא זעלן בליאן (לווי) אז בהעפטונג צו דער נקבה (כתפוח בעצי היער) אז איין אפפל בוים אין האלץ
וואלדס (כתרני) ער האט גיקריפט איך איט איינר רעכט פירטיגי צירונג ער האט גיאערט איך איט חכאים אזו פיל
אין ע' אין דר צאל האט דז זיין גיזעזן די זיבנציג (סנהדרין) דיא ביאייזונג אונ' דיא ראיה דז עס זיין גוועזן זיבנציג טט
איןפסוק (הביאני אל בית היין) ער האט גיבראכט איך צום בית המקדש דא זי זיין דרינן גיזעסן די סנהדרין די דא זיין
דר צאל פון (יין) דס איז זיבנציג (כלכל) ער הט גשפייזט איך איט זענפטיגי שפייז (אתשישות) פון וועגן איך זאל ניט
שואך ער הט הארטיגליך גישטראפט איך דס הט צום גנירט איך דא איך האב גפלישן איך צו זיין אקבל דיא תורה
בין איך וואך פון וועגן די גרושי קללות : (סאכוני באשישות) דען וואר גר

אונטר

תרעי : הדריך סוס למנוסתי · בים בקע לבסיסתי · המירו ומלא כפיסתי :
ססתי : התרני מליתיך · רטית נומי מתיך · הוה והבא לתחיך · נאוו
לחייך : וחנני חן מוצהב · בנצול צול רהב · וכביר הצביר יהב · תורי זהב
ולכי נספו · ירע סיג סבו · וסר באוכל עשבו · עד שהמלך במסבו : זמן
זמן מזמור · יתור עריצים לזמור · ובלני בצר לכמור · צרור המור : ולזול
ברום כופר · הזיל כרכום חפר · זייף חוב מספר · אשכול הכופר : חשק
חבת רעותי · וחפץ חלבי

פפערד פון פרעה אין דש ים אום וויל איינר פלוגט דז ים ער הט גישפאלטן (לבסיסתי) צו איינר טריטלאונג וויל צו מאכן
שטיין איך ער אלט דז פרעה פר וועקסלט זיין פפערד אז די חכמים זכרונם לברכה האבן גזאגט דזדש פאלק פון מצרים
די רייטן · אויך פפערד צורים דא הט הקב"ה אין לופט לאזן ווייזן פפערד נקיבות דר ווארטן דז די פפערד
פון די מצרים דען פפערדן נקיבות נאך לויפן איבר איר דאנק פון איר רייטר ווייא אז זיא ווערן גערן אנטלאפן פר ישראל
אוי די פיל נסים מאכן די דא גשאכן אז דא אונ' דרויף שטיט איט פולר הנט גשריבן (לסוסתי) דז איז טייטש צו איין פפערדן
נקבות זיא ריטן די רייטר פרעה (התרני) הקב"ה טעט איר התראה איך זאל היטן (אלי) די ריד די דא זיין דז לעבן פון
מענטשן זיא זיין (רטית) איין פלאשטר (כואי) צו איין פלאג אונ' אין היילונג : דען אונ' יענם עולם צו אכין לעבן איך
נאוו לחייך) דען זי זיינן שין איין קין באקן איט דר תורה (וחנני) אונ' ער הט גלייט זעליגט איך אין לייט זעליגן איין גילדני
בנצול) איט אונזרן אויז לערן (צול) אז איין טיף וואשר וואו קיין פיש דריכן זיין (רהב) די האפרטיגן מצרים דעי הקב"ה
גיהייש ישראל זי זאל דען מצרים אל איר זילבר אונ' גאלד אב לייאן זי זעלן זאגן זי וועלן אין דר מדבר כור עטליכי טאג
פירן אונ' דר נאך עס ווידר צו שטעלן : אונ' דא זי הרויז קואן אויז מצרים זא שפראכן זיא לאזט אונז וואש איר בייא אייך
…דיכט האבן אזו איין גרוש פאלק אין פיר הונדרט יאר צו ערבטן דא וועלן איר אייך דש אייער ווידר צו שטעלן : אונ' נאך
…ל אער ער האט גהייסן צו געבן אונש בייא דעם ים דא פרעה וואלט זי נאך יאגן גאב ער זיינם פאלק אל דיא אוצרות די
… אונ' אל זייני אבות האטן גיזאמלט איט זילבר אונ' גאלד אונ' גאב עס זייני רייטר זי זאלטן איין לב דרויף בקואן אונ' זעלטן
…ך יאגן אונ' דא זיא פר זונקן אין ים אונ' דז ים לייט קיין טוטן אין אים דא ווארף עז זיא אויז אויף דעם בארטן אויף דיא
…יט וואו ישראל ווארן אריבר גנגן אונ' דען לאגן זי ערשט אין דש זילבר אונ' גאלד אב : דש זעלביג וואר פיל אער אז דז זיא
…אטן אויז מצרים בקואן דרויף גיט דר פסוק (תורי זהב) צייטר גאלד איר אכטן צו דיר איט די טיפליך זילבר כלואר דער
…וטר דען זי ביקואן בייא דען ים דער וואר גלייך קיגן דעם דש זי האבן ביקואן אויז מצרים אז איין לייל גאלד קיגן איינם
…טיפלי זילבר : (ולכי) אונ' דען וואר איין הערץ (גם) האפרטיג איט אים אונ' דען וואר אונטר ישראל (סיג) דר טינטר
…ט איז דז שלעכטי פסולת זיינר עלטרן כלואר אז די עלטרן פון אברהם אבינו האטן ע"א גדינט דז קאם דען הר פיר אונטר
…ישראל אז זי אש קערטן פון הקב"ה אונ' אכין דז עגל דען פארם פון איינר בהמה די דא עסט גראז (עד שהמלך במסבו)
…דר קיניג הקב"ה וואר אין זיינר חופה אז ער אונז הט געבן די תורה (זמן) ער הט אן גירייט איין לייט (יחור) די לווייג
פון רשעים (לזמר) צו פר שניידן כלואר ער וואלט האבן זיין הערברג בייא איר (לכאור) צו דער היצן זייני דר בארמיקייט
…איך אין לייט אייגנס לידש (צרור המור) אז איין גבונד ווירך דש איינר טראגט בייא אים אזו האט ער איך בהעפט צו
…ים : (ולזול) זי פר אכטן די אלהות פון הקב"ה אונ' לייקנטן אן אים דרום וואר איר פנים פר ענדרט אז איין פוגל דער דא
…ייטש (כרום) : (הזיל) ער הט אכן אב ריכן פון אונזר פר שטאונג אז איר ווארן פר שטאט פון וועגן דש עגל דא
…יט אכט ער אב ריכן פון אונז אז ער אלט געל דז פנים פון די זעלביגי די דא האטן גיזאמלט דש עגל דז אן זאל ווישן דז די
…גדרן קיין שולד דראן האבן : (זייף) ער האט אויז גיזעקט דען חוב פון אונזרי עבירות אויז זיינם בוך : הקב"ה דער
…א הייסט (אשכול הכופר) דרום דש ער וואר גלייך צו איינם הענגל פון קאפר גווירץ דז דא וואקסט . פיר אדר פינף
…אל איין יאר אזו האט ער איר אוסט אאל איין עבירות פר געבן : (חשק) ער האט גלוסט דיא ליבשאפט אונ' האט
בגערט אן אונז איט איינר בווילגן קרבנות

שוקקות אסמי שבע להשקות · ישקני מנשיקות : ברוכי מעלמות
משמניך · מושלי גנזכי מכמניך בשמתם תמרוק סממניך לריח שמניך :
בני ביתך וחוריך הנם חזר סחוריך בית מרין צחריך · משכני אחריך ·
גאה ורב ענוה הורי מבנות נוה גסכי רוה שחורה אני ונאוה : נחלכי
מחורחרת קרבר גוסחרחרת נחן קרורנית כחרת אל תראוני שאני
שחרחורת · דולי וכמר מרלי ברלי · טוטפת כליכו גרלי רגליעוז מגדלי
הגידה לי : הרבוני מלמר מרדעי נתון רועה דורעי רזן וזוכיה פדעי
אם לא תדעי

דרום וויל איך לובן דען זונדר זיין גיליבטי דז זיין ישראל מיט די לוב די ער האט גיזונגן שלמה המלך (שיר השירים) (אילת) אז אין היכד איז גיליבט (אוי) אונ׳ גילוסט צו אירן (זכר) דרום דז ער זי גיפינד אלי אמל אין בתולה אזו איז גליבט צו די תלמידי חכמים די תורה דרום דז זי אלי אמל ווען זי לערנן די תורה אזו וויטן דז אינן נייא איז אונ׳ צו פארניס גיוויסט האבן אך איז די תורה גלייך צו איינם דר דא איז איד אונ׳ דארשטיג אונ׳ קומט איבר איין קילן פרישן טרונק דער לאבט אים (לחלוח) פייכט זיין לייב אזו איז די תורה אך אקובל צו די תלמידי חכמים אום וויזן צו לאבן זאט (אמאי) אייני ביהעלטנס מיט דברי תורה (ישקני מנשיקות) דרום האט ער איר געבן די תורה מיט ליבשאפט אז איין (חתן) דער דא קוסט די (כלה) דען עס איז אור (הנלאה) אן דען לערנן ווען עס איז (באהבה) אז ווען עס זאל מיט אייטל (טנאה) זיין אונ׳ מיט אונז איזן צו גין (ברוכי) ישראל די דא זיין גיבענשט (מעלמות) מיט צווייא עולמות עולם הזה אונ׳ עולם הבא : (משמניך) דייני פעטי אונ׳ שטארקי ישראל די זיך האבן שטארק גיהאלטן די תורה אקבל צו זיין די גיוועלטיגן אן דר תורה די דא איז ווארן בישאפן צווייא טויזנט יאר דר פיר אי די וועלט איז בישאפן אונ׳ וואר בייא דיר (גנזכי) אין די אוצרות : (מכמניך) פון דייני ביהעלטנס אונ׳ דרום האשטו אכן גיאמכט איין גוטן (שם) אז גשמאק (תמרוק) דר לייטרונג פון דיין גיווירץ אז דר פסוק גיט (לריח שמניך) צו גישמאק דיין איל די קאמן די אומות העולם (בני) ישראל די דא זיין קינדר פון דאז הויז (וחוריך) אונ׳ דייני פרייא הערן די אום ריגלן גריכגט הרום דיך צו דעם בית המקדש וואו די סנהדרין האבן גיזעסן (לחריך) דייני לייטרר די האבן גילייטרט די תורה (משכני אחריך) דא הין טלעפל איך נאך דיר (גאה) הקב״ה דר דא איז גאר הוך אונ׳ דאך זער דעמוטיג דר האט בישינט איין לוב אונ׳ ווייא וואל דז איך בין ווארן פר אום רייניגט אז איין כלה דא איך האב גיאמכט דאז עגל (שחורה אני ונאוה) אוב איך בין שון שווארץ פון וועגן דאז איך האב גיאמכט דאז עגל דענוך וואר איך ווידר ליאליך דז הקב״ה איר די זעלביגי זינד אוחל וואר (נחל) די קול אוב זי שון (מחורחרת) האט מן גיליבדן כלואר דז דר לארן פון הקב״ה ברענט אויף איר אונ׳ האט גנעהנט דען לארן פון אים (סחרחרת) גריכגט הרום איך אונ׳ איך בין גילעגן (נחן) אויף איינם בויך (כחרת) אז איין טומטר שווארץ בין איך ווארן פר שווארצט אבר פון וועגן דז איך טעט תשובה דרום אויך (אל תראוני שאני שחרחורת) זעכט איך ניט אן צו פר טאעהונג דרום דז איך בין שווארץ פון וועגן דאז איך האב גיאמכט דז עגל (דולי) הקב״ה דר דא האט דר הובן איך אונ׳ האט איך אב גישיידן פון אלי פעלקר די דא זיין גיגליכן צו איין ביטרן טראפן פון איין עאיר דר דא האט גיאכפרט איך איט די תפילין של ראש די דא זיין גלייך אום דעם קאפף אז איין קרון די תפילין של ראש פון הקב״ה די זיין איין באכיר אונ׳ איין פעטטר טמרן (הגידה לי) דז וואר ער זאגן צו איר דארום דז אין די תפילין של ראש פון הקב״ה שטיט גשריבן דר פסוק (ואי כעמך ישראל גוי אחד בארץ) דז איז טייטש ווער איז אז דיין פאלק ישראל איין איינציג פאלק זיין זי אויף דר ערדן די דא האלטן די תורה אזו ריאט הקב״ה זעלברט ישראל (הרבוני) איין גוזין איין דז וואר משה רבינו דר איך לערנט תורה אונ׳ ווייזט איר דען רעכטן וועג גלייך איין גיוויןאייז ווארן איט אקרט דז אן ווייזט אונ׳ גווינט דיקום דז זי זאל גין אין רעכטן וועג דר וואר גיגעבן צו איינם הירטן דר דור המדבר דאז דא וואר איין קלוג דור ער וואר ריכטן איך אונ׳ טטראפן איך (פדעי) איט ווארדן (אם לא תדעי) ווען איך ניט וואלט ויטן צו גין אין רעכטן וועג (הדריך) ער האט אמבן טרעטן די פפערד

לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ :

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים :

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר : זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן · וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן :

אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ: שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ :

ווען דער חזן המבורך אויס האט זאל קהל דאס זאגן

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי המבורך לעולם ועד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

וויל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דש קהל יתברך

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

מיוסד ע"פ א"ב בראשי חרוזות ובראשי חרוזות שניות החום שלמה הקטן וברבי יהודה

אוֹר יֶשַׁע מְאֻשָּׁרִים שִׁמּוּר זֶה מוּכְשָׁרִים אֲהוּרֶנוּ בִּירִידָיו כְּשָׁרִים

שִׁיר הַשִּׁירִים : אַיֶּלֶת אִוּוּ תְּשׁוּקוֹת · לַחֲלוּחַ עִיּוּף

שוקקות

אור הק"בה דר דאז איז איר ליכט אונ' איר העלפר פון ישראל די דא זיין (אמטריק) איין גילובט פאלק די דא האט גהיט די רעכט פערטיגי לייט צו דר ציין ישראל דאז איז דר חודש ניסן די איז איין רעכטי היפשי צייט צו וואנדרן אונ'

רעים למנויו בלילה נאכל צליל · ששים מצות טעון ורבוע חכליל · תוף
והליל ישאו יהודה וגליל · מקים דבר עבדו ועצתו בעליל · אומר
לירושלים תושב וחרבותיה אתליל · ברבין יופי ציון חק תכליל · חילה
וארמנותיה בסכת שלם תטליל · אז תחפוץ זבחי צדק עולה וכליל :
ברוך אתה יי פורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים

לשבת ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם · ברית עולם · ביני
ובין בני ישראל אות היא לעולם · כי ששת ימים · עשה יי את השמים ואת
הארץ וביום השביעי שבת וינפש :

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל : חצי קדיש

ווען פסח אם שבת גיפאלט זא זאגט מן ושמרו בני ישראל פר וידבר משה דר נאך האלב קדיש : טאונה עשרה גלייך דיא
ערשטי נכט פון סוכות אן שבת זו נאכט זאגט מן ותודיענו בדלי׳ כ״ה דר נאך גנץ קדיש עלינו קדיש יתום יגדל :

יוצר ליום ראשון של פסח

הגבור

לנצח והנורא בנוראותיך המלך היושב על כסא רם ונשא : שוכן עד
מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה :
בפי י שרים תתהלל · ובדברי צ דיקים תתברך ·
ובלשון ח סידים תתרומם · ובקרב ק דושים תתקדש :

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור · שכן חובת
כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם
להדר

רוטן ווין יהודה אונ׳ די פר טריבני ישראל ווערן טראגן פויקן אונ׳ פפייפן : דען גאט דר ביפעסטיגט די ווארטן זיינש
קנעכט ישעיה אונ׳ זיין ראט אופן באר דר דא זאגט אויך ירושלים זי זאל בוואוכט ווערן אונ׳ אירי וויסטי פלאצן ווער איך
הויך בויאן דען גרונד פון ציון זאלשטו קרינן איט פיל טונהייט אירי אוימרן אויך אירי פאלשטן אונ׳ זאלשט דיך מראייאן אין
דז בית המקדש דז דא הייסט די סוכה פון ירושלים דען אזו ווערשטו לושט האבן אן די שעבט אופפר דר גרעכטיקייט
אונ׳ בראנד אופפר דז גאנץ פר ברענט ווערט : (ברוך) גילובט בישטו גאט דר דא טפרייט איין פרידליכי דעק איבר
אונז אונ׳ איבר אל זיין פאלק ישראל אונ׳ איבר ירושלים (וידבר) אונ׳ משה זאגט דען קינדרן ישראל די יאיש טוביש פון גאט

אוה

סכת שלומיך :

ליל שמורים שמעו לעם אהובים אשר הציל מיד להבים · תשועה היא לבת רבים · בנחת ושלום בלי פחד שוכבים ליל שמורים לשומר ישראל:

מיוסד ע"פ א"ב וסס המחבר יהודה ברבי יצחק

אזכרה שנת עולמים ימים מקדם · בנעלים יפיפית בת נדיבה הקודם · גבול גבוה תחום צעיר רודם רגמת מלכים בית אלהים אדם · הראנו בעזרה כקרבן פנים לקדם · וברמי פסחי מזבח הקודש לאדם: זבח המיוחד לשם בוקר וערב חוק הליכתו כל השנה קרב טעונה הקדמה ערב פסחים להתקרב · ירושלים הבנויה צדק ילין בה בקרב · כאין אחריה העיר והמקדש חרב · לעבור בפה נכספתי לריח ערב: מדבר נוה משוש כל הארץ ועלוסיה נשחט בה הפסח בשלוש. אוכלוסיה · סודרת ענית הלל לויה בקלוסיה פרחי אהרן עומדים בשורות פלוסיה · צרי היסוד זרוק רמי מקולסיה · קטר אמורין על מזבח מלוסיה :

רעים

ליל ער האט לאזן הערן דען גליבטן פאלק דז די נכט איז איין נכט דר באוארונג דז ער האט בפֿריאט אויז האנט דר אנדרין די זעלביגי הילף ווערט אויך זיין צו דר שטאט (ירושלים) דיא דא הייסט איין שטאט פֿון פֿיל פאלק איט שטילקייט אונ' פריד ווכדר אנגשט ווערן ישראל דרינן ליגן : ליל די נכט איז איין נכט דר ביוואַרונג פֿון ישראל :

אזכרה איך גידענק די יארן פֿון אלטי צייטן די טאג פֿון פֿאר אלטט וויא גאר שיא האטטו גטרעטן אין די שוא דוא דאכטר פֿון דען הערליכן אברהם דר ערשטר פֿון אונזרי אבות דא דוא בישט אויף גאנגן שלש רגלים נאך ירושלים דר הייליגשטי פלאץ פֿון דר וועלט דז דא וואר דר גיאערק פֿון בניאן דען יונגשטן גיוועלטיגר איך פר וואגלטי נאך גאטש הויז דריא מאלט אין יאר גלייך אלז איין קיניג דר זיינש זון צולט אייכטר בפעלט ער זאל איך זיין זון ברענגן אין אלז אין יאר הייסט גלירט אונ' אלז ער דז גטאן האט אונ' איז איין וואז גמאלן בפעלט ער אין נאך איין מאל צו ברענגן אונ' דען צום דריטן מאל צו ווייזן זיך אין דר עזרה פר דז אן גזיכט גאטש איט איין אופפר אונ' איט דעם בלוט פֿון איינם פסח אופפר דז הייליג אזבח רוט צו מאכן (זבח) דאז קרבן תמיד דז דא איז גיזונדרט גוועזן פר גאט מורגנש אונ' אבענט דז איז אין גנץ יאר גיאופפרט גווארן אין זיינר רעכטי צייט אויז גינומן אן ערב פסח האט עז אוזן פריאר גיאופפרט ווערן דו וואר אן די שטאט ירושלים וואו אין די גרעכטיקייט פֿלעגט צו הערבריג נאך גיבויאט וואר אבר וויל אן נאך איר פר שטערונג ניט דארפֿן אופפרן אונ' דז בית המקדש איז פֿר וויסט זוא איז איין לושט דיר צו דינן איט דעם אונד אונ' דאז אאַל אין לוס זיסן גירוך (מדבר) ירושלים די וויסטי וואונונג דיא דא וואר איין פרייד דר וועלט אונ' אירי לושט דרינן וואר דז קרבן פסח גשעכטט איט דריא שארן דז גשלעכט (לוי) די אורדנירט איט לובונג (הלל) הוך צו זאגן די יונגי כהנים די שטונדן ניילן ווייז גלייך איין שנור אן די זייטן פֿון דען גרונט דיש אזבח אום דרויף צו שפרענגן דז בלוט פֿון די קרבן פסח דז דר נאך גבראטן וואורד אונ' אום צו דעמפֿפֿן דז אינגיווייד אויף דר פלאטן דיש אזבח (רעים) צו די גזעלן די זיך דרויף צילטן וואר עש בייא דר נכט גיגעסן גבראטן די (פרשה פֿון קרבן פסח) איז בילאדן איט זעלביג אלות אונ' דרונטר איז פיר (כוסות)

רוטן

פסח רמים זדים הרסת · ורעיתך ארסת ׃ בח״פ

פסח שת בכל בית יליל · בצאתו כחצות ליל ׃ בח״פ

פסח תכן והוחק לאות · להראנו בו נפלאות ׃ בח״פ

פסח תהלה לשם שוכן שחקים · תקפו יביעו קרובים ורחוקים ׃
תוקף כבודו בים מחוקקים · שירות ושבחות מעוררים
ומשחקים · בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם ׃

מי כמוכה באלים יי · מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא ׃
מלכותך ראו בניך · בוקע ים לפני משה ׃

ליל שמורים סימן הוא לעתיד לבא · עליון כי יבא · פקוד יפקוד עם
קרובו צורנו הוא נגילה ונשמחה בו זה צור ישענו פצו פה ואמרו ׃
יי ימלוך לעולם ועד ׃ ונאמר כי פדה יי את יעקב · וגאלו מיד חזק ממנו ׃

ליל שמורים קראו נורא עלילה · כי בו שבר מוטות עגלה · רעוץ ירעוץ
אום מרקה ואוכלה · יוסף שנית בו להגאלה · ברוך אתה יי גאל ישראל ׃

השכיבנו יי אלהינו לשלום · והעמידנו מלכנו לחיים · ופרוס עלינו סכת שלומך · ותקננו
בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך ׃ והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר
וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה
כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו

סכת

די הארטיגן אונ׳ די אוטווילגן האטטו צו פיטט אונ׳ דיין גיזעלן ישראל האטטו אנטשפוזט אין דר צייט פון דעם פסח
פייאר טאג (פסח) אם פסח האט ער אין איין איטליכט הויז פון די אלרים איין קלאג גימאכט אין זיינם אויז גין אין דר
מיטר נאכט אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) דר פסח איז אן ברייט אונ׳ אן גשריבן צו איינם צייכן צו ווייזן אונז
וואונדר צעתיד לבא אין דר צייט פון דען פסח פייאר טג (פסח) אם פסח הט אן פרייזונג גיגעבן דען נאאן דר דא רואט
אין היאל זיין שטערק האבן פר קונדיגט די נאהנטן אונ׳ די פערן די שטערק זיינר הערליכקייט דיז דא וואר אין אער האבן
זי אן גשריבן פון גיזאנג אונ׳ לובונג ווארן זי זינגן אונ׳ פרייאטן זיך (בגילה) איט לוסט אונ׳ איט גיזאנג אונ׳ איט גרוטר
פרייד אונ׳ שפראכן אלי צו גלייך (מי כמוכה) גאט ווער איז דיר גלייך אונטר דען שטערקן ווער איז דיר גלייך בישיינט איט
הייליקייט דר דא איז פארכצום איט לובדר דא וואונדר טוט ׃

ליל די נאכט פון פסח דיז דא איז איין נאכט פון ביווארונג איז איין צייכן אויף צעתיד לבא אז דער אלר איברשט גאט
ווערט קואן ווערט ער גידענקן זיין אלך נאהנטש פאלק ער איז אונזר שטארקר פעלזן איר ווען זיך לוסטיגן אונ׳
פרייאן דורך אין דיזר איז דר שטרק אונזרש היילז עפינטן זי איר אונט אונ׳ שפראכן גאט ווערט קיניגן אין דר איביקייט ׃

ליל איין נכט דר בווארונג האט איס גיהייסן דער דא פארכצואליך פון ווערק איז דען אן דער צייבינג נכט האט ער צו
בראכן דען יאך אלרים די דא איז צו איין קאלב גגליכן ער ווערט צו ברעכן דז פאלק דז דא צו אאלט אונ׳ אויף עטט
ערלווערט די אנדרי אאל אערן אן דר צווייטי נכט ישראל אויז גליזט צו ווערן ׃ (ברוך) געלובט בישטו גאט דער דא האט
ישראל ערליזט ׃

ליל

פֶּסַח וּוַעַד לִשְׁפּוֹט מַרְשִׁיעִים · וּלְהַעֲלוֹת רְצוֹן מוֹשִׁיעִים · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח זֶמֶר כְּנוּף נָתַן · לִגְאוֹל בְּנֵי אֵיתָן · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח חֶרֶב חָדָה עַל זֵדִים · בְּיַד צַח וְאָדוֹם · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח טְבִיחַת נִינֵי כּוּשׁ · וְהוֹצִיא עַמּוֹ בִּרְכוּשׁ · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח יְדִידוּת קֵן שְׁרוּדָה · כִּנֵּס אוֹם נְדוּדָה · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח כָּרַת לְשָׂמוֹ מִסִּים · וְהוֹצִיא עַמּוֹ בְּנִסִּים · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח לוֹתְצֵנוּ לְהָחֵץ · וַיִּרְפָּאֵנוּ מִמַּחַץ · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח מִלֵּא הֲמוֹן הָרֵיקָה · וְהִסִּיעַ גֶּפֶן שׂוֹרֵקָה · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח נְגִידוּת צַר יַשְׁפִּיל · וְגִיל עַמּוֹ יַכְפִּיל · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח סִגֵּר זֵדִים לַדֶּבֶר · וְרִפָּא עַמּוֹ מִשֶּׁבֶר · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח עֲבוּר כָּל גּוֹי שָׁמוּר · וְנָקַם עַמּוֹ כָּאָמוּר · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח פִּתֵּר בָּתֵּי מִצְרַיִם · וּבָן בְּעֵינֵי נְצוּרִים · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח צְפִירַת צַר לַעֲלוּקָה · כִּנֵּס אוֹם חֲקוּקָה · בְּחַ״פֶּ :
פֶּסַח קָשַׁר לְצַר לְאָבְדָה · וְגָאַל יְדִידִים מֵעֲבוֹדָה · בְּחַ״פֶּ :

פסח

...א הייסט זיין ערשט געבארנר זון האט ער דר טויט אין דר צייט פון פסח פייאר טאג (פסח) דר פסח איז וואר געוועזט ...אן צו ריכטן היכטן כאך די אוטוויליגי פעלקר אונ' אויך צו ברענגן הערפרט קענן ציון אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח איז וואר גיגעבן איין גיזאנג אין נאכט דז וואר הלל הגדול דא די קינדר פון אברהם זיין וואר דר לויזט אין ...ר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח ווערט איין שארף שווערד זיין איבר די אוטוויליגן אין דר האנט פון ...הק״בה דר דא הייסט קלאר אונ' רוט אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח וואר דז שעכטונג פון די קינדר ...צריים אונ' זיין פאלק ישראל צוג ער אויז איט גרוס גוט אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח זאלשטו ...ין דז ליבה נעסט ירושלים די כוא גירויבט איז פר זאלן דאז פאלק ישראל דז דא פר יאגט איז אין גלות אין דר צייטפון ...פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח האט ער פר שניטן די אצרים די דא טעטן אויך ישראל ליכן אונ' זיין פאלק צוג ער ...יז איט צייכן אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח ווערט ער ביצוויגן אונזרי ביצוויגר אונ' ווערטן ...ונז היילן פון וואונדן אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח האט ער אר פילט די לערי ישראל איט פיל ...ט אונ' האט אכן הרויט ציהן אויז אצרים די ישראל די דא זיין גיגליכן צו איינר ווין רעב אין דר צייט פון דען פסח פייאר ...אג (פסח) אן פסח די הערשאפט דז ליידיגר זאל ער נידרן אונ' די פרייד זיינס פאלקס ווערט ער צווייפעלטיגן אין דר ...ייט פון דען פייאר טאג פסח (פסח) אן פסח האט ער איבר ענטפרט די אוט וויליגן אצרים צום טארט אונ' זיין פאלק ...שראל היילט ער פון בריכנוס אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) דר פסח איז באווארט ווען זיינס פאלקס אין ...דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח הט ער גיאנגשטיגט די הייזר אצרים אונ' פרוסט אן דען פיין פון ישראל ...זא זיין גיהיט אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח ווערט זיין די קרון דיש ליידיגר צו דר גרובן פון ...הנם אונ' צו פר זאאלן דש פאלק דש דא איז גיגראבן אויך די הענד פון הק״בה אין דר צייט פון דז פסח פייאר טאג : ...(פסח) אן פסח האט ער גקניפפט דען ליידיגר דז ער ווערד פר לורן אונ' ער לויזט די גליבטי פון דינסט אין דר צייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אן פסח

לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם: וחרה אף יהוה בכם ועצר את
השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר
יהוה נותן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על
ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:
ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת
וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זונים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלהיכם:
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:
אמת ואמונה כל זאת · וקים עלינו · כי הוא יי אלהינו ואין זולתו · ואנחנו ישראל עמו · הפודנו
מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים · האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול
לכל איבי נפשנו: העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר · השם נפשנו בחיים
ולא נתן למוט רגלנו: המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו העושה לנו נסים
ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם: המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו
ישראל מתוכם לחירות עולם המעביר בניו בין גזרי ים סוף · את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות
טבע: וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו: ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל
לך ענו שירה:

פסח אכלו פחוזים · ונפלאות חוזים · בלילי חג פסח
פסח בנו לשמור לדורות · פנה לנו להורות · בח"פ
פסח נזר ענוי אמוניםו · ארבע מאות נמנים · בח"פ
פסח דת שבועים ימלא · ויום נקם יגלה · בח"פ
פסח הרג בכוריהם · ובן בכורו רחם · בח"פ

פסח

פסח די אמין דז קרבן פסח איילנדיג אונ' זאכן אויך וואונדר דר בייא דז וואר אין נייט פון דען פסח פייאר טאג פסח
דר פסח איז אונטר אונז איין גיבאט צו האלטן אונ' צו אונזר נאך קומליכג אוך גאט קער דיך דאך צו אונז אום צו
נערן אונז דייני גיבאט דש ווערט גשעהן לעתיד לבא ווען די גאולה ווערט קומן אין דר נייט פון דען פסח פייאר טאג
(פסח) אין פסח הט הקב"ה גבאטן די גזירה דז די גלו ביגי ישראל זאלן גיפייניגט ווערן פיר הונדרט יאר די זאלן גיגלייט
ווערן ביז אין דר נייט פון דען פסח פייאר טאג (פסח) אין פסח זאל גאט ארפילן דז רעכט פון די זיבנציג וואכן וואש דניאל
גיזאגט האט אונ' זאל אנטפלעקן דען טאג פון דר הילף דר גאולה די דא ווערט זיין אין די נייט פון דען פסח פייאר טאג
(פסח) אין פסח האט ער דר טלאגן די ערשטי גיבארני פון חם אונ' ישראל דר דא

מעריב ליל ראשון של פסח

ברכו את יי המבורך · והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים · ומחליף את הזמנים · ומסדר את הכוכבים · במשמרותיהם ברקיע כרצונו · בורא יום ולילה · גולל אור מפני חושך · וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא לילה · ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד

ליל שמרים אותו אל חצה · בחצות לילה בתוך מצרים כיצא · נכור על אויביו יחצנו כחצה · רוד מעריב ערב ונזמרנו בנפש חפצה ·

ברוך אתה יי · המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד · כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה · ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

ליל שמרים הוא זה הלילה · ועתרו אל באומר בחצות הלילה · זה אשר הוא לו יום ולו לילה · חוק אהבתו יזכור לבניו חלק לילה :

ברוך אתה יי · אוהב עמו ישראל :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה

ליל די נאכט פון פסח איז איין נאכט פון ביוואורונג פון גאט גאט האט איק גיטיילט דא ער איז אויז גאנגן אן אלריגן אין איטן דר נאכט דר שטארקר גאט זאל די נאכט טיילן איבר די פיינט צו דר של אגן זי אל זו ווי ער האט גטיילט אגן אלריגן דר פריינד הק״בה אאכט פינטטר דען אובנט אונ׳ איר וועלן איק לובן איט איין ביגערליכן ווילן : ברוך גלובט ביסטו גאט דר דא אאכט פינטטר די אובנטן : ליל די דאזיגי נאכט איז איין נאכט פון בוואורונג גאט האט איק אן גרייט איט דר שפראך דז ער זאלט יוטט אין איטן דר נכט דען ער איז דר זעלביג דז דר טאג אונ׳ דר נאכט זיין איז אז איז ער אויך דען אויגן בליק פון איטן דר נאכט דז גיזעלן פון זיינר ליבטאפט זאל ער גדענקן צו די קינדר אברהם דר זיך האט צו טיילט איט זיינם פאלק ביים דר נאכט אונ די אלבים נאך צו יאגן : ברוך גלובט ביסטו גאטידר דא האט ליב זיין פאלק ישראל :

נאך דעם או אן האט דאש אנוה וואשר גישעפפט זאל אן ווארטן ביז נאכט אונ׳ זאל תכף דש חמץ בודק זיין אונ׳ טאר קיין אנדרי זאכן אן היבן צו טאן ביז אן האט ערשט דש חמץ בודק גיוועזן אונ׳ דש חמץ וואש ער האט בדיעה זועלביגה נאכט צו עשן דש אוז אן אוו זאנג ביוואהרן אויף אוו איין אורט דז עש דר בעל הבית ניט פינדן זאל אין דר בדיקה: אונ׳ אי אן אן היבט בודק צו זיין זאל אן די ברכה זאגן וויא אין בענטשן שטיט אונ׳ ווען פיל לייט וועלן צו גלייך בודק זיין זאלן זי זיך בייא אנדר שטעלן אונ׳ איינר אאכט די ברכה פר אלי: אונ׳ אן זאל זוכן בייא איין וואקש ליכט וייל ער דז זועלביגה קען זונדר ווארג איבראל היין שטעקן אונ׳ דר איט זוכן אין אלי לעכר אונ׳ שפאלטן אונ׳ אן טאר קיין (דברים בטלים) רעדן ביז די בדיקה אויז איז: אבר זועלכי זאכן די צו דר בדיקה גיהערן אאג אן וואל רידן איין טייל האבן איין אנהג דז זי פליים חמץ הין ליגן דש אן עז פינדן זאל אבר אין (שלחן ערוך) שטיט דש עז ניט ניטיג איז דען ווען אן טון ניקש גפינן איז אן דאך יוצא: אונ׳ נאך דר בדיקה אוז אן זאגט (כל חמירא) זאל אן זיך אלוון זיין אבטל צו זיין אל דש חמץ וואש נאך זיין רשות גיבליבן איז דז ער ניט גיפונדן הט אונ׳ זאל עש אכטן אין זיין אחשבה אז ווען עש נאר ערד ווער אונ׳ דאדור ווען שון דר נאך זועלט חמץ גפונדן ווערן דען ווערט עש פר קיין חמץ גרעכנט: אונ׳ נאך דר בדיקה זאל אן זאגן כל חמירא אונ׳ דש חמץ וואש ער האט גיפונדן אוז אן וואל בווארן ביז אויף דען אנדרן טאג דש אן עש פאר ברענט:

(ערב פסח) דש אארגנש זאגט אן קיין אזאור לתודה נאך לאנצח: אונ׳ אן אייל זיך איט עשן דש אן זאל אויף הערן צו עשן אי די פ׳ כפטה שעה אויף דען טאג בגינט אונ׳ אן פר ברענט דז חמץ פר די זעקשטי שעה אונ׳ אן זאל איט פר ברענן וואו דש חמץ דריכן איז דז אן גפונדן האט: אונ׳ נאך דעם פאר ברענן זאל אן זאגן כל חמירא וויא אין בענטשן שטיט. ווען פסח אן זונטאג גיפאלט אוז אן דש אנוה וואשר הולן אן דונרשטאג אונ׳ אין די זועלביגה נאכט בדקנת אן דש חמץ אונ׳ אן פר ברענט עש אן פרייטאג פר די זעקשטי שעה וויא אלי יאר אונ׳ אן זאגט אן פרייטאג נאך ניט כל חמירא אונ׳ וואש אן עשן זאל אן שבת דש אוז אן וואל בווארן אונ׳ אן שבת צו אארגנש אייל אן זיך איט אורן דר איט אן זאל הבן אויף גיגעשן פר די פירדי שעה אויף דען טאג אונ׳ וואש איבר בלייבט זאל אן אוועק געבן דר נאך זאל ער אבטל זיין אין זיין הערצן וואש נאך זונדר זיין וויסן אין זיין רשות גבליבן איז אונ׳ זאל עז אכטן אז ווען עז ערד ווער אונ׳ זאל אויך זאגן כל חמירי

דיני ערב תבשילין

ווען דער ערשטר טאג פסח גיפאלט אן דונרשטאג אוז אן עירוב תבשילין אאכן אן ערב יום טוב אונ׳ ווען אן האט פר געשן עירוב תבשילין צו אאכן טאר אן ניקש אן גירייטן אן פרייטאג דען אנדרן טאג יום טוב אויף שבת דען אן דארף ניקש אן גרייטן פון יום טוב אויף שבת זייטן ווען אן האט עירוב תבשילין גאאכט דז איז אן זאל נעאן איין גנצי אנה איט איין שטיק פלייש אדר איין גבראטן אייא אונ׳ ליגט עז אויף די אנה אונ׳ דר דעם עירוב אאכט זאל איט גיבן אן איין אנדרן אין. די האנט דער ניט אן זיין טיש עשט אונ׳ זאל אים זאגן דז ער זאל איט דעם עירוב אזכה זיין אן אלי די איבריגה ישראלים די אין די שטאט וואונן אונ׳ האבן פר געשן עירוב תבשילין צו אאכן: אונ׳ דען זאל אן זאגן די ברכה אונ׳ (בדין יהא) וויא אין בענטשן שטיט אונ׳ אן אוז דעם עירוב וואל בווארן דען ווען פר שבת וואז דר פון פר לארן אודר אכולה ווער דז די אענטשן ניט דר פון עשין קענן דען טאר אן ניקש אן גרייטן פון יום טוב אויף שבת אונ׳ דער אנהג איז דז אן שבת צו אארגנש אוניא אאכט איבר די אנה פון עירוב: אונ׳ איין אידרר בעל הבית איז אחויב זיך: עזלבשטן אין זיין הויז איין עירוב תבשילין צו אאכן אונ׳ זאל זיך ניט פר לאזין אויף זיין חבר: אונ׳ ווען אן די לייט אין די שטאט הבן פאר געשן איין עירוב צו אאכן אודר דער עירוב ווער פר לארן אודר אכולה גיווארן פר שבת איז דר דין אזו ווען ער זיך דר אאנט אן ערשטן טאג יום טוב: זאל ער אאכן איין עירוב אונ׳ אי ער די ברכה זאגט זאל ער איין תנאי אויז נעאן דען אורגן איז דען איז אארגן חול האועד דען אאג איך וואל ברייטן אויף שבת זונדר עירוב דען זאל דר עירוב פר ניקש גירעכנט ווערן: אונ׳ ווען אבר אארגן דר רעכטר יום טוב איז דען איז היינט קיין יום טוב נייארט ערב יום טוב: דען זאל איר דער עירוב קעני אתיר זיין צו אאגן טאן איין בידערפנים פון יום טוב אויף שבת אונ׳ דען זאל ער זאגן (בדין יהא שרא) וויא אן אל לייט איבר דען עירוב זאגט אבר ווען ער זיך ערשט דער אאנט אן אנדרן טאג יום טוב דען איז ווייטר קיין היצל אונ׳ טאר דען ניקש ברייטן פון יום טוב אויף שבת:

בָּרוּךְ אַתָּה יי׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

בְּדֵין יְהֵא שָׁרָא לָנָא לְאַפּוּיֵי וּלְבַשּׁוּלֵי וּלְאַטְמוּנֵי וּלְאַדְלוּקֵי שְׁרָגָא וּלְתַקָּנָא וּלְמֶעְבַּד כָּל צָרְכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבַּתָּא לָנָא וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת

גּוֹאֵל תָּחִישׁ מְבַשֵּׂר טוֹב ׳ כִּי אַתָּה מִגְדַּל עוֹז וְטוֹב גְּאוּלִים יוֹדוּךָ בְּלֵב טוֹב. הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב ׃
נְגִיל דָּגוּל גְּאוֹל נָא הֲמוֹנַי כִּי אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ דְּגוּלִים יוֹדוּךָ יְיָ מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ ׃ נָגִיל
הֲלֹא בְּאַהֲבָתוֹ בָּחַר בָּנוּ ׳ בְּנֵי בְכוֹרִי קְרָאָנוּ ׳ הוֹד וְהָדָר הִנְחִילָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עִמָּנוּ ׳
נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה ׳ כִּי הִיא לָנוּ עוֹז וְאוֹרָה ׃

אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל ׳ אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל ׳ אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל ׳ אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם אֵל
וְהִנְחִילְכֶם הַתּוֹרָה מִמִּדְבַּר מַתָּנָה ׃

הִתְקַבְּצוּ מַלְאָכִים זֶה אֶל זֶה לְקַבֵּל זֶה וְאָמַר זֶה לָזֶה ׳ מִי הוּא זֶה וְאֵי זֶה הוּא ׳ מְאַחֵז פְּנֵי
כִסֵּא פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ ׃ מִי עָלָה לַמָּרוֹם ׃ מִי עָלָה לַמָּרוֹם ׳ מִי עָלָה לַמָּרוֹם
וְהוֹרִיד עוֹז מִבְטָחָהּ ׃ הִתְקַבְּצוּ מֹשֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם ׳ נְתַנְאֵל שְׁמַעְיָה אֲבִי סוֹכוֹ אֲבִי זָנוֹחַ ׃
חֶבֶר יְקוּתִיאֵל טוֹבִיָּה יֶרֶד אֲבִיגְדוֹר עָלָה לַמָּרוֹם וְהוֹרִיד עוֹז מִבְטָחָהּ ׃

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ בָּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ תּוֹרָה
הִיא עֵץ חַיִּים לְכֻלָּם חַיִּים ׃ כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים ׃ אַבְרָהָם שָׂמַח
בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ בָּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ תורה יִצְחָק יַעֲקֹב מֹשֶׁה
אַהֲרֹן ׃ יְהוֹשֻׁעַ שְׁמוּאֵל ׳ דָּוִד שְׁלֹמֹה ׃ אֵלִיָּהוּ שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃
בָּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים לְכֻלָּם חַיִּים ׃ כִּי עִמְּךָ
מְקוֹר חַיִּים ׃

אונ׳ מן זגט אשרי יהללו הלבקדיש אונ׳ מן אורט שמונה עשרה אויא געטט | גנן קדיש אינכאלהינו עלינו קדיש יגדל נאך

איין שטערקר טורן אונ׳ איין גוטר די אויס גלייזט ווערן דיר דנקן איט וואל גיאוטם הערלן דנקט גאט ער איז גוט (נגיל) (דגול) דו גיבנריטר גאט דר ליז נון אייני גיאיין דען עז איז קיין הייליגר פר הנדן אלז גאט זא ווערדן די גיבנירטי (ישראל) דיר גאט דאנקן ווער קאן די שטערק גאטש אויס שפרעכן (נגיל) (הלא) הוט ער דען ניט אן אונז ארוועלט אום ווילן זיין ליבשפט ער הוט אונז גיהייסן איין ערשט גיבארנר זון ער הוט אונז אכן ערבן די לירמט או׳ טוגהייט פון דר תורה זיין גנאד איז דאך איביג ביי אונז ׃ (נגיל) ׃ אשריכם וואל אייך ישראל ׃ וואל אייך ישראל וואל אייך ישראל דז גאט אן אייך אויז ארוועלט הט אונ׳ הט אייך אכן ערבן די תורה די דא איז גיגעבן אין דר מדבר ׃ (התקבצו) די אלאכים ווארן זיך פר זאלן איינר צום אנדרן איינר קיגן דעם אנדרן אונ׳ איינר שפראך צום אנדרן ווער איז דער זיך אן בגרייפט אן כסא הכבוד ער שפרייט אויף איס זייני וואלקן ׃ ווער איז אויף גגגן קען היאל ווער איז אויף גגגן קען היאל ווער איז אויף גגגן קען היאל אונ׳ הוט הירמב גינידרט די תורה די דא איז איין שטארקי פר זיכרונג ׃ (התקבצו) אשה איז אויף גגגן קען היאל אשה איז אויף גגגן קען היאל אונ׳ הוט הירמב גנידרט די תורה די דא איז איין שטערקי פר זיכרונג (התקבצו)

אגיל איך וויל איך לוסטיגן אונ׳ פרייאן אם שאחת תורה די שפרוזונג פון אשיח ווערט קואן אם שאחת תורה ׃ די תורה איז איין בוים דש איביגן לעבן נו אלים גיבט זי לעבן דען בייא דיר איז דר אורשפרונג פום לעבן אברהם פרייאט זיך אם שאחת תורה יצחק פרייאט זיך אם שאחת תורה יעקב פרייאט זיך אם שאחת תורה ׃ אשה רבינו פרייאט זיך אם שאחת תורה ׃ אהרן הכהן פרייאט זיך אם שאחת תורה יהושע פרייאט זיך אם שאחת תורה ׃ שאואל הנביא פרייאט זיך אם שאחת תורה ׃ דוד פרייאט זיך אם שאחת תורה שלאה האלך פרייאט זיך אם שאחת תורה ׃ אליהו הנביא פרייאט זיך אם שאחת תורה ׃ די תורה איז איין בוים דש איביגן לעבן נו אלים גיבט זי לעבן דען בייא דיר איז דער אורשפרונג פום לעבן

חרדה לבשו כל בני עשו כי משעיר יי זרח׳ טפחו כלם בני ישמעאל כי מפארן יי הופיע׃ ימין יי
טפח בלוחות וימין משה טפחים בלוחות כי אורך הלוחות ששה טפחים ׳ וטפחים מפורש בין
יד ליד ׳ לך משה ושמח בגדולתיך ׳ כי אין כמוך בכל הנביאים ׳ מי עלה שמים לתוך הענן ׳
ומי ראה תמונת אלהינו ׳ נשיא נשיאים היה משה רבינו אב לחכמים וראש לנביאים סגר הים
בתפלתו ועל יד שלוחו חרון אף השיב׳ ענה יי ואמר לעמו ׳ אנכי יי אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים ופדיתיך מבית עבדים פתחו כלם פיהם ואמרו יי ימלוך לעולם ועד׃ צעק משה
צעקה גדולה ומרה ׳ בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא עלה ומת בהר קרע בגדיו והריב קולו
יהושע בן נון שמור נא צאני ׳ ראה משה מראש הפסגה נחלת שבטים עומדים לפניו שם מת
משה עבד יי מול בית פעור אספו אלהינו׃ תפלת משה קרע רקיע ויענה צור לעמו בעת צרותם
תפלתו לעולם לא שבה ריקם כי רועה נאמן משה רבינו מעהבת מי לא ימות ׳ על פי יי
מת משה רבינו׃

ששון וגילו בשמחת תורה ותנו כבוד לתורה כי טוב סחרה מכל סחורה ׳ מפז ומפנינים
יקרה׃ נגיל ונשיש בזאת התורה ׳ כי היא לנו עוז ואורה׃ אהללה אלהי ואשמחה בו
ואשימה תקותי בו אהודנו בסוד עם קרובו ׳ אלהי צורי אחסה בו׃ נגיל בכל לב ארנן
צדקותיך ואספרה תהלתך׃ בעודי אגיד נפלאותיך ׳ על חסדך ועל אמיתך׃ נגיל
גואל

הבן זי גיבלאזן אין די הוכי היאל (חרדה) איין דר שרעקנים הט ביקליידט אלי קינדר פון (עשו) דען פון (שעיר) הוט
גאט גשינן (טפחו) זי הבן די הענד צו זאמנדר גישלאגן אלי קינדר פון (ישמעאל) דען פון (פארן) הוט גאט דר לייכטן
די רעכטי הנט פון גאט הוט אן גיגריפן איין פויסט ברייט אן די (לוחות) אונ׳ די רעכטי הנט פון משה צווייא פויסטי
ברייט אן די לוחות דען די לענג פון די לוחות וואר זעקס (טפחים) פויסטן׃ אונ׳ צווייא (טפחים) וואר ליידיג צווישן
איין הנט אונ׳ די אנדרי גיא משה אונ׳ פרייא דיך מיט דיין (גדולה) דען דיינש גלייכן איז ניט אונטר אלי (נביאים)׃
ווער איז ארויף גנגן אין הימל אין דען וואלקן אונ׳ ווער האט גיזעהן די גישטאלט פון אונזר גאט׃ איין הער איבר די
הערן וואר (משה רבינו) איין פאטר פון די קלוגי אונ׳ איין הויבט איבר די (נביאים) ער הוט דז ים פר שלאגן דורך
זיין גיבעט׃ אונ׳ דורך זיין שליח הוט ער דען גרים צארן אפן ווידר קערן׃ גאט הוט גירופן אונ׳ הוט גיזאגט צו זיין פאלק
איך בין גאט דיין גאט דער דיך האט אויז גיצוגן אויז דז לנד (מצרים) אונ׳ הב דיך אויז גילויזט אויז דעם הויז וואו
איר זייט גוועזן קנעכט׃ זי אלי עפנטן איר מויל אונ׳ זאגטן גאט ווערט קיניגן אימר אונ׳ אייביג׃ משה האט גישריאן
איין גרוש אונ׳ ביטר גשרייא אין די צייט אז (הקב״ה) האט צו אים גיזאגט גיא ארויף אונ׳ שטערב אויף דעם בערג׃ ער
האט זיין קליידר צו ריסן אונ׳ האט זיין שטים אויף גיהובן׃ (יהושע בן נון) היט דאך איין שאף׃ משה האט גיזעהן פון
די שפיץ דער היך די ירשה דר גשלעכט שטונדן פר אים׃ דארט איז גישטארבן משה דר קנעכט פון גאט ׳ קיגן איבר
(בית פעור) האט אין אונזר גאט איין גנומן׃ דז גיבעט פון משה הוט דען הימל דורך גריסן ׳ אונ׳ דר בשעפר הא
גיענטפרט צו זיין פאלק אין צייט אירש ליידש ׳ זיין (תפלה) איז קיין מאל לער ווידר גיקערט׃ דען איין וואר האפטיגר
הירט וואר (משה רבינו) משה איז גישטארבן ווער ׳ ווערט דען ניט שטערבן׃ דארך גאטש ווארט איז גישטארב
(משה רבינו)׃ ששון פרייאט אייך אונ׳ זייט לוסטיג אם (שמחת תורה) אונ׳ געבט עהרי צו דר תורה
דען איר קויפן שאפט איז בעסר אלז אלי קויפן שאפט זי איז ווערדיגר וועדר גיט גאלד׃ (נגיל) איר וועלן זיך לוסטיג מאכ
אונ׳ פרייען מיט דיזר תורה דען זי איז פר אונש איין שטערק אונ׳ איין ליכט (אהללה) איך וויל איין גאט פרייזן אונ׳ וי
איך דורך אים דר פרייאן אונ׳ וויל איין הופנונג טאן אן אים לובן אים אין דען הייליגן רט זיינש נאהנטשטן פאל
גאט איז איין שטרקר פעלזן אן אים טוא איך בשיצן׃ (נגיל) (בכל) מיט גנצן הערצן וויל איך זינגן דיין גרעכטיקייט
אונ׳ וויל פר צילן דיין לוב די ווייל איך לעב וויל איך פר קינדן דייני וואונדר אונ׳ וויל דיין גינאד אונ׳ וויל דיין ווארהייט
(נגיל) (גואל) דו ארלזער איינז אונש (אליהו הנביא) דען גוטן בוטשפט זגר דען דוביסט איין

יט דיר דען ער איז געוועזן איין נאך צו איר : אונזרי
איך זאגן דא אין האט אבילות גטריבן איבר משה דא
הט אין פר געטן דרייא טויזנט הלכות : אזו וואר משה זאגן
יהושע חזר אונ די הלכות זי ווערן זיין פר געטן דא זאגט
יהושע איך הב בייא דיר ערנשטליך גלערנט טאג אונ' נכט
בידארף זי ניט אונך צו חזרן אונ' דרום וויל ער איז געווין
אן גוותן דז ער האט גזאגט ער בידארף ניט צו חזרן דא
ער פר געטן די זעלביגי הלכות דא קאמן די ישראל צו
ושע אונ' זאגטן לערן אונז די הלכות אדר איר ווערן דיך
גישט הלטן דרויף זאגט דר פסוק אלהיא (משה עבדי
ת) די תורה איז גיהייסן (תורת משה) אונ' ניט ; תורת
הושע ! דרום זאגט גאט יהושע שטיא אויף אונ' מאך דש
פאלק גין אין דר מלחמה דא ווערן זי דיינר פר געסן אונ'
גימך לאזן פון היכן לערנן איר וואר איין גוותן איז דא טוט
יך אב פון איך די חכמה אונ' תורה אז עז איז גישעהן צו
הושע ער זאגט גאט צו יהושע איבר פאר דען ירדן דו מיט
אי דעם פאלק ישראל דען איך וויל דיר געבן דז גנצי לנד
רץ ישראל אונ' אויך דאש י' חוצה לארץ וואו דו ווערשט נייארט
הין גין (מהמדבר והלבנון הזה) איך וויל דיר געבן פון דען
וואלד דז (בית המקדש) אונ' ביז דז גרוסי ים ביז קען במך
פרת ביז וואו די זון אונטר גיט (לא יתיצב איש לפניך וגו')
עז ווערט קיין מאן קענן בשטין פר דיר וויל דו ווערשט לבן
או איך בין געוועזן מיט משה אזו וויל איך אויך זיין מיט דיר
צו העלפן איך וויל ניט פר לאזן דיך (רק חזק ואמץ) נייארט
זייא שטארק אין דר תורה אלז דיך משה האט גילערנט דר
מרטן ווערשטו הבן מזל אונ' ברכה אונ' הצלחה אין אלי
דייני וועגן נייארט לערן טאג אונ' נכט עז זאל ניט ווערדן
גישאן פון דיינם מויל די תורה : (הלא צויתיך) פר וואר
איך האב גבאטן דיר דוא זאלשט גין אין דער מלחמה

נייארט הב דרך ארץ אונ' לערן דיא תורה אויך עז שטיט
היפש בייא אננדר תורה אונ' דרך ארץ אונ' דא פערט דיך
ווייטר ניקט פר די אומות דען גאט איז בייא דיר וואו דו דיך
ווערשט קערן אונ' ווענדן (ויצו יהושע את שוטרי העם)
ער וואר גיביטן יהושע צו דען ביטלן זי זאלטן איבר פארן
צווישן דעם פאלק ישראל דען טאר אונ' זאלטן זאגן צו דען
פאלק זיא זאלטן זיך אן ברייטן שפייז אונ' צערונג נאך דרייא
טאג ווערן זיא איבר פארן דען ירדן צו איין נעמן דאז לאנד
ארץ ישראל (ולראובני ולגדי) אונ' יהושע וואר זאגן צו שבט
מנשה די האבן ניט גיוואלט האבן איין חלק אן ארץ ישראל
דען זיא הבן איר חלק גינומן פון דעם ירדן אין חוצה לארץ
גאר פיל לאנד זי זאגטן צו משה לאזן איר אלהי בלייבן אין
חוצה לארץ אונ' איר וועלן אויך העלפן ישראל מלחמה האלטן
אין ארץ ישראל דז זי ווערדן קענן איין נעמן דאז לנד דרום
וואר יהושע איצונדרט זאגן צו זיא גידענקט דראן דז איר
האט צו גיזאגט איר וועלט העלפן מלחמה צו האבן איבר
דעם ירדן : דארום קומט איצונדרט מיט אונז צו העלפן
שלאגן די אומות אונ' אייערי קינדר אונ' וויבר זאלן בלייבן
אלהיא אין חוצה לארץ אין אירי שטעטן דיא איר אייך
האבט גינומן פון אייער חלק ביז דש איר ווערן האבן איין
גינומן דז גנצי לנד ארץ ישראל : דא אנטווארט זיא דער
ראובן אונ' גד אונ' האלב שבט מנשה אלז וואז דוא ווערשט
גביטן דז וועלן איר הלטן אונ' גין וואו דא ווערשט שאפן
אז איר האבן גיפאלגט צו משה נייארט הלט דיא מצות פון
גאט דא ווערט גאט בייא דיר זיין אלז ער איזט געוועזן מיט
משה : (כל אשר ימרה את פיך) איטליכר מענש דער
דיר ניט ווערט צו הערן דער זאל ווערדן גיטיט נייארט
זייא שטארק אין די מצות פון הקדוש ברוך הוא צו
לערנן תורה :

אונ' מן זאגט די ברכות אויף דער הפטרה די ווערשטו פינדן בדף י"ט ע"ב : דער נאך זאגט מן אשרי : אונ' מן שטעלט
אלי דרייא (ספרי תורה) אויף דען שלחן אונ' דער חזן אונ' קהל זאגט (אשר בגלל א' ות')

אשר בגורל אבות בנים גורל · ובעבורם תורה נתן יי · בגלגלי רוח יי נגלה במלאכי צבאות
אלפי שנאן גבור על גאים · אלהי אדיר קרא למשה לקבל לוחות דברי אל חי שמעה
הארץ · ועמוריה יתפלצון · הטה שמים וירד וירכב על כרוב וידא על כנפי רוח ויצאו דברים
מתוך האש ויתחקקו על לוחות האבן : זמירות אמרו כל בני אלהים שופר תקעו בשמי מרום
חרדה

אשר דז פון וועגן די עלטרן האט ער די קינדר דר הובן : אונ' פון אירנט וועגן האט גאט די תורה גיגעבן · אין
די הייליגי (גלגלים) איז גאט ווארן אנטפלעקט : אונטר טויזנט הייער שארן פון מלאכים דער שטארקר איבר
ריאולי דער שטארקר גאט האט גירופן צו משה צו אנטפאנגן די לוחות די ריד פון דען לעבדיגן גאט האט דיא ערד
גיהערט : אונ' אירי זיילר (יתפלצון) ציטרטן ער האט גינייגט די הימל אונ' איז אראב גנידרט אונ' רייטט אויף דען
(כרוב) (וידא) אונ' ער שוועבט אויף די פליגל פון דען מלאך דער דא הייסט (רוח) אונ' זי גינגן אויז די ריד אויז
מיטן דש פייאר (ויתחקקו) אונ' זיא גראבטן זיך אויף די שטייני טאבלן גיזאנג האבן גיזאגט אלי ענגלן מיט שופר

עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃ פ וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃ חצי קדיש

דער חזן ליינט אין דר דריטים"ת אפטיר (פרשת פנחס)

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־
מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם
עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ מִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּר לָאַיִל וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט
וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ׃ אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד
מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם
וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

הפטרה לשמחת תורה ביהושע בסימן א׳

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר׃
מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה
אַתָּה וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם
בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה׃ מֵהַמִּדְבָּר
וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד־הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר־פְּרָת כֹּל אֶרֶץ
הַחִתִּים וְעַד־הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה
גְּבוּלְכֶם׃ לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ
כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא
אֶעֶזְבֶךָּ׃ חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־הָעָם
הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת
לָהֶם׃ רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל
הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין
וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ לֹא
יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה
לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז
תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל׃ הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ
חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שֹׁטְרֵי
הָעָם לֵאמֹר׃ עִבְרוּ בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם
לֵאמֹר הָכִינוּ לָכֶם צֵידָה כִּי בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ וְלָראוּבֵנִי
וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃
זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה
לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת־
הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם
תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כֹּל גִּבּוֹרֵי הַחַיִל
וַעֲזַרְתֶּם אוֹתָם׃ עַד אֲשֶׁר־יָנִיחַ יְהוָה לַאֲחֵיכֶם
כָּכֶם וְיָרְשׁוּ גַם־הֵמָּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
נֹתֵן לָהֶם וְשַׁבְתֶּם לְאֶרֶץ יְרֻשַּׁתְכֶם וִירִשְׁתֶּם אוֹתָהּ
אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־
צִוִּיתָנוּ נַעֲשֶׂה וְאֶל־כָּל־אֲשֶׁר תִּשְׁלָחֵנוּ נֵלֵךְ׃ כְּכֹל
אֲשֶׁר־שָׁמַעְנוּ אֶל־מֹשֶׁה כֵּן נִשְׁמַע אֵלֶיךָ רַק יִהְיֶה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־מֹשֶׁה׃ כָּל־
אִישׁ אֲשֶׁר־יַמְרֶה אֶת־פִּיךָ וְלֹא־יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ
לְכֹל אֲשֶׁר־תְּצַוֶּנּוּ יוּמָת רַק חֲזַק וֶאֱמָץ׃

הפטרה שמחת תורה ביהושע (בסימן א׳)

ויהי אחרי מות משה עבד יי׳) עז וואר נאך דעם טוט
משה דר געטרייאר קנעכט צו גאט אין אז די זאגן דאז
זאגט הקב"ה צו יהושע משה מיין קנעכט דר איז געשטארבן
אבר זאלט ער לעבן מיך וואלט ליברשט איט אים רידן אלס
איט

ימים ושנים: עמוד עמוד פלוני בר פלוני חתן בראשית והתחיל בקרומה קדם לכל בנינים: וקרא מבראשית עד ברא אלהים לעשות מעשיו שלמים המתוקנים והמהוגנים:

אונ׳ אן ליינט פר דעם (חתן בראשית) די פרשה פון (בראשית) ביז ברא אלהים לעשות)

בראשית ברא אלהים את השמים ואת
הארץ: והארץ היתה תהו
ובהו וחשך על־פני תהום ורוח אלהים מרחפת
על־פני המים: ויאמר אלהים יהי אור ויהי־אור:
וירא אלהים את־האור כי־טוב ויבדל אלהים בין
האור ובין החשך: ויקרא אלהים לאור יום
ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי בקר יום אחד:
פ ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי
מבדיל בין מים למים: ויעש אלהים את הרקיע
ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע ובין המים
אשר מעל לרקיע ויהי־כן: ויקרא אלהים לרקיע
שמים ויהי ערב ויהי־בקר יום שני: פ ויאמר
אלהים יקוו המים מתחת השמים אל־מקום אחד
ותראה היבשה ויהי כן: ויקרא אלהים ליבשה
ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי־
טוב: ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב
מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו
על־הארץ ויהי־כן: ותוצא הארץ דשא עשב
מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו־בו
למינהו וירא אלהים כי־טוב: ויהי־ערב ויהי־
בקר יום שלישי: פ ויאמר אלהים יהי מארת
ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
לאתת ולמועדים ולימים ושנים: והיו למאורת
ברקיע השמים להאיר על־הארץ ויהי כן: ויעש
אלהים את שני המארת הגדלים את־המאור
הגדול לממשלת היום ואת־המאור הקטן
לממשלת הלילה ואת הכוכבים: ויתן אתם
אלהים ברקיע השמים להאיר על־הארץ:

ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין
החשך וירא אלהים כי־טוב: ויהי־ערב ויהי־
בקר יום רביעי: פ ויאמר אלהים ישרצו המים
שרץ נפש חיה ועוף יעופף על־הארץ על־פני
רקיע השמים: ויברא אלהים את־התנינם
הגדלים ואת כל־נפש החיה הרמשת אשר שרצו
המים למינהם ואת כל־עוף כנף למינהו וירא
אלהים כי־טוב: ויברך אתם אלהים לאמר פרו
ורבו ומלאו את־המים בימים והעוף ירב בארץ:
ויהי־ערב ויהי־בקר יום חמישי: פ ויאמר
אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש
וחיתו־ארץ למינה ויהי־כן: ויעש אלהים את־
חית הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת כל־
רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב:
ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו
וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל־
הארץ ובכל הרמש הרמש על־הארץ: ויברא
אלהים את־האדם בצלמו בצלם אלהים ברא
אתו זכר ונקבה ברא אתם: ויברך אתם אלהים
ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את־הארץ
וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה
הרמשת על־הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי
לכם את כל עשב זרע זרע אשר על־פני כל
הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע
לכם יהיה לאכלה: ולכל חית הארץ ולכל־
עוף השמים ולכל רומש על־הארץ אשר בו נפש
חיה את־כל ירק עשב לאכלה ויהי־כן: וירא
אלהים את־כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי־

וְהִגִּיעָנוּ לִשְׂמוֹחַ בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה ׳ הַמְשַׂמַּחַת לֵב וְעֵינַיִם מְאִירָה ׳ הַנּוֹתֶנֶת חַיִּים וְעוֹשֶׁר וְכָבוֹד וְתִפְאָרָה הַמְאַשֶּׁרֶת הוֹלְכֶיהָ בַּדֶּרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיְשָׁרָה הַמַּאֲרֶכֶת יָמִים וּמוֹסֶפֶת גְּבוּרָה ׳ לְאוֹהֲבֶיהָ וּלְשׁוֹמְרֶיהָ בְּצִוּוּי וְאַזְהָרָה : לְעוֹסְקֶיהָ וּלְנוֹצְרֶיהָ בְּאַהֲבָה וּבְמוֹרָא וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי הַגְּבוּרָה לָתֵת חַיִּים וָחֶסֶד וָנֵזֶר וַעֲטָרָה ר׳ חיים בן ר׳ צבי הַנִּבְחַר לְהַשְׁלִים הַתּוֹרָה לְאַמְּצוֹ לְבָרְכוֹ וּלְגַדְּלוֹ בְּתַלְמוּד תּוֹרָה לְדוֹרְשׁוֹ לְחַיִּים לְהַדְּרוֹ לְוַעֲדוֹ בַּחֲבוּרָה לְזַכּוֹתוֹ לְחַיּוֹתוֹ לְטַכְּסוֹ בְּטֶכֶס אוֹרָה לְיַשְּׁרוֹ לְכַלְלוֹ לְלַמְּדוֹ לֶקַח וּסְבָרָה לְמַלְּטוֹ לְנַשְּׂאוֹ לְסַעֲדוֹ בְּסַעַד בְּרוּרָה לְעָדְנוֹ לְפַרְנְסוֹ לְצַדְּקוֹ בְּעַם נִבְרָא לְקָרְבוֹ לְרַחֲמוֹ וּלְשׁוֹמְרוֹ מִכָּל צוּקָה וְצָרָה ׳ לְתָקְפוֹ לְתוֹמְכוֹ לְתוֹמְמוֹ בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה : עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד ר׳ ירמי׳ בן מהור״ר חיים חֲתַן הַתּוֹרָה ׳ וְתֵן כָּבוֹד לָאֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא וּבִשְׂכַר זֶה תִּזְכֶּה מֵאֵל נוֹרָא לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמְקַיְּמֵי מִצְוֹת בְּתוֹךְ עַם יָפָה וּבָרָה וְתִזְכֶּה לִשְׂמוֹחַ בְּשִׂמְחַת בֵּית הַבְּחִירָה ׳ וּפָנֶיךָ לְהָאִיר בִּצְדָקָה בְּאִסְפַּקְלַרְיָא הַמְאִירָה כְּנִבָּא יְשַׁעְיָהוּ מָלֵא רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָהּ מְהֵרָה ׳ שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ בְּאֲבֵלָה וְצָרָה : עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד ר׳ הילל בר׳ יהודא חֲתַן הַתּוֹרָה ׳

מֵרְשׁוּת כָּל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְהַשְׁלֵם הַתּוֹרָה :

אונ׳ אן זייאנט פֿר דען (חתן תורה אעוני אזהי קדמן) ביז אויז אונ׳ דס קהל זאגט הויך חזק׳ אונ׳ דר נאך זיגט אן דאס אנדרי ספר אויף דען טזחן אונ׳ נעאט דז ערשטי ספר אויף אונ׳ דר חזן זגט דען ארשות

מֵרְשׁוּת אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים בַּשַּׁחַק אֵין זוּלָתוֹ וְאֵין בִּלְעָדוֹ בְּתַחְתּוֹנִים נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וְעָצְמָה מַרְבֶּה לְאֵין עוֹנִים מַגִּיד מֵרֵאשִׁית מַה בָּא בְּאַחֲרִית שָׁנִים יוֹעֵץ וְאֵין מִי יָפֵר לְדוֹרוֹת הֲמוֹנִים וּמֵרְשׁוּת קְדוּמָה לְעוֹלָם אַלְפַּיִם שָׁנִים שֶׁבָּהּ מְלָכִים נִמְלָכִים שָׂרִים וּסְגָנִים ׳ אֲרוּכָּה מֵאֶרֶץ מִדָּה וּרְחָבָה מִנִּי יָם וּשְׁאוֹנִים טְהוֹרָה וּמְתוּקָה מִדְּבַשׁ וּשְׁמָנִים כָּל חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ בָהּ יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים אוֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ וּבִשְׂמֹאלָהּ עוֹשֶׁר וְכָבוֹד חוֹנִים מְאַשֶּׁרֶת וּמָגִנַּת בְּעָלֶיהָ וְהוֹגֶיהָ בִּשְׁנוּנִים מְיַשֶּׁרֶת פְּעָמֵי בָהּ נִשְׁעָנִים נוֹצֶרֶת בְּאַהַב תּוֹמְכֶיהָ לְמַלְּטָם מֵאִישׁוֹנִים ׳ וּמֵרְשׁוּת חֲכָמִים יְדוּעִים וּנְבוֹנִים אַלּוּפִים בַּתּוֹרָה מְסֻבָּלִים בְּמִצְוַת מְלֵאִים הֲקִימִים כָּרִמּוֹנִים וּמֵרְשׁוּת בַּעֲלֵי יְשִׁיבָה הֲגוּנִים וּזְקֵנִים וּמֵרְשׁוּת כָּל הַקָּהָל גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד טובי׳ בר אברהם כ״ץ חֲתַן בְּרֵאשִׁית מִתּוֹךְ עֲדַת אֱמוּנִים וּקְרַב עַד הֵנָּה בְּגִיל וּרְנָנִים וּפֹה עֲמוֹד סָמְרֵי עַל מִגְדָּל עֲזוּז הֶעָשׂוּי לְנוֹי בִּבְנִינִים ׳ וּבָרֵךְ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ מִמִּזְרָח לְמַעֲרָב בְּפִי כָּל בִּרְיוֹנִים וְתֵן לוֹ בְּרָכָה תְּהִלָּה וְסוֹף כְּהוֹרוּ נְבוֹנִים יִתֵּן לוֹ מֵעֵין בִּרְכוֹתָיו בְּתוֹךְ קְהַל אֱמוּנִים שֶׁהִגִּיעַ לַיּוֹם זֶה לְהַתְחִיל הַתּוֹרָה וְלִשְׂמוֹחַ בְּיוֹם הַתּוֹנִים : וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים לְיַסֵּד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מָרוֹם מֵרִאשׁוֹנִים לְשַׁכְלֵל הֵיכָל וְאוּלָם בְּכַדְכֹּד וַאֲבָנִים שָׁם לְקַבֵּץ גָּלִיּוֹת אָבוֹת וּבָנִים וְתִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה בְּעֵדוּן מַגְדָּנִים וְתִזְכֶּה לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמְקַיְּמֵי מִצְוֹת וְחֻקִּים נֶאֱמָנִים וְתִזְכֶּה לִרְאוֹת שִׁבְעָה רוֹעִים וּשְׁמוֹנָה נְסִיכִים מְזוּמָנִים וְתִשְׂבַּע מִטּוּב הַצָּפוּן וְתָנִיחַ יִתְרָךְ לְבָנִים וְיִהְיֶה מוֹשָׁבְךָ בֵּין צַדִּיקִים הֲגוּנִים וְתִרְדּוֹף צְדָקָה וְתִמְצָא כָּבוֹד וָחֶסֶד וְחַיִּים חֲנוּנִים וְיַעֲטְרוּךָ חַיִּים וְשָׁלוֹם וְאוֹרֶךְ

יָמִים

וכליל על מזבחך: ברך יהוה חילו ופעל ידיו
תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן יקומון:
ס לבנימן אמר ידיד יהוה ישכן לבטח עליו
חפף עליו כל היום ובין כתפיו שכן: ס וליוסף
אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים מטל
ומתהום רבצת תחת: וממגד תבואת שמש
וממגד גרש ירחים: ומראש הררי קדם וממגד
גבעות עולם: וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני
סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו:
בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם עמים
ינגח יחדו אפסי ארץ והם רבבות אפרים והם
אלפי מנשה: ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך
ויששכר באהליך: עמים הר יקראו שם יזבחו
זבחי צדק כי שפע ימים יינקו ושפני טמוני חול:
ס ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן
וטרף זרוע אף קדקד: וירא ראשית לו כי שם
חלקת מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה
עשה ומשפטיו עם ישראל: ס ר׳ ולדן
אמר דן גור אריה יזנק מן הבשן: ס ולנפתלי
אמר נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים
ודרום ירשה: ס ולאשר אמר ברוך מבנים
אשר יהי רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו: ברזל
ונחשת מנעליך וכימיך דבאך: אין כאל ישרון
רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים: מענה
אלהי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניך אויב
ויאמר השמד: וישכן ישראל בטח בדד עין
יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל:
אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה מגן
עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה
על במותימו תדרך: ויעל משה מערבות
מואב אל הר נבו ראש הפסגה אשר על פני ירחו
ויראהו יהוה את כל הארץ את הגלעד עד דן:
ואת כל נפתלי ואת ארץ אפרים ומנשה ואת כל
ארץ יהודה עד הים האחרון: ואת הנגב ואת
הככר בקעת ירחו עיר התמרים עד צער: ויאמר
יהוה אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם
ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה הראיתיך
בעיניך ושמה לא תעבר: וימת שם משה עבד
יהוה בארץ מואב על פי יהוה: ויקבר אתו בגי
בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע איש את
קברתו עד היום הזה: ומשה בן מאה ועשרים
שנה במתו לא כהתה עינו ולא נס לחה: ויבכו
בני ישראל את משה בערבת מואב שלשים יום
ויתמו ימי בכי אבל משה: ויהושע בן נון מלא
רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו וישמעו
אליו בני ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את
משה: ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר
ידעו יהוה פנים אל פנים: לכל האתת והמופתים
אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה
ולכל עבדיו ולכל ארצו: ולכל היד החזקה
ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל
ישראל חזק

אונ׳ מן האט דען מנהג דז מן דש איינטט פֿון קהל אויך רופֿט אונ׳ זונן הינטרשטן (כל הנערים) אונ׳ מן זייאגט בז אל׳ מיין
קלייני פרשה ביז (ובגאותו שחקים) אונ׳ דער נאך זאגט דער חזן דען רשות

מרשות האל הגדול הגבור והנורא ומרשות מפז ומפנינים יקרה ומרשות סנהדרין הקדושה
והברורה ומרשות ראשי ישיבות ואלופי תורה ומרשות זקנים ונערים יושבי
שורה אפתח פי בשירה ובזמרה להודות ולהלל לדר בנהורא שהחיינו וקימנו ביראתו הטהורה
והגיענו

אמריעו לרצון לפני ארון כל: שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה
יי ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך: קומה יי למנוחתך אתה וארון עזך: כהניך ילבשו צדק
וחסידיך ירננו: בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך: יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה
ויאדיר: כי מציון תצא תורה ודבר יי מירושלים:

(אן היבט אויז אל די ספרי תורה אונ׳ אן טוט איין ליכט אין היכל אונ׳ דר חזן פנגט אן (גדלו) אונ׳ דש קהל זאגט נאך)

גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יחדיו: רוממו יי אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא:
רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו: ואמר ביום ההוא הנה אלהינו
זה קוינו לו ויושיענו זה יי קוינו לו: נגילה ונשמחה בישועתו: והחזן מרקד ואומר אנא יי
הושיעה נא: אנא יי הצליחה נא: אנא יי עננו ביום קראנו: אלהי הרוחות הושיעה נא:
בוחן לבבות הצליחה נא: גואל חזק עננו ביום קראנו:

ווערט קיניגן אין דר אייביקייט (יי׳) גאט ווערט זיינם פאלק שטערק געבן גאט ווערט זיינם פאלק בענטשן מיט פריד
(ויהיו) אונ׳ לאזן דאך זיין אונזרי זאג וואול געפאלן פר דען הערן אל דר וועלט: (שמע) פר נעם ישראל גאט דער דא איז
אונזר גאט דער ווערט איינן נאך זיין איין איינגר גאט: (ויהי) אונ׳ עס וואר דא דר ארון צוג זאגט משה ארלייגי דיך
גאט אונ׳ לאזן זיך פר שפרייטן דייני פיינד אונ׳ לאזן זיא פליהן פר דיר דיא דיך האסן: (קומה) ארלייגי דיך גאט צו
דיינר רוא דוא אונ׳ דער טריין דיינר שטערקייט (כהניך) דייני כהנים זאלן בקלייד זיין מיט גרעכטיקייט אונ׳ דייני
פרומן זאלן זינגן (בעבור) אום וויל דוד דיין קנעכט ווייא דאך ניט אב קערן דש ענטליט דיינש גזאלבטן (כי) דען פון
ציון ווערט אויז גין דיא נבואה גאטש אויז ירושלים:

גדלו זייט אפרן גאט מיט מיר אונ׳ לאזן מיר זיין נאמן מיט אננדר ארהיבן: (רוממו) ארהיבט גאט אונזר גאט אונ׳
נייגט אייך צו דעם שטאל זייני פיס ער איז הייליג: (רוממו) ארהיבט גאט אונזרן גאט: אונ׳ נייגט אייך צום
בערג זיינר הייליקייט דען גאט אונזר גאט איז הייליג: (ואמר) אונ׳ ער ווערט אן דען זעלביגן טאג זאגן נון דיזר איז אונזר
גאט מיר האבן צו אים גיהאפט דז ער אונז ווערט העלפן דיזר איז גאט מיר האבן צו אים גהאפט מיר וועלן זיך לוסטיגן
אונ׳ פרייאן דורך זיינר הילף: (אנא) איך ביט דיך גאט העלף איצונד (אנא) איך ביט דיך גאט אך בגליקן איצונד:
(אנא) איך ביט דיך גאט ענטפר אונז אם טאג אונזרש רופן: (אלהי) גאט דער דא ווייש אלי גיאוט הילף איצונד: (בוחן)
דר דא פרופט אלי הערצר אך בגליקן איצונד (גואל) שטרקר ארלויזר ענטפר אונז אם טאג אונזרש רופן:

אונ׳ אן זינגט (על הכל) אונ׳ לייאנט אין דען ערשטן ספר (וזאת הברכה):

וזאת הברכה אשר ברך משה איש
האלהים את בני ישראל לפני
מותו: ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו
הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש
דת למו: אף חבב עמים כל קדשיו בידך והם
תכו לרגלך ישא מדברתיך: תורה צוה לנו משה
מורשה קהלת יעקב: ויהי בישרון מלך בהתאסף
ראשי עם יחד שבטי ישראל: יחי ראובן ואל ימת

ויהי מתיו מספר: ס וזאת ליהודה ויאמר שמע
יהוה קול יהודה ואל עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר
מצריו תהיה: פ לוי וללוי אמר
תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה
תריבהו על מי מריבה: האמר לאביו ולאמו
לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בנו לא ידע
כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו: יורו משפטיך
ליעקב ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך

וכליל

שועתכם לכן דפני לא בא · קניסה זו עליכם לכן נקצבה · רשום ירשם ויכתב בנפש משיבה : שבטי ישרון קבץ ונחת · תמימי תפרוני מורדת שחת · מר צרחו כלם וצוהו כאחת שאין פריון בכלום חפץ ודבר תוכחת השלים נפשו מיד למיתת נשקה · בראותו כי אין הצלה בתפלה וצעקה · שמעו אחי ורעי עסקו בדת חשוקה · ואל תהי זאת לכם למכשול ולפוקה · תיליו בכוהו שלשים ימים · זוכרים צדקת מעשיו אשר עמם התמים · חיון קפץ כארי ודג לפרותם מבין ענמים · והים בקע לפניהם וימליכו מלכם לעולמים : עזרת וכו׳ תאנא בדך מ״ת

אוני אן זאגט טאוכה עטרה גלייך ווי טאיכי עזרת אוני אן זאגט אטיב הר״ח דר נאך זאגט אן גנץ האלב קדיש אוני גנץ קדיש אוני דר נאך זאגט דר חזן די דאזיגי פסוקים (אתה הראת) אוני די קהל ענטפרט פסוק אויף פסוק:

אתה הראת לדעת · כי יי׳ הוא האלהים אין עוד מלבדו : אין כמוך באלהים אדני · ואין כמעשיך : לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו : ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשך · להשתבח בתהלתך : יהי יי׳ אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו · אל יעזבנו ואל יטשנו : מי כמכה באלים יי׳ · מי כמכה נאדר בקדש · נורא תהלות עשה פלא : יהי כבוד יי׳ לעולם · ישמח יי׳ במעשיו : יהי שם יי׳ מבורך · מעתה ועד עולם : יי׳ מלך יי׳ מלך יי׳ ימלוך לעולם ועד : יי׳ עוז לעמו יתן · יי׳ יברך את עמו בשלום : ויהיו נא אמרינו

אן איר ביים דעם וואסר דער קריג דא ישראל האבן גקריגט איט אשה : דרום אייער גטרייא פון אייער תפלה ניט עס קואט פר איר דרום איז דר קנס אויף אייך ווארן גזעצט אוני גשריבן אין דר תורה די דר קוויקט די זיל : די גשלעכט פון ישראל ער איין זאאלט לכלום (תאיאי) איין גנצהייד דר ליזט איך פון צו נידרן אין די גרוב : גאר ביטר (צרחו) זי טרייאן אלי איט אנכדר דז עז קיין אויז ליזונג איט קיינרלייא בגערליכי זאך אוני צו בווערן איט הקב״ה (השלים) ער האט איבר ענטפרט אזו בלד זיין זיל צו דעם טוט איט קושונג (בראותו) אין זיינם זעהן דז ניט העלפט צו בטעראן אין קיין תפילה נאך גשרייא : (שאעוני) הערט איך אייני ברידר אוני גזעלן לערנט די גלוסטיגי תורה (ואל) אוני ניט עז זאל זיין צו אייך צו איינר שטרויכלונג ווען איר זי ניט לערנט : (חילין) זייני העיר ישראל די ווייכטן אום אים דרייסיג טאג (זוכרים) זי גדאכטן די גרעכטיקייט זיינס גריכטס דז ער איט זי האט צו גענגלט (קפץ) ער טפרונג אז איין ליב פר אים ער ליזט זיא אויז פון צווישן (ענאים) די אלריק אוני ער שפאלטט אוני זיא קיניגטן איר קיניג הקב״ה צו איביגליכן :

אתה דוא בישט ווארן גוויזן אום צו וויסן דז גאט איז דר הער איז קיינראער פר האנדן ווגדר ער אליין (אין) עז איז קיינר גלייך אונטר דיא געטר אוני איז קיין גלייכנס דיינר ווערקן : (לעושה) לובט צו דעם דער אליינט גרוסי וואונדר טוט דען זיין גיכאד איז אין דר איביקייט : (ואארו) אוני זאגט העלף אונש גאט אונזרש הייל אוני פר זאאל אונז אוני בשירם אונז פון דען פעלקרן צו דנקן צו דיינם הייליגן נאאן צו בריאן זיך אין דייני לוב : (יהי) גאט אונזר הער זאל איט אונז זיין גלייך ער גוועזן איז איט אונזר עלטרן ער זאל אונז ניט פר לאזן אוני זאל זיך ניט אב טאן פון אונז (אי) גאט ווער איז דיר גלייך אונטר די שטרקן ווער איז דיר גלייך בשיכט איט היליקייט דר אזו פארכלום איז איט לוב דר דא וואונדר טוט (יהי) עז זאל זיין די הערליכקייט גאטש אין דר איביקייט : גאט דרפרייאט זיך דורך זייני בשעפנים (יהי) דער נאאן גאטש זייא גילובט פון איצונד ביז אין דר איביקייט : (יי׳) גאט איז איין קיניג גאט האט גקיניגט גאט

ווערט

תקרובות · קה יוסיפו לכבר במנחות ערבות · ואתה האל לסלסר
לרוכב בערבות: חזן על כסא מנושא בשמי מוהלל · במותימו מנה זיו
נוצצים כקלל: קהל וחזן תדרוך יושר אורחותיו ביופי מכלל · ואתה תגל
ביי ובקדוש ישראל תתהלל : והחיות ישורו ק״ט עד אלהים וואתך תאנא בדן ל׳:

זולת מיוסר ע״פ א״ב ובסוף החתום שם המחבר משה שמואל חזק

אז בקשוב עניו עלה אל הר העברים · ברעתו חשב בעלית סין
בהרודים · נזירת דת חדשה ופקודים ישרים · דוד ישר לו ליתן
למשבעים בחורים : העת כקשב ומות בהר אשר אתה עולה · וויוי
צוה בפה מלא · זאת עליה ירידה היא לה הכלה חנון אעברה נא ואראה
ההר הטוב והמעלה : טהור ענוו רב לך אל תוסף דבר · יהושע משרתך
הגיע זמנו היות לך חבר · כי המלכות בחברתה כמלא נימא לא תתהבר
להר נבו תעלה ושם תמות ובגיא תקבר : משה כידע כי גזרה עליו
נגזרה · גם לארון כל הודע חובתי ליפה וברה : סגולים פן יאמרו בסתר
עבר עברה · על כן לא ענהו איום ונורא : פודה השיבו ער״א השה
מעלתם בי במי מריבה · צעקת שועתכם

ווערן לייקנן פון ווען זיין גרוטי טטרקייט דיא קריגט אמן דייני פיינט ווערן דיך ברענגן צו זייגן הייליגן בערג גלייך
וויא אן ברענגט קרבנות : דיך ווערן זי אערן צו עהרן איט גזימטי פריזאכטן : אונ׳ דוא ווערטט אן היבן (לסלסל) צו לובן
צו דעם דער דא רייט אין היאל דר דא הייסט ערבות ער איז ער הובן איבר דען (כסא הכבוד) אין דיא היאל (אופנים)
איז ער דר איכט זיין היך (מנה) הט ער גישטעלט איבר די לויטרי אלאכים (נוצצים) די דא לייכטן (כקלל) אז גלייטרט
קופפר דוא ווערטט טרעטן אין רעכט פירטיגי וועג איט פון קוואליכה טונהייהט אונ׳ דוא ווערטט דיך פרייאן איט
גאט אונ׳ איט דען הייליגן פון ישראל דוא ווערטט דיך ריאן :

אז דט אאל אין פר נעאן דר דעאוטיגר אטה רבינו ע״ה ער זאלט אויף גין צו דעם בערג דז איבר פארונג אין זיינם
זין ער גדאכט די אייגוג עז ווערט זיין אז אויף גאנג פון בערג סיני (בהדורים) איט טונהייט איין גיבאט אונ׳ איין
דיא רעכט אונ׳רעכט פערטיג ביפעל דר פריינד הקב״ה צו איס ווערט געבן צו ישראל די דא זיין דר ווילט פון דען זיבציג
אוואות (העת) די צייט (כקטב) ער פר נאס דז ער זאלט שטערבן אויף דען בערג דא ער נויף גינג וויא אונ וויא ער טריא
איט פולן אונד דיזע אויף גנג הייסט איין נידר גאנג (זהתכלה) צו ווערן פר איטן פון דער וועלט דר באראיגר גאט לאז איך
איבר פארן אונ׳ לאז איך זעהן דען גוטן אונ׳ גלובטן בערג דז דרויף ווערט גבויאט דז בית האקדש (טהור) דר רייניר גאט
ער ענטפערט איס עז איז גנוגן צו דיר ניט אער צו רידן דיין דינר (יהושע) הט גרייכט זיין צייט צו זיין דיין חבר דען איין
קיניגרייך אן דעם אנדרן אז איין האר קאן ניט ווערן בהעפט צו דען בערג נבו דא הין זאלטטו אויף גין אונ׳ אן דא זאלטטו
ווערן בגראבן : אטה דא ער נוא וואוטט דז די גזירה אויף איס איז ווארן גבאטן (נס) ער טפראך צו דען הערן איבראל
גלובט זיי ער אל צייט לאז וויטן איין טולד צו ישראל די דא טין זיין (וברה) אונ׳ לויטר אין גאטט דינטט די גליבטן ישראל פיל
לייכט זי ווערן זאגן אין דר פר בורגנים ער הט איין עבירה גטאן דרום וואלט ער איס ניט גווערן זיין ביט הקב״ה דר דא איז
פורלזום (פודה) דער דר לויזר הקב״ה ער ענטפערט איס אוס וויל דז איר הט געפעלטט אין

רקמוך · מעשיך לקרבך מעשיך הגרימוך · נחלת יי היות בראשית הטרימוך שאור בעיסה הרימוך · עמור לחלקו לו הקדישוך והתרימוך:
אשריך ישראל מי כמוך · פאר התפאר בך סימוך · צוות ליחדך בארץ קימוך · קשטך ותקנך לפניך עמוך רחמך ולבבך לו אימוך
שמרך מכל רע ומכל צר סתמוך · תמיד על לבו לזכרון חתמוך :

המאיר לארץ וכו׳ תמצא בדף ס״ו ע״ב

אופן מיוסד על פי פסוק אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביי׳ מגן עזרך ואשר גאותך ויכחשו אויביך לך ואתה וגו׳

אשריך אום קדוש בהקדישך השם · ישראל נושק חתום בכסאו בלשם · מי יחיר בלתך מאמירך ברשם · כמוך מאין בארץ מעריכך ברשם :

עם נחלתו קשר בתפלת זרועו · נושע מושיע בהושעו כאב וזרעו · ביי בטוח בכפו להריעו · מגן נצח בערו שברו בפרעו :

עזרך אביך גיל יגיל בך · ואשר בתורת משה שמה לבך · חרב פיפיות בידם רבים בהלעיבך · גאותך לויות עבותות אהבה ישליכך :

ויכחשו ברוב עזו אנשי ריבות · איבך יביאוך להר קדשו תקרובות

אמכן פון דייני עלטרן (הגריאוך) האבן זיא דיך דר הובן צו זיין דיא ערבשאפט גאטש האט אן דיך פון אן פאנג אי די וועלט איז וואָרן ביטאפן דר צו ביטטעלט דער זיבר טייג דער אין טייג איז דט איז דר יצר הרע האט אן פון דיר אוועק גנואן צו שטין צום טייל פון גאט האט אן דיך גהייליגט אונ׳ אב גישיידן :

אשריך וואול דיר ישראל ווער איז דיינש גלייכן זיך צו ריאן איט דיר (סיאוך) האט אן איט דיר דיא תורה אויז גלאזן צו גביטן צו אייניגן דיך אויף דר ערד האט אן דיך בפעסטיגט דז אן דיך האט גיצירט אונ׳ ביריית דט האט אן פר דיר פר בארגן : ער האט דיך גליבט אונ׳ איט הערצן אן גנואן צו זיך (איאוך) דרום פערכטן זיא זיך פר דיר גאט האט דיך ביוואָרט פר אלין ביזן אונ׳ פר אלי לײדיגר האט ער דיך פר שלאסן · טטעטיגליך אויף זיין הערץ צו איין גידעכטניש האבן זיא דיך פר זיגלט :

אשריך וואול דיר דוא הייליג פאלק אין דיינם הייליגן גאטש נאאן : ישראל דז איז יעקב וועאנש וואפן גזיגלט איז אן דעם כסא הכבוד (בלשם) איט איין אבן טוב : ווער איז איינג וונדר דיר (אאירך) דער דיך ליבט (ברשם) איט אן צייכונג אין דר תורה דיינש גלייכן איז ניט אויף דיא ערד דז אן דיך קענט שאזן איט אייניגי ביצייכונג (עם) דז פאלק זיין ערב טייל האט ער אן גקניפט אן דיא תפילין פון זיין אריס ער ווערט גהאלפן דורך גאט דער דא העלפט אין זייכן רופן גלייך אז דר פאטר אונ׳ זיין קינד ער איז פר זיכרט אן גאט דז ער ווערט אים איט זיין האנט זיין וליות אאכן איבר וועגן ער איז איין איביגה שילט פר אים אז ער ווערט אים זיין גוטן לון בינאלן : (עזרך) דיין הילף איז דיין פאטר ער ווערט זיך איט דיר פרייאן דיא תורה דיא וויל דז אן דיא תורה פון אשה רבינו האט זיך דיין הערץ ער פרייאט : די איז איין צווייא שארפיג שווערט אין איר האנט וועז טון פיל זיין (בהלעיבך) דיא דייכר שטאטן דיין הערטאפט (לויות) או איין בהעפטונג איטדיקי טטריקן פון ליבטאפט (יטליכך) ווערט ער דיך פר טטרקן : (ויכחשו) אונ׳ זיא

ולבדלם התויך רקיע בינם ויפרידם · אל מקומם הקוים ויעמדם · מעונה
אלהי קדם: יקר שני מאורות חדד · חיה השריץ וצפור נכבד · מרוקם
בצלם צר להתעודד · וישכן ישראל בטח בדד: יה שבת ממפעל כהואל·
ויקדש שביעי בכתב יקותיאל · נשא ויאשר עמו אל אשריך ישראל:
אשריך ישראל מי כמוך · אשר כל סתום לא עממוך · בדבר יי׳ למרוך
והתמימוך · גלוי לך רזו מלאכים חכמוך · דעת אלהים הרעמוך
והסכימוך · היות כאחת מהם דמוך · וכמעט מאלהים להחסיר קדמוך
ובר טוב בקבלך השלימוך · חיותך בו עדי עד החלימוך :
אשריך ישראל מי כמוך · טעם עץ חיים כי הטעימוך · יראת מורא
לכל יראימוך · רב טוב לכל הנחילוך · פרסמוך יסרוך עוז
ובמרקחים בשמוך · כי לא אדריך הקימוך · לא לתוהו והבל בכם
רקמוך

אונ׳ זונדרן דיא איברשטן וואסר פון די אונטרשטן (ולבדלם) אונ׳ צו אייניגן זיא (התויך) האט ער גאיטלט צווישן זי איט
דעם היאל אונ׳ האט זי פון אנכדר גשיידן ער האט איין גיזאלט אונ׳ האט גנעמן זי אין איין גבול אויף דעם היאל, אעונה
אלהי קדם) די דא זיין די וואונונג אונזר גאט דער פאר אנפאנג דר וועלט וואר (ברוך הוא) (יקר) צווייא ווערדיגי ליכט
(חדד) ער האט שארף אונ׳ העל גיאאכט אויף די חיות אונ׳ פיגל ער האט אאכן ווידאן : (נכבד) גיאייניגט איטליכש
אין באונדר אונ׳ דעם אענש (ארוקם) דר דא איז גיוועזן אין גישטלט פון הקב״ה איט זיין חכאה. צו׳ דעם האט ער ביטאאן
(להתעודד) זיך צו שטארקן איבר די בטעפעניס (וישכן ישראל בטח בדד) אען ישראל פרום זיין דא רואן זיא זיכרליך אפילו
אליין אין ווילדן וואלד פון כיזי חיות (יה) גאט דר וואר רואן פון אלי זייני ווערק (כהואל) אז ער וואלט אונ׳ ער הייליגט דען
זיבנטן טאג אז דא שטיט אין דער תורה דיא דא הייאט דיא שריפט פון אשה רבינו דר דא הייטס (יקותיאל) איט דען
הייליגן שבת האט ער דר הובן (ויאשר) אונ׳ גישטארקט זיין פאלק (אשריך ישראל) וואול דיר ישראל :
אשריך וואול דיר ישראל דז איז יעקב אבינו ווער איז דיינש גלייכן דז קיין פר בארגנהייד ניט (עאאוך) האבן דיך
פר טונקלט דז ניקש איז פון דיר פר בארגן גיוואורן : אין די ריד גאטש האבן זי דיך גלערנט אונ׳ פול קואן
גיאאכט צו אנטפלעקן צו דיר די היאליכי זאכן האבן דיך די אלאכים קלוג גיאאכט די ווישן שאפט גאטש (הרעאוך) האבן
זי דיך לימטיג גיאאכט אונ׳ האבן איט דיר אטכים גיוועזן צו זיין אז אייני פון זיא האבן זיך דיך גגליכן אונ׳ אז דז ווינליגשטי
פון (אלהים) פון דיר צו גיברעכן האבן זיא דיך גיפארדט (ובר) איין גוט טייל דז איז די תורה אין דיינם אנטפאנגן האבן
זי דיך גנץ גיאאכט דז דו זאלשט דא דורך לעבן אין די איביקייט (החליאוך) האבן זי דיך פר שטערקט :
אשריך וואול דיר ישראל ווער איז דיינש גלייכן דש זי האבן דיך דען טעם פון דען בוים דז לעבנש דז איז די תורה אאכן
פרובן דז דיך דיא פארכט דז טוטש ניט זאל אאכן שטוראן דז פיל גוטש פר אלי האבן זיא דיך אכין ערבן
(פרסאוך) זי האבן דיך בקאנט גיאאכט זי האבן דיך גגרונד פעסט איט די שטרקי תורה (ובארקחים) אונ איט ווערצונג
האבן זיא דיך גיווירצט דען ניט צו לערהייט האבן זיא דיך אויף גריכט ניט צו וויסטיקייט אונ׳ נרהייט האבן זיא דיך אן
דען כסא הכבוד אן גיצייכנט דש דיך דייני ווערקן זאלן אן גינעהאן
אאכן

חלקו: מחוקק וזאגר· גדוד יגודנו בבוא גר· ולגר אמר ברוך מרחיב גר:
שכן במצר בראות חילו· הקטן למאה ואלף גודלו· דם בראש גרודי
חילו· וירא ראשית לו: תנין עלי דרך היה· שפיפון עלי אורח היה בצריו
נלחם בשם אהיה· ולדן אמר גור אריה: שבע ודשן בפנימי וחצון· ים
ודרום ירש בערצון· תלבושת כרים לבוש הצאן· ולנפתלי אמר נפתלי
שבע רצון: מטבל בשמן רגלו באושר· רצוי אחיו היות בכושר· ומעדני
מלך נותן מעושר· ולאשר אמר ברוך מבנים אשר: וכימיך דבאך
בחוזק חייליך: תדרוך על במתי נועליך· רגליך בל תגוף להכשילך·
ברזל ונחשת מנעליך: אדיר בורא שחקי שפרון· רוקע הארץ כנסי
מחרון· העיני כל אליך ישברון· אין כאל ישרון: להבדיל בין מים למים

ולבדרם

צום בית המקדש: (ראשית) דש לנד פון סיחון אונ' עוג דז צום ערשטן איז ווארן איין גנומן עז ציהט זיך אויז גשצעכט (גד)
צו זיין טייל דרום דז זי וואונטן דז דר טרייבר משה רבינו ווערט דא בגראבן ווערן אין זיינם לנד (גדוד) פיל טארן פאלק זי
ווארן פארן איבר דען ירדן צו העלפן בצווינגן א"י דארויף גיט דר פסוק (ולגד אמר ברוך מרחיב גד) אונ' צו טבט גד ער
זאגט משה רבינו גלובט זייא הקב"ה דר דא דר ווייטרט אין לנד: (שכן) דוד האלך דער דא וואר ציגן אין די שכנן פון וועגן
דז ער זיך פערבט פר טאול האלך דא ער זאך זיין היר פון גשלעכט גאט דז דר קלענטט ואר אנלח הונדרט פיינד אונ'
דר גרעשטי טויזנט (דלק) דא וואר ער זיא דר היבן צו זיין הייבט לייט צו זיינר היר טארן דארויף גיט דר פסוק (וירא
ראשית לו) ער זאך דז די ראוי ווארן צו זיין די ערשטן כלואר די חשובן (תנין) אז איין שלאנג אויף דעם וועג ער וואר (שפיפון
אז איין פיפר נאטר אויף דעם שטייג דאז וואר שמשון הגיבור פון גשלעכט דן דר וואר שטרייטן מיט זייני פיינט מיט דעם
הייליגן (שם) דארויף גיט דר פסוק (ולדן אמר דן גור אריה) אונ' צו גישלעכט דן ער זאגט משה רבינו ער איז גלייך צו
איינם יונגן ליבדש אייגט טאטן דר פון איין קאן (שבע) ער וואר זאט מיט אלי ברכות טבט נפתלי עס זייא דז חלק לנד
דז די האטן אין וויניג פון ארץ ישראל דז וואר צו מעריב דיז ירדן מדרדז זי האטן אויטן ווניג דש וואר צו דרום פון ארץ
ישראל דש ערבט ער (בעצנן) מיט פרייד ער האט פיל פעטי שאף דז דיא פלון מיט אן גקלייד ווארן כלואר בדעקט דרויף
גיט דר פסוק (ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון) אונ' צו נפתלי ערטפראך משה רבינו ער ווערט זיין זאט פון זיין גוטן ווילן
פון הקב"ה: (מטבל) ער וואר איין טונקן זייני פים אין איל (באושר) מיט שטרקייט דש וואר טבט אשר די האטן די ברכה
פון אירם לנד דז גאר פיל איל וואקסט זי העטן מעגן די פים דרינן וואטן דא דורך וואר ער בוויזגט צו זייני ברידר דען
עס וואר אונטר כל ישראל קיין שענרי לייט אונ' גאבן מעדני מלכים צו עשן פון גרוטן עושר דען זיא פון דעם איל בקאמן
דרויף גיט דר פסוק (ולאשר אמר ברוך מבנים אשר) אונ' צו אשר ער טפראך משה רבינו ער איז גיבענטט מיט קיני
קינדר (וכימיך) אונ' אז דיין כח אין דיינר יוגנט איז גיוועזן אזו ווארשטו האבן (דבאך) אין דיין עלטר דו ווערשט טרעטן
אויף דיהיך (נועליך) דיינר און ווירדיגן דיין פים ווערן ניט שטרויכלן אונ' אן שטוסן וועגן שוואכקייט דר עלטר דארויף
זאגט דר פסוק (ברזל ונחושת מנעליך) גלייך אז וועןדוא אייזני אונ' קופרני שוך אן העטשט (אדיר) דר שטרקר גאט דר
האט בשאפן די שטרקי הימל (שפרון) אונ' האט זי היפש גימאכט (ורוקע) אונ' ער האט גשפרייט די ערד אויף דז וואסר
די ער האט איין גיזאלצט אין דז ים מיט זיין גריש צארניגן אן טרייאן צו דעם דז אלי אויגן האפן· דרויף זאגט דר פסוק
(אין כאל ישורון) עז איז ניאנט אז גאט ישראל: (להבדיל) צו אונטר שיידן אונ'

אַרְצוֹ מִכֹּל הֱיוֹת נֶעֱרֶכֶת וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבוֹרֶכֶת ׃ נָא חַסְרוֹ לֹא יָמִישׁ חָשַׂךְ
עַצְמוֹ בְּזָרָה מִלְּשַׁמֵּשׁ בְּטוּב כָּל גְּבוּלוֹ יִתְגַּמֵּשׁ וּמִמֶּגֶד תְּבוּאַת שָׁמֶשׁ ׃
סָמוּךְ יֵצֶר מֵהַחָוֵר וְהָאָדֵם ׃ פַּזּוֹ זְרוֹעוֹ וּמִזָּהָב אוֹדֶם שָׁלוֹם יָצוּר מֵרַחֲמוֹ
מִקֶּדֶם וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי קֶדֶם עַל קָדְקוֹד גֻּלְגֹּלֶת נָאָה ׃ בִּרְכַּת כָּל טוּב
תְּבוּאָה לְהַשְׁפִּיעַ שֶׁפַע כָּל תְּבוּאָה וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ ׃ פִּי שְׁנַיִם בְּנַחֲלָתוֹ
חֶבְלוֹ תַּחַת מְחַלֵּל יְצוּעַ מְחוֹלְלוֹ וַעַר נְחוּל בְּחֵלֶשׁ גּוֹרָלוֹ ׃ בְּכוֹר שׁוֹרוֹ
הָדָר לוֹ ׃ צִידוֹן יַרְכָתוֹ לְהַרְבּוֹת צֶמַח מִמֵּבִין עִתִּים לָחוּם קֶמַח ׃ מֵאֵת
זֶה וָזֶה יִשְׂמַח וְלִזְבוּלֻן אָמַר שְׂמַח ׃ קִנְיַן חַלָּזוֹן סְפוּן הֲבוּאוֹ ׃ כַּל יוֹעִיל
לִמְכַסֶּה מַשָּׂאוֹ יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק וְיִרְאוּ עַמִּים הַר יִקְרָאוּ ׃ ראשִׁית רָאָה
לוֹ וַיְאֱגַר ׃ שֶׁשָּׁם חלקת

זענט די ברכה די איך גאבן פאטר אונ' מוטר פון די זעלביגי זיא זאל ווערן גבענשט זיין לנד פון גטלעבט יוסף דרויף גיט דר פסוק (ולְיוסף אמר מבורכת) אונ' יוסף ער זאגט משה רבינו גבענשט פון גאט איז זיין לנד (נא) איך ביט דיך גאט דז ער זיין גנאד ניט (יאיש) זאל פון איק אב טאן וויל (חשך) ער האט זיך פר איטן פון זנות איינר פרעמדי כלוואר זיין הער פוטיפר וייב ׃ זיין גמערק איט אליק גוטן (יתגמש) עז זאל זיך מערן דרויף גיט דר פסוק (וממגד תבואות שמש) אונ' פון זיסקייט דר זון די דא מאכט צייטיג די פרוכט ׃ (סמך) ער וואר בזוויכגן זיין יצר הרע דז ער ניט וואלט איט איר (מזנה) זיין אונ' לעתיד לבא ווער ער פר טעאט גוואן פר הקב"ה אונ' וייט גוואן דר נאך רוטדרום וואר, ער זכה דז זייני העכד וואן (פזו) איבר גיאט איט רוד גאלד דא ער אלך וואר מין אלריק הקב"ה דר דא הייסט שלום דריק דט ער בגערט דז שלום זאל איק עולם זיין וועל זיא היטן זיין גיבאט (יצר) דער זאל היטן צו איק זייני אלטי דר בראיקייט אונ' זאל טיקין בענשונג אויף זייני גבירג דא דרויף גיט דר פסוק (ומראש הררי קדם) אונ' אויף הייבט זייני גבערג די אלטן כלוואר דאט גבירג אין ארץ ישראל איז צום ערשטן בשאפן וואן ׃ (על) אויף זייני קאפף עט זאל קיאן אלי ברכות צו בניגן איק איט תבואה אז דער פסוק גיט , וואגד ארץ ומלאה) אונ' פון זיסקייט דר ערד אונ' איר דר פילונג (פי) די (בכורה) די דא כעאט צווייא טייל די וואר איק געבן אן שטאט פון ראובן וויל ער האט פר שטערט אונ' פאר טוועלט די שכינה פון זייניק פאטרט בעט דרום וואר איק צו גיטיילט אין זייניק גורל נאך אין טייל דא דרויף גיט דער פסוק בכור שור הדר לו) איק וואר גגעבן די בכורה אונ' טונהייט אייכט אוקסן איט דעק כח ׃ (צידון) דז גטלעבט זבולן דט עכד זייכט לנד וואר בייא צידון דט איז אן במרטן דט ים הגדול דט אערט איקן פיל גרוטן עוטר פון טפראמונג זייכט לנד דז אלי פעלקר קאאן אם ים אונ' קויפטן עט ׃ זיא אוטטן בניגן ברוט צו גטלעבט יששכר דיא וואן אייטל תלמידים חכמים פון (טבט) זבולן די אייטל רייכי קויף לייט וואן אונ' אויך פון יששכר דער תורה לערנט ווערט אן זיך פרייען ׃ דא דרויף גיט דער פסוק (ולזבולן אמר שמח) אונ' צו זבולן ער שפראך דוא אגטט דיך וואל פרייען ווען דוא ציכטט נאך סחורה דען דוא ווערסט גוויס וואל הנדלן וויל יששכר זיצט אין דיינן גצעלט אונ' לערנט אונ' דוא גיבסט אין זיין בדערפנים קנין) דט אוז איך ערטט טרייבן דא איט דט אן דט גזעלז אזו פיל בעטר פר טטין קאן אין דעק ים איז איין אין פישדט הייסט (חלזון) דאט קריכט אלי זיבנציג יאר אויז דעק ים אויף דעק במרטן נעאט אן זי אונ' קעלטרט זיא דאז בלוט אויט אונ' פרבט דרויט (תכלת) אונ' דרום וויל עט אזו זעלטן קואט איז עט זער טייאר דרויף טפריכט דז אחזור דער קויף (חלזון) האט נירגנט קענן בקואן ווערן נייארט איק לנד פון גטלעבט זבולן דען עט איז איק ים קיגן זייכט לנד אונ' ווען טון איין פרעאדר ווער קואן אונ' העט איין טיך גלאדן אונ' (במוד) צו גדעקט דא איז קיין ברכה דראן גוועזן דא פון איז גשלעבט זבולן מעלכטיג רייך אק געלט גוועזן אונ' פון וועגן דען חשובן המנדל אונ' איר גרושן עוטר דא זיינן אלי פעלקר הין קואן הנדלן אונ' האבן געהן וויא זיך ישראל נוהג זיין (בקדושה ובטהרה) דט האט אין גאר וואל געאלן זיא פארכטן גאט אונ' שחטטן קרבנות דרויף גיט דער פסוק (עמים הר יקראו) די פעלקר וואן גרוטן

בהתאמר מצרימו היותם למשמר ׃ וזאת ליהודה ויאמר: חסידך
איש נוצר מאמריך נסיתו במסה ויאמן דבריך ׃ ולעולם שרת בבית
וברך וללוי אמר תמיך ואורך ׃ טוב בשער המחנה בקומו מי לייי אלי
כנואמו אספו חסידיו כאחד לעמו ׃ האומר לאביו ולאמו ׃ ימלא פימו
תהלתך לנקוב שיריך באדמת נכר מקוב להסליל אורח ולישר עקוב ׃
יורו משפטיך ליעקב ׃ כקרם מכן בכור כהבדלו ׃ קדש הקדשים היות
נחלת גורלו כבכפלים כן עוד לאילו ברך ייי חילו ׃ לשכון בין כתפי גאוני ׃
מקום שירות לוים וכהני רוחב אהלי ויריעות משכני לבנימן אמר ידיד ייי
מברכות שמים ותחת נסמכת ׃ ברכות שדים ורחם מתברכת

(זבד) עס איז איין גוט טייל ׃ אונ׳ אלזות די כהונה איז גווען יענר וועלט ׃ ניט שטרבן אויף יענר וועלט ׃ וויא וואל עס איז איין
אונ׳ איין לייאליכש ווען זיא וואוכן די ברידר בשלום ׃ איט אגנדר אז ראובן אונ׳ יהודה וואר דאס וואר אין איין רוק ׃ פון אלר
לידיגר זייא זיא היטן ׃ דרויף גיט דר פסוק (וזאת ליהודה ויאמר) אונ׳ די ברכה זאגט ער צו יהודה הער גאט זיין שטים
פון תפלה אין דער אלחמה ׃ (חסידך) דייני חסידים דאז זיין שבט לוי די דא היטן דייני ריד אנכי ייי אלהיך אונ׳ אלטן
ניט דש עגל קיינר פון אין ׃ דא דוא האטשט פר זוכט דא ישראל האט גאנגלט וואסר דא האבן אלי גווארט אויף הקב״ה
אונ׳ זיא גלויבטן אן דייני ריד די דוא ווערשט אין ניקש אגגלן לאזן אונ׳ נעאן עס איין וויל פר גוט אן ז׳, דרום צו איביג זיא
דינן אין דיינם פאלש ׃ דרויף גיט דער פסוק ולוי אאר תאיך ואוריך אונ׳ צו שבט לוי ער זאגט אשה רבינו דייני
(אורים ותומים) אונ׳ וואש אורים ותואים זיין גפינט אן אין די זעקט הונדרט אונ׳ דרייא צעהן אלות צו אוסך איין
ערשטן טאג שבועות (טוב) אשה רבינו דר וואר גהייסן טוב אז דר פסוק גיט דא ער געבארן וואר תרא אתו כי טוב הוא)
אונ׳ זיא זאך זיין אוטר דז ער גוט וואר דא ער שטונד אין דעם טאר פון דר טאר אונ׳ שפראך ווער דר דא איז צו גאט
אונ׳ האט זיך ניט טועה גוועזן אן עגל דר קאם צו איר דא זאלטן זיך צו איק אלי זייני פרוייד ׃ שבט לוי אונ׳ בראכט אונ
די זיך האטן טועה גוועזן אן עגל אפילו שטיף פאטר אונ׳ שטיף אוטר שטיף ברידר איר נאהנטי קרובים פון אוטר
הלבן ׃ דרויף גיט דער פסוק (האומר לאביו ולאמו) ער זאגט צו זיינם שטיף פאטר אדר אוטר איך קען דיך ניט ׃ (ימלא)
אין בית האקדש וואר פול איר אויל (לנקוב) צו בשיידן דייני לוב דען איק בית האקדש האבן די לוים שירה גזאגט ׃
אונ׳ דא זיא בעונות הרבים פר טריבן ווארן קען בבל דא וואלטן איר פעניגר די זיא גפנגן האטן זי זעלטן אין שפילן אויף
דיא (כלי זמרים) פון בית האקדש דא ביטן זיא זיך געבן דיא פינגר אב דאס זיא ניט קאנטן שפילן אין פרעמדי לאנטר
גאטש גזאנג ׃ אך האבן זיא ישראל גוויזן דען שטייג פון דר תורה וואש זיא טונן אודר לאזן זעלין (להסליל) צו באכן דען
וועג אונ׳ גלייך צו אאכן (עקוב) דען קרואן וועג אז דער פסוק גיט (יורו משפטיך ליעקב) זיא וויזן דייני גריכט צו
יעקב (כקדם) אז פאר אאלט דא ישראל די דא הייסן דער ערשטר פון הקב״ה פון וועגן ליבשאפט האט זיך (טועה)
גוועזן אן עגל אונ׳ שבט לוי ניט די ווארן זיך אב טיידן פון אין דרום וואר איר גורל דז זיא ווארן גהייליגט אונ׳ דיא
כהנים פון אין כאך הייליגר ׃ אזו אויך אין טעגן (אתתיהו) אונ׳ זיין קינדר דא זיא שטרייט הלטן איט דיא (יונים) דיא
ווארן גאר ווינציג אונ׳ האלטן פיל אלחאה איט אייננ גרושן פאלק דא גאב אין הקב״ה (כפל) שטרק אונ׳ כח (לאיילו) צו
שטארקן אים ׃ דא ארויף גיט דער פסוק (ברוך ייי חילו) בענט גאט זיין ווינג היר דז זיא (אלח זיין דיא יונים ׃
(לשכון) הקב״ה דר זאגט צו רואן אויף בערג ליון ניט גנץ אובן נאר אז איין אקסל דער דא איז ניט גנץ הוך אן דעם
ענטן אז וואר דאס בית האקדש ניט גנץ אובן גבויט דאס וואר איין הערשאפט דאס וואר די שטאט וואו דא הבן גדינט
אייני כהנים אונ׳ לוים אין די וויטן אייבר אום העגג דאס אשכן אונ׳ אין בית האקדש דש דא וואר אין לאנד פון גשעלט
גוואין דא ארויף גיט דר פסוק, לבניאן אאר ידיד ייי) אונ׳ צו בניאן גאב אשה די ברכה דר גליבטר פון גאט (אברכות)
פון בענטשונג דש הימלש אונ׳ דר ערדן פון אונטן זאל ער ווערן אונטר לענט

אשרי העם שלו ככה מאלהיו וגואלו ישא ברכה · מתברך בשמים
ובארץ נערכה וזאת הברכה · בפנות ענוו לנוח שכיבה · הזהיר
אמריו לאלפי רבבה שמור רבת בזרוע כתובה ויאמר יי׳ מסיני בא :
גואלם הזר בכל אמים ומצאם כלם בעלי מומים · הפיל חבלים לו
בנעימים אף חובב עמים : דורים מקדימים נשמע נעשה השיבו זאת
בל תמשה בוקר וערב לא ננשה תורה צוה לנו משה : הוכתר ארון
כתר להמליך יהב עם אליו בהשתלך רגנו כל גוי ופלך ויהי בישרון מלך
ומיד מחה כעב אשמות כנאה למלך ביום רוממות : שאת ויתר יחי
לתקומות יחי ראובן ואל ימות : זבד טוב ונעים כנאמר שבת אחים יחד

כהרת אמר

אשרי וואל דעם פאלקדש צו אין איז אזו דז פון זיינם גאט אונ׳ פון זיין דר לויזר ער ווערט אנטפנגן איין ברכה ישראל
האבן אנטפנגן פון הקב״ה אונ׳ פון משה זיא ווארן פון אים גבענטשט אויף די הימל אונ׳ ערד וואר אין די ברכה
אן גרייכט אונ׳ דט וואר די ברכה דיא משה רבינו בענטשט ישראל פר זיינם טוט (בפנות) דא ער זיך קערט דער
דעמוטיג משה דז ער זאלט ליגן אין זיינר רוא כלומר דא ער שטערבן זאלט (הזהיר) דען וואר ער ווארנן איט זיינר זאג צו
ישראל די פיל טויזנט ווארן היט דאש רעכט פון דער תורה די דא איז גשריבן איט די ארם פון הקב״ה דרום דאש קיין
פאלק אין עולם וואלט זי אנטפנגן נייארט ישראל דרויף גיט דר פסוקדש משה רבינו זאגט (ויאמר יי׳ אסיני בא) גאט
קאם צו הר סיני צו געבן די תורה צו ישראל דען זיא ווארן רואן אין דער אדבר (גואלם) אירדר לויזר הקב״ה (חזר) הט
אום גריגגלט אין עולם צו אלי פעלקר אונ׳ ביטט אין צו די תורה זיא זאלטן זיא אנטפנגן דא גפונד ער זיא אלי דאש זיא
ווארן גברעכהפטיג צו דער תורה דען זיא קאנטן איר אנות ניט הלטן פון ווגן איר טבע די ווידר די אנות זיין אם
איין טייל זיין בטבע בלוט פר גיסר פון ווגן די ברכה די יצחק אבינו געבן האט (ועל חרבך תחיה) אונ׳ איט דיינם
שווערט דוא זאלשט דיך דער נערן דרום קענן זיא ניט הלטן לא תרצח) אונ׳ ישמעאל דר איז בטבע צו גניבות אונ׳ גזלות
פון ווגן דער ברכה די דער מלאך אים גאב (ידו בכל) זיין הנט ווערט זיין אן איטליכם צו נעמן אים דש זייניג דרום
קאנן זי ניט הלטן דען (לאו לא תגנוב) אונ׳ עמון אונ׳ מואב די קומן הער פון לוט) דר בייא זיין טעכטר לאג דרום זיין זיא
בטבע בעלי זנות דיא קענן ניט האלטן דען (לאו לא תנאף) אונ׳ דרום גפיל דאש טייל פון ישראל אין די זיסקייט דר תורה
דרויף גיט דר פסוק (אף חובב עמים) ווען ער טון ליב האט דיא פעלקר אונ׳ גיבט זיא איין גוועלטיג איבר ישראל נאך
האלט ער גלויבט זייא ער זיין הנט איבר זיין הייליגי דרום דש ישראל האבן מקבל גוועזן די תורה אונ׳ ניט די אומות העולם
(דודים) די פריינט פון הקב״ה דאש זיין ישראל די פעדרטן צו זאגן (נעשה) פר (נשמע) כלומר זיא גלויבטן אן דיא
גבאד אונ׳ זיין גוטש פון הקב״ה דט ער אין ניט ווערט גיביטן אזות די אין צו שווער צו הלטן ווערן זיין זיא שטרעבן איר
עולן טאן זיין אזות דער נאך שטראפן זיא איר ווען זיא הערן זיא ווארן ענטפרן דעם זכות זאלשטו ניט (תמשה) אב
טאן פון אונש אמרגן אונ׳ אובנט ווען איר ניט (ננשה) פר געסן תורה צוה לנו משה) די תורה די אונש האט געבאטן
משה רבינו דאז אייניט זיא וועיטר טעיט (הוכתר) צו קריגן איט איינר קרון אונ׳ צו קיגן הקב״ה איט קריאת שמע אונ׳
אויף אין צו ווארפן (יהב) אונזר לשט אים הייס צו בפעלן (רגנו) זיא אוראוירטן איטליכש פאלק (ופלך) אונ׳
גראבשפט דרויף גיט דר פסוק (ויהי בישורון מלך) ער איז דר מלך אונטר ישראל כלומר זיא דער קענן אין פאר איר
הער אונ׳ קייגר פון עובדי כוכבים נאך לענדר (ומיד) אונ׳ אז בלד איז ער מוחל אונ׳ אפקט אב די שולד פון ישראל אז
איין וואלקן דער וועק טעעבט אז עם ליאליך איז צו טאן צו מיינם אלך אין טאגדש אן אים צום קיניג דר היבט דא לאזט
ער לידיג אלי די איט טון פיל פר שולד האבן (שאת) די דר היבונג פון כהונה אונ׳ מלכות ער זאל אידר טויך ריכטן אן
ישראל (יחי ראובן ואל ימות) ער זאל לעבן ראובן אונ׳

ניט

בְּפִי **י**שָׁרִים תִּתְהַלָּל · וּבְדִבְרֵי **צ**דִּיקִים תִּתְבָּרַךְ ·
וּבִלְשׁוֹן **ח**סִידִים תִּתְרוֹמָם · וּבְקֶרֶב **ק**דוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ :

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר · שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ ·

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עוֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים :

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר :: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן · וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן :

אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ : שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים :

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ :

ווען דער חזן האבורך איז האט זאן קהל דאס זאגן
בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי׳ המבורך לעולם ועד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

ווייל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דש קהל יתברך
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

טובות ישמיע לאהובים נועם מלכותך ענות תאבים: זה צור ישענו פצו פה ואמרו:

יי ימלוך לעולם ועד: ונאמר כי פדה יי את יעקב · וגאלו מיד חזק ממנו:

שמיני תן חלק לשבעה וגם לשמונה · מצוה עלינו לתת מנה · זכרון אבות יזכר בם שוכן מעונה · קנות שנית ערת מי מנה:

ברוך אתה יי גאל ישראל:

השכיבנו יי אלהינו לשלום · והעמידנו מלכנו לחיים · ופרוס עלינו סכת שלומך · ותקננו בעצה טובה מלפניך · והושיענו למען שמך · והגן בעדנו · והסר מעלינו אויב דבר וחרב ורעב ויגון · והסר שטן מלפנינו ומאחרנו ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה · כי אל מלך חנון ורחום אתה · ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו סכת שלומך:

שמיני אלהים יחננו · ממעון קדשו יברכנו · נואמו יקם מלכנו · בפריסת שלומו לסוככנו:

ברוך אתה יי פורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:

לשבת ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם · ברית עולם · ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם · כי ששת ימים · עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל: חצי קדיש

שמונה עשרה גלייך דיא ערשטי נאכט פון סוכות גאנץ קדיש עלינו קדיש יהוא יגדל:

יוצר לשמחת תורה הגדול

בכבוד שמך · הגבור לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא רם ונשא: שוכן עד מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה: בפי

(שמיני) דען אכטן טאג גיב איין טייל צו די זיבן טאג אוני אויך צו דען אכטן טאג: דיזר פסוק איזט איין גיבאט אויף אונש צו געבן איין גאב צו די (ענייאן) אוני אונש איזט זכות ווערט גידענקן דער דא בוואונט די היאל דש גדעכטניס פון אונזרי (אבות) צו ארווארבן די אנדרי מאל די גיאיינטי ישראל דיא אן ניט קענן ציילן (שאיני) דען אכטן טאג: זאל אונז גאט זייט ועליגן אוני' זאל אונש בענטשן פון וואונונג זיינר היילקייט: זייני ריד זאל אונזר קיניג בשטעטיגן מיט איין שפרייטונג זיינש פרידש צו בדעקן אונש: ברוך גלובט בישטו גאט דר דא שפרייט איין פרידליכי דעק איבר אונז אונ' איבר אל זיין פאלק (ישראל אוני' איבר ירושלים): וידבר אוני' משה זאגט דען קינדרן ישראל די יאים טובים פון גאט: מטרי

שְׁמִינִי הוֹסִיף לְגוֹי נִכְבָּר · וּבְמוּסְפֵי קוֹדֶשׁ מְכֻבָּר · ב״ה:

שְׁמִינִי זְמַן וְהוּקְבַע לְרַצּוֹת · חוֹק נוֹלַד בּוֹ לְהֵרָצוֹת · ב״ה:

שְׁמִינִי טִבַּע חֲתוּמֵי חוֹתָם · יְדִידִים לְיַם מִכְתָּם · ב״ה:

שְׁמִינִי כָּלוּל לְשִׂמְחָה גְדוֹלָה · לִמְכַהֵן בְּחִנּוּךְ עוֹלָה · ב״ה:

שְׁמִינִי מִלִּפְנֵי פְנֵי פָּנָיו · נֶחֱלַק בְּכָל עִנְיָנָיו · ב״ה:

שְׁמִינִי סָבַב לִשְׁלוֹחַ מֶלֶךְ · עֵת וַיְבָרְכוּ אֶת הַמֶּלֶךְ · ב״ה:

שְׁמִינִי פְּנוֹת בּוֹקֶר הֲכָנָתוֹ · צֶדֶק יָלִין מְעוֹנָתוֹ · ב״ה:

שְׁמִינִי קוֹל שֶׁמַע בְּאַהֲבָה · רִנַּת בֵּירַת הַשּׁוֹאֵבָה · ב״ה:

שְׁמִינִי שָׁלוֹם שׁוֹמֵר אָהֳלוֹ · תּוֹךְ יְמֵי עֲלִיַּת רַגְלוֹ: ב״ה:

שְׁמִינִי יְצַוֶּה חַסְדּוֹ קָדוֹשׁ לְעַמּוֹ · וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמּוֹ מוֹשֵׁל הַשַּׁלִּיט בְּעוֹלָמוֹ
עָלֵינוּ כְּמֵאָז יְהִי נוֹעֲמוֹ · בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמוֹכָה בָּאֵלִים יְיָ · מִי כָּמוֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ · נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:
מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ · בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה:

שְׁמִינִי הֱטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים · קוֹרְאֶיךָ בִּדְבָרִים עֲרֵבִים טובות

אזו האבן איין בזונדרן גורל וואש אידרר כהן פר איין דינשט טאן זאל אונ' איז איין בזונדרר יום טוב נעאט זיבן טאג פון שלטין איבר זיך אונ' אזו שהחיינו אמכן אונ' איין בזונדרר (שיר) אונ' איין בזונדר קרבן איז אן בירייט אן דעם אכטן טאג: (טאיני) דען אכטן טאג האט ער גיאערט צו דען גיערטן פאלק דען די זיבן טעג האט אן גאופפרט זיבנציג שטיר פר די זיבנציג אוואות אונ' דורך די גיאערטי הייליגי אופפר איז גאט גיערט אן דען אכטן טאג: (טאיני) דער אכטר טאג איז בירייט אונ' גיזעצט צו בווילגן דש גזעצן פון אייכר אוקס אדר איין שאף אדר איין גייס די דא ווערט געבארן זאל אן דען אכטן טאג ווערן בווילגט (טאיני) דעם אכטן טאג האט ער גאיינצט די גזיגלטן פר איין חותם די דא זיינן גליבט פר איין פאלק זאלן זיך בשיידן אונ' זיין גלייבנט דען אכטן טאג (טאיני) דר אכטר טאג איז וואורן גיקריכט פר איין גרוטי פרייד צו מהרן דר דא איז גוואורן איין כהן דורך ד׳ : זכט גיבטונג איינש ברנד אופפר דען אכטן טאג טאיני דר אכטר טאג איז גטיילט פון דען זיבנטן טאג דער פר איט איז אונ' פון דען ערשטן טאג (סוכות) דר נאך פרימר איז איט אל׳ וייני גשעפטן דר אכטר טאג: (טאיני) דר אכטר טאג איז גיצילט וואורן דז דר קיניג שלאה פר זענדט דיא ישראל אן חנוכת הבית אונ' אויך צו איין צייט דז די ישראל בענטשטן דען קיניג שלאה אן דען אכטן טאג (טאיני) דר אכטר טאג אלז זיך האט אוועק גיקערט דר אמרגן שטונד פון דר נכט פון (טאיני עצרת) האט ער אוזן די אנדרי נאכט בלייב אין ירושלים די דא וואר איין שטאט דז די גרעכטיקייט זיין וואונונג דרינן גהאט האט דען אכטן טאג (טאיני) דער אכטר טאג וואר איין שטיק גהערט איט ליבשאפט דז וואר דש פריליך גיזאנג פון (בית השואבה) אן דען אכטן טאג (טאיני) אן דען אכטן טאג וואר פריד אונ' זיין גיצעלט וואר דר הייליג ביוואורט אין דיא צייט דז ער אויך גינג צום (רגל) אן דען אכטן טאג (טאיני) אן דען אכטן טאג זאל דר הייליגר גאט גיבאד גביטן אויף זיין פאלק אונ' ביא דר נאכט זאל זיין רואונג אויך זיין ביא זיין פאלק דר גוועלטיגר דער דא גיוועלטיגט אין זיינר וועלט זאל זיין ליבליכקייט ביא אונש זיין גלייך אלז פר צייטן (טאיני) דען אכטן טאג זייא בגיטיגן גאט צו די גוטי די דיך אן רופן איט זיסי ווארט גוטי צייטונג זאל ער לאזן הערן צו די גליבטי דיא דא האבן לושט אויז צו טרייאן די ליבליכקייט דיינש קיניגרייך:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך
בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפות בין עיניך : וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגנך ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את
השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר
יהוה נותן לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על
ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם : ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך : למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצת
וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זונים אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם :
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם :
אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו מיד
מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל
אויבי נפשנו : העושה גדולות עד אין חקר נסים ונפלאות עד אין מספר השם נפשנו בחיים ולא
נתן למוט רגלנו : המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו העושה לנו נסים ונקמה
בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם : המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל
מתוכם לחירות עולם המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע :
וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו : ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה

שמיני אמץ בפני עצמו · בחוב קבוע בשמו · כיום השמיני :
שמיני גמרו בפיס רגל וזמן · דבר שיר וקרבן מזמן · כה :

שמיני

שמיני דער אכטער טאג איז גיטטערקט פר זיך זעלברט איינטולן די דא גזעלצט איז' לו וויינן נאמן רז אין זאגט מינדר
(תפלה ביום השמיני) : (שמיני) דען אכטן טאג ער האט געטערקט אויך מאן דס ער
און

כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו לעמתם ברוך יאמרו : קהל ברוך כבוד יי ממקומו : ממקומו הוא יפן ברחמים ויחון עם המיחדים שמו ערב ובוקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע אומרים : קהל שמע ישראל יי אלהינו יי אחד · אחד הוא אלהינו הוא אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו · והוא ישמיענו ברחמיו שנית לעיני כל חי להיות לכם לאלהים : קהל אני יי אלהיכם · אדיר אדירנו יי אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד : ובדברי קדשך כתוב לאמור : קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדשתך נקדיש · ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול וקדוש אתה · ברוך אתה יי האל הקדוש :

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה · ברוך אתה יי האל הקדוש :

אונ' דער חזן היבט אן אתה בחרתנו ומפני חטאינו ווערטזו פינדן בדף פ"ט ע"ב אונ' גלן קדיש אין כאלהינו עלינו וכו'

מעריב ליל שמחת תורה

ברכו את יי המבורך · והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים · ומחליף את הזמנים · ומסדר את הכוכבים · במשמרותיהם ברקיע כרצונו · בורא יום ולילה · גולל אור מפני חושך · וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא לילה · ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

את יום השמיני · בטוב יזמיני · רני פלטיסו בבני · לעת ערב כצילו יגונני · ברוך אתה יי · המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד · כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה · ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

אימה אהב ברך בתוסף · במרה מרבה מראש בכוסף · בזרה עצרת חג אוסף · אוהביו יקרב אליו להאסף :
ברוך אתה יי · אוהב עמו ישראל : שמע

את דען אכטן טאג זאל ער איך אן בירייטן אין גוטש פון דר גאולה איט פריליך גיזאנג דר אכטריכונג זאל ער איך אוך ריגלן אין דר צייט דז אובנט פון דען גלות זאל ער איך בשיצן אין זייכן שאטן : אימה גאט דר דא האט ליב דיא ישראל דיא דא היישט פורלנואר האט ער גיבענשט איט איין איבר פליסיגי בענטשונג : איט איין גרוסי ראש פר נייטן איט לוסט · אזו זאל ער אויך אן דיזן שאיני עצרת דר פיאר טאג דער פר זאאלונג זייני ליב האבר צו זיך גינעהמן צו ווערן פר זאאלט : שמיני

הזכר ומניעים היום עלי מים · ורוי פצל ברהטים בשקתות המים · זכור
לנעצרים היום עלימים · חבר דלה ההשקות צאן מים : טוב זכור לטובה
מחליך עלימים · יום אשר נבקעו במטה מים · כרית נדיבים מחוקקי באר
מים ימתחנניך · זכור בזכירת מים : מנסכי שבעה בנסוך המים · נהל בצדק
פלאי ירדן מים · סב כמהים למטר מים · עבור תאב ופץ מי ישקני מים :
פקוד פקידים ונפקדים במים · צוה לצדקם בצדק כנם מלאו ארבעה כדי
מים · קבל ברצון שועת שואלי מים · רעם ונהלם על מבועי מים · שכנם
בחצרות בית מוצא מים · תרוים מנחל עדנך מים :

שאתה הוא יי אלהינו משיב הרוח ומוריד הגשם :

פותחין הארון

חזן לברכה ולא לקללה : קהל אמן חזן לחיים ולא למות : קהל אמן

חזן לשובע ולא לרזון : קהל אמן

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים
אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך ממית ומחיה ומצמיח ישועה · ונאמן
אתה להחיות מתים · ברוך אתה יי מחיה המתים :

נעריצך ונקדישך כסוד שיח שרפי קודש · המקדישים שמך בקודש :
ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו :

כבודו

מיט תפילה מז וואסר ויא דאך גידענקטיג (זאפגיעים) צו די דא ביטן הייגט פון וועגן וואסר די בקענונג פון יעקב (פצל)
דער דא האט גיטיילט די שטעקן (ברהטים) בייא דיא לויך טרוג (בשקתות) בייא דיא טרענק טרוג דר וואסר גדענג
(לנעצרים) צו דיא דא ווערן פר זאמלט הייגט פון וועגן וואסר דען זכות פון משה רבינו דער הייסט חבר (דלה) דער
האט גישעפפט אוך דיא שאף צו אכין טרינקן וואסר דוא גוטר גאט גידענק צו גוטן (מחליך) דיא צו דיר האפן אוך
וואסר דען טאג דא זיא אויז אצרים גינגן דש איט דעם שטאק וואשן גישפאלטן דיא וואסר (כריית) דיא אויט גראבונג
דר הערן משה אונ׳ אהרן (מחוקקי) די דא האבן אויז גיגראבן דיא ברונן וואסר צו דייני מן בעטר גידענק איט גדענקונג
דר וואסר דיא דא אויז גיגאן זיבן טאג פון סכות די אויז גיסונג דר וואסר (נהל) פיר איט גירעכטיקייט אז וויא דו האסט
וואונדר גיטאן בייא (יהושע) דער זיא האט גפירט דורך דען ירדן וואסר (סגב) פר שטערק (כמהים) די דא גאטטן
צו רעגן וואסר פון וועגן זכות דוד המלך (תאב) דער דא האט גילושט (ופץ) אונ׳ האט גירעט ווער זעלט איך טרעניקן
איט וואסר גידענק דידא גדענקן אונ׳ וואסר גידאכט איט וואסר גיביט צו גרעכטן זי איט גרעכטיקייט (כנם) אז אליטש
דער דא האט גירעט פיל פיר קריג וואסר אנטפנג איט וואז גיפאלן דש גיבעט פון די דא הייטן וואסר וויד זי (ונהלם)
אונ׳ פיר זיא בייא (אבועי) קוועל וואסר אך זיא רואן אין הויב דש בית המקדש ווערלכש ווערט זיין מיין אויז גאנג דר
וואסר (תרוים) זעטיג זיא פון דיין זעגפטיגן באך וואסר :

שאתה דען דוא בישט גאט אונזר גאט דער אאכט וויהן דען ווינד אונ׳ אכט נידרן דען רעגן : צו בענטונג אונ׳ ניט
צו פלוכונג : צו לעבן אונ׳ ניט צו טוט : צו זעטונג אונ׳ ניט צו אאגרונג :

קדוש

מזל שבט דלי

מזל אדר דגים

וְאַתָּה שְׁעֵה נִיב שְׂפָתַי · הַמַּזְכִּירִים מֵאֵימָתַי · מַיִם שׁוֹקֵק עֲמוּתַי · בְּזֵכֶר עֲנִיַּת בֶּן אֲמִתַּי
וְיֵחַם שֶׁמֶן וְדֶשֶׁן לְרַשֵּׁם · בִּדְלִי שְׁבָט יַצְחָצַח כְּרֶשֶׁם ·
קהל וחזן מַיִם שֶׁפַע לְנִפּוּחֵי נֶשֶׁם · וְיִמָּלְאוּ הֶעָבִים גֶּשֶׁם:

קהל לֹא תְלוֹה מִלְּפָתוֹת כָּל סָגוּר · רַעֲנוֹת מְצַפְצְפִים כְּעָגוּר · מַיִם תָּרִיק לְכָל מָגוּר · כְּזֵכֶר עֲנִיַּת גּוּר וְאָגוּר : לְאוֹכֵל תְּלוֹת לְךָ עֵינַיִם · לְאַדְּרוֹ וּלְהַדְּרוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם · קהל וחזן מַיִם תֵּן לְהַחֲיוֹת כִּמְיוּמָּיִם · אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

מיוסר ע״פ א״ב

אָיוֹם זְכוֹר נָא לְרָאשׁוֹ אֲלֵי מַיִם · בְּרִית קַח לְהַרְתִּיחַ אֵלִים בְּמַיִם · גְּמוֹל לְשׁוֹפְכֵי שִׂיחַ עֲלֵי מַיִם · דְּרוֹשׁ לְנֶעֱקַד וְשָׁפַךְ לֵב כַּמַּיִם

הזכר

(כגהר) אז ער זיך נידר ביגט צו דר ערדן (כקדרו) אז זי וואָרן טוואַרן די היאל איט וואָלקן וויל ער גינג הין אונ׳ ווידר (ואתה) אונ דו (שעה) אנטפנג (ניב) די תפילה די איר רידן איט אונזרן לעפצן אויף דירעגן אונ׳ אכין גדענקן ווען דא קואט די צייט פון זיינר תפילה (אים) וואַסר (שוקק) טרענק (עאתי) איין געצן ישראל אום ווילן זכות יונה בן אמתי דען דא האט בוועטט זיין תפילה דא ער וואר אין גדערן פון דעם פיש (ויחם) אונ׳ טפייז דר פייטטי פירות (לרשם) דו זאָלשט אן שרייבן די וועלט (בדלי) איט דעם עאיר דז זי א טעפפן אונ׳ אויז גיסן אויף דיא ערד אין טבט (יצחצח) ווערט לויטר דיא ערד (כלשם) אז איין קריסטאל (אים) וואַסר (שפע) אער צו אלי קרטיאָרן דיא בלאזן (נשם) איט דעם אטום דז זי וואָרן דר פילט די וואָלקן איט רעגן (לא) הקב״ה דר דרך ניט צו אנטלעגן די טליטל צו דעם אוצר פון דעם רעגן דען ער איז אין זיינר הנט אך פון אלי בישלאסטי זאכן אך איז קיינר דר דיר אאג וועהרן פון צו גוועהרן די תפילות די אן טוט צו דיר איט אונזר רידן (כעגור) אז דער פוגל דער דא הייסט אגור (אים) וואַסר (תריק) דוא זאלשט אויז לערן אין אלי וואונונג פון ישראל איט גידעכטנס דז זכות פון דוד האלך דר דא וואר גיגליכן צו (גור) איינם יונגן ליב (ואגור) אך פון שלמה האלך דער דא האט גזאגט פיל חכמה (לאוכל) צו דען לייטן די דא טון תפילה אונ׳ העגגן אירי אויגן צו דיר הקב״ה כלואר זי האבן אויך אים ער זאל רעגן געבן אז די תבואות זאלן וואול גראטן (לאדרו) די זאלשטו שטרקן (ולהדגו) אונ׳ אערן זי אז די פיש אין דייכן געבן אין (ממגד) פון זיסקייט דט היאל (אים) וואַסר גיב צו ישראל אז דו האשט געבן אין בית המקדש ראשון אונ ב״ה שני דא האט עס ניט גרעגנט עס זייא דען בייא נכט וויל אן עז גבויט האט צו בענטן אר׳ ישראל דז דא וואר גבענטט פון הקב״ה איט בעך וואַסר : אלהינו אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר עלטרן:

איום דו פורכטזאַר גאט גידענק דאך די דא אן הייטן וואַסר : נעם אן דען ברית פון אברהם דער דא האט אלין ווערן (אלים) די שטארקי אלמכין איט וואַסר פר געלט צו די צעלביגידי דא אויז גיגן (שוה) גבנעט פון ווענן וואַסר : פארטט דען זכות פון יצחק דר דא איז וואָרן גבונדן אונ׳ האט זיין הערץ אויז גיגאָסן איט

בְּזֹכֶר עֲנִיַּת יַם סוּף: וְהָאַיְתָה פֵּירוֹת בְּמֵי שֶׁלֶג· בִּימֵי חֲנֻכָּה לְהַצִּיץ מֶלֶג:

קהל וחזן מַיִם פְּנוֹת אַרְצָה בְּלִי פֶגֶג· מְרוֹקְלְהוֹרִיד גֶּשֶׁם וָשֶׁלֶג:

קהל
וְהַלְוִיָּת צְבָאֶיךָ רְסִיסֵי אֶגֶל· כְּנַחַת נַחַל מַעְגָּל·

מזל ככליו קשת

מַיִם צוֹק בְּקוֹל גַּלְגַּל· בְּזֵכֶר עֲנִיַּת נִרְגָּל:

וְנָתַן צֹאנְךָ שֶׁבַח לְךָ בְּמֶרֶץ· קֶשֶׁת לְהַרְאוֹת לְחַי אֶרֶץ: קהל וחזן מַיִם צְרוּרִים לְמִטְרוֹת עֶרֶץ· תַּתִּיר לֵאמֹר לַשֶּׁלֶג הֱוֵא אָרֶץ:

קהל
נוֹיִם קָצְפוּ מִמֵּי הַקְצָפָה· כְּנִפְתְּחוּ אֲרֻבּוֹת לְהַצִּיפָה מַיִם קָרִים בְּלִי חֲצִיפָה· בְּזֵכֶר עֲנִיַּת מִצְפָּה: זֶרַע קֹדֶשׁ מַטָּעָתוֹ· מוּכְפֶּלֶת לְהָכִין מַרְעִיתוֹ: קהל וחזן מַיִם קָלִים מִלְּהַבְעִיתוֹ· צוֹלַחַת מְטַר אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ:

מזל טבת גדי

קהל
רַבִּים רְנָנוֹת בְּיִשְׁבִי· הִרְבֵּיתִי לְךָ לְהַקְשִׁיבִי מַיִם רְוֵה לְהַשְׁאִיבִי· בְּזֵכֶר עֲנִיַּת תִּשְׁבִּי: לְזִיוּעַ רָאֵה שִׂיחַ נְדָכוֹ· כְּנַהֲרִי רוֹבֵין לְהַשְׁרִיכוֹ· קהל וחזן מַיִם רַבָּה כְּנָהָר דַּכּוֹ· כְּקָרְנוֹ עֶרְכָּה וַעֲרָכָה:

ועתה

געענטפֿרט בייא דען ים סוף (והלאיתה) אונ׳ אזך טפראלין דיא ערד פירות פֿון טיני וואטר אין טעגן חנוכה (להציץ) לו אאכן טפראזן די ערד (מלג) די דא איז גלאט זונדר פירות (מים) וואטר די זעלן זיך קערן לו דר ערד און אויך היר (מרוק) פֿון היאל ער זאל אאכן נידרן רעגן אונ׳ טניא: (והלוית) אונ׳ דו זאלטט לענן דייני היר (רסיסי) טראפֿן רעגן (אגל) אונ׳ טראפֿן טויא לגלוס (כהל) דו זאלטט זיא פֿירן (מעגל) אין טטעג (מים) וואטר (צוק) גים אויז איט טטיק דאס גלגל אין היאל בזכות יהושע דען דו ענטפֿרטט אויך זיין תפילה לו גלגל (ונתן) אונ׳ זי ווערן געבן דייני טאך לו דיר לוב (בארץ) בהענד אין דייכט וויזן דען רעגן בוגן (לחיל) לו פֿר טטערקן די ערד דז זי ניט זאל פֿארכטן פֿר דען אבול (מים) וואטר (לרוריס) דיא דא זיין פֿר קניפֿט לום רעגן (ערץ) דען טטארקן היאל (תתיר) דו זאלטט אויך לידיגן אונ׳ זאג דעם טניא דט ער פֿאלט אויף דר ערדן דיא פֿעלקר אין דור המבול דא זיא ווארן דר לירנט פֿון הקב״ה איט דיא לאריג וואטר דט אבול דא זיא ווארן גיעפֿכט די פֿענסטר דט היאל (להציפה) לו פֿר פֿלייצן זיא (מים קרים) קילי וואטר גיב אונש ניט לו גנעך אין זכות שאואל הנביא דעם דו ענטפֿרשט אויף זיין תפילה די ער טוט לו אצפה (זרע) ישראל די דא זיין די פֿלנלונג פֿון דען הייליגן זאאן אברהם יצחק יעקב דען זאלטט אן גרייטן איר טפייז כפל אוז״ דרפֿן (מים) דיא גריכג רעגן וואטר כלואר אין טבת דא זיין די טראפֿן גאר קליין אונ׳ זיינן ניט גוט (מלהבעיתו) דיא זאלן ניט דר טרעקן ישראל נייארט גיב איר רעגן אין זיין לייט: (רבים) פֿיל לוב איך האב גיאערט לו דיר איט זייגן פֿר נונפֿט דר ווארטן אז דו זאלטט פֿר נעאן איין תפילה (מים) וואטר (רוה) זעט אונז לו טעפֿפֿן איר אין זכות (אליהו הנביא) דען דו האטט באערס בייא הר כראל זיין תפילה (לזורע) זאו די תפילה פֿון דעם דער די תבואה זעהט זו טוט ער דיא תפילה איט לו ברענגן גאיט או איינליקליין דז דא איז אלז ניט פֿריליך או דר פֿרייא אים (להשריכו) לו טטילן אים (מים) וואטר אערלו אונג דו האטט גאערט לו אליהו הנביא דא ער תפילה טוט אום ווילן די רעגן

כגבה

מזל תשרי מאזנים

מזל חשון עקרב

את נִיב מַזְכִּירֵי שָׁוַע· שֶׁעָה בְּנִסּוּךְ שֶׁבַע· מַיִם נַהֵל לְשׂוֹבֵעַ· לְקַרְנֵי רְאֵם לְשַׁלֵּשׁ רֶבַע: אֶת נִטְעֵי אֱמֶת כֶּמֶשׁ· תַּטְרִיף לֶאֱסוֹף בַּר בְּפַלּוּס גּוֹמֶשׁ· קהל וחזן מַיִם נָזֵל בְּנִטְפֵי אֶמֶשׁ· וּכְאוֹר בּוֹקֵר יִזְרַח שֶׁמֶשׁ:

קהל כָּל שִׂיחַ בּוֹ יְאַשְּׁרוּ· יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ· מַיִם שְׂעִירִים יַחְשִׁירוּ· וְאַדְמַת רוֹדֵס יַעֲשִׁירוּ:

אֶרֶץ סוֹקְרִים כִּבְרַק אֵשׁ· פֶּן כְּמַבּוּל בּוּל תִּתְבַּיֵּשׁ· קהל וחזן מַיִם סַפֵּק מַלְבַּיֵּשׁ· נוֹאֲמִים אָב לְמָטָר הַיֵּשׁ:

מַעֲשֵׂה עָקוּשׁ כָּל בְּרִיָּה· לֹא יֵעָצְרוּ מִגֶּפֶן פּוֹרִיָּה· מַיִם עֲמֻקִּים יַעַטְפוּ פִּרְיָה· מֵכֶר עֲנִיַּת מוֹרִיָּה: וְהוֹלִידָהּ עָב חִתּוּל כַּשְּׁתָה· בִּמְקוֹם עַקְרָב בְּלִי לְשִׁיתָהּ· קהל וחזן מַיִם עָרֵף רֵאשִׁית הַמָּטָר· לְעוֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:

קהל יָדָךְ פָּתַח הֲזוֹרֵעַ חָשׂוּף· לְפִתּוּחַ אוֹצָר אָסוּף· מַיִם פְּקִיד לְצִיָּה כָּסוּף·

בזכר

די שטורק ווינט: (את ניב) דיא ריד דר זיבן ברכות די זיא גידענקן יום טוב אין טאונה עשרה (שעה) די אינטפנג ... מיר אויז גיסן זיבן טאג וואסר אויף דעם אנבח (אימ) וואסר (נהל) פיר אונט צו זעטונג אין לנד יוסף דער דא ... גגליכן צו הערפר איינז וויזל טיר אין די דרייא צייטן ד׳ זי זעטן דען עולם. (את) די פלאנצונג די פון וועגן היך (כאמ) ... פר פלבט: (תטריף) דוא זאלשט שפייזן איט רעגן אז איר איין זאלן תבואה (בפלום) איט געוויכט (גומש) אויף ... היפט (אימ) וואסר זאל אונז רינן אן אובנט אונ׳ אז אויף גין דר אמרגן זא טייען דיא זון דר זעלביגר רעגן איז אייטל ... לה (כל) אלי (שיח) בויאר אוני גראז (יאשרו) זי ווערן גישטרקט איט רעגן: די לייט (יתרועעו) זי טאלן אונ׳ זינגן ... ין) וואסר איט גרוסי טראפן דש איז איין ברכה (יחשורו) זי זאלן אערן אונ׳ דש לנד בניאן זי זאלן אאכן רייך (המרץ) ... ערד (סוקרים) אז די לייט לוגן איט בלינן דש איז איין סיאן פון רעגן: פיל לייבט ווערט זי פר טעאט אז אין דור המבול ... נלט גוועזן איז אין חודש חשון די דא הייסט (בול) וויל די פירות זיינן פר פלבט אונ׳ פר פוילט גווארן (אימ) וואסר בניג ... ישראל אונ׳ לזון זיא ניט פר טעאט ווערן פון איר תפלה בזכות (נואמים) די זיא זאגן עס איז קיין פאטר צום רעגן ... ארט הקב״ה: (אעשה) דיא קרואן אעשיק פון אלי בשעפנס דיא זאלן ניט אויף הלטן די רעגן פון ארץ ישראל דיא ... הייסט איין פרוכט בארר איין טאק: (אימ) וואסר גיב אז פלאן בדעקט ווערן איט פר.לט בזכות דיינט גדענקן אז ... אברהם המט יצחק וועלן טעכטן אויף דען בערג אוריה דאס איז הר ציון וואו דש בית המקדש שטונד (והולידה) אונ׳ ... יך גווינן די ערד פון וואסר אויז דיא וואלקן (חתול) אונ׳ היילן איר שנד דז זיא ניט פר ווישט ווערט אז אין די ארבר ווא ... אן פיל עגדפן זיין (אימ) וואסר (ערף) אאך טריפן אויף ארץ ישראל צום ערשטן: אאך רעגן צו ישראל די דא איבר ... ין צו ערבן ארץ ישראל (ידך) עפן דיין הנט איט דען אריאן (חשוף) דער אנטפלעקט איז צו עפנן דיין אוצר פון היאל ... ין דוא המשט אין גוואלט (אימ) וואסר גיביט (לציה) צו דיא דערן פעלדר (כסוף) דיא דא גלוסטן דען רעגן:

בזכות משה רבינו דען דוא המשט

מזל אב אריה

מזל אלול בתולה

יִרְבַּץ כְּאַרְיֵה עֲלֵי תְבוּעָה · קהל וחזן מַיִם יְשָׁרְשׁוּ
רְבִיעָה · לְהִפָּרֵד לְרָאשֵׁי אַרְבָּעָה :
קהל אַרְצָךְ כּוֹוֵן הֲדוֹס רֶגֶל · וְלֹא נִשְׁקֵית כְּגַן בְּרֶגֶל · מַיִם
כְּזִינוּק אֶגֶל · יְזַנְּקוּ בָשָׁן כִּמְנוֹחַ עֵגֶל : כִּי כֹל
בְּשִׁקְיָ יָשִׂישׂ · בְּאָסְפְּסָבָר בֶּאֱלוּל בְּטִלּוּל רְסִיס · קהל
וחזן מַיִם כְּרָמִים לְהַעֲסִיס · כְּנִטְפֵי חָלָב וְעָסִיס :
קהל בְּעִתּוֹ לְהַרְעִים רַעַם · בְּנַחַת וְלֹא בְזַעַם · מַיִם
לָתֵת טַעַם · בְּאַדְמַת מַשְׁפִּיר אִמְרֵי
נוֹעַם : אִם לְשֵׁבֶט אִם לְאֶרֶץ נִשְׁלָחִים · לְהַעֲלִיץ
בְּתוּלָה בְּאָבִי שְׁלָחִים · קהל וחזן מַיִם נִפְלָגִים
נִשְׁלָחִים · לְשַׂמַּח עִיר אֱלֹהִים :
קהל וּלְבָרֵךְ מִמֶּגֶד יְרָחִים · בְּעֵרוֹן תְּנוּב פְּרָחִים · מַיִם
מְעָבִים מַטְרִיחִים · וּמַעֲרָנֵי מֶלֶךְ מַאֲרִיחִים : הָיָה מְזוֹנִים וְנֶטֶר בְּיָהּ
אֵיתָנִים לְהַתִּיר קֶטֶר · קהל וחזן מַיִם מֵעַתָּה כָּל יֵאָטֵר · לְהַרְעִיף שְׂעִירֵי מָטָר
את ·

בלייבט מין רוא אז איין ליב אויף (תבועה) דיא ערד (אים) דיא וואסר גיב אין די דרייא צייטן דיא אובן אפט גטריק
דען זעטן זיא די וועלט די זאלן זיין לברכה אז דר באך דר דא גיט אויז דען גן עדן אונ׳ טיילט זיך דר נאך צו פיר הויבט בע
ארצך דיין לנד ארץ ישראל דז דא איז קיגן דען כסא הכבוד דש דא הייסט דז טעאל פון זיין פיס אונד ווערט כי
גטרענקט אז איין גארטן דש אן וואסר אכיין טראגט (אים) לאז ריכן (אגל) די טראפן וואסר אין לנד דן (יזנק
דידא ריכן אונ׳ דש אורטשפרונג זיינש לנד קואט אויש (בשן) דש זאל אאבן וויך דז גראז דש עש גוט זאל זיין פר דיא יונ
קעלבר (כי) דען אידר אן (בשקי) דורך שפייז ווערט דר פרייאט ווען זיא איין זאאלן (בר) דיא תבואה אין אלול דיאד
איז גוואקסן (בטלול) פון טויא (רסים) אונ׳ שפרערעגן: (אים) וואסר גיב אונש (להעסים) צו אאבן זיס דען וויין
דיא זיאן טראפן אוליך: (בעתו) אין זיינר רעכטי צייט צו ברעגנן דונר גזענפט אונ׳ ניט איט צאן (אים) וואסר
אאבן איין טעם אין דיא פירות אים לנד טבט כפתלי (אשפיר) דער דא ברכה אכט איט שיני זיסי ריד אז זייני פירות צו
ערשטן צייטיג וואהן אין ארץ ישראל דא אריבר אכט אן ברכה צו הקב״ה (אם) עש זייא דש זיא אויף דיא בויאר אדר אוי
דיא אנדרי קרייטר דר ערד גשיקט ווערן (להעלין) צו דר פרייאן בתולה דש זיינן ישראל (באבי) אז איר פרוכט (שלחים
פר דערט זיין (אים) גיב אונש וואסר פון די בעך דש היאל צו דר פרייאן די געטליך שטאט ירושלים (ולברך) אונ׳ ער אז
בעגשן צו אאבן זיס די פירות דז די לבנה צייטיג אכט אונ׳ זאל אאבן גזענפט (תנוב) דיא פרוכט וואש דא בליט (אים
וואסר גיב פון וואלקן דא זיך דר אלאך באיהט צו אויף ברעגנן זי וויא פארקן אין (גשם) איז גשטכדן: אין לנד (אטר) דע
דא האט געבן צו שפייזן אעדני אלכים (הרוה) ער זעט די וועלט (נטר) אונ׳ היש די רעגן אין זיין אוצר: דרום בעטן אי
דיך דז אין חודש (איתנים) דש איז תשרי וואורן געבארן זיין די שטרקי אבות אופן צו אפי (קטר) דען קנאפף פון דען
רעגן (אים) וואסר פון איצונד עש זאל ניט ווערן פר שטאפט צו אאבן טריפן

מים זילת שפר: למדר אדמת גור עופר: השמים ועק לקבל׳ הוס בתמוז
מלחבל׳ קהל וחזן מים זרמו לתבל׳ בששת מיני תבל:

קהל שמים חשרת כברה׳ חשות לרוח נשברה׳ מים
חזיו בגבורה׳ למביני עתי ברה: ושאה חלקם
בחיים׳ כסרטן נגרל במים חיים׳ קהל וחזן מים
חשופים ובקו חצוים׳ הוצא מבית מים חיים:

מזל תמוז סרטן

קהל לתת טעם ונופש׳ להוציא אסירים לחופש׳ מים
טביעת רפש׳ לבל יבעיתו מחרף נפש: לא
טרחות כמבולות׳ ולא כחורב אב מחבילות׳ קהל וחזן מים טמונים
בתחבולות׳ חשף מציב כל גבולות:
קהל מטר יורה לירות׳ שרות ויערות׳ מים ימלאו יאורות׳ למגורי גרור
שירות׳ ישוב יפרה הר וגבעה׳ ירבץ

ולדא ער ארויז גינג וואר גיגעבן איין גבול צו אזו פעלקר אונטר די אזלות די איך היאל זיין דז אויך דיא גבולות גיואלט
אבן אבר אין דען לנד פון שבט יהודה דר דא איז גגליכן צו איינם יונגן ליב דז איז אר׳ן ישראל דעם אעמט הקב״ה זעלברס
הו שיין ריכדיגן וואטר (השאים) הקב״ה דער דא רואט אין הוכן היאל דער זאל אונזר תפילה אנטפאנגן דז דיא גרוטי
אין אין תאוו זאל ניט פר דערבן די פרוכט (איים) וואטר (זורמו) זאל טצוראן (לתבל) צו ווירלן די ערד גלייך אז דז גווירץ
אין עטן (טעם) גיבט אין די זעקט נייטן די הקב״ה הט פר הייטן דר ווצלט דז זי זאלן ניט פר שטערט ווערן וויל זיא
ניט גלייך אז זיא בטל זיין גוועזן איין אבול דז זיין די נייטן די נייט דז זיעהן א״ג נייט דט שניידן נייט דר קעלט אונ׳ דר
היץ נייט דיא טרפן קעלט אונ׳ נייט דרברענדיגן היץ (השאים) די היאל (חשרת) די דא אערן צו טריפן וואטר (כברה)
א דורך איין זיפא די זאלט טו אערן צו ישראל דיא דא טון תפילה איט א ברמפכן גאיט אונ׳ איט גנצן הערצן (איים) וואטר
(חיוו) פון וואלקן ער זאל איט טטרקן שטיים נידרן אין דען לנד פון שבט יששכר די דא זיין פר שטענדיג אין דער זוישרי
ורה אפילו אין די הרבי זאכן די דא רידן פון די אזלות איך היאל דא דורך אן קאן ווישן די אולדות פון דר לבנה אונ׳ דר
רך אן וויט רעכט צו אאכן די יאים טובים: (ושאה) אונ׳ אלדא אין דר תורה איז איר טייל די דען מענטן ברענגט איקדו
ניגי לעבן (כסרטן) אז איין קרעבש דער זיין לעבן הט אין וואטר (איים) די איברטטי וואטר (חשופים) די דא ווערן
אין אנטפלעקט אונ׳ די דא ווערן זיין איט דר אעטט טכור גיטיילט אאך די אויז גין אויז דעם בית המקדש (באהרה ביאים)
גבויאט זאל ווערן (לתת) צו געבן די וואטר איין גוטן טעם אין די פירות (ונופש) אונ׳ איין רוא צו ישראל זאל ווערן ווען
וי טויו דר געקכם אויז ניכטט (לחופש) צו פריימוכג (איים) וואטר גזאלכי די דא האבן די טבע פון טריבן יך (רפש)
אונ׳ גיאויזיבט זיא זאלן ניט דר טרעקן דש לנד פון שבט זבולן די דא זיין איין וואג הפטיג פאלק צו טטרייטן (לא) זי זאלן
ט זיין צו איינר איא דעם עולם אז זיא ווארן אין דור (האבול) כאך אז די גרוטיהיין אין אב (אחבילות) די דא אאכן פר
ערבן די פירות אונ׳ תבואות (איים) דיא וואטר דיא הקב״ה האט ביהלטן אונטר דר ערדן איט תחבולות (חשוף) דיא
אן אנטפלעקן הקב״ה דער דא האט גשטעלט דיא (גבולות) פון דיא וועלט (אטר) איט פריא יעריגי רעגן (לירות)
יעבן די ערד אונ׳ פעלדר אונ׳ וועלדר (איים) וואטר זיא זאלן דר פילן דיא וויאר אין לנד פון (שבט גד) דער דא זוג
יט דיא אנדרי שבטים (שירות) אין היער טארן איין צו כנען ארץ ישראל: (ישוב) ער זאל ווידר קערן (יפרה)
צו אאכן פרוכפרן אזו בערג דט ער.

מזל אייר שור

קהל
אֶת דְּרוּשָׁה מֵרֹאשׁ · תָּמִיד אוֹתָהּ דָּרוֹשׁ · מַיִם דָּגָן
וְתִירוֹשׁ · יָרְווּ בְּשִׂיחַ בְּכוֹר רֹאשׁ : הַגֶּשֶׁם רְאֵמִים
יְרוֹעֲעָן · וְשׁוֹר וּמְרִיא בוֹ יְחֻנָּן · קהל וחזן מַיִם סְרֻלָּה לְאָב
מוֹעֲנָן · כְּאוֹת קֶשֶׁת עֲנִינַת עָנָן :

קהל
אוֹצָרוֹ הַמָּלֵא · מוֹעֵת כַּפַּת רוֹק מִתְמַלֵּא · מַיִם
הַמְצִיאַת מֵי מָלֵא · לְגַיְא מֵעִקְרֵי שׁוֹר תְּמַלֵּא :

וְהַשֵּׁנִי הִקְפִּיא לְנִלְקֶשֶׁת · לְרָשׁוֹ בִּשְׁלִישִׁי מִתְבַּקֶּשֶׁת · קהל וחזן מַיִם סַהֵל
לְמִתְנַקֶּשֶׁת · בְּהוֹד נוֹגַהּ מַרְאֵה הַקֶּשֶׁת :

מזל סיון תאומים

קהל
הַטּוֹב וְהַנָּעִים · שְׁעֵה זֶמֶר נָעִים · מַיִם סוֹקֵל
מוֹעֲזָעִים · כְּמֵי מְרִיבָה לֹא תוֹעִים : מים זרוי
תְּאוֹמִים רֵעִים · תִּתְרַצֶּה בְּשִׂיחַ הַנְּעִים · קהל וחזן מַיִם
וַעַר לְזוֹרְעִים · בְּקוֹל גַּלְגַּל הַמַּרְעִים :

קהל
אֶת זְמַן חֲבוּי נוֹפֶר · הוּגְבְּלוּ גְבוּלוֹת בַּסֵּפֶר ·

מים

(את דרושה) דש לנד ארץ ישראל דז הק"בה פארשט ועלכרש פון אן פנג דש יאר ביז אויז גנג דש יאר וואש זיין בדרעפניש
איז טעטיגליך דוא זאלשט פארשן זיא : (איך) וואשר גיב אונש לו זעטן אונז איט קארן אוני וויין : אום וויל דער תפילה
די זי טון די קינדר פון ראובן דר דא וואר דר בכור אונטר דען שבטים אוני דר ערשט איך עולם דר תשובה טעט : (הגשם)
איט דען רעגן ווערט דר פרישט גרוז אוני בויאר אוני אוקסן (ומריא) אוני פעטי בהאות ווערן דורך איך דר בארעט דז ויא
קריגן גרוז לו עסן (איך) וואשר שעפן אונז פון היאל איט די וואלקן : אוני לאז דען ווערן גיזעהן דש לייכן פון רעגן בוגן
אין היאל : (אוצרו) דער פול רייכר אוצר פון רעגן וואשר פון היאל דר ווערט דער פילט (מועת) פון דעם שוויים (כפת
דוק) דז גוועלבטי היאלש דער דא איז איבר דען וואלקין : (איך) וואשר (המצית) פון דש אויז דריקן דר פולי בעך פון אין
דוא זאלשט דר פילן דש לנד פון שבט שמעון דר דא וואלט אויז רייסן יוסף הצדיק דער דא הייסט (שור) : (והשני) אוני דען
שניא (הקפיא) ער האט אאכן גיפריגן (לנלקשת) לו די שפעטי פעלדרן וואו הרטי ערטרייך איז דז ניט גנוג איז לו אין
דער רעגן דענוייארש פון דעם שניא דער אין וויל דרויף ליגט אוני לילט זיך אין דר ערטרייך אניין ווען ער לו גיט דש טוא
אין לעכדרן דיא ישראל (לרשו) די דא האבן גערבט אין סיון די תורה די דא ווערט גיזאגט פון איר לערנר : (איך) איך ריין
וואשר (למתנקשת) לו ישראל דיא דא קלאגן אויף דיא טירן פון בתי כנסיות אוני בתי אדרשות איט שוכהייט דז שטען
פון (נוגה) דר בטייט רעגן ווען ער שייכט אוני זיין גשטאלט איז אז דער רעגן בוגן : (הטוב) הק"בה דר דא איז גוט לו אלי
זייני בישעפניש אוני ליאליך פון וועגן זייני גוטי ווערק (שעה) קער דיך לו די ליאליכי גיזאנג פון ישראל : (איך) גיב וואשר
לו אין אוני ניט איט הרטי שטיין : אוני ניט איט לארן אז דא זיך ישראל קריגטן איט אשה רבינו אן איין וואשר דא גאבטשט
אין איט לארן דז זי גר גלייט אלי די דר ביא שטונדן דא זיא אויש דעם פילזן לויפן : (אן) אערלוז די תפלה פון אשה אוני
אהרן דיא דא גלייכן זיין וואורן אין טיר השירים לו איינן גאר לאלינג פון וועגן דז זיא גלייך וואורן איט זכיות : אוני וואורן
גטרייאי חבירים זאלשטו בווילינן : אוני אונזר ליאליכי תפלות אויף זיסן רעגן וואשר (ועד) בירייט פר די זייבהרש איט
שטיק דש דונר דען דש זיין אייטל כרכה רעגן ווען עש דונרט אוני בליצט אז איך אוכן גשריבן האב : (את) פון דער לייט אן
פון כח (חבוי) דר דא וואר פר בארגן איבר דען אכול אין אייכר לאר פון פיאסן האלן : אוני

כאן יסד הפייט י"ב חדשים י"ב מזלות ואבות העולם ושבעה עניות שבת ענית וי"ב שבטים והתחיל באברהם ; ובראשי החרוזות מרומז הפסוק יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וגומר : וגם הפסוק כי כאשר ירד הגשם והשלג וגומר ; ומיוסד ע"פ א"ב מרובע

קהל

יפתח ארץ לישע · לשבור מטה רשע · מים אם כזבו בפשע · זכור נם יקח נא מעט מים והושע : כי ארכות שמי ערץ · עד אביב יפתחו בלי פרץ · קהל וחזן מים אד להעלות במרץ · טרם יהוה בארץ :

חזן יי בידו מפתח · ולא תו בדי יפתח : מים בצול מזל ניסן טלה

ירתיח · חגור בני עקור לפתח · כאשר בוחן ושפך לב כמים יחיו טלאיו מיומים · קהל וחזן מים באר חפר פעמים · לקול תתו המון מים בשמים : לך גשים ישוע מרהיטים · להקר תורב להטים · מים נבר כמרהיטים · בחין פצל ברהטים : ירד גשם לנדכאים · לערן זיו עין לך נושאים · קהל וחזן מים גנוזים ונשאים לשאותם מעלה נשיאים : את

יפתח (ארץ) ער זאל עפנן הק"בה דיא ערד צו איין טאינדן דיא וואטר דז איט איין ווערן גהאלפֿ · די איין וואוכר דר ערד ; אונ' צו ברעכט דר דורך די אונווילין רשטים די דא איין קויפן די תבואה אונ' האפן אויך איין טייאר יאר אונ' איט דעם רעגן ווערט אונז וואלבייל ; (אים) די וואסר אוב אונ ווילן אונזר איסטוט זי אויך הערן גדענק דט זכות פון אברהם (נם) דער דא שפראך צו די אלאכים עז זאל ווערן גנואן איין וויניג וואסר צו וואשן זייער פיס דרום זאלשטו אנטפאנגן איר תפילה פון ישראל די זי טון אויך דען וואסר ; (כי) דז די שטארקי (ארבות) פענשטר פון היאל ביז ראש חודש ניסן דז די פירות (אביב) צייטיג זיין אין ארץ ישראל די זאלן ווערן גיטנפט ניט צו איינר ברעכנם ; (אים) וואסר זאלן אויך ברענגן (אד) דר וואלקן (בארץ) איט גישווינדקייט אי די קרייטר ווערן אויך דר ערד זיין (יי' בידו) גאט האט אין זיינר הנט דען שליסל פון אונזר דעם רעגן אונ' און איס קאן ער ניט ווערן גיעפנט ; (אים) די וואסר (בצול) אין דר טיפֿנס דר באכן (ירתיח) ער זאל אאכן וואריק דען ווען די וואסר אין דיבעך ווארם ווערן אז איין סיאן פון רעגן אונ' דען גירט די גלות ער זאל עפנן אונז ווילן זכות יצחק דר דא וואר גיבונדן צום קרבן אויך דען אזבח ; (כאשר) אז (בוחן) ער איז אהרן גיפריפט איט זיינר פרואקייט דז ער זיך וואלט שעכטן לאזן אונ' ער פר גיסט זיין הערץ אז איין וואסיר ; אין דעם זכות דר נהער (טלאיו) זיין לעאר אין די צוויא גלות הייטט דז אנדרי נאך גלות בבל ; (אים) אונ' גיב זי וואסר דאזרעגן אין זכות פון יצחק דר דא האט גיגראבן צוויא ברונן וואסר דא האטן די פלשתים אין דא פון גייאגט דאז איז איין סיאן דז זייני קינדר ווערן פון צוויא בתי אדרשות גיאגט ווערן בעוונות ארביק ; (לך גשים) צו דיר גנענן זיא איט תפילה אונ' איר גשרייא (ארהיטים) זי אאכן צויסן (להקר) צו קילן די פלאדיגי הין איט קילן וואסר פום רעגן ; (אים) וואסר שטארק צו אונס (כארהיטים) אז די צויך טרוג די שטארק שטראאן אום ווילן זכות פון יעקב דר דא שטעקט פייכטי שטעקן פון בערקן אונ' קעסטין האלין ער שילט די פר די טרענק טרוג ; (ירד) עס זאל נידרן צו אונס רעגן צום גראז צו אאכן זעניפט די צויטרקייט פון ישראל די דא אויך היבן צו דיר אירי אויגן איט תפילה אז די צויטרקייט פון ראש חודש אייר דען דארום ווערט ער גהייסן (זיו) דס איז טייטש צויטר דען גיאיינגליך איז דר חודש צויטר אונ' איז איין גיזונטר צפט ; (אים) וואסר (גנוזים) די דוא ביהאלטן האסט איט היאל אונ' די דא ווערן גיטראגן אין די וואלקן פון אונטן דיא זאל אויך ברענגן אונז הק"בה דר דא אויך ברענגט (נשיאים) די וואלקן ; את

נִקְבּוּת מַיִם׃ לִפְתַּח אֶרֶץ וְיִפְרוּ יֶשַׁע מְטַר מַיִם׃ קוֹרְאִים זֶה לָזֶה עַד יַשִּׁיקוּ מַיִם לְמַיִם׃ כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן הַשָּׁמַיִם׃ לְצִמָּאוֹן יְשַׁעֲשׁוּהוּ עֲנֻנוֹת וּתְהוֹמוֹת מַיִם׃ יַחַד רִנָּה וְקִשְׁקֶשֶׁת הַגְּדֵלִים בַּהֲמוֹן מַיִם׃ יִתְאָווּ לְרִדְתּוֹ נְמוֹת מְנוּ מְעַט מַיִם׃ טְרוּחֵי שְׁחִין וּכְאֵב וָחוֹלִי מֵעִסּוּר וּנְגָעִים וּמִתְרַחֲצִים בְּאִוּוּי קֶרֶת מַיִם׃ חַיֵּי כָל נֶפֶשׁ מָסַרְתָּ בְּמַזָּלוֹת שָׁמַיִם׃ מְמוּנִים עַל כָּל אֶרֶץ אֵיךְ לְפַרְנְסָם מַיִם׃ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם׃ קִדַּשְׁתָּ אוֹתָהּ לְשִׁמְךָ לְמוֹגְגָהּ מַיִם׃ וְאַתָּה בְּיָדְךָ תַּתָּה מַפְתֵּחַ מְטַר מַיִם׃ רְשׁוּת אֵין לְהִנָּתֵן כִּי לְעֶרֶךְ כַּפְתּוֹחַ אוֹצְרוֹת מַיִם׃ הָקֵם דְּבָרְךָ הַטּוֹב תֵּת בְּשֶׁפַע מַיִם׃ יַחַד לְקָרֵב לְרָצוֹן לְטוֹהַר לְהָנִיף מַיִם׃ דֵּי אַרְבָּעִים סְאָה מִשִּׁעוּר מִקְוֵה מַיִם׃ תְּמִימֶיךָ אֵיךְ בּוֹ יִטְהָרוּ אִם אֵין בּוֹ שִׁיעוּר מַיִם׃ גְּשָׁמִים שִׁבְעָה מִשִּׁבְעָה רְקִיעֵי שָׁמַיִם׃ שֶׁבַע אֲרָצוֹת שֶׁבַע וְשִׁבְעָה עַמּוּדֵי שָׁמַיִם׃ כְּצוּר חוֹגְגִים שִׁבְעָה וְנֶעֱצָרִים עֲדֵי מַיִם׃ פְּלוּלָם קְשׁוּב כְּשָׁפְכָם לְךָ לֵב כַּמַּיִם׃ חִין אָרוֹן הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם׃ רֵעֶיךָ לְנַהֵל כְּרֶבֶץ כְּעַל מַבּוּעֵי מַיִם׃　　כאן

ערד אונ׳ אאז פרוכטברן. פון דר הייליגן דז רעגן ׃ (קוראים) זי רופן דיא איברשטן וואסר צו דען אונטרשטן ביז (ישיקו) זיא זיך צו אננדר ביהעפטן ׃ ווען דא נידרט דר רעגן אונ׳ דר שניא פון הימל: (ישעשוהו) זיא קערן זיך צו אים אז ווען זיא זענזטן דערשטן אפילו דיא קוועל ברונן אונ׳ אב גרונד וואסר ׃ (יחד) מיט אננדר דז געשייבט מיט אירי שופן די דא וואקסן אין די אמטיכטע וואסר: (יתאוו) זי גילושטן צום רעגן וואסר: (גאות) צו זאגן פון אים איין ווייניג וואסר: אונ׳ דרום ווען עז רעגנט דא היבן די פיט דיא שנעבל אויז דעם וואסר ארויז דז זיא זייפן פון די רעגן וואסר: (טרוחי) דיא דא זיין גמיט פאן וועגן גרינד אונ׳ ווייא טאג אונ׳ קרנקהייט דר גדעראן (ונגעים) זיא רואן אונ׳ דר ווייטרן זי (באווי) פון צוסט (קרת) דז קילן וואסר ׃ (חיי) דז לעבן פון אלט (נשי) זילן דוא האשט איבר געבן דען אזלות פון הימל (מאוכין) דיא זיין בפולן אויף איין איטר לנד צו שפייזן זיא מיט וואסר ׃ (זבת) אבר ארץ ישראל דז דא פליסט מילך אונ׳ האניק אונ׳ איז איין לאנד פון בעך וואסר האשטו ניט געבן אין הנט דר אזלות נייארט (קדשת) דו האשט גהייליגט עז צו דיינם הייליגן נאמן (לאוגגה) דז דו זעלבשט זאלשט עז ווייך אאכן מיט דען רעגן וואסר ׃ (ואתה) אונ׳ דו הקב״ה אין דיינר הנט (תתה) דו האשט גגעבן דען שליסל פון רעגן ׃ (רשות) האשטו צו קיינם געבן זונדר דיר אליין צו עפנין דען אוצר פון רעגן וואסר ׃ (הקם) ביששטיג דייני גוטי פר הייסונג צו געבן פיל וואסר (יחד) אז ישראל ווערן איינש אונטר אננדר זיין כלואר ווען זי רייך זיין אונ׳ קיין הונגר איז דא איז כל עולם אייניג אונטר אננדר דען גיב איט גוטן ווילן אונ׳ רייניגן דען לעפט דען ווען לנג ניט רעגן קואט דא וועהיט דר ביזר אויר ח״ו ׃ (די) עס אייזאגן צו (שיעור מקוה) ווען דרינן איז פירציג אאס וואסר דז איין איטליכי איז אוו פיל אז הונדרט אונ׳ פיר אונ׳ פירציג איימר טאלן פול וואסר (תמימיך) ישראל די דא זיין גנצן אין דיינם גלויבן ווייא זאלן זי זיך רייניגן ווען איין אב גיט פון דיינם שיעור דרום ליבר גאט לאז רעגן קואן זא קוועלן די קוועל פון אונטן אויף צו קוועלדיגי וואסר ׃ (גשמים) פון זיבן הימל לאז רעגן קואן (טבע) דא איט זעטיג די וועלט דיא אויך זיבן חלקים איז גטיילט אונ׳ שטיט אויף זיבן זיילן אויף דעם אב גרונד ׃ (כצור) זי פר איידן זיך פון דר אלאכה אונ׳ פייארן זיבן טאג אונ׳ הלטן זיך אויף פון דער אלאכה אין אכטן טאג אום ווילן צו טון תפילה אויף דען רעגן ׃ (פלולם) איר תפילה פר נעאם דען ווי פר גיסן איר הערץ אז איין וואסר ׃ (אהון) הער גאט צוג פון דייני וואונונג דיינר הייליקייט דז הימל ׃ (רעיך) דייני גוטן ישראל ׃ (לנהל) צו פירן אונ׳ אאכן רואן אויך איינר גוטי ווייד אז ביים (אבועי) קוועל ברונן וואסר ׃　　יפתח

תור ודלה מים · תת לכל גיא וגיא מעין לשתות מים · חזן תרגל מעה
נהר יובל מים · תוכו להפרד לרבוע ראשי מים:

מיוסד ע"פ תשר"ק ונסמן חתום שם המחבר אליעזר ברבי קליר יקרית ספר

תכנם לארץ וחוצות לחצות מים · אמן לכל אחד ואחד מה יתנו מים
שקל לראש עפרות תבל לבר פלגי מים · למטר השמים תשתה
מים: רצות לה שלום בירידת מים · עמוק ותלול גלוי וחבוי כאחת שתות
מים · קרח וכפור ושלג וגזל מים · וזמנו לה לשוקקה בכל מיני מים: צופה
כה עין להתמידה במים · ראשית ועד אחרית דרושה רוות מים: פשע
אם הועצם ונגזר עצירת מים · בתחן ופלל יפתו מנרע בנטפי מים: עון
ישאו לרוכב בעורם שמים · ישנים היות במצע והוא מספיק למו מים ·
שיח מהיום נעצרים להזכיר בשיחם מים · רוגשים בסוף שבעה לציין
במוסף מים: נסוך מנסכים שלשת לוגי מים · כם לערוך כסדר שלשת
רביעיות מים · ממעל להרביע זכרות רבע מים · יעל בכפל מתחת פרית

נקבות

קוועלן קאן: (תרגל) ער האט גפירט אויז דעם גן עדן איין באך וואסר (תוכו) ער האט איין דר אישן גשפאלטן דז ער זאל זיך צו טיילן צו פיר הייבט בעך די גרעסטן אין עולם: **תכנם** ער האט ברייט זיא צו אויז טיילן וואסר אין ארץ ישראל אונ' חוצה לארץ: (אמן) ער האט גשאפן רעגט צו מיטלייכן וואס איינם אלז ווערן גיגעבן וואסר: (שקל) ער האט גימאוגן צו ארץ ישראל דש דא איז דער אן פנג פון ביטעשפנים דר וועלט ביזונדרי בעך וואשר: (למטר) צו רעגן דז היאלט דיא טרינקט די וואסר: (רצות) דרום איז ער ביגערט איר פריד פון ארץ ישראל דרום נידרט ער די וואסר פון היאל: (עמוק) דש טיף (ותלול) אונ' דז הוך דש דא איז אנטפלעקט (וחבוי) אונ' דש פר בארגני אורט דיא ווערן אלי צו גלייך טרענקט איט וואסר: (קרח) אייז (וכפור) אונ' רייף אונ' שניא (וגזל) אונ' ריגדיגי בעך וואסר: (וזמנו) אלר לייא וואשר דיא זיין אן גיברייט (לשוקקה) צו טרענקן ארץ ישראל · (צופה) עז לוגט דז אויג פון הקב"ה שטעטיגליך אויף א"י אוב זי דרך וואסר: (ראשית) פון ערשטן דז יאר ביז אויז גנג דז יאר ער פארשט זי (רוות) צו נעצן זי איט וואסר: (פשע) דיא איסטוט דר עבירות ווען זי זיך האבן גישטרקט אונ' אום איר ווילן איז נגזר גיווארן דז זיא זאלן ניך אויף הלטן דיא וואסר: (בתחן) איט תפילה זי איבר רידן הקב"ה דז ער ניט זאל איגרן דיא טריפוגג דר וואסר: (עון) אירי אויגן זיא היבן אויף צו הקב"ה דער דא רייט איט איר היזלן פון ישראל אין היאל: כלומר עז איז ניאכט אויף ערדן דר אין אלפרט אונ' דר היכט זיינר זיין אין היאל אז ישראל איט איר הלטן זיין גבאט: (ישנים) זי שלאפן (באלע) אויף איר בעט אונ' הקב"ה (מספיק) בנינגט לאיכן וואסר: (שיח) די ריט פון דען הייטיגן טאג (שמיני עצרת) זי גדענקן אין אירי תפילה דען רעגן: (רוגשים) זיא שטראן איט גיבעט אן ענד דר זיבן טאג פון סוכות (לציין) דז ער זאל אן צייכנן דז יאר צו רעגן וואסר: (נסוך) זי האבן גיגאסן אויף דען אזבח גנץ סוכות דרייא (לוג) וואסר דאז איז אז פיל אז אכצעהן אייער שאלן פול: (כם) פון וועגן איר זכות זאל הקב"ה אן ריכטן וואסר אין דרייא צייטן דז זיא דען דען עולם נעטיגן דז איז נאך דער זיעהוגג אונ' ווען עז וואל הרויז צו דר ערד הט גשפראלט אונ' ווען די קערנר נוא גרוס זיין דז זי קוועלן זאלן (ממעל) פון די איברשטן רעגן ער זאל נעטן דיא ערד דען דיא וואסר זיינן גגליכן צו איין זכר אונ' די ערד צו איין נקבה: (יעל) דען ברענגן די אונטרשטן וואסר אויף כפל אזו פיל וואסר אז פון אובן הראב קוועדי ועלביגן וואסר זיין פרופטפאר פון דיא איברשטן וואסר דרחט ווערן ני' גיהייסן נקבה צו איברשטן וואסר: (יפתח) דוויא זאלן עפנן דיא

ערד

הַשָּׁמַיִם· עוֹמְדִים צְרוּרִים עַד יִדָּרְשׁוּ לְהָרִיק מַיִם: פַּחַד שְׂעִירִים מִשְׁתַּעֲרִים
בְּהַרְעִיפָם מַיִם· פְּלִיאִים צְרוּרִים כְּנוֹס כְּנֵד שְׁתִיַּת מַיִם· פּוֹרְחִים לְהַמְתִּיק
בְּשַׁחַק תַּמְלוּחִית מַיִם· פּוֹנִים שׁוּב לָלֶכֶת אֶל מְקוֹם הַמַּיִם: צִבְאוֹת
רְבִיבִים הַמַּרְבִּיבִים מַיִם· צוֹמְחִים כַּעֲרָבִים עַל יִבְלֵי מַיִם· צִיָּה מְמוֹגְגִים
בְּנַחַת זִילַת מַיִם· צִחְיוֹן חַרְבוֹן קַיִץ לְהַשְׂבִּיעַ שׂוֹבַע מַיִם: קַו מוּבְדָּל אֲשֶׁר
הוּבְדַּל לַמַּיִם· קִצְּבָם תֶּלֶם בְּאוֹמֶר לְהַפְרוֹת מְטַר מַיִם· קוֹל צִנּוֹרוֹת כִּי
יָחִילוּ מֵהֶם מַיִם· קוֹלוֹת יִתְּנוּ תְהוֹמוֹת שְׁעוֹת לְצִמְאוֹן מַיִם: רוֹעֲשִׁים
וּמַרְעִישִׁים קוֹל מִקּוֹלוֹת מַיִם· רוֹגְשִׁים וְנוֹשְׂאִים קוֹל לְאַדִּיר קוֹלוֹ עַל הַמַּיִם
רֶנֶן מַרְעִימִים לְמַרְעִים עַל רוֹב מַיִם· רְוָחָם כָּלִישׁ יְשִׁירוּ שִׁיר לְמוֹרִיד מַיִם:
שֶׁבַח כִּנּוּי שֵׁם כִּנָּה בְּשֵׁם מַיִם· שִׁתֵּף בְּשֵׁם אַדִּיר אַדִּירִים לְמַיִם· שָׁת מַעֲטֶה
לְכוּשׁוֹ כְּמַחֲוֶה שְׁלִינַת מַיִם· שִׁוָּה קוֹלוֹ הוֹדוֹ כְּקוֹל רִבּוּי מַיִם: תִּכֵּן וְכָלוּ וּמָר

וגזר

לעהרן די וואסר: (פחד) פון וועגן אכגשט (שעירים) דיא שטורם ווינד (משתערים) שטן דיא ליט זיר האר אין דיא
היך (בהרעיפם) ווען זי לאזן טריפן די וואסר: דיא וואלקן דיא דא זיין פר הולן אונ' צו אנכדר ביהעפט די עפנן זיר אייטר
או איין לעגיל אונ' אנטפנגן די וואסר פון ים: (פורחים) זיא פליגן אין די היאל צו אאכן זים די גזאלצני וואסר פון וואסר דש
היאלט: דען קערן זי זיך ווידר אונ' גין ווידר צו די וואסר דו ים: (צבאות) די הער (רביבים) דר טפלערעגן די זיין אין
ברכה אונ' אאכן אל דינג שפראצין או די ווידן בייא (יבלי) די בעך וואסר: (ציה) די ערד (ממוגגים) זי אאכן וויך דורך
דיא זאכפטי (זילת) אב ריגונג דר וואסר: (צחיון) די דערן ווישטי פעלדר די פר דערט זיין אין הייסן וואר די זעטן זיא אית
וואסר: (קו) דיא שנור דיא אונטר שיידונג דש איינטדר היאל דר אונטר שייד צווישן די איברשטן אונ' אונטרשטן וואסר
דיא זעלביגן וואסר דיא אויך דען היאל זיין דיא פליסן ניט אויך דען היאל או די וואסר בעך אויף דר ערדן ניארט זי העכגן
אין לופט אן שטאט דיא אין הקב"ה געבן האט אית זינם ווארט גלובט זיא ער צו פרוכפרן דיא ערד אית רעגן וואסר אונ'
ווען איין שטיק קואט (צנורות) פון דיא ריכן פון אובן די (יחילו) זי ווערן ריכן וואסר דען געבן אך דיא אב גרונד שטיק
(שעות) דז איברשטי וואסר זאלן זיך צו זיא קערן אונ' איר וואסר זים אאכן: (רועשים) זיא שטוראן (ומרעישים) אונ'
אאכן דיא אונטרשטי וואסר שטוראן פון וועגן דיא שטיק דר וואסר: (רוגשים) זיא בראזן אונ' דר היבן שטים צו הקב"ה
דער דא זיין שטים האט געבן אויף די וואסר אונ' לובן צו הקב"ה אית שטורם דער דא אאכט שטוראן בייא דיא פיל רעגן
וואסר: אין אירן גידרן דא זאגן דיא ליט שירה צו הקב"ה דער דא האט גיאאכט אית זיין טריט דיא וואסר: (שבח) זיין
גלובטר הייליגר נאאן ער האט גינעכט או צו נאאן דר וואסר ער האט זיא צו אנכדר טון גלייכן או דר פסוק גיט אין (תהלים
נ"ג) (אדירים משברי ים אדיר במרום יי') דז איז טייטש זי אין שטארק דיא אינדן דש אער נאך שטרקר איז הקב"ה אין
היאל דא האט ער דענוך גיגלייכן אית דען נאאן פון (אדיר) הקב"ה אונ' די וואסר (שת) ער האט גיטאן (מעטה) די אונ
ווינדונג פון זיין קלייד בייא אתן תורה או איין שכיא זא וויס (שוה) ער האט גיגלייכן דיא שטים זיינר טונהייט צו די שטים
דר פיל וואסר: (תכן) ער האט גפליסן (וכלו) אונ' גיאאסטן אונ' גבאטן דען וואסר דז זיך דר היבן איבר דר גאנצי ערד
דר ווארטן דש זי זאלן האבן דען כח דז זיא איבר אל זאלן קענן קווצן אין דר היך ווא וואל דיא (טבע) פון וואסר איז דש
זיא לויפן אין די נידר אבר דש קואט דז זיא קענן איבר זיך קווצן דר ווייל דש גרושי ים דז אום די וועלט איז דז איז העכר או
די גנצי וועלט או דיא (טבע) פון דר ערד איז דש זיא איט וואסר אונטר פלט דרום האט דז ים דיא טבע דש עס איבר זיך

קווצן

רת רמים · כל להשקות נשי מתחתיות מים · בשר בבעלי זרוע כי יחמסו
מהם מים · כונן ושב לשוקקה מאוצר שמים : למעל לרקיע עש כברכת
מים · לנטות עליה כפה מונעת מחכמת מים · להטיף ממנה מגרע נטפי מים ·
להלוך מהלך כמה בלי עירוב מים · מראה הקשת בעששית במים · מנו
כליבינו כח מורד מים · מראה כל מראה ומראהו כמראית מים · מורעת
לגיאות בריות בלי טובעת מים : נוצץ ברק בבעל להבריק כמיהת מים
נוהם ברעש וקול גלגל רעם מרעים קולו על המים · נשיאים ורוחות
מקרימים למים · נראים כעולים ממים ושבים אל המים : שם משקל לרוח
בו לפלס מים · סיים לפי כל ארץ מה להגריל מים · ספק ומר במרה תכן
מרת מים · סדר לשבט לארץ לחסר להמציא מים : עב וחזיז ונשיא ואיר
וענן מים · ערך בם שאת משא מעמוס מים · עפים ונראים על פני רקיע
השמים

...אר אזו זעלטן אלי די בעך אין דר וועלט זיין : אונ' (כשר) אז הקב"ה איך דז די לייט אין עולם ביז ווערן זיין אונ' איינר ווערט
דען אנדרן גזלן די בעך דז מיטלייבר ווערט ועלן בייא דעם וואסר וואגן דא הוט ער זיך אבאן געווזן (לשוקקה) צו טרענקן
די ערד פון די רעגן דז היאלט דא אונן אלי לייט קען היאל זעהן אונ' אונן עז גאט איין הייא געבן אונ' אים דרום ביטן :
(לאעל) איבר דען היאל ער האט בישאפן (כבריכת) אז טייך וואסר ; די היאל די ער האט גינייגט איבר דר ערד (כפה)
...איין געועלב (מונעת) דיא טווילן פון דיא זעלביגן וואסר (להטיף) צו אאכן טריפן פון די זעלביגן (מגרע) די פר אערונג
...דר טראפן וואסר ; אונ' גינן איין גרושן וועג ביז זי צו דר ערדן קואן אונ' פר איטן זיך ניט : (מראה) גשטאלט דס רעגן בוגן
...דר דא איז (כעששית) אז גשטאלט פון איין גלאז פול וואסר דז אן שטעלט אין די זון דא שייכט דר פון אלר לייא פארבן גרין
...בלוא געל ווייס : פון אים זאל איין אידר פריבן דען כח פון הקב"ה דער דא האט די וואסר דס גרושי אער אויז גאעמן איט
...טריט : דר רעגן בוגן האט אלרלייא גישטאלט אונ' זיין גישטאלט איז אז גישטאלט פון וואסר : אונ' דער איז איין לייכן צו
...ער וועלט דז זי ניט ווישן זאלן דז זי ניט פר זינקן זאלן איביג אים וואסר אז אים אבול ; (נוצץ) ער אכט פינקלן די בלין (כבהל)
...איילנדיג (להבריק) צו אאכן לייכטן (כמיהת) ווען דיא לייט גלושטן רעגן (נוהם) דס גיברום (ברעש) איט שטורם אונ'
...דונדר אום ווילן וואסר דז זעלביג זיין אייטל ברכה רעגן ווען דונדר אונ' בלין איט קואט (נשיאים) דיא וואלקן אונ' ווינד
...ון זיך פארדרן צו די וואסר : ויא ווערן גזעהן אז ווען זי אויך ברענגן וואלקן פון די וואסר דז ים אונ' זי ווידר קערן צו וואסר
(שם) ער האט געאן איין גוויכט צום ווינט צו טראגן די וואלקן (לפלס) נאך דר גוויכט דר וואסר (סיים) ער הוט בינייכנט
...איין איטליכה (קרקע) דא נאך זי הרט איז אונ' דרך רעגן אויך איין איטליך לכד דר נאך עז דרך רעגן גיבט אים הקב"ה
...איין גורל אן רעגן (ספק) דס עז בניגט דר איט איז אזו אעסט ער אים צו רעגן : ער סדרת די רעגן אויך דרייא וועגן צו
...ייטן ווען דר עולם ניט זוכה צו רעגן איז אונ' הקב"ה האט אן גחתאנת אן ראש השנה צו שיקן פיל רעגן אים עולם דא לאזט
...ער זי רעגנן אין ים אדר אין דר אדבר דז זי דר וועלט קיין נוץ זיין צו נייטן צו שטראפן דען עולם דז דיא ניט גוט זיין דס עס
...בעשר ווער עז ווערן קייני גיקואן צו נייטן ווען זי זיא פרום זיין אונ' ווערט זיין דען רעגן דא שיקט ער זי איט גנאד וואו זיא
...ון זיין אין ווין גערטן אונ' פעלדר : (עב) דר וואלקן דר דא הוט פיך נעאן אים לשון הקודש (עב חזיז וכשיא ואיד וענן)
...ענן האט הקב"ה אן גיריכט דס ער זאל טראגן דען לאסט (מעמוס) פון דיא בילאדונג דיא וואסר אויז דען ים (עפים)
...ים פליגן (ורואים) אונ' שוועבן אונ' טראגן זיא פר דס ענגלט דס היאל : אונ' שטין אזו לנג אין אנדר פר בונדן ביז
הקב"ה איס גיבט (רשות) וואו הין זיא זאלן אויז

כִּבְשֶׁטֶף מַיִם · הֵכִין שֶׁבַע כְּרוּאוֹת עַד לֹא אֶרֶץ וְשָׁמַיִם · הִשְׁרָה בָּם שְׁכִינָה
קֶדֶם דָּר שָׁמַיִם : וְנָכוֹן מֵאָז צָר כֵּס נֶיחֱסוֹ שָׁמַיִם · וּבִסְּסוֹ עַל רוּחַ מְרַחֶפֶת
עַל פְּנֵי הַמַּיִם · וּכְצָר מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית וּמָדַד בְּשָׁעֳלוֹ מַיִם · וְיָעֲדוֹ בֵּין חַשְׁרַת
מַיִם לְחֶשְׁכַת מַיִם : זִמֵּן לוֹ לַעֲמוֹס גַּבּוֹתָם מְלֵאוֹת עֵינַיִם · זִיו מִסְפַּר רוֹבַע
פָּנִים חֲמִשִּׁים וָשֵׁשׁ וּמָאתַיִם · זוֹעוֹת מִמַּשָּׂא וְרוֹעֲשׁוֹת מִקּוֹלוֹת מַיִם · זְבוּרִים
אִתָּם כְּרוּב וְאוֹפָן וְגַלְגַּל מַיִם : חֵיל שַׂרְפֵי מַעַל גְּוִיָּתָם כְּתַרְשִׁישׁ שָׁמַיִם · חֲקוּקִים
וּנְשְׂעָרִים בְּאוֹרֶךְ עִמְקֵי מַיִם · חֶצְיָם בְּרִיַּת אֵשׁ וְחֶצְיָם יְצִירַת מַיִם · חוֹצְצִים
תֵּת מְחִיצָה בֵּין אֵשׁ וּבֵין מַיִם : טָסִים וּמְעוֹפְפִים בְּכַנְפֵי אֵשׁ וּמַיִם · טוֹבְלִים
בִּנְהַר נָגִיר כְּנַחֲלֵי מַיִם · טְכֵּס אוֹצְרוֹת שֶׁלֶג וָאֵשׁ וּבָרָד וּמַיִם · טְמוּנִים לְסַעֲרַת
חֵמָה לְצַלְמוֹנַת מַיִם : יָזַם וְאָצַר לְחַיִּים פֶּלֶג מָלֵא מַיִם · יָעַץ לְפַלֵּג מֶנּוּ לְפַלְגוֹת
מַיִם · יָהּ כְּבָטְ בְּכָל פּוֹעַל כִּי אֵין חִיּוּת בִּלְתִּי מַיִם · יֵישֵׁר תֵּת מַתְּנַת חִנָּם לְעוֹלָם
מַיִם : כְּפָץ תֵּת מֵאָז יִשּׁוּב דת

אונ׳ די זיבן ארלייא שטין איך אחזור דען ערשטן טאג פֿון שבועות ; (ונכון) אונ׳ דר כסא הכבוד דען האט ער אן גבריט
נון לנג אונ׳ האט איך גהייסן היאל פֿאר בריאת עולם ; (ובססו) אונ׳ האט איך גיגרונד פֿעסט אויף די ווינט דיא דא
שוועבן איבר די וואסר (וכצר) אונ׳ דא ער האט נון בשאפֿן מעשה בראשית אונ׳ האט מיט גמעסן דיא וואסר (בשעלו)
מיט זיינה טריט דא האט ער בשטעדיגט זיין כסא הכבוד דאש זיין די היאל צווישן די וואסר די אויף דען היאל זיין אונ׳ דיא
וואסר די אונטר דען היאל זיין ; (זמן) ער האט אן גרייט (לעמוס) צו טראגן דען כסא הכבוד די פֿיר חיות הקודש דיא
אן דען כסא הכבוד שטין די דא זיין פֿולר אויגן ; (זיו) די גישטאלט פֿון די פֿיר חיות אונ׳ די צאל פֿון איר פֿניגן דיא זיין
צווייא הונדרט אונ׳ זעקס אונ׳ פֿופֿציג ; פֿון וועגן דר אורא דז זי האבן פֿר הק״בה טון זי טוויבלן אונ׳ טטורען אער אז דיא
שטורם דר וואסר : (זבודים) זי זיין בהעפֿט צו דען חיות הקודש מלאכים די דא הייסן (כרובים אונ׳ אופֿנים) אונ׳ גלגלים
פֿון וואסר ; (חיל) איין היר דר ברענדיגן מלאכים פֿון אובן איר לייב איז אזו גרויש אז דש ים פֿון תרשיש (חקוקים) זי
וואָרן אויש גיגראבן אונ׳ איר שיעור ווערט גישטעלט אין די לענג אז די טיפֿניט דר וואסר ; אונ׳ הלב זיין פֿייאר
אונ׳ הלב וואסר ; איט איין אונטר טייד האט הק״בה אונטר טיידן דאש וואסר אונ׳ דז פֿייאר דז עס ניט שעדיגט די צדיקים
אז חנניה מישאל ועזריה אודר יונה (טאים) זי פֿליגן (ומעופפים) אונ׳ שוועבן מיט פֿליגל פֿון פֿייאר אונ׳ וואסר אונ׳ זי
זיך טובל אין איין פֿייארגן באך (נגיד) דר זיך גיהט אז איין באך וואסר ; (טכס) ער האט בירייט אוצרות פֿון שניא אונ׳
פֿייאר אונ׳ האגל אונ׳ וואסר די טוט ער פֿר בארגן צו מאכן מיט אין איין טטראם מיט זיינם גרים צארן אויף הייבט דיא
רשעים (לצלמות) אין גיהנם (יזם) ער האט גידאכט איין אוצר אויף דעם היאל פֿון בעך וואסר (יעץ) ער האט גירמטן
צו פֿר טיילן פֿון איט אין דיא טיילונג פֿון וואסר דש אייכט אז ווען די וואלקן וואסר טעפֿפֿן אין ים די זיינן גמאלן דא צו
הק״בה דר אונטר פֿאלן פֿון היאל וואסר די זיין אזו גאר זיט דש די זי וואסר די אין וואלקן זיין אך זיט ווערן ; דרום דאש גאט
יתברך האט גזוגט אן אלי בשעפֿנים די ער גווערקט האט דש זי ניט לעבן קענן אן וואסר האט עס איך וואל גימאלן דז ער
וויל זי געבן אום זונסט אין דר וועלט ; (כפץ) אז ער האט גירעט די וואסר זאלן זיך איין זאמלן אונ׳ זאלן גין אונטר דער
ערדן דער וואַרטן דש די לייט די ער בשאפֿן וואלט זאלן קעפֿן אויף איר וואונן אונ׳ געבן דען וואסר איין רעכט וויא ווייט איר
גין זאלן דש זיא ניט פֿר פֿלייצן ווידר דיא ערד אונ׳ דען וואר דיא דעה פֿון הק״בה דז דיא וואסר פֿון אונטן זעלטן טרענקן די
ערד אז דער (ניסן) אין אלדיק דער גיט אלי יאר אויף אונ׳ וואקסט דז דאש גנצי לנד גטרענקט ווערט אויף איין גאנץ
יאר

עֲינוֹת מָיִם · בִּרְחוֹבוֹת פַּלְגֵי מָיִם · תְּמַשְׁכְנָה בְּטוּחוֹת לְפָרָה מָיִם · לְהִתְנַבֵּר כְּנַחֲלֵי מָיִם : חזן תִּזְכּוֹר לִי אָתוּי נַהֲרָיִם · מִשּׁוּב אֲחוֹרַיִם · תַּעֲנֵנִי עֲדֵי אֶפְרַיִם · בְּשָׁפְכִי שִׂיחוֹת צָהֳרָיִם :

אַקְשִׁיטָה כֶּסֶל וָקֶרֶב לְהַבִּיעַ בְּעַד מָיִם · אֱזוֹם לְפִי מְעַט נַעֲרַת בְּלַחְלוּחַ מְלֶאכֶת מָיִם · אֲחַסְפָּה מֵעֵז מַעַשׂ מִפְעַל מָיִם · אֶת פְּנֵי מֵבִין לְהַשְׁמִיעַ גְּבוּרוֹת מָיִם · בְּגָבְהֵי שָׁמַיִם אָצַר אֲסָמֵי מָיִם · בְּתַחְתִּיּוֹת אֶרֶץ הֶחְבִּיא תְּהוֹמוֹת מָיִם · בָּם הֵחֵל כִּלְחוּג אֶרֶץ וְשָׁמַיִם · בָּם הַרְקִיעַ הֲדוֹם וְקֵרָה שָׁמַיִם : גַּם בְּטֶרֶם יוּצְרוּ בְּלוּלֵי אִשּׁוֹמַיִם · גָּמַר וְכִלֵּל כֹּל בְּמִשּׁוּלַת מַיִם · גָּרָה אֶצְלוֹ אָמוֹן לְשַׁעֲשׁוּעֵי יוֹמַיִם · גִּוָּה פְּעוֹל אִתּוֹ עוֹלָמוֹת שְׁנַיִם : דָּרַךְ וְהִשְׁתָּה שָׁתוֹת בְּמַשְׁתִּית מַיִם · דַּעַת כִּי כֹל הוּשְׁתָּה מִשְׁתִּית מַיִם · דִּבֵּר וְהֶעֱרִיךְ תָּפְתֶּה מַשְׁלִינַת מַיִם · דָּרַשׁ וְנָטַע שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מַיִם · הִצְפִּין לַיְשָׁרִים אֲמוּנַת יוֹמַיִם · הֶעֱבִיר תְּשַׁע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים וְאַרְבַּע דּוֹרוֹת

כבשטף

(תפוצנה) זי זאלן ווערן אויז גשפרייט די קוואל וואסר זיא זאלן זיך דר ווייטרן צו ווערן בעך וואסר דיא גדאנקן דיז הערצן די זיין זיך גלייכן צו דעם אונד אויך תפילה דש וואסר דז זיא זיך שטרקן צו טאן תפילה אז בעך וואסר: (תזכור) דוא זאלשט גדענקן צו ישראל דש זכות פון אברהם אבינו דער דא קאם פון (ארם נהרים): דז איר תפילה ניט זאל ווידר קערן הינטר זיך: דוא זאלשט ענטפערן איר. אום ווילן ישראל די דא פר גיסן אירה הערץ איט תפילה ביז צו מיטאג:

אקשטה איך וויל צירן (כסל) איין גידאנקן פון אלי ביזי גדנקן (להביע) צו רידן תפילה אום ווילן וואסר אונ' דש איט (אזום) איך וויל גידענקן איין וויניג אונ' וויל אן רירן צו רידן (בלחוח) פון די פייכטיקייט דר אלאכה אין די בטעפכים די וואסר: (אחספה) איך וויל אנטפלעקן איין גלייכנים פון דיא ווערק דער וואסר פאר הקב"ה דר פאר שטענדיג וויל איך אפן הערן די שטערק פון וואסר: (בגבהי) אין דר היך די היאל ער האט גיאמבט אוצרות וואסר אונ' אין די אונטרשטן דר ערד (החביא) ער האט פר בארגן אב גרונד וואסר: אונ' אום די וועלט הרום וואו זיך היאל אונ' ערד אן היבן דא גיט דש ים אוקיינוס הרום (חוג) אז איין צירקל אויף דעם וואסר ער האט גשפרייט דיא ערד (וקירה) אונ' גבעלקנט די היאל: (גם) אויך אי זי זיין בישאפן גיוארן די אלפים (בלולי) די דא זיין גיאיטט איט פייאר אונ' וואסר דא האט ער אל דינג גווארגוועגן אונ' גצירט איט דר תורה די דא איז גיגלייכן צו וואסר: (גרה) זי האט גוואוכט ביים אין אונ' וואר זיין דר אייאונג פון הקב"ה צוויא טאג פאר בריאת עולם די איז צוויא טויזנט יאר דען דר טאג פון הקב"ה איז טויזנט יאר: איט איר בהפלטנ ער האט בשאפן עולם הזה אונ' עולם הבא: (דרך) ער האט גטרעטן די וואסר דז זי בליבן אונטר דר ערד (והשתה) אונ' האט די וועלט גיגרונדט אויף די וואסר דאז איז צו וויסן דז די גנצי וועלט שטיט אויף דר תורה די דא איז גיגלייכן צו וואסר: ער האט גירעט אונ' אן גירופט (תפתה) דאז גיהנם צו די רשעים די זיך האבן לאזן איבר רידן פון דען יצר הרע: ער האט גיפארשט אונ' גיפלאנצט דש גן עדן ביים בעך וואסר: (הצפין) ער האט פר בארגן די תורה צו רעכט פערטיגה די וואר דור האדבר די וואר ביים אין דר צוגן צוויא טויזנט יאר אי די וועלט איז ווארן בשאפן די האט ער וועלן געבן צו טויזנט דורות נאך בריאת עולם דא ער זאך דז דער עולם קיין קיום קאן האבן און זכות פון דר תורה דא האט ער איבר הופאט ניין הונדרט אונ' פיר אונ' זיבנציג דורות אונ' האט זי געבן צו זעקט אונ' צוואנציג דורות פון בריאת עולם אן ביז אשה רביכו: ער האט זיבן אר[illegible] אן גרייט צו בטאפן אי ער האט בשאפן די היאל דא אויף זיין שכינה רואט:

מַעֲרִיךְ : לַחֲבוּשׁ וּלְהַאֲרִיךְ חַרְבוֹן חוֹרֵב מַפְרִיךְ לְדַבֵּר גְבוּרוֹת אַאֲרִיךְ
כִּי עֵת לְקַצֵּר וְעֵת לְהַאֲרִיךְ : מִמַּטְעַד רְבוּנוֹת אָבִינָה תְּבוּנוֹת מֵעֵם בִּינוֹת :
אֲדַבֵּר נְכוֹנוֹת : נַאֲקוֹת מְכוֹנוֹת לְהַמְטִיר גֵּיא וְלִבְנוֹת נְשַׁמּוֹת לְכוֹנְנוֹת :
כִּרְבוֹת בָּנוֹת : שְׂעִירִים לְהַרְבִּיב חֲזִיזִים לְהַעֲבִיב שִׂיחִים לְהַאֲבִיב עַד זְמַן
אָבִיב : עֲדָנִים לְהַנְבִּיב מִקְדִיחַת שְׁבִיב עָבִים לְהַלְבִּיב לְרַוּוֹת עַם חָבִיב :
פָּנִים לִי יִשָּׂא בִּצְנָתִי פְּנֵי כְּנִיסָה פּוֹעֵל בְּעֶשֶׂר נִסָּה יִזְכּוֹר לִי לְחוֹסָה : צוּר
רָם וְנִשָּׂא אֵלָיו עַיִן אֶשָּׂא צְבָאָיו לוֹ אֲנִיסָה וְלֹא בְּרוּחַ גַּסָּה : קוֹרֵא יֶעֱרַב
וְרִנָּתִי לְפָנָיו תִּקְרַב קַמְתִּי כְּבִקְרָב חָגוּר כְּלֵי קְרָב : רְשׁוּת צָעִיר וָרַב
אָטוּל טֶרֶם אֶקְרַב : רַחַשׁ אֲבַשֵּׂר וְיֶעֱרַב צֶדֶק בְּקָהָל רָב : שָׁלִיחַ
לְמִסְתּוֹפְפִים צִיר לַאֲסוּפִים שִׁבְעַת יְמֵי חַג אוֹסְפִים וְנִסּוּךְ הַמַּיִם חוֹסְפִים :
שְׁמִינִי מוֹסִיפִים וּבוֹ נֶאֱסָפִים שַׁוְעַת מַיִם מְחַסְּפִים בְּחִין מוּסָפִים : תְּפוּצֶנָּה

ישראל די דא געבן טאלונג פר איר לייב אין הקדש : (לחבוש) דש ער זאל פלשטרן אונ' היילן (חרבון) די דירקייט דר
הייל דש די ערד זיך ברעקלט דרום וויל איך לנג רידן פון דעם כח דש רעגן דען עז איז איין לייט צו פר קארצן אונ' אין
אויך איין לייט צו דער לענגן דא פון צו רידן (ממטע) פון די ריד די חכמים די דא זיין גלייך צו איין פלאנצונג אונ' צו
(דרבונות) גווין אייזן דש אייכט אזו פלאכן די וואקסט אלי לייט אער צו אזו איז צו לערנן וואט כייאט פון אירי ריד וון
אייכר זי לערנט אונ' איין גווין אייזן גווינט איין בהאה איך רעבטן וועג אונ' אז זי הרויז גיט דא טטעבט אן זי איט דען
זעלביגן אייזן אזו גווינן איר די ריד פון הכאיך די לייט די אין און רעבטי וועג געכן פון די זעלביגן האב איך גפריסט
פר טטענדיקייט פון דש פר טטענדיגה פאלק ישראל הב איך גלערנט צו רידן אן גברייטי זאכן : (נאקות) גיטרייא דר
תפילות איט גנצר כוונה איך טוא צו הקב"ה דז ער זאל שיקן רעגן אויף די טיפי ערד דש איר קענן בויאן די קארן פעלדר
(נשאות) די דא זיינן וויסט פאר דירקייט דש זאל ער טאן אין אלן לנד די דא הייסן פי' טעבטר כלומר ישראל די הבן קיין
כח כיט נאר איט אירן אונד תפלה צו טאן אז איין ווייבט ביר (שעירים) די טטורק רעגן דיא פלעגן זעלטן גוט צו זיין
די זאל ער אאכן (להרביב) צו טפרע רעגן : (חזיזים) די קלייני וואלקן די זאל ער אאכן צו דיקי וואלקן די דא האבן
רעגן בייא אין (טיחים) די בעם (להאביב) צו אאכן פרוכטיג ביז צו די לייט דז זי לייטיג ווערן (עדנים) דיא זיסי
פירות (להנביב) צו פירלבטן (אקדיחת) פון פר ברענוג (שביב) דר היץ פון די זון זאלטטו זי בהיטן (עבים) די וואלקן
(להלביב) צו אאכן בליהן די פירות (לרוות) צו פר זעטיגן דש פאלק דז דא איז גליבט צו הקב"ה (פנים) ער זאל פאר
טראגן איין ע... כלומר איין תפלה זאל ער איר גווערן (בצנתי) אין אייכם טטין פר דען איין זאאלונג אונ' די אעטים פון
(אברהם אבינו) דר דא וואר צעהן אאלט פר זוכט זאל ער איר גדענקן ודר באר ... איך (צור) דר בטעפר הקב"ה דר הוך
אונ' דר הובן צו אים היב איך אויף אייני א'גן זיין היר ישראל (א ייסה) איך טוא אי' ... טאן תפלה צו אין א' כיט אי
האפרטגן אוט (קולי) איין טטים זאל אים זיין גזיסט אונ' איין לוב זאל פר אים גכיהן איך בין גטטכדן אונ' אן גיגורט אי
אייני תפלה אז איין טטרקר אין דער טטרייט דער אום גיגורט איט זיין טטרייט געפעם (רשות) פון יונג אונ' אל
(אטול) איך וויל נעאן פי איך גכעהן צו טאן תפלה (רחש) איך וויל תפלה טאן די זאל זיין גזיסט אין אייכם באטטאפט
פרהק 'ה די גרעבטיקייט פון דיזר זאאלונג די פיל (שליח) איין באטן בין איך (לאסתופפים) צו די דאזיגן די דא געז
אבר די טוועלן דער טולן אונ' די זיך הריין זאאלן דען בין איך איר באטן צו טאן תפלה פר אין צו הקב"ה זיא הבן געלט
די זיבן טאג פון סוכות צום פיארונג דר איין זאלונג אונ' גיטן זיבן טאג פון סוכות וואטר בייא די קרבנות (שאיכי) דש
אכטן טאג זיא אערן אונ' זאאלן זיך איין צו שרייאן תפלה אויף דעם רעגן תפוצות

להחזורת מזכירים גבורות הגשם :

אפיק מַעַן מְעֻטַר בְּיוֹם הַמְעֻטַר אֶעֱרוֹךְ שׁוּעַ זֶלֶא אֶפְטַר בְּנִיב הַמְפוּטָר : בְּקֵץ הַמְנֻטַר שְׁאוֹנִי הוּנְטַר בְּמוּסָפֵי לַעֲטַר תְּפִלַּת מָטָר : גִּילַת פְּעָמִים שׁוּשׂ יוֹם מְיוּמָּיִם גַּל לִי מִשָּׁמַיִם בְּשׁוּאֲלַי בּוֹ מַיִם : דַּלְתֵי שָׁמַיִם אֲשֶׁר מוּל שַׁעַר הַמַּיִם הוֹרִי יִפְתַּח מִשָּׁמַיִם בְּשׁוֹפְכֵי לוֹ לֵב כַּמַּיִם : הֲגִיגֵי בַּל יַדְמִים בֶּצַע אֲשֵׁמִים הוּלְבְּנוּ בְּכִפּוּר אֲשָׁמִים וְשׁוֹטֵן מָה יַּשְׁמִים : וְאִמְרֵי רְשׁוּמִים בְּעֶרְכָּם נִרְשָׁמִים וְדִיתִי עִם שָׁמַיִם לְהַזְכִּיר גְּבוּרוֹת גְּשָׁמִים : זַעַק מִמֵּצַר אֶקְרָא בְּעֵת צַר זֶה יַרְחִיב לִי בַּצָּר שׁוּעַ אֲשֶׁר לֹא בָּצַר : חוֹזֶק יָד לֹא תִקְצַר מִפְּתוֹחַ אוֹצָר חֵטְא אִם עָצַר יִפֶן בְּעַם נֶעֱצַר : טְעָמִים אֲחַבֵּר חֲיָלִים לְגַבֵּר טִפֵּי נְתוּרִים אֲחַבֵּר וְלֹא כְּמִתְגַּבֵּר : יוֹרוּנִי מָה אֲדַבֵּר פְּנֵי תֵיבָה כְּעוֹבֵר יִרְשׁוּנִי בַּעֲדָם לְהַסְבֵּר כִּי עֵת לַחֲשׁוֹת וְעֵת לְדַבֵּר : כְּרוֹעַ בֶּרֶךְ לְהַבְרִיךְ בָּמוֹת לְהַדְרִיךְ כּוֹוֵן חִין לְהַעֲרִיךְ בְּעַד עַם מַעֲרִיךְ

די דא גדענקן דיין גבורה די דו בווייזט מיט דעם רעגן : (אפיק) איך וויל אויס ליהן גבעט צו קריגן דר מיט הקב"ה אן דיזן בקרינטן טאג איך וויל אן ריכטן (שוע) גבעט מיט עפנן איינס אונד אונ' וויל ניט (אפטר) אב שיידן אין תפלה (בקץ) אן ענד דש יום טוב דו זיא הבן גהאלטן איין איין זמאלונג: אלן זיא ווערן פון דיר הקב"ה גהיט: אין תפלות מוסף וועלן מיר קרינן הקב"ה מיט תפלה פון רעגן (גילת) די פרייד די דא איז אויף דעם רעגן די איז צווייא מאל אין יאר צום איינטטן די איז נאך דען זיעהן אונ' נאך דען דז די תבואה גבלאט האט דען דר פרייד ער דען וועלן מער אז אנדרי טעג די צוועלביגי פרייד (גל) אנטפלעקט מיר פום הימל אין איינס אן הייטן די וואסר (דלתי) דיא טירן דש הימלש דא דורך די רעגן קומן איך עולם די דא זיין קיגן דעם וואסר טאר דש דא וואר אין בית המקדש וואו אן דורך האט גבראכט דש וואסר דש אן האט אויז גיגאסן בייא די קרבנות גלן סוכות די צוועלביגן טירן זאל הקב"ה מיר עפנן אום ווילן זכות איינס פר גיטן פר איים איין הערץ מיט תפלה אז איין וואסר (הגיגי) איין ריד פון תפלה ער זאל ניט מאכן (ידמים) שווייגן אום ווילן שולד (בצע) אין רעכט גוט דען זי זיין וואלן ווייט גמאכט אם יום כפור דז דו אלי שולד פר גיבסט אונ' וואס וועלן דען די הינדרר פר איין שולד אונט מאכן שולדיגן (ואמרי) אונ' די ריד (רשמים) זיינן אן גלייכני אין הימל אז כסדר וואס די מענטשן טון איך הבן בקענט אייני מעשים מיט איינס טלן די ביזן מעשים קיגן מירן עונש אונ' הבי זי גלאזן אלט אום ווילן צו גדענקן דיין שטערק מיט דעם רעגן (זעק) גשרייא אויש דר ענגשט איך רוף צו הקב"ה אום ווילן צייט איינס לייד דש ער זאל איך דר ווייטרן אויש דעם לייד : אונ' זאל אנטפנגן (שוע) איין גבעט די איך טוא מיט קלאגט דש לייד (חוזק) די שטרקי הנט פון הקב"ה די איז ניט אום פר קירצט צו עפנן דען (אוצר) פון רעגן. אוב זיא אום ווילן איר זינד (רמוי) ווערן דש ער זאל ווערן אויף גהאלטן דר רעגן קער דיך צום זכות (נעצר) דז איך אויף האלטן פון מלאכה אן דיזן יום טוב (טעמים) רידן פון תפלה איך וויל רידן צו שטערקן די היר פון ישראל (טפי) צוועלפי ריד די אזו ווייש זיין (נתר) אז איין קרייד איך וויל בהעפטן מיט דעוועשיגן גמיט אונ' ניט אז איינר דער זיא טוט שטערקן אונ' רעט מיט גוואלט (יורני) זיא הבן גוויזן איר די חכמים וואס איך זאל רידן פר הקב"ה ווען איך איבר פאר פר דען ארון הקודש צו טון תפלה (ירשוני) זיא הבן איר געבן רשות פר זי צו טון תפלה אויף די רעגן דען עז איז איין צייט (לחשות) דא פון צו שווייגן אז איים וואר אונ' איין צייט דז אן דא פון יוא רידן זאל אז מיזוכט קיגן דען זעהן : (כרוע) דרום טוא איך קניאן אונ' נייגן אונ' דיא היך (להדרך) צו נידרן כלוואר מיט בוקן פר הקב"ה אונ' אלוון זיין גבעט אונ' אן ריכטן פר ישראל

תפלת מוסף והוא תפלות גשם

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃ זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃

אַף בְּרִי אֻתַּת שֵׁם שַׂר מָטָר · לְהַעֲבִיב וּלְהַעֲנִין לְהָרִיק לְהַמְטַר · קהל וחזן מַיִם אִבִּים בָּם גֵּיא לַעֲטַר לְבַל יֵעָצְרוּ בְּנִשְׁיוֹן שְׁטַר אֱמוּנִים גְּנוֹן בָּם שׁוֹאֲלֵי מָטָר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם׃

קהל אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ

יַטְרִיחַ לְפַלֵּג מִפֶּלֶג גֶּשֶׁם · לְמוֹגֵג פְּנֵי נֶשִׁי בְּצַחוּת לֶשֶׁם · חזן מַיִם לְאַדֶּרְךָ כִּנִּיתָה בְּרֶשֶׁם · לְהַרְגִּיעַ בְּרַעְפָּם לִנְפוּחֵי נֶשֶׁם להחיות

אף איין אוחך איז דער הייסט (אף ברי) דער איז גשטעלט איבר דען רעגן פון הקב"ה אונ' דר נאמן האט דאז צו בטייטן : דאז ווארט (אף) איז טייטש צארן אונ' דאש ווארט (ברי) איז טייטש שפייז : אזו ווער ווען דר עולם ניט זוכה איז צו דער ברכה פון רעגן דא ברענגט ער אין איט צארן דאש ער דען עולם ניט צו נוץ קומט אז נאך אין פיל ארלייא גשטאלט גיזיין קאן וויא דאז נאך שטין ווערט : אונ' ווען דער עולם זוכה איז דר צו דען ברענגט ער דיא רעגן צו שפייזן דען עולם : דער זעלביגר אלאך אאכט טריב די היאל איט וואלקן דאש זי אויז לערן אונ' רעגנן וואסר (לעטר) צו קרינן די ערד איט פרוכטן דרויף ביטן איר דז זיא ניט (יעצרו) זעלן אויף גהאלטן ווערן אום דיא עבירות דיא דא בייא אונש פאר זיהן האאט אז איינר דער זיינם חבר לייאט אויף איינם בריב אז דער וויל דאש ער אין ניט צאלט האלט ער זיין בריב אינן : אום ווילן זכות (אאונים) דער שטארקי אבות (גנון) בשיץ איר קינדר דיא דא בגערן דען רעגן : (יטריח) דער אלאך ווערט גאיט פון הקב"ה ווען ער וויל רעגן שיקן אין עולם דאז ער אויז טיילט דען עולם רעגן פון די וואסר די אויף דעם היאל זיין די דא זיין ווארי גיטיילט פון דיא וואסר דיא דא אונטן זיין אין אעטה בראשית דא איט ער דער וועלט פון אבן הער (נשי) די ערד (בצחות) ווען זיא פר הערט איז אז איין שטיין : די וואסר פון וועגן איר חשיבות אונ' גלייך צו דער וועלט האסטו זיא גהייסן (אדירים) די שטארקן אז דיין נאאן איז אדיר דען דו אכטט רואן (ברעפם) אין אירן טריפן אלז דש דא בלאזט (נשם) איט אטום : דא איט ביטן איר דז דו זאלשט אאכן לעבן ישראל דיא

אבתינו אל יעזבנו ואל יטשנו : להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבתינו : ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אל יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו : למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד : והיה לבבכם שלם עם יהוה אלהינו ללכת בחקיו ולשמר מצותיו כיום הזה : והמלך וכל ישראל עמו זבחים זבח לפני יהוה : ויזבח שלמה את זבח השלמים אשר זבח ליהוה בקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את בית יהוה המלך וכל בני ישראל : ביום ההוא קדש המלך את תוך החצר אשר לפני בית יהוה כי עשה שם את העולה ואת המנחה ואת חלבי השלמים כי מזבח הנחשת אשר לפני יהוה קטן מהכיל את העלה ואת המנחה ואת חלבי השלמים : ויעש שלמה בעת ההיא את החג וכל ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד נחל מצרים לפני יהוה אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום : ביום השמיני שלח את העם ויברכו את המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל הטובה אשר עשה יהוה לדוד עבדו ולישראל עמו : ויהי ככלות שלמה לבנות את בית יהוה ואת בית המלך ואת כל חשק שלמה אשר חפץ לעשות :

אן האט דען אנהג דש אן מיז (אזכיר נשמות) דיא עלטרן אן (יום כפור) אונ׳ אן (אתנת יד) דר נאך זגט אן אטרי :

יזכור אלהים נשמת אבא מורי פב״פ שהלך לעולמו : בעבור שאני נודר צדקה בעדו בשכר זה תהא נפשו צרורה בצרור החיים עם נשמת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן :

יזכור אלהים נשמת אמי מורתי בפ״פ שהלכה לעולמה בעבור שאני נודר צדקה בעדה ובשכר זה תהא נפשה צרורה בצרור החיים עם נשמת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן :

יזכור אלהים נשמת אבי ואמי זקני וזקנותי דודי ודודותי אחי ואחיותי בין מצד אבי בין מצד אמי שהלכו לעולמם בעבור שאני נודר צדקה בעדם ובשכר זה תהיינה נפשותם צרורות בצרור החיים עם נשמת אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן :

יזכור אלהים נשמת פב״פ ונשמת כל קרובי וקרובותי הן מצד אבי הן מצד אמי הן שהומתו הן שנהרגו הן שנשחטו ושנשרפו ושנטבעו ושנחנקו על קדוש השם בעבור שאתן צדקה בעד הזכרת נשמותיהם ובשכר זה תהיינה נפשותיהם צרורות בצרור החיים עם נשמותיהם של אברהם יצחק ויעקב שרה רבקה רחל ולאה ועם שאר צדיקים וצדקניות שבגן עדן ונאמר אמן :

אונ׳ דער חזן זיגט הזכ קדיש אונ׳ אן רופט אויז (אשיב הרוח ומוריד הגשם) אונ׳ דאש קהל אורט אויסך שמונה עשרה ווערשט גפינדן בדף א״מ

ועתה

תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה
אתה וביתך: וכי יהיה בו מום פסח או עור כל
מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך: בשעריך
תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל: רק
את דמו לא תאכל על הארץ תשפכנו כמים:
בשבת ר׳ שמור את חדש האביב ועשית פסח
ליהוה אלהיך כי בחדש האביב הוציאך יהוה
אלהיך ממצרים לילה: וזבחת פסח ליהוה
אלהיך צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן
שמו שם: לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים
תאכל עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת
מארץ מצרים כל ימי חייך; שלישי בשב׳ ה׳ ולא
יראה לך שאר בכל גבלך שבעת ימים ולא ילין
מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר:
לא תוכל לזבח את הפסח באחד שעריך אשר
יהוה אלהיך נתן לך: כי אם אל המקום אשר
יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח את
הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך
ממצרים: ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר
יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך:
ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת
ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה: ס רביעי
בשבת ו׳ שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש
בקמה תחל לספר שבעה שבעות: ועשית חג
שבעות ליהוה אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן
כאשר יברכך יהוה אלהיך: ושמחת לפני יהוה
אלהיך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי
אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר
בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן
שמו שם: וזכרת כי עבד היית במצרים ושמרת
ועשית את החקים האלה: פ חמישי בשבת ז׳

חג הסכת תעשה לך שבעת ימים באספך מגרנך
ומיקבך: ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך
ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה
אשר בשעריך: שבעת ימים תחג ליהוה אלהיך
במקום אשר יבחר יהוה כי יברכך יהוה אלהיך
בכל תבואתך ובכל מעשה ידיך והיית אך
שמח: שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך
את פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחג
המצות ובחג השבעות ובחג הסכות ולא יראה
את פני יהוה ריקם: איש כמתנת ידו כברכת
יהוה אלהיך אשר נתן לך:

וקורין המפטיר בספר תורה שנייה בפ׳ פנחס

ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל
מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם
עלה אשה ריח ניחח ליהוה פר אחד איל אחד
כבשים בני שנה שבעה תמימם: מנחתם
ונסכיהם לפר לאיל ולכבשים במספרם כמשפט
ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה
ונסכה: אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד
מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם
ולנסכיכם ולשלמיכם: ויאמר משה אל בני
ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה:

הפטרת שמיני עצרת במלכים א׳ סימן ח׳

ויהי ככלות שלמה להתפלל אל יהוה את
כל התפלה והתחנה הזאת קם מלפני
מזבח יהוה מכרע על ברכיו וכפיו פרשות
השמים: ויעמד ויברך את כל קהל ישראל קול
גדול לאמר: ברוך יהוה אשר נתן מנוחה
לעמו ישראל ככל אשר דבר לא נפל דבר
אחד מכל דברו הטוב אשר דבר ביד משה
עבדו: יהי יהוה אלהינו עמנו כאשר היה עם

אבותינו

אן היבט אויז צווייא ס״ת אונ׳ רופט אויך פיכך היבט אן כל הבכור: ווען אבר שמיני עצרת אן שבת גיפאלט רופט אן ז׳ אויף

עשר תעשר את כל תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה: ואכלת לפני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את יהוה אלהיך כל הימים: וכי ירבה ממך הדרך כי לא תוכל שאתו כי ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם כי יברכך יהוה אלהיך: ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך והלכת אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ונתתה הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן ביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה וביתך: והלוי אשר בשעריך לא תעזבנו כי אין לו חלק ונחלה עמך: ס מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך: ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה: לוי ס מקץ שבע שנים תעשה שמטה: וזה דבר השמטה שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא יגש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה ליהוה: את הנכרי תגש ואשר יהיה לך את אחיך תשמט ידך: אפס כי לא יהיה בך אביון כי ברך יברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה: רק אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את כל המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום: כי יהוה אלהיך ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו: ס

כי יהיה בך אביון מאחד אחיך באחד שעריך בארצך אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיך האביון: כי פתח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו: השמר לך פן יהיה דבר עם לבבך בליעל לאמר קרבה שנת השבע שנת השמטה ורעה עינך באחיך האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל יהוה והיה בך חטא: נתון תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכך יהוה אלהיך בכל מעשך ובכל משלח ידך: כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח את ידך לאחיך לעניך ולאבינך בארצך: ס כי ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעת תשלחנו חפשי מעמך: וכי תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם: העניק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר ברכך יהוה אלהיך תתן לו: וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על כן אנכי מצוך את הדבר הזה היום: והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך: ולקחת את המרצע ונתתה באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה כן: לא יקשה בעינך בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוה אלהיך בכל אשר תעשה: ישרא

ובחול מתחילין כאן

כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בבכר שורך ולא תגז בכור צאנך: לפני יהוה אלהיך

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך : ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות : וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות :

אן זאגט גאנץ האז בדרך ז"ו גאנץ קדיש ווען שמיני עצרת גיפאלט אן שבת : וא זאגט אן קהלת :
די תחינה מויש טערי ניוןדי אן זאגט מן שלט רגלים ווען אן מויט היבט שטיטבדך ז ט צ"ב

ווען אן מוסף זכר ניניאת אזריך האט זוא היבט אן דא אן ומפני חטאינו :

ומפני חטאנו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין אנו יכולין לעלות ולראות ולהשתחות לפניך ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך : יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו : אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן : את מוסף יום השבת הזה ואת מוסף יום שמיני חג העצרת הזה : נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור :

לשבת וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו : עולת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה : זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור :

ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו : והקרבתם עולה אשה ריח ניחח ליי פר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם :

ומנחתם ונסכיהם כמדבר שלשה עשרונים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושני תמידין כהלכתן :

לשבת ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה בראשית

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו שובה עלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך בנה ביתך כבתחילה : וכונן מקדשך על מכונו והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו והשב כהנים לעבודתן : ולוים לשירם ולזמרם והשב ישראל לנויהם ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלש פעמי רגלינו ככתוב בתורתך : שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני יי אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבעות ובחג הסכות ולא יראה את פני יי ריקם איש כמתנת ידו כברכת יי אלהיך אשר נתן לך :

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך: ואשי ישראל ותפלתם (מהרה) באהבה תקבל ברצון: ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו: וזכרון משיח בן דוד עבדך: וזכרון ירושלים עיר קדשך: וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך: לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום

ביום השבת הזה ו ביום שמיני חג העצרת הזה

זכרנו יי אלהינו בו לטובה: ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך: ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים: הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו כן תחיינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד: וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתנו ועזרתנו סלה: ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך כאמור: ברכת כהנים תמצא בדף י"ח ע"ב

יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:

שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך: ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען קדושתך עשה למען תורתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן

אמונתו לישני עפר׃ מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים ברוך אתה יי׳ מחיה המתים ׃

נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום ׃ ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר ׃ קהל קדוש קדוש קדוש יי׳ צבאות מלא כל הארץ כבודו ׃ אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול ׃ מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך יאמרו ׃ קהל ברוך כבוד יי׳ ממקומו ׃ ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים׃ ועינינו תראנה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך קהל ימלוך יי׳ לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה ׃

לדור ודור נגיד גדלך ׃ ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד ׃ כי אל מלך גדול וקדוש אתה ׃ ברוך אתה יי׳ האל הקדוש ׃

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה ׃ ברוך אתה יי׳ האל הקדוש ׃

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ׃ ורוממתנו מכל הלשונות ׃ וקדשתנו במצותיך ׃ וקרבתנו מלכנו לעבודתיך ׃ ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת ׃ ותתן לנו יי׳ אלהינו באהבה שבתות למנוחה ו מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון ׃ את יום השבת הזה ואת יום שמיני חג העצרת הזה זמן שמחתינו באהבה מקרא קודש ׃ זכר ליציאת מצרים ׃

אלהינו ואלהי אבותינו ׃ יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו ׃ וזכרון משיח בן דוד עבדך ׃ וזכרון ירושלים עיר קדשך ׃ וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום השבת הזה ו ביום שמיני חג העצרת הזה ׃

זכרנו יי׳ אלהינו בו לטובה ׃ ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים ׃ ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה ׃

והשיאנו יי׳ אלהינו את ברכת מועדיך ׃ לחיים ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת לברכנו ׃ אהינו ואהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת ׃ והנחילנו יי׳ אלהינו באהבה וברצון בשמחה ובששון שבת ו מועדי קדשך ׃ וישמחו בך ישראל אוהבי שמך ׃ ברוך אתה יי׳ מקדש השבת ו ישראל והזמנים ׃

שָׂם שָׁלוֹם ׃ זֶרַע הַשָּׁלוֹם ׳ חַסְּנֵם בְּצֶדֶק וְשָׁלוֹם · טוֹבוֹת לְכַלְכְּלָם · יְקָר לְהַכְלִילָם · כָּבוֹד לְהַנְחִילָם · לְמַעְלָה לְעַלְּם · מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתָם ׃ נָהוּג בְּשִׂמְחָתָם · שַׂמַּח עֲרֻתָם · עוֹרֵר פְּרוּתָם ׃ פְּנֵה לְחַנְּנָם · צַמֵּת מְעַנָּם · קַבֵּל מַעֲנָם · רוֹמֵם הֲמוֹנָם ׃ שְׁמוֹר הֲדוּרִים · שַׁבַּח אֲרוּרִים · תַּכֶּה אוֹיְבֶיךָ ·
כְּמַכַּת בְּכוֹרִים · וְנַהֲלֶךָ כְּבַעַל קְרִיעַת יַם סוּף לִגְזָרִים ׃

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר ׳ בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ ׃ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ ׃ מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׳ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ ׃ וְיַם סוּף בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ אֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם ׃ רָם וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא ׳ מַשְׁפִּיל גֵּאִים וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים מוֹצִיא אֲסִירִים וּפוֹדֶה עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו תְּהִלּוֹת לְאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּךְ הוּא וּמְבוֹרָךְ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם ׃

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא ׃

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ עַל שְׂפַת הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד

צוּר יִשְׂרָאֵל קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל ׃ וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל ׃ גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ ׃ כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ מָגֵן אַבְרָהָם ׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם

אמונתו

זי פֿון מיר גנעדט אונ׳ דארטן זאז זי גפֿיכדן שאלם ׃ די דא זיין זאמן דר אבות די דא וואורן גאר גאנץ מיט הקב״ה (חסנם) סטרק זיא מיט גרעכטיקייט אונ׳ מיט שלום פֿר פֿיל זיא מיט גוטש (יקר) אוך ווירדיג אונ׳ קרין זיא מיט דיינר עהר די דו זיא בדעקשט דא מיט אונ׳ ברענגשט זיא אויך אין די היך (אלא) דער פֿיל מיר אן הייט נג אונ׳ פיר זיא אין אירם פֿרייד דער פֿרייא מיר גאיין (עורר) דער וועק איר דר ליזונג אויש דען גלות (פנה) קער דיך צו דער בראן זיא (צמת) פֿר שנייד די דא פייניגן זיא ׃ אנטפֿאנג מיר תפלה אונ׳ דר היך מיר ברוואונג (שמור) היט ישראל די דא זיין בשיינט מיט אלות אוך פֿר גשמן די פֿר פֿלוכטן ׃ שלאג דיינע פֿיינט גלייך די מכה פֿון בכורים אין מצרים ׃ דען וועלן מיר לובן דיך אך
אזבייא דעם ים דא דוא האשט עש צו שטוקן צו שניטן ׃

והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו קוממיות לארצנו : כי אל פועל ישועות אתה ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת להודות לך וליחדך באהבה
ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפות בין עיניך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה נתן לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם : ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך : למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם : אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם :
אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן טוב הדבר הזה עלינו לעולם ועד ... על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חוק ולא יעבור : אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד אתה הוא מלכנו מלך אבותינו אתה למען שמך מהר לגאלינו כגאלת את אבותינו : אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך :

אמונים אשר נאספו ברכות נכספו גם קומתם כפפו דבר חנונם העריפו :
הובילם לאהליהם לשלום וימצאו שם

אמונים דש וואר הבטיגי פאלק ישראל די פר זאמלט זיין אוב׳ גלוסטן די ברכות פון רעגן זאך בוקן זיא מיר היך כלואר איר זיין זיך (אספיון) פר הקב״ה אוב׳ מערן ריד דער, גבעט אויך רעגן (הוביל׳ן) ברענג זיא

שעשית יפארוך סלה : תתברך וכו' טובים מאורות שברא אלהינו יצרם בדעת בבינה ובהשכל : כח וגבורה נתן בהם להיות מושלים בקרב תבל : מלאים זיו ומפיקים נוגה נאה זיום בכל העולם : שמחים בצאתם וששים בבאם עושים באימה רצון קוניהם : פאר וכבוד נותנים לשמו צהלה ורנה לזכר מלכותו : קרא לשמש ויזרח אור ראה והתקין צורת הלבנה : שבח נותנים לו כל צבא מרום תפארת וגדלה שרפים ואופנים וחיות הקודש :

לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו : תפארת עטה ליום המנוחה עונג קרא ליום השבת זה שבח של יום השביעי שבו שבת אל ׳ מכל מלאכתו ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ליי׳ : לפיכך יפארו ויברכו לאל כל יצוריו שבח יקר וגדלה יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו ישראל בקדושתו ביום שבת קדש שמך יי׳ אלהינו יתקדש וזכרך מלכנו יתפאר בשמים ממעל ׳ ועל הארץ מתחת : תתברך מושיענו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה :

תתברך צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים מלך עולם : כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים וכלם עושים באימה וביראה רצון קוניהם וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים : ומפארים ומעריצים ומקדישים וממליכים : את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא : וכלם מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים רשות זה לזה : להקדיש ליוצרם בנחת רוח ׳ בשפה ׳ ברורה ובנעימה קדשה כלם כאחד עונים ואומרים ביראה :

קדוש קדוש קדוש יי׳ צבאות מלא כל הארץ כבודו : והאופנים וכו׳

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים : זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא לבדו פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות בורא רפואות נורא תהלות ׳ אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו : אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו במהרה לאורו ברוך אתה יי׳ יוצר המאורות :

אהבה רבה אהבתנו יי׳ אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו ׳ אבינו מלכנו בעבור אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים כן תחננו ותלמדנו אבינו אב הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה : והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך ולא נבוש לעולם ועד : כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך והביאנו

להחישה · ולעזרתינו חושה · ולצורריך הכחישה: רם על רמים · שמח נפש אגומים · בבנוי כמו רמים: שבחך בפימו מתנים · וגדלך בלבם משננים · ויחודך בכל יום עונים: חזן תוקפים שבח והודיה רוהשים · ורוננים רועשים ולא חשים · ואותך מעריצים ומקדישים: קדוש:

וען (יום טוב) אן דר וואכן גיפאלט זאגט אן דאס :

המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית: מה רבו מעשיך יי׳ · כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך: המלך המרומם לבדו מאז · המשבח והמפואר והמתנשא מימות עולם: אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו · אדון עזנו · צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו: אל ברוך גדול דעה הכין ופעל זהרי חמה · טוב יצר כבוד לשמו מאורות נתן סביבות עזו · פנות צבאיו קדושים רוממי שדי תמיד מספרים כבוד אל וקדשתו: תתברך יי׳ אלהינו על שבח מעשי ידיך · ועל מאורי אור

וען (יום טוב) אן (שבת) גיפאלט זאגט אן דאס

הכל יודוך והכל ישבחוך · והכל יאמרו אין קדוש כיי׳: הכל ירוממוך סלה יוצר הכל הא׳ הפותח בכל יום דלתות שערי מזרח: ובוקע חלוני רקיע מוציא חמה ממקומה ולבנה ממכון שבתה: ומאיר לעולם כלו ולדיו שבראו · שברא במדת רחמים: המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית: המלך המרומם לבדו מאז המשובח והמפואר והמתנשא מימות עולם: אלהי עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו: אין כערכך ואין זולתך אפס בלתך ומי דומה לך: אין כערכך יי׳ אלהינו בעולם הזה ואין זולתך מלכנו לחיי העולם הבא: אפס בלתך גואלנו לימות המשיח ואין דומה לך מושיענו לתחיית המתים: אל אדון על כל המעשים ברוך ומבורך בפי כל נשמה: גדלו וטובו מלא עולם דעת ותבונה סובבים אותו: המתגאה על חיות הקדש ונהדר בכבוד על המרכבה: זכות ומישור לפני כסאו חסד ורחמים לפני כבודו

טובים

קול חתן וקול כלה) (להחישה) צו איילן אונ׳ צו אונזר היל׳ איין · אונ׳ אונזר ליידיגר (תכחישה) דו ואלשט ליקן דיא דא טפרעכן עס זייא ה״ו פר לארן אונזר האפנונג (רם) הקב״ה דער דא איז הויך איבר אלי היך דר פרייא די טרויריגן לייבר איט דייכן ווידר בויאן דש בית המקדש אז די הויכן טארן (שבחך) דיין לוב איט איר אונד (מתנים) זי דר צילן אונ׳ דיין אכפרקייט אין אירן הערץ (אטננים) זיא טערפן אונ׳ דיין איינקייט אלי טאג זיא ענטפרן (תוקפים) זי שטערקן זיך איט לוב אונ׳ בקענונג (רוחשים) זיא רידן אונ׳ פרייאן אונ׳ טווייגן ניט צו שטרקן אונ׳ צו היילגן קדוש הקב״ה דער דא איז היילג :

וואוינן

הַשְׁקִיפָה עֲלֵיהֶם מִמְּרוֹמִים· וּזְכוֹר בְּרִית שְׁלֹשֶׁת קְרוּמִים· וְהִמָּלֵא עַל
צֶאֱצָאֵימוֹ רַחֲמִים: וְאִם עִקְּלוּ בְּרֶשַׁע· חוּסָה וַעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע· וְהַצְמַח
לָמוֹ יֶשַׁע: וְעָקְדִים אֵלֶיךָ בְּכָל לֵב· הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב· כּוֹנֵן מְקוֹם עַיִן וָלֵב
חֶטְאָם תְּנָאוּם לְכַפֵּר: וּבְרִית אַל תָּפֵר· בִּזְכוּת אִמְרֵי שֶׁפֶר: טוֹב הַשּׁוֹכֵן
רוּמָה· קָרֵב קֵץ נֶחָמָה· וְעוֹרֵר יְשֵׁנֵי אֲדָמָה: יָהּ שׁוֹכֵן עֲלִיּוֹת· וְרַב הָעֲלִילִיּוֹת
עַתָּה כַּנֵּס גָּלֻיּוֹת: כָּל אוֹיְבֶיךָ לְהַאֲבִיד· וְאוֹהֲבֶיךָ שְׁמָהוֹרַת לְהַרְבִּיד·
בְּמַלְכוּת מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד: לְמַעְלָה לְמַעְלָה לְרוֹמֵם· בֵּית מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם
צָרִים מֶנּוּ לְהַדְמֵם: מְהַלְלִים לְךָ כַּחֲגִינָתָם· שׁוּר קְהַל עֲדָתָם· וּשְׁמַע קוֹל
זַעֲקָתָם: נֶגְדְּךָ בְּתַחַן עוֹמְדִים· וְעַל דַּלְתוֹתֶיךָ שׁוֹקְדִים· וְאוֹתְךָ בְּהַתְמִיד
מְיַחֲדִים: שִׂיחָם לְפָנֶיךָ יֶעֱרַב· וְתַשְׁכִּים מִיּוֹם קְרָב· וּמְמְחִתָּה כִּי לֹא תִקְרַב:
עַטְּרֵם רוֹב בְּרָכוֹת· וְחַיִּים אֲרוּכוֹת· עֲדֵי עַד מַאֲרִיכוֹת: פְּתַח לָמוֹ אוֹצָרֶךָ
וְקַיֵּם עֲלֵימוֹ אֲמָרֶיךָ· וְאַל יֵבוֹשׁוּ מְסַבְּרֶךָ: צִקּוּן לַחֲשָׁם תִּשְׁמַע· וְקוֹל מְבַשֵּׂר
לְהַשְׁמַע· טוֹבוֹת וְנֶחָמוֹת בְּמִשְׁמָע: קוֹלוֹת אַרְבַּע להחישה

מיין (נדבה) איט מין ער זאל זוגן (ועודדם) צו שטארקן זיא : (הטקיפה) זוג אויך זיא פון דיין היאל אונ׳ גדענק דז
זכות דער דרייא אבות : אונ׳ דר פיל אויך איר קינדר דר בארעיקייט (ואם) אונ׳ אוב שון (עקלו) זיא האבן פר קריאט
איט בוזקייט איר וועג׳ דאך דער בארק זיא : אונ׳ איבר פאר אויך זיא די איסטאט אונ׳ אאך שפראצן צו אים איין הייל
(ועקדים) זיא טרייאן צו דיר איט גאנצן הערצן דז דו זאלשט היילן די ברעכנס אירש הערצן אונ׳ זאלשט ברייטן דש אורט
פון בית המקדש דא הין פר זאגט איר אויג אונ׳ הערץ (חטאים) איר זינט (תנאום דו זאלשט רידן צו פר געבן :
אונ׳ דען ברית אבות דוא זאלשט ניט פר שטערן אום ווילן זכות דער טייני ריד דער תורה די זיא האבן אנטפאנגן :
(טוב) הקב״ה דער דעם אענטן אלט טוט צו גוטן דער דא רואט אים הוכן היאל גנעהן דש ענד פון איר טרוטט דש אייניט
די גאולה (ועורר) אונ׳ דר וועקדש זכות דר צדיקים די כון לאנג שלאפן אין דער ערדן : (יה) גאט דער דא רואט אין
היאל דא זייני בעדעכן זיין אונ׳ איז דער אייכטטר פון אלי ווערק די אים עולם גשעהן איזונד זאל איין ישראל דיא פאר
דריבן זיין (כל) אלי דייני פיינד דיא אך פר לירן אונ׳ דייני ליב האבר ישראל איט פרייד (להרביד) צו צירן איט דז אלכות
פון משיח בן דוד) (לאעלה) צו דר היכן גאנץ אובן דש בית המקדש דז דא איז פר ווישט אונ׳ דיא לידיגר פון אונש
(להדאם) צו פר טיידן (אהללים) זיא לובן דיך אן איר פייארן (שור) זיג די פר זאאלונג איר גיאיין אונ׳ הער די שטים
אירש גשרייא (נגדך) קיגן דיר זיא שטען איט גבעט אונ׳ איילן צו דייני טירן פון די טול דא איכן זיא אייניגן דיך איט
(קריאת שמע) שטעטיגליך (שיחם) איר ריד פון די תפלה זאל פר דיר זיין גזימט (ותשכם) אונ׳ בזכות איר תפלה
פר אייד זא פון טאג דש שטרייטש (ואמחתה) אונ׳ פער אייד זיא דז קיין ברעכנס זאל גנעהן צו אים (עטרם) קרין זיא
איט פיל ברכות אונ׳ איט דעם איבגן לעבן דאט לאנגי (פתח) עפן צו אין דיין אוצר פון רעגן אונ׳ זייא אקיים צו אין דיין
זאג אונ׳ לאזן זי ניט פר שעאט ווערן (אסברך) פון איר האפונג דז זיא צו דיר האפן (צקון) איר תפלה די זיא טון פאר
דיר אונ׳ דארום פר גיטפוי איר הערץ אז איין וואטר דוא זאלשט הערן אונ׳ אאך הערן זי איין שטים דער באטשאפונג ·
דער גאולה דא איט זיא גיטרישט ווערן (קולות) די פיר קולות די גיזאגט זיין וואורן אויך די גאולה דש עש זאל ווערן
גהערט צו ירושלים (קול ששון וקול שמחה

וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים :

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר : זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן

אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ :

ווען דער חזן האמבורך אויס האט זאל קהל דאס זאגן

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי׳ המבורך לעולם ועד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

ווייל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דש קהל יתברך

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

אום כְּאִישׁוֹן נְצוּרָה · חֲשׁוּכָה אוֹתָהּ מְכַצּוֹרֶת · בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת :
בָּאתִי בְתַחֲנוּן לְפָנֶיךָ · לְחַלּוֹת אֶת פָּנֶיךָ : בִּיטָה וּפְקַח עֵינֶיךָ
גַּלֵּה קֵץ יוֹמָךְ · וַחֲמוֹל עַל עַמָּךְ · וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ מֵעִמָּךְ :
בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי · שְׂמָחוֹת הַזְמִינִי · וְסֻכּוֹת נָא מַעֲנִי · קָדוֹשׁ :
דּוֹרְשִׁים בְּתַכְלִית מוֹעֲדָם · נִשְׁמֵי נְדָבוֹת בְּמַעֲמָדָם · צַפֵּה נָא לְעָרְכָם :

אום דש פֿאלק ישראל די הקב"ה היט אז איינר היט דש טוואָרן אפיל פֿו ין אויג (חשוך) די פֿר אייך (אבנרת) פֿון איינס הונגריגן יאר פֿון וועגן פֿר איידונג דעם רעגן אונ׳ פֿר נעם איר תפֿלה די זיא טואן אויך דעם רעגן אן שמיני עצרת (באתי) איך בין קומן איט גבעט צו טאן תפֿלה פֿר דיר די זאלשטו זוגן (ופקח) אונ׳ עפֿין דיין אויגן . אנטפלעק צו אין דיין טאג פֿון דר גאולה אונ׳ דער בארם אויף דיין פֿאלק, דז זיא גרייכן פֿיל פֿרייד פֿון דיר (ביום) אן דעם טאג דען אכטן ער זאל אן גרייטן איר פֿיל פֿרייד אונ׳ זאל פֿר נעמן איין תפֿלה (קדוש) הקב"ה דר דא איז הייליג : (דורשים) די פֿארשן אן ענד איר יום טוב איט תפֿלה פֿון הקב"ה ד . . גן דיער זאל אין געבן פר איין

תָּבֹא לְבֵיתִי וְאָבֹא לְבֵיתְךָ בְּלִיר שׁוּלַיִם בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת שְׁמִי בְּסַלְסוּלַיִם אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ לִנְטוֹת שָׁלוֹם כַּנְּחָלַיִם יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ פּוֹרֵס סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם.

לשבת וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדוֹרֹתָם׃ בְּרִית עוֹלָם׃ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם׃ כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ׃

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ חצי קדיש

אונ׳ אן אורט (שאוכה עטרה) גלייך די ערשטי נכט פֿון סוכות ווערטש געפֿינדן בדף כ״ה ע״ב אונ׳ אן זאגט (את יום שמיני חג העצרת הזה) דער נאך זאגט אן קדיש עלינו קדיש יתום יגדל

יוצר לשמיני עצרת

הַגָּדוֹל

בִּכְבוֹד שִׁמְךָ הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ. הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא׃ שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּייָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃

בְּפִי י שָׁרִים תִּתְהַלָּל. וּבְדִבְרֵי צ דִּיקִים תִּתְבָּרַךְ.
וּבִלְשׁוֹן ח סִידִים תִּתְרוֹמָם. וּבְקֶרֶב ק דוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ׃

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ׃

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה

מיר ניט זינדיגט וואו איז אזט דאס: דש שפראך ער אום צו טריסטן די טרויאריגי ישראל דו זי זיך ניקש צו פֿערכטן האבן ווען ווא ניט זינדיגן אונ׳ הקב״ה זעלברט זאגט קום דוא אין איין הויז וואו וויל איך קומן אין דיין הויז זונדר פֿר לאסונג אז דער פסוק זאגט אן אלן אורטן וואו איך איין נאמן ווער אמכן גדענקן איט אוך צו בוגא: ווער איך ביים דיר קומן אונ׳ וויל דיך בענטשן אונ׳ דיר צו נייגן פֿריד אז די בעך: גאט ווערט דיך בענטשן אויז (ציון) אונ׳ דו ווערשט זעהן אן דאס גוטס פֿון (ירושלים)

בגדי כהונה היו מפקיעים פתילים · פוקעין ובהם מדליקין להאיר נרות
כהילים לעושה אורים גדולים : בהעלות בני אהרן את הנרות ארבעה
רואים בחצרות ירושלים ובוררין לאורה זרעה · נקיים ואנשי מעשה
באבוקות מרקדין לרקעה · תופפים לוים במחולות ומהללים בצלצלי
תרועה תקעו הכהנים בחצוצרות עד קרות הגבר להריעה · ושאבתם
מים בששון ממעיני הישועה · נועדים למעלה העשירית תקעו והריעו
באחרים הולכין ותוקעין עד שמגיעים לשער הקדים קדימה אחוריהם
ופניהם הופכים למערב ומתודים טופפים עינינו ליה וליה אנו קודים ·
נהרות וזקנות מאשרים אנשי מעשה וחסידים : דבר המלך ודתו מגיע
שמחה וששון ליהודים : חדות בית השואבה אבוקות שמונה לנטלה ·
זורק אחת מידו ואחת מקבלה מלמעלה : ואין אחת נוגעה בחברתה
בזריקה ובקבלה משחק בכוסות שמונה וגם בשמונה מאכילה · נועץ
גרלו בארץ והרצפה נושק לה והעם מחללים בחלילים ושמחים שמחה
גדולה : בשמחת בית השואבה הלל מהלל בהלולים · אני כאן
הכל כאן לנחם אבלים תבא

ליכטר וואלן גנך לייכטן צו עהרן הקב"ה דער דא בשאפט גרוטי ליכט : (בהעלות) דא דיא יונגי כהנים האבן דיא פיט
לייכטרט אן גיצונדן האט אן אין אלי די היב פון ירושלים קענן זעהן אונ' לעזן בייא דעם ליכט זאמן קערנר די רייני פרוא
לייט האבן גיטאנצט איט פאקלן פייאר ערשטן אויז דר הנט אלי פר שפרייט אונ' דר נאך אייני גיפאנגן אונ' אייני גווארפ
די לויס פויקטן איט טאנצן אונ' זונגן איט צאלייאן דער טאנצג דיא כהנים טעטטיטן אונ' שאלייטן איט טרואמפעטן בי
דער האן קריעט · דער נאך גיגגן זיא וואשר שעפן : אז דער פסוק זאגט אונ' איר זאלט וואשר שעפין איט פרייד אויט
קוואלין דער הילף : (מועדים) דא זיא ווארן פר זאמלט אויף דער צעהנטי טטאפיל הבן זיא גיטעטעטט אונ' גיטאלט איני
אנגדר אלש פארט גיגנגן אונ' גיטעטטט ביז זיא גרייכטן אן דער (אזרח) פפארט דער נאך האבן זיא איר רוקן גיקערט
קען (אורח) אונ' איר אן גזיכט ווענדטן זיא קען (מערב) צו דאש בית האקדש אונ' ביקענט דיא זינד פון אירי עלטרן די
טיר אן גזיכט גיקערט האבן צו (אזרח) קיגן דער (זון) אונ' איר רוקן צום בית האקדש ז' רידטן אבר אונזרי אויגן האבן
צו גאט אונ' צו גאט וועלן איר זין בוקן די גאנץ פרואי לייט האבן גיזאגט גליק זעליג איז אונזרי יוגנט אונ' אונזרי עלטר :
דען דאש ביניגט הקב"ה זיין רעכט אאכט גרייכן פרייד אונ' לושט צו די פרואי יהודים (חדות) די פרייד
פון בית השואבה האט איינר גנואן אכט פאקלין אייני גיווארפן פון אונטן אין דר היך אונ' אייני גיפאנגן פון אובן ארונטר
אונ' אייני האט אן דר אנדרי ניט אן גירירט אין דען הנויף ווערפן אונ' אין דען פאנגן אונ' איינר האט אזו גשפילט איט
אכט בעכר וויין אונ' איינר איט אכט אעסר אונ' איינר האט גישטעקט זייני דויאן אויף דר ערד אונ' האט זיך אזו גיבוקט
אונ' האט די ערד גיקושט אונ' ווידר אזו זיך אויף גיריכט אונ' דש פאלק פפייפטן איט פפייפן אונ' פרייאטן זיך איין גרוזי
פרייד : (בשאחת) אן דר פרייד פון (בית השואבה וואר הילל) לובאיט לובונג אונ' שפראך פון (הקב"ה) ווגגן אלז מיך
דא בין אונ' רוא בייא מייך דש מיר

רגלים ארבעה וחמשה חמשית תורות חיים׃ הלא הם כתובים על ספר
מצוים · וימצאו שם באר מים חיים ׃ והנה באר בשדה ציון מצינת
בשערים זמונים שם שלשה עדרי צאן אבירים · חוגג להם בקול רנה
בסך עוברים · טכסים מלכות יעלו לראות כל זכורים יפו פעמיך בנעלים
בת נדיבים וצורים כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים ׃ כל העדרים
נאספו שמה לשמוע ולהקשיבה · לשאוב רוח הקודש בשמחת בית
השואבה מצוה נאה ויפה מימות בראשית חשובה נכנסים לעזרת נשים
תקון גדול להטיבה סודרין נשים מלמעלה ואנשים מלמטה מלהתערבה
השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה ׃ עומדות שם מנורות של זהב עשוית
פרנוס רום גבהן חמשים אמות מנויות צפו על ראשיהם ארבעה ספלים
זהביות קבועות סלמות ארבעה לכל אחת אחריות · רובים פרחי כהונה
בהם עולים עליות רנו שמים כי עשה יי הריעו תחתיות ׃ שמן מלאו
ארבעה כדים ובידיהם מעלים תוך כל ספל שלשים לוגין מטילים · יותר
משבתים ממהלך עקב בצי גדלים · סמרטוטי בגדי

פון דער תורה די דא איז איין איביג לעבן ׃ די זיינן גשריבן אונ׳ ביטייטליך אין דען ספר בראשית אז דר פסוק זאגט
בייא (יצחק) אונ׳ זי גפאנדן אז דאר איין ברונן פון קוועלדיגי וואסר אונ׳ דער נאמן פון דר תורה איז אויך אזו אונ׳ די
פינף ווערטר ביטייטן אויף פינף חומשים ׃ **והנה** אונ׳ נון דר ברונן דש דא וואר אין דען פעלט ביטייט אויף ציון
די דא איז גלייכנט מיט פערטן צו לערנן דרינן תורה ׃ דארטן וואר אן ברייט דרייא הירטן טאך שטארקי די ביטייטן
שלש רגלים די אן ווערט גין אונ׳ הופען צו פייארן מיט שטיק פון גיזאנג מיט איין גרושי נאך זיינן זיא גיפארן ׃ אז וויא
די אורדנונג פון איין מלכות זיינן זי אויך גגגן צו ווייזן זיך אז די אמנט פרשונן דייני טריט׳ וואורן טין מיט שוא דו טאכטר
דער אילדן אונ׳ זרע שטרקי פעגן אברהם יצחק יעקב ׃ דען פון דען זעלביגן ברונן טרענקטן די הירטן דאש איז דער
רוח הקודש דער פון דארטן קואט ׃ (כל) אלי די הירט טאפן ווענטן זיך דארט הין דש ביטייט דז כל ישראל גיגנגן דא
הין צו הערן אונ׳ צו פר נעאן די תורה ׃ צו שעפן דען רוח הקודש אונ׳ דארום האט די שאחה גיהייסן בית השואבה
דש וואר איין שיני היפשי מצוה בעשיר אז אלי טעג פון דר וועלט ׃ זי גיגנגן אין דער עזרה פון די וויבר אונ׳ אאכטן
איין גוטי גרושי צו ריכטונג ׃ זיא אורדנירטן די וויבר זאלן אין דר היך שטין אונ׳ די אאנן אונטן דז זי זיך ניט זאלן פר
איטן ׃ אך גאט זייא איר דאך ווידר אום קערן די פרייד דיינר הילף אונ׳ איין פרייא אוטיג גיאיט ׃ (עומדות) דארטן
שטונדן ליכטרש אויז גאלד גיאאכט ׃ דש בישיידנים פון איר הוכי היכי וואורן פופציג איילן גנילטאי פלינצן אויף די שפיצן
פון די לייכטר פיר גילדני בעקינם פאשט גזענט זיך אונ׳ צו אידרן לייכטר וואורן פיר לייטרן ביהעפט ׃ אונ׳ יונגן פון
דיא יונגי (כהנים) גיגנגן אויף די זעלביגי לייטרן גנץ אובן ׃ זינגט מיט פריידן איר היאלן אויף דש גאט האט גיטאן זייט
שאלן איר אונטרשטי טייל דער ערדן ׃ (שאן) זיא פילטן פיר קריג מיט איל אונ׳ מיט אירי הענט בראכטן זי הנויף ׃
אונ׳ אין אידרן בעקן טעטן זיא איין קרוג פון דרייסיג אאס הריין ׃ דיא זעלביגי וואורן אער בריאט מיט אירי שטערק
אז די כהנים דיא דא נאאן צו וויא ביג פון איינם גרושן אוקסן דען אן אום טויזנט פפונט גיקויפט האט אונ׳ גינג דא מיט
טריט פר טריט די פערט בייא דער גרושי ציא פון דען אנדרן פוס אויף דער שטעג פון דש אזבח ׃ אויש די האדרן פון
די אלטי קליידר דר כהנים הבן זי פעדים אויש גזוגן זי דרייאטן צוכן דרויש אונ׳ ציכדן זי אן דז די ליכטר

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ · בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה :

שְׁמִינִי מוֹעֵד קָרוּי וְזְמַן אֲסִיפָתֵנוּ · נַרְבָּה לֵיל אַחֲרוֹן לְשִׂמְחָתֵנוּ · סִלְסוּל שִׁיר וְהַלֵּל קְרִיאָתֵנוּ · עֱנוּ לַיְיָ בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ : זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ :

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ :

שְׁמִינִי פִּזַּר קָשַׁב בְּפָנֵי עַצְמוֹ · צוּר מִפְּנֵי הַחוֹרֶף הִקְדִּימוֹ · קָשַׁב פִּזַּר רַחֲמִים לְרַחֲמוֹ · גוֹאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ : בָּא"י גָּאַל יִשְׂרָאֵל

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם · וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ · וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ : וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ · כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ :

שְׁמִינִי שְׁתֵּי שְׂמָחוֹת תְּכֵפוֹת בְּכִפְלַיִם · תַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה וְתִטָּעֵנוּ בִּזְבוּלַיִם · יָפָה וּבָרָה סַכֵּךְ בִּזְבוּלַיִם · וְשַׁאֲלוּ אֶת שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָיִם :

מיוסד ע"פ א"ב ושם המחבר יוסף הקטן חזק ואמץ

אוֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אוֹת הִיא לְאֶזְרָחִים · בַּעֲבוּר תִּהְיֶה לִי לְעֵדָה בְּאֶרֶץ צִיִּים · גְּמוּל מַשְׂכֹּרֶת שְׁלֵמָה עֲלִי בְאֵר מִנַּחֲלִים

דנלים

שמיני דר אכטר טג הייסט איין יום טוב איין לייט פון אונזר פרופט פר זאמלונג איר וועלן די הינטרשטי נכט אערן אונזר פרייד מיט הוך גלובט גיזאנג אונ' מיט הלל לייאכן טרייאט לו גאט מיט בקענטנג לובט זינגט לו אונזרן גאט

שמיני דר אכטר טאג איז איין בזונדרר (יום טוב) וואו מן בלאנגט (פז"ר קט"ב) · (פייס) די כהנים האבן אוזן אוי אכייט גורל ווארפן ווער דיא עבודה אדר דיא עבודה זאל טאן (זאו) אן אז אידר טהחייכו אאכן (רגל) ט וערט פר איין בזונדרר יום טוב גירעכנט דז ער פר זיבן טאג ווערט גירעכנט בייא דיא (טלטים) פר איין אבל · (קרבן) ער איז נייארט איין שטיר האבן לו קרבן אונ' דיא אנדרי טעג האבן אידרר פיל שטיר גיהאט : (שיר) אן האט איין בזונדר (שיר) גיזונגן ניט דען שיר פון סוכות (ברכה) ער איז האבן איין אנדרי ברכה אין שאונה עטרה אונ' אין בענטן אוז זאגן שאיני חג העצרת · דער שטרקר גאט האט גיהייסן שאיני עצרת פריא אאכן שטראקס נאך סוכות אונ' ניט אי וייט אז שבועות פון פסח איזט וועגן דען ווינטר דש עס רעגן ווערט איז זייא דאך פר נעאן דיא פר שפרייטי ישר לו ארבראן איט בארגן הערליקייט אונזר ארליזר זיין נאאן איז גאט דר הער שאר :

שמיני דען אכטן טאג זאלשטו אונז ארפרייאן איט לווייא פרייד נאך אננטר לוויפעלטיגי דוא זאלשט אונז אויך ברענג אונ' זאלשט אונז פלאנלן אין די גיאערק פון ארץ ישראל · ישראל די דא היישס היפש אונ' קלאר זייא דאן בשילן אין דיינר הערבריגן פון ירושלים אז דער פסוק זאגט אונ' בעטיט אויך דען פריד פון ירושלים : אודות דאס גישעפט פון דען ברונן וואטר דז יעקב האט גזעהן אין פעלד דש וואר איין לייכן אויך ישראל די אלט גיזעסני זאו טזלן עס זאל איר לום לייגן זיין אין דר וויסטנייא דז הקב"ה ווערט זי פר געלטן איין פולקומליכן לון אונ' ווערט לאן אויך איין ברונן וואסיר אויז די טאל פון די פיר באמירו ישראל אונ' אויך די פינף חומשים פון

אפרים לפני מנשי · יגור אמר ויקם להשיא · ביום השמיני נשיא : שמיני
כי ילד בער מכלאה · לקרבן אשה ירצה בהעלאה · מיום השמיני
והלאה : שמיני מזכירין גבורות גשמים בעתיה · נקרא בו הלל לגמרה ·
ביום השמיני מקרא : שמיני סעודת המלך בחבה מיקרת · עם בנו יחיד
מקשרת · ביום השמיני עצרת : שמיני פונים מסכה לחצר ביתון ·
צריך שביתה ולינה מביתון · ביום השמיני שבתון : שמיני קדוש חנכת
הבית כהמלח · רוזנים ברכו למלך להצלח · ביום השמיני שלח :
שמיני שבי גולה פליטה הנשארת · תקפו שמחה בעוז ותפארת · ביום
השמיני עצרת : חזן שמיני יוסיף בעת רצוי נבואה : תוקף קרבה
ותבואה · ביום השמיני והלאה :

שמיני טבעו יצא מראש צורים · יראה וינוס במסתרים · כנר נצבו מים
אדירים · לגוזר ים סוף לגזרים : בגילה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי · מי כמוכה נאדר בקודש · נורא תהלות עושה פלא :

יעקב דער האט די זאג גיבאטן אונ' האט עש בשטעטיגט אום צו מרהיבן אנשה דען בכור דש זיין נשיא זאל דען אכטן טג זיין קרבן ברענגן · (שאיני) אז איין בהאה ווערט גיבארן איין הערט שאף פון דען שטאל · זאל עש ווערן ביוויליגט אויף צו ברענגן פר איין פייאר אופפר פון דען אכטן טאג אן אונ' ווייטר : (שאיני) אן דען אכטן טאג גידענקט אן איין דער תפילה גאטש גבורה פון דען רעגן דז אן אן היבט צו זאגן (משיב הרוח ומוריד הגשם) אונ' אן לייאנט אויך גנץ הלל אויש אז דר פסוק זאגט אן דען אכטן טאג זאל הייליג הייסן (שאיני) דער אכטר טאג איז איין אטל צו איין סעודה פון איין אלך דער פון גרושי ליבשפט וועגן דיא דא איז גקניפפט אן זיין איינגן זון אשבט ער אים צום לעצטן נאך אלי סעודות דז ער פר אנדרי גיאשבט האט הייסט ער אים נאך איין טאג אויף הלטן אז דר פסוק זאגט דר אכטר טאג זאל זיין איין אויף הלטונג (שאיני) דען אכטן טאג אוז אן זיך אוועק קערן אויז דר סוכה אין זיין בעשטי פאלאשטן ער אוז רואן אונ' איבר נעכטיגן פון אינן ווייניג אין זיין הויז אז דר פסוק זאגט אן דען אכטן טאג זאל רואונג זיין (שאיני) דען אכטן טג דא די הייליגונג פון הנט גיהפטיגונג דז בית המקדש וואר גאישט צווישן די זיבן טאג פון סוכות דא האבן די הערן גבענשט דען קיניג שלמה דש ער זאל בגליקן אונ' דען אכטן טאג האט ער זיא פארט גשיקט פון זיך פרילך (שאיני) אן דען אכטן טאג דיא אנטרינונג דיא דא איז איבר גבליבן דיא דא זיינן ווידר קערט פון גלות בבל דיא האבן זיך מעכטיג גפרייאט איט שטערקייט אונ' שוהייט אונ' אן דען אכטן טאג אשבטן זיא (שאיני עצרת) (שאיני) דען אכטן טאג זאל גאט מערן אין דער צייט ווען עש ווערט בווילגט ווערן דיא נבואה פון יחזקאל הנביא דז ווען דש דריטי בית המקדש ווערט גיבויאט ווערן ווערט אן זיבן טאג (חנוכת הבית) אאכן אאך דאך גינעהן אונ' לאז זיא קומן די מעכטיגי נבואה אז דער פסוק זאגט אן דען אכטן טאג אונ ווייטר זאלן די (כהנים) אופפרן אונ' איך וויל איין וואול גפאלן אן אייך האבן :

שמיני דער אכטר טאג זיין טוגנט איז אויז גנגן פון אברהם דר דא איז דר ערשט פון די אבות דיא דא זיין גיגליבן צו פעלזן דען ער האט זיין זון יצחק צו אכט טאג בשניטן אונ' דש יס האט גיזעהן אונ' איז אנטלאפן איט פר בערגנוס : אונ' דיא שטרקי וואשר זיינן גבליבן שטין אלש איין אויאר פון וועגן דען זכות פון דר מילה אז דר פסוק זאגט צו דעם דער דא האט צו שניטן דיא סוף אום ווילן דר בשניטני : שאיני ,

יהוה נותן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו · כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל איבי נפשנו: העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלנו: המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם: המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע: וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו: ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה

שמיני אחר באחד בראשון נתעלה · באתי לגני אחותי כלה ·
ביום השמיני כלה : שמיני גני הפיחי סמי קטורה ·
דביר הקודש נעטר בעטרה · ביום השמיני קרא : שמיני המתקדשים
והמטהרים איש בתורתו וכל אחד ואחד יביא כפרתו · ביום השמיני
לטהרתו : שמיני זכה בשביעי באי אפשר מאתמול · חקיו ומשפטיו
לישראל לעמול · ביום השמיני ימול : שמיני טורם **אפרים**

שמיני דר ערשטי נאך פֿון אכט איז ווארן הוך גילובט איין טאג אין ערשטן אזוי ניסן דז הקב"ה שפראך איך בין קומן אין איין גארטן דאס איז דש משכן איין שוועסטר כלה דש וואר דא משה האט דען אכטן טאג פֿולענדט אויך צו ריכטן (שמיני) אן דען אכטן טאג איז גיזאגט ווארן אויף דען (משכן) קום דוא ווינט דורך וויהא איין גארטן איט קרייטיך דר טעאמפֿונג · דר הייליגר פלאטש איז ווארן גיקריינט איט איין קרון אז דר פסוק זאגט אן דען אכטן טאג האט משה גירופֿן צו אהרן · (שמיני) אן דען אכטן טאג אוז זיך איטליכר אונ ריינר אאן דער זיך האט גיהייליגט אונ' גירייניגט נאך זיין רעכט נאך · אוז אידר ברענגן זיין אופפֿר דער פֿר געבונג · אן דען אכטן טאג צו זיינר רייניקייט (שאיני) דר אכטר טאג דר בשניידונג דער איז אזו ווערדיג ווען ער גיפֿאלט אן שבת אאג אן אזו איין אלאכה טון וואס ניט איגליך איז צו טאן אן ערב שבת : זיין גיזעצן אונ' זיין גריכט פֿון דר אילה זאל זיך איין ישראל דריכן באיאן אז דער פסוק זאגט אן דען אכטן טאג זאל דאש קינד ווערן בשניטן (שאיני) אן דען אכטן טאג פֿון (חנוכת האשכן) איז אפריין ווארדן גיפֿאדרט פֿר אנשה
יעקב

ברכו את יי המבורך · והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים · בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים · ומחליף את הזמנים · ומסדר את הכוכבים · במשמרותיהם ברקיע כרצונו · בורא יום ולילה · גולל אור מפני חושך · וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא לילה · ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

שמיני אותותיו ומעשיו בספר כתובים · באדם ובבהמה שמיניות חביבים · נס לשמחה ולמועדים טובים · דבקו מונה מספר לכוכבים : ברוך אתה יי · המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד · כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה · ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

שמיני הוא ושביעי אתתים כבריתם · ובשלש עשרה בריתות נחתם : זכרו לעולם לאבות ולביתם · חשק יי לאהבה אותם : ברוך אתה יי · אוהב עמו ישראל :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך : וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה אשר יהוה

שמיני דיא זיבן אונ' דיא ווערק וואש גישעהן זיינן אזי אאזט אן איין אכטן טאג זיינן גשריבן · אין פסוק דען די נא פון אלט זיינן גיליבט · ביים הקב"ה אונטר מענשן אונ' אונטר פיך אויך צו די פרייד אונ' צו דיא יאמים טובים האט גאט דען אכטן טאג ביהעפט דר דא צילט אין צאל צו די שטערן (שמיני) דר אכטר טאג פון דר בשניידונג אונ' דר ווינטי טאג פון שבת זיינן ביידי גיצייכנט מיט מירי פר בונד · דען ביים אזי ביידי שטיט גשריבן (אות ברית) אונ' דיא בשניידונג איז גוילגט מיט דרייצעהן פר בונד : זיין גדרעלטנש זאל זיין אין דר איביקייט צו דיא עלטרן אונ' מיר הויז גווינד גאט האט דש אוז ביגערט אונ ווילן צו ליבן זיא :

מיוסד ע"פ א"ב ושם המחבר שמואל אני והו הושיעה נא :

כהושעת אב המון השליך עליך יהב · בעדו רדת ומלטתו מלהב · כן הושענא :

כהושעת גזעו מסר יחידתו לשלח · דברת להורידך אל תשלח · כ"ה :

כהושעת הנאבק עם מלאך קדיש ועיר · ומלטתהו משטם שעיר כ"ה :

כהושעת זרעו בבואם על העיר בטח : חרדת צרימו בנסעם והלט לבטח · כ"ה :

כהושעת טהורים במפריכמו כמלבן · ירדו במצולות כמו אבן · כ"ה :

כהושעת כליל כנתעלמה בגומא צורתו · ליותו אל חיק הורתו · כ"ה :

כהושעת מוצנף בר כנתעבר · נאמן חרד בעדו ונתנבר כ"ה :

כהושעת סגר ביד ושבי בנב הגתי · עזרו אבישי ויך את הפלשתי · כ"ה :

כהושעת פקיד פנד שבע ממעונו · צפית לישעו ושכבתו למלונו · כ"ה :

כהושעת קצב פר ושעתו למעלה · רצפת האש וגם מים אשר בתעלה · כ"ה :

כהושעת שועך כי מת הילד · תשב רוחו אליו וינחם בשר הילד · כ"ה :

כהושעת שומרי מצות וחוכי ישועות · אל למושעות והושיעה נא : אני והו הושיעה נא :

הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם : ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יי קרובים אל יי אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו : למען דעת כל עמי הארץ כי יי הוא האלהים אין עוד :

ברכו

קדיש שלם אין כאלהינו עלינו קדיש יתום יגדל

אני והו גאט דער דא הייסט אני והו העלף דאך :

כהושעת אלז וויא דוא גיהאלפן האסט דען פאטר אברהם דער דא אויף דיר וואירף זיין זארג אונ' האסט דיך זייט וועגן ארלייגט אונ' האסט איך אאכן אנטרינן פון דען פלאם דש קאליך אובן אזו העלף נוא אויף : כהושעת אלז וויא דוא גיהאלפן האסט זיין שטאם יצחק דער דא זיין אייניגי זיל איבר ענטפרט צום שווערט האסטו צו זיינם פאטר גירעט דוא זאלשט דיין הנט אן איס ניט זענדן אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גהאלפן האסט יעקב דער זיך רונג איט איין הייליגן וואכהפטיגן ענגיל אונ' האסט איס אאכן אנטרינן פון דער פיינטשפט עשו אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גהאלפן האסט זייני קינדר דא זיא קואן איבר די שטאט שכם זיכרליך אונ' דר שלוגן זי דא זי פון דארטן אוועק צוגן האסטו איר לידיגר ארשרעקט אונ' זיא גיגגן זיכרליך אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גהאלפן האסט די רייני ישראל דא דיא אנרירן אכטן זיא הערטיגליך ארבייטן איט ציגלן אן לעגטן נידרטן זי אין די שיפכם דז אערט אלז איין שטיין : אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גהאלפן האסט דען פולקומליכן אשה דא זיין גשטאלט וואר פר הולן אונ' פר בארגן אין איין קאסטן פון פיאטן האלץ דר נאך האסטו איס ווידר גברארכט אין זיינר אוטר שוס אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דוא גהאלפן האסט אהרן הכהן דער וואר אונגזאונדן איט צייגן קליידר דא ער וואר אין גאטש נארן דר גטריייאר אשה רבינו דר ביטט פר אין אזו וואר ער ווידר גשטערקט אזו העלף נון אויך (כהושעת) אלז דוא גהאלפן האסט דוד האלך דא ער וואר איבר ענטפרט אין הנט (ישבי דר גתי) אין דר שטאט נוב אבישי דר הולף איס אונ' שלוג דען זעלבגן פלשת טוט אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גהאלפן האסט שלאה דר דא האט צו ביפעלן איבר דר גנצי געלט דא ער וואר גפאלכט זיבן יאר אויז זיינר וואונונג דו האסט וואל גיהאלטן אונ' וויל זיינר היילף אונ' האסט איס צו זיינר הערבריג ווידר קערט : אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גיהאלפן האסט אליהו הנביא דא ער האט צו טכיטן דען שטיר אונ' האסט דיך אובן אין היאל צו איס גיקערט דז האסט דז פייאר צו ברענדיגי קולן גיאאכט אונ' לעקטי אויך אויז דז וואסר דז אין דר אופפר שטול אאר אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גהאלפן האסט דען נביא אלישע דא ער שריא צו דיר אלז דז קינד גשטארבן איז דו האסט איס דיז ווידר קערט אונ' דז פלייש פון דעם קינד וואר ווארים אזו העלף נוא אויף (כהושעת) אלז וויא דו גהאלפן האסט די היטן די אצות אונ' די דא האפן אויף דייני הילף דען דו ביסט איין גאט פון פיל ארלייא הילף אזו העלף דאך נוא :

לְמַעַן טַהֵר אֶת הָאָרֶץ שִׁבְעָה חֳדָשִׁים: וְקִבְּרוּ הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ מִקְצֵה שִׁבְעָה חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ: וְקָבְרוּ כָּל עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה: וְאַנְשֵׁי תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים אֶת הָעֹבְרִים אֶת הַנּוֹתָרִים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג: וְגַם שֶׁם עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ:

אונ׳ דר מפטיר זאגט די ברכות פֿון די הפטורה אונ׳ לאזט אויז מקדש השבת וישראל והזמנים אונ׳ זאגט יקום פורקן מי שבירך (לאנג ולקהל בדף כ״א) דער נאך זאגט אן אשרי יהללו אונ׳ הלב קדיש אונ׳ מורט מוסף שאונה עשרה גלייך אן יום טוב בדף א״מ ע״ב: נאך קדושה זאגט אן מלהיכם פֿון שבת וחול המועד פֿון סוכות דר נאך זאגט אן די הושענות;

אֱלֹהֵיכֶם יָשִׁיב שָׁם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ׳ הָקֵם יָקֵם דְּבִירוֹ וַהֲדַר מַטָּתוֹ׳ וְעַד תּוֹכָם יִשְׁכּוֹן הוֹד שְׁכִינָתוֹ׳ דָּרוֹךְ פּוּרָה יִדְרוֹךְ אוֹיֵב בַּחֲמָתוֹ׳ הֱיוֹת סֻכָּה לְצֵל לְשׁוֹמְרֵי סַבָּתוֹ הָעֵת וַעֲמִיד עַל אֶרֶץ אֲגֻדָּתוֹ וּמָלוֹךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ וכו׳

הוֹשַׁעְנָא

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשַׁעְנָא: לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשַׁעְנָא:

לְמַעַנְךָ גֹּאֲלֵנוּ הוֹשַׁעְנָא: לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשַׁעְנָא:

אוֹם נְצוּרָה כְּבָבַת: בּוֹנֶנֶת בְּדָת נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת׳ גּוֹמֶרֶת הִלְכוֹת שַׁבָּת דּוֹרֶשֶׁת מַשְׂאוֹת שַׁבָּת׳ הַקּוֹבַעַת אַלְפַּיִם תְּחוּם בַּשַּׁבָּת וּמְשִׁיבַת רֶגֶל מִשַּׁבָּת זָכוֹר וְשָׁמוֹר מְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת חָשָׁה לְמַהֵר בִּיאַת שַׁבָּת טוֹרַחַת כָּל מִשְׁשֶׁה לַשַּׁבָּת: יוֹשֶׁבֶת וּמַמְתֶּנֶת עַד כְּלוֹת שַׁבָּת כָּבוֹד וְעוֹנֶג קוֹרְאָה לַשַּׁבָּת לְבוּשׁ וּכְסוּת מַחֲלֶפֶת בַּשַּׁבָּת מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה מְכִינָה לַשַּׁבָּת נוֹעֶם מְגָדִים מַנְעִימֶת בַּשַּׁבָּת סְעוּדוֹת שָׁלֹשׁ מְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת עַל שְׁתֵּי כִכָּרוֹת בּוֹצַעַת בַּשַּׁבָּת פּוֹרֶטֶת אַרְבַּע רְשׁוּיוֹת בַּשַּׁבָּת׳ צִוּוּי הַדְלָקַת נֵר מַדְלֶקֶת בַּשַּׁבָּת קִדּוּשׁ הַיּוֹם מְקַדֶּשֶׁת בַּשַּׁבָּת רֶנֶן שֶׁבַע מְפַלֶּלֶת בַּשַּׁבָּת שִׁבְעָה בַּדָּת קוֹרְאָה בַּשַּׁבָּת הוֹשַׁעְנָא: תַּנְחִילֶנָּה לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת: הוֹשַׁעְנָא: אני

אלהיכם מייער גאט זאל ווידר קערן פֿון קוואליך זיין היט אונ׳ זיין וואונונג אויך ריכטן ער זאל אויך ריכטן זיין פאלייט דש (קדש הקדשים) אונ׳ די (חדר) פֿון זיין בעט וואו דר (ארון הקודש) דרינן האט גישטאנדן אין דער איביקייט זאל נוויטן זיא האמן דיא הערליכקייט זיינר (שכינה) טרעטן דען קעלטר ער זאל טרעטן דען פֿיינד אין זיין גריס נארן צו זיין איין סוכה צו איין שאטן פֿר די זעלביגה די זיין סוכה היטן די צייט זאל קומן דז ער ווערט אויך שטעלן אויף דר ערד זיין בונד ער ווערט קיניגן איבר די גנצי ערד דר אין היאל זיין איברשטי וואונונג האט: אום נצורה העלף דאך דעם פֿאלק דש פֿון דיר ביוואַרט ווערט אלז איין טוואַרן אפפֿיל דש אויג: די דא פֿריבט די (תורה) דש די זיך ארגוויקט די דא לערנט די רעכטן פֿון (שבת) די דא פֿארשט אויז דער תורה ווא אונ׳ וואז אן אאג טראגן אם שבת: דיא דא זיך זעלט צוויא טויזנט איילן פֿר איין (תחום שבת) אונ׳ קערט אירן פֿוס צו רוק אום וייטר צו גין וועגן (שבת) דיא דא בשטעטיגט אם שבת צו גידענקן איט קידוש אאכן אונ׳ צו היטן פֿון אלאכה: די דא איז גטווינד צו איילן דען איין גאנג פֿון שבת די זיך איאט איט אלי זאכן אין די זעקט טאג אויף שבת: די דא זיצט אונ׳ ווארטט ביז דער שבת גנץ פֿולענדט איז די דא אויז רופֿט עהר אונ׳ זענפֿטיגונג אן שבת: די דא פֿר ווענקזלט אם שבת קליידר אונ׳ גיוואנט: די דא אן בירייט עסן אונ׳ טרינקן אויף שבת: די ניאליכֿי זיס אופס נעאט זיא צו עסן אם שבת: דריי (סעודות) בשטעטיגט זי אם שבת איבר צוויא לאב ברוט אאכט זי האוציא (אם שבת) די דא בישיידט די פֿיר פלאצן דש אן ניט טאר טראגן אם שבת: דש גיבאט פֿון ליכט צינדן דז די הלאים גיבאטן האבן טוט זיא אנצינדן אם שבת די דא אאכט קידוש (אם שבת) די דא אורט זיבן ברכות פֿון (שאונה עשרה אם סבת) די דא אויך רופֿט זיבן אם שבת אודש רעכט פֿון חלאים איז העלף דאך דוא

מזבחתם תתצון ואת מצבתם תשברון ואת
אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי
יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן תכרת ברית
ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם
וקרא לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך
וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את בניך אחרי
אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה לך: שביעי
את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות
אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש
האביב יצאת ממצרים: כל פטר רחם לי וכל
מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה
בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך
תפדה ולא יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד
וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת:
וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג
האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה יראה
כל זכורך את פני האדן יהוה אלהי ישראל: כי
אוריש גוים מפניך והרחבתי את גבולך ולא
יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני
יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא תשחט
על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג
הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה
אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:

הפטרת שבת חו"המ של סוכות ביחזקא' סי' לח

והיה ביום ההוא בוא גוג על אדמת ישראל
נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי:
ובקנאתי באש עברתי דברתי אם לא ביום
ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל:
ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים וחית השדה
וכל הרמש הרמש על האדמה וכל האדם אשר
על פני האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות
וכל חומה לארץ תפול: וקראתי עליו לכל
הרי חרב נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה:
ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני
אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל אגפיו
ועל עמים רבים אשר אתו: והתגדלתי
והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי
אני יהוה: ואתה בן אדם הנבא על גוג ואמרת
כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך
ותבל: ושבבתיך וששאתיך והעליתיך מירכתי
צפון והבאותיך על הרי ישראל: והכיתי
קשתך מיד שמאלך וחציך מיד ימינך אפיל:
על הרי ישראל תפול אתה וכל אגפיך ועמים
אשר אתך לעיט צפור כל כנף וחית השדה
נתתיך לאכלה: על פני השדה תפול כי אני
דברתי נאם אדני יהוה: ושלחתי אש במגוג
ובישבי האיים לבטח וידעו כי אני יהוה: ואת
שם קדשי אודיע בתוך עמי ישראל ולא אחל את
שם קדשי עוד וידעו הגוים כי אני יהוה קדוש
בישראל: הנה באה ונהיתה נאם אדני יהוה הוא
היום אשר דברתי: ויצאו ישבי ערי ישראל
ובערו והשיקו בנשק ומגן וצנה בקשת ובחצים
ובמקל יד וברמח ובערו בהם אש שבע שנים:
ולא ישאו עצים מן השדה ולא יחטבו מן
היערים כי בנשק יבערו אש ושללו את
שלליהם ובזזו את בוזזיהם נאם אדני יהוה:
והיה ביום ההוא אתן לגוג מקום שם קבר
בישראל גי העברים קדמת הים וחסמת
היא את העברים וקברו שם את גוג ואת כל
המונה וקראו גיא המון גוג: וקברום בית ישראל

עשה למען תורתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות: וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

אן זאגט גאנץ הלל בדלג נ״ו דר חזן זאגט גאנץ קדיש דר נאך זאגט אן קהלת אונ׳ היבט אויז צווייא ספרי תורה אונ׳ לייאנט אין די ערשטי אין כי תשא ראה אתה אונ׳ אין דעם אנדרן ספר לייאנט אן פר דען אפטיר וואט פור איין טאג חול המועד עס איז

ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי
העל את העם הזה ואתה לא
הודעתני את אשר תשלח עמי ואתה אמרת
ידעתיך בשם וגם מצאת חן בעיני: ועתה
אם נא מצאתי חן בעיניך הודיעני נא את דרכך
ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך
הגוי הזה: ויאמר פני ילכו והנחתי לך: ויאמר
אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה:
ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך
הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל
העם אשר על פני האדמה: לוי ויאמר יהוה אל
משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי
מצאת חן בעיני ואדעך בשם: ויאמר הראני
נא את כבדך: ויאמר אני אעביר כל טובי על
פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את אשר
אחן ורחמתי את אשר ארחם: ישראל ויאמר
לא תוכל לראת את פני כי לא יראני האדם
וחי: ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת על
הצור: והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור
ושכתי כפי עליך עד עברי: והסרתי את כפי
וראית את אחרי ופני לא יראו: רביעי ויאמר
יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים
כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים
אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת:

והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת
לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה עמך
וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר
אל ירעו אל מול ההר ההוא: חמישי ויפסל
שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר
ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח
בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה בענן
ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר
יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום
וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד
לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה
פקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על
שלשים ועל רבעים: וימהר משה ויקד ארצה
וישתחו: ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני
ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא
וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה
אנכי כרת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאות
אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה
כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי
נורא הוא אשר אני עשה עמך: ששי שמר לך
את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את
האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי:
השמר לך פן תכרת ברית ליושב הארץ אשר
אתה בא עליה פן יהיה למוקש בקרבך: כי את

אלהינו ואלהי אבותינו · יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו : וזכרון משיח בן דוד עבדך · וזכרון ירושלים עיר קדשך · וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך · לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום השבת הזה ו ביום חג הסוכות הזה :

זכרנו יי אלהינו בו לטובה · ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים : ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה :

ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים · ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון :

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד · צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך · ועל נשמותינו הפקודות לך · ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים · הטוב כי לא כלו רחמיך · והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך :

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו כן תחיינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשיך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות :

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד · וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתנו ועזרתנו סלה · ברוך אתה יי · הטוב שמך ולך נאה להודות :

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך כאמור : ברכת כהנים תמצא בדף י״ח ע״ב

יברכך יי וישמרך : יאר יי פניו אליך ויחנך : ישא יי פניו אליך וישם לך שלום :

שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך : ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך : ברוך אתה יי · המברך את עמו ישראל בשלום :

אלהי נצור לשוני מרע · ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך · ובמצותיך תרדוף נפשי · וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם · וקלקל מחשבתם · עשה למען שמך · עשה למען ימינך · עשה למען קדושתך

אלהינו אונזר גאט אונ' גאט אונזר עלטרן זאל אויף גין אונ זאל קומן אונ זאל גרייכן אונ זאל ווערדן גיזעהן אונ' זאל ווערדן אן גינעמן אונ זאל ווערדן גיהערט אונ' זאל ווערדן ביזוכט אונ' זאל ווערדן גידאכט אונזר גידעכטניס אונ' אונזר ביזוכונג אונ' גידעכטניס אונזר עלטר: אונ' גידעכטניס משיח דר זון דוד דיינס קנעכט אונ' גידעכטניס ירושלים דיין הייליגי שטאט אונ' גידעכטנס אל דיינס פאלק גיזינד ישראל צו פר דיר צו אנטרינונג צו גוטים צו לייט זעליקייט צו גינאד אונ' צו בראהערציקייט צו לעבן צו פריד אן דיזן פייאר טאג דר סוכות אן דיזן פייאר טאג דר מצות (זכרנו) גידענק אונז גאט אונזר גאט אן אים צו גוטש אונ' ווייא אונז היים זוכן אן אים צו בענטשונג אונ' העלף אונז אן אים צו לעבן אונ' אום וועלן דר הייליג אונ' בראהערציקייט ווייא בשיצן אונ' לייט זעליגן אונז אונ דר בארם דיך איבר אונז אונ העלף אונז דען, אונזרי אויגן זיינן צו דיר דען דוא ביסט איין גאט איין קיניג איין לייט זעליגר אונ' איין דר בארמיגר .

יאמרו : קהל ברוך כבוד יי ממקומו : ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך
מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור
ודור ולנצח נצחים׃ ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עוזך על ידי דוד משיח צדקך

קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

לדור ודור נגיד גדלך • ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם
ועד • כי אל מלך גדול וקדוש אתה • ברוך אתה יי האל הקדוש :

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה • ברוך אתה יי האל הקדוש :

ישמח משה במתנת חלקו • כי עבד נאמן קראת לו • כליל תפארת בראשו נתת לו • בעמדו
לפניך על הר סיני • ושני לוחות אבנים הוריד בידו • וכתוב בהן שמירת שבת • וכן כתוב
בתורתך : ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית עולם ביני ובין בני ישראל
אות היא לעולם כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש ולא נתתו
יי אלהינו לגויי הארצות • ולא הנחלתו מלכנו לעובדי פסילים וגם במנוחתו לא ישכנו רשעים • כי
לישראל עמך נתתו באהבה • לזרע יעקב אשר בם בחרת • עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו
מטובך ובשביעי רצית בו • וקדשתו חמדת ימים אותו קראת • זכר למעשה בראשית :

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך • שבענו מטובך
ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת
קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך : ברוך אתה יי מקדש השבת :

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך : ואשי ישראל
ותפלתם • (מהרה) באהבה תקבל ברצון : ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך •

אלהינו

ישמח ער ווערט זיך פרייאן משה מיט די גאב זיינש טיילש די וויל דוא איהם איין טרייאר קנעכט גיהייסן האשט
איין צירונג קרון האשטו אויף זיינם הויבט גיזעצט אזש ער פר דיר שטונד אויף דעם בערג סיני : אונ׳
צווייא שטייני טאבלן האט ער ארונטר גיבראכט מיט זיינר האנט אונ׳ אין דיא זעלביגר וואר גישריבן דיא היטונג דש שבת
אונ׳ אזו שטיט גשריבן אין דיין תורה אונ׳ זיא אזן היטן די קינדר ישראל דען שבת צו מאכן דען שבת צו איר גבירד איין
איביגה זיכרהייט צווישן איר אונ׳ צווישן דיא קינדר ישראל זיא איז איין צייכן אויף איביג דש אין זעקש טעג האט גאט
בישאפן די הימל אונ׳ ערד אונ׳ אן זיבנטן טאג האט ער גירואט אונ׳ דוא גאט אונזר גאט האשט איהם ניט גיגעבן צו די פעלקר
דר ערדן אונ׳ דוא אונזר קיניג האשט איהם ניט אפגן ערבן אן די בילדן דינרש אונ׳ אויך אין זיינר רואה ווערן ניט רואן די פר
שטאפטי כי אם צו ישראל דיין פאלק האשטו איהם גיגעבן מיט ליבשאפט צו דעם זאמן פון יעקב אן וועלכי דוא האשט
אויז ערוויילט איין פאלק פון די דא הייליגן דען זיבנטן טאג זי אלי ווערן זיך פר זעטיגן אונ׳ פר לושטיגן פון דיין גוטש :
אונ׳ אן דען זיבנטן טאג האשטו איין וואל גיפאלן אונ׳ האשט איהם גיהייליגט איין גילושטיקייט דר טעג האשטו איהם גירופן
איין גידעכטניש צו ווערק דר בישעפניס : אלהינו אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר עלטרן האב איין וואל גיפאלן אן
אונזר רואה הייליג אונש מיט דיין גיבאט אונ׳ גיב אונזר טייל אן דיין תורה פר זעטיג אונש פון דיין גוטש אונ׳ דר
פרייא אונש מיט דיינר הילף אונ׳ ריינינג אונזר הערצן אונש דיך צו דינן מיט ווארהייט • אונ׳ מאך אונש ערבן גאט אונזר
גאט מיט ליבשאפט אונ׳ ווילן דיין הייליגן שבת אונ׳ זיא ווערן זיך ערפרייאן מיט דיר ישראל די דיין נאמן ליב האבן געלובט
ביסטו גאט דער דא הייליגט דען שבת :

אלהינו

ענן כבוד ערך אחר לכנס · חרר לפנים מחרר קרן עמו בפנס · טהר וגהץ
ומשלים רמוז לשבת בהכנס · מפני קשט סלה נתתה ליראיך נס : יחוקקו
נדיבי עם שירת הבאר לחסלה · כמין כברה קטנה מחוקקת ומעגלת
בסלסולה · תוקפת עבור כציות שנים עשר מסלה · נהרות תבקע ארץ
שבעות מטות אמר סלה : ירדורת קדמוניות יכנס פליאות גמילות
חסדיך · ציון סבת דוד הטיבה כסוכך לחסידך · תרשעו מסריך כבים
טפים בסוריך · קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך : נון זאגט מן עזרת ברך ג"פ

שמונה עשרה ליוצר של שבת חול המועד

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך : כי שם יי אקרא הבו גודל לאלהינו

ברוך אתה יי · אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל · וזוכר חסדי אבות ומביא גואל
לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן :
ברוך אתה יי · מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע : מכלכל חיים בחסד מחיה מתים
ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר
מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים
ברוך אתה יי · מחיה המתים :

חזן נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום · ככתוב על יד
נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קהל קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ
כבודו : אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול · מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך
יאמרו

אז איין הויבט אונ׳ האשט פר איר דען טיש בירייט דיא זויטרקייט פון דען הערצן וואלקן האט ער ביירייט דו זי זאלן ז
גלייך גין פריין אין איין קאמר איבר דיא אנדרי (קרן) האט ער גליכטן זיין גאלק אז איט איין לאכטערן : ער האט זיא
גירייניגט (וגהץ) אונ׳ גלאט גיאאכט אונ׳ האט זי פון קואליך בישייט דאריכן צו וואונן אין אירן אריין גין : פון וועגן דיא
איביגליכה ווארהייט האטטו צו דייני פורכטר איין צייכן גיגעבן (יחוקקו) זיא זאלן אויז גראבן די גליבטי דש פאלקש דיא
גיזאנג פון דעם ברונן (לחסלה) צו פון ענדן גלייך אז איין קלייני זיפא טוט זי ביפאטן אונ׳ זי פר זוסטיגט זיך אין איר זוב
זי וואר גיטטערקט די ישראל די דא איבר פור (בציות) אין די וויסטנייא אין צוועלף שטעג דען דש ים איז אין צוועלף
שטיקר גישפאלטן אזו ווערן צעתיד צבאדי בעך די ערד דורך שפאלטן אועלבש גאט האט גשוואורן צו די גישלעכטר אונ׳
האט צוזן פר פאשט זאגן דורך די נביאים די אליר ערשטי גליבטי ווערט ער איין זאלן דורך וואונדרליכי פר געלטונ
דיינר גינאדן ציון ועלכש די היט איז פון דוד אזך בגיטיגן גלייך וויא דו האשט אין דיין סוד גיאופנבארט אן דייני פרומ
דר ניי די שטרקהייט דיינר גרונד פעסטיגרש גלייך אז די אין ים זיין איבר גישוואמן אין דיינם ראט שטיא אויף העלף
אונש אונ׳ לוז אונש אויש אום ווילן דיין גינאד :

ישמח

מלך במשפט יעמיד ארץ יסודו · אז ירננו אילנות בקלוסם בחסדו · הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו ° קדוש :

הכתב זאת לעם נברא להתכפר · מה עלינו לקח לולב ושפר · לשמיע בקול תורה ולספר : על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת · ירושלים ברצותך תקים ותאיר מאפלת · סכת דויד הנופלת : בירושלים תהיה פליטה ובשרידי קרואיה · יקר צפירת הפת קודש קרואיה · מכון הר ציון ועל מקראיה :

אל אלהיל נטייל במחזה · יראה שכינתך באצבע נותנים מזינך להחזה · ואמר כיום ההוא הנה אלהינו זה · קדוש :

יוסד ע"פ א"ב אן היבט מן הכל יודך בדך כ"ח ע"ב אונ' זגט אזו כסדר נאך אנכדר ביז נאך אין אזהיין וזאך :

אזכרה מקדם פלאך לשמך ולזכרך תשק · בך גילה שלמה מחמד חפצי חשק · גאלת בזרוע עמך נהלת בחשק משק ארני ישועתי סכותה דראשי ביום נשק · דרך ארץ שנית סררת משחק נטחן טל עולה ומחספס כלומות מלבין ובוחן : ומריום ביום פניך להקביל תחן · רשנת בשמן ראשי תערוך לפני שלחן : ויו ענן

מיר טטאנד אונ' ווית פין אונטר פיר מרלייח ביטעפלים די קליגטטי זיין וועלכי די קלענסטי אויך די ערד זיין אונ' גלייך זיין זי קלוג דז זיבכטי איז גליבט דא דרונטר איז אך דר חודש תשרי דר וואר ביהעפט צו דר טבועה דר טטרקי אבות ווער זעטיגט איט אלות אונ' איט אזיר לייח גוטש אוש גישפראלט דר וועג דז לעבנש פר זעטיגט איט פרייד דר קיניג לאט די גרונד פעסטונג דר ערד איט גרילט דז זעלביגט אאל ווערן די בעם זינגן (בקלוסם) איט איר לובונג אין זיינם גוט פעסטן לובט צו גאט דען ער איז גוט דען זיין גינאד איז אין דר אייביקייט ער איז הייליג דיזט זאל ווערן אן גטריבן צו דאק פאלק דז דא ווערט ביטאפן ווערן צו פר געבן פון ווענט וועגן דז איר געואן דען לולב אונ' נאך אנדרי טייכי פרובט אונ' לבן הערן איט טטיק פון לוב אונ' צו דר ליאן די פיל טאפלטי · גוטהייד די גאט האט איט אונש גיטאן או דו ווערטט איט אין ירושלים אויך ריכטן אונ' די פרמינטטרטי דר לייכטן דז איז די סוכה · פון דוד די דא איז איין גיפאלן דען ווערט ירושלים איין אנטריבונג זיין אונ' די איבר בלייבונג די צו איר ווערן גרופן ווערן צו דר הערליכקייט דר צירליכה הייליגה הערן זי ווערן גירופן דז ווערט זיין די צו ברייטונג דז בערגט ציון אונ' צו די זעלביגה די דר צו ווערן בירייט זיין פון איין גר צו אנדרן (כטייל) ווערן איר טפאצירן גין אין טיין או דיין טכינה ווערט ווערן גיזעהן דז אן ווערט דרויף ווייזן איט דען פינגר דען ווערט אן הנאה האבן דז אן ווערט פון דיין גלאנץ ווערן בישייכט אונ' אן ווערט זאגן אן דען זעלביגן טאג כון דט אונזר גאט ער איז הייליג : **אזכרה** איך וויל גידענקן אן דייני וואונדר פון פאר אאלט צו דייכם נאאן אונ' עלטכים איז די גילוסטיקייט אן דיר איז איין פאל קוואליכה פרייד אונ' די אליר גילוסטיגטטה ביגער ווייל דוא האטט דיין פאלק אויז גילייזט איט אאכט דו האטט גפירט איט לוסט איין גרויט · פאלק איין גאט דו ביטט די טטארקהייט איינר הילף האטט גידעקט איבר איין הויבט אן טאג (נשק) די וואפונג דז טטרייטט דען סדר פון די וועלט האטטו פר ענדרט דוא האטט גיאורדנירט דז פון היאל זאל טפייז גיאאלן ווערן דר טויא גינג אויך (ואחספס) אונ' בידי קט דען אן : אות) פר באורגנה זאכן האט ער וייט גיאאכט אונ' גפריבט דז איז דז דורך דען אן האט אן פילים דוא גיוואר גיוואורן דרוק איז דר אן כאר גיפאלן צו עסן פר איין טאג דא איט אן זאל אלי טאג קואן פר גאט צו בעטן דז אן ואלדען אנדרן טאג מ.יך אאט גו עטין קריגן (דשנת) דוא האטט פעט גיטאאכ איט

כְּבוֹדוֹ וּמֵרִים רֹאשִׁי: סֻכּוֹתָה לְרֹאשִׁי לְךָ אֶדְרוֹשׁ תְּהִלּוֹת· סַלְסְלוּךָ לַהֲגוֹת
בְּסוֹד חַכְמֵי קְהִלּוֹת· חַסְדֵי יְיָ אַזְכִּיר תְּהִלּוֹת:

מַעֲנָם אֲדֶרֶת יְצָרְתָה אֶשְׁכְּלוֹתֶיהָ שִׁפֵּרוּ· רוֹב עָלֶיהָ בְּאֶגֶד דִּכּוּקָם יִתְכַּפֵּרוּ· עַם זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי
יְסַפֵּרוּ· קָדוֹשׁ:

עָנְנֵי כָּבוֹר שִׁבַּע וְעִטֵּר אֲדָנַי· עֲנִיַּת הַלֵּל שֶׁבַע אֶעֱנֶנּוּ בְּעֶדְנַי· כְּעַל כֹּל
אֲשֶׁר גְּמָלָנוּ יְיָ: פָּקַד אָבִי סוּכוֹ בְּטוֹבוֹת כְּפָלוֹתָיו: פְּעֻלָּתוֹ
לְהוֹדִיעַ לְרוֹמְמוֹ כְּבֵית תְּפִלּוֹתָיו· זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו· צֶדֶק אֶתֵּן לְפוֹעֲלִי
וְשִׁבְחוֹ אַאְדִּיר· צוֹפֶה וְשׁוֹקֵד לִזְכוּת יִשְׂרָאֵל תָּדִיר· לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל
תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

מֶמְשֶׁלֶת אַדִּיר מִתְאַמֶּצֶת בִּישִׁיבַת מַמְלַכְתּוֹ· בְּהִתְאַסֵּף רָאשִׁים בִּישֻׁרוּן יִצְחָתְוֹ קָדוֹשׁ הֲלִיכָתוֹ·
נְטָעִים וּגְדֵרָה עִם הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ· קָדוֹשׁ:

קְבִיעוּת הַסֵּדֶר תִּקֵּן כִּי טוֹב· קְרוֹת וְדָרוֹשׁ בְּעִנְיַן הַיּוֹם לְהֵיטִיב
וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה טּוֹב: רְאָיָה וּזְכוּת מִלְּקִיחַת אֵזוֹב
נִסְכָּמִים רְאֵה מַעֲמָדָה וְכַמָּה בְּרִבּוּעַ מְחֻכָּמִים· קְטַנֵּי אֶרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים:
שְׁבִיעִי תָּבִיב לִשְׁבוּעַת אֵתָנִים אֲחוֹת· שֶׁבַע בְּמִצְוֹת וּבְכָל טוֹבוֹת
נִצְמָחוֹת· אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת: מלך:

דאז האט גיגעבן צו דייני פארכטר איין וואונדר צייכן איין צייכן (ודוגמא) אונ׳ איין גלייכניש צו ווייזן אן די פעלקר די דא ווערן פר געשן ווערן ווייל דאז האט ישראל צו זי גשיקט צו עהרן אונ׳ זי האבן אזן טווער ארבטן אבר דאז גאט בישט איין פילט אונ׳ איר איין עהר אונ׳ דר היבר איינש הויבטש דו האשט בידעקט איבר איין הויבט דרום וויל איך דיך פארשן איט לוב (סלאוך) דייני לובונג צו רידן אונטר דען ראט דר קלוגי פר זאמלונג די גנאדי גאטש וויל איך אאכן גידענקן איט לוב:

מענם איר ריד איז אויז גיגאנגן איט טנוהייט איר הערנגל האבן זי בישיכט איר פילי בלעטר (באגד) איט צו זאמן בינדונג אירר ביהעפטונג ווערן זי ווערן פר געבן דיזש פאלק האב איך פר איר ביטאפן די זאמן איין לוב פר ציין אונ׳ ווערן זאגן דאז בישט היילג איט ערליי וואלקן האט ער פר זעטיגט אונ׳ ביקרינט איט. טוועלר איט רופונג דש הלל זיבן טאג (אענדנו) וויל איך איך אן אינן פר בינדן אין אייני צייטן איבר אלז וואש אונש גאט האט פר גאלטן ער האט בידאכט דען פאטר דר וויז זאגונג דש וואר אשה רבינו איט טאגלטי גוטהייד די ווערק גאטש צו לאזן ווישן צו דר היגן איגן אין הויז זייגש גיבעטש אין גידעכטניש האט ער גיטאן צו זיין וואונדר גירעכטיקייט וויל איך געבן צו איין ווערקר אונ׳ זיין לוב וויל איך אין אורדר טטעלן ער זוגט אונ׳ אייזלט אונ ישראל טטען גירעכט צו אאכן אונ וויל זיין גירעכטיקייט דו די תורה זאל פר גרישט אונ׳ בטיכט ווערן די גיוועלטיקייט דאז שטארקן גאטש איז גיטטערקט אין זיצונג זיינש קיניג רייכש אין פר זאמלונג דר הייבט הערן פון ישראל די לויטרן דען היילגן גאט אין זיין גין פלאנצונג אונ׳ צוין זיין בייא דעם קיניג אין זיין ווערק דו היילגן גאטש די שטעלונג אין אורדר האט ער גישטעלט דו עש גוט וואר צו לייאכן אונ׳ פארטן אין די זאך פון דען טאג צו בישיידן איט ליבשאפט אונ׳ איין זאך אין זיין צייט איז גאר גוט ביוויז אונ׳ גירעכטיקייט ווערט בישלאסן פון נעאונג דו אזוב וועלכש איין קליין קרויט איז אונ׳ גלייך וואול צו פיל אצות גיברויכט ווערט זיך

מְטְעָמִים ׃ חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בַּנְּעִימִים ׃ חֶרְדָה צִיאָה מִקְנֶה וּמְנַת סֶבֶר ׃
חָבִיב נִבְרָא בְּצֶלֶם הוּרַד לְנֵכָר ׃ כִּי הוּא רוֹדֶה בְּכָל עֵבֶר ׃ טִבְכוּ כְּקֶשֶׁב
חֲבֵרִים גַּן יְשִׁיבַת ׃ טְרָחוֹ בְּהַמְּרָאָה וּבְמִזְרָחִית קוֹלֶטֶת שַׁבַּת ׃ מִזְמוֹר
שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת ׃

מֵאֵין כָּמוֹךָ לְךָ יָאֲתָה לְהֵאָמֵר ׃ רַב מְהוּלָּל כֹּל בְּתֶחֶל וּבְגֶמֶר ׃ טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ וּלְזַמֵּר ׃ קָדוֹשׁ ׃

יָדִיד אִתּוֹ בְּהַדְרֵי קוֹדֶשׁ לְעֶשְׂרִים הִנְסַכְתָּ ׃ יְחִידוֹ הִכְלִילוֹ וְחוּט מְשֻׁלָּשׁ
סֻכּוֹת ׃ וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכּוֹתָה ׃ כְּאִילָן מְבוֹרָךְ שְׁתִילֵי זַיִת הוּעֲטָר ׃
כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר בְּשֶׁעֲבוּרָם נָטַר ׃ לְמַחֲסֶה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר ׃
זָקֵן פְּרָאָם כְּדִבֵּר כְּחָזוֹן לַחֲסִידוֹ ׃ וְלֹא נָחָם כְּבֶרֶךְ אֶרֶץ יְסוֹדוֹ ׃ בָּרוּךְ יְיָ כִּי
הִפְלִיא חַסְדוֹ ׃

מֵאַהֲבָה יְתֵירָה רְצָם וְהֶחֱלִיף הַשִּׁירָה ׃ בִּקְהַל רַב יְבַשֵּׂר צִדְקוֹ לְהַכְשִׁירָה ׃ חַסְדֵי יְיָ לְעוֹלָם
אָשִׁירָה ׃ קָדוֹשׁ ׃

מִנְהַג עוֹלָם תַּלְמִיד טוֹעֵן פָּנִים ׃ מַרְחִיץ וּמַנְעִיל וּמַלְבִּישׁ מְשַׁמֵּשׁ
וּמַכְנִיס ׃ נָתַתָּ לִירֵאֶיךָ נֵס ׃ נֵס וְדוּגְמָא לְהַרְאוֹת לְאֻמּוֹת נֹשִׁי ׃
נָהַתָּ לִכְבוֹד וַהֲרֵי שֶׁעֲבוּר קוֹשִׁי ׃ וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי כבודי

דר ווידר אוקס (ובמריח) אונ' דר ריגל דז איז דר לויתן (והמריח) צו אמכן שפייזן (לכירת) צו דר סעודה פון גוטי שפייז איר זייכן צי אליבי טייל צו גיפאלן (חלד) די ערד האט אויש גיזוגן אנצייא גיטירטי אונ' זוטטיגה גאב אבר גליבטר וואר דר אין פארן גאט ביטאפן וואר אונ' גישטעלט איבר זי צו שטערקן דען ער הערטט מן אלי זייטן (טכסו) ער האט אים בירייט אך די פיר כעאונג דר גלערנטן דז ער זאל אין גארטן זיצן (טרדו) ער האט אים ווידר ארויז גטריבן (בהמראה) וויל ער האט גאטט וואָרט ווידר טפעניגט אונ' אן די אזרח דייט פון גן עדן וואר ער אנטפאנגן דז ער דארטן זאל רואן אונ' נאך דעם ער האט תשובה גיטאן דז הק"בה האט אים זיין עבירה אוחל גיוועזן האט ער גיזאגן איין לוב גיזאנג פר דעם טאג דש שבת וויל דיינט גלייכן ניט איז דרום שטים דיר טין מן צו ווערן גילובט איין הער דר אלט בישאפן האט (בתחל) אין אנפאנג אונ' אין ענד עט איז גוט צו לובן צו גאט אונ' צו זינגן צו דעם הייליגן גאט (ידיד) דר גליבטר אברהם דר דא איז גיקוואן איט נירליכקייט נאך צוואנציג דורות (הנסכת) דוא האשט גיאאבט הערטן זיין אייכליגן זון יצחק האט ער גאכן אונ' גאר צו איין קרבן גיבראכט אונ' זיין דרייא פאדיגן פאדין דז איז יעקב דעם האשטו בידעקט אונ' יעקב איז גיזוגי קען סוכות (כאילן) גלייך אז איין בוים דר גיבענטט איז אונ' איט פלאנצונג דז איז בערט ביקרינט דט אייכט די קינדר פון יעקב אז דש ווערק פון קלארן ניגל שטיין האט ער זי אין אירן דינשט גהיט צו בטיצן אונ' פר בערגן (מזרם) פון שטארם אונ' רעגן צום ענד האט ער זי אויז גליזט גלייך וויא ער גירעט האט אין דר נבואה צו זיין פרואן אברהם אונ' ער האט זיא ניט גיפירט נאך דען גרונד דז רעכטן זעגט גילובט איז גאט דש ער האט וואונדרליך זיין גינאד ביוויזן פון וועגן גרוטי ליב טאפט האט ער זי ביוויליגט אונ' דען אדר פון עולם פר ענדרט וויא ווייטר ווערט שטין אין איין גרוטי פאר זאאונג ווערט אן באטשאפטן זיין גירעכטיקייט צו רעכט פערט גן די גנאד גאטט ווער איך איביג זינגן פר דען הייליג גאט דר אנהג פו עולם איזדר תלמיד טראגט (פנם) איין לאנטערן אוך זיין הערן צו לייכטן ׃ אבר הק"בה האט אן ישראל גליכטן איט איי אלקן אונ' האט זי גיוועטן אונ' גיטואט גיקלייד ביוואָרט אונ' אין גיזאמלט

דער חזן היבט אן (טובן עד הלב קדיש אונ׳ ברכו) אונ׳ דר נאך זאגט אן דאס :

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל ; אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי ;

מיוסד ע״פ א״ב כפולות וחתום שמו מאיר ברבי יצחק

את השם הנכבד והנורא נאה לרת תהלותיו · אביע זכר רב טוב מפעלותיו · הבונה בשמים מעלותיו : בכותרת מלכים נתיעץ ונמלך בסודה · בחכמה אמריה תאמר נאוה וחסודה · ואגדתו על ארץ יסדה : גובה תקרא קירה במקוראי אל · גבולות הררים הציב מהר אל · למספר בני ישראל :

מאהב יראיו ביד בסוס שעינתו : ידידות ציון חמד קדשת שכינתו כשלם סכו ומעונתו · קדוש :

דגלים סכות סביבותם הקיפו והתקיע · רמיזן כקרח הנורא האיר והרקיע · והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע : הרי בשמים הטביר וכביר הצביר · הצמיח כשמח ומסער פנים ומסביר · וברכה לראש משביר : ותגי מלכים בקו משקולת עם · ויתרון הכשר בתשר אשר פעמם · כירח יכון עולם :

מעשה אצבעותיך פלאים תמהים ונאוים · ירח וכוכבים יקר כבודך מחוים · וצבא השמים לך משתחוים · קדוש :

זריז ומשבח להשפיע שפעימים · זיזו ובריח להאריח לכירת מטעמים

את השם דען גיעהרטן אונ׳ פורכטזאמן נאמן איז היפש צו לובן . (אביע) איך וויל רידן דיא גידעכטניס דר פיל הייד זיינר גוטי ווערקן : דער דא בויאט אין די היאל זייני בעדם : איט דער קיניגליכי קרון דס איז די תורה האט ער זיך בירמטן אונ׳ בידאכט אין איר גיהייאניש : איט קלוגהייט זאגט זיא איר זאג דיא היפש אונ׳ אן גינעמי : (ואגדתו) אונ׳ זיין בונד האט ער אויף די ערד גיגרונד פעסט : דיא היך פון איר באלקן הט ער גיבעלקנט דורך דיא אן רופונג גאטס גיווערקן הט ער גשטעלט אן די דרום אונ׳ לפון זייט פון דען בערג גאטס נאך דר צאל דר קינדר ישראל פון וועגן ליבשפט זיינר פורכטר האט ער פר קלארט (בסוס) די גרונד פעסטונג (שעינתו) זיינר אן לעהנונג : די ליבשאפט פון ציון דיא גילוסטיקייט דר הייליקייט זיינר רואונג : אין די גנצהייט זיינר היט . אונ׳ זיין וואונונג דס הייליגן גאטס : (דגלים) די באנירן פון ישראל האט ער איט סכות גרינגז הרום זי אום רינגלט (והתקיע) אונ׳ אין גיסטאלן : אין גלייכנס אז אין שרעקליך אייז האט ער אאכן לייכטן אונ׳ אויז גישפרייט אונ׳ דיא פרשטענדיגי ווערן לייכטן אז דער גלאנץ דס היאלס : בערג פון גיווערץ (הטביר) האט ער אין דר איטן יטשטעלט פיל (הצביר) האט ער צו זאאן גיהויפט : ער האט אאכן שפראסן דס דא דר פרייאט אונ׳ פרזעטיגט אונ׳ איין פריליך אן גיזכט אאכט אונ׳ איין בענטשונג אאכט ער פליסן אויף דז הויבט (ותגי) אונ׳ דיא קרונן דר קיניגן נאך דער גווילט טנור ער האט דר הובן זיא אונ׳ איין זער גרושי רעכט פירטיקייט (בתשר) איט דיא פריזאנט די ער האט גיווערקט זיא : גלייך אז דיא לבנה ווערט דיא וועלט בירייט : די ווערקן דיינר פינגר זיינן זער וואונדרליך אונ׳ היפש . דיא לבנה אונ׳ די שטערן טון דיא הערליכקייט דיינר עהר זאגן אונ׳ דיא היער שארן דר היאלן טון זיך צו דיר בוקן דוא הייליגר גאט (זריז) ער איז גפריסט . אונ׳ גילובט (להשפיע) צו אכין פליסן דען גלוס דר אעהרן (זיז) די פר וואגלונג דז פעלדס דז איז

מיוסד ע"פ א"ב

אל למושעות בארבע שבועות נשים בשועות דופקי ערך שועות הוגי שעשעות . וחידתם נשתעשעות . וזועקים להשעות חוכי ישועות טפולים בך שעה יודעי בין שעות כורעיך בשועות: להכין שמועות מפיך נשמעות נותן תשועות ספורות נשמעות עדות משמיעות פועל ישועות צדיק נושעות קרב תשועות רגש תשואות שלש שעות הושענא תחיש לו שועות הושענא

אני והו הושיעה נא

מיוסד ע"פ א"ב ושם המחבר שמוא'

כהושעת אלים בלוד עמך . בצאתך לישע עמך . כן הושענא

כהושעת גוי ואלהים . דרושים לישע אלהים . כן הושענא:

כהושעת המון צבאות . ועמם מלאכי צבאות . כן הושענא:

כהושעת זכים מבית עבדים . חנון בידם מעבידים . כן הושענא:

כהושעת טבועים בצול גזרים . יקרך עמם מעבירים . כן הושענא

כהושעת כנה משוררת ויושע . רגוחה מצוינת ויושע . כן הושענא

כהושעת מאמר והוצאתי אתכם . נקוב והוצאתי אתכם . כן רושענא:

כהושעת סובבי מזבח . עומסי ערבה להקיף מזבח כן הושענא

כהושעת פלאי ארון כהפשע . ציער פלשת בחרון אף ונושע כן הושענא:

כהושעת קהלות בבלה שלחת . רחום למענם שלחת כן הושענא

כהושעת שבות שבטי יעקב . תשוב ותשיב שבות אהלי יעקב והושיעה נא

כהושעת שומרי מצות וחוכי ישועות . אל למושעות . והושיעה נא

אני והו הושיעה נא

הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם: ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יי קרובים אל יי אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו למען דעת כל עמי הארץ כי יי הוא האלהים אין עוד קדיש שלם:

אין כאלהינו ברכו

אל למושעות. העלף דאך דו בישט גאט פון פיל ארלייא הילף די דא אין דיזי פיר וואכן פון תשרי זיך גנעהן מיט גיבעט די דא אן קלאפפן איטאן ריכטונג דר גיבעט די דא טראכטן אין דר תורה די דא הייסט איין ארגייאונג אוני' מראייאן זיך אין איר אויש רעטניש פון די חכמים די דא שרייאן אונ צו ווערן גיהאלפן די דא האפן צו הילף די דא זייגן אן דיך בהעפט צו פר לאזין זיך אויף דיר די דא ווישן שאפט האבן אונ צו פר שטין די צייטן צו ווען יאיש טופין דיר צו דיר קניאן איט גיבעט אונ צו פר שטין די פר נעאונג וואס די נביאים האבן אויז דייכן אונד פר סאן דוא געבר דר הילף די לאז אונ' די ליטונג דר רעכנונג דר גאולה די דא לאזן הערן איש מכדריר צו לערן די גלייגנוס פון דר תורה די ווערקר דר הילף איין גירעכטר דר גהאלפני זייא דאך גנעהן די הילף פון ירושלים די דא וואר פול פון גרוזן דש פילי פאלק די דרייא צייטן פון דיזן גלות די דניאל גזאגט האט זאלשטו גשווינד איילן אונ ווילן די הילף העלף דאך דען פירוש פון כהושעת אלים בלוד ווערשטו געפינדן בדף א"ד:

את

אונ' דער חזן זאגט לדור ודור אונ' זאגט שאוכה עטרה אויך : אונ' דר נאך נעמט אין לולב אונ' אתרוג אונ' אמבט דיא (ברכה [illegible]) אונ' אמבט קיין שהחיינו אין דען אנדרן טאג · אבר ווען דר ערשטר טאג סוכות אין טבת גפאלט אזא אמבט אין דען אנדרן טאג שה[illegible] [illegible] זאגט אין [illegible] דר נאך היבט אין אויז אונ' לייאנט וויא געשטרט דען אפטיר לייאנט אין (ובחמשה עשר) וויא געשטרט :

(אין כאוך) ווערטטו גפינדן אין ערשטן טאג סוכות)

דיא תחנה פון אלט רגלים וואש אין זאגט איין דיא (ספר תורה) אויז היבט ווערטטו גפינדן בדף א' :

נאך דעם לייאנן זאגט אין דיא הפטרה אונ' אין זאגט דיא ברכה בדף י"ט אונ' דר נאך דיא הפטרה (ויקהלו) באלכים א' קפיטל ח' פסוק ב'

וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח
הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי : וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן :
וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהֹוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־
כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים
וְהַלְוִיִּם : וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים
עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־
יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב : וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית־יְהֹוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ
הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים : כִּי הַכְּרֻבִים
פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם הָאָרוֹן וַיָּסֹכּוּ הַכְּרֻבִים
עַל־הָאָרוֹן וְעַל־בַּדָּיו מִלְמָעְלָה : וַיַּאֲרִכוּ הַבַּדִּים
וַיֵּרָאוּ רָאשֵׁי הַבַּדִּים מִן־הַקֹּדֶשׁ עַל־פְּנֵי הַדְּבִיר
וְלֹא יֵרָאוּ הַחוּצָה וַיִּהְיוּ שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה : אֵין
בָּאָרוֹן רַק שְׁנֵי לֻחוֹת הָאֲבָנִים אֲשֶׁר הִנִּחַ שָׁם מֹשֶׁה
בְּחֹרֵב אֲשֶׁר כָּרַת יְהֹוָה עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם : וַיְהִי בְּצֵאת הַכֹּהֲנִים מִן־הַקֹּדֶשׁ
וְהֶעָנָן מָלֵא אֶת־בֵּית יְהֹוָה : וְלֹא־יָכְלוּ הַכֹּהֲנִים
לַעֲמֹד לְשָׁרֵת מִפְּנֵי הֶעָנָן כִּי־מָלֵא כְבוֹד־יְהֹוָה אֶת־
בֵּית יְהֹוָה : אָז אָמַר שְׁלֹמֹה יְהֹוָה אָמַר לִשְׁכֹּן
בָּעֲרָפֶל : בָּנֹה בָנִיתִי בֵּית זְבֻל לָךְ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ
עוֹלָמִים : וַיַּסֵּב הַמֶּלֶךְ אֶת־פָּנָיו וַיְבָרֶךְ אֵת כָּל־
קְהַל יִשְׂרָאֵל וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל עֹמֵד : וַיֹּאמֶר
בָּרוּךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּפִיו אֵת דָּוִד
אָבִי וּבְיָדוֹ מִלֵּא לֵאמֹר : מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא־בָחַרְתִּי בְעִיר
מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לִבְנוֹת בַּיִת לִהְיוֹת שְׁמִי שָׁם
וָאֶבְחַר בְּדָוִד לִהְיוֹת עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל : וַיְהִי עִם־
לְבַב דָּוִד אָבִי לִבְנוֹת בַּיִת לְשֵׁם יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :
וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־דָּוִד אָבִי יַעַן אֲשֶׁר הָיָה עִם־לְבָבְךָ
לִבְנוֹת בַּיִת לִשְׁמִי הֱטִיבֹתָ כִּי הָיָה עִם־לְבָבֶךָ : רַק
אַתָּה לֹא תִבְנֶה הַבָּיִת כִּי אִם־בִּנְךָ הַיֹּצֵא מֵחֲלָצֶיךָ
הוּא־יִבְנֶה הַבַּיִת לִשְׁמִי : וַיָּקֶם יְהֹוָה אֶת־דְּבָרוֹ
אֲשֶׁר דִּבֵּר וָאָקֻם תַּחַת דָּוִד אָבִי וָאֵשֵׁב עַל־כִּסֵּא
יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהֹוָה וָאֶבְנֶה הַבַּיִת לְשֵׁם יְהֹוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל : וָאָשִׂם שָׁם מָקוֹם לָאָרוֹן אֲשֶׁר־שָׁם
בְּרִית יְהֹוָה אֲשֶׁר כָּרַת עִם־אֲבֹתֵינוּ בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם :

אונ' דער אפטיר זאגט דיא ברכות בדף ד' ע"ב : דר נאך זאגט אין (אשרי אונ' יהללו) אונ' זעצט דיא ספר תורה אין היכל אונ' טוט אויך גלייך וויא געשטרן דר נאך נעמט אין אתרוג אונ' לולב אין דיא הנט אונ' זאגט (הושענא)

הוֹשַׁעְנָא

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשַׁעְנָא : לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשַׁעְנָא :

לְמַעַנְךָ גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשַׁעְנָא : לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשַׁעְנָא :

פנים: ויחפוץ במחוללי חמשת וששת. ההוגים חמשת ועורכים ששת: מהוללי חתולי כנפי ששת: ויעורר אהבת איתנים. וכירון פאר חתונים: היות למעלה מהם נתונים. ומחיצתם תהא מכפנים. ומשתעשעים ביקרה מפניניםמפנינים. בצל שדי לפני ולפנים. ואותם ישאלו שנאנים. בסכת נוה שאננים. מה פעל נוצר אמונים: ומה הורה במעונים. ומה גילה סוד לנאמנים. ומה חשף ממצפונים. והם יבארו למו היך צפונים. קול רנה וישועה אשר בם מונים. כי הם היו ראשונים. חרב פיפיות שנונים. הלל במשנה שונים. חדשים וגם ישנים. שירות ותשבחות משננים. ואחרימו ויען חיות נותנים. בקול רעש מנגנים. קדוש וברוך עונים. ושרפי מעל כנף רננים. עומדים מעל כנף רננים. עומרים ממעל ורוננים. פה אחד עונים. וזה אל זה מכוונים. וזה אל זה מצינים. וזה אל זה מתבוננים. וזה אל זה נכונים. ושלוש קדשה לקדוש נותנים:

ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר: קהל קדוש קדוש קדוש יי׳ צבאות מלא כל הארץ כבודו: אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול. מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך יאמרו: קהל ברוך כבוד יי׳ ממקומו: ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך. מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים. ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך קהל ימלוך יי׳ לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללו יה:

ווידר די לוב פון די פיר חיות הקודש די אן כסא הכבוד שטין דאש איין איטליכר האט פיר (פרנ׳פים) אוני איר לערנן האטש האטי תורה אוני אן ריכטן האריך די שטה סדריך. איז הק״בה אער אקובל או די לוב פון די אלאכים (תתו׳י) די דא זיין אוש גיוואונדן איט זעקש פליגל אוני ער ווערט דר וועקן די ליכטאפט דר אבות אוני ווערט זיא. אן קליידן לירונג דאש כהן הגדול אוני ווערט געבן ווערן איר אורט איבר די אלאכים אוני אירוואונונג ווערט זיין איכן ווינ׳ג לו הק״בה אער או דיא אלאכים (ואשתעשעים) אוני ווערן זיך דר איימן אין דר תורה די דא איז ווערדיגר ווידר גיט גאלד: אין שאטן דאש אלאעכטיגן גאט גלן פון איכן אינג אוני די אלאכים פון אויטן ווינג די ווערן די לדיקים פרעגן וואש האט גיטאן הק״בה דר דא האט גיהיט זיין ריד לו אכן ווארזי אוני וואש האט ער גפסקנת אוני וואש פר איין סוד האט ער אגלה גיוועזן אוני וואש (חשף) ער האט אנטפלעקט פון די פר בארגיני. אכן דען ווערן די לדיקים איבבישיידן די פר בארגני ריד זיינט גוואן אוני זובן אין אויך די היכל דאז ער אין האט גטאן דא זי לאנג כאך גיליזט האבן דען זי וואת די ערשטן די דא האטן די תורה גלערנט די דא איז גלייך לום טווערש איט לווייא טארפן אוני איין הלל כאך דען אנדרן זי פר ענדרן כייאי א כ׳ אלטי שירות ותושבחות זי ווערן דר ליזן (ואחריאו) אוני כאך ישראל לובן די אלאכים לו הק״בה דז זי פר אורא טווילן: אז שטיק אייכש שטורם זי גיבן גיזנג אוני ענטפרן קדוש אוני ברוך אויך די ברענדיגן אלאבים די לובן איט אירי פליגל זי שטין בייא הק״בה אוני לובן איט איינם אאל אוני איינר איז זיך אכוון וועך דר אנדר אן היבט אוני איינר גיבט דעם אנדרן איין לייכן אוני איינר פריבט אויך דעם אנדרן אוני איינר אויך דען אנדרן אן גרייטן זיך אוני געבן דרייא קדושות לו הק״בה:

אין במטעותם · ותחרות אין במחיצתם · ואיבה אין בהליכתם · ופלגות
אין בחפתם · וקנאה אין במשכנותם · ושנאה אין ברפידתם · ותמונה אין
ברביצתם · ואסון אין במטורתם · ורמיה אין בעפעפותם · וצרה אין
במחשבותם · וצוקה אין בטוחותם · ויצר הרע אין בלבותם · ורע עין אין
ברירתם · ומיתה אין במרורתם · ומחלה אין בגויתם · ששים כל אחד
ואחר בנחלתם · שמחים במפעלותם · גלים בירושתם · רוננים בפור
חלקתם · עולצים באורחותם · חרים את צבחותם · והוא יתהלך בתוכם
עמו לסכו למשכם · בעבותות אהבה להמשיכם · באברתו לסככם · תחת
כנפיו לסככם · בסתר אהלו למסכם · בינו לבין משרתיו לתוכם · וינח
רוכב ערבות · ויחז בתוך מעלות ערבות · בצדק קיחת שתי ערבות ·
ואתה מרבבות אלפי רבבות · קעמות בין הדסי עבות · בצדק שלשת אבות
וירום כסא מיוחד · וישב עם זקני גוי אחד · אוגדי לולב אחד · ומעמיתים
בם אתרוג אחד · ויאתיו בני אבות שלשה · היחוסים אום משלשה · יוחד
מקורא קדוש שלשה · ויערב לו שיח אמונים · המהללים בארבעת מינים
מארבע חיות מרובעי פנים

נאך (קנאה) ווערט זיין אין איר וואונוג (ותחרות) נאך קיין אן רייצונג נאך פיינטשאפט ווערט זיין אין איר טארן נאך קיין
טלאף (ברפידתם) אין איר אויף טבריטונג נאך שלאונג (ברביצתם) אין איר נידר הויארונג (ואסון) אונ' קיין אומרט
אין איר וואונוג אונ' קיין טרערן (בעפעפותם) אין איר ברוימן אונ' קיין לייד אין איר גידאנקן : אונ' קיין ביזוויקכיט
(בטוחותם) אין איר אינוויניגשטי גידאנקן אונ' קיין זאך הרע אין איר הערצן נאך רע עין אודר ט יט אין איר וואונוג אונ'
קיין קראנקהייט (בגויתם) אין איר לייבה בור זיין אלי בשטון ובשמחה איט אירן ערב טייל אונ' פרייאן זיך איט איר גוט
ווערק אונ' לובן גאט (בפור) אונ איר (חלק) דש דא איז געפאלן צו אירם ל ז (עולצים) אונ' דר פרייאן הק"בה איט איר ווע
אונ' פרייד (והוא) אונ' ער הק"בה דר ווערט זיך דר אימאן צווישן אין אונ' ווערט זי ציהן איט איס אין זיין (סוכה) איט זיינ
גרושי ליבשאפט אז זעלטן זי איט זיולר גיצוגן ווער (באברתו) איט זייני פליגל ער ווערט בטיגן זי אין פר בערקנס זיינ
גיצעלט ער ווערט בידעקן זי אונ' ועלן צווישן אין אונ' זייני משרתים די מלאכים אונ' ער ווערט לאזן זיין רייטונג אין היא
ערבות אונ' ווערט רוען צווישן ישראל די דא האבן זיבן (מעלות) אוס ווילן דר גירעכטיקייט איריש נעאן די (ערבות) אונ'
ווערט קואן איט פיל צעהן טויזנט מלאכים צו רואן צווישן ישראל די דא נעאן דיא (הדסים) דיק גיפלאכטני אום ווי
גירעכטיקייט די דרייא אבות אונ' ער ווערט זיך דר היבן אויף צו שטין פון דעם הייליגן שטול זיין כסא הכבוד אונ' ווער
זיך זעצן צווישן די זקנים פון ישראל די דא זיין איין הייליג פאלק אויף דער ערדן די דא בינדן איין לולב (ומעמיתים) אונ
גיזעלן צו אים איין אתרוג (ויאתיו) אונ' זי ווערן קואן איט איס צו לובן הק"בה ישראל די קינדר דר דרייא אבות די דא זי
אין גידריט פאלק כהנים לויים ישראל אין דר יחוס איז בעשר אז דר יחוס פון די מלאכים די דרייא מאל קדוש זאגן אונ' אי
לוב איז אים זיסר פון ישראל די דא ווארטן אויף זיין (מאוכה) פון הק"בה בלואר רוער וואר אס לט זיין (כביאות פון אטיה
די זי לובן איט די פיר איניס :

ווערד

להעלות · אבל מנין ענפיו אין במדה לרעוף · ועל יובל שרשיו בעלות ·
וכל מי בראשית ממנו נפעלות · ופלגים נפרגים לכל תעלות · ושבע כתי
קדש המעולות · תחת סבת נופו מתעלות · ומתחתיהם שלשים מעלות ·
מסתופפים בצלם בשיר המעלות · ועל גבם ששים מעלות · ולמעלה מזו
עולות · ועד כסא הכבוד טסות ועולות · בשיר נעימות שיר המעלות :
וכל אחד ואחד לפי כבודו · וכבוד והדר יתן הודו : בזיו שכינה ייחדו ·
במראה פנים יכבדו : כעטרה לבושים לאפדו · ברקמה ועתיק לרפדו ·
כמראה הקשת לחסדו · כמראה הנוגה לנגדו · כצאת השמש בעודו ·
אשר בו צדקו יעידו · לפי הרשום בכתבידו · ולפי מעשיו ומעבדו · ישלם
למו פעלם כמעבדו : יש ממאה אמה קומתם · כתבנית היכל רקמתם ·
יש ממאתים ושלש מאות תקומתם · כן ועד תשע מאות הקמתם · לפי
שיעור תקומתם כן תהא בארץ מהלכתם · יש מהם מלא העולם הליכתם
ומסוף העולם ועד סופו הליכתם · יש משש עשר עורמות מלכותם
ויש משלש מאות ועשרה ממשלתם · ויש משלש מאות ושלשים וששה
שליחותם · ושלום גדול יש בינותם · ושנאה אין

ועלביגה אאם גירעכנט אבר די צאל (ענפיו) זיינר צווייגן די האבן קיין צאל נאך קיין מאס אונ׳ אויך (יובל) וואסר בעך
זיין די צווייגן גיפלאנצט אונ׳ פֿון זעלביג וואסר גיאן אויז אל די וואסר די בשטת יאי בראשית בישאפֿין ווארן אונ׳ ווארן
פֿר טיילט אין אל (תעלות) גראבן אונ׳ אונטר זיין צווייג דא ווערן זיך פֿרייאן די זיבן כיתות פֿון צדיקים אונ׳ פֿון אונטר איגן
ווערן זיין דרייסיג (מעלות) צו די אלמכים (מסתופפים) די דא ווערן זיך בשיצן אין איר שאטן צו לובן הק״בה מיט גיזאנג
אויך די זעלביגי שטאפלן אונ׳ איבר אין ווערן זיין זעכציג מעלות צו אנדרי אלכים די דא (טסות) שוועבן ביז אן דען כסא
הכבוד מיט צירי גיזאנג אונ׳ איין איטליכר צדיק נאך דז ער האט מצות גיטאן ווערט אן איין כבוד געבן אונ׳ אן ווערט אין
אכבד זיין מיט וויזן די פנים פֿון הק״בה אונ׳ מיט צעהן קליידונג דר כבוד (לאפדו) צו צירן אין (ברקמה) מיט גיבארדירטה
אונ׳ נירליכה קליידר (לרפדו) צו בישפרייטן אין אז גישטאלט דאז רעגן בויגן ווערן זי זעהן איר פרצופים דא מיט זי ווערן
גנאד האבן אונ׳ ווערן לייכטן אז דר כוכב דר דא הייסט (נוגה) אונ׳ אז די זון וויל זי נאך הוך טייכט אין דר זעלביגי צייט
ווערט איינש איטליכם גירעכטיקייט גיזאגט ווערן נאך זייני מעשים אונ׳ זיינש דינשט אלז עז הק״בה מיט זיינר האנד
האט אויך גישריבן אזו ווערט אים ווערן ווידר קערט זיין לון נאך זיינם פר דינשט עש זיני צדיקים די ווערן זיין אזו הוך אז
דז בית המקדש וואר דאז איז הונדרט איילן גיוועזן אז דז גישטאלט פֿון היכל אזו הוך ווערן זיין די ווייבר די מיט גיבארדירטי
קליידר ביקליידט זיין אונ׳ עטליכי ווערט איר הייך זיין פֿון צוויא אונ׳ דרייא הונדרט ביז ניין הונדרט איילן אך איר גנג אויך
דר ווערט רר ווערט זיין נאך די מאם איירר הייך עטליכי די ווערן גין פֿון איין ענד דר וועלט ביז צו דעם אנדרן ענד עטליכי
ווערט איר קיניגרייך זיין פֿון זעכצעהן וועלדות אונ׳ עטליכי אין דרייא הונדרט אונ׳ צעהן וועלדות אונ׳ עטליכי ווערט איר
שליחות זיין פֿון דרייא הונדרט אונ׳ זעקס אונ׳ דרייסיג וועלדות אונ׳ ווידא אלז זי ווערן ניט גלייך כבוד האבן דענאך ווערט
גרוסר שלום צווישן אין זיין אונ׳ קיין (שנאה)

המצוחצחות בחשע מחזות · וכל אשר תדיר לעשות זאת · יזכה לה לאמר
לו כזאת · אשרי אנוש יעשה זאת · יחשב לו כשמר כל התורה הזאת ·
ומי שמע כזאת · ומאת יי היתה זאת · ואחשבה לדעת זאת · והיא נפלאת
בעיני זאת · עד אבא לישבי פרזות · ואשאלה לזקני מי זאת · מה אתנן עם
שומרי מצות סכה זאת · והם ישיבוני תשובות עזות · ויראוני מצפונות
גנוזות · רב טוב הצפון בבית גנזות · לבעלי סכה יהיו גנוזות · ומחיל אל
חיל יצעדו · ומסכה לסכה יתעדו · ומאהל לאהל יועדו · בסכה אשר יצמדו
בסכת שלם יוצמדו · בסכת עמקים יומדדו · בסכת צלצל יעדו · בסכת
סביביו יחדדו · בסכת מלכם יתועדו · בסכת צפונו יואחדו · בסכת
נאות דשא יובהדו · בסכת מי מנוחות יכבדו · בסכת עץ חיים יתיסדו ·
בסכת שתחתיו יוסעדו · בסכת צלותיו בחיל יוסלדו · במעלותיו אל
ייחדו · במערבותיו זר יאפדו · ברחובותיו יתרפדו · ושיעור תפישותיו
יומדדו : חמש מאות שנה הליכותיו עלות · עוכי עקרו כזה קו
להעלות

טטעטיג ליך האט ווערט זאלה זיין דז אין ווערט ווערן געזאגט וואז דעם מענשן דער דיא מצות האלט אונ' ווערט אים
גרעכנט אז העט ער כל התורה מקיים גוועזן אונ' ווער הט געהערט אז דז דאזיג הז דז מצוה זאלז אזו אין לון האבן עז איז פון
גאט אונ' איך דענק עס צו ווישן: אבר עז איז פון איר פר האלטן ביז איך ווער קומן צו די תלמידי חכמים דיא דא ווערן זיצן
צו ירושלים אין דר צייט דז זי ווערט זיין פון וועגן איר גריש אז איין דארף און אויך דז זעלביג ווערט זיין היכטן מאך דא ווער
איך זי פרעגן וואס איז די גאב פון דער מצוה דא ווערן זי איך ענטפרן אונ' ווייזן דס פיל גוטס איז פר בארגן אין בהעלטנס
פון הקב"ה: דז זיא רייבן ווערן דיא דא האבן גיהאלטן די מצוה פון סוכה אונ' פון איינס היר דר אלמכיס צום אנדרן (ילעדו)
זי ווערן טרייטן אונ' פון איינס געצעלט דר צדיקים צום אנדרן ווערן זי זיך בטעדיגן: אונ' פון איין געצעלט צום אנדרן ווערן זי
פר זאמלט ווערן אין דר סוכה פון הקב"ה די דא איז צו ירושלים כלומר דז בית המקדש (יוצמדו) ווערן זי ביהעפט ווערן אין
איין גרושי סוכה אז אן פלעגט צו אלין אין איינס פלאן ווערט איכן ווערן צו גאמען: אין די סוכה די דא ווערט גיאלט ווערן
(צלצל) פון הויט דז דס לויתן (יעדו) ווערן זי גיטטעדקט ווערן · אין איין סוכה די דא גריגנ הרום הקב"ה ווערט זיין
(יחדדו) ווערן זי דר פרייאט ווערן : אין דר סוכה אירס קיניג הקב"ה ווערן זי ביטעדיגט ווערן אין איין סוכה דיא בייא
איס פר בארגן איז (יואחדו) ווערן זי גיאייניגט ווערן אז אין אייכר סוכה די אויך וואוכוגג הז גראז איז בייא גירואטן אמטר
ווערן זי גיאייניגט אונ' גיעהרט זיין (במסכת) אין דר סוכה פון עץ החיים דער אין גן עדן שטיט ווערן זיא זיך גרונדן ·
אונ' אונטר זיינן שאטן וועלן זיא גישפייזט ווערן אונ' אונטר זיין שאטן פון הירדר אלמכים (יוסלדו) ווערן זי גלובט ווערן
אין זיין שטאפ' זי ווערן אייניגן צו הקב"ה (במערבותיו) אין זיין פלאן זי ווערן ביכדן איין קרון צו הקב"ה · אויך זייני גאסן
(יתרפדו) ווערן זי אין איין צירליך בעט ליגן: אונ' דר טיעור פון זיין אום פנג זי ווערן מעסן זיין היך פון דען (עץ החיים)
איז איין גנג פון פינף הונדרט יאר אונ' אונטן זיין דיק פון זיין ווארצל ווערט נאך די
זעלביגי ·

ובמחיצותיה בדפנותיה ובמצבותיה בסכוכיה ובצלותיה בביאותיה
וביציאותיה בנירותיה ובפרצותיה בחגיגותיה ובעליצותיה · כי אם
עמוסיו נוצרי מצותיה · ונס לא יופרו מועצותיה · בלב שלם ישובו
לקצותיה · ובנפש טובה יבואו חצרותיה עתה יבואו עמי לקצותיה ·
כמו הם לבדם רגלו משבצותיה כן בדד ישכנו ברביצותיה · לתת למו
שכר מרוצותיה לקץ סכת אל לרצותיה · לעת חלוק ארצותיה:
באורך מפאת קדים לקצותיה ועד ים אוקינוס למצותיה ברוחב שבעים
וחמשה מיל ארצותיה · כשורות הכרם לחברם לתוצאותיה גבול כל
שבט ושבט כך יעלו בנפיצותיה : ואז בת קול תצא בארץ הזאת על הר
גבוה לבשר בשורה זאת כל שקים מצרה זאת יבא בנועם צורו לחזות:
לשקוד דלתות ולשמור מזוזות להבית ולשורנס על זאת יי ישועות
עליות על כל כבוד חפות מזוזות חפות בחפות בחליות אחוזות: עד
כסא כבוד מואחזות וישב על כסא ביופיו לחזות במחזות המצוחצחות

די ווערט די זעלביגה סוכה ניט אין כנען אך הקב"ה שפריכט איך וויל זעלברט עדות
האבן גיהאלטן די מצוה פון סוכה פאלק ישראל די דא האבן גיהאלטן מיט איר אמן אונ'
זאגן אויף די זעלביגן די דא האבן גיהאלטן מצות סוכה דס איז איין
זו אז איר דיניס זיין מיט לאז איר ווענד אונ' ווייא אן די ווענד זאל אמבן אונ' וואו און זי הין שטעלן טאר אודר וואו ניט :
מיט אירן בדעקן אונ' ווייא איר טאטן זאל זיין פיל אודר וויניג ווען די לייט איז אריין צו גין אונ' ארויז צו גין מיט איר אום
גיין אונ' ווען זי צו בראכן ווער ווייא און דען יום טוב פייארן זאל (ובעליצותיה) אונ' ווייא און פרייליך זאל זיין (עמוסיו
ישראל זיין בילאדכי פון אוטר לייב מיט מצות אך זאלן ניט פר שטערט ווערן אירי דיניס ווייא און גירעכטן האבן דיא
תלמידי חכמים אונ' מיט גאנצן הערץ אונ' גוטן ווילן ווערן זיא קומן אין אירה היב : היינטן נאך ווערט הקב"ה שפרעכן
אלוכד זאלין זי קומן צום ענד אירש צון דער סוכה : אזו וואול אז זי אליין האבן דער היליגן מצוה אונ' גיבירט זיא מיט טייכי
גירונג אזו זאלן זי אליין רואן אין דער סוכה פון לויתן צו געבן אין אירן לון דז זיא לויפן צו הר מצוה : צום ענט ווערט הקב"ה
בטיילגן זי איט זיינר סוכה ווען ער ווערט טיילן ארץ ישראל אז די ציילן אין וויין גארטן אין דר לענג פון (אזרח) אן ביז
מערב אונ' אין מיטליכי צייל ווערן ברייט זיין פינף אונ' זיבנציג (תחום שבת) דס ווערט זיין דס חוק פון מיטליכם (שבט
בזמן המשיח) ווערט הקב"ה טיילן ארץ ישראל צו די צוועלף שבטים ניט ווייא עז יהושע האט גיטיילט דס מיטליך (שבט
האט איין חלק לאנד גיהאט : אבר בזמן הגאולה באהרה ביאינו) ווערט הקב"ה עס טיילן צו צוועלף לנגי חלקים ווייא
האבן שטיט פון אזרח ארץ ישראל ביז צו מערב : אונ' דען ווערט איין בת קול אויז גין אויף דר ערד אויף איין הויכן בערג
אונ' ווערט דיא (בשורה) זאגן וועלכר דער די מצוה האט מקיים גוועזן דר זאל קומן צו זעהן אין דעם זיינס בטעפר :
דער ווערט שטעלן זיין אויף איין טיר אונ' ווערט זאגן די ניסים די איך ווער טאן צו ישראל : מיט פרייליכהייט איבר די אלין
כבוד ווערט ער אמבן צו מיטליכם לדיק נאך זיינר מצוה נאך איין חופה אונ' זיא ווערן זיין דיא (מזוזות) פון דען חופות
איין אן דער אנדרי ביגריפן (בחליות) מיט גלידר ביז אן דען כסא הכבוד דא ווערן זי דרויף זעהן הקב"ה אין זיינר שונהייט
מיט זיין פרלייא (נבואות) דס איינר וויטרר איז אז דער אנדר : אונ' מיטליכר די זיא

לְהַלֵּל בָּם כִּבְעֻגָב וּבְמִנִּים ׃ מֵהוֹד הָדָר הַמְּהֻדָּר ׃ נֶאְדָּר וְנֶהְדַּר כַּהֲדָרוֹ
לְהַדָּר ׃ סוֹד אֶדֶר יְקָר בְּכֶתֶם פָּז לְאַדָּר ׃ עֲנַף עֵץ עֲבוֹת תְּפוּת מִבַּחוּץ ׃
פּוּנוֹת לְכַוֵּן לֵב מִבַּיִת וּמִחוּץ ׃ צִפּוּי לְכַפֵּר בְּעַד לֵב שָׁחוּץ ׃ קִיחַת לוּלָב
וְעַרְבֵי נְחָלִים ׃ רְגִילִים עֲנוּת בָּם שִׁיר הִלּוּלִים ׃ שְׁקוּלִים וְשָׁוִים כִּבְמָחוֹל
חֲלִילִים ׃ תְּפִישַׁת שְׁלֹשָׁה הֲדַסִּים וּשְׁתֵּי עֲרָבוֹת ׃ שִׁיר לְהַסְלִיל בָּם לָרוֹכֵב
בָּעֲרָבוֹת ׃ אֶתְרוֹג וְכַף תּוֹמֶר יְחִידִים מִלְּהַמְעִיט וּמִלְּהַרְבּוֹת ׃

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ ׃

כִּי אֶקַּח מוֹעֵד ׃ לָבוֹא לְקֵץ וּלְמוֹעֵד ׃ כְּמֵאָז לְדַבֵּר מֵאֹהֶל מוֹעֵד ׃ לֵישֵׁב
בְּהַר הַמּוֹעֵד ׃ בְּיַרְכְּתֵי צָפוֹן בְּקִרְיַת מוֹעֵד ׃ קְדוֹשִׁים בְּתוֹכָם לְוָעֵד ׃
לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וַחֲצִי מוֹעֵד ׃ לְהִתְהַלֵּךְ בְּתוֹכָם וּלְהִוָּעֵד ׃ לְהוֹשִׁיבָם
בְּאָהֳלֵיהֶם כִּימֵי מוֹעֵד ׃ וְעָנְתָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד ׃ וְסֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל
יוֹמָם לָעַד ׃ כְּמֵלִיץ מַגִּיד יוֹשֶׁר טוֹב תָּעַד ׃ עַל כָּל שֶׁקִּיְּמוּ מִצְוַת סֻכָּה לְהָעֵד ׃
וְכָל שׁוֹמְרֶיהָ יָבוֹאוּ וָעַד ׃ וְאָנֹכִי הַיּוֹדֵעַ וָעֵד ׃ כִּי עַמִּי קִיְּמוּ מִצְוֹתֶיהָ ׃
בְּמִדּוֹתֶיהָ וּבְקִצְבוֹתֶיהָ ׃ בְּאַמּוֹתֶיהָ וּבמחיצותיה

אזיר זייא כלי זמר ׃ (מהוד) פֿון לוב אונ׳ שונהייט דז בשיכדן אתרוג ׃ ער ווערט בשיינט אונ׳ גשטרקט איט שונהייט ׃ אז
זי האבן גלערנט איך די תלמידי חכמים די ווירדיגן ׃ די דא וויסן די סודות פֿון דר תורה די איז ווערדיגר וועדר גיט
גאלד ׃ (ענף) די לווייגליך הדס די זיין גאר בדעקט איט די בלעטר פֿון הדס ׃ דש בטייט דז די אעשים פֿון אענשן זאלן
זיך קערן לו הק״בה גלייך אז דאש (אעשה) אזו זאל זיין די (אחשבה) פֿון איכן ווייניג ׃ אבר דר ל לב (לפוי) דר דא ווערט
גילגגט פֿון וועגן זיינר היך דר טוט פֿאר געבן אויף די (שחוץ) האפרטיגן לייט ׃ (קיחת) לו נעאן לולב אונ׳ ערבה זיין זיא
גוואונט לו רידן איט אין הלל) איט גזנג די זאלן הק״בה זיין גוואוגן אז די לוב איט פֿייפֿן איך בית האקדש ׃ (תפישת)
די בגרייפֿונג דאש הדס זאל זיין דרייא שטענגליך אונ׳ די ערבות ניש ווייניגר אז לווייא ׃ לו זינן איט אין איין גזנג לו הק״בה
דר דא רייט איק היאל דר דא הייסט ערבות ׃ אתרוג אבר דר אתרוג אונ׳ לולב זאל נאר איינר זיין ניט אער נאך איינר ׃

ובכן אונ׳ דען ווערט אויף גין לו דיר די קדושה דען דוא בישט דער הייליגר פֿון ישראל אונ׳ איר הע פר ׃

כי טלאה האיך עליו הסלום דר האט גזאגט דר ייא ארלייא זיין פֿר הולן פֿון איר אונ׳ דאז פֿירדי דש וויש איך ניט ׃
דש האט ער גזאגט אויף דען לולב אונ׳ הדס אונ׳ ערבה די דרייא ׃ אונ׳ אויף דש פֿירדי דאש איינט דר אתרוג דר
ביזונדר איז ׃ ווייש איך איר לוטרי טעאיק ניט ווארום הק״בה עבן די פֿיר איניק האט גיהייסן נעאן לטק אלוה דארויף
זאגט דש אהזור ווען ווערן איר דען רעכטן טעם וויסן ׃ (כי ווען איך ווער נעאן די לייט פֿון דר (גאולה) דז איך נוא קואן
ווער לום ענד דעם גלות לו דר לייט דש הק״בה ווערט איט אירר רידן אז ער איט איר גירעט האט אויז דעם׳ אוהל אועד)
פֿון לכגן לייטן ׃ אונ׳ ווערט איך זעגלן אין ירוש׳ אין די שטאט ׃ די הייליגן ישראל זיך האבן ביטעדיגט אן טלש רגלים אונ׳
ער ווערט זיך דר אייאן לוויש אונג אונ׳ ביטעדיגן זייו טליכה בייא אונש ׃ אונ׳ לו זעגלן זי אין איר גלעלט אז אין דיא טעג
פֿון פֿאר אאלט ׃ אונ׳ אויך דז איז איין עדות די שירה פֿון (האזינו) די איז איין ווארהפֿטיג עדות אויף די גאולה ׃ אונ׳ די
סוכה די הק״בה ווערט דען אאכן לדיקים לום שאטן אויז דר היט פֿון לוויתן) די ווערט אז איין רעכט פֿערטיגר אלין
איין עדות זיין אויף די דא האבן רעכט אקיים גיוועזן אלות סוכה דען אלי די ניט רעכט

האט

שלש פעמים בסכות · רמז לשלש בכל סכות · רפנות מסוככות · הן רצוי דת השואבה שאבו · חקוק בה תשבו · כמו בסין קשבו · בסכות תשבו :

אל נא לעולם תוערץ ולעולם תוקדש · ולעולמי עולמים תמלוך ותתנשא : האל מלך נורא מרום וקדוש · כי אתה הוא מלך מלכי המלכים מלכותו נצח נוראתיו שיחו : ספרו עזו פארוהו צבאיו · קדשוהו רוממוהו · רון שיר ושבח תוקף תהלות תפארתו :

חזן וקהל לסוככי למסכי · לנסכי בנסכי בנסיכת · קדוש :

חזן וקהל לחדשי ראשון · כמראשון · לנצורי כאישון · אהלל כפה ולשון · למרום וקדוש :

אמנם מצוה נוררת מצות · בזאת אשר באביה תורות קצו בורת נזרות חברו לה לצוות : דורשי יום זה לייחסו ראשון · הוא חמשה עשר והונקב ראשון · וכרי לבשרנו כי מחל ראשון : זכרון סוף שנה · והוא תחלת שנה · חג האסיף תקופת השנה · טוב ידין בו נזלי שנה : יקחו לשמו ארבעת מינים · כלולים כתורים ומזמנים ·

להלל

גלערנט איט אטה רבים פון דיזן וורט אונ׳ לערנט אין אך דריך דס אין דר תורה זאל אן טרייבן דריא אאל בטופת דס אז זיין איין ביטייטונג דס איין סוכה (כשר) איז ווען זיא האט דרייא גאנצי ווענ אונ׳ דיא פירדי דרף נאר אז איין פויסט ברייט צו זיין : (ריצוי) צו בווילגן הק״בה אן סוכות איט דעם רעכט צו טעפן גאטר בייא דיא קרבנות : דאס האבן זיא דער דאכט אויט דיא שריפטן אין דער תורה : אז וויא זיא עס האבן פר נואן פון הר סיני צו גיסן וואסר בייא די קרבנות דיא זיבן טאג דס איר וואונן אין דיא סוכות :

אל נא גאט איך ביט דיך דוא בישט אל צייט גישטערקט אונ׳ גיהייליגט : אונ׳ אין דר איביגקייט ווערשטו קיניגן אונ׳ זיין דר הובן : דער גאט דער קיניג : פארכצום הוך אונ׳ הייליג : דען דוא בישט איין קיניג איבר אלי קיניגן : זיין קיניג רייך איז איביגליך : דר ציצט פון זיין פארכצואקייט : דר ציצט זיין שטארקייט זי בישינן אין זיין היר שארן : הייליגט אין : דר היבט אין : איט זינגן גיזאנג אונ׳ לוב די שטרקייט די לוב זיינר שונהייד : **לסוככי** אז ידן ישראל : איר ביטן הק״בה ער זאל בישיצן אונש אונ׳ זאל אעמטן אונש דען וויין פון שטת יאי בראשית דען ער האלט דען צדיקים היינטן נאך : (לנסכי) צו הערטן איך איט (אשיח) אייניג הער דר דא ווערט הערטן איט דר הערשפט קדוש דעם הייליגן הק״בה : (לחדשי) דר זאל דער נייאן איך איט דר גאולה אז פון ערשטן דא ער איך צוג אויז אצרים דא ער זי בהיטט אז שווארן אפיל די אויג דען וויל איך לובן איט אייגש אונד אונ׳ צונג (קדוש) דער דא איז הוך אונ׳ הייליג :

אמנם פר וואר די אצוה פון סוכה די שלעפט נאך אער אצות איט זיך אז די אצוה פון אתרוג אונ׳ נאך אער די אובן זיין גישטנדן : אונ׳ (באביה) אן איר פרוכט זיין בהעפט פיל גבאט אונ׳ תורות גזעצט : (דרוש) עז איז וואר גידרשנת אויך דעם טאג ווארום הק״בה אין הייסט דר ערשטי טאג וויא וואל ער איז פופצעהן טאג אים חודש דר ווארטן די ער באטשפט אונש הק״בה דער דא איז דר ערשט דז ער אונז האט אוחל גוועזן אונזר זינד אם יום כפור אונ׳ אן דעם טאג היבט ער ווידר אן אויף דאז נייא יאר צו רעכנן די זינד דרום הייסט ער ערשט : (זכרון) די תורה גידענקט איין אאל דעם יום טוב פון סוכות אונ׳ הייסט אין דר אויט גנג דאז יאר אונ׳ איין אאל הייסט זי אין די אן ד יבונג דס יאר אז דר גמוק גיט אין (שאות לד חג האסיף תקופת השנה) אין פיארונג דר איין זאצונג אין אום ריגצן דז יאר : דרום הייסט ער די אן היבונג דז יאר וויל הק״בה ריכט דען עולם אן סוכות אוב ער זאל דעם עולם פיל אדר ווינג רעגן געבן : (יקחו) זי זאלן נעאן נעם טאין די פיר אייניק לולב אתרוג הדס ערבה (כלולים) גקרענטי אונ׳ אויס דר וועלטי אונ׳ דאז זי האבן אן גרייט נעם אצוה צו לובן הק״בה איט אין אז איט אורגלין : אונ׳

אלים כהשעין אב תחת עץ סכה׳ ונצב להאריחם בנפש חשוכה׳
לבדיו שמר בלוד קו בקו למשכה׳ ועמר וגז ופסח כערם
לסוככה׳ על כי תועים למר תעוב מסכה׳ ומאס רהבי גויה ונעמתה לו
יסכה׳ זכה בכן גזעו שלול רת נסוכה׳ ברוח הקודש סכות כמו הורם
סכה: רגל גביר אחים וסע פעמים סכותה׳ ומארמי ושעיר בעדו סכותה
בכן חניטיו סעו ראשית סכותה׳ ושבעת חזיזי משי עלימו סכתה: יראו
חורבה ערים מקשרים׳ ענגים סכוכים כעי כנפי נשרים׳ רגש שנאנים
חזו מאשרים׳ שבע מחיצות סוככות ולחם מחשרים: בטלול עננו
הרכיבן בין סכך לסכך׳ ויתיצבו תחתיו כבתחתית סכך׳ ירעם תבנית
משכן איך יהי מסכך׳ ובתבניתו לבנון מוכן לסכך קצב בין קודש לקודש
תת כורל ממסך׳ מחיצות לסכך בפרוכת המסך: לכרובי סככים כפורת
סוככים׳ משם רוח סכים׳ וצור עמם מסכים: יקרו שמה סכורת׳

שלש

אלים די אלאכים דיא דר פאטר אברהם האט גיהייסן לעגן אונטר איין בוים אז אונטר איין סוכה אונ׳ וואר בייא זיא
שטין (להאריחם) צו שפייזן זיא מיט איין דר בארייגן לייב אז איין (בעל הבית) דר זיך ארחם איז איבר מראי
געטט: (לבדיו) צו זיין קינדר האט ער זיין זכות געהיט אין אלריק אונ׳ האט אים בילאנט אז וויא זיא אן ישראל גיטאן
האבן אונ׳ וואר אויך גישטאנדן (וגז) אונ׳ איבר טווערט (ופסח) אונ׳ איבר הופסט ישראל מיט אלי צעהן מכות אונ׳ פר
זיא האט ער בשיצט (על) אום ווילן דז ער האט גילערנט (תועים) די פר אירטי צו פר און ווירדיגן דיע״א אונ׳ האט פר
שמעהט (רהבי) די האפרטיגן לייבר כלומר ער האט זיך ניט גפערכט פר די טריט די זיך דער זכין מן מצאן אז איין אלך
דר היט נמרוד דער ווארף אים אין קאליך אובן אונ׳ הקב״ה וואר אין אציל (ונעמתה) אונ׳ זיא איז וואר גיזעצט צו אים
(יסכה) דט וואר שרה: (זכה) דא דורך וואר ער זוכה דז (גזעו) זייני קינדר דיא פון זיין שטאם הער קומן רויבטן דיא
תורה פון דיא אלאכים דען זי וואלטן ניט לידן דז מן זיא געבן זעלט צו משה רבינו אונ׳ וואורן זוכה צו לזגן אין (רוח הקודש)
אז וויא (הורם) מיר עלטרן האבן גלאגט (רגל) צו פוס ער אומט גין יעקב אבינו דער דא וואר גיבענטשט פון זיין פאטר יצחק
צו זיין ברודר (וסע) אונ׳ ער צוג קען סכות צווייא אלן: אונ׳ דרוא האטט בשיצט אין פר לבן הארמי אונ׳ פר עשו: (בכן)
דרום אך וואורן זוכה (חניטיו) זייני קינדר דז זיא אויך צוגן פון רעאמס וואו זיא גערבט האטן אין אלרים קען סוכות ז
אונ׳ מיט זיבן (חזיזי) וואלקן די (משי) אז איין זייד וואורן האטט ביידעקט זי (ידאו) זי שווען אז אויך פיל גלידר דר אדל
קען חורב דאש איז הר סיני: אונ׳ וואורן (עדיים) מיט פיל מרלייא צירונג בקניפט: (רגש) איין זאמלונג דער אלאכים
(חזו) זי זאכן ישראל (אשריים) די דא זיין די גרעכטן פון דען מוואות העולם מיט זיבן וואלקן וואורן זי בידעקט אונ׳ ברוט
דט רעגנט זי פון היאל: (בטלול) צווישן שאטן זייני וואלקן ער האט אכן רייטן זיא אז צווייא דעבר אוו וואורן זיא דרונטר
שטין (ירעם) ער ליז ווישן זי די גלייכניס דט משכן וויא עס זאל בדעקט זיין אונ׳ אין זיינם גלייכנס זאל דט בית המקדש
זיין כרייט צו בדעקן עש (קצב) ער הט געבן איין (קצבה) צווישן דעם (קודש) אונ׳ צווישן דען (קודש קדשים) צו אונטר
שיידן מיט איינם פרוכת דט זאל זיין דר פיר אז איין וואנט: (לכרובי) דז פרוכת וואר בידעקט איבר דיא פיגל דיא דא
בדעקטן דען ארון הקודש פון דארטן קאם אין דיא נבואה דען פון דארטן וואר זיך הקב״ה צו אין בטעדיגן (יקרו) זיא
וואורן ווערדיג ישראל פון דארטן דז זיא פר נאמן די תורה די הקב״ה הט

גילערנט

עֲשׂוּת חֲנִיָּה לְהִשְׁתַּחֲווֹת בְּכוֹסֶף · תַּרְבּוּנֵי קַיִץ לַהֲטָם לְשַׁסֵּף · סְגוּרִים
בְּמַסְגֵּר עַל חֲמִשִּׁים כֶּסֶף : טַסִּים וְעָפִים בִּקְצִירַת יְקָרֶיהָ · נִסְכָּכִים
בְּשֶׁבַע קָרוּא מִקְרָאֶיהָ : חזן יוֹאֲגְדוּ מִמֶּרְחָק כָּל קְרוּאֶיהָ · כְּתוּרִים
לִמְכוֹן הַר צִיּוֹן וְעַל מִקְרָאֶיהָ :

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ : וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא :

אֵל נָא) בַּל תְּהִי מִצְוַת סֻכָּה בְּעֵינֶיךָ קַלָּה · כִּי כְנֶגֶד כָּל מִצְוֹת דַּת חֻקּוֹתֶיהָ
שְׁקוּלָה · הַמְעֻזָּקָה וְהַמְסֻקָּלָה · סָלוּל מְסִלָּה : בְּסִלְסוּלֶיהָ מְסֻקָּלָה ·
כִּי לְכָל שׁוֹמְרֶיהָ לֹא יֶאֱרַע תַּקָּלָה · וְכָל בּוֹגְדֶיהָ עָתִיד לָבֹא לְקַחֵת מֵהֶם
קַלָּה · בְּלַהַט הַיּוֹם הַבָּא קוֹנָם מַקְלָה · וְהוֹסִיהָ לְצֶדֶק מַכְרִיעָה · וּבָם
מִתְרוֹעֲעָה · לְסוֹכְכָם מֵרָעָה אוֹתָם לְהַרְעָה · בְּסֻכַּת יְרִיעָה · לִהְיוֹת
רוֹעָה · שְׁאַתָּה בְּטוּב מִרְעָה · אֶתְנַנָּה לְפוֹרְעָה :

חזן וקהל

בְּסֻכּוֹת חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ

אליס

חעטשו אוכש געבן דיא תורה העטן איר זיא אויך גיהאלטן אז ישראל ; דא ווערט הקב״ה זיא ענטפרן נוא האט איך איין אלוה די גריכג צו האלטן איז דש אידי אלוה סוכה איך וויל זעהן אוב איר זי האלטן ווערט דא ווערן זיא אלין (בחוסף) אופק בערליך די סוכות : אונ׳ אלין (בכוסף) איט צוטט דא ווערט הקב״ה לאזן די זון גאר הייס שיינן אז (חרבוני) אין דעריקייט דאס זואר : (ילהטם) דיא ווערט פר פלאאן זיא (לשסף) צו טפלטן זיא דען ווערן זיא פר שאעהן דיא אלוה אונ׳ ווערן הרויט גין : דען ווערן זיא בשלאסן ווערן אין בטלימוכג דז גיהנם דרום דז זיא האבן אחריב גיוועזן דש בית האקדש דז דוד האלך האט גיקויפט דז אורט וואו עש דרויך גיבויאט וואר אום פופציג גווילט זילבר : (טסים) אבר צו ישראל ווערט הקב״ה בטאפן פליגל דז זיא ווערן טאעבן אין ירושלים דער ווערדיגי עק שטיין כלוואר ירושלים ווערט זיין דיא שטרק פון עולם אז דער עק שטיין איז דיא שטארק פון הויז אונ׳ ווערן בדעקט ווערן איט זיבן הייליגי (חופות) אלי דיא צדיקים די דא צו גרחפן ווערן זיין : (יואגדו) זיא ווערן זיך צו אנכדר זאאלן פון פערנש אלי דיא הקב״ה ווערט רופן די זיבן חופות (כתורים) דיא ווערן אום ריגגלן דען בערג ציון אונ׳ אלי צדיקים די אויך איס זיין וואלן גירופן : ימלוך אונ׳ דען ווערט גאט קיניגן צו איביג דיין גאט ציון צו גבירד אונ׳ גבירד לובט גאט : (ואתה קדוש) אונ׳ דו הייליגר גאט זיין אונ׳ פר נעם די לוב פון ישראל (אל נא) איך ביט דיך גאט : בל לאז ניט זיין די אלוה פון סוכה גריכג גיאכט אין דיין אויגן דען זיא איז גאאגן קיגן אלי די אלות די אין דר תורה שטין (האעוזקה) די רעכט איז אום גריגגלט איט ווענט (והאסקלה) אונ׳ אויז גישטייגט כלוואר דז אן ניקט מריין ברענגט פון איאסה כלים אונ׳ לערי כלים (סלול) זיא איז איין גיבאנטר וועג צום איביגן לעבן : זיא גליבט איט איר (הלכות) צו אלי אירי היטר גשיכט קיין (תקלה) טטרויכלן : אונ׳ אל (בוגדיה) די און איר פעלשן די ווערן (עתיד לבא) צו איין פלוך זיין (בלהט) דורך דען פלאם דר אין דען זעלביגן טג ווערט זי צו איין טנד זיין (והוסיה) אונ׳ די זיך בשיצן אין דר סוכה די ווערן צו גרעכטיקייט ווערן בווערט : אונ׳ איט אירזכות (אתרועעה) זי ווערן גזעלט ווערן צו הקב״ה דער דא וועהט בשיצן זיא פר אלים בייזן אונ׳ ווידן זיא אין דר סוכה דיא ער ווערט אאכן אויז דר הויט פון (לויתן) אז איין אום העגג אונ׳ טראגן זיא אין איין גוטי ווייד אונ׳ איט איכר גוטי גאב ער ווערט בצאלן אין :

בסכת אין דער סוכה דש איינט דש (בית האקדש) פון הקב״ה דער דא לעבט אונ׳ איז בישטענדיג איביג דער פארכלוג אונ׳ הוך אונ׳ הייליג : אלים

כרת ימי חגיגתו· מלון סכת עור תהא השנתו· לקשור לוית צלצל רנתו·
כנכורי כתחזות אפיקי נאותו: יושב בסכה תמור גוה אהלו· טלול עצי
ערן יאהילו· חום יום הבא בבוא להבהילו וכוחו תליץ בסכה לצהלו·
ושבע שמחות מרשנה· הלא בערה שובע משאננה· ייו רגול להזיר
שבעה שושנה· גזר לחוגגה שבעה בשנה:

קהל
המזבח בכפיתו ובערבות· באתי לסובבו כסברים כשיחות ערבות· ייו
אני והו הושיעה נא כניב להרבות· אורות טל להחיות יוני
ארבות: ברוך אתה יי מחיה המתים:

אימתך ע"פ א"ת ב"ש
אוי סכת דוד הנופלת יתקים לכל תהיה עוד מושפלת· במרורתיה
נוספת ומכפלת· שלשים וששה כמו שהיתה מתכפלת: גורן
שהיתה באורך חמש מאות· רחבה על חמש מאות· דוד ינטה קו
שלשת אלפי אמות· קצובה על שלשת אלפי אמות: הסכוכה בענן צל יומם
צלליה מסככים כליל צל יומם· ועם אשר עתה סכה מקימם· פרוח
יפרחו בה בסיומם: זרים יאתיו לשמה בחוסף· עשות

סוכות אז דז רעגט איז דר וועלט אלה זיין צו דר גרייכן די סוכה די הקב"ה ווערט אכן הינטן נאך דען צדיקים אויז דער
הויט די ער ווערט קלינן (צלצל) צום שאטן (דגתו) פון זיין פיש דען זויתן: אז די צאכיק די דא זיין שטרק ווערן זי נעהן
(אפיקי) זיינר שטרקי טאפן: (יושב) דר דא זיצט אין זיינר סוכה (תאור) אן שטאט ו זיינס יערליכי וואונג דא ווערן דיא
העצלר דש גן עדן איין שאטן אוב׳ גיצעלט איבר אים אכן: אוב׳ ווען דער הייניגר טאג ווערט קומן צו דר טרעקן די ניט
האבן מקיים גיוועזן מצות סוכה דא ווערט די מצוה פון סוכה זיין פאר שרעכר זיין אוב׳ ווערט אין פירן אין די סוכה פון
זיאגן: (ושבע) אוב׳ בזכות דר זיבן פרייד כלואר די ישראל מקיים זיין אן דיזן יום טוב ווערן זי ווערן גיפרייט
איט זיבן מרלייא שלום: (דגול) הקב"ה דר דא איז גיבאכירט איט פיל מלאכים דער האט גיבאטן (להזיר) צו אב טיידן
אונז פון אונזר הייאר די זיבן טאג אין יאר אוב׳ צו פייארן זיא: המזבח דען מזבח איט דען צולב אוב׳ ערבה איך בין
קומן צו אום רינגלן אוב׳ איט אין ווערן גיזעט צו הקב"ה (אני והו הושיעה נא) צו אערן (בניב) איט איינר ריד איט דעם
ליכטן טויא פון תחיית המתים ער זאל מאכן לעבנדיג דיא טוטן דיא בזמן האטיה ווערן קומן קען ירושלים ביהענד אז אין
טויב די פליגט (ארבות) צו אירם פענשטר: גילובט ביסטו גאט דר דא אכט לעבנדיג דיא טוטן:

אוי די גילשטיקייט פון דוד דיא דא איז איין גיפאלן דז איינט דז בית המקדש ריכט אויף דז זי ניאר ווערט זיין שפל:
איט מירי אלס די זיא גיהט האט זי ווערט אום רינגלן אוב׳ צוויא פעלטיג זיין כלואר דש בית המקדש דז באהרה
ביוויכו זאל גיבויאט ווערן דש ווערט זעקס אוב׳ דרייסיג אמל אזו גרוש זיין אז דז פאריגי איז גיוועזן אז דר נאך שטין ווערט
(גורן) דיא טייאר דז דש בית המקדש ווער אויף איר שטאט גיבויט די וואר אין איר לענג פינף הונדרט איילן אוב׳ ברייט
פינף הונדרט איילן אוב׳ לעתיד לבא ווערט (דוד) איין פריינד הקב"ה די אמס אעסן איט איינר שנור דיא ווערט לאנג זיין
דרייא טויזנט איילן אוב׳ אין דר ברייט אויך אזו לנג דאז איז זעקס אוב׳ דרייסיג טייל דש איין איטליכש פינף הונדרט איילן
לנג אוב׳ אויך ברייט: (האבוסה) ישראל די דא זיין ווארן בדעקט אין דר (מדבר) איט די וואלקן צו זיין אין איין שאטן בייא
טאג דש פאלק די איצט (מקיימן) זיין מצות סוכה די ווערן לעתיד בליהן אום ווילן איר זכות: (זרים) לעתיד לבא ווערן
קומן די פרעמדי פעלקר אוב׳ ווערן שרעכן צו הקב"ה הער אן דר וועלט העשטו

לערב שמחה בשמחה · מועד ראיית חגיגת אוסף · נחמד בחלשי להוגני
בכוסף · סכה ופור גזל להעריף לי בתוסף · עניי קחו מוסרי ואל כסף :
פרחים כנטעם אעמסה לאיום צחות לצחצח מצוא בם פריום: חזן קיחתם
כרמים וכשרו לשם איום · ראוים להנטל כזה ראשון יום :
שמך משתף בשמנו · שקדת מכפור מחות אשמנו : חזן תסוככנו
ואל תאשימנו · תגוננו ותרוממנו עד מרום שמנו : ברוך
אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע מכלכל חיים בחסד מחיה מתים
ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר מי
כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים ·

תשורת שי אלפים שבעים שרמתי בזה רגל עליאום שבעים רצית
שים שמונה ותשעים · קלוע בם תוכחות שמונה
ותשעים: צרפתי אלה באלה באסיף פרות וגילה לירוסיף עוז וישועה
לי תוסיף סכוך נשק זרוע להחשיף : נוצרי כרת

פון יום טוב סוכות (מועד) דר יום טוב סוכות איז איין צייט דר איין זאמלן די תבואה אין ארץ ישראל צו ברענגן אלי די
גיזעגן וואָרן פאר הקב"ה אים בית המקדש פייאר אופפר (נחאך) עס איז וואָרן מונטר לאהנט (בחלשי) אין איין גורל צו
פייארן אין (בכוסף) איט לושט) אויף די אלוה פון קרבנות דיא איר אקיים זיין דיזן יום טוב הט ער איר גאָערט די אלוה פון
סוכה אונ' דען יום טוב פון שאיני העצרת דא האט אן ביזונדר גורל גיוואָרפן אויף די קרבנות אונ' צו טאָן אן איק תפילה
(גזל) אויף די ריכדיגן וואָטר ער האט גירעט איט איר נעאט אן איין אלות די איך אייך הב גיוויזן אז לולב אונ' אתרוג אוב
דיא טון איין וויניג גענלט גישטעגן אונ' ניט דז זילבר: (פרחים) די בלום ווערקן כלואר די איינים די דא וואקסן פון נלוט
וועכקן גלייך אז די אום בוים וואקסן (מעמסה) אזו טראג איך זי צו לובן דר איט דען פארבלום הקב"ה דז אייכט אזו אן זאל
דען לולב אונ' די אנדרי איניס אין די הנט נעאן דז די שטיל ארוב קערט אז וויא זי אם בוים וואקסן: אונ' די ריין אונ' לויטר
זיין: כלואר ניט די איך גרויבט האב איט די וויל איך גפינדן דר ליזונג פון הקב"ה דער דא איז לויטר איט זייני ווערק:
(קיחתם) כייארט די איך הב גיקויפט אום גענלט די זיין כשר אונ' זיין ראוי צו נעאן אן דעם ערשטן טאג סוכות (טאך)
דיין נאאן (משתף) הער האט איך גיזענלט אן אונזר נאאן דז אייכט אזו דער נאאן פון הקב"ה אי: (אן) אונ' אונזר נאאן איז
ישראל איז היכטן (אן) אונ' דרום (שקדת) הושטו גיאיילט פון יום כפור צו אויט אעקן אונזר זינד (תסוככנו) דו זאלשט
בדעקן אונס אונ' זאלשט ניט אאכן שולדיג אונס דו זאלשט בשיצן אונס אונ' אאך אונס הוך ביז אין הימל:
תשורת די טענק דר זיבנציג שטיר כלואר די זיבנציג שטיר די אן האט אקריב גיוועזן אין ב"ה אם סוכות די האבן
איר דרום גיבראכט דז איר זאלן (בזכות זה) אונטר די זיבנציג אוואת העולם בשלום וואונן : אך הב איך
צוויגט הקב"ה איט קרבנות אכט אונ' ניינציג לעאר אן דען (יום טוב) די זאלן (קלוע) פון אונז ווערפן די אכט אונ' ניינציג
קללות די אין דר תוכחה שטין: (צרפתי) איך הב גלייטרט די קללות איט די קרבנות אן פייארן דר איין זאאלונג דיא אין
סוכות איז אונ' צו אערן אער פרייד אונ' דר ליזונג אונ' היילן אין אירם זכות בדענק אונס (נשק) איט אייכם וואפן אויף דיין
פיינט צו העלפן אונז: (נוצרי) די דא היטן די טעג דער פייארונג

בַּשָּׁנָה: תְּאֵיבֵי יִשְׁעוֹ לַחֲזוֹת כְּבוֹדוֹ · לְהִתְשִׁירוֹ מִשֶּׁלּוֹ וְהַכֹּל בְּיָדוֹ אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ: תּוֹמְכֵי סִנְסִנֵּי רָשְׁאִים מִשְׁטָן וּמִמַּשְׁחִית יְרוּ חֲבוּאִים לַחֲזוֹת וּלְהַסְכִּית בִּבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים:

אֲהַלֵּל בְּפֶה וְלָשׁוֹן לְשׁוֹמֵעַ קוֹל לַחֲשׁוֹן כְּנָם וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן קָדוֹשׁ ·

אן פאנגט מן (האדיר אדרן) בדף כח ע"ב אונ׳ זאגט אלז כסדר נאך אנדר ביז נאך שמונה עשרה אונ׳ דער נאך היבט דער חזן דא אן:

תפלה ליום שני של סוכות בקול

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים:

ווען דער ערשטר טאג סוכות אן שבת געפאלט זא זאגט אן דס אן ערשטן טאג אונ׳ (אויאתי) אן אנדרן טאג

אָרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפּוֹת בְּלִי חָמָס קַחַת סִנְסִנֵּי כַּפּוֹת · גְּמוּנֵי פָּז לֶאֱגוֹר וְלִכְפּוֹת · רָשְׁאֵי אֲשַׁלֵּם בָּם אַף לִכְפּוֹת: הֵן מִבֶּעָשׂוֹר חֻקְקֵי לְחַיִּים וְהוֹדִיעֵנִי אוֹרַח חַיִּים וְעִם מֵאוֹתַרְשִׁישׁ וְאִיִּים חָרָה אַפּוֹ בָּם מִהְיוֹת חַיִּים: טְרָחִי נָשָׂא וְשָׁת לִי סְלִיחָה · יָצְתָה בַּת קוֹל לֵךְ אֱכוֹל בְּשִׂמְחָה · בְּאַרְבַּעַת יוֹם שָׁת גְּבוּל שִׂיחָה לְכַל לָעֶרֶב

זי קואן צו ווערן געזעהן מיט גיבעט דרייא אל אין יאר: (תאבי) די דא גלוסטן זיין הייל אונ׳ צו זעהן זיין עהר (להתשירו) צו שענקן אים קרבנות פון דעם זיינם: דען עס איז אלז זיין איין איטליכר נאך פר מעגונג זיין הנט (תומכי) דיא דא אן גרייפן (סנסני) צווייגן פון די בויאר די זאלן אין דעם זכ׳ת (תבואין) ווערן פר בארגן פון (שטן האשחית) אוני׳ זא זעהן אוני׳ פר נעאן די גוטן בשורות דר נביאים דס זי גיזאגט האבן פון די טעג די דא ווערן קואן:

אָרְחַץ איך וויל וואשן מיט רייניקייט איין טענר אוני׳ וויל ניט נעאן (סנסון) צווייגן פון טייטל בויאר דיא דא זעלטן גרויבט זיין: (גאוני) מיט גיין גאלדני פעדם צו בינדן אין פרישר הייט אז איין גראז גרין אוני׳ די גאנץ זיין צו בידעקן מיט אין דען צארן פון הקב"ה (הן) ער האט נון פון צעהן טאג אין דיזום חודש תשרי דס איז יום כפור איך אן געשריבן צום לעבן אוני׳ ער האט איך לאזין וויסן זייני אצות סוכה אוני׳ לולב די דא זיין איין שטעג צום איביגן לעבן (ועם) ער האט זיין פאלק אויש גיגאנגן איבר די פעלקר פון (תרשיש) אוני׳ די אינלענדר זיין צארן האט איבר זי גגריאט דז זיא ניט זאלן לעבן (טרחי) איין עבירות די הקב"ה זיין איין איא האט ער איר פר געבן אוני׳ אלז יום כפור גיט אויז איין שטים דס הייסט בת קול אוני׳ זאגט גיא אוני׳ עס דיין שפייז מיט פרייד: אין די פיר טאג די דא זיין צווישן יום כפור אוני׳ סוכות די פרייא זיין צו רידן אן אזן פון הנדל (שת) האט ער גישטעלט איין גיאערק צווישן יום כפור אוני׳ סוכות דס דיא שאחה פון פר געבונג די זינד די אן יום כפור איז ניט זאל פאר אישט ווערן מיט דר שאחה פון

ועוצרת וסוככת ברננה · שבעת ימים בשנה : לעת יסיר סבל מעל
שכמיכם · תרונו ותחוגו בקרית מועדיכם · חקת עולם לדרותיכם : משגיח
מחרך תהללו באיומים · מנעימים קול ולא רומים · בסכות תשבו שבעת
ימים : נדיבי עמים סודרי ערכות · באברתו לעד יהיו סכוכות · כל האזרח
בישראל ישבו בסכות : סולו בהלול לשוכן ביניכם · ותנוחו בה שקט כל
ימיכם · למען ידעו דורותיכם : עליון הודיע פלאיו על ידי נאי · עמוסיו סכך
בעננים כהואל · כי בסכות הושבתי את בני ישראל : פקדתי עמי לחון
שרים · משפטם להוציא כאור וכצהרים · בהוציאי אותם מארץ מצרים :
צקון צעקתכם הסכיתי באזני · ופרות שלחתי לכל המוני · וידבר משה
את מועדי ה' : קורא דורות חי עולמים · צוה לעם שמו מנעימים · חג
הסכות תעשה לך שבעת ימים : רם ממעוניך הסך מקהלותיך · לרחם
ולהושיע כל להקותיך · ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך : שודר עור לבל
נבהליך · לתת תקוה לפוררי כמהיך שבעת ימים תחוג לה' אלהיך :
תוקף המון קרית חנה · באים להראות פניו כחנינה · שלש פעמים
בשנה

לייבן גגליכן צו איין רו: צווישן דערנר די דא פֿייארן מיט קרבנות אונ' הלטן זיך אויך פֿון אלמנות אונ' זילן מיט פֿרייד אונ' גיזאנג אין דר סוכה זיבן טאג אין יאר : (לעת) צו דר צייט דז ער ווערט אב טאן לשט פֿון אייער אקסיל ווערט איר אין אבן אונ' פֿייארן צו ירושלים די שטאט אייער ביטעדיגן : ז' איז איין איביגי גזעץ צו אייער גיבירד : (משגיח) הק"בה דר דא לוגט (מחרך) פֿון פֿענשטר דז היאל אויך אייך דען זאלט איר לובן (באיומים) מיט פֿארבֿט מיט זיסן שטימן אונ' ניט שווייגן : אונ' אין סכות זילן זיבן טאג : (נדיבי) ישראל די זיך האבן בוויליגט צו זיין דינשט פֿון אליפֿעלקר די דא סדרן אונ' אן ריכטן די אלנות אז דען לובֿ אונ' סכה די זאלן איביג בידעקט זיין (באברתו) מיט זייני פֿליגל אום · יאן דאז זלות דז אלז אזט גיזעצטי אונטר ישראל זילן אין סוכות : (סולו) פֿרייזט צו הק"בה דר צווישן אייך רואט : דען ווערט איר רואן שטיל אל אייער טעג דאט ווערן וויסן אייער נאך קו אנדיגן גיבירט : (עליון) דר איברשטר האט לאזן וויסן זייני וואונדר דורך משה דר איר דר ליר פֿון ישראל וואר דא ער זי טרוג אויז אגריקן דא בידעקט ער זי מיט וואלקן (כהואיל) אז ער וואלט : גלייך גטריכן שטיט דען אין סכות האב איך גיזעצט די קינדר ישראל : (פקדתי) איך הב גידאכט אן איין פֿאלק צו לייט זעוליגן איר איבר בלייבונג אונ' הב גילייטרט איר משפט אז די ליכט אום מיטאג : דא איך זי אויז צוג פֿון אגריקן : (צקון) די אויז גיסונג פֿון אייער גשריי (הסכיתי) הב איך פֿר נומן מיט אייני אורן אונ' הב גיזעצט אין דר ליזונג צו אייני ברואונג אין אוים גין פֿון אגריקן אונ' צום גידעכטניס האט משה גירעט די יאמן טובים צו ישראל : (קורא) הק"בה דר דא צו איביג לעבט דר אלי דורות האט פֿאר גילייאכט פֿר ארץ הראשון דר האט גיבאטן דעם פֿאלק ישראל די זיין נאמן זיסן צו אכֿין פֿיירונג סוכות זיבן טאג : (רם) הק"בה דר הוך איז בשיך פֿון דייני וואונונג דיין זאלונג צו דר בראן אונ' העלפֿן (להקתיך) דייני אין זאמלונג די מקיים זיין דוא זאלשט דיך פֿרייען אין דייני פֿייאר טאג מיט זין אונ' טאכטר : (שודר) דר ביר וויסטר דז ערכיט זאל דר טרעקן דיך אונ' גיב די האפֿנונג פֿון די פֿר שטרייטן ישראל (כמהיך) די דיין הילף גילוסטן די דא מקיים זיין זיבן טאג דו זאלשט פֿייארן אום ווילן גאט דיין גאט : (תוקף) די שטרקי ברואונג פֿון ישראל די וואר דר שטאט וואו דא האט גירואט דוד האלך דז איינט ירושלים ווען

מיוסד ע"פ א"ב כראשי חרוזות ובסוף חתום שם המחבר שלמה

אאמיץ לנורא ואיום · בהסתופפי לפניו אמצא פדיום · אך בחמשה
עשר יום : כלקחי כף תומר ושלשת מיני קבועי · בם אהלל
לאורי וישעי · בחודש השביעי : גאות אלביש לדר במרומים · להללו
במורביות שלמים ולא קטומים תחגו את חג יי שבעת ימים :

חזן אהלל בפה ולשון · לשומע קול לחשון · כנס ולקחתם לכם ביום הראשון : קדוש :

דגול מקולות מים נאדר · אאפדנו הוד והדר · בפרי עץ הדר : המרומם
בקהל עם נצורים · בהלול ופאר אותו מכתירים · בכפות תמרים ויריק
רוב ברכות מארבות לאום מהללו מסרעף ומקרבות ובענף עץ עבות :
זכיות יוכרעו ועון ימחל · מלהבות בשלהבת רשפי נחל · תומכי ערבי
נחל : חדות רב תמצאו בלהקתכם · חסונים בצוי דת מלככם
ושמחתם לפני יי אלהיכם · טרחכם יפיק נוהג לילות וימים · גאון נוגשיכם
יגדע וירמים · לבלתי תענשו בחגיגת שבעת ימים : יסכית אל פלולי ויאזין
הגיוני ויקבל כקרבן רחש עניני · וחגותם אתו חג ליי : כשרון כח יחליף
לשושנה : חוגגת ועוצרת

אאמיץ איך וויל איך שטרקן צו לובן הקב"ה דער דא איז פארכטזם (בהסתופפי) אין איינם ביטרעטן די טווע
פון דר טולווער איך גפינדן דר לייזונג אם פופצעהנדן טאג אים זיבנטן חודש (כלקחי) אין איינם נעמ
דען לולב אין די דרייא מינים די הקב"ה האט דר צו הייסן נעמן דז איך אין אים זאל לובן הקב"ה דער איין לייכטר אונ
איין העלפר איז (גאות) האפרט וויל איך קליידן צו הקב"ה דר אים הימל וואונט צו לובן אים (באורביות) אין צווייג
די גנץ זיין אונ' ניט (קטומים) אובן אב גיטלוקט איר זאלט פייארן אום ווילן הקב"ה זיבן טאג : (אהלל) איך וויל לובן אין
איינם מונד אונ' אין איינם לשון צו הקב"ה דר דא הערט די שטיל פון תפלות אין די פיר מינים די ער הט גיזאג
נעמט צו אייך אם ערשטן טאג פון סכות : קדוש דר הייליגר גאט : (דגול) הקב"ה דער דא איז ווארן גלאוירט פון פי
הייליגי מלאכים דר איז שטרקר ווערדר פיל שטרקי וואסר : (אאפדנו) דעם וויל איך גורטן אין לוב אונ' שונהייט אין דע
שינן פרוכט דז בוים (המרומם) דער דא ווערט דר היכט אין איין זאמלונג ישראל די ער היט אונ' (מכתירים) די קרי
אין אין לוב אונ' שונהייט דר צווייגן דער טייטל בוים : (ויריק) אונ' אין דען זכות זאל ער אויז לערן פיל ברכות (מארבות)
פון פענשטר דס הימל : צו דען פאלק ישראל די אין לובן (מסרעף) אין איר גידנקן אונ' הערצן אונ' אין די הדס די די
גפלאכטן : (זכיות) איר זכות (יוכרעו) זאל איבר וועגן אונ' איר : כד זאל אין ווערן פר געבן (מלהבות) דז זי ניט זאלן
ברענן אין פלאם אונ' קולן דז גיהנם (תומכי) די דא בגרייפן די ערבה די דא וואקסט בייא דען באך (חדות) פיל פריי
זאלט איר גפינדן (בלהקתכם) אין אייער איין זאמלונג (חסונים) וויל איר אייך טוט שטערקן אין די מצוה פון אייער קיני
אונ' פרייאט אייך פר גאט (טרחכם) אייער איאד : איר האט (יפיק) ווערט אויז ציהן הקב"ה דער די וועלט פירט טא
אונ' נאכט די הערשפט פון אייער צווינגר (יגדע) ווערט ער פר שניידן (וידאים) אונ' אאבן שטיל שווייגן אונ' אום ווילן דז
דר זיבן טעגן זאלט איר ניט ווערן גשטראפט (יסכית) ער זאל פר נעמן גאט (פלול) די ריד פון איין תפלה אונ' זאל פר נע
(הגיוני) איין גידנקן אונ' ער זאל אנטפנגן די תפלה די איר טוט אויך אייני ענייכים אז דז קרבן דז ער הט גבאטן צו פייא
... גאט (כשרון) ער זאל פר וועקסלן אין רעכט פרטיקייט דען כח פון ישראל די דא ... איין

בְּפִי י שָׁרִים תִּתְהַלָּל׃ וּבְדִבְרֵי צ דִיקִים תִּתְבָּרַךְ׃ וּבִלְשׁוֹן ח סִידִים תִּתְרוֹמָם׃ וּבְקֶרֶב ק רוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ׃

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר׃ שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ׃

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים׃

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃ זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן׃ וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ׃ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים׃
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא׃ לְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ׃

וועןן דער חזן האמברך מויש האט זאל קהל דאש זאגן

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי׳ המבורך לעולם ועד׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל׃ אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי׃

ואאמין —

וויל דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דש קהל יתברך

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה׃

אונן דר חזן זאגט את יי׳ זאל קהל זאגן דאש

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

אונן דער חזן האמברך אן היבט זאגט קהל דאש

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

ואזכרה חסר ואין בפיהו נכונה להודות בעשר : אכילה ושמחה טען
בעיר אלהינו לברך את עמך עונין בענגנו יה השקיפה ממעון קדשך
לברכנו עם האדמה אשר נתתה לאבותינו זבת חלב ודבש כברכתנו ·
ריבה יי את יריבי נפשנו : בנה ביתך במכונתו והיכל במלאתו · רצוף
תוכו אהבה כבוד שכינתו שמש ומגן יי צבאות בהשבתו · מרום ונשא
יכנס יקבץ תפוצתו שיר חדש לשורר ולאור בארמתו ואני תפלתי לך
יי עת רצון בעתו : נהלנו יי אלהינו אל סכת דוד עבדך חפוץ כאז זבחי
צדק מבני ידידיך ויגדל שמך וישמחו בך חרדיך · אמץ כאז חיליך
דביקך לבוריך ירננו וישמחו חפצי ציון עריך ויאמרו תמיד יגדל יי החפץ
שלום עבדיך : ברוך אתה יי פורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל
ועל ירושלים : וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל :

חצי קדיש שמונה עשרה קדיש שלום עלינו קדיש יתום יגדל

יוצר ליום שני של סוכות

הגדול

בכבוד שמך הגבור לנצח והנורא בנוראותיך המלך היושב על כסא רם
ונשא : שוכן עד מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים
נאוה תהלה : בפי

רעכט גאטש ער העט דען (שם) ניט גזאגט אלז אייניט ביליך דז ער מיט זיינם אונד זאל די (וידוי) זאגן פֿר זנעה
זייט (תפילה) עטין אונ׳ פֿריליך זיין פֿו זיי (עטרטני) דש אוזט זיין אין דר שטאט אונזרט גאט זיא אוזטן הויך טרייא
גאט בענטש דיין פֿאלק אז וויא עס גשריבן איז אין דר תורה אין דען זעלביגשטן ענין : גאט זייא לוגן פֿון וואונוג דייט
היילקייט צו בענטשן אונז מיט דז לאנד דז דוא האשט געבן צו אונזר עלטרן דז דא פֿליסט מילך אונ׳ הוניג אז וויא אונזו
פֿריזאנד דא אויש ווייזט הש איר גבראכֿט האבן גאט קריג דוא דאך די קריג אונזרט זיל (בנה) בויא דיין הויז אין זיינ
פֿעשטיקייט אונ׳ דען פאלאיש אין זיינר פֿולקומליכהייט אונ׳ זאל בהעפֿטט דאריכן זיין די ליבשאפֿט דש הערליכקייט זיינר
שכינה : גאט דר העֿר שארן ווערט זיין איין זוכן אונ׳ איין טילט אין זיין אמבן ווידר קערן אונז : דר הוכר אונ׳ דעו
ארהובנר גאט ווערט בייא אנכדר ברענגן אונ׳ פֿר זאמלן זייני פֿר שפרייטי ישראל : צו אמבן זינגן איין נייא גזאנג אונ
צו ארשיינן זיך אין זיין לאנד ארץ ישראל) אונ׳ די זעלביג צייט ווער איך איין גבעט צו דיר גאט טון אין אלין וויל גליכי צייט
(כהלם) פֿיר אונז דאך גאט אונזר קען ירושלים דז דא איז די סוכה דיינש קנעכט דוד : איין וואל געפֿאלן
האבן אלז וויא פֿר צייטן אן די אוספרדר גרעכטיקייט פֿון קינדר דיינר גליבטי אונ׳ דיין נאמן זאל ווערן געלאבט : אונ
זיא ווערן זיך ארפֿרייאן דורך דיר די פֿר דיין נאמן ציטרן פֿעשטיג דאך דייני הער שארן ישראל די אן דיר דינט בהעפֿט
צין זי ווערן זינגן אונ׳ ווערן זיך פֿרייאן דיין געאייגנטי די דא ציון בגערן אונ׳ אן ווערט שטעלן זאגן גאט זייא געלאבט
דר דא בגערט דען פֿרידן זיינר קנעכֿט אמאין

כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃ וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ׃

מיוסד ע״פ א״ב ושם המחבר אליעזר בר שמעון חזק ואמץ

אֲדַבְּרָה וְאָעִירָה׃ בְּיַרְחֵי קֶדֶם אַזְכִּירָה׃ בְּעוֹר שַׁדַי עָמְרִי כְּהִלּוֹ הֵאִירָה׃ גְּבוּל קָדְשׁוֹ נוֹסְסָה כְּאֶבֶן נִזְרָה׃ דְּרוּי הֲמוֹן חוֹגֵג יָפָה וּבָרָה׃ הָהָר הַטּוֹב מְשׂוֹשׂ הָאָרֶץ וְתִפְאָרָה׃ וַאֲנִי נָסַכְתִּי מַלְכִּי עַל צִיּוֹן הַר קָדְשִׁי׃ זָבְדַנִי זֶבֶד טוֹב בְּיוֹ שְׁבִי בְּאַדְמָתִי׃ חֶשְׁקָהּ דְּגָן וְתִירוֹשׁ רֶבֶי תְבוּאָתִי׃ טִבְלוּ פְּנֵי הַבַּיִת וּפִנּוּ מַאֲכָלָתִי׃ יָשׁוּר דַּרְכְּכֶם לְעַשֵּׂר שְׁנֵי תְמוּרָתִי׃ כִּי תָבֹאוּ לֵרָאוֹת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִירָתִי׃ לְמַעַן תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת יְיָ בְּיִרְאָתִי׃ מֵאֵת דְּגָנָם רָבּוּ וְתִירוֹשָׁם עַד מָה נָשׂוֹא מֵהָכִיל עִיר יְיָ שָׁמָּה שֶׁאֵתוֹ בְּעִיר הַקּוֹדֶשׁ וְאִם נִטְמָא עַל כֶּסֶף צוֹרַת אֲפָסָיו וְהוּקְדְּשׁוּ הֵמָּה׃ פּוֹרְקָן לָתֵת לְאָוֵי נֶפֶשׁ לַהֲשְׁלִימָה׃ וְצַרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ וְהָלַכְתָּ קוֹמְמָה׃ קָרוֹשׁ בִּעוּר בַּשְּׁלִישִׁי שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר׃ רַחֲשׁוּ רוּי בִּפְנוֹת עֶרֶב מִלְּחַסֵּר שֶׁמַע נְתַתִּיו וְלֹא נְתַתִּיו בְּיוֹשֶׁר תִּקֵּן בְּשֶׁאֵינוֹ מְחֻבָּר עַל מְחֻבָּר עָשֵׂר׃ שֵׁנִי לָרִאשׁוֹן קֶדֶם ואזכרה

אדברה איך וויל רידן אונ׳ וויל דר וועקן די אמנט די פר צייטן גוועזן זיין וויל איך גדענקן׃ דא נאך דר אלמעכטיגר גאט מיט וואר אונ׳ מיט זיינם ליכט האט ער מיר טאן לייכטן דא דר גיאערק זיינר הייליקייט וואר דר הובן גלייך אלז איין גקריינטר שטיין׃ די הויפן אונ׳ גין וואר פון די ברוואונג דז פאלק ישראל די דא הייסט היפשי אונ׳ קלארי צו פייארן׃ צו דעם גוטן בערג איין פרייד דר גנצר וועלט אונ׳ איין שונהייט אונ׳ דא איך הב גזאלבט איין אייגן קיניג אויף דען בערג ציון׃ (זבדני) גאט הט מיר צו גטיילט איין גוטש טייל דא איך בין גזעשן אויף איינם לנד׃ איין לוסט פון קארן אונ׳ אמסט אונ׳ אייני פיל פרוכט די זיין (טבלו) גוואורן אזו בלד אז זי דז הויז האבן אן גיזעהן אונ׳ אונווירדיג גוועזן דר פון צו עסן מיר רעכט פערט יגר זיטן וואר צו געבן מעשר פון מיטלכר תבואה צוויא אלז פר וועקמלט דז ערטטי יאר אונ׳ דז אנדרי יאר פון דר שמיטה׃ מעשר ראשון פר דען לוי אונ׳ מעשר שני אונ׳ דז דריטי יאר מעשר ראשון אונ׳ מעשר עני אונ׳ מעשר שני זאלט מיר מיט נעמן ווען מיר קומט אן (רגל) צו ווערן גיזעהן פר דען קיניג אין איינם ב״ה אונ׳ ווילן דז דו דיך זאלשט גיוואינן צו פארכטן גאט מיט רעכטר פורכט׃ (מעת) אבר אין דר צייט דז מיר קארן וואר פיל אונ׳ מיר אמסט זער פיל דז אן עז ניט קונט ארליידן צו טראגן צו דער שטאט דא גאט אלדא וואר אדר ווען ער עס העט גיטראגן אין די הייליגי שטאט אונ׳ עס וואר טמא גוואורן אויף איין זילברי איבל וואס איין צורה האט אונ׳ אן עס ליזן אונ׳ וואס אין זייני גאערק אדר ענדן גילם אונ׳ דש זעלביגי געלד וואר גהייליגט דש זעלביג געלט דא עש אום גליזט וואורד אונ׳ ער צו ירושלים אויז געבן נאך אל קוואליכן לוסט זיינש לייבש אז דר פסוק זאגט אונ׳ דו זאלשט איין בינדן דז זילבר אין דיין הנט אונ׳ זאלשט גין קען ירושלים אופין בערליך׃ (קדוש) דש אויז רויאונג פון דר הייליקייט מויט זיינם הויז דז ער דיא דרייא יאר גיבארגט האט אונ׳ ניט מיטליכן געבן זיין מעשר וואס מיך קומט דש וואר אם דריטן יאר דש יאר דז אן דש מעשר עני גאב׃ דיא ריד פון דעם (ודוי) ווען איין גינג ערב פסח אוזט אן עז זאגן אונ׳ ניקט דר פון ברעכן אבר הערן צו לאזן איך האב עש געבן האבש אבר ניט רעכט געבן אז ווען ער פון דען אב גשניטנן תבואה העט מעשר געבן אויף דיא דא נאך שטיט אדר דש אנדר מעשר פר דעם ערשטן געבן אדר העט דיא ברכה ניש

רעכט

סכות · כשובו לעשרים שנים: סכה קרם במצוה מלהתעצל · קדוש
בסכות צלצל · תשלום דירת מעונים: סכה רומם במרום ישראל ·
רפא מזבחך גואל · וכנס פזורך מבין המונים: סכה שוממה אנא תקים
שכינתך גזכה להקים · רגז לחרש אמונים: חזן סכה תהיה לנו לצל
תאוביך מלהט להנצל השב שבעה לשכנים:

סכה אנשב כמורא · מסכך לעם נברא · נאור ואדיר בהדרה משירי
אהורנו כשירה לשוררה: בגילה ברינה בשמחה רבה ואמרו כלם:
מי כמוכה באלים יי · מי כמוכה נאדר בקדש · נורא תהלות עשה פלא:
מלכותך ראו בניך · בוקע ים לפני משה:

חזן טליא שבעת יומין · כל שבעה לתשלומין מתנות ידים נשלמין
סגוב ישע עולמים: זה צורי ישענו פצו פה ואמרו:
יי ימלוך לעולם ועד: ונאמר כי פדה יי את יעקב · וגאלו מיד חזק ממנו:

חזן פקות שתא ואסיף · צאן פזורה להאסיף · קדוש רויה יוסיף
שמע גאלה שנית יד תוסיף: ברוך אתה יי · גאל ישראל:

השכיבנו יי אלהינו לשלום · והעמידנו מלכנו לחיים · ופרוס עלינו סכת שלומך · ותקננו
בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר
וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה

קינדר ווערן אין (סוכות) רואן: סכה יעקב האט גזוגט דז זייני קינדר ווערן בדעקן (סוכות): דרום אהלט ער פר זיין טאך סוכות דא ער ווידר קאם נאך צוואנציג יארן פון לבן הארמי: סכה דר זיך פאדרט אין דר אלוה פון סוכה דז ער ניט טרעג איז אלזו ווערט דר הייליגר גאט איך אויך איין שאטן אאכן איט איין סוכה ווען ירושלים ווערט אוף קואליך גיבויאט ווערן איין טיני וואונוג אלר אאוונג: סכה טוא דאך ערהיבן די סוכה ירושלים אין דז היליטטי פון דיא בערג ישראל דו אראיר הייליג דאך דיין אוצר שטול אונ׳ פר זאאל דייני פר טפרייטי ישראל פון צווישן דר פילי פעלקר: סכה איך ביט דיך זייא דאך אויך ריכטן די פר וויסטי סוכה דס איז דר בית המקדש דיין שכינה זאל איר וואה זיין צו ווערן ווידר אויף גריכט אונ׳ דז גלויבגי ישראל זאלן בנייאן איין נייא גזאנג: סכה דיא סוכה זאל אונז זיין פר איין שאטן: דיא דיך גלושטן צו ווערן בשיראט פון דען פלאם דס גיהנם: זייא ווידר אום קערן זיבן פעלטיג צו די נאכפרן דיא דיך גישענט האבן: סכה דר גאט דר דא איז גשטערקט איט פארכטוואהייט זאל איין סוכה בידעקן איבר ישראל די דא ווערן הייסן איין נייא בשאפן פאלק: דען גאט דער דא איז דס ליכט אונ׳ שטערק איט טונהייט דעם וויל איך צירן פון אייני גיזאנג צו זינגן איט גיזאנג: חזן דס קרבן חגיגה פון סוכות איז זיבן טעג ער קען עס בצאלן גנצי זיבן טעג דער דען ערשטן טאג ניט גיבראכט האט די גאב זיינר הענד קענן פאל ברענגט ווערן נאך דז איך גאט דר דא איז איין איביגי הייל גבענטשט האט: חזן דער פיאר טאג דער דא איז אין אויז גאנג דיז יארש אונ׳ ווען אן אלי פרוכט פר זאאלט זאלשטו דיפר שפרייטי טאך אויך פר זאאלן דער הייליגר גאט זאל אערן זעטיקייט איין צייטונג פון איין (גאולה) זאל דיין הנט אערן צום אנדרן אאל: גלובט בישטו גאט דר דא ארלזט ישראל:

ותקן חכמי חרשים רבי תורות משננים : סכה זכי נשיאים שבעה זכולין
סמוכין מלפגעה בסגמטין נוחים ועגונים סכה חוזים ארבעה רבועים
חמישי לתור נוסעים רבוצים על כבור כסגנים : סכה טעונה לטלל
בזביונים טלול ומצע בשנים שם אלוף נבונים · סכה יוכשרה דפונה
סררים יורה מלא וחסרים משם זמרו נוגנים : סכה כל שבעה אסורה ·
כתגינה אשר לה הוחברה שמים עליהם מלחינים : סכה למען ידעו
דורותיכם לכן בסכות מושבותיכם ורד מטליות ענונים : סכה מפרי
הארץ להכתר מפה לנשר ולנתר נאות יושר ורפנים : סכה נגבך
רקב"ש כשרה נשר פסל מלגברה יקרים אמרים מפנינים : סכה סגולה
באהלה גור סתורה פסולה מלגור גרי יזדקר מסמנים : סכה ערן כקרם
סכבה ועדי יקר מסבבה דרך גבר לנים : סכה פומבי תקן ונעץ · ויאכלו
תחת העץ לזכר סכה חונים : סכה צפה לניניו לסכות לצאנו עשה

שאך לערנן פיל דיניס דרויף : סכה די סוכה וואר זיבן קלאפטר וואלקן : דארינן וואָרן זי געהערבריגט אונ' בדעקט
דז אין ניקט ביזט בגעגנן זאל זיא זאג דרינן אז אין הערליכי לייכטי בעטן אונ' וואָרן דרינן בשלאָסן : סכה די סוכה
וואר פון פיר וואלקן אויך פיר זייטן אונ' דר פינפטר וואר אונן אויס לוסטעהן וואו זי ליהן זאלן אונ' אויך איין הערליכן
וואלקן וואָרן זי הויאָרן אונ' רומן אלז די הערן : סכה די זעלבגה סוכה האט אונן דען זיבנטן וואלקן האבן פר איין בלקן
אונ וויזן דש עליסונג פון דען רעגן זי וואר בדעקט אונ' בשפרייט מיט שארליכי דעקלג לייך וואו די פר שטענדגי הערן
וואונן : סכה די סוכה איז כשר ווען אן לו וויא זייטן איין וואנט אונ' די דריטי נור איין (טפח) איז אונ' דז ווייזט איר
דז איין אל שטיט בסכות אלא מיט דר ווא"ו אונ' לוויא אלז בסכת חסר אכדר ווא"ו דא פון הבן עס געזאגן דיא חכמים
די דא גארא לערנן מיט געזאנג : סכה דש האלן פון דער סוכה איז גנלי זיבן טעג אסור דר פון לו ברויכן : אלז וויא דש
קרבן חגיגה דז דר לו בהעפט איז דען זיא ליהן אויך זיך בייטן גאטש נאמן דר אין היאלן איז דען דר פסוק זאגט חג
הסוכות ליי') וויא איז דש קרבן חגיגה רואט גאטש נאמן דרויף אזו אויך די סוכה : סוכה דיא סוכה איז אונ ווילן דאש
אייערי כאך קונליכג זאלן וויסן דז די דארוס איז וויל אייערי ווארונג איז געוועזן אין סכות אז אין איין רוזן גארטן דז דיא
וואלקן אייך בדעקט האבן : סכה די סוכה זאל אן קריכן אונ' לו דעקן פון זעלכי פרוכט דש אויף דר ערדן וואקסט
אבר איין לייליך אונטר דען (סכך) לו הענגן דז די בלעטר דריין פאלן זאלן אונ' ניט אויף דען טיש דש דרף אן ניט טאן
אונ' אוז דש לייליך אמבן אוועק הופטן אבר אונ אילן לירגט איז עס רעכט פערטיג אונ' אזו אויך אן די וואנד : סכה
דז אן אמבט פר נשיס חודר אואת אודר בהאות אודר כותים אודר (רועים) הערטן אודר (קיצים) די דא היטן דיא
דערי פייגן אודר בורגנין בוידן די דא אן אמבט אויף די פעלדר אום דרינן תבואה לו פר וואָרן אודר (טוריס) די
די וועכטר אן פעלד אמבן זיינן אלי כשר : אבר לו בדעקן מיט זעלכי זאכן דז די בלעטר געשווינד אב פאלן איז (פסול) דז
די אן ניט זאל שטערקר זיין אלז דער שאטן די זאג פון דר תורה זיינן ווירדיגר אלז גיגן גאלד : סכה איין סיני ליבה סוכה
אין איר גלעלט וואונן אבר איין לו בראכני איז פסול אונ דרינן לו וואונן : דר (סיאן) איז דרויף ווען איין ליקליין דר דאך
פפריגן קען (סכה) איין סוכה האט ער פון פאר אמלטס געדעקט אין גן עדן בדעקט מיט ווירדגי לירונג : דש איז
איין וועג פר די אמכן די דא שטרק זיין אין דר תורה די ווערן דארינן הערברגן : סכה אברהם האט אן בירייט אונ'
אויך געשטעקט איין סוכה אונבבאר אז דר פסוק זאגט אונ' זיא אסין אונטר דען בוים דש וואר איין ארמאנג דז זיין

יהוה נותן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך. למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת ואמונה כל זאת וקים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו: העושה גדולות עד אין חקר: נסים ונפלאות עד אין מספר. השם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלנו: המדריכנו על במות אויבינו וירם קרננו על כל שונאינו. העושה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם: המכה בעברתו כל בכורי מצרים ויוצא את עמו ישראל מתוכם לחירות עולם המעביר בניו בין גזרי ים סוף את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע: וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו: ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה:

סכה אזכרה מעללי נורא · אשר פעל ויברא · עם בצלו מתלוננים: סכה בזכר מעש נפלאותיו · בימי קדם אותותיו · להוציא אסירים בכשרונים: סכה גמר מאז לנקוב · גאל בזרוע יעקב · יושב סכת מלונים: סכה דורות למר לאשה · רגמא חפוי ששה · ענן וערפל ועשונים: סכה הסביך ויען אבר · הן בישימון במדבר · זרע תבע וקונים: סכה ועד ליום קדושים · ותקן

סכה איט דער סוכה גידענק איך אן די ווערק דש גאט דש ער האט געווערקט אונ׳ בישאפן צו דעם פאלק דיא אין זיינם שאטן איבר נעכטיגן: **סכה** די סוכה איז אויך ווילן צו גדענקן די דש איינר וואונדר אונ׳ זייני צייכן דש ער גיטאן האט פר צייטן צו אויש ציהן די געפאנגני אויז אגריך אין איין רעכט פירטיגי צייט דז ניט קאלט אדר ווארים וואר: **סכה** דיא סוכה איז גילערנט אונ׳ בשיידן פון צוג דר פיר דען גאט האט אויש גלויזט איט אלט פון וועגן דען זכות יעקב דר דא וואונט אין הערבריגן פון סוכות: **סכה** ער האט גלערנט דען גבירדן די אזוה פון סוכה שטארק צו האלטן דען עס איז איין גלייכנים צו דר בדעקונג דר זעקס וואלקן אונ׳ נעביל אונ׳ רויך: **סכה** איט איינר סוכה הט ער בידעקט אונ׳ האט אן ברייט איין פליגל צו בידעקן זיא כון דש וואר דא זיא זיין גיוועזן אין דר וויסטנייא (ישימון) דיא קינדר פון יעקב דער דא האט ליב יוסף דער דא וואר איין קלוגר זון: **סכה** די סוכה האט ער בינייגט צו דעם הייליגן פאלק אונ׳ האט דא ער בייא אן ביררייט קלוגי אייכשטר דיא דא

ברכו את יי המבורך׃ והקהל עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד׃

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בדברו מעריב ערבים׃ בחכמה פותח שערים ובתבונה משנה עתים׃ ומחליף את הזמנים׃ ומסדר את הכוכבים׃ במשמרותיהם ברקיע כרצונו׃ בורא יום ולילה׃ גולל אור מפני חושך׃ וחושך מפני אור׃ ומעביר יום ומביא לילה׃ ומבדיל בין יום ובין לילה יי צבאות שמו׃ אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד׃

חג האסיף תקופת השנה׃ בשמחה להרבות שושנה׃ גילה חדוה ורננה׃ דורי בבקר חסדך ובערב רנה׃ בא״י המעריב ערבים

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך׃ ונשמח בדברי תורתך ובמצותיך לעולם ועד׃ כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה׃ ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים׃

חג הסכות תעשה לך׃ ושמחת אתה וחילך׃ והיברך מעבדך ומעללך חדוה אהבה ואחוה בכללך׃ ברוך אתה יי׳ אוהב עמו ישראל׃

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד׃ ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד׃ ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך׃ והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך׃ ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך׃ וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך׃ וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך׃

והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם׃ ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך׃ ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת׃ השמרו לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם׃ וחרה אף יהוה בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר

יהוה

חג אן דען פֿייאר טאג ווען מאן האט פֿלעגט אין הויז צו טון ווען דש יאר אום ריינגלט איז זאלן די ישראל די דא זייכן גיגליכן צו אייכר רוז פֿין פריד טרייבן. זוטט אונ׳ פֿרייד אונ׳ גזאנג: איין פֿרייד הקב״ה צו פֿר קונדיגן אלי מארגן דיין גינאד אונ׳ צו אובנט מיט גזאנג: גילובט בישטו גאט דער דא מאכט פֿינשטער דיא אובנטן:

חג פֿייארונג דש (סכות) זאלשטו דיר מאכין אונ׳ זאלשטו דיך פריאן דוא אונ׳ דיין היר מאר: דז דאזיג ווערט דיר בענטשן דיין ערבייט אונ׳ דיין ווערק: פֿרייד אונ׳ ליבשאפֿט אונ׳ ברידרשאפֿט ווערט זיין אין אלז וואש דיר צו גיהערט: גילובט בישטו גאט דער דא האט ליב זיין פֿאלק ישראל:

כְּהוֹשַׁעְתָּ הָמוֹן צְבָאוֹת · וְעִמָּם מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ זַכִּים מִבֵּית עֲבָדִים · חַנּוּן בְּיָדָם מַעֲבִידִים · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ טְבוּעִים בְּצוּל גְּזָרִים · יְקָרְךָ עִמָּם מַעֲבִירִים · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ כַּנָּה מְשׁוֹרֶרֶת וַיּוֹשַׁע · לְגוֹחָהּ מְצֻיֶּנֶת וַיִּוָּשַׁע · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ מַאֲמַר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם · נָקוּב וְהוּצֵאתִי אִתְּכֶם · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ סוֹבְבֵי מִזְבֵּחַ · עוֹמְסֵי עֲרָבָה לְהַקִּיף מִזְבֵּחַ · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ פִּלְאֵי אָרוֹן כְּהֻפְשַׁע · צִיעֵר פְּלֶשֶׁת בַּחֲרוֹן אַף וְנוֹשַׁע · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ קְהִלּוֹת בָּבֶלָה שִׁלַּחְתָּ · רַחוּם לְמַעֲנָם שֻׁלַּחְתָּ · כֵּן הוֹשַׁעְנָא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ שְׁבוּת שִׁבְטֵי יַעֲקֹב · תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב · וְהוֹשִׁיעָה נָּא:
כְּהוֹשַׁעְתָּ שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת · אֵל לְמוֹשָׁעוֹת · וְהוֹשִׁיעָה נָּא · אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא:

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ קְרוֹבִים אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד:

קדיש שלם אין כאלהינו עלינו קדיש יתום יגדל ברכו

כהושעת אלז וויא דוא האשט דען פאלק די דא פארטן צו גאטס היילן אונ' דיר גאט אויך אזו העלף נוא אויך: אלז וויא דוא גיהאלפן האשט דער פילי היר טארן פון ישראל אונ' איט זיא די ענגלן פון גאט דר היר טארן: אזו העלף נוא אויך (כהושעת) אלז וויא דו האשט גיהאלפן די קלארי ישראל פון הויז דא זיא זיינן גוועזן קנעכט עס וואר גלייך אזו זי העטן איט אירי הענט דען ציגל גאט זעלברט אחן ערבייטן אזו העלף נוא אויך: (כהושעת) אלז וויא דוא האשט גיהאלפן דיא דא טיר זיינן פר זונקן אין דער טיפניש דש אער דא עס וואר גטפאלטן אויך טטיקר דיין ווירדיקייט האבן זיא אויך אחן איט זיך איבר פארן אזו העלף נוא אויך (כהושעת) אלז וויא דוא האשט גיהאלפן דען טטאם דייער פלאנצונג די דא האט גזונגן (ויושע) דש גאט גהולפן האט: אונ' אויך אירן אויז זאר וערט גפיצלט דש גאט איז וואר דן גיהאלפן: אזו העלף נוא אויך: (כהושעת) אלז וויא דוא האשט גיהאלפן דיר איט ישראל דען די טפראך דאש דו גזאגט האשט אונ' איך וויל אייך אויז ציהן ווערט בישיידן איך וועהר איט אייך אויש גיצוגן: אזו העלף נוא אויך: (כהושעת) אלז וויא דוא האשט גיהאלפן די דא אום ריינגן דש (מזבח) דיא דא טראגיטן ווידן דר איט אום צו ריינגן דש (מזבח) אזו העלף נוא אויך (כהושעת) אלז וויא דו האשט גיהאלפן איט וואונדר דא דר ארון הקודש איז וואר פאר זינדיגט אין (עלי הכהן) צייטן ער בילייידיגט די פלשתים איט גרים צארן אונ' איז וואר ווידר גיהאלפן אזו העלף נוא אויך: (כהושעת) אלז וויא דו האשט גיהאלפן די פר זאאלונג ישראל די דו קען (בבל) גשיקט הוטט: בראהערציגר גאט אום אירטט וויל צו העלפן האשטו דיך אהין זעלבשט גיזענדט אזו העלף נוא אויך: (כהושעת) אלז וויא דוא האשט גיהאלפן די גפענקניש פון דיא גשלעכט יעקב אויש (בבל) אלזו זאלטטו דיך קערן אונ' זאלשט ווידר קערן דיא גפענקנים פון גצעלטר (יעקב) אונ' העלף נוא: (כהושעת) אלז וויא דו האשט גהאלפן די דא היטן דיא מצות אונ' די דא האבן אויך דייני הילף דען דו ביסט איין גאט פון פיל ארלייא הילף אלזו העלף דאך נוא: אני והו גאט דער דא הייסט (אני והו) העלף דאך נוא:

הושיעה זייא דאך העלפן דיינם פאלק אונ' זייא בענטשן דיין ערבאן אונ' דייא זיא ווידן אונ' דער היב זי ביז אין דר איביקייט: אונ' דיזי אייני ווארטן דא איט איך גאט גיבעטן האב זאלן זיין נאהנט דר ביים גאט אונזר גאט ווין טאג אונ' נאכט אום צו טון דש רעכט זיינס קנעכט אונ' דש רעכט זיינס פאלק ישראל איטליכט טאג ניכט אך אויך זיינם טאג: אום וויל דש אלי פעלקר דר ערדן וויטן זאלן דז גאט דר הער איז: אונ' קיינר נאך איר חג

עשה למען תורתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי : עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך : ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות : וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות :

הושענא

למענך אלהינו הושענא : למענך בוראנו הושענא :

למענך גואלנו הושענא : למענך דורשנו הושענא :

מיוסד ע"פ אב"

אערוך שועי בבית שועי גליתי בצום פשעי דרשתיך בו להושיעי הקשיבה לקול שועי

וקומה והושיעי זכור ורחם מושיעי חי כן תשעשעי טוב באנק שעי יוחש מושיעי

כלה מרשיעי לכל עוד תרשיעי מהר אלהי ישעי נצח להושיעי שא נא עון רשעי עבור על פשעי

פנה נא להושיעי צור צדיק מושיעי קבל נא שועי רומם קרן ישעי שדי מושיעי הופיע ותושיעי :

הושענא : אני והו הושיעה נא :

מיוסד ע"פ א"ב ושם המחבר שמואל

כהושעת אלים בלוד עמך : בצאתך לישע עמך : כן הושענא :

כהושעת גוי ואלהים : דרושים לישע אלהים : כן הושענא :

דיינר הייליקייט טוא עס אום ווילן דיינר (תורה) אום ווילן דייני געליבטן זעלן אויס גילזגן זיין פון איר לייד זייא דא דר העלפן דיינר רעכטי הנט די מיט אונז אין (גלות) איז אונ' זייא איר דאך ענטפרן : (יהיו לרצון) לאזין די רייד אייניש אונדט אונ' גידאנקן אייניש הערץ בווילגליך זיין פר דיר גאט איין שטערקר אונ' איין ארלייזר : (עושה) דער דא מאכט פריד אין זיין היאל דער זאל מאכן פריד אויף אונש אונ' אויף אלי (ישראל) אונ' זאגט (אמן) : (יהי) עס זאל זיין דער ווילן פר דיר גאט איין גאט אונ' גאט אייער עלטרן דט עס זאל ווערן גיבויאט דט (בית המקדש) בלד אין אונזרן טאגן אונ' גיב אונזר טייל אין דיינר (תורה) אונ' דארטן וועלן מיר דיר דינן מיט פארכט גלייך אלז די טאגן פון פאר אלטש אונ' גלייך אלז אין די יארן פון אלטירש אהער : **הושענא** העלף דאך : (למענך) אום דיינט ווילן אונזר גאט העלף דאך : (למענך) אום דיינט ווילן אונזר בשעפר העלף דאך : (למענך) אום דיינט ווילן אונזר ארלייזר העלף דאך : (למענך) אום דיינט ווילן אונזר פארשר העלף דאך : **אערוך** איך טוא איך אן בירייטן מיט איין גיבעט אין דעם הויז פון אייני גבעט איך האב אנטפלעקט אן דעם פאסט טג פון יום כפור איין אימטאט : איך הב דיך גיפורשט אן זעלבן טאג אום צו העלפן איר זייא דאך פר נעאן די שטימן אייניש גישרייא אונ' דער לייג דיך אונ' העלף איר גדענק דאך אן (זכות אבות) אונ' ארבארם דיך איין העלפר דו לעבנדיגר גאט דוא זאלשט איך רעכט ארפרייאן : דוא גוטר גאט קער דיך דאך אן איין גשרייא איין העלפר אטיה זאל בלד קומן פר דערב דען (יצר הרע) דער איך ביז מאכט דט דו איך ניט מער זאלשט בשולדיגן מייל דאך גאט אייער הייל צו העלפן איר אין דר אביבקייט פר טראג די פרעוולי זינד אייער בווהייט : איבר פאר אויך איין אימטאט קער דיך צו איר אונ' הייל איר : דו שטרקר גירעכטר אונ' איין העלפר אנטפאנג דאך איין גשרייא זייא ארהיבן די הערשאפט אייער הייל אלמעכטיגר גאט איין העלפר העלף דאך דוא זאלשט דיך ארלייכטן אונ' זאלשט איר העלפן : (הושענא) הייל דאך : **אני והו** גאט דר דא הייסט אני והו העלף דאך :

כהושעת (אלים) גלייך אלז וויא דוא גיהאלפן האשט דיא ישראל מיט דיר זעלברט אין מצרים דא דוא ביזט אויס גגנגן אום ווילן די הייליגן דיינס פאלק אזו העלף נוא אויך (כהושעת) אלז וויא דו געהאלפן האשט

תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ ׳ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם ׃ הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ ׳ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ ׃

וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ ׃ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלִיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת ׃

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד ׳ וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר ׃ ברכת כהנים תמצא בדף י״ח

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ ׃ יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ ׃ יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם ׃

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ׃ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם ׃

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע ׳ וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ ׳ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי ׳ וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם ׳ וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ ׳ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ ׳ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ

עשה

אונזרט לעבין איין טייל אונזרט הילף: איר ווען דיר דנקן אונ׳ וועלן דיין לוב פר צילן פון געבירד צו געבירד אום ווילן אונזר לעבן דש דא איז איבר ענטוורט אין דיינר הנט אונ׳ אום ווילן אונזרי (נשמות) דיא דיר בפולן זיין אונ׳ אום ווילן דייני צייכן די אלי טאג מיט אונש זיין אונ׳ אום ווילן דייני וואונדר צייכן אונ׳ דייני גוטיקייט דש אלי צייט זיין אובנט אונ׳ מארגנט אונ׳ מיטאג: דו גוטר גאט דש דייני בראהערציקייט קיין ענד האבן : אונ׳ דוא בראהערציגר גאט דש דייני גינאד ניט פאר ענקליך זיין פון איביג אהער הופן מיר צו דיר : ועל אונ׳ אויך דש אליש זאל דיין נאמן אונזר קיניג ווערן גילובט אונ׳ דער היכט שטעטן אין דער איביקייט : וכל אונ׳ אלי דיא דא לעבן זאלן דיר איביג דאנקן אונ׳ זאלן דיין נאמן פרייזן מיט ווארהייט דוא בישט גאט אונזר הילף אונ׳ אונזר ביישטאנד אלי וועגן : גילובט זייאשטו גאט דש דיין נאמן איז גוט אונ׳ צו דיר איז היפש צו דנקן : אלהינו אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר עלטרן בענש אונש מיט דר (ברכה) די דרייא פסוקים אין דער (תורה) די דא איז גשריבן דורך דיין קנעכט (משה) דיא דא איז ווארדן גיזאגט אויז מונד (אהרן) אונ׳ זייני זין די (כהנים) דיין הייליג פאלק אז דא איז ווארדן גיזאגט : יברכך ער זאל בענשן דיך גאט אונ׳ אל ביוואהרן דיך : יאר ער זאל ער לייכטן גאט זיין (שכינה) צו פר דיר אונ׳ ער זאל זייט גנעדיג דיך : (ישא) ער זאל בצווינגן אט זיין צארן צו דיר אונ׳ ער זאל אכין צו דיר פריד :

שים זייא דאך טון פריד אונ׳ גוטש אונ׳ בענשונג לייט זעליקייט גינאד בראהערציקייט אויף אונש אונ׳ אויף אלי דיינם פאלק ישראל בענש אונש אונזר פאטר אלי צו זאמן מיט דאש ליכט דיינר שכינה דען מיט דאש ליכט דיינר שכינה האשטו אונז געבן גאט אונזר גאט איין (תורה) דאש איביג לעבן אונ׳ איין ליבליכי גינאד אונ׳ גירעכטיקייט אונ׳ בענשונג אונ׳ בראהערציקייט אונ׳ לעבן אונ׳ פריד אונ׳ עש זאל וואול גיפאלן אין דיין אויגן צו בענשן דיין פאלק ישראל אלי צייט אונ׳ אלי שטונד מיט דיינם פריד (ברוך) גילובט בישטו גאט דר דא בענשט זיין פאלק ישראל מיט פריד : אלהי מיין גאט היט מיין צונג פר בייזש : אונ׳ מיין לעפצין פון צו רידן ליסטיקייט אונ׳ צו מייני פלוכר זאל מיין ווילן שווייגן אונ׳ מיין ליב זאל זיין צו אידר אז נידר הפטיג אז די ערד זייא עפנין מיין הערץ אין דיינר (תורה) אונ׳ נאך דייני (מצות) זאל מיין זעל נאך יאגן : טוא עש אום ווילן

דיינר

יֵרָאֶה כָל זְכוּרְךָ אֶת פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת ·
וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְיָ רֵיקָם אִישׁ כְּמַתְּנַת
יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ :

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ · לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן
כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ : אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו
קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ
וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ באהבה וברצון בְּשִׂמְחָה
וּבְשָׂשׂוֹן שבת ו מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ · וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים :

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל ותפלתם
(מהרה) בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן : וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · וְתֶעֱרַב לְפָנֶיךָ
עֲתִירָתֵנוּ כְּעוֹלָה וּכְקָרְבָּן : אָנָּא רַחוּם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְצִיּוֹן עִירְךָ וְסֵדֶר הָעֲבוֹדָה
לִירוּשָׁלָיִם : וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים
קַדְמוֹנִיּוֹת · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל והקדוש

נאך דער בענטשונג דש דיר גאט דיין גאט געגעבן האט :

והשיאנו אונ׳ דו גאט אונזר גאט דיא אויף לאדן אויף אונז דען זעגן פון דיזי יאמים טובים צו לעבן אונ׳ צו פרייד צו פרייד אונ׳ צו זוטט גלייך אלז דיין ווילן געוועזן איז אונ׳ האשט גיזאגט צו בענטשין אונז הייליג אונז מיט דיין גיבאט אונ׳ גיב אונזר טייל אין דיינר תורה אמך אונז זאט פון דיינם גוטש אונ׳ דר פרייא אונז מיט דיינר הילף : אונ׳ רייניג אונזר הערץ אום צו דינן דיר מיט ווארהייט אונ׳ אמך ערבן אונז גאט אונזר גאט מיט ליבשפט אונ׳ מיט גוטם ווילן מיט פרייד אונ׳ מיט זושט דען שבת אונ׳ דיין הייליגי יאמים טובים אונ׳ דורך דיר זאל זיך פרייאן ישראל די דא הבן ליב דיין נאמן גילובט זייטשו גאט דער דא הייליגט דען שבת אונ׳ ישראל אונ׳ די (יאמים טובים) :

רצה ביוויליג גאט אונזר גאט דיין פאלק ישראל אונ׳ אן איר תפילה אונ׳ ווידר קער די עבודה א לקרבנות צו פאליש דיין הויז אונ׳ די פייאר אופפר פון ישראל אונ׳ איר גבעט מיט ליבשאפט דוא זאלשט אנטפאנגן מיט ווילן אונ׳ עס זאל זיין צו ווילן שטעטיגליך די דינשט פון דיין פאלק ישראל (ותערב) אונ׳ זיא זאלן זיין זיס צו פר דיר אונזר גיבעט אלז (עולה אונ׳ קרבן) איך ביט דיך דר בראיגר מיט דיינר דר בראיקייט די פיל זיין ווידר קער דיין שכינה צו (ציון) דיין שטאט אונ׳ דען סדר פון דער עבודה צו ירושלים אונ׳ זיא זאלן זעהן אונזרי אויגן אן דיין ווידר קערן צו ציון מיט דער בראקייט אונ׳ דארט וועלן איר דינן דיר מיט פארכט אז די טעג פון איביג אונ׳ אז די יאר די פעדרשטן גילובט בישטו גאט דש דיך אליין מיט פארכט איר וועלן דינן :

מודים איר דאנקן דיר דו בישט גאט אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר עלטרן אימר אונ׳ איביג דוא בישט דער שטארקר אונזרש

לשבת

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עוֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבָ
וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

אן (חול המועד של סוכות) זאגט מן דש

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂ
תְּמִימִם : מנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם וּמִנְחָתָ
וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם וּמִנְחָתָ
וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם וּמִנְחָתָ
וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמוֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם וּמִנְחָתָ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם וּמִנְחָתָ

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹ
לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ · וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רצה במנוחתנו **מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִי**
הִדָּרֵשׁ לָנוּ שׁוּבָה עָלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ · בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ
בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ · וְשַׂמְּחֵנ
בְּתִקּוּנוֹ · וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָן וּלְוִיִּם לְשִׁירָן וּלְזִמְרָן · וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵ
לִנְוֵיהֶם · וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ · כַּכָּתוּ
בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה

ישמחו זי פרייאן זיך אן דיינם קיניגרייך די דא היטן דען שבת׳ אונ׳ די דא אויש רופן ווענפטיגונג דש פאלק
דא הייליגן דען זיבנטן טאג ווערדן זיך אל ז׳ אאל זעטיגן אונ׳ זענפטיגן פון דיינם גוטש אונ׳אן דען זיבנטן ט
האשטו איין וואול גיפאלן גיהאט אונ׳ האשט אין גיהייליגט איין לושט אלר טעג האשטו אין גרופן איין גדעכטנים דש
ווערק פון טשת יאי בראשית) : **וביום** השני אונ׳ אן דעם אנדרן טאג צוועלף שטיר יונגי רינדר צווייא ווי
פירצעהן שאף יעריג און אאנגל : **וביום** השלישי אונ׳ אן דעם דריטן טג איילף שטיר צווי ווידר פירצעהן שאף יערי
און אאנגל : **וביום** הרביעי אונ׳ אן דעם פירדן טאג צעהן שטיר צווייא ווידר פירצעהן שאף יעריג און אאנגל :
וביום החמישי אונ׳ אן דעם פינפטן טאג ניין שטיר צווייא ווידר פירצעהן שאף יעריגי און אאנגל : **וביום** הש
אונ׳ אן דעם זעקסטן טאג אכט שטיר צווייא ווידר פירצעהן שאף יעריג און אאנגיל : **וביום** השביעי אונ׳ אן ד
זיבנטן טאג זיבן שטיר צווייא ווידר פירצעהן שאף און אאנגיל : **אלהינו** אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר על
ברמהערציגר קיניג דרבארם דיך איבר אונז : גוטר גאט דר דא גוטש טוט זייא דאך פר אונש גיפארטש קער ווידר
אונש דורך דיינר פיל בארם הערציקייט אום וועגן די עלטרן די דא האבן דיין ווילן גיטאן : בויא דאך דיין הויז או וו
אם אנפאנג אונ׳ ביפעשטיג דיין בית המקדש אויף זיין פעשטונג אונ׳ לאז אונש דיין געבייא זעהן : אונ׳ דרפרייא או
איט זיינר ברייטונג אונ׳ קער ווידר אום די כהנים צו אירן דינשט אונ׳ די לוים צו אירן גיזאנג אונ׳ צו אירן לוב גיזא
אונ׳ קער ווידר אום די ישראל צו אירי וואונונג אונ׳ איר וועלן דארטן אהין הנויף גין אונ׳ וועלן זיך זעהן לאזן אונ׳ נייגן
דיר אין די דרייא צייטן פון אונזרי יאר טובים אלז וויא עש אין דיינר תורה: גשריבן איז דרייא אאל דש יארש זאל אל
וואש אאנס פרשון איז אונטר דיר זיך פר גאט דיינם ארשיינן אין דר שטאט דש ער דרוויילן ווערט אן פייאר טא
אצות אונ׳ אן פייאר טאג דר (שבועות) אונ׳ אן פייאר טאג דער (סוכות) אבר ער זאל ניט לער ווערדן דרשיינט פ
גאט איין איטליכר אאן נאך דער גאב זיינר אכט נאך

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין אנו יכולין לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו: אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין כהלכתן: את מוסף יום השבת הזה ואת מוסף יום שמיני חג העצרת הזה: נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור:

לשבת **וביום** השבת שני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עולת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה: זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור:

ובחמשה עשר יום לחדש השביעי מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו וחגותם חג ליי שבעת ימים והקרבתם עולה אשה ריח ניחוח ליי פרים בני בקר שלשה עשר אילים שנים: כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים יהיו: ומנחתם ונסכיהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרונים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושני תמידין כהלכתן: אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן וכו׳ ישמחו

מפני אונ׳ פון וועגן אונזר זינד זיין מיר ווארדן פֿר טריבן אויש אונזרן לאנד : אונ׳ מיר זיין ווארדן גיפֿערט פֿון אונזרם ערטרייך אונ׳ מיר קענן ניט אויף גין קֿען ירושלים אונ׳ צו ווערדן גיזעהן אונ׳ צו נייגן זיך צו פֿר דיר אונ׳ [ז]אכן אונזר שולדיקייט אין דיינם ארוויילטן הויז אין דעם גיאכֿפרטן אונ׳ הייליגן הויז דש נאך דיין נאמן איז גירופֿן וועגן [דע]ם פֿיינדש הנט די דא איז גיזענדיט אן דיינם (בית המקדש) : יהי זאל דאך זיין דר ווילן פֿון דיר גאט אונזר גאט אונ׳ [גא]ט אונזר עלטרן בארמהערציגר קיניג דז דוא זאלשט ווידר קערן אונ׳ זאלשט דיך דר בארמן איבר אונז אונ׳ איבר דיין (בית המקדש) מיט דייני פֿילי בארמהערציקייט אונ׳ זאלשט עש באלד בויאן אונ׳ זאלשט אכֿפרן זיין הערליכקייט אונזר [פֿא]טר אונזר קיניג מאך דאך באלד אופֿן באר דאש הערליכקייט דיינש קיניגרייך איבר אונז אונ׳ וויא דיך דר הייכֿטן אונ׳ [דער]היבן איבר אונז פֿר די אויגן אלר לעבנדיגי אונ׳ מאך נאהנט צו אנאנדר אונזרי פֿר שטרייאטי פֿון צווישן דיא פֿעלקר אונ׳ [או]נ׳ זאמיל אונזרי פֿר שפרייטי פֿון ענדן דער ערדן אונ׳ ברענג אונז נאך דיינר שטאט (ציון) מיט פֿריליכן גיזאנג : אונ׳ [ק]ן (ירושלים) וואו דיין (בית המקדש) איז מיט איין איביגי פֿרייד אונ׳ דארטן וועלן מיר דיר אן ברייטן אונזרי שולדיגי [או]פֿר די טעטיגליכי אופֿפר אז מיר אורדנונג איז אונ׳ די (מוסף) אופֿפר גלייך מיר רעכט איז : דען מוסף אופֿפר פֿון [דע]ן (שבת טאג אונ׳ דיזן) פֿייאר טאג דר סוכות וועלן מיר אן ברייטן אונ׳ אופֿפרן פֿר דיר מיט ליבשאפֿט גלייך אלז דיין [ווי]לן גיבאטן האט אלז וויא דא אן גשריבן האשט אונזרט וועגן אין דיינר תורה דורך הענט דיינש קנעכט משה אויש אונד [דיי]נר הערליכקייט אלז וויא עש איז גיזאגט : (דש זאגט אן אן שבת) : **וביום** אונ׳ אן דען שבת טאג צוויא שאף יעריגי אן אמנגיל אונ׳ צוויא צעהנטייל זעמיל מעל צום פֿריזאנט גאישט מיט איל אונ׳ זיין וויין גימונג דאז איז [דאש] בראנד אופֿפר אלי (שבת) בזונדר צו דען טעטיגליכן בראנד אופֿפר אונ׳ מיר ווין גימונג דש איז דש אופֿפר פֿון (שבת) אונ׳ דש אופֿפר פֿון דיזן טאג איז גלייך אלז וויא עש איז גיזאגט : **ובחמשה** עשר אונ׳ אן דען פֿונפֿצעהנטן [טא]ג דיס זיבנטן מאנט זאל בייא אייך הייליג הייסן קיינרלייא דינשט ארבייט זאלט איר טאן אונ׳ איר זאלט זיבן טג פֿייארן [פֿר] גאט אונ׳ איר זאלט אופֿפרן איין ברנד אופֿפר איין פֿייאר אופֿפר צום זאנפֿטן גירוך פֿאר גאט דרייצעהן שטיר יונגי [רי]נדר צוויא ווידר : פֿירצעהן שאף יעריגי : אן אמנגיל זאלן זיא זיין : **ומנחתם** אונ׳ אירי פֿריזאנט אונ׳ אירי [גימו]נג אלז וויא עש איז גירעט ווארדן דרייא צעהנטייל צו איטליכם שטיר אונ׳ צוויא צעהנטייל צו דעם ווידר אונ׳ איין [צע]הנטייל צו איטליכם שאף אונ׳ וויין אלז איטליכם זיין גימונג איז צו פֿאר געבן דיא זינד אונ׳ דיא צווייא [טעטי]גליכן אופֿפר אלז מיר רעכט איז : ישמחו

נעריצך ונקדישך כסוד שיח שרפי קודש · המקדישים שמך בקודש :
ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קהל קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ
כבודו : כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו לעמתם ברוך יאמרו · קהל
ברוך כבוד יי ממקומו · ממקומו הוא יפן ברחמים ויחון עם המיחדים שמו ערב ובוקר בכל יום
תמיד פעמים באהבה שמע אומרים : קהל שמע ישראל יי אלהינו יי אחד · אחד הוא אלהינו הוא
אבינו הוא מלכנו הוא מושיענו · והוא ישמיענו ברחמיו שנית לעיני כל חי להיות לכם לאלהים
קהל אני יי אלהיכם · אדיר אדירנו יי אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ והיה יי למלך על
כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד · ובדברי קדשך כתוב לאמור ·
קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :
לדור ודור נגיד גדלך · ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם
ועד · כי אל מלך גדול וקדוש אתה · ברוך אתה יי האל הקדוש :
אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה · ברוך אתה יי האל הקדוש :
אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו · ורוממתנו מכל הלשונות · וקדשתנו
במצותיך · וקרבתנו מלכנו לעבודתיך · ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת : ותתן
לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה ו מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון · את יום השבת
הזה ואת יום שמיני חג העצרת הזה זמן שמחתינו באהבה מקרא קודש · זכר ליציאת מצרים :

נעריצך מיר וועלן דיך שטערקן אונ׳ הייליגן אודר גרונד דר ריד דער ברענדיגי הייליגן אלאכים די דא הייליגן דיין
נאמן מיט הייליקייט · אז דא שטיט גשריבן דורך דיינם (נביא ישעיה) : אונ׳ איינר רופט צו דעם אנדרן אונ׳
זאגט (קדוש קדוש קדוש) הייליג הייליג הייליג איז גאט איבר אלי העראפן איז די גנצי ערד פון זיינר עהר (כבודו)
זיין עהיר פון הקב״ה איז פול די וועלט זייני דינר די אלאכים זיא פראגין איינר צום אנדרן וואו איז דז ארט פון הקב״ה זיין
עהיר די אנדרן אלאכים קיגן זיא זאגן ער איז געלובט גאט אין אלין אורטן (ממקומו) אזו זאגן ישראל פון זיינר שטאט
ער זאל זיך קערין מיט דר בראיקייט : אונ׳ ער זאל זייט זעליגן זיין פאלק די דא איינגן זיין נאאן אבינט אונ׳ אארגין אלי
טאג שטעטגליך צווייא מאל מיט ליבשאפט זיא זאגן (שמע ישראל) **שמע** הער ישראל גאט אונזר גאט גאט איז אייניג
אחד אייניג איז ער אונזר גאט ער איז אונזר פאטר ער איז אונזר קיניג : ער איז אונזר העלפר אונ׳ ער זאל אאכן הערן
אונש מיט זיינר דער בראיקייט צום אנדרן מאל פר ג׳ויכט אלי די דא לעבט : דש ער ווערט זאגן (להיות לכם לאלהים
אני יי׳ אלהיכם) דש ערשט איז טייטש צו זיין צו איין גאט אונ׳ דש אנדר איז טייטש איך בין גאט אייאר גאט :
(אדיר) ער איז שטארק אונזר שטארקר גאט אונזר הער וויא גאר שטארק איז דיין נאאן אויף דער ערד אונ׳ ער ווערט זיין
גאט איין קיניג צו אליר דר ערדן אן דעם זעלביגן טאג לעתיד לבא ער ווערט זיין גאט אייניג אונ׳ זיין נאאן אייניג :
אונ׳ אין דיין הייליגי ריד שטיט געשריבן דז אן ווערט זאגן : (ימלוך) גאט ווערט אין דר איביקייט קיניגן דיין גאט
(ציון) פון גבירד צו גבירד פרייזט גאט : **לדור** (ודור) צו גבירד אונ׳ גבירד ווען איר זגן דיין אכפרקייט אונ׳
צו איביג איבגליכן דיין הייליקייט איר וועלן הייליגן אונ׳ דיין לוב אונזר גאט פון אונזר אויל ניט עש זאל ווערן אב גיטאן צו
אייאר אונ׳ איביג דען גאט איין קיניג גיאכפרט אונ׳ הייליג ביסטו : (ברוך) געלובט ביסטו גאט דר הייליגר גאט :
(אתה) דוא ביסט הייליג אונ׳ דיין נאאן איז הייליג אונ׳ די הייליגן פרייזן דיך אלי טאג איביגליך געלובט זייסטו גאט דר
הייליגר גאט : **אתה** דו האשט אן אונז דר וועלט אער אלז אן אל דען פעלקר דוא האשט אונז ליב גיהאט : אונ׳
האשט אן אונז איין וואול גיפאלן גיהאט אונ׳ האשט אונז ארהייבט אער אלז אלי שפראך אונ׳ האשט אונז גיהייליגט מיט
דיינן גיבאטן אונ׳ דו קיניג האשט אונז גינעהנט צו דיינשט אונ׳ דיין גיאכפרטן אונ׳ הייליגן נאאן האשטו אויף אונז גרופן

שמך לעולם ועד: גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין חקר: דור לדור ישבח מעשיך וגבורתך
יגידו הדר כבוד הודך ודברי נפלאתך אשיחה: ועזוז נוראותיך יאמרו וגדלתך אספרנה:
זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו: חנון ורחום יי ארך אפים וגדל חסד: טוב יי לכל ורחמיו
על כל מעשיו: יודוך יי כל מעשיך וחסידיך יברכוכה: כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו
להודיע לבני האדם גבורותיו וכבוד הדר מלכותו: מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל
דור ודור: סומך יי לכל הנופלים וזוקף לכל הכפופים: עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם
את אכלם בעתו: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו:
קרוב יי לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת: רצון יראיו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם:
שומר יי את כל אהביו ואת כל הרשעים ישמיד: תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו
לעולם ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

דער חזן זאגט הלב קדיש אונ' אן אורט אוסף שאונה עשרה

תפלת מוסף לסוכות

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך: כי שם יי אקרא הבו גודל לאלהינו
ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל
לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יי מגן אברהם:
אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל חיים
בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים
אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן
אתה להחיות מתים: ברוך אתה יי מחיה המתים: נעריצך

אדני גאט זיא דאך אויפֿטאן מייני לעפצן אונ' מיין מונד זאל דיין לוב פֿר קונדיגן
ברוך געלובט ביסטו גאט אונזר גאט: אונ' גאט אונזר עלטרן גאט אברהם גאט יצחק אונ' גאט יעקב דער גאט
דר גראסה דר שטארקר דר פֿארכטזאם דער איברשטר גאט דר דא טו געבן גוטי גנאד איין בשעפֿר אלר
דינגן אונ' גדענקט די פֿרומקייט דר עלטרן אונ' ברענגט איין ארלייזר צו אירן קינדס קינדרן אום זיין נאמן ווילן מיט
ליבשאפֿט (אלך) איין קיניג דר דא איז איין ארלייזר איין העלפֿר איין שילט געלובט ביסטו גאט דר דא איז דר שילט פֿון אברהם
אתה גאט דוא ביסט איין שטרקר אין דר איביקייט דוא ביסט דר די טוטן לעבנדיג מאכט איין אייניגטר צו העלפֿן:
ער שפייזט די לעבנדיגן מיט גנאד ער מאכט לעבן די טוטן מיט גרושי בראהרציקייט ער אונטר לייגט דיא דא
פֿאלן אונ' היילט די קראנקן אונ' מאכט לידיג די גפֿאנגנן אונ' בשטעטיגט זיין טרויאהייט צו דענן די דא שלאפֿן אין
דער ערדן: ווער איז דיר גלייך איין אייניגטר דער שטרקהייט: אונ' ווער איז דיר גלייך דו קיניג דר דא מאכט טוטן
אונ' לעבנדיג אונ' מאכט שפראצן הילף (וכאן) אונ' דוא ביסט טרייהפטיג די טוטן לעבנדיג צו מאכן געלובט ביסט
גאט דער דא מאכט לעבנדיג די טוטן

סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר האחד לשלשה עשר פרים שני עשרנים לאיל האחד לשני האילם: ועשרון עשרון לכבש האחד לארבעה עשר כבשים: ושעיר עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה:

הפטרת יום א' של סוכות בת"ע בזכרי' סי' י"ב

הנה יום בא ליהוה וחלק שללך בקרבך: ואספתי את כל הגוים אל ירושלם למלחמה ונלכדה העיר ונשסו הבתים והנשים תשגלנה ויצא חצי העיר בגולה ויתר העם לא יכרת מן העיר: ויצא יהוה ונלחם בגוים ההם כיום הלחמו ביום קרב: ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים אשר על פני ירושלם מקדם ונבקע הר הזיתים מחציו מזרחה וימה גיא גדולה מאד ומש חצי ההר צפונה וחציו נגבה: ונסתם גיא הרי כי יגיע גי הרים אל אצל ונסתם כאשר נסתם מפני הרעש בימי עזיה מלך יהודה ובא יהוה אלהי כל קדשים עמך: והיה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות יקפאון: והיה יום אחד הוא יודע ליהוה לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור: והיה ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלם חצים אל הים הקדמוני וחצים אל הים האחרון בקיץ ובחרף יהיה: והיה יהוה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד: יסוב כל הארץ כערבה מגבע לרמון נגב ירושלם וראמה וישבה תחתיה למשער בנימן עד מקום שער הראשון עד שער הפנים ומגדל חננאל עד יקבי המלך: וישבו בה וחרם לא יהיה עוד וישבה ירושלם לבטח: וזאת תהיה המגפה אשר יגף יהוה את כל העמים אשר צבאו על ירושלם המק בשרו והוא עמד על רגליו ועיניו תמקנה בחריהן ולשונו תמק בפיהם: והיה ביום ההוא תהיה מהומת יהוה רבה בהם והחזיקו איש יד רעהו ועלתה ידו על יד רעהו: וגם יהודה תלחם בירושלם ואסף חיל כל הגוים סביב זהב וכסף ובגדים לרב מאד: וכן תהיה מגפת הסוס הפרד הגמל והחמור וכל הבהמה אשר יהיה במחנות ההמה במגפה הזאת: והיה כל הנותר מכל הגוים הבאים על ירושלם ועלו מדי שנה בשנה להשתחות למלך יהוה צבאות ולחג את חג הסכות: והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלם להשתחות למלך יהוה צבאות ולא עליהם יהיה הגשם: ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה אשר יגף יהוה את הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסכות: זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת כל הגוים אשר לא יעלו לחג את חג הסכות: ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש ליהוה והיה הסירות בבית יהוה כמזרקים לפני המזבח: והיה כל סיר בירושלם וביהודה קדש ליהוה צבאות ובאו כל הזבחים ולקחו מהם ובשלו בהם ולא יהיה כנעני עוד בבית יהוה צבאות ביום ההוא:

די ברכות נאך דר הפטורה ווערט מן פֿינדן בלד כ': ביז טבת זאגט מן (יקום פורקן) מטרי יה"ן ושאונה עש... וכו'

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה: אשרי העם שככה לו אשרי העם שיי' אלהיו: תהלה לדוד ארוממך אלהי המלך ואברכה שמך לעולם ועד: בכל יום אברכך ואהללה ש

תמימם בני שנה ופר בן בקר אחד ואילם שנים
יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה ריח
ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת
ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים: והניף
הכהן אתם על לחם הבכרים תנופה לפני יהוה
על שני כבשים קדש יהיו ליהוה לכהן:
וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם
כל מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם בכל
מושבתיכם לדרתיכם: ובקצרכם את קציר
ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט
קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אני
יהוה אלהיכם: רביעי ובשבת ו וידבר יהוה
אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר
בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון
זכרון תרועה מקרא קדש: כל מלאכת עבדה
לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: וידבר יהוה
אל משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי
הזה יום הכפרים הוא מקרא קדש יהיה לכם
ועניתם את נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה:
וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום
כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם:
כי כל הנפש אשר לא תענה בעצם היום הזה
ונכרתה מעמיה: וכל הנפש אשר תעשה כל
מלאכה בעצם היום הזה והאבדתי את הנפש
ההוא מקרב עמה: כל מלאכה לא תעשו
חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: שבת
שבתון הוא לכם ועניתם את נפשתיכם בתשעה
לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם:
חמיש ובשבת ז וידבר יהוה אל משה לאמר:
דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום

לחדש השביעי הזה חג הסכות שבעת ימים
ליהוה: ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת
עבדה לא תעשו: שבעת ימים תקריבו אשה
ליהוה ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם
והקרבתם אשה ליהוה עצרת הוא כל מלאכת
עבדה לא תעשו: אלה מועדי יהוה אשר
תקראו אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה
עלה ומנחה זבח ונסכים דבר יום ביומו: מלבד
שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד כל
נדריכם ומלבד כל נדבתיכם אשר תתנו ליהוה:
אך בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם
את תבואת הארץ תחגו את חג יהוה שבעת
ימים ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון:
ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת
תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל ושמחתם
לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים: וחגתם אתו
חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם
לדרתיכם בחדש השביעי תחגו אתו: בסכת
תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו
בסכת: למען ידעו דרתיכם כי בסכות
הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ
מצרים אני יהוה אלהיכם: וידבר משה את
מעדי יהוה אל בני ישראל:

ונוטל החזן ס"ת אחר וקורא בו המפטיר בפנחס

ובחמשה עשר יום לחודש השביעי מקרא
קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה
לא תעשו וחגתם חג ליהוה שבעת ימים:
והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה פרים בני
בקר שלשה עשר אילים שנים כבשים בני שנה
ארבעה עשר תמימים יהיו: ומנחתם

רבונו של עולם מלא משאלות לבי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי וזכני פלוני בן פלונית ואשתי ובני ובנותי וכל בני ביתי לעשות רצונך בלבב שלם: ומלטני מיצר הרע ותן חלקנו בתורתך וזכנו כדי שתשרה שכינתך עלינו והופע עלינו רוח חכמה ובינה ויתקיים בנו מקרא שכתוב ונחה עליו רוח יי רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יי: וכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שאזכה לעשות מעשים טובים בעיניך וללכת בדרכי ישרים לפניך וקדשנו במצותיך כדי שנזכה לחיים טובים וארוכים לחיי עולם הבא ותשמרני ממעשים רעים ומשעות רעות המתרגשות לבא לעולם והבוטח ביי חסד יסובבנהו אמן:

ויאמר זה ג"פ

ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך:

וידבר יהוה אל משה לאמור: שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה: ושור או שה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד: וכי תזבחו זבח תודה ליהוה לרצנכם תזבחו: ביום ההוא יאכל לא תותירו ממנו עד בקר אני יהוה: ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אני יהוה: ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יהוה מקדשכם: המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה: בשבת ב

וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו שבת היא ליהוה בכל מושבתיכם: לוי בשבת ג'

אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדם: בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה: ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו: והקרבתם אשה ליהוה שבעת ימים ביום השביעי מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו:

בשבת ד וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן: והניף את העמר לפני יהוה לרצנכם ממחרת השבת יניפנו הכהן: ועשיתם ביום הניפכם את העמר כבש תמים בן שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו שני עשרנים סלת בלולה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח ונסכה יין רביעת ההין: ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאכם את קרבן אלהיכם חקת עולם לדרתיכם בכל משבתיכם: ישראל בשבת ה

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימת תהיינה: עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליהוה: ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתים שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים ליהוה: והקרבתם על הלחם שבעת כבשים

תמימים

תפתח יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמור : זכור רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה :

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דיברא כרעותיה וימליך מלכותיה בחייכון וביומיכון · ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן :

אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא יתברך : שמו ויתעלה זכרו לעד ולנצח נצחים :

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא בריך הוא · לעילא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן :

תקבל ברחמים וברצון את תפלתנו :

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן : יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם :

יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן

עזרי מעם יי עושה שמים וארץ :

עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן

אין כמוך באלהים יי ואין כמעשיך : מלכותך מלכות כל עולמים וממשלתך בכל דור ודור : יי מלך יי מלך יי ימלוך לעולם ועד יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום : אב הרחמים היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלים כי בך לבד בטחנו מלך אל רם ונשא אדון עולמים

תפלה משערי ציון טה שאומרים בשלש רגלים בשעת הוצאת ס"ת ויאמר מקודם י"ג מדות ג"פ

יי יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת : נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה ונקה : ג"פ

אן היבט אויס צו וויא (ספרי תורה) אונ' דער חזן זאגט (גדלו) אונ' אן זאגט (על הכל) שטיט בדף י"ט — ה' נ'אן רופט פינף אויך אבר אן שבת רופט אן זיבן אויך אונ' ליינט אין מאור שור או כשב או עז) תפלה

הללויה אלי דייני ווערק פרייזן דיך גאט אונזר גאט אונ' דייני פרומי די גרעכטי די דא דיין ווילן טואן אונ' דיין פאלק דש גזינד (ישראל) דיא דאנקן אונ' לובן אונ' בריאן אונ' בשינן אונ' דר היבן אונ' שטערקן אונ' הייליגן אונ' אמבן קיניגן דיין נאמן אונזר קיניג דען דיר איז גוט צו דאנקן אונ' צו דיינם נאמן נעזאט וואול צו לוב זינגן דען דא ביסטו איין גאט פון אייביג הער ביז אין דר אייביקייט גלובט ביסטו גאט איין קיניג דער דא ווערט גפרייזן מיט ברוכות :

עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה : קול רנה וישועה באהלי צדיקים ימין יי
עשה חיל : ימין יי רוממה ימין יי עשה חיל : לא אמות כי אחיה ואספר
מעשי יה : יסר יסרני יה ולמות לא נתנני : פתחו לי שערי צדק אבא בם
אודה יה : זה השער ליי צדיקים יבאו בו : אודך כי עניתני ותהי לי לישועה
אודך אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה : אבן מאת יי היתה זאת היא
נפלאת בעינינו : מאת זה היום עשה יי נגילה ונשמחה בו : זה
אנא יי הושיעה נא : אנא יי הושיעה נא :
אנא יי הצליחה נא : אנא יי הצליחה נא :
ברוך הבא בשם יי ברכנוכם מבית יי : ברוך אל יי ויאר לנו אסרו חג
בעבותים עד קרנות המזבח : אל אלי אתה ואודך אלהי ארוממך :
אלי הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו : הודו

יהללוך יי אלהינו על כל מעשיך וחסידיך צדיקים עושי רצונך וכל עמך בית ישראל ברנה
יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלכנו כי לך
טוב להודות ולשמך נאה לזמר כי מעולם ועד עולם אתה אל : ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבחות :

ועתה

זיכרן זיך אויף גאט ווערדר צו פר זיכרן אויף די אידן : אזי פֿעלקר האבן איך אום רינגלט עש וואר אין דען נאמן גאטש
דש איך זי פר טניט האב זיא האטן איך אום רינגלט אונ' ווידר אום רינגלט אבר עש וואר אין דען נאמן גאטש דז איך
זי פר שניטן האב זי האבן איך אום רינגלט אזו בינן זיא זייכן פר לעשט גלייך אזו איין פֿייאר פֿון דערנר עש וואר אין
דען נאמן גאטש דז איך זיא פר שניטן האב : דוא האשט איך שטרק גשטוסן ביז צו פֿאלינש אבר גאט האט איר געהאלפֿן :
דש שטרקהייט אונ' די פר שניידונג גאטש איז איר צו הילף גיוועזן : אין די געצלטן דר גרעכטן איז איין שטים דר זונג
זאנג אונ' הילף די רעכטי האנט גאטש טוט קרעפטיגי ווערק : די רעכטי הנט גאטש איז ארהיבט : דיא רעכטע הנט
גאטש טוט קרעפטיגי ווערק זאז איך דאך ניט שטערבן כייארט זאז איך לעבן דז איך ווער פר צילן גאטש ווערק : גאט
האט איך שטארק גשטראפֿט אבר צום טוט האט ער איך ניט בגעבן : זייט איר דאך אופֿנין די פֿפֿארטן דר גרעכטקייט
איך וויל דר דורך איין קומן אונ' וויל גאט דאנקן דיזש איז די פפֿארט פר גאט דז די גרעכטי דורך איין קומן (אודך) איך
וויל דיר דאנקן דז דוא איר גענטפֿרט האשט אונ' בישט איר גוועזן פר איין הילף (אודך) (אבן) דען שטיין דז דיא
בוימרש פר שמעהט האבן איז גווארן צו איינם הויבט עק שטיין (אבן) (מאת) דיזש איז פֿון גאט געשעהן עש איז
וואנדרליך אין אונזרי אויגן מאת ה' דש איז דר טאג דז גאט בשאפֿן האט איר וועלן זיך פֿרייען מן איס
זה : (אנא) אוך גאט איך ביט דיך העלף נוא : (אנא) אוך גאט איך ביט דיך העלף נוא : (אנא) אוך גאט איך
ביט דיך זייא דאך נוא בגליקן (אנא) אוך גאט איך ביט דיך זייא דאך נוא בגליקן (ברוך) גבענטשט זייא דער דא
קומט אין דען נאמן גאטש : איר בענטשן אייך אויש דעם הויז גאטש (ברוך) : (אל) גאט איז איין שטרקר גאט דער
אונט ארלייכט האט זייט בינדן דש פֿייאר אופפֿר איט דיקי זיילר ביז אן די עקין דיש אופפֿר שטולש : (אל) (אלי) דוא
בישט איין גאט אונ' דיר וויל איך דאנקן איין גאט דיך וויל איך ארהיבן : (אלי) (הודו) דאנקט צו גאט דען ער איז גוט
דען זיין גינאד איז אין דער אייביגהייד (הודו) אין

ה אשיב ליי כל תגמולוהי עלי: כוס ישועות אשא ובשם יי אקרא נדרי
ליי אשלם נגדה נא לכל עמו: יקר בעיני יי המותה לחסידיו: אנא יי
אני עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי: לך אזבח זבח תודה
שם יי אקרא: נדרי ליי אשלם נגדה נא לכל עמו. בחצרות בית יי
תוככי ירושלים הללויה: הללו את יי כל גוים שבחוהו כל האמים.
כי גבר עלינו חסדו ואמת יי לעולם הללויה:

ודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו:
מר נא ישראל . . . כי לעולם חסדו:
מרו נא בית אהרן . . . כי לעולם חסדו:
מרו נא יראי יי . . כי לעולם חסדו:

ן המצר קראתי יה ענני במרחב יה: יי לי לא אירא מה יעשה לי
אדם. יי לי בעזרי ואני אראה בשנאי: טוב לחסות ביי
בטח באדם: טוב לחסות ביי מבטח בנדיבים: כל גוים סבבוני בשם
כי אמילם: סבוני גם סבבוני בשם יי כי אמילם: סבוני כדבורים
עכו כאש קוצים בשם יי כי אמילם: דחה דחיתני לנפול ויי עזרני:

אט איך ביט דיך אאך איין זיל מכטריכן : גאט איז לייטזעליג אונ' גרעכט אונ' אונזר גאט טוט זיך דר בראן : גאט
אט די מכפעלטיגי : איך וואר פר ארייט דאך הוט ער איר געהאלפן איין זיל זייא ווידר קערן צו דיינר רוא דען גאט
אט אויך דיר גיטאן דען דו גאט האסט איין זיל אויס גילזגן אויז דען טוט אין אויגן פון טרעהרין איין פוס פון
טום איך ווער איך ארייאן פר גאט אין די לענדר דער לעבנדיגן איך הב טאן גלויבן אלז איך עט רידר דר וויל איך
בין זער גפייניגט גוועזט איך גדאכט איר אין איין גיכידיקייט אלי אענשן זיין ליגנרש

אשיב וואס זאל יך ווידר גאט ווידר פר גפעלטן פר אלי זייני גוטי פר געלטניס דז ער גטאן האט אן איר
איך וויל דען בעכר דר היילף אויף היבן אונ' דען נאאן גאטש אן רופן אייני בילובונג וויל איך צו גאט
נאט פר אלי זיינט פאלק ווירדיג איז אין די אויגן גאטש דר טוט פון זייני פראאן אוך גאט איך ביט דיך דען איך בין
נעכט איך בין דיין קנעכט אין זון דיינר דינסט אייד דו האסט אופן גיבונדן אייני בינד ריאן איך וויל צו דיר אופפרן
פפר דר דאנק ואגונג אונ' דען נאאן גאטש וויל איך אן רופן איך וויל אייני בלובונג צו גאט בצאלן גוט פר אלי זיינט
ן אין די הייב דיט הויז גאטש אין דיר ירושלים (הללויה) : (הללו) זייט פרייזן גאט איר אלי פעלקר בריאט אים
לי קיניגרייכן דען ער האט זיין גנאד אויף אונז גשטערקט אונ' גאט איז וואר הפטיג אין דר איביגקייט (הללויה)
ן) דאנקט גאט דען ער איז גוט : דען זיין גנאד איז אין דר איביגקייד : (יאמר) לאז נוא ישראל זאגן דאז זיין
איז אין דר איביגקייד (יאמרו) לאזן נוא זאגן די גאטש פארכטיגי דז זיין גנאד איז אין דר איביגקייד (מן האנגר
דר ענגניש הב איך גאט אן גרופן גאט האט איר געגנטפרט אונ' גשטעלט איך אין דר רויאטי גאט איז ביא איר
ין איך ניקט פערכטן וואס ווערט איר איין אענש טון גאט איז בייא איר אונטר אייני העלפרט דארום ווער איך אן
עהן אייכר ראכונג ועהן עס איז בעטר זיך צו בשיצן אן גאט וועדר צו פר זיכרן אויף איין אענשן עס איז בעטר צו פר

תסב לאחור: ההרים תרקדו כאילים גבעות כבני צאן: מלפני אדון
חולי ארץ מלפני אלוה יעקב: ההופכי הצור אגם מים חלמיש
למעינו מים: ווען מן הלב הלל זאגט מאן אייבר הופט אן דאש:

לא לנו יי לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך: למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם
ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה: עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם: פה להם ולא
ידברו עינים להם ולא יראו: אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון: ידיהם ולא ימישו
רגליהם ולא יהלכו לא יהגו בגרונם: כמוהם יהיו עושיהם כל אשר בוטח בהם: ישראל בטח ביי
עזרם ומגנם הוא: בית אהרן בטחו ביי עזרם ומגנם הוא: יראי יי בטחו ביי עזרם ומגנם הוא:
יי זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן: יברך יראי
יי הקטנים עם הגדולים: יוסף יי עליכם ועל בניכם
ברוכים אתם ליי עושה שמים וארץ: השמים שמים ליי והארץ נתן לבני
אדם: לא המתים יהללו יה ולא כל יורדי דומה: ואנחנו נברך יה מעתה
ועד עולם הללויה: ווען מן הלב הלל זאגט אייבר הופט אן דאש:

אהבתי כי ישמע יי את קולי תחנוני: כי הטה אזנו לי ובימי אקרא: אפפוני חבלי מות ומצרי
שאול מצאוני צרה ויגון אמצא: ובשם יי אקרא אנא יי מלטה נפשי: חנון יי וצדיק ואלהינו
מרחם: שומר פתאים יי דלותי ולי יהושיע: שובי נפשי למנוחיכי כי יי גמל עליכי: כי חלצת
נפשי ממות את עיני מן דמעה את רגלי מדחי: אתהלך לפני יי בארצות החיים: האמנתי
כי אדבר אני עניתי מאד: אני אמרתי בחפזי כל האדם כוזב:

איר בערג דז איר שפריגט גלייך אלז די שאף בעק איר היבטי גלייך די יונגי שאף פר דען הערן דער דיא ערד בישאפ
האט פר דען גאט פון יעקב דער דען שטרקן שטיין צו בעזין פר קערט צו גיוואז וואשר דען שטרקן שטיין צו וואשר קוואלן:
לא לנו ניט אונש אונזרט וועגן איך גאט ניט אונש אונזרט הלבן נייארט אונן דיינם נאמן ווילן גיב עהר אום ווילן דיין גנאד
אונ׳ אום ווילן דיין ווארהייט ווארום זאלן דיא פעלקר זאגן וואו איז נוא איר גאט אונ׳ אונזר גאט איז דאך אין הימל
ער טוט אלש וואז ער ביגערט אבר איר בילדר זיין זילבר אדר גאלד דז ווערק פון מענשן הענדן זי האבן וואל איין מונד אבר
זי רידן ניקש זי האבן אויגן אונ׳ זעהן ניקש זיא האבן אורן אונ׳ הערן ניקש זיא האבן איין נאז אונ׳ ריכן ניט אירי הענד
קאנן ניט טאסטן אירי פיס קאנן ניט גין זיא געבן קיין גידין איט איר קעל גלייך אלז זיא זיין זאלן אירי מאכרש זי
אונ׳ איין איטליכר דער זיך אויף זי פר זיכרט (ישראל) זייא דיך פר זיכרן אויף גאט ער איז איר הילף אונ׳ איר שילט אי
הויז גזינד אהרן זייט אייך פר זיכרן אויף גאט ער איז איר הילף אונ׳ איר שילט איר גאטש פארכטר זייט אייך פר זיכ
אויף גאט ער איז איר הילף אונ׳ איר שילט: יי זכרנו גאט איז אונזר גידאכטיג ער ווערט זעגינן ער ווערט ד
הויז גזינד ישראל זעגנן ער ווערט זעגנן דז הויז גזינד אהרן ער ווערט זעגנן דיא גאטש פארכטיגי די קליינין מיט די
גרושי גאט זאל אויך אייך מערן אויף אייך אונ׳ אויף איירי קינדר איר זייט געזעגנט פר גאט דר דען הימל אונ׳ ערד בשא
האט די הימל זיינן הימל פר גאט אונ׳ די ערד האט ער די קינדר דז מענשן געבן: די טוטן די פרייזן גאט ניט אונ׳ אל
ניט דיא אינדר שטייגן ערד גנידרט זיין: אבר איר וועלן גאט לובן פון איצונד ביז אין דר אייביקייט: (הללויה):
אהבתי איך האב גאט ליב דר וויל ער טוט ערהערן דש שטים איינש ערבראמיך גיבעט דען ער טוט זיין אור איי
נייגן ווען איך איך טוא אין אייני טאגן אן רופן: די ווייטונג דז טוטש האבן איך אום רינגלט אונ׳ די לייד ה
זיא האבן איך גירייכט איך געפינד לייד אונ׳ טרויאריקייט אבר איך רופט דען נאמן גאטש אן:

אור

תפלה זו משערי ציון לומר קודם נטילת לולב

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי בפרי עץ הדר וכפות תמרים וענף עץ עבות וערבי נחל אותיות שמך המיוחד תקרב אחד אל אחד והיו לאחדים בידי וידע איך שמך נקרא עלי ויראו מגשת אלי ובנענועי אותם תשפיע שפע ברכות מדעת עליון לנוה אפריון למכון בית אלהינו ויהי חשוב לפניך מצות ארבע מינים כאלו קימתיה בכל פרטותיה ושרשיה ותרי״ג מצות התלוים בה כי כונתי ליחדא שמא דקודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו שם י״ה בו״ה ביחודא שלים בשם כל ישראל אמן: ברוך יי לעולם אמן ואמן:

אן נעאט דען לולב אין דיא רעכטי האנט אונ׳ דש אתרוג אין דיא לינקי הנט אונ׳ אמכט דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם · אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת לולב:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם · שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה:

אונ׳ אן טוט דש אתרוג צו דען לולב אונ׳ טיטלט אונ׳ זאגט גנץ הלל:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לקרוא את הלל:

הללויה הללו עבדי יי הללו את שם יי: יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם
ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יי: רם על כל גוים יי על
השמים כבודו: מי כיי אלהינו המגביהי לשבת: המשפילי לראות בשמים
ובארץ · מקימי מעפר דל מאשפות ירים אביון: להושיבי עם נדיבים עם
נדיבי עמו: מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה הללויה:
בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לועז: היתה יהודה לקדשו
ישראל ממשלותיו: הים ראה וינס הירדן יסוב לאחור: ההרים
רקדו כאילים גבעות כבני צאן: מה לך הים כי תנוס הירדן

איך גלובט ביטטו גאט אוכזר גאט דר דא אונז האט גהייליגט מיט זייני אגות אונ׳ האט אונז גבאטן צו זייאכן הלל: (הללויה) פרייזט גאט זייט פרייזן איר קנעכט גאטש זייט פרייזן דען נאמן גאטש: דער נאמן גאטש זייא גלובט פון אייצונד אן ביז אין דר אייביקייט: פון אויף גאנג דר אן ביז זיין אונטר גאנג איז דער נאמן גאטש גבריאט: גאט איז ההובן איבר אלי פעלקר אויף דען הימל איז זיין הערליכקייט: ווער איז גלייך אלז גאט אונזר גאט דער דא הויך זיצט: דער דא נידר זיכט אין הימל אונ׳ אויף דער ערדן: דער דא אויף ריכט דען ארמן פון דער ערד דען נוט בדערפטיגן דער היבט ער פון דען מיסט: אום צו זעצן בייא די הערן: בייא די הערן זיינס פאלק דער דיא אונטרעכטיגרין אכט אונן מיט איין הויז גזינד דש זיך די אוטר דר קינדרן פרייאט הללויה: (בצאת) דא ישראל אויס גינג אויס אצרים די זיד יעקב אויס איין פאלק דש איין פרעמדי שפראך האט: דא וואורד (יהודה) פר זיין הייליקייט ישראל פאר זיין געוועלטיגרט: דש אער זאך עס אונ׳ פליך הין וועק: דר ירדן קערט זיך צו רוק: דיא בערג שפרנאגן גלייך אלז שאף בוק: די היפלי גלייך אלז יונגי שאף: וואז איז דיר דוא אער דז דוא אוועק פליהשט דו ירדן דז דוא צו רוק קערשט:

לקלס לעלס · לנצח לפצח להרגיש להקדיש : כשיר עירין כשירות קדישין כזמר חשמלה כזמרת המולה כפאר אלים כתפארת אראלים כהדר זיקים כהדרת ברקים כנועם גלילים כנעימת גלגלים · כנגון רובים כנגינת כרובים כרנן אופנים כרננת מרבעי פנים כחרוש ברקים כמתחרשים לבקרים כקדוש עפים כקדשת עופפים כרגש מעופפים · כרגשת מתופפים כשנון צפופים כהגא מצפצפים כרעש ספים כמעמד שרפים כמחנות קדושים לקדוש מקדישים : וקדשה משלשים :

כבתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר : קהל קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו : אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול · מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך יאמרו : קהל ברוך כבוד יי ממקומו : ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים · ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על ידי דוד משיח צדקך

קהל ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

לדור ודור נגיד גדלך · ולנצח נצחים קדשתך נקדיש ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד · כי אל מלך גדול וקדוש אתה · ברוך אתה יי האל הקדוש :

אתה בחרתנו יעלה ויבא והשיאנו רצה ומודים תמצא ברף לב עב יהי

(עירין) דרום דז בייא אים איז קיין שלאפן עירין איז טייטש וואכיר אונ' אז זנג די מלאכים די דא הייטן (חשמלים) אז גזנג דר ברוואונג דער מלאכים אז לירונג דר שטרקן מלאכים אונ' אז שונהייט די מלאכים דיא הייטן (אראלים) אונ' אז די מלאכים די דא זיין אז די בליץ אז די ליסקייט די מלאכים די דא הייטן גלגלים אונ' אז גידין די מלאכים די דא הבן איין פנים פון קינד אונ' די מלאכים די דא האבן (פרצופים) אז וויא די פיגל אז לוב די מלאכים די דא הייטן אופנים) אונ' אז די מלאכים די דא פיר פרצופים האבן אונ' אז לוב די מלאכים די אלי מארגן ווערן דר נייארט (כקדוש) אז די קדושה פון די שוועבדגן מלאכים אונ' אז די קדושה פון מלאכים די קוילות הבן אז די פיגל אז די קדושה דיא דא האבן גטאן דיא מלאכים אין בית המקדש דש די שוועלן הבן גשטוראט אז די הייליגן שאר די דא הייליגן הקב"ה דרייא מאל איט קדוש

ככתוב אז וויא עס גשריבן איז דורך דיין (נביא ישעיה) אונ' ער רופט איין אנאך צום אנדרן אונ' זאגט קדוש הייליג הייליג הייליג איז גאט דער הער שארן די גנצי ערד איז מרפילט פון זיין הערליכקייט

אז דז זעלביג מאל לאזן זי הערן איין שטים איינס גרוש שטארקן מעכטיגן שטורק זי מרהיבן זיך קיגן די מלאכים די דא הייטן שרפים זי זאגן קיגן זיא (ברוך) גלובט זייא די הערליכקייט גאטש פון זיינם אורט : מאקומך פון דיין אורט זאלשטו דיך מרלייכטן אונ' זאלשט איבר אונז קיניגן גלייך אלז איר צו דיר האפן ווען ווערשטו איין מאל קיניגן אין ציון בלד אין אונזרי טאגן זאלשטו דריגן רואן דוא זאלשט זיין גהייליגט אין דיינר שטאט ירושלים פון גבירד צו גבירד אונ' צו דר איביגי איביגהייט : ועינינו אונ' אונזרי אויגן זאלן דאך זעהן דיין קיניגרייך גלייך אלז די זאך איז שון גזאגט ווארדן אין די גזאנג פון דיינר שטרקייט דורך (דוד) דיין גרעכטר גזאלבטר : ימלוך גאט ווערט אין דער איבגקייט קיניגן דיין גאט (ציון) פון גבירט צו גבירט פרייזט גאט

לְכַפֵּר סַרְעֲפֵּי לֵב בִּכְפּוֹת לְכַפֵּר שֶׁזָּרָה מוּל לֵב · בַּעֲבוֹת לְכַפֵּר סִקּוּר עַיִן
וָלֵב בַּעֲרָבָה לְכַפֵּר נִבּוּל פֶּה עִם לֵב : בְּהָדָר לְכַנּוֹת שְׁלֵמִים תְּמִימִים ·
בִּכְפּוֹת לְכַנּוֹת בַּעֲלֵי מַעֲשִׂים נְעִימִים · בַּעֲבוֹת לְכַנּוֹת יְשָׁרִים בְּמִצְוֹת
חֲתוּמִים בַּעֲרָבָה לְכַנּוֹת בְּשִׁמְצָה כְּתוּמִים : וּכְמוֹ בְּעֵץ הָדָר רֵיחַ וְטַעַם ·
כֵּן בְּעַם זוּ בַּעֲלֵי מִצְוֹת וְרֵיעַ נוֹעַם : וּכְמוֹ בְּכַף תּוֹמֶר טַעַם וְלֹא רֵיחַ כֵּן
בְּעַם זוּ בַּעֲלֵי מִצְוֹת בְּלֹא רֵיחַ : וּכְמוֹ בַּעֲבוֹת רֵיחַ וְטַעַם מַר כֵּן בֵּינֵימוֹ
הוֹגֵי דָת וְחָכְמָה מַר : וּכְמוֹ עֲרָבָה בְּלֹא טַעַם וָרֵיחַ · כֵּן בֵּינֵימוֹ עִקְּשִׁים
אֲטוּמִים מִלְּהָרִיחַ : וּכְמוֹ עֵץ פְּרִי עֲלֵי סְרָק מְחַפִּים כֵּן יְשָׁרִים עֲלֵי רְשָׁעִים
מְחוּפָּפִים : וּכְמוֹ הֵם אֲגוּדִים אֵלֶּה בָּאֵלֶּה כֵּן תְּלוּיִם אֵלֶּה בָּאֵלֶּה · לִמְשׁוֹךְ
אֵלֶּה אֶת אֵלֶּה וּלְכַפֵּר אֵלֶּה עַל אֵלֶּה לַעֲשׂוֹת אֵלֶּה כְּאֵלֶּה לְהַנְעִים זְמִירוֹת
אֵלֶּה לְמִי בָּרָא אֵלֶּה : לְמַלֵּל לְהַלֵּל · לְכַלֵּל לְחוֹלֵל לְיַשֵּׁר לְאַשֵּׁר לְהַכְשֵׁר
לְהִתְעַשֵּׁר לְבָרֵר לְשׁוֹרֵר לְאַדֵּר לְהַדֵּר לְגַבֵּר לְדַבֵּר לְהַאֲמִיר לְזַמֵּר · לְחַנֵּן
לְרַנֵּן · לְשַׁנֵּן לְהַרְנֵן לְקַלֵּס

(נאך איין כוונה אויף דיא פיר איניים)

בהדר מיט דעם אתרוג לובן מיר הקב"ה דש ער זאל אונש פר געבן אויף די ביזי אחשבות די מיר טראגן אין הערצן דש דא איז גלייך צום אתרוג מיט דעם לולב דש הקב"ה זאל פאר געבן אל די (טדרה) דש מענטשן דיא דא איז קיגן דעם הערצן וכו' אז איין לולב דיא זיך ניט בוקט צו אודים אז דער דין איז דז זיך איינר בוקן זאל ניט מיט דעם גניק אים האלז אזיין מאר מיט דעם גנצן רוקן אז אלי גלידר זיך ביגן ׃ מיט דען הדס צו פר געבן אויף דש אויג דאש דא זיכט נאך איין עבירה וכו' דש הערץ געלוסט זיא אז אויף דעם הדס קערנר זיין גלייך אז טווארן אפיל דש אויג ׃ מיט ערבה דאש הקב"ה זאל אונש פר געבן די עבירה פון (כיבל פה) דש איינר רעט מיט הערצן אז איין ווידן בלט דש האט פיל אייזר דש זיין טערטליך אן בלט (נאך איין כוונה אויף די פיר איניים)

בהדר דער אתרוג בטייט דש אונטר ישראל זיין די גנץ זיין אין תורה וכו' מעשים טובים אז דר אתרוג האט איין גוטן (ריח) וכו' איין גוטן טעם ׃ דר לולב ביטייט דש אונטר ישראל זיין די דא הבן זיטי מעשים אבר האבן קיין ריח תורה אין זיך אז דער לולב דער איז איין צווייג פון טייטל בוים דער דא האט זיטי פירות וכו' קיין ריח ניט ׃ וכו' דער (הדס) ביטייט דש אונטר ישראל זיין די גחתאכת זיין מיט דער אילה די דא רידן וכו' לערנן די תורה אבר זיא האבן אן זיך מעשים די ביטר זיין אז דער הדס דער דא האט איין גוטן גישמאק וכו' איין ביטרן טעם ׃ וכו' ערבה בטייט דש אונטר ישראל אך זיין רשעים די קיין תורה נאך מעשים טובים אן זיך האבן די ווידן די האבן קיין ריח וכו' איין ניטרן טעם אויך דא טפריכט הקב"ה איך וויל זיא ניט פר לירן פון עולם וכו' זאלן אך בהעפט ווערן מיט דע צדיקים דיא אויף זיא אכפר זיין אז דער לולב וכו' דער אתרוג דיא דא בטייטן דיא צדיקים דיא דאן גדעקן דען הדס וכו' ערבה דש אן ניט וואול זיכט פר דיזי צווייא אזו זעלן די רעכט פערטיגן פר געבן אויף דיא רשעים וכו' אז די גבוכדן אן אנכדר זיין אזו הענגן די רשעים אן די צד קים וכו' זיא ציהן זיך מיט זיא וכו' פר געבן אויף די דש זיא צסוף אך פרום ווערן אודר אירי קינדר וכו' זימן לולב צו הקב"ה דר דא האט אלי ביידי בשאמן (לאלז) צו רידן ׃ צו לובן צו קרינן צו פייפן צו רעכט פערטיגן צו טטרקן צו אויז דר וויל גזאנג צו בשינן צו בריאן צו טטרקן צו רידן צו לובן צו זינגן צו ביטן צו לערנן גיזנג צו פרייאן צו איבר זיגן צו עפן אונד צו זאאגן צו הייליגן אין אודי הייליגן אלאכים מיט איר
גיזנג די דא הייסן

עירן

אַרְבַּע: כִּשְׂמָחוֹת שׂוֹבַע כִּימֵי שֶׁבַע : כַּחֲגִיגַת שְׁמוֹנָה כְּמִילַת שְׁמוֹנָה :
בֶּהָדָר לְהַזְכִּיר הַדּוּר זְקֵנָה בְּכַפּוֹת לְהַזְכִּיר לְמֵחִים נְקֵנָה בֶּעָבוֹת לְהַזְכִּיר
תָּם תַּיְיַר עַרְקָנָה · בְּעַרְבָה לְהַזְכִּיר אָח לְעֶבֶר הוּקְנָה : כֶּהָדָר לַחְשׁוֹב
בְּלוּיַת עֶרְנָה בְּכַפּוֹת לַחְשׁוֹב מְשׁוּלַּת שׁוֹשַׁנָּה · בֶּעָבוֹת לַחְשׁוֹב יְחוּמַת
דִּינָה בָּעֲרָבָה לַחְשׁוֹב בְּאָחוֹת מְקַנָּא : בֶּהָדָר לְהַמְשִׁל מַפְלִיא עֲגוּלָה :
בְּכַפּוֹת לְהַמְשִׁיל אַגַּן סְגֻלָּה בֶּעָבוֹת לְהַמְשִׁיל שׁוּרַת רְגוּלָה · בָּעֲרָבָה
לְהַמְשִׁיל מְחוֹקְקֵי מְגִלָּה: בֶּהָדָר לכפר

פֿליגן אן דיזן יום טוב זיין איר מקיים זיבן מצות דש זיין די מצות פֿון לולב אתרוג הדס ערבה סוכה אונ׳ צו ברענגן קרבנות אונ׳ איז איין מצוה פֿריליך צו זיין קיגן דיא זיבן טאג פֿון סוכות א׳ כ׳ קרבנות לכבוד יום טוב צו ברענגן אכט טאג מיט שמיני עצרת קיגן דר מצוה פֿון מילה די צו אכט טאג איז דש אן אך דען טאג בשמחה טוט (איין אנדרי דרשה אויף די פֿיר מינים) : **בהדר** צו לובן הקב״ה מיט דען בשיינטן אתרוג דש הקב״ה זאל גדענקן די זכות פֿון אברהם דר דא וואר דר ערשט אין עולם דער וואר בשיינט מיט גרייזקייט דר עלטר גלייך אז דר אתרוג האט איין גוטן טעם אין גאנצן עולם אזו האט אברהם הקב״ה איין גוטן טעם געמאכט אין עולם מיט לווייגן דש טייטל בוים דש איז דר לולב דער טראגט זיס אופס צו גדענקן הקב״ה דש זכות פֿון יצחק דר דא וואר איין קרבן אז איין אענט דער איין פייסט אונ׳ זיס טמך קויפֿט לוס קרבן מיט הדס דיק געפֿלאכטן לובן איר הקב״ה דש ער זאל גדענקן דש זכות פֿון דעם איין פֿעלטיגן יעקב דר דא קויפֿט מיט זיינר תורה דש אוביגי לעבן דען וויא איז איין הדס דער האט פֿיל בלעטר אער דען אנדרי לווייגליך אזו האט יעקב אער קינדר דען די אנדרן אבות מיט ערבה לובן איר הקב״ה דש ער זאל גדענקן דש זכות פֿון יוסף דער דא וואר פֿון זייני ברידר פר קויפֿט צו איין קנעכט דר וואר גלייך צו איינם ווידן בוים דער ווערט דאר פֿר אזי בויאר אזו שטורב ער פֿר אזי זייני ברידר נאך איין טעם אויף די פֿיר מינים

בהדר מיט דען טיגן אתרוג לובן איר הקב״ה דש ער זאל ישראל צו רעכנן דש זכות פֿון אונזר מוטר שרה דיא קריגט ועכסטונג אויף איר עלטר דא זיא מיט בשיינט וואר אז איין אתרוג מיט דען לולב לובן איר הקב״ה צו גדענקן די ישראל דש זכות פֿון רבקה די וואר גלייך צו איינר רוז די דא שטיט צווישן דערנר אזו הט זי אויך גוואוכט צווישן רשעים אונ׳ זיא וואר איין צדיקת אונ׳ אז איין לולב דער דא טראגט גוטי זיסי פירות אונ׳ אך פֿיל דערנר דרמן אזו האט זיא צוויא זין איין צדיק אונ׳ איין רשע מיט דעם דיק געפֿלאכטן הדס צו גדענקן די זכות פֿון לאה די מוטר פֿון דינה די וואר גלייך לום הדס דער האט פֿיל בלעטר אזו האט זיא אויך פֿיל קינדר אער אז איני פֿון אונזרי מוטר אונ׳ מיט ערבה צו גדענקן די זכות פֿון רחל די דא האט (קנאה) אויף די מעשים טובים פֿון איר שוועסטר די זכה וואר צו קינדר אונ׳ זיא ניט אונ׳ וואר גלייך צו איין ווידן די האט פֿיל אייזלר דז זיין דיא שערטליך אן די ווידן בלעטר אזו הט זי איין אונד צו זאגן אונ׳ האלט עש ריין דא איר אמן ארואה וואר אונ׳ אן גאב איס איר שוועסטר (נאך איין כוונה אויף די פֿיר מינים)

בהדר איר לובן הקב״ה מיט דר בשיינטן פֿרי דש איז דער אתרוג גלייך אז זיא וואָרן בשיינט מיט איר עלטר דיא (סנהדרין) אונ׳ וואר איין וואונדר פֿון וועגן איר גרויסי חכמה די זאסן אין בית המקדש אן איינם טיש דר וואר הלב קיילכטיג אז איין הלבי לבנה אונ׳ פֿר אין וואר געזעסן נאך איין תורה גרויסי תלמידים חכמים דש וואן (ח״ו) אי נר פֿון די סנהדרין שטורב דא קאם דער נעכסט נעבן איס אן זיין שטאט אונ׳ ריקטן זיך איינר נאך דען אנדרן ביז אן שטאט דש הינדרשטן דער דא וואר דער איין אונ׳ זיבנציג קאם דר ערשט אונ׳ דער קעסטליך אויט דער אנדרי לייל קיגן דען זעלביגן תלמיד חכם אירכעאן צו לובן הקב״ה דען לולב דר דא קואט פֿון דעם בוים דר זיסי פירות טראגט אזו וואר איר דברי תורה זיס אונ׳ דען הדס דער דא האט פֿיל בלעטר כעאן איר צו גלייכן די דריטי לייל דיא זיך אלטן תלמידים צו לערנן פֿון די סנהדרין איר (פוסקים אונ׳ הוראות) די ווידן כעאן איר צו גלייכן צו די פֿירדי לייל דש וואָרן נאר די שרייבר די דא שרייבן די פסקים די זיא געבן אן טעם אז ערבה די קיין טעם האט : נאך

נֶעֱבוֹת: יוֹשֶׁר פְּאֵר עֲרָבוֹת בָּמוֹ עוֹז לְהַרְבּוֹת לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת: קְצוּבוֹת
נָדֵי שְׁתַּיִם כְּמוֹ עֲפִיפוֹת שְׁתַּיִם וּמוּצָעוֹת בְּנְתַיִם: יְעוּרוֹת כְּאִבֵּי הַנַּחַל ·
לְהַעֲרִיב בָּם מַחַל לְיַעֲרֵי רְתוּמֵי נַחַל: לְכָל עֵץ תִּיעֵב ׳ וּבְאַרְבַּעַת אֵלֶּה
תָּאַב לְהַלְלוֹ בָּם כְּאָב: יַחַד בָּמוֹ לְהַלֵּל שִׁבְעָה כְּבֵית הִלֵּל כְּיוֹם וְלֹא בְלֵיל:

חזן רוֹנְנִים מֵלִיץ בַּעֲדֵינוּ לְהָחִישׁ נָא לְסַעֲדֵנוּ עַתָּה לְקִרְיַת מוֹעֲדֵנוּ:

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ

אֲקַחֵה בָּרִאשׁוֹן לְאַחֲרוֹן וְרִאשׁוֹן: בִּפְרִי עֵץ הָדָר · לְבַקּוֹדֶשׁ נֶאְדָּר:
בְּכַפּוֹת תָּמָר · לְצַדִּיק כַּתָּמָר: עַנְפֵי הֲדַסִּים לְצָג בֵּין הַהֲדַסִּים:
טַרְפֵי עֲרָבוֹת לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת: בָּמוֹ לְהַלֵּל זֶמֶר וְהַלֵּל בְּיוֹם וְלֹא בְלֵיל ·
לְאֵין לְפָנָיו לֵיל: בְּלוּלָב אֶחָד וְאֶתְרוֹג אֶחָד לַיְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: בָּעֲרָבוֹת
שְׁתַּיִם בְּאִמָּהוֹת שְׁתַּיִם וְכִמְעוֹפְפוֹת שְׁתַּיִם: בַּעֲבוֹת שְׁלֹשָׁה כְּאָבוֹת שְׁלֹשָׁה
בְּמַקְדִּישֵׁי שְׁלֹשָׁה: בַּאֲגֻדּוֹת אַרְבַּע כְּגְבָעוֹת אַרְבַּע כְּחַיּוֹת אַרְבַּע · וּכְנָפַיִם
אַרְבַּע

(יוצר) רעכטי היפשי ערבות איט אין זו פייארן איט אין זו בינדן פייטשי בהאות זו זיין זו איך וכה זאל איך אירס זכות אין אבות
נון אין זו אערן טטרק זו הקב"ה דר דא רייט אין היאל ערבות (קצובות) דיא הבן איין קצבה זו זיין זווייא אונ׳ ניט
ווייניגר די זעלביגן זאלן זיין זווישן דעם הדס אונ׳ לולב קיגן די פליגל די מלאכים דא זי איט פליהן (יערות) די ווידן
די דא וואקסן בייא די בעכן די האבן פיל אייזר דש אייגט די טערטליך די אן דר טרף זיין אין אירן זכות זאל הקב"ה זיטן
אייז מחילה זו פיל לשון הרע דש ברענט אז וואך האלדר קולן (לכל) זו אלי העלזר ער האט פר אום ווירדיגט אונ׳ דיא
פיר האט ער גלוסט זו לובן אין אז איין ווין זיין פאטר (יחד) דוואקא איט אלי פיר איט אנכדר זאלאן גאט לובן זיבן טאג
אין דער טוזן אונ גאט פלעגט זו לובן בייא טאג אונ׳ בייא נכט (רוננים) זיא טואן תפלה זו הקב"ה דז דער זכות
זאל אונזר פיר שפרעכר פר אין זיין (להחיש) אונ׳ זאלן איילן זו אונזר לעהנן אונ׳ איט דר גאולה אילונדר נן ברענגן
אונז זו ירושלים די שטאט אונזר ביטעדיגונג אן טלש רגלים:

וּבְכֵן אֲקַחֵה אונ׳ דען ווערט אויך גין זו דיר די הייליקייט דען דו בישט דר הייליגר פון ישראל אונ׳ איר העלפר:
איך וויל נעאן אן ערשטן טאג פון סוכות אום ווילן זו לובן הקב"ה דר דא איז דער היכרשט אונ׳ איז גוועזן
דער ערשט איין אתרוג דש טענטשי פרוכט פון דיא בויאר זו לובן הקב"ה דר דא איז בשינט איט הייליקייט
איט בעטר דש טייטל בוים זו לובן הקב"ה דר דא אאכט בליהן דען צדיק אז איין טייטל בוים צווייגן (הדסים) זו לובן
דר איט הקב"ה דר דא שטונד צווישן די הדסים דא ער רידט איט זכריה הנביא איט בלעטר ערבה זו לובן הקב"ה דר
דא רייט אים היאל דער דא הייסט ערבות איט אין וויל איך זינגן הלל בייא טאג אונ׳ ניט בייא נאכט זו הקב"ה דז פר
אים איז קיין נאכט דא ווערט ער זיבן דרשות זאגן נאך אנכדר אויך די פיר איניס (לולב אתרוג הדס ערבה) בלולב
לולב אונ׳ אתרוג נעאן איר נאר איין קיגן הקב"ה דער דא איז אייניג אונ׳ ערבה זאל ניט ווייניגר זיין אז צוויא צווייגליך
קיגן טרה אונ׳ רבקה אונזר אוטר אונ׳ די הדסים זאלן ניט ווייניגר זיין אז דרייא טטענגליך קיגן דיא דרייא אבות אונ׳
קיגן די דרייא קדושות די זי זאגן די אלאכים (קדוש קדוש קדוש) אונ׳ אלי איט אנכדר זיין פיר קיגן דיא פיר ווייבר
רחל לאה בלהה זלפה אונ׳ קיגן די פיר חיות הקודש די אן כסא הכבוד שטין אונ׳ האבן פיר פליגל

בְּסֻכַּת חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ

חזן וקהל אֲנוֹבֵב בְּפֶה וְלָשׁוֹן הַלֵּל בְּיוֹם רִאשׁוֹן לְהַעֲרִיץ לְאֵל אַחֲרוֹן וְרִאשׁוֹן קָדוֹשׁ :

חזן וקהל שַׂגִּיא כֹּחַ לֹא נִמְצֵאתָ לְהַצְדִּיק עַם זוּ כְּחָפַצְתָּ בְּכֵן בְּאֵלֶּה נִרְצֵיתָ קָדוֹשׁ

שם המחבר חתום בראשי החרוזות אלעזר בירבי קליר

אֶקְחָה פְּרִי עֵץ הָדָר בְּכָל שָׁנָה בְּתָדִיר מָקוֹם שֶׁהוּא מוּתְדָּר : לְהַלֵּל בּוֹ כְּהָדָר לְעֵט הוֹד וְהָדָר עֲלֵי שִׁבְעָה דָר : עִזּוּז בַּקֹּדֶשׁ נֶאְדָּר וּמִכָּל יְצִיר מְאֻדָּר וְחָפֵץ זוֹ לְהַדָּר : זְמַן תּוֹמֶר כַּף אֶקְחָה הַיּוֹם בְּכַף בָּם לְצוּר אֹכֶף : רָחַצְתִּי בְּנִקָּיוֹן כַּפּוֹת עָמוּס בְּמוֹ כַּפּוֹת אַף וְאֶנֶף לְכַפּוֹרֶת · בְּלוּלָב שׁוֹר חֲמָסִים אֵיךְ אֶפְרוֹט מַעֲשִׂים פְּנֵי מַקְרִיחַ הֶמָסִים · יוֹפִי שְׁלוֹשׁ הֲדַסִּים בְּהוֹר טַעַם אִשִּׁים לְצָג בֵּין הַהֲדַסִּים : רְעוּלִים וְנַם מְתוּקִים אֲשַׁוֶּה כְּחוֹק מְצוּקִים לְחִכּוֹ מַמְתַּקִּים · בְּעַנְפֵי עֵץ עָבוֹת שְׁעוּרִים לְבֵית אָבוֹת אֶאֱסוֹר חַג בַּעֲבוֹת

בסכות אין די היט פון גאט דר דא לעבט אונ' איז בשטענדיג פארלנגן אונ' דר הובן אונ' היילג

אנובב איך וויל רידן מיט אייכם אונד אונ' מיט איינר לונג לוב אן דען ערשטן טאג פון סכות (להעריץ) צו שטארקן הקב"ה דר דא איז דער ערשט אונ' ווערט זיין דער הינדרשט קדוש אונ' איז היילג :

שגיא מיט גרוסן קראפט האסטו דיך ניט לאזן פינדן דאש איינט אזו אין אלך בשר ודם דר גיבט זייני קנעכט זאכן צו טון דרום דש ער וויל נאר זיין כח אונ' טררה ווייזן אבר הקב"ה דער האט ניט די מצות גבאטן ישראל ווייזן אונ' אין זיין כח אונ' אמתלה נאר צו זאכן גרעכט זיא פון וועגן די מצות זעלן (עולם הזה אונ' עולם הבא) הבן אונ' דרום הט ער בגערט צו דינן אים אונ' לובן מיט די פיר ארלייא דען אין אונזרן ליבן היילגן לנד זיינן זי גאר לייבט צו בקומן אין דארף זיא ניט טייאר צו קויפן :

אקחה איך וויל נעמן טייני פרוכט דש בוים איל טטעטיגליך . אין דר שטון וואו זיין שכינה טטעטיגליך רואט (להלל) צו לובן דר מיט הקב"ה דער דא איז אום גוואונדן מיט טונהייט אונ' רואט אויף דען זיבנטן הימל (עזוז) הקב"ה דר טטרק דער איז ביטינט אים היילגן היאל אונ' אער דען אלי זייני בשעפנים איז ער גטטערקט אונ' בגערט צו ביטינן דש פאלק ישראל מיט זייני מצות (זמן) דען צווייג פון טייטל בוים דען איך הוב גירייט צו דער מצוה וויל איך נעמן היינט אין אייני טענר מיט אים וויל איך איך אונטר טעניגן צו דעם בטעפר (מקיים) זיין די מצוה אז אין אונטר טעניגר (חלצתי) איך האב גוואשן ריין אייני טענר כלוואר דען לולב טראג איך מיט רעלפטן אין אייני הענד אונ' ניט פון (גזל) (עמוס) צו אן גרייפן מיט זיא דען לולב (כפות) דר דא איז גבונדן מיט אנדרי אייניס צו אונטר דרוקן אין זיין זכות דען צארן פון הקב"ה (בלולב) מיט אין גריבטן לולב ווייא זאל איך דר צלן אעטיק פר הקב"ה דער דא איז גלייך אז אין פייאר (אקדיח) דש פר טאעלגט (האמיס) אלי פייסטיקייט כלוואר פר זיין צארן איז ניט צו ביטטין (יופי) אך טייני דרייא טטענגליך הדס די וויל אויך מיט אין טאן אז דר (טעם) איז צו לובן הקב"ה דר דא טטונד צווישן הדסים דא ער רידט מיט זכריה הנביא (רעולים) עש זיין עטליכי איניק אז ערבה אונ' (הדס) ביטר א כ' אתרוג אונ' לולב זיין פון זיסי בוים די גלייך איך צו אננדר אז דש גזעץ פון די חכמים (אלוקים) דא זיין די גרונד פון עולם צו לובן הקב"ה דר הט אין זיסן גוואן כלוואר זיין מצות זיין זים (בענפי) מיט צווייג האלדיק גפלאכטני כלוואר דען הדס איך (טיעור) אין דרייא קיגן די דרייא

אבות

קושט שְׁעִינַת עֵץ לְעוֹמְסֵי פְּרִי עֵץ זְכוֹר נָא לְהַיְעֵץ וּתְשׁוּעָה בְּרוֹב יוֹעֵץ ׃ רְבָבוֹת סָע סֻכּוֹתָה כְּלוֹר צְקוֹנָם הִסְכֵּיתָה בְּנֶשֶׁק רָאשָׁם סַכּוֹתָה וּמָאֶנֶף לְהָקֵם חֲשַׁכְתָּ ׃ שִׁבְעָה עֲנָנֵי מֶשִׁי סִכַּכְתָּם ׃ נֶעֱנֵית פְּרַס סִבַּכְתָּם ׃ תָּעוּ כְּחֶרֶק מִמְּסוּכָתָם וּכְבֵן רַשָּׁפָה סְכָתָם ׃ תּוֹלְדוֹת כְּנַעַן תַּאֲכִיר נְבִיר לְבִלְתִּי לְהַעֲבִיר ׃ חזן תְּאַפְּרֵנוּ כְּאָז רְבִיר בְּקוֹמְמֶךְ סֻכַּת דָּוִד ׃

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא ׃

עַד לֹא מְצוּקֵי רֶגֶב שְׁתִיַּית סְכוֹ וְטֶרֶם מְתִיחַת אֲחִילַת סְכוּכוֹ ׃ מֵאָז וְעַד עַתָּה שָׁלֵם בְּסֻכּוֹ מְאַוֶּה מְקַוֶּה מָתַי סְכּוּכוֹ וּבְשֵׁשֶׁת מָרוֹם סִתְרוֹ סְבִיבָיו סְכוּכוֹ כֵּן צָו לְצִיר יְדִידָיו כַּתַּחַת מָסָךְ לְסוּכְכוֹ בּוֹ לְהַתְמִיד מִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ פָּץ בְּלִי לַחְסְכוֹ סֻכּוֹ מוּל סֻכּוֹ עֲנָנוֹ מוּל עֲנָנוֹ שִׁכְנוֹ מוּל שִׁכְנוֹ ׃ מְכוֹנוֹ מוּל מְכוֹנוֹ מְעוֹנוֹ מוּל מְעוֹנוֹ מְסוּכּוֹ מוּל מְסוּבּוֹ ׃ רְכוּבוֹ מוּל רְכוּבוֹ כִּסְאוֹ מוּל כִּסְאוֹ

בסכס

קושט די וואר הפטיקייט פון אברהם דר דא היט די אלאכים ויא זאלן זיך לעגן צו עסן אונטר דען בוים דז זכות גדענק צו ישראל די דא טראגן די פרוכט דס בוים (אתרוג) אונ׳ די אנדרי איניג גדענק דאקדז ויא זאלן ווערן גראטן מיין גוטי ראט אונ זאל ווערן גהאלפן דורך הקב״ה דער דא האט בייא מיך פיל ראט (רבבות) די קינדר פון יעקב דר דא צוג קען סוכות דא ער קאם פון לבן מין ארץ ישראל דא ויא ווארן פיל נעהן טויזנט מין אלרים דו האסט מיר תפלה פר כוואן אונ האסט בדעקט אויף מיר הייפטר אז איט מייכם וואפן אונ׳ מיר מיין זמאלונג פון דייכם נארן דאס חלערכסט אויף די אלרים (חשכתה) דוא האסט פר איטן איט זיבן וואלקן דו האסט בדעקט זי די ווארן אז מיין זיידן קלייד אזו ליכד דו האסט אונז גריכגלט זיא איט אויז גשפרייטן וואלקן דא זי זיך ווארן (טועה מן עגל) דא ווארן זי (כחדק) ומיין דארן דר דא טטעקט איק ציון דר איז טערליך אונ״ביזדען וואר די זעלבגי היט פון דיא וואלקן ווארן פר ברענט אונ׳ מועק גנואן (תולדות) די גבירט פון (כנען) דו זאלסט אאכן פר לירן אונ׳ די קינדר פון יעקב זאלסטו בענטן (תאפרנו) דו זאלסט אונס אז פון לנגעסט לירן איט דייכם אויף ריכטן די היט פון דוד דס אייכט דס בית האקדש אונ דען (יאזוך) ער ווערט קיניגן גאט צו איביג דיין גאט ציון צו אלי גבירד לובט גאט ׃ (ואתה קדוש) אונ׳ דוא גאט ביסט היילג אונ׳ ווארטסט צו פר נעאן די לוב פון ישראל ׃ (אל נא) דס ביט איך דיך גאט ׃

עד זא אי עס נאך ווארן די גרונד פעסטן דר ערדן וואר טון די גרונדן זיינר היט דס בית האקדש גגרונד פעסט ׃ אונ׳ אי עס וואר אויש גשאפנט די גלעלט זיינר דעק די היאלן׃ פון דס זעלבגה אאל ביז אינונד וואר זיין היט גאנץ ער גלוסט אונ האפט ווען זיין היט ווערט ווידר גדעקט זיין (ובשת) אונ׳ גלייך ויא גאט האט גיטאן אין היאל זיין פאר נרגניט גריכגזו הרוק אונ זייני בדעקונג אזו האט ער אויך גיבאטן (לציר) אין דען באטן משה רבינו דס זייני גליבט ישראל זאלן אונטן אויף די ערד אאכן איין דעק צו דעקן אין די זעלבגה היט דס בית האקדש טטעטגליך צו אוספרן זיין פריזאנט אונ גיזונג. דען אלס וואס דא איז אויף די היאל אונ׳ ערד (פץ) האט ער גרעט דז עס זאל כיט ווערן פאר איטן ויין היט קיגן זיין היט דס איז דס הקב״ה האט אלז אזו וואול גשטעלט אין היאל אז אויף די ערד גלייך אז ירושלים אונ בית האקדש אונ׳ אזו איט אלי זאכן די ער ווייטר רעכנט זיין וואלקן קיגן זיין וואלקן זיין וואונונג קיגן זיין וואונונג ׃ זיין אן ברייטונג קיגן זיין אן ברייט כג זיין וואון פלאץ קיגן זיין וואון פלאץ זיין אונ זיצונג קיגן זיין אונ זיצונג זיין רייט וואגן קיגן זיין רייט וואגן זיין שטול קיגן זיין שטול׃

וְצוּמָתוֹ לְרֶגֶב חֲלָלִים· זַכִּים כְּרָצְאוּ מְהַלְלִים· חָלִים וְשָׁרִים כְּחוֹלְלִים :
טִיעַת עֲצֵי עֵשֶׂב· יִשְׂאוּ הַיּוֹם מְזוּבָּה לְהָסֵב : חזן כְּתֶשֶׁר יְפוּר לְסו
בְּמֵסַב· לְהֵרָצוֹת כְּשׁוֹר וָכֶשֶׂב :

קהל כָּךְ אֲגִילָה וְאֶשְׂמְחָה· בְּרִנָּה וְשִׂמְחָה· חזן כְּאֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה
נוֹנֵנוּ בִּפְרוּת צָמֵחָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ משיב הרוח ומוריד הגשם מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר· מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים·

מֵאֻלְמֵי מְגָרִים אַרְבָּעָה· מְשַׁמְּרֵי סֻכָּה שִׁבְעָה· נוֹסְכֵי גֹּל שִׁבְעָה·
נַהֲלֵם נְעִימוֹת שִׂבְעָה: שִׂיחִים כְּרֶגֶךְ מַטָּעָתָם· סוֹלְלִים סְכוּרַת
שַׁוְעָתָם· עֲלֵי קָרִים נְטִיעָתָם· עֲלוֹת כָּמוֹ מִטְבִּיעָתָם: פְּאוּרִים לְשֵׁשׁ יוֹם
פְּאֵר כָּם לְאַיּוֹם· חזן צִוּוּי קִיחָתָם בְּזֶה הַיּוֹם· צַחְצוּחַ בְּזֶה רִאשׁוֹן יוֹם:
כָּךְ אֲגִילָה וְאֶשְׂמְחָה· בְּגִילָה וּבְשִׂמְחָה· חזן כְּאֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה טְלוּלִים
בִּתְחִיָּה אֲשֶׁר צָמֵחָה· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים: קדשה

די שפאט האפטיגי אכן (ולאותו) אונ' זיין וואורן פר שניטן דז איר גזר דין אויז גאנגן דז זי זאלן קומן (לרגב) אין דיא טראלן ערד פון גיהנם: אבר ישראל גיגנגן אויז פר הקב"ה גירעכט אונ' לבן אין איט גזאנג אונ' פפייפן (טיעת) דרוק טראגן זיא די פלאנצונג דר בעם (לולב אתרוג הדס ערבה) די פריט זיין אונ' או וויך אז איין קרויט אונ' אום ריכגלן דען אובחדר איט דז זיא ווייזן דז זיא גרעכט זיין גיווארן פר הקב"ה אן יום כפור או אייגר דער דא גרעכט איז גוואורן פר דען (דיין) דא גיט ער ארויז אונ' האט זיין שטאב פיין איבר זיך אונ' טראגט טיני לוטטיגי זאכן אין דר הנט דש וויישט או ער גרעכט איז גוואורן פר דען (דיין) אזו אויך ישראל אוו בלד נאך יום כפור גין זי איט איר לולב אונ' אתרוג פרליך דז וויזט הקב"ה הט אוכה גוועזן (בתשר) די אלוה פון לולב אונ' אתרוג דז זי איט אום ריכגלן אום דען אלטער זאל בווילגט זיין לו גאט או איין פריזאנט (יתרצו) זי זאלן איבר וואגן ווערן איט אירן אום ריכגלן לו ווערן בווילגט אז איין שענק דר קרבנות פון אוקסן אונ' שאף: **כך** איט דיינר הילף וויל איך איך פרייאן איט גיזאנג אונ' פריד אין ירושלים די (בואן האשיח) ווערט גלייך זיין או איין אוטר די דר פרייאט ווערט איט אירי קינדר דז זי לנג ניט גזעהן האט (גונגו) בשיין אונס איט דר גאולה די דא ווערט שפראלן: **מאלמי** ישראל דידא בינדן לו אנכדר די פיר ציני פירות (לולב אתרוג הדס ערבה אונ' היט די אלוה סוכה זיבן טאג אונ' גיסן (כזל) די ריכדיגוואשר אויף דען אובחדי זיבן טאג סוכות (נהלם) פיר זיא איט זיסקייט דיינר שכינה (שיחים) די פיר בייאר זי לבן דא איט או ווי א איר גוויקש איז כלואר די פיר ארלייא די זאל אן קער די שפיגלן אין די היך אונ' די שטיל הראב (סוללם) די דיך לבן (סכות) פר נעם איר גיטרייא אין איר תפילות (בוכות) די פיר ארלייא די דא וואקסן בייא (קרים) די קוועל וואשר ברעננ אויף ישראל (מטביעתם) אויז איר פר זינקונג אויז דער גלות (פארים) זי זיין ביטינט דיא פיר ארלייא (לשש אלות) דען הייטיגן טאג לו ביטינן דר איט הקב"ה דער דא אי פורכלונט: (ליווי) ער האט גיבאטן לו נעאן זיא אן דיזם טאג (לחצוח) לו לייטרן זי פון איר זינד אן דיזם טאג דז הקב"ה אידר אן היבט דיא זינד לו רעכלן אויף דז ניאי יאר **כך** איט דיינר הילף וויל איך איך פרייאן איט פיל ארלייא פרייד אי ירושלם די בואן האשיח ווערט גלייך זיין או איין אוטר די דר פרייאט ווערט איט איר קינדר אזך פאלן אויליא דש טויטן (תחית המתים) דו זיא ווערן שפראלן לו דר ערד ארויז

קדשה

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁיךָ כָּאָמוּר: ברכת כהנים תמצא בדף י״ח ע״ב

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ: בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וערבה ליי וכו׳

תפלות ליום ראשון של סוכות בקול

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ: כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים:

מיוסד על פי א״ב

אָמַתִּי בְּחִילְּךָ כִּפּוּר בְּעוֹתָה בְּחֶשְׁבּוֹן הַסִּפּוּר גַּלְּתִי כְּהוֹצְדַּק פּוּר דּוֹלֵק כְּנִמְצָא חָפּוּר: הוֹדְרָאוּ מְתֵי הוֹלְלִים׃ וצומתו

אימתי איך וואר איך פערכטן אונ׳ ציטרן אן יום כפור: (בעותה) איין זיל די וואר דר שראקן אוג וויזן איר עבירות די איר וואָרן גיצילט אונ׳ גירעכנט איך וואר איך ווידר פרייאן או איין גורל וואר געפאלין צו גרעכטן איך דס איינט אזו אין ב״ה האט אן גנואן צוויא ציקלייך אן אונ׳ האטש גישטעלט פר דען כהן גדול דא האט ער גיהאט צוויא בריב אויף דען איין שטונד (צ״י) אויף דען אנדרן (לעזאזל) אונ׳ האט זיא פר אישט אונ׳ דר נאך אויף איטליכא ציקל אייניש גילגט דש ועלביג ציקל דש דרויף גפלן דש בריבל (צ״י) האט ער צום קרבן חטאת גבראכט די אנדר הט אן גשיקט אין דר אדבר אונ׳ ווען דז בריבל דז (צ״י) דרויף שטונד גפלן אויף דען ציקל דש דען כהן אויף דר רעכטי הנט שטונד וואָרן ישראל פרייליך דען דז וואר איין סימן דז זיא גרעכט זיין פר הקב״ה אן דען ועלביגן יום כפור: (דולק) דר (יצר הרע) דער דען מענשן נאך יאגט צו מאכן זינדיגן אין דר נאך גיט ער צו הקב״ה אונ׳ הינדרט אויף אים דר וואר אויז גגבן (חפור) פר שעמט פר הקב״ה (הודראו) זי וואָרן פר שעמט די טמאט הפטיג׳ אכן:

אטפ״ז ונאותו

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה · ברוך אתה יי האל הקדוש :

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו · ורוממתנו מכל הלשונות · וקדשתנו במצותיך · וקרבתנו מלכנו לעבודתיך · ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת : ותתן לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה ו מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון · את יום השבת הזה ואת יום חג הסכות הזה זמן שמחתינו באהבה מקרא קודש · זכר ליציאת מצרים :

אלהינו ואלהי אבותינו · יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו : וזכרון משיח בן דוד עבדך · וזכרון ירושלים עיר קדשך · וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך · לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום

ביום השבת הזה ו ביום חג הסוכות הזה

זכרנו יי אלהינו בו לטובה · ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים : ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה :

והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך לחיים ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת לברכנו : אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך · ושמחנו בישועתך · וטהר לבנו לעבדך באמת · והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון בשמחה ובששון שבת ו מועדי קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך · ברוך אתה יי מקדש השבת ו ישראל והזמנים :

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך : ואשי ישראל ותפלתם · (מהרה) באהבה תקבל ברצון : ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך · ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים · ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון :

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד · צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך · ועל נשמותינו הפקודות לך · ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים · הטוב כי לא כלו רחמיך · והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך :

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי כל בשר יוצרנו יוצר בראשית ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש על שהחייתנו וקימתנו · כן תחיינו ותקימנו ותאסוף גליותינו לחצרות קדשך לשמור חקיך ולעשות רצונך ולעבדך בלבב שלם על שאנו מודים לך ברוך אל ההודאות :

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד · וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתינו ועזרתנו סלה · ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות :

ודברך ישים על לבו אמת אתה הוא אדון לעמך ומלך גבור לריב ריבם אמת אתה הוא ראשון
ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע : ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית
עבדים פדיתנו כל בכוריהם הרגת ובכורך גאלת : וים סוף בקעת וזדים טבעת וידידים העברת
ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר על זאת שבחו אהובים ורוממו אל ונתנו ידידים זמירות
שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים : רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים
ומגביה שפלים מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר דלים ועונה לעמו בעת שועם אליו תהלות
לאל עליון ברוך הוא ומבורך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי מי כמוכה נאדר בקדש נורא תהלות עשה פלא :

שירה חדשה שבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו יי ימלוך לעולם ועד

צור ישראל קומה בעזרת ישראל : ופדה כנאמך יהודה וישראל : גואלנו יי צבאות
שמו קדוש ישראל : ברוך אתה יי גאל ישראל

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך : כי שם יי אקרא הבו גדל לאלהינו

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל
לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן :
ברוך אתה יי מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע : מכלכל חיים בחסד מחיה מתים
ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר
מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים
ברוך אתה יי מחיה המתים :

חון אתה

פֿאלק מיין שטארקר קיניג צו קריגן פֿר זי איירן קריג עס איז וואר דו בישט דר ערשט אונ׳ דר הינדרשט אונ׳ זונדר דיר
הבן מיר קיין קיניג דר אונז ארלייזט אודר העלפֿט גאט אונזר גאט דו האסט אונז ארלייזט אויש אגיפטן : אונ׳ פֿון הויז
דא איר זיין קנעכט געוועזן האסטו אונז אויז געלייזט אל איר ערשט געבארני האסטו דר שלאגן אונ׳ ישראל דיין ערשט
געבארנר זון האסטו ארלייזט אונ׳ דאס ים סוף האסטו גשפאלטן אונ׳ די אויטווילגן ארטרייכן האסטו פֿר זנקן אונ׳ די געליבטן
האסטו אובן איבר פֿארן אונ׳ די וואסר האבן בדעקט אירי ליידגר דז ניט איינר פֿון אינן איבר בליב : דרויף האבן די מן
געליבטי ישראל גאט געלובט אונ׳ דר היבט אונ׳ די געליבדי גאבן לוב געזאנג אונ׳ ברייזונג אונ׳ בענטשונג אונ׳ דנק זאגונג צו דעם
קיניג דר דא איז איין לעבנדיגר שטנד הפֿטיגר גאט איין הויכר גאט איין דר הובנר איין גיאכבטר איין פֿרכטבאר ער פֿר
נידרט די האפֿרטיגן אונ׳ דרהיבט די פֿר נידרטי ער ניכט אויש די געפֿאנגנן ער דר לייזט די דעמוטיגן ער העלפֿט דען
ארמן : אונ׳ ענטפֿרט זיינם פֿאלק אין דר צייט ווען זיא איהם אן בעטן די לובונג געהערן צו דעם איברשטן גאט ער איז
געלובט אונ׳ ווערט געלובט אונ׳ משה אונ׳ די קינדר ישראל הבן צו דיר הוך געזאנגן מיט גרוזי פֿרייד אונ׳ שפראכן אל צו מאל
(מי כמוכה) גאט ווער איז דיר גלייך אונטר דען שטארקן ווער איז דיר גלייך בישיינט מיט הייליקייט דר דא פֿארכטזאם איז
מיט לוב דר דא וואונדר טוט (שירה) איין נייא געזאנג הבן די ארלייזטי ישראל געלובט דיינם נאמן אויף בארטן דז מערש
אלי צו מאל מיט אננדר דנקן אונ׳ אמכטן קיניגן אונ׳ שפראכן : יי גאט זאל קיניגן אין דער איביקייט : (צור) דער
שטארקר בייזטן פֿון ישראל ארלייז דיך אונ די היילג ישראל אונ׳ ארלייז יהודה אונ׳ ישראל אז וויא דו גזאגט האסט דורך
דייני נביאים געלובט זייסטו גאט דר דא האט ישראל ארלייזט :

עבדיך על הראשונים ועל האחרונים לעולם ועד חוק ולא יעבור אמת
שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: אתה הוא מלכנו
מלך אבותינו אתה למען שמך מהר לגאלנו כגאלת את אבותינו: אמת
מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך:

אנא הושיעה נא בני עפר מי מנה. גואל הצליחה נא דורשיך
בכל עונה: הקם סכת דוד הנופלת ובל תהי עוד מושפלת
זבור אימה הנקהלת חופפה ובצלך נאהלת: טוב הצמיח שמחתם
יה כפר אשמתם כלה עתה אנחותם. למענך חיש פדותם: מלא
משאלות לבם נואקים אליך בכל לבבם: סומכם וריב ריבם. עתה
תשכון בקרבם: פנה תפנה לפארם צור אמור לעוזרם קומם בית
הדרם ראותם פתאום שברם: שלם מהרה תבנה שלמיך בכן תענה.
תכה קמיך כמכת בכורים ותענה תקרעם כקריעת ים סוף ונקרא אך ותענה

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם אחריהם בכל דור ודור. ברום עולם
מושבך ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ אשרי איש שישמע למצותיך: ותורתך

ודברך

גיען אונ' זאל ניט איבר פארן ווערן אין דר איביקייט. עס איז וואר דז דו בישט דר גאט אונזר גאט אונ' גאט אונזר עלטרן
אין דר איביקייט דו בישט אונזר עלטרן קיניג טוא דאך אייל אונז צו ערלזין אום דיינן נאמן ווילן אלז וויא דא
האשט אויז גילזיט אונזר עלטרן: עס איז וואר דש דיין גיאכפרטר נאמן איז אויף אונש גירופן פון איביג הער דורך
ליבשאפט: עס איז קיין גאט אנדר דיר: **אנא** איך ביט דיך גאט העלף די קינדר פון יעקב דיא דו האשט
פאר הייסן דיא זאלן ניט קענן גיצילט ווערן אז דר שטויב פון דר ערד: דר לזר בגליק דיא דיך פארשן אז צייט ריכט
אויף די היט פון דוד כלומר דש בית המקדש דש דא איז איין גיפאלן אונ' לאז זיא ניט אער זיין שפל: גדענק דז פארכלוב
פאלק ישראל די דא זיין אלזיא פר זאמלט (חופפה) שוועב איבר זיא איט פליגל אז איין גזעלט אך אין איין שאטן (טוב)
הקב"ה דר דא איז גוט אך שפראלן איר פרייד גאט פר גיב איר שולד אך פר איידן אילונד איר זיפצן: אונ ווילן דיינ
הייליגן נאמן אייל די גאולה דא ווערט ער ווידר קערן גיאכפרט דר פיל איר אן הייטונג איר הערצן דען זיא שרייען צו
דיינר הילף איט איר גנצן הערצן אונטר לצן זיא אונ' קריג איר קריג דיין שכינה זאל זיין רואן האבן צווישן זיא: (פנה)
קערן דו זאלשט דיך קערן צו בשיכן זיא: דו בשעפר זאג צו העלפן זי: ריכט אויף דש בית המקדש דז זיא דר איט ווערן
בשיכט אונ' זאלן זעהן דז אורבלינגונג ווערט וואר איר האפנונג: די שטאט ירושלים דו זאלשט באלד בויאן דען ווערשט
ענטפרן ישראל די גנץ זיין אין דיינן דינשט: דוא זאלשט שלאגן דיא רשעים אז דו האשט גשלאגן דיא בכורים פון [illegible]
דו זאלשט זי צו רייסן אז וויא דוא האשט צו ריסן דש ים סוף דען ווען איר דיך רופן אונ' ווערשט ענטפרן אונז
עזרת אונזר עלטרן הילף בישטו פון איביג הער אין שילט אונ' איין העלפר צו איר קינדרן נאך איינן אין אלי גבירד
אין דעם העכשטן דר וועלט איז דיין וואונונג אונ' דיין גריכט אונ' גרעכטיקייט איז ביז ענדן דר ערד, וואל דען
אמן דר דא פר נעמט דייני גיבאט אונ' דיין תורה אונ' דיין ריד שטט צו הערצין עס איז וואר דו בישט איין הייר

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם: ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם: וחרה אף יהוה בכם ועצר את
השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר
יהוה נותן לכם: ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על
ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם: ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת
וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זונים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלהיכם:
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן וטוב הדבר הזה על אבותינו ועלינו
על בנינו ועל דורותינו ועל כל דורות זרע ישראל עבדיך

והיה אונ' עש זאל זיין ווען איר ווערט הערין איין גיבאט דש איך אייך היינט גיביט דש איר ליבט גאט אייערן גאט
אונ' צו דינן מיט גנץ אייערם הערצן אונ' מיט גאנץ אייערם לעבן: זא וויל איך געבן דען רעגן אייערם לנד
אין זיינר צייט פריא רעגן אונ' שפעט רעגן אונ' דו ווערשט איין זאמלן דיין גיטרייד אונ' דיין מאסט אונ' דיין איל: אונ'
איך וויל געבן קרויט אין דיינם פעלט צו דיינם פיך אונ' ווערשט עסן אונ' ווערשט זיין זאט: היטט אייך דש זיך אייער
הערץ ניט לאזט איבר רידן דז איר ווערט אב קערן אונ' ווערט דינן אנדרי אב געטרן אונ' ווערט אייך נייגן צו אינן אונ' דש
איך דער צארין גאטש ארגריאט אן אייך אונ' ווערט דען היאל צו שליסן דש קיין רעגן זיין זאל אונ' די ערד ווארד ניט
געבן איר פרוכט אונ' איר ווערט ווערט ווערן פאר לארן באלד פון דעם גוטן לנד דש גאט אייך גיבט אלז: טוט נון דיזי אייני
ווארטן צו הערצן אונ' אין אייער לייב אונ' זאלן זיין צו תפילין צווישן אייערן אויגן אונ' לערנט זי אייער קינדר דש זי אלזי
מיט דרין רידן ווען דו זיצט אין דיינם הויז אונ' ווען דו גישט אין וועג אונ' ווען דו דיך ליגשט אונ' ווען דו אויף שטיטשט:
אונ' שרייב זי אן אייני פון די בייא שטעדלן פון דיינם הויז אונ' דייני טאר אום דש איר אונ' אייערי קינדר לנג זאלן לעבן
אויף דעם לנד דש גאט צו אייערן עלטרן גשווארן האט אינן צו געבן זא לנג אלז די טעג פון היאל אויף ערדן ווער

ויאמר אונ' גאט שפראך צו משה אום צו זאגן: ריד מיט די קינדרן ישראל אונ' שפראך צו אינן דש זי צו אינן ציצית
אמכן אן די עקין אירה קליידר אונטר אלי אירי נאך קומלינג אונ' זיא זאלן טון אויף די ציצית אן די עקן איין
צווארן פאדם אונ' ער זאל אייך זיין צו ציצת דז איר זאלט זעהן אים אונ' זאלט גדענקן אלי גיבאט גאטס אונ' טון זי אונ'
דז איר ניט שפאצירן זאלט נאך די גדנקן אייערש הערץ אונ' אייער אויגן גיגלט וואו איר נאך ווילט אום טעטיגן דרום דז
איר גדענקן זאלט אונ' זאלט טון אלי אייני גיבאט אונ' זאלט זיין הייליג צו אייערם גאט איך בין גאט אייער גאט דר אייך
האט אויש גצוגן פון דעם לנד מצרים) צו זיין צו אייך פר איין גאט איך בין גאט אייער גאט:

אמת גאט איז ווארהפטיג אונ' גוויש אונ' בפעשטיגט אונ' שטנדהפטיג אונ' רעכט פערטיג אונ' טרייאהפטיג אונ
דיזי זאך איז וואול געפאלן אויף אונזרי עלטרן אונ' אויף אונז אויף אונזרי קינדר אונ' אויך אויף אונזרי נאך
קומלונג אונ' אויף די נאך קומלונג פון די גנצן זאמן דיין קנעכט ישראל: (ען) אויף די ערשטי אונ' אויף די לעצטי איז די
גיזעצן

בורא רפואות נורא תהלות · אדון הנפלאות המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית
כאמור לעושה אורים גדולים כי לעולם חסדו: אור חדש על ציון תאיר ונזכה כלנו
במהרה לאורו ברוך אתה יי יוצר המאורות:

אהבה רבה אהבתנו יי אלהינו חמלה גדולה ויתרה חמלת עלינו · אבינו מלכנו בעבור
אבותינו שבטחו בך ותלמדם חקי חיים כן תחננו ותלמדנו אבינו אב הרחמן המרחם רחם
עלינו ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקים את כל דברי
תלמוד תורתך באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך ויחד לבבנו לאהבה ליראה
את שמך ולא נבוש לעולם ועד: כי בשם קדשך הגדול והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך
והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ ותוליכנו קוממיות לארצנו: כי אל פועל ישועות אתה
ובנו בחרת מכל עם ולשון וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת להודות לך וליחדך באהבה
ברוך אתה יי הבוחר בעמו ישראל באהבה:

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך
בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך: והיה

אין פאריכלוואר פון לובונג איין הער דער וואונדר דר דא בנייאט שטעטן אלי טאג מיט זיינר גוטקייט די ווערק פון שטאת יאי
בראשית) אז וויא עס איז געזאגט אין פסוק דנקט דעם דר דא בשאפט די גרוזי ליכט דען זיין גינאד איז אין דר איבגהייד:
אך דאך לייכטן איבר ציון איין נייא ליכט אונ' איר אל צו אמל זאלן בלד זוכה זיין צו זיין ליכט גלובט בישטו אז דו בשפטש ליכטן:
אהבה איין גרוזי ליבשאפט האשטו אונז ליב גיהט גאט אונזר גאט איין גרוזי איבריגי ברעם הערציקייט האשטו
איבר אונז ערבארעט אונזר פאטר אונזר קיניג אום ווילן אונזר עלטרן די זיך האבן פר זיכרט אן דיך. אונ' דוא
האשט זי געלערנט די געזעץ פון דט איביגי לעבן: אזו זאלשטו אונז אויך לייט זעליגן אונ' לערנן אונזר פאטר ברעם הערציגר
פאטר דר זיך ערבארעט ערבארעם דיך דאך איבר אונז אונ' גיב אונז אין הערץ אום צו פר שטין אונ' צו קליגן צו הערן צו
לערנן אונ' ווייטר לערנן צו היטן אונ' צו טאן אונ' צו בשטעטיגן אלי די רייד פון דט לערנונג דייניר תורה מיט ליבשאפט:
אונ' דער לייכט אונזרי אויגן אין דייניר תורה אונ' בהעפט אונזר הערצן אין דיין מצות אונ' מאך אייניג אונזר הערצן צו
האבן ליב אונ' צו פארכטן דיינן נאמן אונ' איר זאלן ניט ווערן פר שעמט אין דר איביגהייד דען איר פר זיכר יך אן דיין
הייליגן נאמן דר גרוש אונ' דר פארכלוך איר טונן זידו לושטיגן אונ' ערפרייאן דורך דייניר הילף אונ' ברענג אונ' צו אכנדר
מיט פריד פון פיר ענגדן דר ערדן אונ' זאלשט אונז פירן אויף ריכטיג צו אונזרם לאנד: דען דוא ביסט איין גאט איין
ווערקר דר הילף אונ' האשט אן אונז דר ווילט אער אלא אן פעלקרן אונ' שפראכן אונ' דו זאלשט אונז גנענן צו דיינם
גאכפרטן נאמן איביגליך מיט ווארהייט צו דאנקן דיר אונ' צו אייניגן דיך מיט ליבשאפט גלובט בישטו גאט דער דא דער
ווילט אן זיינם פאלק ישראל מיט ליבשאפט (אל) גאט איז איין ווארהפטיגר קיניג: **שמע** פר נעם ישראל גאט דר
דא איז אונזר גאט דר ווערט זיין איין אייניגר גאט: ברוך גלובט זייא דר נאמן פון זיין הערליך קיניגרייך אין דר איביגקייט
ואהבת אונ' דו זאלשט ליב האבן גאט דיין גאט מיט דיינם גנצן הערצן אונ' מיט דייניר גאנצר זיל אונ' מיט אל דיין גוט
אונ' דיזי ווארט די איך דיר הייינט גביט זאלן זיין אין דיינם הערצן: אונ' זאלשט דייני קינדר דריינן שארפן
אונ' זאלשט דר פון רידן ווען דו אין דיינם הויז זיצט אונ' אויף דען וועג גישט אונ' אין דיינם ליגן אונ' אין דיינם אויף שטין
אונ' זאלשט זי קניפן צו איינם צייכן אויף דיין האנט אונ' זאלן דיר זיין צו תפילין צווישן דייני אויגן אונ' זאלשט זי שרייבן
אויף איין בייא שטעדל דיינש הויז טיר אונ' דיין פפארטן **והיה**

אאמיר אותך סלה בהור והדר ותהלה גואל הצמיח נא לה ·
דרוש אמרך לשם ולתהלה : הצגים בשמחה ובלולביהם
אותך לשמחה זועקים לפניך שיחה חמול עליהם הושיעה והצליחה
טוב כרחמיך הרבים יקר עדת ארובים כורעים ומשתחוים ומורים
בארבים הביאם לשער בת רבים מחמרם תן להם נא שמח עמרם ·
שאנא חטאתיהם עבור על פשעיהם חזן פוצחים הלל וחודות צור
היודע עתידות קול להשמיעם אותם לחרות רחמים בנשאם אגודות:
קהל וחזן שוקדים ואותך מקדישים שבחך בפיהם רוחשים תוקפים
ברנך ולוחשים תמכם כאילי תרשישים ·

והחיות ישוררו וכרובים יפארו ושרפים ירונו ואראלים יברכו פני כל חיה ואופן וכרוב
לעמת שרפים לעמתם משבחים ואומרים ברוך כבוד יי ממקומו

לאל ברוך נעימות יתנו למלך אל חי וקים : זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא
לבדו פועל גבורות עושה חדשות בעל מלחמות זורע צדקות מצמיח ישועות

בורא

אאמיר איך וויל ברייזן דיך גאט אלי צייט מיט טובהייט אונ' לוב דו דר לייר הקב"ה אויך שפראכן דיא (גאולה)
אונ' פארשט (אותך) דיין פארבלאנט פאלק ישראל צו גוטן דש זי ווערן ווידר זיין צו איין גוטן נאמן אונ'
טובהייט : (הצגים) דיא דא שטענן מיט פרייד צו דר פרייאן דיך מיט איר לוב אונ' שרייאן פר דיר מיט תפלה דא
זאלשט דיך איבר זי דר בראן אונ' זאלשט זי העלפן אונ' בגליקן (טוב) הקב"ה דר דא איז גוט מיט אל זייני בשעפניס
אונ וויל דיין דר בראיקייט די דא זיין פיל : אויך ווערדיג אין פאלק ישראל די דיר זיין גליבט די דא קניאן אונ' בוקן צו
דיר אונ' בקענן איר זינד פר דיר מיט ליבשאפט : צו ברענגן זיא אין ירושלים דיא שטאט דש פיל לייט וואהן דארינן :
(אחודם) איר לושטגיב אין איך ביט דיך פרייא דיך מיט אין אונ' פר טראג איר זינד אונ' איבר פאר איר מיסטאט :
(פוצחים) זיעפנן איר אונד צו זאגן הלל אונ' צו בקענן צו הקב"ה דר דא וייז וואס זיין ווערט הינטן נאך אונ' ביטן צו מאכן
הערן זי דש קול פון דר גאולה (אחדות) דש זי דר פרייט ווערטן; דר ברען זי אין אירן אויך היבן די גבונד פון לולב :
(שוקדים) זיא אייאן אונ' זיין דיך הייליגן דיין לוב (רוחשים) זיא רידן מיט אירם אונד דר נאך שטרקן זיא זיך צו זאגן
אלזום קריאת שמע אונ' ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : (תמכם) אונטר לייני זיא מז דיא מלאכים די דא זיין מזו
גרוש מז דש אער דט דא הייסט תרשיש : **והחיות** אונ' די מלאכים די דא הייסן (חיות) די זינגן : אונ' די
מלאכים די דא הייסן כרובים, דיא בש כין אונ' די מלאכים די דא הייסן (שרפים) טואן לוב זינגן אונ' דיא (מלאכים)
די דא הייסן ארא לים די טואן לובן אונ' דש גיזיכט איטליכש אלך דער דא הייסט חיה אודר אופן אודר (כרוב) איז קעגן
די מלאכים די דא הייסן שרפים קעגן זי טואן זיא פרייזן אונ' זאגן גלובט איז דש הערליכקייט גאטש פון זיין אורט :
לאל צו דעם גלובטן גאט געבן זי ליבליכקייט צו דעם קיניג דר דא איז איין לעבנדיגר שטענד הפטיגר גאט זאגן זיא
לוב זאנג אונ' לאזן הערן ביריאונג דז ער אליין איז איין ווערקר דר שטארקהייט איין בשעפר דר נייאי זאכן איין
איינשטר דער שטרייטונג איין זייאר דער גרעכטיקייט ער מאכט שפראצן די הילף : איין בשעפר דיא (רפואות)
איין

ח ב

מלכותו: קרא לשמש ויזרח אור ראה והתקין צורת הלבנה: שבח נותנים לו כל צבא מרום
תפארת וגדלה שרפים ואופנים וחיות הקודש:

לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו: תפארת
עטה ליום המנוחה עונג קרא ליום השבת זה שבח של יום השביעי שבו שבת אל
מכל מלאכתו ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות ליי: לפיכך יפארו
ויברכו לאל כל יצוריו שבח יקר וגדלה יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה לעמו ישראל
בקדושתו ביום שבת קדש שמך יי אלהינו יתקדש וזכרך מלכנו יתפאר בשמים ממעל ועל
הארץ מתחת: תתברך מושיענו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה:
תתברך צורנו מלכנו וגואלנו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים ואשר
משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה יחד בקול דברי אלהים חיים
ומלך עולם: כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים וכלם עושים באימה וביראה רצון קוניהם
וכלם פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה ומברכים ומשבחים: ומפארים
ומעריצים ומקדישים וממליכים: את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא: וכלם
מקבלים עליהם עול מלכות שמים זה מזה ונותנים רשות זה לזה: להקדיש ליוצרם בנחת
רוח בשפה ברורה ובנעימה קדשה כלם כאחד עונים ואומרים ביראה:
קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: אאמיר

געבן זיינן נאמן טונהייט אונ׳ עהר יובזונג אונ׳ לוב זנג צו גדעכטניש זיינש קיניגרייך ער האט צו דר זון גרופן אונ׳ ער
טייכיט דש ליכט ער הוט גפריבט אונ׳ הוט אויך בירייט די לבנה אן דש היאלט היר טארן די אלאכים דיא דא הייסן
(שרפים) אונ׳ אופנים אונ׳ די אלאכים די דא הייסן הייליגי חיות די געבן אים לוב אונ׳ טונהייט אונ׳ אכפרקייט
לאל צו דעם גאט דר דא האט דען זיבנטן טאג גירואט פון אלי ווערקן ער איז וואורן הוך גלובט אונ׳ האט זיך גזעצט
אויף זיין הערליכן שטול: דען רואליכן טאג האט ער אום גוואונדן איט טונהייט ער האט אויש גרופן דען שבת
טאג צו זענפטיגן דר לוב פון דען זיבנטן טאג איז דש גאט אן אים גירואט האט פון אלי זייני ווערק אונ׳ דער זיבנטי טג
זעלברט דער ריאט זיך אונ׳ זאגט איין לוב גיזאנג ליד אויף דען טאג דש טבת דארום געהערן צו בטיכן אונ׳ צו לובן גאט אלי
זייני בשעפנים זיא זאלן געבן לוב אונ׳ ווירדיקייט אונ׳ אכפרקייט צו דען קיניגליכן גאט דר אלש בשאפן האט דר דא טוט
אמבן ערבן זיין פאלק ישראל דורך זיין הייליקייט איין רואונג אן דען הייליגן שבת טאג דיין נאמן גאט אונזר גאט זאל זיין
גיהייליגט אונ׳ דיין גדעכטניש אונזר קיניג זאל זיין בישינט אובן אין די היאל אונ׳ אונטן אויף דר ערדן (תתברך) דוא
זאלשט זיין גלובט אונזר העלפר פון וועגן דש ליכטיקייט פון דש ליכט דש דו האשט בשאפן זאלאן דיך בריאן איביגליך:
תתברך: דו זאלשט זיין גילובט אונזר שטרקר אונזר קיניג אונזר ארליזר איין בשעפר דר הייליגן אלאכים אונזר
קיניג דיין נאמן זאל ווערן בריאט אין דר איבקייט ער איז איין בשעפר דער דינרט אונ׳ זייני דינר אלו אמן
שטין אין דש היכשט דר וועלט אונ׳ לאזין הערין איט פארכט אזט אנכדר איט הוכר שטים די ריד דש לעבנדיגן גאט אונ׳
איביגן קיניג זי זיינן אלו אזאל אויש דר לעזכי זי זייכן אלו אזאל שטערקן אונ׳ אלו זאזאל טואן איט גרויז אונ׳ איט פארכט
דען ווילן אירש בשעפר אונ׳ אלו אזאל עפכן איר אונכר איט הייליקייט אונ׳ איט ריינקייט איט גזאנג אונ׳ איט לוב גזאנג:
אונ׳ זי לובן אונ׳ בריאן אונ׳ בטיכן אונ׳ זיא שטערקן אונ׳ זי הייליגן אונ׳ אמבן קיניגן דען נאמן גאטש דר קיניג דר גרוז
דר שטערק אונ׳ דר פארכטבאר ער איז הייליג אונ׳ אלו אזאל אנטפאנגין אויף זיך דש יאך דז קיניגרייכש פון דען
אין היאל איז אייכר פון דען אנדרן אונ׳ זי געבן אייכר דען אנדרן ארלויב צו הייליגן אירן בשעפר איט זענפטיגן גיאוט
איט אייכר קלארי שפראך אונ׳ איט ליבליכקייט שרייאן זי איט אנכדר אויף איין אאל הייליקייט אונ׳ זאגן איט פארכט
הייליג הייליג הייליג איז גאט דר הערשארן די גנצי ערד איז פול פון זיין הערליכקייט אאאיר

אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ ׃ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ ׃ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ ׃ אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה ׃ טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ ׃ פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ ׃ תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ ׃ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה ׃ תתברך גו' וכו'

בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ ׃ אֵין כְּעֶרְכְּךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ אֶפֶס בִּלְתֶּךָ וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ ׃ אֵין כְּעֶרְכְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא ׃ אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ ׃ אֵין דּוֹמֶה לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים ׃ אֵל אָדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים בָּרוּךְ וּמְבוֹרָךְ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם דַּעַת וּתְבוּנָה סוֹבְבִים אוֹתוֹ ׃ הַמִּתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל הַמֶּרְכָּבָה ׃ זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ חֶסֶד וְרַחֲמִים לִפְנֵי כְבוֹדוֹ טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ יְצָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל ׃ כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל ׃ מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים נוֹגַהּ נָאֶה זִיוָם בְּכָל הָעוֹלָם ׃ שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים בְּבוֹאָם עוֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנֵיהֶם ׃ פְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים ׃ שְׁמוֹ צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ

דיך אוי' אונז העלף אונזר שטערק פעלזן אונזרר שטערק שילט אונזרר היילף איין שטערק אום אונש (אל) גאט דר דא איז גלובט גאכפרט איט וויטן שאפט ער האט ברייט אונ' ער האט גווערקט די שיין דער זונן ׃ גאר גוט האט ערט בשאפן דש איז איין עהר צו זיינם נאמן ׃ ליכט האט ער געבן גרינגש ארום זיין שטערקן הערן זיינם היר דיא הייליגן אלאכים דר היכונג דש אלמעכטיגן גאט שטעטגלך ויא דרצילן די עהר גאטש אונ' זיין הייליקייט דו זאלשט זיין גלובט גאט אונזר גאט אום ווילן דיא ווערק דיינר הענד אונ' אום ווילן לייכטונג דש ליכט די דוא האשט בשאפן זאל אין בשינן דיך אלי וועגן

דש ער האט בשאפן איט דר זיטן פון בראהערליקייט ׃ דר דא לייכט איט בראהערליקייט דר ערד אונ' צו די אויף איר וואונן אונ' דורך זיין גוטהייד בנייאט ער אלי טאג טעגליך די ווערק פון (טמיד מעשה בראשית) ׃ דער קיניג דר דא איז אלייניג דר ערהבט פון דען אמאלן דר דא איז גריאט אונ' גצירט אונ' דער הובן פון איביגי טאגן ׃ גאט דער וועלט ארבארם דיך איבר אונז איט דייני גרויסי בראהערליקייט דוא ביסט דער הער אונזר אאכט דער פעלזן אונזרש שטרקהייט דער שילט אונזרש הייל איין שטרקר פר אונש עס קען זיך קיינר שטעלן צו דיר אונ' איז קיינר פר הנדן וונדר דו אלט איז ניקס קיגן דיר אונ' ווער איז דיר גלייך ׃ ניאנט קען זיך שטעלן צו דיר גאט אונזר גאט אויף דיזר וועלט אונ' איז קיינר פר הנדן אלז דו אונזר קיניג אין דען איביגן לעבן פון דר צו קואעכדי וועלט ׃ אלז איז ניקס קיגן דיר אונזר ארליזר אין טעגן (משיח) אונ' איז דיר קיינר גלייך אונזר העלפר ווען דו ווערשט די טוטן לעבנדיג אאכן ׃ אל גאט איז איין הער איבר אלי ווערק ער איז גלובט אונ' ווערט גילובט דורך אונד אלר זילן ׃ די וועלט איז פול פון זיין אכפרקייט אונ' גוטהיידן פר נונפט אונ' פר שטנד בירינגלן אים ׃ דר זיך שטאלצירט איבר די הייליגי אלאכים די דא הייסן (חיות) אונ' איז בשינט איט הערליכקייט אויף דען (כסא הכבוד) ׃ ערליכקייט אונ' אויף ריכטיקייט איז פר זיינם שטול גנאד אונ' ברם הערציקייט איז פר זיין הערליכקייט ׃ דיא ליכטר דיא אונזר גאט בשאפן הוט זיין גוט ער הוט זיא גיפארואט איט פר נונפט איט פר שטנד אונ' איט קלוגהייט ׃ ער הוט זיא קראפט אונ' שטרקהייט געבן דש זי זאלן געוועלטיגן אין דר וועלט ׃ זיא זיינן פולר גלאנץ אונ' ציהן ליכט הער פאר איר גלאנץ איז היפש אין דער גנצי וועלט ׃ זי זיינן פריליך ווען זי אויז גיאן אונ' זיינן לוסטיג ווען זיא ווידר קואן זי טואן איט גרויל דען ווילן אירש בשעפר ׃ זיא

רְבִיעָה · לְזוֹכֵר בְּרִית שְׁבוּעָה: פְּרִי עֵץ הָדָר · אֶקַּח לְנֶאְדָּר · כִּי כְבוֹדוֹ הוֹד
וְהָדָר: צֶמַח תּוֹמֶר · אֶשָּׂא לְהָאֹמֵר · לְכֻלּוֹ כָבוֹד אוֹמֵר: קִיחַת עֲנַף עֵץ
עָבוֹת · אֶאֱסוֹר בַּעֲבוֹת · לְמַבִּיט בְּרִית אָבוֹת: רַעֲנַנֵּי עַרְבָה · וְצִמְחֵי רְבָבָה ·
לְדָגוּל מֵרְבָבָה: שְׁתוּלִים בְּחַצְרוֹת · בָּסוּ יִפְרוּ מִצָּרוֹת · כִּבְזֶכֶר חֲצוֹצְרוֹת:
חזן תְּכוּנִים לְכַפָּרָה · לְסוֹרְרָה כַּפָּרָה · בְּלִי צֵאת חֲפוּרָה · מִפְּנֵי קָדוֹשׁ:

ווען (יום טוב) אן דר וואכן גיפאלט זאגט אן דאס:

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ
בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ
בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:
מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ · כֻּלָּם בְּחָכְמָה
עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ
הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז · הַמְשֻׁבָּח
וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם:

אלהי

ווען (יום טוב) אן (שבת) גיפאלט זאגט אן דאס

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ · וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין
קָדוֹשׁ כַּיְיָ: הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל ·
הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח: וּבוֹקֵעַ
חַלּוֹנֵי רָקִיעַ מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן
שִׁבְתָּהּ: וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו · שֶׁבָּרָא
בְּמִדַּת רַחֲמִים: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ
בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה
בְרֵאשִׁית: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח
וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם

ברחמיך

דר טוזן צו לובן הקב"ה דר דא גידענקט דען ברית אונ׳ שבועה דר אבות: (פרי) דען אתרוג דער דא איז דז שענסט
פרי פון די פירות דער בוים: איך נעם צו לובן הקב"ה דר דא איז גיעהרט מיט שונהייט (צמח) אך דען לולב שפראצן
דס טייטל בוים איך היב אויך צו בריאן דר מיט הקב"ה דעם אלי בישעפניש געבן עהר: (קיחת) אונ׳ נעמונג דז הדס
איך טוא בינדן צום לולב אום ווילן הקב"ה דער אן זוגט דען ברית פון אבות (רעננ) אך די צווייג הפטיגי ווידן נאמן
ישראל די דא האבן גשפראצט פיל צעהן טויזנט אויז דר ערדן דא זי גיגאנגן אויז מצרים צו לובן הקב"ה דער דא איז גבאנירט
מיט פיל צעהן טויזנט מלאכים (שתולים) ישראל די זיין גיפלנצט אין דיא היך גאטש כלואר אין די טול אונ׳ בתי אדרשות
די זאלין ווערן דר לייזט אין זכות דר פיר איניגן פון אירן צרות אונ׳ זאלן ווערן גידאכט צו גוטן פאר הקב"ה אז דא זיא האבן
גיטראוביט איבר די קרבנות (תכונים) זי זיינן בירייט צו פאר געבן צו ישראל די דא האבן אב גיקערט פון גוטן וועג אז איין
קוא די אויז דען וועג גיט ווען זי אקרט אונ׳ זאלן ניט אויז גין (חפורה) פר טעאט פון הקב"ה (קדוש) דר דא איז הייליג:

המאיר דר דא לייכט צו דר ערדן אונ׳ צו דענן די אויך
אויף וואונין מיט דר בראונג אונ׳ מיט זיין
גוטהייט ער דר נייאט אלי דיא ווערק פון בראשית: ווימ
גאר פיל זיין דייני ווערקגאט אז צו אמל מיט ווייזהייט האשטו
זיא בישאפן זיא איז פול דיא ערד דייננר בשעפנים דר קיניג
דר דא איז דר היכט אליין פון איביג דר דא איז גלובט אונ׳ דר
דא איז בטיכט אונ׳ דר דא איז דר הובן פון טעג דער וועלט:
הער דר וועלט מיט דיין דר בראונג דיא פיל זיין דער באריג

דיך

הכל אז צו אמל ווערן דיר דנקן אונ׳ אז צו אמל ווערן
דיך בריאן אונ׳ אז צו אמל ווערן זאגן עז איז קיין
הייליגר פר הכדן גלייך אלז גאט: אז צו אמל ווערן דיך
איביגליך דר היכן דו בישט איין פוראר פון אלש דוא בישט
דער גאט דר דא עפנט אלי טאג דיא טירן דר פפארטן פון
אזרח אונ׳ שפאלטט די פענשטר דש היאלש ער ציהט אויז
דיא זון פון איר פלאץ אונ׳ דיא (לבנה) אויש איר פעטשטי
וואונונג אונ׳ ער לייכט דער גנצי וועלט אונ׳ צו זייני וואונר

דש

גַּדְתִּי אַרְבַּע · לְמִסְפַּר רוֹבַע · לְחַן עַל אַרְבַּע :

חזן אֲסַלֵּד בְּשֶׁבַח וְתוֹדָה · בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה · בְּלָקְחִי לוּלָב וַאֲגֻדָּה : קָדוֹשׁ :

דָּרוּשׁ בְּמוֹ צֶדֶק · לְשָׁפְטָם לְצֶדֶק · רִנָּם לְהוֹצִיא לְצֶדֶק : הַלֵּל בָּם אֶפְצֶה · וּמְלִיצַי יֵרָצֶה · וְכַזָּהָב אֵצֵא : וְרוֹבֵץ כְּפֶתַח יֵבוֹשׁ וְחֵטְא בְּצוּל תִּכְבּוֹשׁ · קְרָאתִיךָ אַל אֵבוֹשׁ : זֵכֶר סִכּוּךְ לְדוֹרוֹת · לָהֶם לְהוֹרוֹת · לְסַכֵּךְ וּלְקָרוֹת : הֲסוּת בְּצֵל סֻכָּה · כְּחוֹק נְסוּכָה · שִׁבְעָה לְהִסְתּוֹכְכָה : טְלוּל עֲנָנִים אֶזְכְּרָה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר אַזְכִּירָה · לְחַסְדֵי דָוִד זָכְרָה : יָקֵם סֻכָּתוֹ · וְתִכּוֹן מַלְכוּתוֹ · וְתֵרֶב גְּדֻלָּתוֹ : כִּי הוּא מֵעוֹלָם · וּמַלְכוּתוֹ עַד הָעוֹלָם · לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם : לְדוֹר וָדוֹר תַּמְלִיךְ · וְהוּא עֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ · מֶלֶךְ מַמְלִיךְ מְלוֹךְ : מְהֵרָה לְהַצְמִיחַ זַרְעוֹ · עַל עַם מְשַׁוְּעוֹ · לַעֲבוֹר עַל פִּשְׁעוֹ : נְהֻגֶה בְּעֻזְּךָ · בְּשׁוּבְךָ לְגַן אֱגוֹזְךָ · וַעֲנָן בְּעֵין נְחָזְךָ : סֻכָּתְךָ עֲלֵיהֶם תִּמְתַּח · וּבְצֵל לְקוֹחֶיךָ יִמְתַּח · וְלֹא יִכֶם מוֹרְתַח : עֵצִים בְּנוֹטְלָם אַרְבָּעָה · לִמְזוּזַת רבועה

פוגל מיט זייני טיכי פעדרן צו אבן הקב"ה דער דא איז הוך אונ' ווערט דר היכט פון זייני ביטעפנים די אין זונ: (גדתי) איך האב גיבונדן די פיר מרלייא אז די צאל דר פיר באנירן די ישראל טראגן אין דר אדבר צו לובן הקב"ה דר דא רואט אויף די פיר חיות הקודש די אן כסא הכבוד שטין: (אסלד) איך וויל לובן אונ' בקענן זיין גנאד פון הקב"ה אין דיזר גאיין פון ישראל אין איינם נעאן דען לולב אונ' איט דען גבונד (קדוש) אום ווילן גבאט דז היילגן גאט: (דרוש) אין דיזן זכות זאל הקב"ה פארשן די גרעכטיקייט פון ישראל כלוואר די אצות אונ' זאל איר אשפט אויז ציהן צו גרעכטן זי די נאך שטין אין צו לובן פון יום כפור ביז הושענה רבה איט זי (אפצה) וויל איך עפנן איין אונד צו זאגן אונ' איין פאר שפרעכר זאל ער בווילגן אונ' אזו ריין אז איין גאלד זאל איך אויז גין פון אשפט (ורובץ) אונ' דר יצר הרע דר דא רואט אויף דר טיר דר גבירד דש ענכטן צו אאכן זינדיגן אין דער זאל ווערן פר שעאט: אונ' אונזר זינד (בצול) אין דש טיפי אער ער זאל אונטר דרוקן אונ' איט איינם אן רופן דיך זאל איך ניט ווערן פר שעאט (זכר) צו זיין איין גדעכטנס דען דורות פון די פיר היילגן וואלקן די הקב"ה האט גיאכט אום ישראל אין דר אדבר דרום האט ער אין טאן ווייזן צו דעקן (ולקרות) אונ' צו בעלקן דיא סוכה (חסות) דא רוכטר ווען איר זיך בשיצן זיבן טאג אין איר טאטן אז די גזעץ פון דר תורה (טלול) שאדן דר וואלקן איך וויל גידענקן אין אלי גבירד דרום אאכין איר דיא סוכות אונ' בזכות זה זאל הקב"ה גידענקן די גנאד דיא ער האט פר הייסן דוד האלך דז איביג זאל צו אים זיין דש אלכות ישראל אונ' זאל שיקן אשיח (יקם) ער זאל אויך ריכטן זיין היט דז בית האקדש: אונ' זאל ברייטן קיניגרייך (כי דען ער איז פון איביגר צייט אונ' זיין קיניגרייך אז זיין צו איביג צו דוד אונ' אז זיין זאאן צו איביג (לדור) דאש זאל טאן הקב"ה דער צו איביג אונ' איאר ווערט קיניגן אונ' אאכט קיניגן דיא קיניגן (אהרה) אאך בלד שפראצן זיין זאאן פון דוד צו קיניגן איבר ישראל דש פאלק דש אין אן פלט דש ער זאל איבר פארן אויף איר אישטוט: (נחזה) דען ווערן איר זעהן דיין שטארק אין דיינם ווידר קערן צו ישראל די דא זיין גיגליכן צו איינם נוס גארטן דען איין נוס ווען זיא טון אין קוט גיווארפן ווערט דענוך ווערט דש אינן איניג ניט אום זויבר אזו אויך ישראל ווען זיא שון זיין אין צרות אונ' ניבזיג אין גלות דענוך איז איר הערץ ריין איט הקב"ה אונ' דען ווערן איר טיינפרליך זעהן דיין שכינה: (סוכתך) דיין סוכה (תאתח) דוא זאלשט אויז ציהן צו איין שאטן איבר ישראל דיא דוא השט גינואן אויז אצרים דש זיא ניט זאל שלאגן די היץ דיא דא ווערט זיין (לעתיד לבא) אויף די רשעים

(עצים) אום ווילן איר נעאן דיא פיר העלצר אין דער,

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן · וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן :

אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ: שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵילָא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ :

ווען דער חזן האבורך אויש האט זאז קהל דאש זאגן

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

דער חזן זאז אך זאגן ברוך י״י האבורך לעולם ועד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

וויא דר חזן זאגט (ברכו) זאגט דש קהל יתברך

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סוֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

ווען דר חזן זאגט את י״י זאז קהל זאגן דאש

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

ווען דער חזן האבורך אן היבט זאגט קהל דאז

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

אַבְתִּיר זֵר תְּהִלָּה לְנוֹרָא עֲלִילָה · בְּמִי זֹאת עוֹלָה : בְּאֵרֶר רְנָנִים אֶעֱלְסָה · כְּכַנַף רְנָנִים נֶעֱלָסָה · לְמֶלֶךְ רָם וְנִשָּׂא גרתי

ברכו לובט גאט דער דא איז גילובט :

בריך גילובס איז גאט דר דא איז גלובט אין דר איביקייט :

ברוך גלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דער דא פֿוראט דז ליכֿט אונ׳ בישאפֿט די פינשטרנס ער אכט פֿריד אונ׳ בישאפֿט אלי דינג : אור דש איביג ליכֿט דש דא איז דען בהעלטניס דש איביגי לעבן ער שפראך די ליכֿטר זאלן קואן אויז דר פֿינשטרניש אונ׳ עש גשאך :

יתברך ער זאל זיין גלובט אונ׳ גריאט אונ׳ בטינט אונ׳ דר היכֿט אונ׳ דר הובן דר נאאן דז קיניגש איין קיניג איבר אלי קיניגן דר היילִיג גלובט איז ער דען ער איז דר ערשט אונ׳ דר הינדרשט אונ׳ זונדר אים איז קיין גאט זייט דער היבן דעם דער דא רייט אין היאל גאט איז זיין נאאן אונ׳ פֿרייאט אייך פֿר אים זיין נאאן איז נאך אער דר היכֿט אלז אלי לוב אונ׳ פרייז : גילובט איז דר נאאן פֿון זיין הערליך קיניגרייך ביז אין דר איביקייט · דער נאאן גאטש זייא גילובט פֿון איצונד ביז אין דר איביקייט :

אבתיר איך וויל קרינן מיט איין לוב הקב״ה דער פֿורכֿטזאי וערק טוט אונטר ישראל דיא דא וארן גלובט פֿון דיא פֿעלקר אונ׳ שפראכֿן ווער איז דז פֿאלק דז דא אויף גיט פֿון דר וויסטנייא (במדר) מיט טונהייש דר לוייג הפֿטיגי בויאר (מענסה) וויל איך איך פֿרייאן דז אייכט (לולב אתרוג הדס אונ ערבה) מז דר פֿוגל

יוצר ליום ראשון של סוכות

הגדול

בכבוד שמך הגבור לנצח והנורא בנוראותיך · המלך היושב על כסא
רם ונשא : שוכן עד מרום וקדוש שמו · וכתוב רננו צדיקים ביי
לישרים נאוה תהלה :

בפי ישרים תתהלל · ובדברי צדיקים תתברך ·
ובלשון חסידים תתרומם · ובקרב קדושים תתקדש :

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל דור ודור · שכן חובת
כל היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם
להדר לברך לעלה ולקלס על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך :

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ כי לך נאה יי אלהינו
ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה
ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד עולם : ברוך אתה יי אל מלך גדול
בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות הבוחר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים :

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר זכור רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה :

יתגדל

הגדול דער דא איז גיאכפרט דורך הערליכקייט דיינש נאמן דר דא איז שטארק איביגליך אונ' דר פארכטזום אונ
ווין דיין פארכטזאמהייט דער קיניג דר דא זיצט אויף איין הוכן אונ' ארהובנר שטול : **שוכן** ודער דא
וונט אין דר איביגהייד זיין נאמן איז הוך אונ' הייליג אונ' איז אויך גשריבן זינגט לוב איר צדיקים אן גאט דיא לובונג
איז שין צו דיא רעכט פערטיגן דורך אונד דר אויך ריכטיגי ווערטשו גפריזן : אונ' דורך דיא ריד פון דיא גרעכטי
ווערטשו גיריאט אונ' דורך דער צונג דר פראון ווערטשו דר הילט אונ' צווישן די הייליגן ווערטשו געהייליגט :

ובמקהלות אונ' אונטר דער פר זאמלונג דער פיל אלז צעהן טויזנט דיינש פאלק ישראל ווערט דיין נאמן אונזר
קיניג מיט לוב גיזאנג גצירט אין איטליכם גיבירד דען דש איז דיא שולדיקייט פון אלי בשעפנים צו
דיר גאט אונזר גאט אונ' גאט אונזר עלטרן צו דאנקן צו פרייזן צו בריאן צו צירן צו ארהיבן צו בשיקן צו לובן צו הוך לובן אונ'
צו בריאן נאך אלזאלי דיא ריד פון גזאנג אונ' לוב פון דיין גזאלבטן קנעכט דוד זון ישי :

ישתבח אונזר קיניג דיין נאמן זאל זיין גילובט אין דר איביקייט דער גאט דר קיניג דר דא איז גיאכפרט אונ' הייליג
אין הימל אונ' אויף דר ערדן דען צו דיר גאט אונזר גאט אונ' גאט אונזר עלטרן ציאט וואול גיזאנג אונ' לוב
גזאנג אמכט אונ' גיוואלט איבר זיגונג אכפרקייט אונ' שטרקייט בריאונג אונ' שונהייט הייליקייט אונ' קיניגרייך
לובזאג אונ' דאנק זאגונג פון איצונד ביז אין דר איביקייט גלובט זייסטו גאט : גאט דער קיניג דער דא איז אכפר
לוב אין גאט דער דאנק זאגונג איין הער דער וואונדר דער דא דר וועלט אן דיא לוב גיזאנג : גאט ער איז איין
קיניג איין לעבנדיגר פון אלי דיא וועלטן :

ברכו

רצה יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך: ואשי ישראל ותפלתם (מהרה) באהבה תקבל ברצון: ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים: ברוך אתה יי המחזיר שכינתו לציון:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: צור חיינו: מגן ישענו אתה הוא לדור ודור: נודה לך ונספר תהלתך: על חיינו המסורים בידך: ועל נשמותינו הפקודות לך: ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים: הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך:

ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד: וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתינו ועזרתינו סלה: ברוך אתה יי הטוב שמך ולך נאה להודות:

שלום רב על ישראל עמך תשים לעולם כי אתה הוא מלך אדון לכל השלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך: ברוך אתה יי המברך את עמו ישראל בשלום:

אלהי נצור לשוני מרע: ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך: ובמצותיך תרדוף נפשי: וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם: וקלקל מחשבתם: עשה למען שמך: עשה למען ימינך: עשה למען קדושתך עשה למען תורתך למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועניני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו: ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות: וערבה לייי וכו׳

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה: וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון קונה שמים וארץ: מגן אבות בדברו מחיה מתים במאמרו האל הקדוש שאין כמוהו המניח לעמו ביום שבת קדשו כי בם רצה להניח להם: לפניו נעבוד ביראה ופחד ונודה לשמו בכל יום תמיד מעין הברכות: אל ההודאות אדון השלום מקדש השבת ומברך שביעי ומניח בקדשה לעם מדושני עונג זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך: שבענו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך: ברוך אתה יי מקדש השבת:

וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

ותתן לנו יי אלהינו באהבה
שבתות למנוחה ו מועדים לשמחה ·
חגים וזמנים לששון · את
יום השבת הזה
לסוכות ואת יום חג הסוכות הזה זמן שמחתינו
לשמיני עצרת ואת יום שמיני חג העצרת הזה זמן שמחתינו
לפסח ואת יום חג המצות הזה זמן חירותינו
לשבועות ואת יום חג השבועות הזה זמן מתן תורתינו
(באהבה) מקרא קודש זכר
ליציאת מצרים :

ווען יום טוב אן שבתות צו נאכט גפאלט זאגט מן דאז
ותודיענו אלהינו את משפטי צדקך ותלמדנו
לעשות בהם חוקי רצונך ותתן לנו
יי אלהינו משפטים ישרים ותורת אמת חקים
ומצות טובים ותנחילנו זמני ששון ומועדי קודש
וחגי נדבה ותורישנו קדשת שבת וכבוד מועד
וחגיגת הרגל ותבדילנו יי אלהינו בין קודש
לחול בין אור לחושך בין ישראל לעמים ובין
יום השביעי לששת ימי המעשה בין קדשת שבת
לקדשת יום טוב הבדלת את יום השביעי מששת
ימי המעשה קדשת הבדלת וקדשת את עמך
ישראל בקדשתך : ותתן לנו

אלהינו ואלהי אבותינו · יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו
וזכרון אבותינו : וזכרון משיח בן דוד עבדך · וזכרון ירושלים עיר קדשך · וזכרון
כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום השבת הזה

לסוכות וביום חג הסוכות הזה : לשמיני עצרת וביום שמיני חג העצרת הזה:
לפסח וביום חג המצות הזה : לשבועות וביום חג השבועות הזה :

זכרנו יי אלהינו בו לטובה · ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים : ובדבר ישועה ורחמים
חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה :
והשיאנו יי אלהינו את ברכת מועדיך · לחיים ולשלום לשמחה ולששון
כאשר רצית ואמרת לברכנו : אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו
קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך
וטהר לבנו לעבדך באמת · והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון בשמחה
ובששון שבת ו מועדי קדשך · וישמחו בך ישראל אוהבי שמך · ברוך
אתה יי מקדש השבת ו ישראל והזמנים :

כי אל מלך חנון ורחום אתה ושמור צאתנו ובואנו לחיים ולשלום מעתה ועד עולם · ופרוס עלינו סכת שלומך:

ותיק חדש מכון אולמיך · אמץ אהובים כוננת בצלמך · לברך ולקדש שמך בעולמך · תגן עלינו בברית שלומך: ברוך אתה יי · פורס סכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים:

לשבת ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם · ברית עולם · ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם · כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל: חצי קדיש

תפלת מעריב לשלש רגלים

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך · כי שם יי אקרא הבו גדל לאלהינו ·

ברוך אתה יי · אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן · ברוך אתה יי · מגן אברהם:

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר · מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים · ברוך אתה יי · מחיה המתים:

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה · ברוך אתה יי האל הקדוש:

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו · ורוממתנו מכל הלשונות · וקדשתנו במצותיך · וקרבתנו

ביוואָרר אונ׳ אונזר בשירמר דו קיניגליכר גאט ביזט איין לייט זעליגר אונ׳ איין בארמהערציגר בוואר דאך אונזר אויז גין אונ׳ אונזר קווען צו לעבן אונ׳ צום פריד פון איצונד אן ביז אין דר איביקייט אונ׳ שפרייט איבר אונז דיין פרידליכי דעק:

ותיק שטרקר גאט בנייא דז אן ברייטונג דייניש פאלשט שטערק דיא געליבטן ישראל דיא דוא האסט ביררייט אין דיינם פארום צו לובן אונ׳ הייליגן דיין נאמן אין דייניר וועלט דו זאלשט בשיצן אויך אונז מיט זיכרהייט דיינז פרידש:

ושמרו אונ׳ זי זאלן היטן די קינדר ישראל דען שבת צו מאכן דען שבת צו איר גבירד איין איביגי זיכרהייט צווישן איר אונ׳ צווישן די קינדר ישראל זי איז איין צייכן צו איביג דז אין זעקס טעג האט גאט בישאפן די הימל אונ׳ דיא ערד אונ׳ אן זיבנטן טג הט ער גרואט:

וידבר אונ׳ משה רידט די יאים טובים פון גאט צו די קינדר ישראל

ישעי סבות שועת עמך · ורעים ועננים בטוב טעמך · סגבם בזרועך
כהכנעת זרים בזעמיך · פאר וזמר נתנו להנעימך :
בגלה כרנה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמוכה באלים יי׳ · מי כמוכה נאדר בקודש · נורא תהלות עושה פלא :
מלכותך ראו בניך · בוקע ים לפני משה :

הלל גומרים כל שמונה · קוראי פרשה בזמנה · טעם והושיבם בארץ
שמנה · נצח צור ישענו להאמנה : זה צור ישענו פצו פה ואמרו :
יי׳ ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה יי׳ את יעקב · וגאלו מיד חזק ממנו :

בהדרת קודש שוררו במקדשו · רוחשים שיר ושבח לחדשו · שלום
תשפות להגרישו מלך צור ישראל וקדושו : ברוך אתה יי׳ גאל ישראל :

השכיבנו יי׳ אלהינו לשלום · והעמידנו מלכנו לחיים · ופרוס עלינו סכת שלומך · ותקננו
בעצה טובה מלפניך והושיענו למען שמך · והגן בעדנו והסר מעלינו אויב דבר
וחרב ורעב ויגון והסר שטן מלפנינו ומאחרנו ובצל כנפיך תסתירנו · כי אל שומרנו ומצילנו אתה
כי

ישעי גאט איינר היליך פר נעם דש גישרייא דיינש פאלקש אונ׳ מייד זיא אונ׳ זענפטיג זיא איט דייני בעטשטי ריד
דוא שטרקר גאט אז דו האשט אאכן אונטר טעניג די אוטווילגן אלרים איט אלט דורך דיינם נארן געבן זיא
נירמט אונ׳ לוב גזאנג אונ׳ זאגטן דו בישט ליבליך איט פרייד איט גזאנג איט איין גרושי פרייד אונ׳ זאגטן אלי צו גלייך :
(מי כמוכה) גאט ווער איז דיר גלייך אונטר די שטרקן ווער איז דיר גלייך בשינט איט הייליקייט דר דא איז פורכלזום איט
לוב דר דא וואונדר טוט: (מלכותך) דיין קיניגרייך האבן דייני קינדר גזעהן דא דז אער איז גשפלטן ווארן פר משה :

הלל דידא גנץ הלל זאגן גנצי אכט טאג פון סוכות אונ׳ די דא לייאנן איטליכי פרשה אין אידר צייט די זא לשטו פשלנגן
אונ׳ ביזעצן אין ארץ ישראל דז דא הייסט פייסט לאנד דוא איבר זיגר אונ׳ שטרקר פון ישראל לאז דאך אונזר היליך
אמר ווערן • דיזר איז גאט אונזר היליך עפנטן זי דש אונד אונ׳ זאגטן: (יי׳) גאט ווערט קיניגן אין דר איביקייט :

ונאמר אונ׳ איז אויך גיזאגט אין דען פסוק דורך דען נביא ירמיה דען גאט האט יעקב אויז גלייזט אונ׳ ער ווערט
אים ערלייזן אויז הנט דר שטרקר איז אין ווידר יעקב :

בהדרת איט שונהייט דר הייליקייט האבן ישראל גיזונגן אין זיינם בית המקדש דיא רידן נוא איט גיבעט דוא
זאלשט פר זיא בנייאן איין נייא גזאנג אונ׳ לוב אונ׳ זאלשט פר זיא אן ריכטן פריד איט איין אויף גהויפטי
אאם דו קיניג שטרקר פון ישראל אונ׳ זיין הייליגר: גלובט בישטו גאט דער דא האט דר לייזט ישראל :

השכיבנו לאז אונש ליגן גאט אונזר גאט צו פריד אונ׳ לאז אונז אויף שטין אונזר קיניג צום לעבן אונ׳ שפרייט איבר
אונז דיין פרידליכי דעק אונ׳ שטעל אונז אין איין גוטן ראט פון דיר אונ׳ העלף אונז אום דייכן נאמן ווילן אונ׳
זייא אום אונש בשיצן אונ׳ טוא פון אונש אב דען פיינד דען אגרט אונ׳ דש שווערט אונ׳ הונגר אונ׳ טרויארקייט אונ׳ טוא
דען שטן אב פון פר אונש אונ׳ פון הינטר אונז אונ׳ פר בערג אונש אין שאטן דיינר פליגן דען דוא גאט בישט אונזר

בַּחַיִּים · וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ · הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ · וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ · הָעוֹשֶׂה לָּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה · אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם · הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם · וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵירוּת עוֹלָם · הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף · אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע · וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ · וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם · מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה ·

מוֹעֲנֵי נִטְעֵי צְמָחוֹת · יַשִּׂיגוּ שׂוֹבַע שְׂמָחוֹת · בְּחַג הַסֻּכּוֹת · כַּסֵּס בְּצֵל יְמִינֶךָ · לְמַעַן זְכוּת מַאֲמִינֶךָ · נָתַץ מַסֵּכוֹת : מַחֲנַיִם בֵּין בְּשָׂר נַהֲלֵם בְּיָחִיד נִתְבַּשֵּׂר · בַּעֲצֵי הַסְּבָכוֹת : סֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל · בַּעֲבוּר תָּם הַמְּפַצֵּל · חָנָה בַסֻּכּוֹת : פְּלֵטִים בְּצִלָּךְ תַּסְתִּירֵם · צְנִיף יֶשַׁע תַּכְתִּירֵם · מִנֶּשֶׁק לְסֻכּוֹת : קָדוֹשׁ בְּרִית תַּגְבִּיר · רוּחַ טוּמְאָה תַּעֲבִיר · פְּרָעוֹת וּסְבָכוֹת : תָּחֹן חוֹגְגֵי שִׁבְעָה · תּוֹפְסֵי מִינִים אַרְבָּעָה · וְשַׁוְעָתָם סֻכּוֹת :

ישעי

אמת עס איז וואר אונ' ווארהאפטיג דש אלז : אונ' איז ביילא אונז שטנדהאפטיג דז ער איז גאט אונ אונזר גאט אונ' זונדר אים איז קיינר אונ' איר ישראל זיינן דיין פאלק דר אונז הוט אויז גלייזט אויש הנט דר קיניגן דער איז אונזר קיניג דר אונז ערלייזט האט או יו הנט דר גוואלטיגן ער איז דר גאט דר אונזר הלב זיין בצאלונג נעמט פון אונזר ליידיגרן אונ' דר דא בצאלט פר געלטונג צו אלין אונזרן לייב פיינדן דר דא טוט גרושי דינגן די ניט צו פארשן זיין : צייכן אונ' וואונדר דז קיין צאל האט דר דא האט גיטאן אונזר לייב אין דיש לעבן אונ' האט אונזר פוס ניט לאזן אויש גליטן דר דא אונז הוט אובן טרעטן אויף די היך אונזרי פיינד אונ' הוט דר הובן אונזר הערשפט איבר אלי אונזרי פיינד דר אונז האט געטאן צייכן אונ' ראכונג אן פרעה צייכן אונ' וואונדרליכי צייכן אין לאנד דר קינדר (חם) דר דא שלוג אין זיינם גרימן צארן אלי די ערשט גיבארני פון אצרים אונ' זיין פאלק ישראל אויש גצוגין פון צווישן זי צו איין איביג פרייהייד דר דא אכט איבר פארן זיין קינדר צווישן די שטיקר דש מערש אירי נאך יאגר אונ' אירי פייד האט ער פר זענקט אין די אב גרונדן אונ' זייני קינדר זאכן זיין שטארקייט אונ' לובטן אונ' דאנקטן זיינם נאמן · אונ' אנטפנגן איבר זיך זיין קיניגרייך משה אונ' די קינדר ישראל שרייאן צו דיר גיזאנג :

מועני די דא טראגן פפלאנצונג דר טפראצונג זי זאלן דרייכן זעטונג דר פריד אן פייאר טאג דר סוכות (כסס) בידעק זי איט שאטן דיינר רעכטן הנט אום ווילן דען זכות פון אברהם דר אן דיך הט גגלויבט דר דא הוט צו שטוסן די גיגוסני בילדר (אדנים) די דא דיך בעראלין ביטן איט איין וויך פלייסיג הערץ די זעלביגי זאלשטו פירן אום ווילן דען זכות פון דען איינינגן זון יצחק דר דא איז וואר גיבאטן ברוט איט דעם ווידר דז דא ווארסאשט אין דעם גירעריכט סוכה (סוכה) זאל פר אונז זיין צו שאטן צו איינם טאטן אום ווי דען זכות פון יעקב דר די שטעק טיילעט אונ' רואט אין היטן (פליטים) די לנטרינוג פון ישראל זאלשטו פר בערגן אין דיינם שאטן : איין הויב פון היילן זאלשטו זי קרינן פר אליר צייא ווארפן צו בשיצן (קדוש) דז היילגר גאט דיין ויכרהייט זאלשטו שטערקן דען אונריינן גייסט זאלשטו אאכן וועק פארן דר דא אאכט ציגדגן אופכנבאר זינד אונ' בדעקט זינד (תחון) דש זאלסט לייט זעליגן די דא פייארן זיבן טעג אונ' בגרייפן פיר ארלייא אופט אונ' פר נעם איר גישרייא :

ישע

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך : והיו הדברים האלה
אשר אנכי מצוך היום על לבבך : ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך
בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך : וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם
ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת
דגנך ותירושך ויצהרך : ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת : השמרו לכם פן יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם להם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את
השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטובה אשר
יהוה נותן לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות על
ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם : ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך
ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך : למען ירבו ימיכם
וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על
כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצת
וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם
אשר אתם זנים אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם :
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם :

אמת ואמונה כל זאת · וקים עלינו · כי הוא יי אלהינו ואין זולתו · ואנחנו
ישראל עמו · הפודנו מיד מלכים · מלכנו הגואלנו מכף כל
העריצים · האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו
העושה גדולות עד אין חקר · נסים ונפלאות עד אין מספר · השם נפשנו
בחיים

הוגי' דיא דא לערנן די תורה די פֿון אנפֿאנג דר וועלט איז גיזאלבט צו הערטן אונ' קווין אונ' איבר נעכֿטיגן זיבן טעג
אין דר סוכה • אזו זיא גפֿינדן מיין זכות אונ' בטערק זיא פֿון די פֿעלקר דיא דא זיין גלייך איין דערנר צוין •
דען גיזונג מיר ליבשאפֿט ניט צו פֿר אידן • גלויבט בישטו גאט דער דא האט ליב זיין פֿאלק ישראל :

אמת

משנה עתים ומחליף את הזמנים
ומסדר את הכוכבים :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :
ווען דער חזן האבורך אן היבט זאל קהל דאש זאגן
יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם :

במשמרותיהם ברקיע כרצונו בורא יום ולילה · גולל אור מפני חושך
וחושך מפני אור : ומעביר יום ומביא לילה ומבדיל בין יום ובין לילה
יי צבאות שמו : אל חי וקים תמיד ימלוך עלינו לעולם ועד :

מיוסד על פי א"ב ושם המחבר יוסף הקטן בר שמואל

אוחזי בירם ארבעה מינים · באים לסלדך בענב ובמינים · גמוני
פז אוגדים ומזמנים · רגלימו ישים ככוכבי שחק נמנים :
ברוך אתה יי · המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו למדת על כן יי
אלהינו בשכבנו ובקומנו נשיח בחקיך : ונשמח בדברי תורתיך ובמצותיך לעולם ועד
כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה : ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים :

הוגי דת מראש נסוכה · ובאים ורנים · שבעה בסכה · וזכות
המציאם וגוננים ממסוכה · חוק אהבתם בלי לחשכה :
ברוך אתה יי · אוהב עמו ישראל :

שמע

עפינט ער פפורטן אונ' איט פר שטענדיקייט פר ענדרט
ער אונ' וועקסלט די צייט · אונ' ער אורדנירט די שטערן
אין היאל אין איר וואכטונג נאך זיינם ווילן נאך ער בשאפט
טאג אונ' נאכט ער טוט אב דש ליכט פר דר פינשטרניס :
אונ' די פינשטרניס פר דעם ליכט : אונ' ער אאכט הין
פארן דען טאג אונ' ברענגט דיא נאכט · אונ' ער אאכט

אונ' פרייאט אייך פר אין : זיין נאאן איז נאך אער דר
היכט אלז אליזוב אונ' פרייז : פר גאט דיין הערן זאלשטו
דיך פערכטן : גילובט איז דער נאאן פון זיין הערליך
קיניגרייך ביז אין דר איביקייט : דער נאאן גאטש זייא
גלובט פון אי צונד ביז אין דר איביקייט

אונטר שייד צווישן טאג אונ' נכט זיין נאאן איז גאט דר היר שארן דר לעבנדיגר גאט אונ' דער שטאנדהפטיגר זאל
שטעטיגליך איבר אונז קיניגן ביז אין דר איביקייט : אחזי די דא ביגרייפן אין איר הנט פיר ארלייא די קואן דיך
צו לובן איט אורגלין אונ' איט טלאיין איט גילדני פעדים בינדן צו דען לולב אונ' היכטן אין פיין צו אירי באנירן זאלשטו
אלין אז די שטערן דז היאל אאז ווש אן צו קענן זילן · גלובט בישטו גאט דר דא אכט פינשטר דיא אובנטן :

אהבת דוא האשט דז גזינד פון דיין פאלק ישראל גליבט אין איביגי ליבשאפט : דו האשט אונז גלערנט תורה אונ'
אצות אונ' גיזעץ אונ' גריכט דרום גאט אונזר גאט ווען איר רידן אין דייני גיזעץ אין אונזר ליגן אונ' אונזר
אויף שטין אונ' איר ווערן זיך איט דיא ריד דיינר תורה אונ' אצות פרייאן ביז אין דר איביקייט דען זיא זיין אונזר לעבן
אונ' דר לענגונג אונזר טעג : אונ' דרום וועלן איר זיא האבן אין אונזר גידאנקן טאג אונ' נאכט טוא דאך דיין ליבשאפט
פון אונש ניט אב ביז אין דר איביקייט :

הוגי

דיא ווייל מיר האבן דז מן יום כפור ווערט הש"י האבן אוחל גיוועזן מוכרי עבירות: דרום אוז זיך דר מענש גדענקן מז ווען ער מיזונד ערשט גיבארן ווער אונ' זאל זיך תכף נאך יום כפור מתעסק זיין מיט מצות סוכה אונ' זאל אונ' זיך וייטר היטן פר עבירות: מן פרעגט איין קשיא וייל דאך דער טעם פון סוכה איז וייל אין פסוק שטיט דז הש"י האט גימאגט איך האב ישראל גיזעסן אין סוכות מז איך האב זי אויז מצרים גיצוגן: אונ' זי זיינן דאך אין ניסן אויז מצרים גיגאנגן אלזו גהערט מן אין ניסן סוכות צו מכין: אונ' ווארום מאכן מיר זיא דען אין תשרי: דר תירוץ איז ווען מן וועלט אין ניסן סוכות מאכן זעלט מן ניט ווישן דז מן עס טוט פון מצוה הלבן דען מן זעלט מיינן מן מאכט זיא פר תענוג וייל עס גיט קיגן וואר זיצט מן גערן אין סוכות. אבר מז תשרי קומט גיט מיין מידרר אין הויז וואון וייל עז גיט קיגן דען ווינטר אונ' ישראל מאכן מיר דירה אין די סוכה דארום קאן מן זעהן דז זי עס טונן פון מצוה וועגן:

דער אהרי"ל שרייבט ווען איינר ניט גילוק ברעטר האט אום פיר ווענד צו מאכן איז עס בעסר דרייא גנצי ווענד צו מכין מז פיר שלעכטי. אונ' מן גהערט די סוכה צו מאכן אויף מז איין אורט דז ער קאן גנץ סוכות דרינן וואונן עס זייא מיט עסן אונ' טרינקן אונ' שלאפן. אונ' זאל זיא ניט מאכן וואו פויל אונ' שטינקדיג איז אדר וואו משוכן איז פר גנביס זונשטן ווער ער ניט יוצא: אן זאל דיא גנצי צייט דיא סוכה פר זיין עיקר וואונונג הלטן מיט אל זייני זאכן דיא ער פט פלעגט אין הויז צו טאן זאל ער גנץ סוכות אין די סוכה טאן: אונ' זאל זיא היפש צירן מיט טייני אום העגג אונ' זיין שטטי כלים אונ' מל צייא צירט וואו איגליך איז: אונ' מן אוז זיך ניט סואך זיין אויף דיא אום העגג אום דיא זעלביגה פיר ווענד צו גיברויכן נייארט אוז דאך רעכטי ווענד מאכן. אונ' ווען דיא אום העגג פון טעטכ יין אוז אן זי אין דר היך העגגן דז מן זיך ניט דר קעגן מן לעהנט. אן טאר ניט ליגן אויף דר סוכה קיין שטיקר פון כלים מז פון שטיל בענק אויך קיין לייטר אונ' דר גלייכן אנדרי כלים: אויך טאר אן קיין גנצן בונד אויף די סוכה ליגן נייארט אוז זיא ערשט אויף בינדן אונ' מלט וואס צו דיא מצוה גיהערט עס זייא אום דיא סוכה צו דעקן אדר ערבות זאל קיין יהודי זעלבשט פון פעלד אב שניידן נייארט דר נכרי זאל עס אב שניידן אדר אן זאל דעם נכרי עטוואס דר פיר געבן:

דיא פירות די אן העגגט אין די סוכה פר צירד טאר אן גנץ סוכות קיין הנאה דר פון האבן אונ' ווען וואס דר פון אב פאלט אן יום טוב זאל ער זיא אן חול המועד ווידר אן העגגן. אונ' ווען ער ניט קאן זאל ער זיא בווארן ביז נאך יום טוב אונ' דען מאג אן זיא עסין די ערשטי נאכט סוכות אוז אן ווארטן ביז נאכט איז אי אן עסט גלייך וויא אן פסח: אונ' ווען עז רעגנט די ערשטי נאכט אוז אן צו הפחות איין כזית אין די סוכה עסין:

מעריב ליל ראשון של סוכות

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ:

אפן דר חזן המבורך אויז האט זאל קהל דש זאגן:

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה

וו יל דער חזן זאגט (ברכו) זאגט דש קהל (יתברך)

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סוֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

ווען דר חזן זאגט (את יי') זאגט קהל דאש:

בָּרוּךְ

משנה

ברכו לובט גאט דער דא איז גלובט:

ברוך גלובט איז גאט דער דא איז גלובט אין דר איביקייט

ברוך גלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דער דורך זיין ווארט אכט פינשטר די אובנט מיט ווייזהייט עפינט

יתברך ער זאל זיין גילובט אונ' גיריאט אונ' בישיינט אונ' דר היכט אונ' דר הובן דר נאמן דז קיניגש איין קיניג איבר אלי קיניגן דער הייליג גלובט איז ער דען ער איז דר ערשט אונ' דר היכרשט אונ' זונדר אים איז קיין גאט זייט דר היבן דעם דר דא רייט אין היאל גאט איז זיין נאמן אונ'

אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם ׃ שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ ׃ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ אַל תִּקְרֵי בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ ׃ שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ ׃ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ ׃ לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם ׃

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית ׃ שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת ׃ וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה ׃ שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם ׃ וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם ׃ וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ׃ שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וְכִסֵּא כְּבוֹדוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל ׃ וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים ׃ הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד ׃ אֱמֶת מַלְכֵּנוּ ׃ אֶפֶס זוּלָתוֹ ׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד ׃

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ ׃ לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

הדרת

עלינו אויך אונש איז צו לובן צו גאט דען הער פון אלש אונ׳ איר אלן געבן אבפרקייט צו דעם בשעפֿר פון די וועלט דז ער ניט הט גטאן אונש אז די פֿעלקר פון דיא ערד אונ׳ האט ניט גטאן אונז אז די גשלעכט דר ערדן דז ער ניט הט גיטאן אונזר טייל גלייך אז זי ׃ אונ׳ אונזר גורל אז אל איר ברואונג אונ׳ איר קניאן אונ׳ בוקן אונ׳ נייגן אונ׳ טפר דעם (אלר אלר האלר ליכֿהקב״ה) דר דא נייגט די הימל אונ׳ גרונד פֿעסטט די ערדן אונ׳ זיין כסא הכבוד איז אין הימל גאנץ אובן אונ׳ די שכינה זיינר שטערק איז אין הוכֿן הימל ער איז אונזר גאט אונ׳ קיינר אנדר ׃ אמת פֿטיג איז ער אונזר קיניג אונ׳ ניאנט אנדרשט איז אים גלייך וויא עז שטיט גשריבן אין דר תורה אונ׳ זאלשט ווידר קערן צו דיין הערץ דז גאט איז דר הער אויף די הימל פון אובן אונ׳ אויף דר ערד פון אונטן אונ׳ איז קיין גאט אנדר אז ער ׃

על כן דרום האפֿן איר צו דיר גאט אונזר גאט צו זעהן בהענד די שטהייט דיינר שטרק אונ׳ צו ברייטן די וועלט מיט דז קיניגרייך דז אלמעכטיגן גאט אונ׳ אלי קרטייער זי ווערן רופֿן אן דיין נאמן צו קערן צו דיר אלי רשעים פון דר ערדן די זאלן דר קענן אונ׳ זאלן וויסן אלי זיצר דר וועלט דז צו דיר זאלן קניאן אלי קניא זי זאלן שווערן אלי צונגן פֿר דיר גאט אונזר גאט זי זאלן קניאן אונ׳ נידר פֿאלן פֿר דיר אונ׳ פון דיין נאמן ווירדיקייט זי זאלן געבן אונ׳ זי ענפֿאנגן אלי דז יאך פון דיין קיניגרייך אונ׳ דו זאלשט קיניגן אויף זי ביהענד צו מאר אונ׳ איביג דען דז קיניגרייך איז דיין אונ׳ איביקייט ווערשטו קיניגן מיט עהרן ׃ גלייך וויא גשריבן שטיט אין דיין תורה גאט ווערט מיניגן מאר אונ׳

שלשה ׳ וקנמון תשעה ׃ בורית כרשינה ׳ תשעה קבין ׃ יין קפריסין סאין
תלתא וקבין תלתא ׳ ואם אין לו יין קפריסין ׃ מביא חמר חורין עתיק ׃
מלח סדומית רובע הקב ׳ מעלה עשן כל שהוא ׃ רבי נתן אומר אף כפת
הירדן כל שהוא ׳ ואם נתן בה דבש ׃ פסלה ׃ ואם חסר אחת מכל סמניה
חייב מיתה ׃ רבן שמעון בן גמליאל אומר הצרי אינו אלא שרף ׃ הנוטף
מעצי הקטף ׳ בורית כרשינה ששפין בה את הצפורן ׃ כדי שתהא נאה
יין קפריסין ששורין בו את הצפורן ׃ מפני שהיא עזה ׃ והלא מי רגלים
יפין לה ׳ אלא שאין מכניסין מי רגלים בעזרה ׳ מפני הכבוד ׃

השיר שהלוים היו אומרים בבית המקדש ׃ ביום הראשון היו אומרים
ליי הארץ ומלואה ׃ תבל וישבי בה ׳ בשני היו אומרים ׃ גדול
יי ומהלל מאד ׃ בעיר אלהינו הר קדשו ׃ בשלישי היו אומרים ׃ אלהים
נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפוט ׃ ברביעי היו אומרים ׃ אל נקמות יי
אל נקמות הופיע ׃ בחמישי היו אומרים הרנינו לאלהים עוזנו ׳ הריעו
לאלהי יעקב ׃ בששי היו אומרים ׃ יי מלך ׃ גאות לבש ׃ לבש יי עוז התאזר
אף תכון תבל בל תמוט ׃ בשבת היו אומרים מזמור שיר ליום השבת
מזמור שיר לעתיד לבא ליום שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים ׃

אמר רבי נתן זאגט (כפת הירדן) אך איין וויניג העט אן אבר הוניג דר צו גטאן העט ער עז פסול גימאכט אונ׳ ווען ער איינר ליי מוינן לייז פון אלן דען גווערצין דאז ווער ער חייב מיתה גיוועזן רבי שמעון זון גמליאל דר זאגט דר (צרי) איז ניקש אנדרש דען נייארט איין הרצט דר דא טריפט פון האלץ (הקטף) די זייף פון (כרשינה) דש אן איט גלעטט די נעגל ווירן דז זיא אלז היפש זיין דר וויין פון (קפריסין) דש ווייכט אן די נאגל ווער׳איכן דר ווייל זי הארט איז (השתנה) איז אך גוט דר צו אבר אן נעם עש דרום ניט וויל עש קיין כבוד איז דש אן זאל הריין ברענגן (השתנה) אין די (עזרה)

השיר דש איז דש גיזאנג דש די לוים זאגן אין דען בית המקדש אם ערשטן טאג זאגטן זי צו גאט איז די ערד אונ׳ איר פול היד די וועלט אונ׳ אירי אין וואונרש ׃ אם אנדרן טאג זגטן זיא גאט איז גיאכפרט אונ׳ ווער גפריזן אין גאטש שטאט אויף דען בערג זיינר הייליקייט . אם דריטן טאג זאגטן זיא גאט שטיט אין דר גאייכטי דר ריכטרש ער טוט ריכטן צווישן דען ריכטרן ׃ אם פירדן טאג זגטן זי איין פר אעגן המטיגר דר ראכונג איז גאט אוך גאט זייא דאך ערלייכטן ראכונג ׃ אם פינפטן טאג זגטן זי זייט פרילך זינגן צו גאט אונזר שטערקטי זייט שאלן צו גאט יעקב ׃ אם זעקסטן טאג זאגטן זי גאט האט גקיניגט ער איז איט שטאלצהייט בקליידט גאט איז בקלייד איט שטערקטי איז ער אום גיגורט אך האט ער די וועלט בפסטיגט דז זי זיך ניט זאל פר וואגן ׃ אם שבת זאגטן זי איין לוב גיזאנג ליד אויף דען טאג דיש שבת דר איין צייכן איז אויף עולם הבא דז אל תאל שבת איז אונ׳ איין רואונג דיש איביגי לעבן ׃

מזמור לדוד הבו ליי בני אלים הבו ליי כבוד ועוז הבו ליי כבוד שמו השתחוו ליי בהדרת קדש: קול יי על המים · אל הכבוד הרעים יי על מים רבים: קול יי בכח · קול יי בהדר: קול יי שובר ארזים · וישבר יי את ארזי הלבנון: וירקידם כמו עגל לבנון ושריון כמו בן ראמים: קול יי חוצב להבות אש: קול יי יחיל מדבר יחיל יי מדבר קדש: קול יי יחולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו כלו אומר כבוד: יי למבול ישב וישב יי מלך לעולם · יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: ווען אן די (ספר תורה) איין היבט זאגט אן דש

ובנחה יאמר שובה יי רבבות אלפי ישראל · קומה יי למנוחתך אתה וארון עזך: כהניך ילבשו צדק וחסידיך ירננו: בעבור דוד עבדך · אל תשב פני משיחך: כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזובו: עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום:

אין כאלהינו · אין כאדונינו אין כמלכנו אין כמושיענו: מי כאלהינו מי כאדונינו · מי כמלכנו · מי כמושיענו · נודה לאלהינו: נודה לאדונינו · נודה למלכנו · נודה למושיענו: ברוך אלהינו ברוך אדונינו · ברוך מלכנו · ברוך מושיענו: אתה הוא אלהינו · אתה הוא אדונינו · אתה הוא מלכנו · אתה הוא מושיענו · אתה הוא שהקטירו אבותינו לפניך · את קטורת הסמים:

פטום הקטורת · הצרי והצפורן · החלבנה והלבונה · משקל שבעים שבעים מנה: מור וקציעה · שבולת נרד · וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה: הקושט שנים עשר וקלופה שלשה

אין ניאנט איז אז אונזר גאט ניאנט איז אז אונזר הער ניאנט איז אז אונזר קיניג ניאנט איז אז אונזר העלפר: מי ווער איז אז אונזר גאט ווער איז אז אונזר הער ווער איז אז אונזר קיניג ווער איז אז אונזר העלפר: נודה איר וועלן דנקן אונזרן גאט איר וועלן דאנקן אונזרן הערן איר וועלן דאנקן אונזרן קיניג איר וועלן דנקן אונזרן העלפר. ברוך געלובט זייא אונזר גאט געלובט זייא אונזר הער געלובט זייא אונזר, העלפר: אתה דוא בישט אונזר גאט · דו בישט אונזר הער: דו בישט אונזר קיניג דו בישט אונזר העלפר: דו בישט דער דאש אונזרי עלטרן הבן פֿרדיר גידעאמפֿט די דעאמפֿונג דער געווערן:

פטום דו איז דש אויסונג דש (קטורת) (הצרי) דר הארצט אונ׳ נאגיל ווארן אונ׳ טייבלט קוט אונ׳ וויטי ווייאריך איטליכש זיבנציק לוט (מור) ווערן אונ׳ פיזום אונ׳ דיא עהרין פֿון ערד אונ׳ זאפֿרן איטליכש זעכצעהן לוט (קושט) צוועלף לוט (קלופה) דרייא לוט (ציארינד) ניין לוט זאייך פֿון (כרטינה) ניין קלייני אמם: ווין פֿון (קפֿריסין) דרייא גרוסי אמם אונ׳ דרייא קלייני אמם אונ׳ ווען אן ניט העט (ווין פֿון קפֿריסין) אזו אמג אן דער סמר ברענגן אלטן טטרקן ווין דר דא הייסט (חוורן) זאלן פֿון סדום איין פֿירטל פֿון איינר קלייני אמם איין וויניג קרויט דז דש הייסט (מעלה עשן)

רבי

יקום פורקן מן שמיא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי וסיעתא דשמיא ובריות גופא ונהורא מעליא: זרעא חייא וקימא זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא למרנן ורבנן חבורתא קדישתא די בארעא דישראל ודי בבבל לרישי כלי ולרישי גלותא ולרישי מתיבתא ולדייני דבבא לכל תלמידיהון ולכל תלמידי תלמידיהון ולכל מאן דעסקין באורייתא מלכא דעלמא יברך יתהון יפיש חייהון ויסגי יומיהון ויתן ארכא לשניהון ויתפרקון וישתזבון מכל עקא ומכל מרעין בישין מרן די בשמיא יהא בסעדהון כל זמן ועדן ונאמר אמן:

יקום פורקן מן שמיא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי וסיעתא דשמיא ובריות גופא ונהורא מעליא: זרעא חייא וקימא זרעא די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא: לכל קהלא קדישא הדין רברביא עם זעריא טפלא ונשיא: מלכא דעלמא יברך יתכון יפיש חייכון ויסגי יומיכון ויתן ארכא לשניכון ותתפרקון ותשתזבון מכל עקא ומכל מרעין בישין מרן די בשמיא יהא בסעדכון כל זמן ועדן ונאמר אמן: מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל הקהל הקדש הזה עם כל קהלות הקדש הם ונשיהם ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם ומי שמיחדים בתי כנסיות לתפלה ומי שבאים בתוכם להתפלל ומי שנותנים נר למאור ויין לקדוש ולהבדלה ופת לאורחים וצדקה לעניים וכל מי שעוסקים בצרכי צבורם באמונה הקדוש ברוך הוא ישלם שכרם ויסיר מהם כל מחלה וירפא לכל גופם ויסלח לכל עונם וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם עם כל ישראל אחיהם ונאמר אמן: אז מאן דש (ספר) וויל אין היכל טטען זאגט דר חזן דז יהללו את שם יי כי נשגב שמו לבדו:

ווייל דער חזן זאגט יהללו זאגט דש קהל (הודו)

הודו על ארץ ושמים וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללויה:

מזמור

יקום עס זאל אויף שטין פון גאט דר דא איז אין היאל איין ארלייזונג לייט זעליקייט גנאד בארם הערציקייט לאנג לעבן אונ׳ שפייז פול אויף אונ׳ דיא היליג גאטש פון היאל אונ׳ גזונדהייט דיש לייבש אונ׳ גוט גזיכט אונ׳ קינדר די דא לעבן אונ׳ גיזונד זאלן בלייבן קינדר די דא ניט זאלן אויף הערן אונ׳ זאלן ניט פר שטערט ווערן פון דיא ריד דר (תורה) דז זאל אלש זיין צו אונזר הערן (רבנים) די הייליגי געזעלשפט די דא זיין אין (ארץ ישראל) אונ׳ די דא זיינן אין (בבל) אונ׳ אין (חוצה לארץ) צו די איברשטי (דרשנים) אונ׳ צו די (ראשי ישיבות) אונ׳ צו די (דיינים) די דא זיצן אין דש טאר דיש גריכט צו אלי איירי (תלמידים) אונ׳ צו אלי (תלמידים) פון די זעלביגי (תלמידים) אונ׳ צו אלי דיא זיך איטן אין דר (תורה) דר קיניג אז דר וועלט זאל זי בענטשן אונ׳ זאל איר לעבן אערן אונ׳ איר טעג איבר פלוסיג אערן אונ׳ זאל איין לנגי צייט זעלן צו איירי יארן אונ׳ זאל ווערן אויז גליזט אונ׳ זאל ווערן בשיראט פון אלי לייט אונ׳ פון אלי בייזי קרענק· דר היאלטר הער זאל אין איירי הילף זיין אלי צייט אונ׳ טשונד אונ׳ איר וועלן זאגן אמן:

יקום עס זאל אויף שטין פון גאט דר דא איז אין היאל איין ארלייזונג לייט זעליקייט גינאד בארם הערציקייט לאנג לעבן אונ׳ שפייז פויל אויף אונ׳ די היליג גאטש פון היאל אונ׳ גזונדהייט דש לייבש אונ׳ גוט גזיכט אונ׳ קינדר די דא לעבן אונ׳ גזונד זאלן בלייבן קינדר די דא ניט זאלן אויף הערן אונ׳ זאלן ניט פר שטערט ווערן פון די ריד דר תורה דש זאל אלש זיין צו דיזש הייליגי קהל צו די (ראשים) אונ׳ צו די גיאייני לייט קינדר אונ׳ וויבר דר קיניג אז דער וועלט זאל אייך בענטשן זאל אייער לעבן אערן אונ׳ אייער טעג איבר פלוסיג אערן אונ׳ זאל איין לנגי צייט זעלן צו אייערי יארן אונ׳ איר זאלט ווערן אויז גליזט אונ׳ זאלט ווערן בשיראט פון אלי לייד אונ׳ פון אלי בייזי קרנקהייט דר היאלטר הער זאל אייער הילף זיין אלי צייט אונ׳ טשונד אונ׳ איר וועלן זאגן אמן

(ווען אן דיא ספר תורה אויף היבט זאגט אן דאס)

וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל על פי יי ביד משה : עץ חיים היא למחזיקים בה · ותומכיה מאשר : דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום : אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד : יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

(דיא ברכה זאגט דר אפטיר פר דר הפטרה (בניגון הפטרה)

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת ברוך אתה יי הבוחר בתורה ובמשה עבדו · ובישראל עמו · ובנביאי האמת והצדק :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם · צור כל העולמים · צדיק בכל הדורות האל הנאמן · האומר ועושה · המדבר ומקיים · שכל דבריו אמת וצדק : נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריך · ודבר אחד מדבריך אחור לא ישוב ריקם · כי אל מלך נאמן · ורחמן אתה ברוך אתה יי · האל הנאמן בכל דבריו : רחם על ציון כי היא בית חיינו · ולעלובת נפש תושיע במהרה בימינו · ברוך אתה יי משמח ציון בבניה :

שמחנו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך · ובמלכות בית דוד משיחך · במהרה יבא ויגל לבנו על כסאו לא ישב זר · ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו · כי בשם קדשך נשבעת לו · שלא תכבה נרו לעולם ועד · ברוך אתה יי מגן דוד :

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה · שנתת לנו יי אלהינו לקדשה [illegible] ולתפארת : על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך · ומברכים אותך · יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד · ברוך אתה יי מקדש השבת :

לשלש רגלים **על** התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה בפסח ועל יום חג המצות הזה : בשבועות ועל יום חג השבועות הזה : בסוכות ועל יום חג הסוכות הזה : בשמיני עצרת ועל יום שמיני חג העצרת הזה : שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת : על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך · ומברכים אותך · יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד : ברוך אתה יי מקדש השבת ו ישראל והזמנים :

לראש השנה **על** התורה ועל העבודה ועל יום השבת הזה ועל יום הזכרון הזה · שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לכבוד ולתפארת : על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך · ומברכים אותך · יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד · ודברך אמת וקים לעד · ברוך אתה יי מלך על כל הארץ מקדש השבת ו ישראל ויום הזכרון :

ליום כפור **על** התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה ועל יום הכפורים הזה שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה למחילה ולסליחה ולכפרה לכבוד ולתפארת : על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד ודברך אמת וקים לעד · ברוך אתה יי מלך על כל הארץ מקדש השבת ו ישראל ויום הכפורים :

המרכים הקדוש ברוך הוא : בעולמות שברא העולם הזה והעולם הבא : כרצונו וכרצון יראיו
וכרצון כל בית ישראל : צור העולמים אדון כל הבריות אלהי כל הנפשות : היושב במרחבי
מרום השוכן בשמי שמי קדם : קדושתו על החיות וקדושתו על כסא הכבוד : ובכן יתקדש שמך
בנו יי אלהינו לעיני כל חי : ונאמר לפניו שיר חדש ככתוב : שירו לאלהים זמרו שמו סולו
לרוכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו : ונראהו עין בעין בשובו אל נוהו ככתוב ׳ כי עין בעין
יראו בשוב יי ציון ׳ ונאמר ונגלה כבוד יי וראו כל בשר יחדיו כי פי יי דבר :

אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית איתנים ויציל נפשותינו מן השעות
הרעות ויגער ביצר הרע מן הנשואים ויחון עלינו לפליטת עולמים וימלא משאלותינו
במדה טובה ישועה ורחמים : אן שבת אן (יום טוב) זאגט אן דש

ויעזור ויגן ויושיע לכל החוסים בו ונאמר אמן ׳ הכל הבו גודל לאלהינו : ותנו כבוד לתורה
כהן קרב : יעמוד פלוני בר פלוני הכהן ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו :
תורת יי תמימה משיבת נפש : עדות יי נאמנה מחכימת פתי : פקודי יי ישרים משמחי לב מצות
יי ברה מאירת עינים : יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום : האל תמים דרכו אמרת יי
צרופה מגן הוא לכל החוסים בו : דש קהל זאגט דש ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום :

דר דא אויף גרופן ווערט זאגט דש אלז אי ער פרדי (ספר תורה) קוקט
... יי המבורך והקהל עונה ברוך יי המבורך לעולם ועד :
ברוך ...
אתה יי נותן התורה : ווען אן אויז גלייאנט האט זאגט אן ...

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו תורת אמת וחיי העולם נטע בתוכנו : ברוך
אתה יי נותן התורה :

וזאת

זיין נאאן דאט קיניגט דר דא איז איין קיניג איבר אלי קיניגן דר הייליג גילובט זייא ער (בעולמות) אין די צוויא עולמות
די ער האט בשאפן דיזן עולם אונ׳ עולם הבא (כרצונו) נאך זיין וואול געפאלן אונ׳ אילן זיינר פארכטר אונ׳ דען ווילן דש
גאנצי גזינד ישראל (צור) ער איז דר שטרקר אלר וועלט איין הער אלר בשעפנים איין גאט אליר זילן (היושב) דר דא
וואנט אין דר רויאטי דש היאלט דר דא רואט אין היאל דר היאל פון פאר אאלט (קדושתו) זיין הייליקייט איז אויך דיא
אפכין די דא הייסן (חיות) אונ׳ זיין הייליקייט איז אויך זיינם שטול דר הערליקייט (ובכן) אונ׳ אזו אויך זאל ווערן
זיין נאאן אונזר גאט גהייליגט דורך אונז פר אויגן אלר לעבנדיגי (ונאמר) אונ׳ איר ווילן זאגן צו פר איק איין נייא גזאנג
גלייך אלז עש גשריבן איז (שיר) זינגט צו גאט לוב זינגט זיין נאאן דר הילפט דעק דר דא רייט אין היאלשן טרון גאט איז
זיין נאאן אונ׳ פרייט אייך צו פר איק (ונראהו) אונ׳ איר וועלן זעהן איק טיינבערליך אלז ער ווערט ווידר קערן צו זיינר
וואונג גלייך עז גשריבן איז (כי) דען זי ווערן טיינבערליך זעהן אלז גאט ווערט ווידר קערן קען (ציון) (ונאאר) אונ׳ איז
אך וואורדן גיזאגט דורך ישעיה הנביא אונ׳ די הערליקייט גאטש ווערט אנטפלעקט ווערדן אונ׳ אלי קרטייאר צו גלייך
ווערדן זעהן דש דיזש גאטש אונד גירעכט האט : אב דר פאטר דר ברם הערציקייט זאל זיך דר באראן איבר
דש פאלק די דא ווערן גטראגן אונ׳ גלאדן פון גאט אונ׳ זאלן גדענקן דען פר בונד פון די שטרקי אבות אונ׳ זאל בשירען
אונזרי זילן פר בייזי שטונד אונ׳ ער זאל אן טרייאן דען (יצר הרע) פון די דא גטראגן ווערן פון גאט אונ׳ זאל אונז ערבראן
צו איין איביגליכי אנטרינונג אונ׳ זאל אונזרי אן הייסונג ערפילן איט איין גוטי אאס הילף אונ׳ ברם הערציקייט

יקום

וועט מן דען ארון הקודש אויף טוט זגט מן דש

ויהי בנסע הארון ויאמר משה קומה יי ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך · כי מציון תצא תורה ודבר יי מירושלים : ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו :

דען (רבונו של עולם פון ראש השנה וי"כ ושלש רגלים) פינד מן פר דען לייאכן אין ערשטן יוצר

אמר רבי שמעון כד מפקין ס"ת בצבורא למקרי ביה מפתחי תרעי דשמיא דרחמין ומעוררין את האהבה לעילא ואבעי ליה לבר נש למימר הכי

בריך שמיה דמרי עלמא בריך כתרך ואתרך יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם ופורקן ימינך אחזי לעמך בבית מקדשך ולקבל צלותנא ברחמי יהא רעוא קדמך דתוריך לן חיין בטיבו ולהוי אנא פקידא בגו צדיקיא למרחם עלי ולמנטר יתי וית כל די לי ודי לעמך ישראל אנת הוא זן לכלא ומפרנס לכלא אנת הוא דשליט על מלכיא ומלכותא די לך היא אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגידנא קמיה ומקמיה דיקר אורייתא לא על אנש רחיצנא ולא סמיכנא אלא באלהא דשמיא דהוא אלהא קשוט ואורייתא קשוט ונביאוהי קשוט ומסגי למעבד טבן וקשוט ביה אנא רחיץ ולשמיה קדישא יקירא אנא אימר תושבחן יהא רעוא קדמך ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמך ישראל לטב ולחיין ולשלם : אמן

דער נאך זאגט דר חזן גדלו

גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יחדו : ווען דער חזן גדלו אן היבט זאגט דש קהל (לך יי הגדולה)

לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש : ווען דר חזן גדלו אויז האט זאגט דש קהל דש

רוממו יי אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא : רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו :

על הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא · שמו של מלך מלכי המלכים

בריך גילובט זייא דר נאמן דיש הערן דר וועלט גילובט זייא דיין קרון אונ' דיין אורט דיין ווילן זייא דאך ביי דיינם פאלק (ישראל) אין דר איביקייט אונ' לאז זעהן צו דיינם פאלק דיא הילף דיינר רעכטי הנט אין דיינם (בית המקדש) אונ' צו אנטפאנגן אונזר גיבעט מיט בראהערציקייט : עש זאל זיין דר ווילן צו מאכן אונז גרייכן פון די גוטי ליבט דש דא איז פר דיר : אונ' זאלשט אונז דר לענגן אונזר לעבן מין גוטיקייט אונ' דז איך זאל ווערן גדאכט צווישן די צדיקים צו דרבראן זיך איבר איר אונ' צו בוואהרן איך אונ' אל די אייניגי אונ' דיין פאלק ישראל דו ביסט דר דא שפייזט אלי צו מאל אונ' ארנערט אלי צו מאל דו ביסט דר דא געוועלטיגט איבר אלי דו ביסט דר דא געוועלטיגט איבר אלי קיניגן אונ' דש קיניגרייך איז דיין איך בין דר קנעכט פון (הקב"ה) דז איך איך פר אים נייג אונ' פאר דיא ווערדיקייט פון דער (תורה) אלי צייט · איך פרזיכר איך אויף קיין מענש : כייארט אויף דען היאלטן גאט דען ער איז איין ווארהפטיגר גאט אונ' די (תורה) איז ווארה פטיג אונ' די נביאים זיין וואר הפטיג אונ' דר דא טוט פיל גוטש אונ' ווארהייט אן דען זעלביגן טוא איך איך פר זיכרן אונ' צו זיינן ווירדיגן נאמן וויל איך לוב זגן עז זאל זיין דר ווילן פר דיר דז דו זאלשט עפכן איין הערץ אין דיינר תורה אונ' זאלשט פול ברענגן די אן הייטונג איינז הרצן אונ' דש הערץ פון דיין גנץ פאלק ישראל צו גוטן אונ' צו לעבן אונ' צו פריד :

על הכל איבר אלש זאל זיין גימאכפרט אונ' גיהיילינגט אונ' בריאט אונ' בשינט אונ' דר היכט אונ' דר הובין (טאו) זיין

דאָס זאָגט מאַן אויף מיטלוויכט וואָרט ווען די (כהנים) צו דוכן גיין

יְבָרֶכְךָ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן · עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

יְיָ יְיָ אֲדוֹנֵינוּ · מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ

וְיִשְׁמְרֶךָ שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ רבונו של עולם

יָאֵר אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ · יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה

יְיָ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן · אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת

פָּנָיו פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי · כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא

וִיחֻנֶּךָּ הִנֵּה כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ
אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ רבונו של עולם

יִשָּׂא יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם :

יְיָ יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה

פָּנָיו יְיָ אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי · בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ

אֵלֶיךָ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי · הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם

וְיָשֵׂם וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל · וַאֲנִי אֲבָרְכֵם

לְךָ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה · וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ · לְךָ
יְיָ הַמַּמְלָכָה : וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ

שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו רבונו של עולם

אַדִּיר בַּמָּרוֹם שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה · אַתָּה שָׁלוֹם וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם · יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ וְעַל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם : ויהי

יברכך (יי׳) גאָט זאָל דיך בענטשן פֿון ציון דער דאָ בישאַפֿט הימל אונ׳ ערד : (יי׳) גאָט אונזר הער ווי שטאַרק איז דיין
נאָמן אויף די גאַנצי ערד (וישמרך) היט איך גאָט דען איך בשיץ איך מן דיר (רבונו של עולם) (יאר) גאָט זאָל
אונס זייט זעליגן אונ׳ בענטשן : ער זאָל זיין שכינה צו אונס ערלייכטן לאָזן וועגן (יי׳) גאָט גאָט דר באַרמיגר אונ׳ זייט זעליגר
גאָט : לאַנגזאַם צאָרניג אונ׳ פֿיל פֿון גינאָד אונ׳ וואָר הייט (פניו) קער דו דיך צו מיר אונ׳ זייט זעליג איך דען איין איינציגר
אונ׳ אָרים בין איך (אליך) צו דיר גאָט היב איך אויף מיין זיל (ויחנך) כון גלייך אזו דיא אויגן דער קנעכט צו די הענט
איר העררן : אז די אויגן דר דינשט מייד צו הענט איררר ווירטן אלזו זענן אונזרי אויגן צו גאָט ביז ער וואַרט זייט זעליגן
אונס (רבונו של עולם) (ישא) ער ווערט טראַגן איין ברכה פֿון גאָט אונ׳ איין גירעכטקייט פֿון זיין העלפֿר אונ׳ פֿינד
גינאָד אונ׳ גוט פֿר שטאַנד אין די אויגן גאָטס אונ׳ די מענטשן (יי׳) גאָט זייט זעליג אונס צו דיר האָפֿן מיר · זייא מיר
שטערקייט אלי מאָרגן : אך אונזר הילף אין צייט פֿון לייד : (פניו) גאָט פֿר בערג דיין שכינה ניט פֿון מיר : אן טאָג
אין ווען איך לייד ניינג דיינע אורן צו מיר (אליך) צו דיר היב איך אויף איין אויגן דו גאָט דר דאָ וואונט אין די הימל (וישם)
אונ׳ זי זאָלן איין נאָמן טון אויף די קינדר ישראל אונ׳ איך וויל זי בענטשן (לך) צו דיר גאָט איז די גרעסקייט אונ׳ שטאַרקייט
אונ׳ איבר ווינטונג אונ׳ ניצליכקייט דען דאָס בישט איבר אלז די דאָ איז אין הימל אונ׳ אויף די ערד צו דיר גאָט איז דאָס
קיניגרייך אונ׳ איז דר הויבן איבר אלי צו איין הויבט (שלום) פֿריד צו דען פֿערן אונ׳ דען נאָהנטן זאָגט גאָט אונ׳ איך
וויל היילן אים (רבונו של עולם) אדיר דו שטאַרקר גאָט אין די הוכן הימל דר דאָ וואונט אין שטאַרקהייט דו בישט
פֿריד אונ׳ דיין נאָמן איז פֿריד עס זייא דר ווילן דאַס דו זאָלשט טון איבר אונז אונ׳ איבר דיין פֿאָלק דאָס גאַנצי ישראל לעבן
אונ׳ בענטשונג צו ביוואָרונג דאָס פֿרידש

ברוך

תִּשָּׁבַע · וְכָל בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה: וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ · וְכָל קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ · כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב · כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה · יְיָ מִי כָמוֹךָ · מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ · וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ: מִי יִדְמֶה לָּךְ · וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ וּמִי יַעֲרָךְ לָךְ · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ כָּאָמוּר לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ · וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ: הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ:
הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ:

דא היבט אן אן (יאיש טובים אחזור) צו זאגן
ווען די (כהנים) צו דוכֿין גין וואש זאגט אן דס די וייל זי זינגן (ויטארך) אונ׳ (ויחנך) אונ׳ (שלום)

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ · חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיִּהְיוּ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה: בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי עַל עַצְמִי וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי עַל אֲחֵרִים · וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלָי: אִם טוֹבִים הֵם חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם וְיִתְקַיְּמוּ בִי וּבָהֶם כַּחֲלוֹמוֹתָיו שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק וְאִם צְרִיכִים רְפוּאָה רְפָאֵם כְּחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה מֵחָלְיוֹ וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ: וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ · וּכְמֵי יְרִחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ אֶת קִלְלַת בִּלְעָם הָרָשָׁע מִקְּלָלָה לִבְרָכָה כֵּן תַּהֲפוֹךְ כָּל חֲלוֹמוֹתַי עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה וְתִשְׁמְרֵנִי וּתְרַצֵּנִי וּתְחַיֵּינִי אָמֵן

יברכך

די אויך גריכט גיט גיהער זיך לייגן צו דיר אונ׳ אלי הערצר גהערן זיך דיינר פֿארכֿטן אונ׳ אלי איגוויט אונ׳ גידנקין זאלן לוב זיגן צו דיינם נאמן אז וויא די זאך גשריבן איז אלי אייני ביינר די זאגן גאט ווער איז דיר גלייך דער דען מלענדיגן בשירמט פֿון דעם זעלביגן דר דא שטערקר איז דען ער אונ׳ דען מילענדיגן אונ׳ דען נוט בידארפֿטיגן פֿון זיינם רויבר: ווער קאן זיך גלייכן צו דיר אונ׳ ווער קאן זיך עבן גלייכן צו דיר אונ׳ ווער קאן זיך שטעלן צו דיר דר גאט דער גרוש מכֿתר אונ׳ דר שטרק אונ׳ דר פֿארכֿלונג דר אלר איברשט גאט דר דא בישאפֿן האט הימל אונ׳ ערד איר וועלן דיך פריישן אונ׳ איר וועלן דיך בריאן אונ׳ איר וועלן דיך בשיקן אונ׳ איר וועלן לובן דיין הייליגן נאמן אז וויא עס איז אין (פסוק) גזאגט אין לוב גזאנג צו דוד איין זיל זייא גאט לובן אונ׳ אלי אייני אין גיוויד זיין הייליגן נאמן דו ביסט דר גאט דורך מעכֿטיקייט דיינס קראפֿט: דר דא איז גיאכֿפֿרט דורך הערליכקייט דיינס נאמן דער דא איז שטרק אונ׳ ביגלייך אונ׳ דער פֿארכֿלונג אום ווילן דיין פֿארכֿלואהייט : רבונו הער פֿון די וועלט איך בין דיין אונ׳ אייני טרוים זיין דיין מיין חלום האב איך גיטרויאט אונ׳ איך וייש ניט וואש ער ביטייט (יהי רצון) עס זאל זיין דר ווילן צו פֿר דיר גאט איין גאט אונ׳ גאט אייני עלטרן דז זיא זאלן זיין צו איר אלי אייני חלומות צו גוטן אונ׳ צו ברכה : עז זייא די חלומות די איך גיטרויאט הב צו איר זעלברט עס זייא די חלומות די איך האב גיטרויאט אויף אנדר לייט עס זייא די חלומות דס זיא הבין צו איר גיטרויאט אנדרי לייט זיינן זיא גוט שטערק זי אונ׳ קרעפֿטיג זיא אונ׳ לאזן זי אן איר אונ׳ אן זיא אקוים ווערן אז די חלומות פֿון (יוסף הצדיק) אונ׳ אוב זיא בדערפֿן איין היילונג היילן זיא אז וויא (חזקיהו) פֿון זיינר קרנקהייט אונ׳ אז וויא (מרים) איז גיהיילט גיווארן פֿון אירן (צרעת) אונ׳ אז (נעמן) פֿון זיין צרעת אונ׳ אז די ביטרן וואסר דז זיין גיהיילגט ווארן דורך (משה רבינו) אונ׳ אז די ביזי וואסר פֿון (יריחו) דורך (אלישע) אונ׳ אזו וואול אז דו האסט פֿר קערט דיזן (קלול ת) פֿון בלעם הרשע די ער האט וועלן פֿלוכן ישראל פֿון פֿלוכונג צו בענטונג אזו זאלשטו פֿר קערן אל מיינרי טרוים צו גוטן אונ׳ צו ברכה אונ׳ דו זאלשט היטן מיך אונ׳ דו זאלשט לייט זעליגן מיך אונ׳ דו זאלשט מוילגן לובן אמן :

הראשונים והאחרונים · אלוה כל בריות אדון כל תולדות המהולל
ברוב התשבחות · המנהג עולמו בחסד · ובריותיו ברחמים : ויי לא
ינום ולא יישן המעורר ישנים והמקיץ נרדמים והמשיח אלמים והמתיר
אסורים והסומך נופלים והזוקף כפופים · לך לבדך אנחנו מודים : אלו
פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון גליו ושפתותינו (שבח) כמרחבי
רקיע · ועינינו מאירות כשמש וכירח · וידינו (פרושות) כנשרי שמים ·
ורגלינו קלות כאילות : אין אנו מספיקין להודות לך יי אלהינו ואלהי
אבותינו · ולברך את שמך · על אחת מאלף אלף אלפי אלפים ורבי
רבבות פעמים הטובות שעשית עם אבותינו ועמנו : ממצרים גאלתנו
יי אלהינו · ומבית עבדים פדיתנו · ברעב זנתנו · ובשבע כלכלתנו ·
מחרב הצלתנו · ומדבר מלטתנו ומחלים רעים ונאמנים דליתנו · עד
הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו חסדיך יי אלהינו ואל תטשנו יי אלהינו לנצח :
על כן אברים שפלגת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפינו ולשון אשר שמת
בפינו : הן הם יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו
וימליכו את שמך מלכנו : כי כל פה לך יודה וכל לשון לך

תשבע

אונ' דר לעלטן איין גאט אלר בשעפֿנים איין הער אלר גבארני דר דא ווערט גפרייזן מיט פֿיל בירימונג דר דא רעגירט זיין
וועלט מיט גינאד אונ' זיין בשעפֿנים מיט בראהערציקייט אונ' גאט איז דער דא ניט שלאפֿט אונ' ניט שלאפֿט דר דא דר
וועקט די שלאפֿנדיגן אונ' דר דא אכֿט אכטוואכֿן די אין טיפֿן שלאף זיינן אונ' דר דא אכֿט רידן די שטומ; אונ' דער דא
אכֿט לידיג די גיפֿנגנן אונ' דר דא אונטר לייכט די פֿאלנדיגי : אונ' דר דא אויף ריכֿט די נידר גבוקט; לו דיר אליין
דנקן מיר · ווען גלייך אונזר מונד ווער פֿול גיזנג אז דש מער אונ' אונזרי צונג גלייך אלז דאש ברוזן זיינר מינדן אונ'
אונזרי לעפֿצן ווערן פֿול מיט לוב אז די ווייטי דיש הימלש אונ' אונזרי אויגן זעלטן לייכֿטן אז די זון אונ' די לבנה אונ' אונזרי
הענד זעלטן אויש גשפרייט זיין אז די אדליר דעש הימלש אונ' אונזרי פֿיס זעלטן גרינג זיין אז די הינדן דענוך קענטן
מיר דיר ניט גינוג דנקן גאט אונזר גאט אונ' גאט אונזר עלטרן אונ' לו לובן דיינן נאמן אויף איינש פֿון טויזנטן טויזנט מאל
טויזנט אונ' לעהן טויזנט מאל לעהן טויזנט פֿון די (טובות) די דו האשט גיטאן מיט אונזרן עלטרן אונ' מיט אונז · אויז
אגיפטן האשטו גאט אונז ערלייזט אונ' פֿון דעם הויז דא מיר זיין גוועזן קנעכט האשטו אונז אויז גלייזט אין הונגר הושטו
אונז גשפייזט אונ' מיט זאטיקייט האשטו אונש פֿר זארגט פֿון שווערט הושטו אונז בשיראט אונ' פֿון דעם מארט האשטו
אונז אכין אנטרינן אונ' פֿון פֿיל ביזן וואראפֿטיגן קרנקהייט הושטו אונז דר הובן; ביז אל הער האבן אונז דייני בראהערציקייט
גיהאלפֿן אונ' דייני גינאד האבן אונז ניט פֿר לאזן אונ' ווערשט אונז אויך ניט וייטר פֿר לאזן גאט אונזר גאט לו אייביגליכן :
דארום אויך די גלידר די דו אונז האשט לו גטיילט אונ' דעם אוטם אונ' די (נשמה) די דו האשט גיבלאזן אין אונזרי נאז
לעכֿיר אונ' די צונג די דו האשט גיטאן אין אונזר מונד · כון די זעלביגן זאלן דנקן אונ' לובן אונ' בריאן אונ' צירן אונ' דר היכֿן
אונ' זאלן שטערקן אונ' זאלן היילגן אונ' זאלן אכֿן קיניגן דיין נאמן אונזר קיניג דען מיטליכט אונד גהער דיר לו דאנקן
אונ' מיטליכי צונג גהער ביים דיינם נאמן לו שווערן אונ' מיטליכֿט קניא גהער קניאן לו דיר אונ' אלש

עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת : אָז
נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד : נָמֹגוּ כֹּל
יֹשְׁבֵי כְנָעַן : תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה
וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן : עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהֹוָה
עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ : תְּבִאֵמוֹ
וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהֹוָה : מִקְּדָשׁ
אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ : יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה · וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם : וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים
בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה : וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל
כָּל הָאָרֶץ : בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד : וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב
לֵאמוֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד :

נִשְׁמַת כָּל חַי תְּבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר תְּפָאֵר
וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד : מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה
אֵל · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ : פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס
וּמְרַחֵם · בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה : אֱלֹהֵי
הראשונים

אין פלשתים דען אלז ווארן דר טראקן דיא הערן פון אדום : דיא שטארקן פון מואב בגריף זיא איין ציטרניס אלי דיזר
כנען ווארן פר זאגט עש זאל פאלן אויף זיא פארכט אונ' אנגשט דורך גרוסהייט דיינש ארים זאלן זי שווייגן אז איין שטיין
ביז דז דיין פאלק דורך פארט גאט ביז דז דיזש פאלק דורך פארט דז דוא גיקויפט האשט : ברענג זיא אונ' פפלאנץ
זיא אויף דען בערג דיינר ערב טייל דש דוא גאט דיר איין פעשטיקייט צו דיינר וואונונג געווערקט האשט : צו דער
הייליקייט גאטש דש דייני הענד בפעשטיגט האבן : גאט ווערט קיניגן אין דר איביקייט · גאט ווערט קיניגן אין דר
איביגהייט : דען צו גאט איז דש קיניגרייך אונ' ער געוועלטיגט איבר דיא פעלקר : אונ' היֶלפרט ווערן אויף דען בערג
ציון אויף גין אום צו ריכטן דען בערג עשו אונ' דש קיניגרייך ווערט צו גאט זיין אונ' גאט ווערט זיין פר איין קיניג איבר
דיא גאנצי ערד אן דען זעלביגן טאג ווערט גאט איינציג זיין אונ' זיין נאמן איינציג : אונ' אין דיינר תורה איז גשריבן
פר נעם ישראל גאט אונזר גאט איז איין איינציגר גאט :

נשמת דיא זיל פון אלט דז דא לעבט טוט לובן דיין נאמן גאט אונזר גאט אונ' דר אטום אלי קרויטייער זיא טוט
בטינן אונ' דר היכן דיין גדעכטניס אונזר קיניג שטעטיגליך : פון איביג הער אונ' ביז אין דר איביקייט
ביסטו גאט · אונ' זונדר דיך האבן איר קיין קיניג קיין דר לזר אונ' קיין העלפר דער דא אויז לזט אונ' בשיראט אונ' שפייזט
אונ' ערבארמט זיך אלי צייט דז לידט אונ' בנווינקנוס האבן איר קיין קיניג נייארט דיך דוא ביסט דער גאט דר ערשט
אונ'

ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים: עזי וזמרת יה ויהי־
לי לישועה: זה אלי ואנוהו אלהי אבי
וארוממנהו: יהוה איש מלחמה יהוה שמו: מרכבת פרעה
וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו בים־
סוף: תהמת יכסימו ירדו במצולת כמו אבן: ימינך
יהוה נאדרי בכח ימינך יהוה תרעץ אויב:
וברב גאונך תהרס קמיך תשלח חרנך יאכלמו כקש:
וברוח אפיך נערמו מים נצבו כמו נד
נזלים קפאו תהמת בלב־ים: אמר אויב ארדף אשיג
אחלק שלל: תמלאמו נפשי אריק
חרבי תורישמו ידי: נשפת ברוחך כסמו ים: צללו
כעופרת במים אדירים: מי־כמכה באלים
יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא: נטית
ימינך תבלעמו ארץ: נחית בחסדך עם־
זו גאלת נהלת בעזך אל־נוה קדשך: שמעו
עמים

הערשונג הט ער גיהערשט: פפערד אונ' זיין רייט האט ער געווארפן אינס מער: די שטערק אונ' פארשטיידונג גאטש איז געווען צו מיר צו איין הילף דיזר איז איין גאט אונ' איך וויל בשיכן איס ער איז איינס פאטרס גאט איך וויל דר היבן אין גאט איז איין הער דיש שטרייט גאט איז זיין נאמן: די רייט וועגן פון פרעה אונ' זיין היר הט ער געווארפן אינס מער: אונ' זייני אויש דר ווילטן הויבט לייט זיין פר זונקן אין (ים סוף) די אב גרונדן האט זי בדעקט זי נידרטן אין די טיפפנס אז איין שטיין: גאט דיין רעכטי האנט איז שטרק איט קראפט גאט דיין רעכטי הנט צו ברעכט דען פיינד. אונ' איט דיינר גרושר הערשפט האשטו דייני פיינט צו פירד דא דו זענדשט דיין גרים צארן פר ברענט ער זי אז שטרויא שטופל אונ' דורך דען ווינט דיינר נאז זענר הויפן זיך די וואשר די פליטנדיגי וואשר שטונדן גלייך אז איין אויאר זי גליווערטן די אב גרונד איטן אין מער: דר פיינד זאגט איך וויל יאגן איך וויל גרייכן איך וויל דען רויב אויז טיילן איין וויל זאל פר פילט ווערן פון זי איך וויל אויז ציהן איין שווערט איין האנט זאל זי פר דערבן: דו האשט גבלאזן איט דייניס ווינד האט זיא בידעקט דש מער זי זיין פר זונקן אלז איין בלייא אין שטארקין וואשר גאט ווער איז דיר גלייך אונטר דען שטארקן: ווער איז דיר גלייך בישיינט איט הייליקייט דר זאל פרכטן איז איט לוב דר דא וואונדר טוט דא דו האשט גינייגט דיין רעכטי האנד פר שלונד זי די ערד דו האשט געפירט דורך דיינר גינאד דיזש פאלק דז דו האשט דר לזט. דוא האשט זי געפירט דורך דיינר שטערק צו דיינר הייליגי וואונונג דא דז די פעלקר הערטן ווארן זי דר טראקן איין ציטרניש בגריף דיא וואונר
אין

אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם · שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ · הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם: וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים · אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם · וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים · וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ:

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית · לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי: הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי · לָתֵת לְזַרְעוֹ: וַתָּקֶם אֶת דְּבָרֶיךָ · כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם · וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו וּבְכָל עַם אַרְצוֹ: כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם · וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם · וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה: וְאֶת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת · כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:

וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר: אָשִׁירָה

ליי

האשט דען הימל גמאכט הימל דר הימל אוני אלי איר הער שארן דיא ערד אוני אלש ואש דרויף איז דיא מער אוני אלש ואש דרין איז אוני דוא מרנערשט אלז אוני דש הירשאר דז הימלש טון זיך צו דיר נייגן דוא בישט גאט דר הער דז דוא האשט דר וועלט (אברם) אוני האשט אים אויז גיצוגן אויז (אור כשדים) אוני האשט זיין נאמן גיטאן אברהם · אוני דוא האשט זיין הערץ פר דיר ווארהפטיג ביפונדן:

וכרות אוני פר בונדן איט אים איין פר בונד אום צו געבן דש לאנד דר כנעני דר חתי אוני דר אמורי אוני דער פריזי אוני דער יבוסי אוני דער גרגשי צו געבן צו זיינם זאמן אוני דוא האשט ביטעטיגט דייני ווארטן דרום דש דוא ביזט גירעכטר ביסט: אוני דוא האשט אונזרי עלטרנש אילענד אן גיזעהן אין אגריפ אוני איר גשריי האשטו גיהערט בייא דען (ים סוף): אוני דוא האשט צייכן אוני וואונדר גיגעבן אן פרעה אוני אן אל זייני קנעכטן אוני אן אל דש פאלק זיינש לאנדש דען דוא ווייסט עז וואול דז זיא אוטוויליגטן קיגן זי אוני דוא האשט דיר איין נאמן גמאכט גלייך עז נאך אידען הייניטיגן טאג אוני דוא האשטדז מער פר איר אן גיזפלט גשפאלטן אוני זי זיינן אין איטן דז מער דורך גנגן אין דר טריקנים אוני אירי נאך יאגרט האשטו אין די טיפנים גווארפן אלז איין שטיין אין טערקי וואסרן:

ויושע אוני גאט האלף דען זעלביגן טאג דען ישראל פון אגריפ הנט אוני ישראל זאך דיא אגריפ טוט ליגן אויף דען בארטן דש מערש אוני ישראל זאך די גרושי אכט די גאט האט גטאן אן דען אגריפ אוני דש פאלק פארכטטן זיך פר גאט אוני גלויבטן אן גאט אוני אן זיין קנעכט משה: אז דען אלזט זינגט משה אוני די קינדר ישראל דיזא גזאנג צו גאט אוני זיא שפראכן איך וויל זינגן צו גאט דען איין

הערסונג

בלאמים ׃ לאסור מלכיהם בזקים · ונכבדיהם בכבלי ברזל ׃ לעשות
בהם משפט כתוב · הדר הוא לכל חסידיו · הללויה ׃

הללויה הללו אל בקדשו · הללוהו ברקיע עזו · הללוהו בגבורתיו ·
הללוהו כרוב גדלו · הללוהו בתקע שופר · הללוהו בנבל
וכנור · הללוהו בתוף ומחול · הללוהו במנים ועגב הללוהו בצלצלי
שמע הללוהו בצלצלי תרועה ׃ כל הנשמה תהלל יה
הללויה ׃ כל הנשמה תהלל יה ׃

ברוך יי לעולם אמן ואמן ׃ ברוך יי מציון שוכן ירושלים · הללויה ׃
ברוך יי אלהים אלהי ישראל · עושה נפלאות לבדו ׃ וברוך
שם כבודו לעולם · וימלא כבודו את כל הארץ · אמן ואמן ׃
ויברך דויד את יי לעיני כל הקהל · ויאמר דויד · ברוך אתה יי אלהי
ישראל אבינו מעולם ועד עולם ׃ לך יי הגדלה והגבורה והתפארת
והנצח וההוד · כי כל בשמים ובארץ · לך יי הממלכה והמתנשא לכל
לראש ׃ והעושר והכבוד מלפניך · ואתה מושל בכל ׃ ובידך כח וגבורה
ובידך לגדל ולחזק לכל ׃ ועתה אלהינו מודים אנחנו לך · ומהללים
לשם תפארתך ׃ אתה הוא יי לבדך · אתה

ונדראפֿונג אן דען קיניג רייכן צו בינדן אירי קיניגן מיט קעטן אונ׳ אירי גיערטי מיט אייזני פֿעסטלן · צו טאן אן זיא דש בטריבני געשריבן דש איז איין צירד צו אלי זייני פֿראמן פרייזט גאט ׃

הללויה פרייזט גאט · פרייזט גאט אין זיינר הייליקייט פרייזט אים אין הימל זיינר שטערקי · פרייזט אים וועגן זיינר שטרקהייט פרייזט אים נאך פֿילהייט זיינר גרויסקייט פרייזט אים מיט טעטטין דז שופֿר · פרייזט אים מיט דר גייגן אונ׳ די הארפֿן · פרייזט אים מיט פויקן אונ׳ טאנצן פרייזט אים מיט פֿילרלייא כלי זמר אונ׳ מיט דר ארגיל פרייזט אים מיט ציאבלין דר קלינגהפֿטיגי פרייזט אים מיט טאלונג דר טרומיטן (דז זאג צוויא מאל) (כל) איטליכר דער איין זיל האט זאל גאט פרייזן פרייזט גאט ׃ ברוך גלובט זייא גאט אין דר איביקייט עז זייא אונ׳ זייא אמר גלובט זייא גאט אויז ציון דער דא רואט אין ירושלים פרייזט גאט · גלובט זייא גאט דר הער דער גאט ישראל דער דא אלייני וואונדר טוט · גלובט זייא דר נאמן זיינר הערליכקייט אין דר איביגהייט אונ׳ דיא גנצי ערד ווערט פֿר פֿילט זיין פֿון זיין הערליכקייט עס איז וואר אונ׳ איז וואר ׃ ויברך אונ׳ דוד לובט גאט פֿר אויגן דר גנצי פֿר זאמלונג אונ׳ דוד זאגט גלובט זייסטו גאט דר הער פֿון ישראל אונזר פֿאטר פֿון איאר אונ׳ ביז אין די איביגהייד · צו דיר גאט איז די גרוסקייט אונ׳ דיא שטערק · אונ׳ די צירדא אונ׳ די טוגהייט אונ׳ די איבר ווינדונג אונ׳ די טוגהייט דען אלז דז דא איז אין הימל אונ׳ אויף ערדן צו דיר גאט איז דס קיניגרייך · אונ׳ דר דא איז דרהובן איבר אלז צום הויפט אונ׳ דר רייכטום אונ׳ די הערליכקייט איז צו פֿר דיר אונ׳ דוא געוועלטיגסט איבר אלז · אונ׳ אין דיינר הנט איז קראפֿט אונ׳ מאכט אונ׳ אין דיינר הנט שטיט צו מאכן אונ׳ שטרקן מיטליכן אונ׳ איצונד אונזר גאט איר דנקן דיר אונ׳ איר פרייזן צום נאמן דיינר צירדא · דוא בישט גאט אליין דו האטט

חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ:
הַלְלוּ יָהּ הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם · הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל
מַלְאָכָיו · הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ · הַלְלוּהוּ כָּל
כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת
שֵׁם יְיָ · כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:
הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ · תַּנִּינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ
סְעָרָה עוֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת · עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל
בְּהֵמָה · רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל שׁוֹפְטֵי
אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ · כִּי נִשְׂגָּב
שְׁמוֹ לְבַדּוֹ · הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

הַלְלוּ יָהּ שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל
בְּעוֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל · בְּתוֹף
וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ: כִּי רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ · יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים
בְּכָבוֹד · יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם
לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בלאמים

צו ישראל אזו האט ער קיינם פאלק גטאן אונ׳ זייני רעכט קענן זיא ניט פרייזט גאט :

הללו יה
פרייזט גאט פרייזט גאט פון דען הימל פרייזט אים אין די הויכי הימלן פרייזט אים איר אלי זיינ
ענגלן פרייזט אים איר אלי זייני היר שארן פרייזט אים זון אונ׳ מאנט פרייזט אים איר אלי ליכטיג
שטערן פרייזט אים איר הימלן דר הימלן אונ׳ איר וואסטרן די איבר דען הימל זיינן זי זאלן דען נאמן גאטס פרייזן דען
אלז ער האט עס גיבאטן זיין זיא ווארדן בישאפן אונ׳ ער האט זיא גשטעלט פר אלי צייט אין דר איביקייט ער האט זיא
אין גיזעץ געבן דז קיינר פון זי ווערט איבר פארן פרייזט גאט פון דר ערדן איר גרוסן פיש אונ׳ אלי אב גרונדן :
פייאר אונ׳ האגיל שניא אונ׳ דאמפף די שטארים ווינט די טוט אז זיין ווארט די בערג אונ׳ אלי היבלן דיא פרוכטבאר
בוים אונ׳ אלי טענין בויאר דאז טיר אונ׳ אלץ פיך קריכינדיגי גטירטש אונ׳ גפלויגילטי פעגל די קיניגן דר ערדן אונ
אלי פעלקר די הערן אונ׳ אלי ריכטרט דר ערדן די יונגן אונ׳ אויך די יונג פרויאן די אלטן מיט די יונגן זאלן פרייזן דע
נאמן גאטס דען זיין נאמן אליין איז גשטרקט זיין טוגהייט איז אויף דר ערדן אונ׳ אויף דעם הימל אונ׳ ער האט דר הו
אין הערנר אויף צו זיינם פאלק איין פרייז פר אלן זיינן פרומן צו קינדר ישראל זיין נאהנטש פאלק פרייזט גאט :

הללו יה
פרייזט גאט זינגט פר גאט איין נייא גיזאנג זיין לוב איז דר פר זאמלונג דר חסידים ישראל פרייז
זיך דורך זיינם שעפיר די קינדר ציון פר לוסטיגן זיך דורך אירם קיניג זי פריינן זיין נאמן מיט טאנצן זי
לוב זינגן צו אים מיט דר פויק אונ׳ מיט דער הארפף דען גאט האט איין וואול גפאלן אן זיינם פאלק ער ווערט די דעאוט
פר צירן מיט הילף די פרומן ווערן זיך פרייאן מיט הערליכקייט זי ווערן זינגן אויף אירם גילעגר די הויכהייט גאטס ווער
אין איר קעלז זיין אונ׳ צוייא שארפדיג שווערד אין איר הנד אום צו טאן ראכונג אן די פעלקר

כָּל אֲשֶׁר בָּם הַשּׁוֹמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם : עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים · נֹתֵן לֶחֶם
לָרְעֵבִים · יְיָ מַתִּיר אֲסוּרִים : יְיָ פֹּקֵחַ עִוְרִים יְיָ זֹקֵף כְּפוּפִים · יְיָ אֹהֵב
צַדִּיקִים : יְיָ שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים · יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת :
יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ :

הַלְלוּ יָהּ כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ · כִּי נָעִים נָאוָה תְהִלָּה : בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם
יְיָ · נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס : הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב · וּמְחַבֵּשׁ
לְעַצְּבוֹתָם : מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים · לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא : גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ
וְרַב כֹּחַ · לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר : מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ · מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי
אָרֶץ : עֱנוּ לַייָ בְּתוֹדָה · זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר : הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים ·
הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר : נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ · לִבְנֵי
עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ : לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה :
רוֹצֶה יְיָ אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ : שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְיָ · הַלְלִי
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן : כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ · בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ : הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ
שָׁלוֹם · חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ : הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ :
הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר · כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר : מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים · לִפְנֵי קָרָתוֹ
מִי יַעֲמֹד : יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם · יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם : מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב
חֻקָּיו

קטן דר דא גיבט ברוט דען הונגריגן גאט עפנט די בלינדן גאט ריכט אויף די גיבויגני גאט האט ליב די גירעכטי
גאט בווארט די אילענדין די וואזן אונ' די וויט פרויאן טוט ער שטערקן אונ' דען וועג דער בייזוויכטר טוט ער פר קריאן
גאט וירט אין דר אייביקייט קיניגן דיין גאט ציון איז פון גבירד אונ' גבירד פרייזט גאט :

הללו יה פרייזט גאט דען עש איז גוט צו לובן אונזרן גאט דר וויל ער ליבליך איז די לוב ציאליך גאט איז דער בוייאר
פון ירושלים די פר שטוסנן פון (ישראל) ווערט ער פר זאמלן דר דא איז איין היילר פון די גבראכנן הערצר
אונ' ער פר בינדט אירי וויטג ער צילט דען צאל דער שטערן ער רופט זי אלי מיט נאמן אונזר הער איז גיאכפרט אונ' פיל
קראפטיג צו זיינר פר שטאנד איז קיין צאל גאט טוט די דעמוטיגן שטערקן אבר די בייז וויכטר טוט ער פר נידריגן ביז צו
דער ערד צו ען טרייאט צו גאט מיט ביקענונג לוב זינגט צו אונזרם גאט מיט הארפן דר דא בידעקט דען הימל מיט וואלקן
דר פר דר ערדן רעגן בירייט דר דא מאכט שפראצן גראז אויף די בערג דר דען פיך איר שפייז גיבט צו דען יונגן ראבן די
דא רופן ער האט קיין בגערונג אן די שטערקי דעש פפערדש ער האט קיין וואול גפאלן אן די שענקלין דש מאנש :
גאט האט איין וואול גפאלן אן זייני פארכטר די דא האפן אויף זיינר גינאד (ירושלים) זייא גאט לובן (ציון) זייא דאנק
דיין גאט פרייזן : דר וויל ער פר שטערקט די ריגל דיינר פפארטן ער בענטשט דיין קינדר צווישן דיר דער דיין גימערק
פרידן שטעלט ער טוט דיך זעטיגן מיט דאש בעשטי פון דען ווייץ ער זענדט זיין זאג אויף ערדן זער גשווינד לויפט
זיין ווארט ער גיבט שניא גלייך אלז וואל ער פר שפרייט דען רייף גלייך אלז די אשין ער ווארפט זיין אייז גלייך אלז
שטיקר ווער קען בשטין פר זיין קעלט ער שיקט זיין ווארט אונ' מאכט שטיקר שמעלצן ער מאכט וויין זיין ווינד גיין
פליסן די וואסר אוועק ער מאכט צו יעקב זייני ווארטן פר קונדן אונ' זייני גיזעצן אונ' גריכטן

נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ · וּגְדוּלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב
טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ · אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְיָ
לַכֹּל · וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ · וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה:
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ · וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו
וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר
וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים · וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ
וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן
צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו · וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו · לְכֹל אֲשֶׁר
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה · וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ
אֶת כָּל אֹהֲבָיו · וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי · וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר
שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:
הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ: אֲהַלְלָה יְיָ בְּחַיָּי · אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי אַל
תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים · בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה: תֵּצֵא רוּחוֹ יָשׁוּב
לְאַדְמָתוֹ · בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו: אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ
עַל יְיָ אֱלֹהָיו: עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ · אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל

אלזו וויל איך שפרעכן אונ' זי ווערן זאגן די שטרקטי דייני פורכטזאמהייד אונ' דיין אלפרקייט וויל איך פר צילן : זי ווערן די
גדעכטניס דייניר גרוס גוטהייט רידן אונ' דיין גרעכטיקייט ווערן זי זינגן : גנעדיג אונ' בארם הערציג איז גאט לנגזום
צארניג אונ' גרוס גנעדיג : גאט איז גוט פר איטליכן אונ' זיין בראהערציקייט זיין איבר אלי בשעפענס זיא ווערן דאנקן דיר
גאט אל דיין בשעפעניס אונ' דייני פרומן ווערן דיך לובן · דז הערליכקייט דיינז קיניגרייך ווערן זי זאגן אונ' דיין שטרקייט
ווערן זי רידן צו אכין בקענט די מענשן קינדר זייני שטרקייט אונ' דז הערליכי ציראט זיינז קיניגרייך דיין קיניגרייך איז
איין קיניגרייך פון אלי וועלט אונ' דיין געוועלטיקייט איז אין אלי גבירד : גאט אונטר לייגט אל די דא פאלן אונ' ער ריכט אויף
אל די כידר גבוגני : אלי אויגן האפן צו דיר אונ' דוא גיבשט זיא איר שפייז אין זיינר צייט דוא טושט דיין האנט עפנן אונ'
אזעטשט זעטיגן אלז דז דא לעבט איטליכן נאך זיינם ווילן גאט איז גרעכט אין אל זייני וועג אונ' גנעדיגליך אין אל זיין ווערק
גאט איז נאהנט בייא אלי די אים אן רופן צו אלן די אים אן רופן איט ווארהייט ער טוט דען ווילן זייני פורכטר אונ' ער טוט
ערהערן איר גישרייא אונ' ער העלפט אין גאט בווארט אלז זייני ליב האברט אונ' אל די בייז וויכטר טוט ער פר טיליגן איין
מונד זאל רידן די פרייז גאטש אונ' איטליכש קרטייאר זאל לובן זיין היילגן נאמן אין דר איביגהייט אונ' איר וועלן גאט לובן
פון איצונד ביז אין דר איביקייט פרייזט גאט : **הללויה** פרייזט גאט איין זעל זייא דאך גאט פרייזן איך וויל גאט פרייזן
בייא איינם לעבן : איך וויל לוב זינגן צו איינם גאט די וויל איך נאך בין · איר זאלט אייך ניט פר זיכרן אן דיא אידלן אן איין
מענשן וון דז בייא אים קיין הילף איז אז אים דר אוטם אויז גיט קערט ער ווידר צו זיינר ערדן אם זעלביגן טג זיין פר לארן
דייני גידנקן : וואול דעם דר דען גאט יעקב אין זיינר הילף הט דז זיין האפונג איז אויף גאט זיין הערן : דער די הימל אונ'
ערד בישאפן הט דז מער אונ' אלש וואש דרינן איז : דר די ווארהייט בייאטרט אין דר איביקייט דר דא רעכט טוט דען פר
צוקטן

עולם: ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יי: רם על כל גוים יי על השמים
כבודו: יי שמך לעולם יי זכרך לדור ודור: יי בשמים הכין כסאו ומלכותו
בכל משלה: ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך: יי מלך
יי מלך יי ימלוך לעולם ועד: יי מלך עולם ועד· אבדו גוים מארצו: יי
הפיר עצת גוים· הניא מחשבות עמים: רבות מחשבות בלב איש ועצת
יי היא תקום: עצת יי לעולם תעמד מחשבות לבו לדור ודור: כי הוא
אמר ויהי· הוא צוה ויעמוד: כי בחר יי בציון אוה למושב לו: כי יעקב
בחר לו יה ישראל לסגלתו: כי לא יטוש יי עמו· ונחלתו לא יעזב: והוא
רחום יכפר עון ולא ישחית· והרבה להשיב אפו· ולא יעיר כל חמתו:
יי הושיעה· המלך יעננו ביום קראנו:

אשרי יושבי ביתך· עוד יהללוך סלה: אשרי העם שככה לו אשרי
העם שיי אלהיו: תהלה לדוד· ארוממך· אלהי המלך
ואברכה שמך לעולם ועד: בכל יום אברכך· ואהללה שמך לעולם
ועד: גדול יי ומהלל מאד· ולגדלתו אין חקר· דור לדור ישבח מעשיך
וגבורותיך יגידו: הדר כבוד הודך· ודברי נפלאתיך

יהי עס זאל זיין הערליכקייט גאטס אין דר אייביקייט גאט ארפרייאט זיך דורך זייני בישעפֿניס דער נאמן גאטס זייא
געלובט פֿון איצונד ביז אין דר אייביקייט: פֿון אויף גאנג דר זונן ביז זיין אונטר גנג איז דר אייביקייט גאט דיין געדעכֿטניס
איז דר הובן איבר אלי פֿעלקר אויף דען הימל איז זיין הערליכקייט גאט דיין נאמן איז אין דר אייביקייט גאט דיין געדעכֿטניס
איז פֿון גבירד צו גבירד גאט האט זיין שטול אין דען הימל ביפֿעסטיגט אונ' זיין קיניגרייך איבר אל: די הימלן ווערן זיך
פֿרייאן אונ' די ערד ווערט זיך לוסטיגן אונ' זי ווערן זאגן אונטר די פֿעלקר גאט האט גקיניגט: גאט איז איין קיניג גאט הט
גקיניגט גאט ווערט קיניגן אין דר אייביקייט גאט איז איין קיניג אייביג אונ' איביג זי זיין פֿר לארן די פֿעלקר אויז זיין לנד
גאט פֿר שטערט דען ראט דר פֿעלקר ער פֿר ווערט די גדאנקן דר פֿעלקר: פֿיל גדאנקן זיין אין הערצן איינס מאנס:
אבר דר ראט גאטס די טוט בשטין: די ראט גאטס בשטיט אין דר אייביקייט די גדאנקן זיינס הערצן פֿון גבירד ביז גבירד
דען אלז ער שפריכט איז עז דא אלז ער גביט שטיט עז טון דא: דען גאט הט ציון אויז דר וויילט ער הט זי גלוסט צו זיינם
וואון פלאץ: דען גאט הט זיך יעקב אויז דר וויילט אונ' ישראל פֿר זיין גליבטי שאץ: דען גאט ווערט ניט פֿר לאזן זיין פֿאלק
אויך ווערט ער זיין ערבגוט ניט פֿר לאזן אונ' ער איז בארם הערציג ער פֿר גיבט די זינד אונ' פֿר דערבט ניט אונ' קערט פֿיל
אלז זיין צארן אב אונ' דר וועקט ניט אל זיין גרים צארן גאט זייא דאך העלפֿן דר קיניג זאל אונז ענטפֿרן אן טאג אונזרז רופֿן:

אשרי זעליג זיין די דא זיצן אין דיינם הויז זי פרייזן דיך שטעטן איביגליך: זעליג איז דז פֿאלק דז עז איז צו איס אזו
זעליג איז דש פֿאלק דז גאט זיין גאט איז: איין לוב געזאנג צו דוד איך וויל דר היבן דיך איין גאט דר קיניג אונ'
איך וויל לובן דיין נאמן ביז אין דר אייביקייט: אלי טאג ווער איך דיך לובן אונ' וויל דיין נאמן פרייזן אין דר אייביקייט: גאט
איז גאר געלובט אונ' זער גפרייזן אונ' צו זיין גרעסקייט איז קיין פֿארשונג איין גבירד צו אנדרן גבירד טוט דייני ווערק בריאן
אונ' דיין שטערק פֿר קונדיגן זי דז טונהייט דיינר הערליכי צירד אונ' דיינר וואונדרליכי

רב זאגן

להגיד בבוקר חסדך׃ ואמונתך בלילות׃ עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון
בכנור׃ כי שמחתני יי בפעלך׃ במעשי ידיך ארנן׃ מה גדלו מעשיך יי׃
מאד עמקו מחשבותיך׃ איש בער לא ידע׃ וכסיל לא יבין את זאת׃
בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און׃ להשמדם עדי עד׃ ואתה
מרום לעולם יי׃ כי הנה אויביך יי׃ כי הנה אויביך יאבדו׃ יתפרדו כל
פועלי און׃ ותרם כראם קרני׃ בלותי בשמן רענן׃ ותבט עיני בשורי
בקמים עלי מרעים תשמענה אזני׃ צדיק כתמר יפרח׃ כארז בלבנון
ישגה׃ שתולים בבית יי׃ בחצרות אלהינו יפריחו׃ עוד ינובון בשיבה
דשנים ורעננים יהיו׃ להגיד כי ישר יי׃ צורי ולא עולתה בו׃

יי מלך׃ גאות לבש לבש יי עוז התאזר אף תכון תבל בל תמוט. נכון
כסאך מאז׃ מעולם אתה׃ נשאו נהרות יי נשאו נהרות קולם׃
ישאו נהרות דכים׃ מקולות מים רבים׃ אדירים משברי ים אדיר במרום
יי׃ עדותיך נאמנו מאד לביתך נאוה קודש׃ יי לאורך ימים׃
יהי כבוד יי לעולם׃ ישמח יי במעשיו׃ יהי שם יי מבורך מעתה ועד
עולם

מזמור אײן לוב גיזאנג ליד אויף דעם טאג דעש (שבת) עש איז גוט גאט צו דנקן אונ׳ צו לוב זינגן צו דיינם נאמן העכשטן נאמן צו קונדיגן אין דר מארגן שטונד דיין גינאד: אונ׳ דיין ווארהייט אין די נעכט : אויף דעם (כלי זמר) דש דא האט צעהן זייטן : אונ׳ אויף דר פידלין אונ׳ מיט גידין דען הרפפן דען דו האשט מיך דער פרייאט גאט מיט דיינן ווערק מיך ווייל זינגן אויף די ווערקן דיינר הענד : גאט ווי גאר מכפר זיינן דיינן ווערק זער טיף זיין דיין גדאנקן : אײן מוס פר נונפטיגר אן וויש ניקש דר פון אונ׳ אײן נאר פר שטיט דש ניט : דש די בייז וויכטר בלימן גלייך אז אײן קרויט אונ׳ אלי די אום רעכטן ווערקר די טון שפראצין דש איז דרום דז זי זאלן ווערדן פר טילגט אין דר איביקייט אבר דו גאט בישט דר אלר היכשט אין דר איביקייט דען נון דייני פיינט גאט דען נון דייני פיינט זי ווערדן פר לארן גין אל די ווערקר דר אומרעכט ווערן פון אננדר גשיידן ווערדן : אבר אײן הערטאפט זאלשטו דער היכן אז אײן וויזל טיר אײן עלטר זאל זיין אז אײן גרויג האפטיגר איל בוים : אונ׳ אײן אויג זאל זעגן ראכונג אן אײנן נאך לוגר : אונ׳ אלז קיגן איך אויף שטין איבל טעטיר זאלן אײני אורן פון דיא הערן : דר גרעכטיר ווערט בלימן גלייך אז אײן טייטל בוים ער ווערט גרוש וואקסן אז דער טענין בוים אין לבנון זי ווערן זיין גיפפלאנצט אין גאטש הויז אין הויף אונזרש גאטש ווערדן זי בלימן זיא ווערדן נאך אער פרוכט בארן אין איר גרייזקייט פעט אונ׳ גרינהפטיג ווערדן זיא זיין : צו פר קונדיגן דאש גאט רעכט פערטיג איז ער איז אײן שטארקר אונ׳ איז קיין אונרעכט אן אים : יי גאט האט גקיניגט ער איז מיט שטאלצהייט בקלייד גאט איז בקלייד : מיט שטערקטי איז ער אום גיגארט אויך האט ער די וועלט בפעשטיגט דש זי זיך ניט זאל פר וואגן דיין שטול איז בפעשטיגט פון דען אלט אן : דו בישט פון איביג • גאט די בעך הבן ארהיב די בעך ארהיבן איר שטים די בעך ארהיבן איר פר שטומן : אבר גאט אין הוכן היאל איז שטרקר וועדר דש גרויש דער גרויש שטרקי וואסרן אונ׳ וועדר די אינדן דש ווערט דייני גיצייגנש זיין זער ווארהפטיג צו דיינם הויז איז די הייליקייט צירליך איז גאט דש וויש דאך צו לנגן טאגן

יהי

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ · לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה · הוֹדוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר · בְּנֵבֶל עָשׂוֹר
זַמְּרוּ לוֹ : שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ · הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה : כִּי יָשָׁר דְּבַר
יְיָ · וְכָל מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה : אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט · חֶסֶד יְיָ מָלְאָה הָאָרֶץ :
בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ · וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם : כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם · נֹתֵן
בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת : יִרְאוּ מֵיְיָ כָּל הָאָרֶץ · מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל :
כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי · הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד : יְיָ הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם · הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת
עַמִּים : עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד · מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר : אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר
יְיָ אֱלֹהָיו · הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ : מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְיָ · רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי
הָאָדָם : מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ · אֶל כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ : הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין
אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם : אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב חָיִל · גִּבּוֹר לֹא יִנָּצֵל בְּרָב כֹּחַ :
שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה · וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט : הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל יְרֵאָיו ·
לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ : לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם · וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב : נַפְשֵׁנוּ
חִכְּתָה לַיְיָ · עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא : כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ · כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ
בָטָחְנוּ : יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ · כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ :

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת : טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ · וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן לְהַגִּיד

אונ׳ ער הט אונש גיאכט לידיג פון אונזרן ליידיגרן דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט ער גיבט טפייז צו אלן קרטייער דען זיין גינאד איז אין דר איביקייט דנקט דען היאלטן גאט דען זיין גינאד איז אין דער איביקייט :

רננו זינגט לובט איר צדיקים אן גאט די לובונג איז שין צו דען רעכט פערטיגן דנקט צו גאט איט הארפפן איט דר גייגן פון צעהן זייטין לוב זינגט צו איס זינגט פר איס איין גיזנג אאכט איין גוט גידין איט טאלונג : דען גאטש ווארט איז אויך ריכטיג אונ׳ אל זייני ווערקן זיין איט ווארהייט ער האט ליב גירעכטיקייט אונ׳גריכט די גנצי ערד איז פול די גינאד גאטש : דורך דש ווארט גאטש זיינן די היאל ווארדן ביטאפן אונ׳ דורך דען אוטן זיינס אונדש אל איר הער טארן ער פר זאאילט די וואטר דעס אערס גלייך אז איין הויפן איבר אנכדר ער גיבט אין די בהעלטנוס דיא אב גרונד : זיא זאלן דאך פארכטן פר גאט די גנצי ערד אונ׳ פר איס זאל זיך פערכטן אלי אין וואונירט דר וועלט דען וואז ער זגט דש איז דא : אלז ער גיביט טטיט עס טון דא : גאט פר טטערט דען ראט דר פעלקר ער פר ווערט די גדאנקן דר פעלקר אבר דר ראט גאטש ביטטיט אין דר איביקייט די גידנקן זיי׳ט הערצן פון גבירד צו גבירד זעליג איז דז פאלק דס גאט זיין הער איז : דש פאלק דז ער פר זיך צו אייגר ערב טייל ארוועלט הוט פון דעם היאל צוקט גאט : אונ׳ זיכט אלי אנגשן קינדר אויס זיין ביפעסטי וואונונג אערקט ער אויך אלי וואונרס דר ערדן : ער פוריאט איר הערצר איט אנכדר ער פריבט אויך אלין אירן ווערקן : איין קיניג ווערט ניט גיהאלפן דורך דז גרוש הער איין טטרקר ווערט ניט בטיראט דורך גרוסן קרפט פאלט איז דס פערד צו דר היל אונ׳ער ווערט ניט אנטרונן דורך זיינן גרוטן קראפט כון גאטש אויג איז צו דען די אין פארכטן צו דען די דא האפן צו זייער גינאד צו בטיראן פון טוט איר זיל · אונ׳ צו לאזן לעבן זיא אין הונגרש נוט אונזר זיל טוט האפן אויף גאט ער איז אונזר היל אונ׳ אונזר טילט דען אונזר הערץ איז דורך איס דער פרייט דר וויל איר זיך אן דען נאאן זיינר היליקייט טון פר זיכן עס זאל זיין דיין גינאד גאט אויף אונז גלייך אז איר האפן צו דיר :

אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם ** — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ ** — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים ** — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים * — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן ** — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה * — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ ** — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ * — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

רננו

דר איבקייט די לבנה אונ' די שטערן אום צו גוועלטיגן ביא נאכט דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט : צו דעם דר דיא (מצרים) גשלאגן האט דורך איר ערשטי גיבארני דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט אונ' ער הט אויז גיצוגן ישראל פון צווישן זי דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט דורך איין שטארקי האנט אונ' מיט איין אויז גשטרעקטן ארים דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט צו דעם דרדז גרעריכט אנר האט גיטיילט צו שטיקן דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט : אונ' ער האט לאזן איבר פארן (ישראל) אין מיטן דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט אונ' ער הט גשטערצט פרעה אונ' הער אין דם גרערכט מער דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט צו דעם דר דא האט גפירט זיין פאלק אין דר וויסטנייא דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט צו דעם דר דא הט גשלאגן גרוסי קיניגן דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט : אונ' ער האט דר שלאגן שטרקי קיניגן דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט דען קיניג (סיחון) פון (אמורי) דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט אונ' דען עוג קיניג פון בשן דען זיין גנאד איז אין דר איבקייט אונ' ער הט געבן איר לאנד צו איינר ערב טייל דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט איין ערב טייל פר זיין קנעכט ישראל דען זיין גינאד איז אין דער איבקייט דר אונז גידאכט האט אין אונזר פר נידרונג דען זיין גינאד איז אין דר איבקייט אונ'

רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם· מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה: שָׁלַח אוֹתוֹת
וּמוֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם· בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג
מְלָכִים עֲצוּמִים: לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן· וּלְכֹל מַמְלְכוֹת
כְּנָעַן: וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְיָ זִכְרְךָ לְדוֹר
וָדוֹר: כִּי יָדִין יְיָ עַמּוֹ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי
אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ· עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ·
אַף אֵין יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם· כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית
יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת יְיָ· יִרְאֵי
יְיָ בָּרְכוּ אֶת יְיָ: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ:

הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים ✻✻ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה ✻✻ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים ✻✻ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

ער ליש אויז דען ווינט פֿון זיין בהעלטנס · דר דא שלוג די בכורים פֿון מצרים פֿון מענשן ביז פֿיך ער הט גשיקט צייכן אונ׳ וואונדר צייכן צווישן דיר אין מצרים אן פרעה אונ׳ אן אלי זייני קנעכטן דער דא שלוג פֿיל פֿעלקר אונ׳ דר שלוג מעכטיגי קיניגן סיחון דר קיניג פֿון אמורי אונ׳ עוג קיניג פֿון בשן אונ׳ אלי קיניגרייך פֿון כנען אונ׳ ער גאב איר לנד צו ערבן איין ערבטייל צו זיינם פֿאלק ישראל גאט דיין נאמן איז אין דר איביקייט גאט דיין גדעכטנס איז פֿון גבירד אונ׳ גבירד דען גאט ווערט זיין פֿאלק ריכטן אונ׳ איבר זיין קנעכט ווערט ער זיך בדענקן · די בילדר דר פֿעלקר זיין זילבר אונ׳ גאלד איין ווערק דר מענשן הענד זי האבן איין מונד אונ׳ רידן ניקט זי האבן אויגן אונ׳ זעהן ניקט זי האבן אורן אונ׳ הערן ניקט אויך קיין אטעם אין אירן מונד אירי מאכרס זאלן זי גלייך זיין אונ׳ אלי דר זיך פֿר זיכרט אויף זי איר גזינד ישראל לובט גאט איר גזינד אהרן לובט גאט איר גזינד דז לוי לובט גאט אירע פֿארכטר גאטס לובט גאט געלובט זייא גאט אויז ציון דער דא רואט אין ירושלים פרייזט גאט : **הודו** דנקט צו גאט דען ער איז גוט דען זיין גינאד איז אין דר איביקייט : דנקט גאט אלר געטר דען זיין גנאד איז אין דר איביקייט : דאנקט דען הערן איבר אלי הערן דען זיין גנאד איז אין דר איביקייט : צו דעם דער אליין גרושה וואונדר טוט דען זיין גנאד איז אין דר איביקייט · צו דעם דער דא הט גימאכט דיא הימל מיט פֿרשטאנד דען זיין גינאד איז אין דר איביקייט : צו דעם דער דא האט גישפרייט דיא ערד אויף דיא וואסר דען זיין גנאד איז אין דר איביקייט : צו דער דר דא הט גימאכט די גרושי ליכט דען זיין גנאד איז אין דר איביקייט די זון אום צו גיוועלטיגן בייא טאג דען זיין גנאד איז אין.

דר

אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי· אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ· כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ· מִדֶּבֶר
הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה· צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ· לֹא
תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה· מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ· מִקֶּטֶב יָשׁוּד
צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט
וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי· עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא תְאֻנֶּה
אֵלֶיךָ רָעָה· וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ· לִשְׁמָרְךָ
בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ· פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן
תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ· אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי:
יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה· אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים
אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ· הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ: שֶׁעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ· בְּחַצְרוֹת
בֵּית אֱלֹהֵינוּ: הַלְלוּיָהּ כִּי טוֹב יְיָ זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: כִּי יַעֲקֹב
בָּחַר לוֹ יָהּ· יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל יְיָ· וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים:
כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ יְיָ עָשָׂה· בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל תְּהוֹמוֹת: מַעֲלֶה
נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ· בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ

העלפֿן מין טאטן דז אלאעלטיגן טוט ער איבר נעכטיגן: איך זאגי דיר אויך גאט ער איז איין ביטוך אוני איין גיהעג ער
איז דיין גאט דז איך איך פֿר זיכר אויף איס דז ער ווערט בטיראן דיך פֿר דען שטריק דר טטריכלונג פֿון דען בריכנס דז
אמרטט : איט זיינן פֿליגן אערט ער דיך בידעקן אוני אונטר זיין פֿליגן ווערשטו דיך בשיצן: איין טילט אוני איין
רונדי טרושט איז זיין ווארהייט דוא ווערשט דיך ניט פֿארכטן פֿר אנגשט דר נאכט · פֿר די פֿפֿייל די דט טאגט פֿליגט
פֿר דעם אמרט דער אין דר פֿינשטר אום גיט: פֿון פֿר טנייידונג דר דא פֿר וואושט דז איטאגס וואו וערן פֿאלן פֿון דיינר
זייטן זייטן טויזנט אוני לעהן טויזנט פֿון דיינר רעכטן הנד דט עס ניט צו דיר גינעהן ואל כייארט דו ווערשט נור איט דיין
אויגן אן זוגן אוני דוא ווערשט דיא בצאלונג דר בייז איכטר אן זעהן דען דו גאט ביסט איין בשיצר דז איר היכשטי האסטו
גיטאן פֿר דיין וואונונג עס אערט זיך ניט פֿיגן צו דיר קיין פלאג ווערט ניט גינעהן אין דיין גיצעלט דען ער
ווערט זיינינגן גביטין דייכט האלבן צו בהיטן דיך אין אלי דייני וועגן אויף דיא הענד ווערן זי דיך טראגן דז דוא דיין פֿוס
אן קיין טטיין שטוסט · אויף איין ליואן אוני איין פיפר נאטר ווערשטו טרעטן דוא ווערשט פֿר טרעטן איין יונגן ליואן אוני
איין טראך · דרום דז ער איינר גילושט האט וויל איך איס אהלפֿן אנטריכן איך וויל טטרקן איס דען ער קען איין נאאן ער
ווערט איך אן רופֿן אוני איך וויל פֿנטפֿרן איס בייא איס וויל איך זיין אין זיין לייד איך וויל איס הרויז ציהן אוני איך ווער
איס אכן הערליך איט לענגשטי דר טעג ווער איך איס זעטיגן אוני ווער איס אכן זעהן אן איין הילף:

הללויה פרייזט גאט פרייזט דען נאאן גאטס פרייזט איר קנעכט גאטס דיא דא שטין אין דז הויז גאטס אין
די היף פֿון דט הויז אונזרש הערן פרייזט גאט דען גאט איז גוט זייט לוב זינגן פֿר זיינם נאאן דען ער איז
ליבליך דען גאט האט זיך יעקב אויז דר וועלט ישראל פֿר זיין גליבטי שאץ דרום ווייש איך דז גאט גיאכפרט איז אוני אונזר
הער אער דען אלי געטר אלט דז גאט ביגערט טוט ער אין דען הימל אויף דר ערדן אין דען אערן אוני אין אל אב גרונד
ער ברענגט אויף דיא וואלקן פֿון ענד דר ערדן ער אאכט בליץ צום רעגן

יֶאְשָׁמוּ: פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ:

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדוֹר וָדוֹר:
בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם
אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים
בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבוֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר
כֶּחָצִיר יַחֲלֹף: בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי כָלִינוּ בְאַפֶּךָ
וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: שַׁתָּה עֲוֹנוֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל
יָמֵינוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה
וְאִם בִּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה: וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה: מִי
יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב
חָכְמָה: שׁוּבָה יְיָ עַד מָתָי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ
וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה
אֶל עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם:
וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:
יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: **אומר**

גאט דער מרליזט די זיל זיינר קנעכט אונ׳ ווערן ניט בשולדיגט ווערן אלי דיא זיך בשיצן אויף אים:
תפלה איין גיבעט צו משה דר געטליך מאן גאט איין טרון ביסטו צו אונש גוועזן פון גבירד אונ׳ גבירד: אי די בערג
זיין וואָרן גיבאָרן אונ׳ דא דו האשט גיגרונט בפעשטיגט די ערד אונ׳ די וועלט אונ׳ פון איביג ביז צו איביג ביסטו
גאט דו טוטשט דען מענשן ווידר קערן ביז צו דער פר שטוסונג אונ׳ טושט זאגן ביקערט אייך איר מענשן קינדר: דען טויזנט
יאר זיין אין דיין אויגן אז דר געסטריג טג ווען ער הין איז אונ׳ אז נאכט וואכונג דו פר שטראמשט זי זי זיין גלייך אז איין
שלאף אם מארגן זיין זי גלייך דז גראז דז דא פר ענדרט אין דר מארגן שטונד שפראלט עס אונ׳ פר ענדרט אם אובנט
ווערט עס אבגשניטן אונ׳ עז פר דערט דען איר פולענדן דורך דיינס גריס צארן זיין מיר דר שראקן דו טושט אונזר זינד
פר דיך אונזר הייאלכי זינד פר דז ליכט דיינס ענגזיכט דען אלי אונזרי טאגן זיינן אוועק גקערט אום דיין צארן אונזרי יארן
האבן מיר פולענדט גלייך אלז איין ווארט דיא טאג אונזרט יארן דש זיינן זיבציג יאר אונ׳ מיט דען שטערקסטן אכציג יאר
אונ׳ דש העלפשטי פון די איז אידיקייט אונ׳ און רעכט דען עס ווערט גשווינד אב גשניטן אונ׳ מיר פליגן דא הין ווער קענט
די שטערקטי דיינס צארן אונ׳ דיין גרים צארן נאך דען דז צו פארכטן ביזט טוא אונז אזו צו ווישן נאך דעם צאל אונזרי טאגן
דז מיר איין ווייזליך הערץ בקומן גאט ווייא דאך ווידר צו רוק קערן וויא לנג נאך אונ׳ זייא דיך בדענקן איבר דייני קנעכטן
מאך אונז זאט אין דר מארגן שטונד דיין גנאד זוא ווערן מיר זינגן אונ׳ מיר ווערן אונז פרייאן אין אלי אונזרי טאגן דר פרייא
אונז גלייך אז די טעג דיא דוא אונש גיפייניגט האשט גלייך דיא יארן דז מיר דש ביזט גיזעהן האבן עס זאל ווערן גיזעהן
אן דיינן קנעכטן דיין ווערק אונ׳ דיין טונהייט איבר אירי קינדר: **ויהי** אונ׳ עס זאל זיין דיא ליבליכקייט פון גאט
האער אויף אונז אונ׳ דיא ווערק אונזרי הענדן זייא דאך בפעשטיגן איבר אונז אויך דש ווערק אונזר הענד
בפעשטיג דו זעלביג דאך: ער זיצט אין פר באָרגנס דש אליר **העלפטן**

וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי · וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי׃
לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ · וַיְגָרְשֵׁהוּ וַיֵּלַךְ׃ אֲבָרְכָה אֶת יְיָ
בְּכָל עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ בַּייָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי · יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ׃
גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי · וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃ דָּרַשְׁתִּי אֶת יְיָ וְעָנָנִי · וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי
הִצִּילָנִי׃ הִבִּיטוּ אֵלָיו וְנָהָרוּ · וּפְנֵיהֶם אַל יֶחְפָּרוּ׃ זֶה עָנִי קָרָא וַייָ שָׁמֵעַ וּמִכָּל
צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ׃ חֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם׃ טַעֲמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְיָ
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ׃ יְראוּ אֶת יְיָ קְדֹשָׁיו · כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו׃ כְּפִירִים
רָשׁוּ וְרָעֵבוּ · וְדֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב׃ לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי · יִרְאַת יְיָ
אֲלַמֶּדְכֶם׃ מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב׃ נְצֹר לְשׁוֹנְךָ
מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה׃ סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב · בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ׃
עֵינֵי יְיָ אֶל צַדִּיקִים · וְאָזְנָיו אֶל שַׁוְעָתָם׃ פְּנֵי יְיָ בְּעֹשֵׂי רָע · לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃
צָעֲקוּ וַייָ שָׁמֵעַ · וּמִכָּל צָרוֹתָם הִצִּילָם׃ קָרוֹב יְיָ לְנִשְׁבְּרֵי לֵב · וְאֶת דַּכְּאֵי רוּחַ
יוֹשִׁיעַ׃ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק · וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְיָ׃ שֹׁמֵר כָּל עַצְמוֹתָיו · אַחַת מֵהֵנָּה
לֹא נִשְׁבָּרָה׃ תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה · וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ

אן איר דען ווער איך זיין גנץ אונ׳ איך ווער זיין לידיג פון פיל אימשאט זי זאלן זיין די זאג איינש אונדרש אונ׳ איינש הערצן צו פר דיר גאט איין שטרקר אונ׳ איין ארלזער :

לדוד איין גיבעט צו דוד דא ער פאר ענדרט זיין ווייזליכייט פר אביאלך אונ׳ פר טריבן אים אונ׳ ער גינג הין אוועק
איך וויל גאט לובן אין אלר צייט זיין לוב איז שטעטן אין איינם מונד : דורך גאט ווערט זיך איין זיל פריין די
דעמוטיגן ווערן עש הערן אונ׳ זיא ווערדן זיך פריין מאכט גאט מיט מיר אונ׳ מיר וועלן דר היבן זיין נאמן מיט אננדר :
איך האב גאט גיפארשט אונ׳ ער הט מיר גיענטפרט אונ׳ פון אל איינר פארכט האט ער מיך בשיראט זי זוגן צו אים אונ׳ זי
גלאנצן זיך צו אים אונ׳ איר אן גזיכטר ווערדן ניט פר שעמט ווערדן דיזר ארמר אן רופט אונ׳ גאט טוט עש הערן אונ׳ פון
אל זיינן ליידן טוט ער אים העלפן ער רואט דר ענגל גאטש רינגז אום די זעלביגן די אים פארכטן אונ׳ ער טוט זי הרויש
ציהן פרובט אונ׳ זעכט דז גאט גוט איז זעליג איז דר מאן דר זיך בשיצט אן אים פארכטט אייך פאר גאט זייני הייליגן דען
די אים פארכטן די האבן קיין גברעך ניט די יונגי ליוואן די פר ארמן אונ׳ פר הונגרן אבר די גאט פארשן דיא האבן קיין
גברעך אין קיינרליא פון דש בעשט גיט הער איר קינדר פאלגט מיר איך וויל אייך גאטש פארכט לערנן ווער איז דער אן
דר דא ביגערט לעבן דר דא האט ליב טעג אום צו זעהן גוטש זייא ביוואהרן דיין צונג פון בייזם אונ׳ דיין לעפצן פון טעלקהייט
צו רידן קער אב פון בייזם אונ׳ טוא גוטש זוך דען פריד אונ׳ יאגי אים נאך די אויגן גאטש זיין אויף די גרעכטן אונ׳ זיין
אורן צו אירם גישרייא דר צארן גאטש איז אן דענן די דא בייז טון צו פר שניידן פון דר ערדן איר גידעכטנס זי טריין אונ׳ גאט
הערט עש אונ׳ פון אל אירם לייד טוט ער זי בישראן גאט איז נאהט בייא די צו בראכן הערצר אונ׳ די צו שטוסני גאיט טוט
ער העלפן פיל זיין די בייזי בגעגנש דז גירעכטן אונ׳ פון אלן גאר טוט אים גאט בשערמן ער בהיט אים אל זיין גיביין איינש
פון אינן ווערט ניט צו בראכן דז מוזהייט אנלבשט טוט דען ביזוויכט טיטן : אונ׳ די דען גירעכטן פיינט האבן דיא ווערן
בשולדיגט ווערן :

גאט

בְּטַחֲנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ · כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ · וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן
לָנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ · וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ · אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:
וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָמַל עָלָי:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד · הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל · וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד
הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אוֹמֶר · וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת: אֵין
אוֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים · בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם · בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם: וּבִקְצֵה תֵבֵל
מִלֵּיהֶם · לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם: וְהוּא כְּחָתָן יוֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ · יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר
לָרוּץ אוֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם מוֹצָאוֹ · וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם · וְאֵין נִסְתָּר
מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ · עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי:
פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב · מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת יְיָ טְהוֹרָה
עוֹמֶדֶת לָעַד: מִשְׁפְּטֵי יְיָ אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב ·
וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים · גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם · בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב:
שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין · מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים חֲשׂךְ עַבְדֶּךָ · אַל יִמְשְׁלוּ בִי ·
אָז אֵיתָם · ונקתי

אונזר זיל זי האפט צו גאט אונזר הילף אונ׳ אונזר בשירם איז ער דען דורך אים ערפרייט זיך אונזר הערץ דר וויל איר זיך טון
פר זיכרן אויף זיינם הייליגן נאמן עס זאל זיין דיין גינאד גאט אויף אונז גלייך אלז איר האפנונג דיר וויז אונז גאט דיין
גינאד אונ׳ דיין הילף זאלשטו געבן צו אונז ארלייזי דיך צו אונז צו העלפר הילף אונ׳ ווייז אונז ארלייזן חוס ווילן דיינר גינאד:
איך בין גאט דיין גאט דר דיך האט אויז גיבראכט פון דעם לאנד אגיפטן ארווייטר דיין מויל אונ׳ איך וויל עס פול מאכן:
זעליג איז דז פאלק דז אזו איז צו אים זעליג איז דז פאלק דז גאט איז זיין גאט אונ׳ איך טוא איך פר זיכרן אן דיין גינאד:
איין הערץ איז לוסטיג דורך דיינר הילף איך וויל צו גאט לוב זינגן דז ער איר האט גוטס פר גאלטן:

למנצח צו דען דר זיך שטערקט אין גזאנג איין גזאנג צו דוד די היאל פר צילן די עהר פון גאט אונ׳ דר שפרייטונג
פר קונדיגט דז ווערק זיינר הענד פון טאג צו טאג שפרעכט ער אויז זאג אונ׳ נאכט צו נאכט פר קינדט ער
ווישן סאפט עס איז קיין זאג אונ׳ קיין ווארטן וואו איר שטים ניט ווערט גיהערט איר שנור גיט אויז איבר דר גאנצר ערד אונ׳
אן ענד דר ערד בודם איז איר ריד ער האט גיזאצט אין זי איין געצעלט פר דר זונן אונ׳ ער איז גלייך אז איין חתן דער דא
אויז גיט פון זיינר חופה ער פרייט זיך אז שטארקר צו לויפן דען שטעג פון ענדא דז היאלט איז זיין אויזגאנג אונ׳ זיין
חנד אונ לויפן איז ביז אן דז ענד דז זעלביגי אונ׳ איז קיינר פר בארגן פאר זיינר היץ די לערנונג גאטס איז פול קומליך זי
דר קוויקט די זיל די גיצייגניש גאטס איז ווארהאפטיג זי מאכט קלוג דען נארן די בעפעלונג גאטס זיין רעכט פערטיג זי
דר פרייאן דז הערץ די גיבאט גאטס איז לויטר זי דר לייכט די אויגן די פארכט גאטס איז ריין ביסטיט אין דר אייביקייט די
גריכט גאטס זיין ווארהאפטיג איט אנאנדר זיינן זי רעכט פערטיג די דא זיין בגערליכר דען גאלד אונ׳ אער דען פיל גיין
גאלד אונ׳ זיסר ווען הוניג אונ׳ זייסן פון הוניג אויך איז דיין קנעכט גיווארנט אן אינן זו אן זי היט איז אן דען ענד גרוסן
אן די און וואושכדי זינד ווער קאן דאז פרובן אונ׳ פון דען פר בארגנן זינדן זייא איך דאך רייניגן אויך פון דען אוטווילן
זינדן טוא פר איידן דיין קנעכט דז זי ניט זאלן גיוועלטיגן

ומלואו יעלוץ השדה וכל אשר בו : אז ירננו עצי היער מלפני יי׳ כי בא
לשפוט את הארץ ׃ הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו : ואמרו הושיענו
אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח
בתהלתך : ברוך יי אלהי ישרא׳ מן העולם ועד העולם ויאמרו כל העם
אמן והלל ליי : רוממו יי אלהינו והשתחוו להדום רגליו קדוש הוא :
רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי קדוש יי אלהינו : והוא רחום
יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו : אתה יי
לא תכלא רחמיך ממני חסדך ואמתך תמיד יצרוני : זכר רחמיך יי
וחסדיך כי מעולם המה : תנו עוז לאלהים על ישרא׳ גאותו ועזו בשחקים
נורא אלהים ממקדשיך א׳ ישרא׳ הוא נותן עוז ותעצמות לעם ׃ ברוך
אלהים : אל נקמות יי אל נקמות הופיע : הנשא שופט הארץ ׃ השב
גמול על גאים : ליי הישועה על עמך ברכתך סלה : יי צבאות עמנו
משגב לנו אלהי יעקב סלה : יי צבאות אשרי אדם בוטח בך יי הושיעה ׃
המלך יעננו ביום קראנו : הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם
ונשאם עד העולם נפשנו חכתה ליי עזרנו ומגננו הוא : כי בו ישמח
לבנו כי בשם קדשו בטחנו

דען אלז ווערדן זינגן די בוים דז וואלדש פֿר דש אן גזייכט גאטש ווען ער קואט צו ריכטן די ערד ׃ דנקט צו גאט דען ער
איז גוט דען זיין גינאד איז אין דר איביקייט ׃ אונ׳ גאט העלף אונש גאט אונזר הייל אונ׳ פֿר זאמיל אונש אונ׳ בשירם
אונש פֿון דען פֿעלקרן צו דנקן צו דיינם הייליגן נאמן צו בריאן זיך אין דיינם לוב ׃ געלובט זייא דר הער גאט פֿון ישראל
פֿון איביג ביז איביג אונ׳ זי זאגטן אלז דש פֿאלק אמן אונ׳ לובטן לוב צו גאט ׃ זייט דר היכן גאט אונזרן הער אונ׳ זייט
אייך נייגן צו דעם שטאל זיינר פֿיס ער איז הייליג ׃ זייט דר היכן גאט אונזרן הערן אונ׳ זייט אייך נייגן צום בערג זיינש
הייליקייט דען גאט אונזר גאט איז הייליג ׃ אונ׳ ער איז בארם הערציג ער פֿר גיבט די זינד אונ׳ פֿר דערבט ניט אונ׳ ער
האט פֿיל אמלט זיין צארן אב גיקערט אונ׳ ער דר וועקט ניט אויף אל זיין גריםצארן ׃ דו גאט זייא דאך דיין בארם
הערציקייט ניט פֿר איידן פֿון איר דיין גינאד אונ׳ דיין ווארהייט זאלן איך שטעץ בהיטן ׃ זייא דאך גדענקן גאט אן דיין
בארם הערציקייט אונ׳ דייני גינאד דען זיא זיינן פֿון איביקייט ׃ זייט געבן צו גאט די שטערקי זיין הערשאפֿט איז איבר
ישראל אונ׳ זיין שטערק איז אין די היאלן ׃ פֿארכטזום ביסטו גאט פֿון דיין הייליגטום גאט ישראל ער גיבט שטערק אונ׳
קראפֿט צום פֿאלק געלובט זייא גאט ׃ איין גאט דר רעכנונג איז גאט אויך זייא דאך דר צייגטן ראכונג זייא דיך ארהייבן דו
ריכטר דר ערדן זייא דאך ווידר קערן פֿר געלטונג אויף די האפֿרטיגן ׃ בייא גאט איז די הילף אויף דיין פֿאלק איז דיין
בענטשונג אלי וועגן ׃ גאט דר הער שארן איז מיט אונז איין שטערק צו אונש איז דער גאט יעקב אלי וועגן ׃ גאט דר הער
שארן וואול דעם מענשן דר זיך פֿר זיכרט אן דיך ׃ גאט העלף דר קיניג זאל אונש ענטפֿרן אם טאג וואו איר אים אן רופֿן ׃
זייא דאך העלפֿן דיינם פֿאלק אונ׳ זייא בענטשן דיין ערבא אונ׳ זייא זי ווידן אונ׳ דר היב זי ביז אין דר איבקייט

הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטיו : זכרו לעולם בריתו דבר צוה לאלף
דור: אשר כרת את אברהם ושבועתו ליצחק : ויעמידה ליעקב לחוק
לישראל ברית עולם: לאמר לך אתן את ארץ כנען · חבל נחלתכם :
בהיותכם מתי מספר כמעט וגרים בה · ויתהלכו מגוי אל גוי וממלכה
אל עם אחר : לא הניח לאיש לעשקם ויוכח עליהם מלכים: אל תגעו
במשיחי ובנביאי אל תרעו : שירו ליי כל הארץ · בשרו מיום אל יום
ישועתו: ספרו בגוים את כבודו בכל העמים נפלאותיו כי גדול יי ומהלל
מאד ונורא הוא על כל אלהים כי כל אלהי העמים אלילים : ויי שמים
עשה הוד והדר לפניו עוז וחדוה במקומו הבו ליי משפחות עמים הבו
ליי כבוד ועוז : הבו ליי כבוד שמו שאו מנחה ובאו לפניו : השתחוו ליי
בהדרת קדש: חילו מלפניו כל הארץ אף תכון תבל בל תמוט · ישמחו
השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך: ירעם הים ומלואו

ער איז גאט אונזר גאט דורך דר גנצי ערד זיינן זייני גריכט : גידענקט צו איביג זיין זיכרהייט די זאך דיא ער האט
גיבאטן צו טויזנט גבירד דען פר בונט דז ער האט גמאכט מיט אברהם אונ' זיין שבועה צו יצחק : אונ' ער האט
גישטעלט זי צו יעקב צו איינם גיזעץ צו ישראל איין איביגי פר בונט : צו זאגן צו דיר וויל איך געבן דט לנד כנען : דאס
טייל איירש ערב דא איר זייט גוועזן איין לאהפטיג קליינש פאלק איין ווינג אונ' זייט גוועזן פרעמדלינג אין איר אונ' זי
גינגן פון איינם פאלק צו דעם אנדרן אונ' פון איינם קיניגרייך צו איינם אנדרן פאלק ער ליש קיין אן פר לוכן זיי אונ' ער
האט גישטראפט אום אירן וויגן די קיניגן איר זאלט ניט אן רירן אן אייני גיזאלבטן אונ' אן אייני נביאים זאלט איר ניט
איבלן זינגט צו גאט די גאנצי ערד זאגט באטן ברוט פון טאג צו טאג זיין הילף : דר צילט אונטר דען פעלקרן זיין עהרי
אונטר אלי פעלקרן זייני וואונדר דען גאט איז אכפר אונ' זער גפריזן אונ' ער איז פארכטזאם איבר אלי די געטר : דען
אלי די געטר דר פעלקר די זיין ניקש אבר גאט האט דען הימל בשאפן : טוגהייט אונ' צירהט איז פר אים שטערק
אונ' פרייד איז אן זיין אורט : ברייטט צו גאט איר גשלעכט דער פעלקר ברייטט צו גאט די עהרי אונ' די שטערקט :
ברייטט צו גאט די עהרי זיינס נאמן טראגט פריזאנט אונ' קומט צו פר אים נייגט אייך צו גאט מיט צירהט דר הייליקייט
וייט מרטרוקן פר אים די גנצי ערד : אויך האט ער דען ערדס בודם ביזייט דז זי זיך פר ווגן דיא היאל ווערן זיך
פרייאן אונ' די ערד ווערט זיך לוסטיגן אונ' זיא ווערן זאגן אונטר דען פעלקרן גאט האט גיקיניגט : דז מער ווערט רויסן
אונ' אלז וואס דרינן איז ווערט זיך פרייאן דאס פעלד אונ' אלז דט דרינן איז
דען

הדרת קודש . פון (הודו) אונ' אייטר אוז אן כזהר זיין איטליכט ווארט ביזונדר וואול ארויס צו רידן אונ' אים
ניט גינוגן איט דר מחשבה כיימרט אוו אלי ווערטר טארף ארויס רידן אונ' ניקט אבליע זיין :
אונ' ווען ער זאגט (ספרו בגוים) אוז ער איין וויניג שטיל האלטן איער וייטר זאגט (את) אויך צוויש (טבהי ירושלים)
אונ' (את) דען ווען ער די ווערטר גשווינד זאגט זעלט אן איינן דז ער זאגט חס ושלום (את) אויך צווישן דאז ווארט
(אלילים) אונ' (וה')

ברוך שאמר והיה העולם׳ ברוך הוא ברוך עושה בראשית ברוך
אומר ועשה׳ ברוך גוזר ומקיים ברוך מרחם על הארץ ברוך
מרחם על הבריות׳ ברוך משלם שכר טוב ליראיו׳ ברוך חי לעד וקים
לנצח ברוך פודה ומציל ברוך שמו׳ ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם׳
האל אב הרחמן׳ המהלל בפי עמו משבח ומפואר׳ בלשון חסידיו ועבדיו
ובשירי דוד עבדך׳ נהללך יי אלהינו׳ בשבחות ובזמירות נגדלך ונשבחך
ונפארך׃ ונמליכך ונזכיר שמך מלכנו אלהינו׃ יחיד חי העולמים׃ מלך
משבח ומפואר עדי עד שמו הגדול׃ ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבחות׃
הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו׃ שירו לו זמרו לו שיחו
בכל נפלאותיו׃ התהללו בשם קדשו ישמח לב מבקשי יי׳ דרשו יי
ועזו בקשו פניו תמיד׃ זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומשפטי פיהו זרע
ישראל עבדו בני יעקב בחיריו׃ הוא

ברוך גילובט זייא דער דר דא האט גזאגט אונ׳ פון זיינר זאג איז גוואורן די וועלט׳ גלובט זייא ער גלובט זייא דער דא
האט בישאפן די ערשטן ווערק דא דר עולם איז בשאפן וואָרן׃ גלובט זייא דער דא איין דינג זאגט אונ׳ טוט עס
גלובט זייא דער דא גיבט אונ׳ בשטיגט עס׃ גלובט זייא דער דר זיך דר בארמט איבר די ערד׃ גילובט זייא דער דר זיך
דר בארמט איבר זייני בשעפנס׃ גלובט זייא דער דר דא בצאלט גוטן לון צו דען דיא איך פערכטן׃ גלובט זייא דער דר
דא לעבט איביג אונ׳ בלייבט איביגליכן׃ גלובט זייא דער דר ליזר אונ׳ דר בטירער גלובט זייא זיין נאמן גלובט זייסטו גאט
אונזר גאט קיניג דר וועלט דער גאט דער דא איז איין בארהערציגר פאטר גפריזן אין אונד זיינש פאלקש בירואט אונ׳
בשינט איט דר צונג זיינר חסידים אונ׳ איט גיזאנג דוד דיינש קנעכט איר וועלן פריזן דיך גאט אונזר גאט איט בריזונג
אונ׳ איט לוב גיזאנג איר וועלן אכפרן דיך אונ׳ איר וועלן בריאן דיך אונ׳ איר וועלן בישינן דיך אונ׳ איר וועלן אכין קיניגן
דיך אונ׳ איר וועלן גידענקן דיין נאמן אונזר קיניג אונזר גאט איינציג דער דא לעבט איאר אער דער קיניג איז גריאט
אונ׳ בישינט ביז איביג איז זיין גיאכפרטר נאמן גילובט זייסטו גאט דער קיניג דר דא איז גיפריזן איט לובונג׃

הודו דאנקט צו גאט רופט אן זיין נאמן אכט בקאנט אונטר דען פעלקרן זיין ווערק׃ זינגט צו אים אונ׳ לובט אים
רידט אן אל זיין וואונדרן׃ זייט פרייאן זיינם הייליגן נאמן עס ווערט זיך פרייאן דז הערץ פון די ועלביגי די גאט
זוכן׃ פארשט גאט אונ׳ זיין שטערק זוכט זיין שכינה שטעטיגליכן׃ גדענקט זייני וואונדר די ער האט גיטאן זייני
וואונדרליכי צייכן אונ׳ גריכט זיינש אונד׃ דר זאמן פון ישראל זיין קנעכט די קינדר פון יעקב זייני אויז דר וויילטן
ער

הדרת קודש

ברוך (שאמר) אוז אן זאגן איט איין ניגון אונ׳ איט כוונה אונ׳ אן טאר ניט אפמיק זיין צווישן (ברוך שאמר) אונ׳ ישתבח
איין טייל זאגן אן טאר ניקט רידן פון (ברוך שאמר ביז נאך (שאוכה גטרה) אונ׳ איברא׳ וואו אן ניט טאר רידן׃
איז קיין חילוק אוב עס איז לשון הקודש אודר אנדרי לשונות איז אלז אסור אך אוז אן עז זגן שטיאנדיג
פון

וחומר · ומגזרה שוה · מבנין אב מכתוב אחד · ומבנין אב משני כתובים · מכלל ופרט ומפרט וכלל · כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט · מכלל שהוא צריך לפרט · ומפרט שהוא צריך לכלל · וכל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד · לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כלו יצא · וכל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טען אחד שהוא כענינו יצא להקל ולא להחמיר · וכל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טען אחר שלא כענינו יצא להקל ולהחמיר · וכל דבר שהיה בכלל ויצא לדון בדבר החדש אי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפירוש · דבר הלמד מענינו ודבר הלמד מסופו · וכן שני כתובים המכחישין זה את זה עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם :

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך · ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות · וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות :

מן מיז בודק דש טלית אונ׳ ווינד זיך אום שטיאנדיג : דער מיאן מיז על"ת ה׳ לעולם תעמוד דש ווארט על"ת אלש עוואר ציצית תפילין · די דרייא אלות אוזן שטיאנדיג גישעהן : אונ׳ זאל ברכה אלין להתעטף בציצית :

ברוך

מיינם שווערן · אונ׳ ווען לוויא גלייכי ווערטר שטיכן בייא לוויא אלבן מין דר תורה ווערט מיינש פֿון אנדרן גלערנט · אונ׳ פֿון מיינם בנין אב · דש מיינט אזו דז גרעשטי דא אן פֿיל קלייני דר פֿון לערנט פֿון מיינם פסוק אונ׳ פֿון מיינם בנין אב פֿון לוויא פסוקים · אונ׳ פֿון מיינם כלל אונ׳ דר נאך מיין פרט · אדר פֿון מיינם פרט אונ׳ דר נאך מיין כלל · מיין כלל הייסט ווען פֿיל ארלייא איט אנכדר פֿר באטן אדר גבאטן מיז מין מיין פסוק · מיין פרט הייסט דז אן מיינש אדר אער אויז נעמט אויז דען כלל אונ׳ ווען עז מיז מיין כלל אונ׳ מיין פרט אונ׳ ווידר מיין כלל · דז קאן אן ניט אנדרשט ריכֿטן דען גיארט נאך דר גישטאלט אז דר פרט מיז · אונ׳ פֿון מיינם כלל דר מיינש פרט בידרך אונ׳ פֿון מיינם פרט דער מיינש כלל בידרך אונ׳ מיין מיטליכי זאך די דא מיז גוועזן מין כלל אונ׳ מיז גנגן אויז דעם כלל דרום דז אן עטוואש דר פֿון לערנן זאל וואז מיז עז ניט דרום אויז דעם כלל גאנגן דז אן גיארט אויף דש זעלביג אליין לערנן זאל גיערט צו לערנן אויף דען גנצן כלל אונ׳ מיין מיטליכי זאך די דא מיז גוועזן מין כלל אונ׳ עז גיט אויז דעם כלל צו לערנן עטוואז דז גלייך דר צו מיז · דש גיט אויז צו גרינגרן אונ׳ ניט צו בישווערן אבר מיין מיטליכי זאך די דא מין גיוועזן מין כלל צו לערנן עטוואש דז ניט גלייך דר צו מיז דש גיט אויז צו גרינגרן אונ׳ צו בשווערן אונ׳ מיין מיטליכי זאך די דא מיז גוועזן מין מייכם כלל אונ׳ עז מיז דרום אויז דעם כלל גנגן דז עז מיין נייאן דין זאל האבן זוא קאן אן עז ניט ווידר מין דען כלל ברענגן ביז דז עז דר פסוק בישיידליך ווידר מין כלל נעמט אויף ווערט מיין זאך גלערנט פֿון זיינם גלייכן דז דר בייא שטיט אונ׳ מיין זך ווערט גלערנט פֿון זיינם ענד אויך ווען לוויא פסוקים ווידר אנכדר זיין די קאן אן ניט פֿר שטין ביז דז דא קואט דר דריט פסוק אונ׳ אכט גלייך דען אויז שלאק לוויטן זי :

יהי עז זאל זיין דר ווילן צו פֿאר דיר גאט אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר עלטרן דז עז זאל ווערדן גיבויאט דש בית המקדש באלד מין אונזרן טאגן אונ׳ גיב אונזר טייל מין דיינר תורה :

ברוך

בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהנה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות: התודה ואיל נזיר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולילה עד חצות: המורם מהם כיוצא בהם אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם: שלמים קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד: המורם מהם כיוצא בהם אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם: הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון מתנה אחת ובלבד שיתן כנגד היסוד: שנה באכילתן הבכור נאכל לכהנים והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל העיר בכל מאכל · לשני ימים ולילה אחד · הפסח אינו נאכל אלא בלילה · ואינו נאכל אלא עד חצות: ואינו נאכל אלא למנויו · ואינו נאכל · אלא צלי:

רבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות התורה נדרשת בהם מקל וחומר

מיר שעכטן טעטאן אן דר זייטן צפון · אונ' מיר בלוט בידארפט צוויא גאבן דש פיר וואַרן אונ' זיא ווערדן געגעסן אין דער אונ' הכהנים צו דען מאנס נאמן דר כהנים אין אלרלייא שפייז אין אייניגן טג אונ' איין נאכט ביז איטר נאכט: (התודה) דז קרבן תודה. אונ' דען ווידר דען איין נזיר ברינגט דז זיין גרינגי הייליקייט די שעכט מן אן אלר אורטן אין דר עזרה אונ' איר בלוט בדארפט צוויא גאבן דז פיר וואַרן אונ' זי ווערדן געסן אן אלן ענדן אין דר שטאט ירושלים צו אלן מענשן אין אלרלייא שפייז אין אייניגן טג אונ' איין נאכט ביז איטר נכט: (המורם) דז דא אב געשיידן ווערט פון איכן דז איז זי זעלברט גיוארט דש דז דא געשיידן ווערד דז עסן די כהנים אונ' איר ווייבר אונ' איר קינדר אונ' איר קנעכט: (שלמים) די פר זינונג אוב אר פון דען גרינגן הייליקייט די שעכטט מן אויך אן אלן ענדן אין דר עזרה אונ' איר בלוט בדארפט צוויי גאבן דז פיר וואַרן אונ' אלי מענשן דארפט זי וואול עסן אין אלרלייא שפייז צווייא טאג אונ' איין נאכט: (המורם) דז דא ווערט אב געשיידן פון איכן דז איז אז זי זעלבירט גיוארט דז דא ווערט אב געשיידן דז עסן די כהנים אונ' איר ווייבר אונ' איר קינדר אונ' איר קנעכט: (הבכור) דר בכור אונ' דז מעשר אונ' דז קרבן פסח דש זיין גרינגי הייליקייט די שחטט מן אן אלן ענדן אין דר עזרה אונ' איר בלוט בדארפט ניוארט איין גאב ניוארט דז ערש זאל געבן דעם גרונד פעטט אבר זיא זיין ניט גלייך אים עסן דער בכור ווערד גיגעסן צו דען כהנים אונ' דז מעשר צו אלן מענשן אונ' אין דארפט זי ביידי עסן איבר אל אין דר שטאט אונ' אין אלרלייא שפייז צווייא טאגן אונ' איין נכט דז קרבן פסח דארף אן ניט אנדרשט עסן דען פיקן ניט נאכט אונ' ניוערט ביז איטר נאכט אונ' דארף ניאמנט דער פון עסן ניוערט די דארויף גלייגט ווארדן אונ' אין דארף עס ניט אנדרשט עסן דען ניוערט גיבראטן: רבי ישמעאל דר זגט אין דרייצהן ארלייא אמנירן ווערט די תורה גילערנט אונ' דש זיין זי אן לערנש איין גרינגש פון

איינם

מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב: פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים
הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה
עַל הַפָּרוֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת · שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה
שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב: אֵלּוּ וָאֵלּוּ
נִשְׂרָפִים בְּבֵית הַדֶּשֶׁן חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי
רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן
וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת: כֵּיצַד עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב
וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית מִזְרָחִית צְפוֹנִית צְפוֹנִית מַעֲרָבִית מַעֲרָבִית
דְּרוֹמִית שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים
לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים
שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים: זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר
וַאֲשָׁמוֹת אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵלוֹת אֲשַׁם מְעִילוֹת אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה
אֲשַׁם נָזִיר אֲשַׁם מְצוֹרָע אָשָׁם תָּלוּי שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן

דען גרונטפֿעסט דעש מייזרטן מזבח צו מערב העט ער אבר ניט דאר גגעבן הינדרט עז ניקט : (פרים) די שטיר די
דא גאר ווערדן פר ברענט אונ' די ניקליך די דא גאר ווערדן פֿר ברענט די שחטט מן אויך צו (צפון) אונ' מן אנטפֿנגט
איר בלוט אויך צו (צפון) מיט איינם גשיר דז דא געהערט צו דעם דינשט אונ' איר בלוט אוז מן שפרענגן קיגן דעם פֿארהנג
אונ' אויך דז גילדן (מזבח) מיט אייניג גאב פֿון איין די הינדרט דז איבריג בלוט דז גיס ער אויף דען גרונטפֿעסט פֿון דען
מייטרסטן מזבח) קיגן דר זייטן צו (מערב) העט ערט אבר ניט דאר גגעבן הינדרט עס ניקט דיזי אונ' דיזי דז מיינט די
שטיר אונ' ניקליך די ער אובן גינענט האט די ווערן פר ברענט אויף דען אורט וואו מן די אשן הין געבן האט : (חטאת)
די זינד אפפֿר דז מיין גמיין ברמבט אודר איינר אליין אונ' דז זיין די זינד אפפֿר דער גמיין די ניקליך די מן אפֿן (ראש
חדש) אונ' אפֿן (יאמים טובים) ברמבט די שעכט מן אויך צו צפון) אונ' אנטפֿנג איר בלוט צו (צפון) מיט איין גשיר דז צו
דעם דינשט געהערט אונ' איר בלוט בדרך פֿיר גאבן אויף די פֿיר עקן דעש מזבח : וויא טעט מן דס ער גינג אויף אן דר
שטאפֿיל אונ' ער קערט זיך צו דעם אום גנג פֿון דעם מזבח אונ' קאם ערשטן אן די עקן פֿון דרום אונ' מזרח אונ' דר נאך
צו מזרח אונ' צפון אונ' דר נאך צו צפון אונ' מערב אונ' דר נאך צו מערב אונ' דרום דס איבריג בלוט וואר ער גיסן אויף
דען גרונטפֿעסט אן דר זייטן פֿון דרום אונ' זי ווערדן גיסן אין דר אום האנג צו דען אלכט מאן דר כהנים מיט אלר לייא
שפייז מיט איינם טאג אונ' איינר נכט ביז מיטר נאכט : (העולה) די ברנד אופפֿר דז דא איז גאנץ הייליג די שחטט מן
אן דר זייט (צפון) אונ' אנטפֿנג איר בלוט מיט איין גשיר די צו דעם דינשט געהערט צו צפון אונ' איר בלוט אוז מן שפרענגן צווייא
מאכן די פֿיר ווערן אונ' אוזט עז שינדן אונ' צו שטיקן אונ' וואורד גאנץ פֿר ברענט אויף דעם פֿייאר (זבחי) די פֿריד
אפפֿר איינר גמיין אונ' די שולד אופפֿר אונ' דז זיין די שולד אופפֿר פֿון רויבריי שולד אופפֿר פֿון פֿעלשרייא , שולד
אופפֿר דר מגדשפֿאט אייד שולד אופפֿר איינש נזיר שולד אופפֿר איינש מצורע די שולד אופפֿר איינש צווייפֿל הפטיגן •
איר

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָֹה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִית הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָֹה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִית הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָֹה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָֹה: (וְשָׁחַט אוֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יי)

לשבת וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים. קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים. שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן. וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן. וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב. מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת. שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי

וידבר אונ' ער רידט גאט צו משה אונ צו זאגן: גביט די קינדר ישראל אונ' דו זאלשט זאגן צו זיינן איין שפייז אופפר
אייני פייאר אופפר דז איר איז צום ריכן זענפטין גירוך זאלט איר היטן צו אופפרן פר מיר אין זיינר צייט אונ' דו זאלשט
זאגן צו זיינן דש איז דז פייאר אופפר דש איר זאלט אופפרן צו גאט צווי שאף יעריגי די קיין מנגיל האבן דיש טאגש צום
שטעטיגליכן ברנד אופפר. איין שאף זאלשטו בירייטן אם מארגן אונ' דש אנדרי שאף זאלשטו בירייטן צווישן דען אובנטן
אונ' דז צעהנטייל איינר אמה זעמל מעל צו פריזנט גימענגט גימישט מיט גישטוסן איל איין פירטייל איינש הינש. דז איז
איין שטעטיגליך ברנד אופפר דז איז ווארדן גבריית אם בערג סיני צו זענפטיגליכן גשמאק איין פייאר אופפר פר גאט
אונ' זיין גיסונג איין פירדי טייל איינש הינש מזיארט וויין צו איינם שאף אין הייליגן אורט זאל מן גיסן דען שטרקן וויין פר גאט
אונ' דז אנדר שאף זולשטו בירייטן צווישן אובנטן גלייך אז דער פריזנט אונ' דיא גיסונג דעש מארגנש זאלשטו עש מאכן צום
פייאר אופפר איין זענפט גישמאק איין זענפטיגליכי צו גאט (ושחט אונ' ער זאל שעכטן איס בייא דר זייט דיש אופפרש שטאלש
פר גאט): וביום אונ' אם טג דעש שבת צוויא שאף יעריגי און מנגיל אונ' צוויא צעהנטייל זעמל מעל צום פריזנט
גימישט מיט איל אונ' זיין גיסונג. דז איז דז ברנד אופפר אלי שבת בזונדר צו דז שטעטיגליכן ברנד אופפר אונ' גיסונג׃
איזהו וועלכש איז דר פלאץ דא מן שעכט די קרבנות. קדשי קדשים גנץ הייליגי קרבנות. די שעכט מן צו צפון פון דען
מזבח. דען שטיר אונ' דאז ציקלן פון יום כפורים די שעכט מן צו צפון אונ' מן אנטפנגט איר בלוט צו צפון מיט
איינם גפעס דז דא גהערט צום דינשט אונ' איר בלוט מן שפרענגן צווישן די שטנגן אונ' קיגן דען פרהאנג אונ' אויף
דש גאלדן מזבח איין איינציגי גאב פון איינן דיא ניט רעכט גיבט די הינדרשט דז איבריג בלוט דז גאב מן אויף

דען

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אַתָּה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם · אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם · אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא · קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ · וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרוּם וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים · אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן · וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים · קַבֵּץ קֹוֶיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם · וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים שֶׁיֹּאמַר לְךָ מַה תַּעֲשֶׂה · אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ · וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה שֶּׁכָּתוּב · בָּעֵת הַהִיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבָעֵת קַבְּצִי אֶתְכֶם כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְיָ: וידבר

ברוך גילובט זייא דר נאמן פון זיין הערליך קיניג רייך ביז אין דער איביקייט :

אתה דוא ביסט דר דא גיוועזן איז אי דש דיא וועלט איז בישאפֿן ווארדן :: דו ביסט עש זינדר די וועלט איז בשאפֿן ווארדן דו ביסט אין דיזר וועלט דו ווערשט אויך זיין אין יענער וועלט טוא היילגן דיין נאמן אויף די דא הייליגן דיין נאמן אונ׳ טוא היילגן דיין נאמן אין דיינר וועלט אונ׳ דורך דיינר הילף זאלשטו ווערן דר היכֿט אונ׳ דר הובן אונזר הערשפֿט ו גילובט ביסטו גאט דש דוא היילגשט דיין נאמן אונטר פֿיל לייטן : אתה דו ביסט גאט אונזר גאט אין הימל אונ׳ אויף דר ערדן אונ׳ אין הימל דר הימל די איברשטן עז איז וואר דש דו ביסט דר אירשט אונ׳ דר היטרשט אונ׳ און דיך איז קיין גאט זיי דאך פֿר זאמלן די דא אן דיך הופֿין פֿון פֿיר ענדן דער ערד זוא ווערדין זי דר קענין אונ׳ ז ווערן וויסן אלי די דא קומן אין די וועלט דש דוא ביסט גאט אליין אונטר אלי קיניגרייך דער ערדן דו האשט בשאפֿן דען הימל אונ׳ די ערד דש מער אונ׳ אלז דש אין איקן איז אונ׳ ווער איז אונטר אלי ווערק דיינר הענדי אונטר דען איברשטן אודר דען אונטרשטן דר דא מאג זאגן צו דיר וואש טושטו אונזר פֿאטר דר אין הימל איז טוא מיט אונז גינאד אום זיין דיינן גיאכֿברטן נאמן דר דא איז ווארדין גירופֿי אויף אונז אונ׳ בישטעטיג צו אונש גאט אונזר גאט וואש דא גשריבן איז אין דר זעלביגן צייט ווער איך אייך אהער ברענגן אונ׳ אין דר זעלביגי צייט ווער איך אייך פֿר זאמלן דען איך ווער אייך געבן צו נאמן אונ׳ צו לוב אונטר אלן פֿעלקרן דר ערדן אלז איך ווער ווידר קערן אייערי גיפֿענקניס פֿר אייערי אויגן זאגט גאט

וידבר

ר׳ יהודה החסיד האט מיך גיוואזן גיאונזן אונטרהט · גיזגט שמע ישראל אונ׳ ברוך שם כבוד דש ער דא מיט וויל יוצא זיין פֿון וועגן קריאת שמע דען אובט מאן וועז אן יוצרות זאגט איז אן עובר די צייט פֿון קריאת שמע וואו מיז אן מיט דעם שמע ישראל יוצא אונ׳ מין טייל זאגן דא די גנצי פרשה פֿון שמע ישראל וויא זי אין קריאת שמע שטיט

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה צִּדְקֵנוּ מַה יִּשְׁעֵנוּ מַה כֹּחֵנוּ וּמַה גְּבוּרָתֵינוּ מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ: וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן. כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ בְּנֵי אַבְרָהָם אוֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ. שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ. וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִין לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלִתֵּן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ. אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ: אַשְׁרֵינוּ שֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר. וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

ברוך

לעולם אל צייט זאל דר מענש הייאליך גאטש פֿארכטיג זיין אונ׳ זאל ביקענן די וואהרהייט: אונ׳ זאל די וואהרהייט רידן וויא ער עס אין הערצן האט: אונ׳ זאל דש מארגנש פֿריא אויף שטין אונ׳ זאל זאגן:

רבון הער אל דר וועלט ניט אום ווילן אונזר גירעכֿטיקייט ווערפֿן איר אונזר בעראליך גיבעט פֿר דיר נייארט אום ווילן דיינר דר בארמונג דער פֿיל זיין. וואש זיין איר וואש איז אונזר לעבן וואש איז אונזר גינאד וואש איז אונזר גירעכֿטיקייט וואש איז אונזר הילף וואש איז אונזר קראפֿט וואש איז אונזר שטארק וואש זאלן איר זאגן צו פֿר דיר גאט אונזר גאט אונ׳ גאט אונזר עלטרן פֿר וואר אל דיא שטארקן דיא זיין אז ניקשט צו פֿר דיר. אונ דיא נאמהפֿטיגן אמנן אז ווערן זיא ניא גיוועזן אונ׳ וויזן אז ווערן זיא און זין. אונ דיא פֿר נונפֿטיגן אז ווערן זיא און קלוגהייט דען די אייכטט פֿון אירי ווערק איז ניקשט אונ׳ טעג אירש לעבן זיין טארהייט צו פֿר דיר: אונ׳ די איבריג דז איין מענש מער איז אויף דער וועלט דען איין פֿיך דש איז ניקשט דען עש איז אלז טורהייט:

אבל אבר איר זיין דיין פֿאלק קינדר דיינר זיכֿרהייט קינדר אבֿרהם דיינס פֿריינט דעם דוא גישווארן האשט אן דעם בערג מוריה אונ׳ זיינן זאמן יצחק זיינס איינציגן זון דער דא וואר גיבונדן אויף דעם מזבח אונ זיינן דיא גמיין יעקבֿ. דיין ערשטר זון דז פֿון וועגן דיין ליבשפֿט דז דוא איך האשט גהאט אונ׳ פֿון וועגן דיין פֿרייד דז דו דיך האשט גיפֿרייט אן אים האשטו גרופֿן זיין נאמן ישראל אונ׳ ישרון:

לפיכך דרום זיין איר שולדיג צו דנקן דיר אונ׳ צו בריאן דיך אונ׳ צו לובן אונ׳ צו בשיכן דיך אונ׳ הייליגן אונ׳ צו געבן לוב אונ׳ דנק צו דיינם נאמן: וואל אונז וויא גאר גוט איז אונזר טייל אונ׳ וויא גאר ליאליך איז אונזר לוז אונ׳ וויא גאר שין איז אונזר גֿרב. וואל אונז דז איר זיך פֿריאן אונ׳ שטעהטן אובנט אונ׳ מארגנט אונ׳ זאגן צווייא מאל אלי טאג פֿר נעמן ישראל גאט דר דא איז אונזר גאט דר ווערט היכטן נאך זיין איין אייניגר גאט

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר הֵכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשִׂיתָ נ״א שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צָרְכִּי :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ :

בָּא״יְ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי :

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּרְגִּילֵנִי בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנִי בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנִי לֹא לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל יִשְׁלוֹט בִּי יֵצֶר הָרָע וְהַרְחִיקֵנִי מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וְדַבְּקֵנִי בְּיֵצֶר טוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוֹף אֶת יִצְרִי לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ וּתְנֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאַי וְתִגְמְלֵנִי חֲסָדִים טוֹבִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶן בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן בְּרִית : לעולם

גישפרייט די ערד אויף די וואשר : גילובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דער דא אן ברייט די טריט פון דעם מענשן : גלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דז דו מיר האשט גטאן אל מיין בדערפנים : גלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא גורט ישראל מיט שטארק : גילובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא קרינט ישראל מיט שונהייט : גילובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דער דא גיבט קראפט צו דען דער דא מיד איז : גלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא אוועק טוט דען שלאף פון מיין אויגן אונ׳ שלומרונג פון מיין אויגבראמן :

יהי רצון אונ׳ עס זאל זיין דר ווילן פון פר דיר גאט מיין גאט אונ׳ גאט מייני עלטרן דז דוא זאלשט גיוויינן מיך אין דיינר תורה אונ׳ בהעפטן מיך אן דייני מצות אונ׳ זאלשט מיך ניט ברענגן צו זינד אונ׳ עבירות אונ׳ אונרעכט אונ׳ ניט צו פר זוכונג אונ׳ ניט צו שאנדהייט : אונ׳ עש זאל ניט געוועלטיגן אן מיר דר יצר הרע אונ׳ טער מיך פון מיינם בייזן מענשן אונ׳ פון איין בייזן חבר אונ׳ בהעפט מיך אן דען יצר טוב אונ׳ אן מעשים טובים אונ׳ בייצווינג מיין גדנקן צו זיין אונטר טעניג צו דיר אונ׳ גיב מיך היינט אונ׳ אלי טאג צו לייט זעליקייט אונ׳ צו גינאד אונ׳ צו דר בראונג אין דייני אויגן אונ׳ אין אויגן אלי די מיך זעהן אונ׳ דו זאלשט פר געלטן מיר גוטי גינאד גלובט זייסטו גאט דר דא פר געלט גוטי גנאד צו זיינם פאלק ישראל

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילן צו פר דיר גאט מיין גאט אונ׳ גאט מייני עלטרן דס דוא מיך זאלשט בשירמן היינט אונ׳ אלי טאג פר טרייטיגי ענגזיכט אונ׳ דז מיך ניט זאל האבן איין טרייטיג ענגזיכט אונ׳ פר מיינם בייזן מענשן אונ׳ פר מיינם בייזן חבר אונ׳ פר מיינם נאכפערן אונ׳ פר בייזי בגעגנים אונ׳ פר דעם שטן המשחית אונ׳ פר הארטן גריכט אונ׳ פר מיינם קריגר דער הרט מיז ער זייא איין יהודי אודר קיין יהודי :

אלהי נשמה שנתת בי · טהורה היא · אתה בראתה בי · ואתה יצרתה בי · ואתה נפחתה בי · ואתה משמרה בקרבי · ואתה עתיד לטלה ממני · ולהחזירה בי לעתיד לבא · כל זמן שהנשמה בקרבי · מודה אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי רבון כל המעשים אדון כל הנשמות · ברוך אתה יי המחזיר נשמות לפגרים מתים :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לשכוי בינה להבחין בין יום ובין לילה :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שעשני ישראל :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא עשני עבד :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא עשני אשה :

דיא ווייבר זאגן דאש (שעשני כרצונו)

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מלביש ערומים :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם פוקח עורים :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מתיר אסורים :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם זוקף כפופים :

ברוך

דש בית המקדש אונ׳ בלייבט שטעט דרינן אונ׳ דש מיינר געשטט הלט אונ׳ גיבט איינן לו עסין אונ׳ לו טרינקן אונ׳ די אלזה דש אן לו קרנקי לייט גיט אונ׳ דש אן הענלפט דיא ארמי כלות אונ׳ דש אן דיא טוטן לויה טוט אונ׳ דש אן וואול אדקדק איז אין אורן • אונ׳ דש אן זאל שלום אלין לווישן דען לייטן דיא דא קריגן • אונ׳ תורה לערנן איז קיגן אלין:

אלהי איין גאט דיא זיל די דו האשט געבן אין איך דיא איז ריין דוא האשט זיא בשאפן דוא האשט זיא גשיידרש אין איך ודו הסטט זי גבלאזן אין איך אונ׳ דו היטטט זיא אין איר • אונ׳ ווערטט זי ווידר נעאן פון איר : אונ׳ ווערשט זי ווידר קערן אין איך לעתיד לבא • אל די ווייל דיא זיל אין איר איז דאנק איך דיר גאט איין גאט אונ׳ גאט איינר עלטרן איינשטר אליר ווערק איין הער אליר זילן גלובט ביסטו גאט דר דא ווידר קערט די זילן אין די טוטן קירפיל (ברוך) גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דער דא האט גיגעבן דען האן פר שטאנד לו פריבן לווישן טאג אונ׳ נכט • גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דש ער איך האט בישאפן לו איין ישראל :- גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דש ער איך האט ניט בישאפן לו איין קנעכט : גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דש ער איך האט ניט בישאפן לו איין פרויא: (דיא ווייבר זאגן) דש ער איך האט בישאפן נאך זיינם ווילן : גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא קליידט דיא נאקנדיגי : גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא אכט זעהן דיא בלינדן : גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא אויף לידיגט דיא גבונדני : גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דער דא אויף ריכט דיא בוקנדיגי : גלובט ביסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא הט

גיטפרייט

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בחכמה
וברא בו נקבים נקבים חלולים חלולים גלוי וידוע לפני כסא
כבודך שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם אי אפשר להתקיים
ולעמוד לפניך· ברוך אתה יי· רופא כל בשר ומפליא לעשות:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לעסוק בדברי תורה: נ״א
(וצונו על דברי תורה) : והערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיות
עמך בית ישראל ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל· כלנו יודעי שמך ולומדי
תורתך: נ״א לשמה : ברוך אתה יי המלמד תורה לעמו ישראל:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו
ברוך אתה יי נותן התורה:

יברכך יי וישמרך· יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום: אלו
דברים שאין להם שיעור· הפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה
אלו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרן קימת לעולם הבא: ואלו הן· כבוד אב
ואם וגמילות חסדים והשכמת בית המדרש שחרית וערבית והכנסת אורחים ובקור חולים
והכנסת כלה והלוית המת ועיון תפלה והבאת שלום שבין אדם לחבירו (והמגדל בניו
לתלמוד תורה והדן את חבירו לכף זכות) ותלמוד תורה כנגד כולם:

אלהי

ברוך: אתה געלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דער דא האט בשאפן דען מענטשן מיט ווייזהייט אונ׳ ער
הט בשאפן אין אים לעכר לעכר הולן הולן עס איז אופן באר אונ׳ ווישגליך פר שטול דיינר הערליכקייט ווען עס
זאלט גיעפנט ווערן אייניש פון אינן וואט פר שטאפט זיין זאל אדר ווער פר שטאפט אייניש פון אינן וואז אופן זיין זאל וואז
ווער ניט מיגליך צו בלייבן אונ׳ צו בשטין פר דיר· געלובט בישטו גאט איין היילר אלי קרטייער אונ׳ טוט וואונדרליך:

ברוך: געלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר אונז האט געהייליגט מיט זייני גבאט אונ׳ האט געבאטן אונש
צו באמאן זיך אין ריד דר תורה: (והערב) אוך דאך זיס גאט אונזר גאט די ריד דיינר תורה אין אונזר מונד
אונ׳ אונד דיינש פאלקש גזינד ישראל אונ׳ איר זאלן זיין אונ׳ אונזר קינדר אונ׳ קינדר דיינש פאלק גזינד ישראל אונ׳ אל צו
אמל קענר דיינש נאמן אונ׳ לערנר דיינר תורה געלובט זייסטו גאט דער דא לערנט די תורה צו זיינם פאלק ישראל:

ברוך: געלובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר דא האט דר וועלט אן אונש אער אוזן אל דען פעלקרן
אונ׳ האט געבן צו אונש זיין תורה· געלובט זייסטו גאט דער דא גיבט דיא תורה:

יברכך: ער זאל בענשן דיך גאט אונ׳ ער זאל בהיטן דיך: (יאר) ער זאל לאזן לייכטן גאט זיין שכינה צו דיר:
אונ׳ ער זאל זייט זעליגן דיך: (ישא) גאט זאל בצווינגן זיין צארן צו דיר אונ׳ ער זאל טאן צו דיר פריד:
(אלו) די זאכין האבן קיין שיעור און אטג געבן אזו פיל אז אן וויל: (הפיאה) דיא עקין די אן האט אוזן לאזן אן מיטליכט
פעלד צו דען ערייס (והבכורים) דז זום ערשטן איז צייטיג געוועזן פון אופס אונ׳ ווין טרויבן אונ׳ אילגרוס אונ׳ פייגן אונ׳
קארין האט אן פר צייטן אוזן אב רייסן אונ׳ הט עז אוזן קען ירושלים טראגן (והראיון) די קרבנות דש מיטליכר הט אוזן
ברענגן ווען ער זיך האט לאזן זעהן אין בית המקדש אן פסח שבועות סוכות (וגמילות חסדים) דיא גינאד אונ׳ דיא
גנאדן דש איינר איט דען אנדרן טוט (ותלמוד תורה) אונ׳ דז לערנן פון דר תורה אלו דברים) דיזי זאכן עסט איין מענש
דען ריוח דער פון אויף דער וועלט אונ׳ דש רעכט קרן פון דר אלזה בלייבט בשטין אויף יענר וועלט דש זיין זיא דז איינר
פאטר אונ׳ מוטר אכבד איז אונ׳ דש איינר גואל חסד איז איט דעם אנדרן אונ׳ דש איינר פריה אויף שטיט צו גין אין

בית

[א]דון עולם · אשר מלך · בטרם כל יציר נברא :
לעת נעשה בחפצו כל · אזי מלך שמו נקרא :
[ו]אחרי ככלות הכל · לבדו הוא ימלוך נורא :
[ו]הוא היה והוא הוה · והוא יהיה בתפארה :
[ו]הוא אחד ואין שני · להמשיל לו להחבירה :
[ב]לי ראשית בלי תכלית · ולו העוז והמשרה :
[ו]הוא אלי וחי גואלי · וצור חבלי בעת צרה :
[ו]הוא נסי ומנוסי · מנת כוסי ביום אקרא :
[ב]ידו אפקיד רוחי · בעת אישן ואעירה :
[ו]עם רוחי גויתי · אדני לי ולא אירא :

[ב]רוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים :

ברוך

[לע]בנדיג אבן אלפ׳ו די רשעים דרום זאגט ער (ברוב חסדו) דורך זיין גרוסן חסד אונ׳ דז איז דש עיקר פון דיא אמונה
[...]ט דער מענש זאל ניט אייכן וויל ער האט גיזינדיגט דש ער ווערט איביג פר לארן זיין אונ׳ זעלט דרום חס ושלום בייא זיין
[...]בן זיך דעם יצר הרע אין הנט געבן אונ׳ זעלט אל זיין גילוסטיקייט נאך גין וויל ער זיך זעלט אייאט זיין פון עולם הבא
[...]אז קיינר דענקן ייארט ווען איינר האט גיזינדיגט זאל ער תשובה טון דען ווערט ער תחיית המתים אויך שטין :

[א]דון עולם הער אל דר וועלט דר דא האט גיקיניגט אי קיינר לייא ביטעפנס איז ווארדן ביטאפן צו דער צייט דש עס
אמר ביטאפן אלס נאך זייכן ביגער דש זעלביג אמל וואר זיין נאמן איין קיניג גירופן אונ׳ נאך דעם דש אלט
[וו]ערט פולענד ווערן לעתיד לבא ווערט ער אליינט קיניגן דר פארכטבאר גאט אונ׳ ער איז גוועזן אונ׳ ער איז נאך אונ׳ ער
[וו]ערט זיין איט שונהייט אונ׳ ער איז אייניג אונ׳ איז קיין אנדרר פר הנדן צו גלייכן זיך צו אים צו ביהעפטן ער איז און
[א]נפנג אונ׳ ענד אונ׳ צו אים איז די שטערק אונ׳ די הרשאפט אונ׳ ער איז איין גאט אונ׳ איין לעבנדיגר דער לייזר : אונ׳ ער
[א]יז איין שטרקר פעלזן איינס טיילס אין צייט דש לייד[ש] : אונ׳ ער איז איין צייכנר אונ׳ איין צו פלוכט דז טייל איינס בעכר
[...]ן טאג זא איך אין אן רוף אין זיין גיוואלט ביפעל איך איין זיל אין דר צייט ווא איך שלאף אונ׳ ווא איך וואך אונ׳ בייא
דער זאל איין לייב אויך גאט איז איט איר אונ׳ איך פארכט איך ניקש :

[ב]רוך אתה גילובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר וועלט דר אונז האט גיהייליגט איט זייני גיבאטן : אונ׳ ער
האט גיבאטן אונז דש איר זאלן וועשן דיא הענד :

הדרת קודש

ברוך

[א]מן אוז דז אמרגנט דרייא אמל איבר דיא הענד גיסן אום דען (רוח רעה) דר אויף דיא הענד רואט אוועק צו טרייבן
אונ׳ זאל דיא (ברכה) זאגן אי אן זיך אב טריקנט דען אלי ברכות אוזן גזאגט ווערן אי די אלוה גטאן איז אונ׳ אן
מאג זיך ניט וועשן לאזן פון מא איינם דר זיך זעלבשט נאך ניט גוועשן האט : אונ׳ וואו אן קאן קיין וואסר קריגן מאג אן
זיך אב פעגן איט טראן ערד אודר זונשט אנדרי זאכן דיא ריין אאכן אונ׳ דען זאל אן זאגן אין די ברכה (על נקיות ידים)
אן טאאט על נטילת ידים אונ׳ אן איז זיך אויך נוהג דש אויל אויש צו וועשן פון גייבר דען אן אוז דעם (טס) אעלדן
איט קדושה אונ׳ רייניקייט :

רבי

לישועתך קויתי יי: כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו ואני אלך בשם יי אלהים חיים ומלך עולם: עזרי מעם יי עושה שמים וארץ: יי ימלוך לעולם ועד: למנצח בנגינות וכו׳

יגדל אלהים חי וישתבח נמצא ואין עת אל מציאותו: אחד ואין יחיד כיחודו: נעלם וגם אין סוף לאחדותו: אין לו דמות הגוף ואינו גוף: לא נערוך אליו קדושתו: קדמון לכל דבר אשר נברא ראשון ואין ראשית לראשיתו: הנה אדון עולם לכל נוצר יורה גדלתו ומלכותו: שפע נבואתו נתנו אל אנשי סגולתו ותפארתו: לא קם בישראל כמשה עוד נביא ומביט את תמונתו: תורת אמת נתן לעמו אל: על יד נביאו נאמן ביתו: לא יחליף האל ולא ימיר דתו לעולמים לזולתו: צופה ויודע סתרינו· מביט לסוף דבר בקדמותו: גומל לאיש חסד כמפעלו: יתן לרשע רע כרשעתו: ישלח לקץ ימין משיחנו לפדות מחכי קץ ישועתו: מתים יחיה אל ברב חסדו· ברוך עדי עד שם תהלתו: אדון

(דברים ד׳) (כי לא ראיתם כל תמונה) דש איז טייטש איר הט בייא מתן תורה קיין גלייכניש נאך גישטאלט ניט גזעהן

עיקר ד דש פירדי איז (קדמון לכל דבר אשר נברא) די גאט איז דר ערשטר פר אלי בישעפנים (ראשון ואין ראשית לראשיתו) דש פר די ערשטיקייט פון גאט איז קיינר פר גוועזן אונ׳ דרויף ווייזט דר פסוק אין דברים ל״ג (מעונה אלהי קדם) דש איז טייטש דיא וואונונג פון גאט דר אליר ערשטר וואר:

עיקר ה דש פינפטי איז (הנו אדון עולם לכל נוצר) די גאט איז איין הער איבר אלי בישעפנים אונ׳ דארף אזו אן ניט דינן אן די זון אודר לבנה אונ׳ אויך צו קיינר לייא אזלות אודר שטערן די אין היאל זיין דען זי זיין אל דינרש פון גאט אונ׳ דרויף ווייזט דער פסוק אין (עשרת הדברות לא יהיה לך) דו זאלשט קיין פרעמדי געטר הבן

עיקר ו דש זעקסט איז (שפע נבואתו נתנו אל אנשי סגלתו) די גאט האט דיא נבואה גיגעבן אין די נביאים פון ישראל ווענלכי זיין גיליבט פאלק זיין דרום גהערט אן זיא וואל אין אכט צו נעאן אונ׳ דראן צו גלויבן·

עיקר ז דש זיבנטי איז (לא קם בישראל כמשה עוד) דש קיינר איז גלייך גוועזן אונ׳ ווערט אויך ניט גלייך זיין צו משה רבינו· אונ׳ דרום אוז אן קיין נביא גלויבן דער ווש זאגט קעגן די ריד פון משה רבינו:

דען הש״י האט זיך צו אים אין דער נבואה קלאר אגלה גוועזן אונ׳ ניט אין חלום בייא נכט אודר מיט משלים אונ׳ רעט ניט אזו ווי מכדרי נביאים אונ׳ דא פון זאגט דר פסוק אין (במדבר י״ג) (במראה אליו אתודע) דאז איז טייטש הש״י זאגט איך גיב מיך צו דר קענן צו איין נביא אין טיין אודר אין חלום אונ׳ ווייטר שטיט (לא כן עבדי משה) עט איז אבר ניט אזו מיט איין קנעכט משה (פה אל פה אדבר בו) איך ריד מיט אים גנץ קלאר:

עיקר ח דאז אכטי איז (תורת אמת נתן לעמו אל) די די תורה די איר הבין איז וואר הפטיג דרום זיין איר שולדיג זיא צו ליבן הבן ווען טון זיא איז גיגעבן גיוואָרן דורך משה: האט ער דאך מכדרשט ניקט גיזאגט אז די ווערטר דיא גאט האט אים אין זיין אונד גיגעבן דען ער איז גוועזן דער (נאמן) פון זיין הויז:

עיקר ט דש נייַנטי איז (לא יחליף האל ולא ימיר דתו) די גאט ווערט זיין תורה ניט פר ענדרן אונ׳ אויך ניט פר ווערקסלין מיט איין אנדרי תורה אונ׳ דרויף ווייזט דר פסוק אין (דברים ד׳) (לא תוסיפו על הדבר ולא תגרעו ממנו) דש איז טייטש איר זאלט ניקז פר אערן נאך פר איגרן פון די תורה:

עיקר י דש צעהנטי איז (צופה ויודע סתרנו) ער זוגט אונ׳ ווייש וואש אין אונזר פר בארגני פלאצן זיין: גלייך ווייא דער פסוק זאגט אין (ירמיה ל״ב) (אשר עיניך פקוחות על דרכי בני אדם) דש איז טייטש דייני אויגן זיינן אופן אויף דיא וועגן דער מענטשן (מביט לסוף דבר בקדמותו) ער זעהט פר אויש דש ענד פון דיא זאך:

עיקר יא דש איילפטין איז (גומל לאיש חסיד כמפעלו יתן לרשע רע כרשעתו) די גאט בצאלט איין איטלכן נאך זיין ווערק דעם ביזן נאך זיין ביזקייט אונ׳ פרומן נאך זיין גוטיס טובים:

עיקר יב דש צוועלפטי איז (ישלח לקץ ימין משיחנו) די גאט ווערט שיקן צו דר רעכטי צייט אונזר משיח אבר קיינר ווייש דש רעכטי קץ ניט (לפדות מחכי קץ ישועתו) אום אויס צו לייזן דיא דיא האפן אויף דש ענד פון זיין הילף: אונ׳ משיח ווערט קומן דער ווערט זיין פון אלכות בית דוד בן ישי פון בית יהוד לעבנדיג

עיקר יג דש דרייצעהנטי איז (מתים יחיה אל) גאט ווערט די טוטן

אערך לך ואצפה : אני קראתיך כי תענני אל הט אזנך לי שמע אמרתי : רגלי עמדה
במישור במקהלים אברך יי : נסך דר תפלה זאגט מן דש

יהי יי אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו · להטות לבבנו אליו
ללכת בכל דרכיו ולשמור מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה יי את אבותינו : ויהיו דברי
אלה אשר התחננתי לפני יי קרובים אל יי אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו
ישראל דבר יום ביומו · למען דעת כל עמי הארץ כי יי הוא האלהים אין עוד · יי נחני
בצדקתך למען שוררי הישר לפני דרכך : ואני בתמי אלך פדני וחנני : פני אלי וחנני כי יחיד
ועני אני : רגלי עמדה במשור במקהלים אברך יי : יי שומרי יי צילי על יד ימיני : עזרי מעם
יי עושה שמים וארץ : יי ישמר צאתי ובאי לחיים ולשלום מעתה ועד עולם : השקיפה ממעון
קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת
לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש : אל הכבוד אתן לך שיר והלל : ואעבור לך יום וליל : ברוך
יחיד ומיוחד הוה הוה ויהיה · יי אלהים אלהי ישראל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא :
הוא אלהים חיים מלך חי וקים לעד ולעולמי עד : ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

אך רויב פינדט פר נעמן די שטימ פון איין גישרייא פון איין קיניג אונ' איין גאט דען צו דיר בעט איך גאט הער צו אורגנו
איין שטימ צו מארגנס ריכט איך איין גיבעט פר דיר אן אונ' טוא האפן : איך רוף דיך אן דו גאט פלעגסט איר צו ענטפרן
כייג דיין אורן צו איר הער איין ואג איין פום שטיט אין גלייכן וועג אין פר זאמלונג טוא איך גאט לובן :

יהי ער זאל זיין גאט מיט אונס גלייך וויא ער איז גוועזן מיט אונזר עלטרן ער זאל אונס ניט פר לאזן אונ' ניט נאך לאזן
צו נייגן אונזרי הערצר צו אים צו גין אין אלי זייני וועגן אונ' צו היטן זייני גיבאט אונ' זייני גיזעץ אונ' זיין גריכט די
ער האט גיבאטן אן אונזר עלטרן אונ' זיא זאלן זיין דיזי אייני ריד די איך הב פר גאט גיבעטן נאהנט צו גאט אונזר גאט
בייא טאג אונ' בייא נאכט צו טון די גריכט פון זיין קנעכט אונ' די גריכט פון זיין פאלק ישראל אין אידרי זאך אויף זיין טאג
אום וויל דז זיא זאלן וויסן אלי פעלקר דער ערדן דז גאט איז איין גאט אונ' קיינר אנדר גאט פיר אידאין דיין גירעכטיקייט
אונ' בענש דיין פאלק ישראל אונ' דיא ערטרייך די דו אונז האסט גיגעבן גלייך וויא דו האסט גשוואורן צו אונזר עלטרן איין
לנד דז דא פליסט פון מילך אונ' האניג גאט דער הערליכקייט צו דיר וויל איך גיבן גיזאנג אונ' לוב אונ' וויל דיר דינן טאג אונ'
נאכט גלובט איז דער איינציגר אונ' גיאיינציגטר ער איז גוועזן אונ' איז אונ' ווערט זיין גאט דר גאט פון ישראל דר קיניג
איבר אלי קיניגן דר הייליגר גילובט איז ער ער איז איין לעבנדיגר גאט איין קיניג איין לעבנדיגר אונ' ביסטענדיגר אלזייט
אונ' אין די אייביקייט גילובט איז דער נאמן די עהר זיינס קיניגרייכס צו אימר אונ' איביג צו דיינר הייליג האב איך דו גאט :
דען אלי פעלקר ווערן גין איין אידר אין נאמן פון זיין גאט אונ' איך ווער גין אין נאמן דש לעבנדיגן גאטש אונ' איין איביגר
קיניג איין הייליג איז פון גאט דער דא ביטשטעט היאל אונ' ערד גאט ווערט קיניגן אימר אונ' איביג :

יגדל דער שיר איז זער חשוב אונ' איז גיגרונד פעסט אויף דיא יסודות פון דיא אמונה די איין אידר אוז אין הערצן
האבן : אונ' דש זיינן דרייא צעהן עקרים אויש דיא תורה דיא איין אידר בר ישראל אוז גלויבן :

עיקר א דש ערשטי איז (נמצא) דז גאט איז אין די וועלט (ואין עת אל מציאותו) אונ' אן קאן ניט זאגן פון וואש
פר איין צייט דז גאט הט אן גיפנגן צו זיין דען דש קען אן ווארל זאגן פון זיין בישעפֿנים אבר ניט פון גאט
דען אלש וואש איין צייט האט אנ גיהאט אן גיפנגן דש הט אך איין ענד אבר הש"י בלייבט אימר אונ' איביג אונ' דרויף
וויזט דר ערשטר פסוק אין עשרת הדברות (אנכי יי' אלהיך) איך בין אל צייט דיין גאט פר בישעפֿנים אונ' נאך די בשעפֿנים

עיקר ב דש צווייטי איז (אחד ואין יחיד כיחודו) דז גאט איז איינציג אונ' איז קיינר אין דיא וועלט דער אזו איינציג
איז אז גאט אונ' דרויף וויזט דער פסוק (שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד)

עיקר ג דש דריטי איז (אין לו דמות הגוף ואינו גוף) דז אן אוז פון גאט ניט גידענקן קיינר לייא גישטאלט פון איין
גוף דען אלש וואש איין גוף האט דש אוז פר גין אונ' גאט בלייבט איביג אונ' דרויף וויזט דער פסוק אין

זאל ניט נאקיט אויף שטין אויז זיין בעט נייארט זאל ערשט נעאן זיין הענד אונ' זאל זיין קאפף אונ' ארם דורך שטעקן ווייל ער נאך ליגט · זא ווען ער אויף שטיט ווערט ער גאנץ בידעקט זיין : אונ' ער זאל ניט גידענקן וויי מין זיין קאמר איז עס זעהט אין קיינר ניט : דען הש"י זעהט אין די גאנצי וועלט אזו וואל אז אין דיא פינשטרניש ווא מין דיא ליכט : אונ' זאל וואל אדקדק זיין דש ער דש העמד ניט פֿר קערט אן טוט : דר נאך זאל ער אנדרי קליידר אן טון · אונ' זאל איין ארבע כנפות אן טון אזו בלד אז ער אויף שטיט · דא מיט ער זאל ניט גין פֿיר איילן וונדר ציצית דען דיא מצוה פֿון ציצית איז דארום גיגעבן דש אן זאל גידענקן אן אל די אנדרי מצות דען דש ווארט ציצית האט אין דר אל זעקס הונדרט אונ' אכט פֿעדים אונ' זעקס קנים דש זיינן דרייא צעהן אזו פֿיל מצות שטין אין די תורה דר נאך ווען ער גיט אין בית הכנסת זאל ער זיין גוף רייניגן אונ' זאל זיך דרינן בכוונות האלטן :

איך אידר זאל טראכטן דער ערשטר אין דיא שול צו זיין דען קריגט ער אזו פֿיל לון אז אל די אנדרי אבר דש בעשטי איז ווען צעהן צו גלייך אין שול קומן · אונ' זאל דרינן שטין מיט פֿארכט דען דיא שול איז אן שטאט פֿון בית המקדש אונ' אז ער קומט אין שול זאל ער ערשט איין ווייניג שטיל זיצן אונ' זאל ביי זיך זעלבשט גידענקן פֿר וועם ער שטיט אונ' ווער זיין ריד צו הערט אונ' דען ווערט ער אורא האבן אונ' זיין מחשבה אונ' כוונה ווערט ריין זיין אין דר תפֿילה · אונ' איין אידר יחיד איז מחוייב צו זאגן אל די ברכות וויא זיא דא נאך אנדר שטין דא מיט קאן אן אלי טאג מאה ברכות זאגן

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל: ואני ברוב חסדך אבא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך: יי אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך: ואני אשתחוה ואכרעה אברכה לפני יי עושי: ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך ענני באמת ישעך: אני קראתיך כי תענני אל הט אזנך לי שמע אמרתי: אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתיך · ואני עליך בטחתי יי אמרתי אלהי אתה: שמע קול תחנוני בשועי אליך בנשאי ידי אל דביר קדשך: יי אלהי שועתי אליך ותרפאני: אליך יי אקרא ואל יי אתחנן: האירה פניך על עבדך הושיעני בחסדך: כי לך יי הוחלתי אתה תענה אדני אלהי: שמעה תפלתי יי ושועתי האזינה אל דמעתי אל תחרש: שמע יי וחנני יי היה עוזר לי:

שיר המעלות לדוד: שמחתי באומרים לי בית יי נלך: שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב: הקשיבה לקול שועי מלכי ואלהי כי אליך אתפלל: יי בוקר תשמע קולי בוקר אערך

מה טובו אוהליך יעקב וויא גאר גוט זיין דייני גצעלטר יעקב דיין וואונג ישראל אונ' איך דורך פֿיל הייט דייני גינאדן קום איך אין דיין הויז : איך וויל איך נייגן קיגן דעם פאלאץ דיינר הייליקייט אין דיינר פֿארכט גאט איך הב ליב די וואונג דיינש הויז אונ' דען פלאץ דר וואונג דיינר עהרי אונ' איך וויל איך נייגן אונ' קניאן איך וויל נידר קניאן פֿר גאט מיינם בשעפֿר : אונ' איך זא איך טוא איין תפֿילה צו פֿר דיר גאט זא זאל איך הבן איין צייט דיינש גוטן ווילן גאט דורך פֿילהייט דיינר גנאד זייא איר דאך ענטפֿרן דורך דיא ווארהייט דיינש הייל :

אני איך רוף דיך אן דען דוא גאט פֿלעגשט אירצו ענטפֿרן נייג דיין אורן צו איר הער איין זאג איך מיט גירעכטיקייט ווער דיין (שכינה) זעהן איך ווער פֿר זעטיגט ווערן אין דיא אויף וואכונג דר טוטן פֿון דיין גישטאלט אונ' איך פֿר זיכר איך אויף דיר דוא גאט איך האב גיזאגט דוא בישט איין גאט הער די שטים פֿון איין גיבעט אין איין רופֿן צו דיר אין איין אויף היבן איין הענד צו דעם הייליגן פאליט : גאט איין גאט איך הב גרופֿן צו דיר אונ' דו האשט איך גיהיילט צו דיר גאט רוף איך אונ' צו גאט בעט איך מאך ערלייכטן דיין (שכינה) אויף דיין קנעכט העלף איר מיט דיין גינאד : דען צו דיר האף איך דוא זאלשט ענטפֿרן גאט איין גאט הער איין גיבעט גאט אונ' איין גישרייא פֿר נעם צו איין טרעהרן זאלשטו ניט שטיל שווייגן הער גאט אונ' זייט זעליג איך גאט זייא איין העלפֿר צו איר :

שיר איין גיזאנג דש אויף דיא טרעפן פֿון בית המקדש איז גיזונגן וואָרן וועלכש דוד המלך הוט גימאכט איך פֿרייא איך ווען זיא צו איר זאגן איר וועלין אין גאטש הויז גין איך פֿרייא איך איבר דיין זאג גלייך אז איינר דר איין גרוזן

הסכמה

הסכמות הרב הגאון הגדול המופלג ומפורסם כהור"ו אב"ד ו[illegible] דק"ק מנהיים ואנפי

ה"ה האלוף מיקר המעולה כה"ר חיים יצ"ו [illegible] בק"ק [illegible] אשר [illegible] בית מלאכתו מלאכת שמים לזכו
את הרבים בהדפסת ספרים חשובים גם ישנים · וכעת [illegible] · [illegible] נשאו לבו לקרבה אל מלאכה [illegible] בש
ברזל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] דק"ק
[illegible] לכם לאביהם שבשמים · [illegible] [illegible] הנ"ל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הדי
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] כון [illegible] [illegible] [illegible] לכל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] להדפיס
[illegible] הנ"ל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] · [illegible] על דברי [illegible] [illegible] דרבנן [illegible] [illegible] [illegible]
ובאתי · [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] פה ק"ק [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] פה ק"ק [illegible]
· [illegible] יצ"ו :

הדרת קודש

אזו שרייבט דר רבי יונה ז"ל: (טוב) עס איז גוט דז איין מענש זאל דס יאך פון גאט אויף זיך טראגן אין דר יוגנט
צו גין אין דינסט פון דעם ביטעפר דר וועלט אונ' זאל גידענקן אין זיין בישעפר ווייל ער נאך אין זיין קראפט איז אונ'
זאל זיך אלי טאג אער פר שטרקן אין די (מצות) פון זיין בשעפר אונ' זאל די ליבשאפט גאט אין זיין הערצן האבן · אונ'
זאל גידענקן דס דר בישעפר שטיט אל צייט פר זיין אויגן אונ' דא דורך ווערט ער דיא פארכט גאטס אויף זיך הבן אונ'
ווערט זיין הערץ אונטר טעניג מאכן אונ' זיך נידריג האלטן אונ' ווערט (חרטה) הבן אויף די זינד די זיינר יוגנט אונ' ווערט
אל צייט איבר דיא זעלביגה וויינן אונ' ווערט זיך היטן איט אל זיין קראפט דז ער ניט מער זינדגן זאל אונ' דען ווערט ער
גיליבט אונ' אן גינעמן זיין אין דיא אויגן דס בישעפרס אונ' אל זייני זעהר ווערן איס לובן

דרש זיינן די זאכן די איין מענש זאל טון וואו דורך ער ווערט לעבן דס איביגי לעבן אלי מארגן אז ער אויף וואכט פון
זיין שלאף זאל ער דר טרעקן אויס פארכט דס בישעפרס אז ער ווערט גידעגעקן די גינאד די ער איט איס גטאן
האט אונ' זיין וואר הייט דז עד איס ביוואהרט האט דאז ער האט איס זיין זיל ווידר גיגעבן דיא ער איס האט צו בוואהרן געגעבן
אונ' דען ווערט ער אין זיין הערצן לובן דען בישעפר דער גרושי זאכן הט איט איס גיטאן דס ער איס זיין כח דר נייאט הט
אונ' אז ער ווערט דיזי זאכן צו הערצן נעאן דען ווערט די ליבשאפט זיינס בישעפר אין זיין הערצן ברענן אונ' ווערט זיך ניט
אויף זיין בעט אום ווענדן אז איין טרעגר אמן נייארט ווערט תכף איט גישווינדיקייט אויף שטין אונ' ווען דר (יצר הרע)
זאלט איס ביגעגינן אונ' זאלט אין וועלן אין איין טרעגן וועג פירן זאל ער אין ענטפרן אונ' זיך צו הערצן נעאן ווען אין אעב
רופן איין (בעל חוב) דר איס וואס שולדיג איז אודר איין אנדרר מענש זאלט ער דאך גוויז תכף אויף שטין ענטפר פון וועג
דז מענטשן כבוד אודר פון וועגן איין (ריוח) דז איס צו קעם פר דז ווייניג לעבן אין דיזר וועלט אודר פון וועגן פארכט
פר שאדן דז וועגן איין טריפה ווער אין די שטאט ווערט ער דאך גוויז תכף אויף שטין אונ' ווערט ניט נוך ליגן אין זיין אדר ווען
ער אוז גין צו דינסט פון איין אנך בשר ודם ווערט ער גוויז אויף שטין אונ' ווערט ניט טרעג זיין פיל לייבט זעלט אן אין איין
(עליה) צו ווערפן אודר אום חן אין אויגן אנך זיין אויגן צו פינדן אבל שכן צום דינסט פון דען (מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא) גהערט ער אויף צו שטין איט גשווינדיקייט אונ' גהערט אורא צו הבן דז ער ניט צו שפעט קומט אונ' עז וואר זער
גוט ווען ער זעלט אויף שטין פר טאג צו בעטן פר זיין בשעפר אונ' דז ער קענט (אכוון) זיין די טעות ווען זיך די (אשמורות
פר ענדרן דס איז ווען דז ערשטי שליש פון די נאכט פר בייא איז אונ' ווען צווייא דריטי טייל פר בייא זיין אונ' צום ענד פון
די נאכט דען אין דיזי צייטן גידענקט הש"י אן דס חורבן בית המקדש אונ' אן דס גלות פון ישראל צווישן די אומות: אונ'
דיא תפילה די איינר טוט אין די זעלבי צייט אויף דס חורבן אונ' גלות די איז אן גינעם אונ' איין מידר זאל תפלה טון פר
גאט עס אאג זיין פיל אודר ווייניג ווען נור די [illegible] גוט איז דען עס איז בעסר ווייניג איט (כונה) אז פיל אנדר כונה) [illegible]

מחזור

חלק שני

כמנהג ק״ק אשכנזים

ובו נכללו תפלות שלש רגלים והם פסח שבועות וסוכות

עם מערבית והושענות השייכים לשני ימי הראשוני׳ של סוכות ושבת של ח״ה: ועם שאר תפלות הצריכות לאותן הימים מתחלתן ועד סופן הן לקהל והן להורת הש״ץ הכל על סדרו ומקומו הראוי לו :

ועם שאר תפלות אשר לפניהם במחזורים לא נמצאו ועם הפי׳ בלשון אשכנז להבין תוכן ענייני הפיוטים : והמלות הקשות מבוארות בפני עצמן למי שאינו בקי בהן ובשמותיהן ובפרט להמונם שאינם רגילים בלשון הקד׳ ויוכלו להבין הכל על בוריו וגם דיני הדרת קדש מועתקים בל״א להיותם שגורים בפי כל איש ואיש ומוגה כפי הדקדוק. באופן היותר אפשרי ובנייר ודיו ואותיות ע״צד היופי כאשר עיני הרואים תחזינה מישרים :

דיזש מחזור איז אין לשון הקודש אונ׳ טייטש גיטעטשט וועלכש גלייכן איז נאך קיין אמל גיוועזן אין דיא וועלט וואורין איין איגליכר ווערט מיט פר שטאנד קענן לייאן אונ׳ ווערט זיך דא מיט זיין הערץ אונ׳ זיל ערפרייאן דען ער ווערט פר גאט מיט כוונה קאנן טאן זיין תפילה • דז ער זאל מיך אויך זיין עבירות טאן סליחה ומחילה • ובפרט פר וייבר אונ׳ קינדר אונ׳ גאייני לייט: דיא האבן עש ניטיג זו אלר לייט וויל דיא דש לשון הקודש ניט וואול פר שטין דרום האבן איר ניקש לאזן פר בייא גין • אונ׳ אלי דיניק פון הדרת קודש דרינן גיבראכט . מיט גרושן פלייס אונ׳ וואול בידאכט: דש איין איטלכר זאל ווישן וויא ער זאל גוט דינן• דז איר וואל קענן עולם הבא גיוויינן • אמן :

בפיורדא

1750

בדפוס המשובח הר״ר חיים בן הה״ר צבי הירש יצ״ו

בשנת ישמח לב מבקשי ה׳ לפ״ק

Samuel Felshoff

A. lat.
985 p (2

BAYER. STAATSBIBLIOTHEK
MÜNCHEN

GESCHENK

VON

DR. JAMES LOEB
FIRMA H. AUFHÄUSER
PROFESSOR H. RHEINSTROM

1927

Bayerische StaatsBibliothek
Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Ma￿azor ke-minhag XD6k.XD6k. ashkenazim ...

Bd.: 2

Fiyorda 1750 = 510 [jüd. Zeit]

A.hebr. 985 p-2
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10240319-2
VD18 8010181